

သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဝန်ထမ်းများ
ဂုဏ်ထူးဆောင်များ
အထူးဝန်ထမ်းများ

1063

ဝန်ထမ်းများ

ဝန်ထမ်းများ ဝန်ထမ်းများ
ဝန်ထမ်းများ ဝန်ထမ်းများ

၁၉၆၁ ခုနှစ်

၁၉၆၁ ခုနှစ်

၁၉၆၁

၁၁၆၃၆

သမ္မတပြည်သူ့သမဂ္ဂ ဝန်ထမ်းတော်
စာတိုက်အဖွဲ့အစည်း
အထွေထွေအဖွဲ့အစည်းကော်မတီ

ဝိဇ္ဇာရတနာ

မူပိုင်ခွင့် ဖြစ်သည့်အတွက်
မူပိုင်ခွင့်အခွင့်အလမ်း မရှိပါ

ဝိရုဗ္ဗိဒီကာ

မာတိကာ			ပိဋက
ဂန္ထာရမ္မကထာ	၁
ဂန္ထာရမ္မကထာဝဏ္ဏနာ	၄

မာဟိရနိဿိကထာ

ပဌမမဟာသင်္ဂီတိကထာဝဏ္ဏနာ	၂၁
ဒုတိယသင်္ဂီတိကထာဝဏ္ဏနာ	၂၅
တတိယသင်္ဂီတိကထာဝဏ္ဏနာ	၂၆

ဝေရဇ္ဇကဏ္ဍ

ပုဗ္ဗေနိဝါသကထာဝဏ္ဏနာ	၄၀
ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	၅၁
အာသဝက္ခယဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ	၅၄
ဥပါသကတ္တပဋိဝေဒနာကထာဝဏ္ဏနာ	၅၅

၁-ပါရာဇိကကဏ္ဍ

၁-ပဌမပါရာဇိက

သုဒိန္နဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ	၆၆
မက္ခဋိဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ	၇၅
ဝဇ္ဇိပုတ္တကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၇၇
စတုဗ္ဗိမဝိနယကထာဝဏ္ဏနာ	၈၅
ပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ	၉၀
သာဇိဝပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ	၉၆
သိက္ခာပစ္စက္ခနကထာဝဏ္ဏနာ	၉၈

မာတိကာ			ပိဋက
မူလပညတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ	၁၀၀
ပဌမစတုက္ကကထာဝဏ္ဏနာ	၁၀၁
ဧကေနသတ္တတိဒ္ဓိသတစတုက္ကကထာဝဏ္ဏနာ	၁၀၃
သန္တတစတုက္ကဘေဒကကထာဝဏ္ဏနာ	၁၀၅
ပကိဏ္ဏကကထာဝဏ္ဏနာ	၁၀၆
ဝိနိတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၁၁

၂-ခုတိယပါရာဇိက

ဓနိယဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၁၉
ပါဠိမုတ္တကဝိနိစ္ဆယဝဏ္ဏနာ	၁၂၂
ပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ	၁၂၄
ပဉ္စဝိသတိအဝဟာရကထာဝဏ္ဏနာ	၁၂၆
ဘူမဋ္ဌကထာဝိဝဏ္ဏနာ	၁၂၆
အာပတ္တိဘေဒဝဏ္ဏနာ	၁၃၆
အနာပတ္တိဘေဒဝဏ္ဏနာ	၁၃၈
ပကိဏ္ဏကကထာဝဏ္ဏနာ	၁၃၉
ဝိနိတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၄၁
ကုသသင်္ကာမနဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ	၁၄၁

၃-တတိယပါရာဇိက

ပဌမပညတ္တိနိဒါနဝဏ္ဏနာ	၁၄၄
အာနာပါနဿတိသမာဓိကထာဝဏ္ဏနာ	၁၄၈
ပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ	၁၅၅
ဝိနိတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၆၇

၄-စတုတ္ထပါရာဇိက

ဝဂ္ဂုမုဒါတိရိယဘိက္ခုဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၇၀
သဝိဘင်္ဂသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၁၇၁

မာတိကာ			ပိုဒ်
ပဒဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	၁၇၁
ဝတ္ထုကာမဝါရကထာဝဏ္ဏနာ	၁၇၃
အနာပတ္တိဘေဒကထာဝဏ္ဏနာ	၁၇၃
ဝိနိတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၇၃
နိဂမနဝဏ္ဏနာ	၁၇၄

၂-သံဃာဒိသေသကဏ္ဍ

၁-သုက္ကဝိဿဋ္ဌိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၁၇၅
၂-ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၁၈၀
ပဒဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	၁၈၂
ဝိနိတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၈၆
၃-ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၁၈၇
ပဒဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	၁၈၈
ဝိနိတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၈၉
၄-အတ္တကာမပါရိစရိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၁၈၉
၅-သမ္ဘရိတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၁၉၀
ပဒဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ	၁၉၀
ဝိနိတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ	၁၉၁
၆-ကုဋ္ဌိကာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၁၉၁
၇-ဝိဟာရကာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၁၉၅
၈-ပဌမဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၁၉၅
၉-ဒုတိယဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၀၀
၁၀-ပဌမသံဘဘေဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၀၄
၁၁-ဒုတိယသံဘဘေဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၀၆
၁၂-ဒုဗ္ဗစသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၀၇
၁၃-ကုလဒူသကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၀၇

မာတိကာ

ပိဋက

၃-အနိယတကဏ္ဍ

၁-ပဌမအနိယတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၁၀
၂-ဒုတိယအနိယတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၁၁
ပကိဏ္ဏကဝဏ္ဏနာ	၂၁၂

၄-နိဿဂ္ဂိယကဏ္ဍ

၁-စိဝရဝဂ္ဂ

၁-ပဌမကထိနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၁၄
၂-ဥဒေါသိတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၃၀
၃-တတိယကထိနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၃၄
၄-ပုရာဏစိဝရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၃၇
၅-စိဝရပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၃၈
၆-အညာတကဝိညတ္တိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၄၁
၇-တတုတ္တရိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၄၃
၈-ပဌမဥပက္ခဋ္ဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၄၅
၉-ဒုတိယဥပက္ခဋ္ဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၄၅
၁၀-ရာဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၄၇

၂-ကောသိယဝဂ္ဂ

၁-ကောသိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၅၀
၂-သုဒ္ဓကာဠကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၅၁
၃-ခွေဘာဂသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၅၁
၄-ဆဗ္ဗဿသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၅၂
၅-နိဿိဒနသန္တတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၅၃
၆-ဇေကလောမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၅၅
၇-ဇေကလောမဓောဝါပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၅၈
၈-ရူပိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၅၉

ဝဇီရဗုဒ္ဓိဋီကာ

[၁]

မာတိကာ

ပိဋက

၉-ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၆၄
၁၀-ကယဝိက္ခယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၆၆

၃-ပတ္ထဝဂ္ဂ

၁-ပတ္ထသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၆၇
၂-ဦနပဉ္စဗ္ဗနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၆၈
၃-ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၆၈
၄-ဝဿိကသာဠိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၇၃
၅-စိဝရအတ္ထိန္ဒနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၇၆
၆-သုတ္တဝိညတ္တိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၇၇
၇-မဟာပေသကာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၇၈
၈-အဇ္ဈေကစိဝရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၇၈
၉-သာသကံသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၈၂
၁၀-ပရိဏတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၈၄

၅-ပါနိတ္တိယကဏ္ဍ

၁-မုသဝါဒဝဂ္ဂ

၁-မုသဝါဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၈၆
၂-ဩမသဝါဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၈၈
၃-ပေသုညသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၉၀
၄-ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၉၁
၅-ပဌမသဟသေယူသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၉၄
၆-ဒုတိယသဟသေယူသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၉၄
၇-ဓမ္မဒေသနာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၉၅
၈-ဘူတာရောစနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၉၅
၉-ဒုဋ္ဌုလ္လာရောစနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၉၆
၁၀-ပထဝီဇဏနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၉၆

မာတိကာ

ပိုဒ်

၂-ဘူတဂါမဝဂ္ဂ

၁-ဘူတဂါမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၉၇
၂-အညဝါဒကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၉၈
၃-ဥဇ္ဈာပနကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၉၉
၄-ပဌမသေနာသနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၂၉၉
၅-ဒုတိယသေနာသနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၀၁
၆-အနုပဓဇ္ဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၀၁
၇-နိက္ကမနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၀၂
၈-ဝေဟာသကုဋ်သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၀၂
၉-မမာလ္လကဝိဟာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၀၃
၁၀-သပ္ပါဏကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၀၃

၃-ဩဝါဒဝဂ္ဂ

၁-ဩဝါဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၀၄
၂-အတ္ထင်္ဂတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၀၆
၃-ဘိက္ခုနုပဿယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၀၆
၄-အာမိသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၀၇
၅-စိဝရဒါနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၀၈
၆-စိဝရသိဗ္ဗနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၀၈
၇-သံဝိဓာနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၀၉
၈-နာဝါဘိရဟနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၁၀
၉-ပရိပုဗ္ဗိတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၁၀
၁၀-ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၁၁

၄-ဘောဇနဝဂ္ဂ

၁-အာဝသထပိဏ္ဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၁၁
၂-ဂဏဘောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၁၁

ဝဇီရဗုဒ္ဓိကော

[ဆ]

မာတိကာ

ပိဋကံ

၃-ပရမ္မရဘောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၁၃
၄-ကာဏမာတဝသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၁၆
၅-ပဌမပဝါရဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၁၇
၆-ဒုတိယပဝါရဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၁၉
၇-ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၁၉
၈-သန္တိမိကာရကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၂၁
၉-ပဏီတဘောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၂၂
၁၀-ဒန္တပေါနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၂၃

၅-အစေလကဝဂ္ဂ

၁-အစေလကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၂၄
၂-ဥယျောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၂၅
၃-သဘောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၂၅
၄-ရဟောပဋိစ္ဆန္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၂၅
၅-ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၂၅
၆-စာရိတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၂၅
၇-မဟာနာမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၂၆
၈-ဥယျုတ္တသေနာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၂၆
၉-သေနာဝါသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၂၇
၁၀-ဥယျောမိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၂၇

၆-သုရာပါနဝဂ္ဂ

၁-သုရာပါနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၂၇
၂-အင်္ဂုလိပတောဒကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၂၈
၃-ဟသဓမ္မသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၂၈
၄-အနာဒရိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၂၈
၅-ဘိဿာပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၂၉
၆-ဇောတိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၂၉

မာတိကာ			ပိုဒ်
၇-နဟာနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၂၉
၈-ဒုဗ္ဗဏ္ဏကရဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၀
၉-ဝိကပ္ပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၀
၁၀-စီဝရာပနိဓာနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၀

၇-သပ္ပါဏကဝဂ္ဂ

၁-သဗ္ဗိစ္စပါဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၁
၂-သပ္ပါဏကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၁
၃-ဥက္ကောဋ္ဌနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၁
၄-ဒုဋ္ဌုလ္လသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၁
၅-ဦးစီသတိဝဿသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၂
၆-ထေယျသတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၃
၇-သံဝိဓာနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၃
၈-အရိဋ္ဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၄
၉-ဥက္ခိတ္တသမ္ဘောဂသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၄
၁၀-ကဏ္ဍကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၄

၈-သဟဓမ္မိကဝဂ္ဂ

၁-သဟဓမ္မိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၅
၂-ဝိလေခနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၅
၃-မောဟနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၆
၄-ပဟာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၆
၅-တလသတ္တိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၆
၆-အမူလကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၇
၇-သဗ္ဗိစ္စသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၇
၈-ဥပဿုတိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၈
၉-ကမ္မပဋိဗောဟနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၈
၁၀-ဆန္ဒအဒတွာဂမနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၈

ဝိဇ္ဇာနိကာ

[၇]

မာတိကာ

ပိုဒ်

၁၁-ဒုဗ္ဗလသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၉
၁၂-ပရိကာမနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၉

၉-ရတနဝဂ္ဂ

၁-အန္တပုရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၃၉
၂-ရတနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၄၀
၃-ဝိကာလဂါမပ္ပဝိသနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၄၀
၄-သုစိသရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၄၁
၅-မဗ္ဗသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၄၁
၆-တူလောနဗ္ဗသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၄၁
၇-နိသီဒနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၄၁
၈-ကဏ္ဍုပ္ပိစ္ဆာဒိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၄၂
၉-ဝဿိကသာဠိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၄၂
၁၀-နန္ဒတ္ထေရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၄၃

၆-ပါဠိဒေသနီယကဏ္ဍ

၁-ပဌမပါဠိဒေသနီယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၄၄
၂-ဒုတိယပါဠိဒေသနီယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၄၄

၇-သေဝိယကဏ္ဍ

၁-ပရိမဏ္ဍလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	၃၄၅
၂-ဥဇ္ဇိကဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	၃၄၆
၃-ခန္တကတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	၃၄၆
၄-သက္ကစ္စဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	၃၄၇
၅-ကဗဠဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	၃၄၇
၆-သုရသုရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	၃၄၈
၇-ပါဒုကဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ	၃၄၈

မာတိကာ			ပိုဒ်
ပဏိဏ္ဍကဝဏ္ဏနာ	၃၄၉
ဂ-သတ္တာဓိကရဏသမထဝဏ္ဏနာ	၃၅၀

ဘိက္ခုနီဝိသုဒ္ဓိ

၁-ပါရမီကဏ္ဍ

ဂန္ထာရမ္မဝဏ္ဏနာ	၃၅၁
၁-ပဌမပါရမီကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၅၁
၂-ဒုတိယပါရမီကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၅၅
၃-တတိယပါရမီကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၅၅
၄-စတုတ္ထပါရမီကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၅၆

၂-သံဃာဒိသေသကဏ္ဍ

၁-ပဌမသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၅၇
၂-ဒုတိယသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၅၇
၃-တတိယသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၅၈
၄-စတုတ္ထသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၆၀
၅-ပဉ္စမသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၆၁
၆-ဆဋ္ဌသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၆၁
၇-သတ္တမသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၆၂
၈-အဋ္ဌမသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၆၂
၉-နဝမသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၆၂

၃-နိဿဂ္ဂိယကဏ္ဍ

၁-ပဌမနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၆၃
၂-ဒုတိယနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၆၃
၃-တတိယနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၆၃
၄-စတုတ္ထနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၆၄

မာတိကာ		ပိုဒ်
၅-ပဉ္စမနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၆၄
၆-ဆဋ္ဌနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၆၄
၇-သတ္တမနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၆၄
၈-အဋ္ဌမနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၆၅
၉-နဝမနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၆၅
၁၀-ဒသမနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၆၆
၁၁-ဧကဒသမနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၆၆

၄-ပါစိတ္တိယကဏ္ဍ

၁-လသုဏဝဂ္ဂ

၁-ပဌမလသုဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၆၈
၂-ဒုတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၆၈
၅-ပဉ္စမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၆၈
၇-သတ္တမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၆၉
၈-အဋ္ဌမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၇၀
၉-နဝမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၇၁
၁၀-ဒသမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၇၁

၂-အန္တကာရဝဂ္ဂ

၁-ပဌမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၇၂
၂-၃-၄-ဒု-တ-စ-သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၇၃
၅-ပဉ္စမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၇၄
၆-ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၇၄
၇-သတ္တမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၇၅
၈-အဋ္ဌမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၇၅
၉-နဝမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၇၅
၁၀-ဒသမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၇၆

မာတိကာ		ပိုက်
၃-နဂဝဂ		
၁-၂-ပဌမဒုတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၇၆
၃-တတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၇၆
၄-စတုတ္ထသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၇၇
၅-ပဉ္စမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၇၇
၈-အဋ္ဌမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၇၇
၉-နဝမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၇၇
၁၀-ဒသမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၇၈
၄-တုဝနဝဂ		
၁-ပဌမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၇၈
၂-ဒုတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၇၈
၃-တတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၇၉
၆-ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၇၉
၉-နဝမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၇၉
၁၀-ဒသမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၈၀
၅-မိတ္တာဂါရဝဂ		
၁-ပဌမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၈၀
၂-ဒုတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၈၁
၃-တတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၈၁
၄-စတုတ္ထသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၈၁
၆-ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၈၁
၉-နဝမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၈၂
၆-အာရာမဝဂ		
၂-ဒုတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၈၂
၄-စတုတ္ထသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၈၃

မာတိကာ

ပိဋက

၇-ဂန္ထနိဝဂ္ဂ

၁-ပဌမာဒိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၀၄
------------------------	------	------	-----

၈-ကုမာရိဘူတဝဂ္ဂ

၂-ဒုတိယာဒိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၀၄
--------------------------	------	------	-----

၉-ဆတ္တုပါဟနဝဂ္ဂ

၁၁-ဧကာဒသမာဒိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ	၃၀၇
နိဂမနဝဏ္ဏနာ	၃၀၈

မဟာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

မာတိကာ

ပိုဒ်

၁-မဟာဓမ္မက

ဗောဓိကထာဝဏ္ဏနာ	၃၉၁
အဇပါလကထာဝဏ္ဏနာ	၃၉၆
မုစလိန္ဒကထာဝဏ္ဏနာ	၃၉၆
ရာဇာယတနကထာဝဏ္ဏနာ	၃၉၆
ဗြဟ္မဿာနကထာဝဏ္ဏနာ	၃၉၇
ပဉ္စဝဂ္ဂိယကထာဝဏ္ဏနာ	၃၉၈
ပဗ္ဗဇ္ဇာကထာဝဏ္ဏနာ	၄၀၇
ဒုတိယမာရကထာဝဏ္ဏနာ	၄၁၂
ဥရုဝေလပါဠိဟာရိယကထာဝဏ္ဏနာ	၄၁၃
ဗိမ္ဗိသာရသမာဂမကထာဝဏ္ဏနာ	၄၁၄
သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနပဗ္ဗဇ္ဇာကထာဝဏ္ဏနာ	၄၁၅
ဥပဇ္ဈာယဝတ္ထကထာဝဏ္ဏနာ	၄၁၆
နသမ္မာဝတ္ထနာဒိကထာဝဏ္ဏနာ	၄၁၈
ရာဇဗြာဟ္မဏဝတ္ထကထာဝဏ္ဏနာ	၄၁၈
အာစရိယဝတ္ထကထာဝဏ္ဏနာ	၄၁၉
နိဿယပဋိပ္ပဿဒ္ဓိကထာဝဏ္ဏနာ	၄၁၉
ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗပဉ္စကကထာဝဏ္ဏနာ	၄၂၂
အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗဝတ္ထကထာဝဏ္ဏနာ	၄၂၂
ပဉ္စာဗာဝေတ္ထကထာဝဏ္ဏနာ	၄၂၃
စောရဝတ္ထကထာဝဏ္ဏနာ	၄၂၃
ဇုဏာယိကဒါသဝတ္ထကထာဝဏ္ဏနာ	၄၂၄
ကမ္မာရာဇာဏ္ဍဝတ္ထာဒိကထာဝဏ္ဏနာ	၄၂၄
ရာဟုလဝတ္ထကထာဝဏ္ဏနာ	၄၂၅

[တ]

ဝဇီရဗုဒ္ဓိကာ

မာတိကာ			ပိုဒ်
သိက္ခာပဒေဏှကမ္မဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ	၄၂၀
အနာပုစ္ဆာဝရဏဝတ္ထုအာဒိကထာဝဏ္ဏနာ	၄၂၀
ပဏှကဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ	၄၂၉
ထေယျသံဝါသကဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၀
တိတ္ထိယပက္ကန္တကထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၁
တိရစ္ဆာနဂတဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၂
မာတုဿာတကာဒိဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၂
ဥဘတောဗျဉ္ဇနကဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၂
အနုပဇ္ဈာယကာဒိဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၃
အပတ္တကာဒိဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၅
ဟတ္ထမ္ဘိန္ဒာဒိဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၅
အလဇ္ဇိနိဿယဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ	၄၃၉
ဂမိကာဒိနိဿယဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ	၄၄၀
ဥပသမ္ပဒါဝိမိကထာဝဏ္ဏနာ	၄၄၃
စတ္တာရောနိဿယာဒိကထာဝဏ္ဏနာ	၄၄၃

၂-ဥပေါသထက္ခန္ဓက

သန္တိပါတာနုဇာနနာဒိကထာဝဏ္ဏနာ	၄၄၇
သီမာနုဇာနနကထာဝဏ္ဏနာ	၄၅၁
ဥပေါသထာဂါရာဒိကထာဝဏ္ဏနာ	၄၅၅
အဝိပ္ပဝါသသီမာနုဇာနနကထာဝဏ္ဏနာ	၄၅၆
ဂါမသီမာဒိကထာဝဏ္ဏနာ	၄၅၈
ဥပေါသထဘောဒါဒိကထာဝဏ္ဏနာ	၄၆၁
ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသကထာဝဏ္ဏနာ	၄၆၂
အဓမ္မကမ္မပဋိက္ခောသနာဒိကထာဝဏ္ဏနာ	၄၆၃
ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသကအဇ္ဈေသနာဒိကထာဝဏ္ဏနာ	၄၆၃
ဒိသံဂမိကာဒိဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ	၄၆၃
ပါရိသုဒ္ဓိဒါနကထာဝဏ္ဏနာ	၄၆၃

ဝဇီရဗုဒ္ဓိဋ္ဌိကာ

[ထ]

မာတိကာ			ပိုဒ်
ဆန္ဒဒါနာဒိကထာဝဏ္ဏနာ	၄၆၄
အာပတ္တိပဋိကမ္မဝိမိကထာဒိဝဏ္ဏနာ	၄၆၄
အနာပတ္တိပန္နရသကာဒိကထာဝဏ္ဏနာ	၄၆၅
သီမောက္ကန္တိကပေယျာလကထာဝဏ္ဏနာ	၄၆၅
လိင်္ဂါဒိဿနကထာဝဏ္ဏနာ	၄၆၅
နဂန္တဗ္ဗဂန္တဗ္ဗဝါရကထာဝဏ္ဏနာ	၄၆၅
ဝဇ္ဇနီယပုဂ္ဂလသန္တဿနကထာဝဏ္ဏနာ	၄၆၆

၃-ဝဿူပနာယိကက္ခန္ဓက

ဝဿူပနာယိကာနုဇာနနကထာဝဏ္ဏနာ	၄၆၇
ဝဿာနေစာရိကာပဋိက္ခေပဒါဒိကထာဝဏ္ဏနာ	၄၆၇
သတ္တာဟကရဏီယာနုဇာနနကထာဝဏ္ဏနာ	၄၆၇
ပဟိတေယေဝအနုဇာနနကထာဝဏ္ဏနာ	၄၆၈
အန္တရာယေအနာပတ္တိဝဿန္တေဒကထာဝဏ္ဏနာ	၄၆၈
ဝဇာဒီသုဝဿူပဂမနကထာဝဏ္ဏနာ	၄၆၉
အဓမ္မိကကတိကာဒိကထာဝဏ္ဏနာ	၄၇၁

၄-ပဝါရဏာက္ခန္ဓက

အဖာသုကဝိဟာရကထာဝဏ္ဏနာ	၄၇၄
ပဝါရဏာဘေဒဝဏ္ဏနာ	၄၇၄
ပဝါရဏာဒါနာနုဇာနနကထာဝဏ္ဏနာ	၄၇၄
အနာပတ္တိပန္နရသကာဒိကထာဝဏ္ဏနာ	၄၇၄

၅-ဓမ္မက္ခန္ဓက

သောဏကောဠိဝိသဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ	၄၇၆
သောဏဿပဗ္ဗဇ္ဇာကထာဝဏ္ဏနာ	၄၇၆
သဗ္ဗနိလိကာဒိပဋိက္ခေပကထာဝဏ္ဏနာ	၄၇၇

မာတိကာ			ပိုဒ်
ယာနာဒိပဋိက္ခေပကထာဝဏ္ဏနာ	၄၇၇
သဗ္ဗစမ္ပပဋိက္ခေပါဒိကထာဝဏ္ဏနာ	၄၇၇

၆-ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓက

ပဉ္စဘေသဇ္ဇာဒိကထာဝဏ္ဏနာ	၄၇၉
ဂုဠာဒိအနုဇာနနကထာဝဏ္ဏနာ	၄၈၂
မနုဿမံသပဋိက္ခေပကထာဝဏ္ဏနာ	၄၈၂
ဟတ္ထိမံသာဒိပဋိက္ခေပကထာဝဏ္ဏနာ	၄၈၃
ယာဂုမရဂေါဠကာဒိကထာဝဏ္ဏနာ	၄၈၃
ကပ္ပိယဘူမိအနုဇာနနကထာဝဏ္ဏနာ	၄၈၆
ကေဏိယဇဉ်လဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ	၄၈၆

၇-ကထိနက္ခန္ဓက

ကထိနာနုဇာနနကထာဝဏ္ဏနာ	၄၈၈
အာဒါယသတ္တကကထာဝဏ္ဏနာ	၄၉၃

၈-ဝိဝေရက္ခန္ဓက

ဇီဝကဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ	၄၉၆
ပဇ္ဇောတရာဇဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ	၄၉၆
သမတ္ထိသဝိရေစနကထာဝဏ္ဏနာ	၄၉၆
ဝရယာစနကထာဝဏ္ဏနာ	၄၉၆
ကမ္မလာနုဇာနနာဒိကထာဝဏ္ဏနာ	၄၉၆
ဘဏ္ဍာဂါရသမ္ပုတိအာဒိကထာဝဏ္ဏနာ	၄၉၇
စိဝရရဇနကထာဝဏ္ဏနာ	၄၉၇
နိသီဒနာဒိအနုဇာနနကထာဝဏ္ဏနာ	၄၉၇
သံဃိကစိဝရပုဒ်ကထာဝဏ္ဏနာ	၄၉၇
ဥပနန္တသကျပုတ္တဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ	၄၉၈
မတသန္တကကထာဝဏ္ဏနာ	၄၉၈

ဝဇီရဗုဒ္ဓိဋ္ဌိကာ

[၈]

မာတိကာ			ပိဋက
ဝဿိဝုတ္ထာနံအနုပုန္ဒရီဝရကထာဝဏ္ဏနာ	၅၀၀
သံဃေဘိန္ဒေစိဝရပုဒကထာဝဏ္ဏနာ	၅၀၀
အဋ္ဌစိဝရမာတိကာကထာဝဏ္ဏနာ	၅၀၀

၉-ဓမ္မယျက္ခန္ဓက

ဒွေနိဿာရဏာဒိကထာဝဏ္ဏနာ	၅၀၃
ဥပါလိပုစ္ဆာကထာဝဏ္ဏနာ	၅၀၃

၁၀-ကောသမ္ပကက္ခန္ဓက

ကောသမ္ပကဝိဝါဒကထာဝဏ္ဏနာ	၅၀၄
ဒိဃာဝုတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ	၅၀၄
ပါလိလေယျကဂမနကထာဝဏ္ဏနာ	၅၀၄
အဋ္ဌာရသဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ	၅၀၄
သံဃသာမဂ္ဂိကထာဝဏ္ဏနာ	၅၀၅

ဇယား

မာတိကာ

ပိုဒ်

၁-ကမ္ဘာ့ကမ္ဘာ

အခမ္ဘာကမ္ဘာဒသကကထာဝရနာ	၅၀၇
-----------------------	------	------	-----

၂-ပါရိဝါသိကကမ္ဘာ

ပါရိဝါသိကကထာဝရနာ	၅၁၀
------------------	------	------	-----

မူလယပဋိကဿနာရဟဝတ္ထကထာဝရနာ	၅၁၁
--------------------------	------	------	-----

၃-သမုဒ္ဒယကမ္ဘာ

သုက္ကဝိဿဋ္ဌိကထာဝရနာ	၅၁၂
---------------------	------	------	-----

ပရိဝါသကထာဝရနာ	၅၁၂
---------------	------	------	-----

ပဋိစ္ဆန္ဒပရိဝါသာဒိကထာဝရနာ	၅၁၄
---------------------------	------	------	-----

၄-သမထကမ္ဘာ

သမ္မုခါရိနယကထာဝရနာ	၅၁၅
--------------------	------	------	-----

သဘိရိနယကထာဝရနာ	၅၁၅
----------------	------	------	-----

အမူဠရိနယကထာဝရနာ	၅၁၅
-----------------	------	------	-----

ပဋိညာတကရဏကထာဝရနာ	၅၁၆
------------------	------	------	-----

တဿပါရိယသိကာကထာဝရနာ	၅၁၆
--------------------	------	------	-----

တိဏဝတ္ထာရကာဒိကထာဝရနာ	၅၁၆
----------------------	------	------	-----

အဓိကရဏကထာဝရနာ	၅၁၈
---------------	------	------	-----

၅-ဒုဒ္ဒကဝတ္ထကမ္ဘာ

ဒုဒ္ဒကဝတ္ထကထာဝရနာ	၅၂၂
-------------------	------	------	-----

၆-သေနာသနကမ္ဘာ

ဝိဟာရာနဇာနနကထာဝရနာ	၅၂၅
--------------------	------	------	-----

သေနာသနဂါဟကထာဝရနာ	၅၂၆
------------------	------	------	-----

မာတိကာ			ပိုဒ်
ဥပနန္တဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ	၅၂၀
အဝိဿဇိယဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ	၅၂၀
နဝကမ္မဒါနကထာဝဏ္ဏနာ	၅၂၉
သံဃဘတ္တာဒိအနုဇာနနကထာဝဏ္ဏနာ	၅၂၉
ဥဒ္ဓေသဘတ္တကထာဝဏ္ဏနာ	၅၂၉
နိမန္တနဘတ္တကထာဝဏ္ဏနာ	၅၃၀
သလကဘတ္တကထာဝဏ္ဏနာ	၅၃၀
ပက္ခိကဘတ္တကထာဝဏ္ဏနာ	၅၃၁

၇-သံဃဘေဒကက္ခန္ဓက

ဆသကျပဗ္ဗဇ္ဇာကထာဝဏ္ဏနာ	၅၃၂
-----------------------	------	------	-----

၈-ဝတ္ထုက္ခန္ဓက

အာဂန္တုကဝတ္ထကထာဝဏ္ဏနာ	၅၃၅
အနုမောဒနဝတ္ထကထာဝဏ္ဏနာ	၅၃၅

၉-ပါတိမောက္ခပနက္ခန္ဓက

ပါတိမောက္ခဥဒ္ဓေသယာစနကထာဝဏ္ဏနာ	၅၃၆
အတ္တာဒါနအင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ	၅၃၆

၁၀-ဘိက္ခုနီက္ခန္ဓက

မဟာပဇာပတိဂေါတမီဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ	၅၃၇
ဘိက္ခုနီဥပသမ္ပဒါနုဇာနနကထာဝဏ္ဏနာ	၅၃၇

၁၁-ပဉ္စသတိကက္ခန္ဓက

သင်္ခါတိနိဒါနကထာဝဏ္ဏနာ	၅၄၀
ခုဒ္ဓါနုခုဒ္ဓကကထာဝဏ္ဏနာ	၅၄၀
ဗြဟ္မဒဏ္ဍကထာဝဏ္ဏနာ	၅၄၀

၁၂-သတ္တသတိကက္ခန္ဓက

ဒသဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ	၅၄၁
------------------	------	------	-----

ဝိနယပိဋက
ဝိဇ္ဇာရဗုဒ္ဓိဋ္ဌိကာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဂန္ထာရဟိကဏာ

ပညာဝိသုဒ္ဓါယ ဒယာယ သဗ္ဗေ၊
ဝိမောစိတာ ယေန ဝိနေယျသတ္တာ။
တံ စက္ခုဘူတံ သိရဿ နမိတွာ၊
လောကဿ လောကန္တဂတဿ ဓမ္မံ။

သံယဉ္ဇ သီလာဒိဂုဏေဟိ ယုတ္တ-
မာဒါယ သဗ္ဗေသု ပဒေသု သာရံ။
သင်္ခေပကာမေန မမာသယေန၊
သဉ္ဇောဒိတော ဘိက္ခုဟိတဉ္စ ဒိသွာ။

သမန္တပါသာဒိကသညိတာယ၊
သမ္ဗုဒ္ဓဗောဿာစရိယောဒိတာယ။
သမာသတော လိနပဒေ လိခိဿံ၊
သမာသတော လိနပဒေ လိခိတံ။

သညာ နိမိတ္တံ ကတ္တာ စ၊ ပရိမာဏံ ပယောဇနံ။
သဗ္ဗာဂမဿ ပုဗ္ဗေဝ၊ ဝတ္တဗ္ဗံ ဝတ္တုမြို့တာတိ—

ဝစနတော^၁ သမန္တပါသာဒိကေတိ သညာ။ ဝိပန္နရေ ဘိက္ခုဇနဿ အတ္ထံ
နာဘိသန္တုဏာတိတိ နိမိတ္တံ။ ဗုဒ္ဓဗောဿောတိ ဂဂ္ဂဟိ ဂဟိတနာမဓေယျ-
နာတိ ကတ္တာ။ သမဓိကသတ္တဝီသတိသဟဿမတ္တေန တဿ ဂန္ထေနာတိ
ပရိမာဏံ။ စိရဋ္ဌိတတ္ထံ ဓမ္မဿာတိ ပယောဇနံ။

၁-ပဝုတ္တာ သဗ္ဗတန္တာနံ၊ ပစ္စာ အတ္ထာနဝဏ္ဏယေ—တုာဒိဝစနေန (က)

တကြာဟ— “ဝတ္ထဗ္ဗံ ဝတ္ထုမိစ္ဆတာတိ ယံ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထံ ကထံဝိဓော
ဝတ္တာ”တိ? ဥစ္စတေ—

ပါဌတ္ထဝိဇ္ဇာသံဟိရော၊ ဝတ္တာ သုစိ အမစ္ဆရော။
စတုက္ကမပရိစ္ဆာဂီ၊ ဒေသကဿ ဟိတုဿကောတိ။

တကြ ပဋိယတေတိ ပါဌော။ သော ဟိ အနေကပ္ပကာရော အတ္တာနုရူပေါ
အတ္တာနုရူပေါ စေတိ။ ကထံ? သန္ဓာယဘာသိတော ဗျဉ္ဇနဘာသိတော
သာဝသေသပါဌော နိရဝသေသပါဌော နိတော နေယျောတိ။ တကြ အနေ-
ကတ္ထဝတ္တာ သန္ဓာယဘာသိတော နာမ “မာတရံ ပိတရံ ဟန္တာ”တိအာဒိ။
ကေတ္ထဝတ္တာ ဗျဉ္ဇနဘာသိတော နာမ “မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဓမ္မာ”တျာဒိ။ သာဝ-
သေသော နာမ “သဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ အာဒိတ္တ”မိတျာဒိ။ ဝိပရိတော နိရဝသေသော
နာမ “သဗ္ဗေ ဓမ္မာ သဗ္ဗာကာရေန ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဉာဏမုခေ အာပိယံ
အာဂစ္ဆန္တိ”တျာဒိ။ ယထာ ဝစနံ၊ တထာ အဝဂန္တဗ္ဗော နိတော နာမ “အနိစ္စံ
ဒုက္ခမနတ္တာ”တျာဒိ။ ယုတ္တိယာ အနုဿရိတဗ္ဗော နေယျော နာမ “ဧက-
ပုဂ္ဂလော ဘိက္ခဝေ”တျာဒိ။

အတ္ထောဝိ အနေကပ္ပကာရောပါဌတ္ထော သဘာဝတ္ထော ဥေယျတ္ထော ပါဌာ-
နုရူပေါ ပါဌာနုရူပေါ သာဝသေသတ္ထော နိရဝသေသတ္ထော နိတတ္ထော
နေယျတ္ထောတျာဒိ။ တတ္ထ ယော တံတံသညာပနတ္ထမုစ္စာရိယတေ ပါဌော၊ သ
ပါဌတ္ထော “သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇန”မိတျာဒိသု ဝိယ။ ရူပါရူပဓမ္မာနံ လက္ခဏာရသာဒိ
သဘာဝတ္ထော “သမ္မာဒိဋ္ဌိ” ဘာဝေတိ”တျာဒိသု ဝိယ။ ယော ဉာယမာနော
ဟိတာယ ဘဝတိ၊ သ ဉာတုမရဟတ္တာ ဥေယျတ္ထော “အတ္ထဝါဒိ ဓမ္မဝါဒိ”-
ကျေဝမာဒိသု ဝိယ။ ယထာပါဌံ ဘာသိတော ပါဌာနုရူပေါ “စက္ခု ဘိက္ခဝေ
ပုရာဏကမ္မ”န္တိ ဘဂဝတာ ဝုတ္တမတော စက္ခုမပိ ကမ္မန္တိ။ ဗျဉ္ဇနစ္ဆာယာယ
အတ္ထံ ပဋိဗာဟယမာနေန ဝုတ္တော ပါဌာနုရူပေါ။ ဝဇ္ဇေတဗ္ဗံ ကိဉ္စိ အပရိဇ္ဇေတိတွာ
ပရိသေသံ ကတွာ ဝုတ္တော သာဝသေသတ္ထော “စက္ခုပဋိစ္စ ရူပေ စ

၁-၁-ဝတ္ထဗ္ဗံ ဝတ္ထုမိစ္ဆတာတိ၊ ပစ္စာ အတ္တာနုရူပေတျတ္တံ၊ (က)

၂-မဟာနိဗ္ဗေသ-၄ ၇-ပိဋ္ဌာဒိသုပိ ပဿိဘဗ္ဗံ။	၃-ခု ၁-၅၅-ပိဋ္ဌေ ဓမ္မပဒေ။
၄-ခု ၁-၁၁၊ ၁-၁၀-၁၀၇၊ ၁၁၂-၁၀၄-ပိဋ္ဌေသု။	၅-ဝိ ၃-၄၄၊ သံ ၂-၂၅၁-ပိဋ္ဌေသု။
၆-ခု ၇-၂၇၇၊ ၁-၈-၂၇၅၊ ၁-၉-၃၇၅-ပိဋ္ဌေသု။	၇-အံ ၁-၂၁-ပိဋ္ဌေ။
၈-ဝိ ၁-၁၊ ၅ ၁-၅၉-ပိဋ္ဌေသု။	၉-အဘိ ၂-၂၄၅၊ သံ ၃-၃-ပိဋ္ဌေသု။
၁၀-ဝိ ၁-၄၊ ၆၀၊ ၅ ၃-၁၄၂၊ ၆ ၁-၃၃၅-ပိဋ္ဌာဒိသု။	၁၁-သံ ၂-၃၄၆-ပိဋ္ဌေ။

ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ” စ, “သဗ္ဗေ တသန္တိ ဒဏှဿ၊ သဗ္ဗေ ဘာယန္တိ မစူဇော”-
 တျာဒိသု၊ ဝိယ။ ဝိပရိတော နိရဝသေသတ္ထော “သန္တာဝိတံ သံသရိတံ
 မမဉ္ဇေဝ တုမှာကဉ္စ”။ တတြ ဘိက္ခဝေ ကော မန္တာ ကော သဒ္ဓါတာ။ပ။
 အညတြ ဝိဋ္ဌပဒေဟိ” တျာဒိ၊ သဒ္ဓဝသေနေဝ ဝေဒနီယော နိတတ္ထော “ရူပါ
 သဒ္ဓါ ရဿ ဂန္ဓာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ စ မနောရမာ”တျာဒိသု၊ ဝိယ။ သမ္မုတိဝသေန
 ဝေဒိတဗ္ဗော နေယျတ္ထော “စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ဝလာဟကူပမာပုဂ္ဂလာ”-
 တျာဒိသု၊ ဝိယ။ အာဟ စ—

“ယော အတ္ထော သဒ္ဓတော ဥပယျော၊ နိတတ္ထံ ဣတိ တံ ဝိဇ္ဇ။
 အတ္ထဿေဝါဘိသာမဂ္ဂိ၊ နေယျတ္ထော ဣတိ ကထုတေ”တိ။

ဧဝံ ပဘောဒဂတေ ပါဌတ္ထေ ဝိဇာနာတိတိ ပါဌတ္ထဝိဇ္ဇ။ န သံဟိရတေ
 ပရပဝါဒီဟိ ဒီဃရတ္တံ တိတ္ထဝါသေနေတုသံဟိရော။ ဘာဝနာယာဂမာဓိဂမ-
 သမ္ပန္နတ္တာ ဝတ္ထု သက္ကောတိတိ ဝတ္ထာ၊ သင်္ခေပဝိတ္တာရနယေန ဟေတုဒါဟ-
 ရဏာဒီဟိ အဝဗောဓယိတုံ သမတ္ထောတုတ္ထော။ သောဇယတုတ္တာနံ ပရေ
 စေတိ သုစိ၊ ဒုဿီလျဒုဒ္ဓိဋ္ဌိမလဝိရဟိတောတုတ္ထော။ ဒုဿီလော ဟိ
 အတ္တာနမုပဟန္တနာဒေယျဝါစော? စ ဘဝတုပတ္တာဟာရာစာရော ဣဝ နိစ္စာ-
 တုရော ဝေဇ္ဇော။ ဒုဒ္ဓိဋ္ဌိ ပရံ ဥပဟန္တိ၊ နာဝဿံ နိဿယော စ ဘဝတုဟိ-
 ဝါဠဂဟာကုလော ဣဝ ကမလသဏှော။ ဥဘယဝိပန္နော သဗ္ဗထာပုနုပါ-
 သနီယော ဘဝတိ ဂူထဂတမိဝ ဆဝါလာတံ ဂူထဂတော ဝိယ စ ကဏ္ဍသပ္ပေ။
 ဥဘယသမ္ပန္နော ပန သုစိ သဗ္ဗထာပုနုပါသနီယော သေဝိတဗ္ဗော စ ဝိညူဟိ၊
 နိရုပဒ္ဓဝေါ ဣဝ ရတနာကရော။ နာဿ မစ္ဆရောတုမစ္ဆရော၊ အဟိနာစရိယ-
 မုဒ္ဓိတုတ္ထော။ သုတ္တသုတ္တာနုလောမာစရိယဝါဒအတ္တနောမတိသင်္ခါတဿ စတု-
 က္ကဿာပရိစ္စာဂီ၊ တဒတ္ထဿေဝ ဗျာချာတေတုတ္ထော။ အထ ဝါပဇ္ဇက္ခာနုမာန-
 သဒ္ဓတ္တာပတ္တိပ္ပဘောဒဿ ပမာဏစတုက္ကဿာပရိစ္စာဂီ။

“ဧကံသဝစနံ ဧကံ၊ ဝိဘဇ္ဇဝစနာပရံ။
 တတိယံ ပဋိပုစ္ဆေယျ၊ စတုတ္ထံ ပန ဌာပယေ”တိ—

၁-သံ ၂-၂၆၁၊ ၃-၂၁၃-ပိဋေသု။	၂-၃ ၁-၃၂-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။
၃-ဒီ ၂-၇၇၊ ၆-၃၂၇၊ ၃-၁၀-၁၄၄-ပိဋေသု။	၄-အံ ၂-၄၇၆-ပိဋေ။
၅-သံ ၁-၁၁၃၊ ၁၃ ၂၊ ၆-၃၂၈-ပိဋေသု။	၆-အံ ၁-၄၁၆ အဘိ ၃-၁၄၈-ပိဋေသု။
၇-....ဝါဒကျာ(က)....ဝစနော(က)	၈-ဗျာချာတော နဝိပရိတဝါဒီတုတ္ထော(က)

ဧဝံ ဝုတ္တစတုက္ကဿ ဝါ အပရိစ္စာဂီ။ ဟိတုဿုကော ဣတိ သောတုနံ ဟိတာ-
ယောဿုကော၊ တေသမဝဗောဓေနံ ပတိ ပတ္ထေတိတုတ္တော။ သောဇေသော
သုစိတ္တာ ပိယော။ စတုက္ကဿ အပရိစ္စာဂိတ္တာ ဂရု။ အသံဟံရတ္တာ ဘာဝနိယော။
ဒေသကတ္တာ ဝတ္တာ။ ဟိတုဿုကတ္တာ ဝစနက္ခမော။ ပါဌတ္ထဝိဒုတ္တာ ဂမ္ဘီရကထံ
ကတ္တာ။ အမစ္ဆရတ္တာ နော စဋ္ဌာနေ နိယောဇကောတိ။

“ပိယော ဂရု ဘာဝနိယော၊ ဝတ္တာ စ ဝစနက္ခမော။
ဂမ္ဘီရဉ္စ ကထံ ကတ္တာ၊ နော စဋ္ဌာနေ နိယောဇကော” ၂—

ဣတိအဘိဟိတော ဒေသကော။

သောတာ ဣဒါနိ အဘိဓိယတေ?—

ဓမ္မာစရိယဂရု သဒ္ဓါ-ပညာဒိဂုဏမဏ္ဍိတော။

အသဋ္ဌာ'မာယော သောတာဿ၊ သုမေဓော အမတာမုခေါ။

တတ္ထ ဓမ္မဂရုတ္တာ ကထံ န ပရိဘဝတိ၊ အာစရိယဂရုတ္တာ ကထိကံ န ပရိ-
ဘဝတိ၊ သဒ္ဓါပညာဒိဂုဏပဋိမဏ္ဍိတတ္တာ အတ္တာနံ န ပရိဘဝတိ၊ အသဋ္ဌာ-
မာယတ္တာ အမတာဘိမုခတ္တာ စ အဝိက္ခိတ္တစိတ္တော ဘဝတိ၊ သုမေဓတ္တာ
ယောနိသောမနသိကရောတိတုတ္တော။ ဝုတ္တံ ဟေတံ—

“ပဉ္စဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္တာဂတော သုဏန္တော သဒ္ဓမ္မံ
ဘဗ္ဗော နိယာမံ ဩက္ကမိတုံ ကုသလေသု ဓမ္မေသု သမ္ပတ္တံ။ ကတမေဟိ
ပဉ္စဟိ? န ကထံ ပရိဘောတိ၊ န ကထိကံ ပရိဘောတိ၊ န အတ္တာနံ
ပရိဘောတိ၊ အဝိက္ခိတ္တစိတ္တော ဓမ္မံ သုဏာတိ ဧကဂ္ဂစိတ္တော၊
ယောနိသော စ မနသိ ကရောတိ” တိ ၄။

တံလက္ခဏပ္ပတ္တတ္တာ ဘာဝနာ ဘဝဘိ သဝနဿေတုတ္တော သောတာ။

ဂန္ထာရန္တကထာဝတ္ထနာ

ဣဒါနိ အဿာရန္တော—တတ္ထ ယောဘိ အနိယမနိဋ္ဌေသော၊ တေန
ဝိသုဒ္ဓဇာတိကုလဂေါတ္တာဒိနံ ကိလေသမလဝိသုဒ္ဓိယာ၊ ပူဇာရဟတာယ ဝါ
အကာရဏတံ ဒဿေတွာ ယော ကောစိ ဣဒိဿာ သမန္တပါသာဒိကာယ
အာဒိဂါထာယ နိဋ္ဌိဋ္ဌလောကနာထတ္ထဟေတုံ ယထာဝုတ္တဟေတုမူလေန

၁-ပစ္စုလ္လေတိ (က)

၄-အံ ၂-၁၅၄-ပိဋ္ဌေ။

၂-အံ ၂-၄၂၂၊ ၃ ၁၀-၁၄၂-ပိဋ္ဌေသု။

၃-ဝုစ္စတေ (က)

၅-ဂန္ထော အာရန္တတေ (က)

ထိရတရံ အစလံ ကတွာ ယထာဝုတ္တဟေတုကာလံ အစွန္တမေဝ ပူရေန္တော
အဝဿာနေ ယထာဝုတ္တဟေတုဖလံ သမ္မာဒေတွာ ယထာဝုတ္တဟေတုဖလပ္ပ-
ယောဇနံ သာဓေတိ၊ သောဝ ပရမပူဇာရဟောတိ နိယမေတိ။

ဧတ္တာဝတာ—

ဘယသမ္မောဟဒုဒ္ဓိဋ္ဌိ-ပဏာမော နေသ သဗ္ဗထာ။

ပညာပုဗ္ဗင်္ဂမော ဧသော၊ ပဏာမောတိ နိဒဿိတော။

တဩ ဟေတုတိ အတိဒုက္ခရာနိ တိသပါရမိတာသင်္ခါတာနိ ပုည-
ကမ္မာနိ။ တာနိ ဟိ အစွန္တဒုက္ခေန ကသိရေန ဝစနပထာတိတာနုဘာဝေန
မဟတာ ဥဿာဟေန ကရိယန္တိတိ အတိဒုက္ခရာနိ နာမ။ အတိဒုက္ခရတ္တာ ဝေ
ဟိ တေသံ အတိဒုလ္လဘံ လောကေ အနညဿာဓာရဏံ နာထတ္ထသင်္ခါတံ ဖလံ
ဖလန္တိ၊ တံ တတ္ထ ဟေတုဖလံ၊ ဟေတုမူလံ နာမ ယထာဝုတ္တဿ ဟေတုနော
နိပ္ပာဒနသမတ္တာ မဟာကရုဏာ၊ သာ အာဒိပဏိဓာနတော ပဋ္ဌာယ “မုတ္တော
မောစေဿာမီ”တိအာဒိနာ နယေန ယာဝ ဟေတုဖလပ္ပယောဇနာ၊ တာဝ
အဗ္ဗောဓိန္တံ ပဝတ္တတိ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ—

“သကာနနာ သဂြိုဝရာ သသာဂရာ၊

ဂတာ ဝိနာသံ ဗဟုသော ဝသုန္ဓရာ။

ယုဂန္တကာလေ သလိလာနလာနိလေ၊

န ဗောဓိသတ္တဿ မဟာတပါ ကုတော”တိ။

ယာယ သမန္ဓာဂတတ္တာ “နမော မဟာကရုဏီကဿ တဿာ”တိ အာဟ။
ဟေတုကာလံ နာမ စတုအဋ္ဌသောဋ္ဌသအသင်္ချေယျာဒိပ္ပဘေဒေါ ကာလော၊
ယံ သန္ဓာယာဟ “ကပ္ပကောဋီဟိဝိ အပ္ပမေယျံ ကာလ”န္တိ။ တတ္ထ အစွန္တ-
သံယောဂတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ “မာသံ အဓိတေ၊ ဒိဝသံ စရတိ”တိ-
အာဒိသု ဝိယ။ ကာမဉ္စ သော ကာလော အသင်္ချေယျဝသေန ပမေယျော
ဝိညေယျော၊ တထာပိ ကပ္ပကောဋီဝသေန အဝိညေယျတံ သန္ဓာယ “ကပ္ပ-
ကောဋီဟိဝိ အပ္ပမေယျံ ကာလ”န္တိ အာဟ။ တတ္ထ ကာလယတိတိ ကာလော၊
ဒိပတိ ဝိဒ္ဓံသယတိ သတ္တာနံ ဇီဝိတမိတိ အတ္ထော။ ကလ ဝိက္ခေပေ။ တတ္ထ
ကပ္ပိယတိ သံကပ္ပိယတိ သာသပလဗ္ဗတာဒိဟိ ဥပမာဟိ ကေဝလံ သံကပ္ပိယတိ၊
န မနုဿဒိဝသမာသသံဝစ္ဆရာဒိဂဏနာယ ဂဏီယတိတိ ကပ္ပေ၊ ကေန္တိ-
အာဒိဂဏနပထဿ ကောဋီဘူတတ္တာ ကောဋီ၊ ကပ္ပါနံ ကောဋီယော

ကပ္ပကောဋီယော။ တာဟိပိ န ပမိယတိတိ အပ္ပမေယျော၊ တံ အပ္ပမေယျံ။ ကရောဇ္ဇောတိ နာနတ္ထတ္တာ ဓာတုနံ ဒါနံ ဒေန္တော၊ သီလံ ရက္ခန္တော၊ လောဘက္ခန္တော နိက္ခမန္တော၊ အတ္တဟိတပရဟိတာဒိဘေဒံ တံ တံ ဓမ္မံ ပဇာနန္တော၊ ဝိဝိဓေနဝါယာမေန ဗုဒ္ဓေန္တော ဝါယမန္တော၊ တံ တံ သတ္တာပရ။ ခံ ခမန္တော၊ ပဋိညာသမ္ပုတိပရမတ္ထသစ္စာနိ သစ္စာယန္တော၊ တံ တံ သတ္တဟိတံ အဓိဋ္ဌဟန္တော၊ သကလလောကံ မေတ္တာယန္တော၊ မိတ္တာမိတ္တာဒိဘေဒံ ပက္ခပိတံ ပဟာယ တံ တံ သတ္တံ အဇ္ဈုပေက္ခန္တော စာတံ အတ္ထော။ ခေဒံ ဂတောတိ အနန္တပ္ပဘေဒံ မဟန္တံ သံသာရဒုက္ခံ အနဘဝနဋ္ဌေန ဂတော၊ သမ္ပတ္တော-
တုတ္ထော။ သံသာရဒုက္ခံ သာရိရိကံ မာနသိက္ခန္တံ သုခံ ခေဒယတိ ပါတယတိတိ “ခေဒေါ”တိ ဝုစ္စတိ။ လောကဟိတာယာတိ ဣဒံ ယထာဝုတ္တဟေတုဖလပ္ပယော-
ဇနနိဒဿနံ၊ “သံသာရဒုက္ခာနဘဝနကာရဏနိဒဿန”န္တိပိ ဧကေ—

“ဇာတိသံသာရဒုက္ခာနံ၊ ဂန္တု သက္ကောပိ နိဗ္ဗုတိ”။

စိရလ္လိဋ္ဌောပိ သံသာရေ၊ ကရုဏာယေဝ ကေဝလ’န္တိ—

စ ဝုတ္တ”န္တိ၊ တမယုတ္တံ။ န ဟိ ဘဂဝါ လောကဟိတာယ သံသာရဒုက္ခမနဘဝတိ။ န ဟိ ကဿစိ ဒုက္ခာနဘဝနံ လောကဿ ဥပကာရံ အာဝဟတိ။ ဧဝံ ပနေတံ ဒဿေတိတိ သုပါရမိတာပဘေဒံ ဟေတု၊ ပါရမိတာဖလဘူတံ နာထတ္ထသင်္ခါတံ ဖလဉ္စ။ ယထာ စာဟ “မမံ ဟိ အာနန္တ ကလျာဏမိတ္တံ အာဂမ္မ ဇာတိဓမ္မာ သတ္တာ ဇာတိယာ ပရိမုစ္စန္တိ”တိ အာဒိ။ တတ္ထ ဘဂဝါ ယထာဝုတ္တဟေတုဟိ သတ္တာနံ ဝိနေယျဘာဝနိပ္ပုဒနပညာဗီဇာနိ ဝပိ၊ ဟေတုဖလေန ပရိပတ္တိန္ဒြိယ-
ဘာဝေန ပရိနိပ္ပန္တဝိနေယျဘာဝေ သတ္တေ ဝိနယိ၊ သံသာရဒုက္ခတော မောစယိတိ အတ္ထော။ န ဧဝံ သံသာရဒုက္ခေန လောကဿ ဥပကာရံ ကိန္တိ အကာသိ၊ တသ္မာ ကရောဇ္ဇော အတိဒုက္ခရာနိ လောကဟိတာယာတိ သမ္ပန္နော။ ဣမိဿာ ယောဇနာယ သဗ္ဗပဌမဿ ဗောဓိသတ္တဿ ဥပ္ပတ္တိကာလတော ပဌာယ ဗောဓိသတ္တဿ နာထတ္ထသင်္ခါတပါရမိတာဟေတုဖလာဓိဂမော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယော နာထောတိ ဟိ သမ္ပန္နော အဓိပ္ပေတော။ ဣမဿ ပနတ္ထဿ—

“ယဒေဝ ပဌမံ စိတ္တ-မုပ္ပန္နံ တဝ ဗောဓယေ။

တံ တဒေဝဿ လောကဿ၊ ပူဇိကေ ပရိဝသိတ္ထ”——

ဣတိ ဝစနံ သာဓကံ။ ပဌမစိတ္တဿ ပါရမိတာဘာဝေါ ရက္ခဿ အင်္ဂုရတော ပဌာယ ဥပ္ပတ္တိဥပမာယ သာဓောဗ္ဗော။ ဧတ္တာဟ—“ခေဒံ ဂတောတိ ဝစနံ

နိရတ္တကံ၊ ယထာဝုတ္တနယေန ဂုဏသာဓနာသမ္ဘဝတော”တိ? န၊ အန္တရာ အနိဝတ္တနကဘာဝဒီပနတော။ ဒုက္ခရာနိ ကရောန္တော ခေခံ ဂတော ဧဝံ န အန္တရာ ခေခံ အသဟန္တော နိဝတ္တတီတိ ဒီပေတိ။ လောကဒုက္ခာပနယန- ကာမဿ ဝါ ဘဂဝတော အတ္တနော ဒုက္ခာနုဘဝနသမတ္တတံ ဒဿေတိ။

“ယဿ ကဿစိ ဝရဒေါဿံ၊ ယာဝါဟံ သဗ္ဗသတ္တဒုက္ခာနိ။
သဗ္ဗာနိ သဗ္ဗကာလံ ယုဂံ၊ ပဒ္ဒသေဝ ဗုဒ္ဓန္တောမိ”တိ—

ဧဝံအဓိပ္ပါယ် အတ္တမတ္တဒုက္ခာနုဘဝနသမတ္တတာယ ကာယေဝ ကထာတိ^၁ အတိသယံ အတ္တံ ဒဿေတီတိ အတ္တော။ အထ ဝါ ခေခံ ဂတောတိ ဗျာပါရံ ပရိစယံ ဂတောတိပိ အတ္တော သမ္ဘဝတိ။ ကမ္မာဒီသု သဗျာပါရံ ပရိသံ ဒိသ္မာ သန္တိ ဟိ လောကေ ဝတ္တာရော “ခိန္နောယံ ကမ္မေ၊ ခိန္နောယံ သတ္တေ”တိအာဒိ။ ဣမိဿာ ယောဇနာယ နာထောတိ ဣမိနာ ဗုဒ္ဓတ္တာမိဂမသိဉ္စံ ကောဋိပ္ပတ္တံ နာထဘာဝံ ပတွာ ဌိတကာလော ဒဿိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကေစိ “မဟာ- ကာရုဏိကဿာတိ ဝဒန္တော ဗုဒ္ဓဘူတဿာတိ ဒဿေတိ”တိ လိခန္တိ၊ တံ န သုန္ဒရံ ဝိယ၊ ဗောဓိသတ္တကာလေပိ တဗ္ဗောဟာရသမ္ဘာဝတော။ တဿာ သော တ္တေကံ ကာလံ ဒုက္ခရာနိ ကရောန္တော အဝသာနေ ဒုက္ခရပါရမိတာပါရိပူရိယာ တာသံ ဖလဘူတံ နာထဘာဝံ ပတွာ လောကဟိတာယ ဗျာပါရံ ဂတောတိ အယမတ္တော နိဒဿိတော ဟောတိ။ “ဗောဓိ” ဂတော”တိ ဂုတ္တေပိ သုဗျတ္တံ ဟေတုဖလံ ဒဿိတံ ဟောတိ။ ဗုဒ္ဓဘာဝပ္ပတ္တသေဝ စ နာထဿ နမော ကတော ဟောတိ ဝိသေသဝစနသမ္ဘာဝတော၊ န ဗောဓိသတ္တဿ။ ဧဝံ သန္တေပိ ဝိနယာဓိကာရော ဣဓာမိပ္ပေတော။ သော စ ပဗ္ဗဇိတကာလတော ပဋ္ဌာယ ယာဝမရဏကာလာ ဟောတိ။ တံ အတိဝိယ ပရိတ္တံ ကာလံ လဇ္ဇိနော အတိသုကရံ သီလမတ္တံ ဧကကဿ အတ္တနော ဟိတာယ အတ္တမတ္တဒုက္ခာပန- ယနာဓိပ္ပါယေန ပရိပူရေန္တော ကော နာမ ဣဓလောကပရလောကာတိက္ကမ- သုခံ န ဂစ္ဆေယျ၊ နန ဘဂဝါ သကလလောကဒုက္ခာပနယနာဓိပ္ပါယေန ကပ္ပကောဋိဟိပိ အပ္ပမေယျံ ကာလံ ကရောန္တော အတိဒုက္ခရနိရဿာဒံ ခေခံ ဂတောတိ အညာပဒေသေန ဂုဏံ ဝဏ္ဏေတိ အာစရိယော။

လောကဟိတာယာတိ ဧတ္ထ လောကိယတိ ဧတ္ထ ဒုက္ခန္တိ လောကော၊ လုယတေ ဝါ ဇာတိဇရာမရဏဒုက္ခေဟိတိ လောကော၊ ဣမိနာ သတ္တလောကံ ဇာတိလောကဉ္စ သင်္ဂဏာတိ။ တဿာ တဿ သတ္တလောကဿ ဣဓလောက- ပရလောကဟိတံ အတိက္ကန္တပရလောကာနံ ဝါ ဥဣန္တလောကသမုဒယာနံ

ဖလာနရူပေါ ဟေတု၊ ဦးနှစ် အနုရူပံ မူလံ၊ တိဏ္ဍမ္ဘိ အနုရူပံ ပယောဇနန္တိ
အယမတ္ထော ဒဿိတော ဟောတိ။

ဧဝံ အစ္ဆရိယပုရိသော၊ နာထော နာထဂုဏေ ဌိတော။
နမောရဟော အနာထဿ၊ နာထမာနဿ သမ္ပဒံ။

ဧတ္ထ သိယာ “အနေကေသု ဘဂဝတော ဂုဏေသု ဝိဇ္ဇမာနေသု ကဿွာ
‘မဟာကာရုဏိကဿာ’တိ ဧကမေဝ ဂဟိတ”န္တိ? ဥစ္စတေ—

ဒေါသဟိနဿ သတ္တဿ၊ စောဒနာ တု န ဝိဇ္ဇတေ။
ဒေါသယုတ္တမသတ္တဉ္စ၊ တဿွာ စောဒနာ အပတ္တကာတိ။

န မယာ စောဒနာ ကတာ၊ ကိန္တု ပုစ္ဆာ ဧဝ ကတာ။ အပိစ—

ဖလံ သတိပိ ရုက္ခေဗျေ၊ န ပတတျုရိကမ္ဘိတေ။
စောဒနာ ယာ’တ္ထု သတ္တာနံ၊ ပုစ္ဆနာတျတ္ထဖလံ မဟတာ။

နဘောတ္တု ကုရုတေ သမ္မာ၊ ဂဟိတုံ နာမုတေ ဃဉ္စ။
အက္ခေပေ ဟိ ကတေ တဒိ-စ္ဆိဿာဏာဗုဒ္ဓိဗန္ဓနံ။

ယထာ ဟိမပဒေါ ပဒ္ဒေါ၊ ပဗုဒ္ဓေါ ဂန္ဓလိမ္ဗိယာ။
ဘိန္ဒုတ္တဝိရမဿေဝံ၊ သတ္တကတာတ္ထလိမ္ဗိယာ”တိ—

ဧဝံ စေကံ—

သမ္မာပိ စောဒနာ တံ ခလု၊ ဂုရုဝေါ ဝိဝါကျာ ဝိဝဋ္ဌ။
ယတိသိဿာ အာဃနိတာတိ- ဝါကျေနာဘျမိကံ ဂေါပယ။

သရဝတိ အာစေရံ ကိလိဋ္ဌာ၊ တဒိစ္ဆိဿဇိတာတ္တာနံ။
ဇယတျတ္တာနမာစေရော၊ သဒဿဿေဝ သာရထိတိ—

အတြောစူတေ—

ယဿ ဟိ ဝါကျသဟဿံ၊ ဝါကျေ ဝါကျေ သတဉ္စ ဇိဝှါ။
နာမံ ဒသဗလဂုဏပဒေသံ၊ ဝတ္တု ကပ္ပေနပိ န သက္ကာ။

ယထာ—

ဗုဒ္ဓေါပိ ဗုဒ္ဓဿ ဘဏေယျ ဝဏ္ဏံ၊
ကပ္ပမ္ပိ စေ အညမဘာသမာနော။
ဒီယေထ ကပ္ပေါ စိရဒီသမန္တရေ၊
ဝဏ္ဏော န ဒီယေထ တထာဂတဿာတိ—

စောတ္တတ္တာ န သတ္တာ ဘဂဝတံ ဂုဏာနံ မဝသေသာဘိဓာတုံ။

အပိစ—

ယထာ တံ သတ္တာနံ၊ ဒသဗလ တထာ ဉာဏကရုဏာ။
ဂုဏဒန္တံ သေဋ္ဌံ၊ တဝ ဂုဏဂဏာ နာမ တိဂုဏာတိ—

သဗ္ဗဂုဏသေဋ္ဌတ္တာ မူလတ္တာ စ ကေမေဝ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ “ဆဿ အသာဓာရ-
ဏဉာဏေသု အညတရတ္တာ တဂ္ဂဟဏေန သေသာပိ ဂဟိတာဝ သဟစရဏ-
လက္ခဏေနာ”တိ စ ဝဒန္တိ။ ဝိသေသတော ပနေတ္ထ အဘိဓမ္မဿ ကေဝလံ
ပညာဝိသယတ္တာ အဘိဓမ္မဋ္ဌကထာရမ္ဘေ အာစရိယေန “ကရုဏာ ဝိယ
သတ္တေသု၊ ပညာ ယဿ မဟေသိနော”တိ ပညာဂုဏော ဝဏ္ဏိတော တေသံ
တေသံ သတ္တာနံ အာသယာနုသယစရိယာဓိမုတ္တိဘေဒါနုပပရိစ္ဆိန္နနပညာယ၊
သတ္တေသု မဟာကရုဏာယ စ အဓိကာရတ္တာ။ သုတ္တန္တဋ္ဌကထာရမ္ဘေ
“ကရုဏာသီတလဟဒယံ၊ ပညာပဇ္ဇောတဝိဟတမောဟတမ”န္တိ ဘဂဝတော
ဥဘောပိ ပညာကရုဏာဂုဏာ ဝဏ္ဏိတာ။ ဣဓ ပန ဝိနယေ အာသယာဒိနိရ-
ပေက္ခံ ကေဝလံ ကရုဏာယ ပါကတိကသတ္တေနာပိ အသောတဗ္ဗာရဟံ
သုဏန္တော အပုစ္ဆိတဗ္ဗာရဟံ ပုစ္ဆန္တော အဝတ္တဗ္ဗာရဟန္တ ဝဒန္တော သိက္ခာပဒံ
ပညပေသီတိ ကရုဏာဂုဏောယေဝေကော ဝဏ္ဏိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပညာဒယာ အတ္တပရတ္တဟေတူ၊
တဒန္တယာ သဗ္ဗဂုဏာ ဇိနဿ။
ဥဘော ဂုဏာ တေ ဂုဏသာဂရဿ၊
ဝုတ္တာ ဣဓာစရိယဝရေန တဿ။
တ္ထောဝတာ အဋ္ဌကထာဒိဂါယာ၊
သမာသတော ဝုတ္တပဒတ္တသောဘာ။
အယမ္ပိ ဝိတ္တာရနယောတိ စာဟံ၊
ဥဒ္ဓံ ဣတော တေ ပဋိသံခိပါမိ။

ဒုတိယဂါထာယ အသမ္ပုဇန္တိ ဓမ္မာနံ ယထာသဘာဝံ အဗုဇ္ဈန္တော။ ဗုဒ္ဓ-
နိသေဝိတန္တိ ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓေဟိ ဂေါရုဘာဝနာသေဝနာဟိ ယထာရဟံ
နသေဝိတံ။ ဘဝါ ဘဝန္တိ ဝတ္ထမာနဘဝတော အညံ ဘဝံ ဂစ္ဆတိ ဥပဂစ္ဆတိ၊
ပဋိပဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ အထ ဝါ ဘဝေါတိ သဿတဒိဋ္ဌိ။ တဿ ပဋိပက္ခတ္တာ
အဘဝေါတိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ။ ဘဝေါတိ ဝါ ဝုဋ္ဌိ။ အဘဝေါတိ ဟာနိ။ ဘဝေါတိ
ဝါ ဒုဂ္ဂတိ။ အဘဝေါတိ သုဂတိ။ “အပ္ပမာဏာ ဓမ္မာ၊ အသေက္ခာ ဓမ္မာ”တိ-
အာဒိသု ဝိယ ဟိ ဝုဋ္ဌိအတ္တတ္တာ အကာရဿ။ ဘာဝယတိတိ ဘဝေါ၊ ဇာတိ။
ဘဝတိတိ ဝါ ဘဝေါ။ သဝိကာရာ ဗဟုဝိဓန္တုပ္ပတ္တိ ဒိပိတာ။ အဘဝေါတိ
ဝိနာသော၊ ဇာတိဘာဝံ မရဏဘာဝဉ္စ ဂစ္ဆတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧတ္ထ အရ-
ဟန္တာနံ မရဏမ္ပိ ခဏိကဝသေန ဂဟေတမ္ပိ။ ဘဝေသု အဘဝေါ ဘဝါဘဝေါ၊
တံ ဘဝါဘဝံ၊ ဘဝေသု အဘာဝပညတ္တိ ဂစ္ဆတိတိ အတ္ထော။ ဇီဝလော-
ကောတိ သတ္တလောကော၊ သင်္ခါရလောကဩကာသလောကောနံ ဘဝါဘဝ-
ဂမနာသမ္ပဝတော သတ္တလောကံ ဇီဝလောကောတိ ဝိသေသေတိ။ အဝိဇ္ဇာဒိ-
ကိလေသဇာလဝိဒ္ဓိသိနောတိ ဧတ္ထ နဝပိ လောကုတ္တရဓမ္မာ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။
အပစယဂါမိတာ ဟိ စတုမဂ္ဂဓမ္မဿ ဩဓိသော အဝိဇ္ဇာဒိကိလေသဇာလဝိဒ္ဓိ-
သော၊ သော အဿ အတ္ထိ၊ တဒါရမ္မဏံ ဟုတွာ တတ္ထ သဟာယဘာဝုပ-
ဂမနေန နိဗ္ဗာနဿာပိ။ ယထာဟ “ယော ခေါ အာဝုသော ရာဂက္ခယော။ ပ။
ဇုဒ္ဓံ ဝုစ္ဆတိ နိဗ္ဗာန”န္တိ။ အရဟတ္တဿာပိ တထာ ရာဂါဒိက္ခယဝစန-
သမ္ဘာဝတော။ ဖလသာမညေန တိဏ္ဍမ္ပိ ဖလာနံ အတ္ထိတိ နဝပိဓောပေသ
“အဝိဇ္ဇာဒိကိလေသဇာလဝိဒ္ဓိသိ”တိ ဝုစ္ဆတိ။ အထ ဝါ သဟစရဏလက္ခဏ-
ကာရဏတာယ ပဋိပက္ခဂေါရုဂ္ဂဟဏတာ။ အနဘိဟိတောပိ ဟိ ဓမ္မဿ
တတြာဘိဟိတောဝ ဗုဇ္ဈိတဗ္ဗော ဣတိ ဝစနတော ကာရဏဂေါရုဂ္ဂဟဏေန
စတ္တာရိပိ ဖလာနိ ဂဟိတာနိ။ နရကာဒိသု အပတမာနံ ဓာရေတိ သုဂတိယံ
ဥပ္ပါဒနေနာတိ ဓမ္မော။ ပုန သုဂတိမ္ပိ အဇနနကာရီ အကုသလဓမ္မေ နိဝါရေတွာ
ပေါသေတိ ပဝတ္တေတိ ဝဇေတိတိ ဓမ္မော။ သော ပန ကာမရူပါရူပဘေဒတော
တိဝိဓော အစ္စန္တသုခါဝဟနတော၊ တတောပိ ဥတ္တမတ္တာ ဓမ္မဝရော။

တ္ထောဟ—“စတုန္တံ ဘိက္ခဝေ အရိယသစ္စာနံ အနနဗောဓာ အပ္ပင်္ဂဝေဓာ
ဝေမိဒံ ဒိဃမဒ္ဓါနံ သန္ဓာဝိတံ သံသရိတ’န္တိ? ဝစနတော စတုသစ္စဓမ္မံ အသမ္ပုဇံ
ဘဝါ ဘဝံ ဂစ္ဆတိ ဇီဝလောကောတိ သိဒ္ဓိ။ တဿာ ယံ အသမ္ပုဇံ ဂစ္ဆတိ၊
တဿေဝ “တဿာ”တိ အန္တေ တံနိဗ္ဗေသေန နိယမနတော စတုသစ္စဓမ္မောပိ

အဝိဇ္ဇာဒိကိလေသဇာလဝိဒ္ဓိသီ ဓမ္မဝရောတိ စာပဇ္ဇတိ။ အညထာ “နမော အဝိဇ္ဇာဒိကိလေသဇာလဝိဒ္ဓိသီနော ဓမ္မဝရဿ တဿာ”တိ တံနိဗ္ဗေသေန သမာနဝိဘတ္တိကရဏံ န ယုဇ္ဇတိ အတိပ္ပသင်္ဂနိယမနတော၊ ‘အဝိဇ္ဇာဒိ- ကိလေသဇာလဝိဒ္ဓိသီနော ဓမ္မဝရဿာ’တိ ဝစနံ ဝိသေသနဝစနံ။ တသ္မာ ဒုက္ခသမုဒယသစ္စာနံ တဗ္ဗာဝပ္ပသင်္ဂေါ နတ္ထိတိ စေ? န, တံနိဗ္ဗေသေန သမာန- ဝိဘတ္တိဋ္ဌာနေ အဝိသေသိတတ္တာ။ အပိ စ မဂ္ဂသစ္စနိရောဓသစ္စေသု ဖလာနံ အပရိယာပန္တတ္တာ နဝလောကုတ္တရဓမ္မာ သင်္ဂဟိတာတိ ဝစနဝိရောဓော၊ ဖလာနံ အသင်္ဂဟေ ဝေရဉ္စကဏ္ဍဝဏ္ဏနာယံ န ကေဝလံ အရိယမဂ္ဂေါ စေဝ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ အပိ စ အရိယဖလဓမ္မေဟိ သဒ္ဓိံ ပရိယတ္တိဓမ္မောပိ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ ‘ရာဂဝိရာဂ- မနေဇမေသောကံ။ပ။ ဓမ္မမိမံ သရဏတ္ထမုပေဟိ’တိ ဝစနဝိရောဓော စာတိ ပုဗ္ဗာပရဝိရုဒ္ဓါ သော ဂါထာ သာသနဝိရုဒ္ဓါ စာ”တိ? ဝုတ္တတေ—သဗ္ဗမေတမ- ယုတ္တံ ဝုတ္တဂါထတ္တာဇာနနတော။ ဧတ္ထ ဟိ အာစရိယေန ပဝတ္တိပဝတ္တိဟေတု- ဝိသယဝိဘာဂေါ()^၂ စ ဒသိတော။ ကထံ? တတ္ထ အသမ္ဗုဓန္တိ အသမ္မောဓော၊ သော အတ္ထတော အဝိဇ္ဇာ၊ တာယ စ တဏှုပါဒါနာနိ ဂဟိတာနိ၊ တယောပိ တေ ဓမ္မာ သမုဒယသစ္စံ၊ ဘဝါဘဝန္တိ ဧတ္ထ ဒုက္ခသစ္စံ ဝုတ္တံ။ သုဂတိဒုဂ္ဂတိပ္ပဘေဒေါ ဟိ ဘဝေါအတ္ထတော ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဟောန္တိ။ “ဝေမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ”တိ? ဝစနတော ဒုက္ခပ္ပဝတ္တိ ပဝတ္တိ နာမ၊ ဒုက္ခသမုဒယော ပဝတ္တိဟေတု နာမ၊ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါတဿ စ ပဝတ္တိဟေတုဿ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန နိရောဓမဂ္ဂ- သစ္စဒ္ဓယံ ဝိသယော နာမ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ “တတ္ထ ကတမာ အဝိဇ္ဇာ? ဒုက္ခေ အညာဏံ။ပ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ အညာဏ”န္တိ။^၄

ဧတ္ထ စ နိရောဓသစ္စံ ဗုဒ္ဓေန ဂေါစရာသေဝနာယ အာသေဝိတံ၊ မဂ္ဂသစ္စံ ဘာဝနာသေဝနာယ။ ဧတ္တာဝတာ အသမ္ဗုဓံ ဗုဒ္ဓနိသေဝိတံ ယန္တိ ဥပယော- ဂပ္ပတ္တော ယော ဝိသယော နိရောဓော စ မဂ္ဂေါ စ၊ တဿ ယထာဝုတ္တာဝိဇ္ဇာဒိ- ကိလေသဇာလတ္ထယဝိဒ္ဓိသီနော နမော ဓမ္မဝရဿာတိ အယံ ဂါထာယ အတ္ထော။ ပရိယတ္တိဓမ္မောပိ ကိလေသဝိဒ္ဓိသနဿ သုတ္တန္တနယေန ဥပနိဿယ- ပစ္စယတ္တာ ကိလေသဝိဒ္ဓိသနသီလတာယ “အဝိဇ္ဇာဒိကိလေသဇာလဝိဒ္ဓိသီ”တိ ဝတ္ထု သမ္ပဝတိ။ ဧဝံသတိ ရာဂဝိရာဂါတိ ဂါထတ္ထော၊ သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ပ။ မြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိတိ^၁ သုတ္တတ္ထော စ အသေသတော ဂဟိတော ဟောတိ။

၁-၃ ၂-၇၆-ပိဋေ။

၃-ပိ ၃-၁-ပိဋေ။

၂-(တထာ နိဝတ္တိ နိဝတ္တိဟေတု ဝိသယဝိဘာဂေါ)(က)

၄-အဘိ ၂-၁၄၂-ပိဋေ။

၅-ပိ ၁-၅၉၊ ပိ ၁-၁-ပိဋေသု။

အထ ဝါ ဣမာယ ဂါထာယ ကေဝလံ ပရိယတ္တိဓမ္မောဝ ဂဟိတော ဟောတိ။
ယံ သန္တာယာဟ “သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလျာဏံ။ပ။ မြဟ္မစရိယံ
ပကာသေတိ”တိ။ တမ္ပိ အသမ္ပုဓံ ဗုဒ္ဓေဟေဝ နိသေဝိတံ ဂေါစရာသေဝနာယ
အနညနိသေဝိတံ။ယထာဟ“ဘဂဝံမူလကာ နောဘန္တေ ဓမ္မာဘဂဝံနေတ္တိကာ
ဘဂဝံပဋိသရဏာ။ပ။ ဘဂဝတော သုတွာ ဘိက္ခု ဓာရေဿန္တိ”တိ။

တတိယဂါထာယ သီလာဒယော ကိဉ္ဇာပိလောကိယလောကုတ္တရာ ယထာ-
သမ္ဘဝံ လက္ခန္တိ။ တထာပိ အန္တေ “အရိယသံဃ”န္တိ ဝစနတော သီလာဒယော
စတ္တာရော ဓမ္မက္ခန္ဓာ လောကုတ္တရာဝ။ ဧတ္ထ စ “သီလသမာဓိပညာဝိမုတ္တိဝိမုတ္တိ-
ဉာဏပ္ပဘူတိဟိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗေ သရူပေကသေသံ ကတွာ “ဝိမုတ္တိဉာဏပ္ပဘူ-
တိဟိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ စ ကိဉ္ဇာပိ ဝိမုတ္တိတိ ဖလဓမ္မာဝ သုတ္တေ အဓိပ္ပေတာ။
တထာပိ “မဂ္ဂါ ဝုဋ္ဌဟိတွာ မဂ္ဂံ ပစ္စဝေက္ခတိ။ ပဟိနေ ကိလေသေ ပစ္စဝေက္ခတိ။
ဖလံ ပစ္စဝေက္ခတိ။ နိဗ္ဗာနံ ပစ္စဝေက္ခတိ”တိ။ ဝစနတော မဂ္ဂါဒိပစ္စဝေက္ခဏ-
ဉာဏံ ဝိမုတ္တိဉာဏန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝိမုတ္တိ ဝိမောက္ခော ခယောတိ ဟိ အတ္ထတော
ကေ။ “ခယေ ဉာဏံ အနုပ္ပါဒေ ဉာဏန္တိ? ဧတ္ထ ခယော နာမ မဂ္ဂေါ၊
ရာဂက္ခယော ဒေါသက္ခယောတိ? ဖလနိဗ္ဗာနာနံ အဓိဝစန”န္တိ သုတ္တေ
အာဂတမေဝ။ ပဟိနကိလေသာနံ ခယော ပါကတိကော ခယော ဝေ။
ပဘူတိ-သဒ္ဓေန တိဿော ဝိဇ္ဇာ ဆ အဘိညာ စတဿော ပဋိသန္တိဒါတိ
ဝေမာဒယော ဂုဏာ သင်္ဂဟိတာ။ သမန္တာဂမဋ္ဌေန အပရိဟိနဋ္ဌေန စ ယုတ္တော။
ခေတ္တံ ဇနာနံ ကုသလတ္တိကာနန္တိ “အနတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာ”တိ။
သုတ္တတော ကုသလဿ ဝိရုဟနဋ္ဌာနတ္တာ၊ သုတ္တန္တနယေန ဥပနိဿယပစ္စယတ္တာ
စ ကာမံ ကုသလဿ ခေတ္တံ ဟောတိ သံဃော၊ န ကုသလတ္တိကာနံ ဇနာနံ။
တသ္မာန ယုဇ္ဇတိဟိ စေ? န၊ သုတ္တတ္ထသမ္ဘဝတော။ သုတ္တေ “အနတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ
လောကဿာ”တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ ကဿ လောကဿ? ပုညတ္တိကဿ ခေတ္တံ
သံဃော၊ ပုညပနိဿယတ္တာ ပုညက္ခေတ္တံ ဟောတိ သံဃော၊ ကုသလတ္တိကာနန္တိ
စ ဝုစ္စန္တိ။ လောကေပိ ဟိ ဒေဝဒတ္တဿ ခေတ္တံ ယညဒတ္တဿ ခေတ္တံ သာလိ-
ယဝပနိဿယတ္တာ သာလိခေတ္တံ ယဝခေတ္တန္တိ စ ဝုစ္စတိ။ အရိယသံဃန္တိ ဝိဂတ-
ကိလေသတ္တာ အရိယံ ပရိသုဒ္ဓံ အရိယာနံ၊ အရိယဘာဝံ ဝါ ပတ္တံ သီလဒိဋ္ဌိ-
သာမညေန သံဃတတ္တာ သံဃံ။ “အရိယ-သဒ္ဓေန သမ္မုတိသံဃံ နိဝါရေတိ”တိ
ကေမိ လိခန္တိ။ တံ န သုန္တရံ ဝိမုတ္တိဉာဏဂုဏဂုဟဏေန ဝိသေသိတတ္တာ။

၁-သံ ၁-၄၀၂-ပိဋေ။ ၂-အဘိ ၈-၁၃၁-၄-ပိဋေသု။ ၃-အဘိ ၁-၁၆၊ ၅ ၃-၁၈၀-ပိဋေသု။
၄-သံ ၂-၄၄၅-ပိဋေ။ ၅-သံ ၂-၄၆၅-ပိဋေ။

သီရိသာတိ ဣဒိနာ ကာမံ ကာယနုတိံ ဒဿေတိ၊ တထာပိ ဥတ္တမသံဃေ
 ဂုဏဂါရဝေန ဥတ္တမင်္ဂမေဝ နိဋ္ဌိသန္တော “သီရိသာ နမာမီ”တျာဟ။ သီရိဿ
 ပန ဥတ္တမဘာ ဥတ္တမာနံ စက္ခုသောတိန္ဒြိယာနံ နိဿယတ္တာ၊ တေသံ
 ဥတ္တမဘာ စ ဒဿနာနုတ္တရိယသဝနာနုတ္တရိယဟေတုတယ ဝေဒိတဗ္ဗော။
 ဧတ္တာဟ—အနုသန္တိကုသလော

“ဥပေါက္ခါတော ပဒဉ္ဇေဝ၊ ပဒတ္တော ပဒဝိဂ္ဂဟော။
 စောဒနာပြုတုဝဇ္ဇာနံ၊ ဗျာချာ တန္တဿ ဆဗ္ဗိဓာ”တိ—

ဝေမဝတွာ ကဿာ ရတနတ္ထယပဏာမံ ပဌမံ ဝုတ္တန္တိ? ဝုစ္စတေ—သတာ-
 စာရတ္တာ။ အာစာရော ကိရေသ သပ္ပုရိသာနံ၊ ယဒိဒံ သံဝဏ္ဏနာရဓမ္မေ
 ရတနတ္ထယပူဇာဝိဓာနံ။ တဿ “သတာစာရတော ဘဋ္ဌာမာမယံ ဟောမာ”တိ
 ကရိယတိ၊ စဘုဂမ္ဘီရဘာဝယုတ္တဉ္စ ဝိနယပိဋကံ သံဝဏ္ဏေတုကာမဿ မဟာ-
 သမုဒ္ဒံ ဩဂါဟန္တဿ ဝိယ ပညာဝေယျတ္တိယသမန္နာဂတဿာပိ မဟန္တံ ဘယံ
 ဘောဘိ၊ ဘယက္ခယာဝဟဉ္ဇေတံ ရတနတ္ထယဂုဏာနဿရဏဇနိတံ ပဏာမ-
 ပူဇာဝိဓာနံ။ ယ ဘာဟ “ဧဝံ ဗုဒ္ဓံ သရန္တာနံ”န္တိ အာဒိ။ အပိစာစရိယော သတ္ထု-
 ပူဇာဝိဓာနေန အသတ္ထရိ သတ္တာဘိနိဝေသဿ လောကဿ ယထာဘူတံ
 သတ္ထရိ ဧဝံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ သတ္ထုသမ္ဘာဝနံ ဥပ္ပါဒေတိ၊ အသတ္ထရိ သတ္ထု-
 သမ္ဘာဝနံ ပရိစ္စဇာပေတိ၊ “တထာဂတပ္ပဝေဒိတံ ဓမ္မဝိနယံ အတ္တနောဒဟတိ”တိ
 ဝုတ္တဒေါသံ ပရိဟရတိ။ အန္တရာယဗဟုလတ္တာ ခန္ဓသန္တတိယာ ဝိပုကတာယ
 ဝိနယသံဝဏ္ဏနာယ အတ္တနော အာယုဝဏ္ဏသုခဗလာနံ ပရိက္ခယသမ္ဘဝါ-
 သင်္ကာယ “အဘိဝါဒနသီလိဿ။ ပ။ အာယု ဝဏ္ဏော သုခံ ဗလ”န္တိ ဝုတ္တာနိသံသေ
 ယာဝ သံဝဏ္ဏနာပရိယောသာနာ ပတ္တေတိ။ အပိ စေတ္တ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော
 ပဏာမပူဇာဝိဓာနံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘာဝါဒိဂမတ္ထံ ဗုဒ္ဓယာနံ ပဋိပဇ္ဇန္တာနံ
 ဥဿာဟံ ဇနေတိ။ လောကီယလောကုတ္တရဘေဒဿ၊ လောကုတ္တရဓမ္မေဝ
 ဝါ သဒ္ဓမ္မဿ ပူဇာဝိဓာနံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘာဝါဒိဂမတ္ထံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓယာနံ
 ပဋိပဇ္ဇန္တာနံ ဥဿာဟံ ဇနေတိ။ သဒ္ဓမ္မပဋိဝေဓမ္မတ္တာဘိလာသိနော ဟိ တေ။
 ပရမတ္ထသံဃပူဇာဝိဓာနံ ပရမတ္ထသံဃဘာဝါဒိဂမတ္ထံ သာဝကယာနံ ပဋိ-
 ပဇ္ဇန္တာနံ ဥဿာဟံ ဇနေတိ၊ မင်္ဂလာဒိနိ ဝါ သာတ္တာနိ အနန္တရာယာနိ
 စိရဋ္ဌိတိကာနိ ဗဟုမတာနိ စ ဘဝန္တိတိ ဧဝံလဒ္ဓိကာနံ စိတ္တပရိတောသနတ္ထံ
 “ပူဇာ စ ပူဇနေယျာနံ”န္တိ ဘဂဝတာ ပသတ္ထမင်္ဂလံ ကရေတိ။ ဝုစ္စတေ စ—

“မင်္ဂလံ ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မော သံဃော စ မင်္ဂလံ။
မင်္ဂလာဒီပိ သာတ္တာနိ၊ သီဃံ သိဇ္ဈန္တိ သဗ္ဗသော။
သတ္ထု ပူဇာဝိဇာနေန၊ ဧဝမာဒိ ဗဟူ ဂုဏော။
လဘတိတိ ဝိဇာနန္တော၊ သတ္ထုပူဇာပရော သိယာ”တိ။

ဧတ္ထ စ သတ္ထုပဓာနတ္တာ ဓမ္မသံဃာနံ ပူဇာဝိဇာနံ သတ္ထုပူဇာဝိဇာန-
မိစ္ဆေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ သာသနတော လောကတော စ။ တေနေတံ ဂုစ္စတိ—

“သတ္တာ”တိ ဓမ္မော^၁ သုဂတေန ဂုတ္တော၊
နိဗ္ဗာနကာလေ ယမတော သ သတ္တာ^၂။
သုဝတ္ထိဂါထာသု “တထာဂတော”တိ၊
သံဃော စ ဂုတ္တော ယမတော သ သတ္တာ^၂။

ကိစ္ဆ ဘိယျော—

ဓမ္မကာယော ယတော သတ္တာ၊ ဓမ္မော သတ္တာ တတော မတော။
ဓမ္မဋ္ဌိတော သော သံဃော စ၊ သတ္ထုသင်္ချံ^၃ နိဂစ္ဆတိ။

သန္တိ ဟိ လောကေ ဝတ္တာရော ကောသဂတံ အသိ^၄ ဂဟေတွာ ဌိတံ ပုရိသံ
ဝိသုံ အာရာမသိတွာ “အသိ^၄ ဂဟေတွာ ဌိတော ဧသော”တိ။ တေနောဗဟ
စာရိယမာကြစ္ဆေဝါ—

“နမတ္ထု ဗုဒ္ဓရတနာယ၊ ဓမ္မရတနာယ တေ နမော။
နမတ္ထု သံဃရတနာယ၊ တိရတူသမဝါနယံ”တိ။

အပိ စ သဗ္ဗဓမ္မေသု အပ္ပဋိဟတဉာဏနိမိတ္တာနတ္တရိမောက္ခပါတုဘာဝါ-
ဘိသင်္ခါတံ ခန္ဓသန္တာနမုပါဒါယ “ဗုဒ္ဓေါ”တိ ယဒိ ပညာဝိယတိ၊ ဓမ္မော ပဏာ-
မာရဟောတိ ကာ ဧဝ ကထာ၊ သံဃော စ “သံဃေ ဂေါတမိ ဒေဟိ၊
သံဃေ တေ ဒိန္နေ အဟဉ္ဇေဝ ပူဇိတော ဘဝိဿာမိ သံဃော စာ”တိ^၅ ဂုတ္တတ္တာ
ဘာဇနန္တိ ဒီပေတိ။ အထ ဝါ “ဗုဒ္ဓသုဗောဓိတော ဓမ္မော အာစရိယပရမ္မရာယ
သုဝဏ္ဏဘာဇနေ ပက္ခိတ္တတေလမိဝ အပရိဟာပေတွာ ယာဝဇ္ဇတနာ အာဘ-
တတ္တာ^၆ ဧဝ မာဒိသာနဗ္ဗိ သောတဒ္ဓါရမနုပ္ပတ္တော”တိ သံဃဿ အာစရိယော
အတိဝ အာဒရေန ပဏာမံ ကရေတိ “သိရဿ နမာမီ”တိ။

ဧဝံ အနေကဝိဓံ ပဏာမပ္ပယောဇနံ ဝဒန္တိ၊ အာစရိယေန ပန အဓိပ္ပေ-
တပ္ပယောဇနံ အတ္တနာ ဧဝံ ဝုတ္တံ “**ဣစ္ဆေဓမ္မန္တနမဿနေယျ**” နှိအာဒိနာ
စတုတ္ထဂါထာယ။ ဣစ္ဆေဓန္တိ ဧတ္ထ ဣတိ-သဒ္ဓေါ ရတနတ္ထယပူဇာဝိဓာန-
ပရိသမတ္တတ္ထော။ ယဒိ ဧဝံ ယထာဝိဟိတမတ္တမေဝ ပူဇာဝိဓာနံ အရဟတိ
ရတနတ္ထယံ၊ န တတော ဥဒ္ဓန္တိ အာပဇ္ဇတိတိ အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂနိဝါရဏတ္ထံ “**ဝေ-
မစ္ဆန္တနမဿနေယျ**” နှိ အာဟ။ တတ္ထ ဧဝန္တိ ဣမိနာ ယထာဝုတ္တဝိဓိံ ဒသေတိ။
ယထာဝုတ္တေန ဝိမိနာ၊ အညေန ဝါ တာဒိသေန အစ္ဆန္တမေဝ မဟုတ္တမပိ အဋ္ဌတွာ
အဘိက္ခဏံ နိရုန္တရံ နိယမေန နမဿနာရဟံ နမဿမာနဿ ဟိတမဟပ္ပလ-
ကရဏတောတိ အတ္ထော။ ဧဝံဝိဓံ ဒုလ္လဘဋ္ဌေန မဟပ္ပလဋ္ဌေန စ သိဒ္ဓိ ရတန-
ဘာဝံ ရတနတ္ထယံ နမဿမာနော ယံ ပုညာဘိသန္တံ အလတ္ထံ အလဘိ။
အကုသလမလံ တဒင်္ဂါဒိပ္ပဟာနေန ပုနာတိတိ ပုညံ။ ကိလေသဒရထပုဂ္ဂို-
ဿဒ္ဓိယာ သီတလတ္တာ စိတ္တံ အဘိသန္ဓေတိတိ အဘိသန္ဓော။ ပုညေ တံ
အဘိသန္ဓော စာတိ ပုညာဘိသန္ဓော၊ တံ ပုညာဘိသန္တံ။ ဂတ္ထိပဒေ ပန
“**ပုညမဟတ္ထ**” နှိ ဘဏန္တိ၊ “**ဝိပုလ**” နှိ ဝစနတော သော အတ္ထော န ယုဇ္ဇတိတိ
အာစရိယော။ အထ ဝါ ပုညာနံ အဘိသန္ဓော ပုညာဘိသန္ဓော၊ တံ ပုညာဘိ-
သန္တံ။ သန္တ သဝနေတိ ဓာတု။ တသ္မာ ပုညသောတံ ပုညဿယန္တိ အတ္ထော
ယုဇ္ဇတိ၊ တံ ပန ဝိပုလံ၊ န ပရိတ္တန္တိ ဒဿိတံ ဝိပုလ-သဒ္ဓေန။

ပဉ္စမဂါထာ ယသ္မိံ ဝိနယပိဋကေ ပါဠိတော စ အတ္တတော စ အနုနံ လဇ္ဇိ-
ပုဂ္ဂလေသု ပဝတ္တနဋ္ဌေန ဌိတေ သကလံ တိဝိဓမ္မိ သာသနံ တေသ္မေဝ ပုဂ္ဂလေသု
ပတိဋ္ဌိတံ ဟောတိ။ ကဿ သာသနန္တိ စေ? အဋ္ဌိတဿ ဘဂဝတော။ ဘဂဝါ ဟိ
ဌိတိဟေတုဘူတာယ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ အဘာဝေန အဋ္ဌိတောတိ ဝုစ္စတိ။ ဥစ္ဆေ-
ဒဒိဋ္ဌိကော ဟိ ပရလောကေ နိရပေက္ခော ကေဝလံ ကာမသုခလိကာန-
ယောဂမနယုဉ္ဇန္တော တိဋ္ဌတိ၊ န ပရလောကဟိတာနိ ပုညာနိ ကတ္ထု ဗျာဝဇော
ဟောတိ၊ သဿတဒိဋ္ဌိကော တာနိ ကတ္ထု အာယူဟတိ။ ဘဂဝါ ပန တထာ
အဘိဋ္ဌန္တော အနာယူဟန္တော မဇ္ဈိမံ ပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇန္တော သယဉ္ဇ ဩဃံ
တရိ၊ ပရေ စ တာရေသိ။ ယထာဟ “**အပ္ပတိဋ္ဌံ ခွါဟံ အာဝုသော အနာ-
ယူဟံ ဩဃမတရိ**” နှိ။ စတုဗြဟ္မဝိဟာရဝေသေန သတ္တေသု သုဋ္ဌ၊ သမ္မာ စ
ဌိတဿာတိ အတ္ထဝေသေန ဝါ သုသဏ္ဌိတဿ။ သုသဏ္ဌိတတ္တာ ဟေသ ကေဝလံ
သတ္တာနံ ဒုက္ခံ အပနေတုကာမော ဟိတံ ဥပသံဟရိတုကာမော သမ္ပတ္တိယာ
စ ပမောဒိတော အပက္ခပတိတော စ ဟုတွာ ဝိနယံ ဒေသေတိ၊ တသ္မာ

ဣမသ္မိံ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာမိကာရေ သာရုပ္ပါယ ဖုတိယာ ထောမေန္တော အာဟ
 “သုသဏ္ဌိတဿာ”တိ။ ဂဏ္ဌိပဒေ ပန “မနာပိယေ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ကမ္မဝိပါကေ
 ပဇ္ဇပဋိတေ”ကိံ သုတ္တဿ၊ “သုသဏ္ဌာနာ သုရူပတာ”တိ၊ သုတ္တဿ စ ဝသေန
 သုသဏ္ဌိတဿာတိ အတ္ထော ဝုတ္တော၊ သော အဓိပ္ပေတာမိကာရာနုရူပေါ န
 ဟောတိ။ အဓိဿန္တိ ကိံ ဝိနယံ အဓိဿံ၊ ဥဒါဟု ပုဗ္ဗာစရိယာနုဘာဝန္တိ?
 နောဘယမ္ပိ။ အဓိဿာ ဧဝ ဟိ ဝိနယဋ္ဌကထာ။ တသ္မာ ဘာဝနပုံသကဝသေန
 အဓိဿံ တံ ဝဏ္ဏယိဿန္တိ သမ္ပန္နော။ ပုဗ္ဗာစရိယာနုဘာဝန္တိ အဋ္ဌကထာ
 “ယသ္မာ ပုရေ အဋ္ဌကထာ အကံသု”တိ ဝစနတော တေသံ အာနုဘာဝေါ
 နာမ ဟောတိ။ ကိန္တိ အပုဗ္ဗံ ဒိသ္မာ သန္တိ ဟိ လောကေ ဝတ္တာရော
 “ကဿေသ အာနုဘာဝေါ”တိ။ အထ ဝါ ဘဂဝတော အဓိပ္ပါယ် အနုဂန္ဓာ
 တံဘံပါဌေ အတ္ထံ ဘာဝယတိ ဝိဘာဝယတိ၊ တဿ တဿ ဝါ အတ္တဿ
 ဘာဝနာ ဝိဘာဝနာတိ အာနုဘာဝေါ ဝုစ္စတိ အဋ္ဌကထာ။

ပုဗ္ဗာစရိယာနုဘာဝေ သတိ ကိံ ပုန တံ ဝဏ္ဏယိဿန္တိ ဣမိနာ အာရမ္မေ-
 နာတိ တတော ဝုစ္စန္တိ ဆဋ္ဌသတ္တမဋ္ဌမနဝမဂါထာယော။ တတ္ထ အရိယမဂ္ဂ-
 ဉ္ဇာဏမ္ပုနာ နိဇ္ဈေတမလတ္တာ ဝိသုဒ္ဓိဝိဇ္ဇေဟိ၊ တေနော နိဇ္ဈေတသဝတ္တာ
 ဝိသုဒ္ဓိပဋိသမ္ဘိဒေဟိ၊ ဝိသုဒ္ဓိပဋိသမ္ဘိဒတ္တာ စ သဒ္ဓမ္မသံဝဏ္ဏနကောဝိဒေဟိတိ
 ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကေစိ “ပုဗ္ဗာစရိယာတိ ဝုတ္တေ လောကာစရိယာပိ၊
 သာသနေ ရာဟုလာစရိယာဒယောပိ သင်္ဂယန္တိ၊ တေ အပနေတုံ ကာမဇ္ဇာတိ-
 အာဒိ ဝုတ္တ”န္တိ ဝဒန္တိ။ “တံ ဝဏ္ဏယိဿ”န္တိ ဝုတ္တတ္တာ ပုဗ္ဗဋ္ဌကထာယ ဥိနဘာဝေါ
 ဒဿိတောတိ စေ? န၊ စိတ္တေဟိ နယေဟိ သံဝဏ္ဏိတောတိ ဒဿေတုံ
 “ကာမဇ္ဇာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သဒ္ဓမ္မံ သံဝဏ္ဏေတုံ ကောဝိဒေဟိ၊ တာယ
 သံဝဏ္ဏနာယ ဝါ ကောဝိဒေဟိ သဒ္ဓမ္မသံဝဏ္ဏနကောဝိဒေဟိ။

သလ္လေခိယေတိ ကိလေသဇာတံ ဗာဟုလ္လံ ဝါ သလ္လိခတိ တနံ ကရောတိတိ
 သလ္လေခေါ၊ သလ္လေခဿ ဘာဝေါ သလ္လေခိယံ၊ တသ္မိံ သလ္လေခိယေ။ နော သုလ-
 ဘူပမေဟိတိ အသုလဘူပမေဟိ။ မဟာဝိဟာရဿာတိ မဟာဝိဟာရဝံသဿ။
 ပညာယ အစူဂ္ဂတဋ္ဌေန ဓဇော ဥပမာ ဧတေသန္တိ ဓဇူပမာ၊ တေဟိ ဓဇူပမေဟိ။
 သမ္ပုဒ္ဓဝရံ အနုအယေဟိ အနုဂတေဟိ သမ္ပုဒ္ဓဝရန္တယေဟိ၊ ဗုဒ္ဓါဗိပ္ပါယာနုဂေ-
 ဟိတိ အဓိပ္ပါယော။ ဣဓ ဝရ-သဌေါ “သာမံ သစ္စာနိ ဗုဒ္ဓတ္တာ သမ္ပုဒ္ဓေါ”တိ?
 ဝစနတော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါပိ သင်္ဂယန္တိ။ တသ္မာ တေ အပနေတုံ ဝုတ္တော။

၁-မ-ဋ္ဌ ၃-၂၆၀၊ ဒိ-ဋ္ဌ ၂-၄၀-ပိဋေသု။

၂-၃ ၁-၁၀-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။

၃-ပိ-ဋ္ဌ ၁-၈၈၊ ဝိသုဒ္ဓိ-ဋ္ဌ ၁-၁၉၆-ပိဋေသု အတ္ထတော သမာနံ။

ဝဇီရ-ဒီ ၁-၂ — န-ဗု-သ

အဋ္ဌကထာယ ဦးစွာဘဝံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ အတ္တနော ကရဏဝိသေသံ တဿ ပယောဇနဉ္စ ဒဿေတုံ “သံဝဏ္ဏနာ”တိအာဒိမာဟ။ န ကိဉ္စိ အတ္ထံ အဘိသန္တုဏာတိတိ ကိဉ္စိ ပယောဇနံ ဖလံ ဟိတံ န သာဓေတိတိ အတ္ထော “န တံ တဿ ဘိက္ခုနော ကိဉ္စိ အတ္ထံ အနုဘောတိ”တိအာဒိသု^၁ ဝိယ။ အဈ္ဈေသနံ ဗုဒ္ဓသီရိဌာယဿာတိ ဣဓိနာ ယသ္မာ သဟမ္ပတိဗြဟ္မနာ အဇ္ဈိဋ္ဌေန ဓမ္မော ဒေသိတော ဘဂဝတာ၊ သာရိပုတ္တဿ အဈ္ဈေသနံ နိဿာယ ဝိနယော ပညတ္တော၊ တသ္မာ အယမ္ဗိ အာစရိယော တံ အာစရိယဝတ္ထံ ပူဇေန္တော ဣမံ သံဝဏ္ဏနံ ဗုဒ္ဓသီရိတ္ထေရဿ ယာစနံ နိဿာယ အကာသီတိ ဒဿေတိ။ သမနုဿရန္တောတိ တဿာဘာဝံ^၂ ဒီပေတိ အာဒရဉ္စ။

တတော ပရံ ခွေ ဂါထာယော ကတ္တဗ္ဗဝိမိဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တာ။ တေန တာသု အဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တဝိနိစ္ဆယပစ္စယဝိမတိ^၃ ဝိနောဒေတိ။ ဧကဋ္ဌကထာယ ကုသလဿ ဝါ “အယံ နယော အဋ္ဌကထာယံ နတ္ထိ”တိပဋိက္ခေပံ နိဝါရေတိ။ အယုတ္တတ္ထပရိစ္စာဂေန တတ္ထ အဘိနိဝိဋ္ဌာနံ အဘိနိဝေသံ ပရိစ္စဇာပေတိ။ ထေရဝါဒဒဿနေန ဝိနယဝိနိစ္ဆယံ ပတိ ဝိနယဓရေန ကာရဏောပပတ္တိတော ဥဟာပေါဟက္ကမံ^၄ ဒဿေတိ။ အယုတ္တတ္ထေရဝါဒပဋိက္ခေပေန ပုဂ္ဂလပ္ပမာဏတံ ပဋိက္ခိပတိတိ ဣမေ စာနိသံသာ ကတ္တဗ္ဗဝိမိဒဿနေန ဒဿိတာ ဟောန္တိ။ သံဝဏ္ဏနံ တဉ္စ သမာရဘန္တော တဿာ သံဝဏ္ဏနာယ မဟာအဋ္ဌကထံ သရီရံ ကတွာ သမာရဘိသံ၊ မဟာပစ္စရိယမ္ဗိ ယော ဝုတ္တော ဝိနိစ္ဆယော၊ တထေဝ ကုရုန္တိနာမာဒိသု လောကေ ဝိသုတာသု အဋ္ဌကထာသု စ ယော ဝုတ္တော ဝိနိစ္ဆယော၊ တတောဝိ ဝိနိစ္ဆယတော မဟာအဋ္ဌကထာနယေန၊ ဝိနယယုတ္တိယာ ဝါ ယုတ္တမတ္ထံ တဿ သရီရဿ အလင်္ကာရံ ဝိယ ဂဏှန္တော သမာရဘိသံ။ ကိံ သံဝဏ္ဏနမေဝ၊ န အညန္တိ ဒဿနတ္ထံ ပုန သံဝဏ္ဏနာဂ္ဂဟဏံ။ အထ ဝါ အန္တောဂဓတ္ထေရဝါဒံ သံဝဏ္ဏနံ ကတွာ သမာရဘိသန္တိ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ထေရဝါဒါ ဟိ ဗဟိအဋ္ဌကထာယ ဝိစရန္တိ။ ဧတ္ထ အာဒိ-သဒ္ဓေန စူဠပစ္စရိအန္တကအရိယဋ္ဌကထာပန္နဝါရာဒယောဝိ သင်္ဂဟိတာ။ တတ္ထ ပစ္စရိ နာမ သီဟဋ္ဌဘာသာယ ဥဋ္ဌုမ္ပံ ကိရ၊ တသ္မိံ နိသီဒိတွာ ကတတ္တာ တမေဝ နာမံ ဇာတံ။ ကုရုန္တိဝလ္လိဝိဟာရော နာမ အတ္ထိ၊ တတ္ထ ကတတ္တာ ကုရုန္တိ နာမ ဇာတာ။

သမ္ပ သမာရဘိသန္တိ ကတ္တဗ္ဗဝိဓာနံ သဇ္ဇေတွာ အဟံ ဌိတော၊ တသ္မာ တံ မေ နိသာမေန္တုတိ ဂါထာယ တံ သံဝဏ္ဏနံ မေ မေ၊ မယာ ဝါ ဝုစ္စမာနန္တိ

ပါဠိသေသော။ နိဿာမေန္တ၊ ပဿန္တ၊ ပညာစက္ခုနာ သုဏန္တ၊ ဝါ သဒ္ဓါဝိရိယ-
ဝီတိပါမောဇ္ဇာဘိသင်္ခါရေန သင်္ခရိတွာ ပူဇယန္တာ သက္ကစ္ဆံ ဓမ္မံ။ ကဿ ဓမ္မံ?
ဓမ္မပ္ပဒီပဿ ဘထာဂတဿ။ ကိံ ဒဿေတိ? ပဒီပဋ္ဌာနိယော ဟိ ဓမ္မော
ဟိတာဟိတပ္ပကာသနတော၊ ပဒီပဓရဋ္ဌာနိယော ဓမ္မဓရော တထာဂတော၊
တသ္မာ ပရိနိဗ္ဗုတေပိ တသ္မိံ တထာဂတေ တတ္ထ သောကံ အကတွာ သက္ကစ္ဆ
ဓမ္မံ ပဋိမာနယန္တာ နိဿာမေန္တ၊ တိ ဒဿေတိ။ အထ ဝါ “ဓမ္မကာယာ
တထာဂတာ”တိ ဝစနတော ဓမ္မော စ သော ပဒီပေါ စာတိ ဓမ္မပ္ပဒီပေါ၊
ဘဂဝါ။

ယော ဓမ္မဝိနယော ယထာ ဗုဒ္ဓေန ဝုတ္တော၊ သော တထေဝ ဗုဒ္ဓပုတ္တေဟိ
သာဝကေဟိ ဉာတော အဝဗုဒ္ဓေါ။ ယေဟိ တေသံ ဗုဒ္ဓပုတ္တာနံ မတိ အဓိပ္ပါယ်
အစ္စဇန္တာ နိရဝသေသံ ဂဏန္တာ။ ပုရေတိ ပုရာ၊ ပေါရာဏတ္ထေရာ ဝါ။
အဋ္ဌကထာတိ အဋ္ဌကထာယော၊ ဥပယောဂဗဟုဝစနံ။

ယံ အတ္ထဇာတံ အဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တံ၊ တံ သဗ္ဗမ္ဘိ ပမာဒလေခကာနံ ပမာဒ-
လေခမတ္တံ ဝဇ္ဇယိတွာ။ ကိံ သဗ္ဗေသမ္ဘိ ပမာဏံ? န၊ ကိန္တု သိက္ခာသု သဂါရဝါနံ
ဇုဓ ဝိနယမ္ဘိ ပဏှိတာနံ၊ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ပန သစ္စေပိ အလိကေပိ ဒုက္ကဋ္ဌ-
မေဝ ဝုတ္တံ၊ တံ ပမာဒလေခန္တိ ဝေဒိတမ္ဘံ။ ပမာဒလေခံ ဝဇ္ဇယိတွာ ပမာဏံ
ဟေဿတိတိ သမ္ပန္နော။

တတော စာတိ အဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တအတ္ထဇာတတော၊ တန္တိက္ကမံ ပါဠိက္ကမံ။
သုတ္တန္တာ သုတ္တာဝယဝါ။ အန္တောတိ ဟိဒံ အပ္ပန္နရာဝယဝသန္တာဝနာဒီသု
ဒိဿတိ။ သုတ္တန္တေသု ဘဝါ သုတ္တန္တိကာ၊ တေသံ သုတ္တန္တိကာနံ၊ သုတ္တန္တ-
ဂန္တေသု အာဂတဝစနာနန္တိ အတ္ထော။ အထ ဝါ အဓိယတိတိ အန္တော၊
သာဓိယတိတိ အဓိပ္ပါယော။ ကေန သာဓိယတိ? သုတ္တေန၊ သုတ္တဿ အန္တော
သုတ္တန္တော၊ ကော သော? သော သော အတ္တဝိကပ္ပေါ၊ တသ္မိံ သုတ္တန္တေ
နိယုတ္တာနိ ဝစနာနိ သုတ္တန္တိကာနိ။ တေသံ သုတ္တန္တိကာနံ ဝစနာနမတ္တံ။ တဿ
တဿ အာဂမသုတ္တဿ အဘိဓမ္မဝိနယသုတ္တဿ စာနုရူပံ ပရိဒီပယန္တိ၊ အယံ
တာဝေတ္ထ သမာသတော အတ္တဝိဘာဝနာ— “ဇုတိပိ သော ဘဂဝါ”တိ-
အာဒီနိ သုတ္တန္တိကာနံ ဝစနာနမတ္တံ အာဂမသုတ္တန္တာနုရူပံ။ “ဝိဝါဒါမိကရဏံ

၁-ဒီ ၃-၆၉-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတမ္ဘံ။

၂-တတော စာတိ ဝုတ္တအဋ္ဌကထာတော (?)

၃-မ ၃-၃၂၉၊ သံ ၁-၂၉၈၊ သံ ၂-၄၆၂၊ သံ ၃-၁၇၂၊ အံ ၂-၂၅၂၊ အံ ၃-၃၅၁၊ ဝိ ၁-၁-ပိဋ္ဌေသု။

သိယာ ကုသလံ သိယာ အကုသလံ သိယာ အဗျာကတ”န္တိ ဝေမာဒိနံ အဘိဓမ္မ-
 သုတ္တန္တိကာနံ ဝစနာနမတ္ထံ အဘိဓမ္မသုတ္တန္တာနုရူပန္တိ ဝေမာဒိ။ ဟေသတိတိ
 ဘဝိဿတိ၊ ကရိယိဿတိတိ အဓိပ္ပါယော။ ဝဏ္ဏနာပီတိ ဧတ္ထ အဝိ-သဒ္ဓေါ
 သမ္ဗိဏ္ဏနတ္ထော၊ သော တသ္မာတိ ပဒေန ယောဇေတဗ္ဗော။ ကထံ ? ပဏ္ဍိတာနံ
 ပမာဏတ္တာပိ ဝိတ္တာရမဂ္ဂဿ သမာသိတတ္တာပိ ဝိနိစ္ဆယဿ အသေသိတတ္တာပိ
 တန္တိက္ကမဿ အဝေါက္ကမိတတ္တာပိ သုတ္တန္တိကဝစနာနံ သုတ္တန္တိကထာနုရူပံ
 ဒီပနတောပိ တသ္မာပိ သက္ကစ္စံ အနုသိက္ခိတဗ္ဗာတိ။ ဧတ္ထ “တန္တိက္ကမံ အဝေါက္က-
 မိတွာ”တိ ဝစနေနသိဒ္ဓေပိ “အဋ္ဌကထာစရိယာဝေရဉ္စကဏ္ဍာဒိသု သုတ္တန္တိကာနံ
 ဘာရော’တိ ဂတာ၊ မယံ ပန ဝတွာဝ ဂမိဿာမာ”တိ ဒသေတုံ “သုတ္တန္တိ-
 ကာန”န္တိ ဝုတ္တံ ကိရ။

ဂန္ထာရမ္ဘကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မာယီရနိဒါနကထာဝဏ္ဏနာ

တဒဂ်ဝိနယာဒိဘေဒေန ဝိနယဿဗဟုတ္တာဝိနယော တာဝဝတ္ထပေတဗ္ဗော။ “ဗုဒ္ဓေန ဓမ္မော ဝိနယော စ ဝုတ္တော”တိ ဗုဒ္ဓေ ဝုတ္တတ္တာ ဣဒါနိ “ဝုတ္တံ ယေနာ”တိ န ဝတ္ထဗ္ဗန္တိ စေ? တဿ ဧဝမာဒိဝစနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ ဓာရိတံ ယေန ဓာဘတံ။ ယတ္ထပ္ပတိဋ္ဌိတဉ္စေတန္တိ ဝစနံ သကလမ္ပိ ဝိနယပိဋကံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ အတ္ထပစ္စက္ခဝစနံ န ဟောတိတိ အာဟစ္စ ဘာသိတံ န ဟောတိတိ အဓိပ္ပါယော။ န ဟိ ဘဂဝတော အတိတာဒိသု အပ္ပစ္စက္ခံ ကိန္တိ အတ္ထိ။ ယဒိ အတ္ထပစ္စက္ခဝစနံ န ဟောတိ၊ ပဒသောဓမ္မာပတ္တိံ န ဇနေယျာတိ စေ? န၊ သာဝကဘာသိတဿပိ ပဒသောဓမ္မာပတ္တိဇနေတော။ နိယမာဘာဝါ အတိပ္ပသင်္ဂေတိ စေ? န၊ ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပဒဋ္ဌကထာယံ “သင်္ဂီတိတ္ထယံ အာရုဋ္ဌော”တိ ဝိသေသိတတ္တာ။ တထာ အဋ္ဌကထာယမ္ပိ သင်္ဂီတိ အာရုဋ္ဌတ္တာ “ခန္ဓာနဉ္စ ပဋိပါဋိ။ပ။ သံသာရောတိ ပဝုစ္စတိ”တိ ဧဝမာဒိဝစနံ၊ ယဉ္စ သင်္ဂီတိအာရုဋ္ဌက္ခမာနဂတံ၊ တံ ပဒသောဓမ္မာပတ္တိံ ဇနေတိတိ အာယသ္မာ ဥပတိသေသာ။

ပဌမမဟာသင်္ဂီတိကထာဝဏ္ဏနာ

ပဌမမဟာသင်္ဂီတိ နာမ ဓာတိ ဧတ္ထ စ-သဒ္ဓေါ အတိရေကတ္ထော၊ တေန အညာပိ အတ္ထိတိ ဒီပေတိ။ တမ္ပိ သာလဝနံ ဥပဂန္တာ မိတ္တသုဟဇ္ဇေ အပလောကေတွာ နိဝတ္တနတော ဥပဝတ္တနန္တိ ပါကင်္ဂံ ဇာတံ ကိရ။ ယမကသာလာနန္တိ ဧကော ကိရ သာလပန္တိ သီသဘာဂေ၊ ဧကော ပါဒဘာဂေ။ တတြာပိ ဧကော တရုဏသာလော သီသဘာဂဿ အာသန္ဓေ ဟောတိ၊ ဧကော ပါဒဘာဂဿ၊ မူလခန္ဓဝိဋ္ဌပပတ္တေဟိ အညမညံ သံသိဗ္ဗိတွာ ဌိတသာလာနန္တိပိ ဝုတ္တံ။ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာတိ ဣတ္ထန္တုတလက္ခဏေ ကရုဏဝစနံ “ကတကိစ္စော ပီတိဇဟာသစေတော အဝေရမုခေနာဘတကုဏ္ဍလေနာ”တိ-အာဒိသု ဝိယ။ ပရိနိဗ္ဗာနေ ပရိနိဗ္ဗာနဟေတု၊ တသ္မိံ ဌာနေ ဝါ မာ သောစိတ္တစိတ္တေန၊ မာ ပရိဒေဝိတ္ထ ဝါစာယ “ပရိဒေဝနံ ဝိလာပ”န္တိ ဝစနတော။ မဟာသမဏေနာတိ နိဿက္ကတ္ထေ ကရုဏဝစနံ။ သူရိယံ သူဘိ ပဋုကရာဘာရိဏဿ တာဏာ ဣတုဗြေဝ။ ယဉ္စ ဘဂဝတော အနုဂ္ဂဟံ၊ တဿ အနုဂ္ဂဟဿာတိ အာစရိယာ။ ဧကစ္စေ ပန “ယံ ယသ္မာ အဟံ အနုဂ္ဂဟိ-တော”တိ ဝဒန္တိ။ နိဗ္ဗသနာနိတိ နိဋ္ဌိတဝသနကိစ္စာနိ၊ မယာ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ

အပနီတာနိ။ ယဒိ သုယုတ္တာနိ ဓာရေဿသီတိ ပုစ္ဆတိ၊ ကဝစသဒိသာနိ သာဏာနိ။ ဣဿရိယသဒိသာ နဝ အနုပုဗ္ဗဝိဟာရာဒယော။ အဋ္ဌသမာပတ္တိ-
ယော နိရောဓသမာပတ္တိ စ ပဋိလာဘက္ကမေန “အနုပုဗ္ဗဝိဟာရာ”တိ ဝုတ္တာ။

အနာဂတေ သန္ဓိကဋ္ဌေ၊ တထာတီတေ စိရန္တနေ။
ကာလဒ္ဓယေပိ ကဝိဟိ၊ ပုရာသဒ္ဓေါ ပယုဇ္ဇတေ။

သတ္တုသာသနမေဝ ပရိယတ္တိ သတ္တုသာသနပရိယတ္တိ၊ သာ သုတ္တဂေယျာဒိ-
ဝသေန နဝင်္ဂါ။ တိပိဋကမေဝ သဗ္ဗပရိယတ္တိပ္ပဘောဒံ ဓာရေန္တိတံ တိပိဋက-
သဗ္ဗပရိယတ္တိပ္ပဘောဒဓရေ။ “ဝိနာ န သက္ကာ”တိ န ဝတ္ထဗ္ဗံ “တိပိဋကသဗ္ဗပရိယတ္တိပ္ပ-
ဘောဒဓရေ”တိ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဧဝံ သန္တေပိ အတ္ထိ ဝိသေသော တေဟိ သမ္ဗုဒ္ဓါပိ
အသမ္ဗုဒ္ဓါပိ သုတံ၊ ထေရေန ပန အသမ္ဗုဒ္ဓါပဋိဂ္ဂဟိတံ နာမ နတ္ထိတိ။ န ဝါယန္တိ
ဧတ္ထ ဝါတိ ဝိဘာသာ၊ အညာသိပိ န အညာသိပိတိ အတ္ထော။ တ ဩ ဥစ္စိနနေ။
ဗဟုသဒ္ဓေါဝိပုလ္လတ္ထော “အနန္တပါရံ ဗဟုဝေဒိတဗ္ဗမိတု” ဩဝ။ ပုဗ္ဗေ “တိပိဋက-
သဗ္ဗပရိယတ္တိပ္ပဘောဒဓရေ”တိ ဝုတ္တတ္တာ “ဗဟု စာနေန။ ပ။ ပရိယတ္ထော”တိ န
ယုဇ္ဇတိတိ စေ? န၊ တိပိဋကဿ အနန္တတ္တာ၊ တသ္မာ အမေ ဥပါဒါယ
တေန ဗဟု ပရိယတ္ထောတိ အဓိပ္ပါယော။ ဣတရထာ အာနန္တတ္ထေရော တေဟိ
အပ္ပဿုတောတိ အာပဇ္ဇတိ၊ “အသမ္ဗုဒ္ဓါပဋိဂ္ဂဟိတံ နာမ နတ္ထိ”တိ ဝစန-
ဝိရောဓော စ။ အနုမာသော အတိက္ကန္တောတိ ဧတ္ထ ဧကော ဒိဝသော
နဋ္ဌော၊ သော ပါဠိပဒဒိဝသော၊ ကောလာဟလဒိဝသော နာမ
သော၊ တသ္မာ ဣမ န ဂဟိတော။ သံဝေဂဝတ္ထု ကိတ္တေတွာ ကိဋ္ဌနတော
သာဓုကိဋ္ဌနံ နာမ။ သွေဝီတိ အဝိ-သဒ္ဓေါ အပေက္ခာမန္တာနညာယ။ သုဘသုတ္တံ
“အစိရပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ”တိ၊ ဝုတ္တတ္တာ စတုရာသီတိဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿေသု
အန္တောဂဓံ န ဟောတိတိ စေ? န၊ ဘဂဝတော ကာလေ လဒ္ဓနယတ္တာ
ကထာဝတ္ထု ဝိယ။ ဆဒ္ဓိတာ ပတိတာ ဥဏ္ဍာပါ ဆဒ္ဓိတပတိတဥဏ္ဍာပါ။
အာဏာ ဧဝ အပ္ပဋိဟတဋ္ဌေန စက္ကန္တိ အာဏာစက္ကံ။ ဧကတော ဧတ္ထ နိပတန္တိတိ
ဧကနိပါတနံ။ အာကာသေန အာဂန္တော နိသီဒိတိ ဧကေတိ ဧတံ ဒုတိယဝါရေ
ဂမနံ သန္တာယာတိ အာယသ္မာ ဥပတိသော။ ပဌမံ ဝါ အာကာသေန ဂန္တော
ပရိသံ ပတွာ ဘိက္ခုပန္တိ အဝိဇ္ဇေန္တော ပထဝီယံ နိမုဇ္ဇိတွာ အာသနေ ဧဝ
အတ္တာနံ ဒဿေသိ။ ဥဘယထာ စ အာပါထံ ဂတော၊ တေန ဥဘယမ္ပိ
ယုဇ္ဇတိ၊ အညထာ ဒွိသု ဧကံ အဘူတံ အာပဇ္ဇတိ။

အထ ခေါ် အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ အာယသ္မန္တံ ဥပါလီ° ပုစ္ဆိ။ပ။
 အာယသ္မာ ဥပါလီတ္တေရော ဝိဿန္တေသီတိ ဣဒံ ပုဗ္ဗေ “ပဌမံ အာရသော
 ဥပါလီ”တိအာဒိနာ° ပုတ္တပုစ္ဆာဝိဿန္တနံ သဒ္ဓိဝိတွာ သင်္ဂီတိကာရကေဟိ
 ဒဿိတဝစနန္တိ ဂဏ္ဍိပဒေ လိခိတံ။ တထာ ဟောတု၊ ကိမတ္ထံ ပနေတ္ထ “နိဒါနမ္ပိ
 ပုစ္ဆိ၊ ပုဂ္ဂလမ္ပိ ပုစ္ဆိ၊ ဝတ္ထုမ္ပိ ပုစ္ဆိ”တိ ဧဝံ ပုဗ္ဗေ ဒဿိတာနုက္ကမေန အဝတွာ “ဝတ္ထုမ္ပိ
 ပုစ္ဆိ၊ နိဒါနမ္ပိ ပုစ္ဆိ၊ ပုဂ္ဂလမ္ပိ ပုစ္ဆိ”တိ ဧဝံ အနုက္ကမော ကတောတိ? “ဝတ္ထုမ္ပိလ-
 ကတ္တာ သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ ဥပ္ပုပ္ပါဒိယာ ပုတ္တ”န္တိ ဝဒန္တိ ဧကေ။ ဧတ္ထ ပန
 ဝိစာရဏာ ဝေရဉ္စကဏ္ဍေ သမ္ပတ္တေ ကရိယတိ။ ရာဇာဂါရကေတိ ဧဝံနာမကေ
 ဥယျာနေ။ အဘိရမနာရဟံ ကိရ ရာဇာဂါရမ္ပိ။ တတ္ထ၊ ယဿ ဝသေနေတံ ဧဝံ
 နာမံ လဘတိ။ အထ ခေါ် “အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ”တိအာဒိနာ ပုဗ္ဗေ
 ပုတ္တမေဝ သဒ္ဓိဝိတွာ ဒဿေတိ သင်္ဂီတိကာရကော ဝသိဂဏော။ ယဒိ ဧဝံ
 ယထာ နိဒါနမ္ပိ ပုစ္ဆိ၊ ပုဂ္ဂလမ္ပိ ပုစ္ဆိတိ ဧတ္ထ ပုစ္ဆာက္ကမော ဒဿိတော၊ တထာ
 အာနန္ဒတ္ထေရဿ ဝိဿန္တနုက္ကမောပိ ကိမတ္ထံ န ဒဿိတောတိ စေ? ဣမိနာ-
 နုက္ကမေန သင်္ဂဟံ ပဉ္စပိ နိကာယာ အနာရုဋ္ဌာတိ ဒဿနတ္ထံ။ ကထံ ပန
 အာရုဋ္ဌာတိ? အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ပဉ္စပိ နိကာယေ အနုက္ကမနေဝ
 ပုစ္ဆိ၊ အာနန္ဒတ္ထေရော ပန အနုက္ကမနေဝ ပုစ္ဆိတမ္ပိ အပုစ္ဆိတမ္ပိ တဿ တဿ
 သုတ္တဿ သဘာဝံ အန္တရာ ဥပ္ပန္နံ ဝတ္ထု ဥဋ္ဌေသနိဋ္ဌေသက္ကမံ မာတိကာ-
 ဝိဘင်္ဂက္ကမန္တိ ဝေမာဒိသဗ္ဗံ အနုပပဝစနံ ပက္ခိပိတွာ ဝိဿန္တေသီ၊ တေနောဟ
 “တေနော ဥပါယေန ပဉ္စပိ နိကာယေ ပုစ္ဆိ”တိ။ အထ ဝါ “အဗ္ဗလဋ္ဌိ-
 ကာယံ ရာဇာဂါရကေ”တိ ဝတ္ထုဗ္ဗေ “ရာဇာဂါရကေ အဗ္ဗလဋ္ဌိကာယ”န္တိ
 ဥပ္ပုပ္ပါဒိဝစနေနပိ ဣမမတ္ထံ ဒီပေတိ။ “အဗ္ဗလဋ္ဌိကာယံ ဝိဟရတိ ရာဇာဂါရ-
 ကေ”တိ ဟိ ပုတ္တံ။

ဂဟကာရန္တိ ဣမဿ အတ္တဘာဝဂေဟဿ ကာရကံ တဏှာဝနုကိ°
 ဂဝေသန္တော ယေန ဉာဏေန သက္ကာ သော ဒဠု၊ တဿတ္ထာယ ဒီပင်္ဂရပါဒ-
 မူလေ ကတာဘိနိဟာရော ဧတ္တကံ ကာလံ အနေကဇာတိသံသာရံ တံ ဉာဏံ
 အဝိန္ဒန္တော ဝိစရိန္တိ အတ္ထော။ ဒုက္ခာ ဇာတိ ပုနပ္ပုနန္တိ ဣဒံ ဂဟကာရကဂဝေ-
 သနဿ ကာရဏဝစနံ။ သဗ္ဗာ တေ ဖာသုကာတိ တဝ သဗ္ဗာ အနဝသေသ-
 ကိလေသဖာသုကာ မယာ ဘဂ္ဂါ။ ဂဟကူဠံ နာမ အဝိဇ္ဇာ။ သောမနဿသဟ-
 ဂတံ ဉာဏံ သောမနဿမယံ။ န ဟိ သောမနဿမယံ ဉာဏံ ခန္ဓသဘာဝ-
 ဘေဒတော။ ဒဠိကမ္ပသိထိလကရဏပ္ပယောဇနာတိ ယေဘုယျတာယ ပုတ္တံ၊

တံ ပန တတ္ထ တတ္ထ ပကာသယိဿာမ။ အညမညသင်္ကရိရဟိတေ ဓမ္မေ စ
ဝိနယေ စာတိ ဧတ္ထ ပါဏာတိပါတော အကုသလန္တိ ဝေမာဒီသု မရဏာ-
ဗိပ္ပာယဿ ဇီဝိတိန္ဒြိယပစ္ဆေဒကပ္ပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ စေတနာ အကုသလံ၊
န ပါဏသင်္ခါတဇီဝိတိန္ဒြိယဿ ဥပစ္ဆေဒကသင်္ခါတော အတိပါတော။ တထာ
အဒိန္နဿ ပရသန္တကဿ အာဒါနသင်္ခါတာ ဝိညတ္တိ အဗျာကတော ဓမ္မော၊
တဗ္ဗိညတ္တိသမုဋ္ဌာပိကာ ထေယျစေတနာ အကုသလော ဓမ္မောတိ' ဝေမာဒိနာ
အညမညသင်္ကရိရဟိတေ ဓမ္မေ ပဋိဗလော ဝိနေတုံ။ ဇာတရူပရဇတံ
ပရသန္တကံ ထေယျစိတ္တေန ဂဏှန္တဿ ယထာဝတ္ထု ပါရာဇိကထုလ္လစ္စယ-
ဒုက္ကဋေသု အညတရံ၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကသီသေန ဒိယျမာနံ ဂဏှန္တဿ ပါစိတ္တိယံ၊
အတ္တတ္ထာယ ဂဏှန္တဿ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ၊ ကေဝလံ လောလတာယ
ဂဏှန္တဿ အနာမာသဒုက္ကဋံ၊ ရူပိယဆဒူကသမ္ပတဿ အနာပတ္တိတိ ဧဝံ
အညမညသင်္ကရိရဟိတေ ဝိနယေပိ ပဋိဗလော ဝိနေတုန္တိ အတ္ထော။
ဘာဝေတိတိ ဝဇေတိ၊ ဧတေန ဖလဝသေန ဇဝနဝသေန စ စိတ္တဿ ဝုဗ္ဗိ
ဒသေတိ။ “အဝိသိဋ္ဌ”န္တိ ပါဌော၊ သာဓာရဏန္တိ အတ္ထော။

ဒေသေန္တဿ ဝသေနေတ္ထ၊ ဒေသနာ ပိဋကတ္တယံ။
သာသိတဗ္ဗဝသေနေတံ၊ သာသနန္တိပိ ဝုစ္စတိ။

ကထေတဗ္ဗဿ အတ္တဿ၊ ဝသေနာပိ ကထာတိ စ။
ဒေသနာ သာသနာ ကထာ၊ ဘေဒဓမ္မေဝံ ပကာသယေ။

သာသနဿ နပုံသကတ္တာ “ယထာ။ပ။ဓမ္မသာသနာနိ”တိ ဝုတ္တံ။
ဒုစ္စရိတသံကိလေသံ နာမ အတ္တတော စေတနာ၊ တထာကာရပ္ပဝတ္ထစိတ္တုပ္ပါဒေါ
ဝါ။ အနိစ္စာဒိလက္ခဏံ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ ပဝတ္တတ္တာ ဝိပဿနာစိတ္တာနိ ဝိသယတော
လောကီယာ'ဘိသမယော အသမ္မောဟတော လောကုတ္တရော၊လောကုတ္တရော
ဧဝ ဝါ အဘိသမယော ဝိသယတော နိဗ္ဗာနသင်္ခါတဿ အတ္တဿ၊ ဣတရဿ
မဂ္ဂါဒိကဿ အသမ္မောဟတောတိပိဇ္ဇကေ။ ဧတ္ထ “ပဋိဝေဓော”တိ ဝုတ္တံ ဉာဏံ၊
တံ ကထံ ဂမ္ဘိရန္တိ စေ? ဂမ္ဘိရဿ ဥဒကဿ ပမာဏဂ္ဂဟဏကာလေ ဒီသေန
ပမာဏေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ အလဗ္ဘနေယျဘာဝဒဿနတ္ထံ ဣဒါနီတိ ဝုတ္တန္တိ
ဇကေ။ ယဿ စတ္တာယ မဂ္ဂဖလတ္တာယ။ တဉ္စ အတ္ထံ နာနုဘောန္တိ နာဂိဂစ္ဆန္တိ
ကဉ္စိ အတ္တနာ အဓိပ္ပေတံ၊ ဣတိဝါဒပမောက္ခဉ္စ။ ကဿွာ? အတ္တဿ
အနုပပရိက္ခိတွာ ဂဟိတတ္တာ။ အဓိဂတဖလတ္တာ ပဋိဝိဒ္ဓါကုပ္ပေါ။ ပုန

ဒီကာသဝဂ္ဂဟဏေန အရဟန္တမေဝ ဒဿေတိ၊ န သေက္ခံ။ သော ဟိ ယထာ ဘဏ္ဍာဂါရိကော ရညော ကဋကမကုဋ္ဌာဒိ° ဂေါပေတွာ ဣန္ဒြိတိန္ဒြိတက္ခဏေ ဥပနေတိ၊ ဧဝံ သဟေတုကာနံ သတ္တာနံ မဂ္ဂလတ္တာယ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ တာသံယေဝ တတ္ထ ဝိနယဝိဋ္ဌကေ ပဘေဒတော ဝုတ္တတ္တာ၊ ဝါယမိတွာ တာ ဧဝ ပါပုဏာတိတိ အာစရိယာ။ ကိမတ္ထံ တိဿေဝ ဝိဇ္ဇာ တတ္ထ ဝိဘတ္တာတိ? သီလသမ္ပတ္တိယာ တေပရမုပနိဿယဘာဝတော။ “အပရေဟိသတ္တဟင်္ဂေဟိ သမန္တာဂတော ဘိက္ခု၊ ဝိနယဓရော ဟောတိ။ အာပတ္တိ° ဇာနာတိ၊ အနာပတ္တိ°၊ လဟုကံ အာပတ္တိ°၊ ဂရုကံ အာပတ္တိ°၊ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ ပ။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဋ္ဌေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန သတ္တေ ပဿတိ။ ပ။ အာသဝါနန္တ ခယာ။ ပ။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ”တိ° သုတ္တမေတ္ထ သာဓကံ။ ဝိနယံပရိယာပုဏိတွာ သီလသမ္ပတ္တိ°နိဿယ အာသဝက္ခယဉာဏေန သဟေဝ ဝိယ ဒိဗ္ဗစက္ခုပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏာနိ ပဋိလဘတိ။ ဝိသု ဧတေသံ ပရိကမ္မကိစ္စံ နတ္တိတိ ဒဿနတ္ထံ တာသံယေဝါတိ ဝုတ္တန္တိ စ ဝဒန္တိ ဧကေ။ အဘိဓမ္မေ ပန တိဿေဝိဇ္ဇာ ဆ အဘိညာ စတဿော စ ပဋိသန္တိဒါ အညေ စ သမ္ပပ္ပဓာနာဒယော ဂုဏဝိသေသာ ဝိဘတ္တာ။ ကိဉ္စာပိ ဝိဘတ္တာ၊ တထာပိ ဝိသေသတော ပညာဇာတိကတ္တာ စတဿော ပဋိသန္တိဒါ ပါပုဏာ- တိတိ ဒဿနတ္ထံ တာသံ တတ္ထေဝါတိ အဝဓာရဏဝိပလ္လာသော ကတော။ အတ္တနာ ဒုဂ္ဂဟိတေန ဓမ္မေနာတိ ပါဌသေသော။ ကတ္တရိ စေတံ ကရဏဝစနံ၊ ဟေတုတ္ထေ စ၊ အတ္တနာ ဒုဂ္ဂဟိတဟေတုတိ အဓိပ္ပါယော။ ကဿာ ပနာတိ “အနုလောမိကော”တိ ဝုတ္တတ္ထံ ဒီပေတိ။

ပဌမမဟာသင်္ဂီတိကထာဝဏ္ဏနာနယော။

ဒုတိယသင်္ဂီတိကထာဝဏ္ဏနာ

ပန္နဘာရာတိ ပတိတက္ခန္ဓဘာရာ။ “ဘာရာ ဟဝေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ”တိ၊ ဟိ ဝုတ္တံ။ “သမ္ဗုခါ ဘဝိဿာမ န ဘဝိဿာမာ”တိ ဝတ္တာရော။ တေသု ဒဟရာ ကိရိ။ ဇမ္ဗိန္ဒြိ လာမကံ။

ဒုတိယသင်္ဂီတိကထာဝဏ္ဏနာနယော။

တတိယသင်္ဂီတိကထာဝဏ္ဏနာ

ဗြဟ္မလောကာ စဝိတ္တာတိ ဧတ္ထ စတ္တာရော မဂ္ဂါ ပဉ္စာနန္တရိယာနိ နိယတ-
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတိ ဣမေယေဝ နိယတာ၊ န မဟဂ္ဂတာ၊ တသ္မာ ပဏိမိဝသေန
 ဟေဋ္ဌပပတ္တိပိ ဟောတိ။ အတိစ္ဆထာတိ အတိစ္စ ဣစ္ဆထ၊ ဂန္ဓာ ဘိက္ခံ
 ပရိယေသထာတိ အဓိပ္ပါယော။ ကေဋ္ဌုဘံ နာမ ကဗျကရဏ၊ ဝိမိယုတ္တံ သတ္တံ။
 ကိရိယာကပ္ပံ ဣတျေကေ၊ ကတ္တာချာဒိလက္ခဏယုတ္တသတ္တံ။ အသန္တိမိတ္တာတိ
 တဿာ နာမံ။ တဿာ ကိရ သရီရေ သန္တယော န ပညာယန္တိ၊ မရသိတ္တကေန
 ကတံ ဝိယ သရီရံ ဟောဘိ။ တသ္မာ “ဧဝံနာမိကာ ဇာတာ”တိပိ ဝဒန္တိ။
 မာဂဓကေန ပတ္ထေန စတ္တာရော ပတ္တာ အာဠကံ၊ စတ္တာရိ အာဠကာနိ
 ဒေါဏံ၊ စတုဒေါဏာ မာနိကာ၊ စတုမာနိကာ ခါရိကာ၊ ဝိသတိခါရိကော
 ဝါဟောတိ။ ကေတုမာလာတိ “သီသတော ဥဋ္ဌဟိတွာ ဌိတော ဩဘာသ-
 ပုဉ္ဇော”တိ ဝဒန္တိ။ ရာဇိဒ္ဓိအဓိကာရပ္ပသင်္ဂေနေတံ ဝတ္ထု၊ ဝုတ္တံ၊ နာနုက္ကမေန။
 အနုက္ကမေန ပန ဗုဒ္ဓသာသနာဝဟာရံ ဝတ္ထု၊ ဒီပေန္တော “ရာဇာ ကိရာ”တိအာဒိ-
 မာဟ။ ကိလေသဒမနေန ဒန္တိ။ ကာယဝါစာဟိ ဝုတ္တံ။ “ပါစိနမုခေါ”တိပိ
 ပါဌော အတ္ထိ။ ပုဗ္ဗေ ဇေဋ္ဌဘာတိကတ္တာ တေနော ပရိစယေန ပတ္တဂ္ဂဟ-
 ဏတ္တာယ အာကာရံ ဒသေတိ။ အဘာသိတိ “ဘာသိဿာမီ”တိဝိတက္ကေသိ။
 အပရေ “အညာတန္တိ ဝုတ္တေပိ သဗ္ဗံ အဘဏီ”တိ ဝဒန္တိ။ အမတန္တိ နိဗ္ဗာနသမ္ဘိ-
 တာယ နိဝတ္တိယာ သဂုဏာမိဝစနံ၊ တဿာ အပ္ပမာဒေါ ပဒံ မဂ္ဂေါ။ မစ္စူတိ
 ပဝတ္တိယာ သဒေါသာမိဝစနံ၊ တဿာ ပမာဒေါ ပဒံ မဂ္ဂေါတိ ဧဝံ စတ္တာရိ
 သစ္စာနိ သန္တသိတာနိ ဟောန္တိ။ သံဃသရဏဂတတ္တာ သံဃနိသိတာ
 ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ဘဏ္ဍုကမ္မဿ ဝါ တဒါယက္ကတ္တာ။ နိဂြောဓတ္ထေရဿာနုဘာဝ-
 ကိတ္တနာမိကာရတ္တာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တမ္ပိ ပစ္ဆာ ဝတ္တဗ္ဗမ္ပိ သမ္ပိဏ္ဏေတွာ အာဟ
 “ပုန ရာဇာ အသောကာရာမံ နာမ မဟာဝိဟာရံ ကာရေတွာ သဋ္ဌိ-
 သဟဿာနိ။ ပ။ စတုရာသီတိဝိဟာရသဟဿာနိ ကာရာပေသိ”တိ။ “ပုထုဇ္ဇန-
 ကလျာဏကဿ ဝါ ပစ္စဝေက္ခိတပရိဘောဂေါ”တိ ဝစနတော သေက္ခာဝ
 ပရမတ္တတော ဒါယာဒါ၊ တထာပိ ထေရော မဟိန္ဒကုမာရဿ ပဗ္ဗဇ္ဇတ္ထံ
 ဧကေန ပရိယာယေန လောကဓမ္မသိဋ္ဌေန ဧဝမာဟ “ယော ကောမိ မဟာ-
 ရာဇ။ ပ။ ဩရသံ ပုတ္တ”န္တိ။ ဝုတ္တဌိ ဝေဒေ—

“အင်္ဂါ အင်္ဂါ သမ္ဘဝသိ၊ ဟဒယာ အဓိဇာယသေ။

အတ္တာ ဝေ ပုတ္တနာမာသိ၊ သ ဇီဝ သရဒေါသတ”န္တိ။

တသ္မာ ဣဒိနာ ပရိယာယေန ဩရသော ပုတ္တော မာတာပိတူဟိ ပဗ္ဗဇိတော စေ၊ အတ္တတော တေ သယံ ပဗ္ဗဇိတာ ဝိယ ဟောန္တိ။ ဓမ္မကထိကာ ကသ္မာ နာရောစေန္တိ? ရာဇာ “ထေရံ ဂဏိတွာ အာဂစ္ဆတ”တိ အမစ္စေ ပေသေသိ၊ ဓမ္မကထိကာ ထေရဿ အာဂမနကာလေ ပရိဝါရတ္တာယ ပေသိတာ၊ တသ္မာ။ အပိစ တေန ဝုတ္တဝိဒိနာဝ ဝဒန္တိ စဏ္ဍတ္တာ၊ စဏ္ဍဘာဝေါ စသ “အဗ္ဗံ ဆိန္နိတွာ ဝေဠုယာ ဝတိ”ကရောဟိ”တိ ဝုတ္တအမစ္စဝတ္ထုနာ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော။ ကသ္မာ ပန ဓမ္မကထိကာ ရာဇာဏာပနံ ကရောန္တိတိ? “သာသနံ ပဂ္ဂဟေတုံ သမတ္ထော”တိ ဝုတ္တတ္တာ။ **ဒီပကတိတ္ထိရောတိ** ကုဋတိတ္ထိရော။ အယံ ပန ကုဋတိတ္ထိရကမ္မေ နိယုတ္တောပိ သုဒ္ဓစိတ္တော၊ တသ္မာ တာပသံ ပုစ္ဆိ။ **သုဏ္ဍိပါကာရန္တိ** သာဏိ-ပါကာရေန။ ဝိဘဇိတွာ ဝဒတိတိ **ဝိဘဇ္ဇဝါဒီ** “အတ္ထိ ခွေသ မြာဟူဏ ပရိယာ-ယော”တိ အာဒိနာ။ အပိစ **သဿတဝါဒီ** စ ဘဂဝါ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အဇာတံ အဘူတံ အသင်္ခတ”န္တိ အာဒိပဝစနတော။ **ကေစ္စသဿတိကော** စ “သပ္ပစ္စယာ ဓမ္မာ၊ အပ္ပစ္စယာ ဓမ္မာ”တိ? ဝစနတော။ **အန္တာနန္တိကော** စ—

“ဂမနေန န ပတ္တဗ္ဗော၊ လောကဿန္တော ကုဒါစနံ။

န စ အပ္ပတွာ လောကန္တိ၊ ဒုက္ခာ အတ္ထိ ပမောစနံ”^၄။

“အနမတဂ္ဂေါယံ ဘိက္ခဝေ သံသာရော ပုဗ္ဗကောဋိ န ပညာယတိ”တိ^၅ ဝစနတော။ **အမရာဝိက္ခေပိကပက္ခန္တိ** ဤသကံ ဘဇတိ ဘဂဝါ “သဿတော လောကောတိ အဗျာကတမေတံ အသဿတော လောကောတိ အဗျာကတ-မေတ”န္တိ အာဒိအဗျာကတဝတ္ထုဒီပနတော သမ္ပုတိသစ္စဒီပနတော စ။ တပ္ပိ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါဒိဝသေန န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ယထာဟ “အာကိဉ္ဇညာယတနံ န ဝတ္တဗ္ဗံ အဇ္ဈတ္တာရမ္မဏန္တိ”တိ အာဒိ^၆။ တထာ **အဓိစ္စသမုပ္ပန္တိကပက္ခန္တိ** ဘဇတိ “လဒ္ဓါ မုဓာ နိဗ္ဗုတိ” ဘုဉ္ဇမာနာ”တိ? ဝစနတော။ တတ္ထ ဟိ မုဓာတိ အဓိစ္စ-သမုပ္ပန္တဝေဝစနံ။ **သညီဝါဒါဒီကော** စ ဘဂဝါ သညီဘဝအသညီဘဝနေဝ-သညီနာသညီဘဝဝသေန။ **ဥစ္ဆေဒဝါဒီ** စ “အဟံ ဟိ မြာဟူဏ ဥစ္ဆေဒံ ဝဒါမိ ရာဂဿာ”တိ ဝစနတော။ **ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒီ** စ “ဒိဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ မြဟူစရိယ”န္တိ ဝစနတော၊ “နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ”တိ^{၁၀} ဝစနတော၊ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ

၁-ဝိ ၁-၂-ပိဋ္ဌေ။

၂-ဒု ၁-၂၂၀-ပိဋ္ဌေ။

၃-အဘိ ၁-၄-ပိဋ္ဌေ။

၄-သံ ၁-၆၁၊ အံ ၁-၃၅၇-ပိဋ္ဌေ။

၅-သံ ၁-၃၇၇၊ ဒု ၈-၁၃၆-ပိဋ္ဌေ။

၆-အဘိ ၁-၂၇၄-ပိဋ္ဌေ။

၇-ဒု ၁-၅-၃၁၃-ပိဋ္ဌေသု။

၈-ဝိ ၁-၃-ပိဋ္ဌေ။

၉-ဝိ ၃-၂၀၊ ဒီ ၂-၁၂၆၊ သံ ၁-၁၀၆၊ သံ ၂-၂၉-ပိဋ္ဌေသု။

၁၀-ဝိ ၃-၁၆-ပိဋ္ဌေ။

နိရောဓသမာပတ္တိဒီပနတော စ။ ဧဝံ တေန တေန ပရိယာယေန တထာ
တထာ ဝေနေယျဉ္စာသယာနရူပံ ဝိဘဇိတွာ ဝဒတိတိ ဝိဘဇ္ဇဝါဒိ ဘဂဝါတိ။

တတိယသင်္ဂီတိကထာဝဏ္ဏနာနယော။

ပုပ္ဖနာမော သုမနတ္ထေရော။ မဟာပဒုမတ္ထေရောတိ ဧကေ။ မဟိံသက-
မဏ္ဍလံ အန္ဓရဋ္ဌန္တိ ဝဒန္တိ။ ဓမ္မစက္ခု နာမ တယော မဂ္ဂါ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂန္တိ
စ ဧကေ။ ပဉ္စပံ ရဋ္ဌာနိ ပဉ္စ ဝိနရဋ္ဌာနိ နာမ။ ရာဇဂဟေတိ ဒေဝိယာ
ကတဝိဟာရေ။ သီလကုဋ္ဌာနိတိ ပဗ္ဗတကုဋ္ဌေ။ ဝဇီရဗုဒ္ဓိ အလင်္ကရဏစုဏ္ဏံ။
အရိယဒေသေ အတိဝ သဗ္ဗတံ ကိရ။ ကေရသေန နာထကရဏာ^၁ ဣတိ ဒမိဋ္ဌာ။
သာရပါမင်္ဂန္တိ ဥတ္တမံ ပါမင်္ဂံ။ ပေတဝတ္ထုအာဒိနာ သံဝေဇေတွာ အဘိ-
သမယတ္ထိသစ္စသံယုတ္တဉ္စ။ မေသဝနုယျာနံ နာမ မဟာဝိဟာရဋ္ဌာနံ။ “ဒွါသဋ္ဌိယာ
လေဏေသု”တိ ပါဌော။ ဒသဘာတိကန္တိ အဘယကုမာရာဒယော ဒသ၊
တေ ဣမ န ဝုတ္တာ။ ဝုတ္တဝသော ပဝါရေတွာတိ စာတုမာသိနိယာ
ပဝါရဏာယာတိ အတ္ထော။ ပဌမပဝါရဏာယ ဝါ ပဝါရေတွာ ကေမာသံ
တတ္ထေဝ ဝသိတွာ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာသိယံ အဝေါစ၊ အညထာ “ပုဏ္ဏမာယံ
မဟာဝိရော”တိ ဝုတ္တတ္တာ န သက္ကာ ဂဟေတုံ။ မဟာဝိရောတိ ဗုဒ္ဓေါပစာရေန
ဓာတုယော ဝဒတိ။ ဇဗ္ဗပမာဏန္တိ “ထူပဿ ဇဗ္ဗပမာဏ”န္တိ ဝဒန္တိ။
မာတုလဘာဂိနေယျာ စူဠောဒရမဟောဒရာ။ ဓရမာနဿ ဝိယ ဗုဒ္ဓဿ
ရသ္မိ သရသရသ္မိ၊ ရညော လေခါသာသနံ အပ္ပေသိ၊ ဧဝံ မုခဿာသနမဝေါစ။
ဒေါဏမတ္တာ မဂဓနာဋိယာ ဒွါဒသ နာဋိမတ္တာ ကိရ။ “ပရိစ္ဆိန္နဋ္ဌာနေ ဆိဇ္ဇိတွာ”တိ
ပါဌော။ သဗ္ဗဒိသာဟိ ပဉ္စ ရသ္မိယော အာဝဇ္ဇေတွာတိ ပဉ္စဟိ ဖလေဟိ
နိက္ခန္တတ္တာ ပဉ္စ၊ တာ ပန ဆဗ္ဗဏ္ဏာဝ။ ကတ္တိကဇုဏ္ဏပက္ခဿ ပါဠိပဒဒိဝသေတိ
ဇုဏ္ဏပက္ခဿ ပဌမဒိဝသေတိ အတ္ထော။ မဟာဗောဓိဋ္ဌာနေ ပရိဝါရေတွာ
ဌိတနာဂယက္ခာဒိဒေဝတာကုလာနိ။ ဂေါပကာ နာမ ရာဇပရိကမ္ပိနော
တထာဘာဝကိစ္စာ။ တေသံ ကုလာနံ နာမန္တိပိ ကေစိ။ ဥဒကာဒိဝါဟာ
ကာလိင်္ဂါ။ ကာလိင်္ဂေသု ဇနပဒေသု ဇာတိသမ္ပန္နံ ကုလံ ကာလိင်္ဂကုလန္တိ
ကေစိ။

ပဌမပါဠိပဒဒိဝသေတိ ဒုတိယဥပေါသထဿ ပါဠိပဒဒိဝသေတိ အတ္ထော။
တတ္ထ ဌိတေဟိ သမုဒ္ဓဿ ဒိဋ္ဌတ္တာ တံ ဌာနံ သမုဒ္ဓဿာလဝတ္ထု။ သောဋ္ဌသ
ဇာတိသမ္ပန္နကုလာနိ အဋ္ဌ ဗြာဟ္မဏာမစ္စကုလာနိ။ မဟာအရိဋ္ဌတ္ထေရော

စေတိယဂိရိမှိ ပဗ္ဗဇိတော။ အမစ္ဆဿ ပရိဝေဏန္တာနေတိသမ္ပတိကာလဝသေ-
နာဟ။ မဟိန္ဒတ္ထေရော ဒွါဒသဝဿိကော ဟုတွာ တမ္ပပဏ္ဍိတိပံ သမ္ပတ္တော၊
တတ္ထ ဒွေ ဝဿာနိ ဝသိတွာ ဝိနယံ ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ ဒွါသဋ္ဌိဝဿိကော ဟုတွာ
ပရိနိဗ္ဗုတော။ ဝိနယော သံဝရတ္ထာယာတိ ဝိနယပိဋကံ၊ တဿ ပရိယာ-
ပုဏနံ ဝါ။ ယထာဘူတဉာဏဒဿနံ သပ္ပစ္စယနာမရူပပရိဂ္ဂဟော။ မဂ္ဂါဒိပစ္စ-
ဝေက္ခဏေ အသတိ အန္တရာ ပရိနိဗ္ဗာနံ နာမ နတ္ထိ သေက္ခဿ မရဏံ ဝါ၊
သတိယေဝ ဟောတိ။ တသ္မာ အာဟ “ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿန”န္တိ။ အနုပါဒါ-
ပရိနိဗ္ဗာနတ္ထာယာတိ ကဉ္စိ ဓမ္မံ အနုပါဒါယ အဂ္ဂဟေတွာ ဤသကမ္ဘိ အနဝ-
သေသေတွာ ပရိနိဗ္ဗာနတ္ထာယာတိ အတ္ထော။ ဥပနိသတိ “ဝိနယော သံဝ-
ရတ္ထာယာ”တိအာဒိကာ ကာရဏပရမ္ပရာ။ ဧတ္တာဝတာ အတ္တဟိတနိပ္ပတ္တိံ
ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ပရဟိတနိပ္ပတ္တိံ ဒဿေတုံ “တေဒတ္ထံ သောတာဝဓာန”န္တိ
အာဟ။ တဿတ္ထော—အတ္တနော ဝိနယကထနံ ဝိနယမန္တနဉ္စ ဥဂ္ဂဟေတုံ
ပရေသံ သောတဿ ဩဒဟနံ သောတာဝဓာနံ။ တတော ဥဂ္ဂဟိတဝိနယ-
ကထာမန္တနာနံတေသံ ဥပနိသာ ယထာဝုတ္တကာရဏပရမ္ပရာသိဒ္ဓါယေဝါတိ န
ပုန ဒဿိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အညထာ တေဒတ္ထာ ဥပနိသတိ ဣဒါနာ
ဝစနေနေဝ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနဿ သင်္ဂဟိတတ္ထာ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနတော
ဥဒ္ဓိ သောတာဝဓာနာသမ္ဘဝတော တေဒတ္ထံ သောတာဝဓာနန္တိ အန္တေ န
သမ္ဘဝတိတိ နိရတ္ထကံ ဘဝေယျ၊ န စ နိရတ္ထကံ ပရဟိတနိပ္ပတ္တိယာ မူလ-
ကာရဏဒဿနတ္ထတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဧဝံ ယထာ ယထာ ယံ ယံ၊ သမ္ဘဝေယျ ပဒံ ဣဓ။

တံ တံ တထာ တထာ သဗ္ဗံ၊ ပယောဇေယျ ဝိစက္ခဏောတိ။

ဗာဟိရနိဒါနကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝေရဉ္စကဏ္ဍဝတ္ထုနာ

“တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ မဟာဝနေ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာယံ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဝေသာလိယာ အဝိဇ္ဇာရေ ကလန္တဂါမော နာမ ဟောတိ”တိ^၁ ဝိနယနိဒါန အာရဘိတဗ္ဗေ ဝေရဉ္စကဏ္ဍဿ အာရက္ခော ကိမတ္ထောတိ စေ? ဝုစ္စတေ—မူလတော ပဘုတိ ဝိနယနိဒါနံ ဒဿေတုံ။ ယဒိ ဧဝံ “ပဌမံ အာဝုသော ဥပါလိ ပါရာဇိကံ ကတ္ထ ပညတ္တန္တိ၊ ဝေသာလိယ”န္တိ ဝစနေန ဝိရုဇ္ဈတိတိ စေ? န ဝိရုဇ္ဈတိ။ ကဿ? ကတ္ထ ပညတ္တန္တိ ဟိ နိဒါနပုစ္ဆာ။ ဧဝံ သန္တေပိ “ပဌမဿ ပါရာဇိကဿ ကိနိဒါန”န္တိ ပုစ္ဆိတေ သာဓာရဏမဟာနိဒါနဝိသုဇ္ဇနံ အယုတ္တံ ဝိယာတိ? နာယုတ္တံ၊ သဗ္ဗေသံ သိက္ခာပဒါနံ ပါဠေက္ကံ နိဒါနဿ ပုဋ္ဌတ္တာ တဿ ဝိသုဇ္ဇေတဗ္ဗတ္တာ စ သဗ္ဗသာဓာရဏမဟာနိဒါနံ ပဌမမာဟ။ ဧကန္တေန ပုစ္ဆာဝိသုဇ္ဇနက္ကမေန ပါရာဇိကာဒိနိ သင်္ဂဟံ အာရောပိတာနိ။ ကထံ အာရောပိတာနိတိ စေ? အာယသ္မတာ မဟာကဿပေန အနုက္ကမေန သဗ္ဗောပိ ဝိနယော ပုစ္ဆိတော၊ ပုဋ္ဌေန စ အာယသ္မတာ ဥပါလိတ္ထေရေန ယထာသမ္ဘဝံ နိရုန္တရံ ဝိသုဇ္ဇိတမေဝ။ အပုစ္ဆိတာနိပိ ဝိနိတဝတ္ထုအာဒိနိ ယုဇ္ဇမာနာနိ ဝတ္ထုနိ အန္တောကတွာ ဝိသုဇ္ဇနက္ကမနေဝ ဂဏသဇ္ဈာယမကံသုတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အညထာ ဝေရဉ္စကဏ္ဍံ ပဌမပါရာဇိကဿေဝ နိဒါနန္တိ ဝါ အနဓိကာရိကံ ဝါ နိပ္ပယောဇနံ ဝါ ပါဠေက္ကံ သိက္ခာပဒနိဒါနပုစ္ဆာနန္တရံ တဒေဝ ဝိသုဇ္ဇေတဗ္ဗန္တိ ဝါ အာပဇ္ဇတိ၊ တဿ အာဒိတော ပဘုတိ ဝိနယနိဒါနံ ဒဿေတုံ “တေန သမယေနာ”တိအာဒိ အာရဗ္ဗံ။

ဣဒါနိ နိဒါနဘဏနေ ပယောဇနံ ဝက္ခာမ—ဝိနယဿ အာဏာဒေသနတ္တာ ဘဂဝတော တာဝ အာဏာရဟဘာဝဒီပနံ၊ အာဏာဘူတဿ စ ဝိနယဿ အနညဝိသယဘာဝဒီပနံ၊ အာဏာယ ဌိတာနံ သာဝကာနံ မဟာနဘာဝဒီပနဉ္စာတိ တိဝိမေဿ ပယောဇနံ။ ကထံ? အာဏာသာသနာရဟော ဟိ ဘဂဝါ ပဟိနကိလေသတ္တာ၊ အဓိဂတဂုဏဝိသေသတ္တာ၊ လောကဇေဋ္ဌသေဋ္ဌတ္တာ၊ တာဒိဘာဝပုတ္တတ္တာ စ၊ အရသရူပတာဒိဟိ အဋ္ဌဟိ အက္ခောသဝတ္ထုဟိ အကမ္ပနတော ဘဂဝတော တာဒိဘာဝပုတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ အဋ္ဌန္တမ္ပိ တေသံ အက္ခောသဝတ္ထုနံ အတ္တနိ သမ္ဘဝပရိယာယဒီပနပါဠိယာ ပဟိနကိလေသတာ

ဝေဒိတဗ္ဗာ။ စတုန္တံ ဈာနာနံ တိဿန္တု ဝိဇ္ဇာနံ အဓိဂမပရိဒီပနေန အဓိဂတဂုဏ-
 ဝိသေသတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ “နာဟံ တံ ဗြာဟ္မဏ ပဿာမိ သဒေဝကေ။ပ။
 ‘မုဗ္ဗုဝိ တဿ .ဝိပတေယျာ’”တိ စ “ဇေဋ္ဌော သေဋ္ဌော လောကဿာ”တိ စ
 ဝစနေန ဇေဋ္ဌသေဋ္ဌတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဣဒဉ္စ ဘဂဝတော အာဏာရဟဘာဝဒီပ-
 နပ္ပယောဇနံ။ “အာဂမေဟိ တံ သာရိပုတ္တ၊ အာဂမေဟိ တံ သာရိပုတ္တ၊ တထာ-
 ဂတောဝ တတ္ထ ကာလံ ဇာနိဿတိ”တိ ဝစနံ အနညဝိသယဘာဝဒီပနံ။
 “သာဓာဟံ ဘန္တေ ပထဝီ ပရိဝတ္တေယျ”န္တိ စ “ဧကာဟံ ဘန္တေ ပါဏီ အဘိ-
 နိဗ္ဗိနိဿာမိ”တိ စ “သာဓု ဘန္တေ သဗ္ဗော ဘိက္ခုသံဃော ဥတ္တရကုရုံ ပိဏ္ဍာယ
 ဂစ္ဆေယျာ”တိ စ ဣမေဟိ ထေရဿ တိဟိ သီဟနာဒေဟိ အာဏာယ ဌိတာနံ
 သာဝကာနံ မဟာနဘာဝတာဒီပနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သာဝတ္ထိယာဒိသု အဝိဟရိတွာ
 ကိမတ္ထံ ဘဂဝါ ဝေရဉ္စာယမေဝ တဒါ ဝိဟာသိတိ စေ? နဋ္ဌေရုယက္ခဿ ပီတိ-
 သဉ္စနနတ္ထံ၊ ဘိက္ခုသံဃဿ ဘိက္ခုဝသေန အကိလမနတ္ထံ၊ ဝေရဉ္စဗြာဟ္မဏဿ
 ပသာဒသဉ္စနနတ္ထံ၊ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဿ အာနဘာဝဒီပနဋ္ဌာနဘူတတ္တာ၊
 သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ ဝိနယပညတ္တိယာစနဟေတုဘူတပရိဝိတက္ကနဋ္ဌာနဘူတတ္တာ
 စ။ တေသု ပစ္ဆိမံ ဗလဝကာရဏံ၊ တေန ဝုတ္တံ အဋ္ဌကထာယံ “တေန သမယေ-
 နာတိ ယေန ကာလေန အာယသ္မတော။ပ။ တေန ကာလေနာ”တိ။ ပုရိမေသု
 စတုသု အသင်္ဂဟကာရဏေသု^၁ ပဌမေန ဘဂဝါ မေတ္တာဘာဝနာဒိနာ
 အမနဿာနံ စိတ္တသံရက္ခဏေန ဘိက္ခုနံ အာဒရံ ဇနေတိ။ ဒုတိယေန ပရိသာ-
 ဝစရေန ဘိက္ခုနာ ဧဝံ ပရိသာ သင်္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ဧဝံ အပ္ပိစ္ဆေန သန္တုဋ္ဌေန စ
 ဘဝိတဗ္ဗန္တိ ဝါ ဒဿေတိ။ တတိယေန ပစ္စယေ နိရပေက္ခေန ကုလာနဂ္ဂဟော
 ကာတဗ္ဗောတိ။ စတုတ္ထေန ဧဝံ မဟာနဘာဝေနာပိ ပစ္စယတ္ထံ န လောလုပ္ပံ
 ကာတဗ္ဗံ၊ ကေဝလံ ပရဒတ္တုပဇီဝိနာ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ ဒဿေတိ။ “တေနာတိအာဒိ-
 ပါဌဿ။ပ။ ဝိနယဿတ္ထဝဏ္ဏန”န္တိ ဝစနတော အညော တေနာတိအာဒိ-
 ပါဌော၊ အညော ဝိနယော အာပဇ္ဇတိ။

“တေနာတိအာဒိပါဌမှာ၊ ကော အညော ဝိနယော ဣဓ။

တဿတ္ထံ^၂ ဒဿယန္တောဝ၊ ကရေ ဝိနယဝဏ္ဏန”န္တိ—

စေ? နန ဝုတ္တံ ပုဗ္ဗေဝ “ဣဒံ ဟိ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော အတ္တပစ္စက္ခဝစနံ န
 ဟောတိ”တိအာဒိ၊ တသ္မာ ဥပါလိတ္တေရေန ဝုတ္တဿ တေနာတိအာဒိပါဌဿ
 အတ္ထံ နာနပ္ပကာရဘော ဒဿယန္တော ကရိဿာမိ ဝိနယဿ ဘဂဝတော
 အတ္တပစ္စက္ခဝစနဘူတဿ အတ္ထဝဏ္ဏနန္တိ ဝေမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယဒိ ဧဝံ

“တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ဝေရဉ္ဇာယံ ဝိဟရတိတိ ဝေမာဒိဝစနပဋိမဏ္ဍိ-
 တနိဒါနံ ဝိနယပိဋကံ ကေန ဓာရိတ”န္တိ အာဒိဝစနံ ဝိရုဇ္ဈတိ “တေန သမယေ-
 နာ”တိ အာဒိဝစနဿ ဝိနယပိဋကပရိယာပန္နဘာဝဒိပနတောတိ စေ? န၊
 အညဏ္ဍေဝိ တဗ္ဗောဟာရသိဒ္ဓိတော “နာနာဝိဓဘိက္ခိကမ္မပဋိမဏ္ဍိတဝသနော
 ပုရိသော”တိ အာဒိသု ဝိယ။ ဝိနယဿာဒိဘာဝေန သင်္ဂီတိကာရကေဟိ
 အနုညာတတ္တာ ဝိနယပရိယာပန္နတာပိ ယုဇ္ဇတိ တဿ ဝစနဿ။ ဧတ္တာဟ—
 ယထာ သုတ္တန္တေ “ဧကံ သမယ”န္တိ စ၊ အဘိဓမ္မေ စ “ယသ္မိံ သမယေ”တိ
 အနိယမတော ဝုတ္တံ၊ တထာ အဝတွာ ဣဓ “တေန သမယေနာ”တိ ပဌမံ တံ-
 နိဒ္ဒေသောဝ ကသ္မာ ဝုတ္တောတိ? ဝုစ္စတေ—တဿ တဿ သိက္ခာပဒပညတ္တိ-
 သမယဿ၊ ယဿ ဝါ သိက္ခာပဒပညတ္တိဟေတုဘူတဿ သမယဿ ဟေတု
 ဘဂဝါ တတ္ထ တတ္ထ ဝိဟာသိ၊ တဿ စ သမယဿ အတိတဿ တေသံ
 သင်္ဂီတိကာရကာနံ ဝသီနံ သုဝိဒိတတ္တာ။ ကထံ? “ယေ တေ ဘိက္ခု အပ္ပိစ္ဆာ
 တေ ဥဇ္ဈာယန္တိ”တိ အာဒိဝစနတော၊ “အထ ခေါ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော
 ဧတမတ္ထံ အာရောစေသု”န္တိ စ “အထ ခေါ ဘဂဝါ ဧတသ္မိံ နိဒါနေ သဒ္ဓိ-
 ပါတာပေတွာ”တိ စ “ဘိက္ခုနံ တဒနုစ္ဆရိကံ တဒနု။ပ။ ဒသ အတ္ထဝသေ
 ပဋိစ္စ သံဃသုဋ္ဌါတာယာ”တိ စ “ဧဝေ ပန ဘိက္ခဝေ ဣမံ သိက္ခာပဒံ
 ဥဒ္ဓိသေယျာထာ”တိ စ ခန္ဓကေသု စ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တိဟိ သရဏ-
 ဂမနေဟိ ပဗ္ဗဇ္ဇ”န္တိ အာဒိဝိနယက္ကမဿ ဝစနတော ယော သော သိက္ခာပဒ-
 ပညတ္တိသမယော၊ တဿ တဿ ဝိနယက္ကမဿ သော ပညတ္တိသမယော စ
 သုဝိဒိတော တေသံ ပဉ္စသတာနံ ဓမ္မဓရာနံ ဘိက္ခုနံ၊ နာယံ နယော
 သုတ္တန္တာဘိဓမ္မေသု သမ္ဘဝတိ။ တသ္မာ သုဝိဒိတတ္တာ တေန သမယေန ဟေတု-
 ဘူတေန ဝိဟရတိတိ ဝိဟရတိပဒေန ဧကသမ္ပန္နတ္တာ စ ပဌမံ ယံနိဒ္ဒေသဒါနော
 အသမ္ဘဝတော စ ဝိနယပိဋကေ တံနိဒ္ဒေသောဝ ပဌမံ ဝုတ္တော။ ကထံ? ဧကေ
 “ယေန ခေါ ပန သမယေန ဝေသာလိယာ အဝိဒူရေ ကလန္တဂါမော နာမ
 ဟောဘိ”တိ ဝါ “ယေန ခေါ ပန သမယေန ဝေသာလိ။ပ။ ဟောတိ”တိ ဝါ
 အသမ္ဘဝတော ယံနိဒ္ဒေသေန အဝတွာ တံနိဒ္ဒေသသေဝ သမ္ဘဝတော
 “တေန ခေါ ပန သမယေန။ပ။ ကလန္တဂါမော နာမ ဟောတိ”တိ ဝုတ္တန္တိ၊
 ကေဝလံ သုဝိဒိတတ္တာ ဝါ။ အနိယမနိဒ္ဒေသဝစနန္တိ ဧတ္ထ ကိဉ္ဇာပိ ယထာဝုတ္တ-
 နယေန နိယမနိဒ္ဒေသဝစနမေဝေတံ တံနိဒ္ဒေသတ္တာ၊ တထာပိ သမ္ပတိကာလ-
 ဝသေန တဒိတရေသံ ဘိက္ခုနံ အဝိဒိတတ္တာ “အနိယမနိဒ္ဒေသဝစန”န္တိ ဝုတ္တံ။ ယံ
 ပန ဝုတ္တံ “အယဉ္ဇိ သဗ္ဗသ္မိမ္ဗိ ဝိနယေ ယုတ္တိ”တိ၊ တံ တဗ္ဗဟုလေန ဝုတ္တန္တိ
 ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ယဒိ သဗ္ဗံ တေနာတိ ပဒံ အနိယမနိဋ္ဌေသဝစနံ ဘဝေယျ၊ တေန ဟိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ သိက္ခာပဒန္တိ ဧတ္ထ ဣဒမ္ဗိ ပုဗ္ဗေ သိဒ္ဓတ္ထံ တေနာတိ ပဒံ အနိယမနိဋ္ဌေသဝစနံ ဘဝေယျ။ “တေန သမယေန ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ဥရုဝေလာယံ ဝိဟရတိ”တိ- အာဒိသု ဝုတ္တံ တေနာတိ ပဒဉ္စ အနိယမနိဋ္ဌေသဝစနံ ဘဝေယျ၊ န စ ဟောတိ၊ တဿ ယေသံ တေန တံနိဋ္ဌေသေန နိဒ္ဓိဋ္ဌတ္ထော အဝိဒိတော၊ တေသံ ဝသေနာဟ “အနိယမနိဋ္ဌေသဝစနမေတ”န္တိ။ အထ ဝါ တတော ပဌမံ တဒတ္ထာဒဿန- တော ပစ္ဆာပိ တံသမ္ပန္နေန ယံနိဋ္ဌေသဒဿနတော စ “အနိယမနိဋ္ဌေသဝစန- မေတ”န္တိ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ ပုဗ္ဗဏှာဒိသု အယံ နာမာတိ အနိယမေတွာ ကာလ- ပရိဒီပနဿ သမယသဒ္ဓဿ ဥပပဒဘာဝေနပိ ဧဝံ ဝတ္ထုမရဟတိ “ယဒိဒံ အနိယမနိဋ္ဌေသဝစန”န္တိ။ အထ ဝါ “တေနာ”တိ ဝုတ္တေ တေန ဃဇ္ဇေန ပဇ္ဇေ- နာတိ သဗ္ဗတ္ထပ္ပသင်္ဂနိဝါရဏတ္ထံ နိယမံ ကရေတိ “သမယေနာ”တိ။ ကေန ပန သမယေန? ပရဘာဂေ အတ္တတော သိဋ္ဌေန သာရိပုတ္တဿ ပရိဝိတက္ကသမ- ယေန။ ဧတ္တာဟ— ဝိတက္ကသမယော စေ ဣဓာမိပ္ပေတော၊ “ပရတော ဣဓ ပန ဟေတုအတ္ထော ကရဏတ္ထော စ သမ္ဘဝတိ။ ယော ဟိ သော သိက္ခာပဒ- ပညတ္တိသမယော သာရိပုတ္တာဒိဟိပိ ဒုဗ္ဗိညေယျော၊ တေန သမယေန ဟေတု- ဘူတေန ကရဏဘူတေန စာ”တိအာဒိဝစနံ ဝိရုဇ္ဈတိတိ? န၊ ဗာဟုလ္လေန ဝုတ္တတ္တာ။ သုတ္တန္တာဘိဓမ္မေသု ဝိယ အဝတွာ ဣဓ ဝိနယပိဋကေ ကရဏ- ဝစနေန ကဿ နိဋ္ဌေသောတိ ဟိ စောဒနာ။ တဿ တဿ ဝိဿဇ္ဇနေ ဗာဟုလ္လေန ကရဏဝစနပ္ပယောဇနံ ဝတ္ထုကာမော အာစရိယော အာဟ “ယော သော သိက္ခာပဒပညတ္တိသမယော”တိအာဒိ။ န သမ္ပတိ ဝုစ္စမာနဿေဝ ကရဏဝစနဿ ပယောဇနံ ဝတ္ထုကာမော၊ ဣဿ ပန ဟေတုအတ္ထောဝ သမ္ဘဝတိ၊ န ကရဏတ္ထော၊ တဿ အာဟ “အပရဘာဂေ အတ္တတော သိဋ္ဌေနာ”တိအာဒိ။ သမယန္တာတိ အာဂမနပစ္စယသမဝါယံ တဒနုရူပကာလဉ္စ ဥပါဒါယာတိ အတ္ထော။ ပစ္စယသာမဂ္ဂိဉ္စ အာဂမနကာလဉ္စ လဘိတွာ ဇာနိဿာမာတိ အဓိပ္ပါယော။

ဧတ္တာဟ— ယထာ “ဧကော ခေါ ဘိက္ခဝေ ခဏော သမယော စာ”တိ ဧတ္ထ ခဏသမယာနံ ဧကော အတ္ထော၊ တထာ ကာလဉ္စ သမယဉ္စ ဥပါဒါယာတိ ကာလသမယာနံ ဧကော အတ္ထော သိယာ၊ အပိစ အာဂမနပစ္စယသမဝါယော စေတ္ထ သမယော ကာလဿာပိ အာဂမနပစ္စယတ္တာ သမယဂ္ဂဟဏေနေဝ သော ဂဟိတောတိ ဝိသုံ ကာလော ကိမတ္ထံ ဂဟိတောတိ စ? ဝုစ္စတေ— အပ္ပေဝ နာမ သွေဝီတိ ကာလဿ ပဌမံ နိယမိတတ္တာ န သမယော

ကာလတ္ထော။ တသ္မိံ သွေတိ နိယမိတကာလေ ဣတရေသံ အာဂမနပစ္စယာနံ သမဝါယံ ပဋိစ္စ ဥပသင်္ကမေယျာမ ယထာနိယမိတကာလေပိ ပုဗ္ဗဏှာဒိပ္ပ-
ဘေဒံ ယထာဝုတ္တသမဝါယာနရူပံ ကာလဉ္စ ဥပါဒါယာတိ သွေတိ ပရိစ္ဆိန္ဒ-
ဒိဝသေ ပုဗ္ဗဏှာဒိကာလနိယတဘာဝံ ဒဿေတိ။ တဿ ကာလသမယာနံ
နဧကတ္ထတ္တာ ကာလဿ ဝိသုံ ဂဟဏဗ္ဗိ သာတ္တကန္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယဿ
ခဏေ ခဏေ တံ ဘိက္ခု ဇာယသိ စ ဇီယသိ စ မီယသိ စေတိ ဘိက္ခုနိယာ
သန္တိကေ အဘိက္ခဏံ ဂစ္ဆတိတိံ စ ခဏေ ခဏေ ဘာသတိ သတ္တုသာသနန္တိ စ
ခဏသဒ္ဓေါ အနေကတ္ထော။ တထာ သမယသဒ္ဓေါ စ။ တဿ ဧကမေကေန
နိယမေန္တော “ဧကောဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ခဏော စ သမယော စ”တိ အာဟ။
ခဏသမယာနံ အတ္ထော ဧကတ္ထော ယုဇ္ဇတိ ခဏော ဩကာသလာဘော။
အဋ္ဌက္ခဏဝဇ္ဇိတော နဝမော ခဏောတိ အတ္ထော။ အတ္တနော အတ္တနော
ဥစ္ဆေဒါဒယော ဒိဋ္ဌိဂတသင်္ခါတေ သမယေ ဧတ္ထ ပဝဒန္တိတိ သမယပ္ပဝါဒကော။
သွေဝ တိန္ဒြကာစီရသင်္ခါတယ တိဗ္ဗရုက္ခပန္နိယာ ပရိက္ခိတ္တတ္တာ တိန္ဒြကာစီရံ။
ဧကသာလကေတိ ဧကော သာလရုက္ခော။ “ကုဋိကာ”တိပိ ဝဒန္တိ။ အတ္တာဘိ-
သမယာတိ အတ္တနော ဟိတပဋိလာဘာ။ ဝိရောတိ စ ပဏ္ဍိတော ဝုစ္ဆတိ။
နာညော။ သမ္မာ မာနာဘိသမယာတိ သုဠ မာနဿ ပဟာနေန၊ သမုစ္ဆေဒ-
ဝသေန သုဠ မာနပ္ပဟာနေနာတိ အတ္ထော။ ဒုက္ခဿ ဝိဋ္ဌနဋ္ဌာတိအာဒိသု
“စတုန္တံ သစ္စာနံ စတုဟိ အာကာရေဟိ ပဋိဝေဓော”တိအာဒိသု ခန္ဓပဉ္စကသင်္ခါ-
တဿ ဒုက္ခဿ ဒုက္ခာကာရတာယဋ္ဌော။ သင်္ခတဋ္ဌော ကာရဏပ္ပတ္တိအတ္ထော။
ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သန္တာပဋ္ဌော။ သုခါယ ဝေဒနာယ ဝိပရိကာမဋ္ဌော။
ဝိဋ္ဌနဋ္ဌာဒိကောဝ အဘိသမယဋ္ဌာတိ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဂဗ္ဘောက္ကန္တိ-
သမယောတိအာဒိသုပိ ပထဝီကမ္ပနအာလောကပါတုဘာဝါဒီဟိ ဒေဝ-
မနုဿေသု ပါကဋ္ဌော။ ဒုတ္တရကာရိကသမယောပိ ကာဋ္ဌော သဏော
ဂေါတမော န ကာဋ္ဌောတိအာဒိနာ ပါကဋ္ဌော။ သတ္တသတ္တာဟာနိ စ
အညာနိ စ ဝိဋ္ဌဗ္ဗေသုခဝိဟာရသမယော။

အစ္စန္တမေဝ တံ သမယန္တိ အာရမ္ဘတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပတ္တသန္နိဋ္ဌာနာ၊
တာဝ အစ္စန္တသမ္ပယောဂေန တသ္မိံ သမယေ။ ကရုဏာဝိဟာရေန ဝိဟာ-
သီတိ ကရုဏာကိစ္စဝိဟာရေန တသ္မိံ သမယေ ဝိဟာသီတိ အတ္ထော။ တံ
သမယဉ္စိ ကရုဏာကိစ္စသမယံ။ ဉာဏကိစ္စံ ကရုဏာကိစ္စန္တိ ဒွေ ဘဂဝတော
ကိစ္စာနိ၊ အဘိသမ္ပောမိ ဉာဏကိစ္စံ၊ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇိတွာ

ဝေနေယျသတ္တာဝလောကနံ ကတွာ တဒနုရူပကရဏံ ကရုဏာကိစ္စံ။ “သန္တိပတိ-
တာနံ ဝေါဘိက္ခဝေ ဒွယံ ကရဏီယ”န္တိ” ဟိ ဝုတ္တံ။ တံ ဘဂဝါပိ ကရေတိယေဝ။
အထ ဝါ အာဂန္တုကေဟိ ဘိက္ခုဟိ အာဒိသမာယောဂဉ္စ။ တတ္ထ ကရုဏာကိစ္စံ
ဝိဟာရံ ဒဿေန္တော “ကရုဏာဝိဟာရေန ဝိဟာသီ”တိ အာဟ။ အဓိကရုဏာဦ
ကာလတ္ထောတိ ဧတ္ထ ဟိ-ကာရော ကာရဏတ္ထော။ တတ္ထ ဟိ အဘိဓမ္မေ
ကာလသမူဟခဏသမဝါယဟေတုသင်္ခါတဝသေန ပဉ္စဝိဓော သမယ-
ဋ္ဌော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ကာလသမူဟဋ္ဌော သမယော ကထံ အဓိကရဏံ ဟောတိ? အဓိကရဏမုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနံ ပုဗ္ဗဏှေ ဇာတောတိ ယထာ။ ဧဝံ ကာလဋ္ဌော သမယ-
သဗ္ဗေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ကထံ ရာသဋ္ဌော? ယဝရာသိမှိ ဇာတောတိ ယထာ။ တသ္မာ
ယသ္မိ” ကာလေ ပုဉ္ဇေ ဝါ စိတ္တံ သမုပ္ပန္နံ၊ တသ္မိ” ကာလေ ပုဉ္ဇေ ဝါ ဖဿာ-
ဒယော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အဓိကရုဏာဦတိ ဧတ္ထ အဘိဓမ္မေ နိဋ္ဌိဋ္ဌံ
အဓိကရဏံ ကာလဋ္ဌော သမူဟဋ္ဌော စ ဟောတိ။ “ယသ္မိ” သမယေ”တိ ဝုတ္တံ
အဓိကရဏံ သန္တာယ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဣဒါနိ ဘာဝေနဘာဝလက္ခဏဉ္စ ဒဿေန္တော
“တတ္ထ ဝုတ္တာန”မိစ္စာဒိမာဟ။ တတ္ထ အဘိဓမ္မေ ဝုတ္တာနံ ဘာဝေါ နာမ ကိန္တိ?
ဥပ္ပတ္တိ ဝိဇ္ဇမာနတာ၊ သာ တေသံ တတ္ထ ဝုတ္တာနံ ဖဿာဒိဓမ္မာနံ၊ သာ ပန
သမယဿ ဘာဝေန ဘာဝေါ လက္ခိယတိ ဣယတိ။ တသ္မာ တတ္ထ ဘုမ္မဝစန-
နိဗ္ဗေသော ကတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

တတ္ထ ခဏော နာမ အဋ္ဌက္ခဏဝိနိမုတ္တော နဝမော ခဏော၊ တသ္မိ” သတိ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သမဝါယော နာမ စက္ခုန္ဒြိယာဒိကာရဏသာမဂ္ဂိ၊ တသ္မိ” သတိ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဟေတု နာမ ရူပါဒိအာရမ္မဏံ။ တသ္မာ တသ္မိ” ခဏကာရဏသမ-
ဝါယဟေတုမှိ သတိ တေသံ ဖဿာဒိနံ ဘာဝေါ ဝိဇ္ဇမာနတာ ဟောတိတိ
ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဓ ပန ဟေတုအတ္ထော ကရဏတ္ထော စ သမ္ဘဝတိတိ ဧတ္ထ
အတ္ထဒွယမေကဿ သမ္ဘဝတိတိ ဣဓ ဝိနယေ ဝုတ္တဿ သမယသဒ္ဓဿ ကတ္ထု-
ကရဏတ္ထေ တတိယာ ဟေတုမှိ စ ဣတုတ္တတ္တာ။ သော ခုဒ္ဓိဉ္ဇေယျောတိ
“တထာဂတောဝ တတ္ထ ကာလံ ဇာနိဿတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
တေန သမယေနာတိ တဿ သမယဿ ကာရဏာ “အန္ဓေန ဝသတိ ဝိဇ္ဇာယ
ဝသတိ”တိ ယထာ။ အန္တံ ဝါ ဝိဇ္ဇံ ဝါ လဘာမီတိ တဒတ္ထံ ဝသတိတုတ္ထော။
ဧဝံ “တေန သမယေန ဝိဟရတိ”တိ ဝုတ္တေ ဟေတွတ္ထေ တတိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊
တသ္မာ သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ သမယဉ္စ ဝိတိက္ကမဉ္စ ဩရောကယမာနော တတ္ထ
တတ္ထ ဝိဟာသီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတိယပါရာဇိကာဒိသု “ဣစ္ဆာမဟံ ဘိက္ခဝေ

အဗ္ဗမာသံ ပဋိသလ္လိယိတု” နှိ ဝေမာဒီသု ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ တဿ ဒုတိယာ ကာလဒ္ဓါနေ အစ္စန္တသံယောဂေတိ ဒုတိယာတြ သမ္ဘဝတိ “မာသမဓိတေ ဒိဝသမဓိတေ” တိ ယထာ။ ဣမ ပန ဟေတုအတ္ထော ကရုဏတ္ထော စ သမ္ဘဝတိတိ ဧတ္ထ ယဿ ကရုဏဝစနဿ ဟေတုအတ္ထော သမ္ဘဝတိ၊ တေန သမယေန ဟေတုဘူတေန တံ တံ ဝတ္ထုဝိတိက္ကမသင်္ခါတံ ဝိတိက္ကမသမယသင်္ခါတံ ဝါ သိက္ခာပဒပညတ္တိ-ဟေတုဉ္စ အပေက္ခမာနော ဘဂဝါ တတ္ထ တတ္ထ ဝိဟာသိ။ ယဿ ကရုဏတ္ထော သမ္ဘဝတိ၊ တေန ကရုဏဘူတေန သမယေန သမ္ပတ္တေန သိက္ခာပဒါနိ ပညာ-ပယန္တော ဘဂဝါ တတ္ထ တတ္ထ ဝိဟာသိတိ အဓိပ္ပါယော။

ဂဏ္ဍိပဒေ ပန “သုဒိန္နာဒိနံ ဝိတိက္ကမောဝ ကာရုဏံ နာမ၊ တဿ နိယမ-ဘူတော ကာလော ပန ကရုဏမေဝ တံ ကာလံ အနုတိက္ကမိတွာဝ သိက္ခာပဒဿ ပညပေတဗ္ဗတ္တာ” တိ ဝုတ္တံ၊ တံ နိဒ္ဒေါသံ။ ယံ ပန ဝုတ္တံ “ဣဒံ ကရုဏံ ပုဗ္ဗဘာဂတ္တာ ပဌမံ ဝတ္ထဗ္ဗမိ ပစ္ဆာ ဝုတ္တံ” နှိ၊ တံ ဒုဝုတ္တံ။ ဟေတုအတ္ထတော ဟိ ယထာ ပစ္ဆာ ကရုဏတ္ထော ယောဇိယမာနော အနုက္ကမေနော ယောဂံ ဂစ္ဆတိ၊ တထာ စ ယောဇိတော။ ယံ ပန အဋ္ဌကထာစရိယော ပစ္ဆာ ဝုတ္တံ ဣဒံ ကရုဏတ္ထံ ပဌမံ ယောဇေတွာ ပဌမံ ဝုတ္တံ ဟေတုအတ္ထံ ပစ္ဆာ ယောဇေသိ၊ တံ ယောဇနာသုခတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ အာစရိယေန လိဒိတံ။ ဣတော ပဋ္ဌာယ ယတ္ထ ယတ္ထ “အာစရိယေန လိဒိတံ” နှိ ဝါ “အာစရိယဿ တက္ကော” တိ ဝါ ဝုစ္ဆတိ၊ တတ္ထ တတ္ထ အာစရိယော နာမ အာနန္ဒာစရိယော ကလသပုရဝါသီတိ ဂဟေတဗ္ဗော။ ဧတ္တာဟ—ယထာ သုတ္တန္တေ “ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ” တိ ဝုစ္ဆတိ၊ တထာ “တေန သမယေန ဘဂဝါ ဝေရဇ္ဈာယ” နှိ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ အထ သဝေဝေနံ ဝတ္ထုကာမော ထေရော၊ တထာဂတော သုဂတောတိအာဒိနိဝိ ဝတ္ထဗ္ဗာနံ၊ အထ ဣမဿေဝ ပဒုဒ္ဓယဿ ဂဟဏေ ကိဉ္စ ပယောဇနံ အတ္ထိ၊ တံ ဝတ္ထဗ္ဗန္တိ? ဝုစ္ဆတေ—ကေသဉ္စိ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ပရမဂမ္ဘိရံ အဇ္ဈာသယက္ကမံ အဇာနတံ “အပညတ္ထေ သိက္ခာပဒေ အနာဒိနဝဒဿော။ ပ။ အဘိဝိညာပေသိ” တိအာဒိကံ၊ “အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ သုဒိန္နံ ပဋိပုစ္ဆိ” တိအာဒိကဉ္စ “သာဒိယိ တံ ဘိက္ခုတိ။ နာဟံ ဘဂဝါ သာဒိယိ” နှိအာဒိကဉ္စ၊ တထာ ပုရာဏဝေါ-ဟာရိကံ ဘိက္ခု ပုစ္ဆိတွာ တေန ဝုတ္တပရိစ္ဆေဒေန ဒုတိယပါရာဇိကပညာပနဉ္စ ဒေဝဒတ္တဿ ပဗ္ဗဇ္ဇာနဇာနနန္ဓာတိ ဝေမာဒိကံ ဝိနယပရိယတ္တိံ ဒိဋ္ဌာ ဗုဒ္ဓသုဗုဒ္ဓတံ ပဋိစ္စ သင်္ကာ သမ္ဘဝေယျ၊ “တထာ ကိ” ပန တုယံ ဆဝဿ

ခေဋ္ဌာသက်သာ”တိ^၁ ဝေမာဒိကံ ဖရသဝစနပဋိသံယုတ္တံ ဝိနယပရိယတ္တိ^၂
 နိဿာယဒီဏာသဝတ္တံ ပဋိစ္စ သင်္ကာ သမ္ဘဝေယျ၊ တဒုဘယသင်္ကာဝိနောဒနတ္တံ
 အာယသ္မတာ ဥပါလိတ္တေရေန ဣဒမေဝ ပဒေယဂ္ဂဟဏံ သဗ္ဗတ္ထ ကတန္တိ
 ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧတေနတံ ဒီပေတိ—ကာမံ သဗ္ဗဥယျဗုဒ္ဓတ္တာ ဗုဒ္ဓေါယေဝ၊
 ဘဂ္ဂသဗ္ဗဒေါသတ္တာ ဘဂဝါဝ၊ သော သတ္တာတိ။ ပရတောပိ ဝုတ္တံ “ဇာနန္ဒာပိ
 ‘တထာဂတာ ပုစ္ဆန္တိ။’^၃ အနတ္တသံဟိတေ သေတုဃာတော တထာဂတာနံ”^၄န္တိ။
 သုတ္တန္တေ စ ဝုတ္တံ “သဏ္ဍေနပိ ကေသိ ဝိနေမိ ဖရသေနပိ”တိအာဒိ^၅။

အသာဓာရဏဟေတုမှီတိ ဧတ္ထ ကုသလမူလာနိ န အကုသလာနံ
 ကဒါစိ မူလာနိ ဟောန္တိ၊ တထာ အကုသလမူလာနိ ကုသလာနံ၊ အဗျာကတ-
 မူလာနိ န ကဒါစိ ကုသလာနန္တိ အယမေဝ နယော လဗ္ဘတိ၊ ယသ္မာ
 ကုသလာ ဟေတူ တံသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော^၆၊ တသ္မာ
 ကုသလာနိ ကုသလာနံယေဝါတိအာဒိနယော န လဗ္ဘတိ။ ပုစိ ဝုစ္စတေ ကုဋ္ဌာ၊
 တေ မန္တယတိ နာသယတိတိ ပုစိမန္တော။ သတ္တာနံ ဟိတသုခနိဗ္ဗာဒနာဓိမုတ္တ-
 တန္တိ ဧတ္ထ သာမညတော ဝုတ္တသတ္တေ ဒွိဓာ ဘိဒ္ဓိတွာ ဒသေတုံ “မနုဿာနံ
 ဥပကာရမဟုလတ”^၇န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ မဟုဇနဟိတာယာတိ မဟုနော ဇနဿ
 ဟိတတ္ထာယ။ ပညာသမ္ပတ္တိယာ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကဟိတူပဒေသကော ဟိ
 ဘဂဝါ။ သုခါယာတိ သုခတ္ထာယ။ စာဂသမ္ပတ္တိယာ ဥပကာရကသုခသမ္ပဒါယ-
 ကော ဟိ သေ။ မေတ္တာကရုဏာသမ္ပတ္တိယာ လောကာနုကမ္မာယ မာတာပိ-
 တရော ဝိယ။ လောကဿ ရက္ခိတဂေါပိတာ ဟိ သေ။ ဒေဝမနုဿာနန္တိ ဧတ္ထ
 ဘဗ္ဗပုဂ္ဂလေ ဝေနေယျသတ္တေယေဝ ဂဟေတွာ တေသံ နိဗ္ဗာနမဂ္ဂဖလာဓိဂမာယ
 အတ္တနော ဥပ္ပတ္တိ^၈ ဒသေတိ။ “အတ္တာယာ”တိ ဟိ ဝုတ္တေ ပရမတ္ထတ္ထာယ
 နိဗ္ဗာနာယ၊ “ဟိတာယာ”တိ ဝုတ္တေ တံသမ္မာပကမဂ္ဂတ္ထာယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊
 မဂ္ဂတော ဥတ္တရိ ဟိတံ နာမ နတ္တိတိ။ သုခါယာတိ ဖလသမာပတ္တိသုခတ္ထာယ
 တတော ဥတ္တရိ သုခါဘာဝတော။ ဒိဋ္ဌိသီလသင်္ခာတေနာတိ ဧတ္ထ သမာဓိ^၉
 ပညဉ္စ အဂ္ဂဟေတွာ ဒိဋ္ဌိသီလမတ္တဂ္ဂဟဏံ သဗ္ဗသေက္ခာသေက္ခသာမညတ္တာ။
 ကောသမ္ပကသုတ္တေ^{၁၀} “သီလသာမညဂတော ဝိဟရတိ၊ ဒိဋ္ဌိသာမညဂတော
 ဝိဟရတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဒိဋ္ဌိဂ္ဂဟဏေန ပညာပိ ဂဟိတာတိ စေ? န၊ သောတာပနာ-
 ဒီနမ္ပိ ပညာယ ပရိပူရကာရိဘာဝပ္ပသင်္ဂတော၊ တသ္မာ ကေလက္ခဏာနမ္ပိ
 တာသံ ပညာဒိဋ္ဌိနံ အဝတ္ထန္တရဘေဒေါ အတ္တိ မိတိသမာဓိန္ဒြိယသမ္မာသမာဓိနံ

၁-ဝိ ၄-၃၄၇-ပိဋ္ဌေ။

၂-ဝိ ၁-၇-ပိဋ္ဌေ။

၃-အံ ၁-၄၂၇-ပိဋ္ဌေ။

၄-အဘိ ၈-၁၃၂-ပိဋ္ဌေ။

၅-မ ၁-၃၉၇-ပိဋ္ဌေ။

ဝိယ။ အညာသီတိ ဧတ္ထ သောတဒွါရာနုသာရေန ဉာတာ၊ အတ္တာ သုတာတိ ဟိ ဝုစ္ဆန္တိ “သုတမေတံ ဘော ဂေါတမ ပါပကာ သမာစာရာ ဒိဿန္တိ စေဝ သုယျန္တိ စာ”တိအာဒိသု ဝိယ။ “ဘိက္ခု ခေါ ဥပါလိ သံဃံ ဘိန္နတိ”တိအာဒိသု ဝိယ အဝဇာရဏတ္ထေ ဝါ။ ဝေရဉ္စာယံ ဘဝေါ ဝိဇ္ဇမာနော။ ဣတ္ထန္တုတဿ ဧဝံ ဘူတဿ။ ကထံ ဘူတဿ? သကျုပ္ပတ္တဿ သကျုကုလာ ပဗ္ဗဇိတဿ၊ ဧဝံ ဟုတွာ ဌိတဿ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အဗ္ဘုဂ္ဂတောတိ အဘိသဒ္ဓေန ယောဂေ ဥပယောဂဝစနာနိ ဟောန္တိတိ အတ္ထော။

ကာမုပါဒါနပစ္စယာ ဧဝ မေတ္တံ ဘာဝေတိ၊ ဗြဟ္မလောကေ နိဗ္ဗတ္တတိတိ ဣမိနာ ကာမုပါဒါနဟေတု ကမ္မံ ကတွာ ကာမဘဝေ ဧဝ နိဗ္ဗတ္တတိတိဝါဒိနံ ဝါဒေါ ပဋိက္ခိတ္တောတိ ဝေန္တိ၊ “ဗြဟ္မလောကေ ပဏီတာ ကာမာ”တိ သုတွာ၊ ကပ္ပေတွာ ဝါ ပစ္ဆာ “တတ္ထ သမ္ပတ္တိံ အနုဘဝိဿာမီ”တိ ကာမုပါဒါနပစ္စယာ တဒုပဂံ ကရောတိတိ ဗြဟ္မလောကေပိ ကာမနိယဋ္ဌေန ကာမာ၊ “တဒါရမ္မဏတ္တာ တဏှာ ကာမုပါဒါနန္တိ ဝုတ္တာ”တိ စ ဝေန္တိ၊ ဝိမံသိတဗ္ဗံ။ ကမ္မဉ္စ စက္ခုဿ ဇေနကကာရဏံ၊ ဣဓဿ မူလကာရဏံ တဏှာ၊ တသ္မာ န မူလကာရဏံ ဟောတိ ဇေနကံ။ ရူပတဏှာဒယော ဒုက္ခသစ္စံ ခန္ဓပရိယာပန္နတ္တာ၊ “ယမိစ္ဆံ န လဘတိ၊ တမ္ပိ ဒုက္ခ”န္တိ၊ ဝစနတော စ။ တဿ မူလကာရဏဘာဝေန သမုဋ္ဌာပိကာတိ? တဿ ကာရဏဘူတဿ ဣမဿ ခန္ဓပဉ္စကဿ သမုဋ္ဌာပိကာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ “အာသဝသမုဒယာ အဝိဇ္ဇာသမုဒယော”တိ၊ ဝစနတော တဿ ဧဝ ကာရဏန္တိပိ ဝတ္တု၊ ဝေန္တိ။ အပိစ “ရူပါဒိ ဝိယ တဏှာပိ တဏှာယ ဥပ္ပတ္တိပ္ပဟာနုဋ္ဌာန”န္တိ ဝစနတော ရူပါဒိ ဝိယ တဏှာပိ ဒုက္ခသစ္စံ ကတံ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ “ရူပတဏှာ လောကေ ဝိယရူပံ သာတရူပံ၊ ဧတ္ထေသာ တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ၊ စ “ဧတ္ထေသာ တဏှာ ပဟိယမာနာ ပဟိယတိ”တိ၊ စ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ “သဗ္ဗာကာရေန ပန ဥပါဒါနက္ခန္ဓပဉ္စကံ ဒုက္ခဉ္စေဝ အရိယသစ္စဉ္စ အညတြ တဏှာယာ”တိ ဝစနတော ဣမ ရူပတဏှာဒယော ဒုက္ခသစ္စန္တိ ဝစနံ ဝိရုဇ္ဈတိတိ စေ? န၊ အညမညာသင်္ကရာတာဝေန ဒဿေတုံ တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တတ္တာ။ ယဒိ တဏှာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓပရိယာပန္နာ န ဘဝေယျ၊ သစ္စဝိဘင်္ဂေ? “တတ္ထ ကဘမေ သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ။ သေယျထိဒံ၊

၁-ဝိ ၄-၃၆၈-ပိဋေ။

၃-တံသမုဋ္ဌာပိကာတိ (ဆဋ္ဌ-၄)

၅-ဝိ ၂-၂၄၇၊ အဘိ ၂-၁၀၈-ပိဋေသု။

၂-ဝိ ၂-၂၄၃၊ မ ၁-၈၄၊ အဘိ ၂-၁၀၄-ပိဋေသု။

၄-မ ၁-၆၇-ပိဋေ။

၆-ဝိ ၂-၂၄၉၊ မ ၁-၈၇-ပိဋေသု။

၇-အဘိ ၂-၁၀၆-ပိဋေ။

ရူပပါဒါနက္ခန္ဓောပ။ ဝိညာဏပါဒါနက္ခန္ဓော”တိ ဧတ္ထ “ဌပေတွာ တဏှံ သင်္ခါရပါဒါနက္ခန္ဓော”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ ဘဝေယျ၊ န စ ဝုတ္တံ၊ တဿ သုက္ခသစ္စပရိယာပနာ တဏှာတိ စေ? န၊ ဟေတုဖလသင်္ကရဒေါသပ္ပသင်္ဂတော။ န သင်္ကရဒေါသောတိ စေ? သစ္စဝိဘင်္ဂပါဠိယဉ္စိ ပဉ္စဟိ ကောဋ္ဌာသေဟိ သမုဒယသစ္စံ နိဋ္ဌိဋ္ဌံ။

ကထံ? တဏှာတိ ဧကော ဝါရော၊ တဏှာ စ အဝသေသာ စ ကိလေသာတိ ဒုတိယော၊ တဏှာ စ အဝသေသာ စ ကိလေသာ အဝသေသာ စ အကုသလာ ဓမ္မာတိ တတိယော၊ တဏှာ စ အဝသေသာ စ ကိလေသာ အဝသေသာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ တီဏိ စ ကုသလမူလာနိ သာသဝါနီတိ စတုတ္ထော၊ တဏှာ စ အဝသေသာ စ ကိလေသာ အဝသေသာ စ အကုသလာ ဓမ္မာ တီဏိ စ ကုသလမူလာနိ သာသဝါနိ အဝသေသာ စ သာသဝါ ကုသလာ ဓမ္မာတိ ပဉ္စမော ဝါရောတိ။ အာမ နိဋ္ဌိဋ္ဌံ၊ တထာပိ အဘိဓမ္မဘာဇနိယေယေဝ၊ န အညသ္မိံ၊ သော စ နယော အရိယသစ္စနိဗ္ဗေသေ န လဗ္ဘတိ။ တထာ ဟိ တတ္ထ “စတ္တာရိ သစ္စာနိ”စ္စေဝါဟ၊ သုတ္တန္တဘာဇနိယပဉ္စပုစ္ဆကေသု ဝိယ “စတ္တာရိ အရိယသစ္စာနိ”တိ န ဝုတ္တံ၊ တဿ သုတ္တန္တဘာဇနိယောဝ ပမာဏံ တတ္ထ စ တဏှာယ ဝုတ္တတ္တာ။ ယထာဟ “တတ္ထ ကတမံ ဒုက္ခသမုဒယံ အရိယသစ္စံ၊ ယာယံ တဏှာ ပေါနောဘဝိကာ။ပ။ သေယျထိဒံ၊ ကာမတဏှာ”တိ အာဒိ။ “ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခ”န္တိ၊ ဣမိနာပရိယာယေန ဝုတ္တတ္တာ တတ္ထ ဝုတ္တဗ္ဗိ ပမာဏမေဝ။ “ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ ပထဝိကသိဏ”န္တိ? ဝစနတော “ကသိဏာနိ”တိ ဈာနာနိ ဝုတ္တာနိ။ ကေစိ “ဥဂ္ဂဟနိမိတ္တပဋိဘာဂနိဗ္ဗေတေ သန္ဓာယ ဝုတ္တ”န္တိ ဝဒန္တိ၊ တံ န သုန္ဓရံ။ “ဒုတ္တိ”သာကာရာပိ ပဏှတ္တိံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ပဋိကူလာတိ သတိ ပဋ္ဌပေတဗ္ဗာ”တိ ဝစနတော သတိဂေါစရာ ရူပါဒယော စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သဒ္ဓါဟိရောတ္တပ္ပဗဟုသစ္စဝိရိယာရမ္ဘောပဋိတသတိသမ္ပဇဉတတိ ဣမေ သတ္တ သဒ္ဓဗ္ဗာ နာမ။ သဘာဝတောတိ ဒုက္ခတော။ န စဝတီတိ ဒေဝေသန္ဓာယ။ ဉာတေယျန္တိ ဉာတဗ္ဗံ။ ဒဋ္ဌေယျန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အထ ဝါ ပန “နာဟံ ဂမနေန လောကဿ အန္တံ ဉာတေယျ”န္တိ ဝဒါမိတိ အတ္ထော။ လောကန္တိ ခန္ဓလောကံ။ ဂမနေန န ပတ္တဗ္ဗောတိ သရီရဂမနေန၊ အဂတိဂမနေန ဝါ န ပတ္တဗ္ဗော၊ အရိယဂမနေန လောကန္တံ ပတွာဝ ဒုက္ခာ အတ္ထိ ပမောစနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သမိတာဝီတိ သမိတကိလေသော။ အာဟာရဋ္ဌိတိကာတိ ပစ္စယဋ္ဌိတိကာ။ ယေ

ကေစိ ပစ္စယဋ္ဌိတိကာ၊ သဗ္ဗေ တေ လုဇ္ဇနပလုဇ္ဇနဋ္ဌေန ဧကော လောကောတိ အဓိပ္ပါယော။ သင်္ခါရာဟိ သကသကပဇ္ဇယာယတ္တတာယ သတ္တာ ဝိသတ္တာ သတ္တာ နာမ။ ပရိဟရန္တိ ပရိစရန္တိ။ ဒိဿာတိ ဥပယောဂဗဟုဝစနံ။ အန္တိ ပဋိဘန္တိ။ ကေ တေ? တေယေဝ ဝိရောစမာနာ ပဘဿရာ စဉ်းမသုရိယာ။ အဋ္ဌ လောကဓမ္မာ သင်္ခါရာဝ။ “သိနေရဿ သမန္တတော”တိ ဝစနတော ယုဂန္ဓရာဒယော သိနေရံ ပရိက္ခိပိတွာ ပရိမဏ္ဍလာကာရေန ဌိတာတိ ဝဒန္တိ။ ပရိက္ခိပိတွာ အစ္စုဂ္ဂတော လောကဓာတု အယံ။ “မ-ကာရော ပဒသန္ဓိကရော”တိ ဝဒန္တိ။ အညထာပိ လက္ခဏာဒိဘေဒတော သင်္ခါရလောကံ၊ အာသယာနုသယဘေဒတော သတ္တ-လောကံ၊ စက္ကဝါဠာဒိပရိမာဏတော ဩကာသလောကဉ္စ သဗ္ဗထာပိ ဝိဒိတတ္တာ လောကဝိဇ္ဇာ။

ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနံ ကာမာဝစရံ ပရိတ္တံ လောကီယံ၊ တေန သဗ္ဗံ လောကံ ကထံ အဘိဝတိ? အသဒိသာနဘာဝတ္တာ သဗ္ဗညုတညာဏံ ဝိယ။ တဉ္စိ အတ္တနော ဝိသယေ ဘဂဝတော သဗ္ဗညုတညာဏဂတိကံ၊ လဟုတရပ္ပဝတ္တိ စ ဘဝဂ်စိတ္တဒွယာနန္တရံ ဥပ္ပတ္တိတော။ န ကဿစိ ဧဝံလဟုတရံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အပိ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ၊ တဿ ကိရေသ စိတ္တဝါရော ပဉ္စဒသ-ဘဝဂ်နန္တရန္တိ။ အဂ္ဂိသီဓူမသီခါ စ နာဂါ ကိရ သီဟဋ္ဌဒီပေ။ အတ္တဿ ဒီပကံ ပဒံ အတ္ထပဒံ။ ကေတ္တဒီပကံ ပဒံ၊ သဗ္ဗမေတံ ဝါကျန္တိ အတ္ထော။ အဋ္ဌ ဒိဿာ နာမ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခာ၊ သမာပတ္တိယော ဝါ။ သတ္တဝါဟော သတ္တာတိ နိပါတိတော ယထာ ပိသိတာသော ပိသာစော။ ဥဒကေ မဏ္ဍုကော အဟံ အာသိ၊ န ထလေ မဏ္ဍုကော၊ ဝါရိမတ္တမေဝ ဂေါစရော၊ တဿ မေ တဝ ဓမ္မံ သုဏန္တဿ သီသံ ဒဏ္ဍေန သန္တိရုတ္တိတွာတိ ပါဌသေသော။ အနာဒရတ္ထေ ဝါ သာမိဝစနံ။ “ဧတ္တကေနပိ ဧဝရူပါ ဣဒ္ဓိ ဘဝိဿတိ”တိ သိတံ ကတွာ။ ဝိမောက္ခောတိ စေတ္ထ မဂ္ဂေါ၊ တဒနန္တရိကံ ဉာဏံ နာမ ဖလဉာဏံ၊ တသ္မိံ ခဏေ ဗုဒ္ဓေါ နာမ။ သဗ္ဗဿ ဗုဒ္ဓတ္တာတိ ကတ္တရိ။ ဗောဓေတာတိ ဟေတုကတ္တရိ။ သေဋ္ဌတ္တဒီပကံ ဝစနံ သေဋ္ဌံ နာမ၊ တထာ ဥတ္တမံ။ သန္တိကာပညတ္တိတိ သဗ္ဗဓမ္မာနံ သန္တိကရဏဝသေန သယမ္ပုတာ ပညတ္တိ၊ အတ္တနာ ဧဝ ဝါ ဉာတာ သန္တိကတာတိပိ သန္တိကာပညတ္တိ။ အဂ္ဂိ ဘဂဝါ စိဝရပိဏ္ဍပါတာဒီနံ။ အဇီ အရညဝနပတ္တာနိ ပန္နာနိ သေနာသနာနိ။ အာဂ္ဂိ အတ္ထဓမ္မဝိမုတ္တိရသဿ။ ရာဂါဒိကိလေသဂဏအဂ္ဂမကာသိ။ အာဂ္ဂိ-တတ္တနော ဘာဝိတကာယော။ အဝဿ အန္တိ နိဗ္ဗာနံ မဂ္ဂါဒိဂမေန တံ ဂတောတိ အဝန္တဂေါ။

“လောဘံ ဘိက္ခဝေ ဧကံ ဓမ္မံ ပဇဟတာ”တိအာဒိနာ နယေန ဧကကာဒိ-
 ဝသေနာဂတေ ဂဟေတွာ ဝဒတိ။ သံ.ကိလေသတဏှာဒိဋ္ဌိဒုစရိတသံကိလေသ-
 ဝသေန အနိစ္စဒုက္ခမနတ္တာသုဘေသု နိစ္စန္တိအာဒိဝိပရိယေသ။ စိဝရဟေတု
 ဝါ ဘိက္ခဝေ အိက္ခုနော တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပိဏ္ဏပါတ သေနာသန-
 ဣတိဘဝါဘဝဟေတု ဝါ။ **စေတောဒိလ** သတ္တရိ ကင်္ခတိ၊ ဓမ္မေ၊
 သံဃေ၊ သိက္ခာယ၊ သဗြဟ္မစာရီသု ကုပိတောတိ? အာဂတာ ပဉ္စ။ ကာမေ
 အဝိတရာဂေါ ဟောတိ။ပ။ ကာယေ၊ ရူပေ၊ ယာဝဒတ္ထံ ဥဒရာဝဒေဟကံ
 ဘုဉ္ဇိတွာ၊ အညတရံ ဒေဝနိကာယံ ပဏိဓာယ ဗြဟ္မစရိယံ စရတိတိ? အာဂတာ
 ပဉ္စ **ဝိနိဗန္ဓာ**။ ဝိဝါဒမူလာနိ ကောဓော ဥပနာဟော မက္ခော ပဋ္ဌာသော
 ဣဿာ မစ္ဆရိယံ မာယာ သာဌေယျံ၊ ထန္တော သာရန္တော သန္တိဉ္စပရာမာသိတာ
 အာဓာနဂ္ဂါဟိ ဒုပ္ပဋ္ဌိနိဿဂ္ဂိတာ။ **ဝိဘဓေ** ပန “ကောဓော မက္ခော ဣဿာ
 သာဌေယျံ ပါပိစ္ဆတာ သန္တိဉ္စပရာမာသိတာ”တိ၆ အာဂတံ။ တဏှံ ပဋိစ္စ
 ပရိယေသနာ၊ ပရိယေသနံ ပဋိစ္စ လာဘော၊ လာဘံ ပဋိစ္စ ဝိနိစ္ဆယော၊ ဧဝံ
 ဆန္ဒရာဂေါ၊ အဇ္ဈောသာနံ၊ ပရိဂ္ဂဟော၊ မစ္ဆရိယံ၊ အာရက္ခော၊ အာရက္ခာ-
 မိကရဏံ၊ ဒဏှာဒါနသတ္တာဒါန။ပ။ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိတိ? ဝုတ္တာနံ။
 ရူပသဒ္ဓဂန္ဓရသဖောဠဗ္ဗမ္မတဏှာတိ ဆ၊ တာ ကာမဘဝဝိဘဝတဏှာဝသေနေဝ
 အဋ္ဌာရသ၊ တာ ဧဝံ အဇ္ဈတ္တိကသုပါဒါယ အဋ္ဌာရသ၊ ဗာဟိရသုပါဒါယ
 အဋ္ဌာရသတိ ဆတ္တိံသ၊ တာ အတိတေ ဆတ္တိံသ၊ အနာဂတေ ဆတ္တိံသ၊
 ပစ္စုပ္ပန္နေ ဆတ္တိံသတိ ဧဝံ အဋ္ဌသတတဏှာဝိစရိတာနိတိ။ မာရေတိတိ မာရော၊
 ပမာဒေါ “ပမာဒေါမစ္စုနော ပဒ”န္တိဝစနတော။ သမ္မာအာဇီဝဝိနာသနတော
 ဝါကိလေသာဝုစ္စန္တိ “မာရော”တိ၊ ဝဓေပမတ္တာ ခန္ဓာဝ မာရာ။ အဘိသင်္ခါရာ
 ဇာတိဒုက္ခဘိနိဗ္ဗတ္တာပနတော၊ ဇာတဿ ဇရာဒိသမ္ဘဝတော စ မာရာ။ ဧက-
 ဘာပရိယာပန္နဇီဝိတမာရဏတော မစ္စု မာရော။ **အဏိမတာ** နာမ ပရမာဏု
 ဝိယ အဒဿနူပဂမနံ။ **လမိမတာ** သရီရေန၊ စိတ္တေန ဝါ သီဃဂမနံ။ **မဟိမတာ**
 စန္ဒိမသုရိယာဒိနဗ္ဗိပါဏိနာ ပရာမသနာဒိ။ **ပတ္တိ** နာမ ယထိန္တိတဒေသပ္ပတ္တိ။
 ပကာသနတာ၊ လာဘကဿတ္တသာဓနံ ဝါ ပါကမ္ပံ။ ဤသတ္တံ နာမ
သယံဝသိတာ။ ဝသိတ္တံ နာမ **အပရဝသိတာ**။ ယတ္ထကာမာဝသာယိတံ
 နာမ ယတ္ထိန္တတိ ယဒိန္တတိ ယာဝဒိန္တတိ၊ တတ္ထ တာဝ တဒတ္ထသာဓနံ။

၁-၃၁-၁၉၅-ပိဋေ ဣတိဝုတ္တကေ။	၂-အံ ၁-၃၁၆-ပိဋေ။
၃-ဒီ ၃-၁၉၈၊ အဘိ ၂-၃၉၁-ပိဋာဒိသု။	၄-ဒီ ၃-၁၉၈၊ အဘိ ၂-၃၉၂-ပိဋေသု။
၅-အံ ၂-၂၉၄၊ မ ၃-၃၃၊ ဒီ ၃-၂၀၄၊ ဝိ ၄-၂၁၂-ပိဋာဒိသု။	၆-အဘိ ၂-၃၉၄-ပိဋေ။
၇-ဒီ ၂-၅၀၊ ဒီ ၃-၂၇၃၊ အံ ၃-၂၀၁၊ အဘိ ၂-၄၀၄-ပိဋေသု။	၈-၃ ၁-၁၆-ပိဋေ ဓမ္မပဒေ။

ဝိဇ္ဇနသင်္ခတသန္တာပဝိပရိဏာမဋ္ဌေန ဝါ ဒုက္ခမရိယသစ္စန္တိအာဒိမိ ဣဒံ စောဒနာပုဗ္ဗင်္ဂမံ အတ္ထဝိဿဇ္ဇနံ—ဒုက္ခာဒိနံ အညေပိ ရူပတဏှာဒယော အတ္တာ အတ္ထိ၊ အထ ကသ္မာ စတ္တာရော ဝေ ဝုတ္တာတိ စေ? အညသစ္စဒဿနဝသေန အာဝိဘာဝတော။

“တတ္ထ ကတမံ ဒုက္ခေဉာဏံ၊ ဒုက္ခံ အာရမ္ဘ ယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပညာ”တိအာဒိနာပိ နယေန ဧကေကသစ္စာရမ္မဏဝသေနာပိ သစ္စဉာဏံ ဝုတ္တံ။ “ယော ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခံ ပဿတိ၊ ဒုက္ခသမုဒယမ္ပိ သော ပဿတိ”တိအာဒိနာ၊ နယေန ဧကံ သစ္စံ အာရမ္မဏံ ကဘွာ သေသေသု ကိစ္စနိပ္ပတ္တိဝသေနာပိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ယဒါ ဧကေနံ သစ္စံ အာရမ္မဏံ ကရေတိ၊ တဒါ သမုဒယဒဿနေန တာဝ သဘာဝတော ဝိဇ္ဇနလက္ခဏဿာပိ ဒုက္ခဿ ယသ္မာ တံ အာယူဟနလက္ခဏေန သမုဒယေန အာယူဟိတံ သင်္ခတံ၊ တသ္မာဿ သော သင်္ခတဋ္ဌော အာဝိ ဘဝတိ။ ယသ္မာ ပန မဂ္ဂေါ ကိလေသသန္တာပဟရော သုသီတလော၊ တသ္မာဿ မဂ္ဂဒဿနေန သန္တာပဋ္ဌော အာဝိ ဘဝတိ နန္ဒဿ အစ္စရာဒဿနေန သုန္ဒရိယာ အနဘိရူပဘာဝေါ ဝိယ။ အဝိပရိဏာမဓမ္မဿ ပန နိရောဓဿ ဒဿနေန တဿ ဝိပရိဏာမဋ္ဌော အာဝိ ဘဝတိတိ ဝတ္ထဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ သဘာဝတော အာယူဟနလက္ခဏဿာပိ သမုဒယဿ ဒုက္ခဒဿနေန နိဒါနဋ္ဌော အာဝိ ဘဝတိ အသပ္ပါယဘောဇနတော ဥပ္ပန္နဗျာဓိဒဿနေန ဘောဇနဿ ဗျာဓိနိဒါနဘာဝေါ ဝိယ။ ဝိသံယောဂဘူတဿ နိရောဓဿ ဒဿနေန သံယောဂဋ္ဌော။ နိယျာနဘူတဿ စ မဂ္ဂဿ ဒဿနေန ပလိဗောဓဋ္ဌောတိ။ တထာ နိဿရဏဿာပိ နိရောဓဿ အဝိဝေကဘူတဿ သမုဒယဿ ဒဿနေန ဝိဝေကဋ္ဌော အာဝိ ဘဝတိ။ မဂ္ဂဒဿနေန အသင်္ခတဋ္ဌော။ ဣမိနာ ဟိ အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ မဂ္ဂေါ န ဝိဇ္ဇပုဗ္ဗော၊ သောပိ စ သပ္ပစ္စယတ္တာ သင်္ခတော ဝေါတိ အပ္ပစ္စယဓမ္မဿ အသင်္ခဘဘာဝေါ အတိဝိယ ပါကလော ဟောတိ။ ဒုက္ခဒဿနေန ပနဿ အမတဋ္ဌော အာဝိ ဘဝတိ။ ဒုက္ခဉ္စိ ဝိသံ၊ အမတံ နိဗ္ဗာနန္တိ။ တထာ နိယျာနလက္ခဏဿာပိ မဂ္ဂဿ သမုဒယဒဿနေန “နာယံ ဟေတု နိဗ္ဗာနဿ ပတ္တိယာ၊ အယံ ဟေတု”တိ ဟေတုတ္တော အာဝိ ဘဝတိ။ နိရောဓဒဿနေန ဒဿနဋ္ဌော ပရမသုဒမရူပါနိ ပဿတော “ဝိပ္ပသန္တံ ဝတ မေ စက္ခု”တိ စက္ခုဿ ဝိပ္ပသန္တဘာဝေါ ဝိယ။ ဒုက္ခဒဿနေန အဓိပတေယျဋ္ဌော အနေကရောဂါတုရကပဏဇနဒဿနေန ဣဿရဇနဿ ဥဋ္ဌာရဘာဝေါ ဝိယာတိ ဝေမေတ္ထလက္ခဏဝသေန၊ ဧကဿ အညသစ္စဒဿနဝသေန စ ဣတရေသံ တိဏ္ဍံ

အာဝိဘာဝတော ဧကေကဿ စတ္တာရော အတ္တာ ဝုတ္တာ။ ဥပဓိဝိဝေကော နိတ္တိလေသတာ။

ပဋိပက္ခံ အတ္ထယန္တိတိ ပစ္စတ္တိကာ။ ပတိ ဝိရုဒ္ဓါ အဓိတ္တာ ပစ္စာမိတ္တာ။ သန္တိကတ္တာ ပဝေဒေတိတိ ဧတ္တာဝတာ ဘဂဝတော သဗ္ဗညုတံ ဒီပေတိ။ တေန ဣဏသမ္ပတ္တိံ ဒီပေတွာဗုဒ္ဓါနိ ကရုဏာသမ္ပတ္တိံ ဒီပေတုံ “သော ဓမ္မံ ဒေသေသီ”-တိ အာဒိမာဟ။ အထ ဝါ ကိံ သော ပဝေဒေသီတိ? ဣဏံ ဘိဝံ သမ္ပ တိလောက-ဟိတဘူတမေဝ။ သော ဓမ္မံ ဒေသေသီတိ ကိံဒိသံ? “အာဒိကလျာဏ” နှိ အာဒိ။ အနေန ဝစနေန ဝတ္ထု အရဟဘာဝံ ဒီပေတိ။ သာသနဓမ္မောဟံ ဩဝါဠ-ပရိယတ္တိ။ ကိစ္စသုဒ္ဓိယာတိ ကိလေသပ္ပဟာနနိဗ္ဗာနာရမ္ပဏကိစ္စသုဒ္ဓိယာ။ သာ-သနဗြဟ္မစရိယံ နာမ သိက္ခတ္ထယံ၊ နဝကောဋိသဟဿာနီတိ အာဒိကံ ဝါ။ မဂ္ဂဓေဝ ဗြဟ္မစရိယံ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ။ တဿ ပကာသကံ ပိဋကတ္ထယံ ဣဓ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ နာမ။ ဆသု အတ္ထပဒေသု သင်္ခေပတော ကာသနံ သင်္ကာသနံ။ အာဒိတော ကာသနံ ပကာသနံ။ ဥဘယဗ္ဗိ ဝိတ္တာရေတွာ ဒေသနံ ဝိဝေရဏံ။ ပုန ဝိဘာဂ-ကရဏံ ဝိဘဇနံ။ ဩပမ္မာဒိနာ ပါကဋကရဏံ ဥတ္တာနိကရဏံ။ သောတူနံ စိတ္တပရိတောသဇနနေန၊ စိတ္တနိသာနေန စ ပညာပနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဗျဉ္ဇနပဒေသု အက္ခရဏတော အက္ခရံ၊ “ဧကက္ခရပဒမက္ခရ” နှိ ဧကေ။ ဝိဘတ္တိအန္တံ ပဉံ။ ဗျဉ္ဇယတိတိ ဗျဉ္ဇနံ၊ ဝါကျံ။ ပဒသမုဒါယော ဝါ ဝါကျံ။ ဝိဘာဂပကာသော အာကာရော နာမ။ ဖုသတိတိ ဖသေသတိ အာဒိ နိဗ္ဗစနံ နိရုတ္တိံ၊ နိရုတ္တိယာ နိဗ္ဗိဋ္ဌဿ အပဒေသော နိဗ္ဗေသော နာမ။ ဖုသတိတိ ဖသေသတိ၊ သော တိဝိဓော သုခဝေဒနီ-ယော ဒုက္ခဝေဒနီယော အဒုက္ခမသုခဝေဒနီယောတိ။ ဧတေသု အယံ ယောဇ-နာ—အက္ခရေဟိ သင်္ကာသယတိ၊ ပဒေဟိ ပကာသယတိ၊ ဗျဉ္ဇနေဟိ ဝိဝေရတိ၊ အာကာရေဟိ ဝိဘဇတိ၊ နိရုတ္တိဟိ ဥတ္တာနိ ကရေတိ၊ နိဗ္ဗေသေဟိ ပညာပေတိ။ အက္ခရေဟိ ဝါ သင်္ကာသယိတွာ ပဒေဟိ ပကာသေတိ၊ ဗျဉ္ဇနေဟိ ဝိဝေရိတွာ အာကာရေဟိ ဝိဘဇတိ၊ နိရုတ္တိဟိ ဥတ္တာနိ ကတွာ နိဗ္ဗေသေဟိ ပညာပေတိ။ အက္ခရေဟိ ဝါ ဥပ္ပါဠေတွာ ပဒေဟိ ဝိနေတိ ဥပ္ပါဠိတညံ၊ ဗျဉ္ဇနေဟိ ဝိဝေရိတွာ အာကာရေဟိ ဝိနေတိ ဝိပဉ္ဇိတညံ၊ နိရုတ္တိဟိ နေတွာ နိဗ္ဗေသေဟိ ဝိနေတိ နေယျန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အတ္ထောတိ ဘာသိတတ္ထော။ တဿေဝတ္ထဿ ပဋိဝိဇ္ဇိ-တဗ္ဗော သကော သကော ဘာဝေါ ပဋိဝေဓော နာမ။ တံ ဥဘယဗ္ဗိ အတ္ထော နာမ။ တေန ဝုတ္တံ “အတ္ထဂန္တိရတာပဋိဝေဓဂန္တိရတာဟိ သာတ္ထ” နှိ။ ဓမ္မောဟိ ဝါ ဒေသနာဟိ ဝါ ဗျဉ္ဇနမေဝ။ နိဗ္ဗေသဘာဝေန ပရိသုဒ္ဓိ သာသနဗြဟ္မစရိယံ၊

သိက္ခတ္တယပရိဂ္ဂဟိတော မဂ္ဂေါ စ၊ ဥဘယဗ္ဗိ မြဟ္မစရိယပဒေန သင်္ဂဟိတံ။
ပဋိပတ္တိယာဘိ ပဋိပတ္တိဟေတု။ အာဂမဗျတ္တိတောတိ ပုနပျုနံ အဓိယမာနာ
ခန္ဓာဒယော ပါကဋာ ဟောန္တိ။ ဒုရုတ္တသတ္တာနိ အဓိယမာနာနိ သမ္မောဟ-
မေဝါဝါဟန္တိ။

၂-၃။ ကစ္ဆိ ခမနိယံ သိတုဏှာဒိ။ ကစ္ဆိ ယာပနိယံ ယထာလဒ္ဓေဟိ
ဇိဝိဘသာခနေဟိ ဇိဝိတံ။ အပ္ပါဗာဓန္တိ အပ္ပေါပသဂ္ဂံ၊ အပ္ပါတင်္ဂန္တိ အပ္ပရောဂံ။
ကစ္ဆိ လဟုဋ္ဌာနံ သရီရကိစ္စေ။ ကစ္ဆိ ဗလံ သမဏကိစ္စေ။ ကစ္ဆိ ဖာသုဝိဟာဓော
ယထာဝုတ္တနယေန အပ္ပါဗာဓဘာယ၊ အနုက္ကဏ္ဍနာဒိဝသေန ဝါ။ သတ္တသဋ္ဌိတော
ပဋ္ဌာယ ပစ္ဆိမဝယော၊ ဥတ္တရာမုခေါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ လောကဝိဝရဏေ
ဇာတေ ဣမ ကိံ ဩလောကေသိ၊ နက္ခေတ္တ တယာ သဒိသောဝီတိ အာဟ “တွံ
သဒေဝကဿ လောကဿ အဂ္ဂေါ”တိ အာဒိ။ အာသဘိံ ဥတ္တမံ။ ဥပပတ္တိဝသေန
ဒေဝါ။ ရူပါနံ ပရိဘောဂဝသေန၊ ပတ္တနာဝသေန ဝါ ဥပ္ပန္နာ ရာဂသမ္ပယုတ္တာ
သောမနဿဝေဒနာနုရူပတော ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ဟဒယတပ္ပနတော အဗ္ဗရသာဒယော
ဝိယ “ရူပရသာ”တိ ဝုစ္ဆန္တိ။ တထာဂတဿ ပဟိနာတိ အဓိကာရဝသေနာဟ။
တထာဂတဿပိ ဟိ ကဿစိ တေ ပဟိနာတိ မတ္ထကန္တိန္နတာလော ဝိယ
ကတာ။ ကထံ? ရူပရသာဒိဝစနေန ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာ ဂဟိတာ၊ တေ ဝိဇ္ဇမာနာပိ
မတ္ထကသဒိသာနံ တဏှာဝိဇ္ဇာနံ မဂ္ဂသတ္တေန ဆိန္နတ္တာ အာယတိံ တာလပန္နိ-
သဒိသေ ဝိပါကက္ခန္ဓေ နိဗ္ဗတ္တေတုံ အသမတ္တာ ဇာတာ။ တဿွာ တာလာဝတ္ထု
ဝိယ ကတာ။ “ကုသလသောမနဿာပိ ဧတ္ထ သင်္ဂဟိတာ”တိ ဝေဒန္တိ။ ပဌမ-
မဂ္ဂေန ပဟိနာ ကမ္မပထဋ္ဌာနိယာ၊ ဒုတိယေန ဥစ္ဆိန္နမူလာ ဩဋ္ဌာရိကာ၊
တတိယေန တာလာဝတ္ထုကတာ ကာမရာဂဋ္ဌာနိယာ။ စတုတ္ထေန အနဘာဝံ-
ကတာ ရူပရာဂါရူပရာဂဋ္ဌာနိယာ။ အပရိဟာနဓမ္မတံ ပန ဒီပေန္တော “အာယတိံ
အနုပ္ပါဒဓမ္မာ”တိ အာဟ။ တဒင်္ဂပ္ပဟာနေန ဝါ ပဟိနာ ဝိပဿနာက္ခန္ဓေ၊
ဈာနဿ ပုဗ္ဗဘာဂက္ခန္ဓေ ဝါ၊ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနေန ဥစ္ဆိန္နမူလာ ဈာနက္ခန္ဓေ။
“ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ”တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ သမုခေဒပ္ပဟာနေန တာလာဝတ္ထုကတာ
တဘိယဝိဇ္ဇာဓိဂမက္ခန္ဓေ။ ဣတ္ထန္တုတာ ပန တေ ရူပရသာဒယော အနဘာဝံ-
ကတာ အာယတိမနုပ္ပါဒဓမ္မာတိ ဧကမေဝိဒံ အတ္ထပဒံ။ ပဌမာယ ဝါ အဘိ-
နိဋ္ဌိဒါယ ပဟိနာ၊ ဒုတိယာယ ဥစ္ဆိန္နမူလာ၊ တတိယာယ တာလာဝတ္ထုကတာ။
ဣတ္ထန္တုတာ ယဿွာ အနဘာဝံကတာ နာမ ဟောန္တိ၊ တဿွာ အာယတိံ-
အနုပ္ပါဒဓမ္မာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အထ ဝါ ဒုက္ခဉာဏေန ပဟိနာ၊ သမုဒယဉာဏေန

ဥစ္စန္ဓမူလာ၊ နိရောဓဉာဏေန တာလာဝတ္ထုကတာ၊ မဂ္ဂဉာဏေန အနဘာဝံ-
ကတာ၊ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏေန အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
လောကီယမဂ္ဂေန ဝါ ပဟိနာ၊ ဒဿနမဂ္ဂေန ဥစ္စန္ဓမူလာ၊ တိရိစ္ဆေ-
ဘာဝနာမဂ္ဂေန တာလာဝတ္ထုကတာတိအာဝိ။ ဗြာဟ္မဏဿ အဝိသယတ္တာ
ဓမ္မရသာ န ဥဒ္ဓဋ္ဌာ။

၁၁။ ဓမ္မဓာတုန္တိ ဧတ္ထ သဗ္ဗညုတညာဏံ ဓမ္မဓာတု နာမ။ အနုကမ္မဝစနာန-
ရူပံ “ပုဏ္ဏစန္ဒော ဝိယာ”တိဝုတ္တံ၊ သူရိယဝစနံ “သုပ္ပဒ္ဓိဝိဒ္ဓတ္တာ”တိဝစနာနရူပံ၊
ပထဝီသမဓိတ္တတာယ ကာရဏံ “ကရုဏာဝိပ္ပာရ”န္တိ ဝဒန္တိ။ ပဋိစ္ဆာဒေတဗ္ဗေ
ဟိ အတ္တနော ဂုဏေ “အာရဒ္ဓိခေါ ပန မေ ဝိရိယ”န္တိ အာဒိနာ ပကာသေန္တော
အတ္တနော ကရုဏာဝိပ္ပာရံ ပကာသေတိတိ ဂဟေတဗ္ဗော။ ဝရဘူရိမေဓသော
ဝရပုထုလဉာဏော၊ ဘူရိတိ ဝါ ဘူမိ၊ ဘူမိ ဝိယ ဇတ္ထဝရပညောတိ အတ္ထော။
အဗုဇ္ဈိ ဧတ္တာတိဝိ အဓိကရဏေန ရုက္ခော ဗောဓိ။ သယံ ဗုဇ္ဈတိ၊ ဗုဇ္ဈန္တိ ဝါတေန
တံသမဂ္ဂိနောတိ မဂ္ဂေါ ဗောဓိ။ ဧဝံ သဗ္ဗညုတညာဏမ္ပိ။ ဗုဇ္ဈိယတိတိ နိဗ္ဗာနံ
ဗောဓိ။ တိဿန္တံ ဝိဇ္ဇာနံ ဥပနိဿယဝတော ယထာသမ္ဘဝံ တိဿော ဝိဇ္ဇာ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧကဂ္ဂတာဝသေန တိက္ခဘာဝေါ။ တိက္ခောပိ ဧကစ္စော သရော
လက္ခံ ပတွာ ကုဏ္ဍော ဟောတိ၊ န တထာ ဣဒံ။ သတိန္ဒြိယဝသေနဿ
ဓရဘာဝေါ၊ သဒ္ဓိန္ဒြိယဝသေန ဝိပ္ပသန္တဘာဝေါ၊ အန္တရာ အနောသက္ကိတွာ
ကိလေသပစ္စုပ္ပန်ကန် သုဠ၊ အဘိဘဝနတော ဝိရိယိန္ဒြိယဝသေနဿ သူရ-
ဘာဝေါ စ ဝေဒိတဗ္ဗော။ မဂ္ဂဝိဇာယနတ္ထံ ဂဟ္မဂ္ဂဟဏကာလော သင်္ခါရပေက္ခာ-
နန္တရမနုလောမတ္တာ။

ဆန္ဒောတိ စ သင်္ကပ္ပေါတိ စ အဝတ္ထန္တရဘေဒဘိန္ဒော ရာဂေါ—

“သေနဟာတ္ထျှင်္ဂမုပေတိ၊

ရတ္တဟဒယော ရာဂေန။

သမ္မဂတေ ရတ္တကာမမုပေတိ၊

ကာမပတိတံ လောကဿ မာကြာလမတိ”တိ—

အာဒိသု ဝိယ—

ဝိဘဏေယေဝ ကိဉ္ဇာဝိ အတ္ထော ဂုဏောတိ ဧတ္ထ အယမဝိပ္ပာယော—
ဝိဘင်္ဂပါဠိ အာနေတွာ ဣမ ဂုဏောပိ သဗ္ဗေသံ ဥပကာရာယ န ဟောတိ၊
တသ္မာတံ အဋ္ဌကထာနယေနောပကာသယိဿာမိတိ။ ဣတောတိ ကာမေဟိ။

ကာယဝိဝေကောဒိသု ဥပမိဝိဝေကော တတိယော၊ တသ္မာ တတိယံ ဆဋ္ဌေတွာ
 ခွေ ဂဟေတွာ တဒင်္ဂါဒိသု ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကံ ဂဟေတွာ “တယော ဝေဝါ”တိ
 ဝုတ္တော။ ဧဝံ သတိ စိတ္တဝိက္ခမ္ဘနာ ဧကတ္ထာ ဝေဝါတိ ဝိသေသော န သိယာတိ
 စေ? အပ္ပနာဝါရတ္တာ န ပနေဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကာယဝိဝေကဂ္ဂဟဏေန ပုဗ္ဗဘာဂဂ္ဂ-
 ဟဏံ ဉာယတိ၊ တသ္မာ စိတ္တဝိဝေကောတိ တဒင်္ဂဝိဝေကော ဝုတ္တော၊
 ဝိက္ခမ္ဘနေန အပ္ပနာကာလေတိ ဂဟေတဗ္ဗံ အသင်္ကရတော။ အထ ဝါ စိတ္တ-
 ဝိဝေကေန တဒင်္ဂဝိက္ခမ္ဘနာ ဂဟိတာ၊ ဣတရေန ဝိက္ခမ္ဘနဝိဝေကော
 ဝေဝါတိပိ ယုတ္တံ၊ ကိလေသကာမတ္တာ ဝါ ဒွီသု ကမ္မေသု ပရိယာပန္နော
 ပုရိသော ဝိယ။ ယထာ အဝိဇ္ဇမာနေန အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိဝသေန လောကေ
 “သဖလော ရုက္ခော”တိ ဝုစ္စတိ၊ တထေဝ ဝိဇ္ဇမာနေန ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိဝသေန
 သာသနေ “သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဖျာန”န္တိ ဝုစ္စတိတိ အဓိပ္ပါယော။

ဝူပသမာတိ ဧတ္ထ ကေသံ ဝူပသမာတိ၊ ကိ° ပဌမဇ္ဈာနိကာနံ၊ ဥဒါဟု
 ဒုတိယဇ္ဈာနိကာနန္တိ? ဧတ္ထ ယဒိ ပဌမဇ္ဈာနိကာနံ၊ နတ္ထိ တေသံ ဝူပသမော။
 န ဟိ ပဌမဇ္ဈာနံ ဝိတက္ကဝိစာရရဟိတံ အတ္ထိ။ ယဒိ ဒုတိယဇ္ဈာနိကာနံ၊ နတ္ထေဝ
 ဝူပသမော တတ္ထ တဒဘာဝါတိ စေ? တေနေတံ ဝုစ္စတိ “သမတိက္ကမာ”တိ၊
 သမတိက္ကမောပိ န တေသံယေဝ။ ကိန္တု သကလဿပိ ပဌမဇ္ဈာနဓမ္မရာ-
 သိဿာတိ စေ? တေနေတံ ဝုစ္စတိ “ဩဋ္ဌာရိကဿ ပန သမတိက္ကမာ”တိအာဒိ။
 သဗ္ဗေပိ ပဌမဇ္ဈာနဓမ္မာ ဩဋ္ဌာရိကာဝ ဒုတိယဇ္ဈာနတော၊ န ကေဝလံ
 ဝိတက္ကဝိစာရဒွယမေဝါတိ စေ? န ဝိတက္ကဝိစာရာယေဝ တေဟိ သမ္ပယုတ္တာနံ
 ဩဋ္ဌာရိကဘာဝတောတိ တေသွေဝ အာဒိနဝဒဿနေန ဒုတိယဇ္ဈာနက္ခဏေ
 တေသံ အဘာဝေါ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဒုတိယဇ္ဈာနက္ခဏေ အပါတု-
 ဘာဝါ”တိ၊ ယဿ ဓမ္မဿာနဘာဝေန၊ ယောဂေန ဝါ ဣဒံ ဖျာနံ “သပ္ပသာဒ-
 န”န္တိ ဝုစ္စတိ “ဧကောဒိဘာဝ”န္တိ စ၊ တဿ ဒဿနတ္ထံ သဗ္ဗါသမာဓယော
 ဝိဘဓေ ဝုတ္တော။ ပဏီတဘောဇနသိက္ခာပဒေ သပ္ပိအာဒယော ဝိယာတိ ဝုတ္တေ
 အယံ အတ္ထဝဏ္ဏနာ န ဝိရုဇ္ဈတိ။ သမံ ပဿတိတိ လိနုဒ္ဓစ္စံ ပဟာယ ဒီဏာ-
 သဝဿ ဆသု ဒွါရေသု ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဆဋ္ဌာရမ္ပဏာပါယေ ပရိသုဒ္ဓပကတိဘာဝါ-
 ဝိဇဟနာကာရဘူတာ ဥပေက္ခာ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာ။ နိဝရဏာဒိပဋိသင်္ခါသန္တိဋ္ဌ-
 နာဂဟဏေ မဇ္ဈတ္တဘူတာ ဥပေက္ခာ၊ အယံ သင်္ခါရပေက္ခာ နာမ။ ဝိစိနနေ
 မဇ္ဈတ္တဘူတာ ဥပေက္ခာ ဝိပဿနပေက္ခာ နာမ။ တတ္ထ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာ
 မြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ တဩမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ ဖျာနပေက္ခာ

ပါရိသုဒ္ဓါပေက္ခာ စ အတ္တတော ဧကော တတြိမဇ္ဈတ္တပေက္ခာဝ၊ အဝတ္ထာ-
ဘောဒေန ဘောဒေါ နေသံ။ သင်္ခါရပေက္ခာဝိပဿနပေက္ခာနမ္ပိ ဧကော ပညာ-
ဝသေန၊ ကိစ္စဝသေန ပန ဒုဝိဓတော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာ ကာမာဝစရာ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ ရူပါဝစရာတိအာဒိနာ
ဘူမိဝသေန။ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာ ဒီဏာသဝသေဝ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ တိဏ္ဍမ္ပိ
ပုထုဇ္ဇနသေက္ခာသေက္ခာနန္တိ ဧဝံ ပုဂ္ဂလဝသေန။ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာ သောမနဿု-
ပေက္ခာသဟဂတစိတ္တသမ္ပယုတ္တာ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ ဥပေက္ခာသဟဂတ-
စိတ္တသမ္ပယုတ္တာ ဧဝါတိ ဧဝံ စိတ္တဝသေန။ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာ ဆဋ္ဌာရမ္ပဏာ၊
ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ ဓမ္မာရမ္ပဏာဝါတိ အာရမ္ပဏဝသေန။ ဝေဒနပေက္ခာ
ဝေဒနာက္ခန္ဓေန သင်္ဂဟိတာ၊ ဣတရာ နဝ သင်္ခါရက္ခန္ဓနာတိ ခန္ဓသင်္ဂဟဝသေန။
ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာ ဗြဟ္မဝိဟာရဗောဇ္ဈင်္ဂဈာနပေက္ခာ ပါရိသုဒ္ဓိတတြိမဇ္ဈတ္တပေက္ခာ
စ အတ္တတော ဧကော၊ တသ္မာ ဧကက္ခဏေ ဧကောဝ သိယာ၊ န ဣတရာ၊ တထာ
သင်္ခါရပေက္ခာဝိပဿနပေက္ခာပိ။ ဝေဒနာဝိရိယုပေက္ခာနံ ဧကက္ခဏေ သိယာ
ဥပ္ပတ္တိတိ။ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာ အဗျာကတော၊ ဗြဟ္မဝိဟာရပေက္ခာ ကုသလာ-
ဗျာကတော၊ တထာ သေသော။ ဝေဒနပေက္ခာ ပန သိယာ အကုသလာပိ။ ဧဝံ
ကုသလတ္ထိကဝသေန။ ဒသပေတာသင်္ခေပေန စတ္တာရောဝဓမ္မာဝိရိယဝေဒနာ-
တတြိမဇ္ဈတ္တဏ္ဍဏဝသေန။ “ဒုက္ခဒေါမနဿသုခသောမနဿာန”န္တိ ဧဝံ ပဟာ-
နက္ခမေန အဝတ္တာ ဝိဘဏံ ဝုတ္တနယေန ကသ္မာ ဝုတ္တာနီတိ စေ? သုတ္တာနု-
ရက္ခဏတ္ထံ။ **ဣဒ္ဓာနိဋ္ဌဝိပရိတန္တိ** ဧတ္ထ “အာရမ္ပဏဝသေန အဂ္ဂဟေတွာ ဣဒ္ဓာ-
နိဋ္ဌဝိပရိတာကာရေန အနုဘဝတိတိ ဂဟေတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒန္တိ။ ကသ္မာ? ဧကံယေဝ
ကသိဏံ အာရမ္ဘ သဗ္ဗေသံ ပဝတ္တိတော။ တတိယဇ္ဈာနတော ပဋ္ဌာယ ဥပကာရာ
ဟုတွာ အာဂတောတိ သတိသီသေန ဒေသနာ ကတော၊ ဝိဂတဝလာဟကာဒိနာ
သောမ္မတာယ ရတ္တိယာ ဝလာဟကာဒိနာ ကာလုသိယေ သတိပိ ဒိဝါ ဝိယ
အနုပကာရိကာ န ဟောတိ ရတ္တိံ၊ တသ္မာ “**အတ္တနော ဥပကာရကတ္တေန
ဝါ**”တိ ဝုတ္တံ။ “သုရိယပ္ပဘာဘိဘဝါ၊ ရတ္တိယာ အလာဘာတိ ဣမေ ဒွေ ဟေတု
အပါရိသုဒ္ဓတာယ ကာရဏံ။ သောမ္မဘာဝေန၊ အတ္တနော ဥပကာရကတ္တေန
စာတိ ဣမေ ဒွေ သဘာဂတာယ ကာရဏ”န္တိ ဝဒန္တိ၊ တဿာ အပါရိသုဒ္ဓါယ
ဇာတိယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ တသ္မာ ကာရဏဝစနန္တိ ဧကေ။

ဈာနကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပုဗ္ဗေနိဝါသကထာဝဏ္ဏနာ

၁၂။ စိတ္တေကဂ္ဂတာသဘာဂတ္တာ ဈာနာနံ “ကေသဉ္စိ စိတ္တေကဂ္ဂတတ္တာနိ”တိ အာဟ။ ကုသလာနံ ဘဝေါက္ကမနသဘာဂတ္တာ “ကေသဉ္စိ ဘဝေါက္ကမနတ္တာနိ”တိ။ အသဘာဂတ္တာ သေသဋ္ဌာနေသု “ပါဒကတ္တာနိ”တိ အဝတ္တာ “ပါဒကာနိ”တိ အာဟ။ တေန ပါဒကဘူတာနမ္ပိ ယထာသမ္ဘဝံ စိတ္တေကဂ္ဂတာ ဘဝေါက္ကမနတာဝဟတံ၊ ဣတရေသံ ယထာသမ္ဘဝံ ပါဒကတာဝဟတဉ္စ ဝိပေတိ။ အသဘာဂတ္တာ ဇဝနဝိပဿနာပါဒကာနိ သမာနာနိ အဘိညာပါဒကာနိ စ ဟောန္တိ။ အဘိညာပါဒကာနိ စ ဝိပဿနာပါဒကာနိ ဟောန္တိတိ^၁ ဝိပေတိ။ တထာ ပါဒကာဘာဝံ ဝိပေတိ။ အဘိညာယ ဟိ စတုတ္ထမေဝ ပါဒကံ၊ န ဣတရာနိ။ တေသု စတုတ္ထဿ တတိယံ ပါဒကံ၊ တတိယဿ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယဿ ပဌမန္တိ။ အထ ဝါ “စတ္တာရိ ဈာနာနိ”တိ ယထာလာဘတော ဝုတ္တံ။

ဝိနယနိဒါနနိမိတ္တံ၊ ဝေရဉ္စေနိဝါသကပ္ပနံ။

သတ္တု ယသ္မာ တသ္မာ ဘဂဝါ၊ ဝိဇ္ဇတ္တယမာဟ ဝေရဉ္စေ။

ဝုတ္တဉ္စေတံ “ဝိနယေ သုပ္ပုဋ္ဌိပန္နော ဘိက္ခု သီလသမ္ပတ္တိံ^၂ နိဿာယာ”တိ။ အာဒိ^၁။ သီလဝတော ဟိ သီလပစ္စဝေက္ခဏတ္ထံ ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဌာနေသု နိသိန္ဓဿ နိသဇ္ဇနတော ပဋ္ဌာယ အတ္တနော အတိတကိရိယာနဿရဏဗဟုလတာယ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနဿတိဝိဇ္ဇာ အပ္ပကသိရေန သမိဇ္ဈတိ။ တထာ အတ္တာနံ ပဋိစ္စသတ္တာနံ စုတိပရိဂ္ဂဟဏသီလတာယ စတုပပါတဉ္စ အပ္ပကသိရေန သမိဇ္ဈတိ။ ဥဒကာဒိသု သုခမတ္တုဒဿနသီလတာယ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉ္စ သမိဇ္ဈတိ။ ယသ္မာ သတ္တဝိဓမ္မေတုနသံယောဂပရိဝဇ္ဇနေန၊ ကာမာသဝါဒိပရိဝဇ္ဇနေန ဝါဗြဟ္မစရိယံ အဓဏာဒိဘာဝံ ပါပဏာတိ။ တသ္မာဿ အာသဝက္ခယဉ္စ အပ္ပကသိရေန သမိဇ္ဈတိတိ ဧတ္ထ ဝိနယနိဒါနေ ဝိဇ္ဇတ္တယမေဝ ဒဿိတံ၊ တသ္မာ အာဟ “ယေသဉ္စ ဂုဏာနံ ဒါယကံ အဟောသိ၊ တေသံ ဧကဒေသံ ဒဿေန္တော”တိ။ အညထာ ဝိဇ္ဇတ္တယပဋိလာဘမတ္တပ္ပသင်္ဂေါ သိယာတိ။

သော ဝေန္တိ ဣမိနာ ကိဉ္စာပိ စတုန္တံ ဈာနာနံ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါပိ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။ န ကေဝလံ ပုရိမဇ္ဈာနတ္ထိကမေဝ၊ တထာပိ ကေဝလံ ပုရိမဇ္ဈာနတ္ထိကမေဝ ဂဏှန္တော “ဝေန္တိ စတုတ္ထဇ္ဈာနက္ခမနိဒဿနမေတံ၊ ဣမိနာ ပဌမဇ္ဈာနာဓိဂမာဒိနာ ကမေန^၃ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ ပဋိလဘိတွာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ အာဟ။ တံ

၁-န ဟောန္တိတိ (က)

၂-ဝိ-ဋ္ဌ ၁-၂၀-ဝိဇ္ဇေ။

၃-သုခမသတ္တ (က)

၄-ဣမိနာ ကမေန (ဆဋ္ဌ-ဋ) ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၅-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဉ္စ။

ကသွာတိစေ? သမ္ဘရဘူမိတ္တာ။ ဂုတ္တဌေတံ အဋ္ဌကထာယံ” ဧတ္ထ စပုရိမာနိ တိဏိ
 ဈာနာနိ ယသ္မာ ပိတိဖရဏေန စ သုခဖရဏေန စ သုခသညဉ္စ လဟုသညဉ္စ
 ဩက္ကမိတ္တာ လဟုမုဒုကမ္မညကာယော ဟုတ္တာ ဣဒ္ဓိံ ပါပုဏာတိ၊ တသ္မာ ဣမိနာ
 ပရိယာယေန ဣဒ္ဓိလဘာယ သံဝတ္တနတော သမ္ဘရဘူမိယောတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။
 စတုတ္ထဇ္ဈာနံ ပန ဣဒ္ဓိလဘာယ ပကတိဘူမိ ဧဝါ”တိ။ ဣဒေဝ ဝါ အတ္ထံ
 သန္ဓာယာဟ “ပုဗ္ဗေ ဣမာနိ စတ္တာရိဇ္ဈာနာနိ ကေသညိ အဘိညာပါဒကောနိ”တိ။
 ယဒိ ဧဝံ စတုတ္ထဇ္ဈာနမ္ပိ အန္တောကတ္တာ ဧဝံ ဣဒ္ဓိံ ကိမတ္ထံ န ဂုတ္တံ။ တညိ ပကတိ-
 ဘူမိတိ စေ? န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနတော ပရဿ သမာဟိတာဒိဘာဝပ္ပတ္တဿ
 စိတ္တဿ အတ္ထိဘာဝပ္ပသင်္ဂတော။ ယသ္မာ ယသ္မိံ သတိ “ပုဗ္ဗေနိဝါသာနဿတိ-
 ဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိန္ဒာမေသိ”န္တိ ဂုတ္တံ၊ တသ္မာ တသ္မိံ စတုတ္ထဇ္ဈာနစိတ္တေ
 ပကတိဘူမိဘာဝပ္ပတ္တေ အဘိညာပါဒကေ ဇာတေ ပရိကမ္မစိတ္တံ “ပုဗ္ဗေနိဝါသာ-
 နဿတိဉာဏာယ အဘိနိန္ဒာမေသိ”န္တိ အာဟ။ အဘိနိဟာရက္ခမံ ဟောတိတိ
 ဧတ္ထ တံ ဣဒ္ဓိဝိဓာမိဂမတ္တာယ ပရိကမ္မစိတ္တံ အဘိနိဟာရတိ။ ကသိဏာရမ္မဏတော
 အပနေတွာ ဣဒ္ဓိဝိဓာတိမုခံ ပေသေသိ။ ဂဏ္ဍိပဒေ ပန “အဘိညာပါဒကဇ္ဈာ-
 နတော ဣဒ္ဓိဝိဉာဏာဒိနံ နိဟာရဏတ္ထ”န္တိ ဂုတ္တတ္တာ အဘိနိဟာရက္ခမန္တိ
 အတ္ထော ပကပ္ပိတော။

သော ဧဝံ သမာဟိတေ ဧဝံ အာနေဉ္စပ္ပတ္တေတိ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ
 ဒုတိယဝိကပ္ပေ၊ နိဝရဏာရူပိဘာဝေန ဝိတက္ကာဒိသမတိက္ကမေနာတိ ပဌမဇ္ဈာ-
 နာဒိနံ ကိစ္စသင်္ဂဏနတော။ အယံ ယောဇနာ ပဌမဝိကပ္ပေ န သမ္ဘဝတိ
 “ပရိသုဋ္ဌေတိအာဒိသု ပနာ”တိ ဝစနေန “ဧဝ”န္တိ ပဒဿ အနပ္ပဗန္ဓနိဝါရဏ-
 တော။ တေနေဝ “ဥပေက္ခာသတိပါရိသုဒ္ဓိဘာဝေန ပရိသုဋ္ဌေ”တိအာဒိမာဟ။
 ဣန္ဒြာဝစရာနန္တိ “အဟော ဝတာဟံ အာပတ္တိဉ္စေ အာပန္နော အဿံ၊ န စ မံ
 ဘိက္ခု ဇာနေယျ”န္တိအာဒိနာ၊ နယေန ဥပ္ပန္နဣန္ဒြာဝသေန ပဝတ္တာနံ ကောပ-
 အပစ္စယာနံ အဘာဝေန အနင်္ဂဏေတိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ စ ပန ယထာ-
 ဂုတ္တပ္ပကာရာ ဣန္ဒြာဝိ ပဌမဇ္ဈာနာဒိနံ အဓိဂမာယ အန္တရာယိကာ “သမ္ပဇာန-
 မုသာဝါဒေါ ခေါ ပနာယသ္မန္တော အန္တရာယိကော ဓမ္မော”တိ? ဂုတ္တတ္တာ၊
 ပဂေဝ ဣန္ဒြာဝစရာ ကောပအပစ္စယာ၊ တသ္မာ ဂုတ္တံ “ဈာနပဋိလဘာပစ္စနိ-
 ကာနံ ပါပကာနံ ဣန္ဒြာဝစရာန”န္တိအာဒိ။ ကတ္တမိ ပန “ဈာနပဋိလဘာ-
 ပစ္စယာနံ ဣန္ဒြာဝစရာန”န္တိ ပေါတ္တကေသု ပါဌော ဒိဿတိ၊ သော ပမာဒ-
 လေခေါ၊ ဂဏ္ဍိပဒေ စ “အဟော ဝတ သတ္တာ မမညေဝ ပဋိပုစ္ဆိတွာ ဓမ္မံ

၁-ဝိသုဒ္ဓိ ၂-၁၃-ဒိဋ္ဌေ။ ၂-မ ၁-၃၂-ဒိဋ္ဌေ အတ္တတော သမာနံ။ ၃-ဝိ ၃-၁၄၁-ဝိဋ္ဌေ။
 ဝဇီရ-ဒီ ၁-၄-န-၃-သ

ဒေသေယျာ”တိ ယော တဒတ္ထော လိမိတော၊ သော ဒုလ္လိမိတော။ န ဟိ ဈာန-
ပဋိလာဘပစ္စယာ ကောပါဒယော အနင်္ဂဏသုတ္တေ^၁ ဝုတ္တာ၊ “န စ ယုတ္တိတော
သန္တဝန္တိ ဈာနလာဘိနော တဒဘာဝါ”တိ အာစရိယော ဝဒတိ၊ တံ ဝိမံသိတဗ္ဗံ။
ဧတ္ထ ဝိဇ္ဇတ္တယဿ ဥတ္တရုတ္တရဝိသေသဒဿနတ္ထံ “သော ဧဝံ သမာဟိတေ
စိတ္တေ”တိအာဒိနာ ပုနပျုနံ အဋ္ဌင်္ဂနိဒဿနံ ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဥတ္တရုတ္တရ-
ဝိသေသာ စေဘာသံ အတ္တဒုက္ခပရဒုက္ခဒဿနတဒုပသမတ္တဒီပနတော ဝေဒိ-
တဗ္ဗာ။ ဘဂဝါ ဟိပုဗ္ဗေနိဝါသာနဿတိဉာဏေန အတ္တနော အနန္တသံသာရဒုက္ခံ
ပဿိတွာ၊ စုတူပပါတဉာဏေန ပရဿ စ လောကဿ အာသဝက္ခယဉာဏေန
တဒုဘယဝူပသမတ္တဉ္စ ပဿိတွာ တံ ဒေသေတိ၊ ပဌမေန ဝါ အတ္တဒုက္ခဒဿ-
နတော အတ္တသိနေဟပရိစ္စာဂံ ဒီပေတိ။ ဒုတိယေန ပရဒုက္ခဒဿနတော
ပရေသု ကောပပရိစ္စာဂံ၊ တတိယေန အရိယမဂ္ဂဒဿနတော မောဟပရိစ္စာဂဉ္စ
ဒီပေတိ။ ဧဝံ နာနာဂုဏဝိသေသဒီပနတော ဣမဿေဝ လောကီယာဘိညာ-
ဒယဿ ဣမ ဂဟဏံ ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ယသ္မာ အတိတဇာတိ ဧဝ နိဝါသော၊ တသ္မာ “အတိတဇာတိသု”တိ န
ဝတ္တဗ္ဗန္တိ စေ? န၊ ဇာတိယာ ဧကဒေသေပိ နိဝါသဝေါဟာရသိဋ္ဌိဒဿနတော။
ပါဠိယံ ကိဉ္ဇာပိ “ဧကမ္ပိ ဇာတိ” ဒွေပိ ဇာတိယော”တိအာဒိဝဇ္ဇေန သကလ-
ဇာတိယာ အနဿရဏမေဝ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနဿတိ ဝိယ ဒိဿတိ၊ န ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။
တဒေကဒေသာနဿရဏမ္ပိ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနဿတိ ဧဝါတိ ဒဿ နတ္ထံ၊ ဘုဗ္ဗဝစနံ
ကတံ ဩကာသာဒိသင်္ဂဟတ္ထဉ္စ။ “ဆိန္ဒဝဋ္ဋုမကာနုဿရဏာဒီသု”တိ အာဒိ-
သဉ္ဇေန အနိဝုတ္တလောကဓာတုဒီပရဋ္ဌနဂရဂါမာဒိဂ္ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဂဏ္ဍိပဓေ
ပန “ဧတသံ ဆိန္ဒဝဋ္ဋုမကာနံ လောကုတ္တရသီလာဒီနိ န ဘဂဝတာ ဗောဓိ-
သတ္တကာလေ ဝိညာတာနိ”တိ ဝုတ္တံ။ အတ္တာပတ္တိတော လောကီယာနိ
ဝိညာတာနိတိ အာပဇ္ဇတိ၊ တံ ဒိဗ္ဗစက္ခဉာဏာမိကာရေ “အရိယာနံ ဥပဝါဒ-
ကာ”တိ ဝစနေန သမေန္တံ ဝိယ ဒိဿတိ။ န ဟိ အရိယေ အပဿန္တဿ ဧဝံ
ဟောတိ။ ကိမတ္ထံ ပနေတ္ထ အနဿတိ ဝုတ္တာ၊ နန ဧသံ ဝိဇ္ဇာမိကာရေတိ
စေ? အာဒိကမ္ပိကဿ သတိဝသေန နိဗ္ဗတ္တိတော၊ အတိတဓမ္မာနံ သတိယာ
ဝိသေသာမိကာရတ္တာ စ။ ဝုတ္တဉ္စိ “အနဿရဏီ”တိ။

“ဝတ္တမာနေသု ဝိဇ္ဇာန-မတိတေသ္မဿ သရတိ။

အနာဂတေသု ဓမ္မေသု၊ သရတိ ဝိဇ္ဇာန ပဏိမိ”တိ။

အာစရိယကုမာရိတေန^၂ သိလောကောပိ ဝုတ္တော။

တတ္ထ ရာဂေ ဥဿန္တတရေ တေတောသံဝဇ္ဇော။ ဒေါသေ အာပေါသံဝဇ္ဇော။
 မောဟေ ဝါယောသံဝဇ္ဇော။ ကေစိ “ဒေါသေ တေတောသံဝဇ္ဇော၊ ရာဂေ
 အာပေါသံဝဇ္ဇော၊ မောဟေ ဝါယောသံဝဇ္ဇော”တိ ဝေန္တိ။ ယသ္မာ အမုတြာတိ
 စိတ္တံ၊ ဝစနံ ဝါ ဘဝါဒိနိယမေန ဟောတိ။ တသ္မာ “**ဘဝေ ဝါ**”တိ အာဒိ။
ဧဝံနာမော ဧဝံဂေါက္ခောတိ ပဒုဒ္ဒယေန အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါမူလကံ ပဉ္စတ္ထိသင်္ခါတံ
 ဂေါစရနိဝါသံ ဒီပေတိ။ ပဝတ္တဖလဘောဇနော သယံပတိဘလဟာရော။
စတုရာသီတိကပ္ပသဟဿပရမာယုပရိယန္တော ဝါတိ ပဏိဓာနတော ပုဗ္ဗေ။
 ပဋိနိဝတ္တန္တဿ ပစ္စဝေက္ခကံ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏံ န ဟောတိ။ “**ပုဗ္ဗ-**
နိဝါသာနုဿတိဉာဏလာဘိနံ ပနေတံ အာနုဘာဝပရိဒီပနံ”န္တိ ဂတ္ထိပဒေ
 ဝုတ္တံ။ **အမုတြာ**တိ ဧတ္ထ ပဌမယောဇနာယံ သီဟောက္ကန္တဝသေန အနုဿရဏံ
 ဝုတ္တံ၊ တဉ္စ ခေါ အနုလောမဝသေန။ “**ပဋိလောမဝသေနာ**”တိပိ လိခန္တိ၊ တံ
 ဒုဝိညေယျံ။ သီဟောက္ကန္တံ ဒဿေတုံ “**အနေကာသု ကပ္ပကောဋီသု**”တိအာဒိ
 ဝုတ္တံ။ **ယထာ** တန္တိ နိဒဿနေန ပဋိပတ္တိသာဓာရဏေန ဖလသာဓာရဏတံ
 ဒဿေန္တော ဗြာဟ္မဏဿ အာဒရံ ဇနေတိ၊ အတ္တာနမေဝေကံ ဥက္ကံသေတိတိ
 ဝစနံ နိဝါရေတိ။ “**သာဓု ခေါပန တထာရူပါနံ အရဟတံ ဒဿနံ ဟောတိ**”တိ
 တဿ ပုဗ္ဗေ ဥပ္ပန္နစိတ္တေ ဧဝ နိယောဇေတိ။ ပဌမာ **အဘိနိန္ဒိဒါ**တိ ဝစနေန
 အဝိဇ္ဇဏှကောသဿ ဗဟုပဋ္ဌလဘာဝံ ဒဿေတိ၊ တေန အဋ္ဌဂုဏိဿရိယာ-
 ဒိနာ အနဘိနိန္ဒိဒံ ဒီပေတိ။

ပုဗ္ဗေနိဝါသကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၁၃။ “**စုတူပပါတဉာဏာယာ**”တိ ဖလူပစာရေန ဝုတ္တံ။ ဣဒဉ္စိ ဒိဗ္ဗစက္ခု-
 ဉာဏံ ရူပါရမ္မဏတ္တာ ပရိတ္တပစ္စုပ္ပန်အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏံ ဟောတိ။ န စုတိံ
 ဝါ ပဋိသန္ဓိံ ဝါ အာရမ္မဏံ ကရေတိ။ တသ္မာ “**ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ**
ပဇာနာမိ”တိ ဝစနံ ဝိယ ဖလူပစာရေန ဝုတ္တမိဒန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဒိဗ္ဗဝိဟာရ-
 သန္ဓိသိတတ္တာ ကာရဏောပစာရေန ဒိဗ္ဗံ။ ဣမိနာ ပန ကေစိ အာစရိယာ
 “**ကုသလာကုသလာ စက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ကာမာဝစရ**”န္တိ ဝေန္တိ၊ တေ ပဋိသေမိတာ
 ဟောန္တိ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနပညာ ဟိ ဧတ္ထ အဓိပ္ပေတာ။ **မဟာဇုတိကတ္တာ**
မဟာဂတိကတ္တာတိ ဧတေသု “**သဒ္ဓသတ္တာနုဿာရေနာ**”တိ ဝုတ္တံ။ ကောဒသန္ဓံ

ဥပက္ကိလေသာနံ ဧဝံ ဥပက္ကိက္ကမော ဥပက္ကိလေသဘာဝေါ စ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ မဟာ-
သတ္တဿ အာလောကံ ဝဇေတွာ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ နာနာဝိဓာနိ ရူပါနိ ဒိဿာ “ဣဒံ
န ခေါ ကိ” နှိ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥဒပါဒိ၊ သော ဥပက္ကိလေသော ဥပက္ကိလေသသုတ္တေ
“ဝိစိကိစ္ဆာဓိကရဏဉ္စ ပန မေ သမာဓိမ္ပိ စဝိ၊ သမာဓိမ္ပိ စုတေ ဩဘာသော
အန္တရဓာယတိ ဒဿနဉ္စ ရူပါနံ” နှိ ဝစနတော။ တတော “ရူပါနိ မေ ပဿတော
ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣဒါနိ န ကိဉ္စ မနသိ ကရိဿာမီ” တိ စိန္တယတော အမနသိ-
ကာရော၊ တတော ကိဉ္စ အမနသိကရောန္တဿ ထိနမိဒ္ဓံ ဥဒပါဒိ၊ တတော
တဿ ပဟာနတ္ထံ အာလောကံ ဝဇေတွာ ရူပါနိ ပဿတော ဟိမဝန္တာဒီသု
ဒါနဝရက္ခသာဒယော ပဿန္တဿ ဆန္တိတတ္ထံ ဥဒပါဒိ၊ တတော တဿ
ပဟာနတ္ထံ “မယာ ဒိဋ္ဌဘယံ ပကတိယာ ဩလောကိယမာနံ နတ္ထိ၊ အဒိဋ္ဌေ
ကိ နာမ ဘယ” နှိ စိန္တယတော ဥပ္ပိလ္လာရိတတ္ထံ ဥဒပါဒိ။ ဂဏ္ဍိပဓေ ပန
“ဥပ္ပိလံ ဒိဗ္ဗရူပဒဿေနနာ” တိ ဝုတ္တံ၊ “တံ ဒုဝုတ္တံ ပရတော အဘိဇ္ဈေယျဝစနေန
တဒတ္ထသိဒ္ဓိတော” တိ အာစရိယော ဝဒတိ။ တတော ဆန္တိတတ္ထပဟာနတ္ထံ
“မယာ ဝိရိယံ ဒဋ္ဌံ ပဂ္ဂဟိတံ၊ တေန မေ ဣဒံ ဥပ္ပိလံ ဥပ္ပန္နံ” နှိ ဝိရိယံ သိထိလံ
ကရောန္တဿ ကာယဒုဋ္ဌုလ္လံ ကာယဒရထော ကာယာလသိယံ ဥဒပါဒိ၊
တတော တံ စန္ဒန္တဿ အစွာရဒ္ဓဝိရိယံ ဥဒပါဒိ၊ တတ္ထ ဒေါသံ ပဿတော
အတိလိနဝိရိယံ ဥပဒါဒိ၊ တတော တံ ပဟာယ သမပ္ပဝတ္တေန ဝိရိယေန
ဆန္တိတတ္ထဘယာ ဟိမဝန္တာဒိဋ္ဌာနံ ပဟာယ ဒေဝလောကာဘိမုခံ အာလောကံ
ဝဇေတွာ ဒေဝသဃံ ပဿတော တဏှာသင်္ခါတာ အဘိဇ္ဈေယျ ဥဒပါဒိ၊
တတော “မယံ ဧကဇာတိကရူပံ မနသိ ကရောန္တဿ အဘိဇ္ဈေယျ ဥပ္ပန္နာ၊
တဿာ ဒါနိ နာနာဝိဓံ ရူပံ မနသိ ကရိဿာမီ” တိ ကာလေန ဒေဝလောကာ-
ဘိမုခံ၊ ကာလေန မနဿလောကာဘိမုခံ အာလောကံ ဝဇေတွာ နာနာဝိဓာနိ
ရူပါနိ မနသိ ကရောတော နာနတ္ထသညာ ဥဒပါဒိ၊ တတော “နာနာဝိဓရူပါနိ
မေ မနသိ ကရောန္တဿ နာနတ္ထသညာ ဥဒပါဒိ၊ တဿာ ဒါနိ အဘိဇ္ဈေယျ-
ဘယာ ဣဋ္ဌာဒိနိမိတ္တဂ္ဂါဟံ ပဟာယ ဧကဇာတိကမေဝ ရူပံ မနသိ ကရိဿာ-
မီ” တိ တထာ ကရောတော အဘိနိဇ္ဈာယိတတ္ထံ ရူပါနံ ဥဒပါဒိ ဧဝံ ပဟိနဥပက္ကိ-
လေသဿာပိ အနဓိဋ္ဌိတတ္ထာ။ ဩဘာသံ ဟိ ခေါ ဇာနာမိ၊ န စ ရူပါနိ
ပဿာမီတိအာဒိ ဇာတံ။

တဿတ္ထော—ယဒါ ပရိကမ္ဘောဘာသမေဝ မနသိ ကရောမိ၊ တဒါ
ဩဘာသံ သဉ္ဇာနာဒိ၊ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ရူပါနိ န စ ပဿာမိ၊ ရူပဒဿနကာလေ

၈ ဩဘာသံ န ဇာနာမီတိ။ ကိမတ္ထမိဒံ ဝုတ္တံ၊ န ဟိ ဧတံ ဥပတ္တိသေသဂတန္တိ?
 န ကေဝလံ ဥပတ္တိလေသပ္ပဇဟနမေဝေတ္ထ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ယေန ဣဒံ ဝိသုဒ္ဓိံ ဟောတိ၊
 အညမ္ဘိ တဒုတ္တရိ ကတ္တဗ္ဗံ အတ္ထိတိ ဒဿနတ္ထံ။ **ဝိစိကိန္ဒာ ဝိတ္တဿ ဥပတ္တိလေ-**
သောတိအာဒိသု “ဣမေ ဓမ္မော ဥပတ္တိလေသာတိ အာဒိနဝဒဿနေန ပဇဟံ၊
 န မယံ တဒါ ဥပ္ပန္နတ္တာ”တိ ကေစိ ဝဒန္တိ။ **မာနုသကံ ဝါ**တိ ဣဒိနာ သဘာဝါ-
 တိက္ကမံ ဒဿေတိ။ **မံသစက္ခုနာ ဝိယာတိ** ဣဒိနာ ပရိယတ္တိဂ္ဂဟဏံ၊ ဝဏ္ဏမတ္တာ-
 ရမ္မဏတဉ္စ ဥပမေတိ။ ဝဏ္ဏမတ္တေ ဟေတ္ထ သတ္တ-သဒ္ဓေါ၊ န “သဗ္ဗေ သတ္တာ
 အာဟာရဋ္ဌိတိကာ”တိ^၁ ဧတ္ထ ဝိယ သဗ္ဗသင်္ခတေသု၊ ဟိနဇာတိအာဒယော
 မောဟဿ **နိဿန္တော** ဝိပါကော။ ကာယဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ ပုဗ္ဗေ
 အတိတာဘဝေ အဟေသု၊ သမ္ပတိ နိရယံ ဥပပန္နာတိ ဧဝံ ပါဌသေသေန သမ္ပန္တော
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ “ယထာကမ္မုပဂဉ္ဇဏဉ္စိ ကေန္တမတိတာရမ္မဏံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု ပစ္စုပ္ပန္နာ-
 ရမ္မဏ”န္တိ ဥဘိန္တံ ကိစ္စဝသေန ဝုတ္တံ။ **မဟလ္လကောတိ** သမဏာနံ သာရုပ္ပမသာ-
 ရုပ္ပံ၊ လောကာစာရံ ဝါ န ဇာနာတိတိ အဓိပ္ပါယေန ဝုတ္တတ္တာ ဂုဏပရိဓံသ-
 နေန ဂရဟတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “နိယတော သမ္မောဓိပရာယနော”တိ^၂ ဝုတ္တော
 အရိယပုဂ္ဂလော မဂ္ဂါဝရဏံ ကာတုံ သမတ္ထံ ဖရုသဝစနံ ယဒိ ကထေယျ၊ အပါ-
 ယဂမနိယမ္ဘိ ကရေယျ၊ တေန သော အပါယုပဂေါပိ ဘဝေယျ၊ တသ္မာ ဥပ-
 ပရိက္ခိတဗ္ဗန္တိ ဧကေ။ “**ဝါယာမံ မာ အကာသီ**တိ ထေရေန ဝုတ္တတ္တာ မဂ္ဂါဝရဏံ
 ကရေတိ”တိ ဝဒန္တိ။ ပုဗ္ဗေဝ သောတာပန္နေန အပါယဒ္ဓါရော ပိဟိတော၊
 တသ္မာဿ သဂ္ဂါဝရဏံ နတ္ထိ။ “**ပါကတိကန္တိ** ပဝတ္တိဝိပါကံ အဟောသီ”တိ ဝဒန္တိ။
 “ဝုဒ္ဓိ ဟေသာ ဘိက္ခဝေ အရိယဿ ဝိနယေ၊ ယော အစ္စယံ အစ္စယတော ဒိသ္မာ
 ယထာဓမ္မံ ပဋိကရေတိ”တိ^၃ ဝစနတော ပါကတိကံ အဟောသီတိ ဧကေ။
သစေ သော န ခမတိတိ သောတာပန္နာဒိနံ ခန္တိဂုဏဿ မန္တတာယ ဝါ
 အာယတိံ တဿ သုဋ္ဌ၊ သံဝရတ္ထာယ ဝါ အက္ခမနံ သန္တာယ ဝုတ္တံ။ **သုခါနံ ဝါ**
အာယဿ အာရမ္မဏာဒိနော အဘာဝါ ကာလကဉ္စိကာ အသုရာ ဟောန္တိ။
 “ဣတော ဘော သုဂတိံ ဂစ္ဆာ”တိ^၄ ဝစနတော **မနုဿဂတိမိ**။ **ဒိဗ္ဗစက္ခု-**
ဉာဏဝိဇ္ဇာတိ ဒိဗ္ဗစက္ခုမေဝ ဒဿနဋ္ဌေန ဉာဏံ၊ တဿ တဿ အတ္ထဿ
 ဝိန္နနဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇာတိ အတ္ထော။

ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-အံ ၃-၂၉၇-မိဋ္ဌေ။

၃-မ ၃-၂၉၀၊ ဝိ ၁-၈၀-မိဋ္ဌေသု။

၂-သံ ၁-၂၉၇၊ သံ ၃-၂၉၉-၃၁၁-မိဋ္ဌာဒိသု။

၄-၃ ၁-၂၄၈-မိဋ္ဌေ ဣတိဝုတ္တကေ။

အာသဝက္ခယဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ

၁၄။ သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေတိ ကိံ ပုရိမသ္မိယေဝ၊ ဥဒါဟု အညသ္မိယေဝ စတုတ္ထဇ္ဈာနစိတ္တေ။ အဋ္ဌကထာယမ္ပိ ယတော ပုဋ္ဌာယ ပုရိမ-
ဝိဇ္ဇာဒွယံ အဓိဂတံ၊ တဒေဝ ပုန သမာပဇ္ဇနဝသေန အဘိနဝံ အဘိက္ခံ ကတန္တိ
ဒဿနတ္ထံ “သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေတိ ဣမ ဝိပဿနာပါဒကံ စတုတ္ထဇ္ဈာ-
နစိတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဧတ္တာဟ—ယဒိ တဒေဝ ပုန သမာပဇ္ဇနဝသေန
အဘိနဝံ ကတံ၊ အထ ကသ္မာ ပုဗ္ဗေ ဝိယ “ဝိပဿနာပါဒကံ အဘိညာပါဒကံ
နိရောဓပါဒကံ သဗ္ဗကိစ္စသာဓကံ သဗ္ဗလောကီယလောကုတ္တရဂုဏဒါယကံ ဣမ
စတုတ္ထဇ္ဈာနစိတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗ”န္တိ အဝဘွာ “ဣမ ဝိပဿနာပါဒကံ စတုတ္ထဇ္ဈာနစိတ္တံ
ဝေဒိတဗ္ဗ”န္တိ ဧတ္တကမေဝ ဝုတ္တံ၊ နန ဣမ တထာဝစနဋ္ဌာနမေဝ တံ အရဟတ္တ-
မဂ္ဂေန သဗ္ဗိံ သဗ္ဗဂုဏနိပ္ပုဒနတော၊ န ပဋ္ဌမဝိဇ္ဇာဒွယမတ္တနိပ္ပုဒနတောတံ?
ဝုစ္စတေ—အရိယမဂ္ဂဿ ဗောဇ္ဈင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂဈာနင်္ဂပဋိပဒါဝိမောက္ခဝိသေသနိယမော
ပုဗ္ဗဘာဂဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာယ သင်္ခါရုပေက္ခာသင်္ခါတာယ နိယမေန အဟော-
သီတိ ဒဿနတ္ထံ ဝိပဿနာပါဒကမိမ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗ။ တတ္ထ ပရိယာပန္တတ္တာ၊
န တဒါရမ္ပဏမတ္တေန။ ပရိယာယတောတိ အညေနပိ ပကာရေန။ “ဣမေ
အာသဝါ”တိ အယံဝါရော ကိမတ္ထံ အာရဒ္ဓေါ? “အာသဝါနံ ခယဉာဏာယာ”တိ
အဓိကာရာနုလောမနတ္ထံ။ မဂ္ဂက္ခဏေ ဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ ဖလက္ခဏေ ဝိမုတ္တံ
ဟောတိတိ ဣဒံ ဧကတ္တနယေန ဝုတ္တံ။ ယဉ္စိ ဝိမုစ္စမာနံ၊ တဒေဝ အပရဘာဂေ
ဝိမုတ္တံ နာမ ဟောတိ။ ယဉ္စ ဝိမုတ္တံ၊ တဒေဝ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဝိမုစ္စမာနံ နာမ ဟောတိ။
ဘုဉ္ဇမာနော ဧဝ ဟိ ဘောဇနပရိယောသာနေ ဘုတ္တာဝိ နာမ။ “ဣမိနာ
ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ ဒဿေတိ”တိ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏဿ စ ပဋ္ဌာနေ “မဂ္ဂါ
ဝုဋ္ဌဟိတွာ မဂ္ဂံ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ဖလံ၊ နိဗ္ဗာနံ၊ ပဟိနေ ကိလေသေ ပစ္စဝေက္ခတိ”တိ
အယမုပ္ပတ္တိက္ကမော ဝုတ္တော။ ပဝတ္တိက္ကမော ပနေတ္ထ သရူပတော အတ္တတောတိ
ဒွိဓာ ဝုတ္တော။ တတ္ထ “ဝိမုတ္တမိတိ ဉာဏံ အဟောသီ”တိ သရူပတော စတုဗ္ဗိ-
ဓဿပိ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏဿ ပဝတ္တိက္ကမနိဒဿနံ။ “ဒိဏာ ဇာတိ”တိအာဒိ
အတ္တတော။ တေနေဝ အန္တေ “အဗ္ဘညာသီ”န္တိ ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနံ ဒေသနံ အကာသိ
ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏဿ တထာ အပ္ပဝတ္တိတော။ အပ္ပဝိသန္ဓိကံ ဟောတိတိ
ဇာနန္တော “ဒိဏာ ဇာတိ”တိ ဇာနာတိ နာမ။ “ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂ-
တံသညဏ”န္တိ အနာဂတံသညဏဿ စ ဒိဗ္ဗစက္ခုသန္ဓိသိတတ္တာ ဝုတ္တံ။

အာသဝက္ခယဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာကထာဝတ္ထုနာ

၁၅။ ကဏ္ဍသုခတော ဟဒယင်္ဂမတောတိ ဝစနမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။
 အနတ္တုက္ခိသနတောတိအာဒိ ပုဂ္ဂလဝသေန၊ ကဏ္ဍသုခတောတိ သောတိန္ဒြိယံ
 သန္ဓာယ။ အာပါထာရမဏီယတောတိ ဉာဏာပါထာရမဏီယတော။ သယ-
 မေဝ ဟေဋ္ဌာမုဇောတံ ဝါ၊ မဉ္ဇေ၊ ပန အသောကော ဟောတိ။ တဒါ ဟိ
 သောကော ပဟိယမာနော။ စရိယာဒိအနုကူလတော အပ္ပဒ္ဓိကူလံ။
 “မရုရမိမ”န္တိ ဝုတ္တတ္တာ “ဓမ္မမိမ”န္တိ ဝစနံ အဓိကံ ဝိယ ဒိဿတိ။ တဿ
 “ရာဂဝိရာဂမိမ”န္တိ ဝေဝိသံ ဝိသံ ယောဇေတွာ ပုန ပိဏ္ဏေတွာ ဓမ္မမိမံ ဥပေဟိတိ
 ယောဇေတဗ္ဗံ။ “ဓမ္မမေဝ သရဏတ္ထမုပေဟိ”တိ ပဌန္တိ ကိရာတိ ဒီပေတိ။
 သရဏဂတာနံ တေနေဝ သရဏဂမနေန ဘယံ သန္တာသံ ဒုဂ္ဂတိံ ပရိတ္တိလေသံ
 ဒုက္ခံ ဟိသတိတိ ရတနတ္ထယံ သရဏံ နာမ။ တပ္ပသာဒတဂ္ဂရုတာဒိဟိ ဝိဟတ-
 ကိလေသော တပ္ပရာယနတာကာရပ္ပဝတ္ထော စိတ္တုပ္ပါဒေါ သရဏဂမနံ။
 တံသမင်္ဂိသတ္ထော သရဏံ ဂစ္ဆတိ။ ပဘေဒေန ပန ဒုဝိဓံ သရဏဂမနံ
 လောကုတ္တရံ လောကီယန္တိ။ တတ္ထ လောကုတ္တရံ ဒိဋ္ဌသစ္စာနံ မဂ္ဂက္ခဏေ သရဏ-
 ဂမနုပတ္တိလေသသမုစ္ဆေဒေန နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ ဟုတွာ ကိစ္စတော သကလေပိ
 ရတနတ္ထယေ ဣဇ္ဈတိ။ လောကီယံ ပုထုဇ္ဇနာနံ သရဏဂမနုပတ္တိလေသံ
 တဒင်္ဂိက္ခန္ဓနေန အာရမ္မဏတော ဗုဒ္ဓါဒိဂုဏာရမ္မဏံ ဟုတွာ ဣဇ္ဈတိ။ တံ
 အတ္ထတော ရတနတ္ထယေ သဒ္ဓါပဋိလာဘော၊ သဒ္ဓါမူလိကာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။
 လောကုတ္တရဿ စတ္တာရိ သာမညဖလာနိ ဝိပါကဖလံ၊ သဗ္ဗဒုက္ခက္ခယော
 အာနိသံသဖလံ။ “ယော စ ဗုဒ္ဓဉ္စ ဓမ္မဉ္စ။ပ။ သဗ္ဗဒုက္ခာ ပမုစ္ဆတိ”တိ ဟိ ဝုတ္တံ။
 လောကီယဿ ဘဝဘောဂသမ္ပဒါ။ “ယေ ကေစ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတာသေ”တိ ဟိ
 ဝုတ္တံ။ လောကီယသရဏဂမနံ တီသု ဝတ္ထုသု အညာဏသံသယမိစ္ဆာဉာဏာဒိဟိ
 သံကိလိဿတိ၊ န မဟာဇုတိကံ ဟောတိ၊ န မဟာဝိပ္ပါရံ။ လောကုတ္တရဿ
 နတ္ထိ သံကိလေသော။ လောကီယဿ သာဝဇ္ဇော အနဝဇ္ဇောတိ ဒုဝိဓော
 ဘေဒေါ။ တတ္ထ အညသတ္တာရာဒိသု အတ္တသန္တိယျာတနာဒိဟိ သာဝဇ္ဇော
 ဟောတိ၊ သော အနိဋ္ဌဖလော။ အနဝဇ္ဇော ကာလကိရိယာယ၊ သော
 အဝိပါကတ္တာ အဖလော။ လောကုတ္တရဿ နေဝတ္ထိ ဘေဒေါ။ ဘဝန္တရေပိ
 ဟိ အရိယသာဝကော အညံ သတ္တာရံ န ဥဒ္ဓိသတိ။ ယော ကေစ သရဏ-
 ဂတော ဂဟဋ္ဌော ဥပါသကော။ ရတနတ္ထယဥပါသနတော ဥပါသကော။ ပဉ္စ

ဝေရမဏိယော သီလံ။ သတ္တသတ္တမံသမဇ္ဇဝိသဝါဏိဇ္ဇာရဟိတံ ဓမ္မေန ဇီဝိကံ
အာဇီဝေါ။ ဝုတ္တသီလာဇီဝဝိပတ္တိံ ဝိပတ္တိံ နာမ။ ဝိပရိတာ သဗ္ဗတ္ထိ။

၁၆။ လန္တာမနုခေါတိ ဒုဂ္ဂတေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သက္ခိဿာမနုခေါနောတိ
သမိဒ္ဓေ သန္ဓာယ။ တတ္ထ ဝေရဉ္ဇာယံ။ ပဂ္ဂယုတိတိ ပတ္တံ ပဂ္ဂဟော၊ တေန ပဂ္ဂဟေန
ပတ္တေနာတိ အတ္တော။ သမာဒါယေဝါတိ နိဒဿနံ။ န စ ဝဇ္ဇတိတိ ပုန ပါကံ
ကိဉ္ဇာပိ ဝဇ္ဇတိ၊ တထာပိ န သုဋ္ဌ၊ ပက္ကတ္တာ ဝုတ္တံ။ “ဥတ္တဏှာလဘတ္တံ လဘိတွာပိ
ပိဓေတုံ န ဝဇ္ဇတိ”တိ အဋ္ဌကထာဝစနဉ္စေတ္ထ သာဓကံ။ “သာဝကာနံ ဝါ
သိက္ခာပဒံ ပညပေဿာမီ”တိ ဣမိနာ ဝစနေန အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိသီလံ သန္ဓာယ
“ပစ္ဆာ သီလ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဥပါလိတ္တေရောပိ တံ တံ ဝတ္ထု ပဋိစ္စ ဘဂဝတာ ဗဟူနိ
သိက္ခာပဒါနိ ပညတ္တာနိ အတ္ထိတိ ဝိပေတိ။ ယဒိ ဧဝံ ဝေရဉ္ဇာယံ “ဧတဿ ဘဂဝါ
ကာလော”တိ ဝစနံ န သမေတိတိ စေ? န၊ တတော ပုဗ္ဗေ သိက္ခာပဒါဘာဝပ္ပ-
သင်္ဂတော။ ထေရော ပန ပညတ္တာနိ ဌပေတွာ ဣဒါနိ ပညပေတဗ္ဗာနိ ပါတိ-
မောက္ခုဒ္ဓေသပ္ပဟောနကာနိ သန္ဓာယာဟ။ ဘဂဝါပိ “န တာဝ သာရိပုတ္တ
သတ္တာ သာဝကာနံ သိက္ခာပဒံ ပညပေတိ”တိ အဋ္ဌါလိသုတ္တေ^၁ ဝိယ ဧကစ္စေသု
ပညတ္တေသုပိ တတော ပရံ ပညပေတဗ္ဗာနိ သန္ဓာယာဟ။ ဣဓေဝ အဋ္ဌကထာယံ
“သာမဗ္ဗိ ပစနံ သမဏသာရပုံ န ဟောတိ န စ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝစနဉ္စ၊ တထာ
“ရတ္ထိန္ဒေဒေါ ဝါ ဝဿန္တေဒေါ ဝါ”တိ အာဒိဝစနာနိ စ အတ္ထိ။ အညထာ
“ဒွိဟာကာရေဟိ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော ဘိက္ခု၊ ပဋိပုစ္ဆန္တိ”တိ ဣဓေဝေဒံ ပါဠိဌပနံ
ဝိရုဇ္ဈတိတိ အာစရိယေန ဝိစာရိတံ၊ တံ သုန္တရံ ပုဗ္ဗေပိ ပညတ္တသိက္ခာပဒ-
သမ္ဘဝတော။ ကိန္တု ဣဓ ပါဠိဌပနဝိရောဓဝိစာရဏာ ပန နိပ္ပယောဇနာ ဝိယ
မမ ဒိဿတိ။ ကသ္မာ? ဥပါလိတ္တေရေန သင်္ဂတိကာလေ ဝုတ္တပါဌတ္တာ။
ရတ္ထိန္ဒေဒေါတိ သတ္တာဟကိစ္စံ သန္ဓာယ ဝုတ္တော။ “သတ္တာဟကရဏိယေန
ဂန္တာ ရတ္ထိန္ဒေဒေါ ဝါ ဝဿန္တေဒေါ ဝါ ဧကဘိက္ခုနာပိ န ကတော”တိ ဝုတ္တံ
ကိရ မဟာအဋ္ဌကထာယံ၊ တသ္မာ ဝဿန္တေဒဿ ကာရဏေ သတိ
သတ္တာဟကိစ္စံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိတိ ဧကေ။ ဝိနယဓရာ ပန နိစ္ဆန္တိ၊ တသ္မာ
အဋ္ဌကထာမိပ္ပါယော ဝိမံသိတဗ္ဗော၊ ဣမာယ ဝေရဉ္ဇာယံ အပ္ပိစ္ဆတာဒိပဋိပဒါယ
ပသန္ဓာ။ သာလီနံ ဝိကတိ သာလီဝိကတိ။

၁၇-ဂ။ ဥပပန္နမလောတိ ဗဟုဖလော။ “ခုဒ္ဓိ မဓု”န္တိ ပါဌော။ ထေရံ
သီဟနာဒံ နဒါပေတုံ ပုစ္ဆိတိ ဣမိနာ အာစရိယော ယံ ပုဗ္ဗေ အာဏာယ

ဌိတာနံ သာဝကာနံ မဟာနဘာဝတာဒဿနံ “ဝေရဇ္ဇာယံ နိဝါသပ္ပယောဇန” နှိ
အမှေဟိ ဝုတ္တံ၊ တံ သမ္မာဒေတိ၊ ရာဇဂဟေ ဝေရဇ္ဇာယဉ္ဇာတိ ဥဘယတ္ထ
ဝိတက္ကပ္ပါဒေ ဧကတော ပိဏ္ဍေတွာ ဒဿေန္တော “အထ ခေါ အာယသ္မတော
သာရိပုတ္တဿာ” တိ အာဒိမာဟ။ ကာလံ သန္ဓာယ စိရံ၊ ဌိတိံ သန္ဓာယ စိရတိ
ဝိဂ္ဂဟော။

ကာမံ ဟိ နောတိ အတ္တနော ဖလနိဗ္ဗတ္တိယာ သဟာယံ ဂစ္ဆတိတိ ကတ္တရိ
ဟေတု၊ တထာပိ ဣမ တေန ကရဏဘူတေန တဿ ဖလံ ဟိ နောတိ
ပဝတ္တတိတိ ဟေတု။ တထာ ဘုဒ္ဓန္တိ တေနာတိ ဘုဒ္ဓော။ ကိလသုနောတိ
ပယောဇနာဘာဝေန အဝါဝဉ္ဇာ။ အဗ္ဗောကိဏ္ဏာနိ ဝိသဘာဝေဟိ။ အာဂါ-
မိနိယာ အနာဂတေတိ အတ္ထော။ ဣမေသံယေဝ နောတိ ဒဿနတ္ထံ “သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ
ဟိ” တိ ဝုတ္တံ။ ယာဝ သာသနပရိယန္တာတိ ယာဝ ဗုဒ္ဓါ ခရန္တိ၊ တာဝါတိ အတ္ထော။
ခတ္ထိယဗြာဟ္မဏာဝ ဥစ္စာ၊ တတ္ထာပိ ဝိသေသံ ဒဿေတုံ “ဥစ္စနိစဉဋ္ဌာရဋ္ဌာရ-
ဘောဂါ” တိ။ “မနသိ ကတွာ” တိပိ ပါဌော။ ဥပသမ္မာဒုဥပသမ္မာဒုဣဇ္ဇေတံ
ဒွယံ မာဂဓေ “ဥပသမ္မဇ္ဇာ” တိ ဝုစ္စတိ။ အနုပါဒါယာတိ အာရမ္မဏကရဏ-
ဝသေန အဂ္ဂဟေတွာ။ အာသဝေဟိတိ ကတ္တရိ တတိယာဝိဘတ္တိ။ စိတ္တာနိတိ
ပစ္စတ္တဗဟုဝစနံ။ ဝိပုဋ္ဌိံ သူဘိ ကမ္မကာရကေ။ ဝိမောစိတာနိတိ အဓိပ္ပါယောတိ
အာစရိယော။ အာသဝေဟိတိ ပဒဉ္စ ပစ္စတ္တေ ကရဏဝစနံ ကတွာ ဂတ္ထိပဒေ
အတ္ထော ပကာသိတော။ ယဒိ အရိယမဂ္ဂေန နိရုဒ္ဓါနံ အာသဝါနံ ဝသေန
အနာသဝတာ၊ လောကေ စိတ္တာနိပိ အနာသဝါ သိယုံ။ န ဟိ နိရုဒ္ဓါနိ စိတ္တာနိ
အာရမ္မဏာနိ ကရောန္တိတိ တာနိ အနိရုဒ္ဓါသဝဝသေန သာသဝါနိတိ စေ။
သောတာပန္နဿ မဂ္ဂစိတ္တံ ဥပရိမဂ္ဂဝဇ္ဈာသဝဝသေန သာသဝံ၊ အဝသိဋ္ဌာသဝ-
သမုတ္တိန္ဒနာနဘာဝတ္တာ ဖလာနိ သာသဝါနိ သိယန္တိ? န၊ အာသဝသမုတ္တိန္ဒနာ-
နဘာဝါဂတဖလတ္တာ။ ဘိသနဿ ကရဏံ ဘိသနကတံ၊ တသ္မိံ ဘိသနကတသ္မိံ၊
ဘိသနကိရိယာယာတိ အတ္ထော။ ဣတ္ထိလိဂံ ဝိပလ္လာသံ ကတွာ နပုံသကလိဂံ၊
ပုရိသလိဂံ ဝါ ကတွာ။ နိမိတ္တတ္ထေတိ ဧတ္ထ—

“စမ္ပနိ ဒိပိနံ ဟန္တိ၊ ဒန္တေသု ဟန္တိ ကုဉ္ဇရံ။
ဝါလေသု စာမရိံ ဟန္တိ၊ သိင်္ဂေသု သရဘော ဟတော” တိ—

အဓိကရဏံ။

၂၀-၂၁။ နစိရဋ္ဌိတိကကာရဏေ ကထိတေ စိရဋ္ဌိတိကကာရဏံ အတ္ထတော
 ဝုတ္တပဋိပက္ခဝသေန ကိဉ္ဇာပိ သိဒ္ဓိံ၊ တထာပိ တံ ထေရဿ ဝိနယပညတ္တိ-
 ယာစနာယ ဩကာသကာရဏာဓိပ္ပါယတော ဝိနယပညတ္တိယာစနောကာသံ
 ပါပေတုံ ပုန ဘဂဝန္တိ “ကော ပန ဘန္တေ ဟေတူ”တိ ပုစ္ဆိ။ ဘဂဝါပိ
 ယာစနံ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတုကာမော ဗျာကာသိ။ “အာသဝဋ္ဌာနီယာ သံဃေ ပါတု-
 ဘဝန္တိ”တိ ပုဂ္ဂလဿ သံဃပရိယာပန္တတ္တာ ဝုတ္တံ။ အာဒရတ္ထဝသေနောတ္ထံ
 ခိန္တုတ္တံ၊ ဝုတ္တန္တိ ယသ္မာ ထေရော ပုဗ္ဗေ ရာဇဂဟေ၊ သမ္ပတိ ဝေရဉ္ဇာယန္တိ
 ခိန္တုတ္တံ၊ ကာစိ၊ တသ္မာ အာဒရေန ပုနပ္ပုနံ ယာစယမာနံ ပဿိတွာ သယမ္ပိ
 ဘဂဝါ အာဒရေနော “အာဂမေဟိ တံ သာရိပုတ္တာ”တိ အာဟ။ တေနတံ
 ဒီပေတိ “မာ တံ ပုနပ္ပုနံ ယာစာဟိ၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတာဝ မယာ တေ ယာစနာ၊
 ပုဗ္ဗေနန တဝယာစနံ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတာဝ မယာ ဧတ္တဟေ ကာလေ ဧတ္တကာနိသိက္ခာ-
 ပဒါနိ ပညတ္တာနိ၊ န တာဝ မေ သာဝကာနံ အာဏာပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသာ-
 နုဇာနနကာလော သမ္ပတ္တော၊ တက္ကာနုမာနဝသေန တယာ ‘တေဿ ဘဂဝါ
 ကာလော’တိ ပုနပ္ပုနံ နိဗ္ဗိသိသမာနောပိ နေသ သော ကာလော၊ ကိန္တု
 တထာဂတောဝ တတ္ထ ကာလံ ဇာနိဿတိ”တိ။ ယသ္မာ ပန “သိက္ခာပဒ-
 ပညတ္တိကာလတော ပဘုတိ အာဏာပါတိမောက္ခမေဝ ဥဗ္ဗိသိယတိ”တိ
 ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသပ္ပဟောနကသိက္ခာပဒမေဝ သန္ဓာယာဟ။
 “တက္ကာတိသိက္ခာပဒပညတ္တိယာစနာပေက္ခံ ဘုမ္မဝစန”န္တိ ဧကမေဝ ပဒံ ဝုတ္တံ
 တဿာ သိဗ္ဗိယာ ဣတရဿ သိဗ္ဗိတော။ “သာဝကာနံ ဝိသယဘာဝန္တိ ဣမိနာ
 မဟာပဒမတ္ထေရဝါဒေါ ပဋိက္ခိတ္တော”တိ အနုဂဏ္ဌိပဒေဝုတ္တံ၊ တံ သုန္နရံ ဝိယ၊။
 သမ္ပုဇေ ဂရဟာ။ ပရမ္ပုဇေ ဥပဝါဒေါ။ “န ဘိက္ခဝေ ဦးဒသဝသေေန။ ပ။
 ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ၊ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ ဘဂဝါ ဗုဒ္ဓတ္ထေန ဒသဝသိကော ဟုတွာ
 ပညပေသိ ဦးဒသဝသိကဿ တဿ တထာ သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ အဘာ-
 ဝတော။ န တဒါ အတိရေကဒသဝသိကောဝ ဒသဝသိကာနံ ရတ္တညမဟတ္တ-
 ပုတ္တိတော၊ တသ္မာ တံ သိက္ခာပဒံ ဝေရဉ္ဇာယံ ဝဿာဝါသတော ပုဗ္ဗေ ရာဇဂဟေ
 ဧဝ ပညတ္တန္တိ သိဒ္ဓိံ၊ တသ္မိံ သိဗ္ဗေ သိဗ္ဗမေဝ “ယာဝ န သံဃော ရတ္တညမဟတ္တံ
 ပတ္တောတိ ဝစနံ ဣတော ပုဗ္ဗေ ပဌမယာစနာယပိ ဝုတ္တ”န္တိ။ အဋ္ဌကထာယမ္ပိ
 ရတ္တညမဟတ္တပုတ္တကာလေ “ဒွေ သိက္ခာပဒါနိ”တိ ဂဏနပရိစ္ဆေဒဝစနံ ပဌမ-
 ယာစနာယ ဝုတ္တဝစနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ အညထာ ရတ္တညမဟတ္တပုတ္တကာလေ
 ဒွေ ဧဝ၊ န အညန္တိ အာပဇ္ဇတိ။

“အထ ခေါ် အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿာ”တိအာဒိမိ အယမာဒိတော ပဋ္ဌာယ အတ္ထဝိဘာဝနာ—အယံ ကိရာယသ္မာ အဿဇိတ္တေရတော ပဋိလခွံ ဧကဂါထာမတ္တကံ ဓမ္မပရိယာယံ နယသတသဟဿေဟိဝိဝေစေန္တော အရဟတ္တံ ပတွာ သာဝကပါရမီဉ္ဇုဏေ ဌိတော “အဟော ဝတ မဟာနုဘာဝေါယံ သဗ္ဗဓမ္မော၊ ယော ဝိနာပိ ဓမ္မသာမိနာ ပရမ္ပုခတော သုတမဇ္ဈေဝိ မယံ မဟန္တံ ဂုဏဝိသေသံ ဇနေသိ၊ သာဓု ဝတယံ သဗ္ဗဓမ္မော စိရံ တိဋ္ဌေယျာ”တိ စိန္တေန္တော “ကတမေသာနံ န ခေါ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ။ ပ။ န စိရဋ္ဌိတိက”န္တိ တမတ္ထံ၊ ကာရဏဉ္စ အတ္တနော အဂ္ဂသာဝကဉ္ဇုဏေန ပဋိဝိဋ္ဌိတွာ “သာဝကာနံ သိက္ခာပဒံ ပညတ္တန္တိအာဒိစိရဋ္ဌိတိကာရဏ”န္တိ နိဋ္ဌိကတွာဝိနယပညတ္တိယာစနောကာသ-ကရဏတ္ထံ ဘဂဝန္တံ ပုစ္ဆိ။ တတော ပဌဿ ဝိဿဇ္ဇနေ ဝိနယပညတ္တိယာစနော-ကာသေ သမ္ပတ္တေ “ဧတဿ ဘဂဝါ ကာလော၊ ဧတဿ သုဂတ ကာလော”တိ ဝိနယပညတ္တိံ ယာစိ။ တတော ဘဂဝါ တဿ ယာစနာယ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတဘာဝံ၊ “ဧတဿ ဘဂဝါ ကာလော”တိ ဝုတ္တကာလဿ အကာလတံ၊ ကာလဿ စ အနုညဝိသယတံ ဒီပေန္တော “အာဂမေဟိ တွ”န္တိအာဒိမာဟ၊ တတော ဘဂဝါ တဿ ယာစနံ၊ သတ္တေသု ကာရုညတဉ္စ ပဋိစ္စ “တေန ခေါ ပန သမယေန ဘိက္ခု။ အနုပဇ္ဈာယကာ အနာစရိယကာ အနောဝဒိယမာနာ”တိအာဒိနာ၊ နယေန ဝေပုလ္လမဟတ္တတံ ပဋိစ္စ သတ္တာ သာဝကာနံ ဥပဇ္ဈာယဝတ္တာဒိနိ ဝိနယ-ကမ္မာနိ၊ တဒနုရူပသိက္ခာပဒါနိ စ ပညပေသိ။ တတော အနုက္ကမေန ဒွါဒသမဝဿံ ဝေရဉ္စာယံ ဝသိ။ တဒါ စ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော သတ္တာရာ နိဋ္ဌိဋ္ဌေသု စိရဋ္ဌိတိဟေတုသု ဇာတေသု “နဝံသတ္ထုသာသနမဟတ္တတာ စ သမ္ပတိ ဇာတာ၊ ဝိနယပညတ္တိံ စ ဗဟုတရာ ဇာတာ၊ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသော ဧဝေကော န တာဝ သာဝကာနံ အနုညာတော၊ သော စ ပရိသုဗ္ဗေန သံသေန ကရိယတိ။ သံသောပိ ဧတရဟိ ပရိသုဗ္ဗေါ ပစ္စိမကဿ သောတာပန္နတ္တာ”တိ စိန္တေတွာ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသံ အနုဇာနာပေတုကာမော ယတ္တကေဟိ စ သိက္ခာပဒေဟိ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသော အနုဇာနိယတိ၊ တတ္တကာနံ ပညတ္တိ-ယာစနပုဗ္ဗင်္ဂမံ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသံ ယာစန္တော ပုဗ္ဗုပ္ပန္နဝိတက္ကသုစနပုစ္ဆာ-ဝိဿဇ္ဇနက္ကမဝသေန ယာစနောကာသေ သမ္ပတ္တေ “ဧတဿ ဘဂဝါ ကာလော”တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ “ယံ ဘဂဝါ သာဝကာနံ သိက္ခာပဒံ ပညပေယျာ”တိ ပါတိမောက္ခု-ဒ္ဓေသပ္ပဟောနကသိက္ခာပဒံ သန္တာယာဟ၊ အယမတ္ထော အဒ္ဓါလိသုတ္တေန

ဒီပေတဗ္ဗော။ တတ္ထ ဟိ ဗဟူသု သိက္ခာပဒေသု ပညတ္တေသု၊ ပညပိယမာနေသု
 စ “န တာဝ ဘဒ္ဒါလိ သတ္တာ သာဝကာနံ သိက္ခာပဒံ ပညပေတိ” တိအာဒိ၊ ဝုတ္တံ
 အပညတ္တံ ဥပါဒါယ၊ တထာ ဣဓာပိ အပညတ္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
 ပရိသုဒ္ဓတ္တာ သံဃဿ သမ္ပတိ သာဝကာနံ အာဏာပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသံ နာန-
 ဇာနာမီတိ ဒဿေန္တော “နိရုဗ္ဗုဒ္ဓေါ” တိအာဒိမာဟ။ န ဟိ ပရိသုဒ္ဓေ သံဃေ
 ဩဝါဒပါတိမောက္ခုဒ္ဓေဿ အနုဒ္ဓေသကာရဏံ အတ္ထိ တသ္မိံ သတိ
 အာဏာပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသာနဇာနာမိပ္ပါယတော။ တထာ စ သော တတော
 အဋ္ဌန္တံဝဿာနံ အစ္စယေန အနုညာတော။ ယထာဟ ပါတိမောက္ခုပနက္ခန္ဓကေ၊
 “န ဒါနာဟံ ဘိက္ခဝေ ဣတော ပရံ ဥပေါသထံ ကရိဿာမိ။ ပ။ ပါတိမောက္ခံ
 ဥဒ္ဓိသေယျာထာ” တိ။ ယံ ပန ဥပသမ္ပဒက္ခန္ဓကေ၊ “တေန ခေါ ပန သမယေန
 ဘိက္ခု။ အညတရံ ဘိက္ခု၊ ဥပသမ္ပဒေတွာ ဧကေံ ဩဟာယ ပက္ကမိံသု။ ပ။ သော
 တဿာ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝိတွာ စိရေန အဂမာသိ” တိ ဝတ္ထု အာဂတံ၊ တံ
 သုဒိန္နဝတ္ထုတော ပရဘော ဥပ္ပန္နမ္ပိ တတ္ထ ယထာမိကာရံ သမောဓာနေတုံ ဝုတ္တံ။
 တထာ တတ္ထေဝ “ဥဘယာနိ ခေါ ပနဿ ပါတိမောက္ခာနိ ဝိတ္တာရေန
 သွာဂတာနိ ဟောန္တိ” တိအာဒိနာ၊ အင်္ဂါနိဝိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ န ဟိ အာဒိတော
 ဧဝ ဥဘတောပါတိမောက္ခာနိ သိဌါနိတိ။ အပိစ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ
 အယမနုက္ကမော ဝေဒိတဗ္ဗော—သေယျထိဒံ? ရာဟုလကုမာရေ ဥပ္ပန္နေ
 ဗောဓိသဓတ္တာ နိက္ခမိဘွာ ဆဗ္ဗဿာနိ ဒုက္ကရံ ကတွာ သတ္တမေ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊
 တသ္မိံ ဧဝ သံဝစ္ဆရေ ကပိလဝတ္ထု၊ ဂန္ဓာ ရာဟုလကုမာရံ ပဗ္ဗာဇေသိ။
 အဗ္ဗလဋ္ဌိကရာဟုလောဝါဒသုတ္တန္တကထာယံ၊ “အယဉ္ဇိ အာယသ္မာ သတ္တ-
 ဝဿိကကာလေ ဘဂဝန္တံ စိဝရကဏ္ဍေ ဂဟေတွာ ‘ဒါယန္တံ မေသမဏ ဒေဟိ၊
 ဒါယန္တံ မေသမဏ ဒေဟိ’ တိ ဒါယန္တံ ယာစမာနော ဘဂဝတာ ဓမ္မသေနာ-
 ပတိသာရိပုတ္တတ္ထေရဿ နိယျာဒေတွာ ပဗ္ဗာဇိတော” တိ စ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ
 ရာဟုလကုမာရံ အာရဗ္ဘ “အနဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တိဟိ သရဏဂမနေဟိ
 သာမဏေရပဗ္ဗဇ္ဇ” န္တိ ဝုတ္တတ္တာ သရဏဂမနုပသမ္ပဒါ ပဌမဝဿန္တန္တရေ ဧဝ
 ပဋိက္ခိတ္တာ၊ ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မဝသေန ဥပသမ္ပဒါ အနုညာတာတိ ပညာယတိ။
 အပိစ ရာဟုလဝတ္ထုနိ? “န ဘိက္ခဝေ အနုညာတော မာတာပိတုဟိ ပုတ္တော
 ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော၊ ယော ပဗ္ဗာဇေယျ၊ အာပတ္တိဒုက္ကဋ္ဌဿာ” တိ သိက္ခာပဒံ ပညတ္တံ၊
 တသ္မာ ဣတော ပုဗ္ဗေပိ သိက္ခာပဒါနိ ပညတ္တာနိတိ သိဌံ။

၁-မ ၂-၁၀၈-ပိဋေ၊

၂-ပိ ၄-၄၂၄-ပိဋေ၊

၃-ပိ ၃-၁၃၄-ပိဋေ၊

၄-ပိ ၂-၇၄-အံ ၃-၁၀၆-၃၁၂-ပိဋေသု၊

၅-မ-၆ ၃-၈၈-ပိဋေ၊

၆-ပိ ၃-၁၁၅-ပိဋေ၊

၇-ပိ ၃-၁၁၆-ပိဋေ၊

သုတွာ စ ယော ဟေတုနိရောဓမဂ္ဂံ၊
 နိရောဓုပါယံ ပဋိဝိဇ္ဈိ ဝိပ္ပံ။
 ဇာတောပေက္ခေန အသေသမေတံ၊
 လောကံ ဝိပဿီ သုဂတဂ္ဂသံဃော။
 သော ဓမ္မသေနာပတိ အဂ္ဂသိသော၊
 သဒ္ဓမ္မရာဇဿ တထာဂတဿ။
 သယံ မုနိန္ဒေန ယသဿ ပတ္တော၊
 အနေကသော သောဠသဓာ ပသတ္တော။
 တဿာ ဟိ သိက္ခာပဒဗန္ဓကာလော၊
 ဤတုဗ္ဗိ လောကေ အတိဘာရိယောဝ။
 ပဂေဝ သိက္ခာပဒဘဝဘေဒေါ၊
 ပဂေဝ အညော ဥဘယတ္ထ တတ္ထ။
 ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အဝိ တံ ဒွယန္တ၊
 ဤတုံ န သက္ကာဝ ပဂေဝ နေတုံ။
 နိဿိသယံ တတ္ထ တထာဂတောဝ၊
 ဇာနိဿတိစွာဟ တထာဂတောတိ။
 ဣစ္စေတမတ္ထံ ဣဓ ဘိက္ခု ဥတွာ၊
 သိက္ခာပဒါနံ ကမဘာဝဘေဒံ။
 ဤတုံ သယံ နော န ပရေ စ နေတုံ၊
 ပရိယေသိတဗ္ဗော ဣဓ ယုတ္တိမဂ္ဂေါ။

တတ္ထ ကမဘေဒေါ သိက္ခာပဒါနံ ပရတော အာဝိ ဘဝိဿတိ။ ဘာဝဘေ-
 ဒေါ တာဝ ဥက္ခိတ္တကာနုဝတ္တနပစ္စယာ ဘိက္ခု အနာပတ္တိကော၊ ဘိက္ခုနီ ပန
 သမနုဘဠာ ပါရာဇိကာ ဟောတိ။ ပါရာဇိကာပတ္တိပဋိစ္ဆာဒနေ ဘိက္ခုဿ
 ဒုက္ကဋ်၊ ဘိက္ခုနိယာ ပါရာဇိကံ။ ဒုဠုလ္လိ အာရောစေန္တဿ၊ ပဋိစ္ဆာဒေန္တဿ
 စ ပါရိတ္တိယံ။ မဟာသာဝဇ္ဇံ ပါရာဇိကံ အာရောစေန္တဿ၊ ပဋိစ္ဆာဒေန္တဿ
 စ ဘိက္ခုဿ ဒုက္ကဋ်။ ဣစ္စေမာဒီဟိ အဘာဝဘေဒသိက္ခာပဒါနံ ဣဓ ဘာဝ-
 ဘေဒန ယုတ္တိပရိယေသနံ သာဓယမာနောပိ သိယာ အနုမ္မာဒဝိသုတ-
 ဘာဂီတိ။ ဧတ္တာဝတာ သကလဿပိ ဝိနယပိဋကဿ ဝိတက္ကယာစန-
 ကာလကာလညူကာရဏဖလပယောဇနေဟိ သတ္တဟိ အင်္ဂေဟိ ပဋိဇ္ဈေတံ
 နိဒါနမာယသ္မတာ ဥပါလိတ္တေရေန နိဒဿိတံ ဟောတိ။ တတ္ထ ဝေရဿ

ဝိနယပညတ္တိယာစနဟေတုဘူတော ဝိတက္ကော နာမ။ တဿေဝ “တေဿ ဘဂဝါ ကာလော”တိအာဒိနာ ပဝတ္တာ ယာစနာ နာမ။ ရတ္တညူဝေပုလ္လလာ-
ဘဂ္ဂဗာဟုသစ္စမဟတ္တပ္ပတ္တိ ကာလော နာမ။ သဗ္ဗညူ ဧဝ ကာလညူ နာမ။
အာသဝဋ္ဌာနိယာနံ ဓမ္မာနံ ပါတုဘာဝေါ ကာရဏံ နာမ။ “တေသံယေဝ
အာသဝဋ္ဌာနိယာနံ ဓမ္မာနံ ပဋိသဘတာယာ”တိ ဝစနတော အာသဝဋ္ဌာနိယ-
ဓမ္မပဋိသဘတော ဖလံ နာမ။ “ယထယိဒံ ဗြဟ္မစရိယံ အဋ္ဌနိယံ အဿာ”တိ
ဝစနတော သာသနဗြဟ္မစရိယဿ စိရဋ္ဌိတိ ပယောဇနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဟောတိ
စေတ္တ—

“ဝိတက္ကော ယာစနာ ကာလော၊ ကာလညူကာရဏံ ဖလံ။
ပယောဇနန္တိ သတ္တင်္ဂံ၊ နိဒါနံ ဝိနယဿိဓာ”တိ။

၂၂။ အန္တိမမဏ္ဍလန္တိ အပ္ပန္တရမဏ္ဍလံ။ တဉ္စိ ဣတရေသံ အန္တော ဟောတိ၊
ခုဒ္ဒကမဏ္ဍလံ ဝါ။ အနုမတိဒါနဝသေန တေသံ ဘိက္ခုနံ ဒတ္တာ။ တေသံ
ဗုဒ္ဓါနံ စာရိကာယ ဝိနေတဗ္ဗာ ဝေနေယျသတ္တာ။ ဩစိနန္တံ ဝိယာတိ
ဗဟုပုပ္ဖံ ဂစ္ဆိ မာလာကာရာ စိရံ ဩစိနန္တိ။ ဧဝံ ဗဟုဝေနေယျေသု ဂါမာဒိသု
စိရံ ဝသန္တာ ဝေနေယျပုညံ ပရိဟရန္တာ စရန္တိ။ သန္တံ သုခံ၊ န ဝေဒနာသုခံ
ဝိယ သပရိပ္ပန္တံ။ ဒသသဟသစက္ကဝါဠေဘိ ဒေဝါနံ ဝသေန ဝုတ္တံ။ မနဿာ
ပန ဣမသ္မိယေဝ စက္ကဝါဠေ ဗောဓနေယျာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ မဟာကရုဏာယ ဓုဝံ
သတ္တသမဝလောကနံ။ ဩတိဏ္ဏေတိ ပရိသမဇ္ဈံ အာဂတေ၊ အာရောစိတေ
ဝါ။ ယေန ကာရဏေန မယံ တုမှာကံ ဒေယျဓမ္မံ ဒေယျာမ၊ တံ ကုတော
သက္ကာ လဒ္ဓါ။ ဗဟုကိစ္စာ ဟိ ဃရာဝါသတိ။ ဒုတိယဝိကပ္ပေ တန္တိ ဒေယျဓမ္မံ။
“တုမှေဟိ တံ ကုတော လဒ္ဓါ”တိ အနုဂဏ္ဌိပဒေ ဝုတ္တံ။ ကေစိ ပန “ပဌမံ ကိရိယံ
ပေက္ခတိ၊ ဒုတိယံ ဒေယျဓမ္မ”န္တိ ဝဒန္တိ။ အာစရိယော ပန “ပဌမယောဇနာယ
ယံ ဒါနပုညံ၊ တံ ကုတော လဒ္ဓာ။ ပုညန္တရာယဗဟုလာ ဟိ ဃရာဝါသတိ။
ဒုတိယယောဇနာယ တေမာသပ္ပန္တရေ ယမဟံ ဒေယျံ၊ အတိက္ကန္တကာလတ္တာ
တမဟံ သမ္ပတိ ကုတော ဒေယျန္တိ ဒေယောဘိ”တိ ဝဒတိ။ သီလာဒိကုသလဓမ္မ-
သန္တဿနာဒိဓမ္မရတနဝသံ။

၂၃။ ပတ္တုဏ္ဏဒေသေ ပတ္တုဏ္ဏံ ပဋဝရံ။ မဟာယာဂန္တိ မဟာဒါနံ။
ပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပန္တိ တေမာသံ သောတဗ္ဗံ အဇ္ဇေ သုဏ္ဏိန္တိ။

တတြိဒန္တိ ဣဒံ ကာရဏံ။

ဥပါလိဒါသကောတိ အာစရိယပရမ္ပရတော။ ဗာဘိရုက္ခန္တရနိဒါနံ၊ သိက္ခာ-
ပဒါနံ ပညတ္တိဋ္ဌာနသင်္ခါတံ အာဝေဏိကနိဒါနဉ္စ သန္ဓာယာဟ “နိဒါနဿ
ပဘေဒဒီပနတော”တိ။ ထေရဝါဒါဒိ ဝတ္ထုပ္ပဘေဒေါ။ သကာယ ပဋိညာယ
မေတ္တိယံ ဘိက္ခုနိ နာသေထာတိအာဒိ ပရသမယဝိဝဇ္ဇနတောတိအာဒိ။
ဝိဘင်္ဂနယဘေဒဒဿနတောတိ တိဿော ဣတ္ထိယော ဘူမဋ္ဌံ ထလဋ္ဌန္တိအာဒိ။
ဧတ္တာဟ—ကို ဘဂဝတော မာရာဝဇ္ဇနပဋိဃာတာယ သတ္တိ နတ္ထိတိ? အတ္ထိ၊
တထာပိဿ ပစ္စာ ဥပဂုတ္တကာလေ ပသာဒဟေတုတ္တာ အဓိဝါသေတိ။ ဧတ္ထ
ဥပဂုတ္တာဓိဋ္ဌာနံ ဝတ္ထဗ္ဗံ။ ဗုဒ္ဓါနံ အာစိဏ္ဏန္တိ ဒိဇေဿနေန ကိပယောဇနန္တိ
စေ? မာရာဝဇ္ဇနဟေတု မြာဟ္မဏဿ ပုညန္တရာယောတိ ပယောဇနံ။

ဒိဇောပိ သော မာရမနောရထဿ၊
ဘင်္ဂံ ကရောန္တော ဇိနပုဂံဝဿ။
သဿိဿသံဃဿ အဒါသိ ဒါနံ၊
အသေသကံ ကပ္ပိယဘဏ္ဍာဘေဒံ။

ကို ဘဂဝါ သသိဿော တာဝ မဟန္တံ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ဥဗ္ဘဏ္ဍိကံ ကတွာ
အဂမာသိတိ? န အဂမာသိ၊ တေမာသိဘာဂိယံ ပန ပုညရာသိကံ ဒေယျဓမ္မံ
အပ္ပဋိက္ခိပန္တော မြာဟ္မဏဿ ဥပါယတော သတ္တာ အဒါသိ။

တဒညထာ မာရမနောရထောဝ၊
ပူရော သိယာ နေဝ ဒိဇဿ ဘိယျော။
ပါပံ မဟန္တံ အပိ ပါပုဏ္ဏေယျ၊
မိစ္ဆာဘိမာနေန တထာဂတေ သော။

တဿာ ဘဂဝါ အဿာဒိယန္တော တံ ဒေယျဓမ္မံ အပ္ပဋိက္ခိပန္တော ဥပါ-
ယေန မြာဟ္မဏဿ ပုညဗုဒ္ဓိံ ကတွာ၊ မာရဿ စ မနောရထဝိဃာတံ ကတွာ
အဂမာသိတိ၊ “အယံ နယော အဋ္ဌကထံ ဝိနာပိ ပါဠိနယာနုလောမတော
သိဋ္ဌေါ”တိ ဝဒန္တိ။ ကထံ?—

“သတ္တာ သသိဿော ယဒိ အဂ္ဂဟေသိ၊
ဒိဇဿ တံ စိဝရမာဒိတောဝ။
နာထဿ နော ဝိသတိဝဿကာလေ၊
ဝိရုဇ္ဈတေ ဇီဝကယာစနာပိ။
တထာပိ သဗ္ဗံ သုဝိစာရယိတွာ၊
ယုတ္တံ နယံ စိန္တယိတုံဝ ယုတ္တံ”န္တိ။

ဣဒါနိ အာယသ္မာ ဥပါလိတ္တေရော ဝိနယပညတ္တိယာ သာဓာရဏ-
နိဒါနံ ဒေသေတွာ သိက္ခာပဒါနံ ပါဠေက္ကံ ပညတ္တိဋ္ဌာနသင်္ခါတံ နိဒါနမာဒိ°
ကတွာ ပုဂ္ဂလပညတ္တိအနုပညတ္တိဝိဘာဂါပတ္တိဘေဒန္တရာပတ္တိအာဒိကံ နာနပ္ပ-
ကာရံ ဝိမိ° နိဇ္ဇေဋ္ဌံ နိဂ္ဂမ္ဘံ ကတွာ ဒေသေတုံ “အထ ခေါ ဘဂဝါ ဝေရဉ္ဇာယံ
ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ”တိအာဒိမာဟာတိ။ ဣဓ ဌတွာ—

သိက္ခာပဒါန သဗ္ဗေသံ၊ ကမဘေဒံ ပကာသယေ။

တသ္မိ° သိဗ္ဗေ နိဒါနာနံ၊ ကမသိဒ္ဓိ ယတော ဘဝေ။

တတ္ထ သဗ္ဗသိက္ခာပဒါနံ ယထာသမ္ဘဝံ ဒေသနာက္ကမော ပဟာနက္ကမော
ပဋိပတ္တိက္ကမော ဥပတ္တိက္ကမောတိ စတုဗ္ဗိမော ကမော လမ္ဘတိ။ တတ္ထ ဘဂဝတာ
ရာဇဂဟေ ဘိက္ခုနံ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသံ အနုဇာနန္တေန ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသဿ
ယော ဒေသနာက္ကမော အနုညာတော၊ တံ ဒေသနာက္ကမမနုလောမေန္တော
အာယသ္မာ မဟာကဿပေါပဌမံပါရာဇိကုဒ္ဓေသံပုစ္ဆိ၊ တဒနန္တရံသံဃာဒိသေ-
သုဒ္ဓေသံ၊ တတော အနိယတုဒ္ဓေသံဝိတ္ထာရုဒ္ဓေသဉ္စပုစ္ဆိတွာ တဒနန္တရံ ဘိက္ခုနိဝိ-
ဘင်္ဂဉ္စတေနေဝ အနုက္ကမေနပုစ္ဆိ၊ နိဒါနုဒ္ဓေသန္တောဂဓာနဉ္စသရူပေန အနုဒ္ဓိဋ္ဌာနံ
ပုစ္ဆနတ္ထံ ခန္ဓကေဝိ ပုစ္ဆိ။ ဧတေန စ ခန္ဓကေ ပညတ္တာ ထုလ္လစ္စယာ သင်္ဂဟိတာ
ဟောန္တိ။ ပုစ္ဆိတာနုက္ကမေနေဝ ဥပါလိတ္တေရော တံ သဗ္ဗံ သာပတ္တိဘေဒါဒိကံ
ဒေသေန္တော ထုလ္လစ္စယဒုပ္ပာသိတအာပတ္တိသမုဋ္ဌာနာဒိဒိပကံ အန္တောကတွာ
ဒေသေသိ၊ အယမေတ္ထ ဒေသနာက္ကမော။ ဥဘတောဝိဘင်္ဂခန္ဓကတော ပန
ဥစ္စိနိတွာ တဒါ ပရိဝါရပါဠိ ဝိသုံ ကတာ။ ဣမမေဝ နယံ သန္ဓာယ အဋ္ဌကထာယံ
ဝုတ္တံ “ဧတေနေဝ ဥပါယေန ခန္ဓကပရိဝါရေဝိ အာရောပေသု”န္တိအာဒိ°။
အဝိစ ပါဠိယာ “ဧတေနေဝပါယေန ဥဘတောဝိနယေ ပုစ္ဆိ။ ပုဋ္ဌော ပုဋ္ဌော
အာယသ္မာ ဥပါလိ ဝိဿဇ္ဇေသိ”တိ ဧတ္တကမေဝ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ မဟာကဿပေါ
ဥဘတောဝိဘင်္ဂေ ဝေ ပုစ္ဆိ။ ဝိဿဇ္ဇေန္တော ပန အာယသ္မာ ဥပါလိ နိဝရသေသံ
ဒေသေန္တော ခန္ဓကပရိဝါရေ အန္တောကတွာ ဒေသေသိ။ တဒါ စ ခန္ဓကပရိဝါရ-
ပါဠိ ဝိသုံ ကတာတိ အယံ ဒေသနာက္ကမော။ ယဒိ ဧဝံ နိဒါနုဒ္ဓေသော ပဌမံ
ဒေသေတဗ္ဗောတိ စေ? န၊ တဒသမ္ဘဝတော။ သော ဟိ “ယဿ သိယာ
အာပတ္တိ”တိအာဒိနာ၊ နယေန ပဝတ္တတ္တာ ပဌမံ သိက္ခာပဒံသင်္ဂဟိတာသု
အာပတ္တိသု အဒဿိတာသု န သမ္ဘဝတိ။ “ယာနိ မယာ ဘိက္ခုနံ ပညတ္တာနိ
သိက္ခာပဒါနိ၊ တာနိ နေသံ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသံ အနုဇာနေယျ”န္တိ၊ ဝစနတော
သိက္ခာပဒါနေဝ ပဌမံ ဒေသေတဗ္ဗာနီတိ ပါရာဇိကုဒ္ဓေသက္ကမော သမ္ဘဝတိ။

ပါရာဇိကုဒ္ဒေသာဒိသင်္ဂဟိတာနံ အာပတ္တိအကုသလာနံ ယထောဋ္ဌာရိကက္က-
မေန ပဟာတဗ္ဗတ္တာ ပဟာနက္ကမောပေတ္တ သမ္ဘဝတိ။ ဥပသမ္ပန္နသမနန္တရံ
“တာဝဒေဝ စတ္တာရိ အကရဏီယာနိ အာစိက္ခိတဗ္ဗာနိ”တိ^၁ ဝစနတော
“သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု”တိ၊ ဝစနတော စ ယထာ ဂရုဏံ
အာစိက္ခဏံ သိက္ခနေန ပဋိပတ္တိက္ကမောပေတ္တ သမ္ဘဝတိ။ ဧဝမိမေဟိ တိဟိ
ကမေဟိ ဒေသေတဗ္ဗာနဓမ္မေတေသံ သိက္ခာပဒါနံ ယထာသမ္ဘဝံ ဥပတ္တိက္ကမော
သမ္ဘဝတိ။ တထာ ဟိ ယံ ယံ သာဓာရဏံ၊ တံ တံ ဘိက္ခု အာရဗ္ဘ ဥပ္ပန္န ဧဝ
ဝတ္ထုသ္မိံ “ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဆန္ဒသော မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝေယျာ”တိ
ဘိက္ခုနီနမ္မိ ပညတ္တိ။ အညထာ တံ ဘိက္ခုနီနံ အနုပ္ပန္နပညတ္တိ သိယာ။ တတော
“အနုပ္ပန္နပညတ္တိ တသ္မိံ နတ္ထိ”တိ^၂ ပရိဝါရေ ဧတံ ဝစနံ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ဧတ္တာဝတာ
ပုရိမေန ကမတ္တယေန ပဌမံ ဒေသေတဗ္ဗတံ ပတ္တေ ပါရာဇိကုဒ္ဒေသေ
ပဌမုပ္ပန္နတ္တာ မေထုနဓမ္မပါရာဇိကံ သဗ္ဗပဌမံ ဒေသေတုကာမော ဥပါလိတ္တေရော
“တဏှိ သုခံ ဘဂဝါ ဝေသာလိယ”န္တိ ဝေသာလိမေဝ ပါပေတွာ ဌပေသိ။
အညထာ ဗာရာဏသီယံ ပညတ္တာနံ “န ဘိက္ခဝေ မနုဿမံသံ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗ”န္တိ^၃
ဧဝမာဒိနံ ဒေသနာဓိပ္ပါယေ သတိ ဗာရာဏသီ ပါပေတွာ ဌပေယျာတိ။

အတ္တန္တရနိဒါနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝေရဉ္စကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဝိ ၃-၁၃၄-ပိဋ္ဌေ။

၂-ဝိ ၅-၁၄၅-ပိဋ္ဌေ။

၃-ဇေ-၃ ၁-၅—န-၇-သ

၂-ဒိ ၁-၅၉-ပိဋ္ဌေ။

၄-ဝိ ၃-၃၁ ၂-ပိဋ္ဌေ။

၁-ပါရာဇိကကဏ္ဍ

၁-ပဌမပါရာဇိက သုဒိန္နဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ

ပဌမသေတ္တ နိဒါနော၊ ဌတွာ ပါရာဇိကဿ ဝိညေယျော။
စောဒနာပရိဟာရနယော၊ ပုဂ္ဂလဝတ္ထုပ္ပကာသနေယော။

တတ္ထ ဘဂဝါ ဝေရဉ္ဇာယံ ဝုတ္တဝသော အနုပုဗ္ဗေန စာရိကံ စရန္တော
ကတ္တိကဇုဏ္ဍပက္ခေ ဝေ ဝေသာလိံ ပါပုဏိတွာ ယာဝ ပဌမပါရာဇိကသိက္ခာ-
ပဒပညာပနံ၊ တာဝ အဋ္ဌ ဝဿာနိ ဝေသာလိယံယေဝ ဝိဟရန္တော ဝိယ
ပါဠိက္ကမေန ဒိဿတိ၊ န စ ဘဂဝါ တာဝတ္တကံ ကာလံ တတ္ထေဝ ဝိဟာသိ။
သော ဟိ သုဒိန္နဿ သာဝကာနံ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပသမ္ပဒဉ္စ အနုဇာနိတွာ
ယထာဘိရန္တံ တတ္ထ ဝိဟရိတွာ စာရိကံ စရန္တော ဘေသကဋ္ဌာဝနံ ပတွာ
တတ္ထ တေရသမံ ဝဿံ ဝသိ၊ တေနော အနုက္ကမေန သာဝတ္ထိံ ပတွာ စုဒ္ဓသမံ
ဝဿံ ဝသိ၊ ပန္နရသမံ ကပိလဝတ္ထုမ္ပိ၊ သောဋ္ဌသမံ အာဋ္ဌဝိယံ၊ တတော
ဝုတ္တဝသော စာရိကံ စရန္တော ရာဇဂဟံ ပတွာ သတ္တရသမံ ဝသိ၊ ဣမိနာ
အနုက္ကမေန အပရာနိပိ တိဏိ ဝဿာနိ တတ္ထေဝ ဝသိ။ ဧတ္တာဝတာ ဘဂဝါ
ပရိပုဏ္ဏဝိသတိဝသော ရာဇဂဟတော အနုပုဗ္ဗေန ဝေသာလိံ ပါပုဏိ၊
တတော ဥပသမ္ပဒါယ အဋ္ဌဝသိကော သုဒိန္နော ဝေသာလိယံယေဝ မေထုနံ
ဓမ္မံ အဘိဝိညာပေသိ၊ တတော ဘဂဝါ တသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ ပဌမံ ပါရာဇိကံ
ပညပေသိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ယသ္မာ ဥပါလိတ္တေရော ဣတော ပဌမတရံ
တတ္ထ ဝေသာလိယဉ္စ ပညတ္တသိက္ခာပဒါနိ အဒေသေတုကာမော၊ ဝိနယနိဒါနာ-
နန္တရံ ပဌမပါရာဇိကမေဝ ဒေသေတုကာမော၊ တသ္မာ ဝေသာလိယံ ပဌမံ နိဝါသံ၊
ပစ္ဆာ ဣမဿ သိက္ခာပဒဿ ပညတ္တိကာလေ နိဝါသဉ္စ ဧကတော ကတွာ
“တဏှံ သုဒ္ဓံ ဘဂဝါ ဝေသာလိယ”န္တိ အာဒိမာဟ၊ တေန ဝုတ္တံ “ပဌမသေတ္တ
နိဒါနော၊ ဌတွာ။ပ။ ပကာသနေယောဝါ”တိ။ တသ္မာ ဣမသ္မိံ ပဌမပါရာဇိကဿ
ပညတ္တိဋ္ဌာနသင်္ခါတေ နိဒါနော ဌတွာ “တေန ခေါ ပန သမယေန ဝေသာလိယာ
အဝိဇ္ဇာရေ ကလန္တဂါမော နာမ ဟောတိ။ပ။ အညတရံ ဝဇ္ဇိဂါမံ ဥပနိဿာယ
ဝိဟရတိ”တိ ဧတသ္မိံ ဣမဿ သိက္ခာပဒဿ ပုဂ္ဂလပ္ပကာသနေ၊ “တေန ခေါ
ပန သမယေန ဝဇ္ဇိ ဒုပ္ပိန္နာ ဟောတိ။ပ။ တိက္ခတ္တံ မေထုနံ ဓမ္မံ အဘိဝိညာ-
ပေသိ”တိ ဣမသ္မိံ ဝတ္ထုပ္ပကာသနေ စ စောဒနာနယော၊ ပရိဟာရနယော စ

ဝေဒိတဗ္ဗောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတြာယံ ပကာသနာ—ကိမတ္ထံ ယေရေန အညေသံ သိက္ခာပဒါနံ ပုဂ္ဂလဝတ္ထုနိ ဝိယ သင်္ခေပတော အဝတွာ ယတ္ထ စ သော ဥပ္ပန္နော၊ ယထာ စ ဓမ္မေ ပသန္နော၊ ယထာ စ ပဗ္ဗဇိတော၊ ယထာ စ ဣမံ ဝတ္ထု ဥပ္ပါဒေတိ၊ တံ သဗ္ဗံ အနဝသေသေတွာ ပုဂ္ဂလဝတ္ထုနိ ဝိတ္တာရတော ဝုတ္တာနီတိ စေ? ဝုစ္စတေ—

ဧဝံ သဒ္ဓါယ ကိစ္ဆေန၊ မဟန္တေ ဘောဂဉာတကေ။
ဟိတွာ ပဗ္ဗဇိတာနမ္ပိ၊ ပေသလာနမ္ပိ သဗ္ဗသော။

သဗ္ဗလာမကဓမ္မာယံ၊ မေထုနော ယဒိ သမ္ဘဝေ။
န ဓမ္မဒေသနာယေဝ၊ သိဒ္ဓါ ဝိရတိ သဗ္ဗသော။

တသ္မာ နဝင်္ဂသဒ္ဓမ္မေ၊ သတ္တာရာ ဒေသိတေပိ စ။
ဝိနယော ပညပေတဗ္ဗော၊ တတော ဓမ္မဝိသုဒ္ဓိဟိ။

ဝိနယာဘာဝတော ဧဝံ၊ အဇ္ဈာစာရော ဘဝိဿတိ။
တသ္မာ ဝိနယပညတ္တိ၊ သာတ္ထိကာ ပေသလဿပိ။

အနာဒိနဝဒဿာဝိ၊ ယသ္မာ ယံ ပါပမာစရိ။
ဝိနယောယေဝ သဒ္ဓါနံ၊ အာဒိနဝဝိဘာဝိနော။

တသ္မာ သဒ္ဓါနုသာရိနံ၊ ဝိနယော သာတ္ထကောဝ ယံ။
ဓမ္မော ဓမ္မာနုသာရိနံ၊ တတော ဥဘယဒေသနာ။

အပိ စ ယဒိ ပဏ္ဍတ္တိဝိတိက္ကမံ အကရေန္တဿာပိ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာ အယသော ပတ္တဋ္ဌော၊ ပဂေဝညေသန္တိ ဒဿနတ္ထံ အဇ္ဈာစာရဿ ပါကုဋ-
ဘာဝဒီပနံ။ ကထံ?—

အဘဗ္ဗော အရဟတ္တဿ၊ သုဒ္ဓိန္ဒော ပုတ္တမာတရော။
ဘဗ္ဗာနုပ္ပန္နပညတ္တိ၊ တဒတ္ထံ န ကတာ အယံ။

နန မာဂဏ္ဍိကံ အဇ္ဈုပေက္ခိတွာ မာတာပိတူနမဿာ ဟိတတ္ထံ ဓမ္မံ ဒေသေတိတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတုံ ဗီဇကဗီဇကမာတူနံ အရဟတ္တုပ္ပတ္တိ ယေရေန ဒီပိတာ။ “တေန ခေါ ပန သမယေန ဝေသာလိယာ အဝိဒူရေ ကလန္တဂါမော နာမ ဟောတိ၊ ယေန သမယေန သုဒ္ဓိန္ဒော ပုရာဏဒုတိယိကာယ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝီ”တိ ဝါ “ယေန သမယေန ဘဂဝါပဌမပါရာဇိကံ ပညပေသီ”တိ ဝါ ဝစနံ ဣဓ န ယုဇ္ဇတိ။ ကသ္မာ? “ဣဓ ပန ဟေတုအတ္ထော ကရဏတ္ထော စ သမ္ဘဝတိ”တိ ဝုတ္တံ အဋ္ဌကထာဝစနဋ္ဌိ ဣဓ န လမ္ဘတိ။ စိရနိဝိဋ္ဌော ဟိ သော

ဂါမော၊ န တသ္မိယေဝ သမယေတိ။ ယသ္မာ ပန သော စိရနိဝိဇ္ဇောပိ စ ဂါမော အတ္တနော နိဝိဇ္ဇကာလတော ပဋ္ဌာယ သဗ္ဗကာလမတ္တိတိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အရဟတိ၊ တေန ပရိယာယေန “တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ဝေသာလိယာ အဝိဗ္ဗရေ ကလန္တဂါမော နာမ ဟောတိ”တိ ဝုတ္တံ။

၂၅-၆။ အနုညာတောသိ ပန ဣန္ဒြိယသမဏဝတ္တဒဿနတ္ထံ ဘဂဝါ ပုစ္ဆတိ။ မာတာပိတူဟိ အနုညာတန္တိ ဧတ္ထ ဇနကေဟေဝ အနုညာတဒဿနတ္ထံ ပုစ္ဆတိ ဝုတ္တံ။ န ခေါ သုဒ္ဓိန္ဒ တထာဂတာတိ “ပဗ္ဗာဇေတု မံ ဘဂဝါ”တိ ယာစနာဝသေန^၁ ပနေဝမာဟ၊ န ဘဂဝါ သယံ သရဏာနိ ဒတွာ ပဗ္ဗာဇေသိ။ ဒုက္ခဿာတိ ဧတ္ထ “ကလဘာဂဗ္ဗိ”တိ ပါဌသေသော။ ဝိကပ္ပဒ္ဓယေပီတိ ဒုတိယတတိယဝိကပ္ပေသု။ ပုရိမပဒဿာတိ ကိဉ္စိတိ ပဒဿ။ ဥတ္တရပဒေနာတိ ဒုက္ခဿာတိ ပဒေန။ သမာနုဗိဘတ္တိတိ သာမိဝစနံ။ ယထာ ကိ? “ကဿမိ ဒုက္ခဿာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗေ “ကိဉ္စိ ဒုက္ခဿာ”တိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အကာမကာ ဝိနာ ဘဝိဿာမာတိ တယာ သဒ္ဓိံ အမရိတွာ အကာမာ ဇီဝိဿာမ။ သစေပိ န မရာမ၊ အကာမကာဝ တယာ ဝိယောဂံ ပါပုဏိဿာမ၊ တယိ ဇီဝမာနေ ဧဝ နော မရဏံ ဘဝေယျ၊ မရဏေနပိ နော တယာ ဝိယောဂံ မယံ အကာမကာဝ ပါပုဏိဿာမ။

၃၀။ ကတိပါဟံ ဗလံ ဂါဟေတွာတိ ကသ္မာ ပနာယံ တထာ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ တိဗ္ဗန္တော အနုညာတော သမာနော ကတိပါဟံ ဃရေယေဝ ဝိလမ္ဘိတွာ ကာယဗလန္တ အဂ္ဂဟေသီတိ? အနုမတိဒါနေန မာတာပိတူသု သဟာယကေသု စ တုဋ္ဌော တေသံ စိတ္တတုဋ္ဌတ္ထံ။ ကေသုမိ အဋ္ဌကထာပေါတ္တကေသု ကေမိ အာစရိယာ “အယံ သုဒ္ဓိန္ဒော ဇီဝကဝတ္ထုတော ပစ္ဆာ ပံသုကူလိကဓုတင်္ဂဝသေန ပံသုကူလိကော ဇာတော”တိ သညာယ “ဂဟပတိစိဝရံ ပဋိက္ခိပိတွာ ပံသုကူလိကဓုတင်္ဂဝသေန ပံသုကူလိကော ဟောတိ”တိ လိခန္တိ၊ တံ “အစိရူပသမ္ပန္နော”တိ ဝစနေန ဝိရုဇ္ဈတိ။ “တထာ သုဒ္ဓိန္ဒော ဟိ ဘဂဝတော ဒွါဒသမေ ဝသေ ပဗ္ဗဇိတော၊ ဝိသတိမေ ဝသေ ဉာဘိကုလံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိဋ္ဌော သယံ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ အဋ္ဌဝဿိကော ဟုတွာ”တိ “ဘဂဝတော ဟိ ဗုဒ္ဓတ္ထံ ပတ္တတော၊ ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဣဒံ ဝတ္တံ၊ ဧတ္ထန္တရေ ဝိသတိ ဝဿာနိ န ကောမိ ဂဟပတိစိဝရံ သာဒိယိ၊ သဗ္ဗေ ပံသုကူလိကာဝ အဟေသု”န္တိ^၂ စ ဝုတ္တေန အဋ္ဌကထာဝစနေန ဝိရုဇ္ဈတိ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ အဋ္ဌဝဿိကော၊ န ဥပသမ္ပဒါယ။ ဥပသမ္ပဒံ ပန ဇီဝကဝတ္ထုတော^၃

၁-ပုစ္ဆာဝသေန (က) ၂-ဗုဒ္ဓတ္ထိတော (က) ၃-ဝိ-ဋ္ဌ ၃-ဝေ-ဝိဇ္ဇေ၊ ၄-ဝိ ၃-၃၇၇-ဝိဇ္ဇေ၊

ပစ္စာ အလတ္တံ၊ တသ္မာ အဝဿိကော ဉ္ဇတိကုလံ ပိဏ္ဏာယ ပဝိဋ္ဌော သိယာတိ စေ? န, “အလတ္တံ ခေါ သုဒ္ဓိန္ဒော ကလန္တပုတ္တော ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ အလတ္တံ ဥပသမ္ပဒ” နှိ ကေတော အနန္တရံ ဝုတ္တတ္တာ။ ပဗ္ဗဇ္ဇာနန္တရမေဝ ဟိ သော ဥပသမ္ပန္နော တေရသဓုတင်္ဂုဏေ သမာဒါယ ဝတ္တန္တော အဋ္ဌ ဝဿာနိ ဝဇ္ဇိဂါမေ ဝိဟရိတွာ နိဿယမုတ္တတ္တာ သယံဝသီ ဟုတွာ “တေရဟိ ခေါ ဝဇ္ဇိ ဒုပ္ပိန္ဒာ” တိ အာဒိတက္ကဝသေန ယေန ဝေသာလီ၊ တဒဝသရိ၊ တသ္မာ “ပံသုကူလိကဓုတင်္ဂဝသေန ပံသုကူလိကော ဟောတိ” တိ ဧတ္ထကောယေဝ ပါဌော ယေသု ပေါတ္တကေသု ဒိဿတိ၊ သောဝ ပမာဏတော ဂဟေတဗ္ဗော။ “အာရညိကော ဟောတိ” တိ ဣမိနာ ပဉ္စ သေနာသနပဋိသံယုတ္တာနိ သင်္ဂဟိ-တာနိ နေသဇ္ဇိကင်္ဂု ဝိဟာရသဘာဝတ္တာ၊ “ပိဏ္ဏပါတိကော” တိ ဣမိနာ ပဉ္စ ပိဏ္ဏပါတပဋိသံယုတ္တာနိ၊ “ပံသုကူလိကော” တိ ဣမိနာ ဒွေ စိဝရပဋိသံယုတ္တာနိ သင်္ဂဟိတာနိတိ။ ဉ္ဇတိသရူပဂမနကာရဏဒီပနာဓိပ္ပါယတော သပဒါနုဇာ-ကင်္ဂံ ဝိသု ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “မာ အတိဟရာပေသု” နှိ ကာလဗျတ္တယဝသေန ဝုတ္တံ။ ဓမ္မကထာနန္တရံ ရမဏီယတရတွမိယယုနီတိ ပယောဂေါ။

ယေဘုယျေန ဟိ သတ္တာနံ၊ ဝိနာသေ ပစ္စုပဋိတေ။

အနယော’နယရူပေန၊ ဗုဒ္ဓိမာဂဗ္ဗ တိဋ္ဌတိ။

၃၆။ အပညတ္တေ သိက္ခာပဒေတိ ဧတ္ထ ဒုဝိဓံ သိက္ခာပဒပညာပနံ။ ကထံ? “ဝေဇ္ဇပန ဘိက္ခဝေ ဣမံ သိက္ခာပဒံ ဥဂ္ဂိသေယျာထာ” တိ ဧဝံ သဉ္ဇဒ္ဓေသာနုဒ္ဓေသ-ဘောဒတော ဒုဝိဓံ။ တတ္ထ ပါတိမောက္ခေ သရူပတော အာဂတာ ပဉ္စ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ သဉ္ဇဒ္ဓေသပညတ္တိ နာမ။ သာပိ ဒုဝိဓော သပုဂ္ဂလပုဂ္ဂလ-နိဒ္ဓေသဘောဒတော။ တတ္ထ ယဿာ ပညတ္တိယာ အန္တော အာပတ္တိယာ သဟ, ဝိနာ ဝါ ပုဂ္ဂလော ဒဿိတော၊ သာ သပုဂ္ဂလနိဒ္ဓေသာ။ ဣတရာ အပုဂ္ဂလ-နိဒ္ဓေသာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သပုဂ္ဂလနိဒ္ဓေသာပိ ဒုဝိဓော ဒဿိတာဒဿိတာပတ္တိ-ဘောဒတော။ တတ္ထ အဒဿိတာပတ္တိကာ နာမ အဋ္ဌ ပါရာဇိကော ဓမ္မော။ “ပါရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော” တိ ဟိ ပုဂ္ဂလောဝ တတ္ထ ဒဿိတော၊ နာပတ္တိ။ ဒဿိတာပတ္တိကာ နာမ ဘိက္ခုနီပါတိမောက္ခေ “သတ္တရသ သံဃာဒိသေသာ ဓမ္မာ နိဿာရဏီယံ သံဃာဒိသေသ” နှိ ဟိ တတ္ထ အာပတ္တိ ဒဿိတာ သဒ္ဓိ ပုဂ္ဂလေန၊ တထာ အပုဂ္ဂလနိဒ္ဓေသာပိ ဒဿိတာဒဿိတာ-ပတ္တိတောဝ ဒုဝိဓော။ တတ္ထ အဒဿိတာပတ္တိကာ နာမ သေခိယာ ဓမ္မော။ သေသာ ဒဿိတာပတ္တိကာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သာပိ ဒုဝိဓော အနိဒ္ဓိဋ္ဌကာရက-နိဒ္ဓိဋ္ဌကာရကဘောဒတော။ တတ္ထ အနိဒ္ဓိဋ္ဌကာရကာ နာမ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ မုသာဝါဒ-

ဩမသဝါဒ ပေသုညဘူတဂါမ အညဝါဒက ဥဇ္ဈာပနက ဂဏဘောဇန ပရမ္ပရ-
ဘောဇန သုရာမေရယ အင်္ဂုလိပတောဒကဟသဓမ္မ အနာဒရိယ တလသဘာတက-
ဇတုမဋ္ဌက သိက္ခာပဒါနံ ဝသေန ပဉ္စသဝိဓာ ဟောန္တိ။ သေသာနံ ပုဂ္ဂလ-
နိဋ္ဌေသာနံ ဝသေန နိဋ္ဌိဋ္ဌကာရကာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အနုဋ္ဌေသပညတ္တိပိ ပဒဘာဇနန္တရာပတ္တိဝိနိတဝတ္ထုပဋိက္ခေပပညတ္တိအရတ္တ-
သိဗ္ဗိဝသေန ဆဗ္ဗိဓာ ဟောန္တိ။ တတ္ထ “ယေဘုယျေန ခါယိတံ အာပတ္တိံ ထုလ္လစ္စ-
ယဿာ”တိ^၁ ဝေမာဒိကာ ပဒဘာဇနိယေ သန္တိဿမာနာပတ္တိ ပဒဘာဇန-
သိက္ခာပဒံ နာမ။ “န တွေဝ နဂ္ဂေန အာဂန္တဗ္ဗံ၊ ယော အာဂစ္ဆေယျ၊ အာပတ္တိ
ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိအာဒိကာ^၂ အန္တရာပတ္တိသိက္ခာပဒံ နာမ။ “အနုဇာနာမိဘိက္ခဝေ
ဒိဝါ ပဋိသလ္လိယန္တေန ဒွါရံ သံဝရံတွာ ပဋိသလ္လိယိတု”န္တိ^၃ ဝေမာဒိကာ
ဝိနိတဝတ္ထုသိက္ခာပဒံ နာမ။ “လောဟိတုပ္ပါဒကော ဘိက္ခဝေ အနုပသမ္ပန္နော
န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော၊ ဥပသမ္ပန္နော နာသေတဗ္ဗော”တိ^၄ ဝေမာဒိကာ
ပဋိက္ခေပသိက္ခာပဒံ နာမ။ ခန္တကေသု ပညတ္တဒုက္ကဋ္ဌထုလ္လစ္စယာနိ ပညတ္တိ-
သိက္ခာပဒံ နာမ။ “ယာ ပန ဘိက္ခုနီ နစ္စံ ဝါ ဂီတံ ဝါ ဝါဒိတံ ဝါ ဒဿနာယ
ဂစ္ဆေယျ၊ ပါစိတ္တိယ”န္တိ^၅ ဣဒိနာ ဝုတ္တေန “ယာ ပန ဘိက္ခုနီ နစ္စေယျ ဝါ
ဂါယေယျ ဝါ ဝါဒေယျ ဝါ ပါစိတ္တိယ”န္တိ ဝေမာဒိကံ ယံ ကိဉ္စိ အဋ္ဌကထာယ
ဒိဿမာနံ အာပတ္တိဇာတံ၊ ဝိနယကမ္ပံ ဝါ အရတ္တသိဗ္ဗိသိက္ခာပဒံ နာမ။
ဆဗ္ဗိဓမ္မေတံ ဆဟိ ကာရဏေဟိ ဥဋ္ဌေသာရဟံ န ဟောတိတိ အနုဋ္ဌေသ-
သိက္ခာပဒံ နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သေယျထိဒံ? ပဉ္စဟိ ဥဋ္ဌေသေဟိ ယထာသမ္ဘဝံ
ဝိသဘာဂတ္တာ ထုလ္လစ္စယဒုဗ္ဘာသိတာနံ၊ သဘာဂဝတ္ထုကမ္ပိ ဒုက္ကဋ္ဌထုလ္လစ္စယဒုဗ္ဗံ
အသဘာဂါပတ္တိကတ္တာ၊ အန္တရာပတ္တိပညတ္တိသိက္ခာပဒါနံ နာနာဝတ္ထုကာ-
ပတ္တိကတ္တာ၊ ပဋိက္ခေပသိက္ခာပဒါနံ ကေသန္တိ ဝိနိတဝတ္ထုပညတ္တိသိက္ခာပဒါနဉ္စ
အဒသိတာပတ္တိကတ္တာ၊ အဒသိတဝတ္ထုကတ္တာ ဘေဒါနဝတ္ထကထုလ္လစ္စယဿ၊
အဒသိတာပတ္တိဝတ္ထုကတ္တာ အရတ္တသိဗ္ဗိသိက္ခာပဒါနန္တိ။ ဧတ္တာဝတာ “ဒုဝိဓံ
သိက္ခာပဒပညာပနံ ဥဋ္ဌေသာနုဋ္ဌေသဘေဒတော”တိ ယံ ဝုတ္တံ၊ တံ သမာ-
သတော ပကာသိတံ ဟောတိ။

တတ္ထ အပညတ္တေ သိက္ခာပဒေတိ သဥဋ္ဌေသသိက္ခာပဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧကစ္စေ အာစရိယာ ဧဝံ ကိရ ဝဏ္ဏယန္တိ “စက္ကာရော ပါရာဇိကာ
ကတိဝဿာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေန ဘဂဝတာ ပညတ္တာတိအာဒိနာ ပုစ္ဆံ ကတွာ တေသု

၁-ဝိ ၁-၃၈-ပိဋေ။

၂-ဝိ ၁-၃၁၄-ပိဋေ။

၃-ဝိ ၁-၄၈-ပိဋေ။

၄-ဝိ ၃-၁၂၃-ပိဋေ။

၅-ဝိ ၂-၃၅၀-ပိဋေ။

ပဌမပါရာဇိကော ဝေသာလိယံ ပညတ္တော ပဉ္စဝဿာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေန ဟေမန္တာနံ
ပဌမေ မာသေ ဒုတိယေ ပက္ခေ ဒသမေ ဒိဝသေ အမုတေယျပေါရိသာယ
ဆာယာယ ပုရတ္တာဘိမုခေန နိဿိန္နေန အမုတေရသာနံ ဘိက္ခုသတာနံ မဇ္ဈေ
သုဒ္ဓိန္ဒံ ကလန္တပုတ္တံ အာရဗ္ဘ ပညတ္တော”တိ၊ တံ န ယုဇ္ဇတိ၊ ကဿာ?—

ယဿာ ခွါဒသမံ ဝဿံ၊ ဝေရဉ္ဇာယံ ဝသိ ဇိနော။
တသ္မိဉ္စ သုဒ္ဓေါ သံဃောတိ၊ နေဝ ပါရာဇိကံ တဒါ။

ထေရဿ သာရိပုတ္တဿ၊ သိက္ခာပညတ္တိယာစနာ။
တသ္မိံ သိဒ္ဓါတိ သိဒ္ဓါဝ၊ ဂရုကာပတ္တိ နော တဒါ။

ဩဝါဒပါတိမောက္ခဉ္စ၊ ကိံ သတ္တာ စတုဝဿိကော။
ပဋိက္ခိပိ ကိမာဏဉ္စ၊ သမတ္တံ အနုဇာနိ သော။

အဇာတသတ္တု နိဿာယ၊ သံဃဘေဒမကာသိ ယံ။
ဒေဝဒတ္တော တတော သံဃ-ဘေဒေါ ပစ္စိမဗောဓိယံ။

အာရာဓယိံသု မံ ပုဗ္ဗေ၊ ဘိက္ခုတိ မုနိဘာသိတံ။
သုတ္တမေဝ ပမာဏံ နော၊ သောဝ ကာလော အနပ္ပကောတိ”။

ယံ ပန ဝုတ္တံ “အထ ဘဂဝါ အဇ္ဈာစာရံ အပဿန္တော ပါရာဇိကံ ဝါ
သံဃာဒိသေသံ ဝါ န ပညပေသိ”တိ၊ တံ သကလသိက္ခာပဒံ သန္ဓာယာဟ။
န ကေဝလံ သဉ္ဇဒ္ဓေသသိက္ခာပဒမတ္တံ၊ တေန သဉ္ဇဒ္ဓေသာနုဒ္ဓေသပညတ္တိဘေဒံ
သကလံ ပါရာဇိကံ သန္ဓာယာဟာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကိဉ္စာပိ နာဘိပရာမသနဗ္ဗိ
ကာယသံသဂ္ဂေါ၊ တထာပိ ဧတံ ဝိသေသနိယမနတော၊ အစ္ဆန္တရာဂါဓိပ္ပာ-
ယတော စ ဝိသုံ ဝုတ္တံ။ ဆန္တရာဂရတ္တဿေဝ ဟိ ကာယသံသဂ္ဂေါ ဣဇာ-
ဓိပ္ပေတော။ အသုစိပါနေ ပန ဟတ္ထိနိယာ တာပသပဿာဝပါနေန
ဝါလကာဗျော နာမ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝါလကာဗျဿ ဝတ္ထု ဝတ္ထဗ္ဗံ။ **မဏ္ဍုဗျဿ**
နာဘိယာ ပရာမသနေနေဝ ကိရ။ ရူပဒဿနေ ပန ဝေဇ္ဇကာ အာဟု—

“ထိနံ သန္ဓဿနာ သုက္ကံ၊ ကဒါမိ စလိတော’ဝရေ။
တံ ဂါမဓမ္မကရဏံ၊ ခွယသမံ သင်္ဂမိယ။
ဂစ္ဆာ’ဒိ’တိ အယံ နယော၊ ထိနံ ပုရိသဒဿနာသိတျူပနေယျ”။

တထာပျာဟု—

“ပုပ္ဖိကေ ဧဓိယျ သုဗ္ဗေ၊ ပဿံ နရဉ္စ ဣတ္ထိ တံ။

ဂဟ္တဉ္စ နယေတျုတ္တ-မိတိ တသ္မာ ကာသော ဣတိ”တိ။

ရာဇောရောဓော ဝိယာတိ သီဟဠဒီပေ ဧကိဿာ ဣတ္ထိယာ တထာ အဟောသိ၊ တသ္မာ ကိရ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ ကိဉ္စာပိ ယာဝ မြဟ္မလောကာ သဗ္ဗေ၊ အတ္တဂ္ဂတ္ထိ၊ န တံ မနုဿာနံ ဝိသယော အဟောသိ တေသံ ရူပံ ဝိယ။ တေနောဝ ဘိက္ခု၊ ပုစ္ဆိံသု “ကစ္စိ နော တံ အာဝုသော သုဒိန္န အနဘိရတော”တိ။

၃၉။ ကလီတိ ကောဓော၊ တဿ သာသနံ ကလိသာသနံ၊ ကလဟော။ ဂါမ-
ဓမ္မန္တိ ဧတ္ထ ဇနပဒဓမ္မံ ဇနပဒဝါသီနံ သိဋ္ဌိံ။ အတ္တာတိ စိတ္တံ၊ သရီရဉ္စ။ အသုတ္တန္တ-
ဝိနိဗ္ဗန္တိ ဝိနယသုတ္တေ အနာဂတံ၊ သုတ္တာဘိဓမ္မေသုပိ အနာဂတံ၊ ပါဠိဝိနိဗ္ဗန္တိ
အတ္ထော။ ကုသုမမာလန္တိ နာနာဂုဏံ သန္တာယာဟ။ ရတနဒါမန္တိ အတ္ထသမ္ပတ္တိ-
သန္တာယ ဝဒတိ။ ပဋိက္ခိပနာဓိပ္ပာယာ ဘဒ္ဒါလိ ဝိယ။ ပဒနိရုတ္တိဗျူဉ္ဇနာနိ နာမ-
ဝေဝစနာနေဝ “နာမံ နာမကမ္ပံ နာမဓေယျံ နိရုတ္တိ”တိ အာဒိသု ဝိယ။ နိပ္ပရိယာ-
ယေန ဝိရတိ သိက္ခာပဒံ နာမ။ အကုသလပက္ခေ ဒုဿိလျံ နာမ စေတနာ။ ကုသလ-
ပက္ခေပိ စေတနာပရိယာယတော ဝိဘဓေ “သိက္ခာပဒ”န္တိ ဝုတ္တံ။ သံဃသုဠာ-
တာယာတိ ဧတ္ထ လောကဝဇ္ဇဿ ပညာပနေ သံဃသုဠာတာ ဟောတိ ပါကဠာ-
ဒိနဝတော။ ပညတ္တိဝဇ္ဇဿ ပညာပနေ သံဃဗာသုတာ ဟောတိ ပါကဠာနိ-
သံသတ္တာ။ တတ္ထ ပဌမေန ဒုမ္ပက္ခံ နိဂ္ဂဟော၊ ဒုတိယေန ပေသလာနံ ဗာသု-
ဝိဟာရော။ ပဌမေန သမ္ပရာယိကာနံ အာသဝါနံ ပဋိဿာတော၊ ဒုတိယေန
ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ။ တထာ ပဌမေန အပ္ပသန္တာနံ ပဿာဒေါ၊ ဒုတိယေန ပသန္တာနံ
ဘိယျောဘာဝေါ။ “ပုဗ္ဗေ ကတပုညတာယ စောဒိယမာနဿ ဘဗ္ဗကုလပုတ္တ-
ဿာ”တိ၊ ဝုတ္တတ္တာ “သုဒိန္နော တံ ကုက္ကုစ္စံ ဝိနောဒေတွာ အရဟတ္တံ သစ္စာ-
ကာသိ၊ တေနော ပဗ္ဗဇော အနညာတာ”တိ ဝဒန္တိ၊ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗံ။ တထာ
ပဌမေန သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိ၊ ဒုတိယေန ဝိနယာနဂ္ဂဟော ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

အပိစေတ္တ ဝတ္ထုပိတိက္ကမေ ယတ္ထ ဧကန္တာကုသလဘာဝေန၊ တံ သံဃသုဠာ-
ဘာဝါယ ပညတ္တံ လောကဝဇ္ဇတော၊ ယတ္ထ ပညတ္တိဇာနနေ ဧဝံ အတ္တာပတ္တိ၊ န
အညဒါ၊ တံ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ ဝါပိ ပဿာဒုပ္ပါဒဗုဒ္ဓိယာ ဓမ္မဒေသနာပဋိသံယုတ္တံ၊
ဣတရဉ္စ သေခိယံ၊ ဣဒံ လောကဝဇ္ဇံ နာမ။ ဝတ္ထုနော ပညတ္တိယာ ဝါ
ပိတိက္ကမစေတနာယာဘာဝေပိ ပဋိက္ခိတ္တဿ ကရဏေ၊ ကတ္တဗ္ဗဿ အကရဏေ

ဝါ သတိ ယတ္ထ အာပတ္တိပ္ပသင်္ဂေါ၊ တံ သဗ္ဗံ ဌပေတွာ သုရာပါနံ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇန္တိ
 ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အာဂန္တုကဝတ္တံ၊ အာဝါသိက၊ ဂမိက၊ အနုမောဒန၊ ဘတ္တဂ္ဂ၊ ပဏ္ဏစာ-
 ရိက၊ အာရညက၊ သေနာသန၊ ဇန္တာသရ၊ ဝစ္စကုဋ်၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိက၊ ဥပဇ္ဈာယ၊
 အန္တေဝါသိက၊ အာစရိယဝတ္တန္တိ တောနိ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏနယေန ဂဏိယမာ-
 နာနိ ခုဒ္ဒသ၊ တောနိ ပန ဝိတ္တာရတော ခွေအသီတိ မဟာဝတ္ထာနိ နာမ ဟောန္တိ။
 သတ္တဟိ အာပတ္တိက္ခန္ဓေဟိ သံဝရော သံဝရိနယော ပညတ္တိသိက္ခာပဒမေဝ။ တတ္ထ
 ပညတ္တိဝိနယော သမထဝိနယတ္ထာယ သမထဝိနယော သံဝရိနယတ္ထာယ သံဝရ-
 ဝိနယော ပဟာနဝိနယတ္ထာယာတိ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယံ သံသသုဋ္ဌ၊ တံ
 သံသဗာသုတိ ကေမိဝ ဝုတ္တံ သံသသုဋ္ဌ၊ တာယ သတိ သံသဗာသု ဘဝိဿတိတိ
 ဝိပနတ္ထံ။ ပကရိယန္တိ ဧတ္ထ တေ တေ ပယောဇနဝိသေသသင်္ခါတာ အတ္ထဝသတံ
 အတ္ထဝသံ “ပကရဏ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ ဒသသု ပဒေသု ဧကေကံ မူလံ ကတွာ ဒသက္ခတ္တံ၊
 ယောဇနာယ ပဒသတံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ပစ္ဆိမဿ ပဒဿ ဝသေန အတ္ထသတံ
 ပုရိမဿ ဝသေန ဓမ္မသတံ အတ္ထဇောတိကာနံ နိရုတ္တိနံ ဝသေန နိရုတ္တိသတံ၊
 ဓမ္မဘူတာနံ နိရုတ္တိနံ ဝသေန နိရုတ္တိသတန္တိ ခွေ နိရုတ္တိသတနိ၊ အတ္ထသတေ
 ဉာဏသတံ၊ ဓမ္မသတေ ဉာဏသတံ ဒွိသု နိရုတ္တိသတေသု ခွေ ဉာဏသတနိတိ
 ဝတ္ထာရိ ဉာဏသတနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ ဧတ္ထ သံသသုဋ္ဌ၊ တာတိ ဓမ္မသံသဿ သုဋ္ဌာ-
 ဘာဝေတိ အတ္ထော။ “အတ္ထပဒါနိတိ အဋ္ဌကထာ။ ဓမ္မပဒါနိတိ ပါဠိ”တိ ဝုတ္တံ ကိရ။

မေထုနံ ဓမ္မန္တိ ဧဝံ ဗဟုလနယေန လဒ္ဓနာမကံ သကသမ္ပယောဂေန၊
 ပရသမ္ပယောဂေန ဝါ အတ္တနော နိမိတ္တဿ သကမဂ္ဂေ ဝါ ပရမဂ္ဂေ ဝါ
 ပရနိမိတ္တဿ သကမဂ္ဂေ ဧဝံ ပဝေသပဝိဋ္ဌိတုဒ္ဓရဏေသု ယံ ကိဉ္စိ ဧကံ
 ပဋိသာဒိယနဝသေန သေဝေယျ ပါရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသောတိ။ ကေမိ
 ပန “ပဝေသာဒိနိ စတ္တာရိ ဝါ တိဏိ ဝါ ခွေ ဝါ ဧကံ ဝါ ပဋိသေဝေယျ၊ ပါရာဇိ-
 ကော ဟောတိ။ ဝုတ္တဂ္ဂေတံ ‘သော စေ ပဝေသနံ သာဒိယတိ၊ ပဝိဋ္ဌံ၊ ဌိတံ၊
 ဥဒ္ဓရဏံ သာဒိယတိ၊ အာပတ္တိ ပါရာဇိကဿာ’တိအာဒိ”တိ^၁ ဝေဒန္တိ၊ တေသံ
 မတေန စတုသုပိ စတသော ပါရာဇိကာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ တေယေဝ ဧဝံ
 ဝေဒန္တိ “အာပဇ္ဇတု မေထုနဓမ္မပါရာဇိကာပတ္တိ မေထုနဓမ္မပါရာဇိကာပတ္တိယာ
 တဗ္ဘာဂိယာ”တိ၊ “အတ္တနော ဝိတိက္ကမေ ပါရာဇိကာပတ္တိ” သံသာဒိသေသာ-
 ပတ္တိဉ္စ အာပဇ္ဇိတွာ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဂဟဋ္ဌကာလေ မေထုနာဒိပါရာဇိကံ
 အာပဇ္ဇိတွာ ပုန ပဗ္ဗဇိတွာ ဥပသမ္ပဇိတွာ ဧကံ သံသာဒိသေသာပတ္တိ^၂ ကေမနေကံ
 ဝါ ပဋိကရိတွာဝ သော ပုဂ္ဂလော ယသ္မာ နိရာပတ္တိကော ဟောတိ၊ တသ္မာ သော

ဂဟဋ္ဌကာလေ သာပတ္တိကောဝါတိ အန္တိမဝတ္ထု အဇ္ဈာပန္နဿာပိ အတ္ထေဝ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနံ။ ဝုဋ္ဌာနဒေသနာဟိ ပန အသုဇ္ဈနတော ‘ပယောဂေ ပယောဂေ အာပတ္တိ ပါရာဇိကဿာ’တိ န ဝုတ္တံ ဂဏနပယောဇနာဘာဝတော။ ကိဉ္ဇာပိ န ဝုတ္တံ၊ အထ ခေါ ပဒဘာဇနေ ‘အာပတ္တိ ပါရာဇိကဿာ’တိ ဝစနေနာယမတ္ထော သိဒ္ဓေါ”တိ ယုတ္တိဉ္စ ဝဒန္တိ။ ယဒိ ဧဝံ မာတိကာယမ္ပိ “ယော ပန ဘိက္ခု မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝေယျ ပါရာဇိက”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗံ ဘဝေယျ၊ ပါရာဇိကဿ အနဝသေသဝစနမ္ပိ န ယုဇ္ဇေယျ။ သဗ္ဗေပိ ဟိ အာပတ္တိက္ခန္ဓေ ဘိက္ခုဂဏနဉ္စ အနဝသေသေတွာ တိဋ္ဌတိတိ အနဝသေသဝစနန္တိ ကတွာ ပဝေသေဝ အာပတ္တိ၊ န ပဝိဋ္ဌာဒီသု၊ တမေဝေကံ သန္ဓာယ “ယဿ သိယာ အာပတ္တိ”တိ ပါရာဇိကပတ္တိမ္ပိ အန္တော ကတွာ နိဒါနုဋ္ဌေသေ ဝစနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တသ္မာ မာတိကာယံ “ပါရာဇိက”န္တိ အဝတွာ “ပါရာဇိကော ဟောတိ”တိ ပုဂ္ဂလနိဋ္ဌေသဝစနံ တေန သရီရဗန္ဓုနေန ဥပသမ္ပဒါယ အဘဗ္ဗဘာဝဒီပနတ္ထံ။ “အာပတ္တိ ပါရာဇိကဿာ”တိ ပဒဘာဇနေ ဝစနံ အန္တိမဝတ္ထု အဇ္ဈာပန္နဿာပိ ပါရာဇိကဿ အသံဝါသဿ သတော ပုဂ္ဂလဿ အထေယျသံဝါသကဘာဝ-ဒီပနတ္ထံ။ န ဟိ သော သံဝါသံ သာဒိယန္တောပိ ထေယျသံဝါသကော ဟောတိ၊ တသ္မာ “ဥပသမ္ပန္နော ဘိက္ခု”တွေဝ ဝုစ္စတိ။ တေနောဝါဟ “အသုဋ္ဌေါဟောတိ ပုဂ္ဂလော အညတရံ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာပန္နော၊ တဉ္စေ သုဒ္ဓိဒ္ဓိ သမာနော အနောကာသံ ကာရာပေတွာ အက္ခောသာမိပ္ပါယော ဝဒေတိ၊ အာပတ္တိ ဩမသဝါဒေန ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ။ အနုပသမ္ပန္နဿ တဒဘာဝတော သိဒ္ဓေါ သော “ဥပသမ္ပန္နော ဘိက္ခု”တွေဝ ဝုစ္စတိတိ။ တေန ပဒသောဓမ္မံ သဟသေယျဉ္စ န ဇနေတိ၊ ဘိက္ခုပေသုညာဒိဉ္စ ဇနေတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဘိက္ခုနီနံ သံဃာဒိ-သေသေသု ပန ဘိက္ခုသံဃာဒိသေသတော ဝုဋ္ဌာနဝိမိဝိသေသဒဿနတ္ထံ “အယမ္ပိ ဘိက္ခုနီ။ ပ။ အာပန္နာ”တိ၊ ပုဂ္ဂလနိဋ္ဌေသံ ကတွာပိ ပါရာဇိကတော အမိပ္ပါယန္တရ-ဒဿနတ္ထံ “နိဿာရဏီယံ သံဃာဒိသေသ”န္တိ၊ အာပတ္တိနာမဂ္ဂဟဏဉ္စ ကတံ။ ဧတ္တာဝတာ သပုဂ္ဂလနိဋ္ဌေသေ ဒဿိတာဒဿိတာပတ္တိဒုကံ ဝိတ္ထာရိတံ ဟောတိ။ အပုဂ္ဂလနိဋ္ဌေသေသု သေခိယေသု အာပတ္တိယာ ဒဿနကာရဏံ သေခိယာနံ အဋ္ဌကထာယမေဝ ဝုတ္တံ။ တဒဘာဝတော ဣတရေသု အာပတ္တိဒဿနံ ကတံ။ အပုဂ္ဂလနိဋ္ဌေသေသုပိ ဒဿိတာဒဿိတာပတ္တိဒုကဉ္စ ဝိတ္ထာရိတံ ဟောတိတိ။

ပဌမပညတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သုဒ္ဓိန္ဒဘာဏဝါရံ နိဋ္ဌိတံ။

မက္ခဒိုဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၄၀-၁။ ဒုတိယပညတ္တိယံ “ဇုမ မလ္လာ ယုဇ္ဈန္တိ” တိအာဒိသု ဝိယ ပဋိသေဝ-
တိတိ ဝတ္ထမာနဝစနံ ပရုပဋိသေဝနဝသေန ဝုတ္တံ။ “တဉ္စ ခေါ မနုဿတ္တိယာ၊
နော တိရစ္ဆာနဂတာယာ” တိ ပရိပုဏ္ဏတ္တမ္ပိ ပဌမံ ပညတ္တိံ အတ္တနော မိစ္ဆာ-
ဂါဟေန ဝါ လေသဩဒ္ဓနတ္ထာယ ဝါ ဝေမာဟ။ ပရိပုဏ္ဏတ္တတံယေဝ နိယ-
မေတုံ “နန အာဝုသော တထေဝ တံ ဟောတိ” တိ ဝုတ္တံ။ တေနေဝ မက္ခဒို-
ဝတ္ထု ဝိနိတဝတ္ထုသု ပက္ခိတ္တံ အဝိသေသတ္တာ၊ တထာ ဝဇ္ဇိပုတ္တကဝတ္ထု။ ဝိစာ-
ရဏာပနေတ္ထ တတိယပညတ္တိယံ အာဝိဘဝိဿတိ။ “နန အာဝုသော ဘဂဝတာ
အနေကပရိယာယေနာ” တိအာဒိ န ကေဝလံ သဉ္စဒ္ဓေသသိက္ခာပဒေနေဝ သိဗ္ဗံ၊
“တိရစ္ဆာနဂတာဒိသုပိ ပါရာဇိက” နှိ အနုဒ္ဓေသသိက္ခာပဒေနပိ သိဗ္ဗန္တိ ဒဿ-
နတ္ထံ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ ယဒိ သဉ္စဒ္ဓေသသိက္ခာပဒံ သာဝသေသန္တိ ပညပေသိ၊
ဇုမိနာ အနုဒ္ဓေသသိက္ခာပဒေနာပိ ကိံ န သိဗ္ဗန္တိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ “တေန ဟိ
ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ သိက္ခာပဒံ ပညပေဿာမီ” တိ တဒေဝ သိက္ခာပဒံ ပဌမ-
ပညတ္တမေဝ လေသတ္တိကာနံ အလေသောကာသံ ကတွာ အာမေဒိတတ္ထံ ကတွာ
ပညပေဿာမီတိ အတ္ထော။ အညထာ “အညဝါဒကေ ဝိဟေသကေ ပါစိတ္တိ-
ယ” နှိအာဒိသု ဝိယ ဝတ္ထုဒ္ဓယေန အာပတ္တိဒ္ဓယံ အာပဇ္ဇတိ၊ န စာပဇ္ဇတိ၊ သော
ဝေတ္ထော အညေနာပိ ဝစနေန သုပ္ပကာသိတော၊ သုပရိဗုတ္တကရဏတ္ထေန
ဒဠတရော ကတောတိ အဓိပ္ပါယော။ တတိယပညတ္တိယမ္ပိ အညေသု စ ဧဝံ
ဝိသုဒ္ဓေါ။

ယဿ သမိတ္တကပက္ခေတိအာဒိမ္ပိ ပန ဂဏ္ဍိပဒနယော တာဝ ပဌမံ
ဝုစ္စတိ၊ သမိတ္တကပက္ခေတိ သုရာပါနာဒိအစိတ္တကေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သမိတ္တ-
ကေသု ပန ယံ ဧကန္တမကုသလေနေဝ သမုဋ္ဌာပိတဉ္စ။ ဥဘယံ လောကဝဇ္ဇိ-
နာမ။ သုရာပါနသ္မိဉ္စိ “သုရာ” တိ ဝါ “ပါတုံ န ဝဇ္ဇတိ” တိ ဝါ ဇာနိတွာ
ပိဝနေ အကုသလမေဝ၊ တထာ ဘိက္ခုနီနံ ဂန္ဓဝဏ္ဏကတ္ထာယ^၂ လေပနေ၊
ဘေသဇ္ဇတ္ထာယ လေပနေ အဒေါသတ္တာ “အဝိစာရဏီယ” နှိ ဧတ္ထကံ ဝုတ္တံ။
တတ္ထ န ဝဇ္ဇတိတိ “ဇာနိတွာ” တိ ဝုတ္တဝစနံ န ယုဇ္ဇတိ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇဿာပိ
လောကဝဇ္ဇဘာဝပ္ပသင်္ဂတော။ ဇုမံ အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂံ ပရိဟရိတုကာမတာယ ဝဇ္ဇိရ-
ဗုဒ္ဓိတ္ထေရဿ ဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တံ “ဇုမ သမိတ္တကန္တိ စ အစိတ္တကန္တိ စ ဝိစာရဏာ
ဝတ္ထုဝိဇာနနေယေဝ ဟောတိ၊ န ပညတ္တိဝိဇာနနေ။ ယဒိ ပညတ္တိဝိဇာနနေ
ဟောတိ၊ သဗ္ဗသိက္ခာပဒါနိ လောကဝဇ္ဇာနေဝ သိယံ၊ န စ သဗ္ဗသိက္ခာပဒါနိ

လောကဝဇ္ဇာနိ၊ တသ္မာ ဝတ္ထုဝိဇာနနယေဝ ဟောတိ”တိ၊ ဣဒံ ယုဇ္ဇတိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ သေဝိယေသု ပညတ္တိဇာနနမေဝ ပမာဏံ၊ နဝတ္ထုမတ္တဇာနနန္တိ၊ ယံ ပန တတ္ထေဝ ဝုတ္တံ “ပသုတ္တဿ မုခေ ကောစိ သုရံ ပက္ခိပေယျ၊ အန္တော စေ ပဝိသေယျ၊ အာပတ္တိ၊ တတ္ထ ယထာ ဘိက္ခုနိယာ အဓကွကံ ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလံ ပရဿ အာမသနာဒိကာလေ ကာယံ အစာလေတွာ စိတ္တေနေဝ သာဒိယန္တိယာ အာပတ္တိ ‘ကိရိယာဝ ဟောတိ’တိ ဝုတ္တာ ယေဘုယျေန ကိရိယသမ္ဘဝတော၊ တထာ အယမ္ပိ တဒါ ကိရိယာဝ ဟောတိ”တိ၊ တံ သုဝိစာရိတံ အနေကန္တာကုသလဘာဝသာဓနတော။ သုရာပါနာပတ္တိယာ ဧကန္တာကုသလတာ ပန မဇ္ဇသညိနောပိ သင်္ကံ ပယောဂေန ပိဝတော ဟောတိတိ ကတွာ ဝုတ္တာ။

အယံ ပနေတ္ထ အတ္ထော—သိက္ခာပဒသီသေန အာပတ္တိံ ဂဟေတွာ ယဿ သိက္ခာပဒဿ သစိတ္တကဿ စိတ္တံ အကုသလမေဝ ဟောတိ၊ တံ လောကဝဇ္ဇံ။ သစိတ္တကာစိတ္တကသင်္ခါတဿ အစိတ္တကဿ စ သစိတ္တကပက္ခေ စိတ္တံ အကုသလမေဝ ဟောတိ၊ တမ္ပိ သုရာပါနာဒိ လောကဝဇ္ဇန္တိ ဣမမတ္ထံ သမ္ပိဇ္ဈေတွာ “ယဿ သစိတ္တကပက္ခေ စိတ္တံ အကုသလမေဝ ဟောတိ၊ တံ လောကဝဇ္ဇံ”န္တိ ဝုတ္တံ။ သစိတ္တကပက္ခေတိ ဟိ ဣဒံ ဝစနံ အစိတ္တကံ သန္ဓာယာဟ။ န ဟိ ဧကံသတော သစိတ္တကဿ သစိတ္တကပက္ခေတိ ဝိသေသနေ ပယောဇနံ အတ္ထိ။ ယသ္မာ ပနေတ္ထ ပဏ္ဍတ္တိဝဇ္ဇဿ ပညတ္တိဇာနနစိတ္တေန သစိတ္တကပက္ခေ စိတ္တံ အကုသလမေဝ၊ ဝတ္ထုဇာနနစိတ္တေန သစိတ္တကပက္ခေ စိတ္တံ သိယာ ကုသလံ သိယာ အကုသလံ သိယာ အဗျာကတံ၊ တသ္မာ “တဿ သစိတ္တကပက္ခေ စိတ္တံ အကုသလမေဝါ”တိ န ဝုစ္စတိတိ “သေသံ ပဏ္ဍတ္တိဝဇ္ဇံ”န္တိ ဝုတ္တံ။ အဓိမာနေ ဝိတိက္ကမာဘာဝါ၊ သုပိနန္တေ အဗ္ဗောဟာရိကတ္တာ သုပိနန္တေ ဝိဇ္ဇမာနာပိ ဝိတိက္ကမဆာယာ အဗ္ဗောဟာရိကဘာဝေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒံ ပန ဝစနံ ဒဠိကမ္ပသိထိလကရဏပ္ပယောဇနတ္တာ စ ဝုတ္တံ၊ တေန ယံ ဝုတ္တံ ဗာဟိရနိဒါနကထာဓိကာရေ “ဒဠိကမ္ပသိထိလကရဏပ္ပယောဇနာတိ ယေဘုယျတာယ ဝုတ္တံ”န္တိအာဒိ၊ တံ သုဝုတ္တမေဝါတိ ဝေဒိတမ္ပံ။

မက္ကဒိဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝဇီပုတ္တကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၄၃-၄။ ဝဇီသု ဇနပဒေသုဝသန္တာ ဝဇီနော နာမ၊ တေသံ ပုတ္တာ။ ယာဝ-
 ခတ္တန္တိယာဝတံ အတ္ထော အဓိပ္ပါယောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ တတ္ထယံ ဝုတ္တံ “သိက္ခံ
 အပ္ပစ္စက္ခာယ ဒုဗ္ဗလုံ အနာဝိကတွာ”တိ၊ တံ ကာမံ သိက္ခာပစ္စက္ခာနေ၊ တဒေကဋ္ဌေ
 စ ဒုဗ္ဗလျာဝိကရဏေ ပညတ္တေ သတိ ယုဇ္ဇတိ၊ န အညထာ။ တထာပိ ဣဒါနိ
 ပညပေတဗ္ဗံ ဥပါဒါယ ဝုတ္တံ၊ ကထံ ဟိ နာမ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု၊ အတိရေကစီဝရံ
 ဓာရေဿန္တိ၊ အာဠဝကာ ဘိက္ခု၊ ကုဋိယော ကာရာပေန္တိ အပ္ပမာဏိ-
 ကာယော၊ ဘိက္ခုနိယော ဒွေ ဝဿာနိ ဆသု ဓမ္မေသု အသိက္ခိတသိက္ခံ သိက္ခ-
 မာနံ ဝုဠာပေန္တိ၊ သံဃေန အသမ္ပတံ ဝုဠာပေန္တိတိအာဒိ၊ ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ န ဟိ
 တတော ပုဗ္ဗေ အဓိဋ္ဌာနံ ဝိကပ္ပနံ ဝါ အနုညာတံ။ ယဒဘာဝါ အတိရေက-
 စီဝရန္တိ ဝဒေယျ၊ ပမာဏံ ဝါ န ပညတ္တံ၊ ယဒဘာဝါ အပ္ပမာဏိကာယောတိ
 ဝဒေယျ၊ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “ဥလ္လုမ္မတု မံ ဘန္တေ သံဃော အနုကမ္မံ ဥပါ-
 ဒါယာ”တိ၊ ဥပသမ္ပဒံ ယာစိတွာ ဥပသမ္ပန္နေန ဥပသမ္ပန္နသမနန္တရမေဝ
 “ဥပသမ္ပန္နေန ဘိက္ခုနာ မေထုနော ဓမ္မော န ပဋိသေဝိတဗ္ဗော၊ အသကျုပ္ပတ္တိ-
 ယော”တိ၊ စ ပညတ္တေန အဿမဏာဒိဘာဝံ ဥပဂန္တုကာမေန နန ပဌမံ
 အဇ္ဈုပဂတာ သိက္ခာ ပစ္စက္ခာတဗ္ဗာ၊ တတ္ထ ဒုဗ္ဗလုံ ဝါ အာဝိကာတဗ္ဗံ သိယာ၊
 တေ ပန “သိက္ခံ အပ္ပစ္စက္ခာယ ဒုဗ္ဗလုံ အနာဝိကတွာ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝိ-
 သူ”တိ အနုပညတ္တိယာ ဩကာသကရဏတ္ထံ ဝါ တံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “သော
 အာဂတော န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော”တိ ကိဉ္ဇာပိ ဧတ္ထေဝ ဝုတ္တံ၊ တထာပိ
 ဣတရေသုပိ ပါရာဇိကေသု ယထာသမ္ဘဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ န ဟိ သိက္ခံ
 အပ္ပစ္စက္ခာယ ဒုဗ္ဗလုံ အနာဝိကတွာ ယော ပါရာဇိကဝတ္ထု၊ အဒိန္နံ ထေယျ-
 သမ္ပိတံ အာဒိယတိ၊ မနုဿဝိဂ္ဂဟံ ဝါ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတိ၊ ပဋိဝိဇာနန္တဿ
 ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ ဝါ ဥလ္လပတိ၊ သော အာဂတော န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော။
 အနုပညတ္တိ ဟိ ဒဋ္ဌိကမ္မသိထိလကမ္မကရဏပ္ပယောဇနာ။ သာ ဟိ ယဿ
 ပါရာဇိကံ ဟောတိ အညာ ဝါ အာပတ္တိ၊ တဿ နိယမဒဿနပ္ပယောဇနာတိ-
 လက္ခဏာနုပညတ္တိကတ္တာ။ ဧဝံ အန္တေ အဝတွာ အာဒိမိ ဝုတ္တာ “ဂါမာ ဝါ
 အရညာ ဝါ”တိ အနုပညတ္တိ ဝိယ။ ပရိပုဏ္ဏေ ပနေတသ္မိံ သိက္ခာပဒေ—

“နိဒါနာ မာတိကာဘေဒေါ၊ ဝိဘင်္ဂေါ တံနိယာမကော။

တတော အာပတ္တိယာ ဘေဒေါ၊ အနာပတ္တိ တဒညထာ”တိ—

၁-ဝိ ၁-၂၉၄-ပိဋေ။ ၂-ဝိ ၁-၂၁၀-ပိဋေ။ ၃-ဝိ ၂-၄၁၉-ပိဋေ။ ၄-ဝိ ၂-၄၂၁-ပိဋေ။

၅-ဝိ ၃-၇၂-၁၃၁-ပိဋေ။ ၆-ဝိ ၃-၁၃၄-ပိဋေ။ ၇-ဝိ ၁-၅၆-ပိဋေ။

အယံ နယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ သုဒ္ဓိဝတ္ထု၊ မက္ကဋ္ဌိဝတ္ထု၊ ဝဇီပုတ္တကဝတ္ထု၊ စာတိ တိပ္ပဘေဒံ ဝတ္ထု၊ ဣမဿ သိက္ခာပဒဿ နိဒါနံ နာမ၊ တတော နိဒါနာ “ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနံ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော။ပ။ အသံဝါသော”တိ ဣမိဿာ မာတိကာယ ဘေဒေါ ဇာတော။ တတ္ထ ဟိ “အန္တမသော တိရစ္ဆာနဂတာယာ”တိ ဣတ္ထိလိင်္ဂဝစနေန “သစ္စံ အာဝုသော ဘဂဝတာ သိက္ခာပဒံ ပညတ္တံ၊ တဉ္စ ခေါ ဣတ္ထိယာ နော ပုရိသေ နော ပဏှကေ နော ဥဘတော-ဗျဉ္ဇနကေ စာ”တိ မက္ကဋ္ဌိပါရာဇိကော ဝိယ အညောပိ လေသံ ဩဇ္ဇေတုံ သက္ကောတိ၊ တသ္မာ တာဒိသဿ အလေသောကာသဿ ဒဿနတ္ထံ ဣဒံ ဝုစ္စတိ။ မက္ကဋ္ဌိဝတ္ထုသင်္ခါတာ နိဒါနာ “အန္တမသော တိရစ္ဆာနဂတာယာ”တိ မာတိကာဝစနဘေဒေါ န ဣတ္ထိယာ ဧဝ မေထုနသိဒ္ဓိဒဿနတော ကတော၊ တသ္မာ ဝိဘဇ်ဇီ တံနိယာမကော တဿာ မာတိကာယ အဓိပ္ပေတတ္တနိယာ-မကော ဝိဘဇ်ဇီ။ ဝိဘဇ် ဟိ “တိဿော ဣတ္ထိယော။ တယော ဥဘတော-ဗျဉ္ဇနကာ။ တယော ပဏှကာ။ တယော ပုရိသာ။ မနုဿိတ္ထိယာ တယော မဂ္ဂေ။ပ။ တိရစ္ဆာနဂတပုရိသဿ ဒွေ မဂ္ဂေ”တိအာဒိနာ နယေန သဗ္ဗလေသောကာသံ ဝိဒဟိတွာ နိယမော ကတော။

တ္ထောဟ—ယဒိ ဧဝံ သာဓာရဏသိက္ခာပဒဝသေန ဝါ လိင်္ဂပရိဝတ္တန-ဝသေန ဝါ န ကေဝလံ ဘိက္ခုနံ၊ ဘိက္ခုနီနမ္ပိ “သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော”တိ ဝိဘဇ် ဝတ္ထုဗ္ဗံ သိယာ။ တဒဝစနေန ဘိက္ခုနီ ပုရိသလိင်္ဂပါတုဘာဝေန ဘိက္ခု-ဘာဝေ ဌိတာ ဧဝံ ဝဒေယျ “နာဟံ ဥပသမ္ပဒကာလေ ဘိက္ခုနံ သိက္ခာ-သာဇီဝသမာပန္နော၊ တသ္မာ န အပ္ပစ္စက္ခာတသိက္ခာပိ မေထုနဓမ္မေန ပါရာဇိကော ဟောမိ”တိ? ဝုစ္စတေ—တထာ န ဝတ္ထုဗ္ဗံ အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂတော။ ဘိက္ခုနီနမ္ပိ “သိက္ခာ-သာဇီဝသမာပန္နော”တိ ဝုတ္တေ ဘိက္ခုနီနမ္ပိ သိက္ခာပစ္စက္ခာနံ အတ္ထိတိ အာပဇ္ဇတိ၊ တဉ္စာနိဋ္ဌံ။ ဣဒံ အပရံ အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂါတိ “သဗ္ဗသိက္ခာပဒါနိ သာဓာရဏာနေဝ၊ နာသာဓာရဏာနိ”တိ။ အပိစာယံ ဘိက္ခုနံ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နောဝါတိ ဒဿနတ္ထံ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တံယေဝ ဥပဇ္ဈ”န္တိအာဒိ ၂ ဝုတ္တံ၊ အပိစ ယော တထာ လေသံ ဩဇ္ဇေတွာ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝန္တော ဝဇီပုတ္တကာ ဝိယ ပါရာဇိကော ဟောတိ။ တေ ဟိ “ဘိက္ခုနံ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော”တိ ဝစနာဘာဝေ သတိ “အာပတ္တိ” တုမှေ ဘိက္ခဝေ အာပန္နာ ပါရာဇိက”န္တိ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ။ ဧတ္ထ ပန “ဘိက္ခဝေ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ကေမိ ဘိက္ခုလိင်္ဂေ ဌိတာ၊ “ဣဒါနိ စေပိ မယံ ဘန္တေ အာနန္တ လဘေယျာမ ဘဂဝတော

သန္တိကေ ပဗ္ဗဇ္ဇံ လဘေယျာမ ဥပသမ္ပဒ” နှိ ဝုတ္တတ္တာ ကေမိ ဝိဗ္ဗန္ဓာတိ ဝေဒိ-
တဗ္ဗာ။ တတော အာပတ္တိယာ ဘေဒေါတိတတောဝိဘင်္ဂတော “အက္ခာယိတေ
သရီရေ ပါရာဇိကံ၊ ယေဘုယျေန ခါယိတေ ထုလ္လစ္စယ” နှိ အာဒိ အာပတ္တိယာ
ဘေဒေါ ဟောတိ။ အနာပတ္တိ တဒညဏာတိ တတော ဧဝ ဝိဘင်္ဂတော
ယေနာကာရေန အာပတ္တိ ဝုတ္တာ၊ တတော အညေနာကာရေန အနာပတ္တိ-
ဘေဒေါ ဟောတိ။ “သာဒိယတိ အာပတ္တိ ပါရာဇိကဿ၊ န သာဒိယတိ
အနာပတ္တိ” တိဟိဝိဘင်္ဂေ အသတိ န ပညာယတိ။ ဧတ္တာဝတာ သမာသတော
ဂါထာတ္ထော ဝုတ္တော ဟောတိ။ ဧတ္ထ စ ပန—

“နိဒါနမာတိကာဘေဒေါ၊ ဝိဘင်္ဂဿ ပယောဇနံ။

အနာပတ္တိပကာရော စ၊ ပဌမော နိပ္ပယောဇနော” တိ—

ဣမံ နယံ ဒဿေတွာဝ သဗ္ဗသိက္ခာပဒါနံ အတ္ထော ပကာသိတဗ္ဗော။ ကထံ?
ဘဂဝတာ ပန ယေနာကာရေန ယံ သိက္ခာပဒံ ပညာပိတံ၊ တဿ အာကာ-
ရဿ သမတ္ထံ ဝါ အသမတ္ထံ ဝါတိ ဒုဝိဓံ နိဒါနံ၊ အယံ နိဒါနဘေဒေါ။
မာတိကာပိ နိဒါနာပေက္ခာနိဒါနာနပေက္ခာတိ ဒုဝိဓော။ တတ္ထ စတုတ္ထပါရာဇိ-
ကာဒိသိက္ခာပဒါနိ နိဒါနာပေက္ခာနိ။ န ဟိ ဝဂ္ဂုဒါတိရိယာ ဘိက္ခု၊ သယမေဝ
အတ္တနော အတ္တနော အသန္တံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ မုသာဝါဒလက္ခဏံ ပါပေတွာ
ဘာသိံသု။ အညမညဿ ဟိ တေ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဿ ဂိဟိနံ ဝဏ္ဏံ ဘာသိံသု၊
န စ တာဝတာ ပါရာဇိကဝတ္ထု ဟောတိ။ တတ္ထ တေန လေသေန ဘဂဝါ တံ
ဝတ္ထု နိဒါနံ ကတွာ ပါရာဇိကံ ပညပေသိ၊ တေန ဝုတ္တံ “နိဒါနာပေက္ခ” နှိ။
ဣမိနာ နယေန နိဒါနာပေက္ခာနိ ဥတွာ တဗ္ဗိပရိတာနိ သိက္ခာပဒါနိ နိဒါနာန-
ပေက္ခာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ အယံ မာတိကာဘေဒေါ။

နာနပ္ပကာရတော မူလာပတ္တိပ္ပဟောနကဝတ္ထုပယောဂစိတ္တနိယာမဒဿန-
ဝသေန မာတိကာယ ဝိဘဇနဘာဝဒီပနတ္ထံ တေသံ အပ္ပဟောနကတာယ ဝါ
တဒညတရဝေကလ္လတာယ ဝါ ဝိတိက္ကမေ သတိ အာပတ္တိဘေဒဒဿနတ္ထံ၊
အသတိ အနာပတ္တိဒဿနတ္ထဉာတိ သဗ္ဗတ္ထ တယော အတ္ထဝသေ ပဋိစ္စ မာတိ-
ကာယဝိဘဇနံ ဝိဘင်္ဂေါ အာရဘိယတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧတ္ထပန “ဘိက္ခုကောတိ
ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုစရိယံ အဇ္ဈုပဂတောတိ ဘိက္ခု၊ ဘိန္နပဋ္ဌဓရေတိ ဘိက္ခု” တိ
ကေဝလံ ဗျဉ္ဇနတ္ထဒီပနဝသေန ပဝတ္ထော ဝါ၊ “သမညာယ ဘိက္ခု” တိ ဘိက္ခု-
ဘာဝသမ္ဘဝံ အနပေက္ခိတွာပိ ကေဝလံ ဘိက္ခု၊ နာမ ပဂတ္တိဋ္ဌာနဒီပနဝသေန
ပဝတ္ထော ဝါ၊ “ဧဟိ ဘိက္ခု” တိ ဘိက္ခု၊ သရဏဂမနေဟိ ဥပသမ္ပန္နောတိ ဘိက္ခု၊
ဥတ္တိစတုတ္ထေန ကမ္မေန ဥပသမ္ပန္နောတိ ဘိက္ခု” တိ ဥပသမ္ပဒါနန္တရေနာပိ

ဘိက္ခုနာဝသိဗ္ဗိဒီပနဝသေန ပဝတ္တော ဝါ, “ဘဒြော ဘိက္ခု၊ သာရော ဘိက္ခု၊ သေက္ခော ဘိက္ခု၊ အသေက္ခော ဘိက္ခု” တိ ဘိက္ခုကရဏေဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္တာ-
ဂတဘိက္ခုဒီပနဝသေန ပဝတ္တော ဝါ ဝိဘင်္ဂေါ အဇ္ဈုပေက္ခိတော သဗ္ဗသာမည-
ပဒတ္တာ၊ တထာ အညဘာဂိယသိက္ခာပဒါဒိသု သဒ္ဓါရဝသေန, အဓိကရဏ-
ဒဿနာဒိဝသေန ပဝတ္တော စ အဇ္ဈုပေက္ခိတော ဣတရတ္ထ တဒဘာဝတောတိ
ဝေဒိတဗ္ဗော။

တတ္ထ တိဿော ဣတ္ထိယောတိအာဒိ ဝတ္ထုနိယမဒဿနဝသေန ပဝတ္တော၊
မနုဿိတ္ထိယာ တယော မဂ္ဂေ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝန္တဿ အာပတ္တိ ပါရာဇိ-
ကဿာတိအာဒိ ပယောဂနိယမဒဿနဝသေန ပဝတ္တော၊ ဘိက္ခုဿ သေဝန-
စိတ္တံ ဥပဋ္ဌိတေတိအာဒိ စိတ္တနိယမဒဿနဝသေန ပဝတ္တော၊ သာဒိယတိ
အာပတ္တိ ပါရာဇိကဿ၊ န သာဒိယတိ အနာပတ္တိတိအာဒိ ဝတ္ထုပယောဂနိယမေ
သတိ စိတ္တနိယမဘာဝါဘာဝဝသေန အာပတ္တာနာပတ္တိဒဿနတ္ထံ ပဝတ္တော၊
မတံ ယေဘုယျေန ခါယိတံ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿာတိအာဒိ ဝတ္ထုဿ
အပ္ပဘောနကတာယ ဝိတိက္ကမေ အာပတ္တိဘေဒဒဿနတ္ထံ ပဝတ္တော၊ န
သာဒိယတိ အနာပတ္တိတိ စိတ္တနိယမဝေကလျေန ဝိတိက္ကမာဘာဝါ အနာပတ္တိ-
ဒဿနတ္ထံ ပဝတ္တောတိ။ ဧဝံ ဣတရေသုပိ သိက္ခာပဒေသု ယထာသမ္ဘဝနယော
အသန္တိ ပယောဇနော^၁ ဝိဘင်္ဂေါ။

အနာပတ္တိဝါရော ပန မူလာပတ္တိတော, တဒညေကဒေသတော, သဗ္ဗာပတ္တိ-
တော စ အနာပတ္တိဒီပနဝသေန တိဝိဓော။ တတ္ထ ယော ပဌမော၊ သော
ဝိဘင်္ဂေါ ဝိယ တယော အတ္ထဝသေ ပဋိစ္စ ပဝတ္တော။ ကတမေ တယော?
မာတိကာပဒါနံ သာတ္တကနိရတ္ထကာနံ တဒညထာ ဥဒ္ဓရဏာနုဒ္ဓရဏဝသေန
သပ္ပယောဇနနိပ္ပယောဇနဘာဝဒီပနတ္ထံ, တဒညထာ ပဋိပတ္တိက္ကမဒဿနတ္ထံ,
အာပတ္တိပ္ပဟောနကဋ္ဌာနေပိ ဝိဿဇ္ဇနတ္ထဉ္စာတိ။ ကထံ? ဇဠကလောမသိက္ခာ-
ပဒေ “ဘိက္ခုနော ပနေဝ အဗ္ဗါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နဿ ဇဠကလောမာနိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊
အာကင်္ခမာနေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနိ” တိ^၂ တောနိ ကေဝလံ ဝတ္ထုမတ္တ-
ဒီပနပဒါနီတိ နိရတ္ထကာနိ နာမ၊ တေသံ အနာပတ္တိ။ “အဗ္ဗါနမဂ္ဂံ အပ္ပဋိပန္နဿ
ဥပ္ပဇ္ဇေ ဇဠကလောမေ အနာပတ္တိ၊ အာကင်္ခမာနေန ပဋိဂ္ဂဟိတေ” တိအာဒိနာ
နယေန တဒညထာ အနုဒ္ဓရဏေန နိပ္ပယောဇနဘာဝေါ ဒီပိတော ဟောတိ၊
ယဒိဒံ မာတိကာယံ “မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝေယျာ” တိ၊ ဣဒံ သာတ္တကံ။

တဿ သပ္ပယောဇနဘာဝဒီပနတ္ထံ “အနာပတ္တိ အဇာနန္တဿ အသာဒိ-
ယန္တဿာ”တိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ဇာနနသာဒိယနဘာဝေန အာပတ္တိ၊ အသေ-
ဝန္တဿ^၁ အနာပတ္တိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ မာတိကာယံ “ယော ပန ဘိက္ခု မေထုနံ
ဓမ္မံ ပဋိသေဝေယျ၊ ပါရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော”တိ အဓိပ္ပါယော။
“ပရပရိဂ္ဂဟိတံ ပရပရိဂ္ဂဟိတသညိတာ ဂရုပရိက္ခာရော ထေယျစိတ္တံ အဝ-
ဟရဏ”န္တိ^၂ ဝုတ္တာနံ ပဉ္စန္ဒမ္ပိ အင်္ဂါနံ ပါရိပူရိယာ ပေတတိရစ္ဆာနဂတပရိဂ္ဂဟိတေ
အာပတ္တိပဟောနကဋ္ဌာနေဝိ ဝိဿဇ္ဇနတ္ထံ “အနာပတ္တိ ပေတပရိဂ္ဂဟိတေ”တိ-
အာဒိ^၂ ဝုတ္တံ။ အနာပတ္တိ ဣမံ ဇာန၊ ဣမံ ဒေဟိ၊ ဣမံ အာဟရ၊ ဣမိနာ အတ္ထော၊
ဣမံ ကပ္ပိယံ ကရောဟိတိ ဘဏတိတိအာဒိ ပန တဒညထာ ပဋိပတ္တိက္ကမ-
ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧတ္တာဝတာ “နိဒါနမာတိကာဘေဒေါ”တိ-
အာဒိနာ ဝုတ္တဂါထာယ အတ္ထော ပကာသိတော ဟောတိ။

ဧတ္ထ ပဌမပညတ္တိ တာဝ ပဌမဗောဓိ^၁ အတိက္ကမိတွာ ပညတ္တတ္တာ၊
အာယသ္မတော သုဒိန္တဿ အဋ္ဌဝဿိကကာလေ ပညတ္တတ္တာ စ ရတ္တညမဟတ္တံ
ပတ္တကာလေ ပညတ္တာ။ ဒုတိယအနုပညတ္တိ ဗာဟုသစ္စမဟတ္တံ ပတ္တကာလေ
ဥပ္ပန္နာ။ သော ဟာယသ္မာ မက္ကဋ္ဌိပါရာဇိကော ယထာ မာတုဂါမ-
ပဋိသံယုတ္တေသု သိက္ခာပဒေသု တိရစ္ဆာနဂတိတ္ထိ အနဓိပ္ပေတာ၊ တထာ
ဣဓာဝီတိ သညာယ “သစ္စံ အာဝုသော ဘဂဝတာ သိက္ခာပဒံ ပညတ္တံ၊ တဉ္စ
ခေါ မနုဿိတ္ထိယာ၊ နော တိရစ္ဆာနဂတိတ္ထိယာ”တိ အာဟ။ တတိယာနုပညတ္တိ
လာဘဂ္ဂမဟတ္တံ ပတ္တကာလေ ဥပ္ပန္နာ။ တေ ဟိ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာ လာဘဂ္ဂမဟတ္တံ
ပတ္တာ ဟုတွာ ယာဝဒတ္ထံ ဘုဉ္ဇိတွာ နှာယိတွာ ဝရသယနေသု သယိတွာ
တတိယာနုပညတ္တိယာ ဝတ္ထု ဥပ္ပါဒေသုံ၊ တေ စ ဝေပုလ္လမဟတ္တံ ပတ္တေ သံသေ
ဥပ္ပန္နာ၊ သယဉ္စ ဝေပုလ္လမဟတ္တံ ပတ္တာတိ “ဝေပုလ္လမဟတ္တမ္ပတ္တ လဗ္ဘတိ”တိ
ဝုတ္တံ။ ဣဒံ ပဌမပါရာဇိကသိက္ခာပဒံ တိဝိဓေ ဝတ္ထု ဥပါဒါယ စတုဗ္ဗိဓေ တံ
ကာလံ ပတွာ ပညတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တတ္ထ ယော ပနာတိ အနဝသေသပရိယာဒါနပဒံ။ ဘိက္ခုတိ တဿ
အတိပ္ပသင်္ဂနိယမပဒံ။ ဘိက္ခုနံ သိက္ခာသင်္ဂဓိဝသမာပန္နောတိ တဿ ဝိသေ-
သနဝစနံ။ န ဟိ သဗ္ဗေပိ ဘိက္ခုနာမကော ယာ ဘဂဝတာ ယာယ ကာယစိ
ဥပသမ္ပဒါယ ဥပသမ္ပန္နဘိက္ခုနံ ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန သိက္ခိတဗ္ဗသိက္ခာ ဝိဟိတာ၊
“ဧတ္ထ သဟ ဇီဝန္တိ”တိ ယော စ အာဇီဝေါ ဝုတ္တော၊ တံ ဥဘယံ သမာပန္နောဝ
ဟောတိ။ ကဒါ ပန သမာပန္နော အဟောသိ? ယာယ ကာယစိ ဥပသမ္ပဒါယ

ဥပသမ္ပန္နသမနန္တရမေဝတဒုဘယံ ဇာနန္တောပိ အဇာနန္တောပိ တဒဇ္ဈပဂတတ္တာ သမာပန္နော နာမ ဟောတိ။ သမာ ဇီဝန္တိတိ ယာဝ သိက္ခံ န ပစ္စက္ခာတိ။ ပါရာဇိကဘာဝဉ္စ န ပါပုဏာတိ။ ယံ ပန ဝုတ္တံ အန္တကဋ္ဌကဏာယံ “သိက္ခံ ပရိပူရေန္တော သိက္ခာသမာပန္နော သာဇီဝံ အဝိတိက္ကမန္တော သာဇီဝသမာပန္နော ဟောတိ”တိ။ တံ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒဝသေန ဝုတ္တံ။ န ဟိ သိက္ခံ အပရိပူရေန္တော ကာမဝိတက္ကာဒိဗဟုလော ဝါ ဧကန္တံ သာဝသေသံ သာဇီဝံ ဝိတိက္ကမန္တော ဝါ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော နာမ န ဟောတိ။ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေန ပန စတုက္ကံ လဗ္ဘတိ အတ္ထိ ဘိက္ခု သိက္ခာသမာပန္နော သီလဝါနိ ပစ္စဝေက္ခန္တော န သာဇီဝသမာပန္နော အဓိတ္တကံ သိက္ခာပဒံ ဝိတိက္ကမန္တော၊ အတ္ထိ န သိက္ခာသမာပန္နော ကာမဝိတက္ကာဒိဗဟုလော သာဇီဝသမာပန္နော နိရာပတ္တိကော၊ အတ္ထိ န သိက္ခာသမာပန္နော န စ သာဇီဝသမာပန္နော အနဝသေသံ အာပတ္တိံ အာပန္နော၊ အတ္ထိ သိက္ခာသမာပန္နော စ သာဇီဝသမာပန္နော စ သိက္ခံ ပရိပူရေန္တော သာဇီဝဉ္စ အဝိတိက္ကမန္တော၊ အယမေဝ စတုတ္ထော ဘိက္ခု ဥက္ကဋ္ဌော ဣမ အဓိပ္ပေတော သိယာ။ န ဟိ ဘဂဝါ အနုက္ကဋ္ဌံ ဝတ္တု ယုတ္တောတိ စေ? န, “တဩ ယာယံ အဓိသီလသိက္ခာ၊ အယံ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ အဓိပ္ပေတာ သိက္ခာ”တိဝစနဝိရောဓတော။ ဥက္ကဋ္ဌဂဟဏာဓိပ္ပါယေ သတိ “သိက္ခာတိ တိဿော သိက္ခာ”တိ ဧတ္တကမေဝ ဝတ္တဗုဒ္ဓိ အဓိပ္ပါယော။ သိက္ခတ္တယသမာပန္နော ဟိ သဗ္ဗုက္ကဋ္ဌောတိ။

“မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝေယျာ”တိ ပရတော ဝစနံ အပေက္ခိတွာ အဓိသီလသိက္ခာဝ ဝုတ္တာတိ စေ? န, တဿာပိ အဘဗ္ဗတ္တာ။ န ဟိ အဓိသီလသိက္ခံ ပရိပူရေန္တော သာဇီဝဉ္စ အဝိတိက္ကမန္တော မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝိတုံ ဘဗ္ဗော၊ တံ သိက္ခံ အပရိပူရေန္တော သာဇီဝဉ္စ ဝိတိက္ကမန္တော ဧဝ ဟိ ပဋိသေဝေယျာတိ အဓိပ္ပါယော၊ တသ္မာ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။ ယသ္မာ သိက္ခာပဒသင်္ခါတော သာဇီဝေါ အဓိသီလသိက္ခမေဝ သင်္ဂဏှာတိ၊ နေတရံ အဓိစိတ္တသိက္ခံ အဓိပညာသိက္ခံ ဝါ၊ တသ္မာ “တဩ ယာယံ အဓိသီလသိက္ခာ၊ အယံ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ အဓိပ္ပေတာ သိက္ခာ”တိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ အဓိသီလသိက္ခာယ သင်္ဂါဟကော သာဇီဝေါ သိက္ခာသာဇီဝေါတိ” ဝုတ္တော။ ဣတိ သာဇီဝဝိသေသနတ္ထံ သိက္ခာဂဟဏံ ကတံ။ တဒတ္ထဒီပနတ္ထမေဝ ဝိဘဇ် သိက္ခံ အပရာမသိတွာ “တသ္မိံ” သိက္ခတိ၊ တေန ဝုစ္စတိ သာဇီဝသမာပန္နော”တိ

ဝုတ္တံ၊ တေန ဧကမေဝိဒံ အတ္ထပဒန္တိ ဒီပိတံ ဟောတိ။ တဉ္စ ဥပသမ္ပဒူပဂမ-
နန္တရတော ပဋ္ဌာယ သိက္ခနာဓိကာရတ္တာ “သိက္ခတိ”တိ စ “သမာပန္နော”တိ
စ ဝုစ္စတိ။ ယော ဧဝံ “သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော”တိ သင်္ချံ ဂတော၊
တာဒိသံ ပစ္စယံ ပဋိစ္စ အပရဘာဂေ သာဇီဝသင်္ခါတမေဝ သိက္ခံ အပ္ပစ္စ-
က္ခာယ၊ တသ္မိံယေဝ စ ဒုဗ္ဗလုံ အနာဝိကတွာ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝေယျာတိ
အယမတ္ထော ယုဇ္ဇတိ။ ကိန္တု အဋ္ဌကထာနယော ပဋိက္ခိတ္တော ဟောတိ။ သော
စ န ပဋိက္ခေပါရဟောတိ တေန တဒနုသာရေန ဘဝိတဗ္ဗံ။

အဓိပ္ပါယ်ော ပနေတ္ထ ပရိယေသိတဗ္ဗော၊ သော ဒါနိ ဝုစ္စတိ— သဗ္ဗေသုဝိ
သိက္ခာပဒေသု ဣဒမေဝ ဘိက္ခုလက္ခဏံ သာဓာရဏံ၊ ယဒိဒံ “ဘိက္ခုနံ
သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော”တိ။ ဒီဏာသဝေါပိ သာဝကော အာပတ္တိံ
အာပဇ္ဇတိ အစိတ္တကံ၊ တထာ သေက္ခော။ ပုထုဇ္ဇနော ပန သစိတ္တကမ္ပိ၊ တသ္မာ
သေက္ခာသေက္ခပုထုဇ္ဇနဘိက္ခုနံ သာမညမိဒံ ဘိက္ခုလက္ခဏန္တိ ကတွာ ကေဝလံ
သိက္ခာသမာပန္နော၊ ကေဝလံ သာဇီဝသမာပန္နော စ ဥဘယသမာပန္နော
စာတိ သရူပေကဒေသေကသေသနယေန “သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော”တွေဝ
သမ္ပိဏ္ဍေတွာ ဥက္ကဋ္ဌဂ္ဂဟဏေန အနုက္ကဋ္ဌာနံ ဂဟဏသိပ္ပိတော အဋ္ဌကထာယံ
ဥက္ကဋ္ဌောဝ ဝုတ္တော။ တမေဝ သမ္မာဒေတုံ “တသ္မိံ သိက္ခတိ၊ တေန ဝုစ္စတိ
သာဇီဝသမာပန္နော”တိ ဧတ္ထ သိက္ခာပဒဿ အဝစနေ ပရိဟာရံ ဝတွာ
ယသ္မာ ပန သော အသိက္ခမ္ပိ သမာပန္နော၊ တသ္မာ သိက္ခာသမာပန္နောတိပိ
အတ္ထတော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ စ ဝတွာ “ယံ သိက္ခံ သမာပန္နော တံ
အပ္ပစ္စက္ခာယ ယဉ္စ သာဇီဝံ သမာပန္နော တတ္ထ ဒုဗ္ဗလုံ အနာဝိကတွာ”တိ
ဝုတ္တန္တိ အယမဋ္ဌကထာယံ အဓိပ္ပါယ်ော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧတသ္မိံ ပန အဓိပ္ပါယ်ေ
အဓိသီလသိက္ခာယ ဧဝ ဂဟဏံ သဗ္ဗတ္ထိကတ္တာ၊ သီလာဓိကာရတော စ
ဝိနယဿာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယထာ စ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယန္တော သီလံ
သမာဒိယတိတိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ သိက္ခာပဒံ ပစ္စက္ခန္တော သီလသင်္ခါတံ သိက္ခံ
ပစ္စက္ခာတိတိ ဝတ္တု ယုဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ တတ္ထ ဝုတ္တံ “ယံ သိက္ခံ သမာပန္နော၊ တံ
အပ္ပစ္စက္ခာယာ”တိ။ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ပဋိသေဝိတမေထုနဿ ဥပသမ္ပဒံ
အနုဇာနန္တော န သမူဟနတိ နာမ။ န ဟိ သော ဘိက္ခု ဟုတွာ ပဋိသေဝိ၊
“ယော ပန ဘိက္ခု”တိ စ ပညတ္တံ။ ဧတ္တာဝတာ သမာသတော “သိက္ခာသာ-
ဇီဝသမာပန္နော”တိ ဧတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ ဝုတ္တံ။

ကို ဣဒိနာ ဝိသေသဝစနေန ပယောဇနံ၊ နန “ယော ပန ဘိက္ခု သိက္ခံ
အပ္ပစ္စက္ခာယ ဒုဗ္ဗလုံ အနာဝိကတွာ။ပ။ အသံဝါသော”တိ ဧတ္တကမေဝ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ

စေ? န ဝတ္တဗ္ဗံ အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂတော။ ယော ပန သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော
 ထေယျသံဝါသဒိကော ကေဝလေန သမညာမတ္တေန၊ ပဋိညာမတ္တေန ဝါ
 ဘိက္ခု။ တဿာပိ သိက္ခာပစ္စက္ခာနံ အတ္ထိ။ သိက္ခံ အပ္ပစ္စက္ခာယ စ မေထုနံ ဓမ္မံ
 ပဋိသေဝန္တဿ ပါရာဇိကောပတ္တိ။ ယော ဝါ ပစ္ဆာ ပါရာဇိကံ အာပတ္တိ
 အာပဇ္ဇိတွာ န သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော တဿ စ၊ ယော ဝါ ပက္ခပဏ္ဍကတ္တာ
 ပဏ္ဍကဘာဝုပဂမနေန န သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော တဿ စ တဒုဘယံ
 အတ္ထိတိ အာပဇ္ဇတိ။ “ပဏ္ဍကဘာဝပက္ခေ စ ပက္ခပဏ္ဍကော ဥပသမ္ပဒါယ န
 ဝတ္ထု”တိ ဝုတ္တံ၊ တဿာ ဣတရသ္မိံ ပက္ခေ ဝတ္ထုတိ သိဉ္စ၊ တသ္မိံ ပက္ခေ ဥပသမ္ပန္နော
 ပဏ္ဍကဘာဝပက္ခေ ပဏ္ဍကတ္တာ န သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော၊ သော ပရိစ္ဆ-
 ဇိတဗ္ဗသိက္ခာယ အဘာဝေန သိက္ခံ အပ္ပစ္စက္ခာယ မုခေန ပရဿ အင်္ဂဇာ-
 တဂ္ဂဟဏာဒယော မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝေယျ၊ တဿ ကုတော ပါရာဇိကော-
 ပတ္တိတိ အဓိပ္ပါယော။ အယံ နယော အပဏ္ဍကပက္ခံ အလဘမာနဿေဝ
 ပရတော ယုဇ္ဇတိ၊ လဘန္တဿ ပန အရူပသတ္တာနံ ကုသလာနံ သမာပတ္တိက္ခဏေ
 ဘဝင်္ဂဝိစ္ဆေဒေ သတိပိ အမရဏံ ဝိယ ပဏ္ဍကဘာဝပက္ခေပိ ဘိက္ခုဘာဝေါ
 အတ္ထိ။ သံဝါသံ ဝါ သာဒိယန္တဿ န ထေယျသံဝါသကဘာဝေါ အတ္ထိ
 အန္တိမဝတ္ထု၊ အဇ္ဈာပန္နဿ ဝိယ။ န စ သဟသေယျာဒိကံ ဇနေတိ။
 ဂဏပူရကော ပန န ဟောတိ အန္တိမဝတ္ထု၊ အဇ္ဈာပန္နော ဝိယ၊ န သော
 သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော၊ ဣတရသ္မိံ ပန ပက္ခေ ဟောတိ၊ အယံ ဣမဿ
 တတော ဝိသေသော။ ကိမယံ သဟေတုကော၊ ဥဒါဟု အဟေတုကောတိ? န
 အဟေတုကော။ ယတော ဥပသမ္ပဒါ တဿ အပဏ္ဍကပက္ခေ အနညာတာ
 သဟေတုကပဋိသန္ဓိကတ္တာ။ ပဏ္ဍကဘာဝပက္ခေပိ ကိဿ နာနညာတာတိ စေ?
 ပဏ္ဍကဘူတတ္တာ ဩပက္ကမိကပဏ္ဍကဿ ဝိယ။

အပိစ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နောတိ ဣမိနာ တဿ သိက္ခာသမာဒါနံ
 ဒီပေတွာ တံ သမာဒိန္နသိက္ခံ အပ္ပစ္စက္ခာယ တတ္ထ စ ဒုဗ္ဗလျံ အနာဝိကတွာတိ
 ဝတ္ထု ယုဇ္ဇတိ၊ န အညထာတိ ဣမိနာ ကာရဏေန ယထာဝုတ္တာနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂတော
 “ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနံ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော သိက္ခံ အပ္ပစ္စက္ခာယာ”တိ-
 အာဒိ ဝုတ္တံ။ ယထာ စေတ္ထ၊ တထာ “ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနံ သိက္ခာ-
 သာဇီဝသမာပန္နော သိက္ခံ အပ္ပစ္စက္ခာယ ဒုဗ္ဗလျံ အနာဝိကတွာ ဂါမာ ဝါ
 အရညာ ဝါ အဒိန္နံ ထေယျသင်္ခါတံ အာဒိယေယျ၊ သုဂတစီဝရပမာဏံ စီဝရံ
 ကာရာပေယျ အတိရေကံ ဝါ၊ ဆေဒနကံ ပါစိတ္တိယ”န္တိအာဒိနာ၊ နယေန သဗ္ဗတ္ထ

ယောဇေတဗ္ဗံ။ အန္တမသော တိရုစ္ဆာနဂတယဒီတိ မနုဿိတ္ထိံ ဥပါဒါယ
 ဝုတ္တံ။ န ဟိ “ပဂေဝ ပဏ္ဍကေ ပုရိသေ ဝါ”တိ ဝတ္တံ ယုဇ္ဇတိ။ သေသံ တတ္ထ
 တတ္ထ ဝုတ္တနယမေဝ။

အယံ ပဌမပါရာဇိကဿ မာတိကာယ တာဝ ဝိနိစ္ဆယော။

စတုဗ္ဗိဓိနိယကထာဝဏ္ဏနာ

၄၅။ နိဟရိတွာတိ ဧတ္ထ သာသနတော နိဟရိတွာတိ အတ္ထော။ “ပဉ္စ-
 ဟုပါလိ အင်္ဂေဟိ သမန္ဓာဂတေန ဘိက္ခုနာ နာနယုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ ကတမေဟိ
 ပဉ္စဟိ? သုတ္တံ န ဇာနာတိ၊ သုတ္တာနုလောမံ န ဇာနာတိ”တိ ဝေမာဒိတော ဟိ
 ပရိယတ္တိသာသနတော သုတ္တံ၊ သုတ္တာနုလောမဉ္စ နိဟရိတွာ ပကာသေသုံ။
 “အနာပတ္တိ ဧဝံ အမှာကံ အာစရိယာနံ ဥဂ္ဂဟော ပရိပုစ္ဆာတိ ဘဏတိ”တိ
 ဝေမာဒိတော ပရိယတ္တိသာသနတော အာစရိယဝါဒံ နိဟရိတွာ ပကာသေသုံ။
 ဘာရုကန္တကဝတ္ထုသ္မိံ “အာယသ္မာ ဥပါလိ ဝေမာဟ အနာပတ္တိ အာဝုသော
 သုပိနန္တေနာ”တိ၊ ဝေမာဒိတော ပရိယတ္တိသာသနတော ဧဝံ အတ္တနောမတိ
 နိဟရိတွာ ပကာသေသုံ။ တာယ ဟိ အတ္တနောမတိယာ ထေရော ဧတဒဂ္ဂဋ္ဌာနံ
 လဘိ။ အပိ စ ဝုတ္တဋ္ဌေတံ ဘဂဝတာ “အနုပသမ္ပန္တေန ပညတ္တေန ဝါ အပည-
 တ္တေန ဝါ ဝုစ္စမာနော။ ပ။ အနာဒရိယံ ကရေတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ။
 တတ္ထ ဟိ ပညတ္တံ နာမ သုတ္တံ။ သေသတ္တယံ အပညတ္တံ နာမ။ တေနာယံ
 “စတုဗ္ဗိဓံ ဟိ ဝိနယံ၊ မဟာထေရာ”တိ ဂါထာ သုဝုတ္တာ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ
 နာဂသေနတ္ထေရေန။ အာဟစ္စပဒေနာတိ အဋ္ဌ ဝဏ္ဏဋ္ဌာနာနိ အာဟစ္စ
 ဝုတ္တေန ပဒနိကာယေနာတိ အတ္ထော၊ ဥပါဟဋ္ဌေန ကဏ္ဍောက္ကန္တေန ပဒသ-
 မူဟေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ ရသေနာတိ တဿ အာဟစ္စဘာသိတဿ ရသေန၊
 တတော ဥဒ္ဓဋ္ဌေန ဝိနိစ္ဆယေနာတိ အတ္ထော။ သုတ္တစ္ဆာယာ ဝိယ ဟိ သုတ္တာနု-
 လောမံ။ အာစရိယဝါဒေါ “အာစရိယဝံသော”တိ ဝုတ္တော ပါဠိယံ ဝုတ္တာနံ
 အာစရိယာနံ ပရမ္ပရာယ အာဘတောဝ ပမာဏန္တိ ဒဿနတ္ထံ။ အဓိပ္ပါယောတိ
 ကာရဏောပပတ္တိသိဒ္ဓေါ ဥဟာပေါဟနယပ္ပဝတ္တော၊ ပစ္စက္ခာဒိပမာဏပတိ-
 ရူပကော။ အဓိပ္ပါယောတိ ဧတ္ထ “အတ္တနောမတိ”တိ ကေမိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။

ပရိဝါရဋ္ဌကထာယံ၊ ဣဓ စ ကိဉ္ဇာပိ “သုတ္တာနုလောမံ နာမ စတ္တာရော မဟာပဒေသာ”တိ^၁ ဝုတ္တံ။ အထ ခေါ မဟာပဒေသနယသံဃိ ပဋိက္ခိတ္တာပဋိက္ခိတ္တံ အနုညာတာနနုညာတံ ကပ္ပိယာကပ္ပိယန္တိ အတ္ထတော ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ ဌာနံ ဩကာသော ပဒေသောတိ ကာရုဏဝေစနာနိ “အဋ္ဌာနမေတံ အာနန္တံ အနဝကာသော”တိအာဒိ^၂ သာသနတော၊ “နိဂ္ဂဟဋ္ဌာန”န္တိ စ “အသဒ္ဓိဋ္ဌဋ္ဌာန”န္တိ စ “အသဒ္ဓိဋ္ဌိ စ ပန ပဒေသော”တိ စ လောကတော။ တသ္မာ မဟာပဒေသာတိ မဟာကာရုဏာနီတိ အတ္ထော။ ကာရုဏံ နာမ ဥပကော ဟေတု ဣဓာမိပ္ပေတံ။ မဟန္တဘာဝေါ ပန တေသံ မဟာဝိသယတ္တာ မဟာဘူတာနံ ဝိယ။ တေ ဒုဝိဓာ ဝိနယမဟာပဒေသာ သုတ္တန္တိကမဟာ- ပဒေသာ စာတိ။ တတ္ထ ဝိနယမဟာပဒေသာ ဝိနယေ ပယောဂံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဣတရေ ဥဘယတ္တာပိ၊ တေနော ပရိဝါရေ^၃ အနုယောဂဝတ္ထေ “ဓမ္မံ န ဇာနာတိ၊ ဓမ္မာနုလောမံ န ဇာနာတိ”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဓမ္မန္တိ ဌပေတွာ ဝိနယပိဋကံ အဝသေသပိဋကဒ္ဓယံ။ ဓမ္မာနုလောမန္တိ သုတ္တန္တိကေ စတ္တာရော မဟာပဒေသေ။ တတ္ထ ယော ဓမ္မံ ဓမ္မာနုလောမဉ္ဇေဝ ဇာနာတိ၊ န ဝိနယံ ဝိနယာနုလောမဉ္ဇေ သော “ဓမ္မံ ရက္ခာမီ”တိ ဝိနယံ၊ ဥဗ္ဗိနယံ ကရေတိ၊ ဣတရော “ဝိနယံ ရက္ခာမီ”တိ ဓမ္မံ ဥဗ္ဗဗ္ဗံ ကရေတိ၊ ဥဘယံ ဇာနန္တော ဥဘယဗ္ဗိ သမ္ပာဒေတိ။

တတြိဒံ မုခမတ္ထံ—တတ္ထ ပဌမော “သော စေ ပဝေသနံ သာဒိယတိ၊ ပဝိဋ္ဌံ၊ ဌိတံ၊ ဥဒ္ဓရဏံ သာဒိယတိ အာပတ္တိ၊ န သာဒိယတိ အနာပတ္တိ”တိ ဧတ္ထ ဝိပုဋ္ဌိပဇ္ဇတိ။ သော ဟာယသ္မာ သုခဝေဒနီယဿ ဥပါဒိန္နဇောဋ္ဌဗ္ဗဿ၊ ကာယိန္ဒြိယဿ စ သမာယောဂေ သတိ ပဋိဝိဇာနန္တော ကာယိကသု- ဝေဒနုပ္ပတ္တိမတ္တေန သာဒိယတိ နာမာတိ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ တဿ အာပတ္တိ ပါရာဇိကဿာတိ အသေဝနာဓိပ္ပါယဿပိ အာပတ္တိပ္ပသင်္ဂံ ကရေတိ၊ တထာ ယဿ သန္တတတ္တာ ဝါ ယောနိဒေါသဝသေန ဝါ ဒုက္ခာ အသာတာ ဝေဒနာ၊ ဝါတောပဟဋ္ဌဂတ္တတာယ ဝါ နေဝ ကာယိကဝေဒနာ၊ တဿ ဇာနတော အဇာနတောပိ “အနာပတ္တိ အသာဒိယန္တဿာ”တိ^၄ သုတ္တန္တိ ဒသေတွာ သေဝနာဓိပ္ပါယဿာပိ အနာပတ္တိပ္ပသင်္ဂံ ကရေတိ၊ တထာ ယဒိ မောစန- ရာဂေန ဥပက္ကမတော မုတ္တေ သံဃာဒိသေသော၊ ပဂေဝ မေထုနရာဂေနာတိ ဒုက္ကဋ္ဌဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ သံဃာဒိသေသဋ္ဌာနံ ကရေတိ၊ ဧဝံ ဝိနယံ ဥဗ္ဗိနယံ ကရေတိ နာမ။ ဣတရော “အနာပတ္တိ အဇာနန္တဿာတိ”^၅ ဝုတ္တတ္တာ ဇာနတော

ဇာနဇေနေဝ သုခဝေဒနာ ဟောတု ဝါ မာ ဝါ သာဒိယနာ ဟောတိ”တိ
 ဝတ္တာ အသေဝနာဓိပ္ပါယဿပိ ဇာနတော အနာပတ္တိဋ္ဌာနေ အာပတ္တိ
 ကရေတိ၊ အနဝဇ္ဇံ သာဝဇ္ဇံ ကရေတိတိ ဧဝံ ဓမ္မံ ဥဒ္ဓမ္မံ ကရေတိ။ ဥဘယံ ပန
 ဇာနန္တော “ဘိက္ခုဿ သေဝနစိတ္တံ ဥပဋ္ဌိတေတိ”ဝစနတော သေဝနစိတ္တ-
 မေဝေတ္ထ ပမာဏံ၊ တဿ ဘာဝေန အာပတ္တိ ပါရာဇိကဿ၊ အဘာဝေန
 အနာပတ္တိ”တိ ဝတ္တာ ဥဘယမ္ပိ ရက္ခတိ သမ္မာဒေတိ။ ဣမိနာ နယေန
 သဗ္ဗသိက္ခာပဒေသု ယထာသမ္ဘဝံ သပ္ပယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။

သင်္ဂီတိ အာရောပေတွာ ဌပိတပါဠိတော ဝိနိမုတ္တံ ကတွာ ဌပိတတ္တာ
 ပါဠိဝိနိမုတ္တာ အတ္တတော၊ နယတော၊ အနုလောမတော စ ပါဠိဩက္ကန္တ-
 ဝိနိစ္ဆယပ္ပဝတ္တာ၊ အနုပဝိဋ္ဌဝိနိစ္ဆယဝသေန ပဝတ္တာတိ အတ္တော။ “န သမူဟ-
 နိဿတိ”တိ ဇာနန္တောပိ ဘဂဝါ ကေဝလံ “တေသံ မတံ ပစ္ဆိမာ ဇနတာ
 မမ ဝစနံ ဝိယ ပမာဏံ ကရေတူ”တိ ဒဿနတ္ထဉ္စ ပရိနိဗ္ဗာနကာလေ ဧဝမာဟ
 “အာကင်္ခမာနော အာနန္ဒ သံဃော မမစ္စယေန ခုဒ္ဒါနုဒုဒ္ဒကာနိ သိက္ခာ-
 ပဒါနိ သမူဟနတူ”တိ၊ တေနေတံ သိဒ္ဓိ “ပညတ္တမ္ပိ စေ သိက္ခာပဒံ သမူဟနိတုံ
 ယဿ သံဃဿ အနုညာတံ ဘဂဝတာ၊ တဿ ပညတ္တာနုလောမံ အတိ-
 ရေကတ္ထဒီပနံ၊ ပဂေဝါနုညာတံ ဘဂဝတာ”တိ။ ကိဉ္စ ဘိယျော ဦနာတိရိတ္တ-
 သိက္ခာပဒေသု အာစရိယကုလေသု ဝိဝါဒေါ အညမညံ န ကာတဗ္ဗောတိ
 ဒဿနတ္ထဉ္စ။ ကသ္မာ သံဃော န သမူဟနိတိ? အညမညံ ဝိဝါဒပ္ပသင်္ဂဒဿ-
 နတော။ ဘဂဝတာ စ “သဗ္ဗေဟေဝ သမဂ္ဂေဟိ သမ္မောဒမာနေဟိ အဝိဝဒ-
 မာနေဟိ သိက္ခိတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ စ ဧကစ္စေ ထေရာ ဧဝမာဟံသုတိ စ
 အညဝါဒဒဿနတော ဝိဝဒမာနေဟိ သိက္ခိတဗ္ဗံ ဇာတံ၊ တဒဘာဝတ္တမ္ပိ
 ဥတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစံ သာဝေတွာ အဝိဝဒမာနေဟေဝ သိက္ခိတဗ္ဗံ အကာသိ။

အဝိဇာတိ အတ္တနော မတိယာ ပါကဋကရဏတ္ထံ အာရန္တော။ တတ္ထ
 “သုတ္တန္တာဘိဓမ္မဝိနယဋ္ဌကထာသု”တိ ဝစနတော ပိဋကတ္ထယဿပိ သာဓာ-
 ရဏာ သော ကထာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ “အထ ပနာယံ ကပ္ပိယ”န္တိ အာဒိ
 ဝိနယသေဝ။ ကာရကသံဃသဒိသန္တိ သင်္ဂီတိကာရကသံဃသဒိသံ။ “သုတ္တာဒိ-
 စတုတ္ထံ အပ္ပစ္စက္ခာယ တေန အဝိရုဒ္ဓဿ ကမ္မဿ ကာရကသံဃသဒိသ”န္တိ
 ဓမ္မသိရိတ္တေရဿ ဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တံ၊ တံ အယုတ္တံ၊ “သုတ္တမေဝ ဗလဝတရံ။ သုတ္တံ
 ဟိ အပ္ပင်္ဂုတ္တိယံ ကာရကသံဃသဒိသ”န္တိ ဧတေဟိ ပဒေဟိ အယုတ္တတ္တာ။

ပါကတိကေ^၁ ပန ဂတ္ထိပဒေ “တမတ္ထံ ဝိနိစ္ဆိနိတွာ တဿ ကာရကံသံဃဿ-
ဒိဿ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ပရဝါဒီတိ အမှာကံ သမယဝိဇာနတော အညနိကာယိကောတိ
ဝုတ္တံ။ ပရဝါဒီ သုတ္တာနုလောမန္တိ ကထံ? “အညတြ ဥဒကဒန္တပေါနာ”တိ၊
သုတ္တံ သကဝါဒိဿ၊ တဒနုလောမတော နာဠိကေရဖလဿ ဥဒကမ္ပိ ဥဒကမေဝ
ဟောတိတိ ပရဝါဒီ စ။

“နာဠိကေရဿ ယံ တောယံ၊ ပုရာဏံ ပိတ္တဗန္ဓနံ။

တမေဝ တရုဏံ တောယံ၊ ပိတ္တဗံ ဗလဗန္ဓနံ”န္တိ—

ဧဝံ ပရဝါဒိနာ ဝုတ္တေ သကဝါဒီ ခညဖလဿ ဂတိကတ္တာ၊ အာဟာရတ္ထဿ စ
ဖရဏတော “ယာဝကာလိကမေဝ တ”န္တိ ဝဒန္တော ပဋိက္ခိပတိ။ ပရော အာစရိ-
ယဝါဒန္တိ “သုကံ” ပရိဟရတိတိ ဧတ္ထ ဥပစာရံ ဩက္ကမိတွာ ကိဉ္ဇာပိ ပရိဟရတိ၊
အဝဟာရော ဝေါ”တိ အဋ္ဌကထာဝစနတော “တထာ ကရောန္တော ပါရာဇိက-
မာပဇ္ဇတိ”တိ ပရဝါဒိနာ ဝုတ္တေ သကဝါဒီ “သုကံ” ပရိဟရတိ၊ အာပတ္တိ
ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ သုတ္တံ တတ္ထေဝ အာဂတမဟာအဋ္ဌကထာဝစနေန သမ္ပိ
ဒဿေတွာ ပဋိသေမေတိ၊ တထာ ကရောန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝါတိ။ ပရော
အတ္တနောမတိတိ ဧတ္ထ “ပုရောဘတ္တံ ပရသန္တကံ အဝဟာရတိ ပုရောဘတ္တ-
မေဝ ဟရိဿာမီတိ ဝါယမန္တဿ ပစ္ဆာဘတ္တံ ဟောတိ၊ ပုရောဘတ္တပယော-
ဂေါဝ သော၊ တဿာ မူလဋ္ဌော န မုစ္ဆတိတိ တုမှာကံ ထေရဝါဒတ္တာ မူလဋ္ဌဿ
ပါရာဇိကမေဝါ”တိ ပရဝါဒိနာ ဝုတ္တေ သကဝါဒီ “တံ သင်္ကေတံ ပုရေ ဝါ
ပစ္ဆာ ဝါ တံ ဘဏ္ဍံ အဝဟရတိ၊ မူလဋ္ဌဿ အနာပတ္တိ”တိ? သုတ္တံ ဒဿေတွာ
ပဋိက္ခိပတိ။

ပရော သုတ္တန္တိ “အနိယတဟေတုဓမ္မော သမ္ပတ္တနိယတဟေတုဓမ္မဿ
အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ သုတ္တံ ပဋ္ဌာနေ လိခိတံ ဒဿေတွာ “အရိယ-
မဂ္ဂဿ န နိဗ္ဗာနမေဝါရမ္မဏ”န္တိ ပရဝါဒိနာ ဝုတ္တေ သကဝါဒီ “အာရမ္မဏတ္ထိ-
ကာဒိသုတ္တာနုလောမေ န ဩတရတိ”တိ ပဋိက္ခိပတိ။ သုတ္တာနုလောမေ ဩတ-
ရန္တိယေဝ ဟိ သုတ္တံ နာမ၊ နေတရံ။ တေန ဝုတ္တံ ပါဠိအာဂတံ ပညာယတိတိ
ဧတ္ထကေနပိ သိဒ္ဓေ တိဿော သင်္ကတိယော အာရုဋ္ဌပါဠိအာဂတံ ပညာယ-
တိ”တိအာဒိ။ တာဒိသဉ္စိ ပမာဒလေခန္တိ အာစရိယော။ “အပ္ပမာဒေါ အမတံ
ပဒံ၊ ပမာဒေါ မစ္စုနော ပဒ”န္တိ^၂ ဝစနတော ဒိန္နဘောဇနေ ဘုဒ္ဓိတွာ ပရိဿ-
ယာနိ ပရိဝဇ္ဇိတွာ သတိ” ပစ္စုပဋ္ဌပေတွာ ဝိဟရန္တော နိစ္စော ဟောတိတိ။

၁-ပါကတိကေ(က)

၃-ဝိ ၁-၆၅-ပိဋေ။

၂-ဝိ ၂-၁၂၁-ပိဋေ။

၄-ဒု ၁-၁၆၊ ဒု ၁၀-၃၀-ပိဋေသု။

ဝေရူပဿ အတ္တဿ ဝသေန အာရဠုပ္ပိ သုတ္တံ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ တေန ဝုတ္တံ
နော စေ တထာ ပညာယတီတိ သိဒ္ဓေပိ “နော စေ တထာ ပညာယတီ၊ န
ဩတရတိ န သမေတိ”တိ။ “မာဟိရကသုတ္တံ ဝါ”တိ ဝုတ္တတ္တာ အတ္တနော
သုတ္တံ အတ္တေန အသမေန္တံ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ ပရော အာစရိယဝါဒန္တိအာဒိသု
ဒ္ဓိသု နယေသု ပမာဒလေခဝသေန တတ္ထ တတ္ထ အာဂတဠကထာဝစနံ ထေရ-
ဝါဒေဟိ သဗ္ဗိ ယောဇေတွာ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အထ ပနာယံ အာစရိယဝါဒံ။ ပရော သုတ္တန္တိ ပရဝါဒိနာ “မူလဗီဇံ နာမ
ဟလိဒ္ဓိ သိဂီဝေရံ ဝစာ။ပ။ ဗီဇေ ဗီဇေသညိ ဆိန္ဒတိ ဝါ ဆေဒါပေတိ ဝါ ဘိန္ဒတိ
ဝါ။ပ။ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿာတိ” တုမှာကံ ပါဌတ္တာ ဟလိဒ္ဓိဂဏ္ဌိ ဆိန္ဒန္တဿ
ပါစိတ္တိယ”န္တိ ဝုတ္တေ သကဝါဒိ “ယာနိ ဝါပနညာနိ အတ္တိ မူလေ သဉ္ဇာယန္တိ”တိ-
အာဒိ ဒဿေတွာ တဿ အဠကထာသင်္ခါတေန အာစရိယဝါဒေန ပဋိက္ခိပတိ။
န ဟိ ဂဏ္ဌိမိ ဂဏ္ဌိ ဇာယတီတိ။ ပရော သုတ္တာနုလောမန္တိ ပရဝါဒိနာ
“အနာပတ္တိ ဧဝံ အမှာကံ အာစရိယာနံ ဥဂ္ဂဟောတိ ဝစနဿာနုလောမတော
‘အမှာကံ ပေါရာဏဘိက္ခု၊ ဧကပါသာဒေ ဂဠံ ထကေတွာ အနုပသဗ္ဗန္ဓေန
သယိတုံ ဝဇ္ဇတီတိ တထာ ကတွာ အာဂတာ၊ တသ္မာ အမှာကံ ဝဇ္ဇတီတိ
တုမှေသု ဧဝံ ဧကစ္စေသု ဝဒန္တေသု တုမှာကံ န ကိဉ္စိ ဝတ္ထု သက္ကာ”တိ ဝုတ္တေ
သကဝါဒိ “သုတ္တံ သုတ္တာနုလောမန္တ ဥဂ္ဂဟိတကာနံယေဝ အာစရိယာနံ
ဥဂ္ဂဟော ပမာဏ”န္တိအာဒိအဠကထာဝစနံ ဒဿေတွာ ပဋိသေဓေတိ။ ပရော
အတ္တနောမတိန္တိ “ဒွါရံ ဝိဝရိတွာ အနာပုစ္ဆာ သယိတေသု ဧက မုစ္စန္တိ”တိ
ဧတ္ထ ပန ဒွေပိ ဇနာ မုစ္စန္တိ ယော စ ယက္ခဂဟိတကော၊ ယော စ ဗန္ဓိတွာ
နိပဇ္ဇာပိတောတိ တုမှာကံ ထေရဝါဒတ္တာ အညေ သဗ္ဗေပိ ယထာ တထာ ဝါ
နိပဇ္ဇာဒယောပိ မုစ္စန္တိတိ ပဋိသေဓေတိ။

အထ ပနာယံ အတ္တနောမတိ။ ပရော သုတ္တန္တိ “အာပတ္တိ” အာပဇ္ဇန္တိ”တိ
ပရဝါဒိနာ ဝုတ္တေ သကဝါဒိ “ဒိဝါ ကိလန္တရူပေါ မဉ္ဇေ နိသိန္ဓော ပါဒေ
ဘူမိတော အမောစေတွာဝ နိဒ္ဒါဝသေန နိပဇ္ဇတိ၊ တဿ အနာပတ္တိ”တိ-
အာဒိအဠကထာဝစနံ ဒဿေတွာ ဧကဘဂေန နိပဇ္ဇာဒယောပိ မုစ္စန္တိတိ
ပဋိသေဓေတိ။ အထာယံ အတ္တနောမတိ။ ပရော သုတ္တာနုလောမန္တိ
“ဒေါမနဿံ ပါဟံ ဒေဝါနမိန္ဒ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိတိ-
အာဒိဝစနေဟိ” သံသန္ဓနတော သဒါရပေါသေ ဒေါသော တုမှာကံ နတ္ထိ။

တေန ဝုတ္တံ ‘ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟော’တိ”” ပရဝါဒိနာ ဝုတ္တေ ကိဉ္ဇာပိ သကဝါဒီ ဗဟုဿုတော န ဟောတိ၊ အထ ခေါ ရဂသဟိတေနော အကုသလေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ ပဋိက္ခိပတိ။ သေသေသုပိ ဣမိနာ နယေန အညထာပိ အနုရူပတော ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဣဒံ သဗ္ဗံ ဥပတိဿတ္ထေရာဒယော အာဟု။ ဓမ္မသိရိတ္ထေရော ပန “တ္ထေ ပရောတိ ဝုတ္တော အညနိကာယိကော၊ သော ပန အတ္တနော သုတ္တာဒိနိယော အာဟရတိ။ တာနံ သကဝါဒီ အတ္တနော သုတ္တာဒိမိ ဩတာရေတွာ သစေ သမေတိ ဂဏှာတိ၊ နော စေ ပဋိက္ခိပတိ”တိ ဝဒတိ။

စတုဗ္ဗိဓဝိနယကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ

သိက္ခာပဒဝိဘဏ် ပန ကိဉ္ဇာပိ ယော ပနာတိ အနဝသေသပရိယာ-ဒါနပဒံ၊ တထာပိ ဘိက္ခုတိ ဣမိနာ ပရပဒေန သမာနာဓိကရဏတ္တာ တဒနုရူပါနေဝဿ ဝိဘင်္ဂပဒါနိ ဝုတ္တာနိ။ ဘိက္ခုနိဗ္ဗစနပဒါနိ တိဏိ ကိဉ္ဇာပိ သဘိက္ခုဘာဝဿ၊ အဘိက္ခုဘာဝဿ စာတိ ယဿ ကဿစိ ပဗ္ဗဇိတဿ သာဓာရဏာနိ၊ တထာပိ “အသုဒ္ဓေါ ဟောတိ ပုဂ္ဂလော အညတရံ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာပန္နော၊ တဉ္စေ သုဒ္ဓိဒိဋ္ဌိ သမာနော အနောကာသံ ကာရာပေတွာ- စာဝနာဓိပ္ပါယော ဝဒေတိ၊ အာပတ္တိ သံဃာဒိသေသေန ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ၊^၂ ဧဝမာဒိသုတ္တံ နိဗ္ဗစနတ္ထယုတ္တောပုဂ္ဂလော “အာပတ္တိ သံဃာဒိသေသေန ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ ဧတ္ထ ဝတ္ထု၊ န ဣတရော ဂိဟိဘူတောတိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗဿပိ ဝိနယဝိသုဒ္ဓိကဿ သာဓာရဏံ ဘိက္ခုလက္ခဏံ ဝတ္ထု၊ ဟိ ဘဂဝါ အာရဘိ။ ယော ပန သုဒ္ဓေါ ဧဝ သမာနော ကေနစိ ကာရဏေန ဂိဟိလိင်္ဂေ ဌိတော၊ သော အတ္တနော သဘိက္ခုဘာဝတ္တာ ဧဝ ဝတ္ထု ဟောတိ၊ အသုဒ္ဓေါပိ ဘိက္ခုလိင်္ဂေ ဌိတတ္တာတိ အယမတ္ထော ဒဿိတော ဟောတိ။ အသုဒ္ဓေါပိ ဉာတကေဟိ၊ ပစ္စတ္ထိကေဟိ ဝါ ရာဇ-ဘယာဒိကာရဏေန ဝါ ကာသာဝေသု သဉ္ဇဿာဟောဝ အပနီတကာသာဝေါ ဝတ္ထု ဧဝ ပုန ကာသာဝဂ္ဂဟဏေန ထေယျသံဝါသကဘာဝါနုပဂမနတော၊ ဘိက္ခုနိဗ္ဗစနတ္ထေ အနိက္ခိတ္တရရတ္တာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယော ပန လိင်္ဂတ္ထေနကော ဘိက္ခုနိဗ္ဗစနတ္ထံ သယဉ္စ အဇ္ဈုပဂတော၊ သံဝါသံ ထေနန္တော၊ တဉ္စေ သုဒ္ဓိဒိဋ္ဌိ သမာနော အနောကာသံ ကာရာပေတွာ စာဝနာဓိပ္ပါယော ဝဒေတိ။

အာပတ္တိ သံဃာဒိသေသေန ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ အယမ္ဗိ အတ္ထော ဒဿိတော ဟောတိ။

“သမညာယ ဘိက္ခု၊ ပဋိညာယ ဘိက္ခု”တိ ဝစနဒ္ဒယံ ယထာဝုတ္တန္တ အတ္ထံ ဥပဗြူဟေတိ။ အန္တရာ ဥပ္ပန္နာယ နိယတာယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ဥပစ္ဆိန္န- ကုသလမူလော ကေဝလာယ သမညာယ, ပဋိညာယ စ “ဘိက္ခု”တိ ဝုစ္စတိ။ န ပရမတ္ထတောတိ ဣမံ အတိရေကတ္ထံ ဒီပေတိ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? “နာဟံ ဘိက္ခဝေ အညံ ကေမမ္ဗမ္ဗိ သမနုပဿာမိ၊ ယံ ဧဝံ မဟာသာဝဇ္ဇံ ယထယိဒံ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပရမာနိ ဘိက္ခဝေ မဟာဝဇ္ဇာနိ”တိ အာဟစ္စ- ဘာသိတံ သင်္ဂီတိတ္ထယာရဋ္ဌံ သုတ္တံ။ အဋ္ဌကဏ္ဍာယမ္ဗိဿ “မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပရမာ ဧတေသန္တိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပရမာနိ”တိ ဝုတ္တံ။ ပဉ္စ အာနန္တရိယကမ္မာနိ မဟာသာဝဇ္ဇာနိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ပန မဟာသာဝဇ္ဇတရာတိ အဓိပ္ပာယောတိ။ ကဿာ? တေသပ္ပိ ပရိစ္ဆေဒေါ အတ္တိ၊ သဗ္ဗဗလဝမ္ဗိ ကပ္ပဋ္ဌိတိကမေဝ ဟောတိ။ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ပန ပရိစ္ဆေဒေါ နတ္ထိ၊ တာယ သမန္နာဂတဿ ဘဝတော ဝုဋ္ဌာနံ နတ္ထိ၊ တဿာ “ဣမဿ ဘိက္ခုကရဏာ ကုသလာ ဓမ္မာ သံဝိဇ္ဇန္တိ”တိ ဝါ “သုဒ္ဓေါဝါယ”န္တိ ဝါ န သက္ကာ ဝတ္ထု။ “ဒိဋ္ဌိပိပတ္တိပစ္စယာ ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ န သက္ကာ “အသုဒ္ဓေါ”တိ ဝါ “အညတရံ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာ- ပဇ္ဇော”တိ ဝါ ဝတ္ထု။ ဧသ ဟိ ဥဘောပိ ပက္ခေ န ဘဇေတိ၊ တေန ဝုတ္တံ “သမညာယ, ပဋိညာယ စ ဘိက္ခု၊ န ပရမတ္ထတော”တိ။

ကိမတ္ထံ ပနေဝံ မဟာသာဝဇ္ဇာယ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ပါရာဇိကံ ဘဂဝါ န ပညပေသိတိ? ဒုဗ္ဗိဇာနတ္တာ။ ပကတိယာပေသာဒိဋ္ဌိ နာမ “သမ္မာ”တိ ဝါ “မိစ္ဆာ”တိ ဝါ ဒုဝိညေယျာ၊ ပဂေဝ “နိယတာ”တိ ဝါ “အနိယ- တာ”တိ ဝါတိ။ တတ္ထ ပါရာဇိကာပတ္တိယာ ပညတ္တာယ ဘိက္ခု၊ အညမညံ အသမဒိဋ္ဌိကံ ပါရာဇိကံ မညမာနာ ဥပေါသထာဒီနိ အကတွာ အစိရေနေဝ သာသနံ ဝိနာသေယျု၊ သယဉ္စ အပုညံ ပသဝေယျု၊ သုဒ္ဓေသုပိ ဘိက္ခုသု ပိပ္ပဋိပတ္တိယာ ပဋိပဇ္ဇနေန။ တဿာ ဥပါယကုသလတာယ ပါရာဇိကံ အပညာ- ပေတွာ တဿ ဥက္ခေပနိယကမ္မံ, သမ္မာဝတ္ထန္တ ပညာပေတွာ တံ သံဃေန အသမ္ဘောဂံ, အသံဝါသဉ္စ အကာသိ။ ဘဂဝါ ဟိ တဿ စေ ဒေသာ ဒိဋ္ဌိ အနိယတာ၊ သမ္မာဝတ္ထံ ပူရေတွာ ဩသာရဏံ လဘိတွာ ပကတတ္ထော ဘဝေယျ။ နိယတာ စေ၊ အဋ္ဌာနမေတံ အနဝကာသော၊ ယံ သော နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကော သမ္မာဝတ္ထံ ပူရေတွာ ဩသာရဏံ လဘိတွာ ပကတတ္ထော ဘဝေယျ။ ကေဝလံ

“သမညာယဘိက္ခု ပဋိညာယဘိက္ခု”တိ နာမမတ္တဓာရဏော ဟုတွာ ပရံ မရဏာ အရိဋ္ဌော ဝိယ သံသာရခါဏကောဝ ဘဝိဿတိတိ ဣမံ နယံ အဋ္ဌသ။

အဋ္ဌသု ဥပသမ္ပဒါသု တိဿောဝေတ္ထ ဝုတ္တာ၊ န ဣတရာ ပါဠိပုဂ္ဂလတ္တာ၊ ဘိက္ခုနံ အသန္တကတ္တာ စ။ တတ္ထ ဟိ ဩဝါဒပဋိဂ္ဂဟဏပဉ္စျာကရဏပသမ္ပဒါ ဦးနှံ ထေရာနံ ဧဝ၊ သေသာ တိဿော ဘိက္ခုနီနံ သန္တကာတိ ဣမ နာမိပ္ပေတာ၊ တိဿန္တမ္ပိ ဥပသမ္ပဒါနံ မဇ္ဈေ “ဘဒြော ဘိက္ခု”တိအာဒိနိ စတ္တာရိ ပဒါနိ ဝုတ္တာနိ တိဿန္တံ သာဓာရဏတ္တာ။ ဧဟိဘိက္ခုဘာဝေန ဝါ သရဏဂမနဥတ္တိ-စတုတ္ထေန ဝါ ဥပသမ္ပန္နော ဟိ ဘဒြော စ သာရော စ သေက္ခော စ အသေက္ခော စ ဟောတိ၊ ဥပသမ္ပဒဝစနံ ပန နေသံ သာဝကဘာဝဒီပနတ္ထံ။ ဣမေ ဧဝ ဟိ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇန္တိ၊ န သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ စ။

အယံ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ အဓိပ္ပေတောတိ ဧတ္ထ စ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတုံ ဘဗ္ဗာ ဥတ္တိစတုတ္ထေနဝကဗ္ဗေန ဥပသမ္ပန္နာ။ န ဟိ အညေ ဧဟိဘိက္ခုသရဏဂမနဩဝါဒ-ပဋိဂ္ဂဟဏပဉ္စျာကရဏာဟိ ဥပသမ္ပန္နာ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတုံ ဘဗ္ဗာ၊ တေန-တေ ပဋိက္ခိပိတွာ “အယံ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ အဓိပ္ပေတော ဘိက္ခု”တိ အန္တိ-မောဝ ဝုတ္တောတိ ကိရ ဓမ္မသီရိတ္ထေရော၊ တံ အယုတ္တံ။ “ဒွေ ပုဂ္ဂလာ အဘဗ္ဗာ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတုံ ဗုဒ္ဓါ စ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ စ”တိ ဧတ္ထကမေဝ ဝုတ္တန္တိ။ အညထာ ဧဟိဘိက္ခုအာဒယောပိ ဝတ္တဗ္ဗာ သိယံ။ ကိဉ္စ ဘိယျော “ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ဘဗ္ဗာ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတုံ ဘိက္ခု စ ဘိက္ခုနိယော စ”တိ သာမညေန ဝုတ္တတ္တာ စ၊ အပိစ အာပတ္တိဘယဋ္ဌာနဒဿနတော စ။ ကထံ? အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော အာဝသထပိဏ္ဍိ ကုက္ကုစ္စာယန္တော န ပဋိဂ္ဂဟေသိ၊ စိဝရိပ္ပဝါသဘယာ စ သဗ္ဗံ တိစိဝရံ ဂဟေတွာ နဒိံ တရန္တော မနံ ဝုဋ္ဌော အဟောသိ မဟာကဿပေါ။ ကိဉ္စ သရဏဂမနပသမ္ပဒါယ ဥပသမ္ပန္နေ အာရဗ္ဗ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဝတ္တာဒိနိ အသမ္မာဝတ္တန္တာနံ နေသံ ဗုက္ကဋ္ဌာနိ စ ပညတ္တာနိ ဒိဿန္တိ၊ တသ္မာ ဗုဒ္ဓိစာရိတမေတံ။ အယံ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ အဓိပ္ပေတော ဘိက္ခုတိ ပဋိက္ခိတ္တာယ သရဏဂမနပသမ္ပဒါယ အနုညာတပ္ပ-သင်္ဂဘယာတိ ဥပတိဿတ္ထေရော၊ အာပတ္တိယာ ဘဗ္ဗတံ သန္ဓာယ တသ္မိမ္ပိ ဝုတ္တေ ပုဗ္ဗေ ပဋိက္ခိတ္တာပိ သာ ပုန ဧဝံ ဝဒန္တေန အနုညာတာတိ ဘိက္ခုနံ မိစ္ဆာဂါဟော ဝါ ဝိမတိ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ န ဝုတ္တာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ တံ “ဘိက္ခုနီ နာမ ဥဘတောသံဃေ ဥပသမ္ပန္နာ”တိ၊ ဣမိနာ သမေတိ။ ဣဒဉ္စိ သာကိယာဒိနံ အနုညာတဥပသမ္ပဒါယ အနုပ္ပမန္တဘယာ ဝုတ္တံ။

အယံပနေတ္ထ အမှာကံ ခန္တိ—ဘိက္ခု-ပဒနိဒ္ဒေသတ္တာ ယတ္တကာနိ တေန ပဒေန သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ယေ စ ဝိနယပိဋကေ တတ္ထ တတ္ထ သဒ္ဓိဿန္တိ သယံ အာပတ္တာပဇ္ဇနဋ္ဌေန ဝါ ဒုဉ္ဇုလ္လာရောစနပဋိစ္ဆာဒနာဒိသု ပရေသံ အာပတ္တိ-ကရဏဋ္ဌေန ဝါ၊ တေ သဗ္ဗေပိ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ယဒိဒံ တဿ ဘိက္ခု-ပဒဿ ဝိသေသနတ္ထံ ဝုတ္တံ ပရပဒံ “သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော”တိ၊ တဿ ဝသေန ဣဒံ ဝုတ္တံ “အယံ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ အဓိပ္ပေတော ဘိက္ခု”တိ။ သော ဧဝ ဟိ ကမ္မဝါစာနန္တရမေဝ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော ဟောတိ တတော ပဋ္ဌာယ သဉ္ဇဒ္ဒေသသိက္ခာပဒါနံ ဥပ္ပတ္တိဒဿနတော၊ တဿေဝ စ သိက္ခာပစ္စက္ခာနံ ဒိဿတိ၊ နေတရဿ။ တဿေဝ စ သိက္ခာပစ္စက္ခာနံ သမ္ပဝတိ “ဥလ္လုဗ္ဗတု မံ ဘန္တေ သံဃော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ”တိ ဝတွာ သမာဒိန္နတ္တာ၊ တဿေဝ စ ဥပသမ္ပန္နသမနန္တရမေဝ အကရဏီယနိဿယာစိက္ခဒဿနတော၊ ဝိနယံ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဒေသံ ပစ္စက္ခာမီတိအာဒိသိက္ခာပစ္စက္ခာနုလက္ခဏပါရိပုရိတော စာတိ သိက္ခာပစ္စက္ခာနံ ဥပါဒါယ သော ဧဝ ဣဓာမိပ္ပေတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ယသ္မာ ပနဿ သိက္ခာပစ္စက္ခာနံ သဗ္ဗထာ ယုဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ “သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ တံ တံ ဝတ္ထု ဝိတိက္ကမန္တဿ တတော တတော အာပတ္တိတော အနာပတ္တိ၊ ဣတရဿ အာပတ္တိ”တိ ဝတ္ထု ယုဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ “ယတ္ထ ယတ္ထ သာဝဇ္ဇပညတ္တိ၊ အနဝဇ္ဇပညတ္တိ ဝါ၊ အယံ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ အဓိပ္ပေတော ဘိက္ခု”တိ ဝုဇ္ဇတိ၊ တတ္ထ တတ္ထ တဒဇ္ဈာစာရတ္ထေနာယမေဝ ဥတ္တိစတုတ္ထေန ဥပသမ္ပန္နော အဓိပ္ပေ-တော နာမာ”တိ ဝတ္ထု ယုဇ္ဇတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ သန္တေ ယံ ဝုတ္တံ “ယာယ ကာယစိ ဥပသမ္ပဒါယ အယံ ဣမသ္မိံ ‘မေတုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝိတွာ ပါရာဇိကော ဟောတိ’တိ အတ္ထေ ဘိက္ခု”တိ အဓိပ္ပေတော”တိ၊ တမ္ပိ န ဝတ္ထဗ္ဗမေဝ။ ကထံ ဟောတိ? ဝိရောဓေဒါသောပိ ပရိဟတော ဟောတိ။ ကထံ? သစေ ဥတ္တိ-စတုတ္ထေန ဥပသမ္ပန္နော ဧဝ ဣဓာမိပ္ပေတော “ဘိက္ခု”တိ စ “ဥပသမ္ပန္နော”တိ စ၊ တေန န ဥပသမ္ပန္နော အနုပသမ္ပန္နော နာမာတိ ကတွာ ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မတော အညထာ ဥပသမ္ပန္နာ နာမ မဟာကဿပတ္ထေရာဒယော ဣတရေသံ အနုပ-သမ္ပန္နဋ္ဌာနေ ဌတွာ သဟသေယုပဒသောဓမ္မာပတ္တိံ ဇနေယျ၊ ဩမသနာဒိ-ကာလေ စ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ ဇနေယျန္တိ ဧဝမာဒိကော ဝိရောဓေဒါသော ပရိဟတော ဟောတိတိ သဗ္ဗံ အာစရိယော ဝဒတိ။ မင်္ဂရန္တဝိ နာမ သာမော။

ယသ္မာ တေ အတိမဟန္တော ဇာတိမဒေါ စိတ္တံ ပရိယုဋ္ဌာတိ၊ တသ္မာ တုမှေဟိ မမ သာသနေ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ “သတသဟဂတာ ပဌမဇ္ဈာနသုခ- သဟဂတာ အသုဘေ စ အာနာပါနေ စာ”တိ ဂတ္ထိပဒေ ဝုတ္တံ။ ဥဒ္ဓါမာတက- သညာတိ ဥဒ္ဓါမာတကနိမိတ္တေ ပဋိလဒ္ဓပဌမဇ္ဈာနသညာ။ ရူပသညာတိ ပထဝီကသိဏာဒိရူပါဝစရဇ္ဈာနသညာ။ သော တံ ဗျာကာသိ “အဝိဘူတာ ဘန္တေ ဥဒ္ဓါမာတကသညာ အဝဇိတဗ္ဗတ္တာ အသုဘာနံ၊ ဝိဘူတာ ဘန္တေ ရူပသညာ ဝဇိတဗ္ဗတ္တာ ကသိဏာနံ”န္တိ။ ပဉ္စဥပသမ္ပဒက္ကမော မဟာဝဂ္ဂါ ဂဟိတော။ ဥတ္တိစတုတ္ထေနာတိ ဧတ္ထ ကိဇ္ဇာပိ ဥတ္တိ သဗ္ဗပဌမံ ဝုစ္စတိ၊ တိဿန္တံ ပန အနုဿာဝနာနံ အတ္ထဗျဉ္စနဘေဒါဘာဝတော အတ္ထဗျဉ္စနဘိန္နာ ဥတ္တိတာသံ စတုတ္ထာတိကတွာ “ဥတ္တိစတုတ္ထ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ ဗျဉ္စနာနရူပမေဝ အဋ္ဌကထာယ “တိဟိ အနုဿာဝနာဟိ ဧကောယ စ ဥတ္တိယာ”တိ ဝုတ္တံ၊ အတ္ထပဝတ္တိက္ကမေန ပဒေန ပန “ဧကောယ ဥတ္တိယာ တိဟိ အနုဿာဝနာဟိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ယသ္မာ ပနေတ္ထ “စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မာနိ၊ ဆ ဣမာနိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မာနိ အဓမ္မကမ္မံ ဝဂ္ဂကမ္မ”န္တိ၊ ဝစနတော ကုပ္ပကမ္မမ္ပိ ကတ္တစိ “ကမ္မ”န္တိ ဝုစ္စတိ တသ္မာ “အကုပ္ပေနာ”တိ ဝုတ္တံ။

ယသ္မာ အကုပ္ပမ္ပိ ဧကမ္မံ န ဌာနာရဟံ၊ ယေန အပ္ပတ္တော ဩသာရဏံ “သောသာရိတော”တိ စမ္ပေယျက္ခန္ဓကေ^၁ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မာ “ဌာနာရဟေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ ယဒိ ဧဝံ “ဌာနာရဟေနာ”တိ ဣဒမေဝ ပဒံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ န ပုဗ္ဗပဒံ ဣမိနာ အကုပ္ပသိဒ္ဓိတောတိ စေ? တံ န၊ အဌာနာရဟေန အကုပ္ပေန ဥပသမ္ပန္နော ဣမသ္မိ အတ္ထေ အနဓိပ္ပေတောတိ အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂတော။ ဒွိဟိ ပနေတေဟိ ဧကတော ဝုတ္တေဟိ အယမတ္ထော ပညာယတိ “ဧကဝလံ တေန အကုပ္ပေန ဥပသမ္ပန္နော အယမ္ပိ ဣမသ္မိ အတ္ထေ အနဓိပ္ပေတော ‘ဘိက္ခူ’တိ၊ ဌာနာရဟေန စ ဥပသမ္ပန္နော အယမ္ပိ ဣမသ္မိ အတ္ထေ အနဓိပ္ပေတော ‘ဘိက္ခူ’တိ၊ ကုပ္ပေန ဥပသမ္ပန္နော နာဓိပ္ပေတော”တိ။ တေနာယမ္ပိ အတ္ထော သာဓိတော ဟောတိ “ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ ဦးနဝိသတိဝသံ ပုဂ္ဂလံ ဥပသမ္ပာဒေယျ၊ သော စ ပုဂ္ဂလော အနုပသမ္ပန္နော”တိ၊ ဝစနတော ယာဝ န ဤယတိ၊ တာဝ သမညာ- ယဘိက္ခုပဋိညာယဘိက္ခုဘာဝံ ဥပဂတောပိ န ပုဗ္ဗေ ဒဿိတသမညာယဘိက္ခု- ပဋိညာယဘိက္ခု ဝိယ အညေသံ ဘိက္ခုနံ ဥပသမ္ပန္နဋ္ဌာနေ ဌတွာ ဩမသန- ပါစိတ္တိယာဒိဝတ္ထု ဟောတိ၊ ဧကဝလံ အနုပသမ္ပန္နဋ္ဌာနေ ဌတွာ “အနုပသမ္ပန္န

၁-တယာ (?)

၄-ဝိ ၃-၄၄၄-ပိဋေ။

၂-ဝိ ၃-၄၃၅-ပိဋေ။

၃-ဝိ ၃-၄၃၆-ပိဋေ။

၅-ဝိ ၂-၁၇၀-ပိဋေ။

ဥပသမ္ပန္နသညီ ပဒသော ဓမ္မံ ဝါစေတိ၊ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿာ”တိအာဒိ^၁ အာပတ္တိဝတ္ထုမေဝ ဟုတွာ တိဋ္ဌတိ။ အကုပ္ပေန ဥပသမ္ပန္နော ပန ပစ္ဆာ ပါရာဇိကောပိ ဇာတိတော ဥပသမ္ပန္နဌာနေ တိဋ္ဌတိတိ “ပဏ္ဍကော ဘိက္ခဝေ အနုပသမ္ပန္နော န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော၊ ဥပသမ္ပန္နော နာသေတဗ္ဗော”တိ- အာဒိနာ၊^၂ နယေန ဝုတ္တေသု ပန ဝဇ္ဇနိယပုဂ္ဂလေသု ကောစိ ပုဂ္ဂလော “ဥပသမ္ပန္နော”တိ ဝုစ္စတိ၊ နောပိ ဥပသမ္ပန္နဌာနေ တိဋ္ဌတိ၊ ကောစိ တိဋ္ဌတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဧတ္ထ ပန အတ္ထိ ကမ္မံ အကုပ္ပံ ဌာနာရဟံ၊ အတ္ထိ ဌာနာရဟံ နာကုပ္ပံ၊ အတ္ထိ အကုပ္ပဉ္စေဝ န ဌာနာရဟဉ္စ၊ အတ္ထိ နာကုပ္ပံ န စ ဌာနာရဟန္တိ ဣဒံ စတုက္ကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ပဌမံ တာဝ ဝုတ္တံ၊ တတိယစတုတ္ထာနိ ပါကဋ္ဌာနိ။ ဒုတိယံ ပရိယာယေန ဘိက္ခုနိသံသတော ဧကတောဥပသမ္ပန္နာယ လိင်္ဂပရိဝတ္တေ သတိ လဗ္ဘတိ။ တဿ ဟိ ပုဂ္ဂလဿ ပုဗ္ဗေ သိက္ခမာနကာလေ လဒ္ဓိံ ဥတ္တိစတုတ္ထ- ဥပသမ္ပဒါကမ္မံ ကိဉ္စာပိ အကုပ္ပဉ္စေဝ ဌာနာရဟဉ္စ၊ ပုရိသလိင်္ဂံ ပန ပါတုဘူတေ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တံယေဝ ဥပဇ္ဈိ တမေဝ ဥပသမ္ပဒ”န္တိ^၃ ဧတ္ထ အပရိ- ယာပန္နတ္တာ တဿ ပုဂ္ဂလဿ ကေဝလံ သာမဏေရဘာဝါပတ္တိတော ကမ္မံ ဒါနိ ကုပ္ပံ ဇာတန္တိ ဝုစ္စတိ။ လိင်္ဂပရိဝတ္တေန စိဝရဿ အဓိဋ္ဌာနဝိဇယနံ ဝိယ တဿ ပုဂ္ဂလဿ ဘိက္ခုနိသံသေန ကတာယ ဥပသမ္ပဒါယ ဝိဇယနံ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အညထာ သော ပုဂ္ဂလော ဥပသမ္ပန္နော ဘိက္ခုတိ အာပဇ္ဇတိ။ အထ ဝါ လိင်္ဂပရိဝတ္တေ အသတိပိတံ ဧကတောဥပသမ္ပဒါကမ္မံ ကုပ္ပတိ၊ ယထာဌာနေ န တိဋ္ဌတိ။ တသ္မာ န တာဝ သာ “ဘိက္ခုနိ”တိ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ ယသ္မာ အညတရံ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အာပဇ္ဇိတွာပိ အနာပဇ္ဇိတွာပိ ဥပ္ပဗ္ဗဇိတုကာမတာယ ဂိဟိလိင်္ဂံ သာဒိယန္တိယာ ပုနပိ ဥပသမ္ပဒါ ဥဘတောသံသေ လဗ္ဘတိ၊ တသ္မာ တေန ပရိယာယေန “ကုပ္ပတိတိ ကုပ္ပ”န္တိ ဝုစ္စတိ၊ ယထာဝုတ္တကမ္မဒေါသာဘာဝတော ပန “ဌာနာရဟ”န္တိ။ ဘိက္ခုနိ ပန ဂိဟိလိင်္ဂံ သာဒိယန္တိကာလေ န ပုရိသလိင်္ဂ- ပါတုဘာဝေ သတိ ဘိက္ခုသု ဥပသမ္ပဒံ လဗ္ဘတိတိ သာကေ ကာရဏံ န ဒိဿတိ၊ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဥပ္ပဗ္ဗဇိတာ စေ၊ လဘတိတိ ဧကေ၊ တံ ပနာယုတ္တံ ဘိက္ခုနိယာ သိက္ခာပစ္စက္ခနာဘာဝတောတိ အမှာကံ ခန္တိတိ အာစရိယော။ “ယထာ ‘ကတ္တဗ္ဗ’န္တိ ဝုတ္တံ၊ တထာ အကတေ ကုပ္ပတိတိ ကတွာ ကရဏံ သတ္တုသာသန”န္တိ ဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တံ။ ယတ္ထ ယတ္ထ “ဂဏ္ဍိပဒေ”တိ ဝုစ္စတိ၊ တတ္ထ တတ္ထ “ဓမ္မသိရိတ္ထေရဿ ဂဏ္ဍိပဒေ”တိ ဂဟေတဗ္ဗံ။

သာဇီဝပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ

“မဟာဗောဓိသတ္တာ နိယတာ”တိ ဝုတ္တံ အနုဂဏ္ဌိပဒေ။ ယတ္ထ “အနု-
ဂဏ္ဌိပဒေ”တိ၊ တတ္ထ “ဝဇီရဗုဒ္ဓိတ္ထေရဿာ”တိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ သာဝက-
ဗောဓိပစ္စေကဗောဓိသမ္မာသမ္မောဓိတိ ဝါ တီသု ဗောဓိသု သမ္မာသမ္မောဓိယံ
သတ္တာ ဗောဓိသတ္တာ မဟာဗောဓိသတ္တာ နာမ။ ပါတိမောက္ခသီလဗဟုကတ္တာ၊
ဘိက္ခုသီလတ္တာ၊ ကိလေသဝိဒဟနဝသေန ဝတ္တနတော၊ ဥတ္တမေန ဘဂဝတာ
ပညတ္တတ္တာ စ အဓိကံ။ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေယေဝ ပဝတ္တနတော ဥတ္တမန္တိ အညတရသ္မိံ
ဂဏ္ဌိပဒေ။ ကိဉ္ဇာပိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါပိ ဓမ္မတာဝသေန ပါတိမောက္ခသံဝရသီလေန
သမန္နာဂတာဝ ဟောန္တိ၊ တထာပိ “ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒေယေဝ ပဝတ္တတိ”တိ နိယမိတံ
တေန ပရိယာယေနာတိ။ တေနာဟ “န ဟိ တံ ပညတ္တိံ ဥဒ္ဓရိတ္တာ”တိအာဒိ။
ပါတိမောက္ခသံဝရတောပိ စ မဂ္ဂဖလသမ္ပယုတ္တမေဝ သီလံ အဓိသီလံ၊ တံ ပန
ဇုဓ အနဓိပ္ပေတံ။ န ဟိ တံ ပါတိမောက္ခဋ္ဌေသေန သင်္ဂဟိတန္တိ။ သမန္တ-
ဘဒြိကံ ကာရဏဝစနံ သဗ္ဗသိက္ခာပဒါနံ သာဓာရဏလက္ခဏတ္တာ ဇုမိဿာ
အနုပညတ္တိယာ အရိယပုဂ္ဂလာ စ ကေစ္စံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇန္တိတိ သာမိတမေတံ၊
တဿာ “န ဟိ တံ သမာပန္နော မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝတိ”တိ အဋ္ဌကထာဝစနံ
အသမတ္ထံ ဝိယ ဒိဿတိတိ? နာသမတ္ထံ၊ သမတ္ထမေဝ ယသ္မိံ ယသ္မိံ သိက္ခာပဒေ
သာသာ ဝိစာရဏာ၊ တဿ တဿေဝ ဝသေန အဋ္ဌကထာယ ပဝတ္တိတော။
တထာ ဟိ ကင်္ခါဝိတရဏီယံ ဥဒကုက္ခေပသီမာဓိကာရေ “တိမဏ္ဍလံ
ပဋိစ္စာဒေတွာ အန္တရဝါသကံ အနုက္ခိပိတွာ ဥတ္တရန္တိယာ ဘိက္ခုနိယာ”တိ ဝုတ္တံ
ဘိက္ခုနိဝိဘဇေ အာဂတတ္တာ။ ဧသေဝ နယော အညေပိ ဧဝရူပေသု။ ကိမတ္တန္တိ
စေ တံ? ပါဠိက္ကမာနဝတ္တနေန ပါဠိက္ကမဒဿနတ္ထံ။ တတြိဒံ သမာသတော
အဓိပ္ပါယဒီပနံ— ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပဒဿ တိကပရိစ္ဆေဒေ ဥပသမ္ပန္နေ
ဥပသမ္ပန္နသညိ၊ အနာပတ္တိ၊ အကဋ္ဌာနုဓမ္မသိက္ခာပဒဝသေန ဥပသမ္ပန္နေ
ဥက္ခိတ္တကေ သိယာ အာပတ္တိ၊ တထာ သဟသေယုသိက္ခာပဒေတိ ဧဝမာဒိ။
အတ္ထော ပနေတ္ထ ပရတော အာပိ ဘဝိဿတိ။

ယံ ဝုတ္တံ အဋ္ဌကထာယံ “တတောပိ စ မဂ္ဂဖလပညာဝ အဓိပညာ၊ သာ ပန ဇုဓ
အနဓိပ္ပေတံ”န္တိ စ၊ “တတောပိ စ မဂ္ဂဖလပညာဝ အဓိပညာ၊ သာ ပန ဇုဓ
အနဓိပ္ပေတံ။ န ဟိ တံသမာပန္နော ဘိက္ခု မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝတိ”တိ။
“တတြိ ယာယံ အဓိသီလသိက္ခာ၊ အယံ ဇုမသ္မိံ အတ္ထေ အဓိပ္ပေတာ သိက္ခာ”တိ
ဇုမာယ ပါဠိယာ ဝိရုဇ္ဈတိ။ အယဉ္စိ ပါဠိ အဓိသီလသိက္ခာဝ ဇုဓ အဓိပ္ပေတာ။

န ဣတရာတိ ဒိပေတိ။ အဋ္ဌကထာဝစနံ တာသမ္ပိ တိဏ္ဍံ လောကိယာနံ အဓိပ္ပေတတံ ဒိပေတိ။ အယံ ပနေတ္ထ အဋ္ဌကထာဓိပ္ပါယော—တိဿောပိ လောကိယာ သိက္ခာ ဣမသ္မိံ ပဌမပါရာဇိကေ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကာလေနာပိ အဓိစိတ္တပညာလာဘီ ဘိက္ခု တထာရူပံ အသပ္ပါယံ ပဇ္ဇယံ ပဋိစ္စ တတော တတော အဓိစိတ္တတော၊ အဓိပညာတော စ အာဝတ္တိဘွာ သီလဘောဒံ ပါပုဏေယျာတိ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ န လောကုတ္တရစိတ္တပညာလာဘီ၊ အယံ နယော ဣတရေသုပိ သဗ္ဗေသု အဒိန္နာဒါနာဒိသု သစိတ္တကေသု လဗ္ဘတိ၊ အစိတ္တကေသု ပန ဣတရေပိ။ တထာပိ ကေဝလံ ဝိနယဝိဇ္ဇကဿ၊ ပါတိမောက္ခ-သီလဿ စ သင်္ဂါဟကတ္တာ “သိက္ခံ အပ္ပစ္စန္ဒာယာ”တိ ဣမသ္မိံ ဥတ္တရပဒေ ပစ္စန္ဒာနာရဟာ အဓိသီလသိက္ခာဝ လောကိယာတိ ဒဿနတ္ထံ ပါဠိယံ “တတြ ယာယံ အဓိသီလသိက္ခာ၊ အယံ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ အဓိပ္ပေတာ သိက္ခာ”တိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တ္ထေ သိက္ခာတိ ကာယဝစီဒုစ္စရိတတော ဝိရတီ စ စေတနာ စ၊ အညတြ စေတနာယေဝ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သိက္ခာပဒန္တိ သဉ္ဇဒ္ဓေသသိက္ခာပဒံ၊ ကေစ္စံ အနုဒ္ဓေသသိက္ခာပဒဉ္စ လဗ္ဘတိ။ စိတ္တဿ အဓိကရဏံ ကတ္တာတိ တသ္မိံ သိက္ခာဘိတိ အဓိကရဏတ္ထေ ဘုဗ္ဗန္တိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ယထာသိက္ခာပဒန္တိ ပစ္စဝေက္ခဏဝသေန ဝုတ္တံ။ သီလပစ္စဝေက္ခဏာပိ ဟိ သီလမေဝ၊ တသ္မာ သုပ္ပဒိစ္ဆန္ဒာဒိစာရိတ္ထေသု ဝိရတိဝိပ္ပယုတ္တစေတနံ ပဝတ္ထေန္တောပိ သိက္ခံ ပရိပူရေန္တောတေဝ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ “သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေ ပါစိတ္တိယ”န္တိ ဝုတ္တမရိယာဒံ အဝိဘိက္ကမန္တော “တသ္မိဉ္စ သိက္ခာပဒေ သိက္ခတိ”တိ ဝုစ္စတိ။ အညတရသ္မိံ ပန ဂဏ္ဌိပဒေ ဝုတ္တံ “သိက္ခာတိ တံ သိက္ခာပဒံ သိက္ခနဘာဝေန ပဝတ္တစိတ္တုပ္ပါဒေါ။ သာဇိဝန္တိ ပညတ္တိ။ တဒတ္ထဒဿနတ္ထံ ပုဗ္ဗေ မေထုန-သံဝရဿေတံ အဓိဝစန”န္တိ။ ယသ္မာ သိက္ခာယ ဂုဏသမ္ပတာယ ပုညသမ္ပတာယ တန္တိယာ အဘာဝတော လောကဿ ဒုဗ္ဗလျာဝိကမ္ပံ တတ္ထ န သမ္ဘဝတိ။ ပတ္ထနိယာ ဟိ သာ၊ တသ္မာ “ယဉ္စ သာဇိဝံ သမာပန္နော၊ တတ္ထ ဒုဗ္ဗလျံ အနာဝိကတွာ”တိ ဝုတ္တံ။ အာဏာယ ဟိ ဒုဗ္ဗလျံ သမ္ဘဝတိတိ အာယသ္မာ ဥပတိဿော။

သိက္ခာပစ္စက္ခာနကထာဝဏ္ဏနာ

ဧတ္ထ ယာဓိတိ အမုကသ္မိံ တိတ္ထာယတနေ၊ ဃရာဒိမိ ဝါ။ ဘာဝဝိကပ္ပါကာ-
ရေနာတိ “အဟံ အဿ”န္တိ အာဂတတ္တာ ယံ ယံ ဘဝိတုကာမော၊ တဿ တဿ
ဘာဝဿ ဝိကပ္ပါကာရေန၊ ဘိက္ခုဘာဝတော အညဘာဝဝိကပ္ပါကာရေနာတိ
အဓိပ္ပာယ်ော။

၄၆။ ဟန္တာတိ ဝစသာယေဝံ။ ဂိဟိဘာဝံ ပတ္တယမာနောတိအာဒိပဒေဟိ
စိတ္တနိယမံ ဒဿေတိ။ ဧကေနော စိတ္တေန သိက္ခာပစ္စက္ခာနံ ဟောတိ၊
န တဒဘာဝေနာတိ။

၅၁။ ဗုဒ္ဓံ ဓမ္မန္တိအာဒိပဒေဟိ ခေတ္တနိယမံ ဒဿေတိ။ တတ္ထ အာဒိတော
စုဒ္ဓသဟိ ပဒေဟိ သဘာဝပရိစ္စာဂေါ၊ ပစ္စိမေဟိ အဋ္ဌဟိ ဘာဝန္တရာဒါနဉ္စ
ဒဿိတံ ဟောတိ။ ပစ္စက္ခာမိ ဓာရေဟိတိ ဧတေဟိ ကာလနိယမံ ဒဿေတိ။
ဝဘတိတိ ဣမိနာ ပဒေန ပယောဂနိယမံ ဒဿေတိ။ ဝိညာပေတိတိ ဣမိနာ
ဝိဇာနနိယမံ ဒဿေတိ။ ဥပ္ပတ္တကော သိက္ခံ ပစ္စက္ခာတိ၊ ဥပ္ပတ္တကဿ
သန္တိကေ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာတိတိအာဒိဟိ ပုဂ္ဂလနိယမံ ဒဿေတိ။ အရိယကေန
မိလက္ခဿ သန္တိကေ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာတိတိအာဒိဟိ ပန ပုဂ္ဂလာဒိနိယမေပိ သတိ
ဝိဇာနနိယမာသမ္ဘဝံ ဒဿေတိ။ တတ္ထ “ယာယ မိလက္ခဘာသာယ ကာလ-
နိယမော နတ္ထိ၊ တာယပိ ဘာသာယ ကာလနိယမတ္ထဒိပနေ သတိ သိက္ခာ-
ပစ္စက္ခာနံ ရူဟတိတိ နော မတိ”တိ အာစရိယော။ ဒဝါယာတိအာဒိဟိ
ခေတ္တာဒိနိယမေ သတိပိ စိတ္တနိယမာဘာဝေန န ရူဟတိတိ ဒဿေတိ။
သာဝေတုကာမော န သာဝေတိတိ စိတ္တနိယမေပိ သတိ ပယောဂနိယမာ-
ဘာဝေန န ရူဟတိတိ ဒဿေတိ။ အဝိညဿ သာဝေတိ၊ ဝိညဿ န သာဝေတိတိ
စိတ္တခေတ္တကာလပယောဂပုဂ္ဂလဝိဇာနနိယမေပိ သတိ ယံ ပုဂ္ဂလံ ဥဒ္ဓိဿ
သာဝေတိ၊ တဿေဝ သဝနေ န ရူဟတိ၊ န အညဿာတိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊
တေန ဝုတ္တံ အဋ္ဌကထာယံ “ယဒိ အယမေဝ ဇာနာတူတိ ဧကံ နိယမေတွာ
အာရောစေတိ၊ တဉ္စေ သော ဧဝ ဇာနာတိ၊ ပစ္စက္ခာတာ ဟောတိ သိက္ခာ။
အထ သော န ဇာနာတိ။ပ။ အပ္ပစ္စက္ခာတာ ဟောတိ သိက္ခာ”တိ။ သဗ္ဗသော
ဝါ ပန န သာဝေတိ၊ အပ္ပစ္စက္ခာ ဟောတိ သိက္ခာတိ စိတ္တာဒိနိယမေနော
သိက္ခာ ပစ္စက္ခာတာ ဟောတိ၊ န အညထာတိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ဧတ္တာဝတာ
“သိက္ခာ။ပ။ ဒုဗ္ဗလုံ အနာဝိကတွာ”တိ ပဒဿ ပဒဘာဇနံ တိဟိ အာကာရေဟိ

ဒဿိတံ ဟောတိ။ တတ္ထ ဒွေ အဓိဿာ၊ ပစ္စိမော ဧကော ဓိဿောတိ
ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေနောဝဝစိဘေဒေနာတိ တဒတ္တဒိပနမတ္တံ ဝစနံ သုတွာဝ
တေနောဝ ဝစိဘေဒေန ဇာနာပေတိတိ အတ္ထော။ ဝိတ္တသမ္ပယုတ္တန္တိ ပစ္စက္ခာတု-
ကာမတာဝိတ္တသမ္ပယုတ္တံ။ သမယညူ နာမ တဒဓိပ္ပါယဇာနနမတ္တေန ဟောတိ။

၅၃။ ဝဏ္ဏပဋ္ဌာနံ ဗုဒ္ဓဂုဏဒိပကံ သုတ္တံ။ ဥပါလိဂဟပတိနာ ဝုတ္တာ ကိရ
ဥပါလိဂါထာ။ ပညာဏံ သညာဏန္တိ အတ္တတော ဧကံ၊ တသ္မာ ဗောဓိ-
ပညာဏန္တိ ဗောဓိသညာဏံ၊ ဗောဓိဗိဇ္ဇန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဒိန္နဒိန္နိ နိယမေတွာတိ ဧတ္ထ “ဒွိသုပိ ဇာနန္တေသု ဧဝ ပစ္စက္ခာမီတိ အဓိပ္ပါ-
ယေန ဝုတ္တေ တေသု ဧကော စေ ဇာနာတိ၊ န ပစ္စက္ခာတာ ဟောတိ”တိ
အညတရသျှိမ္ပိ ဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တံ၊ တံ အဋ္ဌကထာယ န သမေတိ။ “ဂိဟိ
ဟောမိ”တိ ဝါ “ဂိဟိမ္ပိ”တိ ဝါ ဝုတ္တေ ကိဉ္ဇာပိ ဝတ္တမာနဝစနံ ဟောတိ။
“ဓာရေဟိ”တိ အတ္ထာဘာဝါ စ “ဓာရေဟိ”တိ ဝုတ္တေ စ ပရဿုပရိ ဂစ္ဆတိ၊
တသ္မာ န ဟောတိ။ သန္တိဋ္ဌိကံ ဓမ္မန္တိ သဗ္ဗတ္ထ ဓမ္မဝစနံ ဝုတ္တံ ယံ သန္ဓာယ
“သန္တိဋ္ဌိက”န္တိ ဝဒတိ၊ တံ ပကာသေတုံ။ အညထာ “ဝိဇိတဝိဇယံ ပစ္စက္ခာမိ”တိ
ဝုတ္တေ စက္ကဝတ္တိအာဒိသုပိ တပ္ပသင်္ဂတော ဗုဒ္ဓသဒ္ဓေါပိ အဝသာနေ ဝတ္တဗ္ဗော
ဘဝေယျ။ အာစရိယဝေဝစနေသု ပန ယော မံ ပဗ္ဗာဇေသီတိအာဒိ ဥပဇ္ဈိ
အဂ္ဂဟေတွာ၊ ပရံ ဝါ ဥဒ္ဓိဿ ပဗ္ဗဇိတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ။ ဩကလ္လကောတိ
ကပဏာမိဝစနံ။ မောဠိဗဒ္ဓေါတိ သိခါဗဒ္ဓေါ၊ ဩမုက္ကမကုဋောဝါ။ စေလ္လကော
အထေရော။ စေဋ္ဌကော မဇ္ဈိမော။ မောဠိဂလ္လော မဟာသမ္မာမဏေရော။
မနုဿဝိဂ္ဂဟနာဂါဒိနံ နာဂရူပါဒိနံ ဝါ သန္တိကေ၊ ဘာသာဇာနနကိန္နရာဒိနံ
ဝါ။ “ဒေဝတာ နာမ မဟာပညာ”တိ ကိရ ပါဌော။ ဒဝါယာတိ သဟသာ။
ရဝါဘညေနာတိ ခလိတဘညေန။ အက္ခရသမယာနံ ဟိ နာဘိညာတာယ ဝါ
ကရဏာနံ အဝိသဒတာယ ဝါ ဟောတိ ရဝါဘညံ။ အဝိဇ္ဇေယျိန္ဒြိယတာယ
“ပေါတ္တကရူပသဒိသဿာ”တိ ဝုတ္တံ၊ ဂရုမေဓေ မန္တပညဿ။ ကိတ္တာဝတာ
ပန ဂရုမေဓော ဟောတိတိ စေ? သမယေ အကောဝိဒတာယ။

သိက္ခာပစ္စက္ခာနကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မူလပညတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၅၅။ “ပဋိသေဝတိနာမာ”တိ ပဒံ မာတိကာယံ နတ္ထိ၊ တသ္မာ “ပဋိသေဝေ-
ယျာတိ ဧတ္တာ”တိ အာဒိမာဟ။ “ဧသော မေထုနဓမ္မော နာမာ”တိ သဗ္ဗပါဠိ-
ပေါက္ခကေသု၊ အဋ္ဌကထာယံ “ဧသော ဝုစ္ဆတိ မေထုနဓမ္မော နာမာ”တိ
ဥဒ္ဒဋ္ဌာ။ ဣတ္ထိယာ နိမိတ္တေန အတ္တနော နိမိတ္တန္တိ ဒုဝိညေယျမေတံ ဒဿိတံ။
အတ္တနော နိမိတ္တေန ဣတ္ထိယာ နိမိတ္တံ သုဝိညေယျတ္တာ န ဒဿိတံ။ ဧတ္တာရိ
ဌာနာနိ ဗုဒ္ဓိတွာတိ ဧတ္ထ အပ္ပန္နရတလံ ဆုပန္တိယေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ အတ္ထုပန္တိ
နိဟရန္တဿ အနာပတ္တိ။ မဇ္ဈန္တိ အဂ္ဂပ္ပဒေသံ။ ဥပရိဘာဂမဇ္ဈန္တိ ဥပရိဘာဂဿ
အဂ္ဂပ္ပဒေသံ။ နန္ဒကယပ္ပသာဒန္တိ ဧတ္ထ ဥပဟတိန္ဒြိယဿ အာပတ္တိသမ္ဘဝတော
ဣဓာပိ အာပတ္တိတိ စေ? နေတိ ဒဿနတ္ထံ “မတစပ္ပံဝါ”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ မတစပ္ပံ
အနုပါဒိန္တံ၊ ဥပါဒိန္တေ ဝေပါရာဇိကာပတ္တိ။ အဝိဇာယ အပ္ပဋိစ္ဆာဒေတွာ။ ယထာ
ဒန္တာ န ဒိဿန္တိ၊ တထာ ဝိဇာယေဝ နိသီဒိတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပာယ်ယော။

ဂေါနသောတိ ဂေါဏပိဋကော မဏ္ဍလသပ္ပေါ၊ ယဿ ပိဋေ လောဟိတ-
ကာနိ မဏ္ဍလာနိ ဒိဿန္တိ။ ကလလပရိစယဝါရိစာရမစ္ဆဂ္ဂဟဏေန ကိဉ္ဇာပိ
သမုဒ္ဒေ မဟာမုခါ ဟတ္ထိသရီရဗ္ဗိ ကေပ္ပဟာရေန ဂိလိတုံ သမတ္တာ တတော
မဟန္တတရာ စ ဂဟိတာ ဟောန္တိ၊ တေသံ မုခါဒိသု မေထုနဓမ္မော န သမ္ဘဝ-
တိတိ တတ္ထ ဌာနပရိစ္ဆေဒေါ နတ္ထိတိ ဧကေ၊ ဝိစာရေတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။
ဧတမေဝ ဟိတိ အနန္တရံ သန္ဓာယ။ သဒ္ဓိံ ယောဇနာယ အက္ခရယောဇနာယ။
“ပညတ္တံ ပန သိက္ခာပဒံ သဗ္ဗေဟိပိ လဇ္ဇိပုဂ္ဂလေဟိ သမံ သိက္ခိတဗ္ဗဘာဝတော
သမသိက္ခတာ နာမာတိ ဝုတ္တတ္တာ သဗ္ဗသိက္ခာပဒံ သဗ္ဗဘိက္ခုဟိ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ န
ဟိ ကဿမိ ဥိနမဓိကံ ဝါ အတ္ထိ”တိ တဿ ဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တံ။ ပရိဝါရေ
ပန—

“န ဥက္ခိတ္တကော န စ ပန ပါရိဝါသိကော၊
န သံဃာနိန္ဒော န စ ပန ပက္ခသင်္ကန္တော။
သမာနသံဝါသကဘူမိယာ ဌိတော၊
ကထံ န သိက္ခာယ အသာဓာရဏော သိယာ”တိ—

ဝုတ္တံ။ တဒဋ္ဌကထာယ စ “အယံ ပဉ္စာ နဟာပိတပုဗ္ဗကံ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။
အယံ ဟိ ခုရဘဏ္ဍံ ပရိဟရိတုံ န လဘတိ၊ အညေ လဘန္တိ။ တသ္မာ သိက္ခာယ
အသာဓာရဏော”တိ ဝုတ္တံ။ တံ သဗ္ဗံ ယထာ သံသန္တတိ သမေတိ၊ တထာ

ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဘိက္ခုနီနံယေဝ သာဓာရဏာနိ သိက္ခာပဒါနိပိ ဘိက္ခု သိက္ခတိ၊ ဝေမညောပိ အနာပိတပုဗ္ဗကော ဘိက္ခု တံ သိက္ခာပဒံ သိက္ခတိ ဧဝ တဒတ္ထ-
ကောသလ္လတ္ထန္တိ ကတွာ သဗ္ဗမ္ပိ သိက္ခာပဒံ သမသိက္ခတာ နာမာတိ။ ယံ တံ
ဝုတ္တန္တိ သမ္ပန္နော။ “တိဿော ဣတ္ထိယော”တိအာဒိဝိဘင်္ဂေါတံနိယာမကောတိ-
လက္ခဏတ္တာ ဝတ္ထုနိယမနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တေန အမနုဿိတ္ထိပ္ပသင်္ဂေန ကတေ
သုဝဏ္ဏရဇတာဒိမယေ ပဋိက္ခိပတိ။ ဣတော ပဋ္ဌာယ ယေ စ “တယော
အတ္ထဝသေ ပဋိစ္စ ဝိဘင်္ဂေါ ပဝတ္တတိ”တိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တာ၊ တေ ယထာသမ္ဘဝံ
ယောဇေတွာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ပဌမစတုက္ကကထာဝဏ္ဏနာ

၅၇။ အာပတ္တိ ပါရာဇိကာ အဿ ဟောတီတိ ဧတ္ထ ယသ္မာ သာ
အကုသလာ အာပတ္တိ တဿ ဘိက္ခုနော သီလသမ္ဘဝံ^၁ အဘိဘဝတိ၊ ရာဂါဘိ-
ဘဝေ တသ္မိံ^၂ ပါရာဇိကာတိ လဉ္ဇနာမာ ပုဗ္ဗဘာဂေ အာပန္နာ ဒုက္ကဋ္ဌ-
ထုလ္လစ္စယာဒယော အာပတ္တိယော အဘိဘဝိတွာ ဝိနာသေတွာ သယမေဝေကာ
အဿ။ ဝတ္ထုနာ သဘာဂါဟိ ဝါ အသဘာဂါဟိ ဝါ အညာဟိ ပါရာဇိကတ္ထေန
သမာနဇာတိကာဟိ အာပတ္တိဟိ သယံ နာဘိဘဝိယတီတိ ဧကေ။ တံ တံ ပုဗ္ဗေ
ဝိစာရိတမေဝ။ ယဒါ ပန စတဿောပိ ပါရာဇိကာပတ္တိယော ဧကေတော
ဟောန္တိ၊ တဒါ တာ တဿ ဘိက္ခုနော ဘိက္ခုဘာဝံ အဘိဘဝန္တိ၊ အဘိက္ခု
ကရေန္တိ၊ အနုပသမ္ပန္နံ ကရေန္တိ၊ သမညာယပိ ဘိက္ခု န ဟောတိ။ ဩမသ-
ဝါဒပါမိတ္တိယံ န ဇနေတီတိ ဧကေ။ ဒုတိယေန အတ္ထဝိကပ္ပေန ပါရာဇိကဿ
ဓမ္မဿ ပတ္တိ သမ္ပတ္တိ အာပတ္တိတိ အတ္ထော သင်္ဂဟိတော ဟောတီတိ ကတွာ
အာပတ္တိသမ္ပတ္တိဝါဒီနံ သင်္ဂဟိတော ဟောတိ၊ ယုဇ္ဇတိ စေသာ ပရသာ-
ပေက္ခာ၊ သာပတ္တိကော နာမ သော ဘိက္ခု ဟောတိ၊ အညထာ တဿ
ခဏဘင်္ဂေန အနာပတ္တိကော ဘဝေယု၊ န စ ဟောတီတိ။ ကဒါ ပန
ဟောတီတိ? ယဒါ ကာလံ ကရေတိ၊ ယဒါ စ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ သာမဏေ-
ရာဒိဘူမိယံ တိဋ္ဌတိ။ ယဒိ ဧဝံ သိက္ခာယ ပစ္စက္ခာတာယ ပါရာဇိကာပတ္တိ
ပစ္စက္ခာတာ ဟောတိ သိက္ခာ စာတိ ဥဘယံ တဿ ဧကေတော အတ္ထိ၊
သံဃာဒိသေသာဒိအာပတ္တိ သိက္ခာပစ္စက္ခာနေန ကိံ န ပစ္စက္ခာတာ၊ ပုန
ဥပသမ္ပန္နေန ဒေသာပေတဗ္ဗာ။ သိက္ခာပစ္စက္ခာနံ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနံ ဇာတိ၊
အဘိက္ခု အာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာတိ၊ ဂဟဋ္ဌော ဝုဋ္ဌာတိ၊ သာမဏေရော ဝုဋ္ဌာတိ။

တတော ဝိနယဝိရောဓာ န ဝုဋ္ဌာတိ။ ဟဋ္ဌိ ပန ဝုဋ္ဌာတိ ဂဟဋ္ဌော၊ သာမဏေရော ဝါ သီလသမ္ပန္နော ဝါ ဇာနိလောဘိ အဿ၊ သောတာပတ္တိဖလဿ ဝါ အရဟတ္တဖလဿ ဝါ လောဘိ အဿ၊ ပါရာဇိကာပတ္တိယာ သာပတ္တိကော အရဟာ အဿ။ ဥက္ခိတ္တကော ဥပ္ပဗ္ဗဇိတော ဝါ ပရိဝါသာရဟော မာနတ္တာ- ရဟော ဥပ္ပဗ္ဗဇိတော ဝါ သီလသမ္ပန္နော ဇာနိလောဘိ အဿ၊ သောတာပတ္တိ- ဖလဿ၊ အရဟတ္တဖလဿ ဝါ လောဘိ အဿ၊ သာပတ္တိကော သန္တရာယိကော အရဟာ အဿ၊ သော ပုန ဥပသမ္ပန္နော ပရိဝါသံ၊ မာနတ္တံ ဝါ ဒတွာ အဗ္ဘေတဗ္ဗော ဥက္ခိတ္တကော ဩသာရေတဗ္ဗောတိ သမာနော အယံ ဥပလက္ခောတိ။

အယံ ပနေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော— ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အာပန္နော ယာဝ ဘိက္ခုဘာဝံ ပဋိဇာနာတိ သာဒိယတိ သံဝါသံ၊ သန္တရာယိကတ္တာ ဥပေါသတဒိဝသာဒိသု ဂဟဋ္ဌဿ ဝိယ သယမေဝ သီလံ သမာဒိယန္တဿပိ န သီလသမာဒါနံ ရဟတိ၊ ပဂေဝ ဇာနာဒိနိ။ သော စေ ဘိက္ခုဘာဝံ န သာဒိယတိ န ပဋိဇာနာတိ သံဝါသံ န သာဒိယတိ၊ ကေဝလံ ဘိက္ခုနံ အာဝိကတွာ ရာဇဝေရိစောရာဒိ- ဘယေန ကာသာဝံ န ပရိစ္စတေ၊ အနုပသမ္ပန္နော ဟောတိ သဟသေယျာ- ဒိ ဇနေတိ၊ သီလဿ စ ဇာနာဒိနဉ္စ ဘာဂိ ဟောတိ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ ဘဂဝတာ—

“အာပန္နေန ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခေန သန္တိ အာပတ္တိ အာဝိကာတဗ္ဗာ၊
အာဝိကတာ ဟိဿ ဖာသု ဟောတိ၊ ပဌမဿ ဇာနဿ အဓိဂမာ-
ယာ”တိအာဒိ။

တတ္ထ သန္တိ အာပတ္တိတိ သာဝသေသာနဝသေသပ္ပဘေဒါ သဗ္ဗာပိ အာပတ္တိ အာပန္နာ အဓိပေတော။ ဧဝံ သန္တေပိ ပဂေဝ ဂဟဋ္ဌာဒိဘူမိယံ ဌိတော ဇာနာဒိနံ ဘာဂိ အဿ သုဒ္ဓန္တေ ဌိတတ္တာ၊ ယော ပန ဥက္ခိတ္တကော အနောသာရိတော၊ ဂရုဓမ္မံ ဝါ အာပဇ္ဇိတွာ အဝုဋ္ဌိတော သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဂဟဋ္ဌာဒိဘူမိယံ ဌိတော၊ န သော ဇာနာဒိနံ ဘာဂိယေဝ ဘဂဝတိ န သုဒ္ဓန္တေ ဌိတတ္တာ၊ သကရဏီယတ္တာ စ၊ တေနေဝ ဘဂဝတာ “သော ပုန ဥပသမ္ပန္နော ဩသာရေတဗ္ဗော”တိ ဝုတ္တံ၊ တဿာ တဿ ပုဂ္ဂလဿ တေ ဘိက္ခုကာလေ အာပန္နာ အန္တရာယိကာ ဓမ္မာ ဝိပုဋ္ဌိသာရံ ဇနယိတွာ အဝိပုဋ္ဌိသာရမူလကာနံ ပါမောဇ္ဇာဒိနံ သမ္ဘဝံ နိဝါရေန္တိ၊ နော သကာသာဝေသုယေဝ။ နော စေ နိဝါရေန္တိ၊ သမ္ဘဝတိ။ ဂရုကံ အာပဇ္ဇိတွာ ဘိက္ခုနံ အာဝိကတွာ စေ ဥပ္ပဗ္ဗဇိတော၊ ပကတတ္ထော

ဟုတွာ ဥပ္ပဗ္ဗတိတောတိ ကတွာ ဈာနာဒိနံ ဘာဂိ အဿ “အာဝိကတာ
 ဟိဿ ဖာသု ဟောတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။ ပဂေဝ ဘိက္ခုကာလေ၊ န တွေဝ
 ဥက္ခိတ္တကော သကရဏိယတ္တာတိ ဧကေ။ တဒနုဝတ္တနကော ပန တံ လဗ္ဗိ
 ပဟာယ ဘာဂိ အဿ။ န ဘိက္ခဝေ သဂဟဋ္ဌာယ ပရိသာယ၊ သိက္ခာပစ္စက္ခာ-
 တကဿ အန္တိမဝတ္ထု အဇ္ဈာပန္နကဿ နိသိန္နပရိသာယာတိ၊ ဧတ္ထ ဂဟဋ္ဌော
 နာမ ပကတိယာ ဂိဟိလိဂေါ ဌိတော။ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဘိက္ခုလိဂေါ
 ဌိတော သိက္ခာပစ္စက္ခာတကော။ သော သကာသာဝေသု သာပေက္ခတ္တာ
 သာမဏေရဘာဝံ ပတ္ထယမာနော တေနေဝ လိဂေါန တိဟိ သရဏဂမနေဟိ
 သာမဏေရော ဟောတိ။ အန္တိမဝတ္ထု အဇ္ဈာပန္နော သံဝါသံ သာဒိယန္တောပိ
 ပစ္စာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တက္ကမေန အသာဒိယိတွာ သာမဏေရဘာဝံ ပတ္ထယမာနော
 သိက္ခာပစ္စက္ခာတကော ဝိယ တိဟိ သရဏဂမနေဟိ သာမဏေရော ဟောတိ၊
 န ပုန ကာသာဝံ ပဋိဂ္ဂါဟာပေတဗ္ဗော ဘိက္ခုဟိ ပဌမံ ဒိန္နလိဂေါယေဝ
 ဌိတတ္တာ။ ယော ပန ပါရာဇိကော စောဒိယမာနော ပရာဇိတွာ “ဟန္တ
 ဘန္တေ သာမဏေရော ဘဝါမိ၊ သရဏာနိ ဒေထာ”တိ ဝဒတိ၊ “သာဓု
 ဂဏှာဟိ”တိ န ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဂိဟိလိဂေါ ဌပေတွာ ပုန ကာသာယာနိ
 ပဋိဂ္ဂါဟာပေတွာ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ “ဣဒံ ပန သဗ္ဗံ အတ္တနော မတိယာ
 ဝုတ္တတ္တာ ဝိစာရေတွာ ဂဟေတဗ္ဗ”န္တိ အာစရိယော ဝဒတိ။ ပဝေသနံ
 နာမ အင်္ဂဇာတံ ပဝေသေန္တဿ အင်္ဂဇာတေန သမ္ပုသနံ။ ပဝိဋ္ဌံ နာမ ယာဝ
 မူလာ ပဝေသေန္တဿ ဝိပုကတကာလေ ဝါယာမကာလော။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ-
 သမယေ အင်္ဂဇာတံ ဌိတံ နာမ။ ဥဒ္ဓရဏံ နာမ နိဟရဏကာလော။
 ဂဏှိပဒေ ပန “ဝါယာမတော ဩရမိတွာ ဌာနံ ဌိတံ နာမာ”တိ ဝုတ္တံ၊
 တံ အသင်္ကရတော ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ပဝေသနပဝိဋ္ဌဥဒ္ဓရဏကာလေသုပိ
 သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ ဟောတိယေဝ။

ပဌမစတုက္ကကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကျေနသတ္တတိဒ္ဓိသတစတုက္ကကထာဝဏ္ဏနာ

၅၉-၆၀။ “မတံ ယေဘုယျေန အက္ခာယိတ”န္တိ ဝစနတော အမတံ
 ယေဘုယျေန ခါယိတဗ္ဗိ ပါရာဇိကဝတ္ထုမေဝါတိ ဒသေတိ။ သဗ္ဗသော ခါယိတံ၊
 ဥပ္ပါဒိတံ ဝါ ထုလ္လစ္စယဝတ္ထုမေဝါတိ ဒသေတိ၊ တထာ “ယေဘုယျေန

ခါယိတ”န္တိ ဝစနတော မတံ သဗ္ဗခါယိတံ၊ ဥပ္ပါဒိတံ ဝါ ဒုက္ခဋ္ဌဝတ္ထုတိ ဒဿေတိ။ န စ သာဝသေသံ ပညပေန္တိ။ ကံကာရဏာ? ဣဒဉ္စိ သိက္ခာပဒံ လောကဝဇ္ဇံ၊ န ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ။ တတ္ထ သိက္ခာပဒန္တိ ပါရာဇိကံ အဓိပ္ပေတံ။ တတ္ထ ထုလ္လစ္စယမ္ပိ ဟံ လောကဝဇ္ဇံ၊ န ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ။ အထ ဝါ ဥဘယမ္ပိ အနဝသေသံ ပညတ္တံ။ ပါရာဇိကဓေတ္တေ ဟံ ဟေဋ္ဌမကောဋိံ ပါပေတွာ ဌဝိတေ တတော ပရံ ထုလ္လစ္စယန္တိ ပညတ္တမေဝ ဟောတိ။ တတ္ထ ထုလ္လစ္စယဓေတ္တမ္ပိ ပါရာဇိကဓေတ္တံ ဝိယ ဟေဋ္ဌမပရိစ္ဆေဒေန ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဥပဓုက္ခာယိတေ ထုလ္လစ္စယန္တိ ယတ္ထ နိမိတ္တံ ခါယိတံ၊ တံ ဒုက္ခဋ္ဌဝတ္ထုတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတ္ထာဟ—ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ ကံ သာဝသေသမေဝ ဘဂဝါ ပညာပေတိတိ? န။ ဧကံသတော ပန ယထာသမ္ဘဝံ တတ္ထ တတ္ထ ပကာသယိဿာမ၊ ကိမတ္ထံ ပန ဘဂဝါ ဥပဓုက္ခာယိတေ ပါရာဇိကံ န ပညာပေသိတိ အယံ တာဝ အပုစ္ဆာ ဗုဒ္ဓဝိသယတ္တာ ဝိနယပညတ္တိယာ။ ဣဒံ ပနေတ္ထ ကာရဏပတိရူပကံ “ဥပဓုဘာဝဿ ဒုဗ္ဗိနိစ္ဆယတ္တာ”တိ။ ယေဘုယျေန ခါယိတံ နာမ ဝစ္စမဂ္ဂပဿာဝမဂ္ဂမုခါနံ စတုသု ကောဋ္ဌာသေသု ဒွေ ကောဋ္ဌာသေ အတိက္ကမ္မ ယာဝ တတိယကောဋ္ဌာသပရိယောသာနာ ခါဒိတံ၊ တတိယကောဋ္ဌာသံ အတိက္ကမ္မ ယာဝ စတုတ္ထကောဋ္ဌာသပရိယောသာနာ ဒုက္ခဋ္ဌဝတ္ထု။

ယဒိဝိ နိမိတ္တံ သဗ္ဗသော ခါယိတန္တိ “ဇီဝမာနကသရီရံယေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တ”န္တိ ဝဒန္တိ၊ တံ ဝိမံသိတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ အလ္လသရီရေတိ အဘိနဝေ၊ အကုထိတေ ဝါ မနဿာနံ ဇီဝမာနသရီရေ အက္ခိနာသာဒိသု ထုလ္လစ္စယမေဝ။ တိရုစ္ဆာနဂတာနံ ဟတ္ထိအဿာဒိနံ နာသယ ဝတ္ထိကောသေ စ ထုလ္လစ္စယန္တိ “အမဂ္ဂေန အမဂ္ဂံ ပဝေသေတိ၊ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿာ”တိ ဣမာယ ပါဒိယာ အတ္ထဝိသေသေနေတ္ထ ဝုတ္တံ။ ဥပကစ္ဆကာဒိသု ဒုက္ခဋ္ဌံ၊ သဗ္ဗေသမ္ပိ တိရုစ္ဆာနဂတာနံ အက္ခိကဏ္ဍဝဏေသု ဒုက္ခဋ္ဌံ၊ အဝသေသသရီရေဝိ ဒုက္ခဋ္ဌမေဝါတိ ဣဒံ ဝိနိတဝတ္ထုသ္မိ “ဧဟိ ဘန္တေ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝါတိ။ အလံ ဘဂိနိ နေတံ ကပ္ပတိ”တိ ဣမိနာ တာဝ မေထုနရာဂါဘာဝေါ ဒဿိတော ဟောတိ။ “ဧဟိ ဘန္တေ ဦရန္တရိကာယ ဃဇ္ဇေဟိ။ပ။ သော ဘိက္ခုတထာ အကာသိ”တိ ဣမိနာ တာဝ မောစနဿာဒေါ ဒဿိတော ဟောတိ၊ တေနောဟဘဂဝါ “အာပတ္တိ သံဃာဒိသေသဿာ”တိ။ “ယော ပန မေထုနရာဂေန ဦရန္တရိကာယ ဃဇ္ဇေတိ၊ တဿ ဒုက္ခဋ္ဌ”န္တိ သိဒ္ဓန္တိ ကတွာ ဝုတ္တံ။

မနုဿာနံ အက္ခိကဏ္ဍဝဏ္ဏာဒိ ထုလ္လစ္စယဝတ္ထု၊ တိရစ္ဆာနဂတာနံ ဒုက္ကဋ္ဌ-
 ဝတ္ထုတိ ဧတ္ထ ဒုဝိညေယျော ပါဠိလေသော၊ တဿာ “န စ ဘိက္ခဝေ ရတ္တ-
 စိတ္တေန အင်္ဂဇာတံ ဆုပိတဗ္ဗံ၊ ယော ဆုပေယျ၊ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿာ”တိ^၁
 ဝစနတော ရတ္တစိတ္တေန အက္ခိကဏ္ဍဝဏ္ဏံ ဆုပန္နဿ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ သိဒ္ဓန္တိ အယံ
 စမ္ပက္ခန္ဓကေ ပါဠိလေသောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ “ဇီမောနကပူရိသဿာတိ
 ဇီမောနကသဒ္ဓေါ မတေ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိတိ ဣပနတ္ထံ ဝုတ္တော”တိ ဝဒန္တိ။
 မဟာအဋ္ဌကထာယံ ပနာတိ ဣဒံ ကိဉ္စာပိ “ကဗ္ဗာ မဟာအဋ္ဌကထံ သရီရ”န္တိ
 ဝုတ္တံ၊ အထ ခေါ သေသအဋ္ဌကထာသု “မေထုနရာဂေန မုခေနာ”တိ ဝစနာ-
 ဘာဝတော တတ္ထေဝ ဘာဝတော တံ ဝစနံ ပါဠိဝစနေန သံသန္တိတွာ ဒဿနတ္ထံ
 ဝုတ္တံ။ အနုဂဏ္ဍိပဒေ ပန “တံ သဗ္ဗဒ္ဓိတိ မဟာအဋ္ဌကထာယမေဝ မေထုနရာဂေန
 ဣတ္ထိယာ နိမိတ္တံ အပ္ပဝေသေန္တော ဆုပတိ၊ ထုလ္လစ္စယ”န္တိ စ ဝုတ္တံ။ “မေထုန-
 ရာဂေန မုခေနာ”တိပိ ကတ္တစိ၊ ပါဠိယံ အဝိသေသေန “န စ ဘိက္ခဝေ
 ရတ္တစိတ္တေန အင်္ဂဇာတံ ဆုပိတဗ္ဗံ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ တဿာ “တံ သဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ပူရိမံ
 ပသံသန္တိတိ တိရစ္ဆာနဂတံ။ပ။ ဝုတ္တနယေနေဝ ထုလ္လစ္စယံ၊ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန
 ဒုက္ကဋ္ဌန္တိအာဒိအဋ္ဌကထာဝစနေဟိ သံသန္တနတော။ “တံ သဗ္ဗဒ္ဓိ”ပ။ ပူရိမံ
 ပသံသန္တိ”တိ ဣဒံ သင်္ဂီတိတော ပစ္ဆာ သိဟဋ္ဌဒိပကေဟိ အာစရိယေဟိ
 ပါဠိယာ၊ အဋ္ဌကထာယဉ္စ ဝုတ္တဝစနံ သံသန္တိတွာ ဝုတ္တဝိနိစ္ဆယောတိ ဝုတ္တံ။
 ဧတ္ထ ဣတရဏာ ဟိတိ ပကတိမုခေန။ ကဿာ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ စေ? “အင်္ဂုလိဇီဇာဒိနိ
 ပဝေသေန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ ဝုတ္တတ္တာ ယုတ္တံ။ တိရစ္ဆာနဂတိတ္ထိယာ ပဿာဝမဂ္ဂန္တိ
 ဧတ္ထ မဟာအဋ္ဌကထာယမ္ပိ ပုဗ္ဗေ “နိမိတ္တ”န္တိ ဝတ္တာ ဧတ္ထ “ပဿာဝမဂ္ဂ”န္တိ
 ဝုတ္တတ္တာ အဝေသသနိမိတ္တေ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ ယုတ္တံ ဝိယ ဒိဿတိ။ ဝုတ္တနယေနေဝါတိ
 မေထုနရာဂေန။ ထုလ္လစ္စယန္တိ စ ခန္ဓကေ ပဿာဝနိမိတ္တဝေသေနေဝါဂတတ္တာ
 ဥပပရိက္ခိတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။

ဧကေနသတ္တတိဒ္ဓိသတစတုက္ကကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သန္တတစတုက္ကဘေဒကကထာဝဏ္ဏနာ

၆၁-၂-၅-၆။ ဣတ္ထိနိမိတ္တံ ခါဏုံ ကတွာတိ ဣတ္ထိနိမိတ္တဿ အန္တော ခါဏုံ
 ပဝေသေတွာ သမတလံ ဝါ ကတွာ အတိရိတ္တံ ဝါ ခါဏုံ သန္တေန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌံ
 ပဝေသာဘာဝါ။ ဤသကံ အန္တော ပဝေသေတွာ ဌိတံ ခါဏုမေဝ စေ

အင်္ဂဇာတေန ဆုပတိ၊ ပါရာဇိကံ။ “ဥပ္ပလဂန္ဓာ ဥပ္ပလဘာဝါ”တိဝိ
ဒီပဝါသိနော ပဌန္တိ ကိရ။ သုတ္တံ ဘိက္ခုဒ္ဓိတိ သေဝနစိတ္တံ ဥပဋ္ဌိတေတိ” ဣ
ဝိယ။ “သုတ္တဘိက္ခုဒ္ဓိ”တိ စ ပဌန္တိ၊ တံ ဥဇုကမေဝ။

သန္တတစတုက္ကဘေဒကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပကိဏ္ဏကကထာဝဏ္ဏနာ

ပကိဏ္ဏကေ ယာနိ သိက္ခာပဒါနိ “ကိရိယာနိ”တိ ဝုစ္စန္တိ၊ တေသံ ဝသေန
ကာယော၊ ဝါစာ စ သဟ ဝိညတ္တိယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အကိရိယာနံ ဝသေန
ဝိနာ ဝိညတ္တိယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ စိတ္တံ ပနေတ္ထ အပ္ပမာဏံ ဘူတာရောစနသမု-
ဋ္ဌာနဿ ကိရိယတ္တာ၊ အစိတ္တကတ္တာ စ။ တတ္ထ ကိရိယာ အာပတ္တိယာ အနန္တရ-
စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အဝိညတ္တိဇနကမ္ပိ ကေစွံ ဗာဟုလ္လနယေန
“ကိရိယ”န္တိ ဝုစ္စတိ၊ ယထာယံ ပဌမပါရာဇိကံ ဝိညတ္တိယာ အဘာဝေဝိ
“သော စေ သာဒိယတိ၊ အာပတ္တိ ပါရာဇိကဿာ”တိ၊ ဟိ ဝုတ္တံ “န သာဒိယတိ
အနာပတ္တိ”တိ စ။ ဝိညတ္တိသင်္ခါတာပိ ကိရိယာ ဝိနာ သေဝနစိတ္တေန န ဟောတိ
စိတ္တဇတ္တာ၊ ဝိကာရရူပတ္တာ၊ စိတ္တာနုပရိဝတ္တိကတ္တာ စ၊ တသ္မာ ကိရိယာသင်္ခါတမိဒံ
ဝိညတ္တိရူပံ ဣတရံ စိတ္တဇရူပံ ဝိယံ ဇနကစိတ္တေန ဝိနာ န တိဋ္ဌတိ၊ ဣတရံ
သဒ္ဓါယတနံ တိဋ္ဌတိ၊ တသ္မာ ကိရိယာယ သတိ ကေန္တတော တဇ္ဇနကံ
သေဝနစိတ္တံ အတ္ထိယေဝါတိ ကတွာ န သာဒိယတိ အနာပတ္တိတိ န ယုဇ္ဇတိ။
ယသ္မာ ဝိညတ္တိဇနကမ္ပိ သမာနံ သေဝနစိတ္တံ န သဗ္ဗကာလံ ဝိညတ္တိံ ဇနေတိ၊
တသ္မာ ဝိနာပိ ဝိညတ္တိယာ သယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ကတွာ “သာဒိယတိ၊ အာပတ္တိ
ပါရာဇိကဿာ”တိ ဝုတ္တံ။ နုပ္ပဇ္ဇတိ စေ၊ န သာဒိယတိ နာမ၊ တဿ အနာပတ္တိ၊
တေနေဝ ဘဂဝါ “ကိစိတ္တော တံ ဘိက္ခု”တိ စိတ္တေနေဝ အာပတ္တိံ ပရိစ္ဆိန္နတိ၊
န ကိရိယာယာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတ္ထာဝတာ ဆ အာပတ္တိသမုဋ္ဌာနာနိ၊ တာနိ
ဧဝ အာပတ္တိကရာ ဓမ္မာ နာမာတိ စ၊ စတုဟာကာရေဟိ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ
ကာယေန ဝါစာယ ကာယဝါစာဟိ ကမ္မဝါစာယ အာပဇ္ဇတိတိ စ တောနိ
သုတ္တပဒါနိ အဝိရောမိတာနိ ဟောန္တိ၊ အညထာ ဝိရောမိတာနိ။ ကထံ? ယဉ္စ
အာပတ္တိံ ကမ္မဝါစာယ အာပဇ္ဇတိ၊ န တတ္ထ ကာယာဒယောတိ အာပန္နံ။

တတော ကမ္မဝါစာယ သဒ္ဓိံ အာပတ္တိကရာ ဓမ္မာ သတ္တာတိ အာပဇ္ဇတိ။ အထ တတ္ထာပိ ကာယာဒယော ဧကတော ဝါ နာနာတော ဝါ လဗ္ဘန္တိ။ “စတူဟိ အာကာရေဟိ”တိ န ယုဇ္ဇတိ။ “တိဟာကာရေဟိ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ”တိ ဝတ္ထုဗ္ဗံ သိယာတိ ဧဝံ ဝိရောဓိတာနိ ဟောန္တိ။ ကထံ အဝိရောဓိတာနိတိ? သဝိညတ္တိကာဝိညတ္တိကဘေဒဘိန္နတ္တာ ကာယာဒိနံ။ ယာ ကိရိယာ အာပတ္တိံ၊ တံ ဧကန္တံ ကာယေန သဝိညတ္တိကေန အာပဇ္ဇတိ။ ဧကန္တံ သဝိညတ္တိယာ ဝါစာယ၊ ဧကန္တံ သဝိညတ္တိကာဟိ ကာယဝါစာဟိ အာပဇ္ဇတိ။ ယာ ပန အကိရိယာ အာပတ္တိံ၊ တံ ဧကန္တံ ကမ္မဝါစာယ အာပဇ္ဇတိ။ တဉ္စ ခေါ အဝသိဋ္ဌာဟိ အဝိညတ္တိကာဟိ ကာယဝါစာဟိယေဝ၊ န ဝိနာ “နော စေ ကာယေန ဝါစာယ ပဋိနိဿဇ္ဇတိ၊ ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ အာပတ္တိံ သံဃာဒိသေသဿာ”တံ ဝစနတော။ အဝိသေသေန ဝါ ဧကန္တံ အာပတ္တိံ ကာယေန အာပဇ္ဇတိ။ ဧကန္တံ ဝါစာယ၊ ဧကန္တံ ကာယဝါစာဟိ။ ယံ ပနေတ္ထ ကာယဝါစာဟိ၊ တံ ဧကန္တံ ကေဝလာဟိ ကာယဝါစာဟိ အာပဇ္ဇတိ။ ဧကန္တံ ကမ္မဝါစာယ အာပဇ္ဇတိတိ အယမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ ဧဝံ အဝိရောဓိတာနိ ဟောန္တိ။

တကြာယံ သမာသတော အတ္ထဝိဘာဝနာ— ကာယေန အာပဇ္ဇတိတိ ကာယေန သဝိညတ္တိကေန အကတ္တုဗ္ဗံ ကတွာဧကန္တံ အာပဇ္ဇတိ။ အဝိညတ္တိ- ကေန ကတ္တုဗ္ဗံ အကတွာ အာပဇ္ဇတိ။ တဒုဘယမ္ပိ ကာယကမ္မံ နာမ။ အကတမ္ပိ ဟိ လောကေ “ကတ”န္တိ ဝုစ္စတိ “ဣဒံ ဒုက္ကဋ် မယာ၊ ယံ မယာ ပုညံ န ကတ”န္တိ ဧဝမာဒိသု။ သာသနေ စ “ဣဒံ တေ အာပုသော အာနန္တံ ဒုက္ကဋ်၊ ယံ တံ ဘဂဝန္တံ န ပုစ္ဆိ”တိအာဒိသု။ ဧဝမိမ ဝိနယပရိ- ယာယေ ကာယေန အကရုဏီယမ္ပိ “ကာယကမ္မ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ အယမေဝ နယော ဝါစာယ အာပဇ္ဇတိတိအာဒိသု။ တတ္ထ သမုဋ္ဌာနဂ္ဂဟဏံ ကတ္တဗ္ဗတော ဝါ အကတ္တဗ္ဗတော ဝါ ကာယာဒိဘေဒါပေက္ခမေဝ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ န အည- ထာတိ ဒဿနတ္ထံ။ ကိရိယာဂ္ဂဟဏံ ကာယာဒိနံ သဝိညတ္တိကာဝိညတ္တိကဘေဒ- ဒဿနတ္ထံ။ သညာဂ္ဂဟဏံ အာပတ္တိယာ အင်္ဂါနင်္ဂစိတ္တဝိသေသဒဿနတ္ထံ။ တေန ယံ စိတ္တံ ကိရိယာလက္ခဏေ၊ အကိရိယာလက္ခဏေ ဝါ သန္နိဟိတံ၊ ယတော ဝါ ကိရိယာ ဝါ အကိရိယာ ဝါ ဟောတိ။ န တံ အဝိသေသေန အာပတ္တိယာ အင်္ဂံ ဝါ အနင်္ဂံ ဝါ ဟောတိ။ ကိန္တု ယာယ သညာယ “သညာဝိမောက္ခ”န္တိ ဝုစ္စတိ။ တာယ သမ္ပယုတ္တံ စိတ္တံ အင်္ဂံ၊ ဣတရံ အနင်္ဂန္တိ ဒဿိတံ ဟောတိ။

ဣဒါနိ ယေန စိတ္တေန သိက္ခာပဒံ သမိတ္တကံ ဟောတိ၊ ယဒဘာဝါ အမိတ္တကံ၊
 တေန တဿ^၁ အဝိသေသေန သာဝဇ္ဇတ္တာ လောကဝဇ္ဇဘာဝေါဝုစ္စတိ၊ ကိန္တု
 သာဝဇ္ဇယေဝ သမာနံ ဧကန္တံ လောကဝဇ္ဇံ ဧကန္တံ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇန္တိ ဒဿနတ္ထံ
 လောကဝဇ္ဇဂ္ဂဟဏံ။ စိတ္တမေဝ ယသ္မာ “လောကဝဇ္ဇ”န္တိ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မာ
 မနောကမ္မမ္ပိ သိယာ အာပတ္တိတိ အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂါရဏတ္ထံ ကမ္မဂ္ဂဟဏံ။ ယံ
 ပနေတ္ထ အကိရိယာလက္ခဏံ ကမ္မံ၊ တံ ကုသလတ္တိကဝိနိမုတ္တံ သိယာတိ
 အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂါရဏတ္ထံ ကုသလတ္တိကဂ္ဂဟဏံ။ ယာ ပနေတ္ထ အဗျာကတာ
 အာပတ္တိ၊ တံ ဧကန္တံ အဝေဒနမ္ပိ သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပန္နော
 အာပဇ္ဇတိတိ ကတွာ ဝေဒနာတ္တိကံ ဧတ္ထ န လဗ္ဘတိတိ အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂါရ-
 ဇာဏတ္ထံ ဝေဒနာတ္တိကဂ္ဂဟဏံ ကတန္တိ ဝေဒိတမ္ပိ။ သိက္ခာပဒံ သမိတ္တကပုဂ္ဂလ-
 ဝသေန “တိစိတ္တံ တိဝေဒန”န္တိ လဒ္ဓဝေါဟာရံ အမိတ္တကေနာပန္နမ္ပိ “တိစိတ္တံ
 တိဝေဒန”မိစ္ဆေဝ ဝုစ္စတိ။ တတြိဒံ သုတ္တံ “အတ္ထာပတ္တိအမိတ္တကော အာပဇ္ဇတိ
 အမိတ္တကော ဝုဋ္ဌာတိ”။ အတ္ထာပတ္တိ ကုသလစိတ္တော အာပဇ္ဇတိ ကုသလစိတ္တော
 ဝုဋ္ဌာတိ”တိအာဒိ။ အနုဂဏ္ဍိပဒေပန “သညာသဒါအနာပတ္တိမေဝ ကရေတိ၊
 စိတ္တံ အာပတ္တိမေဝ၊ အမိတ္တကံ နာမ ဝတ္ထုအဝိဇာနနံ၊ နောသညာဝိမောက္ခံ
 ဝိဘိက္ကမဇာနနံ၊ ဣဒမေတေသံ နာနတ္ထ”န္တိ ဝုတ္တံ။

သဗ္ဗသင်္ဂါဟကဝသေနာတိ သဗ္ဗသိက္ခာပဒါနံ သင်္ဂဟဝသေန။ ဘိက္ခုနိယာ
 စိဝရဒါနာဒိ ကိရိယာကိရိယတော။ ဇာတရူပရဇတပဋိဂ္ဂဟဏာဒိ သိယာ
 ကိရိယတော။ ဥပနိက္ခိတ္တာပဋိက္ခေပေ သိယာ အကိရိယတော။ ဒေသိတ-
 ဝတ္ထုကပမာဏာတိက္ကန္တကုဋ်ကရဏေ သိယာ ကိရိယတော၊ အဒေသိတ-
 ဝတ္ထုကပမာဏာတိက္ကန္တကရဏေ သိယာ ကိရိယာကိရိယတော။ ယံ စိတ္တိကံ^၂
 လဘတိယေဝါတိ ကာယစိတ္တံ ဝါစာစိတ္တန္တိ ဧဝံ။ ဝိနာပိ စိတ္တေနာတိ ဧတ္ထ
 ဝိနာပိ စိတ္တေန သဟာပိ စိတ္တေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ ယော သော သဝိညတ္တိ-
 ကော၊ အဝိညတ္တိကော စ ဝုတ္တော ကာယော၊ တဿ ကမ္မံ ကာယကမ္မံ၊
 တထာ ဝစီကမ္မံ။ တတ္ထ သဝိညတ္တိကော ကာယော ဥပ္ပတ္တိယာ ကမ္မံ သာဓေတိ၊
 ဣတရော အနုပ္ပတ္တိယာ။ တထာ ဝါစာတိ ဝေဒိတမ္ပိ၊ သိက္ခာပဒန္တိ “ယော တတ္ထ
 နာမကာယောပဒကာယော”တိ^၃ ဝစနတော ဝိတိက္ကမေယုဇ္ဇတိတိ ဝုတ္တံ။ “ဟသိ-
 တုပ္ပါဒဝေါဋ္ဌဗ္ဗနာနိပိ အာပတ္တိသမုဋ္ဌာပကစိတ္တာနိ။ ဣဒမ္ပိ န မယာ ပရိစ္ဆိန္နန္တိ
 ဟသမာနော ပဿတိယဒါ၊ တဒါဝေါဋ္ဌဗ္ဗနံ ဇဝနဂတိက”န္တိ အနုဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တံ။
 အဘိညာစိတ္တာနိ ပညတ္တိ အဇာနိတွာ ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနာဒိကာလေ ဂဟေတဗ္ဗာနိ။

ဧတ္ထ ပန ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနံ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော။ပ။ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝန္တော အတ္ထိ ကောစိ ပါရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော။ အတ္ထိ ကောစိ န ပါရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော။ ဒုက္ကဋ္ဌထုလ္လစ္စယဝတ္ထုသု ပဋိသေဝန္တော အတ္ထိ ကောစိ န ပါရာဇိကော။ ပက္ခပဏ္ဍကော အပဏ္ဍကပက္ခေ ဥပသမ္ပန္နော ပဏ္ဍကပက္ခေ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝန္တော သော ပါရာဇိကံ အာပတ္တိံ နာပဇ္ဇတိတိ န ပါရာဇိကော နာမ။န ဟိ အဘိက္ခုနော အာပတ္တိံ နာမ အတ္ထိ။ သော အနာပတ္တိကတ္တာ အပဏ္ဍကပက္ခေ အာဂတော ကိံ အသံဝါသော ဟောတိ န ဟောတိတိ? ဟောတိ။ “အဘဗ္ဗော တေန သရီရဗန္ဓုနေနာ”တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ “ယော ပန ဘိက္ခု ဘိက္ခုနံ။ပ။ အသံဝါသော”တိ ဝုတ္တတ္တာ ယော ပန ဘိက္ခုဘာဝေန မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝတိ။ သော ဧဝ အဘဗ္ဗော။ နာယံ အပါရာဇိကတ္တာတိ စေ? န။ “ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန သံသော ဣပေတဗ္ဗော”တိ? ဝုတ္တဋ္ဌာနေ ယထာ အဘိက္ခုနာ ကမ္မဝါစာယ သာဝိတာယပိ ကမ္မံ ရဟတိ ကမ္မဝိပတ္တိယာ အသမ္ဘဝတော။ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တတြိဒံ ယုတ္တိ—ဥပသမ္ပန္နပုဗ္ဗော ဧဝ စေ ကမ္မဝါစံ သာဝေတိ။ သံသော စ တသ္မိံ ဥပသမ္ပန္နသညိ။ ဧဝေဉ္စေ ကမ္မံ ရဟတိ။ န အညထာတိ နော ခန္တိတိ အာစရိယော။ ဂဟဋ္ဌော ဝါ တိတ္ထိယော ဝါ ပဏ္ဍကော ဝါ အနုပသမ္ပန္နသညိ ကမ္မဝါစံ သာဝေတိ။ သံသေန ကမ္မဝါစာ န ဝုတ္တာ ဟောတိ။ “သံသော ဥပသမ္ပာဒေယျ။ သံသော ဥပသမ္ပာဒေတိ။ ဥပသမ္ပန္နော သံသေနာ”တိ? ဟိ ဝစနတော သံသေန ကမ္မဝါစာယ ဝတ္တဗ္ဗာယ သံသပရိယာပန္နေန၊ သံသပရိယာပန္နသညိတေန ဝါ ဧကေန ဝုတ္တာ သံသေန ဝုတ္တာဝ ဟောတိတိ ဝေဒိဘဗ္ဗော။ အယမေဝ သမ္ပကမ္မေသုယုတ္တိ။ တထာ အတ္ထိ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝန္တော ကောစိ နာသေတဗ္ဗော “ယော ဘိက္ခုနိဋ္ဌသကော၊ အယံ နာသေတဗ္ဗော”တိ ဝုတ္တတ္တာ ဧဝ။ သော အနုပသမ္ပန္နော၊ သဟသေယျာပတ္တိအာဒိံ ဇနေတိ။ တဿ ဩမသနေ စ ဒုက္ကဋ္ဌံ ဟောတိ။ အဘိက္ခုနိယာ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝန္တော န နာသေတဗ္ဗော “အန္တိမဝတ္ထု၊ အဇ္ဈာပန္နော ဘိက္ခဝေ အနုပသမ္ပန္နော။ပ။ နာသေတဗ္ဗော”တိ ပါဠိယာ အဘာဝတော။ တေနော သော ဥပသမ္ပန္နသင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ န သဟသေယျာပတ္တာဒိံ ဇနေတိ။ ကေဝလံ အသံဝါသောတိ ကတွာ ဂဏပူရကော န ဟောတိ။ ဧကကမ္မံ ဧကုဒ္ဒေသောပိ ဟိ သံဝါသောတိ ဝုတ္တော။ သမသိက္ခတာပိ သံဝါသောတိ ကတွာ သော တေန သမ္ဘိံ နတ္ထိတိ ပဒသောဓမ္မာပတ္တိံ ပန ဇနေတိတိ ကာရဏန္တာယာ ဒိဿတိ။ ယထာ ဘိက္ခုနိယာ သမ္ဘိံ ဘိက္ခုသံသဿ

၁-ဝိ ၁-၃၄၊ ဝိ ၃-၁၃၄-ဝိဋ္ဌေ။

၃-ဝိ ၃-၉၉-ဝိဋ္ဌာဒိသု။

၂-ဝိ ၁-၂၈-ဝိဋ္ဌေ။

၄-ဝိ ၃-၁၃၃-ဝိဋ္ဌေ။

ဧကကမ္မာဒိနော သံဝါသဿ အဘာဝါ ဘိက္ခုနီ အသံဝါသာ ဘိက္ခုဿ၊ တထာ ဘိက္ခု စ ဘိက္ခုနိယာ၊ ပဒသောဓမ္မာပတ္တိံ ပန ဇနေတိ။ တထာ “အန္တိမဝတ္ထု အဇ္ဈာပနောပိ ဧကစ္စော ယော နာသေတဗ္ဗော”တိ အဝုတ္တောတိ ဣမိနာ နိဒဿနေန သာ ကာရဏန္တာယာ ဂဟဏံ န ဂစ္ဆတိ။

အပိ စ “ဘိက္ခု သုတ္တဘိက္ခုမိ ဝိပုဋ္ဌိပဇ္ဇတိ၊ ပဋိဗုဒ္ဓေါ သာဒိယတိ၊ ဥဘော နာသေတဗ္ဗော”တိ^၁၊ “တေန ဟိ ဘိက္ခဝေ မေတ္တိယံ ဘိက္ခုနီ နာသေတာ”တိ^၂ စ ဝစနတော သော သံသမဇ္ဈံ ပဝိသိတွာ အနုဝိဇ္ဇကေန အနုဝိဇ္ဇိယမာနော ပရာဇာပိတော၊ သောပိ အနုပသမ္ပန္နော၊ န ဩမသဝါဒပါစိတ္တိယံ ဇနေတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကိဉ္စာပိ “ဥပသမ္ပန္နံ ဥပသမ္ပန္နသညီ ခံသေတုကာမော”တိ ပါဠိ နတ္ထိ၊ ကိဉ္စာပိ ကင်္ခါဝိတရဏိယံ “ယံ အက္ခောသတိ၊ တဿ ဥပသမ္ပန္နတာ၊ အနညာ-ပဒေသေန ဇာတိအာဒိဟိ အက္ခောသနံ၊ ‘မံ အက္ခောသတိ’တိ ဇာနနာ၊ အတ္ထ-ပုရေက္ခာရတာဒိနံ အဘာဝေါတိ ဣမာနေတ္ထ စတ္တာရိ အင်္ဂါနီ”တိ^၃ ဝုတ္တံ၊ တထာပိ ဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပဒေ “အသုဒ္ဓေါ ဟောတိ ပုဂ္ဂလော အညတရံ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာပနော၊ တဉ္စေ သုဒ္ဓဒိဋ္ဌိ သမာနော ဩကာသံ ကာရာပေတွာ အက္ခောသာမိပ္ပါယော ဝဒေတိ၊ အာပတ္တိ ဩမသဝါဒဿာ”တိ^၄ ဝစနတော အသုဒ္ဓေ ဥပသမ္ပန္နသညာယ ဧဝ ဩမသန္တဿ ပါစိတ္တိယံ။ အသုဒ္ဓဒိဋ္ဌိဿ ဒုက္ကဋ်။ “သုဒ္ဓေါ ဟောတိ ပုဂ္ဂလော၊ အညတရံ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အနဇ္ဈာပနော၊ တဉ္စေ သုဒ္ဓဒိဋ္ဌိ သမာနော ဩကာသံ ကာရာပေတွာ အက္ခောသာမိပ္ပါယော ဝဒေတိ၊ အာပတ္တိ ဩမသဝါဒဿာ”တိ^၅ ဝစနတော ပန ကင်္ခါဝိတရဏိယံ “တဿ ဥပသမ္ပန္နတာ ဥပသမ္ပန္နသညီတာ”တိ ‘န ဝုတ္တံ အနေကံသိကတ္တာ တဿ အင်္ဂဿာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အပိ စေတ္ထ သိက္ခာပစ္စက္ခာတကစတုက္ကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော သိက္ခာ-ပစ္စက္ခာတကော န သိက္ခာသာဇီဝသမာပနော၊ အတ္ထိ သိက္ခာသာဇီဝသမာပနော န သိက္ခာပစ္စက္ခာတကော၊ အတ္ထိ သိက္ခာပစ္စက္ခာတကော စေဝ သိက္ခာသာဇီဝ-သမာပနော စ၊ အတ္ထိ နေဝ သိက္ခာပစ္စက္ခာတကော န သိက္ခာသာဇီဝသမာ-ပနော။ တတ္ထ တတိယော ဘိက္ခုနီသိက္ခာပစ္စက္ခာတကော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သာ ဟိ ယာဝန လိင်္ဂံ ပရိစ္စတေ၊ ကာသာဝေ သဥဿံဟာဝ သမာနာ သာမညာ စဝိတုကာမာ သိက္ခံ ပစ္စက္ခန္တိပိ ဘိက္ခုနီ ဧဝ သိက္ခာသာဇီဝသမာပနာဝ။ ဝုတ္တုဉ္စိ ဘဂဝတာ “န ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနိယာ သိက္ခာပစ္စက္ခာန”န္တိ^၆။ ကဒါ စ ပန

၁-ဝိ ၁-၄၁-ပိဋ္ဌေ။

၂-ဝိ ၁-၂၄၉-ပိဋ္ဌေ။

၃-ကင်္ခါ-၄-၁၉၁-ပိဋ္ဌေ။

၄-ဝိ ၁-၂၅၄-ပိဋ္ဌေ။

၅-ဝိ ၁-၂၅၅-ပိဋ္ဌေ။

၆-ဝိ ၄-၄၇၄-ပိဋ္ဌေ။

သာ အဘိက္ခုနီ ဟောတိတိ? ယဒါ သာမညာ စရိတုကာမာ ဂိဟိနိဝါသနံ နိဝါသေတိ၊ သာ “ဝိဗ္ဗန္တာ”တိ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ ဝုတ္တဋ္ဌိ ဘဂဝတာ “ယဒေဝ သာ ဝိဗ္ဗန္တာ၊ တဒေဝ အဘိက္ခုနီ”တိ။ ကိတ္တာဝတာ ပန ဝိဗ္ဗန္တာ ဟောတိတိ? သာမညာ စရိတုကာမာ ကာသာဝေသု အနာလယာ ကာသာဝံ ဝါ အပနေတိ၊ နဂ္ဂါ ဝါ ဂစ္ဆတိ၊ တိဏပဏ္ဍာဒိနာ ဝါ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ဂစ္ဆတိ၊ ကာသာဝံယေဝ ဝါ ဂိဟိနိဝါသနာကာရေန နိဝါသေတိ၊ ဩဒါတံ ဝါ ဝတ္ထံ နိဝါသေတိ၊ သလိင်္ဂေန ဝါ သဒ္ဓိံ တိတ္ထိယေသု ပရိသိတွာ ကေသလုဉ္ဇနာဒိဝတံ သမာဒိယတိ၊ တိတ္ထိယလိင်္ဂံ ဝါ သမာဒိယတိ၊ တဒါ ဝိဗ္ဗန္တာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ယာ ဘိက္ခုနီလိင်္ဂံ ဌိတာဝ တိတ္ထိယဝတံ သမာဒိယတိ၊ သာ တိတ္ထိယပက္ကန္တကော ဘိက္ခု ဝိယ ပစ္ဆာ ပဗ္ဗဇ္ဇမ္ပိ န လဘတိ၊ သေသာ ပဗ္ဗဇ္ဇမေဝေကံ လဘန္တိ၊ န ဥပသမ္ပဒံ။ ပါဠိယံ ကိဉ္ဇာပိ “ယာ သာ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနီ သကာသာဝါ တိတ္ထာယတနံ သင်္ကန္တာ၊ သာ အာဂတာန ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗာ”တိ ဝစနတော ယာ ပဌမံ ဝိဗ္ဗမိတွာ ပစ္ဆာ တိတ္ထာယတနံ သင်္ကန္တာ၊ သာ အာဂတာ ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗာတိ အနုညာတံ ဝိယ ဒိဿတိ။ သင်္ဂီတိအာစရိယေဟိ ပန “စဘုဝိသတိ ပါရာဇိကာနိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ န ပုန သာ ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗာ၊ တသ္မာ ဧဝ သိက္ခာပစ္စက္ခာနံ နာနုညာတံ ဘဂဝတာ။ အန္တိမဝတ္ထုအဇ္ဈာပန္နာ ပန ဘိက္ခုနီ ဧဝ။ ပက္ခပဏ္ဍကီပိ ဘိက္ခုနီ ဧဝ။ ကိန္တိ ပုစ္ဆာ။

ဝိနိတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၆၇။ ဝိနိတာနိ ဝိနိစ္ဆိတာနိ ဝတ္ထုနိ ဝိနိတဝတ္ထုနိ။ တေသံ တေသံ “တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရော ဘိက္ခု”တိအာဒိနံ ဝတ္ထုနံ ပါဠေက္ကံ နာမဂဏနံ၊ ဥဒ္ဓရိတွာ ဥဒ္ဓရိတွာ ဥိနာမိကဒေါသသောနေဋ္ဌေန ဥဒ္ဓါနာ စ တာ မတြာဒိသိဋ္ဌိဂါထာဟိ ဆန္ဒောဝိစိတိလက္ခဏေန ဂါထာ စာတိ “ဥဒ္ဓါနဂါထာ နာမာ”တိ ဝုတ္တံ၊ ဒေ၊ သောနေ ဣတိ ဓာတုဿ ရူပံ ဥဒ္ဓါနာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣမာ ပန ဥဒ္ဓါနဂါထာ? ဓမ္မသင်္ဂါဟကဏ္ဍေရေဟိ သင်္ဂီတိကာလေ ဌပိတာ၊ ကတ္တာတိ စေ? ပဒဘာဇနီယာဝသာနေ။ “ဝတ္ထုဂါထာ နာမ ‘တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရော ဘိက္ခု’တိအာဒိနံ ဣမေသံ ဝိနိတဝတ္ထုနံ နိဒါနာနိ”တိ ဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ တတ္ထ ဝုတ္တနယေန ဝိနိတဝတ္ထုနိ ဧဝ “ဝတ္ထုဂါထာ”တိ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣဒမေတ္ထ သမာသတော

အဓိပ္ပါယ်နိဒဿနံ— “အာပတ္တိံ” တံ ဘိက္ခု အာပန္နော ပါရာဇိက” နှိ မူလာပတ္တိ-
ဒဿနဝသေန ဝါ, “အနာပတ္တိ ဘိက္ခု ပါရာဇိကဿ၊ အာပတ္တိ သံဃာဒိသေသဿ၊
ဒုက္ကဋ္ဌဿ” တိ အာပတ္တိဘေဒဒဿနဝသေန ဝါ, “အနာပတ္တိ ဘိက္ခု အသာဒိ-
ယန္တဿ” တိ အနာပတ္တိဒဿနဝသေန ဝါ ယာနိ ဝတ္ထုနိ ဝိနိတာနိ ဝိနိစ္ဆိတာနိ၊
တာနိ ဝိနိတဝတ္ထုနိ နာမ။ တေသံ ဝိနိတဝတ္ထုနိ နိဒါနဝတ္ထုဒိပိကာ တန္တိ
ဝတ္ထုဂါဏာ နာမ။ ဥဒ္ဓါနဂါဏာဝ “ဝတ္ထုဂါဏာ” တိ ဝုတ္တာတိ ဧကေ။ တေသံ
“ဣမိနာ လက္ခဏေန အာယတိံ ဝိနယဓရာ ဝိနယံ ဝိနိစ္ဆိနိဿန္တိ” တိ ဝစနေန
ဝိရုဇ္ဈတိ။ န ဟိ ဥဒ္ဓါနဂါဏာယံ ကိပ္ပိဝိ ဝိနိစ္ဆယလက္ခဏံ ဒိဿတိ၊ ဥဒ္ဓါန-
ဂါဏာနံ ဝိသု ပယောဇနံ ဝုတ္တံ “သုခံ ဝိနယဓရာ ဥဂ္ဂဟိဿန္တိ” တိ၊ တသ္မာ
ပယောဇနနာနတ္တတောပေတံ နာနတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထာယံ ဝိဂ္ဂဟော— ဝတ္ထုနိ
ဧဝဂါဏာ ဝတ္ထုဂါဏာ။ ဝိနိတဝတ္ထုတော ဝိသေသနတ္ထမေတ္ထ ဂါဏာဂ္ဂဟေ။
ဥဒ္ဓါနဂါဏာတော ဝိသေသနတ္တံ ဝတ္ထုဂ္ဂဟဏန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကေစိ ပန “ဂါဏာနံ
ဝတ္ထုနိတိ ဝတ္ထဗ္ဗေ ဝတ္ထုဂါဏာတိ ဝုတ္တံ” နှိ ဝဒန္တိ။ မက္ကဋ္ဌိဝတ္ထု အညေ တတ္ထ
ဘိက္ခု အာရောစေသုံ၊ ဣဓ သယမေဝ။ တတ္ထ ကာရဏဿ “ဘဂဝတာ
သိက္ခာပဒံ ပညတ္တံ” နှိ ဝုတ္တတ္တာ ဝဇီပုတ္တကာပိ အညေ ဧဝ။ “တတ္ထ အာနန္ဒတ္ထေရော၊
ဣဓ ဧဝ ဧဝါ” တိ အညတရသို့ ဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တံ။ အာစရိယဿ အဓိပ္ပါယော
ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တော၊ တသ္မာ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗံ။

၆၇-ဂ။ ဥစ္စာတိ အပုစ္ဆိတွာ သယမေဝ ဥတွာ။ ပေါက္ခရန္တိ သရိရံ
ဘေရိပေါက္ခရံ ဝိယ။ လောကီယာ အဝိကသံ “သုန္ဒရ” နှိ ဝဒန္တိ၊ တသ္မာ
ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယာတိ ပဌမေနတ္ထေန ဝိသိဋ္ဌကာယန္တဝိတာယာတိ အတ္ထော၊
ဒုတိယေန ဝဏ္ဏသုန္ဒရတာယာတိ။ “ဥပ္ပလဂန္တဝဏ္ဏတ္တာ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ၊ တသ္မာ
ဥပ္ပလဝဏ္ဏာတိ နာမံ လဘိ” တိ ဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တံ။ နိလုပ္ပလဝဏ္ဏာ ကာယန္တဝိတိ
ဝစနံ ပန သာမန္တဝိ ဒီပေတိ။ လောကေ ပန “ဥပ္ပလသမာပသတ္တသာမာ” တိ
ဝစနတော “ယာ သာမာ သာမဝဏ္ဏာ သာမတနုမဇ္ဈာ၊ သာ ပါရိစရိယာ သဂ္ဂေ
မမ ဝါသော” တိ ဝစနတော သာမန္တဝိကာ ဣတ္ထိနံ ပသတ္တာ။ “ယာဝဿာ နံ
အန္ဓကာရ” နှိပိ ပါဌော။ ကိလေသကာမေဟိ ဝတ္ထုကာမေသု ယော န လိမ္မတိ။

၆၉။ ဣတ္ထိလိနံ ပါတုဘူတန္တိ ဣတ္ထိသဏ္ဌာနံ ပါတုဘူတံ၊ တဉ္စ ခေါ
ပုရိသိန္ဒြိယဿ အန္တရဓာနေန ဣတ္ထိန္ဒြိယဿ ပါတုဘာဝေန။ ဧဝံ ပုရိသိန္ဒြိယ-
ပါတုဘာဝေပိ။ ဧတေန ယထာ မြဟ္ဓာနံ ပုရိသိန္ဒြိယံ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကေဝလံ

ပုရိသသဏ္ဌာနမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယထာ စ ကဿစိ ပဏ္ဏကဿ ဝိနာပိ ပုရိသိန္ဒြိယေန ပုရိသသဏ္ဌာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ န တသး တေသန္တိ ဒဿိတံ ဟောတိ၊ တံ ပန ဣတ္ထိန္ဒြိယံ၊ ပုရိသိန္ဒြိယံ ဝါ အန္တရဓာယန္တိ မရန္တာနံ ဝိယ ပဋိလောမက္ကမေန သတ္တရသမစိတ္တက္ခဏတော ပဋ္ဌာယ အန္တရဓာယတိ။ ပစ္စုပ္ပန္နေ ဣန္ဒြိယေ နိရုဒ္ဓေ ဣတရံ ဝိသဘာဂိန္ဒြိယံ ပါတုဘဝတိ။ ယသ္မာ မဟာနိဒ္ဓံ ဩက္ကန္တဿေဝ ကိရဿ ဝိသဘာဂိန္ဒြိယံ ပါတုဘဝတိ၊ တသ္မာ “ရတ္တိဘာဂေ နိဒ္ဓံ ဩက္ကန္တဿာ”တိ ဝုတ္တံ။ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တံယေဝ ဥပဇ္ဈံ တမေဝ ဥပသမ္ပဒ”န္တိ ဝစနတော ပဝတ္တိနိယေဝ ဥပဇ္ဈာယာ၊ ဥပသမ္ပဒါစရိယာ ဘိက္ခုနိယေဝ အာစရိယာတိ ကတွာ တသံ ဥပဇ္ဈာယဝတ္တံ၊ အာစရိယဝတ္တဉ္စ ဣဒိနာ ဘိက္ခုနာသဒါသယံ ပါတံ ဘိက္ခုနုပဿယံ ဂန္တာ ကာတဗ္ဗံ၊ တာဟိ စ ဣမဿ ဝိဟာရံ အာဂမ္မ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဝတ္တာဒိ ကာတဗ္ဗံ န ခေါတိ စေ? “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနိဟိ သင်္ခမိတု”န္တိ ဝစနေန ဝိနာဘာဝဒီပနတော ကေဝလံ န ပုန ဥပဇ္ဈာ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ န စ ဥပသမ္ပဒါ ကာတဗ္ဗာတိ ဒဿနတ္ထမေဝ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တံယေဝ ဥပဇ္ဈံ”န္တိ အာဒိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ဘိက္ခုနိဟိ သင်္ခမိတုန္တိ ဘိက္ခုဟိ ဝိနာ ဟုတွာ ဘိက္ခုနိဟိ ဝေ သဒ္ဓိံ သမဂ္ဂိ ဘဝိတုံ အနုဇာနာမိတိ အတ္ထော၊ တသ္မာ ဣဒိနာ ပါဠိလေသေန “တဿာ ဧဝ ဂါမန္တရာဒိဟိ အနာပတ္တိ”တိ အဋ္ဌကထာဝစနံ သိဒ္ဓိံ ဟောတိ၊ အာဂန္တာ သင်္ခမိတုံ သက္ကာ၊ ယဉ္စ ဘဂဝတာ ဂမနံ အနုညာတံ၊ တံ နိဿာယ ဂုတော ဂါမန္တရာဒိပစ္စယာ အာပတ္တိ။ န ဟိ ဘဂဝါ အာပတ္တိယံ နိယောဇေတိတိ ယုတ္တမေဝ တံ၊ အညထာ “ယာ အာပတ္တိယော ဘိက္ခုနံ ဘိက္ခုနိဟိ အသာဓာရဏာ၊ တာဟိ အာပတ္တိဟိ အနာပတ္တိ”တိ ပါဠိဝစနတော န ဂါမန္တရာဒိဟိ အနာပတ္တိတိ အာပဇ္ဇတိ။ သာဓာရဏတာ အာပတ္တိယေဝ “ယာ အာပတ္တိယော ဘိက္ခုနံ ဘိက္ခုနိဟိ အသာဓာရဏာ၊ ယာ စ ဘိက္ခုနိဟိ သင်္ခမန္တိယာ ဂါမန္တရနဒိပါရရတ္တိဝိပွဝါသဂဏသြဟိယနာပတ္တိယော၊ တာဟိ အာပတ္တိဟိ အနာပတ္တိ”တိ န ဝုတ္တတ္တာတိ စေ? န ဝုတ္တံ အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂတော။ ဘိက္ခုနိဟိ သဒ္ဓိံ သင်္ခန္တယာပိ တဿာ တာ ပဟာယ အညာဟိ သင်္ခမန္တိယာ ဂါမန္တရာဒိဟိ အနာပတ္တိ ဧဝ သဗ္ဗကာလန္တိ ဣမဿ အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂတော တထာ န ဝုတ္တန္တိ အတ္ထော။ တတ္ထ ဂါမန္တရာပတ္တာဒိဝတ္ထု သိဒ္ဓိစ္စ တသ္မိံ ကာလေ အဇ္ဈာစရန္တိ သာ လိင်္ဂပါတုဘာဝေန ကာရဏေန အနာပဇ္ဇနတော အနာပတ္တိ။ အနာပဇ္ဇနဋ္ဌေနေဝ ဝုဋ္ဌာတိ နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တထာ ယောဂီ

အနုပုဇ္ဈ ဇေ ကိလေသေ နိရောဓေတိ။ အဗန္ဓနောပိ ပတ္တော “ဗြိနပဉ္စဗန္ဓ-
နော”တိ ဝုစ္စတိ။ သဗ္ဗသော ဝါ ပန န သာဝေတိ အပ္ပစ္စက္ခာတာ ဟောတိ
သိက္ခာ၊ ဇေဝိဓ အနာပန္နာပိ အာပတ္တိ ဝုဋ္ဌိတ နာမ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ယသ္မာ ပန သာ ပုရိသေန သဟသေယျာပတ္တိံ အနာပဇ္ဇန္တိပိ သက္ကောတိ
ဘိက္ခုနီဟိ သင်္ဂမိတုံ၊ တသ္မာ အနာပတ္တိတိ ကတွာ အဋ္ဌကထာယံ “ဥဘိန္ဒမ္ပိ
သဟသေယျာပတ္တိဟောတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ ပရိဝါရေ “အပရေဟိပိ စတူ-
ဟာကာရေဟိ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ သံသမဇ္ဈေ ဂဏမဇ္ဈေ ပုဂ္ဂလဿ သန္တိကေ
လိင်္ဂပါတဘာဝေနာ”တိ။ ယံ ပန ဝုတ္တံ ပရိဝါရေ “အတ္ထာပတ္တိ အာပဇ္ဇန္တော
ဝုဋ္ဌာတိ ဝုဋ္ဌဟန္တော အာပဇ္ဇတိ”တိ၊ တဿ သဟသေယျာပိ အာပဇ္ဇတိ
အသာဓာရဏာပတ္တိဟိ ဝုဋ္ဌာတိ၊ တဒုဘယမ္ပိ သန္တာယ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
ဗုရေ ဝိဟာရော ဟောတိ ပဉ္စဓနသတိကံ ပစ္စိမံ၊ ဝိဟာရတော ပဋ္ဌာယ ဂါမံ
ပဝိသန္တိယာ ဂါမန္တရံ ဟောတိတိ အတ္ထော။ သံဝိဒဟနံ ပရိမောစေတွာတိ
အဗ္ဗါနဂမနသံဝိဒဟနံ အကတွာတိ အတ္ထော။ တာ ကောပေတွာတိ ပရိစ္စ-
ဇိတွာတိ အတ္ထော။ “ပရိပုဏ္ဏဝဿသမဏေရေနာပိ”တိ ဝစနတော အပရိ-
ပုဏ္ဏဝဿဿ ဥပဇ္ဈာယဂ္ဂဟဏံ နတ္ထိတိ ဝိယ ဒိဿတိ။ ဝိနယကမ္ပံ ကတွာ
ဌဝိတောတိ ဝိကပ္ပေတွာ ဌဝိတော။ အဝိကပ္ပိတာနံ ဒဿဟောတိက္ကမေ
နိဿဂ္ဂိယတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပုန ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သက္ကာဟံ ဝဋ္ဌတိတိ ပန “အန-
ဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ သန္တိမိ” ဘိက္ခုနီဟိ ပဋိဂ္ဂါဟာပေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတု”န္တိ
ဝစနတော ဝုတ္တံ။ အနပေက္ခဝိဿဇ္ဇနေနာတိ ဝတ္ထု အနပေက္ခဝိဿဇ္ဇနေန ဝါ
ပဋိဂ္ဂဟဏေန ဝါ ပုန ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိဿာမီတိ။ ပက္ခမာနက္ခကာလေ
ပုနဒေဝ လိင်္ဂံ ပရိဝတ္တတိ ဆာရတ္ထံ မာနက္ခမေဝ ဘိတဗ္ဗန္တိ သစေ၊
ဘိက္ခုကာလေ အပ္ပဋိစ္ဆန္တာယ အာပတ္တိယာ၊ နော ပဋိစ္ဆန္တာယာတိ နော လမ္ပိတိ
အာစရိယော။

ပရိဝါသဘိနံ ပန နတ္ထိတိ ဘိက္ခုနီယာ ဆာဒနာသမ္ပဝတော ဝုတ္တန္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သစေ ဘိက္ခုနီ အသာဓာရဏံ ပါရာဇိကာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတွာ
ပုရိသလိင်္ဂံ ပဋိလဘတိ၊ ဘိက္ခုသု ဥပသမ္ပဒံ န လဘတိ၊ ပဗ္ဗန္တိ လဘတိ၊
အနုပဗ္ဗဇိတွာ ဘိက္ခုဘာဝေ ဌိတော သဟသေယျာပတ္တိံ န ဇနေတိ။
ဝိဗ္ဗန္တာယ ဘိက္ခုနီယာ ပုရိသလိင်္ဂံ ပါတုဘူတေ ဘိက္ခုသု ဥပသမ္ပဒံ န
လဘဘိ၊ ပါရာဇိကံ။ အဝိဗ္ဗန္တမာနဿ ဂဟဋ္ဌဿေဝ သတော ဘိက္ခုနီဗုဿ-
ကဿ သစေ ဣတ္ထိလိင်္ဂံ ပါတုဘဝတိ၊ နေဝ ဘိက္ခုနီသု ဥပသမ္ပဒံ လဘတိ။

န ပုန လိပ်ပရိဝတ္ထေ ဇာတေ ဘိက္ခုသု ဝါတိ။ ဘိက္ခုနိယာ လိပ်ပရိဝတ္ထေ သတိ ဘိက္ခု ဟောတိ။ သော စေ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဝိပဿိတော ဣတ္ထိလိပ် ပဋိလဘေယျ။ ဘိက္ခုနိသု ဥပသမ္ပဒံ ပဋိလဘတိ ဥဘယတ္ထ ပုဗ္ဗေပါရုဇိကဘာဝံ အပ္ပတ္တတ္တာ။ ယာ ပန ဘိက္ခုနိ ပရိပုဏ္ဏဒ္ဓါဒသဝဿာ ပရိသလိပ် ပဋိလဘေယျ။ ဥပသမ္ပန္နော ဘိက္ခု ဧဝ။ ပုန သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ အာဂတော န ဥပသမ္ပာဒေ-
တဗ္ဗော အပရိပုဏ္ဏဝိသတိဝဿတ္တာ။ ပုန လိပ်ပရိဝတ္ထေ သတိ ဘိက္ခုနိသု ဥပသမ္ပဒံ လဘတိ။ ဧဝံ စေ ကတဒ္ဓါဒသသင်္ဂဟဿ ဘိရကဿ လိပ်ပရိဝတ္ထေ သတိ ဂိဟိဂတာ ဣတ္ထိဟောတိ။ ပရိပုဏ္ဏဒ္ဓါဒသဝဿာ ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော ကိရ။ ဘိက္ခုနိယာ ဣတ္ထိလိပ်န္တရဓာနေန, ဘိက္ခုဿ ဝါ ပရိသလိပ်န္တရဓာနေန ပက္ခပဏ္ဏကဘာဝေါ ဘဝေယျ။ န သာ ဘိက္ခုနိ ဘိက္ခုနိဟိ နာသေတဗ္ဗော ဘိက္ခု ဝါ ဘိက္ခုဟိ ပုန ပကတိဘာဝါပတ္တိသမ္ဘဝါ။ ပကတိပဏ္ဏကံ ပန သန္ဓာယ “ပဏ္ဏကော နာသေတဗ္ဗော”တိ ဝုတ္တံ။ ပက္ခပဏ္ဏကော ဟိ သံဝါသ-
နာသနာယ နာသေတဗ္ဗော။ ဣတရော ဥဘယနာသနာယာတိ အတ္ထော။ ယဒိ တေသံ ပုန ပကတိဘာဝေါ ဘဝေယျ။ “အနဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တံယေဝ ဥပဇ္ဈိ တမေဝ ဥပသမ္ပဒံ တာနိယေဝ ဝဿာနိ ဘိက္ခုနိဟိ သင်္ဂမိတု”န္တိ အယံ ဝိမိ သမ္ဘဝတိ။ သစေ နေသံ လိပ်န္တရံ ပါတုဘဝေယျ။ သော စ ဝိမိ။ ယာ အာပတ္တိယော ဘိက္ခုနံ ဘိက္ခုနိဟိ သာဓာရဏာ။ တာ အာပတ္တိယော ဘိက္ခုနိနံ သန္တိကေ ဝုဋ္ဌာတုံ အသာဓာရဏာဟိ အနာပတ္တိတိ အယမ္ပိ ဝိမိ သမ္ဘဝတိ။ ယံ ဝုတ္တံ ပရိဝါရေ “သဟ ပဋိလဘောန ပရိမံ ဇဟတိ။ ပစ္စိမေ ပတိဋ္ဌာတိ။ ဝိညတ္တိယော ပဋိပဿန္တန္တိ။ ပညတ္တိယော နိရုဇ္ဈန္တိ။ သဟ ပဋိလဘောန ပစ္စိမံ ဇဟတိ။ ပရိမေ ပတိဋ္ဌာတိ။ ဝိညတ္တိယော”တိအာဒိ။ တံ ယထာဝုတ္တဝိမိ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ အမှာကံ ခန္တိတိ အာစရိယော။ ဣတ္ထိလိပ်, ပရိသလိပ် ဝါ အန္တရဓာယန္တံ ကိံ သကလဗ္ဗိ သရိရံ ဂဟေတွာ အန္တရဓာယတိ။ ဥဒါဟု သယမေဝ။ ကိဉ္ဇေတ္ထ—ယဒိ တာဝ သကလံ သရိရံ ဂဟေတွာ အန္တရ-
ဓာယတိ။ အယံ ပုဂ္ဂလော စုတော ဘဝေယျ။ တသ္မာ သာမညာ စုတော ဘဝေယျ။ ပုန ဥပသမ္ပန္နော ဩပပါတိကော ဘဝေယျ။ အထ သယမေဝ အန္တရ-
ဓာယတိ။ သောပိ ဘာဝေါ တဿ ဝိရုဇ္ဈတိ။ ဣတ္ထိန္ဒြိယာဒိနိ ဟိ သကလဗ္ဗိ သရိရံ ဗျာပေတွာ ဌိတာနိတိ ခဏနိရောဓော ဝိယ တေသံ အန္တရဓာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တသ္မာ ယထာဝုတ္တဒေါသပ္ပသင်္ဂါဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အညမညံ သံသဋ္ဌပ္ပဘာနံ ဒီပါနံ ဧကပ္ပဘာနိရောဓေဝိ ဣတရိဿာ ဌာနံ ဝိယ သေသသရိရ-
ဌာနံ တတ္ထ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၇၁-၂။ ဗုစ္ဆုတု ဝါ မာ ဝါ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝါတိ မောစနရာဂါဘာဝတော။ အဝိသယောဘိ အသာဒိယနံ နာမ ဧဝရူပေ ဌာနေ ဒုက္ကရန္တိ အတ္တော။ မေထုနဓမ္မော နာမ ဥဘိန္တံ ဝါယာမေန နိပဇ္ဇတိ “တဿ ဝွယံဝွယသမာပတ္တိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ၊ တဿာ တံ မာ ဝါယာမ၊ ဧဝံ တေ အနာပတ္တိ ဘဝိဿတိ၊ ကိရိယဉေတံ သိက္ခာပဒန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ “အာပတ္တိ” တံ ဘိက္ခု အာပန္နော ပါရာဇိက”န္တိ ဝစနဘော အကိရိယဓမ္မေတံ သိက္ခာပဒံ ယေဘုယျေန “ကိရိယ”န္တိ ဝုစ္ဆတိတိ သိဉ္စံ ဟောတိ။

၇၃-၄။ “ပါရာဇိကဘယေန အာကာသဂတမေဝ ကတွာ ပဝေသနာဒိနိ ကရောန္တဿ သဟဿာ တာလုကံ ဝါ ပဿံ ဝါ အင်္ဂဇာတံ ဆုပတိ စေ၊ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝါ”တိ ဝဒန္တိ။ ကဿာ? န မေထုနရာဂတ္တာတိ၊ ဝိမံသိတဗ္ဗံ။ ဒန္တာနံ ဗာဟိရဘာဝေါ ဩဋ္ဌာနံ ဗာဟိရဘာဝေါ ဝိယ ထုလ္လစ္စယဝတ္ထု ဟောတိတိ ဝုတ္တံ “ဗဟိ နိက္ခန္တဒန္တေ ဇိဝှိယ စ ထုလ္လစ္စယ”န္တိ။ တံ ပုဂ္ဂလံ ဝိသညီ” ကတွာတိ ဝစနေန သော ပုဂ္ဂလော ခိတ္တစိတ္တော နာမ ဟောတိတိ ဒဿိတံ ဟောတိ။ ယော ပန ပုဂ္ဂလော န ဝိသညီကတော၊ သော စေ အတ္တနော အင်္ဂဇာတဿ ဓာတုဃဉ္စနစရိဏိဇ္ဈိဏိကာဒိသညာယ^၂ သာဒိယတိ၊ မေထုနသညာယ အဘာဝတော ဝိသညီပက္ခမေဝ ဘဇတိတိ တဿ အနာပတ္တိစ္ဆာယာ ဒိဿတိ။ “မေထုနမေတံ မညေ ကဿစိ အမနဿဿာ”တိ ဥတွာ သာဒိယန္တဿ အာပတ္တိ ဧဝ။ ပဏ္ဍကဿ မေထုနဓမ္မန္တိ ပဏ္ဍကဿ ဝစ္စမဂ္ဂေ ဝါ မုခေ ဝါ၊ ဘုမ္မတ္ထေ ဝါ သာမိဝစနံ။ အဝေဒယန္တဿပိ သေဝနစိတ္တဝသေန အာပတ္တိ သန္တတေနေဝ သေဝနေ ဝိယ။

ဥပဟတိန္ဒြိယဝတ္ထုသ္မိံ “တေမတ္ထံ အာရောစေသုံ၊ သော အာရောစေသီ”တိ ဒုဝိခော ပါဌော အတ္တိ။ တတ္ထ “အာရောစေသ”န္တိ ဝုတ္တပါဌော “ဝေဒိယံ ဝါ သော ဘိက္ခဝေ”တိ ဝုတ္တတ္တာ သုန္တရံ၊ အညဏာ “အာပတ္တိ” တံ ဘိက္ခု”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ။ “ဝေဒိယာ ဝါ”တိ ဒီပဝါသိနော ပဌန္တိ ကိရ၊ မေထုနဓမ္မဿ ပုဗ္ဗပယောဂါ ဟတ္ထဂါဟာဒယော၊ တဿာ “ဒုက္ကဋ္ဌမေဝဿ ဟောတိ”တိ ဣမိနာ ပုရိမပဒေန သမ္ပန္နော။ ယသ္မာ ပန ဒုက္ကဋ္ဌမေဝဿ ဟောတိ၊ တသ္မာ ယာဝ သီသံ န ပါပုဏာတိ ပုဂ္ဂလော၊ တာဝ ဒုက္ကဋ္ဌေ တိဋ္ဌတိတိ သမ္ပန္နော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သီသံ နာမ မဂ္ဂပဋိပါဒနံ။ “သီသံ န ပါပုဏာတိတိ ပါရာဇိကံ န ဟောတိ တာဝ ပုဗ္ဗပယောဂဒုက္ကဋ္ဌေ တိဋ္ဌတိ”တိ အညတရသ္မိံ ဂဏ္ဍိပဒေ

လိမိတံ။ ဥစ္စာလိင်္ဂပါဏကဒဋ္ဌေနာတိ ဧတ္ထ ဘာဝနိဋ္ဌာပစ္စယော ဝေဒိတဗ္ဗော။
ဒဋ္ဌေန ဒိသေန ခါဒနေနာတိ ဟိ အတ္တတော ဧကံ။

၇၆-၇။ သင်္ခါမသီသေ ယုဒ္ဓမုခေ ယောဓပုရိသော ဝိယာယံ ဘိက္ခုတိ
“သင်္ခါမသီသယောဓော ဘိက္ခု”တိ ဝုစ္စတိ။ ရုက္ခသုဗိဒ္ဓါရုံ ဥပိလဝါယ၊ ဧကေန
ဝါ ဗဟူဟိ ဝါ ကဏ္ဍကေဟိ ထက်တဗ္ဗံ ကဏ္ဍကဒ္ဓါရုံ။ ဒုဿဒ္ဓါရုံ သာဏိဒ္ဓါရုံ
ဒုဿသာဏိဒ္ဓါရုံ။ “ကိလဉ္ဇသာဏိ”တိ အာဒိနာ ဝုတ္တံ သဗ္ဗမ္ပိ ဒုဿသာဏိယမေဝ
သင်္ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ။ ဧကသဒိသတ္တာ “ဧက”န္တိ ဝုတ္တံ။ အာကာသတလေတိ
ဟမ္ပိယတလေတိ အတ္ထော။ အယဉ္ဇေတ္ထ သင်္ခေါတိ ဣဒါနိ ဝတ္တဗ္ဗံ သန္ဓာယ
ဝုတ္တံ။ “ကိဉ္ဇိ ကရောန္တာ နိသိန္ဓာ ဟောန္တိတိ ဝုတ္တတ္တာ နိပန္ဓာနံ အာပုစ္ဆနံ န
ဝဋ္ဋတိ”တိ ဝဒန္တိ။ “ယထာပရိစ္ဆေဒမေဝ စ န ဥဋ္ဌာတိ၊ တဿ အာပတ္တိယေဝါ”တိ
ကိဉ္ဇာပိ အဝိသေသေန ဝုတ္တံ။ အနာဒရိယဒုက္ခဉာပတ္တိ ဧဝံ တတ္ထ အဓိပ္ပေတာ။
ကထံ ပညာသတိတိ? “ရတ္ထိ” ဒ္ဓါရုံ ဝိဝရိတွာ နိပန္ဓော အရုဏေ ဥဂ္ဂတေ ဥဋ္ဌဟတိ၊
အနာပတ္တိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ၊ မဟာပစ္စရိယံ ဝိသေသေတွာ “အနာဒရိယဒုက္ခဉာပိ န
မုစ္စတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ စ၊ တေန ဣတရသ္မာ ဒုက္ခဉာ မုစ္စတိတိ အဓိပ္ပါယော။
ယထာပရိစ္ဆေဒမေဝ စ န ဥဋ္ဌာတိ၊ တဿ အာပတ္တိယေဝါတိ ဧတ္ထ
န အနာဒရိယဒုက္ခဉာ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ယထာပရိစ္ဆေဒမေဝါတိ အဝဓာရဏတ္တာ
ပရိစ္ဆေဒတော အဗ္ဘန္တရေ န ဟောတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပုန “သုပတိ”တိ
ဝုတ္တဋ္ဌာနေ ဝိယ သန္ဓိဋ္ဌာနံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ နိပဇ္ဇန္တောတိ နိပဇ္ဇန-
ကာလေ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗဒုက္ခဉာမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ယထာပရိစ္ဆေဒေန
ဥဋ္ဌဟန္တဿ ဒွေ ဒုက္ခဉာနိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိတိ။ အန္တကဋ္ဌကထာယမ္ပိ “ယဒိ
ရတ္ထိ” ဒ္ဓါရုံ အသံဝရိတွာ နိပန္ဓော “ဒိဝါ ဝုဋ္ဌဟိဿာမီ”တိ၊ အနာဒရိယေ
အာပတ္တိ ဒုက္ခဉာဿာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထာပိ “နိပန္ဓော”တိ ဝုတ္တတ္တာ “အရုဏေ
ဥဂ္ဂတေ ဥဋ္ဌဟတိ”တိ န ဝုတ္တတ္တာ စ ဇာနိတဗ္ဗံ။ “မဟာပစ္စရိယံ အနာဒရိယ-
ဒုက္ခဉာမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ န အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တဒုက္ခဉာ”န္တိ ဧကေ ဝဒန္တိ။
တဿ အနာပတ္တိတိ အတ္တတော အနိပန္နတ္တာ ဝုတ္တံ။ “သစေ ပန ရတ္ထိ” သံဝရိတွာ
နိပန္ဓော၊ အရုက္ခဉာနသမယေ ကောစိ ဝိဝရိတိ၊ ဒ္ဓါရုဇဂ္ဂနာဒိနိ အကတွာ
နိပန္ဓဿ အာပတ္တိယေဝ။ ကသ္မာ? အာပတ္တိခေတ္တတ္တာ”တိ ဝဒန္တိ။

ယသ္မာ ယက္ခဂဟိတကောပိ ဝိသညီဘူတော ဝိယ ခိတ္တစိတ္တော နာမ ဟောတိ၊
အဿ ပါရာဇိကာပတ္တိတော အနာပတ္တိ၊ ပဂေဝ အညတော၊ တသ္မာ “ယက္ခ-
ဂဟိတကော ဝိယ” ဝိသညီဘူတောပိ န မုစ္စတိ”တိ ယံ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ၊ တံ

ပုဗ္ဗေ သဗ္ဗိစ္စ ဒိဝါ နိပဇ္ဇော ပစ္ဆာ ယက္ခဂဟိတကောပိ ဝိသညီဘူတောပိ န မုစ္စတိ နိပဇ္ဇနပယောဂက္ခဏေ ဝေ အာပန္နတ္တာတိ အဓိပ္ပါယေန ဝုတ္တံ။ ဗန္ဓိတွာ နိပဇ္ဇာပိတော။ မုစ္စတိတိ န ယက္ခဂဟိတကာဒိသေဝ၊ သောပိ ယာဝ သယမေဝ သယနာဓိပ္ပါယော န ဟောတိ၊ တာဝ မုစ္စတိ။ ယဒါ ကိလန္တော ဟုတွာ နိဒ္ဒါယိတုကာမတာယ သယနာဓိပ္ပါယော ဟောတိ၊ တဒါ သံဝရာ-
ပေတွာ၊ ဇဂ္ဂါပေတွာ ဝါ အာဘောဂံ ဝါ ကတွာ နိဒ္ဒါယိတဗ္ဗံ၊ အညှဿ အာပတ္တိ။ သဘာဂေါ စေ နတ္တိ၊ န ပဿတိ ဝံ၊ န ဂန္တံ ဝါ သက္ကောတိ။
စီရဗ္ဗိ အဓိဝါသေတွာ ပစ္ဆာ ဝေဒနာဋ္ဌော ဟုတွာ အနာဘောဂေနေဝ သယတိ၊ တဿ “အနာပတ္တိ ဝေဒနာဋ္ဌဿာ”တိ ဝစနေန အနာပတ္တိ၊ တဿာပိ အဝိသယတ္တာ အာပတ္တိ န ဒိဿတိတိ ဝိသညီဘာဝေနေဝ သုပန္နဿ “အနာပတ္တိ ခိတ္တစိတ္တဿာ”တိ ဝစနေန န ဒိဿတိ။ အာစရိယာ ပန ဧဝံ န ကထယန္တိတိ အဝိသေသေန “န ဒိဿတိ”တိ န ကထယန္တိ။ ယဒိ သညံ အပ္ပင်္ဂုလဘိတွာ သယတိ၊ အဝသဝတ္တတ္တာ အာပတ္တိ န ဒိဿတိ၊ သစေ သညံ ပင်္ဂုလဘိတွာပိ ကိလန္တကာယတ္တာ သယနံ သာဒိယန္တော သုပတိ၊ တဿ ယသ္မာ အဝသဝတ္တတ္တံ န ဒိဿတိ၊ တသ္မာ အာပတ္တိ ဧဝါတိ ကထယန္တိတိ အဓိပ္ပါယော။

မဟာပဒုမတ္ထေရဝါဒေ ယက္ခဂဟိတကော ခိတ္တစိတ္တကော မုစ္စတိ။ ဗန္ဓိတွာ နိပဇ္ဇာပိတော အသယနာဓိပ္ပါယတ္တာ၊ ဝေဒနာဋ္ဌတ္တာ စ မုစ္စတိတိ အဓိပ္ပါယော။ ဧဝံ သန္တေ ပါဠိအဋ္ဌကထာ၊ ထေရဝါဒေါ စ သမေတိ၊ တသ္မာ တေသံ တေသံ ဝိနိစ္ဆယာနံ အယမေဝ အဓိပ္ပါယောတိ နော ခန္တိတိ အာစရိယော၊ အနုဂဏ္ဌိပဒေ ပန ယက္ခဂဟိတကောပိ ဝိသညီ-
ဘူတောပိ န မုစ္စတိ နာမ၊ ပါရာဇိကံ အာပဇ္ဇိတုံ ဘဗ္ဗော သော အန္တရန္တရာ သညာပင်္ဂုလာဘတောတိ အဓိပ္ပါယော။ “ဗန္ဓိတွာ နိပဇ္ဇာပိတော ဝါ”တိ ကုရုန္တိဝစနေန ဧကဘဂေန နိပဇ္ဇာပိ န မုစ္စတိတိ စေ? မုစ္စတိယေဝ။ ကသ္မာ? အတ္တတော အနိပန္နတ္တာ။ ကုရုန္တိဝါဒေန မဟာအဋ္ဌကထာဝါဒေါ သမေတိ။ ကသ္မာ? အဝသဝတ္တဿာမညတော။ ကိဉ္ဇာပိ သမေတိ၊ အာစရိယာ ပန ဧဝံ န ကထယန္တိ။ န ကေဝလံ တေယေဝ၊ မဟာပဒုမတ္ထေရေဝီတိ ဒဿ-
နတ္ထံ “မဟာပဒုမတ္ထေရေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ မဟာပဒုမတ္ထေရဝါဒေ “ပါရာဇိကံ အာပဇ္ဇိတုံ အဘဗ္ဗော ယက္ခဂဟိတကော နာမာ”တိ စ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ အာစရိယာ ပန ဧဝံ ဝဒန္တိ “သစေ ဩက္ကန္တနိဒ္ဒေါ အဇာနန္တောပိ ပါဒေ မဇ္ဇကံ အာရော-
ပေတိ၊ အာပတ္တိယေဝါတိ ဝုတ္တတ္တာ ယော ပန ပတိတွာ တတ္ထေဝ သယတိ န ဝုဋ္ဌာတိ၊ တဿ အာပတ္တိ အန္တရန္တရာ ဇာနန္တဿာပိ အဇာနန္တဿာပိ

ဟောတိ”တိ။ သဗ္ဗဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တဝစနာနိ သမ္ပိဏ္ဏေတွာ ဒသေတုံ
 “ဣဓ ကော မုစ္ဆတိ ကော န မုစ္ဆတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ယက္ခဂဟိတကော ဝါ ဝိသညီ-
 ဘူတော ဝါ န ကေဝလံ ပါရာဇိကံ အာပဇ္ဇိတုံ ဘဗ္ဗော ဧဝံ၊ သဗ္ဗောပိ အာပဇ္ဇတိ။
 ဧဝံ “ဗန္ဓိတွာ နိပဇ္ဇာပိတောဝ မုစ္ဆတိ”တိ ဝစနေန တဿပိ အဝသဝတ္တတ္တာ
 “အာပတ္တိ န ဒိဿတိ”တိ ဧဝံ န ကထယန္တိ။ ယသ္မာ ဥဗ္ဗတ္တကဒိတ္တစိတ္တဝေဒနာ-
 နေသု အညတရော န ဟောတိ၊ တသ္မာ “အာပတ္တိယေဝါ”တိ ကထယန္တိ။ ဣဒံ
 ကိရိသဗ္ဗံ န သင်္ဂီတိ အာရဋ္ဌံ။ “ပဝေသနံ သာဒိယတိတိအာဒိနာ ဝုတ္တတ္တာ
 အကိရိယာပိ ဟောတိတိ ဝဒန္တိ၊ တံ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယဒါ ပန သာဒိယတိ၊
 တဒါ သုခုမာပိဝိညတ္တိ ဟောတိ ဧဝါတိ ဣဓ ကိရိယာ ဧဝါ”တိ အနုဂဏ္ဌိပဒေ
 ဝုတ္တံ။

ပဌမပါရာဇိကဝတ္ထုနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယပါရာဇိက

နိဗ္ဗာနဝတ္ထု

၈၄။ ဒုတိယေ ရာဇူဟိ ဧဝ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ “ရာဇဂဟ”န္တိ လဒ္ဓနာမကေ
 သမိပတ္တေန၊ အဓိကရဏတ္တေန စ ပဋိလဒ္ဓဘုမ္မဝိဘတ္တိကေ ဂိဇ္ဈကူဇေ ပဗ္ဗတေ
 စတူဟိ ဝိဟာရေဟိ ဝိဟာရန္တောတိ အဓိပ္ပာယော။ တဿ “ဝဿံ ဥပဂစ္ဆိ-
 သူ”တိ ဣမိနာ သမ္ပန္နော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တယော ဧဝ ဟိ ဥတ္တိံ ဌပေတွာ
 ဂဏကမ္ပံ ကရေန္တိ၊ န တတော ဦနာ အဓိကာ ဝါ အကိရိယတ္တာ။ တတ္ထ
 ဝိနယပရိယာယေန သံဃဂဏပုဂ္ဂလကမ္မကောသလ္လတ္ထံ ဣဒံ ပကိဏ္ဍကံ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗံ—အတ္ထိ သံဃကမ္ပံ သံဃော ဧဝ ကရေတိ၊ န ဂဏော န ပုဂ္ဂလော၊ တံ
 အပလောကနကမ္မဿ ကမ္မလက္ခဏေကဒေသံ ဌပေတွာ ဣတရံ စတုဗ္ဗိမ္မိ ကမ္ပံ
 ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အတ္ထိ သံဃကမ္ပံ သံဃော စ ကရေတိ၊ ဂဏော စ ကရေတိ၊
 ပုဂ္ဂလော စ ကရေတိ။ ကိဉ္ဇာတိ?ယံ ပုဗ္ဗေဌပိတံ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ ပရိဝါရဋ္ဌကထာယံ
 “ယသ္မိံ ဝိဟာရေ ခွေ တယော ဇနာ ဝသန္တိ၊ တေဟိ နိသီဒိတွာ ကတမ္ပိ
 သံဃေန ကတသဒိသမေဝ။ ယသ္မိံ ပန ဝိဟာရေ ဧကော ဘိက္ခု ဟောတိ၊ တေန
 ဘိက္ခုနာ ဥပေါသထဒိဝသေ ပုဗ္ဗကရဏပုဗ္ဗကိစ္စံ ကတွာ နိသီန္နေန ကတမ္ပိ ကတိ-
 ကဝတ္တံ သံဃေန ကတသဒိသမေဝ ဟောတိ”တိ။ ပုနပိ ဝုတ္တံ “ဧကဘိက္ခုကေ

ပန ဝိဟာရေ ဧကေန သာဝိတေပိ ပုရိမကတိကာ ပဋိပ္ပဿန္တတိ ဧဝါ”တိ။ အတ္ထိ ဂဏကမ္ပံ သံဃော ကရောတိ၊ ဂဏော ကရောတိ၊ ပုဂ္ဂလော ကရောတိ။ တံ တယော ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထာ အညေသံ သန္တိကေ ကရိယန္တိ။ တဿ ဝသေန ဝေဒိတမ္ပံ။ အတ္ထိ ဂဏကမ္ပံ ဂဏောဝ ဂရောတိ။ န သံဃော န ပုဂ္ဂလော။ တံ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထော အညမညံ အာရောစနဝသေန ကရိယတိ။ တဿ ဝသေန ဝေဒိတမ္ပံ။ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလကမ္ပံ ပုဂ္ဂလောဝ ကရောတိ။ န သံဃော န ဂဏော။ တံ အဓိဋ္ဌာနပေါသထဝသေန ဝေဒိတမ္ပံ။ အတ္ထိ ဂဏကမ္ပံ ဧကစောဝ ဂဏော ကရောတိ။ ဧကစော န ကရောတိ။ တတ္ထ အဥတ္တိကံ ဒွေ ဧဝ ကရောန္တိ။ န တယော။ သဉ္ဇတ္တိကံ တယောဝ ကရောန္တိ။ န တတော ဦနာ အဓိကာ ဝါ။ တေန ဝုတ္တံ “တယော ဧဝ ဟိ ဉတ္တိံ ဌပေတွာ ဂဏကမ္ပံ ကရောန္တိ။ န တတော ဦနာ အဓိကာ ဝါ အကိရိယတ္တာ”တိ။ တဿ တယောဝ ဝိနယပရိယာယေန သမ္ပဟုလာ။ န တဘော ဉဒ္ဓန္တိ ဝေဒိတမ္ပံ။ အနုဂဏ္ဌိပဒေ ပန “ကိဉ္ဇာပိ ကမ္မလက္ခဏံ တယောဝ ကရောန္တိ။ အထ ခေါ တေဟိ ကတံ သံဃေန ကတသဒိသန္တိ ဝုတ္တတ္တာ ဧကေန ပရိယာယေန တယော ဇနာ ဝိနယပရိယာ-ယေနပိ သံဃော”တိ ဝုတ္တံ။ ဣဒံ သဗ္ဗမ္ပိ ဝိနယကမ္ပံ ဥပါဒါယ ဝုတ္တံ။ လာဘံ ပန ဥပါဒါယ အန္တမသော ဧကောပိ အနုပသမ္ပန္နောပိ “သံဃော”တိ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ ကိရ။ ပဝါရဏာဒိဝသဿ အရုဏဂ္ဂမနသမနန္တရမေဝ “ဝုတ္တဝဿာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ ဥက္ကံသနယေန “ပါဠိပဒဒိဝသတော ပဋ္ဌာယာ”တိ ဝုတ္တံ။ တေနေဝ “မဟာ-ပဝါရဏာယ ဝဝါရိတာ”တိ ဝုတ္တံ။ အညထာ အန္တရာယေန အပဝါရိတာ “ဝုတ္တဝဿာ”တိ န ဝုစ္စန္တိတိ အာပဇ္ဇတိ။ ထမ္ဘာဒိ ကဋကမ္ပန္တိ ဝေဒိတမ္ပံ။ ကေမိ တနုကံ ဒါရုတ္တမ္ပံ အန္တောကတွာ မတ္တိကာမယံ ထမ္ပံ ကရောန္တိ။ အယံ ပန တထာ န အကာသိ။ တေန ဝုတ္တံ “သဗ္ဗမတ္တိကာမယံ ကုဋိကံ ကရိတွာ”တိ။ တေလမိဿာယ တမ္ပမတ္တိကာယ။

၈၅။ “မာ ပစ္စိမာ ဇနတာ ပါဏေသု ပါတဗျတံ အာပဇ္ဇိ”တိ ဣဓိနာ အနုဒ္ဓေသသိက္ခာပဒေန ယတ္ထ ဣဋ္ဌကပစနပတ္တပစနကုဋိကရဏဝိဟာရကာရာ-ပနနဝကမ္မကရဏ ခဏ္ဍုလ္လပဋိသင်္ခရဏ ဝိဟာရသမ္ပဇ္ဇေန ပဋ္ဌဂ္ဂိဒါနကူပပေါက္ခရ-ဏီခဏာပနာဒိသု ပါတဗျတံ ဇာနန္တေန ဘိက္ခုနာ ကပ္ပိယဝစနမ္ပိ န ဝတ္တဗ္ဗန္တိ ဒသေတိ။ တေနေဝ ပရိယာယံ အဝတွာ တေသံ သိက္ခာပဒါနံ အနာပတ္တိ-ဝါရေသု “အနာပတ္တိ အသတိယာ အဇာနန္တဿာ”တိ ဝုတ္တံ။ “အန္တရာပတ္တိ-သိက္ခာပဒ”န္တိပိ ဧတဿ နာမမေဝ။ “ဂစ္ဆထေတံ ဘိက္ခဝေ ကုဋိကံ ဘိန္ဒထာ”တိ ဣဓိနာ ကတံ လဘိတွာ တတ္ထ ဝသန္တာနမ္ပိ ဒုက္ကဋမေဝါတိ စ သိမ္ပံ။ အညထာ

ဟိ ဘဂဝါ န ဘိန္ဒာပေယျ။ သေ နယော ဘေဒနကံ ဆေဒနကံ ဥဒ္ဓါလနကန္တိ
 ဧတ္ထာပိ။ အာပတ္တိဘေဒါဝ။ တတော ဧဝ ဟိ ဘေဒနကသိက္ခာပဒါဒိသု ဝိယ
 “အညေန ကတံ ပဋိလဘိတွာ ပရိဘုဉ္ဇတိ။ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ န ဝုတ္တံ။
 တထာ အဉ္ဇဿတ္တာယ ဂ.ရေ.တိ။ စေတိယာဒိနံ အတ္ထာယ ကရေ.တိ။
 ဒုက္ကဋ္ဌမေဝါတိ စ သိဒ္ဓံ။ အညထာ ကုဋ်ကာရသိက္ခာပဒါဒိသု ဝိယ “အဉ္ဇ-
 ဿတ္တာယ ဝါသာဂါရံ ဌပေတွာ သဗ္ဗတ္ထ။ အနာပတ္တိ”တိ နယမေဝ ဝဒေယျ။
 န ဘိန္ဒာပေယျ။ သဗ္ဗမတ္တိကာမယဘာဝံ ပန မောစေတွာ ကဋ္ဌပါသာဏာဒိ-
 မိဿံ ကတွာ ပရိဘုဉ္ဇတိ။ အနာပတ္တိ။ တထာ ဟိ ဆေဒနကသိက္ခာပဒါဒိသု
 ဘဂဝတာ နယော ဒိန္နော “အညေန ကတံ ပမာဏာတိက္ကန္တံ ပဋိလဘိတွာ
 ဆိန္နိတွာ ပရိဘုဉ္ဇတိ”တိအာဒိသု။ ကေဓိ ပန “ဝယကမ္မဇ္ဈိတိ ဇေတေန မူလံ ဒတွာ
 ကာရာပိတမ္ပိ အတ္တိ။ တေန တံ အညေန ကတမ္ပိ န ဝဇ္ဇတိတိ သိဒ္ဓံ”န္တိ ဝဒန္တိ။
 တံ န သုန္ဓရံ။ ကသ္မာ ? သမ္ဘာရေ ကိဏိတွာ သယမေဝ ကရောန္တဿာပိ
 ဝယကမ္မသမ္ဘဝတော။ ကိံ ဝါ ပါဠိလေသေ သတိ အဋ္ဌကထာလေသနယော။
 ဣဋ္ဌကဟိ ဂိဉ္ဇကာဝသထသင်္ခေပေန ကတာ ဝဇ္ဇတိတိ ဧတ္ထ ပကတိဣဋ္ဌကဟိ
 စိနိတွာ ကတ္တဗ္ဗာဝသထော ဂိဉ္ဇကာဝသထော နာမ။ သာ ဟိ “မတ္တိကာ-
 မယာ”တိ န ဝုစ္စတိ။ “ဣဋ္ဌကကုဋ်ကာ”တွေဝ ဝုစ္စတိ။ တသ္မာ ထုသဂေါမယ-
 တိဏပလာလမိဿာ မတ္တိကာမယာပိ အပတ္တိဋ္ဌကမယာပိ “သဗ္ဗမတ္တိကာမ-
 ယာ”တွေဝ ဝုစ္စတိတိ နော ခန္တိတိ အာစရိယော။ ဘသ္မာဒယော ဟိ မတ္တိကာယ
 ဒဋ္ဌိဘာဝတ္ထမေဝ အာဒိယန္တိ။ အပတ္တိဋ္ဌကမယာပိ ဂိဉ္ဇကာဝသထသင်္ခံ န ဝုစ္စတိ။
 န စ အာသသ္မာ ခနိယော ဧကပ္ပဟာရေနေဝ ကုမ္ဘကာရော ဝိယ ကုမ္ဘံ တံ
 ကုဋ်ကံ နိဋ္ဌာပေသိ။ အနက္ကမေန ပန သုက္ခာပေတွာ သုက္ခာပေတွာ မတ္တိကာ-
 ပိဏ္ဍေဟိ စိနိတွာ နိဋ္ဌာပေသိ။ အပတ္တိဋ္ဌကမယာ ကုဋ် ဝိယ သဗ္ဗမတ္တိကာမယာ
 ကုဋ် ဧကဗ္ဗေါ ဟောတိ။ န တထာ ပတ္တိဋ္ဌကမယာ။ တသ္မာ သာ ကပ္ပတိတိ
 ဧကေ။ သဗ္ဗမတ္တိကာမယာယ ကုဋ်ယာ ဗဟိ စေ တိဏကုဋ်ကာဒိံ ကတွာ
 အန္တော ဝသတိ။ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ။ သစေ တတ္ထ တတ္ထ ဆိဒ္ဓံ ကတွာ ဗန္ဓိတွာ ဧကဗ္ဗံ
 ကရောတိ။ ဝဇ္ဇတိ။ အန္တော စေ တိဏကုဋ်ကာဒိံ ကတွာ အန္တော ဝသတိ။
 ဝဇ္ဇတိ။ ကာရကော ဧဝ စေ ဝသတိ။ ကရဏပစ္စယာ ဒုက္ကဋ္ဌံ အာပဇ္ဇတိ။ န
 ဝသနပစ္စယာ။ သစေ အန္တော ဝါ ဗဟိ ဝါ ဥဘယတ္ထ ဝါ သုဓာယ လိမ္မတိ။
 ဝဇ္ဇတိ။ ယသ္မာ သဗ္ဗမတ္တိကာမယာ ကုဋ် သုကရာ ဘိန္နိတုံ။ တသ္မာ တတ္ထ ဌပိတံ
 ပတ္တစိဝရာဒိ အဝုတ္တံ ဟောတိ။ စောရာဒိဟိ အဝဟဒိတုံ သက္ကာ။ တေန ဝုတ္တံ
 “ပတ္တစိဝရုတ္တတ္ထာယာ”တိ။

ပါဠိဗုတ္တကဓိနိစ္ဆယဝဏ္ဏနာ

တေန ခေါ ပန သမယေန ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု ဥစ္စာဝစေ ပတ္တေ ဓာရေန္တိ၊ ဥစ္စာဝစာနိ ပတ္တမဏ္ဍလာနိ ဓာရေန္တိ”တိ^၁ ဝေမာဒိနိ ဝတ္ထုနိ နိဿာယ “န ဘိက္ခုဝေ ဥစ္စာဝစာ ပတ္တာ ဓာရေတဗ္ဗာ၊ ယော ဓာရေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိအာဒိနာ နယေန အကပ္ပိယပရိက္ခာရေသု စ ဒုက္ကဋ္ဌံ ပညတ္တံ။ ကဿာ? တဒနုလောမတ္တာ။ ယတ္တာပိ န ပညတ္တံ၊ တတ္ထ “န ဘိက္ခုဝေ ဥစ္စာဝစာနိ ဆတ္တာနိ ဓာရေတဗ္ဗာနိ၊ ယော ဓာရေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိအာဒိနာ၊ နယေန ဒုက္ကဋ္ဌံ သမ္ဘဝတိ၊ တဿာ “တတြာယံ ပါဠိဗုတ္တကော”တိ အာရဘိတွာ သဗ္ဗပရိက္ခာရေသု ဝဏ္ဏမဋ္ဌံ၊ သဝိကာရံ ဝါ ကရောန္တဿ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ ဒီပေန္တေန “န ဝဋ္ဋတိ”တိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧတ္တာဟ—“အနုဇာနာမိ ဘိက္ခုဝေ ဌပေတွာ ပဟရဏိ” သဗ္ဗံ လောဟဘဏ္ဍံ၊ ဌပေတွာ အာသန္တိ^၂ ပလ္လင်္ဂံ^၃ ဒါရူပတ္တံ ဒါရူပါဒုကံ သဗ္ဗံ ဒါရူဘဏ္ဍံ၊ ဌပေတွာ ကတကဉ္စ ကုမ္ဘကရိကဉ္စ သဗ္ဗံ မတ္တိကာဘဏ္ဍ”န္တိ^၄ ဝုတ္တတ္တာ ယထာဌပိတံ ဝဇ္ဇေတွာ ဣတရံ သဗ္ဗံ ဝဏ္ဏမဋ္ဌမ္ပိ သဝိကာရမ္ပိ အဝိသေသေန ဝဋ္ဋတိတိ? ဝုစ္စတေ—တံ န ယုတ္တံ ယထာဒဿိတ-ပါဠိဝိရောဓတော၊ တဿာ “ဌပေတွာ ပဟရဏိ”န္တိ ဧဝံ ဇာတိဝသေန အယံ ပါဠိ ပဝတ္တာ၊ ယထာဒဿိတာ ပါဠိ ဝဏ္ဏမဋ္ဌာဒိဝိကာရပဋိသေဓနဝသေန ပဝတ္တာတိ ဧဝံ ဥဘယမ္ပိ န ဝိရုဇ္ဈတိ၊ တဿာ ယထာဝုတ္တမေဝ။ အာရဂ္ဂေန နိခါဒနဂ္ဂေန၊ “အာရဂ္ဂေရိဝ သာသပေါ”တိ^၅ ဧတ္ထ ဝုတ္တနယတော အာရဂ္ဂေန။

ပဋိမုခေ ဝါတိ ပဋကောဋိယံ။ ပရိယန္တေတိ စိဝရပရိယန္တေ။ ဝေဏိဥဟု-မုနိယုပေညာမ။ အဋ္ဌိယန္တိ စေတိယံ။ ဂယမုဂ္ဂရန္တိ တုလာဒဏ္ဍာသဏ္ဍာနံ၊ ဂယာ သီသေ သူစိကာ ဟောတိ၊ မုခပတ္တာ လဠာ။ ဥတ္တိရန္တိ နိဟရန္တိ ကရေန္တိ ဌပေန္တိ။ ကောဏသုတ္တပိဋက နာမ ဂဠိကပိဋကောဏေသု သုတ္တမယပိဋက။ ယံ ဧတ္ထ စိဝရံ ဝါ ပတ္တော ဝါ “န ဝဋ္ဋတိ”တိ ဝုတ္တော၊ တတ္ထ အဓိဋ္ဌာနံ ရူပတိ၊ ဝိကပ္ပနာပိ ရူပတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဒေဒုဘောတိ ဥဒကသပ္ပေါ။ အဋ္ဌိတိ ကုဉ္စ-ရက္ခိ။ ဂေါဗုတ္တကန္တိ ဂေါဗုတ္တသဏ္ဍာနာ ရာဇိယော။ ကုဉ္စိကာယ သေနာသန-ပရိက္ခာရတ္တာ သုဝဏ္ဏရူပိယမဿာပိ ဝဋ္ဋတိတိ ဆာယာ ဒိဿတိ၊ “ကုဉ္စိကာယ ဝဏ္ဏမဋ္ဌကမ္ပံ န ဝဋ္ဋတိ”တိ ဝစနတော အညေ ကပ္ပိယလောဟာဒိမယာဝ ကုဉ္စိကာ ကပ္ပန္တိ ပရိဟရဏိယပရိက္ခာရတ္တာ။ အာရကဏ္ဍကော ပေါတ္တကာဒိ-ကရဏသတ္တကဇာတိ။ “အာမဏ္ဍကသာရကော အာမလကဖလမယော”တိ

၁-ဝိ ၄-၂၄၇-ပိဋ္ဌေ။ ၂-ဝိ ၄-၂၆၉-ပိဋ္ဌေ။ ၃-ဝိ ၄-၂၇၅-ပိဋ္ဌေ။
 ၄-မ ၂-၄၁၀၊ ၃ ၁-၇၁-၃၇၆-ပိဋ္ဌေသု။ ၅-အဋ္ဌိယန္တိ အဋ္ဌိယစေတိယံ (က)

ဝဒန္တိ။ တာလပဏ္ဍမိဇနိအာဒိသု “ဝဏ္ဏမဋ္ဌကမ္ပံ ဝနုတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ကိဉ္ဇာပိ တာနိ ကုဉ္ဇိကာ ဝိယ ပရိဟရဏီယာနိ၊ အထ ခေါ “ဥစ္စာဝစာနိ န ဓာရေတဗ္ဗာနိ”တိ ပဋိက္ခေပါဘာဝတော ဝုတ္တံ။ ကေဝလဉ္စိ တာနိ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဝိမူပနဉ္စ တာလဝဏ္ဏဉ္စာ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တာနိ။ ဂဏ္ဍိပဒေ ပန “တေလဘာဇနေသု ဝဏ္ဏမဋ္ဌကမ္ပံ ဝနုတိတိ သေနာသနပရိက္ခာရတ္တာ”တိ ဝုတ္တံ။ ရာဇဝလ္လဘာတိ ရာဇကုလူပကာ။ သီမာတိ ဣဓာမိပ္ပေတာ ဘူမိ၊ ဗဒ္ဒသီမာ စ။ “ယေသံ သန္တကာ တေသံ သီမာ၊ တတ္ထ ပရေဟိ န ကတ္တဗ္ဗ”န္တိ အနုဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တံ။ “ဘူမိစသီမာ စ ယေသံ သန္တကာ၊ တေဟိ ဧဝ ဝါရေတဗ္ဗာ။ ယေသံ ပန အညေသံ ဘူမိယံ သီမာ ကတာ၊ တေ ဝါရေတုံ န ဣဿရာ”တိ ဝဒန္တိ။ “သံဃဘေဒါဒိနံ ကာရဏတ္တာ ‘မာ ကရေထာ’တိ ပဋိသေခေတဗ္ဗာ ဧဝါ”တိ အန္တကဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ ကိရ။

၈၆-၇။ ဒါရုကုဋိကံ ကာတုံ၊ ကတ္တုန္တိ စ အတ္ထိ။ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကန္တိ ဖလာဖလံ ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အာဏာပေဟိတိ ဝစနံ အနိဋ္ဌေ ဧဝ ဝုစ္စတိတိ ကတ္တာ ဗန္တိ အာဏာပေသိ။ ဣဿရိယမတ္တာယာတိ သမိဋ္ဌိယံ မတ္တာသဒ္ဓေါတိ ဣပေတိ။

၈၈။ “ဧဝရူပံ ဝါစံ ဘာသိတွာ”တိ စ ပါဌော။ လောမေန တုံ မုတ္တော၊ မာ ပုနပိ ဧဝရူပမကာသီတိ ဣဒံ ကိ ဗျာပါဒဒီပကံ၊ ဒါရုသုပိ လောဘက္ခန္ဓဒီပကံ ဝစနံ သောတာပန္နဿ သတော တဿ ရာဇဿ ပတိရူပံ။ နန နာမ “ပုဗ္ဗေ ကတံ သုကတံ ဘန္တေ၊ ဝဒေယျာထ ပုနပိ ယေနတ္ထော”တိ ပဝါရေတွာ အတိဝ ဝီတိပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ တေန သိယာတိ? သစ္စမေတံ သောတာပန္နတ္တာ အတိဝ ပုဒ္ဓမာမကော ဓမ္မမာမကော သံဃမာမကော စ၊ တသ္မာ ဘိက္ခုနံ အကပ္ပိယံ အသဟန္တော၊ သိက္ခာပဒပညတ္တိယာ စ ဩကာသံ ကတ္တုကာမော “သုပယုတ္တာနိ မေ ဒါရုနိ”တိ တုဋ္ဌစိတ္တောပိ ဧဝမာဟာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣမေဟိ နာမ ဧဝရူပေ ဌာနေ။ “အာဂတပဒါနုရူပေနာတိ အညေဟိ ဝါပဒေဟိ၊ ဣတော သောကဘရေဟိ ဝါ အာဂတကာလေ တဒနုရူပါ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ”တိ ဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တံ။ “န ကေဝလံ ဣမသ္မိ ယေဝ သိက္ခာပဒေ၊ အညေသုပိ အာဂစ္ဆန္တိ၊ တသ္မာ တတ္ထ တတ္ထ အာဂတပဒါနုရူပေန ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ အနုဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တံ။ ဥဇ္ဈာယနတ္ထော အဒိန္နဿာဒိန္နတ္တာဝ၊ တေ ဥဇ္ဈာယိသု။

ရုဒြဒါမကော နာမ ရုဒြဒါမကာဒီဟိ၊ ဥပ္ပါဒိတော။ မာရာဏသိနဂရာဒိသု တေဟိ တေဟိ ရာဇုဟိ ပေါရာဏသတ္တာနုရူပံ လက္ခဏသမ္ပန္နာ ဥပ္ပါဒိတာ နိလကဟာပဏာ။ တေသံ ကိရ တိဘာဂံ အတ္ထတိ ရုဒြဒါမကော၊ တသ္မာ

တဿ ပါဒေါ ထုလ္လစ္စယဝတ္ထု ဟောတိ။ မာသကော ပန ဣမ အပ္ပမာဏံ။ ကဟာပဏော ကိဉ္စိကာလေ ဦနဝိသတိမာသကော ဟောတိ။ ကိဉ္စိ ကာလေ အတိရေကဝိသတိမာသကော။ တဿာ တဿ ကဟာပဏဿ စတုတ္ထဘာဂေါ ပဉ္စမာသကော ဝိယ အတိရေကပဉ္စမာသကော ဝါ ဦနပဉ္စမာသကော ဝါ ပါဒေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣမဿတ္ထဿ ဒီပနတ္ထံ “တဒါ ရာဇဂဟေ ဝိသတိ-
မာသကော ကဟာပဏော ဟောတိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ရဇတမယော သုဝဏ္ဏမယော တမ္ဗမယော စ ကဟာပဏော ဟောတိ။ သုဝဏ္ဏဘူမိယံ ဝိယ ပါဒေါပိ ယတ္ထ တမ္ဗမယောဝ ကတော ဟောတိ။ တတ္ထ သောဝ ပါဒေါတိ အာစရိယော။ ယသ္မာ ပါဒေါ ဧကနီလကဟာပဏဋ္ဌေနကော၊ တဿာ တဿ ပါဒဿ စတုတ္ထဘာဂေါ သိယာ ပါဒေါတိ ဧကေ။ ဣဒံ န ယုဇ္ဇတိ။ ယော စ တတ္ထ ပါဒါရဟော ဘဏ္ဍော၊ တဿ စတုတ္ထဘာဂဿေဝ ပါရာဇိကဝတ္ထု-
ဘာဝပ္ပသင်္ဂတော။ ယဒိ ပါဒါရဟံ ဘဏ္ဍံ ပါရာဇိကဝတ္ထု၊ သိဉ္စိ “သောဝ ပါဒေါ ပစ္စိမံ ပါရာဇိကဝတ္ထု”တိ။ န ဟိ သဗ္ဗတ္ထ ဘဏ္ဍံ ဂဟေဘွာ နီလကဟာပဏဋ္ဌေန အဂ္ဂါပေန္တိ။ ယသ္မာ တဿ တဿေဝ ကဟာပဏဋ္ဌေန အဂ္ဂါပေန္တိ၊ တသ္မာ တဿ တဿ ဇနပဒဿ ပါဒေါ ပါဒေါတိ တဒဂ္ဂနကမေဝ ပါဒဂ္ဂနကန္တိ သိဉ္စိ၊ “သော စ ခေါ ပေါရာဏဿ နီလကဟာပဏဿ ဝသေန၊ န ဣတရေ-
သန္တိ ယတ္ထ ပန နီလကဟာပဏာ ဝဋ္ဌဉ္စိ ဂစ္ဆန္တိ၊ တတ္ထေဝါ”တိ ဧကေ ဝဒန္တိ၊ ဥပပရိက္ခိတွာ ဂဟေဟဗ္ဗံ။

ပဒဘာဇနိယဝတ္ထုနာ

၉၂။ ဂါမာ ဝါ အရညာ ဝါတိ လက္ခဏာနုပညတ္တိကတ္တာ ပဌမပညတ္တိ-
ယာ အာဒိမိ ဝုတ္တာ။ ယတော ဝါ အပက္ကန္တာ၊ သော အမနုဿော နာမ။ “အမနုဿဂါမံ အပါရုပိတွာ၊ ဂါမပ္ပဝေသနဉ္စ အနာပုစ္ဆာ ပဝိသိတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ အနုဂဏ္ဌိပဒေ ဝုတ္တံ။ “ယတော ဂါမတော အာဂန္တုကာမာ ဧဝ အပက္ကန္တာ၊ တံ ဂါမံ ဧဝံ ပဝိသိတုံ န ဝဋ္ဋတိ”တိ ဝဒန္တိ ဧကေ။ ဧကေ ပန “ယက္ခပရိဂ္ဂဟ-
ဘူတောပိ အာပဏာဒိသု ဒိဿမာနေသု ဧဝ ‘ဂါမော’တိ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ၊ အဒိဿမာနေသု ပဝေသေန အနာပုတ္တိ”တိ ဝဒန္တိ။ “ဂါမော ဧဝ ဥပစာရော ဂါမုပစာရောတိ ဧဝံ ကမ္မဓာရယဝသေန ဂဟိတေ ကုရုန္တဋ္ဌကထာဒိသု ဝုတ္တမ္ပိ သုဝုတ္တမေဝ ဟောတိ”တိ ဝဒန္တိ။ “တဿ ဗရူပစာရော ဂါမောတိ အာပဇ္ဇတိ”တိ ဝစနံ ပဋိက္ခိပဘိ။ “ဂါမဿုပစာရော စ ဂါမော စ ဂါမုပစာရော စာ”တိ ဝဒန္တိ၊ တံ ဝိရုဏ္ဏဘိ၊ န။ “ဣမေသံ လာဘာဒိသု လက္ခဏံ သန္ဓာယ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ‘သရံ ဗရူပစာရော’တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ တံ န မယံ ပဋိက္ခိပါမာ”တိ စ ဝဒန္တိ။

“ကတပရိက္ခေပေါ စာဘိ ဃရဿ သမန္တတော တတ္ထကော ဥပစာရော နာမာ”တိ ဂဏ္ဍိပဒေ လိခိဘံ။ အနုဂဏ္ဍိပဒေပန “ယောယောအဋ္ဌကထာဝါဒေါ ဝါ ထေရဝါဒေါ ဝါ ပစ္ဆာ ဝုဇ္ဇတိတိ ဣတော အနာဂတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ နာတိတံ။ ယဒိ အတိတဗ္ဗိ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ မဟာပဒုမထေရဝါဒေါ ပမာဏံ ဇာတန္တိ အာပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ အနာဂတမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ အာရေယာ ကာယန္တိ”တိ ဝုတ္တံ။ သေသဗ္ဗိတိ ဂါမူပစာရလက္ခဏဗ္ဗိ။

တကြာယံ နယောတိ တဿ ဂါမူပစာရဿ ဂဟဏေ အယံ နယော။ ဝိကာလေဂါမပ္ပဝေသနာဒိသုတိဇ္ဈေ “ဂါမပ္ပဝေသနဉ္စိ ဗဟိဇေဝအာပုစ္ဆိတဗ္ဗ”န္တိ ဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တံ။ “တံ အဋ္ဌကထာယ န သမေတိ”တိ ဝဒန္တိ။ “ဂါမသင်္ခါတူပစာရံ သန္ဓာယဝုတ္တ”န္တိ ဂဟိတေ သမေတိတိ မမ တက္ကော။ “အာဒိ-သဒ္ဓတော ဃရေ ဌိတာနံ ဒိန္နလာဘဘာဇနာဒိနိ”တိ ဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တံ။ “ဂါမူပစာရေ ဌိတာနံ ပါပုဏိတဗ္ဗလာဘံ သဗ္ဗိစ္စ အဒေန္တာနံ ပါရာဇိက”န္တိ အနုဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တံ။ ကိဉ္စာပိ ဣရုန္တိအာဒိသု ပါဠိယံ ဝုတ္တဝစနာနုလောမဝသေန ဝုတ္တတ္တာ “ပမာဒလေခါ”တိ န ဝုတ္တဗ္ဗိ။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တဝိနိစ္ဆယော သင်္ဂီတိတော ပဋ္ဌာယ အာဂတော။ “ယဉ္ဇေတံ မဟာအဋ္ဌကထာယ”န္တိ အာဒိ သီဟဋ္ဌဒီပေ အဋ္ဌကထာ-စရိယေဟိ ဝုတ္တံ “ဝိနိစ္ဆယနယော”တိ စ။ လေဒ္ဒုပါတေနေဝ ပရိစ္ဆိန္တိတဗ္ဗောတိ ပရိက္ခေပပါရဟဋ္ဌာနံ၊ န ဥပစာရံ။ သော ဟိ တတော အပရေန လေဒ္ဒုပါတေန ပရစ္ဆိန္တော။ ဣမသ္မိ အဒိန္နာဒါနသိက္ခာပဒေတိ နိယမေန အညတ္ထ အညထာတိ အတ္တဘော ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တေန ဝါ နိယမေန ယထာရုဏ်ဝသေနာပိ အတ္ထော ဣမ ယုဇ္ဇတိ။ အဘိဓမ္မေ ပနာဘိအာဒိနာ အညထာပိ အတ္ထာပတ္တိသိဉ္စိ ဒသေတိ။

“ပရိစ္စာဂါဒိမိ အကတေ ‘ဣဒံ မမ သန္တက’န္တိ အဝိဒိတဗ္ဗိ ပရပရိဂ္ဂ-ဟိတမေဝ ပုတ္တကာနံ ပိတု အစ္စယေန သန္တကံ ဝိယ၊ တံ အတ္တတော အပရိစ္စတ္တေ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ”တိ ဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တံ။ “ထေနဿ ကမ္မံ ထေယျံ၊ ထေနေန ဂဟေ-တဗ္ဗဘူတံ ဘဏ္ဍံ။ ထေယျန္တိ သင်္ခါတန္တိ ထေယျသင်္ခါတ”န္တိ ပေါရာဏဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တံ။ တံ ထေယျံ ယဿ ထေနဿ ကမ္မံ၊ သော ယသ္မာ ထေယျစိတ္တော အဝဟရ-ဏစိတ္တော ဟောတိ၊ တသ္မာ “ထေယျသင်္ခါတ”န္တိ ပဒံ ဥဗ္ဗရိတွာ “ထေယျစိတ္တော အဝဟရဏစိတ္တော”တိ ပဒဘာဇနဗ္ဗိတေသံ ပေါရာဏာနံ ယုဇ္ဇတေဝ၊ တထာပိ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဂဟေတဗ္ဗိ။ “ယဉ္ဇ ပုဗ္ဗဘာဂေ ‘အဝဟရိဿာမီ’တိ ပဝတ္တံ စိတ္တံ၊ ယဉ္ဇ ဂမနာဒိသာဓကံ၊ ပရာမသနာဒိသာဓကံ ဝါ မဇ္ဈေ ပဝတ္တံ၊ ယဉ္ဇ

ဌာနာစာဝနပယောဂသာဓကံ၊ တေသု အယမေဝေကော ပစ္ဆိမော စိတ္တ-
ကောဋ္ဌာသော ဗုဒ္ဓ အဓိပ္ပေတော ‘ထေဇော’တိ အပရေ’တိ အနုဂဏ္ဌိပဒေ
ဝုတ္တံ။ ဤနမာသကမာသပါဒါဒိသု “အဝဟရဏစိတ္တေသု ကေစိတ္တကောဋ္ဌာသော-
တိ အာစရိယာ ဝဒန္တိ”တိ ဝုတ္တံ။

ပဉ္စဝိသတိအဝဟာရကထာဝဏ္ဏနာ

ပဉ္စဝိသတိ အဝဟာရ နာမ ဝစနဘေဒနေဝ ဘိန္နာ၊ အတ္တတော ပန
အဘိန္နာ။ အာကုလာ ဒုဝိညေယျဝိနိစ္ဆယာတိ အာစရိယာနံ မုခေ သန္တိကေ
သဗ္ဗာကာရေန အဂ္ဂဟိတဝိနိစ္ဆယာနံ ဒုဝိညေယျာ။ ဒုကတိကပဋ္ဌာနပါဠိ^၁ ဝိယ
အာကုလာ ဒုဝိညေယျဝိနိစ္ဆယာ၊ ကေဝလံ တံ အာစရိယာ ပုဗ္ဗာပရဝိရောဓ-
မကတွာ သင်္ဂီတိတော ပဋ္ဌာယ အာဂတနယမဝိနာသေတွာ ဝဏ္ဏယန္တိတိ
“ပဋ္ဌာနပါဠိမိဝါတိ အပရေ ဝဒန္တိ”တိ စ ဝုတ္တာ။ ပေါရာဏာတိ သင်္ဂီတိ-
အာစရိယာ။ အယမေတ္ထ သာမီမိ ဧဝ၊ သစေ န ဒေတိ၊ အာပတ္တိ နတ္ထိ၊
ပါရာဇိကဘယာပန ယထာ သိက္ခာကာမော ဒေတိ၊ ဧဝံ ဒါတဗ္ဗမေဝ။ ယာနိ
ပနေတ္ထ ဝတ္ထုနိ၊ တာနိ သီဟဋ္ဌဒီပေ အာစရိယေဟိ သံဃာဒီနမနုမတိယာ အဋ္ဌ-
ကထာသု ပက္ခိတ္တာနိ၊ “အနာဂတေ ဗြဟ္မစာရိနံ ဟိတတ္ထာယ ပေါတ္တကာရဋ္ဌ-
ကာလတော ပစ္ဆာဝိ”တိ ဝုတ္တံ။ အာဏတ္တိကံ အာဏတ္တိက္ခဏေပိ ဂဏှာတိ၊
ကာလန္တရေနာပိ အတ္တသာဓကော၊ ကာလန္တရံ သန္ဓာယာတိ ဣဒမေတေသံ
နာနတ္ထံ။ အဋ္ဌေတိ အပဂတေ။ အန္တရသမုဒ္ဓေ အတုရမုဟုန္ဓေ^၂၊ ဖရတိ သာဓေတိ။
နဝဓောတောတိ နဝကတော။ ပါသာဏသက္ခရန္တိ ပါသာဏဉ္စ သက္ခရဉ္စ။

ဘူမဋ္ဌကထာဝိဝဏ္ဏနာ

၉၄။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ပန သစ္စေပိ အလိကေပိ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ ဝုတ္တံ၊ တံ
ပမာဒလိခိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ ယထေတရဟိ ယုတ္တိယာ ဂဟေတဗ္ဗာ။ တတ္ထ
“စတုဝဂ္ဂေန ဌပေတွာ ဥပသမ္ပဒပဝါရဏအဗ္ဘာနာဒိသဗ္ဗံ သံဃကမ္ဘံ ကာတုံ
ဝနုတိ”စ္စေဝ ဝတ္ထုဗ္ဗေ “ဥပသမ္ပဒပဝါရဏကထိနဗ္ဘာနာဒိနိ”တိ လိခန္တိတိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တံ အာစရိယာ “ပမာဒလေခါ”တွေဝ ဝဏ္ဏယန္တိ၊ တေန ဝုတ္တံ
“ပမာဒလိခိတ”န္တိ။ ယံ ယံ ဝစနံ မုသာ၊ တတ္ထတတ္ထပါစိတ္တိယန္တိ ဝုတ္တံ။ ဒုက္ကဋ္ဌဿ
ဝစနေ ပယောဇနာဘာဝါ “အဘိန္နာဘိနဿ ပုဗ္ဗပယောဂေ”တိ ဝုတ္တံ။
အညေသမ္ပိ ပုဗ္ဗပယောဂေ ပါစိတ္တိယဋ္ဌာနေ ပါစိတ္တိယမေဝ။ ပမာဒလိခိတန္တိ

ဧတ္ထ ဣဓ အဓိပ္ပေတမေဝ ဂဟေတွာ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တန္တိ ဂဟိတေ သမေတိ
ဝိယ။ အာစရိယာ ပန “ပါနိတ္တိယဋ္ဌာနေ ပါနိတ္တိယ”န္တိ ဝတွာ ဒုက္ကဋ္ဌေ ဝိသုံ
ဝတ္တဗ္ဗေ “သစ္စာလိကေ”တိ သာမညတော ဝုတ္တုတ္တာ “ပမာဒလေခါ”တိ ဝဒန္တိတိ
ဝေဒိတဗ္ဗာတိ။ “ကုသလစိတ္တေန ဂမနေ အနာပတ္တိ”တိ ဝုတ္တုတ္တာ “ဒါနဉ္စ
ဒဿာမိ”တိ ဝစနေန အနာပတ္တိ ဝိယ။

ပါနိတ္တိယဋ္ဌာနေ ဒုက္ကဋ္ဌာ န မုစ္ဆတိတိ ပါနိတ္တိယေန သဒ္ဓိံ ဒုက္ကဋ္ဌမာပဇ္ဇတိ။
ဗဟုကာပိ အာပတ္တိယော ဟောန္တု။တိ ခဏနဗျူဟနုဒ္ဓရဏေသု ဒသ ဒသ
ကတွာ အာပတ္တိယော အာပန္နော၊ တေသု ဥဒ္ဓရဏေ ဒသ ပါနိတ္တိယော
ဒေသေတွာ မုစ္ဆတိ။ ဇာတိဝသေန “ဧကမေဝ ဒေသေတွာ မုစ္ဆတိ”တိ ကုရုန္တိယံ
ဝုတ္တံ၊ တဿှာ ပုရိမေန သမေတိ။ “သမောဓာနေတွာ ဒဿိတပယောဂေ
“ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ ဝုတ္တုတ္တာ သမာနပယောဂါ ဗဟုဒုက္ကဋ္ဌတ္ထံ ဉ္ဗပေတိ။ ခဏနေ
ဗဟုကာနီတိ သမာနပယောဂတွာ န ပဋိပ္ပဿန္တိ။ အဋ္ဌကထာစရိယပ္ပမာ-
ဏေနာတိ ယထာ ပနေတ္ထ၊ ဧဝံ အညေသုပိ ဧဝရူပါနိ အဋ္ဌကထာယ
အာဂတဝစနာနိ သင်္ဂီတိတော ပဋ္ဌာယ အာဂတတွာ ဂဟေတဗ္ဗာနီတိ အတ္ထော။
“ဣဓ ဒုတိယပါရာဇိကေ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ န အညေသု”တိ ဓမ္မသီရိတ္ထေရော
ကိရဟ။ ဂဏ္ဌိပဒေ ပန “ပုရိမခဏနံ ပစ္ဆိမံ ပတွာ ပဋိပ္ပဿန္တိ၊ တေနေဝ
ဧကမေဝ ဒေသေတွာ မုစ္ဆတိ”တိ ဝုတ္တံ၊ “ဝိသဘာဂကိရိယံ ဝါ ဝတွာ ပုရိမံ
ပဋိပ္ပဿန္တိ”တိ စ ဝုတ္တံ။

ဧဝံ ဧကဋ္ဌာနေ ဌိတာယ ကုမ္ဘိယာ ဌာနာစာဝနဉ္စေတ္ထ ဆဟာကာရေဟိ
ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ ကုမ္ဘိယာတိ ဘူမ္မဝစနံ။ ဥဒ္ဓံ ဥက္ခိပန္တော ကေသဂ္ဂမတ္တမ္ပိ
ဘူမိတော မောစေတိ၊ ပါရာဇိကန္တိ ဧတ္ထ မုခဝနိယာ ဖုဋ္ဌောကာသံ ဗုန္နေန
မောစိတေ “ဌာနာစာဝနဉ္စေတ္ထ ဆဟာကာရေဟိ ဝေဒိတဗ္ဗ”န္တိ ဣမိနာ
သမေတိ၊ တထာ အဝတွာ “ဘူမိတော မုတ္တေ ကေသဂ္ဂမတ္တမ္ပိ အတိက္ကန္တေ
ဘူမိတော မောစိတံ နာမ ဟောတိ”တိ ဒဋ္ဌံ ကတွာ ဝဒန္တိ၊ ဥပပရိက္ခိတွာ
ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ ဧကစ္စေ ဧဝံ အတ္ထံ ဝဒန္တိ “ပုဗ္ဗေ ခဏန္တေန အဝသေ-
သဋ္ဌာနာနိ ဝိယောဇိတာနိ၊ တသ္မိံ ဝိမုတ္တေ ပါရာဇိက”န္တိ။ သင်္ခေပမဟာ-
ပစ္စရိယာဒိသု ဝုတ္တဝစနဿ ပမာဒလေခဘာဝေါ “အတ္တနော ဘာဇနဂတံ ဝါ
ကရေတိ၊ မုဋ္ဌိံ ဝါ ဆိန္ဒတိ”တိ ဝစနေန ဒိဝိတော။

ယံ ပန “ဝိတမတ္တေ ပါရာဇိက”န္တိ ဝုတ္တံ၊ တံ ယထေတရဟိ
“ပဉ္စဝိညာဏာ ဥပ္ပန္နဝတ္ထုကာ ဥပ္ပန္နာရမ္မဏာ”တိ ပဒဿ “ဥပ္ပန္နဝတ္ထုကာဟိ

အနာဂတပဋိက္ခေပေါ”တိ အဋ္ဌကထာဝစနံ “အသမ္ဘိန္ဒဝတ္ထုကာ အသမ္ဘိန္ဒာ-
ရမ္မဏာ ပုရေဇာတဝတ္ထုကာ ပုရေဇာတာရမ္မဏာ”တိ ဝစနမပေက္ခိတွာ
အဘိဘာနာဂတပဋိက္ခေပေါတိ ပုရိဝတ္ထေတိ၊ တထာ တာဒိဿေဟိ ပရိဝတ္ထံန္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ န ဟိ အဋ္ဌကထာစရိယာ ပုဗ္ဗာပရဝိရုဗ္ဗံ ဝဒန္တိ။ ယံ ပန အာစရိယာ
“ဣဒံ ပမာဒလိဒိတ”န္တိ အပနေတွာ ပဋိက္ခိပိတွာ ဝစနကာလေ ဝါစေန္တိ၊ ဥဒ္ဓိ-
သန္တိ၊ တမေဝ စ ဣဒိနာပိ အာစရိယေန “ပမာဒလိဒိတ”န္တိ ပဋိက္ခိတ္တံ။ ယဉ္စ သုတ္တံ
ဒဿေတွာ တေ ပဋိက္ခိပန္တိ၊ တမေဝ စ ဒဿေန္တေန ဣဒိနာ ပဋိက္ခိတ္တံ၊
တေန ဝုတ္တံ “တံ ပန တတ္ထေဝါ”တိ အာဒိ။

အနာပတ္တိမတ္တမေဝ ဝုတ္တန္တိ နေဝ အဝဟာရော န ဂီဝါ အနာပတ္တိတိ
ဗျဉ္ဇနတောဝ ဘေဒေါ၊ န အတ္တတောတိ ဒဿနတ္တံ။ တံ ပမာဒလိဒိတံ
ကတရေဟိတိ စေ? ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တပ္ပကာရေဟိ၊ လေခကေဟိ ဝါ၊ သေ နယော
သဗ္ဗတ္ထ။ “န ဟိ တဒေဝ ဗဟူသု ဌာနေသု ယုတ္တတော ပါရာဇိကမဟုတွာ
ကတ္တမိ ဟောတိ”တိ သဗ္ဗံ အနုဂဏ္ဏိပဒေ ဝုတ္တံ။ ဝုဋ္ဌပိတံ ဝါ ဌပေတိတိ
ဧတ္ထ တတော ပဋ္ဌရိဿတိတိ ဌာနာစာဝနံ သန္ဓာယ ကတတ္တာ ပါရာဇိကံ
တံ ပန ဂဏှတု ဝါ မာ ဝါ တတ္ထေဝ “ဘိန္ဒတိ”တိ အာဒိဝစနတော
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “တတ္ထေဝါတိ ဌာနာစာဝနံ အကရောန္တောဝ ဌာနာ အစာဝေတု-
ကာမောဝ ကေဝလံ ‘ဘိန္ဒတိ’တိ အဋ္ဌကထာဝစနတော စ ဉ္ဈပေတဗ္ဗ”န္တိ
အညဘရသ္မိံ ဂဏ္ဏိပဒေ ဝုတ္တံ။ တထာ “ပဋ္ဌရိတေဟိ တိန္ဒပံသု ဂဟေတွာ
ဥဒကေ ပက္ခိပိတွာ ပစိတွာ ဂဟေတုံ သက္ကာ၊ တသ္မာ ဂဟဏမေဝ သန္ဓာယ
ဝုတ္တ”န္တိ အပရေ။ “ရိတ္တကုန္တိယာ ဥပရိ ကရေတိ၊ ဘဏ္ဍုဒေယျ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ တံ
အာဏတ္တိယာ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ “ယဒါ သက္ကောသိ၊ တဒါ တံ ဘဏ္ဍံ အဝဟရာ”တိ
အတ္ထသာခကော အာဏတ္တိကာလေ ဧဝ ပါရာဇိကံ။ အပိစ အာဝါဠကာဒိနိ
ထာဝရပယောဂါနိ စ ဧတ္ထ သာခကောနိ။ နတ္ထိကာလကတပယောဂါနိ
ပါရာဇိကဝတ္ထုနီတိ တသ္မာ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗန္တိ ဧကေ။ ယတ္ထ ယတ္ထ “အပရေ”တိ ဝါ
“ဧကေ”တိ ဝါ ဝုစ္စတိ၊ တတ္ထ တတ္ထ သုဋ္ဌ၊ ဥပပရိက္ခိတွာ ယုတ္တံ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဣတရံ
ဆဇ္ဇေတဗ္ဗံ။ ဝဒန္တိတိ အာစရိယာ ဝဒန္တိ။ န၊ အညထာ ဂဟေတဗ္ဗတ္ထတောတိ
ပါဠိပရိဟရဏတ္တံ ဝုတ္တံ။ ဧဝမေကေ ဝဒန္တိတိ တံ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ ကသ္မာ?
“ပဿာဝံ ဝါ ဆဇ္ဇေတိ”တိ စ “အပရိဘောဂံ ဝါ ကရေတိ”တိ စ အတ္ထတော
ကေတ္တာ၊ အဋ္ဌကထာယ “မုဂ္ဂရေန ပေါထေတွာ ဘိန္ဒတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာပိ။

အယံ ပနေတ္ထ သာရေတိအာဒိကထာယ “အမှာကံ အာစရိယဿ ဝစန”န္တိ ဓမ္မသိရိတ္ထေရော အာဟ။ သင်္ဂဟာစရိယာနံ ဝါဒေါတိ ဧကေ။ ပုဗ္ဗေ ဂုတ္တာပိ တေ ဧဝံ၊ တသ္မာ ဝေါဟာရဝသေနာတိ အဆဇ္ဇေတုကာမမ္ပိ တထာ ကရေန္တိ “ဆဇ္ဇေတိ”တိ ဝေါဟရန္တိ။ ဧဝမေတေသံ ပဒါနံ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗောတိ ဧဝံ သန္တေ “ဌာနာစာဝနဿ နတ္ထိတာယ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ အဋ္ဌကထာဝစနေန အတိဝိယ သမေတိ၊ တတ္ထ ဌာနာစာဝနစိတ္တဿ နတ္ထိတာယ ဌာနာ စုတမ္ပိ န “ဌာနာ စုတ”န္တိ ဂုစ္စတိတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။ ဣတရဏာပီတိ ထေယျစိတ္တာဘာဝါ ဌာနာ စာဝေတုကာမဿပိ ဒုက္ကဋ္ဌံ ယုဇ္ဇတိ။

၉၆။ သယမေဝ ပတိတမောရဿေဝ ဣတော စိတော စ ကရေတော ထုလ္လစ္စယံ။ အာကာသဋ္ဌဝိနိစ္ဆယေ တပ္ပသင်္ဂေန တသ္မိံ ဝေဟာသာဒိဂတေပိ အသမ္မောဟတ္ထံ ဧဝံ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ ဂုတ္တံ။ “ဧဝမညတြာပိ သာမိသေ”တိ ဂဏ္ဍိပဒေ ဂုတ္တံ။ “ဌာနာစာဝနံ အကရေန္တော စာလေတိ”တိ ဝစနတော ဌာနာစာဝနေ ထုလ္လစ္စယံ နတ္ထိတိ ဂုတ္တံ ဟောတိ။ ကေစိ အဗန္ဓာပေတွာ ဌာနာစာဝနာစာဝနေဟိပိ ဒုက္ကဋ္ဌထုလ္လစ္စယေ ဝဒန္တိ။ “တေ ဌာနာစာဝနံ အကရေန္တောတိ ဣမံ အဋ္ဌကထာဝစနံ ဒဿေတွာ ပဋိသေဓေတဗ္ဗာ”တိ ကေစိ ဝဒန္တိ၊ ဝိမံသိတဗ္ဗံ။

၉၇။ ဆေဒနမောစနာဒိဥပရိဘာဂံ သန္ဓာယ ဂုတ္တံ။ အဝဿံ ဌာနတော အာကာသဂတံ ကရေတိ။ ဧတ္ထ “ဧကကောဋိံ နိဟရိတွာ ဌာပိတေ ဝံသေ ဌိတဿ အာကာသကရဏံသန္ဓာယာ”တိ ကေစိ ဝဒန္တိ။ တေ ပန အထ “မူလံ အစ္ဆေတွာ ဝလယံ ဣတော စိတော စ သာရေတိ၊ ရက္ခတိ။ သစေ ပန မူလတော အနိဟရိတွာပိ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာ အာကာသဂတံ ကရေတိ၊ ပါရာဇိက”န္တိ အဋ္ဌကထာဝစနံ ဒဿေတွာ ပဋိသေဓေတဗ္ဗာ။ ဘိတ္တိနိဿိတန္တိ ဘိတ္တိယာ ဥပတ္တမ္ပိတံ သန္ဓာယ ဂုတ္တန္တိ ဧကေ။ ဘိတ္တိံ နိဿာယ ဌာပိတန္တိ နာဂဒန္တာဒိသု ဌိတံ သန္ဓာယ ဂုတ္တံ။ ဆိန္ဒမတ္တေတိ ဥပရိ ဥဂန္ဓာ ဌိတံ သန္ဓာယ ဂုတ္တံ။

၉၈။ ဥပရိ ဌိတဿ ဝိဋ္ဌိယာတိ ဧတ္ထ အဓော ဩသာရဏံ သန္ဓာယ ဂုတ္တံ။ ဟေဋ္ဌာ ဩသာရေန္တဿ ဥပရိမဿ ဝိဋ္ဌိယာ ဟေဋ္ဌိမေန ဌိတောကာသံ အတိက္ကန္တမတ္တေ ပါရာဇိကံ၊ ဥဒ္ဓိ ဥက္ခိပန္တဿ ဥဒကတော မုတ္တမတ္တေ။ “ဧဝံ

ဂဟိတေ ဘူမဋ္ဌေ ပုတ္တေန သမေတိ”တိ ဝဒန္တိ။ မတမစ္ဆာနံ ဌိတဋ္ဌာနမေဝ ဌာနံ ကိရ။ ထေယျစိတ္တေန မာရေတွာ ဂဏှတော ဉိနပါဒဋ္ဌနကေ ဒုက္ကဋ်၊ သဟပယောဂတ္တာ ပါစိတ္တိယံ နတ္ထိတိ ဧကေ။ **မဒနဖလဝသာဒီနိတိ** ဧတ္ထ **သီဟဋ္ဌဘာသာ** ကိရ **ဝသ** ဣတိ ဝိသန္တိ အတ္ထော၊ ဂရုဋ္ဌာကာရေန ကတုပ္ပေယိတံ ဝါ။

၉၉။ ပုဗ္ဗေ ပါသေ ဗဒ္ဒသူကရဥပမာယ **ပုတ္တာ ဝေ**။ “ထလေ ဌပိတာယ နာဝါယ န ဖုဋ္ဌောကာသမတ္တမေဝါ”တိ ပါဌော။ “ဝါတော အာဂမ္မာတိ ဝစနတော ဝါတဿ နတ္ထိကာလေ ပယောဂဿ ကတတ္တာ အဝဟာရော နတ္ထိ၊ အတ္ထိကာလေ စေ ကတော၊ အဝဟာရောဝါ”တိ ဝဒန္တိ။ “ဘဏှဒေယျံ ပန ကေသန္တိ စေ? ယေသံ ဟတ္ထေ ကဟာပဏာနိ ဂဟိတာနိ၊ တေသံ ဝါ၊ နာဝါသာမိနာ နာဝါယ အဂ္ဂဟိတာယ နာဝါသာမိကဿ ဝါ”တိ **အနုဂဏှိပဒေ** ပုတ္တံ။

၁၀၄။ နိရဗ္ဗိတွာ ဥပရိ။ **အကတံ ဝါ ပန ပတိဋ္ဌပေတိတိ** အပုဗ္ဗံ ဝါ ပဋ္ဌပေတိတိ အတ္ထော။

၁၀၆။ ဂါမဋ္ဌေ ဝါ “ဂါမော နာမာ”တိ န ပုတ္တံ ပဌမံ ဂါမလက္ခဏဿ သဗ္ဗသော ပုတ္တတ္တာ။

၁၀၇။ အရညဋ္ဌေ **အရညံ နာမာ**တိ ပုန န ကေဝလံ ပုဗ္ဗေ ပုတ္တလက္ခဏဿ ညေဝ အရညန္တိ ဣဓာမိပ္ပေတံ၊ ကိန္တု၊ ပရပရိဂ္ဂဟိတမေဝ စေတံ ဟောတိ၊ တံ ဣဓာမိပ္ပေတန္တိ ဒဿနတ္ထံ ပုတ္တံ။ တေနေဝ အတ္ထေပိ အရညဂ္ဂဟဏံ ကတံ။ **အဂ္ဂေပိ မူလေပိ ဆိန္နာတိ** ဧတ္ထ “န ဝေဋ္ဌေတွာ ဌိတာ၊ ဆိန္နမတ္ထေ ပတနကံ သန္တာယ ပုတ္တ”န္တိ ဝဒန္တိ။ **တစ္ဆေတွာ** ဌပိတောတိ အရညသာမိကေဟိ ပရေဟိ လဒ္ဓေဟိ တစ္ဆေတွာ ဌပိတော။ **အပ္ပဂတောပီတိ** စိရကာလိကောပိ။ “န ဂဟေ-တဗ္ဗောတိ အရညသာမိကေဟိ အနုညာတေနပီ”တိ **ဂဏှိပဒေ** ပုတ္တံ။ **ဆလ္လိယာ ပရိယောနန္တံ** ဟောတိတိ ဣမိနာ သာမိကာနံ နိရပေက္ခတံ ဒီပေတိ။ တေန ပုတ္တံ “**ဂဟေတုံ ဝနုတိ**”တိ။ ယဒိ သာမိကာနံ သာပေက္ခတာ အတ္ထိ၊ န ဝနုတိ။

၁၀၈။ တတ္ထ “ဘာဇနေသု ပေါက္ခရဏီတဋ္ဌာကေသု စ ဂါဝေါ ပက္ခောသတိတိ ဣတော ပဋ္ဌာယ တယော ဒသ ဝါရာ အာဒိမေဝ ဒသေတွာ

သဒ္ဓိတ္တာ”တိ အနုဂဏ္ဌိပဒေ ဝုတ္တံ။ နိဗ္ဗဟနဥဒကံ နာမ တဋ္ဌာကရက္ခဏတ္ထာယ အဓိကောဒကနိက္ခမနဒ္ဓါရေန နိက္ခမနဥဒကံ။ “ဂဟေတုံ န လဘတိတံ သာမိဝိ-
ကမ္ပံ န ဟောတိ”တိ အနုဂဏ္ဌိပဒေ ဝုတ္တံ။ ဣတော ပဋ္ဌာယ “ဝုတ္တ”န္တိ ဝုတ္တေ
အနုဂဏ္ဌိပဒေတိ ဂဟေတမ္ပ။ အနိက္ခန္တေ ဥဒကေတိ ပါဌသေသော၊ သုက္ခမာတိ-
ကာပယောဂတ္တာ^၁ ဘဏ္ဍာဒေယျမ္ပိ န ဟောတိတိ အဓိပ္ပါယော။ တဋ္ဌာကံ
နိဿာယ ခေတ္တဿ ကတတ္တာတိ “သဗ္ဗသာဓာရဏံ တဋ္ဌာကံ ဟောတိ”တိ ပဌမံ
ဝုတ္တတ္တာ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ “ယသ္မာ တဋ္ဌာကဂတံ ဥဒကံ သဗ္ဗသာဓာရဏမ္ပိ
မာတိကာယ သတိ တံ အတိက္ကဋ္ဌော ဂဟေတုံ န ဝုဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ တံ သန္ဓာယ
ကုရုဒ္ဓိယာဒိသု အဝဟာရေတိ ဝုတ္တ”န္တိ အပရေ အာဟုတိ၊ ဣဒိ နာ လက္ခဏေန
န သမေတိတိ ယသ္မာ သဗ္ဗသာဓာရဏဒေသော နာမ တဋ္ဌ တဋ္ဌာကံ
သဗ္ဗသာဓာရဏံ၊ ကတိကာဘာဝါ စ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တမေဝ ယုတ္တန္တိ
အာဟာစရိယော။

၁၀၉။ “တတော ပဋ္ဌာယ အဝဟာရေ နတ္ထိဘိ ထေယျာယပိ ဂဏ္ဍတော၊
တသ္မာ ယထာမုဏ္ဍမဟာဇေတဗ္ဗတ္တာ၊ အရက္ခိတဗ္ဗတ္တာ၊ သဗ္ဗသာဓာရဏတ္တာ
စ အညမ္ပိ သံဃသန္တကံ ဣဒံ န ဟောတိ”တိ ဂဏ္ဌိပဒေ ဝုတ္တံ။

၁၁၀။ ဥဇုကမေဝ တိဋ္ဌတိတိ ဧတ္ထ “သမိပေ ရုက္ခသာခါဒိဟိ သန္ဓာ-
ရိတတ္တာ ဤသကံ ခလိတွာ ဥဇုကမေဝ တိဋ္ဌတိ စေ၊ အဝဟာရေ။ ဆိန္ဒဝေဏု
ဝိယ တိဋ္ဌတိ စေ၊ အနာပတ္တိ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ သုဝုတ္တံ၊ တဿ ဝိနိစ္ဆယေ “သစေ
တာနိ ရက္ခန္တိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။ နော အညဏာတိ သမ္ပတ္တေ စေ ဝါတေ
ဝါတမုခသောဓနံ ကရေတိ၊ ပါရာဇိကန္တိ အတ္ထော။

၁၁၁။ အညေသု ပန ဝိစာရဏာ ဧဝ နတ္ထိတိ တေသု အပ္ပဋိက္ခိပိတတ္တာ
အယမေဝ ဝိနိစ္ဆယောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “ဧတေန ဓုရနိက္ခေပံ ကတွာပိ
စောရေဟိ အာဟဋံ စောဒေတွာ ဂဏ္ဍတော အနာပတ္တိတိ ဒိပိတံ ဟောတိ”တိ
ဝုတ္တံ။

၁၁၂။ ဒေသေဝ နယောတိ ဥဒ္ဓါရေယေဝ ပါရာဇိကံ၊ ကသ္မာ? အညေဟိ
ပတ္တေဟိ သာဓာရဏဿ သညာဏဿ ဝုတ္တတ္တာ။ ပဒဝါရေနာတိ စောရေန
နိဟရိတွာ ဒိန္တံ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆတော။ ဂါမဒ္ဓါရန္တိ ဝေါဟာရမဏ္ဍဇေဝ၊
ဂါမန္တိ အတ္ထော အာဏတ္တိယာ ဒဋ္ဌဗ္ဗတ္တာ၊ ဒိန္တမ္ပိ ဥဒ္ဓါရေ ဧဝ ပါရာဇိကံ။

အသုကံ နာမ ဂါမံ ဂစ္ဆိတိ ဝစနေန ယာဝ တဿ ဂါမဿ ပရတော ဥပစာရော၊ သဗ္ဗမေတံ အာဏတ္တမေဝ ဟေတိ။ “ဌတွာ ဝါ နိဿိဒိတွာ ဝါ ဝိဿမိတွာ ပုရိမထေယျစိတ္တံ ဝူပသမိတွာ ဂမနတ္ထဉ္စေ ဘဏ္ဍံ န နိက္ခိတ္တံ၊ ယသာဂဟိတမေဝ၊ ပဒဝါရေန ကာရေတဗ္ဗောတိ၊ နိက္ခိတ္တဉ္စေ၊ ဥဒ္ဓါရေနာ”တိ စ လိဒိတံ။ ကေဝလံ “လိဒိတ”န္တိ ဝုတ္တေ ဂဏ္ဍိပဒေ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ထေယျစိတ္တေန ပရိဘုဉ္ဇန္တောတိ ဌာနာစာဝနံ အကတွာ နိဝတ္ထပါရုတနိဟာရေန “ပုဗ္ဗေဝေဒံ မယာ ဂဟိတ”န္တိ ထေယျစိတ္တေန ပရိဘုဉ္ဇန္တော။ “နဋ္ဌေ ဘဏ္ဍာဒေယျံ ကိရာ”တိ လိဒိတံ။ “အညော ဝါ”တိ ဝစနေန ယေန ဌပိတံ၊ တေန ဒိန္ဓေ အနာပတ္တိတိ ဒိပိတံ ဟေတိ ဂေါပကဿ ဒါနေ ဝိယ၊ “ကေဝလံ ဣဝ ဘဏ္ဍာဒေယျန္တိ အပ-
ရေ”တိ ဝုတ္တံ။ “အညော ဝါ”တိ ဝစနေတော ယေန ဌပိတံ။ သော ဝါတိဝိ လမ္ဘာတိ” ဝိစာရေတွာ ဂဟေတဗ္ဗော။ ဝါ-သဒ္ဓေန ယဿ ဟတ္ထေ ဌပိတံ၊ သော ဝါ ဒေတိ ရာဇဂဟေ ဂဏကော ဝိယ ခနိယဿ၊ တဿာ ပါရာဇိကံ ယုတ္တံ ဝိယ။

တဝ ဣလသာဋကော လဒ္ဓေါတိ ဝုတ္တက္ခန္ဓေ မုသာဝါဒေ ဒုက္ကဋ်။ တဿ နာမံ လိဒိတွာတိ ဣတ္ထ “တေန ‘ဂဟေတွာ ဌပေယျာသီ’တိ အာဏတ္တတ္တာ နာမလေခနကာလေ အနာပတ္တိ ကုသသင်္ကမနသဒိသံ န ဟေတိ”တိ ဝုတ္တံ။ န ဇာနန္တိဘိ န သုဏန္တိဘိ အတ္ထော။ သစေ ဇာနိတွာပိ စိတ္တေန န သမ္ပုဋ်ဗ္ဗန္တိ ဧသေဝ နယော။ ဇာနန္တေန ပန ရက္ခိတုံ အနိစ္စန္တေ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗမေဝ ဧတန္တိ ဝတ္တံ ဇာနိတဗ္ဗံ။ ဥဗ္ဗဂ္ဂေနာတိ ပုရာပါဏံ ခဏိတွာ ကတမဂ္ဂေနာတိ အတ္ထော။

နိဿိတဝါရိကဿ ပန သဘာဂါ ဘတ္တံ ဒေန္တိ၊ တဿာ ယထာ ဝိဟာရေ ပန္တိ၊ တထေဝ ကာတဗ္ဗန္တိ သဗ္ဗတ္တဝါရံ အဂ္ဂဟေတုံ န လဘန္တိ၊ “တဿ ဝါ သဘာဂါ အဒါတုံ န လဘန္တိ”တိ ဝုတ္တံ။ အတ္တဒုတိယဿာတိ န ဟိ ဧကေနာနိတံ ဒွိန္ဒံ ပဟေတိ၊ သစေ ပဟေတိ ပါပေတဗ္ဗောတိ ဒသေတုံ “ယဿ ဝါ”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ “ပရိပုန္နံ ဒေတိဘိ ပုစ္ဆိတပဉ္ဇဿ ဝိဿန္တေန ကရေတိ”တိ လိဒိတံ။ သံသဿ ဘာရံ နာမ “သဗ္ဗမ္ပဝါစနာ ဧဝါ”တိ ဝုတ္တံ၊ “နဝကမ္ပိကောပိ ဝုစ္စတိ”တိ စ၊ “ဣတော ဘဏ္ဍတော ဝဇ္ဇန္တံ ပုန အန္တော ပဝိသတိတိ မဟာအဋ္ဌကထာပဒဿ ကုရုန္တိသင်္ခေပဋ္ဌကထာတိ အဓိပ္ပါယော ဝိဝရိတော”တိ လိဒိတံ။

၁၁၃။ ဂစ္ဆန္တေ ယာနေ ဝါတိ ဣတ္ထ “သုကံဌာနဿ ဗဟိ ဌိတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တ”န္တိ ဥပတိဿတ္ထေရော ဝဒတိ ကိရ။ “ဂစ္ဆန္တေ ယာနေ ဝါတိအာဒိ

သုက္ခန္ဓာနုတ္တန္တရေ ဂဟေတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဗဟိ ဌိတဿ ဝတ္တဗ္ဗဓေဝေနတ္ထိ။ “အန္တော
ဌာတာ”တိ အဒိကာရေ ဝုတ္တတ္တာ စေတိ ယုတ္တံ—ယာနာဒီသု ဌပိတေ တဿ
ပယောဂံ ဝိနာယေဝ ဂတေသု ပါရာဇိကော န ဟောတိ။ ကဿ န ဘဏ္ဍာဒေ-
ယုန္တိ စေ? သုက္ခန္ဓာနဿ ဗဟိ ဌိတတ္တာ။ အရညဋ္ဌေ “အဿတိယာ
အတိက္ကမန္တဿပိ ဘဏ္ဍာဒေယုမေဝါ”တိ ဝုတ္တံ တေသံ သပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ။
ဣဓ ပန “အတြ ပဝိဋ္ဌဿာ”တိ ဝစနတော န ဗဟိ ဌိတဿ၊ တံ ကိရ
သုက္ခသဏ္ဍိတံ။ အညံ ဟရာပေတိတိ တတ္ထ “သဟတ္တာ”တိ ဝစနတော
အနာပတ္တိ။ နိဿဂ္ဂိယာနိ ဟောန္တိတိ အဋ္ဌကထာဟော ပါဠိတ္ထိယံ၊ ဥပစာရံ
ဩက္ကမိတ္တာ ပရိဟရဏေ သာဒီနဝတ္တာ ဒုက္ကဋ်။

သုက္ခန္ဓာနေ သုက္ခန္ဓာဝ ဂန္တု ဝန္တတိတိ ဣဒံ ဒါနိ ဝတ္တဗ္ဗာနံ မာတိ-
ကာတိ ဓမ္မသီရိတ္ထေရော။ “အနုရာဓပုရဿ စတုသု ခွါရေသု သုက္ခန္ဓံ ဂဏှန္တိ၊
တေသု ဒက္ခိဏခွါရဿ ပုရတော မဂ္ဂေါ? ထူပါရာမတော အာနန္ဒစေတီယံ
ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဇေတဝနဝိမာရဿန္တရပါကာရဿာသန္တေ နိဝိဋ္ဌော၊ ယော
န ဂါမံ ပဝိသန္တော ဥပစာရံ ဩက္ကန္တော ဟောတိ။ ထူပါရာမတော စ မဟာ-
စေတီယံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ရာဇဝိဟာရံ ဂစ္ဆန္တော န ဩက္ကမတိ”တိ ကိရ
မဟာအဋ္ဌကထာယံ အာဂတံ။ ဣတ္ထ ဓာတိ သုက္ခဿာတေ “ဒွိဟိ လေဉ္စုပါတေ-
ဟိတိ အာစရိယပရမ္ပရာဘတာ”တံ လိဒိတံ။ ဒွိဟိ လေဉ္စုပါတေဟိတိ သုက္ခ-
ဿာတဿ ပရိစ္ဆေဒေ အဋ္ဌပိတေ ယုဇ္ဇတိ၊ ဌပိတေ ပန အတိရေကယောဇနမ္ပိ
သုက္ခဿာတံ ဟောဘိတိ တတော ပရံ ဒွေ လေဉ္စုပါတာ ဥပစာရေတိ
ဂဟေတဗ္ဗော။ သော ပနေတ္တာပိ ဒုဝိဓော ဗာဟိရုပ္ပန္နရဘေဒတော။ တတ္ထ
ဒုတိယလေဉ္စုပါတသင်္ခါတံ ဗာဟိရေပစာရံ သန္ဓာယ ပါဠိယံ၊ မဟာအဋ္ဌကထာ-
ယဉ္စ ဒုက္ကဋ် ဝုတ္တံ။ အပ္ပန္နရံ သန္ဓာယ ကုရုန္တိယန္တိ နော ခန္တိ။ “အတြ ပဝိဋ္ဌဿ
သုက္ခန္ဓာ”တိ ဟိ နိယမိတဋ္ဌာနံ ဧကန္တတော ပါရာဇိကဓေတ္တံ ဟောတိ၊
တဉ္စ ပရိက္ခိတ္တံ၊ ဧကော လေဉ္စုပါတော ဒုက္ကဋ်ဓေတ္တံ၊ အပရိက္ခိတ္တဉ္စ၊ ဒုတိယော
လေဉ္စုပါတောတိ နော အဒိပ္ပိယော”တိ အာစရိယော ဝဒတိ။

၁၁၄။ ခနံ ပန ဂတဋ္ဌာနေ ဝဇ္ဇတိတိ ဣတ္ထ “ဝဇ္ဇိယာ သဟ အဝဟာရကဿ
ဘဏ္ဍာဒေယု”န္တိ လိဒိတံ။ “တံ ဝဇ္ဇိံ ဒဿာမိ”တိ အဂ္ဂဟေသိ၊ တတ္ထ ကမ္ပံ
အကရေန္တဿ ဝဇ္ဇတိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ဧကဝလံ အာဠပိတဓေတ္တဿ န
ဝဇ္ဇတိ။ “ယံ ခနံ ဝဇ္ဇိံ၊ တံ ဒေန္တဿ အဝဟာရကဿ ဝဇ္ဇိယာ အဒါနေ
ပါရာဇိကံ ဟောတိ”တိ ဝဒန္တိ။

နာမေနာဘိ သပ္ပနာမေန ဝါ သာပိကေန ကတေန ဝါ။

၁၁၆။ ရာဇဗရဿ အန္တောဝတ္ထုဒ္ဓိ၊ ပရိက္ခိတ္တရာဇင်္ဂဏံ ဝါ အန္တောဝတ္ထု။ အပရိက္ခိတ္တေ ရာဇင်္ဂဏေ ဌိတဿ သကလနဂရံ ဌာနံ။ ဂေါဏဿ “အပရိက္ခိတ္တေ ဌိတဿ အက္ကန္တဌာနမေဝ ဌာန”န္တိ ဝုတ္တတ္တာ ခဏ္ဍဒါရန္တိ အတ္တနာ ခဏ္ဍိတန္တိဒ္ဓိ။ တတ္ထေ ဃာတေတိတိ “ဇိဝိဘန္ဓိယာရမ္ပဏတ္တာ ဝဓကစိတ္တဿ ပါဗိတ္တိယံ ဟောတိတိ? န ဟေတိ။ ကဿ? အဒိန္နာဒါနပယောဂတ္တာ။ တမ္ပိ ထေယျစိတ္တံ သင်္ခါရာရမ္ပဏံ ဟောတိ။ ဣမ တဒုဘယံ လဘတိ သဗ္ဗိ ပုဗ္ဗဘာဂါပရဘာဂေဟိ”တိ ဝုတ္တံ။

၁၁၇။ တဿုဒ္ဓါရေ သဗ္ဗေသံ ပါရာဇိကန္တိ ယဒိ ယော အာဏတ္တော အဝဿံ တံ ဘဏ္ဍံ ဟရတိ၊ အာဏတ္တိက္ခဏေ ဧဝ ပါရာဇိကံ။ “ဣမ တဏ္ဍံ ကဿ ပါရာဇိကံ၊ နန ‘တုမေ ဘန္တေ တယော ဟရထာ’တိ ဝုတ္တတ္တာ ထုလ္လစ္စယံ၊ ဣတရေသဉ္စ ပဋိပါဋိယာ ဧကေကဿာဏတ္တတ္တာ ဧကေကေန စ ဒုက္ကဋေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ ကထံ၊ ဧကော ကိရ မာသဂ္ဂနကံ ပရိဿာဝနံ ထေနေတွာ ဒေသေတွာ နိရုဿာဟော ဧဝ ဝါ ဟုတွာ ပုန မာသဂ္ဂနကံ သူစိတထေဝ ကတွာ ပုန မာသဂ္ဂနကန္တိ ဧဝံ သိယာတိ?” န ဧဝံ၊ တံ ယထာ ဥပ္ပလထေနကော ယေန ဝတ္ထု ပူရတိ တာဝ သဉ္ဇဿာဟတ္တာ ပါရာဇိကော အာသိ၊ ဧဝမိမေ သဉ္ဇဿာဟာဝ န ဒေသယံသု ဂါ”တိ လိခိတံ၊ ပါဠိယံ၊ အဋ္ဌကထာယဉ္စ သံဝိဒဟိတွာ ဂတေသု ဧကဿုဒ္ဓါရေ သဗ္ဗေသံ ပါရာဇိကံ ဝိနာ ဝိယ အာဏတ္တိယာ ကိဉ္စာပိ ဝုတ္တံ၊ အထ ခေါ “တဿာယံ အတ္ထော”တိ ဝတွာ ပစ္ဆာ ဝုတ္တဝိနိစ္ဆယေသု စ ဧကဘဏ္ဍကေဌာနာဒိသု စ သမ္ပဟုလာ ဧကံ အာဏာပေန္တိတိ အာဏတ္တိမေဝ နိယမေတွာ ဝုတ္တံ၊ တဿာ အာဏတ္တိ ဣန္ဒြိယဗ္ဗာ ဝိယ၊ ဝိမံသိတဗ္ဗံ။ “ဧကဘဏ္ဍံ ဧကဌာန”န္တိ စ ပါဌော ‘ဧကကုလဿ ဘဏ္ဍ’န္တိ ဝစနတော”တိ ဝဒန္တိ။

၁၁၉-၁၂၀။ ဩစရကေ ဝုတ္တနယေနောဝါတိ အဝဿံဟာရိယေ ဘဏ္ဍေ။ တံ သင်္ကေတန္တိ တဿ သင်္ကေတဿ။ အထ ဝါ တံ သင်္ကေတံ အတိက္ကမိတွာ ပစ္ဆာ ဝါ။ အပတွာ ပုရေ ဝါ။ သေ နယော တံ နိမိတ္တန္တိ ဧတ္တာပိ။ အက္ခိနိခဏနာဒိကမ္ပံ လဟုကံ ဣတ္တရကာလံ၊ တင်္ခဏေ ဧဝ ဘဏ္ဍံ အဝဟရိတုံ န သက္ကာ၊ ကိဉ္စိ ဘဏ္ဍံ ဒူရံ ဟောတိ၊ ကိဉ္စိ ဘာရိယံ၊ တံ ဂဟေတုံ ယာဝဂစ္ဆတိ ယာဝ ဥက္ခိပတိ၊ တာဝ နိမိတ္တဿ ပစ္ဆာ ဟောတိ။ သစေ တံ ဘဏ္ဍံ

အဓိဂတံ ဝိယ အာသန္တံ၊ လဟုကဉ္စ၊ သက္ကာ နိမိတ္တက္ခန္ဓာ အဝဟရိတုံ၊ တမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ ကိန္တိ? န၊ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တမ္ပိ “တတော ပဋ္ဌာယ တေနော နိမိတ္တေန အဝဟရတိ”တိ ဝုစ္စတိ အာရဒ္ဓတ္တာ။ ယဒိ ဧဝံ “ပုရောဘတ္တပယောဂေါ ဧသော”တိ ဝါရော ပမာဏံ ဟောတိ၊ န စ တံ ပမာဏံ မဟာပဌမတ္ထေရ-
ဝါဒဿ ပစ္စာ ဝုတ္တတ္တာ၊ န သင်္ကေတကမ္ပံ ဝိယ နိမိတ္တကမ္ပံ ဒဋ္ဌမ္ပံ။ တတ္ထ ဟိ ကာလပရိစ္ဆေဒေါ အတ္ထိ၊ ဣဓ နတ္ထိ၊ ဣဒမေဝ တေသံ နာနတ္ထိ။

၁၂၁။ တဉ္စ အသမ္မောဟတ္ထန္တိ^၁ ဧကော “ပုရောဘတ္တာဒီသု ဝါ၊ အက္ခိနိဓဏနာဒီနိ ဝါ ဒိသ္မာ ဂဏှာ”တိ၊ ဧကော ဂဟေတမ္ပံ ဘဏ္ဍုနိသိတံ ကတ္တာ “ပုရောဘတ္တံ ဧဝံ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနံ ဘဏ္ဍု ဂဏှာ”တိ ဝဒတိ၊ ဧဝံဝိဓေသု အသမ္မောဟတ္ထံ ဧဝံဝိဓံ သင်္ကေတံ နိမိတ္တဉ္စ ဒဿေတုန္တိ စ၊ ယထာဓိပ္ပါယန္တိ ဒုတိယော တတိယဿ တတိယော စတုတ္ထဿာတိ ဧဝံ ပဋိပါဋိယာ စေ ဝဒန္တိတိ အတ္ထော။ သစေ ဒုတိယော စတုတ္ထဿ ဝဒေတိ၊ န ယထာဓိပ္ပါယောတိ စ။ “ပဋိဂ္ဂဟိတမတ္ထေတိ အဝဿံ စေ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပုဗ္ဗေဝ ထုလ္လဇ္ဇ-
ယ”န္တိ စ လိခိတံ။ ပဋိဂ္ဂဏှကာနံ ဒုက္ကဋ် သဗ္ဗတ္ထောကာသာဘာဝတော န ဝုတ္တံ။ ပါရာဇိကာပဇ္ဇနေနေတံ ဒုက္ကဋ် အာပဇ္ဇိတွာ အာပဇ္ဇန္တိ ကိရ။ အတ္ထ-
သာဓကောဏတ္တိစေတနာဓဏေ ဧဝံ ပါရာဇိကော ဟောတိတိ အဓိပ္ပါယော။ တတ္ထ မဂ္ဂဋ္ဌာနိယံ ကတရံ၊ ကတရံ ဖလဋ္ဌာနိယန္တိ^၂ “အတ္ထသာဓကစေတနာ နာမ မဂ္ဂါနန္တရဖလသဒိသာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ဖလဋ္ဌာနိယာ စေတနာတိ သိဒ္ဓိ။ အာဏတ္တိ စေ မဂ္ဂဋ္ဌာနိယာ သိယာ၊ စေတနာသဟဇ္ဇော န သမ္ဘဝတိ၊ တထာ ဘဏ္ဍဿ အဝဿံဟာရိတာ စ န သမ္ဘဝတိ။ အာဏတ္တိက္ခန္ဓာ ဧဝံ ဟိ တံ အဝဿံ-
ဟာရိတံ ဇာတန္တိ အဝဟာရကဿ ပဋိဂ္ဂဏှဉ္စ၊ တမ္ပိ န သမ္ဘဝတိ အနာဂ-
တတ္တာ။ စေတနာ စေ မဂ္ဂဋ္ဌာနိယာ ဟောတိ၊ အာဏတ္တိအာဒီသု အညတရံ၊ ဘဏ္ဍဿ အဝဿံဟာရိတာ ဧဝံ ဝါ ဖလဋ္ဌာနိယာ စေ၊ အတ္ထော န သမ္ဘဝတိ။ ပါရာဇိကာပတ္တိ ဧဝံ ဟိ ဖလဋ္ဌာနိယာ ဘဝိတုမရဟတိ၊ န အညန္တိ ဧဝံ တာဝ ဣဓ ဩပမ္ပသံသန္တနံ သမ္ဘဝတိ စေတနာ မဂ္ဂဋ္ဌာနိယာ၊ တဿာ ပါရာဇိ-
ကာပတ္တိဘာဝေါ ဖလဋ္ဌာနိယော။ ယထာ ကိ? ယထာ ပဋိသန္တိဒါမဂ္ဂေ? “သဒ္ဓါယ ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသန္တိဒါ။ သဒ္ဓါယ သဒ္ဓတ္ထေ ဉာဏံ အတ္ထပဋိသန္တိဒါ”တိ ဧတ္ထ အညော သဒ္ဓေါ၊ အညော သဒ္ဓါယ သဒ္ဓတ္ထောတိ သိဒ္ဓိ၊ ယထာ စ “ဧကော အမောဟသင်္ခါတော ဓမ္မော သမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ ဟေတုပစ္စယေန

၁-အသမ္မောဟတ္ထံ (၄)

၂-ဘတ္ထ ကတရံ အဓိပ္ပေတံ မဂ္ဂဋ္ဌာနိယံ ဖလဋ္ဌာနိယန္တိ (က)

၃-ပဋိသံ ဂ၅-ပိဋတော အဓိပ္ပါယမတ္ထမာနိတံ။

ပစ္စယော အဓိပတိသဟဇာတအညမညနိဿယဇုန္ဓိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တအတ္ထိအဝိ-
ဂတပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ ဧတ္ထ အမောဟော ဓမ္မော အညော၊ အညေ
တဿ ဟေတုပစ္စယတာဒယောတိ သိဒ္ဓိံ။ ယထာ စ ဝိနယဝိဇ္ဇာက ယာနိ
ဆ အာပတ္တိသမုဋ္ဌာနာနိ၊ ဧဝံ ယထာသမ္ဘဝံ “သတ္တ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ”တိ ဝုစ္စန္တိ၊
တေသံ အညာ အာပတ္တိသမုဋ္ဌာနတာ၊ အညော အာပတ္တိက္ခန္ဓာဘာဝေါတိ
သိဒ္ဓိံ။ ဇုမိနာ အာပတ္တိက္ခန္ဓနယေန အာပတ္တိဘိကရဏဿ ကတ် ဌာနာနီတိ?
သတ္တ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ ဌာနာနီတိ။ ကတိ ဝတ္ထုနီတိ? သတ္တ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ ဝတ္ထု-
နီတိ။ ကတိ ဘူမိယောတိ? သတ္တ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ ဘူမိယောတိ ဧဝမာဒယောဝိ
ဒဿေတဗ္ဗာ။ တထာ ဟိ တဿာ ဧဝံ မဂ္ဂဋ္ဌာနိယာယ အတ္ထသာမိကာယ
ခစတနာယ ယသ္မာ အညာ ပါရာဇိကာပတ္တိတာ အနတ္တန္တရဘူတာ အာကာရ-
ဝိသေသသင်္ခါတာ ဖလဋ္ဌာနိယာ အတ္ထိ၊ တသ္မာ “အတ္ထသာမေကစေတနာ
နာမ မဂ္ဂါနန္တရဖလသင်္ခဿာ”တိ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အထ ဝါ ကေဝလံ
ဓမ္မနိယာမတ္တိယေဝ ဥပမက္ခေန အာစရိယေန ဧဝံ ဝုတ္တန္တိပိ သမ္ဘဝတီတိ န
တတ္ထ ဩပဗ္ဗသံသန္ဓနံ ပရိယေသိတဗ္ဗံ၊ “ဣဒံ သဗ္ဗံ ကေဝလံ တက္ကဝသေန
ဝုတ္တတ္တာ ဝိစာရေတွာ ဂဟေတဗ္ဗ”န္တိ အာစရိယော။

ဘူမဋ္ဌကထာဒိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အာပတ္တိဘေဒဝဏ္ဏနာ

၁၂၂။ “ဝိဘင်္ဂနယဒဿနတော”တိ ဝုတ္တတ္တာ တံ သမ္မာဒေတုံ “ဣဒါနိ
တတ္ထ တတ္ထာ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ အင်္ဂဝတ္ထုဘေဒေန ဧတံ အဝဟာရင်-
ဇာနနဘေဒေန ဝတ္ထုဿ ဟရိတဗ္ဗဘဏ္ဍာဿ ဂရုကလဟုကဘာဝဘေဒနာတိ
အတ္ထော။ အထ ဝါ အင်္ဂဉ္စ ဝတ္ထုဘေဒေန အာပတ္တိဘေဒဉ္စ ဒဿေန္တောတိ
အတ္ထော။ အတိရေကမာသကော ဦးနပဉ္စမာသကောတိ ဧတ္ထ ဝါ-သဒ္ဓေါ န
ဝုတ္တော၊ တီဟိပိ ဧကော ဧဝ ပရိစ္ဆေဒေါ ဝုတ္တောတိ။ အနုဇ္ဈာဝုဋ္ဌကံ နာမ
အရညပါလကာဒိနာ န ကေနစိ မမာယိတံ။ ဆဒ္ဓိတံ နာမ အနတ္တိကဘာဝေန
အတိရေကမတ္တာဒိနာ သာမိကေန ဆဒ္ဓိတံ။ နဋ္ဌံ ပရိယေသိတွာ ဆိန္ဒူလ-
ယတ္တာ ဆိန္ဒူလကံ။ အဿာမိကဝတ္ထုတိ အတ္တိန္ဒူလကမ္ပိ ယဿ သာမိကော
ကောစိ နော ဟောတိ၊ နိရပေက္ခာ ဝါ ပရိစ္စုဇန္တိ၊ ယံ ဝါ ပရိစ္စုတ္တံ ဒေဝတာဒိနံ၊
ဣဒံ သဗ္ဗံ အဿာမိကဝတ္ထု နာမ။ ဒေဝတာဒိနံ ဝါ ဗုဒ္ဓဓမ္မာနံ ဝါ ပရိစ္စုတ္တံ

ပရေဟိ စေ အာရက္ခကေဟိ ပရိဂ္ဂဟိတံ၊ ပရပရိဂ္ဂဟိတမေဝ။ တထာရူပေဟိ အဒိန္နာဒါနေ ရာဇာနော စောရံ ဂဟေတွာ ဟနနာဒိကံ ကရေယျ၊ အနာရက္ခကေ ပန အာဝါသေ၊ အဘိက္ခုကေ အနာရာမိကာဒိကေ စ ယံ ဗုဒ္ဓဓမ္မဿ သန္တကံ၊ တံ “အာဂတာဂတေဟိ ဘိက္ခုဟိ ရက္ခိတဗ္ဗံ ဂေါပေတဗ္ဗံ မမာယိတဗ္ဗံ”န္တိ ဝစနတော အဘိက္ခုကာဝါသသံဃသန္တကံ ဝိယ ပရပရိဂ္ဂဟိတသရုံမေဝ ဂစ္ဆတိတိ ဆာယာ ဒိဿတိ။ ဣဿရော ဟိ ယော ကောစိ ဘိက္ခုတာဒိသေ ပရိက္ခာရေ စောရေဟိပိ ဂယုမာနေ ဝါရေတုံ ပဋိဗလော စေ၊ ဗလက္ကာရေန အစ္စ္စိန္တိတွာ ယထာဌာနေ ဌပေတုန္တိ။ အပရိဂ္ဂဟိတေ ပရသန္တကသညိဿ ဆသု အာကာရေသု ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ အနာပတ္တိ ဝိယ ဒိဿတိ၊ “ယံ ပရပရိဂ္ဂဟိတဉ္စ ဟောတိ”တိ အင်္ဂဘာဝေါ ကိဉ္စာပိ ဒိဿတိ၊ ပရသန္တကေ တထာ ပဋိပန္နကေ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ အတ္တနော သန္တကံ စောရေဟိ ဟဋံ၊ စောရပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ ပရပရိဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ၊ တသ္မာ ပရော စေတံ ထေယျစိတ္တော ဂဏှတိ၊ ပါရာဇိကံ။ သာမိကော ဧဝ စေ ဂဏှတိ၊ န ပါရာဇိကံ၊ ယသ္မာ စောဒေတွာ အစ္စ္စိန္တိတွာ စ သော “မမ သန္တကံ ဂဏှာမီ”တိ ဂဟေတုံ လဘတိ။ ပဌမံ ဓုရံ နိက္ခိပိတွာ စေ ပစ္ဆာ ထေယျစိတ္တော ဂဏှတိ၊ ဒေသ နယော။ သာမိကေန ဓုရံ နိက္ခိတ္တကာလေ သော စေ စောရော ကာလံ ကရေတိ၊ အညော ထေယျစိတ္တေန ဂဏှတိ၊ န ပါရာဇိကော။ အနိက္ခိတ္တကာလေ ဧဝ စေ ကာလံ ကရေတိ၊ တံ ထေယျစိတ္တေန ဂဏှန္တဿ ဘိက္ခုနော ပါရာဇိကံ မူလဘိက္ခုဿ သန္တကဘာဝေဌိတတ္တာ။ စောရဘိက္ခုမိမတေ “မတကပရိက္ခာရ”န္တိ သံဃော ဝိဘဇိတွာ စေ တံ ဂဏှတိ၊ မူလသာမိကော “မမ သန္တကမိဒ”န္တိ ဂဟေတုံ လဘတိ။

တ္ထောဟ — ဘူမဋ္ဌာဒိနိမိတ္တကမ္မပရိယောသာနာ ဧဝ အဝဟာရဘေဒါ၊ ဥဒါဟု အညေပိ သန္တိတိ။ ကိဉ္စေတ္ထ ယဒိ အညေပိ သန္တိ၊ တေပိ ဝတ္တဗ္ဗော။ န ဟိ ဘဂဝါ သာဝသေသံ ပါရာဇိကံ ပညပေတိ။ နော စေ သန္တိ၊ ယေ ဣမေ တုလာကူဠကံသကူဠမာနကူဠဥက္ကောဠနဝဉ္စနနိကတိသာမိယောဂဝိပရာမောသအာလောပသာဟသာကာရာ စ သုတ္တင်္ဂေသု သဒ္ဓိဿမာနာ၊ တေ ဣမ အာဂတေသု ဣတ္ထ သမောဓာနံ ဂစ္ဆန္တိတိ စ လက္ခဏတော ဝါ တေသံ သမောဓာနဂတဘာဝေါ ဝတ္တဗ္ဗောတိ? ဝုစ္စတေ—လက္ခဏတော သိဒ္ဓေါဝ။ ကထံ? “ပဉ္စဟိ အာကာရေဟိ”တိအာဒိနာ နယေန အင်္ဂဝတ္ထုဘေဒေန။ အာပတ္တိဘေဒေါ ဟိ ပါဠိယံ ဝုတ္တော ဧဝ၊ အဋ္ဌကထာယဉ္စ “ကူဠမာနကူဠကဟာပဏာဒိဟိ ဝါ ဝဉ္စေတွာ ဂဏှတိ၊ တဿေဝံ ဂဏှတော အဝဟာရော

ထေယျာဝဟာရော”တိ^၁ အာဂတတ္တာ တုလာကုဋ္ဌဂဟဏာဒယော ထေယျာ-
ဝဟာရေ သမောဓာနံ ဂတတိ သိဉ္စိ။ ဝိပရာမောသအာလောပသာဟ-
သာကာရာ စ အဋ္ဌကထာယာဂတေ ပဿယာဝဟာရေ သမောဓာနံ ဂစ္ဆန္တိ။
ဇုမံယေဝ ဝါ ပဿယာဝဟာရံ ဒဿေတုံ “ဂါမဋ္ဌံ အရညဋ္ဌ”န္တိ မာတိကံ
နိ ဣပိတွာ “ဂါမဋ္ဌံ နာမ ဘဏ္ဍံ စတူဟိ ဌာနေဟိ နိက္ခိတ္တံ ဟောတိ”တိ အာဒိနာ
နယေန ဝိဘာဂေါ ဝုတ္တော။ တေနေနံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—ဂဟဏာကရ-
ဘေဒသန္ဓဿနတ္ထံ ဝိသု ကတံ။ န ဟိ ဘူမိတလာဒီဟိ ဂါမာရညဋ္ဌံ ယံ ကံဇ္ဇိတိ။
တတ္ထ ယံ တုလာကုဋ္ဌံ၊ တံ ရူပကုဋ္ဌဂဟဏပဋိစ္ဆန္တကုဋ္ဌဝသေန စတုမ္ဗိဓမ္မိ
ဝေဟာသဋ္ဌေ သမောဓာနံ ဂစ္ဆတိ။ ဟဒယဘေဒသိခါဘေဒရဇ္ဈဘေဒဝသေန
တိဝိဓေ မာနကုဋ္ဌေ “သွာယံ ဟဒယဘေဒေါ မရိယာဒံ ဆိန္ဒတိ”တိ ဧတ္ထ
သမောဓာနံ ဂစ္ဆတိ။ ဟဒယဘေဒေါ ဟိ သပ္ပိတေလာဒိမိနနကာလေ လဗ္ဘတိ။
“ဖန္ဒာပေတိ အတ္တနော ဘာဇနဂတံ ကရောတိ”တိ ဧတ္ထ သိခါဘေဒေါပိ
လဗ္ဘတိ။ သော “တိလတဏှုလာဒိမိနနကာလေ လဗ္ဘတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ခေတ္တ-
မိနနကာလေ ရဇ္ဈဘေဒေါ သမောဓာနံ ဂစ္ဆတိ။ “ဓမ္မံ စရန္တော သာမိကံ
ပရာဇေတိ”တိ ဧတ္ထ ဥက္ကောဋ္ဌနံ သမောဓာနံ ဂစ္ဆတိတိ တေ စ တထာ
ဝဉ္စနနိကတိယောပိ။

အာပတ္တိဘေဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အနာပတ္တိဘေဒဝဏ္ဏနာ

၁၃၁။ န စ ဂဟိတေ အတ္တမနော ဟောတိ၊ တဿ သန္တကံ ဝိဿာသ-
ဂါဟေန ဂဟိတမ္ပိ ပုန ခါတဗ္ဗန္တိ ဣဒံ “တေန ခေါ ပန သမယေန ဒွေ ဘိက္ခု။
သဟာသကာ ဟောန္တိ။ ဧကော ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ။ပ။ အနာပတ္တိ ဘိက္ခု၊
ဝိဿာသဂ္ဂါဟေ”တိ^၂ ဣဒိနာ အသမေန္တံ ဝိယ ဒိဿတိ။ ဧတ္ထ ဟိ “သော
ဇာနိတွာ တံ စောဒေသိ အဿမဏောသိ တွ”န္တိ ဝစနေန အနတ္တမနတာ
ဒီပိဘာ။ပုန “အနာပတ္တိ ဘိက္ခု၊ ဝိဿာသဂ္ဂါဟေ”တိ ဝစနေန အတ္တမနတာယပိ
သတိ ဝိဿာသဂ္ဂါဟော ရူဟတိတိ ဒီပိတန္တိ စေ? တံ န၊ အညထာ ဂဟေ-
တဗ္ဗတ္တတော။ အယဉ္ဇေတ္ထ အတ္ထော— ပါရာဇိကာပတ္တိယာ အနာပတ္တိ
ဝိဿာသသညာယ ဂါဟေ သတိ၊ သောပိ ဘိက္ခု၊ သဟာသကတ္တာ န ကုဉ္ဇေါ
စောဒေသိ၊ ပိယော ဝေ သမာနော “ကစ္စိ အဿမဏောသိ တံ၊ ဂစ္ဆ၊ ဝိနိစ္ဆယံ

ကတွာ^၁ သုဒ္ဓန္တေ တိဋ္ဌာဟံ”တိ စောဒေသိ။ သစေပိ သော ကုဋ္ဌေါ ဧဝ စော-
ဒေယျ။ “အနာပတ္တိ”တိ ဣဒံ ကေဝလံ ပါရာဇိကာဘာဝံ ဒီပေတိ။ န ဝိဿာ-
သဂ္ဂါဟသိဉ္စ။ ယော ပန ပရိသမဇ္ဈေ လဇ္ဇာယ အဓိဝါသေတိ။ န ကိဉ္စ ဝဒတိတိ
အတ္ထော။ “ပုနဝတ္ထုကာမတာမိပ္ပါယေ ပန^၂ သောပိ ပစ္စာဟရာပေတုံ
လဘတိ”တိ ဝုတ္တံ။ သစေ စောရော ပဿယ ဂဟေတုကာမောပိ “အဓိဝါသေထ
ဘန္တေ ဣဓ မေ စိဝရာနိ”တိ ဝဘွာ စိဝရာနိ ထေရေန ဒိန္နာနိ၊ အဒိန္နာနိ ဝါ
သယံ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆတိ။ ထေရော ပုန ပက္ခံ လဘိတွာ စောဒေတုံ လဘတိ။ ပုဗ္ဗေ
အဓိဝါသနာ အဓိဝါသနသင်္ချံ န ဂစ္ဆတိ ဘယေန တုဏှိဘူတတ္တာ။ “ယံ စိဝရံ ဣဓ
သာမိကော ပစ္စာဟရာပေတုံ လဘတိ”တိ ဝုတ္တံ။ သာမိကဿ ပါကတိကံ ကာတဗ္ဗံ၊
“ဣဒံ ကိရ ဝတ္တ”န္တိ ဝုတ္တံ။ သစေ သံဃဿ သန္တကံ ကေနစိ ဘိက္ခုနာ ဂဟိတံ၊
တဿ တေန သံဃဿ ဝါ ဓမ္မဿ ဝါ ဥပကာရိတာ အတ္ထိ။ ဂဟိတပ္ပမာဏံ
အပလောကေတွာ ဒါတဗ္ဗံ။ “သော တေန ယထာဂဟိတံ ပါကတိကံ ကတွာ
အနဏော ဟောတိ။ ဝိလာနာဒီနမ္ဘိ ဒေသေဝ နယော”တိ ဝုတ္တံ။

ပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပကိဏ္ဍကကထာဝဏ္ဏနာ

သာဟတ္ထိကာဏတ္ထိကန္တိ ကေဘဏ္ဍံ ဧဝ။ “ဘာရိယဉ္စိံ တွမ္ဘိ ကေပဿံ ဂဏှ၊
အဟမ္ဘိ ကေပဿံ ဂဏှာမိတိ သံဝိဒဟိတွာ ဥဘယေသံ ပယောဂေန ဌာနာ-
စာဝနေ ကတေ ကာယဝါစာစိတ္တေဟိ ဟောတိ။ အညထာ ‘သာဟတ္ထိကံ ဝါ
အာဏတ္ထိကဿ အင်္ဂံ’ န ဟောတိ။ အာဏတ္ထိကံ ဝါ သာဟတ္ထိကဿာ’တိ ဣဒိနာ
ဝိရုဇ္ဈတိ”တိ လိဒိတံ။ ဓမ္မသီရိတ္ထေရော ပန “န ကေဝလံ ဘာရိယေ ဧဝ ဝတ္ထုမ္ဘိ
အယံ နယော လဗ္ဘတိ။ ပဉ္စမာသကမတ္တမ္ဘိ ဒွေ စေ ဇနာ သံဝိဒဟိတွာ ဂဏှန္တိ၊
ဒွိန္နမ္ဘိ ပါဠေက္ကံ၊ သာဟတ္ထိကံ နာမ တံ ကမ္ဘံ၊ သာဟတ္ထိကပယောဂတ္တာ ကေသ္မိ-
ယေဝ ဘဏ္ဍော၊ တသ္မာ ‘သာဟတ္ထိကံ အာဏတ္ထိကဿ အင်္ဂံ’ န ဟောတိ”တိ
ဝစနမိမံ နယံ န ပဋိဗာဟတိ။ ‘သာဟတ္ထိကဝတ္ထုအင်္ဂန္တိ သာဟတ္ထိကဿ ဝတ္ထုဿ
အင်္ဂံ’ န ဟောတိ”တိ တတ္ထ ဝုတ္တံ။ ဣဓ ပန ပယောဂံ သန္နာယ ဝုတ္တတ္တာ
ယုဇ္ဇတိ”တိ အာဟ ကိရ၊ တံ အယုတ္တံ ကာယဝစိကမ္ဘန္တိ ဝစနာဘာဝါ၊
တသ္မာ သာဟတ္ထိကာဏတ္ထိကေသု ပယောဂေသု အညတရေန ဝါယမာပတ္တိ

သမုဋ္ဌာတိ၊ တထာပိ တုရိတတုရိတာ ဟုတွာ ပိလောပနာဒီသု ဂဟဏ-
ဂါဟပနဝသေနေတံ ဝုတ္တံ။ ယထာ ကာလေန အတ္တနော ကာလေန ပရဿ
ဓမ္မံ အာရဗ္ဗ သီဃံ သီဃံ ဥပ္ပတ္တိံ သန္ဓာယ “အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ ဓမ္မာ”တိ^၁
ဝုတ္တာ၊ ဧဝံသမ္ပဒမိဒန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

တတ္ထပိ ယေ အနုတ္တရာဒယော ဧကန္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ ပိညာဏဉ္စာယတနာ-
ဒယော ဧကန္တအဇ္ဈတ္တာရမ္မဏာ၊ ဣတရေ အနိယတာရမ္မဏတ္တာ “အဇ္ဈတ္တ-
ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ”တိ ဝုစ္စန္တိ၊ န ဧကက္ခဏေ ဥဘယာရမ္မဏတ္တာ။ အယံ ပန
အာပတ္တိ ယထာဝုတ္တနယေန သာဟတ္ထိကာ အာဏတ္တိကာပိ ဟောတိယေဝ၊
တသ္မာ အနိဒဿနမေတန္တိ အယုတ္တံ။ “ယထာ အနိယတာရမ္မဏတ္တာ ‘အဇ္ဈတ္တ-
ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ’တိ ဝုတ္တာ၊ တထာ အနိယတပယောဂတ္တာ အယမ္ပိ အာပတ္တိ
‘သာဟတ္ထိကာဏတ္တိကာ’တိ ဝုတ္တာတိ နိဒဿနမေဝေတ”န္တိ ဧကဇ္ဇေ အာစရိယာ
အာဟု။ “ဣမေ ပနာစရိယာ ဥဘိန္တံ ဧကတော အာရမ္မဏကရဏံ နတ္ထိ။ အတ္ထိ
စေ၊ ‘အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ
ဟေတုပစ္စယာ’တိအာဒိနာ^၂ ပဋ္ဌာနပါဌေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ သညာယ အာဟံသု၊
တေသံ မတေန ‘သိယာ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ’တိ ဝစနံ နိရတ္ထကံ သိယာ၊ န စ
နိရတ္ထကံ၊ တသ္မာ အတ္ထေဝ ဧကတော အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏော ဓမ္မော။ ပုန
‘အယံ သော’တိ နိယမေန အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏာ ဓမ္မာ ပိယ နိဒ္ဓိသိတဗ္ဗာဘာဝ-
တော န ဥဒ္ဓဇ္ဇော သိယာ။ တတ္ထ အနုဒ္ဓဋ္ဌတ္တာ ဧဝ ဓမ္မသင်္ဂဟဋ္ဌကထာယံ ဥဘိန္တမ္ပိ
အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါဓမ္မာနံ ဧကတော အာရမ္မဏကရဏဓမ္မဝသေန ‘အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ-
ရမ္မဏာ’တိ အဝတွာ ‘ကာလေန အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ပဝတ္တိယံ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါရမ္မ-
ဏာ’န္တိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ ဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တနယောဝ သာရောတိ နော တက္ကော”တိ
အာစရိယော။ တတ္ထ “ကာယဝစိကမ္မ”န္တိ အဝစနံ ပနဿ သာဟတ္ထိကပယော-
ဂတ္တာ ဧကပယောဂဿ အနေကကမ္မတ္တာဝ၊ ယဒိ ဘဝေယျ၊ မနောကမ္မမ္ပိ
ဝတ္တမ္ပိ ဘဝေယျ၊ ယထာ တတ္ထ မနောကမ္မံ ပိဇ္ဇမာနမ္ပိ အဗ္ဗောဟာရိကံ ဇာတံ၊
ဧဝံ တသ္မိံ သာဟတ္ထိကာဏတ္တိကေ ဝစိကမ္မံ အဗ္ဗောဟာရိကန္တိ ဝေဒိတမ္ပိ၊ တံ
ပန ဧကဝလံ ကာယကမ္မဿ ဥပနိဿယံ ဇာတံ၊ စိတ္တံ ပိယ တတ္ထ အင်္ဂမေဝ
ဇာတံ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “သာဟတ္ထိကပယောဂတ္တာ”တိ၊ “အင်္ဂဘာဝမတ္တမေဝ ဟိ
သန္ဓာယ ‘သာဟတ္ထိကာဏတ္တိကာ’န္တိ ဝုတ္တန္တိ နော တက္ကော”တိ စ၊ ပိစာရေတွာ
ဂဟေတမ္ပိ။

ကာယဝါစာ သမုဋ္ဌာနာ၊ ယဿာ အာပတ္တိယာ သိယုံ။
တတ္ထ ကမ္မံ န တံ စိတ္တံ၊ ကမ္မံ နဿတိ ဒီယတိ။
ကိရိယာကိရိယာဒိကံ ယဉ္စ၊ ကမ္မာကမ္မာဒိကံ ဘဝေ။
န ယုတ္တံ တံ ဝိရုဒ္ဓတ္တာ၊ ကမ္မမေကံ ယုဇ္ဇတိ။

ဝိနိတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၁၃၂။ အနာပတ္တိ ဘိက္ခု၊ စိတ္တုပ္ပါဒေဘိ ဧတ္ထ ကေဝလံ စိတ္တံ၊ တဿေဝ
ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗာပတ္တိဟိ အနာပတ္တိတိ အတ္ထော။ ဧတ္တာဟ—ဥပနိက္ခိတ္တသာဒိယနာ-
ဒိသု၊ သဗ္ဗေသု စ အကိရိယသိက္ခာပဒေသု န ကာယင်္ဂစောပနံ ဝါ ဝါစင်္ဂစောပနံ
ဝါ၊ အဝိစာပတ္တိ၊ ကသ္မာ ဣမသ္မိယေဝ သိက္ခာပဒေ အနာပတ္တိ၊ န သဗ္ဗာ-
ပတ္တိဟိတံ? န၊ ကသ္မာ။

ကတ္တဗ္ဗာ သာဓိကံ သိက္ခာ၊ ဝိညတ္တိံ ကာယဝါစိကံ။
အကတွာ ကာယဝါစာဟိ၊ အဝိညတ္တိဟိ တံ ဖုသေ။

န လေသဘာဝတ္တာ။ သပ္ပါယေ အာရမ္မဏေ အဋ္ဌတွာ ပဋိလဒ္ဓါသေဝနံ
ဟုတွာ တတော ပရံ သုဋ္ဌ၊ ဓာဝတီတိ သန္ဓာဝတိ။ တတော အဘိဇ္ဈာယ သဟ-
ဂတံ၊ ဗျာပါဒသဟဂတံ ဝါ ဟုတွာ ဝိသေသတော ဓာဝတီတိ ဝိဓာဝတိ။

၁၃၃။ ဝဏံ ကတွာ ဂဟေတုန္တိ ဧတ္ထ ကိဉ္ဇာပိ ဣမိနာ သိက္ခာပဒေန
အနာပတ္တိ၊ ဣတ္ထိရူပဿ နာမ ယတ္ထ အာမသန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ ကေမိ။ “ကာယ-
ပဋိဗဒ္ဓဂဟဏံ ယုတ္တံ၊ တံ သန္ဓာယ ဝနုတီတိ ဝုတ္တ”န္တိ ဝဒန္တိ။ ဥဘယံ ဝိစာရေတွာ
ဂဟေတဗ္ဗံ။

ကုသသင်္ကာမနဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၁၃၄။ မဟာပစ္စရိယာဒိသု ယံ ဝုတ္တံ “ပဒုဒ္ဓါရေနေဝ ကာရေတဗ္ဗော”တိ၊
တံ သုဝုတ္တံ။ ကိန္တု တဿ ပရိကပ္ပါဝဟာရကမတ္တံ န ဒိဿတီတိ ဒဿနတ္ထံ ဣဒံ
ဝုတ္တံ။ ဥဒ္ဓါရေ ဝါ’ယံ အာပန္နော၊ တသ္မာ ဒိသုာ ဂစ္ဆန္တော “ပဒုဒ္ဓါရေနေဝ
ကာရေတဗ္ဗော”တိ ဣဒံ တတ္ထ ဒုဝုတ္တန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကထံ? “သာဠကတ္ထိကော
သာဠကပသိဗ္ဗကမေဝ ဂဟေတွာ ဗဟိ နိက္ခမိတွာ သာဠကဘာဝံ ဥတွာ ‘ပစ္ဆာ
ဂဏှိဿာမီ’တိ ဧဝံ ပရိကပ္ပေတွာ ဂဏှတိ၊ န ဥဒ္ဓါရေ ဧဝါပဇ္ဇတိ။ ယဒါ ဗဟိ

ဌတွာ ‘သာဓုကော အယ’န္တိ ဒိဿာ ဂစ္ဆတိ၊ တဒါ ပဒုဒ္ဓါရေနော ကာရေ-
တဗ္ဗော”တိ န ဝုတ္တမေတံ၊ ကိန္တု^၁ ကိဉ္ဇာပိ ပရိကပ္ပေါ ဒိဿတိ၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ
အဝဟာရက္ခဏေ န ဒိဿတီတိ န သော ပရိကပ္ပေါဝဟာရော၊ အယမတ္ထော
မဟာအဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တောဝ၊ တဿ “ဉာယမေဝါ”တိ^၂ ဝဒန္တိ။ ကမ္မန္တသလာ
နာမ ကဿကာနံ ဝနစ္ဆေဒကာနံ ဂေဟာနိ။ အယံ တာဝါတိ သစေ
ဥပစာရသီမန္တိအာဒိ ယာဝ ထေရဝါဒေါ မဟာအဋ္ဌကထာနယော၊ တတ္ထ
ကေမိ ပနာဘိအာဒိ န ဂဟေတဗ္ဗံ ထေရဝါဒတ္တာ ယုတ္တိအဘာဝတော၊ န ဟိ
သာဟတ္ထိကေ ဧဝံဝိဓာ အတ္ထသာကေစေတနာ ဟောတိ။ အာဏတ္ထိကေ ဧဝံ
အတ္ထသာကေစေတနာ။ “သေသံ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တေနတ္ထေန သမေတီ”တိ
ဝုတ္တံ။

ကုသသင်္ကာမနကရဏေ သစေ ပရော “နာယံ မမ သန္တကော”တိ
ဇာနာတိ၊ ဣတရဿ ဟတ္ထတော မုတ္တမတ္ထေ ပါရာဇိကာပတ္တိ ခီလသင်္ကာမနေ
ဝိယ။ “အတ္တနော သန္တကံ သစေ ဇာနာတိ၊ န ဟောတီ”တိ ဝဒန္တိ။ ဧဝံ
သန္တေ ပဉ္စကာနိ သင်္ကရာနိ ဟောန္တိတိ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗံ။

၁၄၀။ ပရာနုဒ္ဓယတာယာတိ ဧတ္ထ ပရာနုဒ္ဓယတာယ ကောဋိပ္ပတ္တေန
ဘဂဝတာ ကဿ “အနာပတ္တိ ပေတပရိဂ္ဂဟေ တိရစ္ဆာနဂတပရိဂ္ဂဟေ”တိ^၃
ဝုတ္တန္တိစေ၊ ပရာနုဒ္ဓယတာယ ဧဝ။ ယဿ ဟိ ပရိက္ခာရဿ အာဒါနေရာဇာနော
စောရံ ဂဟေတွာ န ဟနနာဒိနိ ကရေယျ၊ တသ္မိမ္ပိ နာမ သမဏော^၄
ဂေါတမော ပါရာဇိကံ ပညပေတွာ ဘိက္ခု အဘိက္ခု ကရေတီတိ မဟာဇနော
ဘဂဝတိ ပသာဒညထတ္တံ အာပဇ္ဇိတွာ အပါယုပဂေါ ဟောတိ။ အပေတ-
ပရိဂ္ဂဟိတာ ရုက္ခာဒိ စ ဒုလ္လဘာ၊ န စ သက္ကာ ဉာတုန္တိ ရုက္ခာဒိဟိ ပါပဘိရုက္ခော
ဥပါသကဇနော ပဋိမာသရစေတီယဗောဓိသရဝိဟာရာဒိနိ အကတွာ မဟတော
ပုညက္ခန္တတော ပရိဟာယေယျ။ “ရုက္ခမူလသေနာသနံ ပံသုကူလစီဝရံ နိဿာယ
ပဗ္ဗဇာ”တိ^၅ ဝုတ္တနိဿယာ စ အနိဿယာ ဟောန္တိ။ ပရပရိဂ္ဂဟိတသညိနော
ဟိ ဘိက္ခု၊ ရုက္ခမူလပံသုကူလာနိ န သာဒိယိဿန္တိတိ၊ ပဗ္ဗဇာ စ န သမ္ဘဝေယျ၊
သပ္ပဒဋ္ဌကာလေ ဆာရိကတ္တာယ ရုက္ခံ အဂ္ဂဟေတွာ မရဏံ ဝါ နိဂစ္ဆေယျ၊
အန္တိန္ဒစီဝရာဒိကာလေ သာခါဘင်္ဂါဒိ^၆ အဂ္ဂဟေတွာ နဂ္ဂါ ဟုတွာ တိတ္ထိယ-
လဒ္ဓိမေဝ သုလဒ္ဓိ ဝိယ ဒီပေန္တာဝိစရေယျ၊ တတော တိတ္ထိယေသ္မေဝ လောကော
ပသီဒိတွာ ဒိဋ္ဌိဂ္ဂဟဏံ ပတွာ သံသာရခါဏုကော ဘဝေယျ၊ တဿ ဘဂဝါ

၁-ကိန္တိ(က)

၄-န သမဏော(က)

၂-ဉာယမေဝါတိ(က)

၃-ဝိ ၁-၆၉-ပိဋေ။

၅-ဝိ ၃-၁၃၃-ပိဋေ။

ပရာနဋ္ဌယတာယ ဧဝံ “အနာပတ္တိ ပေတပရိဂ္ဂဟေ”တိအာဒိမာဟာတိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၄၁။ အပရရှိ ဘာဂံ ဒေဟိတိ “ဂဟိတံ ဝိညတ္တိသဒိသတ္တာ နေဝ
ဘဏ္ဍာဒေယျံ န ပါရာဇိက”န္တိ လိမိတံ။ ဣဒံ ပကတိဇနေ ယုဇ္ဇတိ။ “သစေ ပန
သာမိကော ဝါ တေန အာဏတ္ထော ဝါ ‘အပရဿ သဟာယဘိက္ခုဿ ဘာဂံ
ဧသ ဂဏှာတိ ယာစတိ ဝါ’တိ ယံ” အပရဘာဂံ ဒေတိ။ တံ ဘဏ္ဍာဒေယျံ”န္တိ
ဝေဒန္တိ။

၁၄၂။ ခါဒန္တဿ ဘဏ္ဍာဒေယျန္တိ စောရဿ ဝါ သာမိကဿ ဝါ
သမ္ပတ္တဿ ဒိန္နံ သုဒိန္နမေဝ ကိရ။ အဝိသေသေနာတိ “ဥဿာဟဂတာနံ
ဝါ”တိ အဝတွာ ဝုတ္တံ။ န ဟိ ကတိပယာနံ အနဿာဟတာယ သံဃိကမသံဃိကံ
ဟောတိ။ မဟာအဋ္ဌကထာယမ္ပိ “ယဒိ သဥဿာဟာဝ ဂစ္ဆန္တိ၊ ထေယျစိတ္တေန
ပရိဘုဉ္ဇတော အဝဟာရော ဟောတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ တဒုဘယမေကံ။
ဆဒ္ဓိတဝိဟာရေ ဥပစာရသီမာယ ပမာဏံ ဇာနိတုံ န သက္ကာ၊ အယံ ပန
ဘိက္ခု ဥပစာရသီမာယ ဗဟိ ဌတွာ သဏ္ဌိပဟရဏာဒိ” ကတွာ ပရိဘုဉ္ဇတိ
ခါဒတိ။ တေန ဧဝံ ခါဒိတံ သုခါဒိတန္တိ အတ္ထော။ “ဣတရဝိဟာရေ တတ္ထ
ဒိတ္တဝိမိနာဝ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ”န္တိ ဝုတ္တံ။ “သုခါဒိတံ အန္တောဝိဟာရတ္တာ”တိ လိမိတံ။
အာဂတာနာဂတာနံ သန္တကတ္တာတိ “စာတုဒ္ဓိဿ သံဃဿ ဒေမိ”တိ
ဒိန္နတ္တာ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ အဝတွာ “သံဃဿ ဒေမိ”တိ ဒိန္နမ္ပိ တာဒိသမေဝ။ တထာ
ဟိ ဗဟိ ဌိတော လာဘံ န လဘတိ ဘဂဝတော ဝစနေနာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၅၃။ “မတသူကရော”တိ ဝစနတော တမေဝ ဇီဝန္တံ ဘဏ္ဍာဒေယျန္တိ
ကတွာ ဒါတုံ န လဘတိ။ ဝဇ္ဈံ ဝနုတိတိ ဒီပိတံ ဟောတိ။ မဒ္ဒန္တော ဂစ္ဆတိ။
ဘဏ္ဍာဒေယျန္တိ ဧတ္ထ ကိတ္တကံ ဘဏ္ဍာဒေယျံ။ န ဟိ သက္ကာ “ဧဋ္ဌကာ သူကရာ
မဒ္ဓိတွာ ဂတာ ဂမိဿန္တိ”တိ ဇာနိတုန္တိ? ယတ္ထကေ သာမိကနံ ဒိန္နေ တေ “ဒိန္နံ
မမ ဘဏ္ဍာ”န္တိ တုဿန္တိ။ တတ္ထကံ ဒါတဗ္ဗံ။ နော စေ တုဿန္တိ။ အတိက္ကန္တ-
သူကရမူလံ ဒတွာ ကိ” ဩပါတော ခဏိတွာ ဒါတဗ္ဗောတိ? န ဒါတဗ္ဗော။
အထ ကိ” စောဒိယမာနဿ ဥဘိန္နံ ရုရနိက္ခေပေန ပါရာဇိကံ ဟောတိတိ?
န ဟောတိ။ ကေဝလံ ကပ္ပိယပရိက္ခာရံ ဒတွာ တောသေတဗ္ဗောဝ သာမိကော၊
ဧသေဝ နယော အညေသုပိ ဧဝရူပေသုတိ နော တက္ကောတိ အာစရိယော။
“တဒဟေဝ ဝါ ဒုတိယဒိဝသေ ဝါ မဒ္ဒန္တော ဂစ္ဆတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဂုဗ္ဗေ ဒိပတိ။

ဘဏ္ဍာဗေယျမေဝါတိ အဝဿံ ပဝိသနကေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ ကေသုဉ္စိ
ဝိဟာရေ ပရစက္ကာဒိဘယံ အာဂတံ။ မူလဝတ္ထုန္တေ ဘန္တိ “သဗ္ဗသေနာသနံ ဧတေ
ဣဿရာ”တိ ဝစနတော ဣတရေ အနိဿရာတိ ဒီပိတံ ဟောတိ။

၁၅၆။ အာရာမရက္ခကာတိ ဝိဿဋ္ဌဝသေန ဂဟေတဗ္ဗံ။ အဓိပ္ပါယ် ဥစ္စာတိ
ဧတ္ထ ယဿ ဒါနံ ပဋိဂ္ဂဏန္တိ ဘိက္ခု၊ ဘာဂံ ဝါ သာမိကာ န ရက္ခန္တိ န ဒဏ္ဍေန္တိ၊
တဿ ဒါနံ အပ္ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိတိ ဣမ သန္တိဋ္ဌာနံ။ တမ္ပိ “န ဝဋ္ဋတိ
သံဃိကေ”တိ ဝုတ္တံ။ အယမေဝ ဘိက္ခု၊ ဣဿရေတိ ယတ္ထ သော ဣစ္ဆတိ၊ တတ္ထ
အတ္တဉ္စတဟေတုံ လဘတိ ကိရ အတ္ထော။ အဝိစ “ဒဟရေ”တိ ဝဒန္တိ။
သဝတ္ထုန္တေ သဟ ဘူမိယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “ဂရုဘဏ္ဍံ ဟောတိ”တိ
ဝတွာ “တိဏမတ္တံ ပန န ဒါတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ တံ ကိန္တု ဂရုဘဏ္ဍန္တိ စေ၊
အရက္ခိယအဂေါပိယဋ္ဌာနေ၊ ဝိနသနကဘာဝေ စ ဌိတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။
ကပ္ပိယေဝိ စာတိ ဝတွာ၊ အဝတွာ ဝါ ဂဟဏယုတ္တေ မာတာဒိသန္တကေဝိ
ထေယျစိတ္တုပ္ပါဒေန။ ဣဒံ ပန သိက္ခာပဒံ “ရာဇာပိမေသံ အဘိပ္ပသန္ဓော”တိ
ဝစနတော လာဘဂ္ဂမဟတ္တံ၊ ဝေပုလ္လမဟတ္တဉ္စ ပတ္တကာလေ ပညတ္တန္တိ သိဗ္ဗံ။

ဒုတိယပါရာဇိကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တတိယပါရာဇိက

ပဌမပညတ္တိနိဒါနဝဏ္ဏနာ

၁၆၂။ တိဟိ သုဗ္ဗေနာတိ ဧတ္ထ တိဟိတိ နိဿက္ကဝစနံ ဝါ ဟောတိ၊
ကရဏဝစနံ ဝါ။ နိဿက္ကပက္ခေ ကာယဝစီမနောဒွါရေဟိ သုဗ္ဗေန။ တထာ
ဒုစ္စရိတမလေဟိ ဝိသမေဟိ ပပဉ္စေဟိတိ အာဒိနာ နယေန သဗ္ဗကိလေသတ္တိ-
ကေဟိ ဗောဓိမဏ္ဍေ ဧဝ သုဗ္ဗေနာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ကရဏပက္ခေ တိဟိတိ
ကာယဝစီမနောဒွါရေဟိ သုဗ္ဗေန။ တထာ တိဟိ သုစရိတေဟိ၊ တိဟိ
ဝိမောက္ခေဟိ၊ တိဟိ ဘာဝနာဟိ၊ တိဟိ သီလသမာဓိပညာဟိ သုဗ္ဗေနာတိ
သဗ္ဗဂုဏတ္တိကေဟိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဝိဘာဝိတန္တိ ဒေသနာယ ဝိတ္တာရိတံ၊ ဝိဘူတံ
ဝါ ကတံ ဝိဟိတံ၊ ပညတ္တံ ဝါ ဟောတိ။ သံဝဏ္ဏနာတိ ဝတ္တမာနသမိပေ
ဝတ္တမာနဝစနံ။

န ကေဝလံ ရာဇဂဟမေဝ၊ ဣဒမ္ပိ နဂရံ။ သပရိစ္ဆေဒန္တိ သပရိယန္တန္တိ အတ္ထော။ သပရိက္ခေပန္တိ ဧကေ။ “ဟံသဝဋ္ဋကန္တဒနေနာတိ ဟံသပရိက္ခေပ- သဏ္ဌာနေနာ”တိ လိခိတံ။ ကာယဝိစ္စိန္တနိယကထန္တိ အတ္တနော အတ္တဘာဝေ၊ ပရဿ ဝါ အတ္တဘာဝေ ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနကရံ ဝိစ္စိန္တနကရံ ဓမ္မကထံ ကထေတိ။ အသုဘာ စေဝ သုဘာကာရဝိရဟိတတ္တာ။ အသုစိနော စ ဒေါသနိဿန္တနပဘဝတ္တာ။ ပဋိကူလာ စ ဇီရန္တနိယတ္တာ ဝိတ္တသေမ္ဘာဒီသု အာသယတော^၁။ အသုဘာယ ဝဏ္ဏန္တိ အသုဘာကာရဿ၊ အသုဘကမ္မ- ဌာနဿ ဝါ ဝိတ္တာရံ ဘာသတိ။ သာမိအတ္ထေ ဟေတံ သမ္ပဒါနဝစနံ။ အသုဘန္တိ အသုဘနိမိတ္တဿ အာဝိဘာဝါယ ပစ္စုပ္ပန်နာယ ဝိတ္တာရကထာသင်္ခါတံ ဝဏ္ဏံ ဘာသဘိတိ အတ္ထော။ တေသံယေဝ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနာနံ ဒသဟိ လက္ခဏေဟိ သမ္ပန္တံ ကိလေသစောရေဟိ အနဘိဘဝနိယတ္တာ ဖျာနစိတ္တံ ဓဉ္စူသံ နာမ။

တတြိမာနီတိ ဧတ္ထာယံ ဝိဏ္ဏတ္ထော—ယသ္မိံ ဝါရေ ပဌမံ ဖျာနံ ကေစိတ္တက္ခဏိကံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ သကလမ္ပိ ဇေနဝါရံ အနုလောမပရိကမ္မဥပစာရ- ဂေါတြဘုအပ္ပနာပုဘေဒံ ကေတ္တနယေန “ပဌမံ ဖျာနံ”န္တိ ဂဟေတွာ တဿ ပဌမဇ္ဈာနဿ အပ္ပနာပဋိပါဒိကာယ ခိပ္ပါဒိဘေဒါယ အဘိညာယ အဓိဂတာယ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိံ ဥပါဒါယ အာဂမနဝသေန ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ အာဒိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတြိမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာယ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိဝသေန ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ မဇ္ဈေတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ပရိယောဒါပကဉာဏဿ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိဝသေန သမ္ပဟံသနာ ပရိယော- သာနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ အာဒိစိတ္တတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ပဌမဇ္ဈာနဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏံ^၂၊ တေသ္မိံ အန္တရေ ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဥပ္ပါဒဋ္ဌိတိက္ခ- ဏေသု ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ၊ ဌိတိဘင်္ဂက္ခဏေသု သမ္ပဟံသနာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ လက္ခိယတိဇေတေနာတိ လက္ခဏန္တိကတွာ “ဝိသုဒ္ဓိပဋိပတ္တိပက္ခန္တနေ”တိအာဒိနာ ပုဗ္ဗဘာဂေါ လက္ခိယတိ၊ တိဝိဓေန အဇ္ဈုပေက္ခနေန မဇ္ဈံ လက္ခိယတိ၊ စတုဗ္ဗိ- ဓာယ သမ္ပဟံသနာယ ပရိယောသာနံ လက္ခိယတိတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဒသ လက္ခဏာနိ”တိ။

ပါရိဗန္ဓကတောတိ^၃ နိဝရဏသင်္ခါတပါရိဗန္ဓကတော ဝိသုဒ္ဓတ္တာ ဂေါတြဘု- ပရိယောသာနံ ပုဗ္ဗဘာဂဇေနစိတ္တံ “စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ”တိ ဝုစ္စတိ။ တဏှာ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ တံ စိတ္တံ မဇ္ဈိမံ သမာဓိနိမိတ္တသင်္ခါတံ အပ္ပနာသမာဓိံ တဒတ္ထာယ ဥပဂစ္ဆမာနံ ကေသန္တတိဝသေန ပရိဏာမေန္တံ ပဋိပဇ္ဇတိ နာမ။ ဧဝံ ပဋိပန္နဿ တဿ တတ္ထ

၁-အာပစယတော (က) ၂-ဥပ္ပါဒက္ခဏေ (က) ၃-ပါရိပန္နိကတော။ (အဋ္ဌကထာယံ)

သမထနိမိတ္တေပက္ခန္ဓနံ တဗ္ဘာဝုပဂမနံ ဟောတီတိ ကတွာ “တတ္ထ ဝိတ္တပက္ခန္ဓန” နှိ
 ဝုစ္ဆတိ။ ဧဝံ တာဝ ပဌမဇ္ဈာနပ္ပါဒက္ခဏေ ဧဝံ အာဂမနဝသေန ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ
 ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧဝံ ဝိသုဒ္ဓဿ အပ္ပနာပုတ္တဿ ပုန ဝိသောဓနေ ဗျာပါရာဘာဝါ
 အဇ္ဈုပေက္ခနံ ဟောတိ။ သမထပုဋိပန္နတ္တာ ပုန သမာဓာနေ ဗျာပါရာဘာဝါ စ
 သမထပုဋိပန္နဿ အဇ္ဈုပေက္ခနံ ဟောတိ။ ကိလေသသံသဂ္ဂံ ပဟာယ ဧကန္တေန
 ဥပဋ္ဌိတတ္တာ ပုန ဧကတ္ထုပဋ္ဌာနေ ဗျာပါရာသမ္ဘဝတော ဧကတ္ထုပဋ္ဌာနဿ
 အဇ္ဈုပေက္ခနံ ဟောတိ။ တတ္ထ ဇာတာနန္တိ တသ္မိံ စိတ္တေ ဇာတာနံ သမာဓိ-
 ပညာနံ ယုဂနဋ္ဌဘာဝေန အနတိဝတ္တနဋ္ဌေန နာနာကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တတ္တာ။
 သဒ္ဓါဒိနံ ဣန္ဒြိယာနံ ဝိမုတ္တိရသေနဧကရသဋ္ဌေန အနတိဝတ္တနေကသဘာဝါနံ
 တေသံ ဒွိန္ဒ ဥပဂတံ တဇ္ဇံ တဿာရူပံ တဒနရူပံ ဝိရိယံ တထာ စိတ္တံ ယောဂီ
 ဝါဟေတိ ပဝတ္တေတီတိ ကတွာ တပုပဂဝိရိယဝါဟနဋ္ဌေန စ ဝိသေသ-
 ဘာဂိယဘာဝတ္တာ အာသေဝနဋ္ဌေန စ သပ္ပဟံသနာ ဟောတီတိ အတ္ထော
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ အပိစေတ္ထ “အနန္တရာတိတံ ဂေါတြဘူမိတ္ထံ ဧကသန္တတိဝသေန
 ပရိဏာမေန္တံ ပဋိပဇ္ဇတိ နာမာ” တိ လိခိတံ။ တတ္ထ ဟိ ပရိဏာမေန္တံ ပဋိ-
 ပဇ္ဇတီတိ တောနိ ဝစနာနိ အတိတဿ န သမ္ဘဝန္တိ၊ ယဉ္စ တဒနန္တရံ လိခိတံ
 “အပ္ပနာသမာဓိစိတ္တံ ဥပဂစ္ဆမာနံ ဂေါတြဘူမိတ္ထံ တတ္ထ ပက္ခန္ဓတိ နာမာ” တိ။
 ဣမိနာပိ တံ န ယုဇ္ဇတိ၊ “ပဋိပတ္တိက္ခဏေ ဧဝံ အတိတ” နှိ ဝုတ္တတ္တာ “ဂေါတြဘူ-
 မိတ္ထံ တတ္ထပက္ခန္ဓတိ” တိ ဝစနမေဝ ဝိရုဇ္ဈတီတိ အာစရိယော။ “ဧကစိတ္တက္ခဏိ-
 ကမ္ပိ လောကုတ္တရစိတ္တံ အာသေဝတိ ဘာဝေတိ ဗဟုလိကရောတိ” တိ ဝုတ္တတ္တာ
 “ဧကစိတ္တက္ခဏိကဿာပိဈာနဿ တောနိ ဒသ လက္ခဏာနိ” တိ ဝုတ္တံ။ “တတော
 ပဋ္ဌာယ အာသေဝနာ ဘာဝနာ ဝေါ” တိ ပိ ဝုတ္တံ။ “အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္နန္တိ အဓိဋ္ဌာနေန
 သဟဂတ” နှိ လိခိတံ။ တဿတ္ထော—ယဉ္စ “အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနသမ္ပိ-
 တ” နှိ ဝုတ္တံ၊ တံ တေသံ တိဏ္ဏမ္ပိ ကလျာဏကတယ သမန္တာဂတတ္တာ တိဝိဇ-
 ကလျာဏကတဉ္စ။ ဧဝံ တိဝိဇစိတ္တံ တဒဂေါမုလကာနံ ဂုဏာနံ၊ ဥပရိဈာနာဓိ-
 ဂမဿ ဝါ ပဒဋ္ဌာနဋ္ဌေန အဓိဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊ တသ္မာစိတ္တဿ အဓိဋ္ဌာနဘာဝေန
 သမ္ပန္နတ္တာ အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္နံ နာမာတိ။

အဗ္ဗမာသံ ပဋိသလ္လိယီတုန္တိ ဧတ္ထ အာစရိယာ ဝေမာဟု “ဘိက္ခုနံ အဉ္စ-
 မညဝဒေဿနသဝနသမ္ဘဝေ သတ္တုနော သတိ တဿ ဥပဒ္ဓဝဿ အဘာဝေ
 ဥပါယာဇာနနတော ‘အယံ အသဗ္ဗညူ’ တိ ဟေတုပတိရူပကမဟေတုံ ဝတွာ
 ဓမ္မိဿရဿာပိ တထာဂတဿ ကမ္မေသုနိဿရိယံ အသမ္ပုဇ္ဈမာနာ အသဗ္ဗ-
 ဒဿိတမဓိစ္စမောဟာ ဗဟုဇနာ အဝိစိပရယနာ ဘဝေယျံ၊ တသ္မာ သော

ဘဂဝါ ပဂေဝ တေသံ ဘိက္ခုနံ အညမညံ ဝဓောနဘာဝံ ဥတုတဒဘာဝေါ-
ပါယာဘာဝံ ပန သုဝိနိစ္ဆိနိတွာ တတ္ထ ပုထုဇ္ဇနာနံ သုဂတိလာဘဟေတု-
မေဝေကံ ကတွာ အသုဘဒေသနာယ ဝါ ရူပသဗ္ဗဒဿနသဝနေဟိ နိပ္ပ-
ယောဇနေဟိ ဝိရမိတွာ ပဂေဝ တတော ဝိရမဏတော၊ သုဂတိလာဘဟေတု-
ကရဏတော၊ အဝဿံ ပညာဝိတဗ္ဗာယ တဘိယပါရာဇိကပညတ္တိယာ ဝတ္ထာ-
ဂမဒဿနတော စ အတ္တနော သဗ္ဗဒဿိတံ ပရိက္ခကာနံ ပကာသေန္တော ဝိယ
တမဒ္ဓမာသံ ဝေနယျဟိတနိပ္ပတ္တိယာ ဖလသမာပတ္တိယာ အဝကာသံ ကတွာ
ဝိဟရိတုကာမော ‘ဣန္ဒြာမဟံ ဘိက္ခဝေ အဒ္ဓမာသံ ပဋိသန္ဓိယိတု’ နှိအာဒိ-
မာဟာ”တိ။ အာစရိယာ နာမ ဗုဒ္ဓဗိက္ခုတ္တေရဓမ္မသိရိတ္တေရဥပတိဿတ္တေရာ-
ဒယော ဂဏပါမောက္ခာ၊ အဋ္ဌကထာစရိယဿ စ သန္တိကေ သုတပုဗ္ဗာ။
တတော အညေ ဧကေတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ “သဂေန ကာယေန အနိယန္တိ။ပ။
ဘဝိဿန္တိ”တိ ဣဒံ ပရတော “ယေ တေ ဘိက္ခု အဝိတရာဂါ၊ တေသံ တသ္မိံ
သမယေ ဟောတိ ဧဝ ဘယံ၊ ဟောတိ လောမဟံသော၊ ဟောတိ ဆန္တိ-
တတ္ထ” နှိ ဣမိနာ န ယုဇ္ဇတိ၊ ဣဒဉ္စ ဘဂဝတော အသုဘကထာရမ္မဏပု-
ယောဇနေန န သမေတိတိ စေ? န, တဒတ္ထာဇာနနတော။ သဂေန ကာယေန
အနိယန္တာနမ္ပိ တေသံ အရိယမဂ္ဂေန အပ္ပဟိနသိနေဟတ္တာ ဒီဏာသဝါနံ ဝိယ
မရဏံ ပဋိစ္စ အဘယံ န ဟောတိ၊ ဘယဉ္စ ပန အသုဘဘာဝနာ-
နယောဂါနဘာဝေန မန္တိဘူတံ အနနိယန္တာနံ ဝိယ န မဟန္တံ ဟုတွာ စိတ္တံ
မောဟေသိ။ အပါယုပဂေ တေ သတ္တေ နာကာသိတိ ဧဝမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။
အထ ဝါ ဣဒံ ပုရိမဿ ကာရဏဝစနံ၊ ယသ္မာ တေသံ တသ္မိံ သမယေ
ဟောတိ ဧဝ ဘယံ၊ ဆန္တိတတ္ထံ၊ လောမဟံသော စ၊ တသ္မာ “တေန ခေါ ပန
သမယေန ဘဂဝါ အသုဘကထံ ကထေတိ”တိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ။

အထ ဝါ သဂေန ကာယေန အနိယန္တာနမ္ပိ တေသံ ဟောတိ ဧဝ ဘယံ၊
မဟာနဘာဝါ ဝိတရာဂါတိ ဒီဏာသဝါနံ မဟန္တံ ဝိသေသံ ဒသေတိ၊ အတိ-
ဒုပ္ပသဟေယျမိဒံ မရဏဘယံ၊ ယတော ဧဝံဝိဓာနမ္ပိ အဝိတရာဂတ္တာ ဘယံ
ဟောတိတိပိ ဒသေတိ။ တဒညေ တေသံ ဘိက္ခုနံ ပဉ္စသတာနံ အညတရာ။
တေနဒံ ဒီပေတိ “တံ တထာ အာဂတံ အသိဟတ္ထံ ဝဓကံ ပဿိတွာ
တဒညေသမ္ပိ ဟောတိ ဧဝ ဘယံ၊ ပဂေဝ တေသန္တိ ကတွာ ဘဂဝါ ပဌမ-
မေဝ တေသံ အသုဘကထံ ကထေသိ၊ ပရတော တေသံ နာဟေသိ။ ဧဝံ
မဟာနိသံသာ နေသံ အသုဘကထာ အာသိ”တိ။ ယော ပနေတ္ထ ပစ္စိမော

နယော၊ သော “တေသု ကိရ ဘိက္ခုသု ကေနစိပိ ကာယဝိကာရော ဝါ ဝစိ-
ဝိကာရော ဝါ န ကတော၊ သဗ္ဗေ သတာ သမ္ပဇာနာ ဒက္ခိဏေန ပဿေန
နိပဇ္ဇိသု”တိ ဣမိနာ အဋ္ဌကထာဝစနေန သမေတိ။

အပရေ ပနာဟူတိ ကုလဒ္ဓိပဋိသေနေတ္ထံ ဝုတ္တံ။ “အယံ ကိရ လဒ္ဓိ”တိ ဝစနံ
“မာရဓေယျံ နာတိက္ကမိဿတိ”တိ ဝစနေန ဝိရုဇ္ဈတိတိ စေ? န ဝိရုဇ္ဈတိ။ ကထံ?
အယံ ဘိက္ခု အဃာတေန္တော မာရဝိသယံ အတိက္ကမိဿတိ အကုသလ-
ကရဏတော စ။ ဃာတေန္တော ပန မာရဓေယျံ နာတိက္ကမိဿတိ ဗလဝတ္တံ
ကမ္မဿာတိ သယံ မာရပက္ခိကတ္တာ ဧဝံ စိန္တေတွာ ပန “ယေ န မတာ၊ တေ
သံသာရတော န မုတ္တာ”တိ အတ္တနော စ လဒ္ဓိ၊ တသ္မာ တံ တတ္ထ ဥဘယေသံ
မဂ္ဂေ နိယောဇေန္တိ ဧဝမာဟ၊ တေနော “မာရပက္ခိကာ မာရေန သမာနလဒ္ဓိ-
ကာ”တိ အဝတွာ “မာရဿာ နဝတ္တိကာ”တိ ဝုတ္တာ။ “ဣမိနာ ကိ” ဝုတ္တံ
ဟောတိ? ယသ္မာ မာရဿ အနဝတ္တိ၊ တသ္မာ ဧဝံ စိန္တေတွာပိ အတ္တနော
လဒ္ဓိဝသေန ဧဝမာဟာ”တိ ကေစိ လိခန္တိ။ မမ သန္တိကေ ဧကတော
ဥပဋ္ဌာနမာဂစ္ဆန္တိ၊ အတ္တနော အတ္တနော အာစရိယုပဇ္ဈာယာနံ သန္တိကေ
ဥဒ္ဓေသာဒိ” ဂဏှာတိ။

အာနာပါနဿတိသမာဓိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၆၅။ အယမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေတိ ဣမိနာ ကိ” ဒဿေတိ? ယေသံ ဧဝမဿ
“ဘဂဝတာ အာစိက္ခိတကမ္မဋ္ဌာနာနယောဂပစ္စယာ တေသံ ဘိက္ခုနံ ဇီဝိတက္ခ-
ယော အာသိ”တိ၊ တေသံ တံ မိစ္ဆာဂါဟံ နိသေဇေတိ။ ကေဝလံ တေသံ ဘိက္ခုနံ
ပုဗ္ဗေ ကတကမ္မပစ္စယာဝ ဇီဝိတက္ခယော အာသိ၊ ဣဒံ ပန ကမ္မဋ္ဌာနံ တေသံ
ကေသန္တိ အရဟတ္တပ္ပတ္တိယာ၊ ကေသန္တိ အနာဂါမိသကဒါဂါမိသောတာပတ္တိ-
ဖလပ္ပတ္တိယာ၊ ကေသန္တိ ပဌမဇ္ဈာနာဓိဂမာယ၊ ကေသန္တိ ဝိက္ခမ္ဘနတဒဂ်ပ္ပဟာ-
နေန အတ္တသိနေဟပရိယာဒါနာယ ဥပနိဿယော ဟုတွာ၊ ကေသန္တိ သုဂတိယံ
ဥပ္ပတ္တိယာ ဥပနိဿယော အဟောသီတိ သာတ္ထိကာဝ မေ အသုဘကထာ၊
ကိန္တု “သာဓု ဘန္တေ ဘဂဝါ အညံ ပရိယာယံ အာစိက္ခာတူ”တိ အာနန္တေန
ယာစိတတ္တာ အညံ ပရိယာယံ အာစိက္ခာမိ၊ ယထာ ဝေါ ပုဗ္ဗေ အာစိက္ခိတအသု-
ဘကမ္မဋ္ဌာနာနယောဂါ၊ ဧဝံ အယမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေတိ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
“အဿာသဝသေန ဥပဋ္ဌာနံ သတိ”တိ ဝုတ္တံ။ သာ ဟိ တံ အဿာသံ၊ ပဿာသံ
ဝါ အာရမ္မဏံ ကတွာ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ အပရဘာဂေ ပန အဿာသပဿာသ-
ပဘဝနိမိတ္တံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဥပဋ္ဌာတိတိ စ တထာ ဝုတ္တာ။

အသုဘေ ပဝတ္တံ အသုဘန္တိ ဝါ ပဝတ္တံ ဘာဝနာကမ္မံ အသုဘကမ္မံ၊
တဒေဝ အညဿ ပုနပျုနံ ဥပ္ပဇ္ဇနကဿ ကာရဏဋ္ဌေန ဌာနတ္တာ အသုဘ-
ကမ္မဌာနံ၊ အာရမ္မဏံ ဝါ အသုဘကမ္မဿ ပဒဋ္ဌာနဋ္ဌေန ဌာနန္တိ အသုဘ-
ကမ္မဌာနန္တိ ဣမ အသုဘဇ္ဈာနံ၊ တေနေဝ “ဩဠာရိကာရမ္မဏတ္တာ”တိ ဝုတ္တံ။
ပဋိဝေဝေသေနာတိ ဝိတက္ကာဒိအင်္ဂပဋိလာဘဝသေန။ အာရမ္မဏသန္တတ-
ယာဘိ အနုက္ကမေန သန္တကာလံ ဥပါဒါယ ဝုတ္တကာယဒရေပုဋိပဿ နိဝသေန
နိဗ္ဗုတော။ ပရိကမ္မံ ဝါတိ ကသိဏပရိကမ္မံ ကိရ နိမိတ္တုပ္ပါဒပရိယောဿနံ။
တဒါ ဟိ နိရဿာဒတ္တာ အသန္တံ၊ အပ္ပဏိဟိတဉ္စ။ ယထာ ဥပစာရေ နိဝရဏ-
ဝိဂမေန၊ အင်္ဂပါတုဘာဝေန စ သန္တတာ ဟောတိ၊ န တထာ ဣမ၊ ဣဒံ ပန
“အာဒိသမန္တာဟာရတော”တိ ဝုတ္တံ။ ဒုတိယဝိကပ္ပေ အသေစနကောတိ
အဘိတ္တိကဓော၊ တေန ဝုတ္တံ “ဩဇေန္တော”တိ။ စေတသိကသုခံ ဈာနက္ခဏေပိ
အတ္ထိ၊ ဧဝံ သန္တေပိ “ဥဘောပိ ဈာနာ ဝုဋ္ဌိတဿေဝ ဂဟေတဗ္ဗာ”တိ ဝုတ္တံ။
သမသေန သကသန္တာနေ အဝိက္ခန္တိတေ။ ဣတရဏာ ပါပကာနံ ဈာနေန
သဟုပ္ပတ္တိ သိယာ။ ခန္ဓာဒိနံ လောကုတ္တရပါဒကတ္တာ နိဗ္ဗေဘောဂိယံ၊ ဝိသေ-
သေန ယဿ နိဗ္ဗေဘောဂိယံ ဟောတိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝါ။ “အနိစ္စာနုပဿီတိ-
အာဒိစတုက္ကဝသေန အနုပုဗ္ဗေန အရိယမဂ္ဂဝုဗ္ဗိပ္ပတ္တော သမုတ္တိန္တတိ၊ သေသာန-
မေတံ နတ္ထိ”တိ လိခိတံ။

တထာဘာဝပဋိသေခနော ဓာတိ သောဠသဝတ္ထုကဿ တိတ္ထိယာနံ နတ္ထိ-
တာယ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗပဌမာနံ ပန စတုန္တံ ပဒါနံ ဝသေန လောကီယဇ္ဈာနမေဝ
တေသံ အတ္ထိ၊ တသ္မိံ လောကုတ္တရပဒဋ္ဌာနံ နတ္ထိ ဝေ။ “ဖလမုတ္တမန္တိ ဖလေ
ဥတ္တမ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဥတုတ္တယာနုကူလန္တိ ဂိမေ အရညေ၊ ဟေမန္တေ ရုက္ခမူလေ၊
ဝသန္တကာလေ သုညာဂါရေ ဂတော။ သေမှဓာတုကဿ အရညံ၊ ဝိတ္တ-
ဓာတုကဿ ရုက္ခမူလံ၊ ဝါတဓာတုကဿ သုညာဂါရံ အနုကူလံ။ မောဟစရိ-
တဿ အရညံ အနုကူလံ မဟာအရညေ စိတ္တံ န သင်္ကေတိ၊ ဒေါသစရိတဿ
ရုက္ခမူလံ၊ ရာဂစရိတဿ သုညာဂါရံ။ ဌာနစက်မာနိ ဥဒ္ဓစ္စပက္ခိကာနိ၊ သယနံ
လိနပက္ခိကံ၊ ပလ္လင်္ကာဘုဇနေန နိသဇ္ဇာယ ဒဠဘာဝံ၊ ဥဇုကာယံ ပဏိဓာနေန
အဿာသပဿာသာနံ ပဝတ္တနသုခံ “ပရိမုခံ သတိ”န္တိ ဣမိနာ အာရမ္မဏပရိဂ္ဂဟ-
ပါယံ ဒဿေတိ။ ကာရီတိ ကရဏသီလော။ တေဿ ဝိဘဏ် “အဿသတိ
ပဿသတိ”တိ အဝတ္တာ “သတော ကာရီ”တိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ “အဿသတိ

ပဿသတိ”တိ ဝုတ္တေ “ပဌမစတုက္ကံ ဧဝံ လမ္ဘတိ၊ န သေသာနီ”တိ စ “ဒီဃံ အဿာ-
သဝသေနာတိ အလောပသမာသံ ကတွာ” ဣတိ စ “ဧကတ္ထတာယ အဝိက္ခေပ”န္တိ
စ “အသန္တောဂဝသေန ပဇာနတော”တိ စ “တေန ဉာဏေနာ”တိ စ “ပဇာန-
တောတိ ဝုတ္တဉာဏေနာ”တိ စ “သတော ကာရီတိ သတိသမ္ပဇညာဟိ ကာရီ”တိ
စ “ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိနော အဿာသာဝ ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿိအဿာသာ”တိ စ
လိခိတံ။ ဥပ္ပဋ္ဌိပါဠိယာ အာဂတမ္ပိ ယုဇ္ဇတေဝ၊ တေန ဌာနေနံ ပဋိသိဋ္ဌိ။ တာလုံ
အာဟစ္စ နိဗ္ဗာယနတော ကိရ ပေါဟကော သမ္ပတိဇာတောဝ ခိပိတသဒ္ဓိ
ကရောတိ၊ ဆန္တပါမောဇ္ဇဝသေန ဆ ပုရိမာ တယောတိ နဝ။ ဧကေနာကာ-
ရေနာတိ အဿာသဝသေန ဝါ ပဿာသဝသေန ဝါ ဧဝံ အာနာပါနဿတိ
ဘာဝယတော ကာယေ ကာယာနုပဿနာသတိကမ္ပဋ္ဌာနဘာဝနာ သမ္ပဇ္ဇတိ။

ကာယောတိ အဿာသပဿာသာ။ ဥပဋ္ဌာနံ သတိ။ ဒီဃန္တိ သီဃံ ဂတံ
အဿာသပဿာသံ။ အဋ္ဌါနသင်္ခါတေတိ ကာလသင်္ခါတေဝိယ ကာလကောဋ္ဌာ-
သေတိ အတ္ထော၊ ဒီဃကာလေ ဝါတိ အတ္ထော။ ဧကော ဟိ အဿာသမေ-
ဂူပလက္ခေတိ၊ ဧကော ပဿာသံ၊ ဧကော ဥဘယံ၊ တသ္မာ “ဝိဘာဂံ အကတွာ”တိ
ဝါ ဝုတ္တံ၊ ဆန္တောတိ ဧဝံ အဿာသတော၊ ပဿာသတော စ အဿာဒေါ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဝသေန ကတ္ထုကမျတာဆန္တော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တတော
ပါမောဇ္ဇန္တိ။ အဿာသပဿာသာနံ ဒုဝိညေယျဝိသယတ္တာ ဓိတ္တံ ဝိဝတ္တတိ၊
ဂဏနံ ပဟာယ ဖုဋ္ဌဋ္ဌာနမေဝ မနသိ ကရောန္တဿ ကေဝလံ ဥပေက္ခာဝ
သဏ္ဌာတိ။ စက္ကာရော ဝဏ္ဏာတိ “ပတ္တဿ တယော ဝဏ္ဏာ”တိ အာဒိသု ဝိယ
စက္ကာရော သဏ္ဌာနာတိ အတ္ထော။

တထာဘူတဿာတိ အာနာပါနဿတိ ဘာဝယတော။ သံဝရောတိ
သတိသံဝရေ။ အထ ဝါ ပဌမေန ဈာနေန နီဝရဏာနံ၊ ဒုတိယေန
ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ တတိယေန ပီတိယာ၊ စတုတ္ထေန သုခဒုက္ခာနံ၊ အာကာသာ-
နဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ ရူပသညာယ၊ ပဋိသသညာယ၊ နာနတ္ထသညာယ
ဝါ ပဟာနံ။ “သီလန္တိ ဝေရမဏိ သီလံ စေတနာ သီလံ သံဝရော သီလံ
အဝီတိက္ကမော သီလ”န္တိ၊ ဝုတ္တဝိနိနာပေတ္တ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ “အတ္ထတော
တထာ တထာ ပဝတ္တဓမ္မော ဥပဓာရဏသမာဓာနသင်္ခါတေန သီလနဋ္ဌေန
သီလန္တိ ဝုစ္စန္တိ”တိ ဝုတ္တံ။ တထာ “အယံ ဣမသ္မိ” အတ္ထေ အဓိပ္ပေတာ
သိက္ခာ”တိ ဧတ္ထာပိ စေတနာသီလမေဝ၊ ကတ္ထမိ ဝိရတိသီလမ္ပိတိ အတ္ထော
ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အညထာ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇေသုပိ သိက္ခာပဒေသု ဝိရတိပ္ပသင်္ဂေါ

ကဏ္ဍ] ၃-တတိယပါရာဇိက အာနာပါနဿတိသမာဓိကထာဝဏ္ဏနာ ၁၅၁

အဟောသိ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတီတိ ကတွာ တဿာပိ
ဝိရတိပ္ပသင်္ဂေါ။ တသ္မိံ အာရဗ္ဗဏေတိ အာနာပါနာရမ္ပဏေ။ တာယ
သတိယာတိ တတ္ထ ဥပ္ပန္နသတိယာ။ “တေန မနသိကာရေနာတိ အာဝဇ္ဇ-
နေနာ”တိ လိခိတံ။ ဧတေန နာနာဝဇ္ဇနပ္ပဝတ္တိဒီပနတော နာနာဇဝနဝါရေဟိပိ
သိက္ခတိ နာမာတိ ဒီပိတံ ဟောတိ၊ ယေန ပန မနသိကာရေန ဝါ။ ဉာဏုပ္ပါ-
ဒနာဒိဿတိ ဧတ္ထ အာဒိသဗ္ဗေန ယာဝ ပရိယောသနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “တကြာတိ
တသ္မိံ အာနာပါနာရမ္ပဏေ။ ဧဝန္တိ ဣဒါနိ ဝတ္တဗ္ဗနယေနာ”တိ လိခိတံ။
တကြာတိ တေသံ အဿာသပဿာသာနံ ဝါ။ တဉ္စိ “ပုဗ္ဗေ အပရိဂ္ဂဟိတ-
ကာလေ”တိ ဣမိနာ သုဠု သမေတိ။ “ပဌမဝါဒေါဒိဃဘာဏကာနံ။ တေ ဟိ
‘ပဌမဇ္ဈာနံ လဘိတွာ နာနာသနေ နိသိဒိတွာ ဒုတိယတ္ထာယ ဝါယာမတော
ဥပစာရေ ဝိတက္ကဝိစာရဝသေန ဩဠာရိကစိတ္တပ္ပဝတ္တိကာလေ ပဝတ္ထအဿာ-
သပဿာသဝသေန ဩဠာရိကာ’တိ ဝဒန္တိ။ ‘မဇ္ဈိမဘာဏကာ ဈာနလာဘိဿ
သမာပဇ္ဇနကာလေ၊ ကောသနပဋိလာဘေ’ စ ဥပရူပရိ စိတ္တပ္ပဝတ္တိယာ သန္တ-
ဘာဝတော ပဌမတော ဒုတိယဿုပစာရေ သုခုမတံ ဝဒန္တိ’တိ လိခိတံ။

ဝိပဿနာယံ ပနာတိ စတုဓာတုဝဝတ္ထာနမုခေန အဘိနိဝိဋ္ဌဿ အယံ
ကမော၊ အညဿ စာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧတ္တကံ ရူပံ၊ န ဣတော အညန္တိ ဒဿနံ
သန္တာယ “သကလရူပပရိဂ္ဂဟေ”တိ ဝုတ္တံ။ ရူပါရူပပရိဂ္ဂဟေတိ ဧတ္ထ အနိစ္စ-
တာဒိလက္ခဏာရမ္ပဏိကဘင်္ဂါနုပဿနတော ပဘုတိ ဗလဝတီ ဝိပဿနာ။ ပုဗ္ဗေ
ဝုတ္တနယေနာတိ သဗ္ဗေသံယေဝ ပန မတေန အပရိဂ္ဂဟိတကာလေတိ-
အာဒိနာ။ သောနော နာမ ဝိဿဇ္ဇနံ။ အဿာတိ “ပဿန္တယံ ကာယ-
သင်္ခါရ”န္တိ ပဒဿ။

ပုရတော နမနာ အာနမနာ။ တိရိယံ နမနာ ဝိနမနာ။ သုဠု နမနာ
သန္တမနာ။ ပစ္စာ နမနာ ပဏမနာ။ ဇာဏုကေ ဂဟေတွာ ဌာနံ ဝိယ
ဣဇ္ဇနာတိ အာနမနာဒိနံ အာဝိဘာဝတ္ထမုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယထာရူပေဟိ
အာနမနာဒိ ဝါ ကမ္မနာဒိ ဝါ ဟောတိ၊ တထာရူပေ ပဿန္တယန္တိ သမ္ပန္နော။
ဣတိ ကိရုတိ ဣတိ စေ။ ဧဝံ သန္တေတိ သန္တသုခုမဗ္ဗိ စေ ပဿန္တတိ။ ပဘာ-
ဝနာတိ ဥပ္ပါဒနံ။ အဿာသပဿာသာနံ ဝူပသန္တတ္တာ အာနာပါနဿတိ-
သမာဓိဿ ဘာဝနာ န ဟောတိ။ ယသ္မာ တံ နတ္ထိ၊ တသ္မာ န သမာပဇ္ဇတိ၊
သမာပတ္တိယာ အဘာဝေန န ဝုဠဟန္တိ။ ဣတိ ကိရုတိ ဧဝမေတံ တာဝ ဝစနန္တိ

တဒေဝံ။ သဒ္ဓေါဝ သဒ္ဓနိမိတ္တံ။ “သတော အဿသတိ သတော ပဿသတိ”တိ ပဒါနိ ပတိဋ္ဌပေတွာ ဒုတ္တိံသပဒါနိ စက္ကာရိ စတုက္ကာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

အပ္ပဋိဝိဋ္ဌနန္တိ တေသံ ကိလေသာနံ အနုပ္ပါဒနံ ကိဉ္ဇာပိ စေတိယင်္ဂဏ-
ဝတ္ထာဒိနိပိ အတ္ထတောပါတိမောက္ခသံဝရသီလေ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ “ယဿ သိယာ
အာပတ္တိ”တိ^၁ ဝစနတော။ တထာပိ “န တာဝ သာရိပုတ္တ သတ္တာ သာဝကာနံ
သိက္ခာပဒံ ပညပေတိ ဥဒ္ဓိသတိ ပါတိမောက္ခံ၊ ယာဝ န ဣဓေကစ္စေ အာသ-
ဝဋ္ဌာနိယာ ဓမ္မာ သံဃေ ပါတုဘဝန္တိ”တိ ဧတ္ထ အနဓိပ္ပေတတ္တာ “အာဘိ-
သမာစာရိက”န္တိ ဝုတ္တံ။ “ယံ ပနေတ္ထ အာပတ္တိဋ္ဌာနိယံ န ဟောတိ၊ တံ အဓိဿ-
မေဝါ”တိ ဝုတ္တံ။

ယထာဝုတ္တေနာတိ ယောဂါနုယောဂကမ္မဿ ပဒဋ္ဌာနတ္တာ။ သဗ္ဗဟူက-
ဝုတ္တိ အဋ္ဌပရိက္ခာရိကော။ ပဉ္စသန္တိကံ ကမ္မဋ္ဌာနန္တိ ဧတ္ထ ဈာနဗျူ နိမိတ္တဗျူ
တဒတ္ထဇောတိကာပိ ပရိယတ္တိ ဣဓ ကမ္မဋ္ဌာနံ နာမ။ ဂမနာဂမနသမ္ပန္နတာဒိ
သေနာသနံ။ သံကိလိဋ္ဌစီဝရဓောဝနာဒယော ခုဒ္ဒကပလိဗောဓာ။ “အန္တရာ
ပတိတံ န ခေါ”တိ ဝိကမ္ပတိ။

အဇ္ဈတ္တံ ဝိက္ခေပဂတေနာတိ နိယကဇ္ဈတ္တေ ဝိက္ခေပဂတေန။ သာရဉ္ဇါ
အသမာဟိတတ္တာ။ ဥပနိဗန္ဓနထန္တမူလံ နာမ နာသိကဂ္ဂံ၊ မုခနိမိတ္တံ ဝါ။
တတ္ထေဝါတိ နာသိကဂ္ဂါဒိနိမိတ္တေ။ “ဒေါလဘလကဿ ဧကပဿေ ဧဝ
ဥဘော ကောဋိယော မဇ္ဈန္တ ပဿတိ”တိ ဝဒန္တိ။

ဣဓ ပနာတိ ကကစူပမေ။ ဒေသတောတိ ဖုသနကဋ္ဌာနတော။ “နိမိတ္တံ
ပဋ္ဌပေတဗ္ဗန္တိ နိမိတ္တေ သတိ ပဋ္ဌပေတဗ္ဗာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဂရူဟိ ဘာဝေတဗ္ဗတ္တာ
ဂရူကဘာဝနံ။ ဧကစ္စေ အာဟူတိ ဧကစ္စေ ဈာယိနော အာဟု။

“သညာနာနတာယာ”တိ ဝစနတော ဧကစ္စေဟိ ဝုတ္တဗျူ ပမာဏမေဝ၊
သင်္ဂဟိတော ပဋ္ဌာယ အဋ္ဌကထာယ အနာဂတတ္တာ တထာ ဝုတ္တံ။ “မယံ
တာရကရူပံ န ခေါ ဥပဋ္ဌာတိ”တိအာဒိပရိကပ္ပေ အသတိပိ ဓာတုနာနတ္ထေန
တောသံ ဓာတုနံ ဥပ္ပတ္တိ ဝိယ ကေဝလံ ဘာဝယတော တထာ တထာ
ဥပဋ္ဌာတိ။ “န နိမိတ္တ”န္တိ ဝုတ္တံ န ဝဇ္ဇတိ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒတ္တာ”တိ ဝုတ္တံ။
ဣဗ္ဗဋ္ဌာနန္တိ ဣဓ ဝုတ္တပဋိဘာဂနိမိတ္တမေဝ။

နိမိတ္တေ ပဋိဘာဝေ။ နာနာကာရန္တိ “စတ္တာရော ဝဏ္ဏာ ဝတ္တန္တိ”တိ
ဝုတ္တနာနာဝိတေ။ ဝိဘာဝယန္တိ ဇာနိံ ပကာသယံ။ အဿာသပဿာသေတိ
တတော သမ္ဘုတေ နိမိတ္တေ၊ အဿာသပဿာသေ ဝါ နာနာကာရံ။
နိမိတ္တေ ဟိ စိတ္တံ ဌပေန္တောဝ နာနာကာရတဉ္စ ဝိဘာဝေတိ၊ အဿာသ-
ပဿာသေ ဝါ သကံ စိတ္တံ နိဗ္ဗတိတိ ဝုစ္စတိ။ တာရကရူပါဒိဝဏ္ဏတော။
ကက္ခဋ္ဌတ္တာဒိလက္ခဏတော။

အဋ္ဌကထာသု ပဋိက္ခိတ္တန္တိ အာသန္ဓဘဝဂ်တ္တာတိ ကာရဏံ ဝတ္တာ
သီဟဋ္ဌကထာသု ပဋိက္ခိတ္တံ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ ဆဋ္ဌေ သတ္တမေ ဝါ အပ္ပနာယ
သတိ မဂ္ဂဝိထိယံ ဖလဿ ဩကာသော န ဟောတိ၊ တသ္မာ။ ဣမ ဟောတူတိ
စေ? န၊ လောကီယပ္ပနာပိ ဟိ အပ္ပနာဝိထိမ္ပိ လောကုတ္တရေန သမာနဂတိကာ-
ဝါတိ ပဋိလဒ္ဓဇ္ဈာနောပိ ဘိက္ခု ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရတ္ထာယ ဈာနံ သမာပဋိတွာ
သတ္တာဟံ နိဿိဒိတုကာမော စတုတ္ထေ၊ ပဉ္စမေ ဝါ အပ္ပေတွာ နိဿိဒတိ၊ န
ဆဋ္ဌေ သတ္တမေ ဝါ။ တတ္ထ ဟိ အပ္ပနာ။ တတော ပရံ အပ္ပနာယ အာဓာရ-
ဘာဝံ န ဂစ္ဆတိ။ အာသန္ဓဘဝဂ်တ္တာ စတုတ္ထံ၊ ပဉ္စမံ ဝါ ဂစ္ဆတိ ထလေ
ဌိတဿဇော ဝိယ ဇေနာနမန္တရေ ဌိတတ္တာတိ ကိရ အာစရိယော။

ပုထုတ္တာရမ္ပဏာနိ အနာဝဇ္ဇိတွာ ဈာနဂါနေဝ အာဝဇ္ဇနံ အာဝဇ္ဇနဝသီ
နာမ။ တတော ပရံ စတုန္တံ၊ ပဉ္စန္တံ ဝါ ပစ္စဝေက္ခဏစိတ္တာနံ ဥပ္ပဇ္ဇနံ၊ တံ
ပစ္စဝေက္ခဏဝသီ နာမ။ ဘေနေဝ “ပစ္စဝေက္ခဏဝသီ ပန အာဝဇ္ဇနဝသီယာ
ဇေ ဝုတ္တာ”တိ ဝုတ္တံ။ သမာပဇ္ဇနဝသီ နာမ ယတ္ထကံ ကာလံ ဣစ္ဆတိ တတ္ထကံ
သမာပဇ္ဇနံ၊ တံ ပန ဣစ္ဆိတကာလပရိစ္ဆေဒံ ပတိဋ္ဌာပေတုံ သမတ္ထတာတိ။
“အဓိဋ္ဌာနဝသီယာ ဝုဋ္ဌာနဝသီနော အယံ နာနတ္ထံ အဓိဋ္ဌာနာနဘာဝေန ဇေနံ
ဇေတိ၊ ဝုဋ္ဌာနာနဘာဝေန ပန အဓိပ္ပေတတော အဓိကံ ဇေတိ”တိပိ ဝဒန္တိ။
အဝိစ ပထဝီကသိဏာဒိအာရမ္မဏံ အာဝဇ္ဇိတွာ ဇေနဉ္စ ဇေတွာ ပုန အာ-
ဝဇ္ဇိတွာ တတော ပဉ္စမံ ဈာနံ စိတ္တံ ဟောတိ၊ အယံ ကိရ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေါ။
ဘဂဝတော ပန အာဝဇ္ဇနသမနန္တရမေဝ ဈာနံ ဟောတိတိ သမ္ပ အနုဂဏ္ဌိပဒေ
ဝုတ္တံ။

“ဝတ္တုန္တိ ဟဒယဝတ္ထု။ ဒွါရန္တိ စက္ခာဒိ။ အာရမ္မဏန္တိ ရူပါဒိ”တိ လိဒိတံ။
ယထာပရိဂ္ဂဟိတရူပါရမ္မဏံ ဝါ ဝိညာဏံ ပဿတိ၊ အညထာပိ ပဿတိ။
ကထံ? “ယထာပရိဂ္ဂဟိတရူပဝတ္ထုဒွါရရမ္မဏံ ဝါ”တိ ဝုတ္တံ။ ယထာပရိဂ္ဂ-
ဟိတရူပေသု ဝတ္ထုဒွါရရမ္မဏာနိ ယဿ ဝိညာဏဿ၊ တံ ဝိညာဏံ

ယထာပရိဂ္ဂဟိတရူပဝတ္ထုဒါရာရမ္မဏံ တဗ္ဗိံ ပဿတိ၊ ဧကဿ ဝါ အာရမ္မဏ-
သဒ္ဓဿ လောပေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ စ မမ တက္ကော ဝိစာရေတွာဝ ဂဟေတဗ္ဗော။

တတော ပရံ တီသု စတုက္ကေသု ဒွေ ဒွေ ပဒါနိ ဧကမေကံ ကတွာ
ဂဏေတဗ္ဗံ။ သမထေန အာရမ္မဏတော ဝိပဿနာဝသေန အသမ္ဘော-
ဟတော ပီတိပဋိသံဝေဒနမေတ္ထ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “ဒုက္ခမေတံ ဉာဏ”န္တိအာဒီသု ပန
“အာရမ္မဏတော အသမ္ဘောဟတော”တိ ယံ ဝုတ္တံ၊ ဣမ တတော ဝုတ္တနယတော
ဥပ္ပုဋ်ပါဋိယာ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဟိ ယေန မောဟေန တံ ဒုက္ခံ ပဋိစ္စန္တံ၊ န ဥပဋ္ဌာတိ၊
တဿ ဝိဟတတ္တာ ဝါ ဧဝံ ပဝတ္တေ ဉာဏေ ယထာရမ္မိ ပစ္စဝေက္ခိတုံ ဣန္ဒြိယိန္ဒြိ-
တကာလေ သမတ္တဘာဝတော ဝါ ဒုက္ခာဒီသု တီသု အသမ္ဘောဟတော ဉာဏံ
ဝုတ္တံ။ နိရောဓေ အာရမ္မဏတော တံသမ္ပယုတ္တာ ပီတိပဋိသံဝေဒနာ အသမ္ဘော-
ဟတော န သမ္ဘဝတိ မောဟပ္ပဟာနာဘာဝါ၊ ပဋိသန္တိဒါပါဠိဝိရောဓတော စ။
တတ္ထ “ဒီယံ အဿာသဝသေနာ”တိအာဒိ အာရမ္မဏတော ဒဿေတုံ
ဝုတ္တံ။ တာယ သတိယာ တေန ဉာဏေန သာ ဝီတိ ပဋိသံဝိဒိတာ ဟောတိ
တဒါရမ္မဏဿ ပဋိသံဝိဒိတတ္တာတိ ဧတ္ထ အဓိပ္ပါယော။ “အာဝဇ္ဇတော”တိ-
အာဒိ အသမ္ဘောဟတော ပီတိပဋိသံဝေဒနံ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ အနိစ္စာဒိဝသေန
ဇာနတော၊ ပဿတော၊ ပစ္စဝေက္ခတော စ။ တဒဓိမုတ္တတာဝသေန အဓိဋ္ဌဟ-
တော၊ အဓိမုစ္စတော၊ တထာ ဝီရိယာဒိံ သမာဒဟတော ခဏိကသမာဓိနာ။

အဘိညေယျန္တိ ဉာတပရိညာယ။ ပရိညေယျန္တိ တိရဏပရိညာယ။ သဗ္ဗုဒ္ဓိ
ဒုက္ခသစ္စံ အဘိညေယျံ၊ ပရိညေယျဉ္စ။ တတြ စာယံ ပီတိတိ လိဒိတံ။
အဘိညေယျန္တိအာဒိ မဂ္ဂက္ခဏံ သန္ဓာယာဟာတိ ဝုတ္တံ။ မဂ္ဂေန အသမ္ဘောဟ-
သင်္ခါတဝိပဿနာကိစ္စနိပ္ပတ္တိတော မဂ္ဂေါပိ အဘိညေယျာဒိအာရမ္မဏံ ကရော-
န္တော ဝိယ ဝုတ္တော။ ဝိပဿနာဘူမိဒဿနတ္ထန္တိ သမထေ ကာယိကသုခါဘာဝါ
ဝုတ္တံ။ ဦးသု စိတ္တသင်္ခါရပဒေသုတိ စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ။ ပ။ သိက္ခတိ ပဿန္တယံ
စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ။ ပ။ သိက္ခတိတိ ဧတေသု။ မောဒနာဒိ သဗ္ဗံ ပီတိဝေဝစနံ။
အနိစ္စာနုပဿနာဒိ ကိလေသေ၊ တမ္မုလကေ ခန္ဓာဘိသင်္ခါရေ။ ဧဝံ ဘာဝိတောတိ
န စတုက္ကပဉ္စကဏ္ဍာနနိဗ္ဗတ္တနေန ဘာဝိတော။ ဧဝံ သဗ္ဗာကာရပရိပုဏ္ဏံ ကတွာ
ဘာဝိတော။ ဝိပဿနာမဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏကာလေသုပိ ပဝတ္တအဿာသမုခေနေဝ
သဗ္ဗံ ဒဿိတံ ဥပါယကုသလေန ဘဂဝတာ။

၁၆၀။ ကသ္မာ ဣဒံ ဝုစ္စတိ အမှေဟိတိ အဓိပ္ပါယော။

ပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ

၁၇၂။ ဥဿုက္ကဝေဓန္တိ ပါကဋသဒ္ဓသညာ ကိရ၊ သမာနကပဒန္တိ ဝုတ္တံ
 ဟောတိ။ “သုတ္တာ ဘုဇ္ဇန္တိ”တိ ဣတ္ထေ ဝိယ သဗ္ဗိစ္စ ဝေါရောပေတုကာမဿ
 သဗ္ဗိစ္စပဒံ ဝေါရောပနပဒဿ ဥဿုက္ကံ၊ သဇ္ဇေတနာ စ ဇီဝိတာ ဝေါရောပနဉ္စ
 ကေသေဝါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ န ကေဝလံ စေတသိကမတ္ထေနေဝ ဟောတိ၊
 ပယောဂေါပိ ဣန္ဒြိယဗ္ဗော ဝေါတိ ဒဿေတုံ ဝုတ္တာနီတိ ကိရဥပတိသတ္ထေရော။
 “ဇာနိတွာ သဇ္ဇာနိတွာ စေစ္စ အဘိဝိတရိတွာ”တိ ဝတ္ထဗ္ဗေ “ဇာနန္တော”ပ။
 ဝိတိက္ကမော”တိ ဝေါရောပနဉ္စ ဒဿိတံ၊ တဿ ဗျဉ္စနေ အာဒရံ အကတွာ
 အတ္ထော ဒဿိတော။ ဝိတိက္ကမသင်္ခါတတ္ထသိပ္ပိယာ ဟိ ပုရိမစေတနာ အတ္ထ-
 သာမိကာ ဟောတိ။ သဗ္ဗသုရမအတ္တဘာဝန္တိ ရူပံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ န အရူပံ။
 အတ္ထသင်္ခါတာနဉ္စ အရူပါနံ ခန္ဓဝိဘဏံ၊ ဝိယ ဣမ ဩဋ္ဌာရိကသုရမတာ
 အနဓိပ္ပေတာ။ မာတုကုန္တိသ္မိန္တိ ယေဘုယျဝစနံ၊ ဩပပါတိကမနုဿေပိ ပါရာ-
 ဇိကမေဝ၊ အရူပကာယေ ဥပက္ကမာဘာဝါ တဂ္ဂဟဏံ ကဿာတိ စေ?
 အရူပက္ခန္ဓေန သဗ္ဗိ တဿေဝ ရူပကာယဿ ဇီဝိတိန္ဒြိယသမ္ဘဝတော?။ တေန
 သဇီဝကောဝ မနုဿဝိဂ္ဂဟောပိ နာမ ဟောတိတိ သိဒ္ဓံ။ ဣတ္ထေ မာတုကုန္တိသ္မိန္တိ
 မနုဿမာတုယာ ဝါ တိရစ္ဆာနမာတုယာ ဝါ။ ဝုတ္တဉ္စ ပရိဝါရေ—

“ဣတ္ထိ” ဟနေ စ မာတရံ၊ ပုရိသဉ္စ ပိတရံ ဟနေ။
 မာတရံ ပိတရံ ဟန္တာ၊ န တေနာနန္တရံ ဖုသေ။
 ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ”တိ။

ပဌမန္တိ ပဋိသန္ဓိစိတ္တမေဝ။ ကေဘဝပရိယာပန္နာယ ဟိ စိတ္တသန္တတိယာ
 ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ပဌမစိတ္တံ နာမ။ စုတိစိတ္တံ ပဋိမံ နာမ။ အညဿာ အနမတဂ္ဂေ
 သံသာရေ ပဌမစိတ္တံ နာမ နတ္ထိ ဝိနာ အနန္တရသမနန္တရနတ္ထိဝိဂတပစ္စယေဟိ
 စိတ္တုပ္ပတ္တိယာ အဘာဝတော။ ဘာဝေ ဝါ နဝသတ္တပါတုဘာဝဒေါသပ္ပသင်္ဂေါ။
 အယံ သဗ္ဗပဌမော မနုဿဝိဂ္ဂဟောတိ ကိဉ္ဇာပိ ဣမံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတုံ
 န သက္ကာ၊ တံ အာဒိ ကတွာ သန္တတိယာ ယာဝ မရဏာ ဥပ္ပဇ္ဇနကမနုဿ-
 ဝိဂ္ဂဟေသု အပရိမာဏေသု “သဗ္ဗပဌမော”တိ ဒိဿတိ။ ယဒါ ပန ယော
 မနုဿဝိဂ္ဂဟော ပုဗ္ဗာပရိယဝသေန သန္တတိပ္ပတ္တော ဟောတိ၊ တဒါ တံ ဇီဝိတာ

၁-န အရူပက္ခန္ဓာသင်္ခါတာနဉ္စ အရူပါနံ၊ ပ-အဓိပ္ပေတာ (က)

၃-ဇီဝိတိန္ဒြိယသဘာဝတော (က)

၂-အဘိ ၂-၁-ပိဋေ၊

၄-ဝိ ၅-၃၇၆-ပိဋေ။

ဝေါရောပေတုံ သက္ကာ။ သန္တတိံ ဝိကောပေန္တော ဟိ ဇီဝိတာ ဝေါရော-
ပေတိ နာမ။ ဧတ္ထ စ နာနတ္တနယေ အဓိပ္ပေတေ သတိ “သဗ္ဗပဋ္ဌမော”တိ ဝစနံ
ယုဇ္ဇတိ။ န ပန ဧကတ္တနယေ သန္တတိယာ ဧကတ္တာ။ ဧကတ္တနယော စ ဣဓာ-
ဓိပ္ပေတော “သန္တတိံ ဝိကောပေတိ”တိ ဝစနတော၊ တသ္မာ “သဗ္ဗပဋ္ဌမော”တိ
ဝစနံ န ယုဇ္ဇတိတိ စေ? န၊ သန္တတိပစ္စုပ္ပန္နဗဟုတ္တာ။ ယသ္မာ ပန သန္တတိ နာမ
အနေကေသံ ပုဗ္ဗာပရိယုပ္ပတ္တိံ ဝုစ္ဆတိ၊ တသ္မာ “အယံ သဗ္ဗပဋ္ဌမော”တိ ဝုတ္တော၊
ဝေမေတ္ထ ဒွေဝိ နယာ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ၊ အညထာ “သန္တတိံ ဝိကောပေတိ”တိ
ဣဒံ ဝစနံ န သိဉ္စတိ။ ကိဉ္စာပိ ဧတ္ထ “သန္တတိံ ဝိကောပေတိ”တိ ဝစနတော
သန္တတိပစ္စုပ္ပန္နမေဝ အဓိပ္ပေတံ၊ န အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နံ ဝိယ ဒိဿတိ၊ တထာပိ ယသ္မာ
သန္တတိပစ္စုပ္ပန္နေ ဝိကောပိတေ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နံ ဝိကောပိတမေဝ ဟောတိ၊ အဒ္ဓါ-
ပစ္စုပ္ပန္နေ ပန ဝိကောပိတေ သန္တတိပစ္စုပ္ပန္နံ ဝိကောပိတံ ဟောတိတိ ဧတ္ထ ဝတ္ထဗ္ဗံ
နတ္ထိ။ တသ္မာ အဋ္ဌကထာယံ “တဒုဘယမ္ပိ ဝေါရောပေတုံ သက္ကာ၊ တသ္မာ
တဒေဝ သန္တာယ ‘သန္တတိံ ဝိကောပေတိ’တိ ဣဒံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ”န္တိ အာဟ။
“သန္တတိံ ဝိကောပေတိ”တိ ဝစနတော ပကတိယာ အာယုပရိယန္တံ ပတွာ
မရဏကသတ္တေ ဝိတိက္ကမေ သတိ အနာပတ္တိံ ဝိတိက္ကမပစ္စယာ သန္တတိယာ
အကောပိတတ္တာ။ ဝိတိက္ကမပစ္စယာ စေ အာယုပရိယန္တံ အပ္ပတွာ အန္တရာဝ
မရဏကသတ္တေ ဝိတိက္ကမပစ္စယာ အာပတ္တိံ၊ ကမ္မဗဒ္ဓေါ စာတိ နော တက္ကောတိ
အာစရိယော။ “မရဏဝဏ္ဏံ ဝါ သံဝဏ္ဏေယျ၊ မရဏာယ ဝါ သမာဒပေယျ၊
အယမ္ပိ ပါရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော”တိ ဝစနတော ဝါ စေတ-
နာက္ခဏေ ဝေ ပါရာဇိကာပတ္တိံ ဧကန္တာကုသလတ္တာ၊ ဒုက္ခဝေဒနတ္တာ၊ ကာယ-
ကမ္မတ္တာ၊ ဝစီကမ္မတ္တာ၊ ကိရိယတ္တာ စာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သတ္တန္တဇဝနဝါရုမတ္တန္တိ သဘာဂါရမ္မဏဝသေန ဝုတ္တံ၊ တေနဝ “သဘာဂ-
သန္တတိဝသေနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အတ္တနော ပဋိပက္ခေန သမန္တာဂတတ္တာ
သမနန္တရဿ ပစ္စယံ ဟောန္တံ ယထာ ပုရေ ဝိယ အဟုတွာ ဒုဗ္ဗလဿ။ တန္တိ
ဇီဝိတိန္ဒြိယဝိကောပနံ။

ဤတိန္တိ သတ္တဝိဝေဒိန္တိကာဒိန္တိ ယုဒ္ဓေ ခံသိတွာ မာရဏတ္ထံ ဝိဿဇ္ဇေန္တိ။
ပဇ္ဇရကန္တိ သရီရဉာဟံ။ သူစိကန္တိ သူလံ။ ဝိသူစိကန္တိ သုက္ခမာတိသာရံဝသယံ။
ပက္ခန္တိယန္တိ ရတ္တာတိသာရံ။ ဒုတ္တိဗျာမသတပ္ပမာဏေ မဟာကာယေ နိဗ္ဗိနိတွာ
ဌိတနာဂုဋ္ဌရဏံ၊ ကုဇ္ဈိတွာ ဩလောကိတေ ပရေသံ ကာယေ ဝိသမရဏံ ဝါ
ဉာဟုပ္ပါဒနံ ဝါ ပယောဂေါ နာမ။

ကေစိတိ မဟာသံဃိကာ။ အယံ ဣတ္ထိံ။ ကုလုဗ္ဗဿာတိ ဂမ္ဘဿ။ ကထံ သာ ဣတရဿာတိ။^၂ စေ? တဿ ဒုဋ္ဌေန မနသာနပက္ခိတေ သော စ ဂမ္ဘော သာ စ ဣဒ္ဓိတိ ဥဘယမ္ပိ သဟေဝ နဿတိ။ သုဋ္ဌဂ္ဂိနံ ဘေဒနိဗ္ဗာယနံ ဝိယ ဧကက္ခဏေ ဟောတိ။ “တေသံ သုတ္တန္တိကေသု ဩစရိယမာနံ? န သမေတ်”တိ လိနိတံ။ “တေသံ မတံ ဂဟေတွာ ‘ထာဝရီနမ္ပိ အယံ ယုဇ္ဇတိ’တိ ဝုတ္တေ တိကဝသေန ပဋိသေမိတဗ္ဗန္တိ အပရေ”တိ ဝုတ္တံ။ သာဟတ္ထိကနိဿဂ္ဂိယ- ပယောဂေသု သဒ္ဓိဋ္ဌာပကစေတနာယ သတ္တမာယ သဟုပ္ပန္နကာယဝိညတ္တိယာ သာဟတ္ထိကတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အာဏတ္ထိကေ ပန သတ္တဟိဝိ စေတနာဟိ သဟ ဝစီဝိညတ္တိသမ္ဘဝတော သတ္တသတ္တ သဒ္ဓါ ဧကတော ဟုတွာ ဧကေကက္ခရာဘာဝံ ဂန္ဓာ ယတ္တကေဟိ အက္ခရေဟိ အတ္တနော အဓိပ္ပါယ် ဝိညာပေတိ။ တဒဝသာ- နက္ခရာသမုဋ္ဌာပိကာယ သတ္တမစေတနာယ သဟဇာတဝစီဝိညတ္တိယာ အာဏတ္ထိ- ကတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တထာ ဝိဇ္ဇာမယပယောဂေ။ ကာယေနာဏတ္ထိယံ ပန သာဟတ္ထိကေ ဝုတ္တနယောဝ။ ထာဝရပယောဂေ ယာဝတာ ပရဿ မရဏံ ဟောတိ။ တာဝတာ ကမ္မဗဒ္ဓေါ၊ အာပတ္တိ စ။ တတော ပရံ အတိသဉ္ဇရဏေ ကမ္မဗဒ္ဓါ’တိဗဟုတ္တံ^၄ ဝေဒိတဗ္ဗံ သတိ ပရံ မရဏေ။ ပါရာဇိကာပတ္တိ ပနေတ္ထ ဧကာ။ အတ္တသာဓကစေတနာ ယသ္မာ ဧတ္ထ စ ဒုတိယပါရာဇိကေ စ လမ္ဘတိ။ န အညဉှ၊ တသ္မာ ခြံန္တမ္ပိ သာဓာရဏာ ဣမာ ဂါထာယော—

“ဘူတဓမ္မနိယာမာ ယေ၊ တေ ဓမ္မာ နိယတာ မတာ။

ဘာဝိဓမ္မနိယာမာ ယေ၊ တေဝ အနိယတာ ဣဓေ။

ဘူတဓမ္မနိယာမာနံ၊ ဌိတာဝ သာ ပစ္စယဋ္ဌိတိ။

ဘာဝိဓမ္မနိယာမာနံ၊ သာပေက္ခာ ပစ္စယဋ္ဌိတိ။

တေနညာ ဟေတုယာ အတ္ထိ၊ သာဝိ ဓမ္မနိယာမတာ။

တဿာ ဖလံ အနိယတံ၊ ဖလာပေက္ခာ နိယာမတာ။

ဧဝံ သဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ ဌိတာ ဓမ္မနိယာမတာ။

လဒ္ဓဓမ္မနိယာမာ ယာ၊ သာတ္ထသာဓကစေတနာ။

စေတနာသိဒ္ဓိတော ပုဗ္ဗေ၊ ပစ္ဆာ တဿာတ္ထသိဒ္ဓိတော။

အဝိသေသေန သဗ္ဗာပိ၊ ဆဗ္ဗိဓာ အတ္တသာဓိကာ။

၁-အယံ ဣဒ္ဓိ(က)၊ ဝိဇ္ဇမာနပါဌံ ဥပနိဓာယ အဟော ဝတာယံ တံ ကုန္တိဂတံ ဂန္ဓံ န အဘိနိက္ခာမေယျာတိ အဋ္ဌကထာပါဌေန ဘဝိတဗ္ဗံ။

၂-တဿာတိ (က)

၃-ဩဝဠိယမာနံ (က)

၄-ကမ္မဗဒ္ဓါဒိ ဗဟုတ္တံ (က)

အာဏတ္တိယံ ယတော သက္ကာ၊ ဝိဘာဝေတုံ ဝိဘာဂတော။

တဿ အာဏတ္တိယံယေဝ၊ ဝုတ္တာ သာ အတ္ထသာဓိက။

မိစ္ဆတ္တေ ဝါရိ သမ္ပတ္တေ၊ နိယတာနိယတာ မတာ။

အဘိဓမ္မေ န သဗ္ဗတ္ထိ၊ တတ္ထ သာ နိယတာ သိယာ။

ယာ ထေယျစေတနာ သဗ္ဗာ၊ သဟတ္တာဏတ္တိကာပိ ဝါ။

အဘိဓမ္မနယေနာယံ၊ ဧကန္တနိယတာ သိယာ။

ပါဏာတိပါတံ နိဿာယ၊ သဟတ္တာဏတ္တိကာဒိကာ။

အဘိဓမ္မဝသေနေသာ၊ ပစ္စေကံ တံ ဒုကံ ဘဇေ။

ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒေါ၊ စေတနာ စေတိ တံ ဒွယံ။

န သာဟတ္ထိကကမ္မေန၊ ပဂေဝါဏတ္တိကာသမံ။

ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒေါ၊ စေတနာ စေတိ တံ ဒွယံ။

န သာဟတ္ထိကကမ္မေန၊ ပဂေဝါဏတ္တိကာသမံ။

ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒ-က္ခဏေ ဝဓကစေတနာ။

စိရ်ဌိတာတိ ကော ဓမ္မော၊ နိယာမေတိ အာပတ္တိကံ။

ဇီဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒ-က္ခဏေ စေ ဝဓကော သိယာ။

မဘော၊ သုတ္တော၊ ပဗုဒ္ဓေါ ဝါ၊ ကုသလော ဝဓကော သိယာ။

ကုသလတ္တိကဘေဒေါ စ၊ ဝေဒနာတ္တိကဘေဒေါပိ။

သိသာ တထာ ဂတော သိဒ္ဓေါ၊ သဟတ္တာ ဝဓကစေတနာ”တိ။

ယာနိ ပန ဗီဇဉာတုကမ္မဓမ္မစိတ္တနိယာမာနိ ပဉ္စ အဋ္ဌကထာယ အာနေတွာ နိဒဿိတာနိ၊ တေသု အယမတ္ထသာဓကစေတနာ ယောဂံ ဂစ္ဆတိတိ မညေ “အယံ အတ္ထသာဓကစေတနာနိယမော နတ္ထိ”တိ စေတနာနံ မိစ္ဆတ္တသမ္ပတ္တ- နိယတာနဗ္ဗိ နတ္ထိဘာဝပ္ပသင်္ဂတော။ ဘဇောပိယမာနာ ယေန၊ တေန သဗ္ဗေပိ ယထာသမ္ဘဝံ ကမ္မစိတ္တနိယာမေ ဘဇန္တိ ဂစ္ဆန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဇီဝိတေ အာဒိနဝေါ မရဏဝဏ္ဏဒဿနေ န ဝိဘတ္တောဝ၊ ဣဓ ပန သင်္ဂပ္ပပဒေ အတ္ထတော “မရဏသညီ မရဏစေတနော မရဏာဓိပ္ပါယော”တိ ဧဝံ အဝိဘူ- တတ္တာ ဝိဘတ္တော၊ အပါကလုတ္တာ၊ အနောဋ္ဌာရိကတ္တာ ဝါ အဝိဘာဂါ

ကာရိတာ ဝါ။ နယိဒံ ဝိတက္ကဿ နာမန္တိ န ဝိတက္ကဿေဝ နာမံ၊ ကိန္တု သညာစေတနာနဗ္ဗိ နာမန္တိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ကင်္ခါဝိတရဏိယဗ္ဗိ ဝေမေဝ ဝုတ္တံ။

၁၇၄။ ကာယတောတိ ဝုတ္တတ္တာ “သတ္တိဥသု”တိ ဝတ္ထဗ္ဗေ ဝစနသိလိဋ္ဌတ္ထံ “ဥသုသတ္တိအာဒိနာ”တိ ဝုတ္တံ။ အနုဗ္ဗေသိကေ ကမ္မဿာရမ္ပဏံ သော ဝါ ဟောတိ၊ အညော ဝါ။ ဥဘယေဟိတိ ကိဉ္စာပိ ပဌမပ္ပဟာရော န သယမေဝ သက္ကောတိ၊ ဒုတိယံ လဘိတွာ ပန သက္ကောန္တော ဇိဝိတဝိနာသနဟေတု အဟောသိ၊ တဒတ္ထမေဝ ဟိ ဝဓကေန သော ဒိန္နော၊ ဒုတိယော ပန အညေန စိတ္တေန ဒိန္နော၊ တေန သုဋ္ဌ၊ ဝုတ္တံ “ပဌမပ္ပဟာရေနောဝါ”တိ၊ “စေတနာ နာမ ဒါရုဏာတိ ဂရုံ ဝတ္ထု အာရဗ္ဗ ပဝတ္ထုပုဗ္ဗဘာဂစေတနာ ပကတိသဘာဝ-ဝဓကစေတနာ၊ နော ဒါရုဏာ ဟောတိ”တိ အာစရိယေန လိဒိတံ။ “ပုဗ္ဗဘာဂ-စေတနာ ပရိဝါရာ၊ ဝဓကစေတနာဝ ဒါရုဏာ ဟောတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ယထာ-ဗိပ္ပာယန္တိ ဥဘောပိ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ သာဟတ္ထိကောပိ သင်္ကေတေ တ္တာ န မုစ္စတိ ကိရ။

ကိရိယာဝိသေသော အဋ္ဌကထာသု အနာဂတော။ “ဧဝံ ဝိဇ္ဈ၊ ဧဝံ ပဟရ၊ ဧဝံ သာဟေဟိ”တိ ပါဠိယာ သမေတိတိ အာစရိယေန ဂဟိတော”တိ ဝဒန္တိ။ ပုရတော ပဟရိတွာတိအာဒိ ဝတ္ထုဝိသင်္ကေတမေဝ ကိရ။ ဧတံ ဂါမေ ဌိတန္တိ ပုဂ္ဂလောဝ နိယမိတော။ ယော ပန လိင်္ဂဝသေန “ဒိဃံ။ ပ။ မာရေဟိ”တိ အာဏာပေတိ အနိယမေတွာ။ ယဒိ နိယမေတွာ ဝဒတိ၊ “ဧတံ ဒိဃ”န္တိ ဝဒယျာတိ အပရေ။ အာစရိယာ ပန “ဒိဃန္တိ ဝုတ္တေ နိယမိတံ ဟောတိ၊ ဧဝံ အနိယမေတွာ ဝဒတိ၊ န ပန အာဏာပဂေ ဝိဃာဒိသု အညတရံ မာရေဟိတိ အဓိပ္ပါယော”တိ ဝဒန္တိ ကိရ။ “အတ္ထော ပန စိတ္တေန ဧကံ သန္ဓာယပိ အနိယမေတွာ အာဏာပေတိ”တိ လိဒိတံ။ “ဗုဒ္ဓတရော အညံ တာဒိသံ မာရေဟိ၊ အာဏာပကော မုစ္စတိ”တိ ဝုတ္တံ ယထာဗိပ္ပာယံ န ဂတတ္တာ။ “ဧဝံ ဝိဃာဒိဝသေနာပိ စိတ္တေန အနိယမိတဿေဝါတိ ယုတ္တံ ဝိယ ဒိဿတိ”တိ အညတရသ္မိ ဂဏ္ဍိပဒေ လိဒိတံ၊ သုဋ္ဌ၊ ဝိမံသိတွာ သဗ္ဗံ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဩကာသဿ နိယမိတက္ကာတိ ဧတ္ထ ဩကာသနိယမံ ကတွာ နိဒ္ဒိသန္တော တသ္မိ ဩကာသေ နိသိန္တံ မာရေတုကာမောဝ ဟောတိ၊ သယံ ပန တဒါ တတ္ထ နတ္ထိ။ တသ္မာ ဩကာသေန သဟ အတ္တနော ဇိဝိတိန္တိယံ အာရမ္ပဏံ န ဟောတိ၊ တေန အတ္တနာ မာရာပိတော ပရော ဧဝ မာရာပိတော။ ကထံ? သယံ ရသော စ တနုကော စ ဟုတွာ ပုဗ္ဗဘာဂေ အတ္တာနံ သန္ဓာယ အာဏတ္ထိက္ခဏေ “ဒိဃံ

ရသံ ထူလံ ဗလဝန္တံ မာရေဟိ”တိ အာဏာပေန္တဿ စိတ္တံ အတ္တနိ တဿာ-
ကာရဿ နတ္ထိတာယ အညဿ တာဒိဿဿ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ အာရမ္မဏံ ကတွာ
ပဝတ္တတိ၊ တေန မူလဋ္ဌဿ ကမ္မဗဒ္ဓေါ။ ဧဝံသမ္ပဒမိဒန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ဣတပရမ္ပရာနိဒ္ဒေသေ အာဏာပေတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ။ ဣတရဿ
အာရောစစေတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ အာစရိယန္တေဝါသိနံ ယထာသမ္ပဝံ
အာရောစနေ၊ ပဋိဂ္ဂဏှနေ ဒုက္ကဋ္ဌံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ န ဝဓကော ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊
တဿ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ သိဒ္ဓံ ဟေတိ။ တံ ပန ဩကာသာဘာဝစော န
ဝုတ္တံ။ မူလဋ္ဌေန အာပဇ္ဇိတဗ္ဗာပတ္တိယာ ဟိ တဿ ဩကာသော အပရိစ္ဆိန္နော၊
တေနဿ တသ္မိံ ဩကာသေ ထုလ္လစ္စယံ ဝုတ္တံ။ ဝဓကော စေ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊
မူလဋ္ဌော အာစရိယော ပုဗ္ဗေ အာပန္နဒုက္ကဋ္ဌေန သဟ ထုလ္လစ္စယမ္ပိ အာပဇ္ဇတိ။
ကသ္မာ? မဟာဇနော ဟိ တေန ပါပေ နိယောဇိတောတိ။ ဣဒံ ပန ဒုက္ကဋ္ဌ-
ထုလ္လစ္စယံ ဝဓကော စေ တမတ္တံ န သာဝေတိ အာပဇ္ဇတိ။ ယဒိ သာဝေတိ၊
ပါရာဇိကမေဝါပဇ္ဇတိ။ ကသ္မာ? အတ္တသာဓကစေတနာယ အဘာဝါ။
အနုဂဏ္ဌိပဒေ ပန “ပဋိဂ္ဂဏှတိ၊ တံ ဒုက္ကဋ္ဌံ ဟေတိ။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ ပါဌေ န
ဝုတ္တန္တိ စေ? ဝဓကော ပန ‘သာဓု ကရောမိ’တိ ပဋိဂ္ဂဏှိတွာ တံ န ကရေတိ။
ဧဝံ နိယမေ ‘မူလဋ္ဌဿ ကိ’ နာမ ဟေတိ၊ ကိမဿ ဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိ’တိ
သဉ္စာတကင်္ခါနံ တဒတ္တဒိပနတ္တံ ‘မူလဋ္ဌဿ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿာ’တိ ဝုတ္တံ။
“ဝဓကော ပဋိဂ္ဂဏှာတိ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ၊ မူလဋ္ဌဿ စ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စ-
ယဿာ”တိ ဝုတ္တံ န သိလိဿတိ၊ မူလဋ္ဌေန အာပဇ္ဇိတဗ္ဗာပတ္တိဒဿနာဓိ-
ကာရတ္တာ ဝဓကော ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ ဝုတ္တံ။

ဝိသက္ခိယဣတပဒနိဒ္ဒေသေ “ဝတ္တုကာမတာယ စ ကိစ္ဆေနတ္ထ ဝတ္တာ
ပယောဇနံ နတ္ထိတိ ဘဂဝတာ န ဝုတ္တ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ယံ ပန “မူလဋ္ဌဿေဝ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ
အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ တတြာယံ ဝိစာရဏာ — အာစရိယေန အာဏတ္တေန
ဗုဒ္ဓရက္ခိတေန တဒတ္ထေ သံဃရက္ခိတဿေဝ အာရေစိတေ ကိဉ္စာပိ ယော
“သာဓု”တိ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ အထ ခေါ အာစရိယဿေဝေတံ ဒုက္ကဋ္ဌံ ဝိသင်္ကေ-
တတ္တာ၊ န ဗုဒ္ဓရက္ခိတဿ၊ ကသ္မာ? အတ္တသာဓကစေတနာယ အာပန္နတ္တာ။
တေနေဝ “အာဏာပကဿ စ ဝဓကဿ စ အာပတ္တိပါရာဇိကဿာ”တိ ပါဠိယံ
ဝုတ္တံ၊ တံ ပန မူလဋ္ဌေန အာပဇ္ဇိတဗ္ဗဒုက္ကဋ္ဌံ “မူလဋ္ဌဿ အနာပတ္တိ”တိ ဣမိနာ
အပရိစ္ဆိန္နောကာသတ္တာ န ဝုတ္တံ။

အဝိသင်္ကေတေ “မူလဋ္ဌဿ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ဝိသင်္ကေ-
 တေ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ သိဗ္ဗန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “ဝဓကော ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊
 အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ ဣဒံ ပန ဒုက္ကဋ္ဌံ ဝဓကဿေဝ။ သော ဟိ ပဌမံ
 အာဏာပကံ ဗုဒ္ဓရက္ခိတံ ပါရာဇိကာပတ္တိံ ပါပေတွာ သယံ ဇီဝိတာ
 ဝေါရောပေတွာ အာပဇ္ဇိဿတီတိ ကိဉ္ဇာပိ ပါဠိယံ “သော တံ ဇီဝိတာ
 ဝေါရောပေတိ၊ အာဏာပကဿ စ ဝဓကဿ စ အာပတ္တိ ပါရာဇိကဿာ”တိ
 န ဝုတ္တံ၊ တထာပိ တံ အတ္ထတော ဝုတ္တမေဝ၊ “ယတော ပါရာဇိကံ ပညတ္တ”န္တိ
 ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယတ္တာ စ တံ န ဝုတ္တံ။ “သော တံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတိ၊ အာပတ္တိ
 သဗ္ဗေသံ ပါရာဇိကဿာ”တိ ဟိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ ပုဗ္ဗေ အာစရိယန္တေဝါသိ-
 ကာနံ ဝုတ္တဒုက္ကဋ္ဌထုလ္လစ္စယာပတ္တိယော ပဌမမေဝ အနာပန္နာ ပါရာဇိကာ-
 ပတ္တိယာ အာပန္နတ္တာ။ တထာပိ ဝဓကဿ ပါရာဇိကာပတ္တိယာ တေသံ
 ပါရာဇိကဘာဝေါ ပါကဋ္ဌော ဇာတောတိ ကတွာ “အာပတ္တိ သဗ္ဗေသံ
 ပါရာဇိကဿာ”တိ ဧကေတော ဝုတ္တံ၊ န တထာ “အာဏာပကဿ၊ ဝဓကဿ
 စ အာပတ္တိ ပါရာဇိကဿာ”တိ ဧတ္ထ။ ကဿွာ? ဝဓကဿ ဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိယာ အာ-
 ပန္နတ္တာ။ သော ဟိ ပဌမံ ဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတွာ ပစ္ဆာ ပါရာဇိကံ အာပဇ္ဇတိ။
 ယဒိ ပန အန္တေဝါသိကာ ကေဝလံ အာစရိယဿ ဂရုကတာယ သာသနံ
 အာရောစေန္တိ၊ သယံ အမရဏာဓိပ္ပါယော သမာနော ပါရာဇိကေန အနာပတ္တိ။
 အကပ္ပိယသာသနဟရဏပစ္စယာ ဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိ ဟောတိ ဧဝ၊ ဣမဿတ္ထဿ
 သာဓနတ္ထံ ဓမ္မပဒဝတ္ထု။ ဟိ ၂ မိဂလုဒ္ဒကဿ ဘရိယာယ သောတာပန္နာယ
 ဓနုဥသုလ္လာဒါဒါနံ နိဒဿနံ ဝဒန္တိ ဧကေ။ တံ တိတ္ထိရဇာတကေန? သမေတိ၊
 တဿွာ သုတ္တဉ္စ အဋ္ဌကထဉ္စ အနုလောမေတီတိ နော တက္ကောတိ အာစရိယော။
 ဣဓ ပန ဒူတပရမ္ပရာယ စ “ဣတ္ထန္တာမဿ ပါဝဒ၊ ဣတ္ထန္တာမော ဣတ္ထန္တာမံ
 ပါဝဒတူ”တိ ဧတ္ထ အဝိသေသေတွာ ဝုတ္တတ္တာ ဝါစာယ ဝါ အာရောစေတု၊
 ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ ဝါ၊ ပဏ္ဍေန ဝါ၊ ဒူတေန ဝါ အာရောစေတု၊ ဝိသင်္ကေတော
 နတ္ထိ။ သစေ ဝိသေသေတွာ မူလဋ္ဌော၊ အန္တရာဒူတော ဝါ ဝဒတိ၊ တဒတိက္ကမေ
 ဝိသင်္ကေတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဣဒါနိ ဣမသ္မိံယေဝ အဓိကာရဒ္ဒယေ အနုဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တနယော ဝုစ္စတိ—
 “ဝဓကော ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ ဝဓကဿေဝ အာပတ္တိ၊ န
 အာဏာပကဿ ဗုဒ္ဓရက္ခိတဿ။ ယဒိ ပန သော ဝဇ္ဈမရဏာမရဏေသု အဝဿ-
 မညတရံ ကရေတိ၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတဿာဏတ္တိက္ခဏေ ဧဝ ပါရာဇိကဒုက္ကဋ္ဌေသု

အညတရံသိယာ။ “ဣတိ စိတ္တမနော”တိ အဓိကာရတော “စိတ္တသင်္ကပ္ပေါ”တိ
 ဧတ္တာပိ ဣတိ-သဒ္ဓေါ ဝိယ “ဝဓကော ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ မူလဋ္ဌဿ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စ-
 ယဿာ”တိ အဓိကာရတော “မူလဋ္ဌဿ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ ဝုတ္တမေဝ
 ဟောတိ။ ကသ္မာ သရူပေန န ဝုတ္တန္တိ စေ? တတော စုတ္တရိ နယဒါနတ္ထံ။ “မူလ-
 ဋ္ဌဿ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ ဟိ ဝုတ္တေ မူလဋ္ဌဿေဝ ဝသေန နိယမိတတ္တာ
 “ပဋိဂ္ဂဏှန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌံ ဟောတိ”တိ န ဟုယတိ။ “ဝဓကော ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ အာပတ္တိ
 ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ ဟိ အနိယမေတွာ ဝုတ္တေ သက္ကာ ဥဘယေသံ ဝသေန ဒုက္ကဋ္ဌေ
 ယောဇေတုံ။ တသ္မာ ဧဝ ဟိ အဋ္ဌကထာစရိယေဟိ အဓိကာရံ ဂဟေတွာ
 “သံသရက္ခိတေန သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတေ မူလဋ္ဌဿေဝ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ။
 ပဋိဂ္ဂဏှန္တဿ နေဝ အနုညာတံ, န ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ကေဝလန္တ၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတဿ
 အနိယမိတတ္တာ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ တဿ ပန ပါရာဇိကဒုက္ကဋ္ဌေသု အညတရံ ဘဝေ-
 ယျာတိ အယမတ္ထော ဒီပိတော၊ တသ္မာ တမ္ပိ သုဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ဥဘယေသံ
 ဝသေန ယောဇေတုံ သက္ကာ၊ တသ္မာ အာစရိယေဟိ “ပဋိဂ္ဂဏှန္တဿေဝေတံ
 ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ မူလဋ္ဌော နေဝ အနုညာတော “မူလဋ္ဌဿာ”တိ ဝစနာ-
 ဘာဝတော၊ န စ ပဋိက္ခိတ္တော “ပဋိဂ္ဂဏှန္တဿ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ ပါဠိယာ
 အဘာဝတော၊ ပဋိဂ္ဂဏှနပစ္စယာ ဝဓကဿ ဒုက္ကဋ္ဌံ သိယာတိ နယံ ဒါတုံ
 “မူလဋ္ဌဿာ”တိ ပါဠိယံ အဝုတ္တတ္တာ “တံ ပဋိဂ္ဂဏှန္တဿေဝေတံ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ ယံ
 ဝုတ္တံ၊ တမ္ပိ သုဝုတ္တံ။ တတြ ဟိ ဗုဒ္ဓရက္ခိတဿ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ဝုတ္တနယေန ပန တဿ
 အာပတ္တိ အနိယတာတိ။ ကသ္မာ ပန အဋ္ဌကထာယံ အနုတ္တာနံ ပဋိဂ္ဂဏှနပစ္စယာ
 ဝဓကဿ ဒုက္ကဋ္ဌံ အဝတွာ မူလဋ္ဌဿေဝ ဝသေန ဒုက္ကဋ္ဌံ ဝုတ္တန္တိ စေ? အနိဋ္ဌ-
 နိဝါရဏတ္ထံ။ “သံသရက္ခိတေန သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတေ ပဋိဂ္ဂဏှနပစ္စယာ တဿ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ
 ဟိ ဝုတ္တေ အနန္တရနယေန သရူပေန ဝုတ္တတ္တာ ဣဓာပိ မူလဋ္ဌဿ ထုလ္လစ္စယံ
 အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တမေဝ ဟောတိတိ အာပဇ္ဇတိ။ ဣတိ တံ ဧဝံ အာပန္နံ
 ထုလ္လစ္စယံ ဥတ္တာနန္တိ တံ အဝတွာ ပဋိဂ္ဂဏှန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌံ ဝုတ္တံ။ အနုတ္တာနတ္တာ
 အဋ္ဌကထာယန္တိ ဣမံ အနိဋ္ဌဂ္ဂဟဏံ နိဝါရေတုံ “မူလဋ္ဌဿေဝေတံ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ
 ဝုတ္တံ။ အာစရိယေန ဟိ ဝုတ္တနယေန ပဋိဂ္ဂဏှန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌမ္ပိ ဥတ္တာနမေဝ။
 ဥတ္တာနဉ္စ ကသ္မာ အမှာကံ ခန္တိတိ ဝုတ္တန္တိ စေ? ပဋိပတ္တိဒီပနတ္ထံ။ “ဝိဋကတ္တ-
 ယာဒီသု အပ္ပုဋ္ဌိဟတဗုဒ္ဓိယောပိ အာစရိယာ သရူပေန ပါဠိယံ, အဋ္ဌကထာယဉ္စ”
 အဝုတ္တတ္တာ ဧဝရူပေသု နာမ ဌာနေသု ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ကိမာပိ ပန မာဒိသောတိ
 သုဟဒယာ ကုလပုတ္တာ အနာဂတေ ဝုတ္တနယမနတိက္ကမိတွာ သင်္ကရဒေါသံ

ဝိဝဇ္ဇေတွာ ဝဏ္ဏနာဝေလဉ္စ အနတိက္ကမ္မ ပဋိပဇ္ဇန္တိ”တိ စ အပရေဟိ ဝုတ္တံ။^၁ အယံ ပန အဋ္ဌကထာယ ဝါ အဝုတ္တတ္တာ ဝေရူပေသု နာမ ပါဌော^၂ အာစရိယေန ပစ္စာ နိက္ခိတ္တတ္တာ ကေသုစိ ပေါတ္တကေသု န ဒိဿတိတိ ကတွာ သဗ္ဗံ လိခိဿာမ။ ဧဝံ သန္တေ ပဋိဂ္ဂဟဏေ အာပတ္တိယေဝ န သိယာ၊ သဉ္စရိတ္တပဋိဂ္ဂဟဏမရဏာဘိ-
နန္ဒနေသုပိ စ အာပတ္တိ ဟောတိ၊ မာရဏပဋိဂ္ဂဟဏေ ကထံ န သိယာ၊ တသ္မာ ပဋိဂ္ဂဟန္တသေဝေတံ ဒုက္ကဋံ၊ တေနေဝေတ္ထ “မူလဋ္ဌဿာ”တိ န ဝုတ္တံ။ ပုရိမ-
နယေပိ စေတံ ပဋိဂ္ဂဟန္တဿ ဝေဒိတဗ္ဗမေဝ၊ ဩကာသာဘာဝေန ပန န ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ယော ယော ပဋိဂ္ဂဟာတိ၊ တဿ တဿ တပ္ပစ္စယာ အာပတ္တိယေဝါတိ အယမေတ္ထ အမှာကံ ခန္တိ။ ယထာ စေတ္ထ၊ ဧဝံ အဒိန္နာဒါနေပီတိ။

၁၇၅။ အရဟော ရဟောသညိနိဗ္ဗေသာဒိသု ကိဉ္စာပိ ပါဠိယံ၊ အဋ္ဌကထာ-
ယဉ္စ ဒုက္ကဋမေဝ ဝုတ္တံ၊ တထာပိ တတ္ထ ပရမ္မရာယ သုတွာ မရတူတိ အဓိပ္ပါယေန ဥလ္လပန္တဿ ဥဗ္ဗေသေ သတိ ဥဗ္ဗိဋ္ဌဿ မရဏေန အာပတ္တိ ပါရာဇိကဿ၊ အသတိ ယဿ ကဿစိ မရဏေန အာပတ္တိ ပါရာဇိကဿ။ “ဣတ္ထန္နာမော သုတွာ မေ ဝဇ္ဈဿ အာရောစေတူ”တိ ဥဗ္ဗိသိတွာ ဥလ္လပန္တဿ ဝိသင်္ကေတတာ ဒူတပရမ္မရာယ ဝုတ္တတ္တာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သစေ “ယော ကောစိ သုတွာ ဝဒတူ”တိ ဥလ္လပတိ၊ ဝဇ္ဈော သယမေဝ သုတွာ မရတိ၊ ဝိသင်္ကေတတ္တာ န ပါရာဇိကံ။ ယော ကောစိ သုတွာ ဝဒတိ၊ သော စေ မရတိ၊ ပါရာဇိကံ။ “ယော ကောစိ မမ ဝစနံ သုတွာ တံ မာရေတူ”တိ ဥလ္လပတိ၊ ယော ကောစိ သုတွာ မာရေတိ၊ ပါရာဇိကံ၊ သယမေဝ သုတွာ မာရေတိ၊ ဝိသင်္ကေတတ္တာ န ပါရာဇိကန္တိ ဧဝံ ယထာသမ္ဘဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁၇၆။ မူလံ ဒတွာ မုစ္စတိတိတ္ထေ ဘိန္နိတွာ၊ ဘဉ္စိတွာ၊ စဝိတွာ၊ စုဏ္ဏေတွာ၊ အဂ္ဂိမိ ပက္ခိပိတွာ ဝါ ပဂေဝ မုစ္စတိတိ အတ္တတော ဝုတ္တမေဝ ဟောတိ။ ယေသံ ဟတ္ထတော မူလံ ဂဟိတန္တိ ယေသံ ဉာတကပရိဝါရိတာနံ ဟတ္ထတော မူလံ တေန ဘိက္ခုနာ ဂဟိတံ၊ ပေါတ္တကသာမိကဟတ္ထတော ပုဗ္ဗေ ဒိန္နမူလံ ပုန ဂဟေတွာ တေသညေဝ ဉာတကာဒိနံ ဒတွာ မုစ္စတိ၊ ဧဝံ ပေါတ္တက-
သာမိကဿေဝ သန္တကံ ဇာတံ ဟောတိ။ အနုဂဏ္ဍိပဒေ ပန “သစေပိ သော ဝိပ္ပဋိသာရီ ဟုတွာ သိသံ တေသံ မူလံ ဒတွာ မုစ္စတိ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ ယေန ဓနေန ပေါတ္တကော ကိတော၊ တဉ္စ ဓနံ သန္တာယ ဝုတ္တံ။ ကသ္မာ? ပေါတ္တက-
သာမိကဟတ္ထတော ဓနေ ဂဟိတေ ပေါတ္တကေ အဒိန္နေပိ မုစ္စနတော။ သစေ

အညံ့ ဓနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ န ယုတ္တံ ပေါတ္တကဿ အတ္တနိယဘာဝတော အမောစိတတ္တာ။ သစေ ပေါတ္တကံ သာမိကာနံ ဒတွာ မူလံ န ဂဏှာတိ၊ န မုစ္ဆတိ အတ္တနိယဘာဝတော အမောစိတတ္တာ။ သစေ ပေါတ္တကံ မူလဋ္ဌေန ဒိယျမာနံ “တဝေဝ ဟောတူ”တိ အပ္ပေတိ၊ မုစ္ဆတိ အတ္တနိယဘာဝတော မောစိတတ္တာ။ ဧတ္ထာယံ ဝိစာရဏာ—ယထာ စေတိယံ ဝါ ပဋိမံ ပေါက္ခရဏိံ သေတုံ ဝါ ကိဏိတွာ ဂဟိတမ္ပိ ကာရကဿေဝေတံ ပုညံ၊ န ကိဏိတွာ ဂဟိတဿ၊ တထာ ပါပမ္ပိယေနပေါတ္တကော လိခိတော၊ တဿေဝ ယုဇ္ဇတိ၊ န ဣတရဿာတိစေ? န, “သတ္တဟာရကံ ဝါဿ ပရိယေသေယျာ”တိ ဝစနတော။ ပရေန ဟိ ကတသတ္တံ လဘိတွာ ဥပနိက္ခိပန္နဿ ပါရာဇိကန္တိ သိဒ္ဓိ။ ဧဝံ ပရေန လိခိတမ္ပိ ပေါတ္တကံ လဘိတွာ ယထာ ဝဇ္ဇော တံ ပဿိတွာ မရတိ၊ တထာ ဥပနိက္ခိပေယျ ပါရာဇိကန္တိ သိဒ္ဓိ ဟောတိတိ။ စေတိယာဒီတိ ဧတ္ထ နိဒဿနံ ကရဏပစ္စယမ္ပိ တံ ကမ္မံ ဣဒံမရဏပစ္စယန္တိ ဧဝံ အာစရိယေန ဝိစာရိတံ။ မမ ပန စေတိယာဒိနိဒဿနေနေဝ သောပိ အတ္ထော သစေ။ ဂဟေတဗ္ဗော ဝိယ ပဋိဘာတိ။

တတ္ထကာ ပါဏာတိပါတာတိ “ဧကောပိ စေတနာ ကိစ္စဝသေန ‘တတ္ထကာ’တိ ဝုတ္တာ သတိပဋ္ဌာနသမ္ပပ္ပဓာနာနံ စတုက္ကတာ ဝိယာ”တိ လိခိတံ။ ပမာဏေ ဌပေတွာတိ အတ္တနာ အဓိပ္ပေတပ္ပမာဏေ။ “ကတံ မယာ ဧဝရူပေ အာဝါဠေ ခဏိတေ တသ္မိံ ပတိတွာ မရတူ”တိ အဓိပ္ပါယေန ဝစကော အာဝါဠပမာဏံ နိယမေတွာ သစေ ခဏိ၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ဣမသ္မိံ အာဝါဠေ”တိ။ ဣဒါနိ ခဏိတမ္ပိ သန္ဓာယ ဧတ္တကပ္ပမာဏဿ အနိယ-မိတတ္တာ “ဧကသ္မိန္နိ ကုဒါလပ္ပဟာရေ”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ၊ သုတ္တန္တိကတ္ထေရေဟိ ကိဉ္စာပိ ဥပဌတံ၊ တထာပိ သန္နိဋ္ဌာပကစေတနာ ဥဘယတ္ထ အတ္ထေဝါတိ အာစရိယာ။ ဗဟူနံ မရဏေ အာရမ္မဏနိယမေ ကထန္တိ စေ? ဝဇ္ဇေသု ဧကဿ ဇီဝိတိန္ဒြိယေ အာလမ္ပိတေ သဗ္ဗေသမာလမ္ပိတမေဝ ဟောတိ။ ဧကဿ မရဏေပိ န တဿ သကလံ ဇီဝိတံ သက္ကာ အာလမ္ပိတုံ န ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဥပ္ပန္နံ၊ နိရုဇ္ဈမာနံ၊ အတ္တိတာယ ပါဏာတိပါတစေတနာဝ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ၊ ပုရေဇာတာရမ္မဏာစ ဟောတိ၊ တသ္မာ တမ္ပိ ယုဇ္ဇတိ။ ပစ္စိမကောဋိယာ ဧကစိတ္တက္ခန္ဓေ ပုရေဇာတံ ဟုတွာ ဌိတံ တံ ဇီဝိတမာလမ္ပဏံ ကတွာ သတ္တမဇေဝနပရိယာပန္နစေတနာယ ဩပက္ကမေ ကတေ အတ္တတော တဿ သတ္တဿ သမ္ပံ ဇီဝိတိန္ဒြိယမာလမ္ပိတံ၊ ဝေါရောပိတဉ္စ ဟောတိ၊ ဣတော ပနညထာ န သက္ကာ၊ ဧဝေမေဝ ပုဗ္ဗဘာဂေ “ဗဟူပိ သတ္ထေ မာရေမိ”တိ စိန္နေတွာ သန္နိဋ္ဌာနကာလေ ဝိသပက္ခိပနာဒိသု ဧကံ

ပယောဂံ သာဓယမာနာ ဝုတ္တပ္ပကာရစေတနာ တေသု ဧကဿ ဝုတ္တပ္ပကာရံ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ အာလမ္ဗဏံ ကတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ဥပ္ပန္နာယ ပနေကာယ သဗ္ဗေပိ တေ မာရိတာ ဟောန္တိ တာယ ဧဝ သဗ္ဗေသံ မရဏသိဒ္ဓိတော၊ အညဿာ န သက္ကာ ဝေါရောပေတုံ၊ အာလမ္ဗိတုံ ဝါ။ တတ္ထ ဧကာယ စေတနာယ ဗဟူနံ မရဏေ အကုသလရာသိ ကထန္တိ စေ? ဝိသုံ ဝိသုံ မရဏေ ပဝတ္တစေတနာနံ ကိစ္စကရဏတော။ ကထံ? တာ ပန သဗ္ဗာ ဥပပဇ္ဇဝေဒနိယာဝ ဟောန္တိ။ တဿာ တာသု ယာယ ကာယစိ ဒိန္နာယ ပဋိသန္ဓိယာ ဣတရာ သဗ္ဗာပိ “တတော ဗလဝတရက္ခသလပဋိဗဟိတာ အဟောသိကမ္မ”န္တိအာဒိကောဋ္ဌာသံ ဘဇန္တိ။ ပုနပိ ဝိပါကံ ဇနိတုံ န သက္ကာန္တိ။ အပရာပရိယဝေဒနိယာပိ ဝိယ တံ ပဋိဗဟိတာ ကုသလစေတနာ ပဋိသန္ဓိံ ဒေတိ။ တဿာ အယဗ္ဗိ စေတနာ အနန္တရဘဝေ ဧဝ ပဋိသန္ဓိဒါနာဒိဝသေန တာသံ ကိစ္စလေသကရဏတော ဧကာပိ သမာနာ “ရာသိ”တိ ဝုတ္တာ။ တာယ ပန ဒိန္နာယ ပဋိသန္ဓိယာ အတိတိက္ခော ဝိပါကော ဟောတိ။ အယမေတ္ထ ဝိသေသောတိအာဒိ အနုဂဏ္ဌိပဓေ ပပဋိတံ။

အမရိတုကာမာ ဝါတိ အဓိပ္ပါယတ္တာ ဩပပါတိကမရဏေပိ အာပတ္တိ။ “နိဗ္ဗတ္တိတွာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ပတနံ န ဒိဿတိတိ စေ? ဩပပါတိကတ္ထံ၊ ပတနဉ္စ ဧကမေဝါ”တိ လိဒိတံ။ အထ ဝါ “သဗ္ဗထာပိ အနုဒ္ဓိဿေဝါ”တိ ဝစနတော ဧတ္ထ မရတူတိ အဓိပ္ပါယသမ္ဘဝတော “ဥတ္တရိတုံ အသက္ကောန္တော မရတိ ပါရာဇိကမေဝါ”တိ သုဝုတ္တံ။ သစေ “ပတိတွာ မရတူ”တိ နိယမေတွာ ခဏိတော ဟောတိ။ ဩပပါတိကမနုဿော စ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဌိတနိယမေနေဝ “ဥတ္တရိတုံ န သက္ကာ”တိ စိန္တေတွာ မရတိတိပါရာဇိကန္တာယာန ဒိဿတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဥတ္တရိတုံ အသက္ကောန္တော”တိ။ သော ဟိဥတ္တရိတုံ အသက္ကောန္တော ပုနပျုနံ ပတိတွာ မရတိ။ တေန ပါတောပိ တဿ သိဒ္ဓေါ ဟောတိတိ အဓိပ္ပါယော။ တတ္ထ သိယာ—ယော ပန “ဥတ္တရိတုံ အသက္ကောန္တော မရတိ”တိ ဝုတ္တော၊ သော ဩပပါတဏနက္ခဏေ၊ အရူပလောကေ ဇီဝတိ။ ဝကေစေတနာ စ “အနိယတော ဓမ္မော မိစ္ဆတ္တနိယတဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ မာတုဃာတိကမ္မဿ ဝိတုဃာတိကမ္မဿ အရဟန္တဃာတိကမ္မဿ ရူပိရူပါဒကမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ? ဝစနတော ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယာရမ္မဏံ ဟောတိ။ န စ တံ အရူပါဝစရသတ္တဿတ္တိ။ န စ သာ စေတနာ “အနိယတော ဓမ္မော မိစ္ဆတ္တနိယတဿ ဓမ္မဿ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော၊ အာရမ္မဏပုရေဇာတံ ဝတ္ထုပုရေဇာတံ အာရမ္မဏပုရေဇာတံ။

ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယံ မာတုဃာတိကမ္မဿ ပုရေဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ^၁
 ဝစနတော အနာဂတာရမ္မဏာ ဟောတိ။ အညော ဣမ ပတိတွာ မရဏက-
 သတ္တော နတ္ထိ။ ဧဝံ သန္တေ ဝဓကစေတနာယ ကိံ အာရမ္မဏန္တိ စေ? ယဿ
 ကဿစိ ဣမ ဇီဝနကသတ္တဿ ပစ္စုပ္ပန္တံ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ အာရမ္မဏံ။ ကိဉ္ဇာပိ
 သော န မရတိ၊ အထ ခေါ ပါဏာတိပါတော ဟောတိ ဧဝ။ ယထာကိံ
 “ယထာက္ကမေန ဌိတေ သတ္တဇနေန ဧကေန ကဏ္ဍေန ဝိဇ္ဈိတွာ မာရေမီ”တိ
 ပုဗ္ဗဘာဂေ စိန္တေတွာ သန္တိဋ္ဌာနကာလေ တေသု ဧကဿ ဇီဝိတမာရမ္မဏံ
 ကတွာ ကဏ္ဍံ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ကဏ္ဍော တံ ဝိရဇ္ဈိတွာ ဣတရေ ဆဇနေန
 မာရေတိ။ ဧဝံသန္တေပိ အယံ ပါဏာတိပါတီ ဧဝ ဟောတိ။ ဧဝမိဓာပိ “ယော
 ကောစီ”တိ ဝိကပ္ပေန္တဿ ဝဓကစေတနာ ယဿ ကဿစိ ဇီဝိတမာရမ္မဏံ
 ကတွာ ပဝတ္တတိ၊ တသ္မိံ အမတေပိ ဣတရဿ ဝသေန ပါဏာတိပါတီ။
 သစေ အရဟာ ဟုတွာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ အရဟန္တဃာတကောဝ ဟောတိ။
 ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ ဧဝရူပေသု။ အယမေဝ ဟေတ္ထ အာစရိယပရမ္ပရာဂတာ
 ယုတ္တိ ဝိနိစ္ဆယကထာတိ ဝုတ္တံ။

ပတနရူပံ ပမာဏန္တိ ဧတ္ထ ယထာ မာတုဃာ ပတိတွာ ပရိဝတ္တလိင်္ဂီယ
 မတာယ သော မာတုဃာတကော ဟောတိ၊ န ကေဝလံ ပုရိသဃာတကော၊
 တသ္မာ ပတနဿေဝ ဝသေန အာပတ္တိ။ ကသ္မာ? ပတနရူပမရဏရူပါနံ
 ဧကသန္တာနတ္တာ၊ တဒေဝ ဟိဿ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ တဿ ဟိ ပရိဝတ္တနံ နတ္ထိ၊
 ဣတ္ထိပုရိသိန္ဒြိယာနေဝ ပဝတ္တိယံ နိရုဇ္ဈနပ္ပဇနကာနိ၊ ဣတ္ထိပုရိသောတိ စ တတ္ထ
 ဝေါဟာရမတ္တမေဝ၊ တသ္မာ မာတုဃာတကောဝ၊ န ပုရိသဃာတကောတိ၊
 ယထာ တဿ ပတနရူပဝသေနာပတ္တိ၊ တထာ ဣဓာပိ ပတနရူပဝသေန
 ထုလ္လစ္စယံ ဧကသန္တာနတ္တာတိ အယံ ပဌမထေရဝါဒေ ယုတ္တိ။ ဒုတိယေ
 ကိဉ္ဇာပိ ပေတော ပတိတော၊ ယက္ခော စ၊ အထ ခေါ အဟေတုကပဋိသန္ဓိကတ္တာ
 အကုသလဝိပါကဿ “ဝါမေန သူကရော ဟောတိ”တိ၊ ဧတ္ထ ဝုတ္တယက္ခာနံ
 ပဋိသန္ဓိဝိယ သဗ္ဗရူပါနံ သာဓာရဏတ္တာ၊ အမနုဿဇာတိကတ္တာ စ တိရစ္ဆာန-
 ရူပေန မတေ မရဏရူပဝသေန ပါစိတ္တိယံ၊ ဝတ္ထုဝသေန လဟုကာပတ္တိယာ
 ပရိဝတ္တနာ ဟောတိ ဧဝ တတ္ထဇာတကရူက္ခာဒိဆေဒနပါစိတ္တိယပရိဝတ္တနံ
 ဝိယ။ အယမေဝ ယုတ္တတရော၊ တသ္မာ ပစ္ဆာ ဝုတ္တော။ ပါရာဇိကဿ ပန
 မနုဿဇာတိကော ယထာ တထာ ဝါ ပတိတွာ ယထာ တထာ ဝါ မရတု၊
 ပါရာဇိကမေဝ ဂရုကတ္တာ။ ဂရုကာပတ္တိယာ ဟိ ဝိပရိဝတ္တနာ နတ္ထိတိ ဝုတ္တံ။

ထုလွှစွယ် တိရစ္ဆာနေ၊ မတေ ဘေဒဿ ကာရဏံ။
သရူပမရဏံ တိဿော၊ ဖုဿော မညေတိ အညဿာ။

ဂဏ္ဍိပဒေ ပန “ဒုတိယဝါဒေ ပုထုဇ္ဇနဿ ပတိတွာ အရဟတ္တံ ပတွာ မရန္တဿ ဝသေန ဝုတ္တော”တိ လိဒိတံ။ “တိရစ္ဆာနေ”တိ ဧတ္ထ ကေမိ ဝဒန္တိ “ဒေဝါအဓိပ္ပေတာ”တိ။ “သကသကရူပေနော မရဏံ ဘဝတိ နာညဿာ”တိ စ ဝဒန္တိ။ ယက္ခပေတရူပေန မတေဝိ ဒေသေ နယောတိ ထုလွှစွယ်န္တိ အတ္တော။ “တိရစ္ဆာနဂတမနဿဝိဂ္ဂဟမရဏေ ဝိယာ”တိ လိဒိတံ။ ပဟာရံ လဒ္ဓါတိ သတ္တာနံ မာရဏတ္ထာယ ကတတ္တာ ဝုတ္တံ။

၁၇၇။ သာရ သုဋ္ဌ၊ မရတူတိ ဝစီဘေဒံ ကရေတိ။ ဝိသဘာဂရောဂေါတိ သရီရဋ္ဌော ဂဏ္ဍဝိဋ္ဌကာဒိ။

၁၇၈။ ကာဠာနုသာရီတိ ဧကိဿာ လတာယ မူလံ ကိရ။ မဟာကစ္ဆပေန ကတပုပ္ဖံ ဝါ။ ဟိသပုပ္ဖန္တိ ဟိသာနံ ပက္ခပတ္တံ။ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန သာဟတ္ထိ- ကာဏတ္ထိကနယဋ္ဌေတ္ထ ယောဇေတွာ ကာယဝါစာစိတ္တတော သမုဋ္ဌာနဝိမိ ဒဿေတဗ္ဗော။

ပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝိနိတဝတ္ထဝဏ္ဏနာ

၁၈၀။ မရဏတ္ထိကာံ ဟုတွာတိ ဣမဿ ကာယဿ ဘေဒေန သဂ္ဂ- ပါပနာဓိပ္ပါယတ္တာ အတ္တတော မရဏတ္ထိကာံ ဟုတွာ ဧဝံအဓိပ္ပါယ်နော မရဏတ္ထိကာ နာမ ဟောန္တိတိ အတ္တနော မရဏတ္ထိကဘာဝံ အဇာနန္တာ အာပန္နာ ပါရာဇိကံ။ န ဟိ တေ “အတ္တနော စိတ္တပ္ပဝတ္တိံ န ဇာနန္တိ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ ဝေါဟာရဝသေနာတိ ပုဗ္ဗဘာဂဝေါဟာရဝသေန။ သန္တိဋ္ဌာနေ ပနေတံ နတ္ထိ။ ပါသေ ဗဒ္ဓသူကရမောစနေ ဝိယ န ဟောတိ။ ယထာနုသန္တိနာတိ အန္တရာ အမရိတွာတိ အတ္တော။ အပ္ပဋိဝေက္ခိတွာတိ အဝိစာရေတွာ။ ဟေဋ္ဌိမဘာဂေ ဟိ ကိသ္မိဋ္ဌိ ဝိဇ္ဇမာနေ ဝလိ ပညာယတိ။ ဒဿိတေတိ ဥဒ္ဓရိတွာ ဌပိတေ။ ပဋိဗန္ဓန္တိ တယာ ပဋိဗန္ဓံ၊ ပရိဘောဂန္တရာယံ သံဃဿ မာ အကာသီတိ အတ္တော။

၁၈၁-၂-၃။ ယသ္မာ ကိရိယံ ဒါတုံ န သက္ကာ၊ တသ္မာ “ပဌမံ လဒ္ဓ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ပုဗ္ဗေပိ အတ္တနာ လဒ္ဓပိဏ္ဍပါတတော ပဏိတပဏိတံ ဒေန္တော တတ္ထပိ အတ္တ-
ကာရိယံ အဒါသိ။ အသဉ္စိစ္စာတိ ဧတ္ထ အညံ အာကမုန္တဿ အညဿ ပတနေ
သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အဘိသန္ဓိ နတ္ထိ။ န မရဏာဓိပ္ပါယဿာတိ ပဋိသော စ ပယောဂေါ
စ အတ္ထိ၊ ဝမေတေနာ နတ္ထိ။ အဇာနန္တဿာတိ ဧတ္ထ “ဝတ္ထုအဇာနနဝသေန
အဇာနန္တဿ ဒေါသော နတ္ထိ၊ ဣဒံ ကိရ တေသံ နာနတ္ထိ။ ‘အသဉ္စိစ္စော အဟ’န္တိ
ပါဠိယံ န ဒိဿတိ။ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တတ္တာ တထာရူပါယ ပါဠိယာ ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ
ဝဒန္တိ။ နော စေ၊ ထုလ္လစ္စယန္တိ ဧတ္ထ “ဒုက္ခဝေဒနာ စေ နပုဇ္ဇတိ၊ ဒုက္ခဋ္ဌမေဝါ”တိ
ဝဒန္တိ၊ ဝိမံသိတဗ္ဗံ။ “ပုဂ္ဂရာ နာမ ခါဒနဒဏ္ဍကာ။ ဝေမာ နာမ တေသံ ခါဒန-
ဒဏ္ဍကာနံ ဟေဋ္ဌာ စ ဥပရိ စ တိရိယံ ဗန္ဓိတဗ္ဗဒဏ္ဍာ”တိ လိခိတံ။ ဟေဋ္ဌာဝ
ဒုဝိဓာပိ ပဌန္တိ။ ဟတ္ထပ္ပတ္တော ဝိယ ဒိဿတိ “တဿ ဝိက္ခေပေါ မာ ဟောတူ”တိ
ဥပန္နိန္ဒတိ။ ဝိသေသာဓိဂမံ ဗျာကရိတွာ တပုဘဝံ သက္ကာရံ လဇ္ဈိယန္တော
အာဟာရံ ဥပန္နိန္ဒတိ သဘာဂါနံ ဗျာကတတ္တာ။ တေ ဟိ ကပ္ပိယခေတ္တံ
အာရောစေန္တိ။

၁၈၆။ အကတဝိညတ္တိယာတိ န ဝိညတ္တိယာ။ သာ ဟိ အနုညာတတ္တာ
ကတာပိ အကတာ ဝိယာတိ အကတဝိညတ္တိ။ “ဝဒေယျာထ ဘန္တေ
ယေနတ္ထော”တိ ဧဝံ အကတဋ္ဌာနေ ဝိညတ္တိ အကတဝိညတ္တိ”တိ လိခိတံ။
တိတ္ထိယဘူတာနံ မာတာပိတုနံ သဟတ္တာ ဒါတုံ န ဝဇ္ဇတိတိ။ ဝိတုန္နာ နာမ
ပိတုဘဂိနိ။ သဓေဝိ န ယာစန္တိ “ယာစိတုံ ဒုက္ခ”န္တိ၊ သယံ ဝါ ဧဝံ ဝတ္ထုမ-
သက္ကာန္တာ။ “ယဒါတေသံ အတ္ထော ဘဝိဿတိ”တိ အာဘောဂံ ကတွာ ဝါ။
“ဝေဇ္ဇကမ္ပံ ဝါ နဟောတိ”တိ ဝစနတော ယာဝ သတ္တမော ကုလပရိဝဇ္ဇော၊
တာဝ ဘေသဇ္ဇံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝဒန္တိ။ သဗ္ဗပဒေသျှတိ မဟာမာတုယာ-
စူဠမာတုယာတိအာဒိနံ။

ဝုတ္တနယေန ပရိယေသိတွာတိ “သာမဏေရေဟိ ဝါ”တိအာဒိနာ။ “န
အကတဝိညတ္တိယာ”တိ ဝဒန္တိ။ “ပစ္စာသီသတိ သစေ၊ ဒုက္ခဋ္ဌ”န္တိ ဝဒန္တိ။ ကပ္ပိယ-
ဝသေနာတိ ပုပ္ဖံ အာနေထာတိအာဒိနာ။ “ပူဇံ အကာသီ”တိ ဝုတ္တတ္တာ သယံ
ဂဟေတုံ န ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝဒန္တိ။

“ဘဏထာ”တိ ဝုတ္တေ ပန ကာတဗ္ဗံ။ ဓမ္မဉ္စိ ဝတ္ထု ဝဇ္ဇတိ။ နော စေ
ဇာနန္တိ၊ န ပါဒါ အပနေတဗ္ဗာ။ အဝမင်္ဂလန္တိ ဟိ ဂဏ္ဍန္တိ။

စောရနာဂဿ ဟိ အာမဠံ ဒိန္နေ ကုဠိဿတိ၊ အနာမဠံ န ဝဇ္ဇတိတိ အင်္ဂုလန္တရေထောက် ဘတ္တံ ဂဟေတွာ ပတ္တေ ဘတ္တံ သဗ္ဗံ အဒါသံ၊ သော တေန တုဿိ။ ဝရပေါတ္ထကဗိတ္တတ္ထရုဏန္တိ သိဗ္ဗိတွာ ကာတဗ္ဗတ္ထရုဏဝိကတိ။ ဝိတုရာဇာ ဒမိဋ္ဌဿ ပရာဇိတော ရောဟဏေ သောဠသဝဿာနိ ဝသိတွာ မိတ္တာမစ္စပရိဝုတော “ရဇ္ဇံ ဂဏှာမိ”တိ အာဂန္တော အန္တရာမဂ္ဂေ အပ္ပမတ္တကဿ ကာရဏာ ဧကံ အမစ္စံ သာတာပေသိ။ သေသာ ဘယေန ပလာယန္တော အရညေ အန္တရာမဂ္ဂေ စောရေဟိ ဝိလုတ္တာတမ္ဗုလကလ္လကဝိဟာရံ ဂန္တော တတ္ထ စာတုနိကာယိကတိဿတ္ထေရော တေသံ သင်္ဂဟံ ကတွာ ပုန အာနေတွာ ရညော ဒဿေသိ၊ တေဟိ သဗ္ဗိံ ရဇ္ဇံ ဂဟေတွာ ရာဇာ တမ္ဗုလကလ္လက-တိဿတ္ထရဿ အဘယဝိရိဝိဟာရံ အကာသိ။ သေသာပိ ဧကေကဝိဟာရံ ကာရာပေသုံ ကိရ။

၁၈၇။ စောရသမိပံ ပေသေန္တော “ဝါဠယက္ခဝိဟာရံ ပေသေတိ”တိ ဣမိနာ သဒိသော။ ကဿော? မရဏာမိပ္ပါယတ္တာ။ တဠာကာဒိသု မစ္ဆာဒိဂ္ဂ-ဟဏတ္ထံ ကေဝဠံ အညာပဒေသေန “တဠာကတိရံ ဂစ္ဆာ”တိ ပဟိဏန္တဿ ပါဏာတိပါတေန ဘဝိတဗ္ဗံ၊ “ဝါဠယက္ခဝိဟာရံ ပါဟေသိ”တိ ဣမဿ သဒိသော။ ကဿော? “မရဏာမိပ္ပါယတ္တာ”တိ ဝစနဿာနုလောမတော၊ အဋ္ဌကထာယမ္ပိ “ဧဝံ ဝါဠယက္ခမိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။

၁၈၉။ တံ တတြိဋ္ဌိတံ ဆိန္ဒန္တိ တံ-သဒ္ဓေါ ကေစ္စေသု နတ္ထိ။ ဣတရေသု ပါရာဇိကထုလ္လဇ္ဈယံ အာပန္နာတိ အတ္ထော။ “ဣမံ ဆိန္ဒိတွာ သီသံ ဂန္တော သံဃဿ ပတ္တစိဝရံ ဒဿာမိ”တိ ကုသလစိတ္တေနပိ ဆိန္ဒိတုံ န ဝဇ္ဇတိ အနုညာတတ္တာ။ အညဿ ပန ဘိက္ခုနော ဝဇ္ဇတိ အနုညာတတ္တာ။

၁၉၀။ ကထံ? ကုဋိရက္ခဏတ္ထဉ္စိ ဘဂဝတာ ပဋဂ္ဂိဒါနာဒိ အနုညာတံ၊ ကုဋိ နာမေသာ ဘိက္ခုနံ အတ္ထာယ။ တဿော “ဘိက္ခုရက္ခဏတ္ထံ အညဿ ဘိက္ခုဿ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗမေတ္တ နတ္ထိ”တိ ဝုတ္တံ။ ယဒိ ဧဝံ အစ္ဆိန္ဒစိဝရဿ နဂ္ဂဘာဝပ္ပ-ဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ ဘူတဂါမပါတဗျတာ ဘဂဝတာ အနုညာတာ၊ ဇိဝိတရက္ခဏတ္ထဉ္စ သပ္ပဒဋ္ဌကာလေ အနုညာတံ၊ တဿော “အပိဇိဝိတံ ပရိစ္စတိတဗ္ဗံ၊ န စ ရက္ခော ဝါ ဆိန္ဒိတဗ္ဗော”တိအာဒိ န ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊ တဿော တံ နိဒဿနံ အပ္ပမာဏံ၊ အဋ္ဌ-ကထာစရိယော ဧဝေတ္ထ ပမာဏံ။ ဧတ္ထ ပနာယံ အာစရိယဿ တက္ကော— အရိယပုဂ္ဂလေသုပိ သတ္တာ နဂ္ဂိယံ ပဿိတွာ အပ္ပသာဒံ ကတွာ နိရယူပဂါ

ဘဝိဿန္တိ၊ တထာ သပ္ပါ စ ခံသိတွာ၊ တေသံ ပါပဝိမောစနတ္ထံ ဘူတဂါမ-
ပါတဗျတာ အနုညာတာ။ ဒါနပတိနံ စိတ္တရက္ခဏတ္ထံ ပဋိဂ္ဂါနာဒိ။ အညထာ
လောကဿ ပုညန္တရာယော၊ သံဃဿ စ လာဘန္တရာယော ဟောတိ။ ဝကေဿ
ပန စိတ္တဟိတကရဏံ နတ္ထိ၊ တံ ပန အဝိတိက္ကမံ၊ ဇီဝိတပရိစ္စဇနံ ပဿိတွာ ဝါ
“အဟော ဒုက္ကရံ ကတ”န္တိ ပဿာဒမေဝ လဘေယျန္တိ အတ္တနော န ဝနုတိ၊
အညဿ ဝနုတိ။ အညထာ တိတ္ထိယာနံ အသဒ္ဓမ္မသိပ္ပိယာတိ။ ဂဏ္ဍိပဒေ ပန
“ဇီဝိတတ္ထာယ ရက္ခံ ဆိန္ဒန္တဿ အတ္တသိနေဟဝသေန ဆိန္ဒနတော အကု-
သလတ္တာ န ဝနုတိ၊ အညဿ ဝနုတိ”တိ လိခိတံ။ အနေကေသု ရက္ခေန
ဩတ္တတေသု၊ ဩပါတေဝါ ပတိတေသု အညေန အညဿတ္ထာယ ရက္ခေဒနာဒိ
ကာတုံ ဝနုတိ၊ ကဿာ? ပရပရိတ္တာဏာဓိပ္ပိယတောတိ။ ပရိတ္တန္တိ ရက္ခဏံ၊
တံ ဒဿေတုံ “သမန္တာ ဘူမိတစ္ဆန”န္တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။

၁၉၁။ တိဟိ မာရိတေ ပန ဝိသင်္ကေတန္တိ ဧတ္ထ တီသု ဧကေန မာရိတေပိ
“ခေတ္တမေဝ ဩတိဏ္ဏတ္တာ ပါရာဇိက”န္တိ ဝုတ္တတ္တာ တယောပိ ဧကတော ဟုတွာ
မာရေန္တိ စေ၊ အာပဇ္ဇတိ၊ တေနော ဝုတ္တံ “ပရိစ္ဆေဒဗ္ဗန္တရေ ဝါ အဝိသင်္ကေ-
တ”န္တိ။ “ပရိစ္ဆေဒါတိက္ကမေ ပန သဗ္ဗတ္ထ ဝိသင်္ကေတံ ဟောတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ
ဒိန္တံ ဗလံ ဂဟေတွာ တတိယော စေ မာရေတိ အာပဇ္ဇတိ ဝိယ ဒိဿတိ၊
ဝိမံသိတဗ္ဗံ။ “ဒွေ မာရေန္တံ”တိ ဝုတ္တေ ဧကေန ဝါ ဒွိဟိ ဝါ မာရိတေ
ပါရာဇိကန္တိ “ဒိန္တံ ပဟာရာနံ မရဏေ သတိ ဒွေ မာရိတာ နာမ ဟောန္တိ၊
အသတိ ဧကောဝ ဟောတိ၊ တဿာ ဝိဇာနိတဗ္ဗံ”န္တိ ဝဒန္တိ။

တတိယပါရာဇိကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုတ္ထပါရာဇိက

ဝဂ္ဂုပုဒါတိရိယဘိက္ခုဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၁၉၃။ စတုတ္ထေ ဝဂ္ဂု စ သာ မောဒယတိ စ သတ္တေတိ ဝဂ္ဂုပုဒါ။
“ဝဂ္ဂုမဒါ”တိပိ ပါဠော၊ တဿ ဝဂ္ဂု စ သာ ပသန္နသုဒ္ဓတရ်သမိဒ္ဓတ္တာ သုဒ္ဓမာ
စာတိ အတ္ထော ဇီဝိတဝဂ္ဂုတ္တနိတာ ဇီဝိတတ္ထန္တိ နိလုပ္ပလန္တိအာဒိသု ဝိယ။
မဒဿာတိ စ ဗဟုခဇ္ဇဘောဇ္ဇပါနာဒိသမိဒ္ဓါ နဒိ ဆဏဒိဝသေသုတိ နိရုတ္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝဂ္ဂု ပရိသုဒ္ဓါတိ လောကေန သမ္မတာတိ ကိရ အတ္ထော။
ဘာသိတော ဘဝိဿတိတိ ပါဠသေသော။

၁၉၄-၅။ ဝဏ္ဏဝါဝဏ္ဏဝန္တောဝဏ္ဏဝန္တာနိတိပိ သိဇ္ဈတိကိရ ဗဟုဝစနေန။
ယသ္မာ ဇုန္ဒိယာနံ ဦးနတ္တံ၊ ပူရတ္တံ ဝါ နတ္တိ။ တသ္မာ “အဘိနိရိဋ္ဌောကာသဿ
ပရိပုဏ္ဏတ္တာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဆဋ္ဌဿ အဘိနိရိဋ္ဌောကာသော ဟဒယဝတ္ထု။
စတုဇရိယာပထစက္ကေ ပါကတိန္ဒြိယေ။ အတ္တနော ဒဟတိတိ အတ္တနာ ဒဟတိ။
အတ္တနာ ပဋိဝိဒ္ဓံ ကတွာ ပဝေဒေတိတိ အဓိပ္ပါယော။ သန္တန္တိ ဝတ္ထမာနံ။
ဂေါတြဘုနောတိ ဂေါတ္တမတ္တံ အနဘဝတ္တာ နာမမတ္တကမေဝါတိ အတ္ထော။

သဝိဘင်္ဂသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၉၇။ ပဒဘာဇနေ “တိဿော ဝိဇ္ဇာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ အရူပါဝစရဇ္ဈာနာနိ
ပဋိက္ခိတ္တာနိတိ စေ? န၊ တတ္ထေဝ “ယံ ဉာဏံ၊ တံ ဒဿနံ၊ ယံ ဒဿနံ၊ တံ
ဉာဏံ”န္တိ ဒဿနပဒေန ဝိသေသေတွာ ဝုတ္တတ္တာ၊ တသ္မာ ဝေ အဋ္ဌကထာယံ
“ဝိဇ္ဇာသိသေန ပဒဘာဇနံ ဝုတ္တံ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ရရံ ကတွာတိ ပုရိမံ ကတွာ။

ပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ

၁၉၉။ အနာဂတေ ဥပ္ပဇ္ဇနကရာဂါဒိနံ ကာရဏတ္တာ ရာဂါဒယောဝ နိမိတ္တံ
နာမ။ တိဿန္တူ ဝိဇ္ဇာနံ အညတရံ သန္ဓာယ “ဝိဇ္ဇာနံ လာဘီမ္ပိ”တိ ဘဏတိ။ ပါရာ-
ဇိကံ၊ န ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာဒိနံ ကိလေသနဟာနမေဝ ဝုတ္တံ၊ တံခဏတ္တာ ဥတ္တရိမနဿဓမ္မပ္ပ
ဝတ္တိန ဟောတိတိ စေ? န၊ မဂ္ဂကိစ္စဒိပနတော။ တေနေဝ “မဂ္ဂေန ဝိနာ နတ္တိ”တိ-
အာဒိ ဝုတ္တံ။ ဝိတ္တန္တိ ဝိတ္တဿ ဝိဂတနိဝရဏတာတိ အတ္ထော။ “ယာဝဉ္စ ဝိဇ္ဇာ
အနာဂတာ၊ တာဝဝိပဿနာဉာဏဿ လာဘီမ္ပိ”တိ ဝဒန္တော ယဒိ လောကုတ္တရံ
သန္ဓာယ ဝဒတိ၊ သောပိ စ တထာ ဇာနာတိ၊ ပါရာဇိကမေဝ လောကုတ္တရဿပိ
တံနာမတ္တာ”တိ ဝဒန္တိ။ “အဝိသေသေနာပိ ဝဒတော ပါရာဇိကံ ဝုတ္တန္တိ
လောကုတ္တရံ သန္ဓာယ ဝဒတော ‘ပါရာဇိက’န္တိ ဝတ္ထု ယုဇ္ဇတိ။ ယထာ ကိ
‘ဝိဇ္ဇာနံ လာဘီမ္ပိ’တိ ဘဏန္တောပိ ပါရာဇိကမေဝါ”တိ ဝုတ္တဋ္ဌာနေ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာဒိနံ
သမ္ဘဝေပိ တာသံ အနဓိပ္ပေတတ္တာ ပါရာဇိကံ ဟောတိ၊ ဝေမိဓာပိ။ န သက္ကာ
အညံ ပမာဏံ ကာတုန္တိ အတ္တနော ဂုဏမာရောစေတုကာမော လောကီယေန
သမ္ဘိဿံ အတ္တပဋိသမ္ဘိဒံ ဝဒတော ပါရာဇိကန္တိ ပမာဏံ ကာတုံ န သက္ကာ၊
ဇုတရထာ ဟောတိ”တိ အပရေဟိ ဝုတ္တံ။ “တံ ပုဗ္ဗာပရဝိရုဉ္စိ၊ တသ္မာ ဝိဇ္ဇာ-
နိဒဿနံ ဇုဓ အနိဒဿနံ သာသနေ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာဒိနံ ဝိဇ္ဇာဝိဓာနာဘာဝါ။
ဘဂဝတာ ဝိဘတ္တခေတ္တပဒေ ဝါ တေသံ ပရိယာယဝစနာနံ အနာမဋ္ဌတ္တာ န
သက္ကာ အညံ ပမာဏံ ကာတု”န္တိ လိဒိတံ။ “ပဋိသမ္ဘိဒါနံ လာဘီမ္ပိ”တိ ဝုတ္တေ

ပရိယာယေန ဝုတ္တတ္တာ ထုလ္လစ္စယံ ယုတ္တ” နှိ ဝဒန္တိ၊ ဝိစာရေတဗ္ဗံ။ **ဝိမံသိတွာ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ** “ယော တေ ဝိဟာရေ ဝသတိ”တိအာဒိဟိ သံသန္တနတော ပရိယာယဝစနတ္တာ ထုလ္လစ္စယံ ဝုတ္တံ။ “နိရောဓသမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇာမီ”တိ ဝါ ‘လာဘီမှာဟံ တဿာ’တိ ဝါ ဝဒတောပီ”တိ ဝုတ္တဝစနမ္ပိ “သစေ ပနသေဝံ ဟောတိ”တိအာဒိဝစနမ္ပိ အတ္ထတော ဧကမေဝ၊ သောပိ ဟိ အတ္ထနော ဝိသေသံ အာရောစေတုမေဝ ဝဒတိ။ “ယော တေ ဝိဟာရေ ဝသတိ”တိအာဒိသု အဟံ-ဝစနာဘာဝါ ပရိယာယော ယုဇ္ဇတိ၊ ဣဓ ပန ‘လာဘီမှာဟံ တဿာ’တိ အတ္တာနံ နိဋ္ဌိသတိ၊ တဿာ ပါရာဇိကံ အာပဇ္ဇိတုံ ယုတ္တံ ဝိယာ”တိ ဝဒန္တိ။ “မဟာပစ္စရိယာဒိဝစနံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မေသု ဧကောပိ န ဟောတိ၊ တဿာ ပရိယာယေန ဝုတ္တတ္တာ န ဟောတိ”တိ ဝဒန္တိ၊ သုဠု ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗံ။ ဖလသန္တိ- ကိရိယာ-ပဒတော ပဋ္ဌာယ ဧဝ ပါဌော ဂဟေတဗ္ဗော၊ ဖလသန္တိကိရိယာယပိ ဧကေကမ္ပိ ဧကေကဖလဝသေန ပါရာဇိကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ရာဂဿ ပဟာနန္တိအာဒိတ္ထိကေ ကိလေသပ္ပဟာနမေဝ ဝုတ္တံ၊ တံ ပန ယသ္မာ မဂ္ဂေန ဝိနာ နတ္ထိ။ တတိယမဂ္ဂေန ဟိ ရာဂဒေါသာနံ ပဟာနံ၊ စတုတ္ထေန မောဟဿ၊ တသ္မာ “ရာဂေါ မေ ပဟိနော”တိအာဒိနိ ဝဒတောပိ ပါရာဇိကံ။ ရာဂါ စိတ္တံ ဝိနိဝရဏတတိအာဒိတ္ထိကေ လောကုတ္တရမေဝ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ “ရာဂါ မေ စိတ္တံ ဝိနိဝရဏ”န္တိအာဒိနိ ဝဒတော ပါရာဇိကမေဝါတိ။ **အကုပ္ပဓမ္မတ္တာ**တိ ကေစိ ဥတ္တရဝိဟာရဝါသိနော။ ကသ္မာ န ဟောတိတိ စေ? “ဣတိ ဇာနာမိ၊ ဣတိ ပဿာမီ”တိ ဝုတ္တမာနဝစနေနေဝ **မာတိကာယံ** ဝုတ္တတ္တာ။ ယဒိ ဧဝံ ပဒဘာဇနေ “သမာပဇ္ဇိ၊ သမာပဇ္ဇော”တိအာဒိနာ ဝုတ္တတ္တာ “အတိတတ္တဘာဝေ သောတာပဇ္ဇောမ္ပိ”တိ ဝဒတောပိ ဟောတူတိ စေ? န၊ အညဏာ အတ္ထသမ္ဘဝတော။ ကထံ? အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နဝသေန ဝုတ္တမာနတာ ဂဟေတဗ္ဗာတိ ဥပနတ္တံ ဝုတ္တံ၊ န အတိတတ္တဘာဝံ။ အတိတတ္တဘာဝေါ ဟိ ပရိယာယေန ဝုတ္တတ္တာ “ထုလ္လစ္စယ”န္တိ ဝုတ္တန္တိ အာစရိယာ။

၂၀၀။ “သစေ ဝိ န ဟောတိ၊ ပါရာဇိကမေဝါ”တိ အဋ္ဌာနပရိကပ္ပဝသေန ဝုတ္တံ ကိရ။ “ဣတိ ဝါစာ တိဝဂ္ဂိကာ”တိ ဝက္ခတိ။ နက္ခေတန္တိ ပုရိမေ သတိ ပစ္ဆိမဿာဘာဝါ သမာပဇ္ဇိ၊ သမာပဇ္ဇောတိ ဣမေသံ ကိဉ္စာပိ အတ္ထတော ကာလဝိသေသော နတ္ထိ၊ ဝစနဝိသေသော ပန အတ္ထိ ဧဝ။

၂၀၇။ ဥက္ခေဒ္ဓိတောတိ ဥတ္တာသိတော။ ခိဋ္ဌ ဥတြာသနေ။

သုဒ္ဓိကဝါရကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝတ္ထုကာမဝါရကထာဝဏ္ဏနာ

ဝိညတ္တိပထေတိ ဝိဇာနနဋ္ဌာနေ၊ တေန “ဝိညတ္တိပထမတိက္ကမိတွာ ဌိတော ဘိက္ခု၊ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ သုတွာ ဇာနာတိ၊ န ပါရာဇိကန္တိ ဒီပေတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဈာနံ ကိရ သမာပန္နိန္တိ ဧတ္ထ သော စေ “သေ ဘိက္ခု၊ အတ္တနော ဂုဏဒီပနာဓိပ္ပါယေန ဧဝံ ဝဒတိ”တိ ဇာနာတိ၊ ပါရာဇိကမေဝ။ အညထာ ဇာနာတိတိ စေ? ပါရာဇိကဗ္ဗာယာ န ဒိဿတိတိ အာစရိယော။

ဝတ္ထုကာမဝါရကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အနာပတ္တိဘေဒကထာဝဏ္ဏနာ

အနုလ္လပနာဓိပ္ပါယောတိ ယဒိ ဥလ္လပနာဓိပ္ပါယော ဘဝေယျ၊ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝါတိ အပရေ။ “တံ ပရတော ‘နာဝုသော သက္ကာ ပုထုဇ္ဇနေန အဓိဝါသေတု’န္တိ ဝတ္ထုနာ သံသန္တိတွာ ဂဟေတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ။

ပဒဘာဇနိယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝိနိတဝတ္ထဝဏ္ဏနာ

၂၂၅-၆-၇။ ဒုက္ကဋ္ဌအာဂါရ အာဝဋ္ဌကာမ အဘိရတိဝတ္ထုသု “ယဒိ ဥလ္လပနာဓိပ္ပါယော ဘဝေယျ၊ ပါရာဇိက”န္တိ ဝဒန္တိ၊ ကာရဏံ ပန ဒုဒ္ဓသံ၊ ထုလ္လစ္စယံ ဝုတ္တံ ဝိယ၊ ဝိမံသိတဗ္ဗံ။ ယာနေန ဝါ ဣဒ္ဓိယာ ဝါ ဂစ္ဆန္တောပိ ပါရာဇိကံ နာပဇ္ဇတိတိ ပဒသာ ဂမနဝသေနေဝ ကတိကာယ ကတာယ ယုဇ္ဇတိ။ “အပုဗ္ဗ-အစရိမံ ဂစ္ဆန္တောတိ ဟတ္ထပါသံ အဝိဇဟိတွာ အညမညဿ ဟတ္ထံ ဂဏှန္တော ဝိယ ဂစ္ဆန္တော”တိ ဝုတ္တံ။ ဥဋ္ဌေထ ဧထ ဂစ္ဆာမာတိ ဧဝံ သဟဂမနေ ပုဗ္ဗာပရာ ဂစ္ဆန္တောပိ နာပဇ္ဇတိတိ အာစရိယဿ တက္ကော။ ဝသန္တဿာတိ တထာ ဝသန္တော စေ ဥပါသကေန ဒိဿတိ၊ ပါရာဇိကော ဟောတိ။ “ရတ္ထိံ ဝသိတွာ ဂစ္ဆန္တော န ပါရာဇိကော”တိ ဝုတ္တံ။ နာနာဝေရဇ္ဇကာတိ နာနာဇနပဒ-ဝါသိနော။ သံသလာဘောတိ ယထာဝုရံ အတ္တနော ပါပုဏနကောဋ္ဌာသော။

၂၂၈။ ဣဓာတိ “ကော န ခေါ”တိ အာဒိနာ ဝုတ္တေ ပဉ္စာကမ္ပေ။ ဓမ္မဓာတု သဗ္ဗညုတညာဏံ။

၂၃၂။ န ဥပ္ပဋိပါဒ္ဓိယာတိ န သီဟောက္ကန္တဝသေန အနုဿရိ။ တသ္မာ
အန္တရာဘဝဘူတာ ဧကော ဧဝ ဇာတိတိ ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ အတ္ထော။

နိဝမနဝဏ္ဏနာ

၂၃၃။ စတုရိသတိတိ ဧတ္ထ မာတုဃာတကပိတုဃာတကအရဟန္တဃာတ-
ကာ တတိယပါရာဇိကံ အာပန္နာ။ ဘိက္ခုနိဒ္ဓသကော၊ လမ္ဗိအာဒယော စ
စတ္တာရော ပဌမပါရာဇိကံ အာပန္နာ ဧဝါတိ ကတွာ ကုတော စတုရိသတိတိ
စေ? န၊ အဓိပ္ပါယာဇာနနတော။ မာတုဃာတကာဒယော ဟိ စတ္တာရော
ဇ္ဇမာနပသမ္ပန္နာ ဧဝ အဓိပ္ပေတာ၊ လမ္ဗိအာဒယော စတ္တာရော ကိဉ္ဇာပိ ပဌမ-
ပါရာဇိကေန သင်္ဂဟိတာ၊ ယသ္မာ ဧကေန ပရိယာယေန မေထုနဓမ္မပဋိသေ-
ဝိနော န ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ဝိသုံ ဝုတ္တာ။ “ဧကကမ္ပံ ဧကုဒ္ဒေသော သမသိက္ခ-
တာ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တသံဝါသဿ အဘဗ္ဗတာမတ္ထံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ယထာ ပုရေ
တထာ ပစ္ဆာ”တိ။ အညထာ နေသံ သမညာယပဋိညာယဘိက္ခုဘာဝေါပိ
နတ္ထိတိ အာပဇ္ဇတိ။

စတုတ္ထပါရာဇိကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပါရာဇိကကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သံဃာဒိသေသကဏ္ဍ

၁-သုက္ကိဿဋ္ဌိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၂၃၅။ “ဩက္ကမန္တာန” နှိ ပါဌော။ ဧတ္တာဟ—“ယော ပန ဘိက္ခု”တိ ကာရကော ဣဓ ကဿ န နိဋ္ဌိဋ္ဌောတိ? အဘိ-နိဋ္ဌေသေန ဣမဿ သာပေက္ခာ-ဘာဝဒဿနတ္ထံ။ ကထံ? ကဏ္ဍဝနာဒိအဓိပ္ပါယစေတနာဝသေန စေတေန္တဿ ကဏ္ဍဝနာဒိဥပက္ကမေန ဥပက္ကမန္တဿ၊ မေထုနရာဂဝသေန ဦရုအာဒိသု ဒုက္ကဋ္ဌ-ဝတ္ထုသု၊ ဝဏာဒိသု ထုလ္လစ္စယဝတ္ထုသု စ ဥပက္ကမန္တဿ သုက္ကိဿဋ္ဌိယာ သတိပ န သံဃာဒိသေသော။ မောစနဿာဒဿါတာဓိပ္ပါယာပေက္ခာဝ သုက္ကိ-ဋ္ဌိယဋ္ဌိ သတိ ဥပက္ကမေ၊ န အညတ “အနာပတ္တိ န မောစနာဓိပ္ပါယဿာ”တိ ဝစနတော။ တဿ တဒတ္ထဒဿနတ္ထံ ဣဓ ကာရကော န နိဋ္ဌိဋ္ဌော၊ အညတ “ယော ပန ဘိက္ခု သဗ္ဗေတနိကံ သုက္ကိဿဋ္ဌိ အာပဇ္ဇေယျာ”တိ ကာရကေ နိဋ္ဌိဋ္ဌေ “စေတေတိ န ဥပက္ကမတိ မုစ္စတိ၊ အနာပတ္တိ”တိ ဝုတ္တဝစနဝိရောဓော။ “သဗ္ဗေတနိကာယ သုက္ကိဿဋ္ဌိယာ အညတြ သုပိနန္တာ”တိ ဘုဗ္ဗေ နိဋ္ဌိဋ္ဌေပိ သောဝ ဝိရောဓော အာပဇ္ဇတိ၊ တဿ တဒုဘယဝစနက္ကမံ အဝတွာ “သဗ္ဗေ-တနိကာ သုက္ကိဿဋ္ဌိ အညတြ သုပိနန္တာ”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ နိမိတ္တတ္ထေ ဘုဗ္ဗဝစနာဘာဝတော ဟေတုတ္တနိယမော န ကတော ဟောတိ။ တသ္မိ အကတေ သဗ္ဗေတနိကာ သုက္ကိဿဋ္ဌိ အညတြ သုပိနန္တာ သံဃာဒိသေသာ-ပတ္တိ၊ ဥပက္ကမေ အသတိ အနာပတ္တိတိ အယမတ္ထော ဒိပိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၂၃၆-၇။ သဗ္ဗေတနိကာတိ ဧတ္ထ ပဌမဝိဂ္ဂဟေန ဥပသဂ္ဂဿ သတ္တကတာ ဒဿိတာ၊ ဒုတိယေန ဣကပစ္စယဿ။ ဝါတပိတ္တသေမှရဟိရာဒိအာသယ-ဘေဒတောတိ အတ္ထော။ ဓာတူတိ ဧတ္ထ “ပထဝီဓာတုအာဒယော စတသော၊ စက္ခုဓာတုအာဒယော ဝါ အဋ္ဌာရဿာ”တိ ဂဏ္ဍိပဒေ လိခိတံ။ ဝတ္ထိသီသန္တိ ဝတ္ထိပုဋ္ဌဿ သီသံ။ “အင်္ဂဇာတဿ မူလံ အဓိပ္ပေတံ၊ န အဂ္ဂသီသ” နှိ ဝဒန္တိ။ တထေဝါတိ “နိမိတ္တေ ဥပက္ကမတော”တိအာဒိ ဂဏှာတိ။ တတော မုစ္စိတွာတိ “န သကလကာယတော၊ တဿ ပန ဌာနာ စုတမတ္ထေ ဟောတူ”တိ ဂဏ္ဍိပဒေ လိခိတံ။ “ဒကသောတံ ဩတိက္ကမတ္ထေ”တိ ဣမိနာ န သမေတိတိ စေ? တတော ဒကသောတောရောဟဏဗ္ဗေတ္တာတိအာဒိ ဝုစ္စတိ။ တဿတ္ထော—နိမိတ္တေ ဥပက္ကမံ ကတွာ သုက္ကံ ဌာနာ စာဝေတွာ ပုန ဝိပုဋ္ဌိသာရဝသေန ဒကသော-တောရောဟဏံ နိဝါရေတုံ အဓိဝါသေမီတိ။ ကတော ဗဟိ နိက္ခမန္တေ အဓိဝါ-သေတုံ န သက္ကာ၊ တထာပိ အဓိဝါသနာဓိပ္ပါယေန အဓိဝါသေတွာ အန္တရာ

ဒကသောတတော ဥဒ္ဓံ နိဝါရေတုံ အသက္ကုဏေယျတာယ “အနိက္ခန္တေ ဝါ”တိ
 ဝုတ္တံ။ ကဿော? ဌာနာ စုတံ ဟိ အဝဿံ ဒကသောတံ ဩတရတိတိ အဋ္ဌကထာ-
 မိပ္ပါယော ဂဏ္ဍိပဒါမိပ္ပါယေန သမေတိ။ တတော မုစ္ဆိတွာတိ သကဋ္ဌာနတော။
 သကသရီရတော ဟိ ဗဟိ နိက္ခန္တမေဝ ဟောတိ။ တတော “ဗဟိ နိက္ခန္တေ ဝါ
 အနိက္ခန္တေ ဝါ”တိ ဝစနံ ဝိရုဇ္ဈေယျ။ ယသ္မာ ပန တမ္ပာ တမ္ပာ သရီရပဒေသာ
 စုတံ အဝဿံ ဒကသောတံ ဩတရတိ။ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ဒကသောတံ ဩတိဏ္ဏ-
 မတ္တေ”တိ။ ဣမိနာ စ အာပတ္တိယာ ပါကဋကလံ ဒသေတိ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ?
 မောစနဿာဒေန နိမိတ္တေ ဥပက္ကမတော သုက္ကံ ဗဟုတရမ္ပိ သရီရပဒေသာ စုတံ
 တတ္ထ တတ္ထ လဂ္ဂါဝသေသံ ယတ္ထကံ ကော ခုဒ္ဒကမက္ခိကာ ပိဝေယျ။ တတ္ထကေ
 ဒကသောတံ ဩတိဏ္ဏမတ္တေ သံဃာဒိသေသာပတ္တိ။ ဝုတ္တုဉ္စိ ကင်္ခါဝိတရဏိယံ^၁
 “ဒကသောတံ အနောတိဏ္ဏေပိ သံဃာဒိသေသော”တိအာဒိ။ တတ္ထကဿ
 ဗဟိ နိက္ခမနံ အသလ္လက္ခေန္တော “စေတေတိ ဥပက္ကမတိ န မုစ္ဆတိ။ အာပတ္တိ
 ထုလ္လစ္စယဿာ”တိ ဝစနတော ထုလ္လစ္စယန္တိ သညာယ ဒေသေန္တောပိ န မုစ္ဆတိ။
 ပဿာဝမ္ပိ ဝဏ္ဏတံ ပဿိတွာ ဝတ္ထိကောသဂတဿ ပိစ္ဆိလတာယ ဝါ ဥတွာ
 သံဃာဒိသေသတော ဝုဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ အယမေတ္ထ တတိယတ္ထေရဝါဒေ ယုတ္တိ။
 သဗ္ဗာစရိယာ ဣမေ ဧဝ တယော ထေရာ၊ တေသမ္ပိ ဒကသောတောရောဟဏံ
 နိမိတ္တေ ဥပက္ကမနန္တိ အယံ ဒုတိယော ဝိနိစ္ဆယော သာဓာရဏတော ဧတ္ထ၊
 ဧဝံ ဥပတိဿတ္တေရော ဝဒတိ ကိရ။

ဌာနာ စုတံ ဟိ အဝဿံ ဒကသောတံ ဩတရတိတိ ကတွာ “ဌာနာ
 စာဝနမတ္တေနေဝတ္ထ အာပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဒကသောတံ ဩတိဏ္ဏေ
 ဧဝ အာပတ္တိ။ သုက္ကဿ ဟိ သကလံ သရီရံ ဌာနံ၊ အနောတိဏ္ဏေ ဌာနာ
 စုတံ နာမ န ဟောတိတိ ဝိမံသိတဗ္ဗံ။ အာဘိဓမ္မိကတ္တာ ထေရဿ “သုက္ကဝိဿဉ္စိ
 နာမ ရာဂသမုဋ္ဌာနာ ဟောတိ”တိ၊ ကထာဝတ္ထုန္ဒကထာယံ ဝုတ္တတ္တာ သမ္ဘဝေါ
 စိတ္တသမုဋ္ဌာနော၊ “တံ အသုစိ” ကေဒေသံ မုခေန အဂ္ဂဟေသိ၊ ကေဒေသံ
 အင်္ဂဇာတေ ပက္ခိပိ”တိ? ဝစနတော ဥတုသမုဋ္ဌာနော စ ဒိဿတိ၊ သော စ ခေါ
 အဝိတရာဂဿေဝ “အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ အနဝကာသော ယံ အရဟတော
 အသုစိ မုစ္ဆေယျာ”တိ? ဝစနတော။ ပရူပါဟာရဋ္ဌကထာယံ “အတ္ထိ တဿ
 အာသယောတိ တဿ သုက္ကဿ ဥစ္စာရပဿာဝါနံ ဝိယ ပတိဋ္ဌာနောကာသော

၁-ကင်္ခါ-ဋ္ဌ ၁၂၈-ပိဋေ။

၃-ပိ ၁-၃၀၆-ပိဋေ။

၂-အဘိ-ဋ္ဌ ၃-၁၆၄-ပိဋေ။

၄-ပိ ၃-၄၀၉၊ အဘိ ၄-၁၃၃၊ အံ ၂-၂၁၉-ပိဋေသု။

အတ္ထိ”တိ ဝစနတော^၁ တဿ အာသယောတိ သိဒ္ဓိ။ ပါကတိကစိတ္တသမုဋ္ဌာန-
ရူပံ ဝိယ အသံသဋ္ဌတ္တာ၊ နိက္ခမနတော စ “ဝတ္ထိသီသံ၊ ကဋ္ဌိ၊ ကာယော”တိ
တိဓာ သုက္ကဿ ဌာနံ ပကပ္ပေန္တိ အာစရိယာ။ သပ္ပဝိသံ ဝိယ တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ န စ
ဝိဿဿ ဌာနနိယမော၊ ကောဝဝသေန ဖုသန္တဿ ဟောတိ၊ ဧဝမဿ န စ
ဌာနနိယမော၊ ရာဂဝသေန ဥပက္ကမန္တဿ ဟောတိတိ တက္ကော။

ခေါဘကရဏပစ္စယော နာမ ဘေသဇ္ဇသေနာသနာဟာရာဒိပစ္စယော။
သံသဂ္ဂဘေဒတောဒီတိဇေတသု ဌိဟိပိ တိဟိပိ။ ပဟိနရိပလ္လာသတ္တာတိတ္ထေယံ
ကိဉ္စိ သုပိနန္တေန သေက္ခပုထုဇ္ဇနာ ပဿန္တိ၊ တံ သဗ္ဗံ ဝိပလ္လတ္တံ အဘူတမေဝါတိ
အာပဇ္ဇတိ။ တတော “ယံ ပန ပုဗ္ဗနိမိတ္တတော ပဿတိ။ တံ ကေန္တသစ္စမေဝ
ဟောတိ”တိ ဣဒံ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ န ဝိသယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သော ဟိ သစ္စော
ဝါဟောတိ၊ အလိကောဝါတိ ကတွာ တဉ္စေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ သိယာ၊ “အသေက္ခာ
ပဟိနရိပလ္လာသတ္တာ သစ္စမေဝ ပဿန္တိ၊ နာသစ္စ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ။ ကိန္တု ဒဿနံ
သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တံ ဟိ အဘူတံ၊ အပဿန္တောပိ ဟိ ပဿန္တော ဝိယ အသု-
ဏန္တောပိ သုဏန္တော ဝိယ အမုနန္တောပိ မုနန္တော ဝိယ ဟောတိ။ သစ္စမ္ပိ
ဝိပဿတိတိ နော တက္ကောတိ အာစရိယော။ တံ ရူပနိမိတ္တာဒိအာရမ္မဏံ န
ဟောတိ၊ အာဂန္တုကပစ္စုပ္ပန္နံ ရူပနိမိတ္တာဒိအာရမ္မဏံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ကမ္မ-
နိမိတ္တဂတိနိမိတ္တဘူတာနိ ဟိ ရူပနိမိတ္တာဒိနိ ဘဝင်္ဂဿ အာရမ္မဏာနိ ဟောန္တိ
ဝေ။ တတ္ထ ကမ္မနိမိတ္တမတိတမေဝ၊ ဂတိနိမိတ္တံ ထောကံ ကာလံ ပစ္စုပ္ပန္နံ သိယာ။

ဤဒိသာနီတိ ပစ္စက္ခတော အနုဘူတပုဗ္ဗပရိကပ္ပိတာဂန္တုကပစ္စုပ္ပန္နရူပ-
နိမိတ္တာဒိအာရမ္မဏာနိ၊ ရာဂါဒိသမ္ပယုတ္တာနိ စာတိ အတ္ထော။ မက္ခန္ဓဿ နိဗ္ဗာ
လဟုပရိဝတ္တာ ဟောတိ။ သော ဟိ ရုက္ခသာခတော ပတနဘယာ အဘိက္ခဏံ
ဥဗ္ဗိလတိ စ သုပတိ စ။ မနုဿာ ကိဉ္စာပိ ပုနပ္ပုနံ ဥဗ္ဗိလန္တိ သုဗျတ္တတရံ ပဋိဗုဒ္ဓါ
ဝိယ ပဿန္တိ၊ အထ ခေါ ပဋိဗုဒ္ဓါနိ ပုနပ္ပုနံ ဘဝင်္ဂေါတရဏံ ဝိယ သုပိန-
ကာလေပိ တေသံ ဘဝင်္ဂေါတရဏံ ဟောတိ၊ ယေန “သုပတိ”တိ ဝုစ္စတိ။
“ဘဝင်္ဂစိတ္တေန ဟိ သုပတိ”တိ ဝစနတော ဘဝင်္ဂေါတရဏံ ကရဇကောယဿ
နိရုဿာဟသန္တဘာဝုပနိဿယတ္တာ “နိဗ္ဗာ”တိ ဝုစ္စတိ။ သာ ကရဇကောယဿ
ဒုဗ္ဗလဘာဝေန သုပိနဒဿနကာလေ ဘဝင်္ဂတော ဥတ္တရဏေ သတိပိ
နိရုဿာဟသန္တဘာဝုပတ္တိယာ “ပဝတ္တတိ”တိ စ ဝုစ္စတိ၊ ယတော သတ္တာ “ပဋိ-
ဗုဒ္ဓါ”တိ န ဝုစ္စန္တိ၊ ကရဇကောယဿ နိရုဿာဟသန္တသဘာဝုပတ္တိတော စ

တန္တိဿိတံ ဟဒယဝတ္ထု န သုပ္ပသန္တံ ဟောတိ၊ တတော တန္တိဿိတာပိ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ အသုပ္ပသန္တဝဋ်နိဿိတဒိပပ္ပဘာ ဝိယ။ တေနေဝ အဋ္ဌကထာယံ “သွာယံ ဒုဗ္ဗလဝတ္ထုကတ္တာ စေတနာယ ပဋိသန္တိ အာကမ္မိတုံ အသမတ္ထော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ဂဏ္ဍိပဒေ ပန “ဒုဗ္ဗလဝတ္ထုကတ္တာတိ သုပိနေ ဥပဋ္ဌိတံ နိမိတ္တမ္ပိ ဒုဗ္ဗလ”န္တိ လိခိတံ။ တံ အနေကတ္တံ သဗ္ဗမ္ပိ နိမိတ္တံ ဟောတိ၊ န စ ဒုဗ္ဗလာရမ္မဏဝတ္ထုကတ္တာ စေတနာ၊ တာယ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ ဒုဗ္ဗလာ အတိတာနာဂတာရမ္မဏာယ၊ ပညတ္တာရမ္မဏာယဝါအဒုဗ္ဗလတ္တာ၊ အဝတ္ထုကာယ ဒုဗ္ဗလဘာဝေါ န ယုဇ္ဇတိ၊ စေတနာယ အဝတ္ထုကာယ ဘာဝနာပဘာဝါယာတိရေကဗလသမ္ဘာဝတော။ ဘာဝနာဗလသမပ္ပိတဋ္ဌိ စိတ္တံ အရူပမ္ပိ သမာနံ အတိဘာရိယမ္ပိ ကရဇကောယံ ဂဟေတွာ ဧကစိတ္တက္ခဏေနေဝ ဗြဟ္မလောကံ ပါပေတွာ ဌပေတိ။ တပ္ပဋိဘာဂံ အနပ္ပိတမ္ပိ ကာမာဝစရစိတ္တံ ကရဇကောယံ အာကာသေ လဗ်နသမတ္ထံ ကရေတိ၊ ပဂေဝေတရံ။ ကိံ ပနေတ္ထ တံ အနုမာနကာရဏံ၊ ယေန စိတ္တသေဝအာနုဘာဝေါတိ ပညာယေယျ စိတ္တာနုဘာဝေန ဝါ လဒ္ဓါသေဝနာဒိကိရိယာဝိသေသနိဗ္ဗတ္တိဒဿနတော၊ တသ္မာ ဒုဗ္ဗလဝတ္ထုကတ္တာတိ ဒုဗ္ဗလဟဒယဝတ္ထုကတ္တာတိ အာစရိယဿ တက္ကော။ အတ္တနော မန္တတိက္ခာကာရေန တန္တိဿိတဿစိတ္တဿ မန္တတိက္ခဘာဝနိပ္ပါဒနသမတ္ထဉ္စေ၊ ဟဒယဝတ္ထု စက္ခုသောတာဒိဝတ္ထု ဝိယ ဣန္ဒြိယံ ဘဝေယျ၊ န စေတံ ဣန္ဒြိယံ။ ယတော ဓမ္မသင်္ဂဟေ ဥပါဒါယရူပပါဠိယံ ဥဒ္ဓေသာရဟံ န ဇာတံ။ အနိန္ဒြိယတ္တာ ဟိ တံ ကာယိန္ဒြိယဿ အနန္တရံ န ဥဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ ဝတ္ထုရူပတ္တာ စ အဝတ္ထုရူပဿ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ အနန္တရမ္ပိ န ဥဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ တသ္မာ ယံ ဝုတ္တံ “တဿ အသုပ္ပသန္တတ္တာ တန္တိဿိတာ စ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ အသုပ္ပသန္တာ ဟောတိ”တိ၊ တံ န သိဒ္ဓန္တိ စေ? သိဒ္ဓမေဝ အနိန္ဒြိယာနမ္ပိ သပ္ပါယာသပ္ပါယဥတုအာဟာရာဒီနံ ပစ္စယာနံ သမာယောဂတော၊ စိတ္တပ္ပဝတ္တိယာ ဝိကာရဒဿနတော၊ ပစ္စက္ခတ္တာ စ။ ယသ္မာ အပ္ပဋိဗုဒ္ဓေါပိ ပဋိဗုဒ္ဓံ ဝိယ အတ္တာနံ မညတိတိ။ ဧတ္ထောဝတာ ကရဇကောယဿ နိရုဿာဟသန္တဘာဝါကာရဝိသေသော နိဒ္ဓါ နာမ။ သာ စိတ္တဿ ဘဝင်္ဂါတရဏာကာရဝိသေသေန ဟောတိ၊ တာယ သမန္တာဂတော သတ္ထော ဘဝင်္ဂတော ဥတ္တိက္ကော သုပိနံ ပဿတိ၊ သော “ကပိမိဒ္ဓပရေတော”တိ ဝုစ္စတိ၊ သော သုတ္ထော အပ္ပဋိဗုဒ္ဓေါ ဟောတိတိ အယမတ္ထော သာမိတော ဟောတိ။

ယသ္မာ ဘဝဂ်ဝါရနိရန္တရတာယ အစန္တသုတ္တော နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ “ယဒိ တာဝ သုတ္တော ပဿတိ၊ အဘိဓမ္မဝိရောဓော အာပဇ္ဇတိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ပန နိဗ္ဗါက္ခဏေ န ပဋိဗုဒ္ဓေါ နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ “အထ ပဋိဗုဒ္ဓေါ ပဿတိ၊ ဝိနယဝိရောဓော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ စ အဘိဏ္ဍနိဗ္ဗေါ၊ အနောတိဏ္ဏဘဝဂ်ဝါ စ အတ္ထိ၊ တသ္မာ “ကပိမိဒ္ဓပရေတော ပဿတိ”တိ ဝုတ္တံ။ အညထာ အယံ နေဝ သုတ္တော န ပဋိဗုဒ္ဓေါ၊ အတ္တနာ တံ နိဒ္ဒိ အနောက္ကန္တော အာပဇ္ဇေယျ။ ဧတ္တာဝတာ စ အဘိဓမ္မော၊ ဝိနယော၊ နာဂသေနတ္ထေရဝစနံ ယုတ္တိ စာတိ သဗ္ဗံ အညမညသံသန္တိတံ ဟောတိ။ တတ္ထ ကပိမိဒ္ဓပရေတောတိ ဘဝဂ်တော ဥတ္တိဏ္ဏနိဗ္ဗါပရေတော။ သာ ဟိ ဣမ ကပိမိဒ္ဓံ နာမ။ “တတ္ထ ကတမံ မိဒ္ဓံ? ယာ ကာယဿ အကလျတာ အကမ္မညတာ။ပ။ သုပနံ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ မိဒ္ဓံ”န္တိ ဝေမာဂတံ။ ဣဒဉ္စိ အရူပံ၊ ဣမဿ ဖလဘူတော ကရဇ-ကာယဿ အကလျတာ ပစ္စလာယိကာသုပိ နိဗ္ဗါဝိသေသော ကာရဏော-ပစာရေန “ကပိမိဒ္ဓံ”န္တိ ပဝုစ္စတိ။ ယဉ္ဇေဝ “ကပိမိဒ္ဓပရေတော ခေါ မဟာရာဇ သုပိနံ ပဿတိ”တိ ဝုတ္တန္တိ။

ယံ တံ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနန္တိ ဧတ္ထ ယေန ဝိနယကမ္ပေန တတော ဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊ တံ ဣမ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနံ နာမ။ အဝယဝေ သမူဟဝေါဟာရေန ဝါတိ ဧတ္ထ သာဓန္တေဒကော ရုက္ခန္တေဒကောတိ ဝုစ္စတိတိအာဒိ နိဒဿနံ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာဒိ ရုဋ္ဌိသဒ္ဓဿ နိဒဿနံ။ န စ မယာတိ ဝိမံသနပဒဿ တဿ ကိရိယံ သန္ဓာယ၊ မောစနေ စ သဋ္ဌိဋ္ဌာနံ သန္ဓာယ မုစ္စနပကတိယာ စာတိ ဝုတ္တံ။

၂၄၀။ ဂေဟန္တိ ပဉ္စကာမရဏာ။ ဝနဘဇိယန္တိ ပါဘတိကံ။ သမ္ပယုတ္တသုခ-ဝေဒနာမုခေန ရာဂေါ “အဿာဒေါ”တိ ဝုတ္တော။ သုပန္တဿ စာတိ ဣဒံ ကပိမိဒ္ဓပရေတော ဝိယ ဘဝဂ်သန္တတိ အဝိစ္စန္တိတွာ သုပန္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ၊ ဝိမံသိတဗ္ဗံ။ ဇနနုတ္တယာတိ သောဓနတ္တယ။

၂၆၆။ “ဒါရုမိတလိကလေပစိတ္တာနံ အင်္ဂဇာတပဋိနိဇ္ဈာနေပိ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ ဝေန္တိ။ “ဥပ္ပန္နေ ပရိဋ္ဌာဟေ မောစနရာဂဇော”တိ လိခန္တိ။ ဝါလိကာယဝါ “ဟတ္ထိ-ကာမံ နဿတိ”တိ ဧတ္ထ ဝိယ “အာပတ္တိ တွ”န္တိ သဗ္ဗတ္ထ ပါဌော။ “ဧဟိ မေ တံ အာဝုသော သာမဏေရ အင်္ဂဇာတံ ဂဏှာဟိ”တိ အာဂတတ္တာ “ဝစိကမ္ပ”န္တိ ပိ ဝတ္တု ယုတ္တံ ဝိယ ဒိဿတိ။ ဧဝံ သန္တေ အညံ “ဧဝံ ကရေဟိ”တိ

အာဏတ္တိယာပိ အာပတ္တိ သိယာတိ သင်္ကရံ ဟောတိ။ တသ္မာ န ဝုတ္တန္တိ
ဂဟေတဗ္ဗန္တိ ဧကေ။

၂၆၇။ “ပုပ္ဖဝါလိယံ သာသဝဋ္ဌိယ”န္တိ ဒုဝိဓော ကိရ။
သုက္ကဝိဿဋ္ဌိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၂၇၀။ “ဩတိဏ္ဍော”တိ ဣမိနာဿ သေဝနာဓိပ္ပိယတာ ဒဿိတာ။
“ဝိပရိဏတေန စိတ္တေန မာတုဂါမေန သဗ္ဗိ”န္တိ ဣမိနာဿ ဝါယာမော
ဒဿိတော။ “သဗ္ဗိ”န္တိ ဟိ ပဒံ သံယောဂံ ဒီပေတိ။ သော စ ပယောဂေါ
သမာဂမော အလ္လိယနံ။ ဧကေန စိတ္တေန? ဝိပရိဏတေန စိတ္တေန၊ န ပတ္တ-
ပဋိဂ္ဂဟဏာဓိပ္ပိယာဒိနာတိ အဓိပ္ပိယော။ “ကာယသံသဂ္ဂ သမာပဇ္ဇေယျာ”တိ
ဣမိနာဿ ဝါယမတော ဖဿပဋိဝိဇာနနာ ဒဿိတာ ဟောတိ။ ဝါယ-
မိတွာ ဖဿံ ပဋိဝိဇာနန္တော ဟိ သမာပဇ္ဇတိ နာမ။ ဧဝမဿ
တိဝဂ်သမ္ပတ္တိ ဒဿိတာ ဟောတိ။ အထ ဝါ ဩတိဏ္ဍော။ ဧကေန? ဝိပရိဏ-
တေန စိတ္တေန ယက္ခာဒိနာ သတ္တော ဝိယ။ ဥပယောဂတ္ထေ ဝါ ဧတံ
ကရဏဝစနံ။ ဩတိဏ္ဍော ဝိပရိဏတံ စိတ္တံ ကူပါဒိံ ဝိယ သတ္တော။ အထ
ဝါ “ရာဂတော ဥတ္တိဏ္ဍော ဘဝိဿာမီ”တိ ဘိက္ခုဘာဝံ ဥပဂတော၊ တတော
ဥတ္တိဏ္ဍာဓိပ္ပိယတော ဝိပရိဏတေန စိတ္တေန ဟေတုဘူတေန တမေဝ ရာဂံ
ဩတိဏ္ဍော။ မာတုဂါမေန အတ္တနော သမိပံ အာဂတေန၊ အတ္တနာ
ဥပဂတေန ဝါ။ ဧတေန မာတုဂါမဿ သာရတ္တတာ ဝါ ဟောတု ဝိရတ္တတာ
ဝါ၊ သာ ဣမ အပ္ပမာဏာ၊ န ဘိက္ခုနီနံ ကာယသံသဂ္ဂေ ဝိယ ဥဘိန္တံ
သာရတ္တတာယ ပယောဇနံ အတ္တိ။

ကာယသံသဂ္ဂန္တိ ဥဘိန္တံ ကာယာနံ သမ္ပယောဂံ။ ပဒဘာဇနေ ပန “သမာ-
ပဇ္ဇေယျာတိ အဇ္ဈာစာရော ဝုစ္စတိ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ သမာပဇ္ဇနံ သန္ဓာယ၊
န ကာယသံသဂ္ဂံ။ ကာယသံသဂ္ဂဿ သမာပဇ္ဇနာ ဟိ “အဇ္ဈာစာရော”တိ
ဝုစ္စတိ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန “ယော သော ကာယသံသဂ္ဂေါ နာမ၊ သော
အတ္တတော အဇ္ဈာစာရော ဟောတိ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ ပရတော ပါဠိယံ “သေဝ-
နာဓိပ္ပိယော၊ န စ ကာယေန ဝါယမတိ၊ ဖဿံ ပဋိဝိဇာနာတိ၊ အနာပတ္တိ”တိ။

ဝုတ္တလက္ခဏေန ဝိရုဇ္ဈတိတိ။ ဖဿပဋိဝိဇာနနာယ ဟိ သံသဂ္ဂေါ ဒီပိတော။ သောစေအဇ္ဈာစာရော ဟောတိ။ ကထံ အနာပတ္တိဟောတိတိ။ သုဝုတ္တမေတံ။ ကိန္တု “ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇေယျာ”တိ ပဒံ ဥဒ္ဓရိတွာ “အဇ္ဈာစာရော ဝုစ္စတိ”တိ ဥဘိန္ဒမ္ပိ ပဒါနံ သာမညဘာဇနိယတ္တာ၊ သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗာဘာဝေ သမာပဇ္ဇနာဘာဝေန “သော အတ္ထတော အဇ္ဈာစာရော ဟောတိ”တိ ဝုတ္တံ သိယာ။

“ဟတ္ထဂ္ဂါဟံ ဝါ”တိ ဧတ္ထ ဟတ္ထေန သဗ္ဗောပိ ဥပါဒိန္နကော ကာယော သင်္ဂဟိတော၊ န ဘိန္ဒသန္တာနော တပုဋ္ဌဗဒ္ဓေါ ဟတ္ထာလင်္ကာရာဒိ။ ဝေဏီဂ္ဂဟဏေန အနုပါဒိန္နကော အဘိန္ဒသန္တာနော ကေသလောမနဒဒန္တာဒိကော ကမ္မပစ္စယဥဘုသမုဋ္ဌာနော ဂဟိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေနောဝါဟ အဋ္ဌကထာယံ” “အနုပါဒိန္နကေနပိ ကေနစိ ကေသာဒိနာ ဥပါဒိန္နကံ ဝါ အနုပါဒိန္နကံ ဝါ ဖုသန္တောပိ သံဃာဒိသေသံ အာပဇ္ဇတိယေဝါ”တိ။ တေန အနုပါဒိန္နကာနမ္ပိ ကေသလောမာဒိနံ အင်္ဂဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧဝံ သန္တေပိ “ဖဿံ ပဋိဇာနာတိတိ တိဝင်္ဂသမ္ပတ္တိယာ သံဃာဒိသေသော။ ဖဿဿ အပုဋ္ဌဝိဇာနနတော ဒုဝင်္ဂသမ္ပတ္တိယာ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ ဣဒိနာ ပါဠိအဋ္ဌကထာနယေန ဝိရုဇ္ဈတိတိ စေ? န, တဒတ္ထဇာနနတော။ ဖုဋ္ဌဘာဝံ ဟိ ပဋိဝိဇာနန္တောပိ ဖဿံ ပဋိဝိဇာနာတိ နာမ၊ အယမေကော အတ္ထော၊ တသ္မာ မာတုဂါမဿ၊ အတ္ထနော စ ကာယပရိယာပန္နာနံ ကေသာဒိနံ အညမညံ ဖုဋ္ဌဘာဝံ ဖုသိတွာ တံ သာဒိယနံ ဖဿံ ပဋိဝိဇာနာတိ နာမ၊ န ကာယဝိညာဏုပ္ပတ္တိယာ ဧဝံ။ အနေကန္တိကဉ္စေတ္ထ ကာယဝိညာဏံ။ မာတုဂါမဿ ဥပါဒိန္နကေန ကာယေန၊ အနုပါဒိန္နကေန ဝါ ကာယေန ဘိက္ခုနော ဥပါဒိန္နကကာယေ ဖုဋ္ဌေ ပသန္တကာယိန္ဒြိယော စေ ဟောတိ၊ တဿ ကာယဝိညာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တေနော ဖဿံ ပဋိဝိဇာနာတိ နာမ သော ဟောတိ။ အနုပါဒိန္နကကာယော၊ လောလုပ္ပေါ အပ္ပသန္တကာယိန္ဒြိယောဝါ ဟောတိ၊ တိမိရဝါတေန ဥပဟတကာယော ဝါ တဿ ကာယဝိညာဏံ နုပ္ပဇ္ဇတိ။ န စ တေန ဖဿံ ပဋိဝိဇာနာတိ နာမ၊ ကေဝလံ သေဝနာဓိပ္ပါယေန ဝါယမိတွာ ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇန္တော ဖဿံ ပဋိဝိဇာနာတိ နာမ မနောဝိညာဏေန၊ တေန ဝုတ္တံ “ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇေယျာတိ ဣဒိနာဿ ဝါယမတော ဖဿပဋိဝိဇာနနာ ဒဿိတာ”တိ။ အပရောပိ ဘိက္ခု မာတုဂါမဿ ကာယပဋိဗဒ္ဓေန ဝါ နိဿဂ္ဂိယေန ဝါ ဖုဋ္ဌော ကာယဝိညာဏံ ဥပ္ပါဒေန္တေန ဖဿံ ပဋိဝိဇာနာတိ နာမ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ

“အနေကန္တိကဉ္စေတ္ထ ကာယဝိညာဏ”န္တိ။ အပရောဝတ္ထံ ပါရဝိတွာ နိဒ္ဒါယန္တံ မာတုဂါမံ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန ဝတ္ထဿ ဥပရိဘာဂေ သဏီကံ ဖုသန္တော ဝတ္ထန္တရေန နိက္ခန္တလောမသမ္ပဿံ အပ္ပင်္ဂိဇာနန္တောပိ သေဝနာမိပ္ပါယော ကာယေန ဝါယမိတွာ ဖဿံ ပင်္ဂိဇာနာတိ နာမ၊ သံဃာဒိသေသံ အာပဇ္ဇတိ။ “နီလံ ဃဇ္ဇဿာမီတိ ကာယံ ဃဇ္ဇတိ၊ သံဃာဒိသေသော”တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ အယံ ဒုတိယော အက္ခော။ ဧဝံ အနေကတ္တတ္တာ၊ ဧဝံ ဒုဝိညေယျာမိပ္ပါယတော စ မာတိကာဋ္ဌကထာယံ ဖဿပင်္ဂိဇာနန္တံ အင်္ဂန္တေဝ န ဝုတ္တံ။ တသ္မိဉ္စိ ဝုတ္တေ ဌာနမေဘံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဘိက္ခုသံဃာဒိသေသံ အာပဇ္ဇိတွာပိ နခေန လောမေန သံသဂ္ဂေါ ဝိဇ္ဇော၊ န စ မေ လောမဃဇ္ဇနေန ကာယဝိညာဏံ ဥပ္ပန္နံ၊ တိမိရဝါဘထဒ္ဓဂတ္တော စာဟံ န ဖဿံ ပင်္ဂိဇာနာမီတိ အနာပန္နသညီ သိသာတိ န ဝုတ္တံ၊ အပိစ “ဖဿံ ပင်္ဂိဇာနာတိ၊ န စ ဖဿံ ပင်္ဂိဇာနာတိ”တိ စ ဧတေသံ ပဒါနံ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တနယံ ဒဿေတွာ သော ပညာပေတဗ္ဗော။ ဧတ္တာဝတာ န တဒတ္ထဇာနနတောတိ ကာရဏံ ဝိတ္တာရိတံ ဟောတိ။

ပဒဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၂၇၁။ “ရတ္တံ ဝိတ္တံ ဣမဗ္ဗိံ အတ္တေ အဓိပ္ပေတံ ဝိပရိဏတ”န္တိ ကိဉ္ဇာပိ သာမညေန ဝုတ္တံ၊ ဝိနိတဝတ္ထုသု “မာတုယာ မာတုပေမေန အာမသတိ။ပ။ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ကာယသံသဂ္ဂရာဂနေဝ ရတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တထာ “မာတုဂါမော နာမ မနုဿိတ္ထိ”တိ ကိဉ္ဇာပိ အဝိသေသေန ဝုတ္တံ၊ အထ ခေါ အဝိနဋ္ဌိဒ္ဓိသာဝ မနုဿိတ္ထိ ဣဓာမိပ္ပေဟာ “မတိတ္ထိယာ ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇိ။ပ။ အာပတ္တိ ထုလ္လစူယဿာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။ “မနုဿိတ္ထိ”တိ ဧတ္တာဝတာ သိဇ္ဇေ “န ယက္ခိ န ပေတိ န တိရစ္ဆာနဂတာ”တိ ဝစနံ အဝိနဋ္ဌိန္ဒြိယာပိ န သဗ္ဗာ မနုဿဝိဂ္ဂဟာ ဣတ္ထိ ဣမ မနုဿိတ္ထိ နာမ။ ယက္ခိအာဒယော ဟိ အတ္တနော ဇာတိသိဇ္ဇေန ဣဒ္ဓိဝိသေသေန ဣဇ္ဈန္တိယော^၁ မနုဿဝိဂ္ဂဟာပိ ဟောန္တိတိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တာသု ယက္ခိ ထုလ္လစူယဝတ္ထု ဟောတိ ဝိနိတဝတ္ထုသု ယက္ခိယာ ကာယသံသဂ္ဂေန ထုလ္လစူယဿ ဝုတ္တတ္တာ။ တဒနုလောမတ္တာ ပေတိတ္ထိ၊ ဒေဝိတ္ထိ စ ထုလ္လစူယဝတ္ထု။ တိရစ္ဆာနဂတိတ္ထိ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထု။ တိရစ္ဆာနဂတ-မနုဿဝိဂ္ဂဟိတ္ထိ စ ထုလ္လစူယဝတ္ထု၊ မေဝါတိ ဧကေ။ ဝိဘဏေ ပန “မနုဿိတ္ထိ စ ဟောတိ မနုဿိတ္ထိသညီ”တိ ပါဠိယာ အဘာဝေန “ဣတ္ထိ စ ဟောတိ ယက္ခိသညီ”တိ အာဒိဝစနေ သတိ ယက္ခိအာဒိနံ အနိတ္ထိတာပသင်္ဂတော၊

“ဣတ္ထိ စ ဟောတိ ဣတ္ထိသညီ”တိအာဒိမိ ယက္ခိအာဒိနံ အန္တောကရဏေသတိ တာသံ သံဃာဒိသေသဝတ္ထုဘာဝပုသင်္ဂတော စ ယက္ခိအာဒယော န ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧကေပန “ဝိနိတဝတ္ထု”မိ‘အညတရော ဘိက္ခု တိရစ္ဆာနဂတိတ္ထိယာ ကာယ။ပ။ဒုက္ကဋ္ဌဿာ’တိ ဧတ္ထ အမနဿဝိဂ္ဂဟာ ပါကတိကတိရစ္ဆာနဂတိတ္ထိ အဓိပ္ပေတာ၊ တဿာ ဒုက္ကဋ္ဌံ ဝုတ္တံ။ ‘ဣတ္ထိ စ ဟောတိ တိရစ္ဆာနဂတသညီ’တိ တိရစ္ဆာနဂတော စ ဟောတိ ဣတ္ထိသညီ’တိအာဒိဝါရေသုပိ ပါကတိကတိရစ္ဆာနဂတောဝ အဓိပ္ပေတော၊ သော စ တိရစ္ဆာနဂတပုရိသောဝ။ တေနော ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာအတ္တကာမပါရိစရိယသိက္ခာပဒေသု မနဿပုရိသပဋိသံယုတ္တဝါရာ ဝိယ တိရစ္ဆာနပဋိသံယုတ္တဝါရာပိ နာဂတာ”တိ ဝေဒန္တိ။ တထာ ပဏ္ဏကောတိ ဣမ မနဿပဏ္ဏကောဝ၊ ပုရိသောတိ စ ဣမ မနဿပုရိသောဝ အာဂတော၊ တဿာ အမနဿိတ္ထိ အမနဿပဏ္ဏကော အမနဿပုရိသော တိရစ္ဆာနဂတိတ္ထိ တိရစ္ဆာနဂတပဏ္ဏကော မနဿာမနဿတိရစ္ဆာနဂတဥဘတောဗျဉ္ဇနကာ စာတိ အဉ္ဇ ဇနာ ဣမ နာဂတာ၊ တေသံ ဝသေန ဝတ္ထုသညာပိမတိဘေဒ-ဝသေန အာပတ္တိဘေဒါဘေဒဝိနိစ္ဆယော၊ အနာဂတဝါရဂဏနာ စ အသမ္ပုယုန္တေန ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ တထာ တေသံ ဒုကမိဿကာဒိဝါရာ၊ အာပတ္တိအနာပတ္တိဘေဒဝိနိစ္ဆယော စ။ “တတ္ထ အမနဿပဏ္ဏကအမနဿပုရိသတိရစ္ဆာနဂတိတ္ထိတိရစ္ဆာနဂတပဏ္ဏကာတိ စတ္တာရော ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုကာ၊ အမနဿိတ္ထိ-မနဿဥဘတောဗျဉ္ဇနကာ ထုလ္လစ္စယဝတ္ထုကာ၊ အမနဿဥဘတောဗျဉ္ဇနကာ တိရစ္ဆာနဂတဥဘတောဗျဉ္ဇနကာ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုကာ၊ ပါဠိယံ ပန အမနဿိတ္ထိယာ အနာဂတတ္တာ အမနဿပဏ္ဏကာ၊ ဥဘတောဗျဉ္ဇနကာ ပုရိသာ စ နာဂတာ။ တိရစ္ဆာနဂတိတ္ထိပဏ္ဏကဥဘတောဗျဉ္ဇနကာ တိရစ္ဆာနဂတပုရိသေန သမာနဂတိကတ္တာ နာဂတာ၊ မနဿဥဘတောဗျဉ္ဇနကော မနဿပဏ္ဏကေန သမာနဂတိကတ္တာ အနာဂတော”တိ ဝေဒန္တိ။ အဋ္ဌကထာယံ^၁ ပန “နာဂမာဏ-ဝိကာယပိ သုပဏ္ဏမာဏဝိကာယပိ ကိန္နရိယာပိ ဂါရိယာပိ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝါ”တိ ဝုတ္တတ္တာ တဒေဝ ပမာဏတော ဂဟေတဗ္ဗံ။

တတြာယံ ဝိစာရဏာ—“န ဘိက္ခဝေ တိရစ္ဆာနဂတဿ နိသိန္တပရိသာယ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသိတဗ္ဗံ”န္တိ^၂ ဧတ္ထ “တိရစ္ဆာနဂတောတိ ယဿ ဥပသမ္ပဒါ ပဋိက္ခိတ္တာ”တိ^၃ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တတ္တာ တိရစ္ဆာနဂတမနဿဝိဂ္ဂဟော ပါကတိကတိရစ္ဆာနဂတတော ဝိသိဋ္ဌော၊ တထာ ယက္ခပေတတိရစ္ဆာနဂတမနဿဝိဂ္ဂဟာနံ “တိရစ္ဆာနဂတဿ စ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိယံ အပိစ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝါ”တိ

ဧတ္ထ ဝိသေသေတွာ ဝုတ္တတ္တာ စ “ပတနရူပံ ပမာဏံ၊ န မရဏရူပ” နှိ ဧတ္ထ အာ-
ပတ္တိဝိသေသဝစနတော စ “ဥဘတော အဝဿုတေ ယက္ခဿ ဝါ ပေတဿ ဝါ
ပဏ္ဍကဿ ဝါ တိရစ္ဆာနဂတမနုဿဝိဂ္ဂဟဿ ဝါ အဓက္ခကံ ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလံ
ကာယေန ကာယံ အာမသတိ၊ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿာ” တိ သာမညေန
ဝစနတော စ သော ဝိသိဋ္ဌောတိ သိဒ္ဓိ။ ဝိသိဋ္ဌတ္တာ စ တိရစ္ဆာနဂတ-
မနုဿဝိဂ္ဂဟိတ္ထိယာ ကာယသံသဂ္ဂံ သမာပဇ္ဇန္တဿာတိ ဝိသေသော ဟောတိ၊
တဿွာ တတ္ထ အာပတ္တိဝိသေသေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ ယဒိ ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပဒေ
တိရစ္ဆာနဂတမနုဿဝိဂ္ဂဟိတ္ထိပိ အဓိပ္ပေတာ၊ ရူပသာမညေန သညာဝိရာဂတ္တာ-
သမ္ဘဝတော ဒုဠုလ္လဝါစာအတ္တကာမပါရိစရိယသိက္ခာပဒေသုပိ သာ ဝတ္တဗ္ဗာ
ဘဝေယျ၊ သာ စာနာဂတာ။ သရူပေန သံခိတ္တဝါရတ္တာ နာဂတာတိ စေ?
ဣတ္ထိ စ ဟောတိ တိရစ္ဆာနဂတော စ ဥဘိန္နံ ဣတ္ထိသညိတိ ဣဓ အာဂတတ္တာ
ပုရိသလိင်္ဂနိဗ္ဗေသော န ယုဇ္ဇတိ၊ တဿွာ တိရစ္ဆာနဂတပုရိသော စ ဣဓ
အာဂတော၊ တိရစ္ဆာနဂတမနုဿဝိဂ္ဂဟိတ္ထိယာ ပါဠိယံ အနာဂတာယပိ ဒုက္ကဋ္ဌ-
မေဝ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တတ္တာတိ ဣမဿ ဝစနဿ ကာရဏန္တာယာ ပရိယေသိ-
တဗ္ဗာတိ အဓိပ္ပါယော။ ဣဒံ န ယုဇ္ဇတိ။ ကဿွာ? ဣတ္ထိနံ၊ ပုရိသာနဉ္စ ဧကတော
ဝစနေ ပုရိသလိင်္ဂသမ္ဘာဝတော။ ဣဓ တိရစ္ဆာနဂတပုရိသပဏ္ဍကိတ္ထိယော
တိဿောပိ ဧကတော သမ္ဗုဏ္ဏေတွာ “တိရစ္ဆာနဂတော” တိ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ စ မနုဿဝိဂ္ဂဟာမနုဿဝိဂ္ဂဟေသု ဣတ္ထိပဏ္ဍကပုရိသသညိတာ
ယသာသမ္ဘဝံ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဒုဠုလ္လဝါစာဒိသိက္ခာပဒေသေ ဝါရာနံ သံခိတ္တတ္တာ
ပုရိသတိရစ္ဆာနဂတာဒယော နာဂတာ။ ယထာဝုတ္တေသု အာပတ္တိ၊ တထာ
တတ္တာပိ။ အညထာ ပုရိသံ ဩဘာသန္တဿ စ အနာပတ္တိတိ ပဏ္ဍကံ
ဩဘာသန္တဿ စ ထုလ္လစ္စယန္တိ မာတိကာဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ တဿွာ
တေ ဝါရာ သံခိတ္တာတိ ပညာယန္တိတိ။ ဝိသေသော စ ပဏ္ဍကေ၊ ပုရိသေ၊
တိရစ္ဆာနဂတေ စ ဣတ္ထိသညိဿ အတ္ထိ၊ တထာပိ တတ္ထ ဒုက္ကဋ္ဌံ ဝုတ္တံ၊ တဿွာ
အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တမေဝ ပမာဏန္တိ ဒွိန္ဒမေတေသံ ဝါဒါနံ ယတ္ထ ယုတ္တိ ဝါ
ကာရဏံ ဝါ အတိရေကံ ဒိဿတိ၊ တံ ဝိစာရေတွာ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ အာရိစယော။
ဝေရူပေသု ဌာနေသု သုဠု ဝိစာရေတွာ ကထေတဗ္ဗံ။

တတ္ထ ပါဠိယံ အာဂတဝါရဂဏနာတာဝ ဧဝံ သင်္ခေပတော ဝေဒိတဗ္ဗာ—
ဣတ္ထိမူလကာ ပဉ္စ ဝါရာ ပဏ္ဍကပုရိသတိရစ္ဆာနဂတမူလကာ စ ပဉ္စ ပဉ္စာတိ
ဝိသတိ ဝါရာ ဧကမူလကာ၊ တထာ ဒုမူလကာ ဝိသတိ၊ ဒိဿကမူလကာ ဝိသတိတိ

သဠိ ဝါရာ၊ တာနိ တိဏိ ဝိသတိကာနိ ဟောန္တိ။ ဧကေကသ္မိံ ဝိသတိကေ ဧကေကမူလဝါရံ ဂဟေတွာ ကာယေန ကာယပဋိဗ္ဗေဝါရာ တယော ဝုတ္တာ။ သေသာ သတ္တပညာသ ဝါရာ သံခိတ္တာ၊ တထာ ကာယပဋိဗ္ဗေန ကာယဝါရာ တယော ဝုတ္တာ၊ သေသာ သံခိတ္တာ၊ ဧဝံ ကာယပဋိဗ္ဗေန ကာယပဋိဗ္ဗေဝါရေပိ နိဿဂ္ဂိယေန ကာယဝါရေပိ နိဿဂ္ဂိယေန ကာယပဋိဗ္ဗေဝါရေပိ နိဿဂ္ဂိယေန နိဿဂ္ဂိယဝါရေပိ တယော တယောဝါရာ ဝုတ္တာ၊ သေသာ သံခိတ္တာ။ ဧဝံ ဆန္တံ တိကာနံ ဝသေန အဋ္ဌာရသ ဝါရာ အာဂတာတိ သရူပတော ဝုတ္တာ၊ သေသာ ဒွေစက္ကာလိသာမိကာနိ တိဏိ ဝါရသတာနိ သံခိတ္တာနိ။ တတော ပရံ မာတု-ဂါမဿ သာရတ္ထပက္ခေ ကာယေန ကာယန္တိ ဧကမေကံ ဝမေတွာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တာ အဋ္ဌာရသ ဝါရာ အာဂတာတိ ဧကဝိသတိ ဝါရာ သရူပေန အာဂတာ၊ နဝနဝတာမိကာနိ တိဏိ ဝါရသတာနိ သံခိတ္တာနိ။ တတော ပရံ အာပတ္တာ-နာပတ္တိဒီပကာ စက္ကာရော သေဝနာမိပ္ပိယမူလကာ စက္ကာရော မောက္ခာ-မိပ္ပိယမူလကာတိ ဒွေ စတုက္ကာ အာဂတာ။

တတ္ထာယံ ဝိသေသော—ယဒိဒံ မာတိကာယ ပရာမသနပဒံ၊ တေန ယသ္မာ အာမသနာဒိနိ ဆုပနပရိယောသာနာနိ ခွါဒသပိ ပဒါနိ ဂဟိတာနိ၊ တသ္မာ ပဒုဒ္ဓါရံ အကတွာ “အာမသနာ ပရာမသနံ ဆုပန”န္တိ အာဟ။ ပရာမသနံ နာမ အာမသနာ။ “ဆုပန”န္တိ ဟိ ဝုတ္တေ ပရာမသနမ္ပိ ဝိသံ ဧကတ္ထံ ဘဝေယျာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတ္ထိ စ ဟောတိ ဣတ္ထိသညိ စာတိ ဣမသ္မိံ ပဌမဝါရေ ဧဝံ ခွါဒသပိ အာမသနာဒိနိ ယောဇေတွာ ဒဿိတာနိ။ တတော ပရံ အာဒိမ္ပိ ဒွေ ပဒါနိတိ စက္ကာရိ ပဒါနိ အာဂတာနိ၊ ဣတရာနိ သံခိတ္တာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။ နိဿဂ္ဂိယေန ကာယဝါရာဒိသု ပန သဗ္ဗာကာရေန အလာဘတော အာမသနမေဝေကံ အာဂတံ၊ နေတရာနိ။ “သဇ္ဈောပေတိ ဟရတိ”တိ ပါဠော။ သဇ္ဈောပေတိ စ။ ဂဏ္ဍိပဒေသု ပန “ပုရိမနယေနောဝါတိ ရဇ္ဇုဝတ္တာဒိဟိ ပရိက္ခိပနေ”တိ စ ပစ္ဆာ “ပုရိမနယေနောဝါတိ သမ္ပသနာ ဟောတိ”တိ စ “ဝေဏိဂ္ဂါဟေ အာပတ္တိယာ ပညတ္တက္ကာ လောမဗုသနေပိ သံဃာဒိသေသော”တိ စ “တံ ပကာသေတုံ ဥပါဒိန္တကေန ဟိတိအာဒိ ဝုတ္တ”န္တိ စ လိဒိတံ။

ယထာနိဒ္ဓိဋ္ဌနိဒ္ဓေသေတိ ဣမသ္မိံယေဝ ယထာနိဒ္ဓိဋ္ဌေ နိဒ္ဓေသေ။ “သဒိသံ အဂ္ဂဟေသိ”တိ ဝုတ္တေ တာဒိသံ အဂ္ဂဟေသိတိ ဂရုကံ တတ္ထ ကာရယေတိ အတ္ထော၊ ကာယသံသဂ္ဂဝိဘဏံ ဝါတိ အတ္ထော။ ဣတရောပိ ကာယပဋိဗ္ဗေ-ဆုပနကော။ ဂဟဏေ စာတိ ဂဟဏံ ဝါ။ ဝိရာဂိဇေတိ ဝိရဒ္ဓေ။ သာရတ္ထန္တိ

ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန ရတ္တံ၊ အတ္တနာ အဓိပ္ပေတန္တိ အတ္ထော။ “မာတုဘဂိနိ-
အာဒိဝိရတ္တံ ဂဏိဿာမီ”တိ ဝိရတ္တံ ဉှတိပေမဝသေန ဂဏိ၊ ဧတ္ထ ဒုက္ကဋ်
ယုတ္တံ။ “ကာယသံသဂ္ဂရာဂံ ဝါ သာရတ္တံ ဂဏိဿာမီ”တိ ဝိရတ္တံ မာတရံ
ဂဏိ၊ အနဓိပ္ပေတံ ဂဏိ။ ဧတ္ထ မဟာသုမတ္ထေရဝါဒေန ထုလ္လစ္စယံ “ကာယံ
ဂဏိဿာမီ”တိ ကာယပုဂ္ဂိုလ်ဦး ဂဏှာတိ၊ ထုလ္လစ္စယန္တိ လဒ္ဓိကတ္တာ။ “ဣတ္ထိ
စ ဟောတိ ဣတ္ထိသညိ သာရတ္ထော စ၊ ဘိက္ခု၊ စ နံ ဣတ္ထိယာ ကာယေန ကာယံ
အာမသတိ၊ အာပတ္တိသံဃာဒိသေသဿာ”တိ ဝစနတောသံဃာဒိသေသောပိ
ခါယတိ။ “ဝိရတ္တံ ဂဏိဿာမီ”တိ သာရတ္တံ ဂဏှာတိ၊ ဧတ္ထပိသံဃာဒိသေသောဝ
ခါယတိ “နီလံ ဘဇေဿာမီ”တိ ကာယံ ဘဇေတိ၊ သံဃာဒိသေသော”တိ
ဝစနတော။ ဧတ္ထ ပန “န ပုဗ္ဗဘာဂေ ကာယသံသဂ္ဂရာဂတ္တာ”တိ အနုဂဏ္ဌိပဓေ
ကာရဏံ ဝုတ္တံ။ ဧကေ ပန “ဂရုကာပတ္တိဘယေန ‘နီလမေဝ ဘဇေဿာမီ’တိ
ဝါယာမန္တော ကာယံ ဘဇေတိ၊ ပုဗ္ဗဘာဂေ တဿ ‘ကာယပုဂ္ဂိုလ်ဦး
ဘဇေဿာမီ’တိ ပဝတ္တတ္တာ ဒုက္ကဋ်ဥန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒန္တိ။ ဓမ္မသီရိတ္ထေရော
“ဝေရူပေ သံဃာဒိသေသော”တိ ဝဒတိ ကိရ။ “ဣတ္ထိဥဘတောဗျဉ္ဇနကဣတ္ထိယာ
ပုရိသဥဘတောဗျဉ္ဇနကပုရိသေ ဝုတ္တနယေန အာပတ္တိဘေဒေါ၊ ဣတ္ထိလိင်္ဂဿ
ပဋိစ္ဆန္တကာလေပိ ဣတ္ထိဝသေနေဝ အာပတ္တိ”တိ ဝဒန္တိ။

ဝိနိတဝတ္ထုဝတ္ထနာ

၂၀၁။ တိဏဏ္ဍုပကန္တိ ဟိရိဝေရာဒိမူလာနိ ဂဟေတွာ ကတ္တဗ္ဗံ။
တာလပဏ္ဏပုဒ္ဓိကန္တိ တာလပဏ္ဏမယံ အင်္ဂုလိမုဒ္ဓိကံ၊ တေန တာလပဏ္ဏမယံ
ကဋ်၊ ကဋ်သုတ္တကံ၊ ကဏ္ဍပိဋန္တနာဒိ သဗ္ဗံ န ဝနုတိတိ သိဒ္ဓံ။ တမ္ဗပဏ္ဏိဝါသိနော
ဣတ္ထိရူပံ လိဒိတံ၊ ကဋ်ကပဋ္ဌန္တ န ဆုပန္တိ ကိရ။ အာကရတော မုတ္တမတ္ထော။
ရတနမိဿောတိ အလင်္ကာရတ္တံ ကတော ကဉ္စနလတာဒိဝိနဋ္ဌေါ။ သုဝဏ္ဏေန
သဗ္ဗိ ယောဇေတွာ ပစိတွာတိ သုဝဏ္ဏရသံ ပက္ခိပိတွာ ပစိတွာ။ မိဇေတော
ဓာတုပါသာဏတော ပဋ္ဌာယ။ ထေရော န ကပ္ပတိတိ “တုမှာကံ ပေသိတ”န္တိ
ဝုတ္တတ္တာ။ “စေတိယဿ ပူဇံ ကရောထာ”တိ ဝုတ္တေ ဝနုတိ ကိရ။ ဗုဒ္ဓုဋ္ဌကံ
တာရကံ။ အာရက္ခလောဟမ္ပိ ဇာတရူပဂတိကမေဝ။

ဝုတ္တဉ္ဇေတံ အန္တကဋ္ဌကထာယံ—

“အာရက္ခလောဟံ သုဝဏ္ဏသဒိသမေဝ၊ သုဝဏ္ဏံ အနုလောမေတိ၊
အနာမာသ”န္တိ။

“ဘေသဇ္ဇတ္တာယ ပန ဝနုတိ”တိ ဝစနတော မဟာအဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တ-
နယေကဒေသောပိ အနုညာတော ဟောတိတိ တတ္ထ တတ္ထ အဓိပ္ပါယ် ဥတွာ
ဝိဘာဝေတဗ္ဗံ။

ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဒုဋ္ဌါလ္လဝါစာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၂၈၃။ တတိယေ တယော သံဃာဒိသေသဝါရာ တယော ထုလ္လစ္စယဝါရာ
တယော ဒုက္ကဋ္ဌဝါရာ တယော ကာယပဋိဗ္ဗဒ္ဓိဝါရာတိ ဒွါဒသ ဝါရာ သရူပေန
အာဂတာ။ တတ္ထ တယော သံဃာဒိသေသဝါရာ ဒုတိယသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တာတိ
တိဏ္ဍံ ဝိသဘိကာနံ ဧကေကမူလာ ဝါရာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တသ္မာ ဣမ ဝိသေသာတိ
ပဏ္ဏာသ ဝါရာ သံခိတ္တာ ဟောန္တိ။ အညထာ ဣတ္ထိ စ ဟောတိ ဝေမတိကော
သာရတ္တော စ၊ ဘိက္ခု၊ စ နံ ဣတ္ထိယာ ဝစ္စမဂ္ဂံ ပဿာဝမဂ္ဂံ အာဒိဿ ဝဏ္ဏမ္ပိ
ဘဏတိ။ပ။ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿ။ ဣတ္ထိ စ ဟောတိ ပဏ္ဏကပုရိသသညီ
တိရစ္ဆာနဂတသညီ၊သာရတ္တော စ၊ ဘိက္ခု၊ စ နံ ဣတ္ထိယာ ဝစ္စမဂ္ဂံ ပဿာဝမဂ္ဂံ
အာဒိဿ ဝဏ္ဏမ္ပိ ဘဏတိ အက္ခောသတိပိ၊ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿ။ ပဏ္ဏကော
စ ဟောတိ ပဏ္ဏကသညီ သာရတ္တော စ၊ ဘိက္ခု၊ စ နံ ပဏ္ဏကဿ ဝစ္စမဂ္ဂံ
အာဒိဿ ဝဏ္ဏမ္ပိ ဘဏတိ၊ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿာတိ ဧဝမာဒိနံ အာပတ္တိ-
ဋ္ဌာနာနံ အနာပတ္တိဋ္ဌာနတာ အာပဇ္ဇေယျ၊ န စာပဇ္ဇတိ၊ ပဏ္ဏကေ ဣတ္ထိသညီဿ
ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ ဒီပေတုံ “ဣတ္ထိ စ ပဏ္ဏကော စ ဥဘိန္တံ ဣတ္ထိသညီ အာပတ္တိ သံဃာဒိ-
သေသေန ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ “ပဏ္ဏကေ ပဏ္ဏကသညီဿ ထုလ္လစ္စယ”န္တိ
ဝုတ္တမေဝ ဟောတိ၊ တသ္မာ သဗ္ဗတ္ထ သံခိတ္တဝါရေသု ထုလ္လစ္စယဋ္ဌာနေ ထုလ္လစ္စယံ၊
ဒုက္ကဋ္ဌဋ္ဌာနေ ဒုက္ကဋ္ဌမ္ပိ ဝုတ္တမေဝ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တထာ “ဣတ္ထိ စ ဟောတိ
ဝေမတိကော သာရတ္တော စ၊ ဘိက္ခု၊ စ နံ ဣတ္ထိယာ ဝစ္စမဂ္ဂံ ပဿာဝမဂ္ဂံ
ဌပေတွာ အက္ခေကံ ဥပ္ပဇာဏုမဏ္ဍလံ အာဒိဿ ဝဏ္ဏမ္ပိ ဘဏတိ။ပ။
ထုလ္လစ္စယဿာ”တိအာဒိနာ နယေန ထုလ္လစ္စယခေတ္တေပိ ယထာသမ္ဘဝံ
ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာ။ တထာ “ဣတ္ထိ စ ဟောတိ ဝေမတိကော သာရတ္တော စ၊ ဘိက္ခု၊ စ
နံ ဣတ္ထိယာ ကာယပဋိဗ္ဗဒ္ဓိ အာဒိဿ ဝဏ္ဏမ္ပိ ဘဏတိ။ပ။ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ-
အာဒိနာ နယေန ကာယပဋိဗ္ဗဒ္ဓိဝါရာပိ ယထာသမ္ဘဝံ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာ။ ကာယပဋိ-
ဗ္ဗဒ္ဓိဝါရတ္ထိကံ ဝိယနိဿဂ္ဂိယဝါရတ္ထိကံ လဗ္ဘမာနမ္ပိ အာပတ္တိဝိသေသာဘာဝတော
န ဥဒ္ဓန္တံ။ ကာယပဋိဗ္ဗဒ္ဓိဝါရတ္ထိကေ ပန ဒိန္နနယတ္တာ တမ္ပိ တဒနုလောမာ ဝါရာ

စ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာ။ သဗ္ဗတ္ထ န-ဝိညူ တရုဏဒါရိကာ၊ မဟလ္လိကာ ဥမ္မတ္တိ-
ကာဒိကာ စ အနုမိပ္ပေတာ၊ ပဂေဝ ပါကတိကာ တိရစ္ဆာနဂတိတ္ထိနံ၊
တထာ ပဏ္ဍကာဒယောပီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေသံ ဒုတိယေ ဝုတ္တနယေနေဝ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပဒဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၂၈၅။ ဝုတ္တနယမေဝါတိ “ကာယသံသဂ္ဂေ ဣတ္ထိလက္ခဏေနာ”တိ လိခိတံ။
“ဣတ္ထိလက္ခဏေနာ”တိ ကိရ မဟာအဋ္ဌကထာပါဌော။ သီသံ န ဇေတိတိ
အက္ခောသနံ န ဟောတိ၊ ဘဒ္ဒိတေ ပန ဟောတိ။ တတြာယံ ဝိသေသော—
ဣမေဟိ တိဟိ ဘဒ္ဒိတေ ဧဝ သံဃာဒိသေသော ဝစ္စမဂ္ဂပဿာဝမဂ္ဂါနံ နိယတ-
ဝစနတ္တာ၊ အစ္စောဋ္ဌာရိကတ္တာ ဝါ၊ န အညေဟိ အနိမိတ္တာသီတိအာဒိဟိ အဋ္ဌဟိ။
တတ္ထ အလောဟိတာသိ၊ ဓုဝလောဟိတာသိ၊ ဓုဝစောဋ္ဌာသိ၊ ပဋ္ဌရဏီသိ၊
ဣတ္ထိပဏ္ဍကာသိ၊ ဝေပုရိသိကာသီတိ ဧတာနိ ဆ မဂ္ဂါနံ အနိယတဝစနာနိ၊
အနိမိတ္တာသိ၊ နိမိတ္တမတ္တာသီတိ ဒွေ ပဒါနိ အနစ္စောဋ္ဌာရိကာနိ စ၊ ယတော
အဋ္ဌပဒါနိ “သံဃာဒိသေသံ န ဇေနန္တိ”တိ ဝုတ္တာနိ၊ တသ္မာ တာနိ ထုလ္လစ္စယဝတ္ထုနိ။
ပရိဗ္ဗာဇကဝတ္ထုဝိ ဝိယ အက္ခောသမတ္တတ္တာ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုနီတိ ဧကေ။ ဣတ္ထိပဏ္ဍ-
ကာသိ၊ ဝေပုရိသိကာသီတိ ဧတာနေဝ ပဒါနိ သကလသရီရသဏ္ဌာနဘေဒဒိ-
ပကာနိ သုဒ္ဓါနိ သံဃာဒိသေသံ န ဇေနန္တိ သကလသရီရသာမညတ္တာ၊ ဣတရာနိ
ဇေနန္တိ အသာမညတ္တာ။ တာနိ ဟိ ပဿာဝမဂ္ဂမေဝ ဒီပေန္တိ သိခရဏီ-ပဒံ ဝိယ။
ဥဘတောဗျူဇနာသီတိ ဝစနံ ပန ပုရိသနိမိတ္တေန အသံဃာဒိသေသဝတ္ထုနာ
မိဿဝစနံ။ ပုရိသဥဘတောဗျူဇနကဿ စ ဣတ္ထိနိမိတ္တံ ပဋိစ္စန္တံ၊ ပုရိသနိမိတ္တံ
ပါကဋ္ဌံ ဟောတိ။ ယဒိ တမ္ပိ ဇနေတိ၊ ကထံ အနိမိတ္တာသီတိအာဒိပဒါနိ န
သံဃာဒိသေသံ ဇေနန္တိတိ ဧကေ၊ တံ န ယုတ္တံ။ ပုရိသဿပိနိမိတ္တာမိဝစနတော၊
“မေထုနပသံဟိတာဟိ သံဃာဒိသေသော”တိ မာတိကာယ လက္ခဏဿ
ဝုတ္တတ္တာ စ မေထုနပသံဟိတာဟိဝိ ဩဘာသနေ ပဋိဝိဇာနန္တိယာ သံဃာဒိ-
သေသော၊ အပ္ပဋိဝိဇာနန္တိယာ ထုလ္လစ္စယံ၊ ဣတရေဟိ ဩဘာသနေ
ပဋိဝိဇာနန္တိယာ ထုလ္လစ္စယံ၊ အပ္ပဋိဝိဇာနန္တိယာ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ ဧကေ၊ သဗ္ဗံ သုဠ၊
ဝိစာရေတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။

၂၈၇။ ဟသန္တောတိ ယံ ဥဒ္ဓိဿ ဘဏတိ၊ သာ စေ ပဋိဝိဇာနာတိ၊
သံဃာဒိသေသော။

ဝိနိတဝတ္ထဝဏ္ဏနာ

၂၈၉။ “ပဋိဝုတ္တံ နာမာ”တိ ပါဌော။ နော-သဒ္ဓေါ အဓိကော။ “အက္ခရ-
လိခနေနိပိ ဟောတိ”တိ ဝဒန္တိ။ တံ အာဝဇ္ဇနသမနန္တရဝိဓိနာ သမေတိ စေ၊
ဂဟေတဗ္ဗံ။

ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-အတ္တကာမပါရိစရိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၂၉၀။ စတုတ္ထေ တယော သံဃာဒိသေသဝါရာ အာဂတာ၊ သေသာ
သတ္တပညာသ ဝါရာ ထုလ္လစ္စယဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိကာယ သံခိတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊
တတော အညတရော အသမ္ဘဝတော ဣမ န ဥဒ္ဓုလ္လော။ သေသယောဇနက္ကမော
ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ နဂရပရိက္ခာရေဟိတိ ပါကာရပရိခါဒိဟိ နဂရ-
ပရိဝါရေဟိ။ သေတပရိက္ခာရေဟိ သေတာလင်္ကာရော၊ သီလာလင်္ကာရေဟိ
အတ္ထော။ စက္ကဝိရိယောတိ ဝိရိယစက္ကော။ ဝသလံ ဒုဂ္ဂန္တိ နိမိတ္တံ
သန္ဓာယာဟ၊ တဒေဝ သန္ဓာယ “ကိ” မေ ပါပကံ၊ ကိ” မေ ဒုဂ္ဂန္တိ”န္တိ ဝုတ္တံ။

၂၉၁။ သန္တိကေတိ ယတ္ထ ဌိတော ဝိညာပေတိ။ “ပဌမဝိဂ္ဂဟေ သစေ
ပါဠိဝသေန ယောဇေတိတိ ကာမဟေတုပါရိစရိယာအတ္ထော။ သေသန္တိ
‘အဓိပ္ပါယော’တိ ပဒံ ဗျူနံ အတ္တာဘာဝတော။ ဒုတိယေ ပါဠိဝသေန ကာမ-
ဟေတု-ပဒါနိ ဗျူနာနိ တေသံ တတ္ထ အတ္တာဘာဝတော။ ဧဝံ စတ္တာရိ ပဒါနိ
ဌိန္တံ ဝိဂ္ဂဟာနံ ဝသေန ယောဇိတာနိတိ အပရေ ဝဒန္တိ”တိ ဝုတ္တံ။

၂၉၅။ ဧတေသု သိက္ခာပဒေသု မေထုနရာဂေန ဝိတိက္ကမေ သတိ သံဃာ-
ဒိသေသေန အနာပတ္တိ။ တသ္မာ “ကိ” ဘန္တေ အဂ္ဂဒါနန္တိ။ မေထုနဓမ္မ”န္တိ ဣဒံ
ကေဝလံ မေထုနဓမ္မသံ ဝဏ္ဏဘဏနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ န မေထုနဓမ္မာဓိပ္ပါယေန
တဒတ္ထိယာ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ပရဿ ဘိက္ခုနော ကာမပါရိစရိယာယ ဝဏ္ဏ-
ဘဏနေ ဒုက္ကဋ္ဌံ။ “ယော တေ ဝိဟာရေ ဝသတိ၊ တဿ အဂ္ဂဒါနံ ဒေဟိ”တိ
ပရိယာယဝစနေနိပိ ဒုက္ကဋ္ဌံ။ “အတ္တကာမပါရိစရိယာယ ဝဏ္ဏံ ဘာသေယျ။
ယာ မာဒိသံ သီလဝန္တ”န္တိ စ ဝုတ္တတ္တာတိ ဧကေ။ ပဉ္စသု အင်္ဂေသု သမ္ဘာဝါ
သံဃာဒိသေသောဝါတိ ဧကေ။ ဝိစာရေတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဂတ္ထိပဒေ ပန

“ဣမသ္မိံ သိက္ခာပဒဗ္ဗေ ကာယသံသဂ္ဂေ ဝိယ ယက္ခိပေတိသု ဒုဋ္ဌုလ္လတ္တ-
ကာမဝစနေ ထုလ္လစ္စယ’န္တိ ဝဒန္တိ။ အဋ္ဌကထာသု ပန နာဂတ’န္တိ လိခိတံ။
“ဥဘတောဗျဉ္ဇနကော ပန ပဏ္ဏကဂတိကောဝါ”တိ ဝဒန္တိ။

အတ္တကာမပါရိစရိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သဉ္စရိတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၂၉၇။ အဟမ္ဘိ ဒုဂ္ဂတာတိ အဟံ အမ္ဘိ ဒုဂ္ဂတာ။ အဟံ ဒုယျောတိ ဧတ္ထ
အယျောတိ ဗဟုဝစနံ ဟောတိ။

၂၉၈။ ဩယာစန္တိတိ နိစံ ကတွာ ဒေဝေ ယာစန္တိ။ အာယာစန္တိတိ ဥစ္စံ
ကတွာ အာဒရေန ယာစန္တိ။ အလင်္ကာရာဒိဟိ မဏ္ဍိတော ကေသသံဝိဓာနာဒိဟိ
ပသာမိတော။ “မဏ္ဍိတကရဏေ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ ဝဒန္တိ။

ပဒဘာဇနီယဝဏ္ဏနာ

၃၀၃။ သဟ ပရိဒဏ္ဍေန ဝတ္တမာနာတိ အတ္ထော။ ဆန္ဒဝါသိနိ နာမ “ဝိယာ
ဝိယံ ဝသေတိ”တိ ပါဠိ၊ ပုရိသံ ဝါသေတိတိ အဓိပ္ပါယော။ “ဝိယော ဝိယံ
ဝါသေတိ”တိ အဋ္ဌကထာ။

တံ ကိရိယံ သမ္မာဒေသတိတိ အဝဿံ အာရောစေန္တိယာ စေ အာရော-
စေတိတိ အတ္ထော။ ဦးန္တံ မာတာပိတူနံ စေ အာရောစေတိ၊ သံဃာဒိသေသောတိ
ဝိနယဝိနိစ္ဆယေ “ဝတ္ထု ဩလောကေတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဝတ္ထုမ္ပိ စ “ဥဒါယိတ္ထေရော
ဂဏိကာယ အာရောစေသိ”တိ ဝုတ္တံ။ တံ “မာတာဒိနမ္ပိ ဝဒတော ဝိသင်္ကေ-
တော နတ္ထိ”တိ အဋ္ဌကထာဝစနတော နိပ္ပယောဇနံ။ တံ ပနေတန္တိ အာစရိ-
ယဿ ဝစနံ။ မာတုရက္ခိတံ ဗြူဟိတိ ပေသိတဿ ဂန္တော မာတာပိတုရက္ခိတံ
ဝဒတော တဿ တဿာ မာတုရက္ခိတဘာဝေဝိ သတိ ဝိသင်္ကေတမေဝ၊
ကဿာ? “ပိတုရက္ခိတာဒိသု အညတရံ ဝဒန္တဿ ဝိသင်္ကေတ”န္တိ ဝုတ္တတ္တာ
ဣတရထာ အာဒိ-သဒ္ဓေါ နိရုတ္တကော သိယာ။ ဧကံ ဒသကံ ဣတရေန
ဒသကေန ယောဇေတွာ ပုဗ္ဗေ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိယံ ဝုတ္တနယတ္တာ မာတုရက္ခိတာယ
မာတာ အတ္တနော ဓိတုသန္တိကံ ပဟိဏတိတိ ဂဟေတဗ္ဗံ။

၃၃၈။ အနဘိနန္ဒိတွာတိ ဝစနမတ္တမေဝ၊ ယဒိပိ အဘိနန္ဒတိ၊ ယာဝ သာသနံ
နာရောစေတိ၊ တာဝ “ဝိမံသိတော”တိ န ဝုစ္စတိ။ သာသနာရောစနကာလေတိ

အာဏာပကဿ သာသနဝစနက္ခဏေ။ တတိယပဒေ ဝုတ္တနယေနာတိ ကေင်္ဂ-
သမ္ပတ္တိယာ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ အတ္ထော။ ဝတ္ထုဂဏနာယ သံဃာဒိသေသောတိ
ဥဘယဝတ္ထုဂဏနာယ ကိရ။

၃၃၉။ စတုတ္ထ အနာပတ္တိတိ ဧတ္ထ ပန “ပဋိဂ္ဂဏာတိ န ဝိမံသတိ န
ပစ္စာဟရတိ၊ အနာပတ္တိတိ ဧတ္ထ ဝိယ ‘ဂစ္ဆန္တော န သမ္မာဒေတိ၊ အာဂစ္ဆန္တော
ဝိသံဝါဒေတိ’တိ အနာပတ္တိပါဠိယာပိ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တ”န္တိ ဝဒန္တိ၊
ကေစ္စေသု ပေါတ္ထကေသု “အတ္ထိ”တိပိ။

ဝိနိတဝတ္ထုဂဏနာ

၃၄၁။ အလံဝစနိယာတိ န ဝစနိယာ၊ နိဝါရဏေ အလံ-သဒ္ဓေါ။ ထေရ-
ဝိတာ ဝဒတိတိ ဇိဏ္ဍပိတာ ဝဒတိတိ အတ္ထော။ ကိဉ္ဇာပိ ဧတ္ထ “ဣတ္ထိ နာမ
မနုဿိတ္ထိ န ယက္ခိ န ပေတိ န တိရစ္ဆာနဂတာ၊ ပုရိသော နာမ
မနုဿပုရိသော န ယက္ခော”တိအာဒိ နတ္ထိ၊ တထာပိ ကာယသံသဂ္ဂါဒိသု
“မနုဿိတ္ထိ”တိ ဣတ္ထိဝတ္ထာနဿ ကတတ္တာ ဣဓာပိ မနုဿိတ္ထိ ဧဝါတိ ပညာ-
ယတိ။ မေထုနပုဗ္ဗဘာဂတ္တာ မနုဿဥဘတောဗျဉ္ဇနကော စ ထုလ္လစ္စယဝတ္ထု-
ကောဝ ဟောတိ၊ သေသာ မနုဿပဏ္ဍကဥဘတောဗျဉ္ဇနကတိရစ္ဆာနဂတ-
ပုရိသာဒယော ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုကာဝ မိစ္ဆာစာရသာသနံသမ္ဘဝတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
ယထာသမ္ဘဝံ ပန ဝါရာ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာ။ ပညတ္တိအဇာနနေ ဝိယ အလံဝစနိယ-
ဘာဝါဇာနနေပိ အဓိတ္တကတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဒုဋ္ဌုလ္လာဒိသုပိတိ “ဣမသ္မိဗ္ဗိ”တိ
ဝုတ္တမေဝ ဟောတိ။ “လေခံ နေတွာ ပဋိလေခံ အာရေစိတဿာပိ သဗ္ဗရိတ္တံ
နတ္ထိ သဗ္ဗရိတ္တဘာဝမဇာနန္တဿာ”တိ ဝဒန္တိ၊ ဝိမံသိတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။

သဗ္ဗရိတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ကုဋိကာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၃၄၂။ ယာစနာတိ “ဒေထ ဒေသာ”တိ စောဒနာ။ ဝိညတ္တိတိ ဣဓိနာ
နော အတ္ထောတိ ဝိညာပနာ။ “ဟတ္ထကမ္ပိ ယာစိတော ဥပကရဏံ၊ မူလံ ဝါ
ဒဿတိ”တိ ယာစတိ၊ န ဝဇ္ဇတိတိ။ ဝဇ္ဇတိ” သေနာသနေ ဩဘာသပရိကထာဒိနံ
လဒ္ဓတ္တာတိ ဧကေ။ အနုဇ္ဈာဝုတ္တကန္တိ အဿာမိကံ။ န အာဟဋံ ပရိဘုဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ

“သုပေါဒနဝိညတ္တိဒုက္ကဋ် ဟောတိ”တိ ဝုတ္တံ။ “ကိဉ္ဇာပိ ဂရုဘဏ္ဍပုဟောနကေ-
သု”တိ ဝုတ္တံ။ တထာပိ ယံ ဝတ္ထုဝသေန အပ္ပံ ဟုတွာ အပ္ပဝသေန မဟာ ဟရိ-
တာလဟိဂုံလိကာဒိ၊ တံ ယာစိတုံ န ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝဒန္တိ။

၃၄၄။ သော ကိရာတိ ဣသိ။ တဒါ အဇ္ဇဂမာ တဒဇ္ဇဂမာ။

၃၄၄-၉။ န ဟိ သက္ကာ ယာစနာယ ကာတုံ၊ တဿ သယံ ယာစိတကေဟိ
ဥပကရဏေဟိတိ အဓိပ္ပာယ်။ ဗျဉ္ဇနံ သမေတိ၊ န အတ္ထော။ ကဿာ? ဣဓ
ဥဘယေသံ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ တံ ဒသေန္တော “ယဿာ ပနာ”တိအာဒိမာဟ။
ဣဓ ဝုတ္တနယေနာတိ ဣမသ္မိံ သိက္ခာပဒဝိဘဏ် ဝုတ္တနယေန။ “သညာစိ-
ကာယာ”တိ ဝစနတော ကရောန္တေနာပိ၊ “ပရေဟိ ပရိယောသာပေတိ”တိ
ဝစနတော ကာရာပေန္တေနာပိ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ ဥဘောပေတေ ကာရကကာရာ-
ပကာ။ ဗျဉ္ဇနံ ဝိလောမိတံ ဘဝေယျ။ “ကာရယမာနေနာ”တိ ဟိ ဗျဉ္ဇနံ
“ကရောန္တေနာ”တိ ဝုတ္တေ ဝိလောမိတံ ဟောတိ အတဒတ္ထတ္တာ။ န ဟိ
ကာရာပေန္တော နာမ ဟောတိ။ “ဣဓ ဝုတ္တနယေနာတိ ဒေသိတဝတ္ထုက-
ပမာဏိကနယေန။ ဧဝံ သန္တေ ‘ကရောန္တေန ဝါ ကာရာပေန္တေန ဝါ’တိ
ဝစနတော ကရောန္တေနာပိ ပရေဟိ ဝိပကတံ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ စေ၊ တဒတ္ထဝိဿန္တေတ္ထံ
‘ယဒိ ပနာတိ အာဒိမာဟာ’တိ” အနုဂတ္ထိပဒေ ဝုတ္တံ။ “သညာစိကာယ ကုဋ်”
ကရောန္တော”တိ ဝစနဝသေန ဝုတ္တံ။ “အာယာမတော စ ဝိတ္တာရတော စ”တိ
အဝတွာ ဝိကပ္ပတ္ထဿ ဝါ-သဒ္ဓဿ ဂဟိတတ္တာ ဧကတောဘာဂေဝိ ဝနိတေ
အာပတ္တိ ဧဝံ ပမာဏယုတ္တမဇ္ဇော ကိရ နဝိဒတ္တိ။ “စတုဟတ္ထဝိတ္တာရာ”တိ
ဝစနေန ‘တိရိယံ တိဟတ္တာ ဝါ’တိ ဝစနမ္ပိ သမေတိ ‘ယတ္ထ ပမာဏယုတ္တော’တိ-
အာဒိသန္နိဋ္ဌာနဝစနာသမ္ဘဝတော”တိ ဝုတ္တံ။ ပမာဏတော^၁ ဦးနတရမ္ပိတိ
ဝိတ္တာရတော စတုပဉ္စဟတ္ထမ္ပိ ဒိသတော အနတိက္ကမိတွာ ဝုတ္တပမာဏမေဝ
ဒေသိတဝတ္ထု။ အဒေသိတဝတ္ထု ဟိ ကရောတော အာပတ္တိ။ ပမာဏာတိက္ကန္တာ
ကုဋ် ဧဝ ပမာဏာတိက္ကန္တံ ကုဋ် ကရေယျာတိ ဝုတ္တတ္တာ။ “ထမ္ဘတုလာ”တိ
ပါဌော။ အနုဿာဝနာနယေနာတိ ဧတ္ထ “ဒမိဋ္ဌဘာသာယပိ ဝဇ္ဇတိ”တိ
ဝဒန္တိ။

၃၅၃။ စာရဘူမိ^၂ ဂေါစရဘူမိ။ န ဂဟိတာတိ န ဝါရိတာ။ အဋ္ဌကထာယံ
“ကာရဏာယ ဝုတ္တိဗန္ဓနာဂါရံ၊ အကရဏဋ္ဌာနံ ဝါ ဓမ္မဂန္ဓိကာ ဟတ္ထ-
ပါဒမ္ဘိန္ဒနကာ ဂန္ဓိကာ”တိ လိခိတံ။ ဦးဟိ ဗလိဗဒ္ဓေဟိတိ ဟေဋ္ဌမကောဋိယာ

ကိရ ဝုတ္တတော အာဝိဇ္ဇိတုံ န သက္ကာ ဆိန္ဒာဝဋ္ဌတ္တာ၊ နိဂမနဿံပိ အတ္တပ္ပ-
 ကာသနတ္ထံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပါမိနန္တိ ဝတ္ထု အဓိဋ္ဌာနံ။ တဒတ္တာယာတိ
 တစ္ဆနတ္တာယ။ ပဏ္ဏသလမ္ပိတံ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တကုဋ်မေဝ ပဏ္ဏစ္ဆဒနံ။ တေနေဝ
 “သဘိတ္တိစ္ဆဒန”န္တံ ဝုတ္တံ၊ အလိတ္တံ ကိရ သဗ္ဗံ ဝဋ္ဋတိ။ ပုဗ္ဗေ ထောကံ ဌပိတံ ပုန
 ဝဇေတွာ။ တသ္မိန္တိ ချါရဗန္ဓနေ ဝါ ဝါတပါနေ ဝါ ဌပိတေ။ ပဌမမေဝါတိ ဧတ္ထ
 ပတ္တကာလေ ဝေါတိ ကိရ ဓမ္မသီရိတ္ထေရော။ ဥပတိဿတ္ထေရော ဌပိတကာလေ-
 ဝါတိ ကိရ။ ပုရိမေန လေပဿ အသဋ္ဌတတ္တာ ဒုတိယေန ဝတ္တသီသေန ကတတ္တာ
 ဥဘိန္တမ္ပိ အနာပတ္တိ။ သစေ အာဏတ္ထေန ကတံ၊ “ကရေတံ ဝါ ကာရပေတိ
 ဝါ”တိ ဝစနတော အာပတ္တိ ဥဘိန္တံ သတိ အတ္တုဒ္ဓေသိကတယ၊ အသတိ မူလ-
 ဌဿေဝ။ ဟေဋ္ဌမပ္ပမာဏသမ္ဘဝေ သတိ သဗ္ဗမတ္တိကာယေ ကုဋ် ကရေတော
 အာပတ္တိ ဒုက္ကဋေန သံဃာဒိသေသောတိ အာစရိယဿ တက္ကော။

၃၅၄။ ဆတ္တိံသ စတုက္ကာနိ နာမ အဒေသိတဝတ္ထုကစတုက္ကံ ဒေသိတ-
 ဝတ္ထုကစတုက္ကံ ပမာဏာတိက္ကန္တစတုက္ကံ ပမာဏိကစတုက္ကံ အဒေသိတဝတ္ထုက-
 ပမာဏာတိက္ကန္တစတုက္ကံ ဒေသိတဝတ္ထုကပမာဏိကစတုက္ကန္တိ ဆ စတုက္ကာနိ၊
 ဧဝံ သမာဒိသတိဝါရာဒိသုပိ ပဉ္စသုတိ ဆတ္တိံသ။ အာပတ္တိဘေဒသနတ္ထန္တိ
 ဧတ္ထ ယသ္မာ “သာရမ္ဘေ စေ ဘိက္ခု ဝတ္ထုသ္မိ အပရိက္ကမနေ”ပ။ သံဃာဒိ-
 သေသော”တိ မာတိကာယံ အဝိသေသေန ဝုတ္တတ္တာ သာရမ္ဘအပရိက္ကမနေပိ
 သံဃာဒိသေသောဝါတိ ဓိန္ဒာဝါဟဝိဇ္ဇနတ္ထံ အာပတ္တိဘေဒေါ ဒသိတော၊
 တသ္မာ ဝုတ္တာနီတိ အဓိပ္ပါယော။ ဝိဘဏံ ဧဝံ အဝတ္တာ ကိတ္တေ မာတိကာယံ
 ဒုက္ကဋဝတ္ထု ဝုတ္တန္တိ စေ’ ဘိက္ခု အဘိနေတဗ္ဗာ ဝတ္ထုဒေသနာယ၊ တေဟိ
 ဘိက္ခုဟိ ဝတ္ထု ဒေသေတဗ္ဗံ၊ ကိဒိသံ? အနာရမ္ဘံ သပရိက္ကမနံ၊ နေတရံ၊
 ဣတရသ္မိ “သာရမ္ဘေ စေ ဘိက္ခု ဝတ္ထုသ္မိ အပရိက္ကမနေ”တိ ဧဝံ
 အာနိသံသဝသေန အာဂတတ္တာ ဝုတ္တံ၊ ယသ္မာ ဝတ္ထု နာမ အတ္ထိ သာရမ္ဘံ၊
 အတ္ထိ အနာရမ္ဘံ၊ အတ္ထိ သပရိက္ကမနံ၊ အတ္ထိ အပရိက္ကမနံ၊ အတ္ထိ သာရမ္ဘံ
 သပရိက္ကမနံ၊ အတ္ထိ သာရမ္ဘံ အပရိက္ကမနံ၊ အတ္ထိ အနာရမ္ဘံ သပရိက္ကမနံ၊
 အတ္ထိ အနာရမ္ဘံ အပရိက္ကမနန္တိ ဗဟုဝိတ္တော ဝတ္ထု ဒေသေတဗ္ဗံ အနာရမ္ဘံ
 သပရိက္ကမနံ၊ နေတရန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကိမတ္ထိကာ ပနေသာ ဒေသနာတိ
 စေ? ဂရုကာပတ္တိပညာပနဟေတုပရိဝဇ္ဇနုပါယတ္တာ။ ဝတ္ထုဒေသနာယ ဟိ
 ဂရုကာပတ္တိပညာပနဟေတုတ္တာ အကတဝိညတ္တိ ဂိဟိနံ ဝိဇ္ဇာဇနနေန အတ္တဒုက္ခ-
 ပရဒုက္ခဟေတုဘူတော စ သာရမ္ဘဘာဝေါတိ ဧတေ ဝတ္ထုဒေသနာပဒေသေန
 ဥပါယေန ပရိဝဇ္ဇိတာ ဟောန္တိ။ န ဟိ ဘိက္ခု အကပ္ပိယကုဋ်ကရဏတ္ထံ

ဂိဟိနံ ဝါ ဝိဇ္ဇာနိမိတ္တံ သာရဗ္ဗဝတ္ထု။ ကုဋိကရဏတ္ထံ ဝါ ဝတ္ထု ဒေသေန္တိတိ ပဌမမေဝ သာမိတမေတံ။ ဝေါဗိဿကာပတ္တိယောတိ ဒုက္ကဋသံဃာဒိသေသ-
ဗိဿကာပတ္တိယော။

၃၅၅။ တတ္ထ “ဒွိဟိ သံဃာဒိသေသေဟိ”တိ ဝတ္ထဗ္ဗေ “ဒွိန္ဒ သံဃာဒိ-
သေသေနာ”တိ ဝိဘတ္တိဗျတ္တယေန၊ ဝစနဗျတ္တယေန စ ဝတ္ထံ။ “အာပတ္တိ ဒွိန္ဒ
သံဃာဒိသေသနာ”န္တိပိ ပါဌော။

၃၆၄။ န ဃဋယတိ^၁ ဆဒနလေပါဘာဝတော၊ အနာပတ္တိ၊ တံ ပရတော
သာမိယတိ။ ဆဒနမေဝ သန္ဓာယ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တတာ ဝုတ္တာတိ။ “ကုက္ကု-
ဋ္ဌန္တိကဂေဟံ ဝဋ္ဋတိ”တိ ဝတ္တာ ပုန ဆဒနံ ဒဏှကေဟိတိအာဒိနာ နယေန
တံ ဒေသေန္တေဟိတိဏပဏှန္တဒနာကုဋိကာဝ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ ဆဒနံ ဒဏှကေဟိ
ဒီဃတော တိရိယဉ္စ ဇာလံ ဝိယ ဗန္ဓိတွာတိဏေဟိ ဝါ ပဏှေဟိ ဝါ ဆာဒေတုံ
ဥလ္လိတ္တာဒိဘာဝေါဆဒနမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တာတိယုတ္တမိဒံ။ တသ္မာ မတ္တိကာမယံ
ဘိတ္တိံ ဝဇာပေတွာ ဥပရိ ဥလ္လိတ္တံ ဝါ အဝလိတ္တံ ဝါ ဥဘယံ ဝါ ဘိတ္တိယာ ဃဋိတံ
ကရေန္တဿ အာပတ္တိ ဧဝ ဝိနာပိ ဘိတ္တိလေပေနာ”တိ လိဒိတံ။ “သော စ
ဆဒနမေဝ သန္ဓာယာ”တိ ပဓာနဝသေန ဝတ္ထံ၊ န ဟေဋ္ဌာဘာဂံ ပဋိက္ခိတ္တ”န္တိ
ဝဒန္တိ၊ ဝိမံသိတဗ္ဗံ။ ဧတ္တာတိတိဏကုဋိကာယ။ ယထာသမာဒိဋ္ဌာယာတိယထာ-
ဝုတ္တပ္ပကာရန္တိ အဓိပ္ပါယော။ “အာပတ္တိ ကာရုကာနံ တိဏှံ ဒုက္ကဋန”န္တိ အာဒိမိ
သော သုဏာတိဆက္ကမ္ပိ လဗ္ဘဘိ။ ဥဘယတ္ထ သမာဒိဋ္ဌတ္တာ အာဏာပကဿ
အနာပတ္တိ။ အာဏတ္ထဿ ယထာ သမာဒိဋ္ဌံ အာဏာပကေန၊ တထာ အကရ-
ဏပစ္စယာ ဒုက္ကဋံ။ သစေ “အဟမေတ္ထ ဝသာမိ”တိ အတ္တုဋ္ဌေသမ္ပိ ကရေတိ၊
သံဃာဒိသေသောဝ။ “ကုဋိံ ကရေထာ”တိ အဝိသေသေန ဝုတ္တဋ္ဌာနေ ပန
အာဏာပကဿာပိ သံဃာဒိသေသော အစိတ္တကတ္တာ သိက္ခာပဒဿ။

အဟဉ္စ ဝသိဿာဒီတိ ဧတ္ထ ပရဿ ယဿ ကဿစိ ဥဒ္ဓိဋ္ဌဿ အဘာဝါ
အာပတ္တိ ဧဝ “ကရေန္တဿ ဝါ”တိ နိယမိတတ္တာ၊ အနာပတ္တိ အဝိဘတ္တတ္တာ။
“ဣဓ ပညတ္တိဇာနနမတ္တမေဝ စိတ္တ”န္တိ စ လိဒိတံ။ အနုဂဏ္ဌိပဒေ ပန အဟဉ္စ
ဝသိဿာဒီတိဧတ္ထယော “မယံ ဝါသာဂါရဉ္စ ဘဝိဿတိ”တိ ဣစ္ဆတိ၊ တဿာ-
ပတ္တိ။ ယော ပန ဥပေါသထာဂါရံ ဣစ္ဆတိ၊ တဿ အနာပတ္တိ၊ တသ္မာ “ဥဘယံ
သမေဘိ”တိ ဝတ္တာ စ “ဝိနယဝိနိစ္ဆယေ အာဂတေ ဂရုကေ ဌာတဗ္ဗ”န္တိ
ဝစနတော မဟာပစ္စရိဝါဒတော ဣတရော ပစ္ဆာ ဝတ္ထဗ္ဗောတိ စေ? န၊

ဗလဝတ္ထာ။ “ဝါသာဂါရံ ဌပေတွာ သဗ္ဗတ္ထ၊ အနာပတ္တိ”တိ ဝစနတော၊ ဘော-
ဇနသာလာဒီနမ္ပိ အတ္ထာယ ဣမိနာ ကတတ္တာ သင်္ကရာ ဇာတာ။ ယထာ? ဒွေ
တယော “ဧကတော ဝသိဿာမာ”တိ ကရေန္တိ၊ ရက္ခတိ တာဝါတိ ဧတ္ထ ဝိယ။
“ဣဒံ ဌာနံ ဝါသာဂါရံ ဘဝိဿတိ၊ ဣဒံ ဥပေါသထာဂါရံ”န္တိ ဝိဘဇိတွာ
ကတေဝိ အာပတ္တိ ဧဝ။ ဦးသု မဟာပစ္စရိဝါဒေါဗလဝါ၊ တသ္မာ “ပစ္ဆာဝုတ္တော”တိ-
အာဒိနာ အတီဝ ပပဉ္စိတံ။ ကိံ တေန။ “အတ္တနာ ဝိပကတံ အတ္တနာ စ ပရေဟိ
စ ပရိယောသာပေဘိ”တိ အာဒိနာ နယေန အပရာနိပိ စတုက္ကာနိ ယထာသမ္ဘဝံ
ယောဇေတွာ ဒဿေတဗ္ဗာနိ၊ လေဏာဒီသု ကိဉ္စာပိ သံဃာဒိယေသေန
အနာပတ္တိ၊ အကတဝိညတ္တိယာ သတိ တပုဏ္ဏယာ အာပတ္တိ ဧဝ။

ကုဋိကာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဝိဟာရကာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၃၆၆။ သတ္တမေ ဝါ-သဒ္ဓေါ အဝဓာရဏတ္ထောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝိဟာရကာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ပဌမဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၃၈၀။ သာဝကေန ပတ္တဗ္ဗန္တိ ပကတိသာဝကံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ န အဂ္ဂ-
သာဝကံ။ ယထူပနိဿယယထာပုဂ္ဂလဝသေန “တိဿော ဝိဇ္ဇာ”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။
ကေနစိ သာဝကေန တိဿော ဝိဇ္ဇာ၊ ကေနစိ စတဿော ပဋိသန္တိဒါ၊ ကေနစိ
ဆ အဘိညာ၊ ကေနစိ ကေဝလော နဝလောကုတ္တရဓမ္မောတိ ဧဝံ ဝိသု ဝိသု
ယထာသမ္ဘဝံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၃၈၂။ “ယေ တေ ဘိက္ခု သုတ္တန္တိကာ”တိ အာဒိဝစနတော ဓရမာနေပိ
ဘဂဝတိ ပိဋကတ္တယပရိစ္ဆေဒေါ အတ္ထိတိ သိဉ္စံ။ ဓမ္မကထိကာတိ အဘိဓမ္မိကာ
ရတိယာ အန္တိသန္တိတိ အာဒိ အာယသ္မတော ဒဗ္ဗဿ နေသံ တိရစ္ဆာန-
ကထာယ ရတိနိယောဇနံ ဝိယ ဒိဿတိ၊ န တထာ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သုတ္တန္တိကာဒိသံ-
သဂ္ဂတော တေသံ သုတ္တန္တိကာဒိနံ ဖာသုဝိဟာရန္တရာယံ၊ တေသမ္ပိ တိရစ္ဆာန-
ကထာရတိယာ အဘာဝေန အနဘိရတိဝါသံ၊ တတော နေသံ သာမညာ

စာဝနဉ္စ ပရိဝဇ္ဇန္တော ဧဝံ စိန္တေသီတိဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “နိဗ္ဗိတာနံ ဓမ္မတာတိသာဝကေဟိ နိဗ္ဗိတာနံယေဝ၊ န ဗုဒ္ဓေဟိ”တိ ဝဒန္တိ။ “သာဝကတမံ ကရဏ”န္တိ ဧဝံ ဝုတ္တေ ကရဏတ္ထေယေဝ တတိယာဝိဘတ္တိတိ အတ္ထော။

၃၈၃-၄။ ယန္တိ ယေန။ “ကတ္တာတိ ကတ္တာ၊ န ကတ္တာ”တိ လိခိတံ။ “ဘရိယံ ဝိယ မံ အဇ္ဈာစရတိ”တိ ဝဒန္တိယာ ဗလဝတီ စောဒနာ။ တေန ဟိတိ ဧတ္ထ ယထာ ဆုပနမတ္ထေ ဝိပုဋ္ဌိသာရိဝတ္ထုသ္မိံ ကာယသံသဂ္ဂရာဂသမ္ဘဝါ အပုစ္ဆိက္ခာ ဧဝံ သံဃာဒိသေသံ ပညာပေသိ၊ တထေဝ ပုဗ္ဗေဝဿာ ဒုဿီလဘာဝံ ဥတွာ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယဒိ တာဝ ဘူတာယ ပဋိညာယ နာသိတာ၊ ထေရော ကာရကော ဟောတိ။ အထ အဘူတာယ၊ ဘဂဝတာ “နာသေထာ”တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဝုတ္တဉ္စ၊ တဿှာ ဝုတ္တံ “ယဒိ တာဝ ပဋိညာယ နာသိတာ၊ ထေရော ကာရကော ဟောတိ”တိ။

အထ အပ္ပဋိညာယာတိ “အယျေနမိ ဒူသိတာ”တိ ဣမံ ပဋိညံ ဝိနာ ဧဝံ တဿှာ ပကတိဒုဿီလဘာဝံ သန္ဓာယ နာသိတာ၊ ထေရော အကာရကော ဟောတိ။ အဘယဝိရိဝါသိနောပိ အတ္တနော သုတ္တံ ဝတွာ “တုမှာကံ ဝါဒေ သေရော ကာရကော”တိ ဝဒန္တိ၊ ကဿှာ? ဒုက္ကဋ္ဌံ မုသာဝါဒပစ္စယာ လိင်္ဂနာသနာယ အနာသေတဗ္ဗတ္တာ။ ပါရာဇိကဿေဝ ဟိ လိင်္ဂနာသနာယ နာသေတဗ္ဗာ။ “နာသေထာ”တိ စ ဝုတ္တတ္တာ ပါရာဇိကာဝဇာတာ၊ သာ ကိံ သန္ဓာယ၊ တတော ထေရော ကာရကော အာပဇ္ဇတိ။ “သကာယ ပဋိညာယ နာသေထာ”တိ ဝုတ္တေ ပန အပါရာဇိကာပိ အတ္တနော ဝစနေန နာသေတဗ္ဗာ ဇာတာတိ အဓိပ္ပါယော။ မဟာဝိဟာရဝါသိနောပိ အတ္တနော သုတ္တံ ဝတွာ “တုမှာကံ ဝါဒေ ထေရော ကာရကော”တိ စ ဝဒန္တိ။ ကဿှာ? “သကာယ ပဋိညာယ နာသေထာ”တိ ဟိ ဝုတ္တေ ပဋိညာယ ဘူတတာ အာပဇ္ဇတိ “နာသေထာ”တိ ဝစနတော။ ဘူတာယေဝ ဟိ ပဋိညာယ နာသေတဗ္ဗာ ဟောတိ၊ နာဘူတာယာတိ အဓိပ္ပါယော။ ပုရိမနယေတိ ဒုက္ကဋ္ဌဝါဒေ။ ပုရိမော ယုတ္တိဝသေန ပဝတ္တော၊ ပစ္ဆိမော ပါဠိဝစနဝသေန ပဝတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၃၈၅-၆။ ဝီတိသုခေဟိတိ ဧတ္ထ “သုခေနာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗေ ဝီတိဂ္ဂဟဏံ တတိယဇ္ဈာနသုခံ၊ ကာယိကဉ္စ အပနေတုံ သမ္ပယုတ္တပီတိယာ ဝုတ္တံ။ သစေ စုဒ္ဓိတကဝသေန ကတံ အမူလကံ နာမ၊ “အနဇ္ဈာပန္နံ အကတ”န္တိ ဝဒေယျ၊ ဣမေ ကရိဿန္တိ၊ တဿှာ “တာဒိသံ ဒိဋ္ဌသညီ ဟုတွာ စောဒေတိ”တိ ပါဠော။ “ဧတေန နယေန သုတမုတပရိသင်္ကိတာနိပိ ဝိတ္ထာရဇော ဝေဒိတဗ္ဗာနိ”တိ

ပါဌော။ “စတုန္တံ အညတရေနာ”တိ ပါတိမောက္ခုဋ္ဌေသေ ဝေ အာဂတေ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ၊ ဣတရေသံ အညတရေနာပိ အနုဋ္ဌိသေန္တဿ သံဃာဒိသေသောဝါတိ နော တက္ကောတိ အာစရိယော။ ဘိက္ခုဘာဝါဟိ စာဝနသမတ္တတော။ “သမိပေ ဌတွာ”တိ ဝစနတော ပရမ္ပုခါ စောဒေန္တဿ၊ စောဒါပေန္တဿ ဝါ သီသံ န ဧတိ။ ဒိဋ္ဌဇ္ဇေ သုတေန ပရိသင်္ကိတေန စောဒေတိ စောဒါပေတိ၊ သုတပရိသင်္ကိတံ ဝါ ဒိဋ္ဌာဒီဟိ စောဒိတေ ဝါ စောဒါပိတေ ဝါ သီသံ ဧတိ ဝေ အမူလကေန စောဒိတတ္တာ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “ဒိဋ္ဌဿ ဟောတိ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တော၊ တဇ္ဈေ စောဒေတိ ‘သုတော မယာ’ပ။ သံဃာဒိသေသဿာ”တိ။ “အသုဒ္ဓေါ ဟောတိ ပုဂ္ဂလော အညတရံ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တော၊ တဇ္ဈေ အသုဒ္ဓိဒ္ဓိ သမာနော အနောကာသံ ကာရာပေတွာ စာဝနာဓိပ္ပါယော ဝဒေတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ။ ဩကာသံ ကာရာပေတွာ စာဝနာဓိပ္ပါယော ဝဒေတိ၊ အနာပတ္တိ”တိ၊ ဣမိနာ န-သမေန္တံ ဝိယ ခါယတိ၊ ကထံ? ဒိဋ္ဌဿ ဟောတိ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တော နာမ အသုဒ္ဓေါ ပုဂ္ဂလော ဟောတိ၊ “အညတရသ္မိံ အသုဒ္ဓိဒ္ဓိ သမာနော တဇ္ဈေ စောဒေတိ ‘သုတော မယာ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တောသီ’တိ၊ အာပတ္တိ ဝါစာယ ဝါစာယ သံဃာဒိသေသဿာ”တိ ဝစနတော ပုရိမနယေနာပတ္တိ။ “စာဝနာဓိပ္ပါယော ဝဒေတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ ဝစနတော ပစ္စိမနယေန သံဃာဒိသေသေန အာပတ္တိတံ ဒွေ ပါဠိနယာ အညမညံ ဝိရုဒ္ဓါ ဝိယ ဒိဿန္တိ၊ န စ ဝိရုဒ္ဓိ ဗုဒ္ဓါ ကထသန္တိ၊ တဿာ ဧတ္ထ ယုတ္တိ ပရိယေသိတဗ္ဗာ။ အဋ္ဌကထာစရိယာ တာဝါဟု “သမူလကေန ဝါ သညာသမူလကေန ဝါ စောဒေန္တဿ အနာပတ္တိ၊ အမူလကေန ဝါ ပန သညာသမူလကေန ဝါ စောဒေန္တဿ အာပတ္တိ”တိ။ တဿတ္ထော— ဒဿနသဝနပရိသင်္ကနမူလေန သမူလကေန ဝါ တဒဘာဝေန အမူလကေနာပိ သညာသမူလကေန ဝါ စောဒေန္တဿ အနာပတ္တိ၊ ဒဿနာဒိမူလာဘာဝေန အမူလကေန ဝါ တဗ္ဘာဝေန သမူလကေနာပိ သညာသမူလကေန ဝါ စောဒေန္တဿ အာပတ္တိ၊ တဿာ ဒိဋ္ဌဿ ဟောတိ။

ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တောတိအာဒိမိ ဒဿနမူလေန သမူလကေနာပိ “သုတော မယာ”တိ ဝစနတောသညာသမူလကေန ဝါ စောဒေတိ၊ အာပတ္တိ သံဃာဒိသေသဿ။ တဒတ္ထဿ အာဝိဘာဝတ္ထံ “ဒိဋ္ဌေ ဝေမတိကော”တိအာဒိ ဝါရာ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အသုဒ္ဓေါ ဟောတိ ပုဂ္ဂလောဘိအာဒိမိ ပန သမူလကေန၊ သညာသမူလ-
ကေန ဝါ စောဒိတတ္တာ အနာပတ္တိတိ။ ဝေမေဝံ ပန တဒတ္ထဒီပနတ္ထံ တေ ဝါရာ
ဝုတ္တာ။ တတ္ထ ဟိ “အဒိဋ္ဌဿ ဟောတိ”တိအာဒိဝါရာ အမူလကေန စော-
ဒေန္တဿ အာပတ္တိ ဟောတိတိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တာ။ “ဒိဋ္ဌေ ဝေမတိကော”တိ-
အာဒိနာ သညာအမူလကေန စောဒေန္တဿ အာပတ္တိ ဟောတိတိ ဒဿနတ္ထံ
ဝုတ္တာ။ အညထာ “ဒိဋ္ဌဿ ဟောတိ၊ ဒိဋ္ဌေ ဝေမတိကော”တိအာဒိဝါရာ
နိဗ္ဗိဿေသာ ဘဝေယျံ။ ဣဒံ ပနေတ္ထ သန္နိဋ္ဌာနံ-ယထာ အသုဒ္ဓံ ပုဂ္ဂလံ အနော-
ကာသံ ကာရာပေတွာ စောဒေန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ အက္ခောသာမိပ္ပါယဿ စ
ဩမသဝါဒေန ဒုက္ကဋ္ဌဿ၊ တထာ အသုဒ္ဓံဒိဋ္ဌိကောပိ အသုဒ္ဓံ အသုဒ္ဓံဒိဋ္ဌိ
အမူလကေန စောဒေတိ၊ အာပတ္တိ။ သမူလကေန ဝါ စောဒေတိ၊ အနာပတ္တိတိ
တံ သန္နိဋ္ဌာနံ ယထာ “အနာပတ္တိ သုဒ္ဓေ အသုဒ္ဓံဒိဋ္ဌိဿ အသုဒ္ဓေ အသုဒ္ဓံ-
ဒိဋ္ဌိဿာ”တိ ဣမိနာ သံသန္တတိ၊ တထာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ အညထာ ယုတ္တိ ပရိ-
ယေသိတဗ္ဗာ။

သီလသမ္ပန္နောတိတ္ထေ “ဒုဿီလဿ ဝစနံ အပ္ပမာဏံ။ ဘိက္ခုနီ ဟိ ဘိက္ခုမိ
အနိဿရာ၊ တသ္မာ ဥက္ကဋ္ဌနယေ ဝိမိံ သန္ဓာယ ထေရေန ဝုတ္တံ။ ဒုတိယတ္ထေ-
ရေန ဘိက္ခုနီ အဇာနိတွာပိ စောဒေတိ၊ သိက္ခမာနာဒယော ဝါ စောဒေန္တိ၊
တေသံ သုတွာ ဘိက္ခု။ ဧဝံ ဝိစာရေတွာ တဿ ပဋိညာယ ကာရေန္တိ။
ကော ဧတ္ထ ဒေါသောတိ ဣဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တတိယေန တိတ္ထိယာနံ ဝစနံ
သုတွာပိ ဘိက္ခု။ ဧဝံ ဝိစာရေန္တိ၊ တသ္မာ န ကောစိ န လဘတိတိ ဧဝံ သဗ္ဗံ
သမေတိတိ အပရေ”တိ ဝုတ္တံ။ တိံသာနိ တိံသဝန္တာနိ။ အနုယောဂေါတိ
ပဋိဝစနံ။ ဧဟိတိတိ အာဂမိဿတိ။ ဒိဋ္ဌသန္တာနေနာတိ ဒိဋ္ဌနယေန၊ ဒိဋ္ဌဝိဇာ-
နေနာတိ အမိပ္ပါယော။ ပတိဋ္ဌာယာတိ ပတိဋ္ဌံ လဘိတွာ။ ဌာနေတိ လဇ္ဇိဋ္ဌာနေ။

ဂါဟန္တိ “အဟံ စောဒေဿာမိ”တိ အတ္တာဒါနဂ္ဂဟဏံ။ စေတနာတိ အတ္တာ-
ဒါနဂ္ဂဟဏစေတနာ။ ဝေါဟာရေတိ ဣတော၊ ဧတ္ထော စ ဥတွာ ပကာသနံ။
ပဏ္ဏတ္တိတိ နာမပညတ္တိ။ ယာ ဝစိဃောသာရဗ္ဗဏဿ သောတဒ္ဓါရပ္ပဝတ္ထဝိညာ-
ဏသန္တာနဿ အနန္တရံ ဥပ္ပန္နေန ဥပလဒ္ဓပုဗ္ဗသင်္ကေတေန မနောဒ္ဓါရဝိညာ-
ဏေန ဝိညာယတိ၊ ယဿာ ဝိညာတတ္တာ တဒတ္ထော ပရမတ္ထော ဝါ အပရ-
မတ္ထော ဝါ တဘိယာရံ ဥပ္ပန္နေန မနောဝိညာဏေန ဝိညာယတိတိ
နာမာဒိဟိ ဆဟိ ဗျဉ္ဇနေဟိ ပါဠိယာ ပကာသိတာ၊ သာ “ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ
အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ”တိအာဒိနာ ဆော အာစရိယေဟိ ဒဿိတာ။ တဗ္ဘာဂိယ-
ဘာဝေါ အတဗ္ဘာဂိယဘာဝေါ စ နိပ္ပန္နဓမ္မဿေဝ ယုဇ္ဇတိ၊ န ပညတ္တိယာ

အဓိကရဏီယဝတ္ထုတ္တာ၊ အဓိကရဏေ ပဝတ္ထုတ္တာ စ အဓိကရဏော မဉ္ဇေဋ္ဌ
မဉ္ဇောပစာရော ဝိယာတိ စ။ “ပရိယာယေနာတိ အမူလကာ နာမပညတ္တိ နတ္ထိ။
ပရိယာယမတ္ထံ၊ သဘာဝတော နတ္ထိ။ အဘိဓာနမတ္ထမေဝ၊ အဘိဓယေ နတ္ထိ”တိ
စ လိဒိတံ။ ဣဒေဝါတိ ဣမသ္မိံ ဧဝံ သိက္ခာပဒေ။ န သဒ္ဓတ္ထာတိ ဝိဝါဒါမိ-
ကရဏာဒိသု။ ကသ္မာ? န ဟိတိအာဒိ။ ဝိဝါဒါမိကရဏာဒိနမတ္ထိတာ ဝိယ
အမူလကံ အဓိကရဏံ နတ္ထိတိ။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တသမထေဟိတိ “ယံ အဓိကိစ္စသမထာ
ဝတ္တန္တိ”တိ ဝုတ္တသမထေဟိတိ အဓိပ္ပာယ်ော။ အဝိစ သဘာဝတော နတ္ထိတိ
အပ္ပင်္ဂုလဒ္ဓသဘာဝတ္တာ ဝုတ္တံ။ အနုပ္ပန္နံ ဝိယ ဝိညာဏာဒိ။ န ဟိဝိဝါဒါဒိနံ
ပဏ္ဏတ္တိ အဓိကရဏဋ္ဌောတိ ပဏ္ဏတ္တိ အဓိကိစ္စ သမထာ န ပဝတ္တန္တိ။ တသ္မာ န
တဿာ အဓိကရဏီယတာတိ န ဝိဝါဒါဒိနံ ပဏ္ဏတ္တိ အဓိကရဏဋ္ဌောတိ
အဓိပ္ပာယ်ော။ ဟောတိ စေတ္ထ—

“ပါရာဇိကာပတ္တိ အမူလိကာ စေ၊
ပဏ္ဏတ္တိမတ္တာ ဖလမဂ္ဂဓမ္မာ။
စတုတ္ထပါရာဇိကဝတ္ထုဘူတာ၊
ပဏ္ဏတ္တိမတ္တာဝံ သိယံ တထေဝ။
တတော ဒွိဓာ မဂ္ဂဖလာဒိဓမ္မာ၊
သိယံ တထာတိတမနာဂတဉ္စ။
ပဏ္ဏတ္တိဆက္ကံ န သိယာ တတော ဝါ၊
ပရိယာယတော သမ္မုတိဝါဒမာဟာ”တိ။

အနုဝဒန္တိတိ အက္ခောသန္တိ။ ကိစ္စယတာတိ ကရဏီယတာ။ တံ ကတမန္တိ
စေ? အပလောကနကမ္မန္တိအာဒိ။ ကိစ္စန္တိ ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပကစိတ္တံ ကိရ
အဓိပ္ပေတံ။

၃၈၇။ သုတာဒိနံ အဘာဝေန အမူလကတ္တန္တိတ္ထေယောဒိသ္မာပိ “ဒိဋ္ဌောသိ
မယာ”တိ ဝတ္ထု အသက္ခောန္တော အတ္တနော ဒိဋ္ဌနိယာမေနေဝ “သုတောသိ
မယာ”တိ ဝဒတိ။ တဿတသ္မိံ အသုဒ္ဓဒိဋ္ဌိတ္တာ အာပတ္တိ၊ ဣဒေ ပန ယော ပုဗ္ဗေ
သုတ္တာ အနာပတ္တိ၊ ပစ္ဆာ တံ ဝိဿရိတ္တာ သုဒ္ဓဒိဋ္ဌိ ဧဝံ သမာနော ဝဒတိ။ တံ
သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ “ဧသ နယော သဒ္ဓတ္ထာတိ အပရေ”တိ ဝုတ္တံ။ ဇေဋ္ဌဗ္ဗတိကော
ကာကေကပ္ပင်္ဂဝတ္တာ။ ယဒဂ္ဂေနာတိ ယာဝတာ၊ ယဒါ ဝါ။ နော ကပ္ပေတိတိ-
အာဒိ ဝေမတိ ကာဘာဝဒီပနတ္ထမေဝ ဝုတ္တန္တိ ဒသေတိ။ တေန ဝေမတိကောဝ

နဿရတိ သမ္ပုဋ္ဌော နာမာတိ အာပဇ္ဇတိ၊ တံ န ယုတ္တံ တဒနန္တရဘာဝတော၊
တသ္မာ ဒုတိယတ္ထေရဝါဒေါ ပစ္ဆာ ဝုတ္တော။

၃၈၉။ သဗ္ဗတ္တာတိ သဗ္ဗအဋ္ဌကထာသု။ ဩကာသကမ္ပန္တိ ဩကာသကရဏံ။
“ဩကာသေန ကမ္ပံ ဩကာသကမ္ပ”န္တိ လိဒိတံ။ အသုရိယံ ပဿတိ ကညာတိ
တ္ထေ ယထာ ကညာ သုရိယံ န ပဿတိတိ ဘဝတိ၊ ဧဝံ “အနောကာသံ
ကာရေတွာ”တိ ဝုတ္တေ ဩကာသံ န ကာရေတွာတိ ဟောတိ။

ပဌမဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဒုတိယဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၃၉၀။ ဝေဠုဝနေယေဝါတိ ဣဒံ တေဟိ ဝုတ္တဝေလံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ “ပုဗ္ဗေ
မယံ အာဝုသော သုတေန အဝေါစုမှာ”တိ “အဗ္ဗေဟိ သာ ဥဿာဟိတာ
ကုပိတေဟိ အနတ္တမနေဟိ”တိ အာဒိဝစနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ အညဘာဂဿ ဣဒန္တိ
မနုဿဘိက္ခုဘာဝတော အညဘာဂဿ တိရစ္ဆာနဆဂလကဘာဂဿ ဣဒံ
ဆဂလကဇာတံ အဓိကရဏံ။ အညဘာဂေါ ဝါ အဿ အတ္ထိတိ သော
တိရစ္ဆာနဆဂလကဘာဝသမ္ဘိတော အညဘာဂေါ အဿ ဆဂလကဿ
အတ္ထိတိ သွာယံ ဆဂလကော အညဘာဂိယံ အဓိကရဏံ နာမ။

တတ္ထ ပဋိမာယသရိရံ၊ သိလာပုတ္တကဿ သရိရန္တိ နိဒဿနံ၊ ပဌမံ ပနေတ္ထ
နိဗ္ဗစနံ ဇာဘိပဒတ္ထောတိဝါဒိနံ မတေန ဝုတ္တံ။ သာ ဟိ သာမိဘာဝေန၊
နိစ္စဘာဝေန စ ပဓာနတ္တာ သတ္တိသဘာဝေ ဌိတာ။ တဗ္ဗိပရိတကတ္တာ
ဗျတ္တာက္ခတိဇာတသုပဒတ္တံ ဣတိ ဣမဿ သုတ္တဿ ဝသေန ဒုတိယံ နိဗ္ဗစနံ
ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ နာမကရဏသညာယ အာဓာရေတိ ဧတ္ထ နာမမေဝ
နာမကရဏံ။ နာမံ ကရေန္တာနံ သညာ နာမကရဏသညာ၊ တဿာ။
မနုဿဇာဘိကော ဆဂလကဇာတိအာဓာရေ နာမ။ န ဟိ တံ နာမံ ကစ္ဆ-
ပလောမံ ဝိယ အနာဓာရန္တိ အဓိပ္ပါယော။ တံ ပန ဆဂလကဿ ဒဗ္ဗောတိ
ဒိန္နနာမံ “ဒေသော”တိ ဝုစ္စတိ။ တသ္မာထေရံ အမူလကေနာတိအာဒိနာ အညဗ္ဗိ
ပညာ၊ ထေရဿ လိဿဘိ သိလိဿဘိ ဝေါဟာရမတ္ထေနော၊ န အတ္ထတော၊
ဤသကံ အလ္လိယဘိတိ လေသောတိ အဓိပ္ပါယော။ ယသ္မာ ဒေသလေသာ
အတ္ထဘောနိန္နာနာကရဏာ၊ တသ္မာ “ကဋ္ဌိဒေသံ လေသမတ္တံ ဥပါဒါယာ”တိ
ဥဒ္ဓရိတွာ “ဒသ လေသာ ဇာဘိလေသော”တိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ

နိဒါနော၊ ဧဝံ သိက္ခာပဒပညတ္တိယမ္ပိ မာတိကာယမ္ပိ အယမေဝတ္ထော။ ယသ္မာ အညဘာဂိယဿ အဓိကရဏဿာတိ ဆဂလကဿ။ ကဉ္စိ ဒေသံ လေသမတ္တံ ဥပါဒါယာတိ ဒဗ္ဗောတိ နာမံ ဥပါဒါယာတိ အယမတ္ထော အဋ္ဌပ္ပတ္တိဝသေနေဝ အာဝိဘူတော၊ တသ္မာ န ဝိဘတ္ထော။ ကိဉ္စ ဘိယျော အနိယမတ္တာ။ န ဟိ မေတ္တိယဘူမဇကာနံ ဝိယ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဆဂလကမေဝ အညဘာဂိယံ အဓိကရဏံ ဟောတိ။ အညံ ဂေါမဟိံသာဒိကမ္ပိ ဟောတိ၊ န စ မေတ္တိယဘူမဇကာ ဝိယ သဗ္ဗေဝိ နာမလေသမတ္တမေဝ ဥပါဒိယန္တိ။ အညမ္ပိ ဇာတိလေသာဒိံ ဥပါဒိယန္တိ၊ တသ္မာ အနိယမတ္တာ စ ယထာဝုတ္တနယေန န ဝိဘတ္တံ။ ကိဉ္စ ဘိယျော တထာ ဝုတ္တေ ဆဂလကဿေဝ အညဘာဂိယတာ သမ္ဘဝတိ၊ န အညဿ၊ ယေန သောဝ ဒဿိတော။ လေသော စ နာမ လေသောဝ၊ န ဇာတိအာဒိ၊ ယေန သောဝ ဒဿိတောတိ ဧဝံ မိစ္ဆာဂါဟပ္ပသင်္ဂတော စ တထာ န ဝိဘတ္ထော။

၃၉၃။ အညဘာဂိယဿာတိ စုဒ္ဓိတကတော အညဿ။ အဓိကရဏ-
ဿာတိ မနုဿဿ ဝါ အမနုဿဿ ဝါ တိရစ္ဆာနဂတဿ ဝါတိ ဧဝံ
ဝတ္တမ္ပံ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ မနုဿာဒိနံယေဝ ဇာတိလေသာဒယော ဝုတ္တာ ဟောန္တိ၊
အညထာ စတုန္တံ အဓိကရဏာနံ တေ အာပဇ္ဇန္တိ “အဓိကရဏဿ ကဉ္စိ ဒေသံ
လေသမတ္တံ”န္တိ သာမိဝစနံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌတ္တာတိ စေ? န၊ နာမဿ ဝိယ
ဇာတိအာဒိနံ မနုဿာဒိနံ အာဓာရဘာဝနိယမသမ္ဘဝတော၊ အဓိကရဏ-
ဘာဝါနိယမတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ နိယမေ စ သတိ ဇာတိယာ အာဓာရော
ဇာတိ၊ လိင်္ဂဿ စ လိင်္ဂံ၊ အာပတ္တိယာ စ အာပန္နော အာဓာရော၊ ဝိရုဒ္ဓါနမ္ပိ
အသမာဒိန္နာနမ္ပိ ပတ္တစိဝရာနံ သာမိကော အာဓာရော၊ ယေန အဓိကရဏသင်္ချံ
ဂစ္ဆေယျာတိ အာပဇ္ဇတိတိ အဓိကရဏဿာတိ ပဒံ အဘာဇေတဗ္ဗမေဝ
ဘေဝယျာတိ န ဥဒ္ဓရိတမ္ပံ သိယာ၊ ဥဒ္ဓရိတမ္ပံ။ တသ္မာ “အဓိကရဏန္တိ
ဝစနသမညတော”တိအာဒိ သမ္ပံ ဝတ္တမ္ပံ။ အပါကဋှာ ဣတော အညတြ
ဒဿိတဋ္ဌာနာဘာဝတော။ ဇာနိတဗ္ဗာ စ ဝိနယဓရေဟိ ယသ္မာ အညထာ
ပရိဝါရေ “ဝိဝါဒါဓိကရဏံစတုန္တံ အဓိကရဏာနံ ဝိဝါဒါဓိကရဏံဘဇတိ”တိ-
အာဒိနာ နယေန အနာဂတဋ္ဌာနေ “ကသ္မာ”တိ ဝုတ္တေ ကရဏံ န ပညာယေယျ၊
တသ္မာ တေသံ တမ္ဘာဂိယတာ စ အညဘာဂိယတာ စ ဇာနိတဗ္ဗာ ဝိနယဓရေဟိ။
တာသု ဟိ ဝိညာတာသု ဝိဝါဒါဓိကရဏံ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ ဘဇတိ။ ကသ္မာ?
တမ္ဘာဂိယတ္တာ။ ဣတရံ န ဘဇတိ အညဘာဂိယတ္တာတိ သုခကာရဏတော
ပညာယန္တိ၊ တသ္မာ ဝစနသမညတော လဒ္ဓံ အဓိကရဏံ နိဿာယာတိအာဒိ။

တတ္ထ ယသ္မာ အာပတ္တညဘာဂိယံ မဟာဝိသယံ၊ ဣတရေဟိ အသဒိသနိဋ္ဌေသဉ္စ၊
 တသ္မာ တံ အဓိကရဏပရိယာပန္နမ္ပိ သမာနံ ဝိသု ဝုတ္တံ “အာပတ္တညဘာဂိယံ
 ဝါ ဟောတိ”တိ။ အဓိကရဏပရိယာပန္နတ္တာ စ “အဓိကရဏညဘာဂိယံ ဝါ”တိ
 ဧတ္ထ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထာပိ မဟာဝိသယတ္တာ၊ **မာတိကာ**ယံ အာဂတတ္တာ စ
 ပဌမံ အညဘာဂိယတာ ဝုတ္တာ၊ ပစ္စာ တဗ္ဘာဂိယတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ
 ယသ္မာ အဓိကရဏညဘာဂိယ-ဝစနေန အတ္တာပတ္တိနယေန သိဉ္စ။ အဓိကရဏံ
 တဗ္ဘာဂိယံ၊ တသ္မာ “အဓိကရဏံ တဗ္ဘာဂိယံ ဟောတိ”တိ ဧဝံ ဥဋ္ဌေသံ
 အကတွာ “ကထံ အဓိကရဏံ အဓိကရဏဿ တဗ္ဘာဂိယံ ဟောတိ”တိ ပုစ္ဆာ-
 ပုဗ္ဗင်္ဂမနိဋ္ဌေသော ကတော။ တတ္ထာပိ အာပတ္တာဓိကရဏဿ အညဘာဂိယတာ
 ကိဉ္စာပိ ပါရာဇိကေန အနုဒ္ဓံသိဘာဓိကာရတ္တာ ပါရာဇိကာနံယေဝ ဝသေန
 ဝုတ္တာ၊ အထ ခေါ သေသာပတ္တိက္ခန္ဓဝသေနာပိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယာ စ သာ
 စောဒနာ “အသုကော နာမ ဘိက္ခု သံဃာဒိသေသံ အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တော ဒိဋ္ဌော
 ဟောတိ”တိအာဒိကာ၊ တတ္ထ “သံဃာဒိသေသေ ထုလ္လစ္စယဒိဋ္ဌိ ဟောတိ၊
 ဒုဗ္ဘာသိတေ သံဃာဒိသေသဒိဋ္ဌိ ဟောတိ”တိ ဧဝမာဒိကာ ဝိနယေ အပက-
 တညတာယ၊ တံတံဝတ္ထုသရိက္ခတာယ ဝါ ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သဗ္ဗတ္ထာပိ
 “ပါရာဇိကဒိဋ္ဌိ ဟောတိ”တိ န ဝုတ္တံ။ တထာသညိနော အနာပတ္တိတော။
 “**တဗ္ဘာဂိယဝိစာရဏာယ**”န္တိ တဗ္ဘာဂိယပဒနိဋ္ဌေသေ အညဘာဂိယတာယပိ
 နိဒ္ဓိဋ္ဌတ္တာ ဝုတ္တံ။

ဝတ္ထုသဘာဝတာယာတိ အနုဝါဒဝတ္ထုသဘာဝတာယာတိ အတ္ထော။
 အညထာ “စတဿော ဝိပတ္တိယော”တိ ဝစနံ ဝိရုဇ္ဈေယျ။ **သဘာဝသရိက္ခာ-**
သရိက္ခတော စာတိ သဘာဝေန သဒိသာသဒိသတော။ တတ္ထ ဈာနာဒိ-
 ဝတ္ထုဝိသဘာဝတာယပိ သဘာဝသရိက္ခတာယ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မပါရာဇိကာပတ္တိ
 တဿေဝ တဗ္ဘာဂိယာဝ ဟောတိ။ တထာ ဝတ္ထုဝသေန အနုဝါဒါဓိကရဏံ၊
 ကိစ္စာဓိကရဏဉ္စ ပါဠေက္ကံ စတုဗ္ဗိဓမ္မိ ဝုတ္တညဘာဂိယံ န ဇာတံ၊ တသ္မာ
 တဒညဘာဂိယတာယ ဝိဒိတာယ တဗ္ဘာဂိယတာ ပါရိယေသယုတ္တိယာ
 အဝုတ္တာပိ သိဇ္ဈတိတိ ကတွာ “အညဘာဂိယမေဝ ပဌမံ နိဒ္ဓိဋ္ဌ”န္တိပိ ဝတ္ထု
 ယုဇ္ဇတိ။ **ကံသေန တဗ္ဘာဂိယံ န ဟောတိ**တိ သရိက္ခဝသေန အရဟတ္တံ
 အာပတ္တိ အနာပတ္တိတိ ဝိဝါဒသဗ္ဘာဝတော အဗျာကတဘာဝေန
 ဝိဝါဒါဓိကရဏဿပိ အညဘာဂိယံ သိယာ၊ **ပါဠိယံ** အာပတ္တာဓိကရဏဿ
 ဝုတ္တတ္တာ ဧဝံ ဝုတ္တံ၊ **အာဒိတော ပဋ္ဌာယာ**တိ “အညဘာဂိယဿ
 အဓိကရဏဿာ”တိ ဣတော ပဋ္ဌာယ။ “မေထုနရာဂေန မနုဿဝိဂ္ဂဟော

ဒေါသေနာတိအာဒိနာ သရိက္ခတော စာ”တိ လိခိတံ။ တံ ဝတ္ထုရိသဘာဂတာယ ဧဝံ သိဉ္စိ။ အယံ ပန ဝတ္ထုသဘာဂတာယပိ သတိ အာပတ္တိသဘာဂတာ သရိက္ခတောတိ နော တက္ကောတိ စ၊ ဧကသိဉ္စိ ဟိ ဝတ္ထုသ္မိ အာပတ္တိဘေဒေါ ဟောတီတိ အာစရိယော။ ပရတော ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ သမ္ပန္နော။

“ကိစ္စမေဝ ကိစ္စာဓိကရဏ”န္တိ ဝုတ္တတ္တာ သံသကမ္မာနမေတံ အဓိဝစနံ။ ကမ္မလက္ခဏန္တိ ကမ္မာနံ သဘာဝံ။ တံ နိဿာယာတိ ပုဗ္ဗေဝ ဟိ သံဝိဘေယ သံသော ကမ္မံ ကရေတိ။ အထ ဝါ ပုရိမံ ပုရိမန္တိ ပရိဝါသဥက္ခေပနိယာဒိနိ သံသကမ္မာနိ နိဿာယ အဗ္ဘာနဩသာရဏာဒိ ဥပ္ပန္နန္တိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ကိဉ္စာပိ သံသကမ္မမေဝ ကိစ္စာဓိကရဏံ၊ တထာပိ သေသဝိသေသော လဗ္ဘတီတိ ဒသေတိ။

၃၉၄။ အတ္တတော ဧကံ၊ တသ္မာ ဒေသဿ အတ္တမဝတွာ “လေသော”တိ- အာဒိ ဝုတ္တံ ကိရ။

၃၉၅။ သဝတ္ထုကံ ကတွာတိ ပုဂ္ဂလဿ ဥပရိ အာရောပေတွာ ခတ္တိယာဒိဘာဝေန ဧကဇာတိကောပိ ဒီသရဿကာဋ္ဌကောဒါတာဒိနံ ဗိဋ္ဌ- သုတပရိသင်္ကိတာနံ ဝသေန အညဘာဂိယတာ၊ ဒီသံ ခတ္တိယံ အဇ္ဈာစရန္တံ ဒိသ္မာ ရဿာဒိခတ္တိယပညတ္တိယာ အာဓာရဘာဝတော ဇာတိလေသေန စောဒေတိ၊ ဧကံ ဝါ ခတ္တိယံ အဇ္ဈာစရန္တံ ဒိသ္မာ တတော ဝိသိဋ္ဌညဘာဂဘူတံ ခတ္တိယံ ဇာတိလေသံ ဂဟေတွာ “ခတ္တိယော ဒိဋ္ဌော တံ ခတ္တိယောသီ”တိ စောဒေတိ ဒိဋ္ဌာဒိအညဘာဝေန။ ဧတ္ထ စ “ဒိဃာဒယော၊ ဒိဋ္ဌာဒယော စ ဇာတိနာမာဒိနံ ဝတ္ထုဘူတတ္တာ အဓိကရဏ”န္တိ လိခိတံ။ တံ “အဓိကရဏ- ဘာဝါနိယမတော”တိ ဝုတ္တဒေါသံ နာတိက္ကမတိ၊ အဋ္ဌကဏ္ဍာယံ “ခတ္တိယဇာတိ- ပညတ္တိယာ အာရောဝသေန အဓိကရဏတာ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ ဝုတ္တံ။ တမ္ပိ နာမ- ဂေါတ္တတော အညိဿာ နာမဂေါတ္တပညတ္တိယာ နာမ ကဿစိ အဘာဝတော န သဗ္ဗသာဓာရဏံ၊ တသ္မာ “အဓိကရဏဿာ”တိ ပဒုဒ္ဓါရဏံ အဓိကရဏ- စတုက္ကဒဿနတ္ထံ၊ တံ သမာနဝစနဒဿနတ္ထန္တိ နော တက္ကောတိ။ တတ္ထ ဒီဃာ- ဒိဋ္ဌော ဝါ ဒိဋ္ဌာဒိဋ္ဌော ဝါတိ ဧတ္ထ ဒီဃာဒိတာ၊ ဒိဋ္ဌာဒိတာ စ အညဘာဂေါ၊ ယော’ ဝုဒိတကော ဣတရဿ ဝိသေသော ယတော အညောတိ ဝုစ္စတိ။

၃၉၆။ လဟုကံ အာပတ္တိန္တိ ပါရာဇိကတော လဟုကာပတ္တိ သံသာဒိသေ- သာဒိ။ တေနော အန္တေ တံ ဒသေန္တေန “ဘိက္ခု သံသာဒိသေသံ

အညာပဇ္ဇန္တော ဒိဋ္ဌော ဟောတိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အာပတ္တိလေသောပိ ကိမတ္ထံ ဇာဘိလေသာဒယော ဝိယ န ဝိတ္တာရိတောတိ စေ? တထာ အသမ္ဘဝတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၄၀၀။ သာဠကပတ္တော သရီရဋ္ဌပတ္တော။ အာပတ္တိယာဘိ ပါရာဇိကာ-ပတ္တိယာ အညဘာဂိယံ သံဃာဒိသေသာဒိ၊ အဓိကရဏဉ္စ အာပတ္တိပညတ္တိယာ။ “လေသော နာမ အာပတ္တိဘာဂေါ”တိ ဝုတ္တတ္တာ အာပတ္တိဘာဝလေသော ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တဿာ ပါရာဇိကာပတ္တိတော အညဘာဂိယဿ အာပတ္တိပညတ္တိယာ အာဓာရဏဋ္ဌေန “အဓိကရဏ”န္တိ သင်္ချံ ဂတဿ သံဃာဒိသေသာဒိနော အာပတ္တိနိကာယဿ အာပတ္တိဘာဝလေသံ ဂဟေတွာ စောဒနာ အာပတ္တိလေသစောဒနာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၄၀၁။ အနာပတ္တိ တထာသညိ စောဒေတိ ဝါ စောဒါပေတိ ဝါတိ အာပတ္တညဘာဂိယစောဒနာယမေဝ၊ န အညတ္ထ။ ဣောဝတာ ပဌမဒုဋ္ဌဒေါသေ ဝုတ္တဝိစရဏာယ သံသန္တိတံ ဟောတိ၊ တံ ဣမ ကထံ ပညာယတီတိ စေ? ကင်္ခါဝိတရဏိယာ? ဝစနတော။ ဝုတ္တဉ္စ “တတ္ထ ဣမ စ အာပတ္တည-ဘာဂိယစောဒနာယ တထာသညိနောပိ အနာပတ္တိ”တိ။

အညာဘာဂိယသိက္ခံ ယော၊ နေဝ သိက္ခတိ ယုတ္တိတော။

ဂစ္ဆေ ဝိနယဝိညဟိ၊ အညဘာဂိယတဉ္စ သောတိ။

ဒုတိယဒုဋ္ဌဒေါသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ပဌမသံဃဘေဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၀၉။ “ဝဇ္ဇံ န ဖုသေယျာ”တိ စ ပါဌော။

၄၁၀။ တေသံ အနုရူပါဇာနနတော အသဗ္ဗညူ အဿ။ “န ဘိက္ခဝေ အသေနာသနိကေန ဝဿံ ဥပဂန္တဗ္ဗ”န္တိ၊ ဝုတ္တတ္တာ ပဋိက္ခိတ္တမေဝ။ တိကောဋိ-ပရိသုဒ္ဓန္တိ ပရဿ ပါပပသင်္ဂိဝါရဏတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ န ပဋိစ္စကမ္မနိဝါရဏတ္ထံ ကောဋိဟိတိ အာကာရေဟိ။ ပရိသုဒ္ဓန္တိ ဝိမုတ္တံ။ ဒသဟိ လေသေဟိ ဥဒ္ဓိဿ ကတံ သမဏာ ပရိဘုဉ္စန္တိ၊ အဿမဏာ ဣမေတိ သာသနဿ ဂရဟဘာဂေါ

အာဂစ္ဆေယျ၊ ဂရဟပစ္စယာ လောကော ဝါ အပုညံ အရိယူပဝါဒံ ပဿဝေယျ၊
တေဟိ ဝိမုတ္တန္တိ အတ္ထော။ ဝါရုန္တိ မိဂဇာလံ။ အတ္တနော အတ္ထာယ ဝါတိအာ-
ဒိနာ ပရေသံ အတ္ထာယ ကတေ ကပ္ပိယဘာဝံ ဒဿေတူ ဘိက္ခုနဉ္စ ဧညေသဉ္စ
အတ္ထာယ ကတေ တံ ဒဿေတုံ “မတာနံ ပေတကိစ္စတ္ထာယာ” တိအာဒိမာဟ။

ယံ ယံ ဟိတိအာဒိ တဿ ကာရဏဿ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ပုန ပဉ္စန္ဓံ
သဟဓမ္မိကာနံ အတ္ထာယ ကတံ န ကပ္ပတိတိ ဝုတ္တန္တိ ကိရ ဓမ္မသီရိတ္ထေရော။
ဂဏ္ဍိပဒေ “ဘိက္ခုနမေဝ သုဒ္ဓါနံ အတ္ထာယ ကတံ န ဝုဇ္ဇတိ” တိ လိခိတံ။
အပရေဟိ ပန “မတာနံ ပေတကိစ္စတ္ထာယာတိအာဒိနာ ဝုတ္တေဝိ ကပ္ပတိ၊
ဘိက္ခုနံယေဝ အတ္ထာယာတိ ဣမိနာ ‘ဘိက္ခုနမ္ပိ ဒတွာ မယံ ဘုဒ္ဓိဿာမာ’ တိ
ကတမ္ပိ ဝုတ္တံ။ ပုန ‘ပဉ္စသု ဧကံ ဥဒ္ဓိဿကတံ ဣတရေသံ န ကပ္ပတိ’ တိ
ဒဿနတ္ထံ ‘ပဉ္စသု ဟိ သဟဓမ္မိကေသုတိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ ဝဒန္တိ” တိ ဝုတ္တံ။
အညတရသ္မိံ ပန ဂဏ္ဍိပဒေ “အမှာကန္တိ စ ရာဇယုတ္တာဒိနန္တိ စ ဝုတ္တေ ဝုဇ္ဇတိ” တိ
ဝဘ္ဘာ ‘တုမှာက’ န္တိ အဝဘ္ဘာ ‘ပေတကိစ္စတ္ထာယာတိ ဝုတ္တေဝိ ဝုဇ္ဇတိ’ တိ စ
ဒဿေတွာ သဗ္ဗတ္ထ ဝုတ္တာနံ၊ အာဒိသဒ္ဓေန သင်္ဂဟိတာနဉ္စ လက္ခဏံ ဌပေန္နေန
‘ဘိက္ခုနံယေဝါ’ တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ‘ဘိက္ခုနံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌေ ဧဝါတိ အဓိပ္ပါယေ-
နာ’ တိ ဝုတ္တံ။ န ‘တုမှာကံ၊ အမှာကဉ္စာတိ ဝုတ္တေ ဒနာပတ္တိ’ တိ ဒဿနတ္ထံ။
ကဿာ? မိဿကဝါရဿ အဘာဝါ။ လက္ခဏံ နာမ ဝုတ္တာနံ၊ ဝုတ္တသဒိသာနဉ္စ
ဟောတိ။ ‘သစေ ပေတကိစ္စတ္ထာယာတိ ဝုတ္တဋ္ဌာနေ ဘိက္ခုနံ ဘောဇနံ သန္ဓာယ
ကရေန္တိ’ တိ ဝဒန္တိ မဟာအဋ္ဌကထာယဉ္စ ‘တသ္မိံ ဝါရေ စ န တုမှာကန္တိ ဝုတ္တေ
ဝုဇ္ဇတိ’ တိ ဝုတ္တတ္တာ။ တေနေဝ ဣဓာပိ ‘ပေတကိစ္စတ္ထာယ၊ မင်္ဂလာဒိနံ ဝါ
အတ္ထာယ ကတေပိ ဒေသေဝ နယော’ တိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တတ္ထဝဿန ဝုတ္တံ။ ‘အဝဓာရ-
ဏတ္ထေန မိဿကေ ဝုဇ္ဇတိ’ တိ စေ? ‘ကပ္ပိယမိဿဿ ဟိ ပဋိဂ္ဂဟဏေ အာပတ္တိ
နတ္တိ’ တိ ဝစနေန အကပ္ပိယပဋိဂ္ဂဟဏေ အာပတ္တိတိ အာပန္နံ၊ ‘တဉ္စ ဂဟေတဗ္ဗံ
သိယာ’ တိ ပဋိဂ္ဂဟိတဗ္ဗာ” တိ ဝုတ္တံ၊ တံ သုန္တရံ ဝိယ ဒိဿတိ၊ ဝိစာရေတွာ
ဂဟေတဗ္ဗံ။ ယတ္ထ စာတိ ဘိက္ခုနံ အတ္ထာယ ကတေဝိ။ တမတ္တံ အာပိ ကာတုံ
“သစေ ပနာ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ ပန “ဘိက္ခုနိနံ ဒုက္ကဋံ၊ ဣတရေသံ
ဒဏ္ဍကမ္မဝတ္ထု” တိ ဝဒန္တိ။ ကပ္ပံ နိရယဒ္ဓိတိ အသင်္ချေယျကပ္ပံ။ ဝိဝုဋ္ဌာယိ-
ကာလေယေဝ သံဃဘေဒေါ ဟောတိတိ။ ကပ္ပန္တိ အာယုကပ္ပံ။

၄၁၁။ ကုသလန္တိ ခေမံ။ အာပတ္တိဘယာ ကတာ လန္တိဟိတိ ဧတ္ထ
အာပတ္တိဘယေန အဝဿံ အာရောစေန္တိတိ ဒဿနတ္ထံ “လန္တိ ရက္ခိဿတိ” တိ

ပေါရာဏဝစနဿာနရူပတော “အညေဟိ လန္တီဟိ”တိ ဝုတ္တံ။ အလန္တီဿပိ အနာရောစေန္တဿ အာပတ္တိယေဝ “ယေ ပဿန္တိ ယေ သုဏန္တိ”တိ ဝစနတော။

၄၁၆။ အသမနုဘာသန္တဿာဘိ ကမ္မကာရကေ ကတ္တုနိဗ္ဗေသော၊ သမနုဘာသနကမ္မံ အကရိယမာနဿာဘိ အတ္တော။ ဩဒိဿ အနုညာတော နာမ ဥမ္မတ္တကမ္ဘိတ္တစိတ္တဝေဒနနာဒိကော “အနာပတ္တိ အာဒိကမ္ဘိကဿာ”တိ^၁ အရိဋ္ဌသိက္ခာပဒေ အာဂတတ္တာ အတ္ထိတိစေ? ယန္တိတိအာဒိ။ သာ ပနေသာ အနာပတ္တိ။ သော ဝုစ္စတိတိ တတ္ထ အာဂတောပိ သကမ္မဗျာဝဇ္ဇောပိ ဧဝံ ဝုစ္စတိ။ ဧတေနုပါယေနာဘိ အသမနုဘာသန္တဿ စ အာဒိကမ္ဘိကဿ စ ဝုတ္တတ္ထဝသေန။ ဌပေတွာ အရိဋ္ဌသိက္ခာပဒန္တိ တတ္ထ အာဒိကမ္ဘိကပဒါဘာဝါ။

တိဝရိကန္တိ ဣတ္ထဝါစာယဧဝ ပဋိနိဿဇ္ဇန္တဿ ဩဋ္ဌစလနာဒိကာယဝိညတ္တိ ဟောတိ။ တသ္မာ ဒုဝိဓေ ဝိညတ္တိံ ကထေန္တဿ ဟောတိ။ ဝစီဘေဒံ ကာတုံ အသက္ကောန္တဿ ကာယဝိကာရံ ကရေန္တဿ အနာပတ္တိယာ ဘဝိတဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? တိဝရေသု ကေဿ ပရိဟိနတ္တာ၊ တသ္မာ တိဝရ်ဘာဝေါ အာပတ္တိယာ၊ အင်္ဂဟာနိဘာဝေါ အနာပတ္တိယာဘိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဣတ္ထ သိယာ—ယဒိ အင်္ဂဟာနိဘာဝေန အနာပတ္တိ။ ဧဝံ သန္တေပိ ဝိကာရံ အကတွာ စိတ္တေန ဝိဿဇ္ဇေန္တဿ အနာပတ္တိယာ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ? တံ န၊ ကသ္မာ? အဋ္ဌကထာယံ “ကာယဝိကာရံ ဝါ ဝစီဘေဒံ ဝါ အကရေန္တဿေဝ ပန အာပဇ္ဇနတော အကိရိယ”န္တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ “စိတ္တံ ဝါ အနုပ္ပါဒေန္တဿ ဝါ”တိ န ဝုတ္တံ။ တသ္မာ စိတ္တဉ္စ နာမ ဝိညတ္တိပဋိဗ္ဗန္တံ ဧဝါတိ ဝိသုံ အင်္ဂဘာဝေန ဝုတ္တတ္တာ ဇာနိတဗ္ဗန္တိ စေ? တံ န၊ ခြိန္နံယေဝ အကိရိယာဘိ၊ တသ္မာစိတ္တေန ဝိဿဇ္ဇေန္တဿာပိ အာပတ္တိ ဝိယ ဒိဿာဘိ၊ ဥပပရိက္ခိတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ တတ္ထ “အကုသလစိတ္တ”န္တိ ဝုတ္တန္တိ စေ? “စိတ္တဗာဟုလ္လတော ဝုတ္တ”န္တိ ဝဒန္တိ။ တေပိ ကိရ ဗာဟုလ္လတော ဝဒန္တိ။

ပဌမသံဃဘေဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတ။

၁၁-ဒုတိယသံဃဘေဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၂၂။ သညိတိ သညိနော။

ဒုတိယသံဃဘေဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတ။

၁၂-ဒုဗ္ဗစသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၂၄။ ပတံ ပတိတံ ဝိဝရိ ဝိဝဇ္ဇယိ။ ဧကတော ဥဿာရေတိ စ ဂိဋ္ဌိတတော ဌပေတိ စ။ ဧကပံသုတုပကနဒိသန္တံ ဒီသမူလကပဏ္ဏသေဝါလံ သေဝါလံ ဒဏ္ဍိသိပ္ပိပ္ပရိံ ပဏကံ ပေသိဋ္ဌိံ နိဿာရေတိ။ တိလဗီဇကန္တိ သုခုမမူလပဏ္ဏကံ ဟုတွာ ဥဒကပိဋ္ဌေ ပတ္တရိကံ ဥဒကပပ္ပဋကံ နိဿာရေတိ။

၄၂၅-၆။ “ဒုဗ္ဗစဇာတိကော”တိပိ ပဌန္တိ။ အပဒါနေနာတိ ပုရာဏကမ္ပေန။ “ကိ” ပုဗ္ဗေပိ မယံ ဝေရူပံ ကရောမာတိအာဒိနာ ဧကေနဝိသတိ”တိ မဟာပစ္စရိယံ ကိရ ဝုတ္တံ။ မဟာအဋ္ဌကထာယဉ္စ အနုမာနသုတ္တဋ္ဌကထာယဉ္စ “သောဠသဝတ္ထုကာ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ သမေတိ။

ဒုဗ္ဗစသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃-ကုလသမဂ္ဂသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၃၁။ န ကေဝလံ ဝိဟာရော ဧဝ ကိဋ္ဌာဂိရိ၊ သောပိ ဂါမော “ကိဋ္ဌာဂိရိ”စ္စေဝ ဝုစ္စတိ။ ဂါမဉ္ဇိ သန္ဓာယ ပရတော “န အဿဗိပုနဗ္ဗသုကေဟိ ဘိက္ခုဟိ ကိဋ္ဌာဂိရိသ္မိံ ဝတ္ထဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ကေသံဝစ္စရေ ဒွိက္ခတ္တံ ဝဿတိ ကိရ၊ တံ သန္ဓာယ “ဒွိဟိ မေသေဟိ”တိ ဝုတ္တံ။ သမဓိကန္တိ ဆ ဇနေ သန္ဓာယ။ အကတဝတ္ထုန္တိ နဝံ အဉ္စုပ္ပတ္တိံ။ “ဇာဘိသုမနာဒိဂစ္ဆံ အလ္လာနံ ဟရိတာနံ ခေါ”တိ လိခိတံ။ ဘူတဂါမဗီဇဂါမဘေဒတော ပနေသ ဘေဒေါ။ ဝတတ္ထာယာတိ ဝတိအတ္ထာယာ။ ယံကိဉ္စိဘိ သောဒကံ ဝါ နိရဒကံ ဝါ။ အာရာမာဒိ-အတ္ထာယာဘိ ဝနရာဇိကာဒိအတ္ထာယ။ မာလာဝစ္စရေပနံ ကုလသမဂ္ဂသေဝသန္ဓာယ၊ ဂန္ထနာဒိသဗ္ဗံ န သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ။ ကထံ ပညာယတိတိ စေ? တံ ဒဿေတုံ “ဗုဒ္ဓေန ဓမ္မော”တိအာဒိ။ “အာဝေဠံ အာမိဋ္ဌ”န္တိပိ ပါဌော။

ဂေါပ္ပနန္တိ ဂန္ထနံ။ ဝေဠိမန္တိ တဂ္ဂတိကမေဝ။ ဝေဓိမံ အညေန ကေနစိ ပုပ္ဖဝေဓေတွာ ကတံ။ ကဏ္ဍကန္တိ ဗန္ဓိတုန္တိ ဧတ္ထ “သယံ ဝိဇ္ဈနတ္ထံ န ဝဇ္ဇတိ။ အညဿတ္ထာယ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝဒန္တိ။ ဇာလမယံ ဝိတာနံ ဇာလဝိတာနံ။ ပုပ္ဖပဋိန္ဒကံ ဂဝက္ခံ ဝိယ သမိဒ္ဓိံ ကရေန္တိ။ တာလပဏ္ဏရဋ္ဌကန္တိ တာလပဏ္ဏမယံ ပုန ကတမ္ပိ ပဋိဆိဇကမေဝ။ ဓမ္မရဇ္ဇ၊ စေတိယံ ဝါ ဗောဓိံ ဝါ ပုပ္ဖပဝေသနတ္ထံ

၁-ဝနတ္ထာယာတိ အဋ္ဌကထာယံ။

အာဝိဇ္ဈိတွာ ဗဒ္ဒရန္တံ။ “ကာသာဝေန ဗဒ္ဒမ္ပိ သုတ္တဝါကာဒီဟိ ဗဒ္ဒံ ဘဏ္ဍိတ-
သဒိသ”န္တိ လိဒိတံ။ အံသဘဏ္ဍိကံ ပသိဗ္ဗကေ ပက္ခိတ္တသဒိသတ္တာ ဝေဓိမံ
န ဇာတံ။ တသ္မာ “သိထိလဗဒ္ဒဿ အန္တရန္တရာ ပက္ခိပိတုံ န ဝနုတိ”တိ
ဝဒန္တိ။ “အညမညံ အဗုသာပေတွာ အနေကက္ခတ္တုမ္ပိ ပရိက္ခိပိတုံ ဝနုတိ”တိ
ဝဒန္တိ။ ပူရိတန္တိ ဒီသတော ပသာရေတွာ ပူရိတံ။ ဃဒ္ဓိကဒါမဩလဗ္ဗကောတိ
“ယမကဒါမဩလဗ္ဗကော”တိ လိဒိတံ။ “ဂေဏှုခရပတ္တဒါမာနံ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ
စေလာဒီဟိ ကတဒါမမ္ပိ န ဝနုတိ အကပ္ပိယာနလောမတ္တာ”တိ ဝဒန္တိ။

“ရေစကံ နာမ တထာလာသိယနာဋနဋာနံ နစ္စ”န္တိ လိဒိတံ။ တံ “ပရိ-
ဝတ္တန္တိ”တိ ဝုတ္တံ။ “သာရိယော နာမ ရုတသုနခါ သိင်္ဂါလကမ္မကုရုင်္ဂကေဋ္ဌိ-
ပနေ ဌိတာ”တိ ကိရ ပါဌော။ “နိဗ္ဗုဒ္ဓန္တိ”တိ ပါဌိ။

၄၃၂။ အဗလဗလာဒိ-ပဒါနံ ဥပ္ပဋ္ဌိပါဋိယာ။ ယထာ ပါမောက္ခာနံ ဝသေန
သဗ္ဗေပိ “အဿဇိပုနဗ္ဗသုကာ”တိ ဝုတ္တာ၊ တထာ ပါမောက္ခပုပ္ဖသုကာဝကဿ
ဝသေန တဒါယတ္တဝုတ္တိနေ သဗ္ဗေပိ “သာရိပုတ္တာ”တိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဂစ္ဆထ
တုမေ သာရိပုတ္တာ”တိ။

၄၃၃။ “ဂါမေ ဝါ န ဝသိတဗ္ဗ”န္တိ ဣမိနာဝ တသ္မိံ ဂါမေ အညတ္တ န
ဝသိတဗ္ဗန္တိ သိဒ္ဓံ။ “တသ္မိံ ဝိဟာရေ ဝါ”တိ ကသ္မာ ဝုတ္တန္တိ စေ? အတ္တသမ္ဘာဝ-
တော။ ယသ္မိံ ဂါမေ ကုလဗူသကကမ္မံ ကတံ၊ တသ္မိံ ဂါမေ၊ ယသ္မိံ ဝိဟာရေ
ဝသန္တေန ကုလဗူသနံ ကတံ၊ တံ ဝိဟာရံ ဌပေတွာ အညသ္မိံ ဝသိတုံ န ဝနုတိတိ
ဒဿနတ္ထံ။ တံ ကထန္တိ ခေ? “ဂါမေ ဝါ န ဝသိတဗ္ဗ”န္တိ ဝစနေန ယသ္မိံ ဂါမေ
ကုလဗူသနကမ္မံ ကတံ၊ တသ္မိံ ဝိဟာရေပိ ဝသိတုံ န လဗ္ဘတိတိ အာပန္နံ၊ တံ
ဒိသ္မာ “တသ္မိံ ဝိဟာရေ”တိ ဝုတ္တံ၊ တေန တသ္မိံ ဂါမေ အညသ္မိံ ဝသိတုံ
လဗ္ဘတိတိ သိဒ္ဓံ။ “တသ္မိံ ဝိဟာရေ ဝသန္တေနာ”တိ ဣမိနာ တသ္မိံ ဂါမေ
အညတ္တ ဝသန္တေန သာမန္တဂါမေပိဏ္ဏာယ စရိတုံ ဝနုတိတိ ဒီပိတံ ဟောတိ။
သာမန္တဝိဟာရေပိတိ သာမန္တဝိဟာရော နာမ တသ္မိံယေဝ ဂါမေ တဿ
ဝိဟာရဿ သာမန္တဝိဟာရော စ တဿ ဂါမဿ သာမန္တဝိဟာရော စာတိ
ဥဘယံ ဝုစ္စတိ၊ ဧတေန တသ္မိံ ဂါမေ အညတ္တ ဝသန္တေန တသ္မိံ ဂါမေ ပိဏ္ဏာယ
န စရိတဗ္ဗံ။ သာမန္တဂါမေပိ ပိဏ္ဏာယ စရိတုံ ဝနုတိ၊ ပုန ယသ္မိံ ဂါမေ
ကုလဗူသနကမ္မံ ကတံ၊ တဿ သာမန္တဂါမေ ကုလဗူသကဝိဟာရဿ သာမန္တ-
ဝဋ္ဌုဝိဟာရေ ဝသန္တေန တသ္မိံ ဂါမေပိ စရိတုံ ဝနုတိ။ ယသ္မိံ သာမန္တဂါမေ
ကုလဗူသကံ န ကတံ၊ တသ္မိံပိ စရိတုံ ဝနုတိ၊ နေဝ ဝိဟာရေတိ အဓိပ္ပာယော။

“န နဂရေ စရိတု” နှိ ဝုတ္တတ္တာ အညသိဉ္စိ ဝိဟာရေ တသိဉ္စိ ဂါမေ ဝသိတုံ ဝဇ္ဇတိတိ ဒိပိတံ ဟောတိတိ ဧကေ။ ဂဏ္ဍိပဒေသု ပန ဝိစာရဏာ ဧဝ နတ္ထိ၊ တသ္မာ သုဋ္ဌ၊ ဝိစာရေတွာ ကထေတဗ္ဗံ။

၄၃၆-၇။ ဒါပေတုံ န လဘန္တိ၊ ပုပ္ဖဒါနဉ္စိ သိယာ။ တဿေဝ န ကပ္ပတိတိ ဧတ္ထ ယာဂုအာဒိနိ အာနေတွာ “ဒဒန္တ” တိ ဣစ္ဆာဝသေန ဝဒတိ စေ၊ သဗ္ဗေသံ န ကပ္ပတိ၊ ကေဝလံ ပန သုဒ္ဓစိတ္တေန အတ္တာနံ ဝါ ပရေသံ ဝါ အနုဒ္ဓိသိတွာ “ဣမေ မနုဿာ ဒါနံ ဒတွာ ပုညံ ပသဝန္တ” တိ ဝဒန္တဿ တဿေဝ န ကပ္ပတိ ယာဂုအာဒိနိ ပစ္စယပဋိသံယုတ္တကထာယ ဥပ္ပန္နတ္တာ။ မဟာအဋ္ဌကထာယဗ္ဗိ “ပဉ္စန္ဒရိ သဟဓမ္မိကာန” နှိ ဝိသေသေတွာ အဝုတ္တတ္တာ အတ္တတော သယမေဝါတိ အပရေ။ အာစရိယာ ပန “ယထာ မဟာပစ္စရိယံ၊ ကုရုန္တိယဉ္စိ ‘တဿေဝါ’ တိ ဝိသေသေတွာ ဝုတ္တိ၊ ဧဝံ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ဝိသေသေတွာ န ဝုတ္တိ၊ တသ္မာ သဗ္ဗေသံ န ကပ္ပတိ” တိ ဝဒန္တိ။

ကုလဒူသကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တေရသကကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-အနိယတကဏ္ဍ

၁-ပဌမအနိယတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၄၄-၅။ ဥဒ္ဓေသန္တိ ဥဒ္ဓိသနံ၊ အာသာဠိနက္ခတ္တံ နာမ ဝဿူပဂမပူဇာ။
သောတဿ ရဟောတိ ဧတ္ထ ရဟော-ဝစနသာမညတော ဝုတ္တံ ဒုဋ္ဌုလ္လ-
သာမညတော ဒုဋ္ဌုလ္လရောစနပုဋ္ဌိန္ဒာဒနသိက္ခာပဒေသု ပါရာဇိကဝစနံ ဝိယ။
တသ္မာ “စက္ခုဿ ရဟေနေဝ ပန ပရိစ္ဆေဒေါ ကာတဗ္ဗော”တိ ဝုတ္တံ။ ကထံ
ပညာယတီတိ စေ? “မာတုဂါမော နာမ တဒဟုဇာတာပိ ဒါရိကာ”တိ
ဝစနတော, “အလံကမ္ပနိယေတိ သက္ကာ ဟောတိ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝိတု”န္တိ
ဝစနတော စ ရဟောနိသဇ္ဇဿာဒေါ စေတ္ထ မေထုနသန္တိသံတကိလေသော၊
န ဒုတိယေ ဝိယ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစဿာဒကိလေသော၊ တသ္မာ စ ပညာယတိ
“သောတဿ ရဟော နာမိပ္ပေတော”တိ။ ကေစိ ပန “တဉ္စ လဗ္ဘတီတိ
ဝစနဿ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ တေန ဒုတိယေ ဝုတ္တာ ဝိညူ ပဋိဗလာ ဂဟိတာ
ဟောတိ”တိ ဝဒန္တိ။ ယေန ဝါ သာတိ ဧတ္ထ ဝါ-သဒ္ဓေါ “တေန သော ဘိက္ခု
ကာရေတဗ္ဗော ဝါ”တိ ယောဇေတဗ္ဗော၊ သော စ ဝိကပ္ပတ္ထော၊ တသ္မာ ကာရေ-
တဗ္ဗော ဝါ ပဋိဇာနမာနော၊ န ဝါ ကာရေတဗ္ဗော အပ္ပဋိဇာနမာနောတိ
အတ္ထော။ တေန ဝုတ္တံ အဋ္ဌကထာယံ “ပဋိဇာနမာနောဝ တေန သော ဘိက္ခု
ကာရေတဗ္ဗော။ပ။ န ကာရေတဗ္ဗော”တိ။ တသ္မာ ဧဝ ပါဠိယံ တဒက္ခဒယဒဿ-
နတ္ထံ “သာ စေ ဧဝံ ဝဒေယျာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “လဋ္ဌေယျဝစဿ”တိ ဣဒိနာ
သောတာပန္နာ အတ္တဘဉ္စနကံ န ဘဏန္တိ၊ သေသံ ဘဏန္တိတိ ဝါဒိနံ ဝါဒေါ
ပဋိသေမိတော ဟောတိ။ “ဒိဋ္ဌ”န္တိ ဝုတ္တုတ္တာ “ဩလောကေသိ”တိ သုန္နရံ၊ ရက္ခေ-
ယျာသီတိ မမ ဝိသေသံ ကဿမိ နာရောစေယျာသီတိ အဓိပ္ပါယော။

၄၄၆။ “သာ စေ ဧဝံ ဝဒေယျ ‘အယျဿ မယာ သုတံ နိသိန္နဿ မာတုဂါမံ
ဒုဋ္ဌုလ္လာဟိ ဝါစာဟိ ဩဘာသေန္တဿာ”တိ၊ ဣဒံ ကိမတ္ထမေတ္ထ ဝုတ္တံ၊ န
အဓိပ္ပေတံ ဟေတံ ဣဓ သောတဿ ရဟော နာမိပ္ပေတောတိ ကတွာတိ စေ?
အလံကမ္ပနိယဋ္ဌာနေ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာပိ လဗ္ဘတိ၊ န ပန နာလံကမ္ပနိယဋ္ဌာနေ
မေထုနန္တိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။ ယထာ ဧတံ၊ တထာ “သာ စေ ဧဝံ
ဝဒေယျ ‘အယျဿ မယာ သုတံ မာတုဂါမဿ သန္တိကေ အတ္တကာမပါရိစရိ-
ယာယ ဝဏ္ဏံ ဘာသန္တဿာ”တိ ဧတမ္ပိ ဣဓ လဗ္ဘတိ၊ န ဒုတိယေ နာလံကမ္ပ-
နိယဋ္ဌာနတ္တာတိ ဧကေ။ ကင်္ခါဝိတရုဏိယံ” ဣဓာပိ ဒုတိယာနိယတာမိကာရေ

ပါရာဇိကပတ္တိ၌ ပရိဟာပေတွာ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာပတ္တိယာ ဝုတ္တတ္တာ ပဌမာနိ-
ယတေ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာပတ္တိ န ဝုတ္တာတိ စေ? “သာ စေ”တိ တဿာ ပါဠိယာ
ပေါတ္တကာ သောဓေတဗ္ဗာ။ ဂတ္ထိပဒေ စ “ဣမ သိက္ခာပဒေ မေထုနကာယသံ-
သဂ္ဂရဟောနိသဇ္ဇာနမေဝါဂတတ္တာ စက္ခုဿရဟောဝ ပမာဏ”န္တိ လိဒိတံ၊
ဒုတိယာနိယတာမိကာရေ စ “အနန္တော ကာယသံသဂ္ဂံ ပဿတိ၊ အဗဓိရော
ဒုဋ္ဌုလ္လံ သုဏာတိ၊ ကာယစိတ္တတော ကာယသံသဂ္ဂေါ၊ ဝါစာဇိတ္တတော ဒုဋ္ဌုလ္လံ၊
ဥဘယေဟိ ဥဘယ”န္တိ စ လိဒိတံ။ အဋ္ဌကထာယံ “သမုဋ္ဌာနာဒိနိ ပဌမ-
ပါရာဇိကသဒိသာနေဝါ”တိ ဝုတ္တတ္တာပိ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါဒေါ န သန္တရော “တဒဟု-
ဇာတာ”တိ ဝုတ္တတ္တာတိ။

ပဌမအနိယတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယအနိယတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၅၃။ ဒုတိယေ ကေသုစိ ပေါတ္တကေသု “န ဟေဝ ခေါ ပန ပဋိစ္ဆန္တံ
အာသနံ ဟောတိ အာသန”န္တိ လိဒိတံ။ “အာသနန္တိ အဓိကံ၊ ဥဒ္ဓရိတာနုရူပ”န္တိ
လိဒိတံ။ ခွေပိ ရဟာ ဣမ အဓိပ္ပေတာ ကာယသံသဂ္ဂဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာရဟော-
နိသဇ္ဇဂ္ဂဟဏတော။ ယဒိ ဧဝံ “မာတုဂါမော နာမ ဝိညူ ပဋိဗလာ”တိ
ကိမတ္ထံ ဝုတ္တန္တိ? အယမေဝ ဟိ မာတုဂါမော ဦးန္တမ္ပိ ကာယသံသဂ္ဂဒုဋ္ဌုလ္လဝါ-
စာနံ ဧကတော ဝတ္ထုဘူတော၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ။ ကာယသံသဂ္ဂဿ ဝတ္ထုဘူတော
ဒဿိတော၊ န ဣတရဿာဘိ ကဘွာ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစမေဝ သန္တာယ တဿာ
ဝတ္ထု ဒဿေန္တော ဝေမာဟ။

ဧတ္တာဟ—ယထာ ပဌမေ အနဓိပ္ပေတာပိ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာ သမ္ဘဝဝိသေသ-
ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တာ၊ ဣဓာပိ ကာယသံသဂ္ဂေါ၊ ကသ္မာ န တဿ ဝသေန စက္ခုဿ
ရဟော ဂဟေတဗ္ဗောတိ? အာမ န ဂဟေတဗ္ဗော၊ န စ ဂဟိတော၊ ဂဟိတော
ဧဝ ပန နိသဇ္ဇဝသေန၊ န ဟိ အင်္ဂဿ နိသဇ္ဇာ ဝိသေသောတိ။ အပ္ပဋိစ္ဆန္တေ
သတိ ကထံ စက္ခုဿ ရဟောတိ စေ? ဒုရတ္တာ။ ပဌမေ ကသ္မာ ဣတ္ထိသတမ္ပိ
အနာပတ္တိံ န ကရေတိ၊ ဣမ ကသ္မာ ကောပိ ကရေတိတိ စေ? နော
ဝုစ္စတိ သိဒ္ဓတ္တာ။ သိဒ္ဓံ ဟောတိ၊ ယဒိဒံ အညတရော ဘိက္ခု ဝေသာလိယံ
မဟာဝနေ။ ခွါရံ ဝိဝရိတွာ နိပန္နော ဟောတိ။ ပ။ သမ္မဟုလာ ဣတ္ထိယော

ယာဝဒတ္ထံ ကတွာ ပက္ကမိသုတိ။ တသ္မာ န မေထုနဿ မာတုဂါမော ဒုတိယော ဟောတိ။ ဣတ္ထိယော ဟိ အညမညိဿာ ဝဇ္ဇံ ပဋိစ္ဆာဒေန္တိ၊ တေနော ဘိက္ခုနီနံ ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒနေ ပါရာဇိကံ ပညတ္တံ။ တထာ “အာယသ္မာ ဥဒါယီ တာ ဣတ္ထိယော ဝိဟာရံ ပေက္ခာပေတွာ တာသံ ဣတ္ထိနံ ဝစ္စမဂ္ဂ”န္တိ၊ ဧတ္ထ “ယာ ပန တာ ဣတ္ထိယော ဟိရိမနာ၊ တာ နိက္ခမိတွာ ဘိက္ခု ဥဇ္ဈာပေန္တိ”တိ၊ ဝစနတော ဒုဋ္ဌုလ္လဿ မာတုဂါမော ဒုတိယော ဟောတိတိ သိဒ္ဓန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ဥဘယတ္ထာပိ ဥမ္မတ္တကာဒိကမ္မိကာနံ အနာပတ္တိတိ တေသံ ပါဠေက္ကံ နိဒါနေ အာဂတံ၊ အာဒိကမ္မိကာနံ အနာပတ္တိတိ အတ္ထော။ အနုဂဏ္ဌိပဒေ ပန “အစေလကဝဂ္ဂေ ရဟောပဋိစ္ဆန္တာသနသိက္ခာပဒေ ‘ဝိညူ ပုရိသော ဒုတိယော ဟောတိ’တိ၊ ဣမဿ အနုရူပတော ‘ဣတ္ထိနံ သတမ္ပိ အနာပတ္တိ’န ကရေတိ’တိ ဝုတ္တ”န္တိ စ၊ “ဒုတိယာနိယတေ ‘ဣတ္ထိပိ ပုရိသောပိ’တိ ဣဒံ ဘိက္ခုနီဝဂ္ဂေ ဩသာနသိက္ခာပဒဿ၊၊ အစေလကဝဂ္ဂေ အပ္ပဋိစ္ဆန္တာသနသိက္ခာပဒဿ၊၊ စ အနာပတ္တိဝါရေ ‘ယော ကောစိ ဝိညူ ပုရိသော ဒုတိယော’တိ ဝုတ္တံ။ ဣမေသံ အနုရူပတော ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗ”န္တိ စ ဝုတ္တံ။

ဒုတိယအနိယတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပကိဏ္ဏကဝဏ္ဏနာ

အပိစေတ္ထ ဣဒံ ပကိဏ္ဏကံ—သေယျထိဒံ? ဣဒံ အနိယတကဏ္ဍံ နိပ္ပယောဇနံ အပုဗ္ဗာဘာဝတောတိ စေ? န၊ ဂရုကလဟုကဘေဒဘိန္နာပတ္တိရောပနာရော-ပနက္ကမလက္ခဏဒီပနပ္ပယောဇနတော။ ဧတ္ထ ဟိ “သာ စေ ဧဝံ ဝဒေယျ ‘အယျော မယာ ဒိဋ္ဌော နိသိန္ဓော မာတုဂါမဿ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝန္တော’တိ၊ သော စ တံ ပဋိဇာနာတိ၊ အာပတ္တိယာ ကာရေတဗ္ဗော။ ပ။ နိသဇ္ဇာယ ကာရေတဗ္ဗော”တိ-အာဒိနာ အာပတ္တိယာ ဂရုကာယ လဟုကာယ စ ရောပနက္ကမလက္ခဏံ၊ ကာရေတဗ္ဗောတိ၊ ဣဒိနာ အနာရောပနက္ကမလက္ခဏဉ္စ ဒဿိတံ။ လက္ခဏဒီပန-တော အာဒိမိ၊ အန္တေ ဝါ ဥဒ္ဓိသိတဗ္ဗန္တိ စေ? န၊ အသမ္ဘဝတော။ ကထံ? န တာဝ အာဒိမိ သမ္ဘဝတိ၊ ယေသမိဒံ လက္ခဏံ၊ တေသံ သိက္ခာပဒါနံ အဒဿိ-တတ္တာ။ န အန္တေ၊ ဂရုကမိဿကတ္တာ၊ တသ္မာ ဂရုကလဟုကာနံ မဇ္ဈေ ဧဝံ ဥဒ္ဓိသိတဗ္ဗန္တိ အရဟတိ ဥဘယာမိဿကတ္တာ။ ယာ တတ္ထ လဟုကာပတ္တိ

၁-ဝိ ၁-၄၈-ပိဋေ။

၄-ဝိ ၂-၉၅-ပိဋေ။

၂-ဝိ ၁-၁၈၇-ပိဋေ။

၃-ဝိ ၂-၁၃၀-ပိဋေ။

၅-ဝိ ၁-၂၈၇-ပိဋေ။

ဒသိတာ၊ သာပိ ဂရုကာဒိကာ။ တေနေဝါဟ “မေထုနဓမ္မသန္နိသိတကိလေ-
သသင်္ခါတေန ရဟဿာဒေနာ”တိအာဒိ၊ တဿ ဂရုကာနံ ဧဝံ အနန္တရံ
ဥဒ္ဓိဋ္ဌာတိပိ ဧကေ။ ဧဝံ သန္တေ ပဌမမေဝါလံ တာဝတာ လက္ခဏဒီပန-
သိဒ္ဓိတော၊ ကိံ ဒုတိယေနာတိ စေ? နှ၊ ဩကာသနိယမပစ္စယမိစ္ဆာဂါဟနိဝါရ-
ဏပုယောဇနတော။ “ပဋိစ္စန္တေ အာသနေ အလံကမ္မနိယေ”တိ ဩကာသနိယ-
မတော ဟိ တဗ္ဗိပရိတေ ဩကာသေ ဣဒံ လက္ခဏံ န ဝိကပ္ပိတန္တိ မိစ္ဆာဂါဟော
ဟောတိ၊ တန္တိဝါရဏတော ဒုတိယမ္ပိ သာတ္တကမေဝါတိ အဓိပ္ပာယော။ ကဿ?၊
ဩကာသဘေဒတော၊ ရဟောဘေဒဒီပနတော၊ ရဟောနိသဇ္ဇဿာဒဘေဒဒီ-
ပနတော။ ဩကာသနိယမဘာဝေ စ ရဟောနိသဇ္ဇဿာဒဘေဒေါ ဇာတော။
ဒိန္တံ ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပဒါနံ နာနတာဇာနနဉ္စ သိယာ၊ တထာ ကာယသံ-
သဂ္ဂဘေဒဒီပနတော။ နာလံကမ္မနိယေပိ ဟိ ဩကာသေ အပ္ပဋိစ္စန္တေ၊ ပဋိစ္စန္တေပိ
ဝါနိသိန္နာယ ဝါတပါနကဝါဠုဆိဒ္ဓါဒိဟိ နိက္ခန္တကေသာဒိဂ္ဂဟဏေန ကာယသံ-
သဂ္ဂေါ လဗ္ဘတိတိ ဧဝမာဒယောပိ နယာ ဝိတ္ထာရတော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ “ဘိက္ခု-
ပါတိမောက္ခေ အာဂတနယတ္တာ ဘိက္ခုနီပါတိမောက္ခေ ဣဒံ ကဏ္ဍံ ပရိဟိနန္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒန္တိ။ အတ္ထုပ္ပတ္တိယာ တတ္ထ အနုပန္နတ္တာတိ ဧကေ။ တံ အနေ-
ကတ္တဘာဝဒီပနတော အယုတ္တံ။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓကာလေ ဟိ ဘိက္ခုနံ ပဉ္စန္တံ၊ ဘိက္ခုနီနံ
စတ္တာရော စဥဒ္ဓေသာ သန္တိ။ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသပညတ္တိယာ အသာဓာရဏတ္တာ
တတ္ထ နိဒ္ဓိဋ္ဌသံဃာဒိသေသပါစိတ္တိယာနန္တိ ဧကေ။ တာသံ ဘိက္ခုနီနံ ဥဗ္ဘဇာဏ-
မဏ္ဍလိကအဋ္ဌဝတ္ထုကဝသေနံ ကာယသံသဂ္ဂဝိသေသော ပါရာဇိကဝတ္ထု၊
“ဟတ္ထဂ္ဂဟဏံ ဝါ သာဒိယေယျ၊ ကာယံ ဝါ တဒတ္ထာယ ဥပသံဟရေယျာ”တိ၊
ဝစနတော သာဒိယနမ္ပိ၊ “သန္တိဋ္ဌေယျ ဝါ”တိ၊ ဝစနတော ဌာနမ္ပိ၊ “သင်္ကေတံ
ဝါ ဂစ္ဆေယျာ”တိ၊ ဝစနတော ဂမနမ္ပိ၊ “ဆန္တံ ဝါ အနုပဝိသေယျာ”တိ၊
ဝစနတော ပဋိစ္စန္တဌာနပဝေသောပိ၊ တထာ “ရတ္တန္တကာရေ အပ္ပဒီပေ ပဋိစ္စန္တေ
ဩကာသေ ဧကေနော သန္တိဋ္ဌေယျ ဝါ သလ္လပေယျ ဝါ”တိ၊ ဝစနတော
ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာပိပါစိတ္တိယဝတ္ထုကန္တိ ကတွာ တာသံ အညထာ အနိယတကဏ္ဍဿ
အဝတ္တဗ္ဗတာပတ္တိတောပိ န ဝုတ္တန္တိ တေသံ အဓိပ္ပာယော။

ပက်ဏ္ဏကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အနိယတကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

၄-နိဿဂ္ဂိယကဏ္ဍ

၁-စိဝရဝဂ္ဂ ၁-ပဌမကထိနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၅၉။ သမိတာဝိနာဘိ သမိတာ'နေန ကိလေသာတိ သမိတာဝိ၊ တေန သမိတာဝိနာ။ “ဘိ.ဖိ ဝိဝရာနိ”တိ ဝတ္ထဗ္ဗေ “တိစိဝရ”န္တိ ဝုတ္တံ။ သင်္ချာပုဗ္ဗော ဒိဂုနေ'ကဝစနန္တိ ဧဝ္ဗ လက္ခဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တံ ပန အဓိဋ္ဌိတဿပိ အနဓိဋ္ဌိ-တဿပိ နာမံ “ဧကရတ္တဗ္ဗိ စေ ဘိက္ခု တိစိဝရေန ဝိပဝသေယျာ”တိအာဒိသု တိစိဝရာဓိဋ္ဌာနေန အဓိဋ္ဌိတဿ နာမံ။ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တိစိဝရံ အဓိဋ္ဌာတု”န္တိ ဧဝ္ဗ အနဓိဋ္ဌိတဿ နာမံ၊ ဣဓ တဒုဘယဗ္ဗိ သမ္ဘဝတိ။ “ဘဂဝတာ ဘိက္ခုနံ တိစိဝရံ အနုညာတံ ဟောတိ”တိ ဧဝ္ဗ အဓိဋ္ဌိတမေဝ။ “အညေနေဝ တိစိဝရေန ဂါမံပဝိသန္တိ”တိ ဧဝ္ဗ အနဓိဋ္ဌိတမေဝ။ ဧကသ္မိယေဝ ဟိ စိဝရေ တိစိဝရာဓိဋ္ဌာနံ ရဟတိ၊ န ဣတရသ္မိ ပတ္တာဓိဋ္ဌာနံ ဝိယ၊ တသ္မာ ဣတရံ အတိရေကဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ကထံ ဟိ နာမ ဆဠေဂ္ဂိယာ ဘိက္ခု အတိရေကစိဝရံ ဓာရေသန္တိ”တိအာဒိ။

၄၆၀-၁။ ပဌမပညတ္တိယာ ပနေတ္ထ ဧကရတ္တဗ္ဗိ အတိရေကစိဝရံ ဓာရေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ တတော ပရံ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဒဿာဟပရမံ အတိရေကစိဝရံ ဓာရေတုံ။ ဧဝ္ဗ ပန ဘိက္ခဝေ ဣမံ သိက္ခာပဒံ ဥဒ္ဓိသေယျာထ ‘ဒဿာဟပရမံ အတိရေကစိဝရံ ဓာရေတဗ္ဗံ၊ တံ အတိက္ကမယတော နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယ’န္တိ” ဧဝံ ဘဂဝါပရိပုဏ္ဏံ သိက္ခာပဒံ ပညာပေသိ။ အထ ပစ္ဆိမဗောဓိယံ အဇာတသတ္တုကာလေ ကထိနံ အနုညာတံ၊ တတော ပဋ္ဌာယ ဘိက္ခု ဣဒံ သိက္ခာပဒံ “နိဋ္ဌိတစိဝရသ္မိ” ဘိက္ခုနာ ဥဗ္ဘတသ္မိ ကထိနေ ဒဿာဟ။ ပ။ ပါစိတ္တိယ”န္တိ ဥဒ္ဓိသန္တိ၊ သေ နယော ဒုတိယတတိယကထိနေသုပိ။ တထာပိ ကင်္ခါဝိတရဏိယံ၊ “ဒဿာဟပရမန္တိ အသမေတ္ထ အနုပညတ္တိ”တိ ဧတ္ထကံယေဝ ဝုတ္တံ၊ ဘသ္မာ “နိဋ္ဌိတစိဝရသ္မိ” ဘိက္ခုနာ ဥဗ္ဘတသ္မိ ကထိနေ”တိဝစနံ န ပညတ္တိ၊ န စ အနုပညတ္တိတိ သိဒ္ဓိ။ န ဟိ ပညတ္တိဝတ္ထုသ္မိ၊ အနုပညတ္တိဝတ္ထုမိ ဝါ ကထိနာဓိ-ကာရော ဒိဿဘိတိ ယထာဝုတ္တနယောဝ သာရောတိ နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ။ အထာပိ သိဿာ “ကထိနသုပုတ္တိကာလတော ပဋ္ဌာယ ဘဂဝတော ဝစနံ အနုပညတ္တိ-ဘာဝေန ဝုတ္တ”န္တိ။ ယဒိ ဧဝံ ဒွေ အနုပညတ္တိယော သိယံ၊ တတော ပရိဝါရေ

“ဧကော အနုပညတ္တိ”တိဝစနဝိရောဓော။ အပိစ ယထာဝုတ္တနယဒိပနတ္ထံ ဣမ တံ ဝစနံ ပဌမပညတ္တိကာလေ အဝတွာ ပစ္ဆာ ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ သာမိတတ္တာ ဒုတိယ-တတိယေသု ပစ္ဆာ ဝုတ္တပဌမပညတ္တိသု ဧဝံ ဝုတ္တံ။ အညထာ တတ္ထပိ တံ ဝစနံ ပစ္ဆာ ဝုတ္တဗ္ဗံ သိယာ။ အနုဂဏ္ဍိပဒေပန “ပစ္ဆာ ဝုတ္တဘာဝံ သန္ဓာယ နိဋ္ဌိတစီဝရ-သ္မိန္တိအာဒိသု အနုပညတ္တိ”တိ ဝုတ္တံ။ သေက္ခပုဏ္ဏနာနံ ပေမံ၊ အရဟန္တာနံ ဂါရဝေါ။ ဒသမံ ဝါ နဝမံ ဝါတိ ဧတ္ထ ဘုမ္မတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ။

၄၆၂-၃။ နိဋ္ဌိတစီဝရသ္မိန္တိ ဣဒံ ကေဝလံ စီဝရပလိဗောဓာဘာဝမတ္ထ-ဒိပနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ “နဋ္ဌံ ဝါရိနဋ္ဌံ ဝါ ဒမုံ ဝါ စီဝရာဿာ ဝါ ဥပစ္ဆိန္ဒာ”တိ ဝုတ္တံ။ ယဒိ ဒဿာဟပရမံ ဓာရေတဗ္ဗစီဝရဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ သိယာ၊ နဋ္ဌာဒိကံ သော ဓာရေယျ။ ဓာရဏဓမ္မတ္ထေ ဌပနံ၊ ပရိဘောဂေါ ဝါ။ တံ ခွယံ ကတေပိ ယုဇ္ဇတိ၊ အကတေပိယုဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ “ကတံ ဝါ ဟောတိ”တိပိန ဝတ္တဗ္ဗံ။ န ဟိ ကတမေဝ အတိက္ကာမယတော နိဿဂ္ဂိယန္တိ၊ တသ္မာ ယံ စီဝရံ ဥပါဒါယ “နိဋ္ဌိတစီဝရသ္မိ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တဗ္ဗိ ဥပ္ပတသ္မိ ကထိနေ ဒဿာဟပရမံ ကာလံ ဓာရေ-တဗ္ဗန္တိ အတ္ထော န ဂဟေတဗ္ဗော။ တဗ္ဗိ စီဝရံ သန္တဓမ္မေ၊ ဥပ္ပတသ္မိ ကထိနေ ကေဒိဝသဗ္ဗိပရိဟာရံ န လဗ္ဗတိ။ အပိစ “စီဝရံ နာမ ဝိကပ္ပနပဂံ ပစ္ဆိမ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ စ ကတံ နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာပိ န တံ သန္ဓာယ ဓာရေတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ အသမ္ဘဝတော။

အနုဂဏ္ဍိပဒေ ပနေတံ ဝုတ္တံ “တတ္ထ သိယာ—တဿ ဘိက္ခုနော စီဝရံ နဋ္ဌာဒိသု အညတရံ ယဒိ ဘဝေယျ၊ ကတမံ စီဝရံ ဒဿာဟပရမံ ဓာရေယျ။ ယသ္မာ ဓာရေတဗ္ဗစီဝရံ နတ္ထိ၊ တသ္မာ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန ကရဏပလိဗောဓ-ဒဿနတ္ထံ ‘နဋ္ဌံ ဝါ’တိအာဒိပဒါနိ ဝုတ္တာနိ။ အယံ ပနတ္ထော ‘နဋ္ဌံ ဝါ’တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တစီဝရနံ အညတရသ္မိ စီဝရေ အသတိ ဂဟေတဗ္ဗော၊ သတိ တံ ဒဿာဟပရမံ အတိက္ကာမယတော နိဿဂ္ဂိယံ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ ‘ကတံ ဝါ ဟောတိ’တိ ဝုတ္တစီဝရမေဝါဓိပ္ပေတံ။ ကသ္မာ ပန ကတစီဝရံ ဣမသ္မိ အတ္ထေ အဓိပ္ပေတန္တိ န ဝုတ္တန္တိ စေ? ပါကဋ္ဌတ္တာ။ ကထံ? နဋ္ဌဝိနဋ္ဌစီဝရာဒိနံ ဓာရဏဿ အဘာဝတော ကတစီဝရမေဝ ဣဓာဓိပ္ပေတန္တိ ပါကဋ္ဌံ။ ယထာ ကိ? ယထာ ပဌမာနိယတေ မေထုနကာယသံသဂ္ဂရဟောနိသဇ္ဇာနမေ-ဝါဂတတ္တာ သောတဿ ရဟော အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန ဝုတ္တောတိ ပါကဋ္ဌော၊ တသ္မာ ‘စက္ခုဿ ရဟော ဣတရသ္မိ’ အတ္ထေ အဓိပ္ပေတော’တိ န ဝုတ္တော။ ဧဝံသဗ္ဗဒမိဒန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ‘ကတံ ဝါ ဟောတိ’တိ ဣဒံ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ကသ္မာ? အကတံ အတိက္ကာမယတောပိ နိဿဂ္ဂိယတ္တာ၊ ကိဉ္စာပိ နိဿဂ္ဂိယံ

ဟောတိ။ ဣဓ ပန တိစိဝရာမိဋ္ဌာနမဓိပ္ပေတံ။ တသ္မိံ တိစိဝရာမိဋ္ဌာနေ အကတံ၊ အရဇိတံ၊ အကပ္ပိယကတဉ္စ ‘ဣမံ သံဃာဋီ’ အမိဋ္ဌာမိ’တိအာဒိနာ နယေန အမိဋ္ဌာတုံ န ဝနုတိ။ တဒတ္ထဒီပနတ္ထံ ‘ကတံ ဝါ ဟောတိ’တိ ဝုတ္တံ။ ဣတရဏာ ‘နိဋ္ဌိတစိဝရသ္မိံ’ ပဋိလဗ္ဗေ’တိ ဝဒေယျ။ ဧဝံ သန္တေ တိစိဝရံ ဒဿာဟံ အတိက္ကာမယတော နိဿဂ္ဂိယန္တိ ကထံ ပညာယတိတိ စေ? ဝစနပ္ပမာဏတော။ ‘အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တိစိဝရံ အမိဋ္ဌာတုံ န’ဝိကပ္ပေတု’န္တိ ဝုတ္တတ္တာ ဣဓာပိ ‘အတိရေကစိဝရံ နာမ အနမိဋ္ဌိတ’န္တိ ဧတ္တကမေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ။ ယသ္မာ ‘ကတံ ဝါ ဟောတိ’တိ ဝစနေန ဣဓာမိပ္ပေတစိဝရေန သဒ္ဓိံ သေသမ္ပိ ဒဿာဟပရမတော ဥတ္တရိ ဓာရေတုံ န လဗ္ဘတိတိ အနုဇာနန္တော ‘အတိရေကစိဝရံ နာမ အနမိဋ္ဌိတံ အဝိကပ္ပိတ’န္တိ အာဟ။ တတ္ထ သိယာ— ယထာ ‘အဝိကပ္ပိတ’န္တိ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန ဝုတ္တံ။ တထာ ‘ဝိကပ္ပနုပဂံ ပစ္စိမ’န္တိပိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ တိစိဝရမေဝ ဒဿာဟပရမံ ဓာရေတဗ္ဗံ ‘နိဋ္ဌိတစိဝရသ္မိံ’န္တိအာဒိအနုပညတ္တိဝသေန။ ဣတရဏာ ဧကာဟာတိက္ကမေပိ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ ‘ယော ပန ဘိက္ခု အတိရေကစိဝရံ ဓာရေယျ။ နိဿဂ္ဂိယံ ပါမိတ္တိယ’န္တိ ဝစနတော။ န တိစိဝရတော အညမ္ပိစိဝရံ ဒဿာဟပရမံ ဓာရေတဗ္ဗံ။ တတော ပရံ နိဿဂ္ဂိယံ ‘အန္တောဒဿာဟ’န္တိ ဝုတ္တတ္တာ။ ယထာဟ ‘အနာပတ္တိ အန္တောဒဿာဟံ အမိဋ္ဌေတိ။ ဝိကပ္ပေတိ’တိ။ ဣတရဏာ ‘အန္တောဒဿာဟံ အမိဋ္ဌေတိ’တိ ဝစနမတ္တမေဝ ဘဝေယျ။ တသ္မာ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။ ဣဒံ သဗ္ဗံ အပရေဝဒန္တိ’တိ။ ဧတ္ထ အန္တောကထိနေ ဥပ္ပန္နစိဝရံ ကတမေဝ သန္တဉ္စေ။ ဒဿာဟပရမံ ဓာရေတဗ္ဗန္တိ ဣဒဉ္စိမဿ သာဓနတ္ထံ ဝုတ္တဝစနဉ္စ ပရတော ဣဓေဝ ဝုတ္တဝိစာရဏာယ ယထာဝုတ္တယုတ္တိယာ စ ဝိရုဇ္ဈတိတိ န ဂဟေတဗ္ဗံ။

ဣဓေဝ ဝုတ္တဝိစာရဏာ နာမ— “သွေ ကထိနုဒ္ဓါရော ဘဝိဿတိ”တိ အဇ္ဇေ ဥပ္ပန္နစိဝရံ တဒဟေဝ အနမိဋ္ဌဟန္တဿ အရဏုဂ္ဂမနေ နိဿဂ္ဂိယံ။ ကသ္မာ? “နိဋ္ဌိတစိဝရသ္မိံ”န္တိအာဒိနာ သိက္ခာပဒဿ ဝုတ္တတ္တာ။ အန္တောကထိနေ အတိရေကဒဿာဟမ္ပိ ပရိဟာရံ လဘတိ။ ကထိနတော ဥဗ္ဗိဧကဒိဝသမ္ပိ န လဘတိ။ ယထာ ကိ? ယထာ အတ္ထတကထိနော သံဃော အတ္ထတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဥဗ္ဘာရာ ဧကဒိဝသာဝသေသေပိ ကထိနုဗ္ဘာရေ အာနိသံသံ လဘတိ။ ပုနဒိဝသေ န လဘတိ။ သစေ သတိသမ္မောသာ ဘာဇနီယစိဝရံ န ဘာဇိတံ။ ပုနဒိဝသေ အနတ္တတကထိနာနမ္ပိ သာဓာရဏံ ဟောတိ။ ဒိဝသာ စေ သာဝသေသာ၊ အတ္ထတကထိနဿေဝ သံဃဿ ပါပုဏာတိ။ ဧဝမေဝ အတ္ထတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဥဗ္ဘာရာ အနမိဋ္ဌိတံ အဝိကပ္ပိတံ ဝနုတိ အနုညာတဒိဝသဗ္ဗန္တရတ္တာ။

ကထိနဒိဝသော ဂဏနပဂေါ ဟောတိ။ ဥဗ္ဘတဒိဝသတော ပဌာယ ဒဿာဟပရမံ ကာလံ ဥပ္ပန္နစီဝရံ ပရိဟာရံ လဘတိ။ တတော ပရံ န လဘတိ။ ကဿော? “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဒဿာဟပရမံ အတိရေကစီဝရံ ဓာရေတု”န္တိ ဝစနတော။ အန္တောကထိနေပိ ဧကောဒသေ အရုဏုဂ္ဂမနေ နိဿဂ္ဂိယပ္ပသင်္ဂံ “နိဋ္ဌတစီဝရသ္မိံ ဥဗ္ဘတသ္မိံ ကထိနေ”တိ အယံ အနုပညတ္တိဝါရေတွာ ဌိတာ၊ န စ တေ ဒိဝသေ အဒိဝသေ အကာသီတိ။ တထာ တတိယကထိနေ စ ဝိစာရိတံ “နိဋ္ဌတစီဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနာ ဥဗ္ဘတသ္မိံ ကထိနေ ဘိက္ခုနော ပနေဝ အကာလ- စီဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျာ’တိ ဝဒန္တေန ဘဂဝတာ ယံ မယာ ဟေဋ္ဌာ ပဌမသိက္ခာပဒေ ‘ဒဿာဟပရမံ အတိရေကစီဝရံ ဓာရေတဗ္ဗ’န္တိ အနုညာတံ။ တမ္ပိ ကထိနမာသ- တော ဗဟိ ဥပ္ပန္နမေဝ၊ န အန္တောတိ ဒိပိတံ ဟောတိ”တိ စ။ “ကာလေပိ အာဒိဿ ဒိန္နံ ဧတံ အကာလစီဝရ’န္တိ” ဝစနတော ကထိနုတ္တာရတော ဥဒ္ဓိ ဒဿာဟပရိဟာရံ န လဘတိတိ ဒိပိတံ ဟောတိ။ တေဟိ သဉ္စိ ပုန ကထိနုတ္တာ- ရတော ဥဒ္ဓိ ပဉ္စ ဒိဝသာနိ လဘတိတိ ပသင်္ဂေါပိ ‘နိဋ္ဌတစီဝရ။ ပ။ ခိပ္ပမေဝ ကာရေတဗ္ဗ’န္တိ အကာလစီဝရဿ ဥပ္ပတ္တိကာလံ နိယမေတွာ ဝုတ္တတ္တာ ဝါရိတော ဟောတိ။ တဒုဘယေန ကထိနုတ္တရေ ဥပ္ပန္နစီဝရံ ကထိနုတ္တာရတော ဥဒ္ဓိ ဧကဒိဝသဗ္ဗိ ပရိဟာရံ န လဘတိတိ သိန္နံ ဟောတိ”တိ စ။ တဿော ဒုဝိဓဗ္ဗေတံ ဝိစာရဏံ သန္ဓာယ အမှေဟိ “ဣဝေ ဝုတ္တဝိစာရဏာယ ယထာဝုတ္တယုတ္တိယာ စ ဝိရုဇ္ဈတိတိ န ဂဟေတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဧတ္တာဟ—“နိဋ္ဌတစီဝရသ္မိံ ဥဗ္ဘတသ္မိံ ကထိနေ”တိ ဣဒံ ဘုဗ္ဗံ ကိံ စီဝရဿ ဥပ္ပတ္တိ နိယမေတိ၊ ဥဒါဟု ဓာရဏံ၊ ဥဒါဟု ဥဘယန္တိ၊ ကိဉ္စေတ္ထ၊ ယဒိ ဥပ္ပတ္တိ နိယမေတိ၊ ပစ္ဆိမကတ္တိကမာသေ ဧဝ ဥဗ္ဘတသ္မိံ ကထိနေ ဥပ္ပန္နစီဝရံ တတော ပဌာယ ဒဿာဟံ ဓာရေတဗ္ဗံ အနိဋ္ဌိတေပိ တသ္မိံ မာသေတိ အာပဇ္ဇတိ။ အထ ဓာရဏံ နိယမေတိ၊ အန္တောကထိနေ ဥပ္ပန္နစီဝရံ ဥဗ္ဘတေပိ ဒဿာဟပရမံ ဓာရေတဗ္ဗန္တိ အာပဇ္ဇတိ။ အထ ဥဘယံ နိယမေတိ၊ တတိယကထိနေ ဝိယ ဝိသေသေတွာ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ? ဝုစ္စတေ—ကာမံ ဥဘယံ နိယမေတိ၊ န ပန ဝိသေသနေ ပယောဇနံ အတ္ထိ။ ယံ အန္တောကထိနေ ဥပ္ပန္နစီဝရံ သန္ဓာယ “နိဋ္ဌတစီဝရသ္မိံ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ န တံ သန္ဓာယ “ဓာရေတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ သာမိတဉ္စေတံ။ “ကတံ ဝါ ဟောတိ”တိ အာဒိဝစနတော တဒတ္ထသိဉ္စိ၊ တေန ပုန ဝိသေသနေ ပယောဇနံ နတ္ထိ၊ န ဟိ ကတမေဝ နိဿဂ္ဂိယံ ကရေတိ၊ န စ နဋ္ဌာဒိကံ ဓာရေတု သက္ကာတိ။ ယေန ဝါ အဓိပ္ပါယေန ဘဂဝတာ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ ပညတ္တံ။

သော အဓိပ္ပါယ်တော်ကထိနေ ပကသိတောတိ ဝေဒိတဗျော။ ကသ္မာ ဟတ္ထ ပကသိတောတိ စေ? ဝိသေသဝိဓာနဒဿနာဓိပ္ပါယ်တော။ ဝိသေသ-
 ဝိဓာနံ “နော စဿ ပါရိပုရိ”တိအာဒိ။ ဟတ္ထာပိ “စိဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျာ”တိ
 အဝဘ္ဘာ “အကာလစိဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျာ”တိ ဝိသေသနေ ဥပ္ပတေပိ
 ကထိနေ ကာလစိဝရံ အတ္ထိတိ ဝိပေတိ။ ကိဉ္ဇေတံ? ပစ္ဆိမကတ္တိကမာသေ
 ဥပ္ပဉ္စစိဝရံ၊ ဟေနေဝ တတ္ထ “အနတ္တတေ ကထိနေ ဧကဒသမာသေ
 ဥပ္ပဉ္စ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ ဥပ္ပတ္တိနိယမေ ဝုတ္တဒေါသာဘာဝသိဋ္ဌိ။ ယဉ္စ
 တတ္ထ “ကာလေပိ အာဒိဿ ဝိန္ဒံ ဧတံ အကာလစိဝရံ နာမာ”တိ
 ဝုတ္တံ၊ တဿ ခွေ အတ္ထဝိကပ္ပိ။ အာဒေသဝသေန “အကာလစိဝရံ”န္တိ လဒ္ဓသင်္ချမ္ပိ
 ကာလေ ဥပ္ပန္နတ္တာ ကာလပရိဟာရံ လဘတိ၊ ပဂေါနာဒေသန္တိ အယံ
 ပဌမော ဝိ ဂဗ္ဗေ ပပ္ပတ္တိနိယမေ ဝုတ္တဒေါသာဘာဝမေဝ ဥပတ္ထမ္ဘေတိ။ တထာ
 အာဒေသဝသေန အကာလစိဝရသင်္ချံ ဂဘံ စိဝရကာလေ ဥပ္ပန္နတ္တာ စိဝရ-
 ကာလဘော ပရံ ဒဿာဟပရိဟာရံ န လဘတိ၊ ပဂေါနာဒေသန္တိ အယံ
 ငှာယော ဓာရဏနိယမေ ဝုတ္တဒေါသာဘာဝမေဝ ဥပတ္ထမ္ဘေတိ။ ယဒိ ဧဝံ
 အာဒေသဝသေန အကာလစိဝရဿ အကာလစိဝရတာ ကိမတ္ထိကာတိ စေ?
 သံယုဒ္ဓသိကဿ တဿ အတ္တဘကထိနဿပိ ဘိက္ခုသံဃဿ သာဓာရဏ-
 ဘာဝတ္ထိကာတိ ဝေဒိတဗျော။

အပိစ ပုဂ္ဂလဿ ကထိနဒိဝသပိ ဒိဝသာဝ။ ဧဝံ ဂဏနပဂတ္တော
 အကာလစိဝရသင်္ချာပဋိလာဘာနဘာဝေန “ဥပ္ပတသ္မိံ ကထိနေ”တိ ဝစနာ-
 ပေက္ခဿ အနိဿဂ္ဂိယတ္တာ တဒနုလောမတ္တာ “ကာလစိဝရဿပိ”တိ
 ဧဝံ သဗ္ဗထာ စတုဗ္ဗိဓံ ဧတ္ထ ဝစနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အပိစ အတ္ထိ ဧကစ္စေန
 ကထိနဒ္ဓါရေန ဥပ္ပတေ ကထိနေ ဥပ္ပန္တံ ဧကစ္စဿ ဘိက္ခုနော ကာလ-
 စိဝရံ ဟောတိ၊ ဧကစ္စဿ အကာလစိဝရံ၊ တံ သီမာတိက္ကန္တဿ၊ နော ဥပ္ပာရ-
 ဂဘံ။ ဘံ ဦး၌ ဝသေန ဥပ္ပတေ ဥပ္ပန္တံ ဌပေတွာ ဣတရေသံ အညတရေန ဥပ္ပတေ
 ဥပ္ပန္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တဋ္ဌိ ယဿ ဥပ္ပတံ၊ တဿ အကာလစိဝရံ၊ ဣတရဿ
 ကာလစိဝရံ။ တထာ အတ္ထိ ဧကစ္စေန ကထိနဒ္ဓါရေန ဥပ္ပတေ ကထိနေ ဥပ္ပန္တံ
 သဗ္ဗဿပိ အကာလစိဝရမေဝ ဟောတိ။ တံ ယထာဌပိဘံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တထာ
 အတ္ထိ ဥပ္ပတသ္မိံ ကထိနေ ဥပ္ပန္တံ ဌပေတွာ ဝဿာနဿ ပစ္ဆိမေ မာသေ ဥပ္ပန္တံ။
 တထာ အတ္ထိ ဥပ္ပတသ္မိံ ကထိနေ ဥပ္ပန္တံ အကာလစိဝရံ၊ တံ ဟေမန္တေ၊ ဂိမ္မေ
 ဝါ ဥပ္ပန္တံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလကာလဘေဒတော ဗဟုဝိတ္တော ဥပ္ပန္တဿ
 “ဥပ္ပတသ္မိံ ကထိနေ ဥပ္ပန္တံ”န္တိ န ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အနေကံသိကတ္တာ ဣမဗ္ဗိ

အတ္တဝိကပ္ပံ ဒဿေတုံ “ဥဗ္ဘတသ္မိံ” ကထိနေတိ ဘိက္ခုနော ကထိနံ ဥဗ္ဘတံ ဟောတိ”တိ။ ဧတ္တာဝတာ သိဒ္ဓေပိ “အဋ္ဌန္တံ မာတိကာနံ အညတရာယာ”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ “မာရယာမီ”တိ ဘိက္ခုနီဝိဘဂေ အာဂတောတိ ဝတ္ထဗျော။ “ဧဝ”န္တိ ဝစနေန ဝစနဘေဒေါ တတ္ထ နတ္ထိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

“ဝိကပ္ပနပဂံ ပစ္ဆိမ”န္တိ ဣဒံ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကတ္တာ ဝုတ္တံ။ “အဓိဋ္ဌာနပဂံ ပစ္ဆိမ”န္တိ အသဗ္ဗသင်္ဂါဟိကံ။ န ဟိ ယတ္ထကံ သံဃာဋီ အဓိဋ္ဌာနပဂံ ပစ္ဆိမံ၊ ဟတ္ထကံ အန္တရဝါသကာဒိ အဓိဋ္ဌာနပဂံ ပစ္ဆိမံ ဟောတိ အဓိဋ္ဌာနဿ ဗဟုဝိတ္ထော။ န ဧဝံ ဝိကပ္ပနာယ ဘေဒေါ တဿာ ဧကဝိတ္ထောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “ဧကောဒသေ အရုဏဂ္ဂမနေ နိဿဂ္ဂိယ”န္တိ အန္တိမံ ဌပေတွာ တတော ပုရိမတရသ္မိန္တိ အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။ အန္တိမံ နာမ အပရကတ္တိကာယ ပဌမာရုဏဂ္ဂမနံ။ တဉ္စိ ကာလတ္တာ နိဿဂ္ဂိယံ န ကရေတိ၊ တေနောဟ အစ္စေကစီဝရသိက္ခာပဒဋ္ဌကထာယံ “ဆဋ္ဌိတော ပဋ္ဌာယ ပန ဥပ္ပန္နံ အနစ္စေက-စီဝရမ္ပိ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ ဌပိတစီဝရမ္ပိ ဧတံ ပရိဟာရံ လဘတိယေဝါ”တိ။ ဣမံယေဝ နယံ သန္ဓာယ “အစ္စေကစီဝရဿ အနတ္တတေ ကထိနေ ဧကောဒသဒိဝသာမိကော မာသော၊ အတ္တတေ ကထိနေ ဧကောဒသဒိဝသာမိကာ ပဉ္စ မာသာ၊ တတော ပရံ ဧကဒိဝသမ္ပိ ပရိဟာရော နတ္ထိ”တိ တတ္ထေဝါဟ။ ဣမသ္မိံ နယေ သိဒ္ဓေ အနစ္စေကစီဝရံ ဒွါဒသာဟေ န လဘတိတိ သိဒ္ဓမေဝ ဟောတိ။ တတော “အနစ္စေကစီဝရေ အနစ္စေကစီဝရသညိ၊ အနာပတ္တိ”တိ၊ ဧတ္ထ အစ္စေကစီဝရသဒိသေ အညသ္မိံ အနဓိဋ္ဌိတေတိ၊ သိဉ္စံ ဟောတိ။ တတ္ထ ပန “ပဉ္စ မာသာ”တိ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒဝစနံ။ ဝဿိကသာဋီကဉ္စ အဝဿိကသာဋီက-ဘာဝံ ပတွာ ဧကောဒသမာသေ ပရိဟာရံ လဘတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဒသာဟာတိက္ကန္တံ နိဿဂ္ဂိယန္တိ ဧတ္ထ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနေ “ဒသာဟပ္ပုဋ္ဌန္တံ ပက္ခအတိရေကပက္ခမာသအတိရေကမာသပုဋ္ဌန္တံ”န္တိ အာဒိဝစနဘေဒေါ ဝိယ၊ န ဣဓ ဝစနဘေဒေါ၊ တသ္မာ သံဝစ္ဆရာတိက္ကန္တမ္ပိ ဒသာဟာတိက္ကန္တမေဝ နာမ၊ တထာ ဒုတိယကထိနေပိ သံဝစ္ဆရဝိပ္ပုဝုတ္တမ္ပိ ရတ္တိဝိပ္ပုဝုတ္တမေဝ၊ တတိယေ သံဝစ္ဆရာ-တိက္ကန္တမ္ပိ မာသာတိက္ကန္တမေဝ နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “အနဓိဋ္ဌိတေ အဓိဋ္ဌိတသညိ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယ”န္တိ ဣဒမေကဿ တိကပါစိတ္တိယဿ အာဒိပဒဒိပနံ။ ယေ နယော အဝိကပ္ပိတေတိ အာဒိသုပိ၊ တသ္မာ ဧတ္ထ အဋ္ဌသု တိကစ္ဆေဒေသု ဧကံ ဝိတ္ထာရေတွာ ဣတရေသံ ဧကေကမာဒိပဒံ ဝိတ္ထာရေတွာ ဒွေ ဒွေ

ဘဂဝတာဝ သမ္ဘိတ္တတ္တာတိ ဗဟူသုပိ တိကစ္ဆေဒေသု သမ္ဘဝန္တေသု ဧကော ဝေ
 ဝုစ္စတိ၊ “အယံ ဝိနယဿ ဓမ္မတာ”တိ ဝဒန္တိ။ ဒုက္ကဋ္ဌဝါရေသု ပန ဧကံ ဒုက္ကဋ္ဌံ
 ဝိတ္တာရေတွာ သေသာနိ သတ္တ တထေဝ သမ္ဘိတ္တာနိ။ တထာ အန္တိမန္တိမော
 ဧကေကော အနာပတ္တိကောဋ္ဌာသောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အနာပတ္တိ အန္တောဒသာဟန္တိ အယံ သင်္ခေပတ္တော—တံ ဒသာဟပရမံ
 ဓာရေတဗ္ဗံ။ တံ အတိရေကစီဝရံ ယထာသကံ အဓိဋ္ဌာနံ အန္တောဒသာဟံ
 အဓိဋ္ဌေတိ ဝါ ဝိကပ္ပေတိ ဝါ ဝိဿန္တေတိ ဝါ အတ္တနော ဓမ္မတာယ
 နဿတိ ဝါ ဝိနဿတိ ဝါ ဥယျတိ ဝါ အညော ဝါ တံ အတ္ထိန္ဒိတွာ
 ဂဏှာတိ ဝိဿာသန္တော ဝါ ဂဏှာတိ ပါစိတ္တိယတော အနာပတ္တိ။
 ဒုက္ကဋ္ဌတော ပန သိယာ အာပတ္တိ သိယာ အနာပတ္တိ သညာဘေဒေန။ အန္တိ-
 မာနံ ပနေတ္ထ ခြိန္တံ ပဒါနံ ဝသေန အနန္တိန္တေ အန္တိန္တသညိ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ။
 အဝိဿာသဂ္ဂါဟေ ဝိဿာသဂ္ဂါဟသညိ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယန္တိအာဒိကာ ဒွေ
 တိကပါစိတ္တိယာ၊ ဒွေ စ ဒုက္ကဋ္ဌာ သမ္ဘိတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧတ္ထ ဟိ ယဒိ
 အန္တောဒသာဟံ အဓိဋ္ဌေတိ၊ ဒသာဟပရမံ အရဏံ အတိက္ကမိတွာ တဿ
 ဒိဝသဘာဂေ အဓိဋ္ဌဟတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အယံ တာဝ ပါဠိဝိနိစ္ဆယော။

အဋ္ဌကထာယံ ပန ဣတော ဂရုကတရာနီတိအာဒိမိ အယံ စောဒနာ-
 ပုဗ္ဗင်္ဂမော ဝိနိစ္ဆယော—ဂဏှိပဒေ ပနဿ ဣတော နိဿဋ္ဌစီဝရဒါနတော
 ဂရုကမ္ပိ ဥတ္တိဒုတိယကမ္ပံ ယထာ အပလောကနေန ကရေန္တိ၊ ဝေဓိဒံ ဥတ္တိယာ
 ကတ္တဗ္ဗမ္ပိ ပကတိဝစနေန ဝုဇ္ဇတိတိ။ ယဒိ ဧဝံ ပရိဝါရေ ကမ္ပဝဂ္ဂဿ အဋ္ဌ-
 ကထာယံ “ဥတ္တိကမ္ပမ္ပိ ဧကံ ဥတ္တိံ ဌပေတွာဝ ကာတဗ္ဗံ၊ အပလောကနကမ္ပာဒိ-
 ဝသေန န ကာတဗ္ဗ”န္တိ ယံ ဝုတ္တံ၊ တေန ဝိရုဇ္ဈေယျ။ တေနေတံ ဝုစ္စတိ
 “တေသံ ဧတံ အနုလောမ”န္တိ၊ တဿာ အနုလောမနယေနေဝ တံ ဝုတ္တံ။
 နိယမံ ပန ယထာ ခြိန္တံ ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထော ဝိနာ ဥတ္တိယာ ဟောတိ၊
 ဧဝံ ခြိန္တံ နိဿဋ္ဌစီဝရဒါနမ္ပိတိ ဝဒါမ၊ တဿာ “အာယသ္မတော ဒေမာ”တိ
 ဝတ္ထု ဝုဇ္ဇတိ။ ကထံ ပနေတံ ဉာတဗ္ဗန္တိ? တဒနုလောမတ္တာတိ။ ဧကေဒေဝေဒံ
 ဥတ္တိကမ္ပံ အပလောကနေနာပိ ကာတံ ဝုဇ္ဇတိတိ သာဓေနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ
 အာစရိယော။ အနုဂဏှိပဒေ ပနေတ္ထ စောဒနံ ကတွာ “ဧတံ သာမိတံ။
 ဥတ္တိကမ္ပံ ဧကံ ဥတ္တိံ ဌပေတွာဝ ကာတဗ္ဗ”န္တိ ပါဠိယာ အာဂတံ သန္ဓာယ
 ဝုတ္တံ၊ ဣဒံ ပန ပါဠိယံ နာဂတံ၊ လေသတော အာဟရိတွာ ဝုတ္တန္တိ ကတွာ
 ဧတံ အပလောကနေနာပိ ဝုဇ္ဇတိတိ။

၄၆၈။ သေ နယောတိ အညေသံ စီဝရေသု ဥပစိကာဒိဟိ ခါယိတေသု မမပိ ခါယိတာနီတိအာဒိ။ “အညေန ကတံ။ ပ။ သာကေ”န္တိ ဝစနတော သမာနဇာတိကံ၊ ကေတ္တဇာတိကဉ္စ တတိယကထိနံ ပဌမသမာနမေဝါတိ သိဒ္ဓိ ဟောတိ။

၄၆၉။ တိစီဝရံ အဓိဋ္ဌာတုန္တိ ဧတ္ထ တိစီဝရံ တိစီဝရာဓိဋ္ဌာနေန အဓိ-
ဋ္ဌာတဗ္ဗယုတ္တကံ။ ယံ ဝါ တိစီဝရာဓိဋ္ဌာနေန အဓိဋ္ဌာတုံ အဝိကပ္ပေတုံ အနု-
ဇာနာမိ။ တဿ အဓိဋ္ဌာနကာလပရိစ္ဆေဒါဘာဝတော သဗ္ဗကာလံ ဣစ္ဆန္တဿ
အဓိဋ္ဌာတုံယေဝ အနုဇာနာမိ။ တံ ကာလပရိစ္ဆေဒံ ကတွာ ဝိကပ္ပေတုံ
နာနုဇာနာမိ။ သတိ ပန ပစ္စယေ ယဒါ တဒါ ဝါ ပစ္စုပ္ပန်တွာ ဝိကပ္ပေတုံ
ဝဋ္ဋတိတိ “အနာပတ္တိ အန္တောဒသာဟံ အဓိဋ္ဌေတိ၊ ငါကပ္ပေတိ”တိ ဝစနတော
သိဒ္ဓိ ဟောတိတိ ဝုတ္တမေတံ။ ဝဿိကသာဠိကံ တတော ပရံ ဝိကပ္ပေတုံယေဝ
နာဓိဋ္ဌာတုံ။ ဝတ္ထုဉ္စိ ကတပရိယောသိတံ အန္တောစတုမာသေ ဝဿာနဒိဝသံ
အာဒိ ကတွာ အန္တောဒသာဟေ အဓိဋ္ဌာတုံ အနုဇာနာမိ။ စတုမာသတော ဥဒ္ဓိ
အတ္တနော သန္တကံ ကတွာ ဌာပိတုကာမေန ဝိကပ္ပေတုံ အနုဇာနာမိတိ အတ္ထော။
သုဂတစီဝရတော ဦးနကန္တိ တိဏ္ဍမ္ပိ စီဝရာနံ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေါ။ “တိစီဝရံ ပန
ပရိက္ခာရစောဠံ အဓိဋ္ဌာတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ ဝါဒေ ပန သတိ တထာရူပပစ္စယေ
ဝဋ္ဋတိ။ ယထာ သတိ ပစ္စယေ ဝိကပ္ပေတုံ ဝဋ္ဋတိတိ သာမိတမေတံ။ ပဂေဝ
အညေန အဓိဋ္ဌာနေန အဓိဋ္ဌာတုံ။ “အန္တောဒသာဟံ အဓိဋ္ဌေတိ၊ ဝိကပ္ပေတိ”တိ
အနိယမတော ဝုတ္တန္တိ သံဃာဠိ၊ ဥတ္တရာသင်္ဂေါ၊ အန္တရဝါသကန္တိ အဓိဋ္ဌိတာန-
ဓိဋ္ဌိတာနံ သမာနမေဝ နာမံ။ “အယံ သံဃာဠိ”တိအာဒိသု”ဟိ အနဓိဋ္ဌိတာ
ဝုတ္တာ။ “တိစီဝရေန ဝိပဝသေယျာ”တိ ဧတ္ထ အဓိဋ္ဌိတာဝုတ္တာ။ သာမန္တဝိဟာရေ
ဝါတိ ဂေါစရဂါမတော ဝိဟာရေတိ ဓမ္မသီရိတ္ထေရော။ ခူရတရေပိ လဗ္ဘတေ-
ဝါတိ အာစရိယော။ အနုဂတ္တိပဒေပိ “သာမန္တဝိဟာရေ ဝါတိ ဒေသနာသီသ-
မတ္တံ၊ တဿ ဌာပိတဋ္ဌာနံ သလ္လက္ခေတွာ ခူရေ ဌာပိတမ္ပိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ။
သာမန္တဝိဟာရော နာမယတ္တ တဒဟေဝ ဂန္ဓာနိဝတ္တိတုံ သက္ကာ။ ရတ္တိဝိပဝါသံ
ရက္ခန္တေန တတော ခူရေ ဌာပိတံ အဓိဋ္ဌာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဧဝံ ကိရ မဟာအဋ္ဌ-
ကထာယံ ဝုတ္တန္တိ။ ကေစိ “စီဝရဝံသေ ဌာပိတံ အညော ပရိဝတ္တိတွာ နာဂဒန္တေ
ဌာပေတိ။ တံ အဇာနိတွာ အဓိဋ္ဌဟန္တဿပိ ရူဟတိ စီဝရဿ သလ္လက္ခိတတ္တာ”တိ
ဝဒန္တိ။ အဓိဋ္ဌဟိတွာတိ ပရိက္ခာရစောဠာဒိဝသေန။ မဟန္တတရမေဝါတိအာဒိ

သဗ္ဗာမိဋ္ဌာနသာဓာရဏလက္ခဏံ။ တတ္ထ ပုန အမိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝါတိ အမိဋ္ဌိတ-
စီဝရဿ ဧကဒေသဘူတတ္တာ။ အနမိဋ္ဌိတဉ္စ၊ အမိဋ္ဌိတဿ အပ္ပဘာဝေန
ဧကဒေသဘူတံ အမိဋ္ဌိတသင်္ချ်မေဝ ဂစ္ဆတိ။ တထာ အမိဋ္ဌိတဉ္စ၊ အနမိဋ္ဌိတဿ
ဧကဒေသဘူတံ အနမိဋ္ဌိတသင်္ချ် ဂစ္ဆတိတိ ဟိ လက္ခဏံ။ န ကေဝလဉ္စေတ္ထ
ဒုဘိယပဉ္စမေဝ၊ တတိယပဉ္စာဒိကမ္ပိ၊ ယထာဟ “အနုဇာနာမိ။ပ။ ဥတုဒ္ဓဋ္ဌာနံ
ဒုဿာနံ စတုဂ္ဂုဏံ သံဃာဋီ။ပ။ ပံသုကူလေ ယာဝဒတ္ထ”န္တိ။

အဝသေသာ ဘိက္ခုတိ ဝက္ခမာနကာလေ နိသိန္နာ ဘိက္ခု။ တသ္မာ
ဝဋ္ဋတိတိ ယထာ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တိစီဝရံ အမိဋ္ဌာတုံ န ဝိကပ္ပေတု”န္တိ
ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌမ္ပိ ဝုတ္တံ၊ န တဿ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေါ ဝုတ္တော၊
န စ သင်္ချာပရိစ္ဆေဒေါ၊ တသ္မာ တိဏိဂိ စီဝရာနိ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ “ဣမာနိ
စီဝရာနိ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌာနိ အမိဋ္ဌာမိ”တိ အမိဋ္ဌဟိတွာ ပရိဘုဉ္စိတုံ ဝဋ္ဋတိတိ
အတ္ထော။ “နိဓာနဗုဒ္ဓမေတ”န္တိ ကထံ ပညာယတိတိ စေ? “တေန ခေါ ပန
သမယေန ဘိက္ခုနံ ပရိပုဏ္ဏံ ဟောတိ တိစီဝရံ၊ အတ္ထော စ ဟောတိ ပရိဿာ-
ဝနေဟိဝိ ထဝိကာဟိဝိ”တိ ၂ဧတသ္မိ ဝတ္ထုသ္မိ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပရိက္ခာရ-
စောဋ္ဌ”န္တိ ၁ အနုညာတတ္တာ။ ဘိက္ခုနန္တ ဧကမေဝ ပရိဿာဝနံ၊ ထဝိကာ ဝါ ဝဋ္ဋတိ၊
န ဒွေ ဝါ တိဏိ ဝါတိ ပဋိက္ခေပါဘာဝတော ဝိကပ္ပနပဂပစ္ဆိမပ္ပမာဏာနိ၊
အဘိရေကပ္ပမာဏာနိ ဝါ ပရိဿာဝနာဒိနိ ပရိက္ခာရာနိ ကပ္ပန္တိတိ သိဉ္စ။ ယဒိ
ဧဝံ “ယန္တုနာဟံ ဘိက္ခုနံ စီဝရေ သီမံ ဗန္ဓေယျံ မရိယာဒံ ဌပေယျ”န္တိ?
ဝစနဝိရောဓောတိ စေ? န၊ အနုသန္ဓိယာ အဇာနနတော၊ ဝိရောဓတော
စ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? စီဝရက္ခန္ဓကေ ၄ ပဌမံ ဂဟပတိစီဝရံ အနုညာတံ၊
တတော ပါဝါရကောသိယကောဇဝကမ္ပလာဒိ။ တတော “တေန ခေါ
ပန သမယေန သံဃဿ ဥစ္စာဝစာနိ စီဝရာနိ ဥပ္ပန္နာနိ ဟောန္တိ။ အထ ခေါ
ဘိက္ခုနံ ဧတဒဟောသိ ‘ကိံ န ခေါ ဘဂဝတော စီဝရံ အနုညာတံ ကိံ အနု-
ညာတ’န္တိ” ဧတသ္မိ ဝတ္ထုသ္မိ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဆ စီဝရာနိ ခေါမ”န္တိ-
အာဒိနာ၆ ကပ္ပိယစီဝရဇာတိ အနုညာတာ၊ န ပန သင်္ချာပမာဏံ။ တတော
“အဗ္ဗသ ဘဂဝါ။ပ။ သမ္မဟုလေ ဘိက္ခု စီဝရေဟိ ဥပ္ပဏ္ဍိတေ သီသေပိ
စီဝရဘိသိံ ကရိတွာ ခန္ဓေပိ စီဝရဘိသိံ ကရိတွာ ကဋိယာပိ စီဝရဘိသိံ
ကရိတွာ အာဂစ္ဆန္တေ၊ ဒိသ္မာန ဘဂဝတော ဧတဒဟောသိ။ပ။ ‘ယေပိ ခေါ
ဘေ ကုလပုတ္တာ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ သီတာလုကာ သီတဘိရုကာ၊ တေပိ

သက္ကောန္တိ တိစီဝရေန ယာမေတံ၊ ယန္တုနာဟံ ဘိက္ခုနံ စီဝရေ သီမံ ဗန္ဓေယျံ
မရိယာဒံ ဌပေယျံ တိစီဝရံ အနုဇာနေယျံ” နှိ^၁ စီဝရံ အနုညာတံ၊ တဉ္စ ခေါ
ဧကမေဝ။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ပန မိစ္ဆာ ဂဟေတွာ ဗဟူနိ ပရိဟရိံသု။ တာနိ နေသံ
အတိရေကဋ္ဌာနေ ဌိတာနိ ဟောန္တိ။ တတော “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ
ဒဿာဟပရမံ အတိရေကစီဝရံ ဓာရေတု” နှိ^၂ အနုညာတံ၊ တေနေတံ
ပညာယတိ။ အတိရေကာနိ ဗဟူနိ စီဝရာနိ တေ ပရိဟရိံသု၊ “တာနိ ဒဿာ-
ဟပရမမေဝ ဓာရေတု အနုဇာနာမိ၊ န တမေဝေက” နှိ^၃ ဝဒန္တေန ယာ ပုဗ္ဗေ
တိစီဝရာမိဋ္ဌာနသင်္ခါတာ စီဝရေ သီမာဗဒ္ဓါ၊ မရိယာဒါ စ ဌပိတု၊ တာယ
သတိပိ တိစီဝရဗာဟုလ္လပရိဟရဏက္ကမော ဒဿိတော ဒိဝသပရိစ္ဆေဒဝသေန။
တတော ပရံ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အတိရေကစီဝရံ ဝိကပ္ပေတု” နှိ^၄
အနုဇာနန္တေန ဝိနာပိ ဒိဝသပရိစ္ဆေဒေန အတိရေကစီဝရပရိဟရဏက္ကမော
ဒဿိတောတိ ဒွေပိ တာနိ နိဓာနမုခါနီတိ သိဒ္ဓံ။ တထာ ပရိက္ခာရစောဋ္ဌာ-
မိဋ္ဌာနမ္ပိ သိယာ၊ အညထာ ဣတရစီဝရာမိဋ္ဌာနာနုဇာနနဝိရောဓေ သိယာ
သီမာမရိယာဒဌပနဝိရောဓတော။ တိစီဝရာမိဋ္ဌာနပညတ္တိယေဝ တိစီဝရ-
မရိယာဒါ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ပါဠေက္ကံ နိဓာနမုခမေတ” နှိ^၅ “ပဌမံ တိစီဝရံ
တိစီဝရာမိဋ္ဌာနေန အမိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ ပုန ပရိဟရိတုံ အသက္ကောန္တေန ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ
ပရိက္ခာရစောဋ္ဌံ အမိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ န တွေဝ အာဒိတောဝ ဣဒံ ဝုတ္တံ” နှိ^၆ ဝုတ္တံ။
“ယထာ တိစီဝရံ ပရိဟရိတုံ အသက္ကောန္တဿ ဝိလာနဿ ဝိပွဝါသသမ္ပတိ
အနုညာဘာ၊ အဝိလာနဿပိ သာသကံသိက္ခာပဒေ၊ တဿ အန္တရသရေ
နိက္ခေပေါ စ၊ တတောပိ သတိ ပစ္စယေ ဆာရတ္တဝိပွဝါသော၊ တတောပိ
အသက္ကောန္တဿ ပစ္စုဒ္ဓါရော၊ ပစ္စုဒ္ဓုဋ္ဌိ အန္တောဒဿာဟေ အမိဋ္ဌာတုံ၊
အသက္ကောန္တဿ ဝိကပ္ပနာ စ အနုညာဘာ။ တထေဝ ဦန္တုမ္ပိ သမ္ပါခါပရမ္ပါခါ-
ဝိကပ္ပနာနံ ပရသန္တကတ္တာ ဝိကပ္ပနပစ္စယေ အသတိ ‘ပရိက္ခာရစောဋ္ဌ’ နှိ^၇
အမိဋ္ဌဟိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဘဂဝတံ အနုညာတံ သိယာ၊ ယတော တဒမိပ္ပါယည
ဧဝံ ဝဒန္တိ” တိ မဟာပစ္စရိယမ္ပိ ဝုတ္တံ။ ပုဗ္ဗေတိအာဒိ “ပါဠေက္ကံ နိဓာနမုခ” နှိ^၈
ဝုတ္တဿ ပယောဂဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ အဗဒ္ဓသီမာယံ ဒုပ္ပရိဟာရန္တိ ဝိကပ္ပနာဒိ-
အက္ခာယ ဥပစာရံ အတိက္ကမိတွာပိ ဂမနသမ္ပဝတော။

ဝဿိကသင်္ခါကာ အနုတိရိတ္တပ္ပမာဏာတိ တဿာ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒဿ
ဝုတ္တတ္တာ ဝုတ္တံ။ ပစ္စုတ္တရဏမ္ပိ အမိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝါတိ “ဣဒံ ဘန္တေ အမှာကံ
သေနာသနဿ ဥပရိ အတ္ထရိတဗ္ဗ” နှိ^၉ အာဒိနာ ဒိန္နံ နာမိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ “ဣဒံ

တုမှာက”န္တိ ဝိန္တံ သယံ အဓိပ္ပေတံဝ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော။ “သင်္က” အဓိပ္ပိတံ အဓိပ္ပိတမေဝ ဟောတိ၊ န ပုန ပစ္စုဒ္ဓရိယတိ ကာလပရိစ္ဆေဒါဘာဝ-
တော”တိ လိခိတံ။ “ဧကဝစနေနပိ ဝဇ္ဇတိတိ အပရေ”တိ ဝုတ္တံ။ ဘေသဇ္ဇ-
နဝကဗ္ဗမာတာပိတုအာဒိနံ အတ္ထာယာတိတ္ထေ “ဇုမိနာ ဘေသဇ္ဇံ စေတော-
ပေဿာမိ၊ ဇုဒံ မာတုယာ ဒဿာမိ”တိ ဌပေန္တေန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ “ဇုဒံ
ဘေသဇ္ဇဿ၊ ဇုမံ မာတုယာ’တိ ဝိဘဇန္တေန အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ နတ္ထိတိ အပရေ”တိ
ဝုတ္တံ။ “သကဘာဝံ မောစေတွာ ဌပနံ သန္ဓာယာဟာ”တိ လိခိတံ။

“ပုန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗန္တိ အယံ သင်္ဂီတိတော ပဋ္ဌာယ အာဂတအဋ္ဌကထာ-
ဝါဒေါ။ တတော ပရံ အာစရိယာနံ တတ္ထ တတ္ထ ယုတ္တိဝိစာရဏာ”တိ
ဝုတ္တံ။ ပမာဏစီဝရဿာတိ ပစ္ဆိမပ္ပမာဏဿ။ ခွေ စီဝရာနီတိ သဟ
ဥတ္တရာသင်္ဂေန။ သေ နယောတိ ပမာဏယုတ္တေသု ယတ္ထ ကတ္တစိတိအာဒိ-
နယောဝ။ “တံ အတိက္ကာမယတော ဆေဒနက”န္တိ ဝစနတော ဥတ္တရိ
ပဋိသိဒ္ဓံ၊ တတော ဟေဋ္ဌာ အပ္ပဋိသိဒ္ဓတ္တာ ဝဇ္ဇတိ။ တတ္ထ သိယာ— တိစီဝရဿ
ပစ္ဆိမပ္ပမာဏံ ဝိသုံ သုတ္တေ နတ္ထိတိ၊ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ သိက္ခာကရဏီယေဟိ သိဒ္ဓတ္တာ။
ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? “ပရိမဏ္ဍလံ နိဝါသေဿာမိ၊ ပါရုပိဿာမိ၊ သုပ္ပဋိစ္ဆန္တော
အန္တရသရေ ဂမိဿာမိ”တိ ဝစနတော ယတ္ထကေန ပမာဏေန ပရိမဏ္ဍလတာ၊
သုပ္ပဋိစ္ဆန္တတာ စ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တက္ကမေန သမ္ပဇ္ဇတိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တေသံ
ဝသေန ပစ္ဆိမပ္ပမာဏန္တိ သိဒ္ဓံ၊ တဉ္စ ခေါ မုဋ္ဌိပဉ္စကောဒိ ယထာဝုတ္တမေဝ
ဝုစ္စတေ။ တေနောဝါဟ လေသံ ဌပေတွာ “ဝိသုံ သုတ္တေ နတ္ထိ”တိ။

အဝိစေတ္တ အဓိပ္ပေတံ၊ တထာပိ န သမေတိယေဝါတိ အတ္ထော၊ ဟသ္မာ
“ယဒိ”တိအာဒိသမ္ပန္နော အဉ္စါ ဝုတ္တော။ ယသ္မာ ပရိစ္ဆိန္တော သမေတိ စ။
ဇုတရေသု ပန ဧကစ္စသ္မိံ အာစရိယဝါဒေ နေဝ ပရိစ္ဆေဒေါ အတ္ထိ။ ဧကစ္စသ္မိံ
န ပုဗ္ဗာပရံ သမေတိတိ သမ္ပန္နော။ အဓိဋ္ဌာနံ အဓိဋ္ဌာနမေဝ၊ ပရိဘောဂ-
ကာလေ ပန အရဇိတံ န ဝဇ္ဇတိ။ ဇုဒံ သဗ္ဗံ တိစီဝရေ ဧဝ။ ဇုမဿ ပန
သိက္ခာပဒဿ အယံ သင်္ခေပဝိနိစ္ဆယော— အနတ္တတေ ကထိနေ ဟေမန္တာနံ
ပဌမဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ အတ္တတေ ကထိနေ ဂိမှာနံ ပဌမဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ
ဥပ္ပန္နစိဝရံ သန္ဓာယ “နိဋ္ဌိတစိဝရသ္မိ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ။

တ္ထောဟ— “ရဇကေဟိ ခောဝါပေတွာ သေတံ ကာရာပေန္တဿာပိ
အဓိဋ္ဌာနံ အဓိဋ္ဌာနမေဝါ”တိ ဝစနတော အရဇိတေပိ အဓိဋ္ဌာနံ ရူဟတိ၊ တေန

သူစိကမ္ဘံ ကတွာ ရဇိတွာ ကပ္ပမိန္ဒြိံ ဒတွာ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗန္တိ နိယမော န ကာတဗ္ဗောတိ? ဝုစ္ဆတေ၊ ကာတဗ္ဗောဝ ပတ္တော ဝိယ အဓိဋ္ဌိတော။ ယထာ ပုန သေတဘာဝံ၊ တဗ္ဗဘာဝံ ဝါ ပတ္တော အဓိဋ္ဌာနံ န ဝိဇဟတိ၊ န စ ပန တာဒိသော အဓိဋ္ဌာနံ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ဧဝမေတံ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ။ “ယတော ပဋ္ဌာယ ပရိဘောဂါဒယော ဝဋ္ဌန္တိ၊ တတော ပဋ္ဌာယ အန္တောဒဿာဟေ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒန္တိ။

အဝိသေသေန ဝုတ္တဝစနန္တိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ အဓိဋ္ဌေတိ၊ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗံ ဝိကပ္ပေတိတိ ဧဝံ သဝိသေသံ ကတွာ အဝစနံ “န ဝိကပ္ပေတု”န္တိ ဣမိနာ ဝိရုဋ္ဌံ ဝိယ ဒိဿတိ။ ဣဒါနိ ဣဒံ အဓိဋ္ဌာနဝိကပ္ပနနယပဋိဗဋ္ဌံ ခန္ဓကံ၊ ပရိဝါရဉ္စ မိဿေတွာ ပကိဏ္ဏကံ ဝုစ္ဆတိ— ခန္ဓကေ တာဝ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တိစိဝရံ အဓိဋ္ဌာတု န ဝိကပ္ပေတု၊ ဝဿိကသာဠိကံ ဝဿာနံ စာတုမာသံ အဓိဋ္ဌာတု တတော ပရံ ဝိကပ္ပေတု”န္တိ အာဒိံ ဝုတ္တံ။ ပရိဝါရေ “န နဝ စိဝရာနိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ၊ န နဝ စိဝရာနိ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနိ”တိ ၂၊ “ဒသကေ ဒသ၊ ဧကာဒသကေ ဧကာဒသ စိဝရာနိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ၊ န ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနိ”တိ ၃ စ အနေကက္ခတ္တံ ဝစနေန သုဋ္ဌ၊ ဒဋ္ဌံ ကတွာ “သဗ္ဗာနိ စိဝရာနိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ၊ န ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနိ”တိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ ဥဘောပိ တေ ဝိရုဋ္ဌါ ဝိယ ဒိဿန္တိ၊ ခန္ဓကေ ဧဝ စ “ဝဿိက-သာဠိကံ ဝဿာနံ စာတုမာသံ အဓိဋ္ဌာတု တတော ပရံ ဝိကပ္ပေတု”န္တိ ဝုတ္တံ။ တဒဋ္ဌကထာယံ “ဝဿိကသာဠိကာ အနုတိရိတ္တပ္ပမာဏာ နာမံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တနယေနေဝ စတ္တာရော ဝဿိကေ မာသေ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ၊ တတော ပရံ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဣဒဉ္စ ဝိရုဋ္ဌံ ဝိယ ဒိဿတိ အညမညံ ဟေမန္တေ ပစ္စုဒ္ဓါရသမ္ဘဝတော၊ ဝဿာနေ ဝိကပ္ပနာသမ္ဘဝတော စ။ တထာ ဣဓ “အနာပတ္တိ အန္တောဒဿာဟံ အဓိဋ္ဌေတိ ဝိကပ္ပေတိ”တိ ဝစနပ္ပမာဏတော သဗ္ဗတ္ထ ဝိကပ္ပနာယ အပ္ပဋိသိဒ္ဓဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ? အဋ္ဌကထာဝစနံ ပရိဝါရဝစနေန ဝိရုဋ္ဌံ ဝိယ ဒိဿတိ၊ န ဟိ ဝိရုဋ္ဌံ တထာဂတာ ဘာသန္တိ၊ တသ္မာ အဋ္ဌကထာနယောဝေတ္ထ ပဋိသရဏံ၊ ယေန သဗ္ဗမ္ပိ တံ ဧကရသံ ဟောတိ။ ပရိဝါရဋ္ဌကထာယဉ္စ ဝုတ္တံ “န ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနိတိ အဓိဋ္ဌိတကာလ-တော ပဋ္ဌာယ န ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနိ”တိ ၁။ တိစိဝရာနိ အဓိဋ္ဌိတကာလတော ပဋ္ဌာယ၊ ဝဿိကသာဠိကာဒိနိ စ အတ္တနော အတ္တနော အဓိဋ္ဌာနခေတ္တေန အကာမာ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနိတိ အတ္တော၊ အဝသေသပါဠိ၊ အတ္တော စ ဣဓ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တော၊ တသ္မာ သဗ္ဗမ္ပေတံ ဧကရသန္တိ။

၁-ဝိ ၃-၄၁၁-ဝိဋ္ဌေ။

၂-ဝိ ၅-၂၄၅-ဝိဋ္ဌေ။

၃-ဝိ ၅-၂၄၉-ဝိဋ္ဌေ။

၄-ဝိ-ဋ္ဌ ၂-၂၃၁-ဝိဋ္ဌေ။

၅-ဝိ ၄-၁၀၁-ဝိဋ္ဌေ။

ဝဇီရ-ဋီ ၁-၁၅—န-၃-သ

ဧတ္တာဟ— ယဒိ ဧဝံ “နဝ စိဝရာနိ နာမိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ”တိ စ ဝတ္တဗ္ဗံ။
 ဝိကပ္ပိတကာလတော ပဋ္ဌာယ ဟိ နာမိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိတ်? ဧတ္ထ ဝုစ္ဆတေ— “တိစိဝရံ
 အမိဋ္ဌာတုံ န ဝိကပ္ပေတုံ။ပ။ ပရိက္ခာရစောဠံ အမိဋ္ဌာတုံ န ဝိကပ္ပေတုံ”န္တိ
 ဧတ္ထ သဗ္ဗတ္ထ အမိဋ္ဌာနေ ပဋိသေဓာဒဿနတော၊ ဝိကပ္ပနာယ အဒဿနတော
 စ “တတော ပရံ”န္တိ ခြိသေဝ ပရိစ္ဆေဒဒဿနတော စ “နဝ စိဝရာနိ
 အမိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ၊ န ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနိ စေဝ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အပရော နယော—
 အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တိစိဝရံ အမိဋ္ဌာတုံ အကာမာ။ ကသ္မာ? ကာလေ ဥပ္ပန္နံ
 အနမိဋ္ဌဟန္တဿ ကာလာတိက္ကမေ အာပတ္တိသမ္ဘဝတော၊ အကာလေ ဥပ္ပန္နံ
 အနမိဋ္ဌဟန္တဿ ဒသာဟာတိက္ကမေ အာပတ္တိသမ္ဘဝတော စ။ တတ္ထ ယံ ကာလေ
 ဥပ္ပန္နံ အပ္ပဟောန္တေပိ ဒသာဟေ ကာလာတိက္ကမေ အာပတ္တိကရံ၊ တံ နိဿဇ္ဇန-
 ကာလေ “ဣဒံ မေ ဘန္တေ အတိရေကစိဝရံ ဓာရိတံ နိဿဂ္ဂိယံ၊ ဣမာဟံ သံဃ-
 သာ”တိအာဒိနာ နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ဣတရံ ယထာပါဠိမေဝ။ တတ္ထ ပဌမနယော
 “ယော ပန ဘိက္ခု အတိရေကစိဝရံ ဓာရေယျ နိဿဂ္ဂိယ”န္တိ ဣမာယ ပဌမ-
 ပညတ္တိယာ ဝသေန ဝုတ္တော၊ ဒုတိယော အနုပညတ္တိယာ ဝသေန ဝုတ္တော။

ယထာ စ နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗဝတ္ထုမှိ အသတိ ယထာပါဠိ အဝတွာ ကေဝလံ
 အာပတ္တိ ဧဝ ဒေသေတဗ္ဗာ၊ ယထာ စ ဝဿိကသာဠိကနိဿဇ္ဇနေ ကေဝလံ
 ပရိယိဋ္ဌမတ္တေ ယထာပါဠိ အဝတွာ ယထာသမ္ဘဝံ နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ တထာ
 ဣဒမ္ပိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယထာ သံဝစ္ဆရာတိက္ကန္တံ အတိရေကစိဝရံ “ဒသာဟာ-
 တိက္ကန္တံ”မိစ္ဆေဝ ဝုစ္ဆတိ။ သံဝစ္ဆရဝိပ္ပဝုတ္တတိစိဝရံ၊ မာသာတိက္ကန္တံ “ရတ္တိဝိပ္ပ-
 ဝုတ္တ”န္တိ စ “ဆာရတ္တဝိပ္ပဝုတ္တ”န္တိ စ ဝုစ္ဆတိ၊ တထာ ဣဒမ္ပိ “ဒသာဟာတိ-
 က္ကန္တံ”မိစ္ဆေဝ ဝုစ္ဆတိတိ ဧကေ၊ တသ္မာ သိဒ္ဓမိဒံ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ
 တိစိဝရံ အမိဋ္ဌာတုံ အကာမာ”တိ၊ တထာ အကာမာ န ဝိကပ္ပေတုန္တိ အတ္ထော။
 ဣစ္ဆာယ ဟိ သတိ “ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ ဝိပ္ပဝါသသုခတ္ထံ ဝိကပ္ပနာယ ဩကာသော
 ဒိန္နော ဟောတိ၊ ဒသာဟာတိက္ကမေ စ အနာပတ္တိ”တိ ဝစနတော ဝိကပ္ပေတုံ
 အနုဇာနာမိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တထာ ဝဿိကသာဠိကာ အကာမာ အမိဋ္ဌာတုံ
 ဒသာဟာတိက္ကမေ အာပတ္တိသမ္ဘဝတော။ ကိဗ္ဘကံ ကာလန္တိ စေ? ဝဿာနံ
 စာတုမာသံ၊ ဣစ္ဆာယ ပန သတိ ဥဒ္ဓိယေဝ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗံ။ “သဗ္ဗတ္ထ ဝိကပ္ပနာယ
 အပ္ပဋိသိဒ္ဓဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ “အတ္ထာပတ္တိ ဟေမန္တေ
 အာပဇ္ဇတိ၊ နော ဝိမော၊ နော ဝသေ”တိ စ ဝုတ္တံ၊ တေန ဝုတ္တံ အဋ္ဌကထာယံ
 “တတော ပရံ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာ”တိ။

တကြာယံ ဝိစာရဏာ — ကဒါ ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗာ၊ ကဒါ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာ၊ ကိဇ္ဈတ္တယသ္မာ “တတော ပရံ” နှိ ဝုတ္တံ၊ ဟေမန္တဉ္စ ပတ္တမတ္တေ သာ အဓိဋ္ဌာနံ ဝိဇဟတိ၊ တသ္မာ “ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ” တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ အဓိဋ္ဌာနဿ နတ္ထိတာယ၊ အထ “အန္တောစာတုမာသေ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာ” တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ “တတော ပရံ ဝိကပ္ပေတု” နှိ ဟိ ဝုတ္တန္တိ? ဧတ္ထ ဧကစ္စေ ဝဒန္တိ “ဝတ္တဗ္ဗမေတ” နှိ။ ယထာ ပရိဝုတ္တပရိဝါသော၊ စိက္ခမာနတ္တော စ သန္တော နိဋ္ဌိတေသုပိ ပရိဝါသမာနတ္တဒိဝသေသု၊ တထာ နိဋ္ဌိတေသုပိ အဓိဋ္ဌာနဒိဝသေသု သာဓိဋ္ဌာနမေတန္တိ ဧကေ။ အဋ္ဌကထာစရိယာနံ ဣဒံ သန္နိဋ္ဌာနံ “ကတ္တိကပုဏ္ဏမဒိဝသေ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ ပါဠိပဒဒိဝသေ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာ” တိ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ ပရိဝါရဋ္ဌကထာယံ “ကတ္တိကပုဏ္ဏမာသိယာ ပစ္စိမေ ပါဠိပဒဒိဝသေ ဝိကပ္ပေတွာ ဌပိတံ ဝသိကသာဠိကံ နိဝါသေန္တော ဟေမန္တေ အာပဇ္ဇတိ။ ကုရုန္တိယံ ပန ‘ကတ္တိကပုဏ္ဏမဒိဝသေ အပစ္စုဒ္ဓရိတွာ ဟေမန္တေ အာပဇ္ဇတိ’ တိ ဝုတ္တံ၊ တမ္ဗိ သုဝုတ္တံ။ ‘စာတုမာသံ အဓိဋ္ဌာတုံ၊ တတော ပရံ ဝိကပ္ပေတု’ နှိ ဟိ ဝုတ္တ” နှိ။ တတ္ထ ကုရုန္တိနယော ပစ္စာ ဝုတ္တတ္တာ သာရတော ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ န ပုရိမော။ နိဝါသေန္တော ဟိ ဂိမှေပိ ဩရေနဒ္ဓမာသံ အာပဇ္ဇတိ ဝေ။ ဣဓ စ “အတ္တာပတ္တိ ဟေမန္တေ အာပဇ္ဇတိ၊ နော ဂိမှေတိ ဝုတ္တ” နှိ ကုရုန္တိဝစနဿာယမတ္တော ဒိဿတိ။

“ကတ္တိကပုဏ္ဏမဒိဝသေ အပစ္စုဒ္ဓရိတွာ တသ္မိ” ယေဝ ဒိဝသေ အဝိကပ္ပေန္တော ပစ္စိမပါဠိပဒဒိဝသေ အပစ္စုဒ္ဓါရပစ္စယာ ဒုက္ကဋ် အာပဇ္ဇတိ၊ န၊ အဝိကပ္ပနပစ္စယာ ဒဿာဟပရိဟာရသန္တတော” တိ ကာရဏမေကေ ဝဒန္တိ။ ဧဝံ သတိ ဟေမန္တေ ပတ္တမတ္တေ အဓိဋ္ဌာနံ ဝိဇဟတိတိ အာပဇ္ဇတိ၊ တဉ္စ အယုတ္တံ။ အဓိဋ္ဌာနဉ္စ “အညဿ ဒါနေန ။ ပ။ ဆိဒ္ဓဘာဝေနာတိ ဣမေဟိ နဝဟိ ကာရဏေဟိ ဝိဇဟတိ” တိ၊ ဝုတ္တံ၊ န “အဓိဋ္ဌာနခေတ္တာတိက္ကမေန ဝါ” တိ။ အသာဓာရဏတ္တာ န ဝုတ္တန္တိ စေ? န၊ “ဆိဒ္ဓဘာဝေနာ” တိ န ဝတ္တဗ္ဗဿင်္ဂတော၊ ဆိဒ္ဓဘာဝေန ပန တိစိဝရဿေဝ သဗ္ဗဋ္ဌကထာသု အဓိဋ္ဌာနဝိဇဟနဿ ဝုတ္တတ္တာ။ တသ္မာ ဟေမန္တဿ ပဌမဒိဝသေ အပစ္စုဒ္ဓါရပစ္စယာ ဒုက္ကဋ် အာပဇ္ဇတိ၊ န ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ အဝိကပ္ပနပစ္စယာ။ “ဝိကပ္ပေတု” နှိ ဝစနတော တတော အဓိဋ္ဌာနံ န ဝိဇဟတိတိ ပညာယတိ။ န ဟိ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာသိယာ ပစ္စိမေ ပါဠိပဒဒိဝသေ အဝိကပ္ပေတွာ ဟေမန္တေ အာပဇ္ဇတိတိ ဝုတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယော၊ ယသ္မာ တံ အပစ္စုဒ္ဓါရပစ္စယာ ဒုက္ကဋ် ဟေမန္တဿ ပဌမအရဏက္ခဏေ ဝေ အာပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ “ကတ္တိကပုဏ္ဏမဒိဝသေ အပစ္စုဒ္ဓရိတွာ” တိ ဝုတ္တံ။ ပစ္စုဒ္ဓဋ် ပန ဟေမန္တေ

ဒဿာဟပရိဟာရံ လဘတိ။ “ဒဿာဟေ အပ္ပဟောန္တေ စိဝရကာလံ နာတိက္ကာ-
မေတဗ္ဗာ”တိ ဟိ ဝုတ္တံ၊ တဉ္စ ခေါ သမယေ ဥပ္ပန္နံ စေ၊ နာသမယေ။ တထာ စ
သာမိတံ အပစ္စုဒ္ဓရံ န နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ၊ နော စ တံ ပရိဒဟိတံ၊ တသ္မာ
ကတ္တိကပုဏ္ဏမဒိဝသေ ဧဝ ပစ္စုဒ္ဓရဏဉ္စ ဝိကပ္ပနဉ္စ ကတ္တဗ္ဗန္တိ သိဒ္ဓိ၊ ဧဝ စ ယထာ
အဘိရေကစိဝရံ ဒဿမေ ဒိဝသေ ဝိကပ္ပေန္တေန ဒဿာဟပရမံ ဓာရိတံ ဟောတိ၊
အန္တောဒဿာဟေ စ ဝိကပ္ပိတံ ဟောတိ၊ တထာ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာယ
ဝိကပ္ပေန္တေန ဝဿာနံ စာတုမာသံ အဓိဋ္ဌိတဉ္စ ဟောတိ၊ တတော ပရံ အနာ-
ပတ္တိခေတ္တေ ဧဝ ဝိကပ္ပနာ စ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧတ္တာဝတာ အတ္ထိ
ဝိကပ္ပနာခေတ္တေ အဓိဋ္ဌာနံ၊ အဓိဋ္ဌာနခေတ္တေ စ ဝိကပ္ပနာတိ ဒိပိတံ ဟောတိ။
အညထာ “အတ္တာပတ္တိ အဓိဋ္ဌာနေ အာပဇ္ဇတိ၊ အနဓိဋ္ဌာနေ အာပဇ္ဇတိ။
အတ္တာပတ္တိ ဝိကပ္ပနာယ အာပဇ္ဇတိ၊ အဝိကပ္ပနာယ အာပဇ္ဇတိ”တိ ဒုကေသု
ဒွေ ဒုကာနိ ဝတ္တဗ္ဗာနိ သိယံ။ တတ္ထ ပဌမဒုကေ ပဌမပဒံ သမ္ဘဝတိ။ ဝိကပ္ပန-
ခေတ္တေ ဟိ ဝဿိကသာဠိကာဒိနံ အဓိဋ္ဌာနေ ဝိနယာတိသာရဒုက္ကဋ်
အာပဇ္ဇတိ။ ဧတေနော ဒုတိယဒုက္ကဋ်ဿ ဒုတိယပဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အနဓိဋ္ဌာ-
နေ အာပဇ္ဇတိတိ နတ္ထိ။ အန္တောဒဿာဟေ အနာပဇ္ဇနတော၊ ဝိကပ္ပနာဒိ-
သမ္ဘဝတော စ ဝိကပ္ပနာယ အာပဇ္ဇတိတိ နတ္ထိ သဗ္ဗတ္ထ ဝိကပ္ပနာယ အပ္ပဋိ-
သိဒ္ဓတ္တာ၊ တသ္မာ တာနိ ဒုကာနိ “န လဗ္ဘန္တိ”တိ န ဝုတ္တာနိ။ ဧတ္တာဟ— ယာ
သာ “အတ္တာပတ္တိ ဟေမန္တေ အာပဇ္ဇတိ”တိ၊ ဝစနပ္ပမာဏတော ဒုက္ကဋ်ပတ္တိ
သာမိတာ၊ သာ သဗ္ဗိစ္စ အပစ္စုဒ္ဓရန္တဿ ယုဇ္ဇတိ၊ အသတိယာ စေ၊ ကဉ္စိ၊
အနာပတ္တိ။ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာယ ပစ္စုဒ္ဓရံ သဗ္ဗိစ္စ အဝိကပ္ပယတော ဒုက္ကဋ်နေ
သဟ ပုနဒိဝသေ နိဿဂ္ဂိယံ၊ အသတိယာ အဝိကပ္ပယတော နိဿဂ္ဂိယမေဝ
ဇ္ဇေ ပဌမပညတ္တိယာ။ ယံ ပန ဝုတ္တံ မာတိကာဌကထာယံ၊ “ဝဿိကသာဠိကာ
ဝဿာနမာသာတိက္ကမေနာပိ၊ ကဏ္ဍပဋိစ္ဆာဒိ အာဗာဓဝုပသမေနာပိ
အဓိဋ္ဌာနံ ဝိဇဟတိ၊ တသ္မာ သာ တတော ပရံ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာ”တိ၊ တေနော
ဝိရုဇ္ဈတိ၊ န ကေဝလံ ဇ္ဇဒမေဝ၊ “တတော ပရံ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာ”တိ
အဋ္ဌကထာဝစနဉ္စ ဝိရုဇ္ဈတိ။ တတော ပရံ နာမ ဟိ ဟေမန္တံ၊ တတ္ထ စေ
ပစ္စုဒ္ဓါရော၊ “ဝဿိကသာဠိကာ ဝဿာနမာသာတိက္ကမေနာပိ”တိအာဒိ န
ယုတ္တံ အဓိဋ္ဌာနာဘာဝေန ပစ္စုဒ္ဓါရဘာဝတော။ အဝိရောဓော စ ဇ္ဇန္တိတဗ္ဗော၊
တသ္မာ “ပစ္စုဒ္ဓရဏံ ဝတ္တမတ္တ”န္တိဝါဒေါ ဧတ္တာပိ သမ္ဘဝတိတိ စေ၊ န၊
ဣရုန္တိဝစနဝိရောဓတော။ တတ္ထ ဟိ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာယ ပစ္စုဒ္ဓါရော ဝုတ္တော၊

တသ္မာ ဝဿာနဒိဝသတ္တာ သာမိဋ္ဌာနာဝသာ ပစ္စုဒ္ဓရိယတိတိ န ပစ္စုဒ္ဓါရော
 ဝတ္တမတ္တံ၊ တသ္မာ “တတော ပရ”န္တိ ယာဝ ပုဏ္ဏမာ အဓိပ္ပေတာ သိယာ။
 ယထာ စာယံ ဝိကပ္ပေါ၊ တထာ “ဝဿာနမာသာတိက္ကမေနာပိ အာဗာဓ-
 ဝူပသမေနာပိ”တိ ဣဒမ္ပိ အဝဿံ ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗတာယ ဝုတ္တံ သိယာ။ ဧဝံ
 သတိ ဣဒ သမန္တပါသာဒိကာယ တဒဝစနေန သမေတိ။ အညထာ ဣပေ တံ
 ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာတိ ယထာဝုတ္တောဝ ဝိမိ ဧတ္ထ သမ္ဘဝတိ၊ ကိဉ္ဇာပိ သမ္ဘဝတိ၊
 ဒုဝိညာပယဿ ပန လောကဿ သုဝိညာပနတ္ထံ ဝုတ္တာ။ ယသ္မာ ပန သာ
 ဝဿာနာတိက္ကမေန အဓိဋ္ဌာနံ ဝိဇဟတိ၊ ဟေမန္တပဌမာရုဏေ စ အပစ္စုဒ္ဓါရ-
 ပစ္စယာ ဒုက္ကဋ္ဌာ သာမိတာ၊ တသ္မာ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာယမေဝ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ
 ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာ၊ အဝိကပ္ပိတာယ “နိဿဂ္ဂိယာပဇ္ဇနမေဝါ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဧတ္တာ-
 ဝတာပိ သန္တောသံ အကတွာ ဝိနိစ္ဆယော ပရိယေသိတဗ္ဗော။ ဟောတိ စေတ္ထ—

“ဧဝံ အဘာဝံ ဝိနယဿ ပါဠိ၊
 ဘိန္တံ အဘိန္တု တဒတ္ထယုတ္တိံ။
 ဝိညာတုကာမေန တဒတ္ထဝိညု၊
 ပရိယေသိတဗ္ဗာ ဝိနယေ ဝိညာယာ”တိ။

“တုယံ ဂဏှာဟိ”တိ ဝုတ္တေ ဝိနာပိ “မယံ ဂဏှာမိ”တိ ဝစနေန သုဒိန္တံ
 ဟောတိ။ ဣတရော စေ အဓိဝါသေတိ၊ တေနာပိ သုဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ၊ နော
 စေ အဓိဝါသေတိ၊ ဒေန္တေန သုဒိန္တံ။ တံ ပန ဝတ္ထု န ကဿမိ ဟောတိ။ တထာ
 “မယံ ဂဏှာမိ”တိ ဝဒတိ၊ သာမိကော စေ အဓိဝါသေတိ၊ ဝိနာပိ “ဂဏှာဟိ”တိ
 ဝစနေန သုဂ္ဂဟိတံ။ နော စေ အဓိဝါသေတိ၊ သာမိကဿေဝ တံ၊ န ဟိ
 တဿေတံ ဝိနယကမ္မန္တိ ဧတ္ထ ဝိနယကမ္မဿတ္တာယ စေ ဂဏှာတိ၊ န ဝဇ္ဇတိ။
 န ကေဝလံ အတ္တနော အတ္တာယ ဂဟိတံ၊ ပုန တဿပိ ဒေတိ၊ ဝဇ္ဇတိတိ စ။
 တထာ အနပေက္ခော ဟုတွာ ပရဿ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ပုန တေန ဒိန္တံ ဝါတဿ
 ဝိဿာသန္တော ဝါ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ ဝဇ္ဇတိ။ တတ္ထာပိ ဝိနယကမ္မဝသေန န ဝဇ္ဇတိတိ
 ဧကေ။ တေ ဧဝ “မဟန္တံ ဝါ ခုဒ္ဒကံ ကရေတိ”တိ ဧတ္ထ “တိစိဝရေ ဒီဃတော
 ဝိဒတ္ထိ အနတိက္ကမိတွာ ဆိန္ဒိတွာ ကရေတိ၊ ဧဝံ သေသေသုပိ”တိ ဝဒန္တိ။ ဧဝ-
 ရူပေသု ဌာနေသု ပေါရာဏာစရိယာနံ ကထာမဂ္ဂံ သုဋ္ဌ၊ အာစရိယကုလသေ-
 ဝနာယသဉ္စာနိတွာ တေန သံသန္တိတွာ သတော သမ္ပဇာနော ဟုတွာ သောတူ-
 နန္တံ စိတ္တံ အဝိမောဟေတွာ ကထေတဗ္ဗံ။ ဧသာ အမှာကံ အာယာစနာ။

ပဌမကထိနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဥဒေါသိတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၇၁။ သန္တရုတ္တရေန ဇနပဒစာရိကံ ပက္ခမန္တိ။ ကသ္မာ? ကိဉ္ဇာပိ “န ဘိက္ခဝေ သန္တရုတ္တရေန ဂါမော ပဝိသိတဗ္ဗော၊ ယော ပဝိသေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ခ-
ဋဿာ”တိ ပဌမံ ဝုတ္တံ။ ပစ္ဆာ ပန “ပဋိမေ ဘိက္ခဝေ ပစ္စယာ သံဃာဋီယာ
နိက္ခေပါယ၊ ဥတ္တရာသင်္ဂဿ၊ အန္တရဝါသကဿ နိက္ခေပါယ ဂိလာနော ဝါ
ဟောတိ၊ ဝဿိကသင်္ကေတံ ဝါ၊ နဒီပါရံ ဂန္တံ ဝါ၊ အဂ္ဂဋ္ဌရတ္တိဝိဟာရော ဝါ၊
အတ္တတကထိနံ ဝါ ဟောတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ၊ အဋ္ဌကထာယမ္ဗိဿ “ပဉ္စသု
ပေတေသု အဂ္ဂဋ္ဌရတ္တိ ဧဝ ပမာဏံ။ ဂုတ္တေ ဧဝ ဟိ ဝိဟာရေ နိက္ခိပိတွာ ဗဟိ
ဂန္တံ ဝဋ္ဋတိ၊ နာဂုတ္တေ”တိ ဝုတ္တတ္တာ အပညတ္တေပိ ကထိနေ “တေ ဘိက္ခု
အဂ္ဂဋ္ဌရတ္တိဝိဟာရေ ဌပေထာ”တိ ဝတွာ သဘာဂါနံ ဟတ္ထေ စိဝရံ နိက္ခိပိတွာ
သန္တရုတ္တရေန ဂါမပ္ပဝေသေ လဒ္ဓကပ္ပိယာ ဇနပဒစာရိကံ ပက္ခာမိသုတိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၄၇၂။ အဝိပ္ပဝါသသမ္ပုတိန္တိ အဝိပ္ပဝါသတ္ထံ၊ ဝိပ္ပဝါသပစ္စယာ ယာ အာပတ္တိ၊
တဒဘာဝတ္ထံ ဝါ သမ္ပုတိ ခါတုန္တိ အတ္ထော။ တတော ပဋ္ဌာယ ဝဋ္ဋတိ။
ကိတ္တကံ ကာလံ ဝဋ္ဋတိတိ? မာသံ ဝါ အတိရေကံ ဝါ ယာဝ ဂမနေ သဉ္ဇဿာဟော၊
တာဝ ဝဋ္ဋတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ရရနိက္ခေပံ ကရောန္တေန ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗ”န္တိ။ ပုန သမ္ပု-
တိ ခါနကိစ္စံ နတ္ထိတိ သစေ ဒွါဒသန္တံ ဝဿာနံ အဇ္ဈယေန အညော ရောဂေါ
ဟောတိ၊ ဝဋ္ဋတိ၊ ဥပသမ္ပဒကမ္ပံ ဝိယ ယာဝဇီဝံ ကောသမ္ပုတိ ဝဋ္ဋတိတိ စ။

“ကတံ ဝါ ဟောတိ”တိ အာဒိ ဣမသ္မိံ သိက္ခာပဒေန ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ကသ္မာ? ကရဏ-
ပလိဗောဓေ ဥပစ္စန္တေပိ အနဓိဋ္ဌိတစိဝရတော ဝိပ္ပဝါသပစ္စယာ အာပတ္တိယာ
အသမ္ဘဝတော၊ ဘသ္မာ “နိဋ္ဌိတစိဝရသ္မိန္တိ ဘိက္ခုနော စိဝရံ အဓိဋ္ဌိတံ ဟောတိ”တိ
ဧတ္တကမေဝ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ စေ? န၊ တဒါယတ္တတ္တာ။ အဓိဋ္ဌာနဉ္စိ ကရဏပလိဗောဓဿ
နိဋ္ဌာပနာယတ္တံ၊ တသ္မာ “ကတံ ဝါတိ အာဒိ ဝုတ္တံ”န္တိ စ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ကတန္တိ
ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တမေဝ။

၄၇၃-ဂ။ အဝိပ္ပဝါသလက္ခဏဝတ္ထာပနတ္ထန္တိ ဧတ္ထ “အန္တောဂါမေ စိဝရံ
နိက္ခိပိတွာ အန္တောဂါမေ ဝတ္တဗ္ဗ”န္တိ အာဒိဝစနတော အဝိပ္ပဝါသလက္ခဏံ
ဝတ္ထာပိတံ၊ တဗ္ဗိပရိတနယေန ဝိပ္ပဝါသလက္ခဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဂါမော ကျေ-
ပစာရောတိ အာဒိပိပနဌပေတွာ သတ္ထံ၊ ရုက္ခမူလံ၊ အဇ္ဈောကာသဉ္စ သေသေသု
ပရိက္ခေပါပရိက္ခေပဝေသေန ကျေပစာရနာနုပစာရတော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယသ္မာ

ပန သတ္တံ ဒုဝိဓံ နိဝိဋ္ဌံ၊ အနိဝိဋ္ဌဉ္စ၊ တေသု အနိဝိဋ္ဌံ ဧကကုလဿ ဝါ နာနာကုလဿ ဝါ အပရိက္ခိတ္တမေဝ ဟောတိ၊ နိဝိဋ္ဌံ သိယာ ပရိက္ခိတ္တံ၊ သိယာ အပရိက္ခိတ္တံ၊ ဣသ္မာ တတ္ထ ပရိက္ခေပပါဒိဝသေန အဒဿေတွာ အတ္တန္တရဝသေန ဝုတ္တော။ တထာ အဇ္ဈောကာသေ။ ရုက္ခမူလေ ဆာယာဝသေန။ အညထာ “သတ္ထောဧကူပစာရော နာနူပစာရော”တိအာဒိ ဥဒ္ဓေသဝိရောဓော သိယာ ဝိဘဓေ အဒဿိတတ္တာ၊ တသ္မာ သတ္တဿ ပုရတော စ ပစ္ဆတော စ သတ္တန္တရ၊ ပဿတော စ ဧကန္တန္တရန္တိ အယမေကူပစာရော၊ တတော ပရံ နာနူပစာရော။ ဟထာ ရုက္ခမူလဿ ယတ္ထ မဇ္ဈိန္ဒကေ ကာလေ ဆာယာ ဖရတိ၊ အယံ ဧကူပစာရော။ ဣတရော နာနူပစာရော။ ဣသ္မာ? တတ္ထ ဟိ ပရိက္ခေပေါ အပ္ပမာဏံ။ ဆာယာဝ ပမာဏံ။ အဇ္ဈောကာသဿ ပါဠိယံ ဝုတ္တောဝ။ “သတ္တာဒိနံ ဧကကုလသန္တကဝသေန ဧကူပစာရတာ”တိ လိခိတံ၊ ဣသ္မာ နိဝေသနေ၊ ဥဒေါသိတေ စ ဝုတ္တပရိစ္ဆေဒေါဝ အနာဒိသူတိ ကတွာ သံခိတ္တံ။ တတော ပရံ ခေတ္တဓညကရဏအာရာမဝိဟာရေသု ပန ပရိက္ခိတ္တာပရိက္ခိတ္တ-ပဒံ ပန ဥဒ္ဓန္တံ သတ္တဝိဘဓေန အဓိကာရဿ ပစ္စိန္တတ္တာ။ “နာနာဂဗ္ဘာ”တိအာဒိဝစနံ ပန အသမ္ဘဝတော ခေတ္တဓညကရဏအာရာမေသု န ဥဒ္ဓန္တံ၊ ဝိဟာရေ သမ္ဘဝန္တမ္ပိ တတ္ထ ပစ္စိန္တတ္တာ န ဥဒ္ဓန္တံ။ ဣလံ ဝုစ္စတိ သာမိကော၊ တသ္မာ “ဧကကုလဿ နာနာကုလဿာ”တိ ဣမိနာ ဂါမာဒိနံ ဖုဋ္ဌသန္တံ စီဝရနိက္ခေပဋ္ဌာနာနံ သာဓာရဏာ သာဓာရဏဘာဝံ ဒီပေတိ။ အဇ္ဈောကာသဿ ပန အသမ္ဘဝတော န ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ပနေတ္ထ ဧကကုလဿ၊ နာနာကုလဿ စ အပရိက္ခိတ္တေသု ဂါမာဒိသု ပရိဟာရဝိသေသော ကိဉ္ဇာပိ နတ္ထိ၊ ပရိက္ခိတ္တေသု ပန အတ္ထိ၊ တသ္မာ ဧကနာနာကုလဂ္ဂဟဏံ၊ ဧကနာနူပစာရဂ္ဂဟဏဉ္စ သာတ္ထကန္တိ ဝေဇိတဗ္ဗံ။ တတ္ထပိ အယံ ဝိသေသော—သတ္ထေ၊ ရုက္ခမူလေ စ ကုလဘေဒတောဝ ဘေဒေါ၊ နောပစာရဘေဒတော။ အဇ္ဈောကာသေ ဥပစာရဘေဒတော စ၊ သော ပန ပါဠိယံ န ဒဿိတောတိ။ “တံ ပမာဏံ အတိက္ကမိတွာ”တိ ဝစနတော အာကာသေပိ အစုတေယျရတနပ္ပမာဏေ ဒေါသော နတ္ထိ”တိ ဝဒန္တိ။

၄၇၉။ “သဘာ”တိ ဣတ္ထိလိင်္ဂံ။ “သဘာယ”န္တိ နပုံသကလိင်္ဂံ၊ တေန ဝုတ္တံ “လိင်္ဂဗျတ္တနုယေနာ”တိ။ နပုံသကလိင်္ဂဒဿနတ္ထံ ကိရ “သဘာယ”န္တိ ပဇ္ဇတ္တဝသေန နိဋ္ဌိဋ္ဌံ၊ တဿ အနုပယောဂတ္တာ “ဒွါရမူလ”န္တိပိ။ အတ္တနော နိက္ခိတ္တဋ္ဌာနေ အနိက္ခိတ္တတ္တာ ဝိသိဟတ္ထပါသော န ရက္ခတိ၊ ယသ္မိံ သရေ စီဝရံ နိက္ခိတ္တံ ဟောတိ၊ တသ္မိံ သရေ ဝတ္ထဗ္ဗံ။ “သဘာယေ ဝါ ဝတ္ထဗ္ဗံ ဒွါရမူလေ ဝါ၊

ဟတ္ထပါသာ ဝါ န ဝိဇဟိတဗ္ဗ”န္တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ “ဟတ္ထပါသေယေဝ အရုဏံ ဥဋ္ဌပေတဗ္ဗ”န္တိ နိယမိတတ္တာ ဇာနိတုံ န သက္ကာတိ စေ? အန္တောဃရေ န သက္ကာ၊ တထာ တထာ ဝုတ္တတ္တာ၊ တသ္မာ “ယုတ္တိ ပမာဏ”န္တိ ဝုတ္တံ။ အယမတ္ထော အဋ္ဌကဏာယမ္ပိ ပကာသိတော၊ ပုနပိ ခုဒ္ဒကဂါမေ သဗ္ဗသာဓာရဏဂါမဒ္ဓါရဝသေန။ သစေ တဿ ဒ္ဓါရဒ္ဓယံ ဟောတိ၊ မဇ္ဈေ စ သရသဘာယံ၊ ယတ္ထိစ္ဆတိ၊ တတ္ထ ဝသိတဗ္ဗ”န္တိ။

၄၇၀-၁-၉။ ယာနိ နိဝေသနာဒိနိ ဂါမသင်္ချံ န ဂစ္ဆန္တိ၊ တာနိ နိဝေသနာဒိနိတိ အဓိပ္ပေတာနိ။ အဇ္ဈောကာသေ အပရိသင်္ဂိတမ္ပိ စီဝရံ အတိရေကသတ္တဗ္ဗန္တရေ နိက္ခိတ္တံ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ၊ ဧတ္ထ အန္တောသီမတာ န ရက္ခတိ၊ သတ္ထေ ပန ရက္ခတိ။ “နဒီပရိဟာရော စ လဗ္ဘတိ”တိ ဝစနတော ဥဒကုက္ခေပသီမာယံ ပရိဟာရော လဗ္ဘတိတိ သိဒ္ဓိ။ သာမန္တပိဟာရော စေ ဧကသီမော၊ စီဝရံ န နိဿဂ္ဂိယံ။

ဣဒါနိ—

“ဆိန္နံ ဓုတင်္ဂံ သာသင်္ဂ-သမ္ပတော သန္တရုတ္တရံ။

အစီဝရဿာနာပတ္တိ၊ ပစ္စုဒ္ဓါရာဒိသိဒ္ဓိတော”တိ—

ဣဒံ ပကိဏ္ဍကံ၊ တတ္ထာယံ စောဒနာပုဗ္ဗင်္ဂမော ဝိနိစ္ဆယော—ဧကစိ “ဒိဂုဏံ သံဃာဋီ”န္တိ ဝစနတော “ဧကစိကာ သံဃာဋီပိ နာမိဋ္ဌာတဗ္ဗာ။ သစေ အဓိဋ္ဌာတိ န ရဟတိ”တိ ဝတ္တာ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာနမ္ပိ ဒိဂုဏမေဝ သံဃာဋီ ငတ္တာ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ၊ တေ ဣမိနာ သုတ္တလေသေန သညာပေတဗ္ဗာ။ ဘဂဝတာ ဟိ “ဆိန္နကံ သံဃာဋီ ဆိန္နကံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ဆိန္နကံ အန္တရဝါသက”န္တိ ပဌမံ အနုညာတံ။ တတော “အညတရဿ ဘိက္ခုနော တိစီဝရေ ကရိယမာနေ သဗ္ဗံ ဆိန္နကံ နပ္ပဟောတိ။ ခွေ ဆိန္နကာနိ ဧကံ အတ္ထိန္နကံ နပ္ပဟောတိ။ ခွေ အတ္ထိန္နကာနိ ဧကံ ဆိန္နကံ နပ္ပဟောတိ”တိ ဣမသ္မိ ဝတ္ထုသ္မိ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အန္ဓာဓိကမ္ပိ အာရောပေတု”န္တိ ၂ အနုညာတံ၊ တသ္မာ ဧကစိကာပိ သံဃာဋီ ဝဇ္ဇတိတိ သိဒ္ဓိ။ ယာ ဆိဇ္ဇမာနာ နပ္ပဟောတိ၊ တဿာ ကုတော ဒိဂုဏတာတိ။ အဋ္ဌကဏာယမ္ပိဿ ဝုတ္တံ “အန္ဓာဓိကမ္ပိ အာရောပေတုန္တိ အာဂန္တကပတ္တမ္ပိ ဒါတုံ။ ဣဒံ ပန အပ္ပဟောနကေ အာရောပေတဗ္ဗံ။ သစေ ပဟောတိ၊ အာဂန္တကပတ္တံ န ဝဇ္ဇတိ၊ ဆိန္နိတဗ္ဗမေဝါ”တိ ၃။ ကထိနံ ပန ဆိန္နကမေဝ ဝဇ္ဇတိ အာဝေဏိကလက္ခဏတ္တာ၊ “ဆိန္နကံ ဒိဂုဏံ နပ္ပဟောတိ”တိ ဝစနာဘာဝတော စာတိ သန္တိဋ္ဌာနမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ။

ဓုတင်္ဂန္တိ အနုပသမ္ပန္နာနံ တေစီဝရိကဓုတင်္ဂါဘာဝတော တိစီဝရေနေဝ တေစီဝရိကောတိ။ တေသံ အဓိဋ္ဌာနာဘာဝတော “အဓိဋ္ဌိတေနော” တိ ဝတ္ထုဗ္ဗိ ဟောတူတိ စေ? န၊ ဓုတင်္ဂဘေဒေန ဝိရောဓပ္ပသင်္ဂတော။ စတုတ္ထစီဝရသာဒိယနေန ဟိ ဓုတင်္ဂဘေဒေါ၊ န တိစီဝရဝိပ္ပဝါသေန၊ နာပိ အတိရေကစီဝရသာဒိယနေန၊ နာပိ အတိရေကစီဝရဓာရဏေန။ ယသ္မာ ပန ဘိက္ခုနံယေဝ ဘဂဝတာ အဓိဋ္ဌာနဝသေန နဝ စီဝရာနိ အနုညာတာနိ၊ ဇာတိဝသေန စ ဝုတ္တာနိ၊ န ဧဝံ အနုပသမ္ပန္နာနံ။ တသ္မာ တေသံ စီဝရနိယမာဘာဝါ န တံ ဓုတင်္ဂံ အနုညာတံ ဂဟဋ္ဌာနံ ဝိယ၊ တသ္မာ တဿ သမာဒါနဝိဓာနေ အဝစနတော စ သန္တိဋ္ဌာနမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗိ။

သာသင်္ကသမ္ပတောတိ ကင်္ခါဝိတရဏီယံ သာသင်္ကသိက္ခာပဒေ ဝိသုံ အင်္ဂါနိ န ဝုတ္တာနိ။ “သေသမေတ္ထ စီဝရဝဂ္ဂဿ ဒုတိယသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗ” န္တိ ဝုတ္တံ၊ န စ ပနေတံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ရတ္ထိဝိပ္ပဝါသော စတုတ္ထံ အင်္ဂံ၊ ဣဓ ဆာရတ္ထဝိပ္ပဝါသော၊ အယမေတ္ထ ဝိသေသောတိ၊ တသ္မာ အင်္ဂသာမညတော၊ သမ္ပုတိသာမညတော စ သာသင်္ကသိက္ခာပဒမေဝ ဝေန္တိ။ ဣဒံ နိပ္ပဒေသံ၊ တံ သပ္ပဒေသံ မာသပရမတ္တာ။ တတ္ထ ဗဟိဂါမေပိ ဂါမသီမံ ဩက္ကမိတွာ ဝသိတွာ ပက္ကမန္တဿ အနာပတ္တိ၊ ဣဓ န တထာ၊ ဣဓ အနန္တရေ အနန္တရေ အရုဏုဂ္ဂမနေ နိဿဂ္ဂိယံ၊ တတ္ထ သတ္တမေတိ အယံ ဣမေသံ ဦန္တံ ဝိသေသော။ အင်္ဂါနိ ပန စီဝရနိက္ခေပင်္ဂသမ္ပတ္တိတော ဝိပရိယာယေန၊ ဣဓ ဝုတ္တနယေန စ သိဒ္ဓတ္တာ န ဝုတ္တာနိ။ တာနိ ကာမံ န ဝုတ္တာနိ၊ တထာပိ စတုတ္ထမင်္ဂံ ဝိသေသိတဗ္ဗိ၊ န ပန ဝိသေသိတံ။ ကိံကာရဏာ? ဣဓ ဝုတ္တနိဿဇ္ဇနက္ကမေန နိဿဇ္ဇေတွာ အာပတ္တိဒေသနတော၊ တတ္ထာပန္နာပတ္တိဝိမောက္ခဒီပနတ္ထံ။ သံဝစ္ဆရဝိပ္ပဝုတ္တမ္ပိ ရတ္ထိဝိပ္ပဝုတ္တမေဝ၊ ပဂေဝ ဆာရတ္ထံ ဝိပ္ပဝုတ္တံ။ ဧဝံ သန္တေပိ တတ္ထ ယထာဝုတ္တအင်္ဂသမ္ပတ္တိယာ သတိ တတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗိ။ ဟေမန္တေ ဝါ ဝိမေ ဝါ နိဿဇ္ဇတိ စေ? ဣဓ ဝုတ္တနယေနာပိ နိဿဇ္ဇိတုံ ဝဇ္ဇတိတိ ဣပနတ္ထံ စတုတ္ထံ အင်္ဂံ န ဝိသေသိတန္တိ နော တက္ကောတိ အာစရိယော။ မာသာတိက္ကန္တဗ္ဗိ စီဝရံ “ဒသာဟာတိက္ကန္တ” န္တိ ဝတွာ နိဿဋ္ဌမေဝ။ ဒွယေန ဦနမာသံ ဟုတွာ “ဒသာဟာတိက္ကန္တ” န္တိ ဝတွာ မာသာတိက္ကန္တန္တိ ဧကေ။ တထာပိ သစေ ပစ္စာသာစီဝရံ ဟောတိ၊ နိဿဂ္ဂိယံ “ဒသာဟာတိက္ကန္တ” န္တိ ဝတွာ၊ မူလစီဝရံ ပန “မာသာတိက္ကန္တ” န္တိ ဝတွာ နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗိ။

“သန္တရုတ္တရ” နှိ ဝါ “သံဃာဋီ” နှိ ဝါ “စီဝရ” နှိ ဝါ ကိံ တိစီဝရံ၊ ဥဒါဟု အညဗ္ဗိတိ။ ကိဉ္ဇေတ္ထ—ယဒိ တိစီဝရမေဝ ပဋိသိဒ္ဓိ၊ ပရိယာပန္နဝသေန အတ္ထိန္ဒ- စီဝရန္တုန္ဒနဓောဝါပနဝိညတ္တိအာဒိဝိရောဓော။ အထ အညဗ္ဗိ၊ “နိဋ္ဌိတစီဝရသ္မိ” နှိ ဝေမာဒိနာ ဝိရောဓောတိ? ဝုစ္စတေ—န နိယမတော ဝေဒိတဗ္ဗံ ယထာသမ္ဘဝံ ဂဟေတဗ္ဗတော။ တထာ ဟိ “စီဝရံ နိက္ခိပိတွာ သန္တရုတ္တရေန ဇနပဒစာရိကံ ပက္ကမန္တိ” တိ ဝေမာဒိသု တိစီဝရမေဝ။ “န ဘိက္ခဝေ သန္တရုတ္တရေန ဂါမော ပဝိသိတဗ္ဗော၊ သန္တရုတ္တရပရမံ တတော စီဝရံ သာမိတဗ္ဗံ” နှိ ၂ ဝေမာဒိသု ယံကိဉ္ဇိ၊ တထာ သဂုဏ် ကတွာ သံဃာဋီယော ဒါတဗ္ဗော၊ နိဝါသနံ ဒါတဗ္ဗံ၊ သံဃာဋီ ဒါတဗ္ဗော၊ ဟန္တ တေ အာဝုသော သံဃာဋီ၊ ဒေဟိ မေ ပဋိန္တိအာဒိသု။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “သဗ္ဗဉ္ဇိ စီဝရံ သံဃာဋီတဋ္ဌေန ‘သံဃာဋီ’ တိ ဝုစ္စတိ” တိ ၂။ တထာ “နိဋ္ဌိတစီဝရသ္မိ” နှိ ဧတ္ထာပိတိ ဧကေ။ အန္တောသမယေ ဟိ ယာဝဒတ္ထံ စီဝရံ အနုညာတံ၊ တံ သဗ္ဗံ ကရိယမာနံ ကဒါ နိဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆိဿတိ၊ တသ္မာ တိစီဝရမေဝါတိ ဧကေ။ အစီဝရဿာနာပတ္တိ ပစ္စုဒ္ဓါရာဒိသိဒ္ဓိတောတိ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောဘိ? ဥဒေါသိတသိက္ခာပဒဿ နိပ္ပယောဇနဘာဝပ္ပသင်္ဂတော တိစီဝရဝိပ္ပဝါသေ တေစီဝရဿ အာပတ္တိတိ ဧကေ။ တတ္ထေတံ ဝုစ္စတိ န ဟောတိ အာပတ္တိ ပစ္စုဒ္ဓါရာဒိသိဒ္ဓိတော။ “အနာပတ္တိ အန္တောအရုဏေ ပစ္စုဒ္ဓရတိ၊ ဝိဿဇ္ဇေတိ” တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ အညထာ ပစ္စုဒ္ဓရန္တဿ၊ အန္တော- အရုဏေ ဝိဿဇ္ဇေန္တဿ စ ယာဝ အညော နာမိဋ္ဌာတိ၊ တာဝ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ ယထာဝုတ္တနယေန။ အညထာ သတ္တပ္ပန္နရေန ဝိပ္ပဝါသဿာတိ ဝိပ္ပဝါသတော ယထာရုတံယေဝ သတိ ဝိပ္ပဝါသေ ဝိပ္ပဝါသတော အဝိပ္ပ- ဝါသေ သတိ အဝိပ္ပဝါသတောတိ။

ဥဒေါသိတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတော။

၃-တတိယကထိနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၉၇။ နပ္ပဟောတိတိ လာမကပရိစ္ဆေဒံ န ပါပုဏာတိ၊ တေနေဝ တိစီဝရဿ မုဉ္ဇိပဉ္ဇကာဒိလာမကပရိစ္ဆေဒေါ တာဝ ဝုတ္တော။ စီဝရေ ပစ္စာသာ စီဝရပစ္စာသာ။ တေနေတံ ဒိပေတိ—တံ စီဝရံ ပစ္စာ လဟူ ဝါမာ ဝါ၊ ယာဝ သာ ပစ္စာသာ ဆိဇ္ဇတိ၊ တာဝ ဣဒံ မူလစီဝရံ ဌပေတုံ အနုဘာနာမိတိ။ “စီဝရပစ္စာသာ” တိ မရိယာဒတ္ထေ နိဿက္ကဝစနံ၊ ဘုမ္မတ္ထေ ဝါပစ္စတ္တဝစနံ ကတံ။

၄၉၉၊၅၀၀။ နိဋ္ဌိတစီဝရသ္မိံ။ ပ။ စီဝရာသာဝါ ဥပန္နိန္ဒာတိအာဒိမှိတိသု
 စီဝရေသုအညတရံ ကတံ ဟောတိ။ သေသာ အတ္ထိ၊ ရက္ခတိ။ စီဝရပလိဗောဓဿ
 ဥပစ္ဆေဒေ၊ ဥပ္ပတသ္မိန္ဒ ကထိနေ သမယေ ဝါ ဟေမန္တဿ သမယေ ဝါ
 အကာလစီဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ခိပ္ပမေဝ ကာရေတဗ္ဗံ။ သတိ ပါရိပူရိယာ ပစ္စာသာ
 န ရက္ခတိ၊ အသဘိ နတ္ထိ စေ ပစ္စာသာ၊ န ရက္ခတိ။ “အနတ္တတေ ကထိနေ
 ဧကာဒသမာသေ ဥပ္ပန္နံ”န္တိ ဝစနတော အပရကတ္တိကာ အတ္ထဟေ ဝါ
 အနတ္တတေ ဝါ သမယောဝ။ ဟေမန္တော သိယာ သမယော အတ္တတေ၊ သိယာ
 အသမယော အနတ္တတေ။ တတော ပရံ ဧကံသတော အသမယော ဝါတိ။
 “အာဒိဿ ဒိန္နံ”န္တိ ဣဒံ ဣဒေ အလဗ္ဘမာနမ္ပိ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန ဝုတ္တံ ဘိက္ခုနီနံ
 ဂုတိယနိဿဂ္ဂိယေ သေသံ အကာလစီဝရံ ဝိယ။ တတ္ထ ဟိ ဘိက္ခုနိသံဃဿ
 “သမ္ပတ္တာ ဘာဇေန္တိ”တိ ဧဝံ အာဒိဿ ဒိန္နမေဝ “အကာလစီဝရံ
 ကာလစီဝရံ”န္တိ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ဘာဇေန္တိယာ နိဿဂ္ဂိယံ။ တထာ ဟံ တတ္ထ
 ယထာ “အကာလစီဝရံ နာမ အနတ္တတေ ကထိနေ ဧကာဒသမာသေ
 ဥပ္ပန္နံ၊ အတ္တတေ ကထိနေ သတ္တမာသေ ဥပ္ပန္နံ”န္တိ ဣဒံ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန
 ဝုတ္တံ၊ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ။ ယဒိ ဧဝံ “ဧကပုဂ္ဂလဿ ဣဒံ တုယံ ဒမှိတိ ဒိန္နံ”န္တိ ဣဒံ
 ကိမတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ န ဟိ တံ ဘာဇနိယန္တိ စေ? အဘာဇနိယသာမညတော
 ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယထာ သံဃဿ အာဒိဿ ဒိန္နံ အတ္တတကထိနေဟိ ဧဝံ
 ဘိက္ခုဟိ အဘာဇနိယတ္တာ အကာလစီဝရံ နာမ ဇာတံ၊ ဧဝံ ပုဂ္ဂလိကမ္ပိ
 ဣတရေဟိတိ အတ္ထော။ ဧဝံ သန္တေပိ ကဿစိ သိယာ “အာဒိဿ ဒိန္နမ္ပိ
 ဒသာဟမေဝ ပရိဟာရံ လဘတိ”တိ။ တဿေတံ ပါဠိကံ။ ပဌမကထိနေ
 “နိဋ္ဌိတစီဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနာ ဥပ္ပတသ္မိံ ကထိနေ”တိ ဣဒဉ္စိ နိရတ္ထကန္တိ။ အနုဗ္ဗ-
 တသ္မိမ္ပိ ဟိ ကထိနေ ဒသာဟပရမမေဝ ဓာရေတဗ္ဗန္တိ ဝိညာတတ္တာ အနာ-
 ဒိဿ ဒိန္နမေဝ သန္တာယေတံ ဝုတ္တံ သိယာတိ စေ? ဧဝံ သန္တေပိ အနာဒိဿ
 ဒိန္နမ္ပိ အနတ္တတကထိနာနံ အပရကတ္တိကာယ ဒသာဟမေဝ ပရိဟာရံ လဘတိ
 “နိဋ္ဌိတစီဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနာ ဥပ္ပတသ္မိံ ကထိနေ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။ အာမန္တာတိ စေ?
 “အနတ္တတေ ကထိနေ ဧကာဒသမာသေ ဥပ္ပန္နံ”န္တိ ဝစနေန ဝိရုဇ္ဈတိ၊ တဿာ
 ယထာဝုတ္တနယေနဝေတ္ထ သဒ္ဓိဋ္ဌာနံ ဂန္တဗ္ဗံ။

အနုဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တံ “ပဌမသိက္ခာပဒေ သဗ္ဗစီဝရာနံ ယာဝဒတ္ထစီဝရဝသေန
 ကထိနမာသတ္တန္တရေ ဒသာဟာတိက္ကမေပိ အနာပတ္တိ ပရိဟာရဿ ဒိန္နတ္တာ။

ယထာ ကထိနမာသဗ္ဗန္တရေ အာဒိဿ ဝိန္နမကာလစီဝရံ ကာလစီဝရ-
ပရိဟာရမေဝ လဘတိ၊ တထာ ဣတရမာသေပိ လဘတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
တသ္မာ ဧဝံ ‘နိဋ္ဌိတစီဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနာ ဥပ္ပတသ္မိံ ကထိနေ ဘိက္ခုနော
ပနေဝ စီဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျာ’တိအာဒိနာ သိက္ခာပဒေ သိဗ္ဗေပိ အနတ္တတကထိနာနံ
ပစ္စိမကတ္တိကမာသံ အနုဇာနန္တေန ‘အကာလစီဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျာ’တိ ဝုတ္တံ။
ဧဝံပိ အဝုတ္တေ အကာလစီဝရံ နာမ ‘အနတ္တတေ ကထိနေ ဧကာဒသမာသေ
ဥပ္ပန္နန္တိ န သက္ကာ ဝတ္တု။ ဧဝံပိ ဝစနတော အနတ္တတကထိနာနံ အတ္တတ-
ကထိနာနံ ဝိယ သဗ္ဗစီဝရာနံ ပစ္စိမကတ္တိကမာသေ ဒသာဟာတိက္ကမေ နိဿဂ္ဂိယံ
န ဟောတိ”တိအာဒိ။

ဘိယျောပိ ဧဝံ ဝုတ္တံ— ယံ ပန မယာ “ပဌမကထိနေ ဒသာဟပရမံ
အတိရေကစီဝရံ ဓာရေတဗ္ဗ”န္တိ အနုညာတံ၊ တမ္ပိ ကထိနမာသတော
ဗဟိ ဥပ္ပန္နမေဝ၊ န အန္တောတိ အယမတ္ထော ဒိပိတော ဟောတိ။
ကထံ? အတိရေကစီဝရဿ ဒသာဟပရိဟာရတော ဥဒ္ဓိ အာပဋ္ဌိတဗ္ဗာပတ္တိံ
“နိဋ္ဌိတစီဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနာ ဥပ္ပတသ္မိံ ကထိနေ”တိ အနုပညတ္တိယာ ကထိန-
ဗ္ဗန္တရေ ဝါရေတွာ တတော ဥဒ္ဓိ ဥပ္ပန္နေသု ဒသာဟာတိက္ကမေ အာပဋ္ဌိ-
တဗ္ဗာပတ္တိံ ဣဒိနာ သိက္ခာပဒေန ဝါရေတုံ “အကာလစီဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျာ”တိ-
အာဒိ ဝုတ္တံ။ တေန “ကာလေပိ အာဒိဿ ဝိန္နံ၊ ဧတံ အကာလစီဝရံ နာမာ”တိ
ဝစနတော ကထိနဗ္ဗာရတော ဥဒ္ဓိ ဒသာဟပရိဟာရံ န လဘတိတိ ဒိပိတံ
ဟောတိ၊ တေဟိ သဗ္ဗိံ ပုန ကထိနဗ္ဗာရတော ဥဒ္ဓိ ပဉ္စ ဒိဝသာနိ လဘတိတိ
ပသင်္ဂေါပိ “နိဋ္ဌိတစီဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနာ ဥပ္ပတသ္မိံ ကထိနေ ဘိက္ခုနော ပနေဝ
အကာလစီဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ပ။ ခိပ္ပမေဝ ကာရေတဗ္ဗ”န္တိ အကာလစီဝရဿ
ဥပ္ပတ္တိကာလံ နိယမေတွာ ဝုတ္တတ္တာ နိဝါရိတော ဟောတိ၊ တဒုဘယေန
ကထိနဗ္ဗန္တရေ ဥပ္ပန္နစီဝရံ ကထိနဗ္ဗာရတော ဥဒ္ဓိ ဧကဒိဝသမ္ပိ ပရိဟာရံ
န လဘတိတိ သိဒ္ဓိံ ဟောတိ။ ဧဝံ အပရေ ဝဒန္တိတိ။

ပုနပိ ဝုတ္တံ— အာစရိယာ ပန ဧဝံ ဝဒေယျ၊ “နိဋ္ဌိတစီဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနာ ဥပ္ပ-
တသ္မိံ ကထိနေ ဘိက္ခုနော ပနေဝ အကာလစီဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျာ”တိ ဧတ္ထ “နိဋ္ဌိ-
တစီဝရသ္မိံ ဘိက္ခုနာ ဥပ္ပတသ္မိံ ကထိနေ”တိ ဝဒန္တော ဧဝံ ဝိညာပေတိ “တ္ထေ-
န္တရေတိက္ကန္တမ္ပိ အကာလစီဝရာနံ ဥပ္ပတ္တိ အဘာဝ”န္တိ။ ကသ္မာ ပန ပဒဘာဇနေ
ဝိတ္ထာရိတာနိတံ? ဝုစ္စတေ— ဣဒံ သိက္ခာပဒံ အဓိဋ္ဌာနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ကိန္တု ပဌမေ
ဒသာဟံ အနုဇာနိတွာ တသ္မိံ အပ္ပဟောန္တေ သစေ ပစ္စာသာ အတ္တိ၊ တမေဝ
ဝဓေတွာ မာသံ အနုဇာနန္တော ဣမမ္ပိ အတ္ထဝိသေသံ ဒိပေတိ အကာလစီဝရံ

နာမ သမ္ပုဒိဘူတေန ဘာဇေတဗ္ဗန္တိဝိ ဝိပေတိ။ တံ ပန “အာကင်္ခမာနေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗ”န္တိ ဣဒိနာ သိက္ခာပဒေန ဝဍေတွာ ဂုတ္တန္တိ၊ တဿာ တိဏိဝိ ပဒဘာဇနေ ဝိတ္တာရိတာနီတိ။

“ဒိပ္ပမေဝ ကာရေတဗ္ဗန္တိ ဒဿဟာ ကာရေတဗ္ဗ”န္တိ ဣဒံ ပန ပဟောနက-
ဘာဝေ ပုရိမသိက္ခာပဒလက္ခဏေနာတိ ဝိပေတုံ ဂုတ္တံ၊ တဿာ “ဧဝံ သီဃန္တိ ဝါ
လဟုန္တိ ဝါ”တိအာဒိနာ အဝတွာ “ဒဿဟာ”တိ ဂုတ္တံ။ အတ္တတကထိနဿ
ဧဝံ ဟောတု၊ အနတ္တတေ ပန ကထိနေ ကထန္တိ ဂုတ္တေ အနတ္တတဿ
ပဋိက္ခေပတံ ဒဿေတိတိ ဂုတ္တော အပဿန္တော ဝိဃာတံ အာပဇ္ဇေတိတိ။
ဧကတိံသေ အဗျဏ္ဍုမနေ နိဿဂ္ဂိယန္တိ မဟန္တေနပိ ပစ္စာသာစီဝရေန သဟ
ဃဋ္ဌိတမ္ပိ တဗ္ဗာဝံ အနုပတိတွာ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ သတိ ပစ္စိမပ္ပမာဏ-
သမ္ဘဝေ၊ အသတိ န ဟောတိ၊ ပုန ဃဋ္ဌိတေ ဟောတိ၊ အညေန ဃဋ္ဌိတေန န
ဟောတိ။ ဆိန္တံ အညဝတ္ထု ဟောတိ။ ပုဗ္ဗပရိစ္ဆေဒံ အတိက္ကန္တံ ဃဋ္ဌိတံ ပုန
အညပရိစ္ဆေဒံ လဘတိတိ ဧကေ၊ ဥပပရိက္ခိတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ အညတရသ္မိ
ဂဏ္ဍိပဒေ ပန “သံဃဿ ဝါ ဣဒံ အကာလစီဝရန္တိ ဥဒ္ဓိဿ ဒိန္နံ”န္တိ ဧတ္ထ
သံဃဿ ဒိန္နေ အာပတ္တိ နာမ နတ္ထိ၊ ‘သောတဿ ရဟော’တိအာဒိသု ဝိယ
ပဒုဒ္ဓါရေန ဂုတ္တံ၊ တဿ လာဘံ သန္ဓာယာတိ စေ? သံဃတော ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇေ-
ယျာဘိ အနေန သိဒ္ဓတ္တာ အဓိကမေဝါ”တိ စ “သံဃော စီဝရာနိ လဘိဿတိ
ဂဏော ဝါ”တိအာဒိနာပိ ပါဌော အတ္ထိ”တိ စ ဂုတ္တံ။ ဂဏ္ဍိပဒေ ဧကသလ္လတ္ထံ
ပန မယာ သဗ္ဗံ လိဒိတံ၊ သုဠာ ဝိစာရေတွာ ကထေတဗ္ဗံ။

တတိယကထိနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ပုရာဏစီဝရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၀၃-၅၀၅။ ဘတ္တဝိဿဂ္ဂန္တိ ဘတ္တကိစ္စာမိဋ္ဌာနံ။ ဘတ္တကိစ္စာမိဋ္ဌာန-
ဝိဘာဂန္တိ ပေါရာဏာ။ တတ္ထ နာမ တွန္တိ တတ္ထ တယာ ကတကမ္မေ ဧဝံ
အကတ္တဗ္ဗေ သတိဓောဝါဝိဿသိ နာမ။ အထ ဝါ သော နာမ တွန္တိ အတ္ထော။
ဥဘတောသံဃေ ဥပသမ္ပန္နာတိ ဘိက္ခုနံ သန္တိကေ ဥပသမ္ပဒါယ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ
တဒနုပသင်္ဂဘယာ ဧဝံ ဂုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “ပုရာဏစီဝရ”န္တိ ဧတ္ထ ပုရာဏဘာဝ-
ဒိပနတ္ထမေဝ “သင်္ကံ နိဝတ္တန္တိ သင်္ကံ ပါရုတန္တိ”တိ ဂုတ္တံ၊ တဿာ “စီဝရံ နာမ
ဆန္တံ စီဝရာနံ အညတရံ စီဝရံ ဝိကပ္ပနုပင် ပစ္စိမ”န္တိ ဝစနဿ ဩကာသော

န ဇာတောတိ ဧကေ။ ယသ္မာ ဝိကပ္ပနုပဂပစ္ဆိမံ ဣမ နာမိပ္ပေတံ၊ နိဝါသန-
ပါရူပနုပဂမေဝါမိပ္ပေတံ၊ တေနေဝ နိသီဒနပစ္စတ္တရဏေ ဘုက္ကဋ် ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ န
ဝုတ္တန္တိ ဧကေ။ ဇာတိပ္ပမာဏာဝစနတော ယံ ကိဉ္စိ ပုရာဏဝတ္ထံ ခောဝါပေန္တဿ
နိဿဂ္ဂိယမေဝ၊ တေနေဝ “အနာပတ္တိ စိဝရံ ဌပေတွာ အညံ ပရိက္ခာရံ
ခောဝါပေတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ယဝိကမ္ပိ ဟိ အသုစိမက္ခိတံ ပရိဘုတ္တံ ခောဝါပေတိ၊
နိဿဂ္ဂိယမေဝ ဩဋ္ဌာရိကတ္တာ၊ အပ္ပတိရူပတ္တာ စ။ တေနေဝ ကင်္ခါဝိတရဏီယံ
ဣမသ္မိံ ဌာနေ စိဝရပရိစ္ဆေဒေါ န ဝုတ္တောတိ ဧကေ၊ ဝိစာရေတွာ ယုတ္တတရံ
ဂဟေတဗ္ဗံ။ “ရဇိတွာ ကပ္ပံ ကတွာတိ ကပ္ပိယံ ကတမေဝ နိဝါသေတုံ၊ ပါရူပိတုံ
ဝါ ဝဇ္ဇတိ၊ နေတရ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဣမိနာ စ မဇ္ဈိမတ္ထေရဝါဒေါ ဥပတ္တန္တိတော
ဟောတိ၊ နောပတ္တန္တိတော။ ရဇိတွာတိအာဒိ ပန ဝိနယဝိမိဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တန္တိ
မမ တက္ကော။ ယထာ အညာတိကာယ အညာတိကသညိဝါရေ တိဏီ
စတုက္ကာနိ၊ ဧဝံ ဝေမတိကညတိကဝါရေသု စာတိ နဝ စတုက္ကာနိ ဟောန္တိ။
ဧတ္တာဟ—ဧကဝါရံ ခောဝိတွာ ခောဝနေသု ရရံ နိက္ခိပိတွာ ပန “ဒုဇ္ဈေတ”န္တိ
မညမာနာ ခောဝတိ၊ အနာပတ္တိယာ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဒုတိယဝါရံ အဝုတ္တာ ခောဝတိ
နာမ ဟောတိတိ? ဝုစ္စတေ—သစေ ဘိက္ခု “အလံ ဧတ္တာဝတာ ခောတေနာ”တိ
ပဋိက္ခိပတိ၊ ပန ခောဝန္တိ အဝုတ္တာ ခောဝတိ နာမာတိ ယုဇ္ဇတိ။ နော စေ၊
ဝုတ္တာဝ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဘိက္ခုဿ လိင်္ဂပရိဝတ္တနေ ဧကတောဥပ-
သမ္ပန္နာယ ဝသေန အာပတ္တိ သာကိယာနိနံ ဝိယ။

၅၀၆။ ဧကေန ဝတ္ထုနာတိ ယေန ကေနစိ ပဌမေန။ “တိဏ္ဍံ စတုက္ကာနံ
ဝသေနာ”တိ ပါဌော။ ဘိက္ခုနံ သန္တိကေ အဋ္ဌဝါစိကာယ ဥပသမ္ပန္နာယ
ပါကဋ္ဌတ္တာ တံ အဝတွာ သာကိယာနိယောဝ ဝုတ္တာ အပါကဋ္ဌတ္တာ။

ပုရာဏစိဝရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-စိဝရပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၀၇-၅၁၀။ အပညတ္တေ သိက္ခာပဒေတိ ဧတ္ထ “ဂဏမှာ ဩဟိယန-
သိက္ခာပဒေ”တိ လိခိတံ။ အရညဝါသီနိသေနသိက္ခာပဒေ အပညတ္တေတိ ဧကေ၊
“တံ န သုန္ဒရ”န္တိ ဝေန္တိ။ ဝိဟတ္တတာယာတိ အာယာသေန။

၅၁၂။ ဥပစာရေတိ ဒွါဒသဟတ္ထော။ မဟာပစ္စရိယံ၊ ဣရုဋ္ဌိယဉ္စ ဝုတ္တန္တိ
ဧတ္ထ ရတ္ထိဘာဂေ ဓမ္မကထိကဿ ဘိက္ခုနော ဗဟူသု စိဝရေသု မဟာဇနေန

ပသာဒဒါနဝသေန ပဋိက္ခိတ္တေသု ပုနဒိဝသေ “ဥပါသကာနံ ပသာဒဒါနာနိ တောနိ”တိ သုဒ္ဓမ္မိတ္တေန ဂဏှန္တဿ ဒေါသော နတ္ထိ။ “ဘိက္ခုနီဟိ ပိန္နာနိ ဣမ သန္တိ”တိ ဥတွာ ဂဏှတော ဒေါသော။ တံ အစိတ္တကဘာဝေနာတိ ဘိက္ခုနီဟိ ပိန္နဘာဝံ ဥတွာ ဗဟူသု တဿာ စီဝရဿ အဇာနနေနာတိ အတ္ထော။ ပံသုကူလံ အဓိဋ္ဌဟိတွာတိ “ဘိက္ခုနီဟိ န ခေါ ပိန္နံ သိယာ”တိ အဝိကပ္ပေတွာ “ပံသုကူလံ ဂဏှာမိ”တိ ဂဏှန္တဿ ဝနုတိ။ ကုရုန္တိအာဒိသု ဝုတ္တေဝိ အတ္ထော အယမေဝ၊ ဧကံ။ “အစိတ္တကဘာဝေနာ”တိ ဝစနေန “ယထာ တထာ ဂဏှိတုံ ဝနုတိ”တိ ဥပ္ပထောဝ ပဋိသေမိတောတိ အပရေ။ ဧဝံ ဓမ္မသီရိတ္ထေရော နဝဒတိ။ ဥဇကမေဝ ဝဒတိတိ ပပဋ္ဌိတံ။ တဿေဝ ဝိသယော၊ ဝဿယံ အဓိပ္ပာယော— ယထာ “ပံသုကူလံ ဂဏှိဿတိတိ ဌပိတံ ကာမံ ဘိက္ခုနီသန္တကမ္ပိ အဝိကပ္ပေတွာ ပံသုကူလံ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ဂဟေတုံ ဝနုတိ”တိ ဝုတ္တံ။ တထာ ဓမ္မကထိကဿ ဘိက္ခုနီယာ ပိန္နမ္ပိ အပညာယမာနံ ဝနုတိတိ။ တဿာ တံ ဝုတ္တံ မဟာပစ္စရိယံ၊ ကုရုန္တိယဉ္စ အစိတ္တကဘာဝေန န သမေတိတိ။ ပဋိက္ခေပေါ ပန ဝိကပ္ပဂ္ဂဟဏေ ဧဝ ရဟတိ။ အညဏာ ပုဗ္ဗာပရံ ဝိရုဇ္ဈတိတိ။ တံ န ယုတ္တံ ပံသုကူလေန အသမာနတ္တာ။ ပံသုကူလဘာဝေန သင်္ကာရကုဋာဒိသု ဌပိတံ ဘိက္ခုနီဟိ၊ န တံ တဿာ သန္တကံ ဟုတွာ ဌပိတံ ဟောတိ။ အဿာမိကဉ္စ ပံသုကူလံ သဗ္ဗသာဓာရဏဉ္စ၊ အညောပိ ဂဟေတုံ လဘတိ။ ဣဒံ ပုဗ္ဗေဝ “ဘိက္ခုနီနံ စီဝရ”န္တိ ဇာနိတွာပိ ပံသုကူလိကော ဂဟေတုံ လဘတိ ဝဒါ တဿာ အသန္တကတ္တာ။ “ပံသုကူလံ အဓိဋ္ဌဟိတွာ”တိ သလ္လေခက္ကမနိဒဿ နတ္ထံ ဝုတ္တံ။^၁ မံသံ ဒဒန္တေန တထာဂတေန သလ္လေခတော ကပ္ပိယမ္ပိ ဘုတ္တံ နိဿဂ္ဂိယံ စီဝရမာဟ ယော မံသံ ကထန္တိ သယမာဒိသေယျာတိ။^၂

အစိတ္တကတ္တာ ကထံ ပံသုကူလံ ဝနုတိတိ စေ? တာယ တဿ အဒိန္နတ္တာ၊ ဘိက္ခုနာပိ တတော ဘိက္ခုနီတော အဂ္ဂဟိတတ္တာ စ။ အဿာမိကဉ္စ ဟိ ပံသုကူလံ အညိဿာ ဟတ္တတော ဂဏှာတိ၊ န ဝနုတိ “အညာတိကာယ ဘိက္ခုနီယာ စီဝရံ ပဋိဂ္ဂဏေယျာ”တိ ဝုတ္တလက္ခဏသမ္ဘဝတော။ အညာတိကာယ သန္တကံ ဉာတိကာယ ဟတ္တတော ဂဏှာတိ၊ ဝနုတိတိ ဧကေ။ ယထာ သိက္ခမာနသာမဏေရာဒိနံ ဟတ္တတော ပဋိဂ္ဂဏှန္တဿ အနာပတ္တိ၊ တထာ ကင်္ခါ-ဝိတရုဏိယဉ္စ “အညာတိကာယ ဟတ္တတော ဂဟဏ”န္တိ^၂ အင်္ဂံ ဝုတ္တံ။ တထာ

၁-ဣမံ သဒါ ဒန္တေန တထာဂတေန သလ္လေခတော ကပ္ပိယံ ပရိဘုတ္တံ၊ နိဿဂ္ဂိယံ

စီဝရမာဟ “ယော ဣမံ ဂဏှတိ၊ သော မံ အာဒိသေယျာ”တိ (?)

၂-ကင်္ခါ ၆-၁၆၅-ပိဋကေ

ဣတိကာယ သန္တကံ သိက္ခမာနာယ၊ သာမဏေရိယာ၊ ဥပါသကဿ၊ ဥပါသိကာယ၊ ဘိက္ခုဿ၊ သာမဏေရဿ သန္တကံ အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ ဟတ္ထတော ဂဏှန္တဿ စ အနာပတ္တိ ဧဝံ ယထာဝုတ္တလက္ခဏာသမ္ဘဝတောတိ ဧကေ၊ တေနေဝ “ဧကတောဥပသမ္ပန္နာယ စိဝရံ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ”တိ အဝတ္တာ ‘ဟတ္ထတော ပဋိဂ္ဂဏှာတိ အညတြ ပါရိဝတ္တကာ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ’တိ” ဝုတ္တံ၊ တဿ အညာဘိကာယ သန္တကမ္ပိ ဧကတောဥပသမ္ပန္နာယ ဟတ္ထတော ပဋိဂ္ဂဏှန္တဿ ဒုက္ကဋ”န္တိ ဝဒန္တိ၊ ဥဘောပေတေ န သာရတော ဒဠဗ္ဗာ၊ ကာရဏံ ပရိယေသိတဗ္ဗံ။

၅၁၄။ ကော ပန ဝါဒေါ ပတ္တတ္ထဝိကာဒိသုတိ အနဓိဋ္ဌာတဗ္ဗေသု ဗဟူသု ပဋ္ဌလေသု။ တေနေဝါဟ မာတိကာဋ္ဌကဏာယံ “ပတ္တတ္ထဝိကာဒိမ္ပိ အနဓိဋ္ဌာတဗ္ဗပရိက္ခာရေ”တိ။ အဓိဋ္ဌာနပဂေသု ဝါ တေသံ ပရိက္ခာရတ္တာ ဘိသိဆဝိယာ ဝိယ အနာပတ္တိ။ ကိံ ပဋ္ဌပရိဿာဝနံ ပရိက္ခာရံ န ဟောတိတိ? ဟောတိ၊ ကိန္တု တံ ကိရ နိဝါသနာဒိစိဝရသဏှာနတ္တာ န ဝဇ္ဇတိ။ တဿ ဣဓ နိဝါသနာဒိစိဝရသာဓနံ ဝိကပ္ပနပဂပစ္စိမံ စိဝရံ နာမ။ အနန္တရာတိတေ နိဝါသနပါရုပနပဂမေဝါတိ သန္တိဋ္ဌာနံ။ ဧဝံ သန္တေ ကင်္ခါဝိတရဏိယံ ဝိကပ္ပနပဂပစ္စိမတာ၊ ပါရိဝတ္တကာဘာဝေါ၊ အညာတိကာယ ဟတ္ထတော ဂဟဏန္တိ တိဏေဝ အင်္ဂါနိ အဝတ္တာ အပရိက္ခာရတာတိ စတုတ္ထမင်္ဂ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ စေ? န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဣမသ္မိံ သိက္ခာပဒေ ပတ္တတ္ထဝိကာဒိပရိက္ခာရဿ အစိဝရသဋ္ဌတ္တာ။ ပဌမကထိနာဒိသု ဝိကပ္ပနပဂတာ ပမာဏံ၊ ဣဓ ကာယပရိဘောဂပဂတာတိ။ “အညံ ပရိက္ခာရ”န္တိ ဥဒ္ဓရိတွာ “ပတ္တတ္ထဝိကာဒိ ယံကိဉ်”တိ ဝုတ္တတ္တာ ဝိကပ္ပနပဂမ္ပိ ပတ္တတ္ထဝိကာဒိ ဂဏှိတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ “ပဋ္ဌပရိဿာဝနမ္ပိ”တိ ဝုတ္တဋ္ဌာနေ စ “စိဝရံ နာမ ဝိကပ္ပနပဂပစ္စိမ”န္တိ ဝစနတော ပဋ္ဌပရိဿာဝနံ စိဝရမေဝ၊ န ပရိက္ခာရံ။ “ကော ပန ဝါဒေါတိ နိဂမနဝစနမ္ပိ သာဓက”န္တိ ကေစိ ဝဒန္တိ၊ ပဏှတ္တိံ အဇာနနတော အစိတ္တကံ၊ န ဝတ္ထု၊ “အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ သန္တကဘာဝါဇာနနတော၊ စိဝရဘာဝါဇာနနတော စ အစိတ္တက”န္တိ အနုဂဏှိပဒေ ဝုတ္တံ။

စိဝရပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒဝဏှနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-အညာတကဗိညတ္တိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၁၅။ ပရိက္ခာရာနန္တိ ဥပယောဂတ္ထေ သာမိဝစနံ။ ဧကသာဓုကန္တိ ဘာဝန-
ပုံသကံ။ “အညာတကော မောဃပုရိသာ”တိ ဝစနေန ပဝါရိတောပိ အဒါတု-
ကာမော အညာတကော အပ္ပဝါရိတဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိတိ ဒီပိတံ ဟောတိ။
အညထာ “အနာပတ္တိ ပဝါရိတာန”န္တိ ဣမိနာ ဝိရုဇ္ဈတိ။

၅၁၇။ နေဝ တာဝ ဝိညာပေတဗ္ဗံ၊ န ဘန္တိတဗ္ဗန္တိ အနန္တိန္ဒာနံ စိဝရာနံ
အတ္တနော သန္တကာနံ အတ္ထိတာယ၊ တတ္ထ ပစ္စာသာသမ္ဘာဝတော စ။ ပစ္စာသာ
ကိတ္တကံ ကာလံ ရက္ခတိတိ? ယာဝ ဂါမန္တရာ၊ ယာဝ အဗ္ဗယောဇနာတိ ဧကေ။
ယာဝ ဒဿနသဝနူပစာရာတိ ဧကေ။ ယာဝ အညေ န ပဿန္တိတိ ဧကေ။
ယာဝ ပစ္စာသာ ဆိဇ္ဇတိတိ ဧကေ။ ယာဝ သာခါပလာသပရိယေသနဘဉ္ဇန-
သဇ္ဇနကာလပရိစ္ဆေဒါတိ ဧကေ။ ဣဒံ သဗ္ဗံ ယထာသမ္ဘဝံ ယုဇ္ဇတိ။ ကထံ
ပညာယတိတိ စေ? “သစေ ပန ဧတေသံ ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ ဂိဟိဝတ္ထာဒိနံ
ဘိသိဆဝိပရိယန္တာနံ ကိဉ္စ န လဗ္ဘတိ၊ တေန တိဏေန ဝါ ပဏ္ဍေန ဝါ
ပဋိစ္ဆာဒေတွာ အာဂန္တဗ္ဗ”န္တိ အဋ္ဌကထာဝစနတော။

န တာဝ ထေရာနံ ဒါတဗ္ဗာနီတိ န တာဝ အတ္တနော ရုစိယာ ဒါတဗ္ဗာနိ၊
ယဒါ ထေရာ “ဒေသာဝုသော”တိ ဝဒန္တိ၊ တဒါ ဒါတဗ္ဗာနိ။ “ဧဝံ သတိ
ဒဟရာပိ အတ္တိန္ဒစိဝရဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌန္တိ၊ သာခါပလာသံ ဘဉ္စိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ န
အညထာ။ ‘ယေဟိ ဧကဟိစိ ဝါ အတ္တိန္ဒ ဟောတိ’တိ ဟိ ဝုတ္တ”န္တိ ဝုတ္တံ။
အာစရိယော ပန ဧဝံ ဝဒတိ “အတ္တနော ရုစိယာပိ ဒါတုံ လာန္တိ”တိ။
တထာ ဟိ အဋ္ဌကထာယံ “ပရိဘောဂဇိဏ္ဍံ ဝါ”တိ ဧတ္ထ စ ‘အတ္တိန္ဒစိဝရာနံ
အာစရိယုပဇ္ဈာယာဒိနံ အတ္တနာ တိဏပဏ္ဍေဟိ ပဋိစ္ဆာဒေတွာ ဒိန္ဒစိဝရဗ္ဗိ
သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ’တိ ဝုတ္တံ ယုဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တံ။ အထာပိ သိယာ အာစရိယာဒိဟိ
“အာဟရာဝုသော”တိ ဝုတ္တေယေဝ၊ နာဝုတ္တေတိ၊ န, “ဧကဟိစိ ဝါ အတ္တိန္ဒ”န္တိ
ဧတ္ထ ဝုတ္တလေသတော ဒုတိယလေသဿ အဝိသေသဘာဝပ္ပသင်္ဂတောတိ။
အထ ကိမတ္ထံ “န တာဝ ထေရာနံ ဒါတဗ္ဗာနီ”တိ ဝုတ္တန္တိ စေ? ယာဝ ထေရာနံ
အတ္ထာယ သာခါပလာသာနိ ဘဉ္ဇတိ၊ တာဝ န ဒါတဗ္ဗာနိ၊ တတော တာနိ
ထေရုဒ္ဓိဿကာနိ သာခါပလာသာနိ သယံ ပရိဒဟိတွာ ဝိနာပိ ထေရာ-
ဏတ္ထိယာ အတ္တနော ရုစိယာ ဒါတဗ္ဗာနိ၊ ဘူတဂါမပါတဗျတာယ ပါစိတ္တိယံ
န ဟောတိ သတ္တုနာပိ အနညာတတ္တာ။ “တိဏေန ဝါ ပဏ္ဍေန ဝါ”တိ ဟိ
ဝုတ္တံ၊ တံ ကပ္ပိယမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ စေ? န, “တဒလာဘေ န တွေဝ။ ပ။

ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ ဝစနဝိရောဓတော။ ဧတ္တာဟ—ဒုက္ကဋ္ဌဘယာ ပါစိတ္တိယဝတ္ထု စေ အတိက္ကမိတဗ္ဗံ၊ တဒလာဘော ထုလ္လစ္စယဝတ္ထု သံသိကံ၊ တဒလာဘော ပါရာဇိက-
 ဝတ္ထုပိ အတိက္ကမိတဗ္ဗံ သိယာတိ? န၊ ပါရာဇိကဿ လောကဝဇ္ဇတ္တာ။ အပိစ န
 သဗ္ဗံ ဘူတဂါမံ ပါစိတ္တိယဝတ္ထုမေဝ၊ တတော ဒုက္ကဋ္ဌာဒိဝတ္ထုပိ အတ္ထိ၊ အနာ-
 ပတ္တိဝတ္ထုပိ ကာလောဒိသကံ၊ တဿာ ဣဒံ တဒါ အနာပတ္တိဝတ္ထုကန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
 ကိတ္တာဝတာ ဘိက္ခု အစ္ဆိန္နစိဝရော နဋ္ဌစိဝရော ဟောတိတိ? ဧတ္တာဝတာ
 နဂ္ဂေါ ဟောတိတိ ဧကေ။ ဝိကပ္ပနုပဂပစ္ဆိမဘာဝေန၊ ဝိကပ္ပနုပဂပစ္ဆိမမာဒိ-
 ကတွာ ဝိညာပေန္တဿ အာပတ္တိတိ ဧကေ။ နိဝါသနပါရူပနုပဂါဘာဝေနာတိ
 ဧကေ။ တိစိဝရာဘာဝေနာတိ ဧကေ။ သန္တရုတ္တရပရမာဘာဝေနာတိ ဧကေ။
 အယံ ဧကေဝါဒေါ ယုတ္တော “သန္တရုတ္တရပရမံ တတော စိဝရံ သာဒိတဗ္ဗံ”န္တိ
 ဟိ ဝစနတော၊ တဿာ သန္တရုတ္တရေ သတိ ဝိကပ္ပနုပဂပစ္ဆိမံ ဝိညာပေန္တဿ
 ပဋိလာဘေန နိဿဂ္ဂိယံ။ ယဒိ ဧဝံ “ဝိညာပေတွာ ပဋိလာဘေယျ နိဿဂ္ဂိယ”န္တိ
 သိက္ခာပဒေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ စေ? တန္တု၊ တဒတ္ထသိဒ္ဓိတော နာနတ္ထတ္တာ ဓာတူနံ။
 ကိ” ဝုတ္တံ ဟောတိ? ယထာ ဟိ “တိက္ခတ္တု မေထုနံ ဓမ္မံ အဘိဝိညာပေသိ”တိ
 ဝုတ္တေ ပဝတ္တေသီတိ အတ္တော၊ တထာ ဣဓာပိ “စိဝရံ ဝိညာပေယျာ”တိ
 ဝိညတ္တိယာ ပဝတ္တေယျ ဥပ္ပါဒေယျာတိ အတ္တော။

တေန နိဝတ္တောတိ တံနိဝတ္တော။ အညဿ အလာဘေန တမေဝ
 ပရိဘုဉ္ဇတော ဇီရတိ၊ န လေသေန။ အတ္တနာတိ သယမေဝ ဝတ္တု ယုဇ္ဇတိ၊
 တဿာ အယုတ္တပရိဘောဂေန အပရိဘုဉ္ဇိတွာ ယုတ္တပရိဘောဂဝသေန ပရိဘုဉ္ဇ-
 တော ဇီဏ္ဏံ ပရိဘောဂဇီဏ္ဏံ နာမ။ တဿ သဘာဂါနံ အစ္ဆိန္နကာလေ ဒါနမ္ပိ
 ယုတ္တပရိဘောဂေ ဧဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိတိ အဓိပ္ပါယော။ “ဣမေ ကိရ ဒွေ
 လေသာ အဋ္ဌကထာယော၊ ဝါစေန္ဒာနံ အာစရိယာနံ မတန္တိ ဓမ္မသိရိတ္ထေရော
 အာဟာ”တိ ဝုတ္တံ။

၅၂၁။ နိသိဒ္ဓိတုံ ဝါ နိပဇ္ဇိတုံ ဝါ န လဘတိတိ ယထာသုခံ န လဘတိတိ
 အဓိပ္ပါယော။ “အညဿတ္တာယာ”တိ ဧတ္တာပိ “ဉာတကာနံ ပဝါရိတာန”န္တိ
 အနုဝတ္တတိ ဧဝ။ အတ္တာယ ကဿ? တဿေဝ အညဿ။ ယထာ အညာတကေ
 တိကပါစိတ္တိယံ၊ တထာ အပ္ပဝါရိတေပီတိ ဒဿနတ္ထံ “ဉာတကာနံ ပဝါရိ-
 တာန”န္တိ ဝုတ္တံ။ အညထာ “ဉာတကေ ဉာတကသညိ”တိ ဣမိနာ သိဒ္ဓတ္တာ န
 နိစ္စံ သေသံ အာပဇ္ဇတိ။ အပိစေတ္ထ အညာတကဂ္ဂဟဏေန အပ္ပဝါရိတဂ္ဂဟဏံ

ဟောတိ၊ အပ္ပဝါရိတဂ္ဂဟဏေန အညာတကဂ္ဂဟဏံ။ အညာတကာ ဟိ အပ္ပဝါရိတာ ဟောန္တိ။ တထာ ဉ္ဇတကဂ္ဂဟဏေန ပဝါရိတဂ္ဂဟဏံ ဟောတိ၊ ကတ္ထမိ န ဟောတိ။ န ပဝါရိတဂ္ဂဟဏေန ဉ္ဇတကဂ္ဂဟဏံ ဟောတိတိ ဣမဿ အတ္ထဝိသေသဿ ဒဿနတ္ထံ “ဉ္ဇတကာနံ ပဝါရိတာနံ” နိ ဝုတ္တံ။ ဟထာ ဟိ အညာတိကာယ ဘိက္ခုနိယာ အပ္ပဝါရိတာယ စ စီဝရံ အညတြ ပါရိဝတ္တကာ ပဋိဂ္ဂဏန္တဿ အာပတ္တိ။ ဉ္ဇတိကာယ၊ ပန ပဝါရိတာယ စ ဝိဿာသံ ဂဏှာတိ၊ အနာပတ္တိ။ တထာ ပုရာဏစီဝရံ ဉ္ဇတိကာယ အနာပတ္တိ၊ ပဝါရိတာယ ပန တိကပါစိတ္တိယမေဝ။ ဉ္ဇတကာနဉ္စ ဧကစ္စာနံ ပုရာဏစီဝရံ နာမ ဒါတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ န ပဝါရိတာနံ။ တိကစ္ဆေဒေါ စ မာတိကာပဒေနေဝ ဟောတိ၊ န အညေန။ တတ္ထာပိ ဧကေနေဝ၊ န ဒုတိယာဒိဟိတိ အယံ ဝိနယေ ဓမ္မတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အညာတကဝိညတ္တိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-တတုတ္တရိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၂၂-၄။ ပဂ္ဂါဟိကဿလံ ဝါတိ ဒုဿပသာရံ ဝါ။ ဟတ္ထေန ပဂ္ဂဟေတွာ ဌတွာ သာလာယံ ပသာရေတဗ္ဗဒုဿံ ပသာရေန္တိတိ စောဒနာ။ တိစီဝရိကေနေဝါတိ ဝိနယတိစီဝရိကေန။ သော ဟိ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ဌပိတ-
ပရိက္ခာရစောဠာဒီသု သန္တေသုပိ တိစီဝရေ အတ္ထိန္တေ သန္တရုတ္တရပရမံ ဝိညာပေတွာ ဂဟေတုံ လဘတိ။ အညထာဝီတိ “ပမာဏိကံ တိစီဝရံ ပရိက္ခာရစောဠာဒေသေန အဓိဋ္ဌဟိတွာ ပရိဘုဉ္စတော တသ္မိံ နဋ္ဌေ ဗဟူနိပိ ဂဟေတုံ လဘတိ၊ န သန္တရုတ္တရပရမံ” နိ စ၊ တသ္မာ တံ ဝိဘာဂန္တိ “တိစီ-
ဝရိကဿ တံ ဝိဘာဂန္တိ အတ္ထော၊ န ပရိက္ခာရစောဠာဒိကဿာ” တိ စ ကေမိ ဝဒန္တိ။ အာစရိယော ပန “အညေနာတိ အတိစီဝရိကေန၊ အညထာတိ ဣတော ဝုတ္တဂ္ဂဟဏပရိစ္ဆေဒတော အညေနာ” တိ ဧတ္တကမေဝ ဝဒတိ။ အညထာတိ ပန သစေ တိဏိပိ နဋ္ဌာနိ၊ သန္တရုတ္တရပရမံ ဂဏှိတဗ္ဗံ၊ သစေ ဒွေ ဝါ ဧကံ ဝါ နဋ္ဌံ၊ တေန “အညထာဝီ” တိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တန္တိ ဧကေ။ ဂဏှိပဒေသု ဝိစာ-
ရဏာ ဧဝ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဥပပရိက္ခိတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ပကတိယာ သန္တရုတ္တရေန စရတိ၊ သာသင်္ဂသိက္ခာပဒဝသေန ဝါ တံသမ္ပုတိဝသေန ဝါ တတိယဿ အလာဘေန ဝါ။

၅၂၆။ “ပမာဏမေဝ ဝဇ္ဇတိ”တိ သလ္လေခဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တံ မိစ္ဆာ ဂဟေတွာ ဉာတကာဒိဋ္ဌာနေ တဒုတ္တရိ ဂဏန္တဿ အာပတ္တိတိ စေ? တံ ပါဠိယာ န သမေတိ။ “အနာပတ္တိ ဉာတကာနံ ပဝါရိတာန”န္တိ ဟိ ပါဠိ။ ဧတ္ထ စ ပဝါရိတာ နာမ အတ္ထိန္ဒကာလတော ပုဗ္ဗေ ဧဝ ပဝါရိတာ၊ န အတ္ထိန္ဒကာလေ။ “အဘိ-ဟဋ္ဌံ၊ ပဝါရေယျာ”တိ ဟိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ ယော အတ္ထိန္ဒကာလဿတ္တာယ ပဝါရေတိ၊ ဥဘောပိ အပ္ပဝါရိတာ ဧဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တေ ဟိ အတ္ထိန္ဒ-ကာရဏာ နဋ္ဌကာရဏာဝ ဒေန္တိ နာမ။ အဝိစ ယထာ ပိဋ္ဌသမယေ သတုပ္ပါဒ် ကတွာ ဉာတကပဝါရိတဋ္ဌာနတော ဝဿိကသာဠိကံ နိပ္ပါဒေန္တဿ တေန သိက္ခာပဒေန နိဿဂ္ဂိယံ၊ တထာ ဣဓာပိ ဉာတကပဝါရိတဋ္ဌာနေပိ အတ္ထိန္ဒနဋ္ဌ-ကာရဏာ န ဝဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ “အဋ္ဌကထာသု ပမာဏမေဝ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တဝစနမေဝ ပမာဏ”န္တိ ဓမ္မသိရိတ္တေရော အာဟ၊ တံ အယုတ္တံ၊ ကသ္မာ? ယသ္မာ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ တဒုတ္တရိ ဝိညာပေန္တဿ ပညတ္တံ၊ တသ္မိဉ္စ “အညာ-တကော ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတာနိ ဝါ”တိ မာတိကာယ ပါဠိ၊ ဝိဘဇံ စ “အညာတကော နာမ မာတိတော ဝါ။ပ။ အသမ္ပဒေါ”တိ ပါဠိ၊ အနာပတ္တိ-ဝါရေ စ “ဉာတကာနံ ပဝါရိတာန”န္တိ ပါဠိ၊ တသ္မာ တိဝိဓာယပိ ပါဠိယာ န သမေတိတိ အယုတ္တမေဝ၊ တသ္မာ ကေဝလံ သလ္လေခမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ အပရေ။ ဥပရိ ကာဏမာတာသိက္ခာပဒေ အဋ္ဌကထာသု ပန “တေသမ္ပိ ပါထေယျပဟေဏကတ္တာယ ပဋိယတ္တတော ပမာဏမေဝ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တံ၊ န ပန “ပါဠိယာ န သမေတိ”တိ ဝုတ္တံ၊ န တတ္ထ စ ဣဓ စ နာနာကရဏံ ပညာယတိ၊ တသ္မာ ထေရဿ လဒ္ဓိ သုန္ဓရာ ဝိယ မမ ခါယတိ၊ ဝိမံသိတဗ္ဗံ။ ယသ္မာ ပနိဒံ သိက္ခာပဒံ အညဿတ္တာယ ဝိညာပနဝတ္ထုသ္မိယေဝ ပညတ္တံ၊ တသ္မာ ဣဓ “အညဿတ္တာယာ”တိ န ဝုတ္တံ။ “သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝါ”တိ ပါဠော။ “အညဿတ္တာယာ”တိ နိဒါနဝိရောဓတော န ဝုတ္တံ။ တထာပိ အနန္တရေ ဝုတ္တနယေန လဗ္ဘတိတိ အာစရိယော။ ဧဝရူပေသု ဂဟပတိပဋိ-သံယုတ္တသိက္ခာပဒေသု ကိဉ္ဇာပိ “ဂဟပတိ နာမ ယော ကောစိ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတိ”တိ ဝုတ္တံ၊ တထာပိ ပဉ္စ သဟဓမ္မိကေ ဌပေတွာ အဝသေသာ စ သိက္ခာပစ္စက္ခာတကော စ တိတ္ထိယော စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

တတုတ္တရိသိက္ခာပဒဝတ္ထုနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ပဌမဥပက္ခဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၂၇-ဂ။ အပိ ဟောတိ စိတ္တန္တိ အတ္ထော။ မေယျာတိ ပါဌဿ မယန္တိ အတ္ထော။ န ဣမေ သုကရာ၊ “န ဣမေသံ သုကရာ”တိ ဝါ ပါဌော။ “တဿ န ဣမေသံ သုကရာ အစ္ဆာဒေဘုန္တိ အတ္ထော”တိ လိဒိတံ။ “ပုဗ္ဗေ အပ္ပဝါရိ-
တော”တိ ဝစနတော တသ္မိံ ခဏေ ပဝါရိတောပိ အပ္ပဝါရိတောဝ ဟောတိတိ။

ပဌမဥပက္ခဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဉ-ဒုတိယဥပက္ခဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၃၂။ ဒုတိယဥပက္ခဒေန ကိံပယောဇနန္တိ ? နတ္ထိ၊ ကေဝလံ အဠုပ္ပတ္တိ-
ဝသေန ပညတ္တံ ဘိက္ခုနိယာ ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပဒံ ဝိယ။ ဧဝံ သန္တေ တန္တိ
အနာရောပေတဗ္ဗံ ဘဝေယျ ဝိနာပိ တေန တဒတ္ထသိဒ္ဓိတော၊ အနိဿရတ္တာ၊
အနာရောပေတုံ အနညာတတ္တာ စ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “အာကင်္ခမာနော အာနန္တ
သံသော။ ပ။ သမူဟနေယျာ”တိ ူ။ ဣဒံ သဗ္ဗမကာရဏံ။ န ဟိ ဗုဒ္ဓါ အပ္ပယောဇနံ
ဝါစံ နိစ္ဆာရေန္တိ၊ ပဂေဝ သိက္ခာပဒံ၊ တေနောဟ အဋ္ဌကဏ္ဍာယံ “တဉ္စိ ဣမဿ
အနုပညတ္တိသဒိသ”န္တိ အာဒိ။ အနုပညတ္တိ စ နိပ္ပယောဇနာ နတ္ထိ၊ တံသဒိသဉ္ဇေတံ၊
န နိပ္ပယောဇနန္တိ ဒဿိတံ ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တေ ကောပနေတ္ထ ဝိသေသောတိ ?
တတော အာဟ “ပဌမသိက္ခာပဒေ ဧကဿ ပိဋ္ဌာ ကတာ၊ ဒုတိယေ ဝိဇ္ဇံ၊
အယမေတ္ထ ဝိသေသော”တိ။ ဣမိနာ အတ္ထဝိသေသေန ကော ပနညော
အတိရေကတ္ထော ဒဿိတောတိ ? ပေါရာဏဂဏ္ဍိပဒေ တာဝ ဝုတ္တံ “ဧကသိဉ္စိ
ဝတ္ထုသ္မိံ ဥဘိန္တံ ပိဋ္ဌာ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိတိ အယမတိရေကတ္ထော ဒဿိတော”တိ။
တေနေတံ ဒီပေတိ “န ကေဝလံ ပဋိလဒ္ဓစီဝရဂဏနာယေဝ အာပတ္တိဂဏနာ၊
ပိဋ္ဌိတပုဂ္ဂလသင်္ခါတဝတ္ထုဂဏနာယပီ”တိ။

ဟောန္တိ စေတ္ထ—

“ဝတ္ထုတော ဂဏနာယာပိ၊ သိယာ အာပတ္တိ နေကတာ။

ဣတိ သန္တဿနတ္ထု၊ ဒုတိယုပက္ခဒံ ဣဓ။

ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာယ၊ ဝိဘင်္ဂေ ဝိယ ကိန္တေတံ။

ဧကိတ္တိယာပိ နေကတာ၊ အာပတ္တိနံ ပယောဂတော”တိ။

အပ်စေတံ သိက္ခာပဒံ တံဇာတိကေသု သိက္ခာပဒေသု သဗ္ဗေသုပိ
ဂဟေတဗ္ဗဝိနိစ္ဆယဿ နယဒဿနပ္ပယောဇနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အာဟ စ—

“အညာတိကာယ ဗဟုတာယ ဝိမိဿတာယ၊

အာပတ္တိယာပိ ဗဟုတာ စ ဝိမိဿတာ စ။

ဣစ္ဆေဝမာဒိဝိမိသမ္ဘဝဒဿနတ္ထံ၊

သတ္တာ ဥပက္ခဋ္ဌမိဒံ ဒုတိယံ အဝေါစာ”တိ။

တဿာယံ သင်္ခေပတော အဓိပ္ပါယပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဝိစာရဏာ—ပုရာဏစီဝရံ
ဧကမေဝ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီဟိ ဒွိဟိ၊ ဗဟူဟိ ဝါ ဓောဝါပေတိ၊ ဘိက္ခုနိဂဏနာယ
ပါစိတ္တိယဂဏနာ၊ တထာ ဒွိန္တံ၊ ဗဟူနံ ဝါ သာဓာရဏံ ဧကမေဝ စီဝရံ အညတြ
ပါရိဝတ္တကာ ပဋိဂ္ဂဏာတိ၊ ဣဓာပိ တထာ ဒွိန္တံ၊ ဗဟူနံ ဝါ သာဓာရဏမေကံ
ဝိညာပေတိ၊ ဝိညတ္တပုဂ္ဂလဂဏနာယ အာပတ္တိဂဏနာ။ တထာ အညေသုပိ
ဧဝရူပေသု သိက္ခာပဒေသု နယော နေတဗ္ဗော။ အယံ တာဝ ဗဟုတာယ နယော။
မိဿတာယ ပန ဉှုတိကာယ၊ အညာတိကာယ စ ဧကံ ဓောဝါပေတိ၊ ဧကတော
နိဋ္ဌာပနေ ဧကံ ပါစိတ္တိယံ။ အထ ဉှုတိကာ ပဌမံ ထောက် ဓောဝိတွာ ဌိတာ၊
ပုန အညာတိကာ သုဓောတံ ကရေတိ၊ နိဿဂ္ဂိယံ။ အထ အညာတိကာ ပဌမံ
ဓောဝတိ၊ ပစ္ဆာ ဉှုတိကာ သုဓောတံ ကရေတိ၊ အညာတိကာယ ပယောဂ-
ဝသေန ဘိက္ခုနော ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ။ အညာတိကာယ စ ဉှုတိကာယ စ အညာတိက-
သညိ၊ ဝေမတိကော၊ ဉှုတိကသညိ ဝါ ဓောဝါပေတိ၊ ယထာဝုတ္တနယေန
နိဿဂ္ဂိယဒုက္ကဋ္ဌာဒိအာပတ္တိဘေဒဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တထာ အညာတိကာယ
စ ဉှုတိကာယ စ သန္တကံ စီဝရံ ဥဘောဟိ ဧကတော ဒိယုမာနံ ပဋိဂ္ဂဏန္တဿ၊
အညာတိကာယ ဧဝ ဟတ္ထတော ပဋိဂ္ဂဏန္တဿ စ နိဿဂ္ဂိယမေဝ။ အထ ဉှုတိ-
ကာယ အနာပတ္တိ။ အထ ဥဘောသု အညာတိကာဒိသညိ ဝုတ္တနယေနေဝ
နိဿဂ္ဂိယဒုက္ကဋ္ဌာဒိအာပတ္တိဘေဒဂဏနာ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တထာ အညာတက-
ဝိညတ္တိသိက္ခာပဒေသုပိ ယထာသမ္ဘဝံ နယော နေတဗ္ဗော။ အယံ မိဿတာယ
နယော။ အာဒိ-သဗ္ဗေန ပန အနေကေ အညာတိကာ ဝိညတ္တာဝိညတ္တ-
ပုဂ္ဂလဂဏနာယ ဒုက္ကဋ္ဌံ။ ဧကော ဒေတိ၊ ဧကော န ဒေတိ၊ နိဿဂ္ဂိယံ။
အထ အဝိညတ္တော ဒေတိ၊ န နိဿဂ္ဂိယံ။ အထ ဝိညတ္တာဝိညတ္တာနံ သာဓာရဏံ
ဝိညတ္တော ဒေတိ၊ နိဿဂ္ဂိယမေဝ။ ဥဘော ဒေန္တိ၊ နိဿဂ္ဂိယမေဝ။ အဝိညတ္တော
ဒေတိ၊ နိဿဂ္ဂိယေန အနာပတ္တိ။ ဝိညတ္တဿ ဝစနေန အဝိညတ္တော ဒေတိ၊
အနာပတ္တိ ဧဝ။ တထာ ဥပက္ခဋ္ဌာဒိသုပိ ယထာသမ္ဘဝံ နယော နေတဗ္ဗော။

ဒုတိယဥပက္ခဋ္ဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ရာဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၃၇။ “န ခေါ မယံ အာပူသော စိဝရစေတပန္နံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ။ပ။
ကာလေန ကပ္ပိယ”န္တိ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဧဝ ရူပိယပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒဿ
ပညတ္တတ္တာ ဝုတ္တံ။ အညဏာ အာယဿှာ ဥပနန္တော မံဿာ စေတပန္နံ ဧကမ္ပိ
ကဟာပဏံ ဟတ္ထေန ပဋိဂ္ဂဏှန္တော တတော မဟန္တတရံ စိဝရစေတပန္နံ ကကံ
န ပဋိဂ္ဂဏှိယတိ။ ဧဝံ သန္တေပိ စိဝရပဋိသံယုတ္တတ္တာ စိဝရဝဂ္ဂေ သင်္ဂါယိ”သုတိ။

၅၃၈-၉။ “အာဂတကာရဏံ ဘဉ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ နန ပုန စောဒေတုံ
န လဘတိတိ ဧကေ။ အာဂမနဿ သာတ္ထကံ န ဟောတိ၊ စိဝရံ န လဘိယတိ
ပဋိသန္တာရဿ ကတတ္တာတိ ဧကေ။ စောဒနာလက္ခဏံ န ဟောတိတိ ကတွာ
ဝုတ္တန္တိ ဧကေ။ “ဌတွာ စောဒေမီ”တိ အာဂတော တံ ဌာနံ ဘဉ္ဇတိ။ ကရောတိ
စေကံ၊ တိဏိပိ စေကရောတိ။ ဧကမေဝ၊ ဧကဝစနတ္တာတိ ဧကေ။ တိဏိ ဌာနာနိ
ဘဉ္ဇတိတိ ဧကေ။ ဥပတိဿတ္ထေရော “န စောဒနာဒိ” ဘဉ္ဇတိ။ စောဒေတု-
ကာမော အကတ္တဗ္ဗံ အကာသိ။ တေန ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ ဝဒတိ။ ဓမ္မ-
သိရိတ္ထေရော ပန “အာသနေ စေ နိသီဒတိ၊ ကောယ နိသဇ္ဇာယ ဒွေ ဌာနာနိ
ဘဉ္ဇတိ။ အာမိသံ စေ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ။ ဧကေန ပဋိဂ္ဂဟေန ဒွေ ဌာနာနိ ဘဉ္ဇတိ။
ဓမ္မံ စေ ဘာသတိ။ ဓမ္မဒေသနသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တပရိစ္ဆေဒါယ ကောယ ဝါစာယ
ဒွေ ဌာနာနိ ဘဉ္ဇတိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တ”န္တိ ဝဒတိ။ “ယတ္ထာ”တိ ဝုတ္တေ အတ္တ-
နော ဧဝ သန္တိကံ ဂန္တဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ ဝိယ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဗျဉ္ဇနံ ပန န
သမေတိ”တိ။ ဥပါသကေဟိ အာဏတ္တာ တံ။ မူလံ အသာဒိယန္တေနာတိ
မူလဿ အကပ္ပိယဘာဝေ သတိ အသာဒိယန္တေန။ တဉ္ဇ ခေါ စိတ္တေန၊ န
မုခေန။ သစေ ဧဝံ ဝုတ္တေ အကပ္ပိယံ ဒဿေတိတိ ကတွာ စိတ္တေန အကပ္ပိယံ
ဇုတ္တန္တောဝ မုခေန ကပ္ပိယံ နိဋ္ဌိသတိ “စိဝရံ မေ ဒေထာ”တိ။ န ဝဇ္ဇတိ။
ပဋိလာဘေ ရူပိယပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒေန အာပတ္တိ။

တကြာယံ ဝိစာရဏာ—စိတ္တေန သာဒိယန္တောပိ မုခေန ကပ္ပိယဝေါဟာ-
ရေန စေ ဝေါဟရတိ “ကဟာပဏာရဟေန၊ ပါဒါရဟေန ဝါ ကပ္ပိယဘဏ္ဍေန
ဣဒဉ္စိဒဉ္စ အာဟာရ”တိ။ ကိဉ္ဇာပိ ရူပိယံ သန္ဓာယ ဝဒတိ၊ ဝဇ္ဇတိ ဧဝ။ ကဿာ?
ကဉ္စိ သဿုဌာနကံ ဘူမိပဒေသံ သန္ဓာယ “သီမံ ဒေမာတိ ဝဒန္တိ၊ ဝဇ္ဇတိ”တိ
ဝစနတော၊ “ဝိဟာရဿ ဒေမာ”တိ ဝုတ္တေ “ပဋိဂ္ဂိပိတုံ န ဝဇ္ဇတိ”တိ
ဝစနတော စ။ အနုဂဏ္ဌိပဒေ ပန ဝုတ္တံ “သံဃံ သန္ဓာယ ‘ဝိဟာရဿ ဒေမာ’တိ
ဒိန္နံ ဂရုဘဏ္ဍံ န ဟောတိ။ ဒက္ခိဏောဒကံ သမ္ပုဋိန္တိတုံ၊ ‘သာဓူ’တိ စ ဝတ္တံ၊

အနုမောဒေတုဉှ ဝဇ္ဇတိ။ ကဿော? သံဃဿ ‘ဝိဟာရော’တိ နာမာဘာဝတော၊
 ခေတ္တဿေဝ ‘သီမာ’တိ နာမာဘာဝတော စ၊ စိတ္တေန အာရမ္မဏံ ကတံ
 အပ္ပမာဏံ၊ ကပ္ပိယဝေါဟာရောပမာဏံ။ ကပ္ပိယမေဝါစိက္ခိတတ္တာ ‘န တွေဝါဟံ
 ဘိက္ခဝေ ကေနစိ ပရိယာယေန ဇာတရူပရဇတံ သာဒိတဗ္ဗံ ပရိယေသိတဗ္ဗန္တိ
 ဝဒါမိ’တိ” ဝစနေနပိ န ဝိရုဇ္ဈတိ။ ကပ္ပိယဝစနပစ္စယာ ဒါယကော သယမေဝ
 ကတ္တဗ္ဗယုတ္တကံ ဇာနိဿတိတိ အဓိပ္ပါယတော ဒါယကေန တေဿ အဓိပ္ပါယံ
 ဥတှာ ကပ္ပိယကာရကဿ ဟတ္ထေဌပိတံ ဘိက္ခုဿ သန္တကမေဝ ဟောတိ”တိ။
 ဣဒံ သဗ္ဗမယုတ္တံ၊ ကဿော? သီမာဝိဟာရဝစနဿ ဒါယကဝစနတ္တာ။ ဣဓ စ
 ဘိက္ခုနော ဝစနံ ပမာဏံ။ တေနောဝါဟ “အထာပိ ‘မမ တဋ္ဌာကံ ဝါ
 ပေါက္ခရဏိ’ ဝါ သံဃဿ ဒဗ္ဗိ’တိ ဝုတ္တေ ‘သုဓု ဥပါသက သံဃော ပါနီယံ
 ပိဝိဿတိ’တိအာဒိနိ ဝတှာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဇ္ဇတိ ဝေါ”တိ။ အညထာ ခေတ္တံ
 သန္ဓာယ ဘိက္ခုနော ခေတ္တပဋိဗ္ဗေဝစနာနိ သီမာဝစနေန ကပ္ပန္တိတိ အာပဇ္ဇတိ။
 အဝိဟာရဿ စ ဘိက္ခုဿ ရူပိယံ ဒဿေတွာ “ဣဒံ ဝိဟာရဿ ဒဗ္ဗိ”တိ ဝုတ္တေ
 အတ္တနော အတ္တာယ ဒိယုမာနံ ဇာနန္တေနာပိ တံ အပ္ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ တထာ
 ကဟာပဏာရဟာဒိနော အကပ္ပိယဘဏ္ဍာဘာဝံ၊ ကဟာပဏာဒိဘာဝဝေဝ ဝါ
 ဇာနန္တမေဝ သန္ဓာယ တထာဝေါဟရန္တဿ စ အနာပတ္တိတိ အာပဇ္ဇတိ။ “န
 တွေဝါဟံ ဘိက္ခဝေ ကေနစိ ပရိယာယေနာ”တိ နိပ္ပဒေသတော ဝုတ္တတ္တာ န
 သက္ကာ လေသံ ဩဇ္ဇေတုန္တိ နော တက္ကော၊ ဝိစာရေတွာ ပန ဂဟေတဗ္ဗံ။
 “နော စေ ဣစ္ဆတိ၊ န ကထေတဗ္ဗ”န္တိ ဝစနတော ယထာဝုတ္တသာမိဇိယာ
 အကရဏေ အနာပတ္တိ ခုက္ကဋ္ဌဿာတိ ဒဿေတိ။

“အညာတကအပ္ပဝါရိတေသု ဝိယ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗ”န္တိ ဝစနတော ယထာဝုတ္တ-
 သာမိဇိဗ္ဗိ န ကတွာ စေ နိပ္ပါဒေတိ၊ အညာတကဝိညတ္တိသိက္ခာပဒေန ကာရေ-
 တဗ္ဗောတိ ဒဿေတိ။ ကပ္ပိယကာရကာ သယမေဝ စောဒေတွာ ဒေန္တိ၊ ဝဇ္ဇတိ။
 “သယံ ကရဏမေဝ ပဋိက္ခိတ္တ”န္တိ ဝဒန္တိ။ ဝိဇ္ဇာပါတဒိနံ။ ပ။ သေဝ နယောတိ
 ဧတ္ထ “ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ ဝဒန္တိ၊ တံ န သုန္ဓရံ၊ ဒဒန္တေသုပိတိ အဝိ-သဒ္ဓေန သင်္ဂဟိ-
 တတ္တာ နိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယမေဝ။ ဇာတရူပရဇတံ “သံဃေ သာဒိတေ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ စ
 ဝိကပ္ပေန္တိ။ တံ ဝိသေသေတွာ နဝုတ္တတ္တာ ပါစိတ္တိယမေဝါတိ ဒဿေတိ။ “နိဿဂ္ဂိ-
 ယမေဝါတိ ယေဝါပနကသိက္ခာပဒေသု သိယာ”တိ ဝဒန္တိ၊ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗံ။ “ယဿ
 ကဿစိ ဟိ အညဿ။ ပ။ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တ”န္တိ ဝစနတော အပဗ္ဗဇိတာနံ အန္တ-
 မသော မာတာပိတုနဗ္ဗိ အတ္တာယ သမ္ပဋိစ္ဆန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝါတိ ဒဿေတိ။

သဗ္ဗတ္ထ သမ္ပုဋ်ဆန် နာမ “ဥဂ္ဂဏေယျ ဝါ ဥဂ္ဂဏာပေယျဝါ ဥပနိက္ခိတ္တံ ဝါ သာဒိယေယျာ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တလက္ခဏမေဝ။ ဧဝံ သန္တေပိ ကတ္တမိ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ကတ္တမိန ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ကတ္တမိ ပဋိက္ခိတ္တံ သာဒိတုံ ဝနုတိ၊ ဧဝံ အပ္ပဋိက္ခိတ္တံ ကိဉ္စိ ဝနုတိ၊ ဣဒံ သဗ္ဗမ္ပိ ဒဿေတုံ “သစေ ပနာ”တိ ဝိတ္ထာရော အာရဒ္ဓေါ။ တတ္ထ “စေတိယဿ။ပ။ န ဝနုတိ”တိ ဝစနတော အပ္ပဋိက္ခိတ္တံ ဝိဟာရဿ ဒိန္တံ သာဒိတုံ ဝနုတိတိ သိဒ္ဓိ။ တထာ ထေရဿ “မာတုယာ ဒေမာ”တိ အာဒိနာ ဝုတ္တေပိ ပဋိဂ္ဂဟဏေ အာပတ္တိ ပါမိတ္တိယမေဝ။ သာပတ္တိကော ဟောတိတိ ဧတ္ထ ကာယ အာပတ္တိယာ သာပတ္တိကော ဟောတိတိ? ဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိယာတိ ဧကေ။ န ယာယ ကာယမိ၊ ကေဝလံ အဋ္ဌာနေ စောဒေတိတိ ကတွာ “သာပတ္တိကော”တိ ဝုတ္တံ။ ယထာ ကထန္တိ? “ပဉ္စဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော သဒ္ဓိဝိဟာရိကော ပဏာမေတဗ္ဗော။ပ။ပဏာမေန္တော အနတိသာရော”တိ ဧတ္ထ န သမ္မာဝတ္တန္တိယေဝ အပဏာမေန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌံ ဝုတ္တံ။ ယထာဟ—“န စ ဘိက္ခဝေ အသမ္မာဝတ္တန္တော န ပဏာမေတဗ္ဗော၊ ယော န ပဏာမေယျ၊ အာပတ္တိဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ၊ တသ္မာ အဓိမတ္တပေမာဒိအဘာဝေပိ အပဏာမေန္တဿ အနာပတ္တိ ဒိဿတိ။ အပိစ “သာတိသာရော ဟောတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အဋ္ဌကထာယ “သာတိသာရော ဟောတိတိ သဒေါသော ဟောတိ၊ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ”တိ၊ ဝုတ္တတ္တာ န ယုတ္တန္တိ စေ? န၊ တဒနန္တရမေဝ တံမိစ္ဆာဂါဟနိဝတ္တနတ္ထံ၊ တသ္မာ “န သမ္မာဝတ္တန္တော ပဏာမေတဗ္ဗော”တိ ဝုတ္တတ္တာ အနာပတ္တိကာ ကတာတိ။ ဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိ ဟောတိတိ အာစရိယော၊ ဝိမံသိတဗ္ဗံ။ “ကပ္ပိယဘဏ္ဍာန္တိ အကပ္ပိယမေဝါတိ တဋ္ဌာကတော နိပ္ပန္နဓညေန ပရိဝတ္တေတွာ လဒ္ဓံ ဂေါရသမ္ပိ န ဝနုတိ”တိ ဝုတ္တံ။

ကပ္ပိယဝေါဟာရေပိ ဝိဓာနံ ဝက္ခာမ၊ သေယျထိဒံ? “ဥဒကဝသေနာ”တိ-အာဒိ။ ဒုဗ္ဗိနိဇ္ဈောဂံ ဟောတိတိ ဣဒံ ပရတော “တဿေဝ အကပ္ပိယံ။ ကသ္မာ? ဧညဿ ဝိစာရိတတ္တာ”တိ ဣဒိနာ အသဒိသံ၊ တသ္မာ သုဝုတ္တံ။ ဣဒဉ္စိ ဘိက္ခုဿ ပယောဂဝသေန အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဥပ္ပန္နေန မိဿန္တိ။ အကတပုဗ္ဗံ နဝသသံ နာမ။ ခလေ ဝါ ဌတွာ ရက္ခတိတိ “ဣဒံ ဝါ ဧတ္ထကံ ဝါမာ ဂဏှ၊ ဣဒံ ဂဟေတုံ လဗ္ဘတိ”တိ ဝါ “ဣတော အပနေဟိ၊ ဣဓ ပုဉ္စ ကရောဟိ”တိ ဧဝမာဒိနာ ဝါ ပယောဂေန စေရက္ခတိ၊ တံ အကပ္ပိယံ။ “သစေ မယိဋ္ဌိတေ ရက္ခိတံ ဟောတိ”တိ ရက္ခတိ၊ ဂဏှန္တေ ဝါ ပဿိတွာ ‘ကိ’ ကရောထာ’တိ၊ ဘဏတိ ဝနုတိ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံယုတ္တံ။ ဣဒိယပဋိဂ္ဂဟဏသိက္ခာပဒေ “ဒွါရံပိဒဟိတွာ ရက္ခန္တေန ဝသိတဗ္ဗံ”န္တိ

ဟိ ဝုတ္တံ။ တဿေဝ တံ အကပ္ပိယံ။ ကဿော? အပုဗ္ဗဿ အနုပ္ပုဒိတတ္တာ။
 ဟေဋ္ဌာ “သဿံ ကတွာ အာဟရထာ”တိ ဝတ္တံ ပန န ဝဇ္ဇတိတိ။ ပဏ္ဍေပိ
 ဧသေဝ နယော။ “ပကတိယာ သယမေဝ ကရေန္တာနံ ဥဿာဟဇနတော”တိ
 ဝုတ္တံ။ ကဿော? “ကဟာပဏာနံ ဝိစာရိတတ္တာ”တိ ဝစနတော၊ ပဂေဝ
 ဥဋ္ဌာပိတတ္တာတိ သိဒ္ဓိံ ဟောတိ။ သစေ ဒါယကာ ဝါ သံဃဿ ဂါမဓေတ္တာ-
 ရာမာဒိ ကေဏိယာ ဂဟိတမနဿာ ဝါ တတ္ထ ကုဋုမ္ဘိနော “ဇုမေ သံဃဿ
 ကဟာပဏာ အာဟဋ္ဌာ”တိ ဝဒန္တိ။ “န ကပ္ပတိ”တိ ဧတ္တကမေဝ ဝတ္ထဗ္ဗံ။
 ကပ္ပိယကာရကာဝ စေ ဝဒန္တိ။ “သံဃဿ ကဟာပဏာ န ကပ္ပန္တိ၊ သပ္ပိအာဒိနိ
 ဝဇ္ဇန္တိ”တိ ဝတ္ထဗ္ဗံ။ တဿော “သံဃဿ ကပ္ပိယကာရကေ ဝါ ဝုတ္တဋ္ဌာနံ ဝါ
 အာစိက္ခယာ”တိ ဝတွာ တေဟိ သမ္ပာဒိတံ ကေနစိ အကတ္တဗ္ဗတာယ “ဇုမိနာ
 သပ္ပိ အာဟရဟိ”တိ ဝိစာရေတိ နိဋ္ဌာပေတွာ ဇုတရေသံ ကပ္ပိယံ ပရတော
 ပတ္တဝေတုဏ္ဏေ စတုတ္ထပတ္တော ဝိယ။ ဝုတ္တဗ္ဗိ တတ္ထ “ဇုမေ ကဟာပဏေ
 ဂဟေတွာ ဇုမံ ဒေဟိ”တိ ကဟာပဏေ ဒါပေတွာ ဂဟိတော၊ အယံ ပတ္တော
 ဧတဿေဝ ဘိက္ခုနော န ဝဇ္ဇတိ၊ ဒုဗ္ဗိစာရိတတ္တာ၊ အညေသံ ပန ဝဇ္ဇတိ၊
 မူလဿ အသမ္ပုဋိစ္စိတတ္တာ”တိအာဒိ။ ယဒိ ဧဝံ သဗ္ဗေသံ အကပ္ပိယံ။ ကဿော?
 ကဟာပဏာနံ ဝိစာရိတတ္တာတိ။ ဇုဒံဒုဝုတ္တန္တိ စေ? န၊ မူလဿ သမ္ပုဋိစ္စိတဋ္ဌာနံ
 သန္တာယ ဇုမဿ ဝုတ္တတ္တာ ပတ္တဝေတုဏ္ဏေ ဒုတိယတတိယပတ္တာ ဝိယ၊ တေနေဝ
 ဝုတ္တံ သယံကာရိဝါရေ “န ကပ္ပတိ”တိ ဧတ္တကမေဝ ဝတ္ထဗ္ဗန္တိ။ တတော ပရံ
 မူလံ သမ္ပုဋိစ္စတိ နာမ။

မဟာဝိသယသိက္ခတ္တာ၊ ရာဇသိက္ခာပဒံ ဇုဒံ။

ရညော ဝိယ ဒုဝိညေယျံ၊ စိတ္တာဗိပ္ပာယတောပိ ဝါ။

ရာဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဋ္ဌိတော စိဝရဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-ကောသီယဝဂ္ဂ ၁-ကောသီယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၄၂။ ကောသီယကာရကောတိဧတ္ထ ကောသံ ကရေန္တိတိ “ကောသကာ-
 ရာ”တိ လဒ္ဓဝေါဟာရာနံ ပါဏကာနံ ကောသတော နိဗ္ဗတ္တံ ကောသီယံ နာမ။
 အတ္တနာ ကတံ စေ? နိဿဇ္ဇနကာလေ “သယံ ကတံ နိဿဂ္ဂိယ”န္တိ ဝတ္ထဗ္ဗံ။

ဥဘောဟိ စေ ကတံ၊ ယထာပါဌမေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ။ အတ္တနာ စ ပရေဟိ စ ပိပ္ပကတံ
အတ္တနာ ပရိယောသာပေတိတိအာဒိစတုက္ကမ္ပိ သမ္ဘဝန္တံ န ဒဿိတံ။
ဝိနယဓမ္မတာ ဟေသာ၊ ယဒိဒံ ဧကသ္မိံ တိကေ ဝါ စတုက္ကေ ဝါ ဒဿိတေ
ဇုတရံ သမ္ဘဝန္တမ္ပိ န ဝုစ္စတိတိ။

ကောသိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သုဒ္ဓကာဠကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၄၇။ သုဒ္ဓကာဠကနန္တိ ဧတ္ထ ယထာ ပဌမေ “ဧကေနပိ ကောသိယံ-
သုနာ”တိ ဝုတ္တံ၊ တထာ ဇုမ “ဧကေနပိ အညေန အဓိဿေတွာ”တိ ဝစနာ-
ဘာဝတော အညေဟိ မိဿဘာဝေ သတိပိ အပညာယမာနရူပကံ “သုဒ္ဓ-
ကာဠက”မိစ္ဆေဝ ဝုစ္စတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သုဒ္ဓကာဠကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဒွေဘာဂသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၅၂။ “ဓာရယိတွာ ဒွေ တုလာ အာဒါတဗ္ဗာ”တိ ဝစနတော ယထာ
တုလာဓာရဏာယ ကာဠက အဓိကာ န ဟောန္တိ၊ တထာ ကာဠကနံ ဒွေ
ဘာဂါ ဂဟေတဗ္ဗာ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေန။ ကထံ ပညာယတိတိ? သုဒ္ဓကာဠက-
ပဋိဿေခနိဒါနေန။ တတိယံ ဩဒါတာနံ စတုတ္ထံ ဂေါစရိယာနန္တိ ဟေဋ္ဌမ-
ပရိစ္ဆေဒေါ။ မာတိကာဠကဏာယံ ပန “ဧကဿပိ ကာဠကလောမဿ
အတိရေကဘာဝေ နိဿဂ္ဂိယ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ တံ တုလာဓာရဏာယ ကိဉ္ဇာပိ န
သမေတိ၊ အစိတ္တကတ္တာ ပန သိက္ခာပဒဿ ပုဗ္ဗေ တုလာယ ဓာရယိတွာ
ဌပိတေသု ဧကမ္ပိ လောမံ တတ္ထ ပတေယျ နိဿဂ္ဂိယန္တိ အဓိပ္ပါယောတိ နော
တက္ကော။ အညထာ ဒွေ တုလာ နာဒါတဗ္ဗာ၊ ဦးနကတရာ အာဒါတဗ္ဗာ သိယံ။
န ဟိ လောမံ ဂဏေတွာ တုလာဓာရဏာ ကရိယတိ။ အထ ဂဏေတွာဝ
ကာတဗ္ဗံ။ ကိံ တုလာဓာရဏာယ ပယောဇနန္တိ ဧကမ္ပိ။ “ဂေါစရိယဩဒါတေသု
ဧကမေဝ ဒိဂုဏံ ကတွာ ဂဟေတုံ ဝုဇ္ဇတိ”တိ ဝဒန္တိ၊ အဋ္ဌကဏာယံ အဝိစာရိ-
တတ္တာ ပိမံသိတဗ္ဗံ။

ဒွေဘာဂသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဆဗ္ဗဿသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၆၂။ နဝံ နာမ ကရဏံ ဥပါဒါယာတိ ဣဒံ အာဒိကရဏတော ပဋ္ဌာယ
 ဝဿဂဏနံ ဒီပေတိ။ ကရိတွာ ဝါတိ ဝစနံ နိဋ္ဌာနဒိဝသတော ပဋ္ဌာယာတိ
 ဒီပေတိ။ ဓာရေတဗ္ဗန္တိ ဝစနံ ပန ပရိဘောဂတော ပဋ္ဌာယာတိ ဒီပေတိ။
 ယသ္မာ လဒ္ဓသမ္ပုတိကဿ ဂတဂတဋ္ဌာနေ ဆန္တံ ဆန္တံ ဝဿာနံ ဩရတောဝ
 ကတာနိ ဗဟူနိပိ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ အညံ နဝန္တိ ကိံ ကတတော အညံ၊ ဥဒါဟု
 ဓာရိတတော အညန္တိ? ကိဉ္စေတ္ထ ယဒိ ကတတော အညံ၊ တေသု အညတရံ
 ဒုက္ကတံ ဝါ ပရိဘောဂဇိဏ္ဏံ ဝါ ပုန ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ တဉ္စ ခေါ ဝိနာပိ
 ပုရာဏသန္တတဿ သုဂတဝိဒတ္ထိံ အပ္ပဋိသိဒ္ဓပရိယာပန္နတ္တာ။ ကတတော ဟိ
 အညံ ပဋိသိဒ္ဓိံ၊ ဣဒဉ္စ ပုဗ္ဗကတန္တိ တတော အနန္တရသိက္ခာပဒဝိရောဓော
 ဟောတိ။ အထ ဓာရိတတော အညံ နာမ၊ သမ္ပုတိ နိရတ္ထိကာ အာပဇ္ဇတိ၊
 ပဌမကတံ စေ အပရိဘုတ္တံ၊ သတိယာပိ သမ္ပုတိယာ အညံ နဝံ န ဝဇ္ဇတိတိ
 အဓိပ္ပါယော? တတြိဒံ သန္တိဋ္ဌာနနိဒဿနံ—နိဋ္ဌာနဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဆန္တံ
 ဆန္တံ ဝဿာနံ ပရိစ္ဆေဒေါဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ စ သတ္တမေ ဝဿေ သမ္ပတ္တေ
 ဆဗ္ဗဿာနိ ပရိပုဏ္ဏာနိ ဟောန္တိ။ တဉ္စ ခေါ မာသပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ န
 ဝဿပရိစ္ဆေဒဝသေန။ သတ္တမေ ပရိပုဏ္ဏဉ္စ ဥိနကဉ္စ ဝဿံ နာမ၊ တသ္မာ
 ဝိပ္ပကတဿေဝ သစေ ဆဗ္ဗဿာနိ ပူရေန္တိ၊ ပုန နိဋ္ဌာနဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ
 ဆဗ္ဗဿာနိ လဘန္တိ။ တဉ္စ ခေါ ပရိဘုတ္တံ ဝါ ဟောတု အပရိဘုတ္တံ ဝါ၊ ဓာရိတ-
 မေဝ နာမ။ ယသ္မာ “နဝံ နာမ ကရဏံ ဥပါဒါယ ဝုစ္စတိ”တိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ ဆန္တံ
 ဝဿာနံ ပရတော တမေဝ ပုဗ္ဗကတံ ဒုက္ကတဘာဝေန၊ ပရိဘောဂဇိဏ္ဏတာယ
 ဝါ ဝိဇ္ဇေတွာ ပုန ကရေတိ၊ နိဋ္ဌာနဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဆဗ္ဗဿပရမတာ
 ဓာရေတဗ္ဗံ၊ အတိရေကံ ဝါ။ အန္တော စေ ကရေတိ၊ တဒေဝ အညံ နဝံ နာမ
 ဟောတိ ကရဏံ ဥပါဒါယ၊ တသ္မာ နိဿဂ္ဂိယံ။ အညဏာ “နဝံ နာမ ကရဏံ
 ဥပါဒါယာ”တိ ဣမိနာန ကောစိ ဝိသေသော အတ္ထိ။ ဧဝံ သန္တေ ကိံ ဟောတိ?
 အဋ္ဌပ္ပတ္တိတိ။ “ယာစနဗဟုလာ ဝိညတ္တိဗဟုလာ ဝိဟရန္တိ”တိ ဟိ တတ္ထ ဝုတ္တံ၊
 တဉ္စ အညဿ ကရဏံ ဒီပေတိ။ ယဒိ ဧဝံ တံ နိဗ္ဗိသေသမေဝ အာပဇ္ဇတိတိ?
 နာပဇ္ဇတိ။ အယံ ပနဿ ဝိသေသော၊ ယသ္မာ “အညေန ကတံ ပဋိလဘိတွာ
 ပရိဘုတ္တိ၊ အနာပတ္တိ”တိ ဝုတ္တတ္ထော ဝိသေသောတိ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? “နဝံ
 နာမ ကရဏံ ဥပါဒါယ ဝုစ္စတိ”တိ ဝုတ္တေ အတိရေကစိဝရဿ ဥပ္ပတ္တိ ဝိယ
 ပဋိလဘောနဿ ဥပ္ပတ္တိ နဝတာ အာပဇ္ဇတိ။ တတော ပဋိလဒ္ဓိဒိဝသတော

ပဋ္ဌာယ ဆဗ္ဗဿပရမတာ ဓာရေတဗ္ဗံ။ ဩရေန စေ ဆန္တံ ဝဿာနံ။ပ။
 ကာရာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယန္တိ အာပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ နဝံနာမ ကရဏမေဝ ဥပါဒါယ
 ဝုစ္စတိ၊ န ပဋိလာဘံ။ ဩရေန ဆန္တံ ဝဿာနံ အတ္တနော အနုပ္ပန္တိတ္တာ “နဝ”န္တိ
 သင်္ချံ ဂတံ၊ အပ္ပဋိလဒ္ဓိံ စေ ကာရာပေယျ၊ ပာထာ လာဘော၊ တထာ ကရေယျ
 ဝါ ကာရာပေယျ ဝါတိ စ န ဟောတိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ အညေန ကတံ
 ပဋိလာဘိတ္တာ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ အနာပတ္တိတိ ဝိသေသောတိ။

ဆဗ္ဗဿသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-နိသီဒနသန္တတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၆၅။ နာဿုစ ကောစိတိ ဧတ္ထ အဿုစ-ဇ္ဇတိ အဝဓာရဏတ္ထေ
 နိပါတော။ တတ္ထ ကိဉ္ဇာပိ “ဧဝံ ဘန္တေတိ ခေါတေ ဘိက္ခူ”တိ ဗဟုဝစနံ ဝုတ္တံ၊
 တထာပိ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပဋိဿုဏိတ္တာ ဇ္ဇေ တေသု ဘိက္ခူသု
 ကောစိ ဘဂဝန္တံ နာဿုစ ဥပသင်္ကမတိ အညတြ ဧကေနာတိ အတ္ထော
 ဂဟေတဗ္ဗော။ တံ သုဂ္ဂါဟံ ကောဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ ဝရန္တိအာဒိသု^၁ ဝိယ၊
 အနုဇာနာမိ။ပ။ ယထာသုခံ ခံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမန္တူတိ ဒဿနတ္ထာယ
 ဥပသင်္ကမန္တု^၂။

၅၆၆-၇။ “မယံ အာယသ္မန္တံ ဥပသေန”န္တိ တဿ ဂဏပါမောက္ခတ္တာ
 ဝုတ္တံ။ အာရညိကပိဏ္ဍပါတိကပံသုကူလိကဝသေန သဗ္ဗာနိ ဝုတ္တာနိ။ တေန-
 ဝါဟ အဋ္ဌကထာယံ “သန္တတေ စတုတ္ထစိဝရသညိတာယာ”တိ။ ကိံ
 သဗ္ဗေပိ တေ စိဝရံ န ဗုဇ္ဈန္တိတိ စေ? ယထာ ဟောတု။ ကတမံ စိဝရံ
 နာမာတိ? ဆန္တံ အညတရံ ဝိကပ္ပနပဂံ ပစ္စိမန္တိ။ ကိဉ္ဇ ဝါယိမံ အဝါယိမန္တိ?
 ဝါယိမမေဝါတိ။ ကတရသုတ္တေနာတိ? အဒ္ဓါ သော သုတ္တမေဝ န ပဿတိ၊
 သိဝေယျကံ ဒုဿယုဂံ၊ ဣဒ္ဓိမယိကဉ္စ ဒေဝဒတ္တိယဉ္စ အစိဝရံ ကရေတိ။ ယဒိ
 ဧဝံ အဝါယိမမ္ပိတိ ဝဒါမိတိ?။ ဧဝံ သန္တေ သိဒ္ဓါ သန္တတေ စိဝရသညိတာ
 ကမ္မလသီသေန ဥဏ္ဍာမယသာမညတော။ ကိံပန တေသန္တတံ အဓိဋ္ဌဟိံသုတိ?
 ဒုဋ္ဌ၊ အဓိဋ္ဌဟိံသု အစိဝရတ္တာ၊ န အဓိဋ္ဌာနပဂတ္တာ စ သန္တတဿ။ အထ
 နာဓိဋ္ဌဟိံသု၊ ပုဗ္ဗေဝ တတ္ထ အစိဝရသညိနော ဧတေတိ ကတွာ တတ္ထ
 စိဝရသညိတာယ တဒုဘယံ^၃ န ယုဇ္ဇတိတိ။ ကိံ ပနေတံ အဓိဋ္ဌာနပဂံ နတ္ထိတိ?

၁-ဝိ ၃-၃၉၂-ပိဋ္ဌေ၊ ၂-ဓဿနံ ဥပသင်္ကမိတုံ (က) ၃-ဓဿေယျ (က) ၄-တဒုပဂံ (က)

တတ္ထေဝါဂတံ၊ အပိစေတံ အဝိကပ္ပနပင်္ဂ စေ၊ စိဝရံ န ဟောတိ၊ အညထာ “စိဝရံ နာမ ဆန္တံ စိဝရာနံ အညတရ”န္တိ ဧတ္တာဝတာ သိဒ္ဓိံ “ဝိကပ္ပနပင်္ဂ ပစ္ဆိမ”န္တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ အထ န ဝိကပ္ပနပင်္ဂမိ စိဝရမေဝ သိဒ္ဓိံ၊ အနဓိဋ္ဌာနပင်္ဂ၊ အဝိကပ္ပနပင်္ဂ ဧကေန္တံ “စိဝရ”န္တိ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ တေနေဝါဟ “တေစိဝရိ-ကဿ စတုတ္ထစိဝရံ ဝတ္တမာနံ အံသကာသာဝမေဝ ဝနုတိ”တိ။

အပိစ သန္တတေ စိဝရသညိတာ န ကေဝလံ တေသံယေဝ၊ အညေ-သမ္ဘိ အနုဗန္ဓတိ ဧဝ “ပုရာဏသန္တတံ နာမ သင်္ဂ” နိဝတ္တမ္ဘိ သင်္ဂ” ပါရုတမ္ဘိ”တိ ဝစနတော။ အဋ္ဌကထာစရိယော ပနဿ အစိဝရတံ သန္တာယ-တာသိတတ္ထဒီပနေန ဒီပေတိ။ နိဝတ္တပါရုတန္တိ ဧတေသံ နိသိန္နဉ္စေဝ နိပန္နဉ္စာတိ အတ္ထော။ အပိစ ဧဝံ သန္တေပိ သန္တတေ စိဝရသညိတာ အနုဗန္ဓတိ ဧဝ။ ခန္ဓကေ”ဟိ “နိသိဒ္ဓနံ အဓိဋ္ဌာတုံ န ဝိကပ္ပေတု”န္တိ စ၊ ပရိဝါရေ” “နဝ စိဝရာနိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ”တိ စ နိသိဒ္ဓနသိက္ခာပဒေ “ဒသာ ဝိဒတ္ထိ”တိ စ ဣမ “နိသိဒ္ဓနံ နာမ သဒသံ ဝုစ္စတိ”တိ စ ဝုတ္တံ၊ အဋ္ဌကထာယဉ္ဇဿ “သန္တတသဒိသံ သန္တရိတွာ ဧကေသ္မိ” အန္တေ သုဂတဝိဒတ္ထိယာ ဝိဒတ္ထိမတ္တပဒေသေ ဦးသု ဌာနေသု ဖာလေတွာ တိဿော ဒသာ ကရိယန္တိ၊ တာဟိ ဒသာဟိ သဒသံ နာမ ဝုစ္စ-တိ”တိ စ “နိသိဒ္ဓနံ ဝုတ္တနယေန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗမေဝ၊ တဉ္စ ခေါ ပမာဏယုတ္တံ ဧကမေဝ၊ ခွေ န ဝနုန္တိ”တိ စ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ နိသိဒ္ဓနံ နာမ နဝန္တံ စိဝရာနံ အည-တရံ စိဝရံ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ တဉ္စ သန္တတသဒိသံ ဧဋ္ဌကလောမမယသန္တတဝိသေ-သန္တိ သိဒ္ဓိံ၊ တထာ နိသိဒ္ဓနမေဝ နိသိဒ္ဓနသန္တတဉ္စ သိဒ္ဓိံ။ ပေါရာဏဂဏ္ဍိပဒေ စ “ဧကမေဝါ”တိ ဝုတ္တံ။ တသ္မိ သိဒ္ဓေ သိဒ္ဓါ သန္တတေ စိဝရသညိတာတိ အတ္ထော။ ကသ္မာ? သန္တတသာမညတော။

တ္ထောဟ—ကထံ အဒသမေဝ သန္တတံ စိဝရသင်္ချံ န ဂစ္ဆတိ။ အနေကမ္ဘိ အနဓိဋ္ဌိတမ္ဘိ မဟန္တမ္ဘိ ဝနုတိ၊ ယတော သဒသမေဝ သန္တတံ စိဝရသင်္ချံ ဂစ္ဆတိ၊ တတော အဓိဋ္ဌာနဉ္စ ဥပဂစ္ဆတိတိ။ အသန္တတပရိယာပနုတ္တာ ဩရေန စ ဆန္တံ ဝဿာနံ ဝိနာပိ သမ္ပုတိ၊ တဉ္စ ပေါရာဏံ ဝိသုဇ္ဇေတွာ ဧဝ၊ န အဝိသု-ဇ္ဇေတွာ “တဉ္စ ခေါ ပမာဏယုတ္တံ ဧကမေဝ၊ ခွေ န ဝနုန္တိ”တိ ဝစနတောတိ?။ အထာပိ သိယာ သန္တတံ သယနတ္ထမေဝ ကရိယတိ၊ နိသိဒ္ဓနံ အသန္တတမေ-ဝါတိ။ တဉ္စ န နိယမတော “ပုရာဏသန္တတံ နာမ သင်္ဂ” နိဝတ္တံ သင်္ဂ” ပါရုတမ္ဘိ”တိ ဝုတ္တတ္တာတိ။ ဧတ္ထ ဝုစ္စတိ၊ န ဧတ္ထ ကာရဏံ ပရိယေသိတဗ္ဗံ ဝိနယပညတ္တိယာ အနုညဝိသယတ္တာ။

သန္တတဿ ပန အစီရဘာဝေ အယံ ယုတ္တိ— အာဒိတော “တိဏိ သန္တတာနိ ပန ဝိနယကမ္မံ ကတွာ ပဋိလဘိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ န ဝဋ္ဋန္တိ”တိ အဋ္ဌကထာဝစနတော တာနိ အကပ္ပိယာနီတိ သိဒ္ဓိ၊ ဘဂဝတာ စ ခေါမာဒိနိ ဆ အနုညာတာနီတိ ကောသေယျံ ကပ္ပိယန္တိ သိဒ္ဓိ။ ဧဝံ သန္တေ သုဒ္ဓကော-သေယျမ္ပိ စိဝရံ ကပ္ပိယံ ဇာတံ၊ ပဂေဝ ကောသိယမိဿကသန္တတစီရန္တိ အာပဇ္ဇတိ။ တထာ ကမ္မလဉ္စ အနုညာတံ၊ တဉ္စ သုဒ္ဓိကမ္ပိ ဟောတိ ဇာတိကာဋကဘာဝေန၊ ပဂေဝ ဩဒါတဂေါစရိယမိဿကသန္တတစီရန္တိ အာပဇ္ဇတိ။ တတော စ အညမညဝိရောဓော၊ တသ္မာ န သန္တတံ စိဝရံ နာမ ဟောတိ၊ နိသီဒနံ ပန ဟောတိ တဿ ပမာဏသဏ္ဌာနပရိစ္ဆေဒ-သမ္ဘဝတော။ ဣတ္ထာဟု ကေစိ အာစရိယာ “ဒုဝိဓံ နိသီဒနံ သန္တတံ၊ အသန္တတဉ္စ။ တတ္ထ သန္တတံ သန္တတမေဝ။ အသန္တတံ ခေါမာဒိဆဗ္ဗိဓံ၊ တဒနလောမံ ဝါ ဟောတိ၊ အယမေတေသံ ဝိသေသော”တိ။

ဣတ္ထာဟ— ကသ္မာ ပနေတ္ထ “သန္တတံ ပန ဘိက္ခုနာ”တိ သိက္ခာပဒံ အပညာပေတွာ “နိသီဒနသန္တတ”န္တိ ပညတ္တန္တိ? စိဝရသညိတာယ သန္တတာနံ ဥဇ္ဈိတတ္တာ တေသံ အစီရဘာဝဒဿနတ္ထံ တထာ ပညတ္တန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ တသ္မာ တေ ဘိက္ခု။ ဓုတင်္ဂဘေဒဘယာ တာနိ ဥဇ္ဈိတွာ တေရသာပိ ဓုတင်္ဂါနိ သမာဒိယိံသု၊ သီသဒဿနဝသေန တိဏေဝ ဝုတ္တာနိ၊ ဘဂဝါ စ တေသံ သန္တတံ အနုဇာနိ၊ တကော နေသံ ဧဝံ ဟောတိ “နိသီဒနစိဝရသဏ္ဌာနမ္ပေတံ နိသီဒနသန္တတံ နော အနုညာတံ၊ စတုတ္ထစီရဘာဝေန ပဂေဝ ကတသန္တတံ ဝါ”တိ။ တတော သန္တတေ နေသံ စိဝရသညိတာ န ဘဝိဿတိတိ တဒတ္ထံ ဘဂဝတာ နိသီဒနသန္တတန္တိ ပညတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယော။ “ပစ္စိမာနိ ဒွေ ဝဋ္ဋန္တိ”တိ ကထံ ပညာယတိတိ စေ? “အနာပတ္တိ အညေန ကတံ ပဋိလဘိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတိ”တိ ဝစနတောတိ။

နိသီဒနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဇေကလောမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၇၂-၃။ အပ္ပါနမဂ္ဂပ္ပုပ္ပိပန္နဿာတိ ဣဓိနာ ပကတိယာ ဒီဃမဂ္ဂပ္ပုပ္ပိပန္နဿ ဥပ္ပန္နာနိပိ တိယောဇနပရမမေဝ ဟရိတဗ္ဗာနိ၊ ပဂေဝ အပ္ပုပ္ပိပန္နဿာတိ ဒဿေတိ။ အပ္ပါနမဂ္ဂပ္ပုပ္ပိပန္နဿ နိဿဂ္ဂိယန္တိ ဝါ သမ္ပန္နော။ တေနေဝ ဝါသာဓိပ္ပါယဿ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဂမနုဿာဟတ္တာ “အပ္ပုပ္ပိပန္နော”တိ သင်္ချံ

ဂတဿ အနာပတ္တိတိ သိဒ္ဓါ။ ဣမသ္မိံ အတ္တဝိကပ္ပေ ဟိ ဘိက္ခုနော ပနေဝ ဇဠကလောမာနိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ပ။ အသန္တေပိ ဟာရကေ အဗ္ဗါနံ မဂ္ဂပ္ပဋိပနဿ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယန္တိ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အာကန္တမာနေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနီတိ အတ္တနော သန္တကာနံယေဝ တိယောဇနာတိက္ကမေ အာပတ္တိံ ဒဿေကိ။ တေန အနာကန္တမာနေန ပရသန္တကာနိ ပဋိဂ္ဂဟိတာနိ အတိရေကတိယောဇနံ ဟရန္တဿ အနာပတ္တိ သိဒ္ဓါ။ အယမတ္ထော “ဘိက္ခုနော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ”န္တိ ဣမိနာ, “အတ္ထိန္ဒ ပဋိလဘိက္ခာ”တိ ဣမိနာ စ ဒီပိတောဝ ဟောတိတိ။ ပေါရာဏဂဏ္ဍိပဒေ စ “အညံ ဘိက္ခု ဟရာပေန္တော ဂစ္ဆတိ စေ၊ ဦး၌ အနာပတ္တိတိ ဝုတ္တံ၊ တဿ ခွေ ဘိက္ခု တိယောဇနပရမံ ပတွာ အညမညဿ ဘဏ္ဍံ ပရိဝတ္တေတွာ စေ ဟရန္တံ၊ အနာပတ္တိတိ သိဒ္ဓိ၊ တေနော အနာပတ္တိဝါရေ “အညံ ဟရာပေတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ကိံ ဟရာပေတိ? ဇာနန္တံ အဇာနန္တံ။ ကိဉ္ဇေတ္ထ ယဒိ ဇာနန္တံ၊ “အညော ဟရိဿတိတိ ဌပေတိ၊ တေန ဟရိတေပိ အာပတ္တိယေဝါ”တိ ဧကံသတော န ဝတ္ထုဗ္ဗံ။ ဇာနန္တောပိ ဟိ ဧကေစ္စော ဟရတိတိ။ တတော အဠကထာယ ဝိရုဇ္ဈတိ။ အထ အဇာနန္တံ၊ “အညဿ ယာနေ ဝါ ဘဏ္ဍေ ဝါ အဇာနန္တဿ ပက္ခိပိတွာ တိယောဇနံ အတိက္ကာမေတိ၊ နိဿဂ္ဂိယာနိ”တိ ပါဠိယာ ဝိရုဇ္ဈတိ၊ အထ ဥဘောပိ ဧကတော ဧကံ ဘဏ္ဍံ ဟရာပေန္တိ၊ တမ္ပိ နိဿဂ္ဂိယံ သိယာ။ အနိဿဂ္ဂိယန္တိ ယုတ္တိယာ ဝိရုဇ္ဈတိ “တိယောဇနပရမံ သဟတ္တာ ဟရိတဗ္ဗာနိ အသန္တေ ဟာရကေ”တိ အဝိသေသေန စ ပါဠိ ဝုတ္တာ။ ဟာရကောပိ သစေတနော အစေတနောတိ ဒုဝိစော။ သစေတနောပိ ဇဠကလောမဘာဝံ ဝါ “အာမိဒံ ဟရာမိ”တိ ဝါ “မံ ဒေ ဣဒံ ဟရာပေတိ”တိ ဝါ ဇာနနာဇာနန-ဝသေန ဒုဝိစော ဟောတိ။ တတ္ထ အစေတနော နာမ ဟာရကော နဒိ-သောတော ဝါ နာဝါ ဝါ အဿာမိကယာနံ ဝါ ဟောတိ။ သစေတနော ပါကဇောဝ။ တတ္ထ “မံ ဒေ ဣဒံ ဟရာပေတိ”တိ ဧတ္ထကံ ဇာနန္တံ မနဿံ ဝါ တိရစ္ဆာနဂတံ ဝါ အညံ ဟရာပေတိ၊ အနာပတ္တိတိ အနုဂဏ္ဍိပဒနယော။ အယံ ပါဠိယာ, အဠကထာယ စ ဧကရသော ဝိနိစ္ဆယော၊ “အသန္တေ ဟာရကေ”တိ ကိဉ္ဇာပိ ဣဒံ အဝိသေသတော ဝုတ္တံ၊ “အညဿ ယာနေ ဝါ ဘဏ္ဍေ ဝါ အဇာနန္တဿာ”တိ ဝစနတော ပန သစေတနောဝ ဟာရကော တတ္ထ အဓိပ္ပေတောတိ ပညာယတိ၊ သော စ ဇဠကလောမဘာဝဉ္စ “ဣဒံ ဟရာမိ”တိ စ ဇာနန္တော နာမိပ္ပေတော။ တေန ဝုတ္တံ “အညော ဟရိဿတိတိ ဌပေတိ၊ တေန ဟရိတေပိ အာပတ္တိယေဝါ”တိအာဒိ။ တတ္ထ ဟေတုကတ္ထုနော အဘာဝတောဝ။ ပါဠိယဉ္စိ “အညံ ဟရာပေတိ”တိ ဟေတုကတ္ထုဝသေန

ဝုတ္တာ။ ဣတရေ ခွေ ဇာနန္တံ ဣမ သမ္ဘဝန္တိ။ “အဇာနန္တဿ ပက္ခိပိတွာ”တိ ပါဠိယံ “ဧသ ဟရာပေတိ”တိ ဝါ “ဣဒံ ဌာနံ အတိက္ကမာပေတိ”တိ ဝါ ဇာနန္တဿ ယာနေ ဝါ ဘဏ္ဍေ ဝါ ပက္ခိပိတွာ တိယောဇနံ အတိက္ကမာပေတိ၊ န နိဿဂ္ဂိယာ ဟောန္တိတိ ဒီပေတိ။

“ဟရာပေတိ”တိ ဣဒံ ဟေတုကတ္ထုဝစနတံ သာဓေတိ၊ တဿာ အဋ္ဌကထာယံ “သာမိကဿ အဇာနန္တဿေဝါ”တိ ဣဒံ “မံ ဧသ ဟရာပေတိ”တိ ဧဝံ အဇာနန္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ “သာရေတိ စောဒေတိ အနုဗန္ဓာပေတိ”တိ ဣဒံ “မံ ဧသ ဣဒံ ဌာနံ အတိက္ကမာပေတိ”တိ ဧဝံ ဇာနန္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ အဇာနန္တောပိ သာရဏာဒီဟိ ဌိတဌာနံ နာတိက္ကမတိ၊ န ဝါ အနုဗန္ဓတိ။ အထ သာရဏာဒီဟိ အနတိက္ကမိတွာ အတ္တနော ရုစိယာ အတိက္ကမတိ အာပတ္တိ ဧဝံ ဘိက္ခုနော ဟေတုကတ္ထုဘာဝါသမ္ဘဝတော။

ဣဒါနိ ယသာဌိတဌာနတော ပဌာယ ဝက္ခာမ၊ “အသန္တေပိ ဟာရကေ”တိ ဟာရကာလာဘပစ္စယာပိ သယံ ဟရဏတော နိဿဂ္ဂိယမေဝ၊ ပဂေဝ သတိ ဟာရကေတိ အယမေကော အတ္တော။ အဝဓာရဏတ္ထံ အပိ-သဒ္ဓံ ဂဟေတွာ အသန္တေ ဧဝံ ဟာရကေ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သတိ ပန ဟာရကေ န တေန ဟရာပေန္တဿ နိဿဂ္ဂိယန္တိ အယံ ဒုတိယော အတ္တော။ “သံဃတော ဝါ။ပ။ အတ္တနော ဝါ ဓနေနာ”တိ ဣမိနာ ကိဉ္စာပိ အစိတ္တကမိဒံ သိက္ခာပဒံ၊ သံဃာဒိတော ပန အတ္တနာ အာကင်္ခမာနေန ပဋိဂ္ဂဟိတဿေဝ ဇွေကလောမဿ တိယောဇနာတိက္ကမေ အာပတ္တိ၊ န အဇာနတော အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတဿ စီဝရာဒီသု ကုတောစိ လဂ္ဂဿ အတိက္ကမနေတိ ဒီပေတိ။ အနုဂဏ္ဍိပဒေ ပန “ကမ္မလဿ ဥပရိ နိပဇ္ဇိတွာ ဂစ္ဆန္တဿ သစေ ဧကမ္ပိ လောမံ စီဝရေ လဂ္ဂံ ဟောတိ၊ အာပတ္တိ ဧဝံ ကမ္မလတော ပိဇ္ဇေတတ္တာ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ ကမ္မလဿ ပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ အတ္တနော ဣစ္ဆာယ ပဋိဂ္ဂဟိတမေဝ ဟောတိတိ ယုတ္တံ။ ယသ္မာ “အနာပတ္တိ ကတဘဏ္ဍေ”တိ ဝုတ္တံ၊ တဿာ တံ အနေကမ္ပိ ကတဘဏ္ဍဌာနိယမေဝ ဟောတိ။ တဌိ အနေန ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ န လောမံ။ အထ လောမမ္ပိ အဂ္ဂဟိတမေဝ ဟောတိ၊ ကတဘဏ္ဍံ ဒုပ္ပရိဟာရိယလောမပိနိစ္ဆောဂကတဘဏ္ဍော နိယမော။ ဧဝံ သန္တေ အကတဘဏ္ဍေ တိကပါစိတ္တိယံ၊ ကတဘဏ္ဍေ တိကဒုက္ကဋ္ဌ နယတော ဒဿေတဗ္ဗံ ဘဝေယု၊ အညထာ တိကဿ ဒဿိတတ္တာ။ သဉ္ဇဿာ-ဟတ္တာတိ အပ္ပဋိပဿဒ္ဓဂမနတ္တာ။ အစိတ္တကတ္တာ စာတိ ဘိက္ခုနော ဥဿာ-ဟာနရူပံ လောမာနံ တိယောဇနာတိက္ကမနတော ပိနာပိ ပယောဂစိတ္တေန ဟရဏစိတ္တေန အာပဇ္ဇတိ ဧဝါတိ အဓိပ္ပါယော။ သာ အနာပတ္တိ ပါဠိယာ န

သမေတီတိ အန္တော ပန ပယောဂေန တိယောဇနပရမံ အတိက္ကမိတတ္တာ အနာပတ္တိ။ “တိယောဇနံ ဟရတိ”တိ ဣမိနာ တိယောဇနံ ပဒသာ နေတုကာ-
မောပိ အန္တောတိယောဇနေ ပဒေ ပဒေ ဒုက္ကဋ် နာပဇ္ဇတီတိ ဒဿေတိ။ တံ
ယုတ္တံ “တိယောဇနံ ဝါသာမိပ္ပါယော ဂန္ဓာ တတော ပရံ ဟရတိ”တိ
ဝစနဿတ္တိတာယာ”တိ ဝုတ္တံ။ ပုနပိ ဝုတ္တံ “အညံ ဟရာပေတီတိ ‘ဣဒံ
ဟရိဿာမီ’တိ သဉ္ဇဿာဟမေဝ အညံ ဟရာပေတီတိ အတ္ထော။ ဣတရထာ
ဂစ္ဆန္တဿ သီသေ ဌပေသိ။ တသ္မိံ အဇာနန္တေပိ အနာပတ္တိ သိယာ”တိ။ သစေ
ပန “အဂစ္ဆန္တေ ယာနေ ဝါ”တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တတ္တာ ဟရဏာဒီဟိ
ဇနိတဉ္ဇဿာဟာနံ ဟတ္တိအာဒိနံ ‘ဣဒံ ကရိဿာမာ’တိ ဝါ ‘ဟရိဿာမာ’တိ
ဝါ အာဘောဂေ ဇနိတေ ဧဝ အနာပတ္တိ။ န အဇနိတေတိ ဥပတိဿတ္ထေရော
အာဟာ”တိ စ ဝုတ္တံ။ ပရိဝတ္ထေတွာ ဌပိတေတိ ဦးစွံ ဗဟိ နိက္ခိပိတတ္တာတိ
ဥပတိဿတ္ထေရော။ ဗဟိသီမာယ ဌပိတံ ဘဏ္ဍိကံ အန္တော အန္တောသီမာယံ
ဌပိတံ ဗဟိ ကရောတော အနာပတ္တိတိ ကေမိ။ န သုန္တရံ ဝိယ။

၅၇၅။ ပဋိလဘိတွာ ဟရတိတိ ပဌမတိယောဇနတော ပရံ ဟရတိ။ န
ဒုတိယာဒိတောတိ အတ္ထော။ ကတဘဏ္ဍေ ဥပ္ပန္နောကာသာဘာဝါ အနာပတ္တိ။

ဇဠကလောမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဇဠကလောမခေါဝါပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၈၁။ ကိဉ္ဇာပိ ပုရာဏစီဝရခေါဝနသိက္ခာပဒေ စီဝရံ ဌပေတွာ “အညံ
ပရိက္ခာရံ ခေါဝါပေတီ”တိ အနာပတ္တိဝါရေ ဝုတ္တံ။ ဣမဿ ပန သိက္ခာပဒဿ
ဥပ္ပန္နကာလတော ပဋ္ဌာယ ဇဠကလောမခေါဝါပနာဒိနာ အာပတ္တိတိ ဧကေ။
သာ ဝါ၊ အနာပတ္တိ မူလာပတ္တိတော ဧဝ၊ န ဣမမှာတိ ဧကေ။ ဇဠကလောမာနံ
အပရိက္ခာရတ္တာ ဘဋ္ဌံ အဂ္ဂဟဏမေဝါတိ ဧကေ။ ဣမဿ အန္တိမနယဿ
အတ္ထပ္ပကာသနတ္ထံ ဣဒံ ပဉ္စာကမ္မံ—“ခေါဝါပေတီ”တိ ဣဒံ ရဇာပနဝိဇဠာ-
ပနဂ္ဂဟဏေန နိပ္ပဒေသဝါစိပဒံ၊ ဥဒါဟု အဂ္ဂဟဏေန သပ္ပဒေသဝါစိပဒံ။
ကိဉ္ဇေတ္ထ ယဒိ နိပ္ပဒေသဝါစိပဒံ၊ သဗ္ဗတ္ထ ဣဒမေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ န ဣတရာနိ။ အထ
သပ္ပဒေသဝါစိပဒံ၊ “အဝုတ္တာ ခေါဝတိ၊ အပရိဘုတ္တံ ခေါဝါပေတီ”တိ ဧတ္ထ
ဝိရောခေါ။ “အဝုတ္တာ ရဇတိ ဝိဇဠေတိ၊ နိဿဂ္ဂိယ”န္တိ အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂတောတိ?

ဒေသနာပိလာသမတ္တံ ဘဂဝတော ဝစနံ၊ ကတ္ထမိ တိကပဒဝစနံ၊ ကတ္ထမိ
 ကေပဒဝစနံ၊ နိပ္ပဒေသပဒမေဝ တေ ဝဒန္တိတိ။ သစေ “ကတဘဏ္ဍိ ဓောဝါပေ-
 တိ”တိ ဧတ္ထ ပဋိဝိရောဓော၊ “ကတဘဏ္ဍိ ဝိဇ္ဇာပေတိ၊ အနာပတ္တိ”တိ အနိဋ္ဌပ္ပ-
 သင်္ဂတော အနာပတ္တိ ဧဝါတိ စေ? န၊ အကတဘဏ္ဍိယ သုဒ္ဓလောမဿ
 ဝိဇ္ဇာပနံ ဣတော ဝါ ဒါတဗ္ဗံ။ ဥဒကာဒိဓောဝနဝသေန ပိဏ္ဍေတွာ ဌိတာနံ
 ဝိဇ္ဇာပနံ လတ္တတိတိ စေ? ပုရာဏသန္တတဿ ဝိဇ္ဇာပနေ အနာပတ္တိယာ
 ဘဝိတဗ္ဗံ၊ န စ တံ ယုတ္တံ “အပရိဘုတ္တံ ဓောဝါပေတိ”တိ ဝစနတော။ တေန
 ပရိဘုတ္တံ ဓောဝါပေတိ ရဇာပေတိ ဝိဇ္ဇာပေတိ၊ နိဿဂ္ဂိယမေဝါတိ သိဒ္ဓိ
 ဟောတိ၊ တဉ္စ ပရိဘုတ္တံ နာမ ကတဘဏ္ဍိမေဝ ဟောတိ။ န ဟိ သက္ကာ
 ဇဋ္ဌကလောမာနိ ပရိဘုတ္တံ၊ အညထာ “ပရိဘုတ္တံ ဓောဝါပေတိ”တိ ဝစနံ
 နိရုတ္တကံ ဟောတိ။ န ဟိ ဧတ္ထ “ပုရာဏာနိ ဇဋ္ဌကလောမာနိ ဓောဝါပေယျ
 ဝါ”တိ ဝစနံ အတ္ထိ ပုရာဏစိဝရသိက္ခာပဒေ ဝိယ။ တတ္ထ အာဒိန္နကပ္ပဝသေန၊
 ဣဓ တံ လိဒိတံ။ လေခဒေါသောတိ စေ? န၊ ဝိသေသဟေတုနော အဘဝါ၊
 ပုရာဏစိဝရသိက္ခာပဒေ အပရိဘုတ္တံ ကတဘဏ္ဍိ နာမ၊ “ကမ္မလကောဇဝ-
 သန္တတာဒိ”န္တိ ဝစနတော စ။ ကိဉ္စာပိ ဣဓိနာ သဗ္ဗေန အယမတ္ထော သိဗ္ဗေါ၊
 “ဓောဝါပေတိ”တိ ဣဒံ ပန သိယာ နိပ္ပဒေသံ။ သိယာ သပ္ပဒေသံ။ တဉ္စ
 “အဝုတ္တာ ဓောဝတိ”တိအာဒိသု နိပ္ပဒေသံ။ “ကတဘဏ္ဍိ ဓောဝါပေတိ”တိ
 ဧတ္ထ သပ္ပဒေသံ။ “အကတဘဏ္ဍိ ဓောဝါပေတိ ရဇာပေတိ၊ အနာပတ္တိ”တိ
 “ဝိဇ္ဇာပေတိ၊ အနာပတ္တိ”တိ ဝစနပ္ပမာဏတော အနာပတ္တိ ဧဝါတိ စေ? န၊
 ဝစနပ္ပမာဏတော ဧဝ အာပတ္တိတိ အာပဇ္ဇနတော။ “အပရိဘုတ္တံ ဓောဝါ-
 ပေတိ”တိ ဝစနမေဝ ဟိ တံ အပရိဘုတ္တံ သန္တတံ ဝိဇ္ဇာပေန္တဿ အနာပတ္တိတိ
 ဒီပေတိ စေ? သိဒ္ဓိ ပရိဘုတ္တံ ဝိဇ္ဇာပေန္တဿ အာပတ္တိ ဧဝါတိ။

ဇဋ္ဌကလောမဓောဝါပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ရူပိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၇၃-၄။ သဒ္ဓန္တိတိ တိဝိဓမ္မိ။ “မုတ္တာ မဏိ ဝေဠုရိယော သင်္ခေါ’တိအာဒိ
 ပန ကိဉ္စာပိ ရူဇသိက္ခာပဒေ ‘န ဝနုတိ’တိ ပသင်္ဂတော ဝုတ္တံ၊ သရူပတော
 ပန အာပတ္တိဒဿနဝသေန သကဋ္ဌာနေပိ ဝတ္တုမာရဒ္ဓ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ကထမေတံ?
 မုတ္တာဒိနံ သကဋ္ဌာနံ ဇာတံ၊ န ဟိ တာနိ ဣဓ ပါဠိယံ ဒိဿန္တိတိ ဣမဿ
 အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တာနိ၊ ရူဇသိက္ခာပဒဿပိ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တာနိတိ။ န

ကေဝလံ ဟိရညသုဝဏ္ဏမေဝ၊ အညဗ္ဗိ ခေတ္တဝတ္ထာဒိကံ “အကပ္ပိယံ န သမ္ပုဋ္ဌိ-
တဗ္ဗ” နှိ သာမညေန၊ န သရူပတော။ ပါဠိယံ ပန သရူပတော “စီဝရစေတာပန္နံ
နာမ ဟိရညံ ဝါ သုဝဏ္ဏံ ဝါ မုတ္တာ ဝါ မဏိ ဝါ” တိ ဧတ္တကမေဝ ဝုတ္တံ၊
တသ္မာ ရာဇသိက္ခာပဒမေဝဿ သကဋ္ဌာနံ။ မုတ္တာမဏိဂ္ဂဟဏေန စေတ္တ
တဇ္ဇာတိယဂ္ဂဟဏံ သိဒ္ဓမေဝါတိ နာဂတော ဣမဿ ပဌမမေဝ ပညတ္တတ္တာ။
ယဒိ ဧဝံ ဣမ အနာဂတတ္တာ ကတရံ နေသံ သကဋ္ဌာနန္တိ? ဣဒမေဝ အတ္ထတော၊
နော သရူပတော။

ကထံ? တောနိ ဟိ ရတနသိက္ခာပဒေ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထုနိ၊ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုနိ
စ ကေတော “ရတန” နှိ အာဂတာနိ၊ “ရတနသမ္ပတ” နှိ ကပ္ပိယဝတ္ထု၊
အာဂတံ။ တေသု စ ဒသသု ရတနေသု ရဇတဇာတရူပဒွယံ ဣမ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထု၊
အဝသေသံ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုတိ သိဒ္ဓံ။ ဣမ စ သိဒ္ဓတ္တာ ဧဝ ရတနသိက္ခာပဒဿ
အနာပတ္တိဝါရေ “ရတနသမ္ပတံ ဝိဿာသံ ဂဏှာတိ၊ တာဝကာလိကံ ဂဏှာတိ၊
ပံသုကူလသညိဿာ” တိ ဝုတ္တံ၊ န ရတနံ ဝုတ္တံ။ သတ္တဝိဓမ္မညဒါသိဒါသခေတ္တာဒိ
ပန ဗြဟ္မဇာလာဒိသုတ္တဝသေန အကပ္ပိယန္တိ သိဒ္ဓံ၊ တသ္မာ ဣမ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုတိ
သိဒ္ဓံ၊ တေနေဝ အနုယောဂဝတ္ထေ “ဓမ္မံ ဇာနာတိ၊ ဓမ္မာနုလောမံ၊ ဝိနယံ၊
ဝိနယာနုလောမံ ဇာနာတိ” တိ ၂ ဝုတ္တံ။ တထာ အာမကမံသမ္ပိ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထု၊
အာပဇ္ဇတိတိ? န၊ ဣမ ဝိနယေ အနုညာတတ္တာ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ
အမနုဿိကာဗာဓေ အာမကမံသ” နှိ အာဒိနာ၊ တသ္မာ န အာမကမံသံ
သုတ္တေ အာဂတမ္ပိ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထု ဟောတိ၊ တထာပိ အတ္တနော ပရိဘောဂတ္တာယ
ပဋိဂ္ဂဟဏေ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝါတိ နော တက္ကောတိ အာစရိယော။ “ဣမ နိက္ခိပါဟိ” တိ
ဝုတ္တေ ဥပနိက္ခိတ္တသာဒိယနမေဝ ဟောတိ” တိ ဝဒန္တိ။ “အကပ္ပိယဝိစာရဏာ ဧဝ
န ဝဇ္ဇတိတိ စေ? ကပ္ပိယဉ္စ အကပ္ပိယဉ္စ နိဿာယ ဌိတန္တိ ဧတ္ထ တံ သယံ
အပရိဘောဂါရဟံ ဟုတွာ တဒဉ္စနကံ ကပ္ပိယဘဏှံ ပရိဘောဂါရဟံ ဟုတွာ
ဌိတန္တိ အတ္ထော” တိ လိဒိတံ၊ “ပံသုကူလဘာဝေန ဌိတတ္တာ၊ ဂုတ္တဋ္ဌာနာစိက္ခနဿ
ကပ္ပိယတ္တာ စ ကပ္ပိယံ နိဿာယ ဌိတံ။ ‘ဣဒံ ဂဏှာ’ တိ အာဒိနာ ဝဒန္တဿ
အကပ္ပိယတ္တာ အကပ္ပိယံ နိဿာယ ဌိတ” နှိ စ။ ဧဝမ္ပိ ကပ္ပိယဉ္စ အကပ္ပိယဉ္စာတိ
“ဣမသ္မိံ ဩကာသေ ဌပိတံ၊ ကိံ န ပဿသိတိ ဆေကတရေ ဣမေဝ
ကဟာပဏေ” တိ အာဒိဝစနဿ ကပ္ပိယတ္တာ ကပ္ပိယံ နိဿာယ ဌိတံ။ “ဣဒံ
ဂဏှာ” တိ ဝုတ္တေ ဒုဗ္ဗိစာရိတတ္တာ အတ္တနော အကပ္ပိယတ္တာ တတော အာဂတံ
အကပ္ပိယံ နိဿာယ ဌိတမေဝ ဟောတိ။ “ဣဒံ ဂဏှာ” တိ ဝုတ္တေ တေန ဂဟိတေ

‘ဥဂ္ဂဏှာပေယျ ဝါ’တိ ဝုတ္တရိမိံ န ပါပုဏာတိ၊ ကေဝလံ ခုဗ္ဗိစာရိတတ္တာ တဿေဝ တံ အကပ္ပိယံ ဟောတိ၊ မူလပဋိဂ္ဂဟဏဿ သုဒ္ဓတ္တာ ပရတော ပတ္တစတုက္ကေ တတိယပတ္တော ဝိယာတိ စ ဧဝံ ဥပတိဿတ္ထေရော ဝဒတိ”တိ အနုဂဏ္ဌိပဒေ ဝုတ္တံ။ ကိံ ဗဟုနာ၊ ဝိသုဒ္ဓါဂမတ္တာ ကပ္ပိယံ။ ခုဗ္ဗိစာရဏာယ သတိ အကပ္ပိယံ နိဿာယ ဌိတံ ဟောတိတိ နော တက္ကောတိ အာစရိယော။ “ဧဝံ သံဆဂဏာဒိနမ္ပိ အတ္ထာယ ပရိစ္စတ္တေပိ တေန သမာနဂတိကတ္တာ ဌပေတွာ အာပတ္တိဝိသေသ”န္တိ ဝုတ္တံ။

န ကိဉ္စိ ကပ္ပိယဘန္တံ စေတာပိတန္တိ စေတာပိတဉ္စေ၊ ဥပါယာဘာဝံ ဒဿေတိ။ “ဥပနိက္ခေပံ ဌပေတွာ”တိ သစေ သော ဥပါသကော ‘အတိဗဟံ ဧတံ ဟိရညံ၊ ဣဒံ ဘန္တေ အဇ္ဈေဝ န ဝိနာသေတဗ္ဗ’န္တိ ငတွာ သယံ ဥပနိက္ခေပဒေသေ ဌပေတိ၊ အညေန ဝါ ဌပါပေတိ၊ ဧတံ ဥပနိက္ခေပံ ဌပေတွာ တတော လဒ္ဓိဥဒယံ ပရိဘုဉ္ဇန္တော သံသော ပစ္စယေ ပရိဘုဉ္ဇတိ နာမာ”တိ ဝုတ္တံ။

၅၇၅။ အယံ ကိရ ဣတ္ထိလက္ခဏသမ္ပန္နော ဥက္ကံသတော။ ဧဝံ အင်္ဂသမ္ပန္နောပိ အပရဘာဂေ လောဘဝသေန ဝါ အညေန ဝါ ကာရဏေန သစေ နိဇိတ္တံ ကတွာ ပါတေတိ၊ အာပတ္တိ ခုက္ကဋ္ဌဿ။ သေနာသနမ္ပိ ပရိဘောဂေ ပရိဘောဂေတိ ပဝေသေ ပဝေသေ။ သော ဟိ ကာရဏန္တရေန ရုက္ခမူလကဿ၊ အဇ္ဈောကာသိကဿပိ ဝနုတိ ဧဝ၊ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိဝသေန နိဝါသာဗိပ္ပါယေ သတိ ပရိဘောဂေ ပရိဘောဂေ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ။ ဘေသဇ္ဇဿ သတိပဋ္ဌယတော သဗ္ဗကာလမ္ပိတိ ဧကေ။ အသန္တိဟိတဿ ပစ္စာဘတ္တမေဝ၊ သန္တိဟိတဿ ပုရေဘတ္တမ္ပိတိ နော တက္ကောတိ အာစရိယော။ “ယာမကာလိကံ သတ္တာဟ-ကာလိကံ ယာဝဇီဝိကံ အာဟာရတ္ထာယ။ ပ။ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ အာပတ္တိ ခုက္ကဋ္ဌဿ။ အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ အာပတ္တိ ခုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ ခုက္ကဋ္ဌဉ္စိ ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပဒေ အာဂတံ ဝိကာလေ အာပဇ္ဇေတိ၊ နော ကာလေ အာဟာရကာလတ္တာ၊ သန္တိမိသိက္ခာပဒေ အာဂတံ ပန ကာလေပိ သန္တိဇီဇာတတ္တာ၊ တေနော တတ္ထ သတ္တာဟကာလိကယာဝဇီဝိကဒ္ဓယမေဝ ဝုတ္တန္တိ။ “သတိ ပစ္စယေ”တိ ဝစနတော နာယံ ဝိသေသော လမ္ဘတိတိ စေ ? န၊ အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂတော၊ ဝစနာနိယမတော စ။ သန္တိမိသိက္ခာပဒေ ဟိ “အနာပတ္တိ ယာဝ-ကာလိကံ ယာဝကာလံ နိဒ္ဒဟိတွာ ဘုဉ္ဇတိ။ ယာမကာလိကံ ယာမေ နိဒ္ဒဟိတွာ ဘုဉ္ဇတိ”တိ ၂ ဧတ္ထ ဝစနပ္ပဇာဏတော ယာမကာလိကံ န ပုရေဘတ္တေ၊ န ပစ္စာဘတ္တေ၊ န ဒိဝသေ၊ န ရတ္တိယံ ယာမမေဝ နိဒ္ဒဟိတွာ ဘုဉ္ဇန္တဿ

အနာပတ္တိတိ အနိဋ္ဌပုသင်္ဂေါ။ တထာ တတ္ထေဝ “ယာမကာလိကံ ယာမံ နိဒ-
ဟိတွာ ဘုဇ္ဇတိ၊ သတ္တာဟကာလိကံ သတ္တာဟံ နိဒဟိတွာ ဘုဇ္ဇတိ”တိ
ဧတ္တကမေဝ ဝုတ္တံ၊ န ဝုတ္တံ “သတိ ပစ္စယေ”တိ၊ တသ္မာ သတိပစ္စယ-ဝစနံ
ကတ္ထမိ ဟောတိ၊ ကတ္ထမိ န ဟောတီတိ ဝစနာနိယမတော အာပတ္တိယာပိ
အနိယမော သိယာ။ ဧဝံ သန္တေပိ ယထာဝုတ္တဒုက္ကဋ် အာပဇ္ဇတိ ဧဝံ။ န
အနာဟာရပ္ပယောဇနတ္တာ ယာမကာလိကာဒိနန္တိ စေ? န၊ သပ္ပိအာဒိမိဿ-
ဘောဇနဿ ပဏီတဘောဇနဘာဝပ္ပတ္တိတော။ အပိစ သဗ္ဗကာလိကေသု
ယာဝကာလိကံ ဩဋ္ဌာရိကံ၊ တံ အာဟာရတ္တာယ ပဋိဂ္ဂဏှန္တဿ ကာလေ
အနာပတ္တိ၊ ပဂေဝ အနောဋ္ဌာရိကံ ယာမကာလိကာဒိ၊ အာဟာရတ္ထဿ ဧဝ
အနုညာတတ္တာ။ ယာဝကာလိကေ ဧဝ အနာပတ္တိတိ စေ? န၊ အနာဟာရတ္တာယ
ဂဏှန္တဿ အာပတ္တိသမ္ဘဝတော ဣတရံ အာဟာရတ္တာယ ဂဏှန္တဿ ဝိယ၊
တသ္မာ ယထာဝုတ္တမေဝေတ္ထ သဒ္ဓိဋ္ဌာနံ ပါဠိ၊ ယုတ္တိဉ္စ အနုလောမေတီတိ။

၅၀၅။ ဒေသနာသုဒ္ဓိတိ ဧတ္ထ ဒေသနာ နာမ ဝိနယကမ္ပံ၊ တေန ဝုဋ္ဌာနမ္ပိ
ဒေသနာ ဧဝ နာမ ဟောတီတိ။ “ပဋိဂ္ဂဏှာတိ”တိ အဝတွာ “ပဋိသေဝတိ”တိ
ဝုတ္တတ္တာ ပဋိဂ္ဂဟဏေ ပန သတိ အကတွာ ပရိဘောဂေ ကရေန္တဿ
အနာပတ္တိ။ ဒိဏာသဝါ ကဘကိစ္စတ္တာ ဝိဘတ္တဒါယာဒါ ဝိယ ဟောန္တိ၊ တေန
တေသံ သာမိပရိဘောဂါ ဟောန္တိ။ အညထာ ယာဝကာလိကဘာဝံ
အနတိက္ကန္တတ္တာ ဝိရုဇ္ဈတိ။ ဣဏပရိဘောဂေါ န ဝဇ္ဇတိ၊ ဘေသဇ္ဇေ
အာပတ္တိတော၊ ဣတရသ္မိ အယုတ္တပရိဘောဂတော၊ ဣဏံ ဝိယ အနုညာတ-
ဘုတ္တတ္တာ စ။ “အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဟိ အလဇ္ဇိ နာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ န ကောစိ
သင်္ကိတဗ္ဗော”တိ လိဒိတံ။ ဘာရဇူတာ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒယော။ ယထာဒါန-
မေဝ ဂဟိတတ္တာတိ ဧတ္ထ “အတ္တနော ဟတ္ထေန စေ ဒေတိ၊ န ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တံ၊
“အတိရေကဘာဂံ ဂဟေတွာ ပုနဒိဝသေ အတ္တနော အတ္တာယ ဥဒ္ဓုဋ္ဌဘာဂံ
တတ္ထေဝ ဒါပေတိ၊ ဝဇ္ဇတိ”တိ စ။ ပရိဝတ္တကံ ဒေတိ၊ ဓမ္မိယဉ္စေ၊ ဝဇ္ဇတိ။ နော
အဓမ္မိယံ။ “တံ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟေန ဥဂ္ဂဏှိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ကေန လေသေနာတိ
စေ? “အလဗ္ဘမာနာသ သာမဂ္ဂိယာ အနာပတ္တိသမ္ဘောဂေသံဝါသေ”တိ ဣမိနာ
ဥပသမ္ပဒက္ခန္ဓကဝစနလေသေန။

၅၀၆။ အဿတိယာ ဒိန္နန္တိ ဧတ္ထ “အဿတိယာ ဒိန္နံ နာမ အပရိစ္စတ္တံ
ဟောတိ၊ တသ္မာ ဒုဿန္တေ ဗဒ္ဓကဟာပဏာဒိနိ သတိ ပဋိလဘိတွာ ဒါယကာ

စေ ပုန ဂဏှန္တိ၊ နိဿဂ္ဂိယမေဝ ဒေသေတဗ္ဗံ။ တေန အကပ္ပိယဘဏ္ဍေန တေ
စေ ဒါယကာ သပ္ပိအာဒိနိ ကိဏိတွာ သံဃဿ ဒေန္တိ၊ တဿပိ ဘိက္ခုနော
ကပ္ပတိ ဒါယကာနံယေဝ သန္တကတ္တာ။ ဘိက္ခုနာ ဟိ ‘ဝတ္ထံ ဂဏှာမိ’တိ ဝတ္ထ-
သညာယ ဧဝ ဂဟိတံ၊ န ရူပိယသညာယ။ ဣဒဉ္စ သိက္ခာပဒံ အတ္တနော အတ္ထာယ
ဥဂ္ဂဟဏံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ န စ တေန တံ အတ္တနော အတ္ထာယ ပရေသံ ဝါ
အတ္ထာယ ဂဟိတံ။ အထ တေ ဒါယကာ နော စေ အာဂန္တာ ဂဏှန္တိ၊ ဒါယကေ
ပုစ္ဆိတွာ အတ္တနော အတ္ထာယ စေ ပရိစ္စတ္တံ၊ သံဃေ နိဿဇ္ဇိတွာ အာပတ္တိ
ဒေသေတဗ္ဗာ။ နော စေ၊ အာပတ္တိ ဧဝ ဒေသေတဗ္ဗာ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ ပုဗ္ဗာပရိရုဒ္ဓံ။
အာပတ္တိဒေသနာယ ဟိ သတိ ရူပိယံ ပဋိဂ္ဂဟိတန္တိ သိဒ္ဓံ၊ တသ္မိံ သိဒ္ဓေ “တတော
ဥပ္ပန္နံ တဿပိ ကပ္ပတိ”တိ ဣဒံ န ယုဇ္ဇေတိတိ။ ကပ္ပတိ ဧဝါတိ စေ? န၊ ဝတ္ထံ
အနိဿဇ္ဇိတွာ အာပတ္တိ ဒေသေတဗ္ဗာတိ န ယုဇ္ဇေတိ။ အဓိတ္တကတ္တာ သိက္ခာ-
ပဒဿ ယုဇ္ဇေတိတိ စေ? န၊ သဗ္ဗတ္ထ “ရူပိယံ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ”တိ ဝစနတော။ “ရူပိယံ
ပဋိဂ္ဂဏှာတိ”တိ ဟိ ဝုတ္တံ၊ အညထာ သဗ္ဗတ္ထ “ရူပိယ”န္တိ ပဒံ နိရုတ္တကံ ဟောတိ
ဝိနာပိ တေန တဒတ္ထသိဒ္ဓိတော။ အနေန စ ဝတ္ထံ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ဒါယကေန စ
ဝတ္ထမေဝ ဒိန္တံ၊ ဝတ္ထဂတဗ္ဗိ ရူပိယံ ထေယျစိတ္တေန ဂဏှန္တော ပဒဝါရေန
ကာရေတဗ္ဗော။ အဋ္ဌကထာယဉ္စ “ရူပိယေ အရူပိယသညိတိ သုဝဏ္ဏာဒိသု
ခရပတ္တာဒိသညိ”တိ ဝုတ္တံ “ရူပိယံ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ”တိ ဝစနဝသေန။

“အဝိစ ပုညကာမာ”တိအာဒိ ပန ဝိဓာနန္တရဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ တေနေဝ ဟိ
“ဣမသ္မိံ ဂေဟေ ဣဒံ လဒ္ဓန္တိ သလ္လက္ခေတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ။ အညထာ သလ္လက္ခေ
ဝိမတိဝသေန၊ ဝိမတိယာ စ သတိ နိဿဂ္ဂိယမေဝ “ရူပိယေ ဝေမတိကော”တိ-
အာဒိ ဝစနတောတိ။ ဣဒံ ဝိဓာနံ နိရုတ္တကမေဝ အာပဇ္ဇေတိ၊ န စ နိရုတ္တကံ။
ကဿာ? ဒုဿန္တေ ဗဒ္ဓကဟာပဏာဒိ အဿတိယာ ဒိန္တံ ဝတ္ထသညာယ ပဋိဂ္ဂဟိ-
တဉ္စ၊ တတော န ရူပိယံ ဒိန္တဉ္စ ဟောတိ ပဋိဂ္ဂဟိတဉ္စာတိ။ ဧတ္ထ အာပတ္တိ-
ဒေသနာကိစ္စံ နတ္ထိ၊ တံ ပန ဒါယကာနမေဝ ပဋိဒါတဗ္ဗံ။ တတော ဥပ္ပန္နံ
ကပ္ပိယဘဏ္ဍဉ္စ သဗ္ဗေသံ ကပ္ပတိတိ ဣမဿ ဝိဓာနန္တရဒဿနတ္ထံ “အဝိစ ပုည-
ကာမာ”တိအာဒိတိ နော တက္ကောတိ အာစရိယော။

ရူပိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတော။

၉-ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၀၇။ “ဇာတရူပရဇတပရိဝတ္တနံ” နှိ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေန ဝုတ္တံ၊ တထာ “ရူပိယံ နာမ သတ္တုဝဏ္ဏော ကဟာပဏော” တိအာဒိ ပါဠိဝစနဉ္စ။ “အရူပိယေ ရူပိယသညီ ရူပိယံ စေတာပေတိ” တိအာဒိ တိကဝစနတော၊ “ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုနာ ပန နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထု စေတာပေန္တဿ။ ပ။ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယံ ဂရုကဿ စေတာ- ပိဘတ္တာ” တိ အဋ္ဌကထာဝစနတော စ ပန အနုက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေါပေတ္တ လဗ္ဘတိတိ သိဒ္ဓိ။ သတ္တုဝဏ္ဏော စ ကဟာပဏော စ တတော ယေ စညေ ဝေါဟာရံ ဂစ္ဆန္တိတိ ဝေမေတ္တ သမုစ္စယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣမသ္မိံ ပန သိက္ခာပဒေ “နာနပ္ပကာရကံ နာမ ကတမ္ပိ အကတမ္ပိ ကတာကတမ္ပိ” တိ ဧတ္ထ ဝိဘတ္တာနံ တိဏ္ဍံ ရူပိယာ- ရူပိယာနဉ္စ ဖွဲ့နွဲ့ ဝသေန ပဉ္စ တိကာ ဝုတ္တာ၊ အဋ္ဌကထာစရိယေဟိ တဒန- လောမတော ဧကော တိကော ဒဿိတောတိ သဗ္ဗေ ဆ ဟောန္တိ။

တ္ထောဟ—အညသ္မိံ သိက္ခာပဒေ ဧကသ္မိံ တိကစ္ဆေဒေ ဒဿိတေ သတိပိ သမ္ဘဝေ ဣတရေ န ဒဿိယန္တိ၊ ဣဓေဝ ကဿာ ဒဿိတောတိ? “နာနပ္ပကာရ- က” နှိ မာတိကာယံ ဝုတ္တတ္တာ ဣဓေဝ နာနပ္ပကာရဘာဝဒဿနတ္ထန္တိ။ န ကယဝိက္ကယသိက္ခာပဒေပိ ဝတ္တဗ္ဗပုသင်္ဂတောတိ စေ? န၊ ဣဓ ဒဿိတနယတ္တာ။ အထ စ ရူပိယဿ ဝိဘဏ် “ယေ ဝေါဟာရံ ဂစ္ဆန္တိ” တိ အန္တေ ဝုတ္တတ္တာ သတ္တုဝဏ္ဏာဒယော ဝဋ္ဋနုပဂါ ဝေါတိ သိဒ္ဓိ။ တတော အဝဋ္ဋနုပဂေဟိ ဇာတရူပရဇတေဟိ ဝေါဟာရေန န နိဿဂ္ဂိယန္တိ အာပဇ္ဇတိ၊ တဿာ တံ အာပဇ္ဇနတ္ထန္တိ ဒဿေန္တေန “ကတေန ကတံ စေတာပေတိ” တိအာဒယော တိကာ ဝုတ္တာတိ၊ ဧဝံ သန္တေ ရူပိယဝိဘဏ် “ယေ စ ဝေါဟာရံ ဂစ္ဆန္တိ” တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တသ္မိံ ပဒေ အဝုတ္တေ အဝဋ္ဋနုပဂါပိ သင်္ဂဟံ ဂတာဝ ဟောန္တိတိ ကတာဒိဟိ တိကတ္တယဿ ဝတ္တဗ္ဗပယောဇနံ န ဘဝိဿတိတိ စေ? န၊ ကပ္ပိယဘဏ္ဍေန ကပ္ပိယဘဏ္ဍပရိဝတ္တနဿာပိ ရူပိယသံဝေါဟာရဘာဝပု- သင်္ဂတော။ “ယေ ဝေါဟာရံ ဂစ္ဆန္တိ” တိ ဝစနေနပိ ကမုကကထလ ကံသဘာ- ဇန သာဠကာဒိပရိဝတ္တနဿာပိ ရူပိယသံဝေါဟာရဘာဝပုသင်္ဂေါ ဝေါတိ စေ? န၊ ကဘာဒိဝစနေန ဇာတရူပါဒိအကပ္ပိယဝတ္ထုနညေဝ အဓိပ္ပေတဘာဝဒိပ- နဘော၊ တဿာ ဥဘယေနပိ ယဒေတံ ကတာကတာဒိဘေဒံ ပါကတိကရူပိယံ ယဉ္စ ကဟာပဏမာသကသင်္ခေပံ၊ ယဉ္စ ကဟာပဏာဒိဝေါဟာရူပဂံ၊ ဥဘ- ယဗ္ဗေတံ ဣဓ စ အနန္တရာတိတသိက္ခာပဒေ စ ရူပိယံ နာမာတိ အဓိပ္ပေတတ္ထ- သိဒ္ဓိ ဟောတိ၊ န တဏှုလာဒိနိ၊ တတ္ထ ကတာဒိဝေါဟာရာသမ္ဘဝတော။ တ္ထောဝတာ ကတာဒိတိကတ္တယပယောဇနံ ဝုတ္တံ။

ဣဒါနိ သေသတ္တိကာနိ ဝုစ္စတိ—ဧတ္ထ ဟိ ယထာဝုတ္တပ္ပဘေဒံ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထု၊ ရူပိယံ နာမ၊ သေသံ ဒုက္ခဋ္ဌဝတ္ထု၊ ကပ္ပိယဝတ္ထု၊ န ရူပိယန္တိ အရူပိယံ နာမ ဟောတိတိကတွာ “အရူပိယေ အရူပိယသညိ ပဉ္စန္ဓံ သဟဓမ္မိကာနံ အနာပတ္တိ”တိ ဣဒံ န ဧကံသိကံ အာပဇ္ဇတိ ဒုက္ခဋ္ဌဝတ္ထု၊ ဒုက္ခဋ္ဌာပဇ္ဇနတော။ ဣဓ ဝစနပ္ပမာ-
ဏတော နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထုတော အညံ အန္တမသော မုတ္တာဒိပိ အရူပိယ မေဝ နာမ။
တတ္ထ ပဉ္စန္ဓံ သဟဓမ္မိကာနံ အနာပတ္တိတိ စေ? န၊ ရာဇသိက္ခာပဒဝိရောဓတော။
တတ္ထ ဟိ “မုတ္တာဝါ မဏိဝါ”တိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ မုတ္တာဒိ အကပ္ပိယံ ဒုက္ခဋ္ဌဝတ္ထုတိ
စ သိဒ္ဓိံ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထုသု အဘာဝါ။ ဧဝံ သန္တေ “အရူပိယေ အရူပိယသညိ
ပဉ္စန္ဓံ သဟဓမ္မိကာနံ အနာပတ္တိ”တိ သုဒ္ဓကပ္ပိယဘဏ္ဍံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ န သဗ္ဗံ အရူ-
ပိယံ။ တတော အညတ္ထ ပန “အရူပိယေ ရူပိယသညိ”တိ အာဒိတိကဒုက္ခဋ္ဌေ စ
အဋ္ဌကထာယံ ဒဿိတတိကေ စ သဗ္ဗံ အရူပိယံ နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တသ္မာ
အရူပိယဘာဝဒီပနတ္ထံ ဒုတိယော တိကော ဝုတ္တော။ တဒတ္ထမေဝ အဋ္ဌကထာယံ
ဒဿိတော ဧကော တိကော။ ကသ္မာ န ပါဠိယံ သော ဝုတ္တောတိ စေ? တတ္ထ
စေတာပိတအရူပိယေ ရူပိယဆဋ္ဌနကသမ္ပုတိကိစ္စာဘာဝတော။ တသ္မိဂ္ဂိ တိကေ
ဝုတ္တေ ကပ္ပိယဝတ္ထုနောပိ အရူပိယဆဋ္ဌနကသမ္ပုတိ ဒါတဗ္ဗာတိ အာပဇ္ဇတိ၊
တဿ ဝသေန ရူပိယဆဋ္ဌနကသမ္ပုတိ ဧဝ န ဝတ္ထဗ္ဗာတိ? န၊ ရူပိယဿပိ သမ္ပုတိ-
ကိစ္စာဘာဝပ္ပသင်္ဂတော၊ တသ္မာ ရူပိယေ ရူပိယသညိ ကပ္ပိယဝတ္ထု၊ စေတာပေတိ
ပတ္တစတုက္ကေ တတိယပတ္တံ ဝိယ၊ တံ သံဃာဒီနံ နိဿဋ္ဌိတဗ္ဗံ၊ နိဿဋ္ဌံ ပန အညေသံ
ကပ္ပတိ တတိယပတ္တော ဝိယ။ အထ သမ္ပုတိန္တိတရူပိယေန စေတာပိတံ ဟောတိ
ဒုတိယပတ္တော ဝိယ၊ တံ ဝိနာပိ သမ္ပုတိယာ ယော ကောစိ ဘိက္ခု ခန္ဓေတိ၊
ဝဇ္ဇတိ။ တတော ပရံ “သစေတတ္ထ အာဂစ္ဆတိ အာရာမိကော ဝါ”တိ အာဒိနာ
ဝုတ္တနယေနေဝ ပဋိပဋိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ “ရူပိယေ”တိ ဝါ “အရူပိယေ”တိ ဝါ
သဗ္ဗတ္ထ ဘုမ္မပ္ပတ္တေ အတ္တနော သန္တကံ၊ ဥပယောဂပ္ပတ္တေ ပရသန္တကန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
ဧတ္တာဟ—ဥပတိဿတ္တေရာ ပုရိမသိက္ခာပဒေန ရူပိယပဋိဂ္ဂဟဏံ ဝါရိတံ၊
ဣမိနာ သုဒ္ဓါဂမေန ကပ္ပိယကာရကဿ ဟတ္ထေ ကပ္ပိယံ နိဿာယ ဌိတေန
သံဝေါဟာရော ဝါရိတောတိ။

၅၇၉။ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထုနာ နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထု။ပ။ အပရာပရပရိဝတ္တနေ ဣမိ-
နာတိ ဧတ္ထ ဧကသ္မိံ ဧဝ ဝတ္ထုသ္မိံ ဦး၌ သိက္ခာပဒါနံ ဝသေန ဧကတော အာပတ္တိ
ဝုတ္တာ၊ တံ ပန ပစ္စိမဿ ဝသေန နိဿဋ္ဌိတဗ္ဗံ။ ဧတေန နိဿဂ္ဂိယံ အာပဉ္စမ္ပိ
အာပဇ္ဇတိတိ ဧကေ။ ပရဿ ရူပိယဂ္ဂဟဏံ ပရိဝတ္တနန္တိ ရူပိယေ အဂ္ဂဟိတေ
တဿ အဘာဝတော ဣမိနာဝ အာပတ္တိ၊ န ပုရိမေန ဩမသဝါဒေါ ဝိယ။

မုသာဝါဒေန မုသာ ဝဒန္တဿာပိ ဟိ ဩမသဝါဒေနော အာပတ္တိ။ နိဿဂ္ဂိယ-
ဝတ္ထုနာ ဒုက္ကဋ္ဌ။ ပ။ သေဝ နယောတိ တေဿ ယုတ္တိံ ဒဿေန္တော
“ယော ဟိ အယ”န္တိ အာဟ။

ဝဇီရဗုဒ္ဓိပယောဇနန္တဿာတိ ဧတ္ထ ဣဒံ ဂဟေတွာ သတိ မာသေ၊
သတိသံဝစ္ဆရေ “ဧတ္တကံ ဒေဟိ”တိ စေ ဝဒတိ။ ရူပိယသံဝေါဟာရော ဟောတိ။
ဝိနာ ကပ္ပိယကာရကေန “ဧတ္တကာ ဝုဗ္ဗိ ဟောတု၊ ဧတ္တကံ ဂဏှာ”တိ ဝဒတော
ဒုက္ကဋ္ဌံ ကယဝိက္ကယလက္ခဏာဘာဝတော။ “မူလေ မူလသမိကာန”န္တိ အာဒိ
ကပ္ပိယကာရဏူပါယဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ န ကေဝလံ နိဿဋ္ဌံ အပရိဘောဂံ
ဟောတိ။ ပုန ဧဝံ ကတေ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝုဇ္ဇတိ။ တဿပိ ပရိဘောဂေ မူလဿ
ကပ္ပိယကာရဏူပါယော စေ န ဟောတိ။ ကပ္ပိယံ အာစိက္ခိတဗ္ဗန္တိ ယထာ
ပါဠိယာ စေတ္ထ ကပ္ပိယကာရဏူပါယော၊ သော စ တတိယပတ္တေပိ။ “ယထာ
စ အတ္တနော အတ္တာယ ဂဘိတေ ဝေရူပပါယော၊ တထာ သံဃာဒိအတ္တာယ
ဂဟိတေပိ သေဝ ဝါ”တိ ဝုတ္တံ။ ဣမေ ကိရ ပဌမဒုတိယပတ္တေ ယာဝ ဂဟဋ္ဌေန
ပရိဝတ္တေတိ၊ တာဝ န ကပ္ပိယကာရဏူပါယော၊ အနေကပုရိသယုဂမ္ပိ “အကပ္ပိယာ
ဝေါ”တိ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ အနုဂဏှိပဒေ ပန “သံဃသန္တကံ ကပ္ပိယဘဏှံ
ဝိက္ခိဏိတွာ အာဂတကဟာပဏာနိပိ ပဋိဂ္ဂဟဏံ မောစေတွာဝ သမ္ပုဋ္ဌိန္တိ-
တဗ္ဗာနိ၊ တဿာ ကပ္ပိယကာရကော စေ ဣမာနိ တာနိ ကဟာပဏာနိတိ
ဝဒတိ။ န ဝုဇ္ဇတိယေဝ၊ ပဋိဂ္ဂဟိတဗ္ဗံ၊ န ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ ဝိစာရေတိ စေ?
သဗ္ဗေသံ န ကပ္ပတိ။ ပဋိဂ္ဂဟဏံ မောစေတွာ သမ္ပုဋ္ဌိတာနိ စေ ဝိစာရေတိ၊
တဿေဝ န ဝုဇ္ဇတိ”တိ အဘိက္ခဏံ ဝုတ္တံ။

ရူပိယသံဝေါဟာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ကယဝိက္ကယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၉၃။ ပဋ္ဌပိလောတိကာနန္တိ ပဋ္ဌပိလောတိကေဟိ။ “အဇ္ဈာစရတိ၊
အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ ဣဒံ ပုရိမသိက္ခာပဒေပိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “ကယိတဉ္စဟောတိ
ဝိက္ကယိတဉ္စာ”တိ ဧတေသံ ပဒါနံ ဝိပရိတတော “အတ္တနော ဘဏှာ”န္တိ အာဒိ
ဝုတ္တံ။ ကဿာ? “ဣဓိနာ ဣမ”န္တိ ဝစနာနုရူပတော။ သဒ္ဓါဒေယျဝိနိပါတနံ
ပနေတ္ထ အဋ္ဌာနပဒါနံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကယဝိက္ကယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဋ္ဌိတော ကောသိယဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃-ပတ္တဝဂ္ဂ ၁-ပတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၉၈။ ဗဟူ ပတ္တေ သန္တိစယန္တိ ဧတ္ထ သန္တိစယန္တိ ဘာဝနပုံသကံ၊ ဗဟူ ပတ္တေ ဝါ ဂဟေတွာ သန္တိစယံ ကရိဿန္တိတိ အတ္ထော။ “အဘုတေရသပလမာသာနံ ဂါဟိကာ”တိ လိဒိတံ။ ဧတ္ထ—

“ကုဉ္ဇဝေါ စတုပလေယျော၊ ကုဉ္ဇဝါနံ စတုဂ္ဂုဏံ။

ပတ္တံ စတုဂ္ဂုဏော မာသာ-တိ ကမာဟု စတုဂ္ဂုဏ”န္တိ—

အာဒိံ လောကဝေါဟာရံ ဒဿေတွာဝ ကေဝိ ပပဉ္စေန္တိ။

၆၀၂။ ခါဒနန္တိ ခါဒနီယံ သူပါဒိ။ “ဗျဉ္ဇနဿ မတ္တာ နာမ ဩဒနတော စတုတ္ထောဘာဂေါ”တိ ခြဟ္မာယုသုတ္တန္တကဏ္ဍာယံ ဝုတ္တတ္တာ အာလောပဿ စတုတ္ထဘာဂံ ဗျဉ္ဇနံ အနုရူပန္တိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ “ဘိက္ခုနိယာ ပတ္တသန္တိစယဿ ဝါရိတတ္တာ တဒနုလောမတော ဘိက္ခုနဗ္ဗိ ဒုတိယော ဝါရိတော”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ န ယုတ္တံ၊ ပါဠိယဉ္ဇိ “သန္တိစယံ ကရေယျာတိ အနဗ္ဗိတော အဝိကပ္ပိတော”တိ ဝုတ္တံ။ သော ဟိ ကထိနက္ခန္ဓကေ? နိစယသန္တိမိ ဝိယ ဧကောပိ ပုနဒိဝသေ “သန္တိစ-ယော”တိ ဝုတ္တံ။ အနန္တရသိက္ခာပဒေ ပန “ဒုတိယော ဝါရိတောတိ အဓိဋ္ဌာနံ နိယတံ၊ တဿွာ ဒွေ ပတ္တေ အဓိဋ္ဌာတုံ န လဘတိ။ သစေ ဧကတော အဓိဋ္ဌာတိ၊ ဒွေပိ န အဓိဋ္ဌိတာ ဟောန္တိ။ ဝိသုံ ဝိသုံ အဓိဋ္ဌာတိ၊ ဒုတိယော အနဗ္ဗိတော”တိ ဝဒန္တိ။ ဝိကပ္ပေတုံ ပန ဗဟူပိ လဘတိ။ ဣဒါနိ ဝတ္တဗ္ဗံ သန္ဓာယ “နာမမတ္တေ ဝိသေသော”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ နာမန္တိ မဇ္ဈိမော မဇ္ဈိမောမကော မဇ္ဈိမုက္ကဋ္ဌောတိ-အာဒိ။

၆၀၃။ “ပါကဿ ဟိ ဦးနတ္တာ ပတ္တသင်္ချံ န ဂစ္ဆတိ”တိ ဝစနတော အဓိဋ္ဌိတ-ပတ္တောပိ ခရပါကေန သေတတ္တာ အဓိဋ္ဌာနံ ဝိဇဟတီတိ စေ? န၊ အဓိဋ္ဌာန-ဝိဇဟနေသု နဝသု အနာဂတတ္တာ၊ တဿွာ ပဌမပါကာနံ ဧဝ ဦးနတ္တာ ပတ္တသင်္ချံ န ဂစ္ဆတိ၊ တသ္မိံ သတိ အညံ ဝိညာပေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ “ဦးနပဉ္စမန္တနေနာ”တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ ဆိဒ္ဓေ၊ ရာဇိယာ ဝါ ဟိ သတိ တေဟိ အဓိဋ္ဌာနံ ဝိဇဟတီတိ ဝိဇဟိတေ နာယံ ပဋိသေဓော၊ တဿွာ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ၊ ဝိကပ္ပေတွာပိ အညံ ဝိညာပေတုံ န လဘတိ။

ဧဝံ ပတ္တကာရကော မူလံ လဘိတွာတိ ဧတ္ထ ပစိတွာ ဌာပိတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ။ ဘိတုကာမော ဟုတွာတိ ဧတ္ထ ဒိန္နဒိဝသတော၊ သုတဒိဝသတော

ဝါ ပဋ္ဌာယ ဒဿာဟံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ လိင်္ဂပရိဝတ္တနေ ပန ဒဿာဟာတိက္ကမေ
ပတ္တသမိကဿ ဘိက္ခုဿ၊ ဘိက္ခုနိယာ ပန ရတ္တာတိက္ကမေ နိဿိဂ္ဂိယံ။

ပတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဦးပဉ္စမဗ္ဗနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၁၂-၃။ ဗဟူ ပတ္တေ ဝိညာပေန္တိတိ ဧကမေကံ ဝိညာပေန္တော ဗဟူ
ဘိက္ခု။ ဗဟူ ပတ္တေ ဝိညာပေန္တိ၊ ဗဟူ ဝါ ဘိက္ခု။ ပတ္တေ ဝိညာပေန္တိတိ
အတ္ထော။ “န ဘိက္ခဝေ ပတ္တော ဝိညာပေတဗ္ဗော၊ ယော ဝိညာပေယျ၊ အာပတ္တိ
ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ ဦးပဉ္စမဗ္ဗနေန သမူဟတံ ဟောတိ န ဟော-
တိတိ? န ဟောတိ တဗ္ဗေဝ ဂဟေတွာ “ဝိညာပေတိ၊ ပယောဂေ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ
ဝုတ္တတ္တာတိ ဧကေ။ ပဋိလာဘမ္ပိ ပရိယာဒိယိတွာ တံ ဒုက္ကဋ္ဌံ ဝုတ္တံ၊ တဿာ တံ
“ပဋိလာဘေန နိဿိဂ္ဂိယော ဟောတိ”တိ ဣဒိနာ သမူဟတံ ဟောတိ။ အညထာ
သဒုက္ကဋ္ဌံ နိဿိဂ္ဂိယံ အာပဇ္ဇတိ အနာပတ္တိဝါရိရောဓော စ။ ယာ ကာမိ
ပန အကတဝိညတ္တိ အနနုညာတကာလေ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ။ ဘိဇ္ဇနနာတိ ဣတ္ထမ္ပ၊ တ-
လက္ခဏေ၊ ဘေဒေနာတိ ဝါ အတ္ထော၊ ဟေတွတ္ထေ ကရဏဝစနံ။

ဦးပဉ္စမဗ္ဗနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၂၀။ “သာ အဟောသိ သုဝဏ္ဏမာလာ”တိ ဝစနတော ဌပေတွာ
သဟဓမ္ပိကေ အညေသံ ယထာသုခံ ရူပိယံ ဒါတုံ ဝဇ္ဇတိ ဥဂ္ဂဏှာပေတုံ၊
သဗျောဟာရာပေတုညာတိ အာစရိယော၊ ဝိမံသိတဗ္ဗံ ဣဒ္ဓိမဿ ဣဒ္ဓိဝိသယတ္တာ။

၆၂၂။ “ယေသံ မံသံ ကပ္ပတိ”တိ ဝစနေန ယေသံ မံသံ န ကပ္ပတိ၊
တေသံ သပ္ပိအာဒိ ကိဉ္ဇာပိ န ကပ္ပတိ၊ န ပန နိဿိဂ္ဂိယဝတ္ထုတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
တထာ န ပဏီတဘောဇနဝတ္ထုတိ။ ဥဂ္ဂဟိတကံ ကတ္တာ နိက္ခိတ္တန္တိ
အဇ္ဈောဟရဏတ္ထံ နိက္ခိတ္တံ။ ဣတရဉ္စိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ အဇ္ဈောဟရိတုံ ဝဇ္ဇတိ။
ဥဘယေသမ္ပိတိ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိတေဟိ၊ ပုရောဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိတေဟိ စ
ကတာနံ။ “မံသဿ အကပ္ပိယတ္တာ”တိ ကာရဏပတိရူပကံ ဝတွာ။ ခါဒိသုတိ

“ဝိကာလေ ကေဝလံ နဝနိတမေဝ ခါဒိတုကာမေန ဒမိတက္ကဂတာနိ အပနေ-
တဗ္ဗာနိ၊ ပစိတုကာမဿ သာမံပါကံ န ဟောတီတိထေရဿ အဓိပ္ပါယော”တိ
ဝုတ္တံ။ “ခယံ ဂမိဿတိ”တိ ဝစနတော ဒီရံ ပက္ခိပိတွာ ပက္ကသပ္ပိ ဝိကာလေ
ကပ္ပတိတိ သိဉ္စံ။ ဘေသဇ္ဇေဟိတိ ယာဝဇီဝိကဘေသဇ္ဇေဟိ။ ကတတေလံ ပုရေ-
ဘတ္တန္တိ အပစိတွာ ကတံ ဝေ။ ဥဏှောဒကေနာတိ တာပနဘာဝံ ဒိပေတိတိ
ကေစိ၊ တံ န သုန္တရံ။ နိဗ္ဗုဒ္ဓိတက္ကာတိ ပိညာကာဒိတော။ “တေလတ္ထာယ
ပဋိဂ္ဂဟိတံ”ပ။ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝါ”တိ ဝစနတော အတေလတ္ထာယ ပဋိဂ္ဂဟိတေဟိ၊
သတ္တာဟာတိက္ကန္တေဟိပိ ကတတေလံ ကတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ သတ္တာဟံ
ဝနုတိတိ ဆာယာ ဒိဿတိ၊ ကရမန္တံ ရုက္ခသာရေတိ ကေစိ။

၆၂၃။ အဝသကသဇ္ဇေ ယသ္မာ ဒီရာဒီနိ ပက္ခိပိတွာ တေလံ ပစန္တိ၊ တသ္မာ
ကသဋ္ဌံ န ဝနုတိ၊ တေလမေဝ ဝနုတိ၊ တေန ဝုတ္တံ “ပက္ကတေလကသဇ္ဇေ
ဝိယ ကုက္ကုစ္စာယတိ”တိ။ ဝသာယ သဉ္စိ ပက္ကတ္တာ န ဝနုတိတိ စေ? ဝဒထ
ဘန္တေ နဝနိတေ ဒမိဂုဋ္ဌိကာတိအာဒိသမ္ပန္နော။ မဓုမ္ပိ စတ္တာရေ ကာလိကာ
ယထာသမ္ဘဝံ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ဥစ္ဆုမ္ပိ စ၊ ကထံ? သမက္ခိကံ သေဠကံ မဓု
ယာဝကာလိကံ။ အနေလကံ ဥဒကသမ္ဘိန္တံ ယာမကာလိကံ၊ အသမ္ဘိန္တံ သတ္တာဟ-
ကာလိကံ၊ မဓုသိဉ္စံ ပရိသုဉ္စံ ယာဝဇီဝိကံ။ တထာ ဥစ္ဆု ဝါ ရသော ဝါ
သကသဇ္ဇော ယာဝကာလိကော၊ နိက္ကသဇ္ဇော ဥဒကသမ္ဘိန္တော ယာမကာ-
လိကော၊ အသမ္ဘိန္တော သတ္တာဟကာလိကော၊ သုက္ခကသဋ္ဌံ ယာဝဇီဝိကန္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? ဥဒကသမ္ဘေဒဝိသေသတော။

ကို ဝုတ္တံ ဟောတိ? စတုသု ကာလိကေသု ပုဗ္ဗံ ပုဗ္ဗံ ဂရုကံ၊ အပရံ
အပရံ လဟုကံ။ တေသု စာယံ ဥဒကသမ္ဘေဒေါ ဂရုကံ လဟုကံ ကရေတိ၊
လဟုကဉ္စ ဂရုကံ။ အဗ္ဗရသာဒီနိ ဟိ ယာဝကာလိကတ္တာ ဂရုကာနိ၊
ဥဒကသမ္ဘေဒေါ ပန တာနိ အဗ္ဗပါနာဒိသမညံ ဒတွာ လဟုကာနိ
ယာမကာလိကာနိ ကရေတိ။ “ဖာဏိတံ နာမ ဥစ္ဆုမှာ နိဗ္ဗုဒ္ဓန္တိ ဥစ္ဆုရသံ
ဥပါဒါယာ”တိ အဋ္ဌကထာဝစနတော ဥစ္ဆုရသော သတ္တာဟကာလိကောတိ
သိဉ္စံ။ တတ္ထ “ဥဒကသမ္ဘေဒေါ တံ ယာမကာလိကံ ကရေတိ”တိအာဒိ ဗဟုံ
ဝတွာ ယောဇိတော။

အပိစေတ္ထ ဥစ္ဆုရသော “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဥစ္ဆုရသ”န္တိ^၂ အနညာ-
တတ္တာ ဂုဠောဒကံ ဝိယ ဥစ္ဆုရသသာမညတော ဥဒကေန အသမ္ဘိန္တောဝိ

အဂ္ဂိလာနဿဝဇ္ဇတိ၊ တေနေဝါဟ အဋ္ဌကထာယံ” “ဥစ္ဆုရသော နိကသဇ္ဇော ပစ္ဆာဘတ္တံဝဇ္ဇတိ”တိ။ အယံ သဗ္ဗော နော တက္ကောတိ အာစရိယော။ ကေစိ ပနာဟု “ဖာဏိတံ နာမ ဥစ္ဆုမှာ နိဗ္ဗတ္တံ”န္တိ ဝစနတော၊ ‘ဥစ္ဆုရသံ ဥပါဒါယာ’တိ အဋ္ဌကထာဝစနတော စ ဥစ္ဆုရသော ဖာဏိတမေဝ၊ တသ္မာဂုဋ္ဌေ ဝိယ ပဋိပဋ္ဌိတဗ္ဗံ”န္တိ။ ကေစိ “ဂုတ္တနယေန သတ္တာဟကာလိကောဝ သမာနော ‘အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဥစ္ဆုရသံ’န္တိ ဝိသုံ အနုညာတတ္တာ အသန္တိန္ဒောပိ အဂ္ဂိလာနဿဝဇ္ဇတိ”တိ ဝဒန္တိ။ ကေစိ “ဂုတ္တနယေန ဝိသုံ အနုညာတတ္တာ ဧဝ သန္တိန္ဒော ဝါ အသန္တိန္ဒော ဝါ ယာမကာလိကောဝ၊ ဂုဋ္ဌောဒကံ ပန သတ္တာဟကာလိကမေဝါ”တိ ဝဒန္တိ။ ကေစိ “ဂုဋ္ဌောဒကံ ဝိယ သော ဒုဝိဇောပိ သတ္တာဟကာလိကောယေဝါ”တိ ဝဒန္တိ။

တတ္ထာယံ ပဌမာစရိယဝါဒေ ဝိစာရဏာ — ဖာဏိတာနမတိယာယေဝ ဥစ္ဆုရသာနမတိယာ သိပ္ပိတော ဝိသုံ “ဥစ္ဆုရသံ”န္တိ ဥဒ္ဓရိတွာ အနမတိ နိရတ္ထိကာတိ အာပဇ္ဇတိ၊ တယာ “ဥစ္ဆုရသော နိကသဇ္ဇော ပစ္ဆာဘတ္တံ ဝဇ္ဇတိ”တိ အဋ္ဌကထာပိ နိရတ္ထိကာ။ “သတ္တာဟံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာတိ၊ န စ တထာ သက္ကာ ဝတ္တံ။ ပစ္ဆာဘတ္တံ ဝဇ္ဇနကရသာမိကာရတ္တာတိ စေ? န၊ တသ္မိံ အဓိကာရေ သတ္တာဟကာလိကဿ အဝတ္တဗ္ဗပ္ပသင်္ဂတော။ ကာလဘေဒံ အနပေက္ခိတွာ ရသာမိကာရေ ဩတိဏ္ဏတ္တာ ဂုတ္တောတိ စေ? န သက္ကာ “နိကသဇ္ဇော သတ္တာဟံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝတ္တံ။ ပစ္ဆာဘတ္တံ ဝဇ္ဇနကရသာမိကာရတ္တာ န ဝတ္တဗ္ဗန္တိ စေ? န၊ ဧဝံ ဂုတ္တေ တဒညရသော ဝိယ အယဗ္ဗိပစ္ဆာဘတ္တမေဝ ဝဇ္ဇတိ၊ န တတော ပရန္တိ အာပဇ္ဇတိ။ တတော ပရံ အပရိဘောဂက္ကာ “ပစ္ဆာဘတ္တံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဂုတ္တန္တိ စေ? န၊ ယာဝကာလိကဘာဝပ္ပသင်္ဂတော။ န သောပသင်္ဂေါ အာဘိဒေါသိကဿာပိ ဥစ္ဆုရသဿ ပါကေန ဖာဏိတာဒိဘာဝပ္ပသင်္ဂတော။ အယမေဝ တတိယစတုတ္ထာစရိယဝါဒေသုဝိစာရဏာ။ ဒုတိယဝါဒေ ဝိစာရဏာ ဂုတ္တာ၊ ဝိမဒ္ဓေါ ပနေတ္ထ ဘေသန္တက္ခန္ဓကေ ၂ အာဝိ ဘဝိဿတိ။ ဖာဏိတံ နာမ ဥစ္ဆုမှာ နိဗ္ဗတ္တံ မဓကတာလနာဋိကေရဖာဏိတာဒိတော ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုတော နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထုဖာဏိတဿ ဝိသေသဝစနံ၊ တေနေတံ ပညာယတိ “နိဿဂ္ဂိယ-ဝတ္ထုဘူတံ ဣမ ဖာဏိတံ နာမ ဥစ္ဆုမှာ နိဗ္ဗတ္တမေဝ၊ န မဓကဘိတော နိဗ္ဗတ္တံ”န္တိ။ ဧတ္တာဝကာ ယံကိဉ္စ ဥစ္ဆုမှာ နိဗ္ဗတ္တံ၊ န တံ သဗ္ဗံ ဖာဏိတမေဝ နာမာတိ သာမိတံ ဟောတိ။ တေနေဝ ခန္ဓကေ ဖာဏိတံ ပဌမံ အနုဇာနိတွာဝ ပစ္ဆာ ဥစ္ဆုရသော အနုညာတော၊ တထာ တတ္ထေဝ ဂုဋ်၊ ဂုဋ္ဌောဒကဉ္စ။

ဥစ္ဆုရသံ ဥပါဒါယ အပက္ကာ ဝါတိအာဒိဗ္ဗိ ပန ယေသံ လဗ္ဗိ “ဥစ္ဆုရသော ယာမကာလိကော”တိ။ “တေ အပက္ကာ ဝါတိ သာမံ ဘိက္ခုနာ အပက္ကာ ဝါ။ အဝတ္ထုကပက္ကာ ဝါတိ ဝိနာ ဝတ္ထုနာ ပက္ကာ ဝါ”တိ အတ္ထံ ဝဏ္ဏယန္တိ။ တံ န ယုတ္တံ “ဥစ္ဆုရသံ ဥပါဒါယာ”တိ ဣမဿ ဝစနဿ ပယောဇနာဘာဝပ္ပ-
သင်္ဂတော၊ ဘိက္ခုနောပစနာမိကာရာဘာဝါ။ သာမပါကော ဣဓာဓိပ္ပေတောတိ
စေ? သာမံ အပက္ကဿ ဥစ္ဆုရဿ တေသံ အတ္တနောတေယာ ဖာဏိတ-
ဘာဝသိဗ္ဗိတော စ ပရတော “ပုရောဇတ္ထံ ပဋိဂ္ဂဟိတေန အပရိဿာဝိတဥစ္ဆု-
ရသေန ကတဖာဏိတ”န္တိအာဒိနယဒဿနတော စ တံ အယုတ္တံ။ တတ္ထ
“အပရိဿာဝိတဥစ္ဆုရသေန သယံကတံ နိရာမိသမေဝ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝစနံ ယံ တတ္ထ
ကသဉ္စိ သာမပါကံ န ဇနေတိ။ သဝတ္ထုကပဋိဂ္ဂဟိတကတံယေဝ တံ ကရေတိတိ
ဒီပေတိ။ တသ္မာ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ န ဝဇ္ဇတိ ဝိကာလေတိ ပေါရာဏာ။ “ကောဋိတ-
ဥစ္ဆုဖာဏိတံ ‘ရဇနပါကံ ဝိယ ဩဋ္ဌာရိကံ သဝတ္ထုကပက္ကံ နာမ ဟောတိ’တိ
သညာယ ပုရောတ္တမေဝ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တံ။ မဟာအဋ္ဌကထာစရိယာ “ဧဝံ
ဖာဏိတဂ္ဂဟဏံ အမရရံ၊ တသ္မာ ပစ္ဆာဘတ္တံ န ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝဒိံသု။ ကံ
မရတောယ၊ အမရတောယ ဝါတိ? အတ္တမေဝ ဒဿေတုံ မဟာပစ္စရိယံ တထာ
ဝုတ္တန္တိ ဥပတိဿတ္ထေရော အာဟ ကိရ။ တံ ယုတ္တန္တိ ဥစ္ဆုတော နိဗ္ဗတ္တတ္တာ
ဝုတ္တံ၊ တေနေဝါဟ “ဥဏ္ဍသက္ခရံ ပန။ပ။ ဝဇ္ဇတိ”တိ။ “တံ ဒီရသဇ္ဇေ
ပက္ခိပိတွာ ပစန္တိ”တိ လိခိတံ။ ဇလိကာ နာမ ဖေဏာဒိ။

ဘေသဇ္ဇောဒိဿံ ဝဒန္တေန ဣတရေ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန ဝုတ္တာ။ “အာဟာရတ္ထံ
ဖရိတုံ သမတ္တာနိ”တိ ခန္ဓကေ၊ “ယံ ဘေသဇ္ဇေဝ အဿ ဘေသဇ္ဇသမ္ပတဉ္စ
လောကဿ၊ အာဟာရတ္ထဉ္စ ဖရေယျာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ ဝိစာရဏာ
ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓကေ အာဝိ ဘဝိဿတိ။

၆၂၄။ ဒွါရဝါတပါနကဝါဠာနီတိ ဒွါရဿ စ ဝါတပါနာနဉ္စ ကဝါဠာနိ။
ကသာဝပက္ခေပမတ္တေန ဟိ တာနိ အတ္တနော သဘာဝံ ပရိစ္စဇိတာနိ ဟောန္တိ။
တသ္မာ “မဒေက္ခတဗ္ဗာနိ”တိ ဝုတ္တံ။ “ကသာဝေါ နာမ ကနကလမ္မာဒိနိ-
ဝီ”တိ ဝဒန္တိ။ အဓိဋ္ဌေတိတိ “ဣဒါနိ အဇ္ဈောဟရဏီယံ န ဘဝိဿတိ၊
ဗာဟိရပရိဘောဂေါ ဘဝိဿတိ”တိ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတိ။ ဣဒေ “ဝိကပ္ပေတိ”တိ ပဒံ
နတ္ထိ။ အဓိဋ္ဌာနဗ္ဗိ မုခါရုဋိယာ ဝုတ္တံ “ဣမံ နဝနီတံ အဓိဋ္ဌာမီ”တိ အဝတ္တဗ္ဗတော။

၆၂၅။ ပရိဘုဉ်တုံ ပန န ဝဇ္ဇတီတိ ဝိဿာသာဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သစေ သဝိဿာသော၊ ဝဇ္ဇတီတိ “ပရိဘုဉ် တွ”န္တိ ဧတ္တာဝတာ ဝိဿဇ္ဇိတံ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဥဘိန္နံ အနာပတ္တိတိ သမ္ပန္နော။ သစေ န ဝိဿဇ္ဇိတံ၊ အာပတ္တိ ဟောတီတိ သိဒ္ဓိံ။ တသ္မာ ဥဘိန္နံ သန္တကံ စီဝရံ အညတရေန သမ္ပုဒိ- ဘူတေန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ နော စေ အဓိဋ္ဌာတိ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတီတိပိ ယုဇ္ဇတိ။ ကာကနိကမတ္တဉ္ဇေ မူလံ အဒိန္နံ၊ “န အဓိဋ္ဌာနပဂံ။ ပ။ သကဘာဝံ န ဥပေတိ”တိ ဣမိနာ ဧတံ သဒိသံ န ဟောတိ၊ အာဘိဓမ္မိကဂဏာနံ ဒိန္နံ ဝိယ စ န ဟောတိ။ ကသ္မာ? အာဘိဓမ္မိက ဟိ အနုပသမ္ပန္နာပိ ဟောန္တိ၊ ပစ္ဆာ အာဘိဓမ္မိက- ဘူတာနဗ္ဗိ တံ သာဓာရဏံ ဟောတီတိ။ ဧတ္ထ ဒွေပိ ဥပသမ္ပန္နာ ဧဝ၊ ဒွိန္နဗ္ဗိ တတ္ထ ယထာကာမကရဏီယတာ အတ္ထိ မမတ္တဉ္ဇ၊ န ဧဝံ တဒညေသံ သာဓာရဏံ၊ န စ ဒွေ တယော ဘိက္ခု။ “ဧကေတော ဝဿိဿာမာ”တိ ကရေန္တိ၊ ရက္ခတိ တာဝ။ “အဝိဘတ္တတ္တာ အနာပတ္တိ”တိ ဣမိနာ စ ဣဒံ သဒိသံ၊ ယေန မူလေန ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ တဿ သစေ ဣတရော ဒေတိ၊ သော ဝါ တံ ဣတရဿ ဒေတိ၊ သတိ ပဋိဂ္ဂဟဏေ သတ္တာဟာတိက္ကမေ နိဿဂ္ဂိယတ္တာ၊ တသ္မာ တံ စီဝရံ ဒွိသု သမ္ပုဒိဘူတေန ဧကေန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ ကိဉ္စာပိ ဧတ္ထ ပယောဂေါ န ဒိဿတိ သမာနပရိက္ခာရာနံ ဒွိန္နံ အဓိဋ္ဌာနပယောဂါဘာဝတော၊ တထာပိ သမာနသဗ္ဗဘဏ္ဍာကာနံ ဒွိန္နံ တေလာဒိ ယေန ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ တဿ ကာလာ- တိက္ကမေ အာပတ္တိသမ္ဘဝတော၊ အနဓိဋ္ဌာနေ ဒုလ္လဘဝိသေသဟေတုတ္တာ စ “အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တံ အယုတ္တံ ပတ္တစီဝရသတ္တာဟကာလိကာနံ အသဒိသ- ဝိဓာနတ္တာ။ ဧတ္ထ ပတ္တစီဝရဉ္စိ အတ္တနော သန္တကဘာဝံ ဥပဂတမေဝ အနဓိဋ္ဌ- ဟန္တဿ ကာလာတိက္ကမေ အာပတ္တိ၊ သတ္တာဟကာလိကံ ပန ပရသန္တက- သာဓာရဏဗ္ဗိ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ပဋိဂ္ဂါဟကဿ ကာလာတိက္ကမေ အာပတ္တိကရံ။ ပဋိဂ္ဂဟဏဉ္ဇေတ္ထ ပမာဏံ၊ န တတ္ထ သကသန္တကတာ၊ သတ္တာဟကာလိကဉ္စ နိဿဂ္ဂိယံ၊ သဗ္ဗေသဗ္ဗိ အနဇ္ဈောဟရဏီယံ။ ပတ္တစီဝရံ အညဿ ပရိဘုဉ်တော အနာပတ္တိ။ ဣဒဉ္စ ကာလာတိက္ကန္တဗ္ဗိ နိဿဇ္ဇိတွာ ပစ္ဆာ လဒ္ဓိံ ကပ္ပတိ။ ပတ္တစီဝရံ ပန တံ တဿ ဝိနယကမ္မန္တိ ကပ္ပတိတိ။ အဝိဘတ္တဿပိ ဣဒဿ ဒါနံ ရူပတိ၊ န ပတ္တစီဝရဿ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ အဋ္ဌကဏ္ဍာယံ “ဒွိန္နံ သန္တကံ ဟောတိ။ ပ။ သစေပိ အဝိဘဇိတွာ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒိနံ ဒေန္တိ၊ အဒိန္နမေဝ ဟောတိ”တိ။ ယဿ ဒါန- မေဝ န ရူပတိ၊ တဿ ကုတော အဓိဋ္ဌာနံ။ ဧကော စေ ပတ္တစီဝရံ ဒသမေ ဒိဝသေ ဣတရဿ ဒေတိ။ တတော ပဋ္ဌာယ သော ဒသ ဒိဝသေ ပရိဟရိတုံ

လဘတိ၊ န တထာ သတ္တာဟကာလိကန္တိ သဗ္ဗထာ ဥပပရိက္ခိယမာနံ သရိက္ခံ နက္ခ-
မတိတိ န တံ သာရတော ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ အာစရိယဿ တက္ကော။ “ဝိနယကမ္မဝသေန
ပန အနိဿဇ္ဇိတွာ သဟသာ ဝိရုဇ္ဈိတွာ ကဿစိ ပရိစ္ဆတ္တမ္ပိ ပုန ပဋိလဘိတွာ
ပရိဘုဉ္ဇိတုံ န ဝဇ္ဇတိ” တိ ဝုတ္တံ၊ သစေ ဒေသန္တရိတံ၊ သမုဒ္ဒန္တရိတံ ဝါ စိဝရံ
နိဿဂ္ဂိယံ ဇာတံ၊ တံ ဣဓ ဌိတေန ဘိက္ခုနာ ဧကဿ ဝန္တေန စိတ္တေန စတ္တံ
ကတွာ အနပေက္ခိတွာ အာပတ္တိံ ဒေသေတွာ တဿ ဝိဿာသေန ပုန
ဂဟေတွာ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ “ပတ္တာဒိသု စ အယမေဝနယော” တိ စ ဝုတ္တံ၊ “တာလ-
နာဠိကေရဖာဏိတမ္ပိ သတ္တာဟကာလိကံ ဧဝါ” တိ စ။ “ဦးန္တံ သန္တကံ ဧကေန
ပဋိဂ္ဂဟိတံ သတ္တာဟကာလိကံ သတ္တာဟာတိက္ကမေ အာပတ္တိံ န ကရေတိ၊
ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ပန ဦးန္တမ္ပိ န ဝဇ္ဇတိ” တိ စ “ပရသန္တကံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဌာပိတေပိ ဒေသေဝ
နယော” တိ စ ကေစိ ဝဒန္တိ။ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုဘူတံ သပ္ပိအာဒိ နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗံ ပုန
ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဇ္ဇတိတိ ဝိဓာနံ န ဒိဿတိတိ။

ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဝဿိကသာဠိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၂၇။ “ဧကမေဝ ကတွာ” တိ ဝစနေန ဝဿိကသာဠိကလက္ခဏေန
ဉာတကာနမ္ပိ သတုပ္ပါဒံ ကရောန္တေန ဧကမေဝ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ ဓမ္မသီရိတ္ထေရော။
စတုဗ္ဗိဓံ ခေတ္တန္တိ ဧတ္ထ ကိဉ္ဇာပိ တိဝိဓံ ဒိဿတိ၊ တံ ပန ဧဝံ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယသ္မိံ
ခေတ္တေ ပရိယေသိတုံ လဘတိ၊ တံ ပရိယေသနခေတ္တံ နာမ၊ “ဧဝံ ကရဏ-
နိဝါသနာဓိဋ္ဌာနခေတ္တာနိဝိ” တိ ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ ပစ္စိမေန ပုရိမဂ္ဂါဟော ဝေဒိတဗ္ဗော၊
န ပုရိမေန ပစ္စိမဂ္ဂါဟော၊ ယထာလာဘန္တိ အာစရိယော။ တဿတ္ထော—
အဓိဋ္ဌာနခေတ္တေန ပစ္စိမေန ပုရိမာနံ တိတ္ထံ ဂါဟော ဟောတိ၊ တထာ နိဝါသန-
ခေတ္တေန ဦးန္တံ ပုရိမာနံ။ ကရဏခေတ္တေန ပန ဧကဿေဝ ပုရိမဿ ဂါဟော
ဟောတိတိ။ ဧတ္ထ ပန ကိဉ္ဇာပိ ကရဏခေတ္တနိဝါသနခေတ္တာနံ ကာလတော
နာနတ္ထံ နတ္ထိ၊ ကိရိယတော ပန “အဋ္ဌိ” ကတွာ နိဝါသေတဗ္ဗ” န္တိ ပါဠိဝစန-
တော၊ တသ္မာ ဦးဓာ ကတွာ ဝုတ္တံ အညတရာဘာဝေန၊ တဒတ္ထသိပ္ပိတော စ၊
ကထံ ပနေတ္ထ နာနတ္ထံ နတ္ထိတိ ပညာယတိတိ စေ? ပါဠိတော၊ “အမုမာသော
သေသော ဂိမ္မာနန္တိ ကတွာ နိဝါသေတဗ္ဗ” န္တိ ဟိ ပါဠိ၊ တထာ မာတိကာ-
ဋ္ဌကထာတော” စ။

၁-ကင်္ခါ-၄-၁၈၂-ပိဋ္ဌာဒိသု။

တထာဟ “ပစ္စိမော အဗုမာသော ကရဏနိဝါသနခေတ္တဗ္ဗိ”တိ၊ ဣမိနာ နယေန တိဝိဓမေဝ ခေတ္တန္တိပိ သိဉ္စိ။ သမန္တပါသာဒိကာယံ ပန ကတ္ထမိ ပေါတ္ထကေ “ဇေဋ္ဌမူလပုဏ္ဏမာသိယာ ပစ္စိမပါဠိပဒဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ကာဠပက္ခုပေါသထော၊ အယမေကော အဗ္ဗမာသော ပရိယေသနခေတ္တဇ္ဇေဝ ကရဏခေတ္တဇ္ဇ။ ဧတသ္မိံ ဟိ အန္တရေ ဝဿိကသာဠိကံ အလဒ္ဓံ ပရိယေသိတုံ၊ လဒ္ဓံ ကာကုဉ္စ ဝဇ္ဇတိ၊ နိဝါသေတုံ၊ အဓိဋ္ဌာတုဉ္စ န ဝဇ္ဇတိ”တိ ပါဠော ဒိဿတိ။ သော အပါဠော ယထာဝုတ္တပါဠိမာတိကာဠကထာဝိရောတော၊ တသ္မာ တတ္ထ “အလဒ္ဓံ ပရိယေသိတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ ကာတုံ၊ နိဝါသေတုံ၊ အဓိဋ္ဌာတုဉ္စ န ဝဇ္ဇ-တိ”တိ ပါဠော ဝေဒိကဗျော။ ဧဝံ တာဝ ပစ္စိမေန ပုရိမဂ္ဂါဟသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗျော၊ န ပုရိမေန ကရဏခေတ္တာဒိနံ ဂါဟော သမ္ပဝတိ။ “မာသော သေသော ဂိမ္မာနန္တိ ဝဿိကသာဠိကစိဝရံ ပရိယေသိတဗ္ဗ”န္တိ ဧတ္တကမေဝ ဟိ ဝုတ္တံ၊ န၊ အဋ္ဌကထာယံ “အယမေကော အဗ္ဗမာသော ပရိယေသနခေတ္တဇ္ဇေဝ ကရဏ-ခေတ္တဇ္ဇာ”တိ ဝုတ္တတ္တာတိစေ? န၊ တဿ လေနဒေါသတ္တာ၊ တဏှာ သာဓိတံ။ ကရဏခေတ္တေန ပန နိဝါသနခေတ္တဂ္ဂါဟော အတ္ထိ ကာလနာနတ္တာဘာဝတော၊ ဘေနေဝ ပုဗ္ဗေ ယထာလာဘဂ္ဂဟဏံ ကတံ၊ တထာ စ သာဓိတမေဝ၊ န ဘေဒေါ ပနတ္ထိ၊ ပယောဇနံ ဝုတ္တမေဝ။ နိဝါသနက္ခေတ္တေန အဓိဋ္ဌာနက္ခေတ္တ-ဂ္ဂါဟော နတ္ထိ ဧဝ၊ န ဟိ ပုရိမေန ပစ္စိမဂ္ဂါဟော ဝေဒိတဗျော။ န ပါဠိဝိရော-ဓတောတိ စေ? န၊ တဒတ္တာဇာနနတော။ “မာသော သေသော ဂိမ္မာနန္တိ အဗ္ဗမာသော သေသော ဂိမ္မာန”န္တိ ဧတ္ထ ဣတိ-သဒ္ဓဿ ဟိ ဣတော ပဋ္ဌာ-ယာတိ အတ္ထော။ ပရတော အာပတ္တိခေတ္တဒဿနတော ဣတရဿ အနာပတ္တိ-ခေတ္တဘာဝေါ ဒဿိတောဝ ဟောတိ။ ဒိန္နပုဗ္ဗတောပိ ဉ္ဇတကပဝါရိတ-ဋ္ဌာနတော နိပ္ပါဒေန္တဿ နိဿဂ္ဂိယံ ဝိဠိသမယတ္တာ၊ ပကတိယာ ဝဿိက-သာဠိကဒါယကာ နာမ သံဃဿ ဝါ ပုဂ္ဂလဿ ဝါ အပဝါရေတွာ အနုသံဝစ္ဆရံ ဒေန္တာ၊ တတ္ထ သတုပ္ပါဒေါ ဝဇ္ဇတိ။ ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကုဒန္တိ တဒညေသု။

“သစေ ကတ ။ပ။ ဝဿူပနာယိကဒိဝသေ အဓိဋ္ဌာတဗျော ။ပ။ ဆ မာသေ ပရိဟာရံ လဘတိ”တိ ဝစနတော အန္တောဝဿေပိ ယာဝ ဝဿာနဿ ပစ္စိမဒိဝသာ အကတာ ပရိဟာရံ လဘတိတိ ဒိပိတံ ဟောတိ။ ကသ္မာ န ဝိစာရိတန္တိ စေ? အတ္တာပတ္တိသိဒ္ဓတ္တာ။ “ဆ မာသေ ပရိဟာရံ လဘတိ”တိ ဝစနေန အကတာ လဘတိတိ သိဒ္ဓမေဝ၊ တံ ကိဉ္စာပိ သိဉ္စိ၊ သရူပေန ပန အနာဂတတ္တာ သရူပေန ဒဿေတုံ၊ ဒုဿဒ္ဓါပယတ္တာ ဥပပတ္တိတော ဒဿေတုဉ္စ

ဣဒမာရဒ္ဓိ အာစရိယေန၊ “ယထာ စေတ္ထ၊ ဧဝံ ကထိနန္တန္တရေ ဥပ္ပန္နဇီဝရမ္ပိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ပဋိပဋိတဗ္ဗ”န္တိ အနုဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တံ၊ တံ ဒုဝုတ္တံ တတ္ထေဝ ပုဗ္ဗာပဒုရိရောဓတော။ ယဉ္ဇေတ္ထ အဋ္ဌကထာဝစနံ သာကေတ္တေန ဝုတ္တံ၊ တံ တမတ္ထံ န သာဓေတိ။ “ယဒိ နပ္ပဟောတိ ယာဝ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာ ပရိဟာရံ လဘတိ”တိ ဝစနံ အပ္ပဟောန္တဿ ယာဝ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာ တာဝ ပရိဟာရခေတ္တံ၊ တတော ပရံ ဧကဒိဝသောပိ န ဟောတိတိ ဒီပေတိ၊ တဿ အပ္ပဟောနကဘာဝေန အကတာဝ ယာဝ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာ ပရိဟာရံ လဘတိ၊ တတော ပရံ န လဘတိတိ သိဒ္ဓိ။ တထာ တဒေဝ ဝစနံ ကတပရိဟာရံ န လဘတိတိ ဒီပေတိ၊ တဿ ကတ္တိကပုဏ္ဏမဒိဝသေယေဝ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ။ “အပ္ပဟောန္တေ ဒဿာဟေ အန္တောဝသေ ကရဏပရိယော-သာနံယေဝ ပမာဏ”န္တိ လိမိတံ။

ဧတ္တာဟ — “ဧကောဟဒ္ဓိဟာဒိဝသေနာ”တိအာဒိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ကဿာ? ဂိမှဒိဝသာနံ အနဓိဋ္ဌာနကာလတ္တာ၊ တဿ ဧဝ “အန္တောဒဿာဟေ ဝါ တဒဟေယေဝ ဝါ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ”တိ စ သာမညတော န ဝတ္တဗ္ဗံ ဂိမှဒိဝသာနံ အဓိဋ္ဌာနခေတ္တဘာဝပ္ပသင်္ဂတော”တိ။ ဧတ္ထ ဝုစ္စတိ—န၊ တဒတ္တာဇာနနတော။ ဒဿာဟာနာဂတာယ ဝဿူပနာယိကာယ ဂိမှဒိဝသာ ဒဿာဟာ ဟောန္တိ၊ ပဌမဒိဝသေ စ လဒ္ဓါ နိဋ္ဌိတာ ဝဿိကသာဠိကာ ဒဿာဟာတိက္ကန္တာပိ ဝဿူပနာယိကဒိဝသံ အဓိဋ္ဌာနခေတ္တံ အပ္ပတ္တတ္တာ န စ တာဝ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ၊ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “ဝဿူပနာယိကတော ပုဗ္ဗေ ဒဿာဟာတိက္ကမေပိ အနာပတ္တိ”တိ။

အန္တောဒဿာဟေ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာတိ ဣဒံ န အဝိသေသေန တေသ္မိ အန္တရေ ဂိမှဒိဝသေပိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗန္တိ ဣမမတ္ထံ ဒီပေတုံ ဝုတ္တံ၊ ကိန္တု ဂိမှဒိဝသေ စေ ဥပ္ပန္နာ၊ အဓိဋ္ဌာနခေတ္တေ စ အန္တောဒဿာဟံ ဟောတိ၊ အန္တောဒဿာဟေ ခေတ္တေယေဝ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ၊ န ခေတ္တန္တိ ကတွာ ဒဿာဟံ အတိက္ကမိတဗ္ဗန္တိ ဒီပေတုံ ဝုတ္တံ။ ကဿာ? ဂိမှဒိဝသာနမ္ပိ ဂဏနူပဂတ္တာ၊ တဿ အခေတ္တဒိဝသေပိ ဂဏေတွာ ခေတ္တေ ဧဝ “အန္တောဒဿာဟေ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ”တိ ဝုတ္တံ ဟောတိတိ။

ဝဿိကသာဠိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-စိဝရအတ္ထိန္ဒနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၃၂။ သာမန္တိ သကသညိတာနိယမနတ္တံ ဝုတ္တံ။ သကသညိတာယေဝ ဟိ အတ္ထိန္ဒနပနအတ္ထိန္ဒနေသု နိဿဂ္ဂိယံ၊ တသ္မာ နိဿဂ္ဂိယမူလဂ်နိဒဿနမေတံ။ “စိဝရ”န္တိ ဝုတ္တတ္တာ “အစိဝရံ အတ္ထိန္ဒနဿ န နိဿဂ္ဂိယ”န္တိ ဝုတ္တမေဝ ဟောတိ။ “ဒတွာတိ ဒတွာ ဝါ ခါပေတွာ ဝါ”တိ ကိဉ္ဇာပိ ပဒဘာဇနံ ယုဇ္ဇတိ၊ အညဿ ပန သန္တကံ အညဿ ဘိက္ခုနော ခါပေတွာ တံ သယံ ဝါ အတ္ထိန္ဒေယျ၊ တေနော ဝါ အတ္ထိန္ဒာပေယျာတိ အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂဘယာ န ဝုတ္တံ၊ အတ္တတော ပန အတ္တနော သန္တကံ အညေန သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒိနာ ခါပေတွာ၊ အညဿ သန္တကံ ဝါ တဿ ဝိဿာသာ ခါပေတွာ တံ အတ္ထိန္ဒေယျ ဝါ အတ္ထိန္ဒာပေယျ ဝါ နိဿဂ္ဂိယန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တဉ္စ ခေါ အနပေက္ခော ဒတွာ။ ယဒိ ဧဝံ “စဇိတွာ ဒိန္တံ အတ္ထိန္ဒိတွာ ဂဏှန္တော ဘဏှဋ္ဌေန ကာရေတဗ္ဗော”တိ ဣဒံ ကိန္တိ စေ? သကသညာယ အဂ္ဂဟေတွာ အညာယ ဏေယျာယ ဂဏှန္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ တေနော ဝုတ္တံ “သကသညာယ ဂဟိတတ္တာ ပနဿ ပါရာဇိကံ နတ္ထိ”တိ၊ အပိစ “အနာပတ္တိ သော ဝါ ဒေတိ၊ တဿ ဝါ ဝိဿသန္တော ဂဏှာတိ”တိ ဝစနတောပိ တံ သိဒ္ဓမေဝ။ ဧတ္တာဝတာ တာဝကာလိကံ ကတွာ ဒိန္တံ အတ္ထိန္ဒနဿ အနာပတ္တိ သာမိတာ ဟောတိ။ “အမှာကံ သန္တိကေ ဥပဇ္ဈိ ဂဏှိဿတိ”တိ အာဒိဝစနံ သာမဏေရဿ ခါနံ ဒီပေတိ၊ တဉ္စ ဣဒံ နာမိပ္ပေတံ။ ပါဠိယံ^၁ ဥပသမ္ပန္နေ တိကပါစိတ္တိယံ ဝိယ အနုပသမ္ပန္နေ တိကဒုက္ကုဋ္ဌမ္ပိ အာဂတန္တိ စေ? န၊ တဒဓိပ္ပါယာဇာနနတော။ အနုပသမ္ပန္နကာလေ ဧဝံ ဒတွာ အညဿ သန္တိကေ ဥပသမ္ပန္နံ ဒိသ္မာ ကုပိတော စေ အတ္ထိန္ဒတိ၊ ဥပသမ္ပန္နဿေဝ ဝါ “သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ တုမှာကံ သန္တိကေ ဥပသမ္ပန္နိဿာမီ”တိ ဝဒန္တဿ ဒတွာ ပုန အတ္ထိန္ဒတိ စေ၊ နိဿဂ္ဂိယန္တိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပါယော။

၆၃၃။ သကိံ အာဏတ္တော ဗဟုကမ္ပိ အတ္ထိန္ဒတိ၊ နိဿဂ္ဂိယန္တိ ဧကဗဒ္ဓတ္တာ ဧကံ ပါစိတ္တိယံ၊ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ “အာဏတ္တော ဗဟူနိ ဂဏှာတိ၊ ဧကံ ပါစိတ္တိယ”န္တိ။ မာတိကာဋကထာယံ ပန “ဝတ္ထုဂဏနာယ အာပတ္တိယော”တိ၊ ဝုတ္တံ၊ တံ အာဏတ္တိယာ ဗဟုတ္တာ “သဗ္ဗာနိ ဂဏှာ”တိ ဝဒန္တဿ ဂါဟံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ တေနော တတ္ထ ဝုတ္တံ “ဧကဝါစာယ သမ္ပဟုလာ အာပတ္တိယော”တိ။ ဧဝံ သန္တေ ပါဠိဝစနံ၊ အဋ္ဌကထာဝစနဉ္စယဉ္စ အညမညံ သမေတိ၊ ပရသန္တကမ္ပိ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ ပံသုကုလဉ္စ၊ တေန “ဒုဿန္တေ ဗဒ္ဓရူပိယံ ဝိယာ”တိ ဝုတ္တံ၊

တံ တဒတ္တနိယမဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ ယထာဝဆာဒိတံ အတ္ထိန္ဒနစိတ္တေန သစိတ္တကံ၊ ဝစီကမ္ပပနကေဝလံ အတ္ထိန္ဒာပေန္တဿေဝ “ဒေဟိ” တိ ဗလက္ကာရေန ဂဏှတောပိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တံ န ယုတ္တံ “အနာပတ္တိယော ဝါ ဒေဟိ” တိ ဝစနတော။ “တုဋ္ဌော ဝါ ဒုဋ္ဌော ဝါ ဒေဟိ၊ အနာပတ္တိယေဝါ” တိ ဘာတိကာဋ္ဌကထာဝစနတော ဝါတိ စေ? န၊ ဥဘယတ္ထ အတ္တနော ရူပိယာ ဒါနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တတ္တာ၊ ပဿယျာ-ဝဟာရေ အနာပတ္တိပ္ပသင်္ဂတော စ။ “ဘိက္ခုဿ သာမံ စိဝရံ ဒတွာ” တိ ပါဠိဝစနတော စ မာတိကာဋ္ဌကထာယ အင်္ဂဝဝတ္ထာနေ ‘ဥပသမ္ပန္နတာ’ တိ ဝုတ္တတ္တာ စ ဥဘယတ္ထ ဒါနဟရဏေသု ဘိက္ခုဘာဝေါ ဣတ္ထိတဗ္ဗောတိ ဒီပေတိ” တိ ဝဒန္တိ၊ ဣဒမယုတ္တန္တိ နော တက္ကောတိ အာစရိယော။ ကဿော? အနုပသမ္ပန္နဿ စိဝရံ ဒတွာ တံ ဥပသမ္ပန္နကာလေ အတ္ထိန္ဒန္တဿ အနာပတ္တိပ္ပသင်္ဂတော။ “အနုပသမ္ပန္နဿ စိဝရံ ဝါ အညံ ဝါ ပရိက္ခာရံ ဒတွာ။ ပ။ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ” တိ ဝစနတော ဒုက္ကဋ္ဌံ တတ္ထ ဟောတီတိ စေ? နာသိဒ္ဓတ္တာ၊ ဒါနကာလေ ဧဝ ဥပသမ္ပန္နတာ ပမာဏန္တိ အသိဒ္ဓမေတံ အဋ္ဌကထာယ ဝါ ပါဠိယာ ဝါ ယုတ္တိတော ဝါ၊ တသ္မာ တံ န ယုတ္တန္တိ အတ္ထော။ အနုပသမ္ပန္နဿ စိဝရံ ဒတွာ တဿေဝ အနုပသမ္ပန္နကာလေယေဝ စိဝရံ အတ္ထိန္ဒန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ဥပသမ္ပန္နကာလေ ဝါ ဒတွာ အနုပသမ္ပန္နကာလေ အတ္ထိန္ဒန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ တဿ ဝစနဿ ဣဒံ ဝိကပ္ပန္တရဉ္စ သမ္ဘဝတိ၊ တသ္မာ? ဝိကပ္ပန္တရဿ သမ္ဘဝတော စ န ယုတ္တံ၊ ယသ္မာ အနုပသမ္ပန္နကာလေ ဒတွာ ဥပသမ္ပန္နကာလေ အတ္ထိန္ဒန္တဿ ဝိသု ဒုက္ကဋ္ဌံ န ပညတ္တံ၊ တသ္မာ ပုရာဏစိဝရဓောဝါပနာဒိသိက္ခာပဒေသု ဝိယ အပရဘာဂေ ဥပသမ္ပန္နတာ စေတ္ထ ပမာဏံ၊ တသ္မာ “ဥပသမ္ပန္နတာ” တိ အင်္ဂေသု ဝုတ္တတ္တာ စ တံ န ယုတ္တန္တိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ “ပစ္စာသိသန္တဿေဝ ဒါနမဓိပ္ပေတံ၊ န နိဿိဋ္ဌဒါန” န္တိ ဓမ္မသီရိတ္ထေရော ဝဒတိ ကိရ၊ ဝိမံသိတဗ္ဗံ။

စိဝရအတ္ထိန္ဒနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သုတ္တဝါသုတ္တံသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၃၇။ ဆဋ္ဌေ ကိဉ္ဇာပိ “သာမံ သုတ္တံ ဝိညာပေတွာ” တိ ဝုတ္တံ၊ မာတိကာဋ္ဌကထာယံ ပန “စိဝရတ္ထာယ သာမံ ဝိညာပေတွာ” န္တိ အဝတွာ ကေဝလံ “စိဝရတ္ထာယ ဝိညာပိတသုတ္တံ” န္တိ အင်္ဂေသု ဝုတ္တတ္တာ အညေန စိဝရတ္ထာယ ဝိညာပေတွာ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သာမန္တိ စေတ္ထ ကဿစိ နိယမနံ။

“သာမံ ဝိညာပေတွာ”တိ ကိဇ္ဇာပိ ဝုတ္တံ၊ တထာပိ “သာမံ ဝါယာပေယျာ”တိ အတ္တနော အတ္ထာယ ဝါယာပေယျာတိ ဧဝံ သမ္ပန္နော၊ အတ္ထော စ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပါဠိယံ ပန အာသန္နပဒေန ယောဇနာ ကတာ၊ တသ္မာသာမံ ဝိညတ္တံ သုတ္တန္တိ အညဝိညတ္တံ ကပ္ပိယံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဟတ္ထကမ္မယာစနဝသေန လဇ္ဇတန္တဝါယောပိ ကပ္ပိယော။ ဝိ.ကပ္ပနပဂပစ္ဆိမပ္ပမာဏံ စေ၊ တန္တေ ဝိတံယေဝ သကိံ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ ပုန အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံနတ္ထိ အဓိဋ္ဌိတေန ဧကိဘာဝူပဂမနတော။ “သစေ ပန ပရိစ္ဆေဒံ ဒဿေတွာဝ စိနသာဠကံ ဝိယ၊ အန္တရန္တရာ အဓိဋ္ဌိတံ ဟောတိ၊ ပုန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ”န္တိ ဝုတ္တံ။ “ပဋိလာဘေနာတိ ဝစနေန ဝါယာပေတွာ ဌပေဿာမိတိအာဒိ ဧကသ္မိံ” အန္တောဂဓံ ဟောတိ”တိ ဝဒန္တိ။

သုတ္တဝိညတ္တိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-မဟာပေသကာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၄၂။ ဝိသိဋ္ဌံ ကပ္ပဉ္စ တဿ ဝစနေန ဝိသိဋ္ဌံ ကတဉ္စ ပမာဏံ၊ န အာမိသဒါနံ။ ဧကသုစိ ပေါတ္တကေသု “စီဝရ”န္တိ ဥဒ္ဓရိတွာ ဝိဘာဂေါ ဝုတ္တော၊ တံ န သမေတိတိ။

မဟာပေသကာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-အစ္စေကစီဝရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၄၆။ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အစ္စေကစီဝရံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ နိက္ခိပိတု”န္တိ၊ “ယာဝ ပဝါရဏာ ပဝါရိတာ”တိ စ ယံ ဝုတ္တံ၊ တေ ပန ဘိက္ခု။ ဘဿ ဝစနဿ အတ္တံ မိစ္ဆာ ဂဟေတွာ အစ္စေကစီဝရံ နိက္ခိပန္တာ စီဝရကာလသမယံ အတိက္ကာမေသုံ။ ကိမိဒံ ဝိဘတ္တံ၊ ဥဒါဟု အဝိဘတ္တန္တိ? ဝိဘတ္တံ၊ ပုဂ္ဂလိကံ ဝါ။ တေနောပရတော “အမှာကံ အာဝုသော အစ္စေကစီဝရာနိ”တိ ဝုတ္တံ၊ အဝိဘတ္တံ ပန သံဃိကတ္တာ န ကဿစိ နိဿဂ္ဂိယံ ကရေတိ။

အပိစ “အစ္စေကစီဝရံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ နိက္ခိပိတု”န္တိ ဣမိနာ သာမညဝစနေန ဝဿူပနာယိကဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ၊ ဝိဋ္ဌိသမယတော ပဋ္ဌာယ ဝါ ယာဝ

ပဝါရဏာ နိက္ခိပိတုံ ဝဇ္ဇတိ ဧဝံ သံဃိကတ္တာ၊ ပုဂ္ဂလိကမ္ပိ “ဝဿံဝုတ္တကာလေ ဂဏှထာ”တိ ခိန္တတ္တာ။ တာဒိသဉ္စိ ယာဝ ဝဿံဝုတ္တော ဟောတိ၊ တာဝ န တဿေဝ၊ ဒါယကဿ သန္တကံ ဟောတိ၊ တထာ ဣတော တတိယဝဿေ၊ စတုတ္ထဝဿေ ဝါ “ပဝါရဏာယ ဂဏှထာ”တိ အာဒိနာ ခိန္တမ္ပိ နိက္ခိပိတော ယထာ-ဒါနမေဝ ဂဟေတဗ္ဗံ။ အယမတ္ထော အဋ္ဌကထာယံ^၁ ပါကဋ္ဌော။ တာနိ စီဝရ-ကာလသမယာတိက္ကမေ န နိဿဂ္ဂိယာနိတိ စေ? န၊ ဥဒ္ဓိဿ ခိန္တတ္တာ။ ယသ္မာ အယံ သမယော “ကာလေပိ အာဒိဿ ခိန္တ”န္တိ ဧတ္ထ “ကာလော”တိ အာဂတော၊ ဂဏှဘောဇနသိက္ခာပဒါဒိသု “သမယော”တွေဝ အာဂတော၊ တသ္မာ ဣမ တေသံ ဧကတ္ထတာဒဿနတ္ထံ ဧကတော “စီဝရကာလသမယော”တိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ မာတိကာယံ ပနေတ္ထ တာဒိသံ စီဝရံ အတ္တနော သန္တကဘာဝံ ဥပဂတံ ပုဂ္ဂလိကံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ တေနောဟ “ဘိက္ခုနော ပနေဝ အစ္စကစီဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျာ”တိ။ အတ္တနော ကုဋိယာ ဝဿံဝုတ္တဿ ဘိက္ခုနော ဟိ ဒါတုံ အလဘန္တော အန္တောဝဿေ ဧဝံ ဒါနကိစ္စံ ပရိနိဋ္ဌာပေတွာ ဂစ္ဆတိ၊ တထာ သံဃဿ။ တသ္မာ ဣဒံ အစ္စကစီဝရံ အတ္ထိ ဥပ္ပန္နကာလတော ပဋ္ဌာယ သံဃဿ ဝါ ပုဂ္ဂလဿ ဝါ သန္တကဘာဝံ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ ယံ န ဝဿာဝါသိက-ဘာဝေန ခိန္တံ၊ အတ္ထိ ဥပ္ပန္နကာလတော ပဋ္ဌာယ အနုပဂန္တော ဝဿံဝုတ္တ-ကာလေယေဝ ပုဂ္ဂလဿ ဝါ သံဃဿ ဝါ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ ယံ ဝဿာဝါသိက-ဘာဝေန ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ သမယေ ခိန္တံ၊ အတ္ထိ သမယေ ခိန္တမ္ပိ ပုဂ္ဂလဿ သန္တကဘာဝံ အနုပဂစ္ဆန္တိ၊ သံဃသန္တကဘာဝံ ဝါ ဒါယကသန္တကဘာဝံ ဝါ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ ဤဒိသံ သန္ဓာယ “သညာဏံ ကတွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဣဒံ အတိရေကသံဝစ္ဆရမ္ပိ နိက္ခိပိတုံ လဘတိ အတ္တနော သန္တကဘာဝံ အနုပဂ-တတ္တာ၊ တသ္မာ “ဒဿာဟာနာဂတ”န္တိ ဣတော အညံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ သိဉ္စမေတန္တိ။ ဒဿာဟတော ပုရေတရံ လဘိတွာ ယာဝ ပဝါရဏာ နိက္ခိပိတုံ န လဘတိ၊ တသ္မာ သကဘာဝုပဂတမေဝ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ၊ တံယေဝ သန္ဓာယ “ဒဿာဟာနာဂတ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ ယတော “အန္တောသမယေ အဓိဋ္ဌေတိ၊ ဝိကပ္ပေ-တိ”တိ အနာပတ္တိဝါရေ ဝုတ္တံ။ သညာဏံ ကတွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗကံ ပန ပရဿ ဒါတဗ္ဗတယ သကဘာဝံ အနုပဂတံ၊ န ဟိ တံ သန္ဓာယ “အဓိဋ္ဌေတိ၊ ဝိကပ္ပေတိ”တိ သက္ကာ ဝတ္တံ၊ န စ တံ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ သံဃဿ နိဿဂ္ဂိယာဘာဝတော၊ အဋ္ဌကထာယမ္ပိ အယမတ္ထော သုဋ္ဌ၊ ပါကဋ္ဌော။ ကတမံ သညာဏံ ကတွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗန္တိ စေ? ပရသန္တကံ စီဝရံ

သံသိကမေဝ ဟောတိ၊ တတော “သလ္လက္ခေတွာ သုခံ ဒါတုံ ဘဝိဿတိ”တိ
ဣမိနာ ဟိ ပရဿ သန္တကဘာဝေါ ဒဿိတော။

“တတော ပရံ ကေဒိဝသမ္ပိ ပရိဟာရော နတ္ထိတိ ဒသာဟပရမတော ဥဒ္ဓိ
အနုပဂတတ္တာ”တိ လိခိတံ၊ ဣတော သမယတော ဥဒ္ဓမေဝ ဒသာဟဿ
အနုပဂတတ္တာ သမယတော ပရံ ဒသာဟံ န လဘတိတိ ကိရဿ အဓိပ္ပါယော။
“ဧတံ ပရိဟာရံ လဘတိယေဝါ”တိ ဣတ္ထ “ကောဒသမံ အရုဏံ စိဝရမာသေ
ဥဋ္ဌေတိ”တိ ကာရုဏံ လိခိတံ။ အနုဂဏ္ဍိပဒေ ပန “အနဓိဋ္ဌဟံတွာ ကော-
ဒသဒိဝသေ နိက္ခိပိတုံ လဘတိ”တိ ဝဒန္တော ဘဂဝါဣတရမ္ပိ အနစ္စေကစိဝရာဒိ
အနုဇာနာတိ၊ အစ္စေကစိဝရမုခေနာတိ အပရေ”တိ ဝုတ္တံ။ ဣတ္ထ ကတရံ
သုဘာသိတံ? ဥဘယဗ္ဗိတိ ကေမ။ ကထံ? ပဌမံ “အစ္စေကစိဝရဿ အနတ္ထတေ
ကထိနေ ဒသဒိဝသာမိကော မာသော၊ အတ္ထတေ ကထိနေ ဒသဒိဝသာမိကော
ပဉ္စမာသာ”တိ ဣမိနာ သမေတိ၊ အနုဂဏ္ဍိပဒလဗ္ဗိယာ ဟိ ဣတ္ထ “ကောဒသ-
ဒိဝသာမိကော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဒုတိယံ “ဒသာဟာနာဂတန္တိ။ပ။
ဒသာဟေန အသမ္ပတ္တာတိ အတ္ထော”တိ ဣမိနာ သမေတိ။ ဣမဿ နယဿ
ဝသေန “ပဉ္စမိတော ပဋ္ဌာယ ဥပုန္နဿ စိဝရဿ နိဓာနကာလော ဒဿိတော
ဟောတိ”တိ ပါဌော ယုဇ္ဇတိ။ တထာ ဂဏ္ဍိပဒလဗ္ဗိယာ “နဝါဟာနာဂတံ
ကတ္တိကတေမာသိကပုဏ္ဏမ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဝသေန “ကာ-
မဉ္ဇေသ ဒသာဟပရမံ အတိရေကစိဝရံ ဓာရေတဗ္ဗန္တိ ဣမိနာဝ သိဒ္ဓေါ၊
အဋ္ဌပုတ္တိဝသေန ပန အပုဗ္ဗံ ဝိယ အတ္ထံ ဒဿေတွာ သိက္ခာပဒံ ဌပိတ”န္တိ
အယံ ပါဌော ယုဇ္ဇတိ။ ကော ပနေတ္ထ သာရောတိ? ယော ပစ္ဆာ ဝုတ္တော၊
သောဝ သာရော။ တေနော အဋ္ဌကထာစရိယေန “ပဉ္စမိတော ပဋ္ဌာယာ”တိ
ဝုတ္တံ။ ပေါရာဏဂဏ္ဍိပဒေဟိ အဋ္ဌကထာယ စ သဒ္ဓိံ သံသန္တနတော၊ “ဒသာ-
ဟာနာဂတ”န္တိ ပါဠိယာ သံသန္တနတော စ ဣတ္ထ ဂဏ္ဍိပဒလဗ္ဗိယံ ပါဠိယာ
သမေတိ။

ကထံ? ယသ္မာ ပဝါရဏာဒိဝသေ အရုဏဂ္ဂမနေ ဘိက္ခု ဝဿံဝုတ္တော
ဟောတိ၊ တသ္မာ ဣမိနာ ဒသမေန အဟေန သဒ္ဓိံ ဆဋ္ဌိတော ပဋ္ဌာယ
နဝဒိဝသာ ဒသ အဟာနိတိ ဒသာဟံ၊ တေန ဒသာဟေန၊ သဟယောဂတ္ထေ
ကရုဏာဝစနံ။ ကတ္တိကတေမာသိကပုဏ္ဏမာ စိဝရသမယံ အသမ္ပတ္တာတိ ကတွာ
“အနာဂတာ”တိ ဝုတ္တတိ။ ယထာ အပရကတ္တိကပုဏ္ဏမာယ ဝဿိကသာဠိကံ
ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ ဝိကပ္ပေန္တော “စာတုမာသံ အဓိဋ္ဌာတုံ တတော ပရံ ဝိကပ္ပေတု”န္တိ

ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံသမ္ပဒမိဒန္တိ။ ဧတ္ထ ဝုစ္စတိတိ စေ? န၊ ဣမဿ နိပ္ပယောဇန-
ဘာဝပ္ပသင်္ဂတော။ အစ္စကစီဝရပဋိဂ္ဂဟဏကာလံ နိယမိတန္တိ စေ? န၊
“ဆဋ္ဌိတော ပဋ္ဌာယ ဥပ္ပန္နစီဝရံ အစ္စကမေဝ န ဟောတိ။ ပဋ္ဌမကထိနေန
သိဒ္ဓတ္တာ”တိ ပေါရာဏဋ္ဌကထာဂဏ္ဍိပဒေသု ဝုတ္တတ္တာ တတော ဥပရိ
“အစ္စကစီဝရ”န္တိ ဝုစ္စတိ၊ ပဋိဂ္ဂဟန္တဿ အာပတ္တိသင်္ဂဟော စ၊ န စ
သာ အာပတ္တိ ပါဠိယာ၊ အဋ္ဌကထာယ၊ ယုတ္တိတော ဝါ သမ္ဘဝတိ။ အဋ္ဌပ္ပတ္တိ-
မတ္တဝသေန ဝုတ္တန္တိ စေ? န၊ ဒသာဟာမိစ္စကာရိကာ အဋ္ဌပ္ပတ္တိပါယ် န
ဒိဿတိ။ “ဘိက္ခု အစ္စကစီဝရံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ စီဝရကာလသမယံ အတိက္ကာ-
မေန္တိ”တိ ဧတ္ထ ဧတ္တိကာ ဧဝ ဟိ အဋ္ဌပ္ပတ္တိ။ တထာ ဟိ ပရိဝါရေ၊ “ကိသ္မိ
ဝတ္ထုသ္မိ”န္တိ အာရဘိတွာ ဧတ္တကမေဝ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အစ္စကစီဝရံ
စီဝရကာလံ နာတိက္ကာမေတဗ္ဗံ၊ ဣကရံ အတိက္ကာမေတဗ္ဗန္တိ ဒဿနတ္ထံ ဣဒံ
ပညတ္တန္တိ စေ? န၊ အစ္စကစီဝရဿေဝ အပရာဒဿနတော၊ ဝိသေသ-
ကာရဏာဘာဝါ၊ “ကာမဉ္ဇေသ ဒသာဟပရမံ အတိရေကစီဝရံ ဘေရေတဗ္ဗန္တိ
ဣဒံနာဝ သိဒ္ဓေါ”တိအာဒိဝစနဝိရောဓတော စ ယထာဝုတ္တဝစနာသမ္ဘဝတော
စ။

ကထံ? ဒသာဟေန သဟ ကတ္တိကပုဏ္ဏမာ “အနာဂတာ”တိ ဟိ ဝုတ္တေ
ဒသာဟတော အညာ သာ ပုဏ္ဏမာတိ အာပဇ္ဇတိ။ အနညာ စေ၊ သဟ-
သဒ္ဓေါ န သမ္ဘဝတိ၊ န ဟိ အတ္တနာဝ အတ္တနော ယောဂေါ သမ္ဘဝတိ၊
အနာဂတ-သဒ္ဓေါ စ န သမ္ဘဝတိ။ အာဂတာသမ္ပတ္တာ ဧဝ ဟိ သာ ပုဏ္ဏမာ။
စီဝရသမယဿ အနန္တရတ္တာ ဧကိဘာဝံ အနာဂတတ္တာ အနာဂတာယေဝါတိ
စေ? န၊ တထာပိ အနာဂတ-သဒ္ဓဿ သမ္ဘဝတော၊ အာဂမနသမ္ဘဝေသတိယေဝ
ဟိ အနာဂတ-သဒ္ဓေါ သမ္ဘဝတိ၊ န ဟိ နိဗ္ဗာနံ၊ ပညတ္တိ ဝါ “အနာဂတာ”တိ
ဝုစ္စတိ။ နိဗ္ဗာနံ ဝိယ ခဏတ္တယံ၊ သာ စ ပုဏ္ဏမာ န ကဒါစိ သမယဘာဝံ
ပါပုဏ္ဏာတိတိ အယုတ္တမေဝ။ “တတော ပရံ ဝိကပ္ပေတု”န္တိ ပန ဝစနံ ဝိဇ္ဇိ-
သမယံ ဂဟေတွာ ဌိတတ္တာ သမ္ဘဝတိ။ အပိစ ပဝါရဏာယံ အရုဏေ စ
ဥဋ္ဌိတေ သာ ပုဏ္ဏမာ စီဝရသမယံ ဧကာဟာနာဂတာ ဧဝါပဇ္ဇတိ ပုဗ္ဗေ သဟ-
ယောဂပတ္တတ္တာ။ ဧဝံ သန္တေ ဧကိဘာဝဂတာပိ သာ စီဝရသမယံ အနာဂတာ
ဧဝ ဇာတာတိ သဗ္ဗဒါ န တထာဝိဂ္ဂဟကရဏဝစနတ္ထံ ကောစိဒေဝ ဝစနတော
ဒီပေတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ကိမတ္ထံ ပနေတ္ထ “ဒသဒိဝသာမိကော မာသော”တိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ? တံ ပါရိပူရိသမ္ဘဝတော။ ပဉ္စမိယဉ္စ ပုရေ အရုဏံ ဥပ္ပန္နအစွေကစိဝရဿ ဒသဒိဝသာမိကောမာသောယေဝပရိပူရေတိကတွာ တထာ ဝုတ္တံ။ အပိစ တဿာ ပဉ္စမိယာ ဒိဝသဘာဂေါပိ သမ္ပတ္တာယ ရတ္တိယာ “ဟိယျော”တိ ဝုစ္စတိ၊ ပဂေဝ ပုရေ အရုဏံ၊ တေနောဂါဟ“ဟိယျော ခေါ အာဝုသော အမှာက”န္တိအာဒိ။ “ဧဝံ သန္တေ ‘ဆဋ္ဌိတော ပဋ္ဌာယာ’တိ ဝုတ္တပဌမပါဌဿ ဝသေန ‘အနုစွေကစိဝရမ္ပိ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ ဌပိတံ တိစိဝရမ္ပိ ဧတံ ပရိဟာရံ လဘတိယေဝါ”တိ စ “ဒသဒိဝသာမိကော မာသော”တိအာဒိစ ယံ လိခိတံ။ တံ န, “ပဉ္စမိတော ပဋ္ဌာယာ”တိ ပါဌေ သဇ္ဇိတေဝ ဧတေန ပရိယာယေန ယထာဝုတ္တအတ္ထသမ္ဘဝတော၊ န တာနိ ဌာနာနိ ပုန သဇ္ဇိတာနိ၊ ယထာဌိတဝသေနေဝ အဇ္ဈပေက္ခိတဗ္ဗာနီတိ နော တက္ကောတိ အာစရိယော။ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ ပုဏ္ဏမာယံ အနိဿဂ္ဂိယတ္ထမေဝါတိ ဥပတိဿတ္ထေရော။ “ပဝါရဏာမာသဿ ဇုဏ္ဍပက္ခပဉ္စမိတော ပဋ္ဌာယာ”တိ ပါဌေ သဇ္ဇိတေ ဧတေန ပရိယာယေန ယထာဝုတ္တော ဥပ္ပန္နဿ စိဝရဿ နိဓာနကာလော ဒသိတော ဟောတိ၊ “အစွေကစိဝရန္တိ အစွာယိကစိဝရံ ဝုစ္စတိ”တိအာဒိ ပါဌော။ “ဆဋ္ဌိတော ပဋ္ဌာယာ”တိ စ “ကာမဉ္စေသဒသာဟပရမ”န္တိအာဒိ စ ယံ လိခိတံ၊ တံ န ပါဌော၊ တသ္မာ ကောဒသဒိဝသံ ပရိဟာရံ လဘတိတိ ကတွာ အာစရိယေန “ပဉ္စမိတော ပဋ္ဌာယာ”တိ လိခါပိတော ကိရ။ “ပဝါရဏာမာသဿ ဇုဏ္ဍပက္ခဆဋ္ဌိတော ပဋ္ဌာယ ပန ဥပ္ပန္နံ အနုစွေကစိဝရမ္ပိ ပစ္စုဒ္ဓရိတွာ ဌပိတံ တိစိဝရမ္ပိ ဧတံ ပရိဟာရံ လဘတိယေဝါတိ ပါဌော”တိ စ “အစွေကစိဝရဿ အနတ္တတေ ကထိနေ ကောဒသဒိဝသာမိကော မာသော၊ အတ္တတေ ကထိနေ ကောဒသဒိဝသာမိကာ ပဉ္စမာသာတိ ပါဌော”တိ စ ဧတ္ထ ပပဉ္စေန္တိ၊ တသ္မာ သုဠု သလ္လက္ခေတွာ ကထေတဗ္ဗံ၊ တုဏှိဘူတေန ဝါ ဘဝိတဗ္ဗံ။

အစွေကစိဝရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-သာသင်သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၅၂။ “တိဏ္ဍိ စိဝရာနံ အညတရံ စိဝရန္တိ ဣဒံ တိစိဝရေ ဧဝ အယံ ဝိမိ၊ ဣတရသ္မိ ယထာသုခန္တိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တ”န္တိ ဝဒန္တိ။ “အတိရေကဆာရတ္ထံ ဝိပဝသန္တိ”တိ တသ္မိယေဝ သေနာသနေ ဝါသော န ဝိပဝါသောတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ကသ္မာ? စိဝရပဝတ္တိဇာနနတော။ ဧတ္ထ ကိဉ္စာပိ “အာရညကံ

နာမ သေနာသနံ ပဉ္စဓနသတိကံ ပစ္စိမ”န္တိ ဝစနတော အတိရေကတောပိ
 ဝုတ္တံ၊ အာရညကမေဝ ပန သေနာသနံ ဟောတိ၊ ဓုတင်္ဂံ ရက္ခတိ စိဝရပ္ပ-
 ဝတ္တိဇာနနပလိဗောသေဟ္မဝတော။

၆၅၃။ “ဂါဝုတတော အတိရေကပ္ပမာဏေန လဘတိ”တိ ယံ ဝုတ္တံ၊ တံ
 ကထံ ပညာယတိတိ စေ? “သိယာ စတဿ ဘိက္ခုနော ကောစိဒေဝ ပဉ္စယော
 တေန စိဝရေန ဝိပ္ပဝါသာယာ”တိ ဝစနတော။ ယောဇနပ္ပမာဏေပိ သိယာတိ
 စေ? န၊ “ပုန ဂါမသီမံ ဩက္ကမိတွာ ဝသိတွာ ပက္ကမတိ”တိ အနာပတ္တိဝါရေ
 အနုညာတတ္တာ။ ယဒိဇေ “ယောဇနပ္ပမာဏေန လဘတိ”တိ ဣဒံ ကိန္တိ? ဣဒံ
 နိဗ္ဗာဏိယဝသေနေဝ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဓုတင်္ဂံ ဘိဇ္ဇတိတိ? န ဘိဇ္ဇတိ၊ ကိန္တု န ဣဓ
 ဓုတင်္ဂါမိကာရော အတ္ထိတိ။ အထ ကဿ “အယံ ဓုတင်္ဂစောရောတိ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗော”တိ ဝုတ္တန္တိ? အသမ္ဘဝတော။ ကထံ ပညာယတိတိ? အင်္ဂေသု အဘာဝ-
 တော။ ဓုတင်္ဂဓရဿ ပဘိရူပသေနာသနဒီပနတော ဓုတင်္ဂဓရတာတဿ သိဉ္စါ။
 ဝစနပ္ပမာဏတောတိ စေ? န၊ ဝစနပ္ပမာဏတော စ ပါဠိယေဝ ပမာဏံ။
 “အနာပတ္တိ ပုန ဂါမသီမံ ဩက္ကမိတွာ ဝသိတွာ ပက္ကမတိ”တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ ဂါမ-
 သီမာ နိက္ခမိတွာ ကိတ္တကံ ကာလံ ဝသိတွာ ပက္ကမိတဗ္ဗန္တိ စေ? ပုနဒိဝသေယေဝ၊
 တဿ အဋ္ဌမော အရုဏော နိဗ္ဗာဏိယေ ဝါ ဂန္တဗ္ဗဋ္ဌာနေ ဝါ ဥဋ္ဌေတဗ္ဗောတိ
 ဧကေ။ အန္တောဆာရတ္တန္တိ ဧကေ။ ယာဝ နိဗ္ဗာဏိယံ န ကပ္ပေတိတိ ဧကေ။ ယာဝ
 မဂ္ဂပရိဿမဝိနောဒနာတိ ဧကေ။ သတိ အန္တရာယေ အန္တောဆာရတ္တံ ဝသတိ၊
 အနာပတ္တိ။ နိဗ္ဗာဏိယကပ္ပနေ သတိ အရုဏဂ္ဂမနေ အာပတ္တိ။ သစေ တံသတ္တမော
 ဒိဝသော၊ တဒဟေဝ နိက္ခိတ္တစိဝရံ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗံ ဝါတိ ဧကေ။ သစေ
 အန္တရာ နဝမဂ္ဂပါတုဘာဝေန ဝါ နဝဂါမသန္တိဝေသေန ဝါ၊ တံ သေနာသနံ အင်္ဂ-
 သမ္ပတ္တိတော ပရိဟာယတိ။ တဒဟေဝ စိဝရံ ဂဟေတဗ္ဗံ ဝါ ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗံ ဝါ။
 ဆာရတ္တံ ဝိပ္ပဝသန္တဿ စေ ပရိဟာယတိ၊ အနာပတ္တိ အနုညာတဒိဝသတ္တာကိ
 ဧကေ။ အာပတ္တိဇေ အနင်္ဂသမ္ပတ္တိတောတိ ဧကေ။ ယုတ္တတရံ ပနေတ္ထ ဝိစာရေတွာ
 ဂဟေတဗ္ဗံ။ သစေ ဓုတင်္ဂဓရော ဟောတိ၊ ဂါမသီမာယံ အဝသိတွာ ပစ္စိမပ္ပ-
 မာဏယုတ္တေ ဌာနေ ဝသိတွာ ပက္ကမိတဗ္ဗံ။ ပဌမံ ဗဒ္ဒအဝိပ္ပဝါသသီမော
 စေ ဂါမော ဟောတိ၊ အညသိဗ္ဗိ မာသေ အန္တောသီမာယ ဝသတော
 အနာပတ္တိ။ ပေါရာဏဂဏ္ဌိပဒေ “ယထာဝုတ္တသေနာသနေ ဝသန္တေနာပိ
 ဆာရတ္တမေဝ စိဝရံ ဂါမေ နိက္ခိတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယေန အညံ အန္တောဆာရတ္တမိ
 အညမိ ဝသတော အာပတ္တိယေဝါ”တိ ဝုတ္တံ။

သာသကံသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ပရိဏတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၅၇။ စေတောဓုသော အမှာကန္တိ ဧတ္ထ အကတဝိညတ္တိ ဟောတိ န ဟောတိတိ? ဟောတိ၊ ယဒိ ဧဝံ အညာတကဝိညတ္တိသိက္ခာပဒဿ ဓ ဣမဿ ဓ ကိ နာနာကရဏန္တိ? တံ အညာတကအပ္ပဝါရိတေယေဝ ဝိညာပေန္တဿ၊ ဣဒံ ဉ္ဇတကပဝါရိတေပိ၊ တံ အနန္တိန္ဒစိဝရဿေဝ၊ ဣဒံ တဿပိ၊ တံ စိဝရိယေဝ ဝိညာပေန္တဿ၊ ဣဒံ အစိဝရဗ္ဗိ။ ဧဝံ သန္တေ ဣဒံ တံ အန္တောကတွာ ဌိတံ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဌိန္ဒဗ္ဗိ အင်္ဂသမ္ပတ္တိယာ သတိ ကေန ဘဝိတဗ္ဗန္တိ? ဣမိနာ ဘဝိတဗ္ဗ ဣမဿ နိပ္ပဒေသတောတိ ဧကေ။ ဦးဟိပိ ဘဝိတဗ္ဗ ဥဘိန္ဒဗ္ဗိ အင်္ဂသိပ္ပိတောတိ ဧကေ။ ဣမာနိ တဿ အင်္ဂါနိ ဝိကပ္ပနပဂစိဝရတာ၊ သမယာဘာဝေါ၊ အညာတကဝိညတ္တိ၊ တာယ ဓ ပဋိလာဘောတိ စက္ကာရိ။ ဣမဿ ပန သံဃေ ပရိဏတဘာဝေါ၊ ဥတွာ အတ္တနော ပရိဏာမနံ၊ ပဋိလာဘောတိ တိဏိ။ ဧတ္ထ ပဌမော ဝါဒေါ အယုတ္တော ကတွာပိ ဩကာသံ အဋ္ဌကဏာယံ၊ ပရိဝါရေ ဓ အဝိစာရိတတ္တာ။ ယဒိ ဧဝံ တတ္ထ အင်္ဂေသု “အနညပရိဏတတာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ စေ? န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အတ္တတော သိဒ္ဓတ္တာ။ ပရိဏတသိက္ခာပဒဒ္ဓယသိပ္ပိတော၊ ပရိဏတသညိတော၊ အာပတ္တိသမ္ပဝတော ဓ “မယုမ္ပိ ဒေတာ”တိ ဝဒတိ။ “ဝဇ္ဇတိ”တိ အနုဋ္ဌိ၊ “အမှာကမ္ပိ အတ္တိ”တိ ဝတ္တတ္တာ ဝဇ္ဇတိ။ “သံဃဿ ပရိဏတံ ။ပ။ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ ဧတ္ထ “ပုဂ္ဂလဿာ”တိ န ဝတ္တံ၊ ယတော သုဒ္ဓပါစိတ္တိယဝသေန အာဂတတ္တာ။ “အညစေတိယဿာ”တိ န ဝတ္တံ သံဃဿ အစေတိယတ္တာ၊ တသ္မာယေဝ “စေတိယဿ ပရိဏတံ ။ပ။ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ ဧတ္ထာပိ “အညသံဃဿ အညပုဂ္ဂလဿာ”တိ န ဝတ္တံ။ “ယတော တထာ ဣဓ ဓ ‘ပုဂ္ဂလဿ ပရိဏတံ ။ပ။ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ’တိ ဧတ္ထ ဓ ‘အတ္တနောပိ’တိ ကိဉ္ဇာပိ န ဝတ္တံ၊ တထာပိ သမ္ပဝတိ”တိ ဝဒန္တိ။ တံ ပန ဣဓ အတ္တနော ပရိဏာမနာဓိကာရတ္တာ ဣမဿ သိက္ခာပဒဿ န ဝတ္တန္တိ ဧကေ။ တတုတ္တရိသိက္ခာပဒေ “အညဿတ္တာယာ”တိ ပဒံ ဝိယာတိ ဧကေ။ တံ န၊ ဧတ္ထ ပုဂ္ဂလပရိဏာမနသိက္ခာပဒေ အဝတ္တတ္တာ။ ဓမ္မသီရိတ္ထေရော ပနာဟ—

“အတ္တနော အညတော လာဘံ၊ သံဃဿညဿ ဝါ နတံ။
ပရိဏာမေယျ နိဿဂ္ဂိ၊ ပါစိတ္တိယမ္ပိ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ။

တဿတ္ထော— သံဃဿ ပရိဏတံ အတ္တနော ပရိဏာမေယျ နိဿဂ္ဂိယံ။
တဒေဝ အညတော ပရိဏာမေယျ ပါစိတ္တိယံ။ အညဿ ပရိဏတံ အတ္တနော

ဝါ ပရဿံ ဝါ ပရိဏာမေယျ ခုက္ကဋ္ဌန္တိ၊ တသ္မာ အညာတကဝိညတ္တိအာဒိသု
 ဝုတ္တာပတ္တိသမ္ဘဝတောဇ္ဇမ ပရိဏတဒ္ဓယေ “အတ္တနော”တိ ပဒံ န ဝုတ္တံ။ တသ္မိ
 ဟိ ဝုတ္တေ ခုက္ကဋ္ဌမတ္တပ္ပသင်္ဂါ သိယာ၊ အဝုတ္တေ ပနေတေသု ဝုတ္တာပတ္တိနံ
 ယထာဂမမညတရာ စ ဇ္ဇမ အဝုတ္တသိဒ္ဓိ ခုက္ကဋ္ဌာတိ ဒွေ အာပတ္တိယော
 ဧကတော ဟောန္တိတိ ဝိနယဓရာနံ အနဝသေသဉာဏဿ ဩကာသော
 ကတော ဟောတိတိ။

ဇုတိ တိံသကကဏ္ဍံ သာရမဏ္ဍံ၊

အလမေတံ ဝိနယဿ သာရမဏ္ဍေ။

ဇ္ဇမ နိဋ္ဌိတသဗ္ဗသာရမဏ္ဍံ၊

ဝိနယဝသေန ပုနာတိ သာရမဏ္ဍန္တိ။

ပရိဏတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဋ္ဌိတော ပတ္တဝဂ္ဂေါ တတိယော။

နိဿဂ္ဂိယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပါးစွန့်ယူကဏ္ဍ

၁-မုသာဝါဒဝဂ္ဂ

၁-မုသာဝါဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁။ ဝါဒက္ခိတ္တောတိ ဧတ္ထ အဝိသေသေန ဝါဒဇပုရိတဏှသင်္ခါတော တိရိစ္ဆောပိ ကထာမဂ္ဂေါ “ဝါဒေါ” ဣန္ဒေဝ ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တေသု “တိတ္ထိယေဟိ သဗ္ဗိ”န္တိ ဝစနတော ဌပေတွာ ဝါဒံ “သေသာ”တိ ဝဒန္တိ။ ဆလဇာတိနိပ္ပဟဋ္ဌာနကုသလတာယ ကဒါစိ ကတ္ထစိ အဝဇာနိတွာ ပဋိဇာနာတိ။ တထာ ပုဗ္ဗေ ကံဉ္စိ ဝစနံ ပဋိဇာနိတွာ ပစ္စာ အဝဇာနာတိ။ ဧဝံ ဝါ အညထာ ဝါ အညေနညံ ပဋိစရတိ။ ဧဝံ ပဝတ္တော သမ္ပဇာနမုသာ ဘာသံ ပဋိဿုဏိတွာ အသစ္စာယန္တော သင်္ကေတံ ကတွာ ဝိသံဝါဒေန္တော ဧဝံ သော ဝါဒက္ခိတ္တော သမာနော ပါစိတ္တိယဝတ္ထုဉ္စ ပရိပူရေန္တော ဝိစရတိတိ ဧဝမဓိပ္ပါယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အတ္တနော ဝါဒေတိ ဧတ္ထ “သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ”တိ ပဌမမာရဗ္ဗေ အတ္တနော ဝါဒေ။ “ယံ ဒုက္ခံ တဒနတ္တာ”တိ ၂ နော သမယော။ “သဗ္ဗေ ဓမ္မာ”တိ ဝုတ္တေ နိဗ္ဗာနဗ္ဗိ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။ “နိဗ္ဗာနံ ပရမံ သုခ”န္တိ ၃ ဝုတ္တတ္တာ ပန တံ န ဒုက္ခံ။ နော ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ။ အယံ ပရဝါဒီ “ယံ ဒုက္ခံ တဒနတ္တာ”တိ ၂ သုတ္တံ ဒဿေတွာ သိဒ္ဓန္တံ သမ္ဘမေတွာ “ဝိရောဓိ ဝိရုဒ္ဓေါ”တိ ဝုတ္တံ ဒေါသံ အာရောပေဿတိတိ တသ္မိ ပဌမဝါဒေ ကဉ္စိ ဒေါသံ သလ္လက္ခေန္တော အာရောပိတေ ဝါ ဒေါသေ အနာရောပိတေ ဝါ “နာယံ မမ ဝါဒေါ”တိ တံ အဝဇာနိတွာ “နိဗ္ဗာနန္တေဝ သဿတ”န္တိ, “အနတ္တာ ဣတိ နိစ္ဆယာ”တိ ၈ သုတ္တံ ဒိသ္မာ တဿ ပဌမဝါဒဿ နိဒ္ဒေါသတံ သလ္လက္ခေတွာ “မမေဝ အယံ ဝါဒေါ”တိ တမေဝ ပစ္စာ ပဋိဇာနာတိ။ ဧဝံ တတ္ထ ယထာဝုတ္တမာနိသံသံ သလ္လက္ခေန္တော တံ ပဋိဇာနိတွာ ယဒိ အနတ္တာ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မာ ဧဝ န ဘေ ဘဝန္တိ။ သဘာဝံ ဓာရေန္တိတိ ဟိ “ဓမ္မာ”တိ ဝုစန္တိ။

အယဉ္စ အတ္တ-သဒ္ဓါ သဘာဝဝါဒီတိ ဧဝံ အာရောပိတေ ဝါ ဒေါသေ အနာရောပိတေ ဝါ ဒေါသောတိ သလ္လက္ခေတွာ “နာယံ မမ ဝါဒေါ”တိ တမေဝ ပဌမဝါဒံ ပစ္စာ အဝဇာနာတိ။ အထ သော ပရဝါဒီ သပက္ခံ ပဋိသေဓေ

၁-၃ ၁-၅၃၊ ၃ ၈-၃၄-ပိဋ္ဌာဒိသု၊ ၃ ၉-၆-ပိဋ္ဌာဒိသု၊ ၃ ၁၀-၇-ပိဋ္ဌာဒိသု၊ ၃ ၇-၇ ၂-ပိဋ္ဌာဒိသု။
၂-သံ ၂-၁၉-ပိဋ္ဌေ၊ ၃-၃ ၁-၄၃၊ ၄ ၂-၁၇၆-ပိဋ္ဌေ။

ပဋိဇာနနတ္တာပနယနံ။ ပဋိဇာနာတိ ပတျာဿ ဣတိ ဝစနတော “ပဋိညာ အညာ သော နာမ တေ နိဂ္ဂဟော”တိ ဝုတ္တော။ သဘာဝါတိရိတ္တံ အတ္ထံ ပဋိသေခာမိပ္ပိယတော သဘာဝတော အတိရိတ္တံ ဗာလပရိကပ္ပိတမတ္တာနံ သန္ဓာယ “အနတ္တာ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ”တိ မေ ပဋိညာတကထာ၊ သာ စ တဒဝတ္ထာ-ယေဝါတိ” န မေ တံ ပဋိညာတတ္တာပနယနံ အတ္ထိ၊ “နာယံ မမ ဝါဒေါ”တိ အဝဇာနနံ ပန သဘာဝသင်္ခါတံ အတ္တာနံ သန္ဓာယ “အနတ္တာ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ”တိ န ဝဒါမိတိ အဓိပ္ပါယေန ကတန္တိ ဣဒိနာ အညေန ကာရဏေန တံ ပုဗ္ဗေ ပဋိညာတတ္တာပနယနံ ကာရဏံ ပဋိစ္စာဒေတိ။ “အနတ္တာ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ”တိ န ဝတ္ထုဗ္ဗံ “အတ္တ-သဒ္ဓဿ သဘာဝဝါစိတ္တာ”တိ ဣဒံ ကာရဏံ ပဋိစ္စ တေန ပုဗ္ဗေ ပဋိညာတတ္တာပနယနံ ကတံ။ တမညကာရဏံ ပစ္စာ ဒဿိတေန အညေန ကာရဏေန ပဋိစ္စာဒေတိတိ အဓိပ္ပါယော။

ယသ္မာ န ကေဝလံ ယထာဒဿိကနယေန သော အတ္တမေဝ အဝဇာနာတိ၊ ပဋိဇာနာတိ စ၊ ကိန္တု၊ ဝစနမ္ပိ၊ တသ္မာ အဋ္ဌကထာယံ၊ “ဇာနိတဗ္ဗတော”တိ ပဌမံ ကာရဏံ ဝတွာ ပရဝါဒိနာ “ယဒိ ဇာနိတဗ္ဗတော အနိစ္စံ၊ နိဗ္ဗာနံ တေ အနိစ္စံ သိယာ”တိ ဝုတ္တေ “န မယာ ‘ဇာနိတဗ္ဗတော’တိ ကာရဏံ ဝုတ္တံ၊ ‘ဇာတိဓမ္မတော’တိ မယာ ဝုတ္တံ၊ တံ တယာ ဗဓိရတာယ အညေန သဗ္ဗန္တိ-တန္တိအာဒိနိ ဝဒတိတိ အဓိပ္ပါယော။ ‘ဇာနိတဗ္ဗတော’တိ ဝတွာ ပုန ‘ဇာတိ-ဓမ္မတော’တိအာဒိနိ ဝဒတိ”တိ ဝုတ္တံ။ “အဝဇာနိတွာ ပုန ပဋိဇာနန္တော တံ အဝဇာနနံ ဣဒိနာ ပဋိစ္စာဒေတိ နာမာ”တိ လိဒိတံ။

၂။ ဇာနိတွာ ဇာနန္တဿ စာတိ ဇာနိတွာ ဝါ ဇာနန္တဿ ဝါတိ အတ္တဒ္ဓယံ ဒီပေတိတိ။

၃။ အပိစ ဖိစ္ဆာဝါစာပရိယာပန္နာတိ စဘုဗ္ဗိဓမ္မိစ္ဆာဝါစာပရိယာပန္နာ။ သီဟဋ္ဌာဒိနာမဘေဒဂတာတိ ကေမိ၊ တသ္မာ ဧဝံ ဝဒတော ဝစနံ၊ တံ-သမုဋ္ဌာပိကာ စေတနာတိ ဥဘယံ ဝုတ္တန္တိ မာတိကာယံ ဥဘိန္တံ သင်္ဂဟိတတ္တာ။ ဝိဘဓေ တံ ဝစနံ ယသ္မာ ဝိနာ ဝိညတ္တိယာ နတ္ထိ၊ တသ္မာ “ဝါစသိကာ ဝိညတ္တိ”တိ ဝိညတ္တိ စ ဒဿိတာ။ “ဧဝံ ဝဒတော ဝစနံ”န္တိ လောကဝေါဟာ-ရေန ဝတွာ ပရမတ္ထတော ဒဿေန္တော “တံသမုဋ္ဌာပိကာ ဝါ စေတနာတိ ဝုတ္တ”န္တိ စ ဝဒတိ။ ဩဋ္ဌာရိကေနောဝါတိ စေတနာသမုဋ္ဌာနဝါစာနံ သုခုမတ္တာ ဝိသယဝသေနော ကတာတိ။

၉။ ဒိဋ္ဌဿ ဟောတိတိ ဒိဋ္ဌော အဿံ၊ အနေန ဝါ ဥပစာရဇ္ဈာနဝသေန န မယာ အဗျာဝဇ္ဇော မတော၊ “န မယာ ပဝန္တော ပဇ္ဇော ဒိဋ္ဌော”တိအာဒိံ ဘဏန္တဿ စ ပရမတ္ထသုညတံ ဥပါဒါယ ဝေ “ဣတ္ထိံ န ပဿာမိ၊ န စ ပုရိသ”န္တိ ဘဏန္တဿ စ န မုသာဝါဒေါ။

၁၁။ အာပတ္တိံ အာပန္နတိယေဝါတိ ဣတ္ထ “ဒုဗ္ဘာသိတာပတ္တိ”တိ ဝဒန္တိ။ ကသ္မာ? “ကေဋ္ဌိံ ကုရုမာနော”တိ ဝုတ္တတ္တာ။ “ဝါစာ ဂိရာပ။ ဝါစသိကာ ဝိညတ္တိ”တိ ဥဇုကံ သန္ဓာယ၊ ကာယော န ဥဇုကော။

မုသာဝါဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဩမသဝါဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၃။ “ပုန အရေ ပတ္တေတိ ပုန တံ ဌာနံ ပရိဝဇ္ဇေတွာ အာဂတေ အညသ္မိံ အရေ”တိ လိခိတံ။ ပတိဋ္ဌိတာရပ္ပဒေသန္တိ ဘူမိံ။ ပုန အရေတိ ပုန တသ္မိံယေဝ အရေ ဘူမိံ ပတ္တေတိ အတ္ထောတိ ကေစိ၊ တံ န သုန္နရံ ဝိယ။ ဇာပိတောတိ ပရာဇိတော၊ “ပရာဇိတော”တိ ဝါ ပါဌော။ ပါပေသီတိ အဘိဘဝသိ။ မနာပံ ဘာသမာနဿ မြာဟူဏဿ ဂရံ ဘာရံ။ ဥဒဗ္ဗဟိတိ အာကမ္ဘိတိ အတ္ထော၊ အနာဒရတ္ထေ ဝါ သာမိဝစနံ။ ဓနုဉ္ဇ နံ အလာဘေသီတိ ယထာ သော ဓနံ အလာဘိ၊ တထာ အကာသီတိ အဓိပ္ပါယော။

၁၅။ ပုဗ္ဗေတိ နိဒါနေ။ အဝကဏ္ဏကန္တိ ဆိန္နကဏ္ဏကနာမံ။ ဇဝကဏ္ဏကန္တိ ဝက်ကဏ္ဏကနာမံ။ ဓနိဋ္ဌကံ ဓနဝဓုကနာမံ၊ သိရိဝဓုကနာမံ ကုလဝဓုကဿေဝ နာမံ။ တစ္ဆကကမ္မန္တိ ခဏနကမ္မကာရာ ကောဋ္ဌကာ၊ ပါသာဏကမ္မကာရာတိ ကေစိ။ “ပုဒ္ဓါတိ ပဗ္ဗဂဏနာ။ ဂဏနာတိ မဟာဂဏနာ”တိ ပေါရာဏ-ဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တံ။ “မရမေဟံ ဩမေဟ”န္တိ လိခိတံ။ ထူလကာယဿ မိသုပစယောတိ ဧကေ။ ယဘ မေထုနေ။ ဝိတရာဂတာဒီဟိ အက္ခောသန္တောပိ ကိလေသေဟေဝ ကိရ အက္ခောသတိ နာမ၊ တထာ “သောတာပန္နော”တိ အက္ခောသန္တော အာပတ္တိယာ အက္ခောသတိ နာမာတိ ဧကေ။ လိင်္ဂါယတ္တတ္တာ အစ္စောဒါတာဒိပိ လိင်္ဂမေဝ ဇာတံ။

၁၆။ သဗ္ဗတ္ထ ဝဘေတိတိ ဥဗ္ဗေသော။ ဘဏတိတိ ဝိတ္ထာရော။ ဝဘေတိတိ ဝါ ဣမိနာ ပရဝိညာပနံ ဒီပေတိ။

၂၆။ အညာပဒေသဝါရေသု ပန “ဧဝံ ဝဒေတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ကဿော? ပုဗ္ဗေ ဒဿိတဥဋ္ဌေသက္ကမနိဒဿနတ္ထံ။ ပုဗ္ဗေပိ “ဟိနေန ဟိနံ၊ ဟိနေန ဥက္ကဋ္ဌံ၊ ဥက္ကဋ္ဌေန ဟိနံ၊ ဥက္ကဋ္ဌေန ဥက္ကဋ္ဌ”န္တိ ဇာတျာဒိသု ဧကေကဿိ စတုဓာ စတုဓာ ဒဿိတဥဋ္ဌေသက္ကမဿ နိဒဿနံ “ဧဝံ”န္တိ ဣဗိနာ ကရေတိ။ “ဟိနေန ဟိနံ ဝဒေတိ”တိ ဝုတ္တဋ္ဌာနေယေဝ ဟိ “ဧဝံ ဝဒေတိ”တိ ဝုတ္တေ သော အာကာရေ နိဒဿိတော ဟောတိတိ အဓိပ္ပါယော။ အညထာ အညာပဒေသေန သော အာကာရော န သမ္ဘဝတိတိ အာပဇ္ဇတိ။ န သမ္ဘဝတိ ဧဝါတိ စေ? န၊ ဝိသေသကာရဏာဘာဝါ၊ တတ္ထ အနာပတ္တိပ္ပသင်္ဂတော၊ အနိယမနိဋ္ဌေသေန အနိယမတ္ထသမ္ဘဝတော စ။ “သန္တိ ဣကေကေစ္စ စဏ္ဍာလာ”တိအာဒိနာ ဟိ အနိယမနိဋ္ဌေသေန စဏ္ဍာလံ ဝါ အစဏ္ဍာလံ ဝါ သန္ဓာယ ဘဏန္တဿ အာပတ္တိတိ အနိယမတ္ထော သမ္ဘဝတိတိ အဓိပ္ပါယော။ ယဒိ ဧဝံ ဧတ္တကမေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ တာဝတာ ပုဗ္ဗေ ဒဿိတဥဋ္ဌေသက္ကမနိဒဿနသိဒ္ဓိတောတိ? န၊ “ဝဒေတိ”တိ ဣဗိနာ အယောဇိတေ “ဧဝံ”န္တိ ပဒေ ဣမံ နာမ အာကာရံ ဒဿေဘိတိ အနဝဓောဓတော။ အညာပဒေသနယေပိ ပရဝိညာပနေယေဝ ဒုက္ကဋ္ဌပါနိတ္တိယံ ဝိယာတိ နိယမနပယောဇနံ ဝါ “ဝဒေတိ”တိ ပဒန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အာသ ဝါ အတ္တနော သမီပေ ဌတွာ အညံဘိက္ခု အာဏာပေန္တော ဟိနေန ဟိနံ ဝဒေတိ ဘဏတိ။ အာပတ္တိ ပါနိတ္တိယဿ။ သစေ သယံ ဟိနေန ဟိနေန ဟိနံ စဏ္ဍာလံ။ ပ။ ပုက္ကဿ “ပုက္ကသော”တိ ဘဏတိ အာပတ္တိ ဝါစာယ ဝါစာယ ပါနိတ္တိယဿ။ ဧသ နယော အညာပဒေသဝါရေသုပိတိ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အယမတ္ထော ဒုဋ္ဌဒေါသေသု ပရိယေသိတဗ္ဗော။ အညထာ “ဝဒေတိ ဘဏတိ”တိ ဧတေသံ အညတရံ ဥဘယတ္ထ အနညာပဒေသဝါရအညာပဒေသဝါရေသု၊ ဝိသေသေန ဝါ အညာပဒေသဝါရေသု နိရတ္တကံ အာပဇ္ဇတိ ဝိနာယေဝ တေန ဝစနသိလိဋ္ဌတာသမ္ဘဝတော။ အတ္တတော ပါနိယံ အဝုတ္တတ္တာ ပနေတ္ထ “သာဏတ္တိက”န္တိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတြာယံ ပဒသန္တိ ဝဒေတိတိ ဝဒ ဣတိတိ။ အသမ္ဗုခါ ဝဒန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌံ “သမ္ဗုခါ ပန သတ္တဟိပိ အာပတ္တိက္ခန္ဓေဟိ ဝဒန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ အန္တကဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တတ္တာ။ ဒဝကမျတာ နာမ ကေဋ္ဌိ၊ တံ ဒဿေတုံ “ဟသာဗိပ္ပါယတာ”တိ ဝုတ္တံ။ “အသမ္ဗုခါပိ ဒဝကမျတာယ ဝဒန္တဿ ဒုက္ခာသိတမေဝါ”တိ အာစရိယာ ဝဒန္တိ။ ပါပဂရဟိတာယ ကုဋ္ဌိတွာပိ ဝဒန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ အသမ္ဗုခါ အနာပတ္တိတိ။

ဩမသဝါဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပေသုညသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၃၆-၇။ “ဣမဿ သုတွာ အမုဿာ”တိ ပါဌော။ “ဣမေသံ သုတွာ”တိ န သုန္ဓရံ။ ဘေဒါယဒီတိ ဘေဒါယ။ တိဏ္ဍမ္ပိ ဘိက္ခုဘာဝတောယေဝ နိပဇ္ဇနတော “ဘိက္ခုနံ ပေသုညေ”တိ ဗဟုဝစနံ ကတံ။

၃၈-၉။ “ဣတ္ထန္တာမော အာယသ္မာ စဏ္ဍာလော ။ပ။ ပုတ္တုသောတိ ဘဏတိ”တိ ဝတွာ ပေသုညံ ဥပသံဟရတိတိ ယောဇနာ။ အညထာ “ပုတ္တုသောတိ ဘဏတိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗတာ အာပဇ္ဇတိ။ ဧတ္ထ အနုပသမ္ပန္နဝါရော လက္ခမာနောပိ န ဥဗ္ဗဋ္ဌော ဩမသဝါဒေ ဒဿိတနယတ္တာ၊ သင်္ခေပတော အန္တေ ဒဿေတုကာမတာယ ဝါ။ တထာ ဟိ အန္တေ တိဏ္ဍိ ဒုက္ကဋ္ဌာနိ ဒဿိတာနိ။ တာနိ ပန ဒဿေန္တော ဘဂဝါ ယသ္မာ “ဥပသမ္ပန္နဿ သုတွာ ဥပသမ္ပန္နဿ ပေသုညံ ဥပသံဟရတိ”တိ ဝတ္တာနံ ဦးနံ ပဒါနံ အညတရ-ဝိပလ္လာသဝသေန ဝါ ဥဘယဝိပလ္လာသဝသေန ဝါ ပါရိတ္တိယန္တိ ကတွာ ဒွေဝိ တာနိ ဧကတော ဝတ္တာနိတိ ဒဿေတုကာမော၊ တသ္မာ သဗ္ဗပဋ္ဌမံယေဝ “ဥပသမ္ပန္နော ဥပသမ္ပန္နဿ သုတွာ ဥပသမ္ပန္နဿ ပေသုညံ ဥပသံဟရတိ၊ အာပတ္တိ ပါရိတ္တိယဿာ”တိ အာဟာ။ “ဦးသု ပနေတေသု ယသ္မာ ပါရာဇိကံ အဇ္ဈာပန္နောပိ ဥပသမ္ပန္နော တာဒိသံယေဝ ဥပသမ္ပန္နံ ခံသေတုကာမော ဩမ-သတိ၊ တာဒိသဿ သုတွာ တာဒိသဿ ပေသုညံ ဥပသံဟရတိ၊ အာပတ္တိ ပါရိတ္တိယဿ၊ တသ္မာ ‘ဥပသမ္ပန္နော’တိ ဣဒံ အာဒိပဒံ သဗ္ဗတ္ထ ဝတ္တ”န္တိ ဧကံ ဝေန္တိ၊ တံ န ယုတ္တံ၊ အနဝသေသအာပတ္တိ အာပန္နဿ ပုန အာပတ္တိယာ အသမ္ဘဝတော၊ တသ္မာ ဧကဝလံ မာတိကာယံ ဘိက္ခုပဒါဘာဝတောယေဝ “ဘဏတိ ဥပသံဟရတိ”တိ ပဒါနံ ကာရကနိဒ္ဒေသာဘာဝေ အသမ္ဘဝတော ဧဝ တံ အာဒိပဒံ ဝတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ ပါဠိလေသာဘာဝတော အနာဏတ္တိ-ကမေဝ။ “န ဝိယကမျဿ၊ န ဘေဒါနိပ္ပါယဿာ”တိ ဥပသံဟရဏာပေက္ခံ သာမိဝစနံ တုဏှိဘူတဿ ဝနပ္ပယောဇနာဘာဝတော၊ တေန ဝတ္တံ “ပါပဂရဟိတာယ ဘဏန္တဿ အနာပတ္တိ”တိ။

ပေသုညသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာနိဋ္ဌိတိ။

၄-ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၅-၆။ သဗ္ဗမေတံ ပဒသောဓမ္မောနာမာတိ ဣတ္ထေဓမ္မောနာမ ဗုဒ္ဓဘာသိတောတိ ဧဝံ သမ္ပန္နော။ အက္ခရသမူဟောတိ အသမတ္တပဒေ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘာသိတံ ဗုဒ္ဓဘာသိတေ ဧဝံ။ အနုပါသကဂဟဋ္ဌေဟိ ဘာသိတော ဣသိဘာသိတာဒိသင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိတိဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကတ္ထမိပေါတ္တကေ “ဒေဝတာဘာသိတော”တိ ပဒံ နတ္ထိ၊ ယတ္ထ အတ္ထိ၊ သာ ပါဠိ။ ဂါထာဗန္ဓေဝိ စ သေ နယောတိ ဧကမေဝ အက္ခရံ ဝတ္တာ ဌာနံ လတ္တတိ ဧဝံ။ “ဧဝံ မေ သုတ”န္တိ အာဒိသုတ္တံ ဘဏာပိယမာနော ဧကာရံ ဝတ္တာ တိဋ္ဌတိ စေ၊ အန္တက္ခရေန ပါမိတ္တိယံ၊ အပရိပုဏ္ဏပဒံ ဝတ္တာ ဌိတေ အနုဗျဉ္ဇနေန။ ပဒေသု ဧကံ ပဌမပဒံ ဝိရုဇ္ဈတိ စေ၊ အနုပဒေန ပါမိတ္တိယံ။ အဋ္ဌကထာနိသိတောတိ အဋ္ဌကထာနိသိတဝသေန ဌိတော။ ပုဗ္ဗေပကတိဘာသာယ ဝုတ္တံ အဋ္ဌကထံ သန္ဓာယ။ ပါဠိနိသိတောတိ ပါဠိယံ ဧဝါဂတော။ မဂ္ဂကထာဒိနိပိ ပကရဏာနိ။

၄၈။ ဥပစာရန္တိ ဒွါဒသဟတ္ထံ။ “ဩပါတေတိတိ ဧကတော ဘဏတိ သမာဂစ္ဆတိ”တိ လိဒိတံ။ ကိဉ္ဇာပိ အပလာလဒမနဗ္ဗိ သီလုပဒေသောပိ ဘဂဝတော ကာလေ ဥပ္ပန္နော၊ အထ ခေါ တေသု ယံ ယံ ဗုဒ္ဓဝစနတော အာဟရိတွာ ဝုတ္တံ၊ တံ တဒေဝ အာပတ္တိဝတ္ထု ဟောတိတိ ဝိညာပနတ္ထံ မဟာအဋ္ဌကထာယံ “ဝဒန္တိ”တိ ၂ ဝစနေဟိ သိထိလံ ကတံ။ ဗုဒ္ဓဝစနတော အာဟရိတွာ ဝုတ္တဿ ဗဟုလတာယ တဗ္ဗဟုလနယေန တေသု အာပတ္တိဝုတ္တာ၊ တသ္မာ မဟာပစ္စရိယံ တဿာမိပ္ပါယော ပကာသိတောတိ အတ္ထော။ “သဗ္ဗေသမေဝ ဝစနန္တိ အပရေ”တိ ဝုတ္တံ။ သစေ အာစရိယော ဌိတော နိသိန္ဓာနံ ပါဠိ ဒေတိ၊ “န ဌိတော နိသိန္ဓဿ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမီ”တိ ဝုတ္တာပတ္တိံ နာပဇ္ဇတိတိ ဧကေ။ တေသမ္ပိ ပါဠိဒါနံ ဓမ္မဒေသနတော န အညန္တိ တံ န ယုတ္တံ၊ ဆတ္တပါဏိကာဒိနံ ပါဠိဒါနေန အနာပတ္တိပ္ပသင်္ဂတော၊ အာပတ္တိဘာဝေါ စ သိဒ္ဓေါ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ—

“ဥဘော အတ္တံ န ဇာနန္တိ၊ ဥဘော ဓမ္မံ န ပဿရေ။
ယော စာယံ မန္တံ ဝါစေတိ၊ ယော စာဓမ္မေနမိယတိ”တိ ၃။

ဣတ္ထေ အဓိယတိတိ အတ္ထော၊ တသ္မာ ပါဠိဒါနဗ္ဗိ ဓမ္မဒေသနာဝ။ သေဝိယ-
ဋ္ဌကထာယံ ၃ “ဓမ္မပရိစ္ဆေဒေါပနေတ္ထပဒသောဓမ္မေဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ

၁-အသမတ္တပဒေ၊ အသမ္ပတ္တပဒေ(က)
၃-မိ ၂-၂၆၈-ပိဏ္ဍ

၂-ဝုတ္တန္တိ ဝဒန္တိတိ(က)
၄-မိ-၄၃-၁၆၈-ပိဏ္ဍ

ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ အယမေဝ ဓမ္မော သဗ္ဗတ္ထ ဓမ္မပဋိသံယုတ္တသိက္ခာပဒေသု ဝေဒိ-
တဗ္ဗော။ ယဒိ ဧဝံ သင်္ခါရဘာသာဒိဝသေန စိတ္တဓမ္မံ ဒေသေန္တဿ သေခိယဝသေန
အနာပတ္တိ သိယာ၊ တတော ဆပကဇာတကဝိရောဓော။ တတ္ထ မန္တာနံ
ဗာဟိရဂန္ထတ္တာတိ စေ? န၊ တဒဓိပ္ပါယာဇာနနတော။ အယဉ္စိ တတ္ထ အဓိပ္ပါ-
ယော “ဗာဟိရဂန္ထသင်္ခါတမ္ပိ မန္တံ ဥစ္စေ အာသနေ နိသိန္ဓဿ ဝါစေတုံ မေ
ဘိက္ခဝေ အမနာပံ၊ ပဂေဝ ဓမ္မံ ဒေသေတု”န္တိ။ “တဒါပိ မေ ဘိက္ခဝေ အမနာပံ
နီစေ အာသနေ နိသိဒ္ဓိတွာ ဥစ္စေ အာသနေ နိသိန္ဓဿ မန္တံ ဝါစေတုံ၊ ကိမင်္ဂ”
ပန ဧတရဟိ။ ပ။ ဓမ္မံ ဒေသေတု”န္တိ ဟိ အယံ ပါဠိ ယထာဝုတ္တမေဝ အဓိပ္ပါယံ
ဒီပေတိ၊ န အညံ။ တေနေဝ “မန္တံ ဝါစေတုံ ဓမ္မံ ဒေသေတု”န္တိ ဝစနဘေဒေါ
ကတော။ အညထာ ဥဘယတ္ထ “ဓမ္မံ ဒေသေတု”မိစ္ဆေဝ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ။

မယာ သဒ္ဓိံ မာ ဝဒါတိအာဒိမ္ပိ ပန အနုဂဏ္ဌိပဒေ ဧဝံ ဝုတ္တော “သစေ
ဘိက္ခု သာမဏေရေန သဒ္ဓိံ ဝတ္တုကာမော၊ တထာ သာမဏေရောပိ ဘိက္ခုနာ
သဒ္ဓိံ ဝတ္တုကာမော သဟသာ ဩပါတေတိ၊ ‘ယေဘုယျေန ပရုဏံ ဂန္ထံ ဘဏ-
န္တံ ဩပါတေတိ’တိအာဒိသု ဝိယ အနာပတ္တိ၊ န ဟိ ဣတ္တာဝတာ ဘိက္ခု
သာမဏေရဿ ဥဒ္ဓိသတိ နာမ ဟောတိ။ ယသ္မာ မဟာအဋ္ဌကဏ္ဍာယံ နတ္ထိ၊
တသ္မာပိ ယုတ္တမေဝေတံ။ သစေတတ္ထ ဝိစာရေတွာ ပဋိက္ခိတ္တံ သိယာ အာပတ္တိ၊
ကိရိယာကိရိယဉ္စ နာပဇ္ဇတိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ စိတ္တေန ဧကတော
ဝတ္တုကာမော၊ အထ ခေါ နံ ‘ဧကတော မာ ဝဒါ’တိပဋိက္ခိပိတွာပိ ဧကတော
ဝဒန္တော အာပဇ္ဇတိ။ အဝတ္တုကာမဿ သဟသာ ဝိရဇ္ဈိတွာ ဧကတော
ဝဒန္တဿ အနာပတ္တိ၊ တေန ဝုတ္တံ ‘မယာ သဒ္ဓိံ မာ ဝဒါတိ ဝုတ္တော ယဒိ
ဝဒတိ၊ အနာပတ္တိ’တိ။ တထာပိ အာစရိယာနံ မတိမနုဝတ္တန္တေန ဧဝရူပေသု
ဌာနေသု ယထာဝုတ္တနယေနေဝ ပဋိပဋိတဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ မဟာအဋ္ဌ-
ကဏ္ဍာယံ နတ္ထိ၊ နတ္ထိဘာဝတောယေဝ အာပတ္တိ။ သစေတတ္ထ အနာပတ္တိအဝစနံ
န သမ္ဘဝတိ အယမဋ္ဌာနတ္တာ”တိ။

တတြာယံ ဝိစာရဏာ—“မယာ သဒ္ဓိံ မာ ဝဒါ”တိ ဝုတ္တော ယဒိ
ဝဒတိ၊ ဘိက္ခုနော အနာပတ္တိတိ ယုတ္တမေတံ ဘိက္ခုနော ဝတ္တုကာမ-
တာယာဘာဝတော၊ ဘာဝေပိ သဇ္ဈာယကရဏာဒိသု တိသု အနာပတ္တိတော
စ။ အထ သာမဏေရေန ဗျုတ္တတာယ “မယာ သဒ္ဓိံ မာ ဝဒါ”တိ ဝုတ္တော ဘိက္ခု
အဗျုတ္တတာယ ဝဒတိ၊ အာပတ္တိ ဧဝ ဝတ္တုကာမတာသမ္ဘာဝတော။ သဟသာ
စေ ဝဒတိ၊ အနာပတ္တိ တဒဘာဝတော။ သစေ ဘိက္ခု ဧဝံ “မယာ သဒ္ဓိံ မာ

ဝဒါ”တိ ဝတ္တာတေန သဗ္ဗိံ သယံ ဝဒတိ။ အာပတ္တိ ဧဝံ။ န ဟိ ဧတံ သိက္ခာပဒံ ကိရိယာကိရိယံ။ ယဒိ ဧတံ သိက္ခာပဒံ ကိရိယာကိရိယံ ဘဝေယျ၊ ယုတ္တံ။ တတ္ထ အနာပတ္တိတိ အဓိပ္ပါယော။ မဟာပစ္စရိယံ ဣမိနာဝ အဓိပ္ပါယေန “မယာ သဗ္ဗိံ မာ ဝဒါ”တိ ဝုတ္တံ သိယာ။ န ဟိ သာမဏေရဿ ကိရိယာ ဣဓ ပမာဏန္တိ၊ ဣမသ္မိံ ပန အဓိပ္ပါယေ ဝုတ္တေ အတိယုတ္တံ ဝါတိ အတ္ထော။ အက္ခရတ္ထော ဗျဉ္ဇနတ္ထော။ ကိဉ္ဇာပိ “ယဉ္ဇ ပဒံ ယဉ္ဇ အနုပဒံ ယဉ္ဇ အနုက္ခရံ ယဉ္ဇ အနုဗျဉ္ဇနံ၊ သဗ္ဗမေတံ ပဒသောဓမ္မော နာမာ”တိ ဝုတ္တံ၊ တထာပိ “ပဒေန ဝါစေတိ၊ ပဒေ ပဒေ အာပတ္တိ ပါမိတ္တိယဿ၊ အက္ခရဿ ဝါစေတိ၊ အက္ခရက္ခရဿ အာပတ္တိ ပါမိတ္တိယဿာ”တိ ဣဒမေဝ ဥယံ ယောဇိတံ၊ တံ ကသ္မာတိ စေ? ပဒေန အနုပဒ- အနုဗျဉ္ဇနာနံ သင်္ဂဟိတတ္တာ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “အနုပဒန္တိ ဒုတိယပါဒေါ။ အနုဗျဉ္ဇနန္တိ ပုရိမဗျဉ္ဇနေန သဒိသံ ပစ္ဆာဗျဉ္ဇန”န္တိ။ တသ္မာ အနုပဒေကဒေသမတ္တမေဝ အနုဗျဉ္ဇနန္တိ သိဗ္ဗံ။ “အက္ခရဗျဉ္ဇနသမူဟော ပဒ”န္တိ စ ဝုတ္တတ္တာ ပဒမတ္တမေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ တေန အနုပဒါဒိတ္တယဂ္ဂဟဏတောတိ စေ? န ဝတ္တဗ္ဗံ ဝစနဝိသေသတော။ ပဒေန ဝါစေန္တော ဟိ ပဒေဝါ အနုပဒေဝါ အနုဗျဉ္ဇနေ ဝါ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ န အက္ခရေန။ အက္ခရေန ဝါစေန္တော ပန ပဒါဒိသု အညတရသ္မိံ အာပဇ္ဇတိ။ န ဟိ “ဝရော ဝရည ဝရဒေါ ဝရဟရော”တိ အာဒိမ္မိ ပဌမံ ဝ-ကာရံ ဝါစေန္တော ဒုတိယာဒိဝ-ကာရေ ဩပါတေတိ၊ ပဌမံ ရော-ကာရံ ဝါစေန္တော ဒုတိယရော-ကာရေ ဩပါတေတိ၊ ပဌမံ ရ-ကာရံ ဝါစေန္တော ဒုတိယရ-ကာရေ ဩပါတေတိ၊ အာပတ္တိ ပါမိတ္တိယဿာတိ သမ္ဘဝတိ။ အနုဗျဉ္ဇနာနုလောမတော သမ္ဘဝတိ ဧဝါတိစေ? န၊ “ပဒေ ပဒေ အာပတ္တိ ပါမိတ္တိယဿာ”တိ ဣမိနာ ဝိရုဒ္ဓတ္တာ။ ဣဒဉ္စိ ဝစနံ ဧကသ္မိံ ပဒေ ဧကော အာပတ္တိတိ ဒီပေတိ။ “ရူပံ အနိစ္စ”န္တိ ဝုစ္စမာနော ရူတိ ဩပါတေတိ”တိ ဝစနတော သကလံ ပါဒံ ဝါစေန္တဿ ပဌမအက္ခရမတ္တေ ဧကတော ဝုတ္တေ အာပတ္တိတိ သိဗ္ဗန္တိ စေ? န၊ “အက္ခရက္ခရဿ အာပတ္တိ ပါမိတ္တိယဿာ”တိ ဣမိနာ ဝိရုဒ္ဓတ္တာ၊ တသ္မာ ရူတိ ဩပါတေတိတိ ဝတ္တံ၊ အသမ္ဘဝတော ရူ-ကာရဿ ယထာဝုတ္တဓမ္မပရိယာပန္နဘာဝသိဗ္ဗိတော တံ အဝတ္တာ ဧကဝလံ အက္ခရဿ ဝါစေန္တဿ ယထာဝုတ္တဓမ္မပရိယာပန္နအက္ခရ-ဘာဝဒဿနတ္ထံ “ရူပံ အနိစ္စန္တိ ဝုစ္စမာနော”တိ ဝုတ္တံ၊ ဝစနသိလိဋ္ဌတာဝသေန ဝါ အနုဗျဉ္ဇနေ ဝေဒနာဝစနံ ဝိယာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပဒသောဓမ္မသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဌမသဟသေယျသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၀။ “န သဟသေယျံ ကပ္ပေတဗ္ဗ”န္တိ ဘာဝဝသေန ဝုတ္တံ၊ ကေသုစိ “န သဟသေယျာ ကပ္ပေတဗ္ဗာ”တိ ပါဌော၊ န ကပ္ပေတဗ္ဗာ ဘိက္ခုနာတိ ပညတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယော။ “အပဿေနံ ဝါတိ ဝါယိမမဉ္ဇကမေဝ ဟောတိ”တိ လိခိတ်။ ယံ ဧတေသံ န ကပ္ပတိ၊ တံ တေသမ္ပိတိ ဥပဇ္ဈာယာဒိနံ သန္တိကံ အဂန္တာ သဟသေယျံ ကပ္ပေယျာတိ ပါဌသေသော။

၅၂။ “အနုပသမ္ပန္နော နာမ ဘိက္ခု ဌပေတွာ အဝသေသော”တိ ဝုတ္တတ္တာ မာတုဂါမော အနုပသမ္ပန္နောတိ စတုတ္ထရတ္တိယံ မာတုဂါမော ဒွေဝိ သဟသေယျာပတ္တိယော ဇနေတိတိ အပရေ”တိ ဝုတ္တံ။ “ဘိက္ခု ဌပေတွာ။ ပ။ ပန္နောတိ ပါရာဇိကဝတ္ထုဘူတောတိရစ္ဆာနပုရိသော အဓိပ္ပေတော”တိ စ၊ ဥဘယမ္ပိ ဝိမံသိတဗ္ဗံ။ ဒုတိယသိက္ခာပဒေ မာတုဂါမော နာမာတိ မနုဿိတ္ထိံ ယေဝ ဂဟေတွာ ယက္ခိ ပေတိ တိရစ္ဆာနဂတာ ပါရာဇိကဝတ္ထုဘူတာ န ဂဟိတာ တေသု ဒုက္ကဋ္ဌတ္တာ။ “သစေ ပန အတ္တနောပိ သိက္ခာပဒေ ဒုက္ကဋ္ဌံ ဘဝေယျ၊ အထ ကသ္မာ ပဌမသိက္ခာပဒေ ပါစိတ္တိယ”န္တိ စ ဝုတ္တံ။ “အပရိက္ခိတ္တေ ပမုခေ အနာပတ္တိ”တိ သီဟဋ္ဌကထာဝစနံ၊ တဿတ္ထံ ဒီပေတုံ အန္တကဋ္ဌကထာယံ “ဘူမိယံ ဝိနာ ဇဂတိယာ ပမုခံ သန္ဓာယ ကထိတ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ပုန ဝသတိတိ စတုတ္ထဒိဝသေ ဝသတိ။ ဘိက္ခုနိပန္နောတိ ဘိက္ခုမ္ပိ နိပန္နော။ သန္တိပတိတမဏ္ဍပံ နာမ မဟာဝိဟာရေ သန္တိပါတဋ္ဌာနံ။ “တိဏိ စ ဒိဝသာနိ ဒုက္ကဋ္ဌခေတ္တေ ဝသိတွာ စတုတ္ထေ ဒိဝသေ သဟသေယျာပတ္တိပဟောနကေ သယတိ၊ ပါစိတ္တိယေဝါ”တိ ဧကစ္စေ ဝဒန္တိ ကိရ၊ တံ န ယုတ္တံ။

ပဌမသဟသေယျသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဒုတိယသဟသေယျသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၅။ “အထ ခေါ တေ မနဿာ”တိ စ “တေ အဗ္ဗိကာ”တိ စ ပါဌော။ “ဧကရတ္တ”န္တိပိ အတ္တိ၊ သော န သုန္ဓရော။ ပဏ္ဏကေ ပါဠိယံ ဒုက္ကဋ္ဌဿ ဝုတ္တတ္တာ “ဥဘတောဗျဉ္ဇနေဟိ မူလာပတ္တိတိ ဒိဿတိ”တိ၊ “အနိမိတ္တာဒယော ဣတ္ထိယောဝါ”တိ စ ဝဒန္တိ ဥဘတောဗျဉ္ဇနကေ ဝုတ္တံ ဝိယ။ ကိဉ္ဇာပိ မတိတ္ထိ ပါရာဇိကဝတ္ထု ဟောတိ၊ အနုပါဒိန္ဒပက္ခေ ဌိတတ္တာ ပန ဣမ အာပတ္တိံ န ကရေတိ။ ပါရာဇိကာပတ္တိဋ္ဌာနဉ္စေတ္ထ န ဩလောကေတဗ္ဗံ။

ဒုတိယသဟသေယျသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဓမ္မဒေသနာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၆။ “ဝိညူ ပဋိဗလာ”တိ ဝစနတော အဝိညူ ဣတ္ထိယာပိ ဒေသေန္တဿ အနာပတ္တိ။ ဣဓ ယက္ခိအာဒယော မနုဿိတ္တိ ဝိယ အနောဠာရိကတ္တာ ဒုက္ကဋ္ဌ-ဝတ္ထုကာ ဇာတာ။ တိရစ္ဆာနဂတမနုဿဝိဂ္ဂဟိတ္ထိယာ ပဋိဗလာတာယ ဝုတ္တတ္တာ ဣတရောပိ ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုယေဝါတိ ဧကေ။ “မာတုဂါမာယာ”တိ လိင်္ဂဝိပလ္လာ-သေန ဝုတ္တိ။ “အဋ္ဌကထာဒိပါဌိ ဌပေတွာ ဒမိဋ္ဌာဒိနာ ယထာရူပိ ကထေတုံ လဘတိ ကိရာ”တိ လိခိတံ။ ယထာ ယက္ခိအာဒယော ဒုက္ကဋ္ဌဝတ္ထုကာ ဇာတာ။ တထာ ပုရိသဝိဂ္ဂဟံ ဂဟေတွာ ဌိတေန ယက္ခာဒိနာ သဒ္ဓိံ ဌိတဿ မာတု-ဂါမဿ ဓမ္မံ ဒေသေန္တော ဒုက္ကဋ္ဌံ အနာပဋိတွာ ကဿှာ ပါစိတ္တိယမာပဇ္ဇတိတိ စေ? ဤသကမ္ပိ ဒုတိယပက္ခံ အဘဇနတော။ မနုဿမာတုဂါမောပိ န ဒုတိယော၊ ပဂေဝ ယက္ခာဒယောတိ။ န ဒုတိယာနိယတေ တဿ ဒုတိယတ္တာတိ စေ? န တတ္ထ ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာပေက္ခာ ဒုတိယတာ၊ ကိန္တု နိသဇ္ဇာပေက္ခာ၊ ဣဓ စ န နိသဇ္ဇမတ္တံ၊ ကိန္တု ဒေသနာ ဣဓာမိပ္ပေတာ။ သာ စ နိပဇ္ဇနတော ဩဠာရိကာ၊ တဿှာ အသမတ္ထနိဒဿနံ။

ဓမ္မဒေသနာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဘူတာရောစနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၇။ “စတုတ္ထပါရာဇိကဝတ္ထု စဇုဒဉ္စ ဧကမေဝါ”တိ ဝုတ္တံ၊ န ယုတ္တံ။ ကဿှာ? တတ္ထ “မောသပုရိသာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။ တေ အရိယမိဿကာ န ဟောန္တိတိ ဒွေဝိ ဧကသဒိသာနိတိ မမ တက္ကော။ “အရိယာပိ ပဋိဇာနိံ သု၊ တေသမ္ပိ အဗ္ဘန္တရေ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဿာ”တိ လိခိတံ။ “သဗ္ဗေဝိ ဘူတံ အဂေါတိ ပုထုဇ္ဇနအရိယာနံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဿ အာရောစိတတ္တာ ‘ဘူတ’န္တိ ဝုတ္တံ၊ န အတ္တနော ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ သန္ဓာယာတိ အပရေ”တိ ဝုတ္တံ။

၇၇။ ပုဗ္ဗေ အဝုတ္တေဟိတိ စတုတ္ထပါရာဇိကေ အဝုတ္တေဟိတိ။

ဘူတာရောစနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဒုဋ္ဌါလ္လာရောစနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၇၀။ “တေနေဝ ဟတ္ထေန ဥပက္ကမိတွာ အသုစိံ မောစေသိ” တိ ပါဌော သမ္ပတိပါဌော သုန္ဒရော။ အပလောကေတွာဝ ကာတဗ္ဗာ။ နော စေ၊ ပါဠိယံယေဝ ဝုတ္တံ သိယာ။ “ဩတ္တပ္ပေနာ” တိ ဝတ္တဗ္ဗေ ရုဋ္ဌိဝသေန ပရေသု “ဟိရေတ္တပ္ပေနာ” တိ ဝုတ္တံ။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ဥတ္တာနတ္တာ န ဝုတ္တံ၊ ပါစိတ္တိယာသမ္ဘဝဒဿနေနေဝ ဟိ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ သိဗ္ဗံ။

၇၁။ တတ္ထ “ကမ္မ” န္တိ ဝုတ္တအဇ္ဈာစာရေပိ ပရိယာပန္နတ္တာ တံ တဿ ဒဏ္ဍကမ္မဝတ္ထု။ “တတ္ထ ကမ္မံ အာပန္နော” တိ ပုဗ္ဗေပိ လိခိတံ။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ “အတ္တကာမံ အာပန္နော” တိ ပါဌော၊ “အယမေဝ ဂဟေတဗ္ဗော” တိ ဝဒန္တိ၊ ဝိမံသိတဗ္ဗံ။

ဒုဋ္ဌါလ္လာရောစနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ပထဝီဇကေနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၇၆။ ကဋ္ဌသက္ခရာ သေတမတ္တိကာ ဝိယ မုဒုကာ သက္ခရာဇာတိ။ “အကတ-
ပဉ္စာရေတိ အဝလဉ္စိတဗ္ဗဋ္ဌာနဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တ” န္တိ လိခိတံ။ “အနောဝဿက-
ဋ္ဌာနဒဿနတ္ထ” န္တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ မူသိက္ခာ၊ ရန္တိ မူသိကာဟိ ဥဒ္ဓလပံသု။ သုဒ္ဓမ္မိတ္တာတိ
ကိဉ္စာပိ “ဧဝံ ပဝဋ္ဌိတေ ပထဝီ ဘိဋ္ဌိဿတိ” တိ ဇာနန္တိ၊ နော ပန စေ ပထဝီ-
ဘေဒတ္တိကာ၊ သုဒ္ဓမ္မိတ္တာ နာမ ဟောန္တိ။ ပံသုအာဒယော ဒွေ ကောဋ္ဌာသာ
အာပတ္တိကရာ။ ကေစိ “သဗ္ဗန္တန္တာဒိသု ဥပဓေ ဒုက္ကဋ္ဌဿ ဝုတ္တတ္တာ သစေ ဒုက္ကဋ္ဌ၊
ယုတ္တ” န္တိ ဝဒန္တိ။ တတ္ထ ယုတ္တံ တာဒိသဿ ဝတ္ထုနော သမ္ဘဝါ၊ ဣမ ပန
ဇာတပထဝီ စ အဇာတပထဝီ စာတိ ဒွေယေဝ ဝတ္ထုနိ၊ တသ္မာ ဝိန္တံ ဧကေန
ဘဝိတဗ္ဗန္တိ န ယုတ္တံ။ ဧတ္ထာပိ ဒုက္ကဋ္ဌဝစနံ အတ္ထိတိ စေ? တံ ပန သညာဝသေန၊
န ဝတ္ထုဝသေနာတိ န ယုတ္တမေဝ။

၇၇။ အဂ္ဂိံ ကာတုံ ဝဋ္ဌတိတိ ဧတ္ထ ဧတ္တာဝတာ ဥသုမံ ဂဏှာတိ၊ တသ္မာ
ဝဋ္ဌတိတိ ကေစိ။ ဧဝံ သတိ ပထဝီယာ အဂ္ဂိမ္ပိ ကတေ ဒုရတောပိ ဘူမိ ဥဏှာ
ဟောတိ၊ တတ္ထကံ ကောပေတဗ္ဗံ သိယာ၊ န စ ကပ္ပတိ၊ တသ္မာ ယသ္မိံ ဌာနေ
ပတတိ၊ တံ သော အဂ္ဂိံ ဒုဟတိ၊ တသ္မာ ဝဋ္ဌတိတိ ဧကေ။ အသုဟိတေပိ

“အဘူတဿ ပထဝီယာ အဂ္ဂိံ ဌပေတုံ န ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ အတ္တနာ ပါတနာယေဝ ဒေါသော ပတိတေ ဥပဒါဟေတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပထဝီဇာဏနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သမတ္တော ဝဏ္ဏနာက္ခမေန မုသာဝါဒဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

၂-ဘူတဂါမဝဂ္ဂ

၁-ဘူတဂါမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၈၉။ ဖရသုံ နိဂ္ဂဟေတုံ အသက္ကောန္တောတိ ဒဿိတဘာဝံ ဇာနာပေတိ။ ကဿ အယံ ဖရသုံ ဥဂ္ဂိရိတိ စေ? မနုဿာနန္တိအာဒိ တဿ ပရိဟာရော။ “အာကောဋေသိ ဆိန္ဒိတိ စ ဝစနတော ရုက္ခဒေဝတာနံ ဟတ္ထာနိ ဆိဇန္တိ၊ န စာတုမဟာရာဇိကာဒိနံ ဝိယ အစ္ဆေဇ္ဇာနိ”တိ ဝဒန္တိ။

၉၀၊ ၉၂။ အဝန္တိ အဟုရုဇ္ဇာတိ ဒွိကာလိကော ဘူတသဒ္ဓေါ။ ယဒိဗီဇတော နိဗ္ဗတ္တေန ဗီဇံ ဒဿိတံ၊ တဒေဝ သန္တကံ ယဒိဒံ။ သောဝ ကုက္ကုဋေဝ မံသိမက္ခိတောတိ အယမေဝ ဟိ ပရိဟာရော။ အဋ္ဌကထာသုပိ ဟိ “ဗီဇေ ဗီဇသညိ”တိ လိဒိတံ။ ယံ ဗီဇံ ဘူတဂါမော နာမ ဟောတိ၊ တသ္မိံ ဗီဇေ ဘူတဂါမဗီဇေတိ ယောဇေတွာ။ အမူလကတ္တာ ကိရ သမ္ပုဏ္ဏဘူတဂါမော န ဟောတိ။ “သမူလပတ္တော ဝေ ဟိ ဘူတဂါမော နာမာ”တိ ကာရဏံ ဝဒန္တိ။ “အဘူတဂါမမူလတ္တာတိ ဘူတဂါမတော အနုပ္ပန္တတ္တာ အဘူတဂါမမူလံ၊ ဘူတဂါမဿ အမူလကတ္တာ ဝါ။ န ဟိ တတော အညော ဘူတဂါမော ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ ဒွိဓာပိ လိဒိတံ။ ဝိယဂုံ အသနရက္ခော ဝစနတ္တစော ခဇ္ဇေလော၊ “ဝိတသာလော”တိပိ ဝုစ္စတိ။ အမူလကဘူတဂါမေ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိတိ နာဠိကေရသေဝါယံ။ ဃဋ္ဌပိဋ္ဌိဇာတတ္တာ၊ ဗီဇဂါမာနုလောမတ္တာ စ ဒုက္ကဋဝတ္ထု။ န ဝါသေတဗ္ဗံ “ဒုရူပစိဏ္ဏတ္တာ”တိ လိဒိတံ။ “ယေသံ ရုက္ခာနံ သာခါ ရူဟတိတိ ဝစနတော ယေသံ န ရူဟတိ၊ တေသံ သာခါယ ကပ္ပိယကရဏကိစ္စံ နတ္ထိတိ သိဒ္ဓ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဗုဒ္ဓတိဏန္တိ တဿ နာမံ။ “ဗုဒ္ဓတိဏန္တိ ပါဌော”တိ လိဒိတံ။

သမဏကပ္ပေဟိတိ သမဏဝေါဟာရေဟိ၊ တသ္မာ ဝတ္ထဗ္ဗံ ဘိက္ခုနာ “ကပ္ပိယံ ကရောဟိ”တိ။ တဿ အာဏတ္တိယာ ကရောန္တေနာပိ သာမဏေရာဒိနာ

“ကပ္ပိယ” နှိ ဝတ္တာဝ အဂ္ဂိပရိဇိတံ ကာတဗ္ဗန္တိ သိဒ္ဓံ။ အဂ္ဂိပရိဇိတာဒိနိ ဝိယ ကပ္ပိယတ္တာ အဗိဇနိဗ္ဗုဓဇာနိပိ “ပဉ္စဟိ သမဏကပ္ပေဟိ” တိ ဣတ္ထ ပဝိဋ္ဌာနိ၊ ယထာလာဘတော ဝါ သမဏကပ္ပဝစနံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ “ကပ္ပိယ” နှိ ဝတ္ထု- ကာမော ‘ကပ္ပ’ နှိ စေ ဝဒတိ၊ ‘ဝဇ္ဇတိ’ တိ ဝဒန္တိ” တိ ဝုတ္တံ။ “ကပ္ပိယ” နှိ ဝစနံ သကသကဘာသာယပိ ဝဇ္ဇတိ” တိ ဝဒန္တိ။ “ကပ္ပိယ” နှိ ဝတ္တာ” တိ ဝုတ္တတ္တာ ဘိက္ခုနာ ‘ကပ္ပိယံ’ ဣစ္စေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ။ “ဣတရေန ပန ယာယ ကာယစိဘာသာယာ” တိ ဝဒန္တိ၊ ဝိမံသိတဗ္ဗံ။ “ဥစ္ဆု ကပ္ပိယံ ကရိဿာမိတိ ဒါရုံ ဝိဇ္ဈတိ” တိ ဝစနတော ကပ္ပိယံ ကာတဗ္ဗံ သန္ဓာယ ဝိရဗ္ဗေတိ ဝုတ္တံ ဟေတိ၊ အာစရိယာ ပန “ကပ္ပိယံ ကာရေတဗ္ဗံ သန္ဓာယ ကပ္ပိယ” နှိ သိတ္တာဒိ ကာရေတိ၊ ဝဇ္ဇတိ” တိ ဝဒန္တိ၊ တဿ ကာရဏံ ဝဒန္တာ ကာတုံ ဝဇ္ဇနဘာဝေနေဝ ဝိရဇ္ဈိတွာ ကတေပိ ကပ္ပိယံ ဇာတံ။ ယဒိ န ဝဇ္ဇေယျ၊ သိတ္တာဒိမိ ကတေ န ဝဇ္ဇေယျာတိ၊ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗံ။ ဥဋ္ဌိတသေ- ဝါလသဋ္ဌံ အာတပေ နိက္ခိပိတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ ဝိကောပေတုကာမတာယ သတိ ဒုက္ကဋ္ဌံ ယုတ္တံ ဝိယ။ “ပုပ္ဖရဇ္ဈာဘာဇနဂတိကာ၊ တသ္မာ န ဝဇ္ဇတိ။ နာဠေ ဝါ ဗဒ္ဒပုပ္ဖ- ကလာပေ နာဠသ္မိ ကတေပိ ဝဇ္ဇတိ တသ္မိ ပုပ္ဖဿ အတ္ထိတာယာ” တိ ဝဒန္တိ။ ပေါရာဏဂဏ္ဍိပဒေ “ဗီဇဂါမေန ဘူတဂါမော ဒဿိတော အနဝသေသပရိ- ယာဒါနတ္ထ” နှိ ဝုတ္တံ။

ဘူတဂါမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အညဝါဒကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၉၈-၉။ အညံ ဝဒတိတိ အညဝါဒကံ။ “ဝစနံ ကရေယျာ” တိ လိဒိတံ။ “တုဏှိဘူတသေတံ နာမ” နှိ ပါဌော။ ဥစ္ဆါတေတုကာမောတိ သမော- ဟနိတုကာမော၊ အန္တရာယံ ကတ္တုကာမောတိ ပေါရာဏာ။

၁၀၀။ “သုဒိဋ္ဌော ဘန္တေ၊ န ပနေသော ကဟာပဏောတိအာဒိသု အနာရောပိတေ ဒုက္ကဋ္ဌေန မုသာဝါဒပါရိတ္တိယံ၊ အရောပိတေ ပါရိတ္တိယဒ္ဓယံ ဟေတိ” တိ ဝဒန္တိ၊ ဝိမံသိတဗ္ဗံ။

၁၀၂။ အဓမ္မေန ဝါ ဝဂ္ဂေန ဝါ န ကမ္မာရဟဿ ဝါတိ ဣတ္ထ “မယိ ဝုတ္တေ မံဝါ အညံ ဝါ သံသော အဓမ္မေန ဝါ ကမ္မံ၊ ဝဂ္ဂေန ဝါ ကမ္မံ ကရိဿတိ။

န ကမ္မာရဟဿ ဝါ မေ, အညဿ ဝါ ကမ္ပံ ကရိဿတိ”တိ န ကထေတိတိ
ယောဇေတမ္ပ။

အညဝါဒကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဥဇ္ဈာပနကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၀၃။ “ဆန္ဒာယာ”တိ အက္ခရက္ခရာယာတိအာဒိ ဝိယ လိင်္ဂဝိပလ္လာသေန
ဝုတ္တံ၊ ဆန္ဒတ္တန္တိ ဝါ အတ္ထော။ ယေသံ သေနာသနာနိ ပညပေတိ၊ တေသံ
အတ္တနိ ဆန္ဒတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယော။

၁၀၆။ အနုပသမ္ပန္နန္တိအာဒိသု ကရဏတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။ အညံ အနုပ-
သမ္ပန္နန္တိ အညေန အနုပသမ္ပန္နေန။ တဿ ဝါတိ အနုပသမ္ပန္နဿ။ “သမ္ပုတိ-
ကာလေ ပဉ္စင်္ဂဝိရဟာဒယော အသမ္ပတာ နာမာ”တိ, “ဥပသမ္ပန္နေန လဒ္ဓသမ္ပုတိ
သိက္ခာပစ္စက္ခာနေန ဝိနဿတိ”တိ စ ဝုတ္တံ။ သံဃေနာတိ သဗ္ဗေန သံဃေန ကမ္မဝါ-
စာယ အဿာဝေတွာ “တဝေသော ဘာရော”တိ ကေဝလံ အာရောပိတဘာရော။
ကေဝလ-သဒ္ဓေါ ဟေတ္တ ကမ္မဝါစာယ အဿာဝိတဘာဝမတ္တမေဝ ဒီပေတိ။
သယမေဝါတိ ဣတရေသံ ဘိက္ခုနံ အနုမတိယာ။ အဘူတေန ခိယနကဿ
အာဒိကမ္ပိကဿ ကထံ အနာပတ္တိတိ စေ? ဣမိနာ သိက္ခာပဒေန။ မုသာဝါဒေ
အာပတ္တိယေဝ ဒွေ ပါစိတ္တိယော ဝုတ္တာ ဝိယ ဒိဿန္တိ ပုဗ္ဗပယောဂေ ရုက္ခာဒိ-
ဆိန္ဒနာဒိသု ဝိယ၊ ဝိစာရေတမ္ပ။

ဥဇ္ဈာပနကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ပဌမသေနာသနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၁၀။ “ဝေဠိဒံ ဘဂဝတာ ဘိက္ခုနံ သိက္ခာပဒံ ပညတ္တံ ဟောတိ”တိ
ဝစနတော, ပရိဝါရေ “ဧကာ ပညတ္တိ၊ ဧကာ အနုပညတ္တိ”တိ ဝစနတော စ
ဣဓ အတ္ထိ အနုပညတ္တိတိ သိဒ္ဓိ။ ကိဉ္ဇာပိ သိဒ္ဓိ။ “ဝေဠ ပန ဘိက္ခဝေ ဣမံ
သိက္ခာပဒံ ဥဋ္ဌိသေယျာဏာ”တိအာဒိနာပန ပညတ္တိဋ္ဌာနံ န ပညာယတိ၊ ကေဝလံ
“အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အဋ္ဌမာသေ။ ပ။ နိက္ခိပိတု”န္တိ ဧတ္တကမေဝ ဝုတ္တံ၊ တံ

ကသွာတိ စေ? ပဌမပညတ္တိယံ ဝုတ္တနယေနော ဝတ္တဗ္ဗတော အဝိသေသတ္တာ န ဝုတ္တံ။ ယဒိ ဧဝံ ကာ ဧတ္ထ အနုပညတ္တိတိ? အဇ္ဈောကာသေတိ။ အယမနုပညတ္တိ ပညတ္တိယမ္ပိ အတ္ထိတိ စေ? အတ္ထိ၊ တံ ပန ဩကာသမတ္တဒီပနံ၊ ဒုတိယံ စာတုဝဿိ-
ကမာသသင်္ခါတကာလဒီပနံ။ ယသ္မာ ဥဘယမ္ပိ ဧကံ ကာလောကာသံ ဧကတော
ကတွာ “အဇ္ဈောကာသေ”တိ ဝုတ္တန္တိ ဒီပေန္တော ဘဂဝါ “အနုဇာနာမိ
ဘိက္ခဝေ။ ပ။ နိက္ခိပိတု”န္တိ အာဟာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေနေဝ မာတိကန္တကထာယံ^၁
ဝုတ္တံ “ယတ္ထ စ ယဒါ စ သန္တရိတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ တံ သဗ္ဗမိဓ အဇ္ဈောကာသသင်္ချမေဝ
ဂတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ”န္တိ။ ဟေမန္တကာလဿ အနာပတ္တိသမယတ္တာ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ
နိဒါနာနပေက္ခန္တိ သိဒ္ဓိံ၊ တထာ ဟိ အဇ္ဈောကာသပဒသာမတ္ထိယေန အယံ
ဝိသေသော— ဝဿာနကာလေ ဩဝဿကဋ္ဌာနေ အဇ္ဈောကာသေ၊ မဏ္ဍ-
ပါဒိမ္ပိ စ န ဝဇ္ဇတိ။ ဟေမန္တကာလေ ပကတိအဇ္ဈောကာသေ န ဝဇ္ဇတိ၊ သဗ္ဗမိဓ
ဩဝဿကေပိ မဏ္ဍပါဒိမ္ပိ ဝဇ္ဇတိ၊ တဉ္စ ခေါ ယတ္ထ ဟိမဝဿေန^၂ သေနာသနံ န
တေမေတိ၊ ဂိမ္မကာလေ ပကတိအဇ္ဈောကာသေပိ ဝဇ္ဇတိ၊ တဉ္စ ခေါ အကာလ-
မေဃာဒဿနေယေဝါတိ အယံ ဝိသေသော “အဋ္ဌ မာသေ”တိ စ “အဝဿိ-
ကသင်္ခေတေ”တိ စ ဧတေသံ ဒွိန္တံ ပဒါနံ သာမတ္ထိယတောပိ သိဒ္ဓေါ။

ကိဉ္စ ဘိယျော— အဋ္ဌကထာယံ သန္တသိတဝိသေသောဝ။ စမ္မာဒိနာ
ဩနဒ္ဒကော ဝါ နဝဝါယိမော ဝါ န သိသံ ဝိနဿတိ။ ကာယာနုဂတိကတ္တာတိ
ကာယေ ယတ္ထ၊ တတ္ထ ဂတတ္တာ။ သံသိကမဉ္စာဒိမ္ပိ ကာယံ ဗုဒ္ဓာပေတွာ
ဝိဟရိတုံ န ဝဇ္ဇတိတိ ဓမ္မသီရိတ္ထေရော။ “သံသိကံ ပန ‘အဇ္ဈောကာသပရိ-
ဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇတ ဘန္တေ ယထာသုခ’န္တိ ဒါယကာ ဒေန္တိ သေနာသနံ၊
ဧဝရူပေ အနာပတ္တိ”တိ အဋ္ဌကဋ္ဌကထာယံ ဝစနတော၊ ဣဓ စ ပဋိက္ခေပါ-
ဘာဝတော ဝဇ္ဇတိ။ “အညဉ္စ ဧဝရူပန္တိ အပရေ”တိ ဝုတ္တံ။ “ပါဒဋ္ဌာနာဘိ-
မုခါတိ နိသီဒန္တဿ ပါဒပတနဋ္ဌာနာဘိမုခါ”တိ လိခိတံ။ သမ္ပဇ္ဇန္တဿ ပါဒဋ္ဌာ-
နာဘိမုခန္တိ အာစရိယဿ တက္ကော။

၁၁၁။ “ပါဒုဒ္ဓါရေနာတိ မဟိဥပစာရေ ဌိတတ္တာ”တိ လိခိတံ။ ဂစ္ဆန္တိ၊
ဒုက္ကဋ် ဓမ္မကထိကဿ ဝိယ။ ကသွာ န ပါမိတ္တိယံ? ပစ္ဆာ အာဂတေဟိ
ဝုဗ္ဗတရေဟိ ဥဋ္ဌာပေတွာ ဂဟေတဗ္ဗတော။ ဓမ္မကထိကဿ ပန အနုဋ္ဌပေ-
တဗ္ဗတ္တာ။ “အနာဏတ္တိယာ ပညတ္တိယမ္ပိ တဿ ဘာရေ”တိ ဝုတ္တံ။

၁၁၂။ ပရိဟရဏေယေဝါတိ ဧတ္ထ ဂဟေတွာ ဝိစာရဏေတိ ဓမ္မသီရိတ္ထေ-
 ရော။ အတ္တနော သန္တကကရဏေတိ ဥပတိဿတ္ထေရော။ ဗီဇနိပတ္တကံ
 စတုရဿဗီဇနိ။

၁၁၃။ “ယော ဘိက္ခု ဝါ သာမဏေရော ဝါ။ပ။ လဇ္ဇိ ဟောတိ”တိ
 ဝုတ္တတ္တာ အလဇ္ဇိ အာပုစ္ဆိတွာ ဂန္တံ န ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝဒန္တိ။ ပါဠေ “ကေနစိ
 ပလိဗုဒ္ဓံ ဟောတိ”တိ စ အဋ္ဌကထာယံ “ပလိဗုဒ္ဓ”န္တိ စ သေနာသနံယေဝ
 သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ တထာပိ အတ္ထိတိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ “အနာပုစ္ဆံ ဝါ”တိ
 ပါဠေ။

ပဌမသေနာသနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဒုတိယသေနာသနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၁၆-၇။ ဧတ္ထကမေဝ ဝုတ္တမဋ္ဌကထာသု၊ တထာပိ ပဒဋ္ဌာဒယောပိ
 လဗ္ဗန္တိ ဧဝ။ အနုဂဏ္ဌိပဒေ “အညံ အတ္တရဏာဒိ အကပ္ပိယတ္တာ န ဝုတ္တ”န္တိ
 ဝုတ္တံ။ “မဉ္ဇံ ဝါ ဝီဋ္ဌံ ဝါ ဝိဟာရေ ဝါ ဝိဟာရူပစာရေ ဝါ”တိ ဣမိနာပိ သံသန္တနတ္ထံ
 ‘ကိဉ္ဇာပိ ဝုတ္တော၊ အထ ခေါ’တိအာဒိ အာရဒ္ဓ”န္တိ စ ဝုတ္တံ။ ဥပစာရမတ္တဇ္ဇေတံ
 “ရုက္ခမူလေ”တိ၊ တတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ နတ္ထိ။

၁၁၈။ အနာပုစ္ဆိတွာပိ ဂန္တံ ဝဇ္ဇတိတိ အသတိယာ ဂစ္ဆတောပိ
 အနာပတ္တိ၊ အာပုစ္ဆိနံ ပန ဝတ္တံ သဉ္ဇိစ္စ အနာပုစ္ဆိတော ဝတ္တဘေဒဒုက္ခဉ္ဇတ္တာ။
 ပုဂ္ဂလိကသေနာသနေန သံသိကသေယျံ၊ သံသိကသေနာသနေန ဝါ ပုဂ္ဂလိက-
 သေယျံ အတ္တရိတွာ ဂစ္ဆန္တဿ ဒုက္ခဉ္ဇံ ယုတ္တံ ဝိယ။ ကသ္မာ? “သေယျာမတ္တမေဝ
 နသေယျာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။ ဣမ ပန “ပလိဗုဒ္ဓံ ပလိဗုဒ္ဓေါ”တိ ဒုဝိဓေ အတ္ထိ။

ဒုတိယသေနာသနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-အနုပဇ္ဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၂၁။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယေသုယေဝ ယေရာ ဘိက္ခုတိ ကေစိ။ ပါဒေ ခေဝိတွာတိ-
 အာဒိမိ ပဝိသန္တဿ ဝါ ပါဒခေဝနပါသာဏတော ယာဝ မဇ္ဇဝီဋ္ဌံ ပဿာ-
 ဝတ္တာယ နိက္ခမန္တဿ ဝါ ယာဝ ပဿာဝဋ္ဌာနန္တိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ ဧဝံ

သန္တေ “ပဿာဝဋ္ဋာယ နိက္ခမန္တဿ ဝါ”တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ “ပဿာဝဋ္ဋာန-
တော နိက္ခမန္တဿ ဝါ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပဿာဝဋ္ဋာနန္တိ ကတ္တမိ ပေါတ္တကေ။
တထာ ဟိ မာတိကာဋ္ဌကထာယံ၊ “ပဝိသန္တဿ ပါဒဓောဝနပါသာဏတော
ယာဝ မဗ္ဗဝိဋ္ဌံ နိက္ခမန္တဿ မဗ္ဗဝိဋ္ဌတော ယာဝ ပဿာဝဋ္ဋာနံ၊ တာဝ
ဥပစာရော”တိ ဝတ္တံ၊ တဿ “ပါဒေ ဓောဝိတွာ ပဝိသန္တဿ၊ ပဿာဝဋ္ဋာယ
နိက္ခမန္တဿ စ ဒွါရေ နိက္ခိတ္တပါဒဓောဝနပါသာဏတော၊ ပဿာဝဋ္ဋာနတော
စ မဗ္ဗဝိဋ္ဌ”န္တိ ကတ္တမိ ပေါတ္တကေ ပါဌော၊ သော အပါဌော။ ကဿာ? မဗ္ဗဝိဋ္ဌာနံ
ဥပစာရဿ ဝတ္တတ္တာ။ ပဝိသန္တဿ ယာဝ မဗ္ဗဝိဋ္ဌာနံ ဥပစာရေ၊ နိက္ခမန္တဿ
တတော ပဌာယ ယာဝ ပဿာဝဋ္ဋာနံ ဝစ္စကုဋ်စက်မဋ္ဌာနန္တိ ဣမိနာ အတ္ထေန
ယထာ သံသန္တတိ၊ တထာဝိဓော ပါဌောတိ အာစရိယော။

၁၂၂။ ဥပစာရံ ဌပေတွာတိ ဣဓ ဝတ္တဥပစာရံ ဌပေတွာ။ “ဒဿနသဝနူပ-
စာရေပိ သန္တရန္တဿာ”တိ လိဒိတံ။

အနုပဓဇ္ဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-နိက္ခမနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၂၆-၇။ ဆသတ္တကောဋ္ဌကာနိ ဝါတိ ဧတ္ထ ဒွါရကောဋ္ဌကံ အဓိပ္ပေတံ။
“နိက္ခမာ”တိ ဝစနံ သုတွာပိ အတ္တနော ရုစိယာ နိက္ခမတိ၊ အနာပတ္တိ၊ ဣဓ
အဂ္ဂိသာလာဒိ ဝေ ဥပစာရေတိ။

နိက္ခမနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ဝေဟာသကုဋိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၂၉။ “ပမာဏမဇ္ဈိမဿ ဂလပ္ပမာဏေ ဒိန္နတုလာပိ ဝေဟာသကုဋိယေ-
ဝါ”တိ လိဒိတံ၊ “န သာ ဣဓ အဓိပ္ပေတာ”တိ ဝတ္တံ။

ဝေဟာသကုဋိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-မဟလ္လကဝိဟာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၃၅။ ယာဝ ခွါရကောသတိ ခွါရသမိပါ၊ ယာဝ ဘိတ္တိတိ အတ္ထော၊ တံ သုဝုတ္တံ။ ကဝါဠဝိတ္ထာရပ္ပမာဏောတိ ဟတ္ထပါသဿာမိပ္ပေတတ္တာ၊ သမန္တာ ကဝါဠဝိတ္ထာရပ္ပမာဏဥပစာရဿ ဂဟိတတ္တာ အပရိပူရဥပစာရာပိ ဟောတိ။ အာလောကံ ကရောတိတိ အာလောကံ သန္ဓေတိ ပိဓေတိတိ သန္ဓိ ဧဝ အာလောကသန္ဓိနာမကာ ဟောန္တိ။ ဝါတပါနကဝါဠလေပကမ္မေ အပ္ပ-ဟရိတဋ္ဌာနကိစ္စံ နတ္ထိ။

၁၃၆။ ဣဒ္ဓကာတိ ဆဒနကပါလာသိလာဒိဋ္ဌကော။ ဆဒနူပရိတိ ဧတ္ထ ပဌမံ တာဝ ဧကဝါရံ အပရိသေသံ ဆာဒေတွာ ပုန ဆာဒနဒဏ္ဍကေ ဗန္ဓိတွာ ဒုတိယဝါရံ တထေဝ ဆာဒေတဗ္ဗံ။ “တတိယဝါရစတုတ္ထဝါရေ သမ္ပတ္တေ ဒွေ မဂ္ဂေ အဓိဋ္ဌဟိတွာ တတိယမဂ္ဂံ အာဏာပေတွာ ပက္ကမိတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ တံ “ပုနပ္ပုနံ ဆာဒါပေတိ”တိ ဣမိနာ ယုဇ္ဇတိ။

ပေါရာဏာ ပန “ပဌမဝါရေယေဝ တယော မဂ္ဂေ အဓိဋ္ဌာတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ စတုတ္ထတော ပဋ္ဌာယ အာပတ္တိ ပါမိတ္တိယံ၊ စတုတ္ထလေပတော ပဋ္ဌာယ အာ-ပတ္တိ”တိ ဝဒန္တိ။ တတ္ထ ဆဒနေ ဝုတ္တဝိမိနိဒါနေန သမေတိ၊ လေပေ ဝုတ္တဝိမိတိ-ကစ္ဆေဒေန သမေတိ။ တထာပိ သော န ယုတ္တောဝ။ နိဒါနေ၊ အဋ္ဌကထာယဉ္ဇ သိဒ္ဓလေပတ္တာ သဗ္ဗသောဝါပိ အစ္ဆန္ဓေ၊ ဆန္ဓေဝါပိ အနေကသော ပရိယာ-ယဿ တတိယဿေဝ အဓိဋ္ဌာနန္တိ နော သမေတိတိ အာစရိယော။ “ဒွေ မဂ္ဂေ”တိ၊ “ဒွေ ဆဒနေ”တိ စ “တတိယဝါရတော ပဋ္ဌာယ ဧဝံ ဆာဒါပေ-ဟိ”တိ အာဏာပေတွာ ပက္ကမိတဗ္ဗ”န္တိ စ ဥပတိသတ္ထေရော ဝဒတိ ကိရ။

မဟလ္လကဝိဟာရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-သပ္ပါဏကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၄၀။ သပ္ပါဏကသိက္ခာပဒံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

သမတ္တော ဝဏ္ဏနာက္ကမေန ဘူတဂါမဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

၃-ဩဝါဒဝဂ္ဂ

၁-ဩဝါဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၄၄။ ကထာနုသာရေနာတိ ယော ဘိက္ခုနောဝါဒကတ္ထိကော ကိ-
သီလော ကိသမာစာရော ကတရကုလာ ပဗ္ဗဇိတောတိအာဒိ ကထာနုသာ-
ရေနာတိ အတ္ထော။ သဂ္ဂမဂ္ဂဂမနေပီတိ အပိ-သဒ္ဓေန မောက္ခဂမနေပိ။
“လက္ခဏပ္ပဒ္ဓိဝေဓပဒ္ဓိသံယုတ္တော”တိ အဋ္ဌဂရုဓမ္မာနုသာရေန ဝတ္တဗ္ဗံ ဓမ္မကထံ
သန္တာယ ဝုတ္တံ။

၁၄၅-၁၄၇။ နိဿိမန္တိ ဝိဟာရေ ဗဒ္ဓသီမတော အညံ အဗဒ္ဓသီမံ၊ ဂါမသီမာ-
ဒိန္တိ အတ္ထော။ “သုဝိနန္တေနပီ”တိ န သဗ္ဗေသန္တိ ဣဓ ဗာဟုလ္လနယေန ဝုတ္တံ။
ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဟိ ကေစိ ဝိသတိဝဿာပိ အတ္ထိ အတိရေကဝိသတိဝဿာပီတိ
ဣမိနာ ဣမံ မဇ္ဈိမဗောဓိကာလေ ပညတ္တန္တိ ဝိညာယတိ။ “သီလဝါ ဟောတိ”တိ
ဝတွာ တဿ စတုဗ္ဗိတ္တော ဣဓ အဓိပ္ပေတသီလမေဝ ဒဿေတုံ “ပါတိမော-
က္ခသံဝရသံဝုတော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဂဏ္ဍာနုဂဏ္ဍိပဒေသု “သတိသံဝရာဒယော
ဣဓ နာဓိပ္ပေတာ၊ တေန ဝိဘင်္ဂပါဠိ ဒဿေတိ အဋ္ဌကထာစရိယော”တိ ဝုတ္တံ။
အတ္ထတောဘိ ပါဠိအတ္ထတော။ ကာရဏတောဘိ ကာရဏူပပတ္တိတော၊
အဋ္ဌကထာတောဘိ အဓိပ္ပာယော။ အယ ဝါ ကာရဏတောဘိ ဓမ္မတော၊
တေန အတ္ထတော ဓမ္မတောဘိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အယ ဝါ အတ္ထတောဘိ
ဖလတော။ “ကာရဏတောဘိဟောဘုတော။ ဓမ္မပဒဗ္ဗိ ဇာတကေန သဟာ”တိ
လိခိတံ။ ပဉ္စံ ကထေတုန္တိ “ပဉ္စံ ပုဋ္ဌော ကထေတိ”တိ ဧတ္ထ ဘိက္ခုနိယာ ပုဋ္ဌေန
“န ဇာနာမိ”တိ န သက္ကာ ကထေတုံ။ “န ခေါ ပန တံ ဘဂဝန္တိ”န္တိ ပါဌော။
“န ခေါပနေတ”န္တိ စ လိခန္တိ၊ တံ န သုန္တရံ။ “ကာသာယဝတ္ထဝသနာယာ”တိ
ဝစနတော ပါရာဇိကာယပိ န ဝဋ္ဋဘိ။ ဘိက္ခုနိယာ ကာယသံသဂ္ဂမေဝ ဝုတ္တံ။
မေထုနေန ဟိ ဘိက္ခုနီဗုဒ္ဓကော ဟောတိ။

၁၄၈-၉။ ဘိက္ခုနံ သန္တိကေ ဥပသမ္ပန္နာ နာမ ပရိဝတ္တလိင်္ဂါ၊ ပဉ္စသတာ
သာကိယာနိယော ဝါ။ “ဓမ္မဒေသနာပတ္တိမောစနတ္ထံ ပနာ”တိ ဝစနတော
မာတုဂါမဂ္ဂဟဏေန သဗ္ဗတ္ထ ဘိက္ခုနီသင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိတိ သိဒ္ဓံ။ ဘိက္ခု-
နိဂ္ဂဟဏေန ပန မာတုဂါမော တိရိယံ တရဏသိက္ခာပဒေ^၁ သင်္ဂဟိတော၊
န အညတ္ထ။ “ဩသာရေတဗ္ဗာ”တိ ပါဠိပါဌော၊ ပါဠိ ဩသာရေတဗ္ဗာတိ

အတ္ထော။ “သြသာရေတဗ္ဗ”န္တိ အဋ္ဌကထာပါဠိ။ ဧကသ္မိံ ဌာနေ ဝဋ္ဌိတေ ဒေါသာဘာဝတော ဗဟူသု ဧကာယ ဝဋ္ဌိတေ ဝဋ္ဌတိတိ စေ? ဘိက္ခုဟိ ကတ္တဗ္ဗံ နတ္ထိ၊ ဘိက္ခုနိယာယေဝ ကတ္တဗ္ဗံ၊ တသ္မာ န ဝဋ္ဌတိ။ “ယတ္ထ ကတ္တဗ္ဗံ နိသိန္နာယာတိ အန္တောဒ္ဓါဒသဟတ္ထေ နိသိန္နာယာ”တိ ဝေန္တိ။ န နိမန္တိတာ ဟုတွာ ဂန္တုကာမာတိ နိမန္တိတာ ဟုတွာ ဂန္တုကာမာ ဘိက္ခု။ ဣဓ နာခိပ္ပေတာ၊ ဝဿံ ဥပဂန္တုကာမာဝ အဓိပ္ပေတာတိ အတ္ထော။ ယတော ပနာတိ ဘိက္ခုနိဝိဟာရတော။ တတ္ထာတိ ဘိက္ခုနိဝိဟာရေ။ ကိဉ္ဇာပိ “သြဝါဒဒါယကာ ဘိက္ခု”တိ ဝစနတော သြဝါဒဒါယကေဟေဝ သဘိက္ခုကော အာဝါသော ဟောတိ၊ န သဗ္ဗေဟိတိ အာပန္နော၊ တထာပိ အသတိ ဘိက္ခုနော-ဝါဒကေ သြဝါဒသံဝါသာနံ အတ္ထာယ ယာစနတ္ထာယ အဝဿံ ဂန္တဗ္ဗတ္တာ အညေဟိပိ ဘိက္ခုဟိ သဘိက္ခုကောပိ သဘိက္ခုကော ဧဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သာ ရက္ခိတဗ္ဗာတိ ဝဿန္တေဒါပတ္တိ ရက္ခိတဗ္ဗာ။ ကသ္မာ? အာပဒါသု ဟိတိ အာဒိ။ “အယံ ဥပေါသထော စာတုဒ္ဓသိကောတိ ပုန္တိတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ တမ္ပိ တေရသိယံယေဝ၊ ဧတရဟိ ပန ဘိက္ခုနိယော စာတုဒ္ဓသိယံယေဝ ဂန္တော “ကဒါ အယျ ဥပေါသထော”တိ ပုစ္ဆန္တိ။ “ဇာယာယော ဝါ ဇာရိယော ဝါ”တိ အဓိပ္ပါယေန ဝုတ္တံ ကိရ။ “ဂစ္ဆေယျ စေ၊ အာပတ္တိ”တိ ပါဌော။ ဧွေ တိဿောတိ ဒ္ဓိဟိ တိဟိ။ ဧကတော အာဂတာနံ ဝသေန “တာဟိ”တိ ဗဟုဝစနံ ဝုတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယော။ “ဧကာ ဘိက္ခုနိ ဝါ ဗဟူ ဘိက္ခုနိ ဝါ ဗဟူဟိ ဘိက္ခုနုပဿ-ယေဟိ သြဝါဒတ္ထာယ ပေသိတာ”တိ ဝစနဿ ဝိတ္တာရော “ဘိက္ခုနိသံသော စ အယျ ဘိက္ခုနိယော စာ”တိအာဒိနာ ဝုတ္တော။ “ဘိက္ခုနိသံသော စ အယျ ဘိက္ခုနိယော စာ”တိအာဒိ နာနာဥပဿယေဟိ ပေသိတာယ ဝစန”န္တိ စ “အပရိပုဏ္ဏသံသပုဂ္ဂလနာနာဝါသဒုတိယဝစနဝသေန ပဉ္စက္ခတ္ထု ဥပသင်္ကမနံ ဝုတ္တ”န္တိ စ လိခိတံ။ ယသ္မိံ အာဝါသေ ပါတိမောက္ခုဋ္ဌေသော န ပဝတ္တတိ၊ တတ္ထာပိ ယာစနံ သမ္ပုဋ္ဌိတ္တော ပုနဒိဝသေ ယေန ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ တေန “နတ္ထိ ကောစိ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနောဝါဒကော သမ္ပတော”တိအာဒိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ အတ္ထိ စေ သမ္ပတော၊ နိဒ္ဓိသိတဗ္ဗော။ “သယမေဝ စေ သမ္ပတော၊ အဟ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ။ သစေ သမ္ပတော ဝါ သြဝါဒပဋိဂ္ဂါဟကော ဝါ ပါတိ-မောက္ခံ ဥဒ္ဓိသတိ၊ အညေန အာရေစာပေတဗ္ဗန္တိ ဧကေ၊ “အတ္တနာပိ အာရေစေတုံ ဝဋ္ဌတိ”တိ စ ဝေန္တိ။ ဧကသုစိ ပေါတ္ထကေသု “အယျာနံ ပဝါရေတိ”တိ လိခိတံ၊ ဧဝံ သတိ “အယျဿ ပဝါရေမိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ပေါတ္ထကေ နတ္ထိ။

သြဝါဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အတ္တင်္ဂတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၅၃။ ဗုဒ္ဓာတိတိ ဇာနာတိ။ အန္တရဗာယတိဝီတိ ဧတ္ထ တဒုတ္တမံ စေ အတ္တိ၊ တံ ပဿာမိ၊ ယံ ဝိစိတ္တံ ဝါ၊ တဒတ္ထဉ္စ။ တဿ ကာရဏံ။ သဟ ဥပ္ပါဒ-မနန္တရာ ကိရိယာ။ ယမာ စ တေ မနသာ ကတဏှ နေတွာတိ။ ယထာ ပါတော သိယာ ပါတော ဘဝံ ပါတောဝ ဥဒကတော ဥဂန္တာ ဌိတံ၊ တထာ ဝိရောစမာနံ အင်္ဂီရသံ ဗုဒ္ဓံ ပဿ၊ န ကေဝလံ ပဒုမံ ဝိယ၊ ဝိရောစမာနံ တပန္တမာဒိစ္စမိဝန္တ-လိက္ခေတိ သမ္ပန္နော။ အထ ဝါ အင်္ဂီရသံ ဗုဒ္ဓံ ပဒုမံဝ ဝိရောစမာနံ သူရိယံဝ တပန္တံ ပဿ ဗုဒ္ဓံ။ ယထာ ပါတော သိယာ ဖုလ္လမဝိတဂန္တံ ကောကနဒသဒါ-တံ ပဒုမံ ပဿသိ၊ တထာ ဝိရောစမာနံ အင်္ဂီရသံ ဗုဒ္ဓံ ပဿ။ ဥဘယေနော ဟိ ဘဂဝတော ကန္တိ ဒီပိတာတိ ကတွာ ဒီပိတဂုဏသုဘံ ဗုဒ္ဓံ သက္ကတွာ တံ ကန္တိ ပူဇေယျ။ ပူဇနေယျတောပိ ဝီတိနာမေယျ ဣတိ လက္ခယေ။ “ဧကတော ဥပသမ္ပန္နာယာ”တိ ပါဠိ။

၁၅၆။ “ဧကတော ဥပသမ္ပန္နာန”န္တိ အဋ္ဌကထာပါဌော။ “အဘဗ္ဗော တွ”န္တိအာဒိဝစနတော အနုကမ္မာဝသေန သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒိ သံဃိကာ ဝိဟာရာ နိက္ကမ္မာပေန္တဿ အနာပတ္တိ ဝိယ ဒိဿတိ။ အဘဗ္ဗော ဟိ ထေရော သဒ္ဓိစ္စ တံ ကာတုံ၊ ဂဝေသိတဗ္ဗာဝ ဧတ္ထ ယုတ္တိတိ ကေစိ။ ထေရေန သိက္ခာပဒပညတ္တိတော ပုဗ္ဗေ ကတန္တိ မမ တက္ကော။

အတ္တင်္ဂတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဘိက္ခုနုပဿယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၆၂။ “ဧကရတ္တဗ္ဗိ ဝသန္တိ”တိ၂ ဝစနတော ယတ္ထ ရတ္တိယံ န ဝသန္တိ၊ တတ္ထ ဂန္တာ ဩဝဒိတုံ ဝဇ္ဇတိတိ ဧကေ။ ယဒိ ဧဝံ သင်္ကေတဋ္ဌာနံ ဂန္တာ ဩဝဒိတုံ ဝဇ္ဇတိတိ? သိဉ္စ။ “တတော အဗ္ဗယောဇနေယေဝ သဘိက္ခုကော အာဝါသော ဣစ္ဆိတဗ္ဗော”တိ န ဝတ္ထဗ္ဗံ။ ဘိက္ခုနောဝါဒကော စေ အဗ္ဗယောဇနံ ဂန္တာ ဩဝဒိတုကာမော ဟောတိ၊ ဘိက္ခုနိသံဃော စ အဗ္ဗယောဇနံ ဂန္တာ သောတုကာမော၊ “ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝတ္ထဗ္ဗံ သိယာ၊ တဉ္စ န ဝုတ္တံ၊ တဿ န ဝဇ္ဇတိ။ ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန ပန “ဧကရတ္တဗ္ဗိ”တိ၂ ဝုတ္တံ။ တတော ပဋ္ဌာယ ဥပဿယံ ဟောတိ၊ န ဥပဿယသင်္ခေပေန ကတမတ္တေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယတ္ထ

ဝါသူပဂတာ ဘိက္ခုနိယော၊ သော ဥပဿယသင်္ချံ ဂစ္ဆတိ၊ တတ္ထ န ဂန္တာ
သြဝါဒေါ ဒါတဗ္ဗော။ ကောဝါသေ ဒိဝါ ဝဇ္ဇတိတိ ဧကေ၊ ဝိစာရေတွာ
ယုတ္တတရံ ဂဟေတဗ္ဗံ။

ဘိက္ခုနုပဿယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-အာမိသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၆၄။ “ဥပသမ္ပန္တံ သံဃေန အသမ္ပတ”န္တိ ပါဠိဝစနတော၊ “သမ္ပတေန ဝါ
သံဃေန ဝါဘာရံ ကတွာ ဌပိကော”တိ အဋ္ဌကထာဝစနတော စ အဋ္ဌဟင်္ဂေဟိ
သမန္တာဂတော သမ္ပတေန ဝါ ဝိပ္ပဝသိတုကာမေန “ယာဝါဟံ အာဂမိဿာမိ၊
တာဝ တေ ဘာရော ဟောတူ”တိ ယာစိတွာ ဌပိတော၊ တဿာဘာဝတော
သံဃေန ဝါ တထေဝ ဘာရံ ကတွာ ဌပိတော အဋ္ဌဟိ ဂရုဓမ္မေဟိ သြဝေတုံ
လဘတိ၊ ပဂေဝ အညေန ဓမ္မေနာတိ သိဗ္ဗံ။ “ယော ပန ဘိက္ခု အသမ္ပတော
ဘိက္ခုနိယော သြဝေယျ၊ ပါစိတ္တိယ”န္တိ ပဂေဝ ဘာရံ ကတွာ အဋ္ဌပိတံ
သန္တာယ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဘယဂိရိဝါသီနမ္ပိ ဣဒမေဝ မတံ၊ အနုဂဏ္ဌိပဒေ
ပန ဣမံ နယံ ပဋိက္ခိပိတွာ “နတ္ထိ ကောစိ”တိအာဒိနာ “တေရဟိ သြဝါဒကော
အသမ္ပတော ဘိက္ခုနောဝါဒကော နာမာ”တိ ဝတွာ “ယံ ပန အန္တကဋ္ဌ-
ကထာယံ ဝုတ္တံ ‘ဥပသမ္ပန္တံ သံဃေန ကမ္မဝါစာယ အသမ္ပတံ၊ ဘိက္ခုသံဃေန ပန
‘ဘိက္ခုနိသံဃဿ အနုဂ္ဂဟံ ကရောထ၊ ဘိက္ခုနိယော သြဝေထ၊ ဘိက္ခုသံဃဿ
စ ကရောထ ဖာသုဝိဟာရ’န္တိ ဧဝံ ယာစိတွာ ဌပိတော ဘိက္ခုသံဃံ အာပုစ္ဆိတွာ၊
တဘော သော ထေရော ဘိက္ခုနိယော သြဝေတိ၊ ဧဝရူပံ ဘိက္ခုသံဃေန
အသမ္ပတ”န္တိ၊ တဩ ဝုတ္တနယေနေဝ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော”တိ ဝုတ္တံ။
ပေါရာဏဂဏ္ဌိပဒေ ပန “အသမ္ပတော ဂါမံ သြဝါဒတ္ထာယ အာဂတာနံ
ဘိက္ခုနိနံ ဝစနံ သုတွာ ပဋိဝစနံ ဒေန္တော သံဃာနမတိယာ၊ န ဥတ္တိစတုတ္ထေ-
နာ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ အနုဂဏ္ဌိပဒေမတေန သမေတိ၊ အန္တကဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တပစနံ
တေန သမေတိ၊ တဉ္စ ပါဠိဝစနံ၊ န ဟိ သြဝါဒပဋိဂ္ဂါဟကော၊ ပါတိမောက္ခုဋ္ဌေ-
သကော ဝါ “ပါသာဒိကေန သမ္ပာဒေတူ”တိ ဝစနမတ္ထေန ဘိက္ခုနောဝါဒကော
နာမ ဟောတိ။ ဟောတိတိ စေ၊ အနုပဿမ္ပန္တောပိ တတ္ထကေန ဝစနေန
“ဘိက္ခုနောဝါဒကော ဟောတူ”တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ ဟောတိတိ စေ၊ ယံ ဝုတ္တံ
ဂဏ္ဌာနုဂဏ္ဌိပဒေသု “အသမ္ပတော နာမ အသမ္ပတဘာဝေန ‘ဗဟုဿုတော တံ

ဩဝေါဟိ'တိ သံသေန ဘာရံ ကတွာ ဌပိတော"တိ။ ဧတ္ထ ဗာဟုသစ္စေန ကိံ ပယောဇနံ။ အနုဂဏ္ဌိပဒေယေဝ "အဘယဂိရိဝါသီဝဒတိတိ သုတွာ သမ္ပတေန ဝါ အာဏတ္တော ဩဝေါဟိ လဘတိတိ ဓမ္မသီရိတ္ထေရော ပစ္စာ အနုဇာနာတိ"တိ ဝုတ္တံ။ ကိံ ဗဟုကာယ။ "ပါသာဒိကေန သမ္မာဒေတူ"တိ ဧတ္ထကမတ္တေန ဘိက္ခုနောဝါဒကော ဟောတိ။ အဋ္ဌကထာယံ "ဘာရံ ကတွာ"တိ ဣမိနာ ကိံ ပယောဇနံ၊ တတ္ထကမ္ပိ ဝတ္ထု အညော န လဘတိ၊ တေန စ "အနုဇာနာမိ ဘိက္ခုဝေ ဌပေတွာ ဗာလံ ဂိလာနံ ဂမိကံ အဝသေသေဟိ ဩဝေါဒံ ဂဟေတု"န္တိ အယံ ပါဠိ ဝိရုဇ္ဈေယျ။ ကထံ? တဿံ၂ ဟိ "န ဘိက္ခုဝေ ဩဝေါဒေါ န ပစ္စာဟရိတဗ္ဗော"တိ? ဝစနတော သမ္ပတာသမ္ပတဘာဝေန နတ္ထိ ကောစိတိ "ပါသာဒိကေန သမ္မာဒေတူ"တိ ဝတ္ထုဗ္ဗံ သိယာ၊ ဝဒန္တော စ ဣမ ပဌမေန အာပတ္တိယာ ကာရေတဗ္ဗော ဟောတိတိ။ ဟောတု အသမ္ပတတ္တာ၊ အကတ-ဘာရတ္တာ စ။ ဣမဿ စ ဘိက္ခုနောဝါဒကတ္ထေ ဣမဿ ဝီယနေန ဒုက္ကဋ် သိယာ၊ သဗ္ဗမေတံ အနိဋ္ဌံ၊ တသ္မာ အဋ္ဌကထာယံ "အယမေတ္ထ ဘိက္ခုနော-ဝါဒကော နာမာ"တိ အဝုတ္တတ္တာ တထာ ဘာရံ ကတွာ ဌပိတော ဩဝေါဟိ လဘတိယေဝ၊ နာညောတိ? အာစရိယော။

အာမိသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-စီဝရဒါနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၆၉။ သာဒိယိဿသီတိ ပုစ္ဆာ။

စီဝရဒါနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-စီဝရသိဗ္ဗနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၇၆။ ဝဇ္ဇေတွာတိ "တဝ ဉှတိကာယာ"တိ အဝတွာ "ဧကိဿာ ဘိက္ခုနိယာ"တိ ဧတ္ထကမေဝ ဝတွာ၊ တေ ဟိ "ဧကိဿာ"တိ ဝစနံ သုတွာ အညာတိကာယ သန္တကသညိနော သိဗ္ဗေသုံ။ ဣမသ္မိံ သိက္ခာပဒေ "စီဝရံ နာမ

ဆန္တံ စိဝရာနံ အညတရံ စိဝရံ”န္တိ ဧတ္တကမေဝ ပါဠိ၊ တေန ဝုတ္တံ “စိဝရန္တိ ယံ နိဝါသေတုံ ဝါ ပါရုဗိတုံ ဝါ”တိအာဒိ။ “ဝိကပ္ပနုပဂံ ပစ္ဆိမ”န္တိ စ လိဒိတံ၊ သော ပမာဒလေခေါ။

စိဝရသိဗ္ဗနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သံဝိဓာနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၀၁။ တာ ဘိက္ခုနိယော ဒုဿယိံသူတိ ဝိပရိဏာမော ကာတဗ္ဗော။

၁၀၂-၄။ သမ္ပဒန္တိတိ ပဒသာ ဂစ္ဆန္တိ။ ဝုတ္တနယေနောတိ “သမ္ပတန္တိ ဧတ္တာတိ သမ္ပာတော”တိအာဒိနာ။ ပဒဂတေ ဥပစာရော န လတ္တတိ၊ အစွာသန္တတ္တာ မိဿံ ဝိယ ဟောတိတိ။ ကုက္ကုဋ္ဌဝဿိတပရိစ္ဆန္တော မဟာအဋ္ဌကထာယံ။ “တမ္ပိ ဝေါဟာရေနာ”တိ လိဒိတံ။ “ယေဘုယျေန တထာ သန္တိဝေသော ဟောတိတိ ကတွာ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ န ပမာဒလေခေါ”တိ စ၊ “ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေန ဝုတ္တံ အဋ္ဌကထာယံ၊ တတော ဥဗ္ဗိ အဒ္ဓယောဇနလက္ခဏသမ္ပတ္တံ နာမ ဟောတိတိ ဂဟေတဗ္ဗ”န္တိ စ ဝုတ္တံ။ “ကပ္ပိယဘူမိ ကိရာယံ။ပ။ န ဝဒန္တိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဒုဒ္ဒသဉ္ဇေတ္ထ ကာရဏံ။ ကတရံ ပန တန္တိ? “ဂစ္ဆာမာ”တိ သံဝိဒဟတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ “ဂစ္ဆာမာ”တိ ဝတ္တမာနဝစနန္တု၊ အမဂ္ဂေ ဘိက္ခုနုပဿယာဒိမိ န သမ္ဘဝတိယေဝ မနုဿာနံ အန္တရဃရာဒိမိ မဂ္ဂသင်္ခေပဂမနတော၊ ဥစ္စာသယနာဒိဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတ္တာ စ။ န တိတ္ထိယသေယျာယ ဝါ ပဗ္ဗဇိတာဝါသတ္တာ။ ဒွါရေတိ သမိပတ္တေ ဘုမ္မံ၊ တသ္မာ တံ ဒဿေတုံ ပုန “ရထိကာယာ”တိ အာဟ။ သေသအဋ္ဌကထာယံ “ဧတ္တန္တရေ သံဝိဒဟိတေပိ ဘိက္ခုနော ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ အာဂတတ္တာ န သမေတိ။ “ဂါမန္တရေ”တိ ဝစနတော အညဂါမဿ ဥပစာရောက္ကမနေ ဧဝ အာပတ္တိ။ “အဒ္ဓယောဇနေ”တိ ဝစနတော အတိက္ကမနေယေဝ ယုတ္တံ။

၁၀၅။ ရုဋ္ဌဘေဒေတိ ဝိလောပေ။ ပေါရာဏဂဏ္ဍိပဒေ “တယောပိ သင်္ကေတာ ကာလဒိဝသမဂ္ဂဝသေန၊ တတ္ထ ပစ္ဆိမေနေဝ အာပတ္တိ”တိ ဝုတ္တံ။ “ဇုမိနာ မဂ္ဂေနာ”တိ ဝိဿဇ္ဇေတွာ အညေန ဂစ္ဆန္တိ စေ၊ အာပတ္တိယေဝါတိ အတ္ထော။

သံဝိဓာနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-နာဝါဘိရုဟနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၈၉။ နဒိယာ ကုတော ဂါမန္တရန္တိ စေ? “ယဿာ နဒိယာ”တိအာဒိ-
မာဟ။ ဂါမန္တရုဂဏနာယာတိ ယသ္မိံ ဂါမတိတ္ထေ အာရုဋ္ဌော၊ တံ ဌပေတွာ
အညဂါမဂဏနာယ။ “မာတုဂါမောပိ ဣမ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ”တိ အာစရိယဿ
တက္ကော၊ တေနော “ဥဘယတ္ထ ဧကတော ဥပသမ္ပန္နာယ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သိက္ခမာနာယ
သာမဏေရိယာ အနာပတ္တိ”တိ စ န ဝုတ္တံ။ ဒေသေ နယော အညေသုပိ ဧဝရူ-
ပေသု။

၁၉၀။ “လောကဿာဒမိတ္တသန္တဝဝသေန ကေဠိပုရေက္ခာရာ သံဝိဒဟိ-
တွာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ အကုသလစိတ္တံ လောကဝဇ္ဇန္တိ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ? န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ “ကေဠိ-
ပုရေက္ခာရာ”တိ ဝစနံ ယေဘုယျတာယ ဝုတ္တံ။ ပေါရာဏဂဏ္ဍိပဒေ စ “တိဏိ
စိတ္တာနိ တိဿော ဝေဒနာ”တိ ဝုတ္တံ၊ သံဝိဒဟနကာလေ ဝါ ကေဠိပုရေက္ခာရာ
ဘိက္ခု သံဝိဒဟတိ၊ အာပတ္တိ ဘိက္ခုနော ဂါမန္တရောက္ကမနေ၊ အဒ္ဓယောဇနာ-
တိက္ကမေ ဝါ။ ကုသလစိတ္တော ဝါ ဟောတိ ပစ္စဝေက္ခန္တော၊ စေတိယာဒိနိ
ဝါ ပဿန္တော၊ အဗျာကတစိတ္တော ဝါ ဟောတိ ကိလမထဝသေန နိဗ္ဗါ-
ယန္တောတိ တိစိတ္တာနိ ဂဟိတာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

နာဝါဘိရုဟနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဇ-ပရိပါစိတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၉၂။ ဧဝေကောဘိ ဒါရကေ။ တရုဏပေါတကေတိ ပေါရာဏာ။ “ပါပ-
ဘိက္ခုနံ ပက္ခပစ္ဆေဒါယ ဣဒံ ပညတ္တံ၊ တသ္မာ ပဉ္စ ဘောဇနေယေဝါပတ္တိ
ဝုတ္တာ”တိ လိဒိတံ။

၁၉၄-၇။ နိဗ္ဗာနိတန္တိ ဝိညတ္တိယာ န ဟောတိ၊ ကိန္တု ပရိကထာဒိဟိ၊
တသ္မာ ဣဒံနာ သိက္ခာပဒေန အနာပတ္တိ၊ တံ သန္တာယ “သဗ္ဗတ္ထ အနာပတ္တိ”တိ
ဝုတ္တံ။ “ကထာနုသာရေန တတ္ထ ပသီဒိတွာ ဒေန္တိ၊ ဣဒံ ပရိပါစိတံ န ဟောတိ၊
ဝဇ္ဇန္တိ”တိ ပဌမသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တတ္တာတိ ဓမ္မသီရိတ္ထေရော၊ ဥပတိဿတ္ထေရော
ပန “ဣတရမ္ပိ ဝဇ္ဇတိယေဝါ”တိ အာဟ။ ပေါရာဏဂဏ္ဍိပဒေ ပန “ယသ္မာ
ဒေဝေတ္ထော ပကတိယာ တတ္ထ ဘိက္ခုနိပရိပါစိတံ ဘုဉ္ဇတိ၊ တသ္မာ ဣဒံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိ”
နိဒါနံ ကတွာ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ ပညတ္တံ”န္တိ ဝုတ္တံ။

ပရိပါစိတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၉၈။ “ဥပနန္ဓဿ စတုတ္ထသိက္ခာပဒေန စာ”တိ ပါဠော။

ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သမတ္တော ဝဏ္ဏနာက္ခမေန ဩဝါဒဝဂ္ဂေါ တတိယော။

၄-ဘောဇနဝဂ္ဂ

၁-အာဝသထပိဏ္ဍသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၂၀၃-၄-၆။ ပူဂဿာတိ ပူဂေန။ ကုက္ကုစ္စာယန္တောတိ နိဿရဏေနတ္ထ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ တံ မယံ န ဇာနာမာတိ သန္တဋ္ဌာနဿ ကရဏဝသေန “ကုက္ကုစ္စာ-
ယန္တော”တိ ဝုစ္စတိ။ ယထာ ဟိ အာယသ္မာ ဥပါလိ နယဂ္ဂါဟေန “အနာပတ္တိ
အာဝသော သုပိနန္တေနာ”တိ အာဟ၊ တထာ ထေရောပိ “အနာပတ္တိ
ဂိလာနဿာ”တိ ကသ္မာ န ပရိစ္ဆိန္ဒတိတိ? အနတ္တာဓိကာရတ္တာ ဝိနယ-
ပညတ္တိယာ၊ “နာယံ အတ္တနော ဩကာသော”တိ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ၊ သိက္ခာပဒဿ
အပရိပုဏ္ဏတ္တာ။ ပဌမပါရာဇိကသိက္ခာပဒေ ပရိပုဏ္ဏံ ကတွာ ပညတ္တေယေဝ
ဟိ သော ထေရော “အနာပတ္တိ သုပိနန္တေနာ”တိ အာဟ “အညတြ
သုပိနန္တာ”တိ ဝုတ္တပဒါနုသာရေနာတိ။ ယသ္မာ ဩဒိဿ အယာဝဒတ္ထေဝ
ဒါယကာနံပိဋ္ဌာနတ္ထိ၊ တသ္မာ “အနောဒိဿ ယာဝဒတ္ထော”တိ ဝုတ္တံ။

၂၀၈။ “အန္တရာမဂ္ဂေ ကေဒိဝသ’န္တိ ဧကံယေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တ”န္တိ စ
“သေဝ နယောတိ ဝုတ္တနယမေဝ ဒသေတုံ ဂန္ဓာပစ္စာဂစ္ဆန္တော ဟိတိ-
အာဒိမာဟာ”တိ စ “သုဒ္ဓစိတ္တော ဟုတွာ ပကတိဂမနေဝ ဘုဉ္ဇိတုံ လဘတိ”တိ
စ “အဂိလာနဿ ဂိလာနသညိနော ကာယေန သမုဋ္ဌာတိ”တိ စ လိခိတံ။

အာဝသထပိဏ္ဍသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဂဏဘောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၂၀၉၊ ၂၁၀။ ဂုဠပဋိစ္ဆန္တောတိ အပါကလောဝ။ ဧကော ပုတ္တေနာတိ
ကေသေကံ ဘတ္တံ “အဟံ အညေန နိမန္တိတော”တိ န ဝုစ္စတိ။ “သစေ ဧကတော

ဂဏ္ဍိ၊ ဂဏဘောဇနံ ဟောတိ”တိ^၁ ဝုတ္တတ္တာ စတ္တာရော ဥပါသကာ စတ္တာရော ဘိက္ခု။ ဝိသုံ ဝိသုံ နိမန္တေတွာ ဟတ္ထပါသေ ဌိတာနံ စေ ဒေန္တိ။ ဂဏဘောဇနံ ဟောတိ ဝေါတိ ဧကေ၊ တံ န ယုတ္တံ ဝိယ။ “ဝိညတ္တိတော ပသဝနေ ဂဏဿ ဧကတော ဂဟဏေ ဣမိနာ သိက္ခာပဒေန အာပတ္တိ၊ ဝိသုံ ဂဟဏေ ပဏီတဘောဇနသုပေါဒနဝိညတ္တိဟံ”တိ လိခိတံ။ “ဝိညတ္တိတော ပသဝနံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိဝသေန အဋ္ဌကထာယံ အနုညာတံ။ သုပေါဒနာဒိဝသေန တတ္ထ အာပတ္တိ ဝေါ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ န ယုတ္တံ။ ကသ္မာ? ပရိဝါရေ^၂ ဧဝံ ဝိန္ဒံ အာကာရာနံ အာဂတတ္တာ၊ တသ္မာ အဋ္ဌကထာယံ “အနုညာတ”န္တိ ဒုဝုတ္တံ။ အဋ္ဌပ္ပတ္တိယံယေဝ ပါကဋန္တိ “ပဒဘာဇနေ န ဝုတ္တ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဧကတော ဂဏ္ဍိတိ ဂဟိတဘတ္တာပိ အညေ ယာဝ ဂဏ္ဍိ၊ တာဝစေ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဧကတော ဂဏ္ဍိယေဝ နာမ။ “ဂစ္ဆတိ စေ၊ အနာပတ္တိ”တိ ဝဒန္တိ။

တ္ထောဟ—“ပဋိဂ္ဂဟဏမေဝ ဟေတ္ထ ပမာဏ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ အထ ကသ္မာ ပါဠိယံ “ဂဏဘောဇနံ နာမ ယတ္ထ စတ္တာရော။ပ။ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ ဧတံ ဂဏဘောဇနံ နာမာ”တိ^၃ ဝုတ္တန္တိ? ဝုတ္တတိ—ယတ္ထာတိ ဥပယောဂတ္ထေ ဘုဉ္ဇဝစနံ။ စတ္တာရောတိ ဂဏဿ ဟေတ္ထမပရိစ္ဆေဒနိဒဿနံ။ ပဉ္စန္ဒံ ဘောဇနာနန္တိ အာပတ္တိပ္ပဟောန-ကဘောဇနိဒဿနံ။ အညတရေန ဘောဇနေန နိမန္တိတာတိ အကပ္ပိယ-နိမန္တနိဒဿနံ။ နိမန္တနဝသေနဝ ပန ဂဏဘောဇနဿ ဝုတ္တတ္တာ “နိမန္တိတာ ဘုဉ္ဇန္တိတိ ဝုတ္တ”န္တိ ဝုတ္တံ။ “အညတရံ ဘောဇနံ ဝိညာပေတွာ ဘုဉ္ဇန္တိ”တိ ပန န ဝုတ္တံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိယံယေဝ ပါကဋတ္တာ။ ယံ ဘုဉ္ဇန္တိတိ ဧဝံ သမ္ဗန္ဓော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ဘုဉ္ဇန္တိတိ ပဋိဂ္ဂါဟကနိယမဝစနံ။ န ဟိ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကံ ဘိက္ခု။ ဘုဉ္ဇန္တိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ “ဂဏဿ ယတော ပဋိဂ္ဂဟိတာဟာရဘောဇနဟေတု ပါစိတ္တိယ”န္တိ။ အာဂန္တုကပဋံ မောဃသုတ္တေန သိဗ္ဗိတွာ ဌပေန္တိ၊ တတ္ထ အနုဝါတေ ယထာ ဧကတလံ ဟောတိ၊ တထာ ဟတ္ထေဟိ ဃနေတိ။ ဝလေတိတိ အာဝနေတိ။ ပရိဝတ္တနန္တိ သုတ္တံ ဂဏ္ဍိနာနံ သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ သုတ္တပရိဝတ္တနံ ကရေတိ၊ ပဋံ သိဗ္ဗန္တနံ သုခသိဗ္ဗနတ္ထံ ပဋပရိဝတ္တနဉ္စ။ နဝစီဝရကာရကော ဣဓာမိပ္ပေတော၊ န ဣတရေတိ။ “မိဗ္ဗိသာရံ အာပုစ္ဆိတွာ သမ္ဘာရေ ကယိရမာနေယေဝ ကာလာ အတိက္ကန္တာ၊ ပစ္စာ ဂဏဘောဇန-သိက္ခာပဒေ ပညတ္တေ ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပုစ္ဆိ”တိ ဝဒန္တိ၊ အညထာ အဋ္ဌကထာယ ဝိရုဇ္ဈနတော။

၂၂၀။ “ဧ တယော ဧကတောတိ ယေဝိ အကပ္ပိယနိမန္တနံ သာဒိယိ-
တွာ”တိအာဒိဝစနေန အကပ္ပိယနိမန္တနပစ္စယာ ဝေ အနာပတ္တိ၊ ဝိညတ္တိတော
အာပတ္တိယေဝါတိ ဒီပေတိ။ အနိမန္တိတော စတုတ္ထော ယဿ တဒေတံ
အနိမန္တိတစတုတ္ထံ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ ပဝေသေတွာတိ နိသီဒါပေတွာ။
စိဝရဒါနသမယလဒ္ဓကစတုတ္ထံ စိဝရကာရသမယလဒ္ဓကစတုတ္ထန္တိ ဝေမာဒီနိ။
တာနိ စာတိ ယေဟိ ဘောဇနေဟိ ဝိသင်္ကေတော နတ္ထိ၊ တာနိ။ မဟာထေ-
ရေတိ ဥပသမ္ပန္နေ။ အဋ္ဌတွာတိ ဌိတေန နိမိတ္တံ ဒဿိတံ ဟောတိ။ တတ္ထ တတ္ထ
ဂန္တာတိ ရထိကာဒိသု ဘိက္ခုသမိပေ ဂန္တာ။ ဣမသ္မိံ ပန သိက္ခာပဒေ ကတ္ထမိ
ပေါတ္ထကေ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ စိဝရဒါနသမယေ ဂဏဘောဇနံဘူဉ္စိတုံ။
ဝေဉ္စိဒံ ဘဂဝတာဘိက္ခုန”န္တိ ပါဌောဒိဿတိ။ ကတ္ထမိ “ဘူဉ္စိတု”န္တိ ဝတွာ “ဝေဉ္စ
ပန ဘိက္ခဝေ ဣမံ သိက္ခာပဒံ ဥဒ္ဓိသေယျာထာ”တိ ပါဌော၊ အယံ သောဘနော။

ဂဏဘောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပရမ္ပရဘောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၂၂၁။ အဓိဋ္ဌိတာတိ နိစ္စပ္ပဝတ္တာ။ ဗဒရစုဏ္ဏသက္ကရာဒီဟိ ယောဇိတံ ဗဒရ-
သာဠဝံ။ ကိရကမ္မကာရေနာတိ ကိရဿ ကမ္မကာရေန။

၂၂၆။ “ဝိကပ္ပေတွာ ဂဏ္ဍာဟိ”တိ ဣတ္ထာဟု ပေါရုဏတ္ထေရာ “ဘဂဝတော
သမ္မုခါ အဝိကပ္ပေတွာ ဂေဟတော နိက္ခမိတွာ ရထိကာယ အညတရဿ
ဘိက္ခုနော သန္တိကေ ဝိကပ္ပေသိ၊ ဝိကပ္ပေန္တေန ပန ‘မယံ ဘတ္တပစ္စာသံ ဣတ္ထန္တာ-
မဿ ဒမ္မိ’တိ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ဣတရေန ဝတ္ထဗ္ဗံ ‘တဿ သန္တကံ ပရိဘုဉ္စ ဝါ ယထာပစ္စယံ
ဝါ ကရေဟိ’တိ”။ ပဉ္စသု သဟဓမ္မိကေသုတိ သမ္မုခါ ဌိတဿ သဟဓမ္မိကဿ
ယဿ ဝိကပ္ပေတုကာမော၊ တံ သဟဓမ္မိကံ အဒိသ္မာ ဂဟဋ္ဌဿ ဝါ သန္တိကေ၊
သယမေဝ ဝါ “ပဉ္စသု သဟဓမ္မိကေသု ဣတ္ထန္တာမဿ ဝိကပ္ပေမိ”တိ ဝတွာ
ဘူဉ္စိတဗ္ဗန္တိ ဧကေ၊ ဧဝံ သတိ ထေရော တသ္မိံယေဝ နိသိန္နောဝ တထာ
ဝါစ နိစ္ဆာရေတွာ ပဋိဂဏ္ဍာတိတိ တဏှော ဒိဿတိ။ မဟာပစ္စရိယာဒိသု
ပန ပရမ္ပုခါ ဝိကပ္ပနာဝ ဝုတ္တာ၊ သာ “တေန ဟာနန္တ ဝိကပ္ပေတွာ ဂဏ္ဍာဟိ”တိ
ဣမိနာ သမေတိ၊ တထာပိ မာတိကာဋ္ဌကထာယံ “တသ္မာ ယော ဘိက္ခု ပဉ္စသု

သဟဓမ္မိကေသု အညတရဿ ‘မယံ ဘတ္တပစ္စာသံ တုယံ ဒမ္မိ’တိ ဝါ ‘ဝိကပ္ပေ-
မိ’တိ ဝါ ဧဝံ သမ္ပုခါဝါ ‘ဣတ္ထန္တာမဿ ဒမ္မိ’တိ ဝါ ‘ဝိကပ္ပေမိ’တိ ဝါ ဧဝံ ပရမ္ပုခါ
ဝါ”တိ ဝစနတော သဟဓမ္မိကဿ သန္တိကေ ဧဝ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ န သယမေဝါတိ ဒိဿတိ။
ယသ္မာ အယံ ပစ္စိမနယော ပေါရာဏဂဏ္ဍိပဒေနပိ သမေတိ၊ တသ္မာ ဣဓ
မာတိကာဋကထာနုသာရေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧတ္ထ ကိဉ္စာပိ “တေ
မနုဿာ။ပ။ ဘောဇနမဒ်သု”တိ ဝစနတော အကပ္ပိယနိမန္တနံ ပညာယတိ။
တထာပိ ယေရဿ ကုက္ကုစ္စုပ္ပတ္တိကာရဏေန ဘတ္တေန သော နိမန္တိတောတိ
ဝေဒိတဗ္ဗော။ အညထာ ပရတော “ဒွေ တယော နိမန္တနေ ဧကတော
ဘုဉ္ဇတိ”တိ ဝစနေန၊ အနာပတ္တိဝါရေန စ ဝိရုဇ္ဈတိ။

၂၂၉။ ဧတ္ထာယံ ဝိစာရဏာ— “အညော မနုဿော ပတ္တံ ဂဏှာတိ၊ န
ဒါတဗ္ဗ”န္တိ ဝစနတော အပရဘာဂေ အကပ္ပိယနိမန္တနေန နတ္ထိ ပယောဇနံ၊
ပုဗ္ဗဘာဂေယေဝ အကပ္ပိယနိမန္တနေန ပယောဇနန္တိ သွေပိ ဘန္တေ အာဂစ္ဆေ-
ယျာဏာတိ ဧတ္ထ ကဘရံ အကပ္ပိယနိမန္တနံ၊ တသ္မာ အဓိပ္ပါယော
စေတ္ထ ပမာဏန္တိ။ န၊ “ဝိဏှာယ စရိတွာ လဒ္ဓဘတ္တံ ဘုဉ္ဇတိ၊ အာပတ္တိ”တိ
ဝစနတောတိ။ တတ္ထ “သွေပိ ဘန္တေ”တိ ဧတ္ထ ယထာ ဝစနမတ္တံ
အဂ္ဂဟေတွာ အကပ္ပိယနိမန္တနက္ကမေန အတ္ထော ဂဟိတော၊ တထာ “ဝိဏှာယ
စရိတွာ”တိ ဧတ္ထာပိ အန္တရာ အကပ္ပိယနိမန္တနေန လဒ္ဓဘတ္တံ သန္တာယ ဝုတ္တန္တိ
အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။ ဝိဏှာယ ဟိ စရန္တံ ဒိသ္မာ “ဧတ္ထ ဘန္တေ ဘတ္တံ
ဂဏှာထာ”တိ ဒိန္တမ္ပိ အကပ္ပိယနိမန္တနေန လဒ္ဓံ နာမ ဟောတိ။ ဝေါဟာရေန
ပန “ဝိဏှာယ စရိတွာ လဒ္ဓဘတ္တံ”န္တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အညထာ
မာတိကာဋကထာယံ “ဂဏှဘောဇနေ ဝုတ္တနယေနေဝ ပဉ္စဟိ ဘောဇနေဟိ
နိမန္တိတဿ။ပ။ ပရဿ ပရဿ ဘောဇနေ”တိ ၂ ဝုတ္တဝစနဝိရောဓော။ ဣဒဉ္စိ ဝစနံ
ယေန ပဌမံ နိမန္တိတော၊ တတော ပဌမနိမန္တိတံ အာဒါယ ဂတော ပရဿ
ပရဿ နိမန္တနကဒါယကဿ ဘောဇနေတိ အတ္ထပရိဒီပနတော နိမန္တနတော
လဒ္ဓဘတ္တဿ ဘောဇနေယေဝ အာပတ္တိတိ ဒီပေတိ။ “ဒွေ တယော နိမန္တနေ
ဧကတော”တိ ဝစနေနပိ သမေတိ၊ အညထာ “ယေန နိမန္တိတော၊ တဿ ဘော-
ဇနတော ပရဿ ဘောဇနေ”တိ ဧတ္တကံ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊ ပါဠိယံ ဝါ “နိမန္တနေန
ဧကတော ဘုဉ္ဇတိ”တိ ဧတ္တကံ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ။ ဒုတိယနိမန္တနဿ ပဌမဘောဇနေ
အာပတ္တိပ္ပသင်္ဂုဝါရဏတ္ထံ “ယေန ယေနာ”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ နိမန္တနပဋိပါဠိယာ
ဘုဉ္ဇတိတိ ပါဠိဘိ စေ? န၊ “အနာပတ္တိ နိစ္စဘတ္တေ”တိ အာဒိ ပါဠိဝိရောဓတော။

ဂဏ္ဍိပဒေ ပန “ဝိဏ္ဏာယ စရိတွာ လဒ္ဓဘတ္တံ ကဿာ ဘုဉ္ဇိတုံ န လဘတိတိ စေ? ‘ပရမ္မရဘောဇနံ နာမ ပဉ္စန္ဓံ ဘောဇနာနံ အညတရေန ဘောဇနေန နိမန္တိတော၊ တံ ဌပေတွာ ပဉ္စန္ဓံ ဘောဇနာနံ အညတရံ ဘောဇနံ ဘုဉ္ဇတိ၊ ဧတံ ပရမ္မရဘောဇနံ နာမာ’တိ ဝုတ္တတ္တာ”တိ လိခိတံ။ ယဒိ ဧဝံ နိစ္စဘတ္တာဒိကမ္ပိ န ဝဇ္ဇတိတိ အာပဇ္ဇတိတိ နိစ္စဘတ္တာဒိ ဩဒိဿကန္တိ စေ? တံ န, တဒညဿ အတ္တနော ဓနေန နိပ္ပန္နဿ, သံဃတော လဒ္ဓဿ ဝါ ပါတော ပစနကယာရ စေ ဃနာ ဟောတိ၊ တဿာပိ, ဧကကုဋ်ကံ ဂါမံ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတော ဘိက္ခာစရိယဝသေန လဘိတဗ္ဗနိစ္စဘတ္တဿ စ အကပ္ပိယဘာဝပ္ပသင်္ဂတော။ တတ္ထ ဘိက္ခာစရိယဝသေန လဒ္ဓံ န ကပ္ပတိ နိမန္တနကာနံ အပ္ပသာဒါဝဟန-တောတိ စေ? န, “ပဉ္စဘောဇနာနိ ဌပေတွာ သဗ္ဗတ္ထ အနာပတ္တိ”တိ ဝစန-ဝိရောဓတော။ ခါဒနီယမ္ပိ ဟိ ပရဿ ခါဒိတွာ ဘုတ္တတ္တာ နိမန္တနဘောဇနံ အဘုဉ္ဇန္တော အပ္ပသာဒံ ကရောတိ ဧဝ၊ တဿာ အပ္ပသာဒါဝဟံ အပ္ပမာဏံ၊ တဿာ နိစ္စဘတ္တာဒိ ဩဒိဿကံ န သမ္ဘဝတိ။ အပိစ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန သဗ္ဗိ ဣဓ ဝုတ္တနယေန သံသန္တိတွာ ယံ ယံ ခမတိ? တံ တံ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ သဗ္ဗောပိ ကေသဉ္စိ အာစရိယာနံ ဝိနိစ္ဆယော။ အာစရိယဿ ပန ဝိနိစ္ဆယော အန္တေ အာဝိ ဘဝိဿတိ။ “ဒီရံ ဝါ ရသံ ဝါ ပိဝတော အဓိဿမ္ပိတိ အဓိပ္ပါယော”တိ ဝုတ္တံ။ ဂဏ္ဍိပဒေ “ဟေဋ္ဌာ ဩဒနေနာမိဿေတွာ ဥပရိ တိဋ္ဌတိ”တိ လိခိတံ။

မဟာဥပါသကောတိ ဂေဟသာမိကော။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ “အာပတ္တိ”တိ ၂ ဝစနေန ကုရုန္တိယံ “ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝစနံ ဝိရုဉ္ဇံ ဝိယ ဒိဿတိ။ “ဒိန္နမ္ပိ အဓိပ္ပါယော မဟာပစ္စရိယံ ဝိစာရိတော”တိ လိခိတံ။ “စာရိတ္တတောတိ ‘သန္တံ ဘိက္ခု အနာပုစ္ဆာ’တိ ပရတော ဝတ္တဗ္ဗတော”တိ ဝုတ္တံ။ ဝစိကမ္ပံ အဝိကပ္ပနံ။ ဧတ္ထ “မဟာဥပါသကော ဘိက္ခု နိမန္တေတိ။ ပ။ ပစ္ဆာ လဒ္ဓံ ဘတ္တံ ဘုဉ္ဇန္တဿ အာပတ္တိ။ ၂ ဝိဏ္ဏာယ စရိတွာ လဒ္ဓဘတ္တံ ဘုဉ္ဇတိ၊ အာပတ္တိ”တိ အဋ္ဌကထာယံ ဝစနတော, “ကာလဿေဝ ဝိဏ္ဏာယ စရိတွာ ဘုဉ္ဇိမှာ”တိ ပါဠိတော, ခန္တကေ “န စ ဘိက္ခဝေ အညတြ နိမန္တနေ အညဿ ဘောဇဿာရ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာ၊ ယော ပရိဘုဉ္ဇေယျ၊ ယထာဓမ္မော ကာရေတဗ္ဗော”တိ? ဝစနတော စ နိမန္တေတွာ ဝါ ပဝေဒေတု အနိမန္တေတွာ ဝါ၊ ပဌမဂဟိတနိမန္တနဿ ဘိက္ခုနော ပဌမနိမန္တနဘောဇန-တော အညံ ယံ ကိဉ္စိ ပရသန္တကံ ဘောဇနံ ပရမ္မရဘောဇနာပတ္တိ ကရောတိ။ အတ္တနော သန္တကံ, သံဃဂဏတော လဒ္ဓံ ဝါ အဂဟဋ္ဌသန္တကံ ဝဇ္ဇတိ၊ နိမန္တနတော ပဌမံ နိဗ္ဗတ္တာ ပန နိစ္စဘတ္တာဒိ ပရသန္တကမ္ပိ ဝဇ္ဇတိ။

ခန္ဓကေ “န စ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ယထာဓမ္မော ကာရေတဗ္ဗော”တိ ဝစနံ ပရသန္တက-
ဘောဇနဝုတ္တနိယမနံ။ တတော ဟတ္ထကောဝ နော တက္ကောတိ အာစရိယော။

ပရမ္ပရဘောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ကာဏမာတာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၂၃၁-၃။ ပဋိယာလောကန္တိ ပစ္ဆိမံ ဒေသံ။ ပူဝဂဏနာယာတိ အတိရိတ္တ-
ပူဝဂဏနာယာတိ အတ္ထော။ သစေ “အပါယောဗျာဒိအတ္ထာယ သဇ္ဇိတ”န္တိ
သညာယ ဂဏှာတိ။ အစိတ္တကတ္တာ သိက္ခာပဒဿ အာပတ္တိ ဝေ။ အထ ဥဂ္ဂဟိတံ
ဂဏှာတိ။ န မုစ္ဆတိယေဝ။ အသံဝိဘာဂေ ပန အနာပတ္တိ အကပ္ပိယတ္တာ။
အစိတ္တကတာ ပညတ္တိဇာနနာဘာဝေနော၊ န ဝတ္ထုဇာနနာဘာဝေနောတိ
ဧကေ။ န၊ မာတိကာဋ္ဌကထာယံ “ပါယောဗျာဒိအတ္ထာယ သဇ္ဇိတဘာဝ-
ဇာနန”န္တိ အင်္ဂေသု အဝုတ္တတ္တာ။ ပေါရာဏဂဏ္ဍိပဒေ ပနေဝံ ဝုတ္တံ “ဧကေန
ဝါ အနေကေဟိ ဝါ ခုတ္တိပတ္တပူရေသု ဂဟိတေသု တေသံ အနာရောစနေန
ဝါ သယံ ဝါ ဇာနိတွာ ယော အညံ ဂဏှာတိ။ တဿ ဒုက္ကဋ်။ ဧကတော
တိသု၊ စတုသု ဝါ ပဝိဋ္ဌေသု ဧကေန စေ ဒွေပတ္တပူရ ဂဟိတာ၊ ဒုတိယေ ဒွေ
ဂဏှန္တေ ပဌမော စေ န နိဝါရေတိ။ ပဌမဿ ပါစိတ္တိယံ။ နိဝါရေတိ စေ၊
အနာပတ္တိ၊ ဒုတိယဿေဝ ဒုက္ကဋ်”န္တိ။ သစေ သဗ္ဗိစ္စ န ဝဒတိ။ ပေါရာဏ-
ဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တနယေန ပါစိတ္တိယံ။ မာတိကာဋ္ဌကထာဝသေန၊ ဒုက္ကဋ်။ “အတိ-
ရေကပဋိဂ္ဂဟဏ”န္တိ တတ္ထ ပဉ္စမံ အင်္ဂံ ဝုတ္တံ၊ တဿ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ န
ပါစိတ္တိယံ။ ကတ္တဗ္ဗာကရဏတော ပန ဒုက္ကဋ်။ အညထာ ကိရိယာကိရိယံ ဣဒံ
အာပဇ္ဇတိ။ အနိဝါရဏံ၊ အနာရောစနံ ဝါ ဆဋ္ဌင်္ဂံ ဝတ္ထဗ္ဗံ သိယာ။
ဧကနိကာယိကနံ ဝါတိ ဧတ္ထ “အာသန္နဝိဟာရဘိက္ခု၊ အာသန္နအာသန-
သာလာဂတာ ဝါ သစေ ဝိသဘာဂေဟိ အာနိတံ န ပဋိဂ္ဂဏန္တိ။ ‘အာရာမိ-
ကာဒိနံယေဝ ဝါ ဒါပေန္တိ’တိ ဇာနာတိ။ ယတ္ထ ပရိဘောဂံ ဂစ္ဆတိ။ တတ္ထ
ဒါတုံ ဝနုတိ”တိ ဝုတ္တံ။ “ခုတ္တိပတ္တပူရ”တိ ဝစနတော ပစ္ဆိမာဒိသု အဓိကမ္ပိ
ဂဏှတော အနာပတ္တိ”တိ ကေစိ ဝိနယဓရမာနိနော ဝဒန္တိ။ တံ တေသံယေဝ
နိသီဒတု၊ အာစရိယာ ပန “ပစ္ဆိမာဒိသုပိ ဥက္ကဋ္ဌပတ္တဿ ပမာဏဝသေန
ခုတ္တိပတ္တပူရ ဂဟေတဗ္ဗော။ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒကထာ ဟေသာ”တိ ဝဒန္တိ။

ကာဏမာတာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဌမပဝါရဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၂၃၆။ ယာဝဗတ္ထပဝါရဏာယ ပဝါရိတာ ကိဉ္စာပိ “ပဝါရိတာ” ဣန္ဒေဝ အဓိပ္ပေတာ အဋ္ဌပ္ပတ္တိယာဝ၊ အထ ခေါ ပစ္ဆိမာဝ ဣဓာဓိပ္ပေတာ။

၂၃၇။ “အလမေတံ သဗ္ဗ” နှိ ဝုတ္တတ္တာ အတိရိတ္တံ နာမ ဟောတိ။ ဘိက္ခုဿ ဣဒမ္ဘိ တေ အဓိကံ၊ ဣတော အညံ န လစ္ဆတိတိ ကိရ အတ္ထော။

၂၃၈-၉။ “အသနံ ပညာယတိ” တိ ဧတေနော “ဘုတ္တာဝိ” တိ ဧတဿ သိဒ္ဓတ္တာ ဝိသုံ အတ္ထသိဒ္ဓိ နတ္ထိ။ ယဒိ အတ္ထိ၊ အင်္ဂါနံ ဆက္ကတ္တဒဿနန္တိ။ ဝုတ္တန္တိ စေတန္တိ အာဒိ ပဝါရဏင်္ဂါနံ ပဉ္စကတ္တဒဿနံ။ ဝရဏောတိ ယော ကောစိ ဝရဏော။ “ပဝါရဏံ ပန ဇနေတိယေဝါတိ” ဝိသုံ သိတ္ထံ ဝေါဒကံ ကရေန္တိ၊ ပဝါရဏံ န ဇနေတိ။ ယာဂုံ ဝါ ပိဝန္တော ပဌမံ ဥဒကံ ပိဝတိ၊ ဝဇ္ဇတိ။ အဝသိဉ္စ ဟေဋ္ဌာသိတ္ထံ ပဝါရဏံ န ဇနေတိ” တိ လိဒိတံ။ ဥပတိဿတ္ထေရော “ဇနေတိ-ယေဝါ” တိ ဝဒတိ၊ တံ န ဣစ္ဆန္တိ အာစရိယာ။ ဘန္တိတပိဋ္ဌန္တိ တဏှာလရဏ္ဏမေဝ။ ဘန္တိတသတ္တုယော ပိဏ္ဏေတွာ ကတမောဒကော သတ္တုမောဒကော။

“ယာဝသိတ္ထမတ္တာနေဝ ဒွေ။ ပ။ ပဋိက္ခိပတိ၊ န ပဝါရေတိ” တိ ဝုတ္တတ္တာ ပရစကံ မစ္ဆာဒယော ပက္ခိပိတွာ ပက္ခယာဂုံ ပိဝန္တော သစေအညံ တာဒိသံယေဝ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပဝါရဏာ န ဟောတိတိ ကိရ ဓမ္မသီရိတ္ထေရော။ သစေ အညံ ပဋိက္ခိပတိ၊ န ပဝါရေတိ။ ကဿော? အသနသင်္ခါတဿ ဝိပ္ပကတဘောဇနဿ ဘာဝတော။ ဘောဇနဿာလာယံ ဘုဉ္ဇန္တော စေ၊ အတ္တနော အပါပုဏန-ကောဋ္ဌာသံ အဘိဟဉ္စ ပဋိက္ခိပတိ၊ န ပဝါရေတိ။ ကာမံ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပတ္တေ ပန အာရာမိကော အာကိရတိ၊ တတော ဘုဉ္ဇိတုံ န ဝဇ္ဇတိ။ ဣဒဉ္စိ ဗုဒ္ဓပ္ပဋိ-ကုဋ္ဌအနေသနာယ ဥပ္ပန္နေယေဝ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ။ ယထာ ဟိ သံသတော ဉ္စဒ္ဓုပိဏ္ဏံ ဒုဿီလော ဒေတိ၊ တံ ပဋိက္ခိပတိ၊ န ပဝါရေတိ၊ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ။ “ဝိသဘာဂေါ လဇ္ဇိ စေ ဒေတိ၊ တံ တေန သဟ္ဓောဂံ အကတ္တုကာမတာယ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပဝါရေတိတိ အပရေ” တိ ဝုတ္တံ။ ပရိဝေသနာယာတိ ဘတ္တဂ္ဂေ။ “မံသေန ရသံ၊ မံသဉ္စ ရသဉ္စ မံသရသန္တိ အာပဇ္ဇနတော ‘မံသရသ’ နှိ ဝုတ္တေ ပဋိက္ခေပတော ဟောတိ၊ မံသဿ ရသံ မံသရသန္တိ ဝိဂ္ဂဟော နာမိပ္ပေတော” တိ ဝုတ္တံ။ မံသကရမ္ပကော နာမ။ ပ။ ဝဇ္ဇတိတိ သုဒ္ဓယာရ ဧဝ ဟောတိ။ အပ္ပဝါရဏမိဿကကရမ္ပကောယေဝ ဟောတိ၊ တဿာ န ပဝါရေတိ၊ တေန ဝုတ္တံ ပရတော “ဣဒဉ္စ ကရမ္ပကေန န သမာနေတဗ္ဗ” နှိ အာဒိ၊ တဿာ “တံ

အဘိဟရိတွာ ကဗ္ဗိယံ ဂဏှထာ'တိ ဝဒန္တံ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပဝါရဏာ န ဟောတိ"တိ စ "မိဿကယာဂုံ ဂဏှထာ'တိ အဝုတ္တတ္တာ 'သမ္ဗိဿိတံ ဝိသုံ ကတွာ ဒေတီ'တိ ဝုတ္တတ္တာ"တိ စ ဝုတ္တံ၊ ယသ္မာ ယာဂုမိဿကန္တိ ဧတ္ထ ပဒစ္စယေ ပဝါရဏာရဟဿ နာမဂ္ဂဟဏံ နတ္ထိ၊ တသ္မာ တဤ စေ ယာဂု ဗဟုတရာ ဝါ ဟောတိ သမသမာ ဝါ၊ န ပဝါရေတိ။ ကသ္မာ? တတ္ထ အဘိဟာရကပဋိက္ခေပကာနံ ယာဂု သညတ္တာ။ ယာဂု စေ မန္တာ၊ ဘတ္တံ ဗဟုတရံ၊ ပဝါရေတိ။ ကသ္မာ? တေသံ ဥဘိန္ဒမ္ပိ တတ္ထ ဘိန္ဒသညတ္တာတိ တက္ကော အာစရိယဿ။ ဘတ္တမိဿကေ ပဝါရဏာရဟဿ နာမဿ သန္တာဝတော သဗ္ဗဒါ ပဝါရေတိ ဝေ။ မိဿကေ ပန ဝုတ္တနယေန ကာရဏံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဝိသုံ ကတွာ ဒေတီတိ ယထာ ဘတ္တသိဋ္ဌံ န ပတတိ၊ တထာ ဂါဠိ ဟတ္ထေန ဝိဇ္ဇေတွာ ပရိဿာဝေတွာ ဒေတိ။

အကပ္ပိယကတန္တိ ဧတ္ထ "ကပ္ပိယံ အကာရာပိတေဟိ ကဒလိပ္ပလာဒီဟိ သဒ္ဓိ" အဘိရိတ္တံ ကပ္ပိယံ ကာရာပေတွာပိ တံ ကဒလိပ္ပလာဒိံ ဌပေတွာ အဝသေသံ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အမိဿကရသတ္တာ ပုန တာနိ ကပ္ပိယံ ကာရာပေတွာ အညသ္မိံ ဘာဇနေ ဌပေတွာ အဘိရိတ္တံ ကာရေတွာ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ကသ္မာ? ပုဗ္ဗေ တေသု ဝိနယကမ္မဿ အနာရုဋ္ဌတ္တာ"တိ ဝဒန္တိ။ "ဘုတ္တာဝိနာ စ ပဝါရိတေန အာသနာ ဝုဋ္ဌိတေန ကဘ"န္တိ ဝစနတော ဘုတ္တာဝိနာ အပ္ပဝါရိတေန အာသနာ ဝုဋ္ဌိတေန ကတ္တဗ္ဗန္တိ သိဉ္စိ၊ တသ္မာ "ပါတောဝ အဒ္ဓါနံ ဂစ္ဆန္တေသု ဤသု ဧကော ပဝါရိတော အဝုဋ္ဌိတော တတ္ထ နိသီဒတိ၊ သော ဣတရေန ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ လဉ္စိ ဘိက္ခံ အတ္တနာ အဘုတွာပိ 'အလမေတံ သဗ္ဗ'န္တိ ကာတုံ လဘတိ ဧဝါ"တိ ဝုတ္တံ၊ တံ သုက္ကပက္ခေ "ဘုတ္တာဝိနာ ကတံ ဟောဘိ"တိ ဣမိနာဝ သိဉ္စိ၊ တသ္မိံ ပက္ခေ အတ္တနော သတ္တင်္ဂါနိ န ပူရေန္တိ၊ ကဏှပက္ခေ ပဋိဘာဂေန သတ္တ ဝုတ္တာနီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဘုတ္တာဝိနာ အပ္ပဝါရိ-
ဘေန အာသနာ ဝုဋ္ဌိတေန၊ အဝုဋ္ဌိတေန ဝါ ကတံ ဟောတိ၊ ဝဋ္ဋတိ။ "ပဝါရိတေန အာသနာ အဝုဋ္ဌိတေန ဝါ"တိ ဣမံ ပန အတ္တဝိကပ္ပံ ဒီပေတုံ "သတ္တင်္ဂါနိ ဝုတ္တာနီ"တိပိ ဝတ္တံ၊ ဝဋ္ဋတိ။ သော ပုန ကာတုံ န လဘတိ ပဌမံ ကတဿ ပုန တေနောဝ ကတ္တဗ္ဗပ္ပသင်္ဂတော။ ယဉ္စ အကတံ၊ တံ ကတ္တဗ္ဗန္တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ အထ သောဝ ပဌမော ပုန ကတ္တုကာမော ဟောတိ၊ အညသ္မိံ ဘာဇနေ ပုဗ္ဗေ အကတံ ကာတုံ လဘတိ။ ဒုတိယော ပဌမဘာဇနေပိ ကာတုံ လဘတိ။ "ယေန အကတံ၊ တေန ကာတဗ္ဗ"န္တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ ဣမမေဝတ္ထံ သန္ဓာယ "ယေန ယံ ပဌမံ ကပ္ပိယံ ကတံ၊ တမေဝ သော ပုန ကာတုံ န လဘတိ၊ အညေန

ကာတဗ္ဗ”န္တိ လိခိတံ။ တတ္ထ တန္တိ တံ ပဌမံ ကတန္တိ အတ္ထော။ ပေသေတွာ ကာရေတဗ္ဗန္တိ ဧတ္ထ အနုပသမ္ပန္နော စေ ဂတော၊ တတြဋ္ဌေန ဧကေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဂ္ဂါဟေတွာ အပရေန ကာရေတဗ္ဗန္တိ တတ္ထ ဧကောဝ ဝေမေဝ ကာတုံ န လဘတိတိ။ “ယံ ကိဉ္စ ဂိလာနံ ဥဋ္ဌိဿာ’တိအာဒိဝစနတော ဝိဟာရာဒိသု ဂိလာနဿ ပါပုဏနကောဋ္ဌာသမ္ပိ ဂိလာနာတိရိတ္တံ နာမ၊ တဿ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝဒန္တိ။ အာဟာရတ္ထာယာတိ ဝိကာလေ ဝေါတိ ဧကေ။

၂၄၁။ ကာယကမ္မံ အဇ္ဈောဟရဏတော။ ဝစီကမ္မံ ဝါစာယ “အတိရိတ္တံ ကရောဃ ဘန္တေ”တိ အကာရာပနေနာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပဌမပဝါရဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဒုတိယပဝါရဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၂၄၃။ သာဓာရဏမေဝါတိ သဗ္ဗပဝါရဏာနံ သာဓာရဏံ “ယာဝတ္ထကံ ဣစ္ဆသီ”တိ ဣဒံ။

ဒုတိယပဝါရဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၂၄၇-၉။ နဋ္ဌာနံ နာဋကာနိ နဋနာဋကာနိ၊ သီတာဟရဏာဒိနိ။ မူလဉ္စ တံ ခါဒနီယဉ္စာတိ မူလခါဒနီယံ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ ဝိဋ္ဌန္တိ စုဏ္ဏံ။ ခါရက-မူလန္တိ ယူပသမူလံ။ စစ္စ၊ မူလံ နေဋ္ဌိယမူလံ။ တဗ္ဗကံ ဝစံ။ တဏှ၊ လေယျကံ စူဠကုဟု။ ဝတ္ထ၊ လေယျကံ မဟာကုဟု။ ဝဇကလိ နိကောဋ္ဌံ။ ဇန္တုရီ ဟိရတော။

ကောဋ္ဌံ ဇရဋ္ဌံ ဝုစ္စတိ။ ဝဏ္ဏိ မဟုကုလမုဒု ဝိစယတ္ထ ဝဇမုဇု ဝဒုဠဝိ။

ဝဇ္ဇယေတိမေ ကိံသုကံ၊ ဟလိဒ္ဓိ။ ကသေရကော၊ ကဋိဗလဝန္တိ တဿ နာမံ။ အဗ္ဗာဠကံ အမူလကံ ဝိစလ ကက္ကုလ။ မသာလု ကိနဋ္ဌ။ အာလုဝ ကဋ္ဌိ တမ္ပိအဋ္ဌိ အလသံ ကဋ္ဌိဿလ နမေဒတိ မေရ။ သိဂ္ဂ၊ သိရိ ကောဋ္ဌ ကာလကံ နေကဋ္ဌဝိ။ ဒီရဝလ္လိကန္တော တုမူရောရိယော ဟောတိ။ သင်္ခတော ဓောဝန-မေဝ။ အယံ “ပရိသင်္ခါရော”တိ လိခိတံ။ ဒီရကာကောလိ ကိရိကဝေဋ္ဌိ။ ဇိဝိကံ ဇိဝိဟိ။ ဥသဘက ဥဗ္ဗသုဝိယံ။

ဟိန္ဒူလံ ကိတိလိ။ ကုန္တလ တောဟော တိလိသတာ ပဒိကဋ္ဌိရော ပဋ္ဌသေဝလကဋ္ဌိ။ ကရမန္တကံ ကရမ္မ ဒဏ္ဍောကိရ ဥဒကဇောတိ ကဏ္ဍကော။ “သိဃံတကောတိပိ ဝုစ္စတိ”တိ လိခိတံ။ ဖဂ္ဂဝ ဟကိဋ္ဌိ။ နတ္ထမာလန္တိ ကရဋ္ဌိ။

သေဗ္ဗလ္လ လောဟောလိယံ။ ကာသမဗ္ဗက ကုဒုဝဝလိ အနသိကိန။ ဥဗ္ဗာဒိယ မေလေလိဒိယ။ စိနမုဂ္ဂေါ ဝေနမုတ္တိ ဟုရမုဂ္ဂ။ ရာဇမာသော မာဟဝိလိတိ။ အဂ္ဂိမန္တော မုတ္တိ။ သုနိပဏ္ဍကော တိပိလဝနိနာဋ္ဌိကာ တိလက။ ဘူမိယံ ဇာတလောဏီတိ ဧတ္ထ လောဏီနာမဿ သာဓာရဏတ္တာ “ဘူမိယ”န္တိ ဝိသေသေတွာ ဝုတ္တိ။ ဗြဟ္မိပတ္တံ ဒေမေတေယေ ပဏသာ။ “ဒိပဝါသိနော ဝဒန္တိ”တိ သိထိလံ ကတွာ ကသ္မာ ဝုတ္တန္တိ စေ? “ခါဒနိယတ္ထံ ဖရတိတိ လက္ခဏေန အသမာနတ္တာ”တိ ဝုတ္တိ။ ပဒေလိဝိနိတေကိ။ သုလသိပဏ္ဍန္တိ တသာပလိကံ။

အဂန္တိကပုပ္ဖံ ကရိဿယေတိ စေကဝါဒိဒပုပ္ဖံ ၂ စေလေပတိမလံ။ ဇိဝန္တိပုပ္ဖံ ဇီဝိတန္တိဂမလ။ ဗကုလ မုထုဝလ။ ကုယျက ပုနပုန္နာမပုန္နရာ၊ ဇာတိသုမန။ နဝမာလိကာ စေဟေမလ။

တိန္တိဏိက ကစိနိ ဝိလေယိ။ မာတုလုနံ လဝနော။ ပုဿဖလ သုပုလိ။ တိဗ္ဗရူသက တိဂိဗ္ဗေရေဟိတိ သုသတုမုတ။ တိပုသဝါတိနံဏ ဓုတတိကေဏ ပဋိယိ။ စောစ ဝရိယိယေလိ။ မောစ အတိရေလိ။ ဂေါဋ္ဌဖလံ ပူဝဖလန္တိ ဧကေ။ ကောဋ္ဌသေ ကိရ အန္တိဝ။

အသမုဿိ ဓိဗ္ဗ ဣတိ ကေစိ။ ကာသ္မရိတိ သေပဏ္ဍိ။ အတိတေမေတိ ကရိယမေတိဿ။ ဇာတိဖလံ ကတံမေတိ။ ကဋ္ဌကဖလံ တိရိရက။

တရူဏဖလံ ကိရိဉပုလု။ ပေါက္ခရဋ္ဌိ ကိဉ္ဇကုဋ္ဌိ။ သိဒ္ဓတ္ထကံ သာသပံ သေတဝဏ္ဏံ။ ရာဇိကံ ရတ္တံ ဟောတိ။

ဟိနံ ဟိနုဇေတုန္တိ သဗ္ဗာပိ ဟိနံဝိကတိယော။ ဧတ္ထ ဟိနုဇေတု နာမ ပတ္တသာခါ ပစိတွာ ကာတဗ္ဗာ။ သာခါ ပစိတွာ ကတာ သိပါဋိကာ။ အညေဟိ မိဿေတွာ ကတာတိ ကေစိ။ တကံ ကဋ္ဌဇန္တိ အဂ္ဂိကေဋ္ဌိနိ။ နိကိတိဿာကာလေသယော။ တိမေရ၊ တကပတ္တိ ပသာခါပတ္တေ ပစိတွာ ကာတဗ္ဗာ။ “တကပတ္တိ သာဝတိ ဧဝ ကာတဗ္ဗာ”တိ လိခိတံ။

ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-သန္တိမိကာရကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၂၅၃။ အပရဇ္ဇ၊ သန္တိမိ နာမ ဟောတိတိ အတ္ထော။ အဇ္ဇ ပဋိဂ္ဂဟိတန္တိ န ကေဝလံ ပဋိဂ္ဂဟိတမေဝ၊ အထ ခေါ ဥဂ္ဂဟိတကမ္ပိ၊ တေနေဝ အဋ္ဌကထာယံ “ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ ဧဝံ သန္တိမိကတံ ယံ ကိဉ္စိ ယာဝ-ကာလိကံ ဝါ ယာမကာလိကံ ဝါ အဇ္ဈောဟရိတုကာမတာယ ဂဏှန္တဿ ပဋိဂ္ဂဟဏေ တာဝ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ ဝုတ္တံ။ ယဒိ တံ ပဌမမေဝ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ “ပဋိဂ္ဂဟဏေ တာဝါ”တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တဿ ဝေဒိတဗ္ဗမေတံ “အတ္တနော ကာလေ ဂဟိတံ အဇ္ဇ ပဋိဂ္ဂဟိတ’န္တိ ဝုတ္တ”န္တိ။

တ္ထောဟ—ယထာ ပဉ္စ ဘေသဇ္ဇာနိ ဥဂ္ဂဟိတကာနိ အနဓိပ္ပေတာနိ။ သတ္တာဟာတိက္ကမေ အနာပတ္တိ အနဇ္ဈောဟရဏီယတ္တာ၊ တထာ ဣဓာပိ ဥဂ္ဂဟိတကံ နာဓိပ္ပေတန္တိ? ဧတ္ထ ဝုစ္စတိ— ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပဒေ^၁ ဥဂ္ဂဟိတကံ နာဓိပ္ပေတန္တိ ယုတ္တံ အတ္တနော ကာလာတိက္ကမနမတ္တေန တတ္ထ အာပတ္တိပ္ပ-သင်္ဂတော။ ဧတ္ထ န ယုတ္တံ အတ္တနော ကာလာတိက္ကမနမတ္တေန အာပတ္တိပ္ပ-သင်္ဂါဘာဝတော။ အဇ္ဈောဟရဏေနေဝ ဟိ ဧတ္ထ အာပတ္တိတိ အဓိပ္ပါယော၊ တဿ အနုဂဏ္ဌိပဒမတေန အဇ္ဇ ဥဂ္ဂဟေတွာ ပုနဒိဝသေ ဘုဉ္ဇန္တော ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။

တတြာယံ ဝိစာရဏာ— အတ္တနာ ဘုဉ္ဇိတုကာမော အဇ္ဇ ဥဂ္ဂဟေတွာ ပုနဒိဝသေ ဘုဉ္ဇတိ၊ ဒွေ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ သာမဏေရာဒီနိယေဝ အတ္ထာယ ဥဂ္ဂဟေတွာ ဂဟိတံ ပုနဒိဝသေ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ဘုဉ္ဇန္တော အာပတ္တိယာ န ကာရေတဗ္ဗောတိ။ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ ဧတ္ထာယမဓိပ္ပါ-ယော—သစေ ဗေလဋ္ဌသိသော ဝိယ ဒုတိယတတိယာဒိဒိဝသတ္ထာယ အဇ္ဇ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ သာမဏေရာဒီနိ ဂေါပနတ္ထာယ ဒေတိ၊ တဿ ပုနဒိဝသေ အဇ္ဈောဟရဏတ္ထံ ပဋိဂ္ဂဟဏေ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ သမ္ဘဝတိ။ သယမေဝ သစေ တံ ဂေါပေတွာ ဌပေတိ၊ ပုနဒိဝသေ ပတိတံ ကစဝရံ ဒိဿာ ဝိမတိဝသေန ဝါ ပဋိဂ္ဂဏှာတော ပဋိဂ္ဂဟဏတောဝ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ သမ္ဘဝတိ။ နော စေ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ တံ ဒုက္ကဋ္ဌံ နတ္ထိ။ “ဣဒဉ္စိ ‘ဧကံ ပါဒိ အတိကာမေတိ၊ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿာ’တိအာဒိ ဝိယာ”တိ ဝုတ္တံ။ ယော ပန ဧကပ္ပဟာရေနေဝ ဒွေပိ ပါဒေ အတိကာမေတိ၊ တဿ တံ ထုလ္လစ္စယံ နတ္ထိ၊ ဧဝံသမ္ပဒမိဒန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ ပဋိဂ္ဂဟိတဘာဝံ အဝိဇ္ဇဟန္တမေဝ

သန္နိဓိံ ဇနေတိတိ ဓမ္မသိရိတ္တေဇှေ၊ တံ “ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ခဋ္ဌဿာ”တိ ပါဠိယာ ဝိရုဇ္ဈတိ။ ကပါလေန ပီတော ပန သ္မေဟော အဗ္ဗောဟာရိ-
ကော။ ကိဉ္ဇာပိ ဥဏှေ ဩတာပေန္တဿ ပဋ္ဌရတိ၊ တထာပိ “ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပဒေ
ဝိယာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဣတရဏာ ကပါလေန ပီတာ သပ္ပိအာဒယောပိ သတ္တာဟာ-
တိက္ကမေ အာပတ္တိံ ဇနေယုန္တိ။ သယံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာတိ ဣဓာပိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တဝိဓိ-
ယေဝ။ ဒုဒ္ဓေါတပတ္တကထာပိ ဇေတန သမေတိ ဝိယ။ အာဟာရတ္ထာယာတိ
ကာလေပိ လဗ္ဘတိ။ ပကတိအာမိသေတိ ကပ္ပိယာမိသေ။ သာမိသေန မုခေန
အဇ္ဈောဟရတော ဒွေတိ “ဟိယျောပဋိဂ္ဂဟိတယာမကာလိကံ အဇ္ဇ ပုရောတ္တံ
သာမိသေန မုခေန အဇ္ဈောဟရတော ဒွေ ပါစိတ္တိယာနီ”တိ လိခိတံ။ အဇ္ဇ
ပဋိဂ္ဂဟိတံ ယာဝကာလိကမ္ပိ ဟိ ယာမာတိက္ကန္တပါနကေန သံသဉ္စ သန္နိဓိံ
ကရောတိ။ အကပ္ပိယမံသေသု မနုဿမံသေ ထုလ္လစ္စယံ၊ သေသမံသေ
ဒုက္ခဋ္ဌဉ္စ ဝမုတိ။

၂၅၅။ သတ္တာဟကာလိကံ ယာဝဇီဝိကံ အာဟာရတ္ထာယာတိ ကာလေပိ
ဒုက္ခဋ္ဌမေဝ သန္နိဓိံ အနာပဇ္ဇနတောတိ ကေစိ။ တဒဟု ပဋိဂ္ဂဟိတံ တဒဟု
ပုရောတ္တံ ဝဇီဝိတိ စေ? န, ပါဠိယမ္ပိ အဋ္ဌကထာယမ္ပိ ဝိသေသဿ နတ္ထိတာယ။
ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပဒေ ပုရောတ္တံ ယထာသုခံ ပရိဘုဉ္ဇနံ ဝုတ္တန္တိ စေ?
အာဟာရေ သပ္ပိအာဒိ သင်္ဂဟံ ယာတိ၊ တေန တဂ္ဂတိကဝသေန ဝုတ္တံ၊ န
ဘေသဇ္ဇဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဥပတိဿော။

သန္နိဓိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ပဏိတဘောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၂၅၆။ အကပ္ပိယသပ္ပိနာတိ ယေသံ မံသံ န ကပ္ပတိ၊ တေသံ သပ္ပိနာ။
“ဝသာတေလဂ္ဂိ ဌပေတွာ အကပ္ပိယသပ္ပိ နာမ နတ္ထိ”တိ လိခိတံ။ ဝိသင်္ကေတန္တိ
ဧတ္ထ “သုပေါဒနဝိညတ္တိပိ န ဟောတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ကာယိကာနီတိ ကာယေန
အာပဇ္ဇိတဗ္ဗာနိ။

၂၆၁။ မဟာနာမသိက္ခာပဒေန ကာရေတဗ္ဗောတိ သံသဝသေန ပဝါရိတေ
ဘေသဇ္ဇတ္ထာယ သပ္ပိအာဒိပဉ္စကံ ဝိညာပေတိ စေ၊ တတ္ထ “န ဘေသဇ္ဇေန

ကရဏိယေန ဘေသဇ္ဇ”န္တိ ဧတ္ထ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတိ၊ တဿ “တေန ပါစိတ္တိယ”န္တိ
ဝုတ္တံ။ ပါဠိမုတ္တကေသု “ဘိက္ခုနီနမ္ပိ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ လိမိတံ။

ပဏိတဘောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဒန္တပေါနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၂၆၄-၅။ ဗုဒ္ဓါရန္တိ ကဏ္ဍနာဋိ။ ဥစ္စာရဏမတ္တန္တိ ဥက္ခိပိတဗ္ဗမတ္တကံ။
ကသဋ္ဌံ ဆန္ဒေတွာတိ သမုဒါစာရဝသေန၊ အဆဋ္ဌိတေပိ “ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တံ။
ဟတ္ထပါသတိက္ကမန္တိ ဒါယကဿ။ ဘိက္ခုဿ ဒေတိတိ အညဿ ဘိက္ခုဿ။
ကန္တိကန္တိ ယံ ကိဉ္စိ ဗြဝံ။ ပတ္တော ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗောတိ ဘူမိယံ ဌပိတေ အဘိ-
ဟာရာဘာဝတော။ “ယထာ ပဌမတရံ ပတိတထေဝေ ဒေါသော နတ္ထံ၊ တထာ
အာကိရိတွာ အပနေန္တာနံ ပတိတထေဝေပိ အဘိဟဋ္ဌတွာ နေဝတ္ထိ ဒေါသော”-
တိ လိမိတံ။ စရုဏေနာတိ ခုဒ္ဒကပိဏ္ဍေန။ ဇာဂရန္တဿပိတိ “အပိ-သဗ္ဗေန
သုတ္တဿပိ”တိ လိမိတံ။ ကေစိတိ အဘယဂိရိဝါသိနော။ တေဟိ ကာယသံသဂ္ဂေ
ကာယပဋိဗဗ္ဗေနာပိ တပဋိဗဗ္ဗေနာပိ ထုလ္လစ္စယာပတ္တိ ဒဿိတာ ဧဝိတိ အတ္ထော။
ကာယပဋိဗဗ္ဗပဋိဗဗ္ဗေနာတိ ဝစနမတ္တမေဝေတံ။ “သတ္တဏေနာတိ ပဋိဂ္ဂဟိတ-
ဏေနာ”တိ လိမိတံ၊ တံ ဒုလ္လိမိတံ သတိပိ မလေ ပုန ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗကိစ္စာ-
ဘာဝတော။ ကေသဉ္စိ အတ္ထာယာတိ အနုပသမ္ပန္နာနံ အတ္ထာယ။ “သာမဏေ-
ရဿ ဟတ္ထံ ဖုဋ္ဌမတ္တမေဝ တံ ပရိစ္စတ္တ”န္တိ လိမိတံ။

ပဋိဂ္ဂဟဏပဂဘာရံ နာမ မဇ္ဈိမပုရိသေန ဥက္ခိပိတဗ္ဗကံ။ ဗုလပဋိဂ္ဂဟဏမေဝ
ဝဇ္ဇတိတိ ဧတ္ထ “မဇ္ဈိကဝါရဏတ္ထ”န္တိ ဝုတ္တတွာ ‘အဘုဉ္ဇနတ္ထာယာပိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ
ဂဟိတေ ဝဇ္ဇတိ’တိ ယေဝဒန္တိ၊ တေ ဝတ္တဗ္ဗာ “သီသမက္ခနတေလံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ
‘ဣဒံ သီသမက္ခန’န္တိ အနာဘောဂေနေဝ သတ္တာဟံ အတိက္ကာမေန္တဿ ကိ°
နိဿဂ္ဂိယံ ဘဝေယျာ”တိ အာဒိ၊ သုတ္တာဓိပ္ပါယော ပန ဧဝံ ဂဟေတဗ္ဗော
“မဇ္ဈိကဝါရဏတ္ထံ ဗီဇန္တဿ တသ္မိ လဂ္ဂရဇာဒိမ္ပိ ပတ္တေ ပတိတေ သုခံ
ပရိဘုဉ္ဇိတုံ သက္ကာ”တိ သညာယ ပုဗ္ဗေ ပဋိဂ္ဂဟိတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ပရိဝတ္တန-
ကထာယံ “အမှာကံ တဏှာလေသု ခိဏေသု ဧတေဟိ အမှာကံ ဟတ္ထဂတေဟိ
သာမဏေရသန္တကေဟိပိ သက္ကာ ပတိဋ္ဌပေတု”န္တိ ဘိက္ခုနံ စိတ္တုပ္ပါဒေါ စေ
သမ္ဘဝတိ၊ ‘ပရိဝတ္တနံ သာတ္တက’န္တိ ဥပတိဿတ္ထေရော”တိ ဝုတ္တံ။ ယဒိ ဧဝံ
သုဒ္ဓစိတ္တာနံ နိရတ္တကန္တိ အာပန္နမေဝ၊ တထာ “ပဏှိတော ဒေသ သာမဏေ-
ရော ပတ္တပရိဝတ္တနံ ကတွာ ဒဿတိ၊ မယမေဝ စ ဣဿ ဝိဿာသေန ဝါ

ယာစိတွာ ဝါ ဘုဉ္ဇိဿာမာ”တိ စိတ္တေ သတိ ဘုဉ္ဇိတုံ န ဝဇ္ဇတိ ကတေပိ ပရိဝတ္တနေတိ စ အာပန္နံ၊ ကိ” ဗဟုနာ။ နိရပေက္ခေဟေဝ ဂဏှိဟဗ္ဗံ၊ န သာပေက္ခေဟိတိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တန္တိ အာစရိယော။ အယမေဝတ္ထော “သစေ ပန သက္ကောတိ ဝိတက္ကံ သောစေတုံ၊ တတော လဉ္စ ခါဒိတုမ္ပိ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝစနေန သိဒ္ဓေါဝ။ အာစာရဏေ ပတ္တော ဌပိတော ဟောတိ ယထာပဋိဂ္ဂဟိ-
တဘာဝေ နိရာလယော။ သမုဒ္ဓေါဒကေန အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကေန။ မေဏှကဿ ဒီရံ ဒီရတ္တာဝ ဝဇ္ဇတိ။ “အတ္တနော ပန ဒီရံ မုခေနေဝ ပိဝန္တဿ အနာပတ္တိတိ ဒဿေတုံ ဝုတ္တ”န္တိ ဝုတ္တံ။ “သရီရနိဿိတမဟာဘူတာနိ ဟိ ဣဓာမိပ္ပေတာနိ”တိ လိဒိတံ၊ တဒုဘယမ္ပိ “ကပ္ပိယမံသဒီရံ ဝါ”တိ အာဒိနာ နယေန ဝိရုဇ္ဈတိ။

အပိစ “အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတဘာဝေန အညဘိက္ခုသန္တကေ အတ္တနော ပိဏှပါတံ ပက္ခိပတိ၊ ‘တံ ထောက’န္တိ ဝါ အညေန ဝါ ကာရဏေန ဝဒတိ၊ တံ သဗ္ဗေသံ န ကပ္ပတိ။ ကဿာ? ဝိနယဒုက္ကုဋ္ဌတ္တာ။ အတ္တနာပဋိဂ္ဂဟေတွာ ပက္ခိပိတဗ္ဗံ ဝိနယဝိမိ” အကတွာ ဒုက္ကုဋ္ဌန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ဧဝံ တာဒိသံ ကိမတ္ထံ န ဘုဉ္ဇတိတိ? အဋ္ဌကထာယံ ‘ဥဂ္ဂဟိတကော ဟောတိ’တိ ဝုတ္တတ္တာ။ ဧဝံပိ တတ္ထ ဝုတ္တံ ဘူမိယံ ဝါ ဘာဝေန ဝါ ဗလံ ဝါ ယံ ကိဉ္စိ အာမိသံ ဝါ ယာဝဇီဝိကမ္ပိ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတကံ အဇာနန္တော အာမသတိ၊ န ဝဇ္ဇတိ၊ ဥဂ္ဂဟိတကံ ဟောတိ”တိ အနုဂဏှိပဒေ ဝုတ္တံ၊ တဿာ ဣမဿ မတေန ဘိက္ခု ဘိက္ခုဿ သစေ ပတ္တေ အပ္ပဋိဂ္ဂဟိတေ ပိဏှံ ဌပေတိ၊ တံ အကပ္ပိယံ ဥဂ္ဂဟိတကန္တိ သိဒ္ဓိံ။ အယမေဝတ္ထော “သစေ အတ္တနော ဝါ ဘိက္ခုနံ ဝါ ယာဝပစနကဘာဝေန။ ပ။ နိရာမိသံ ကတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗ”န္တိ ဝစနေန သံသန္တိတွာ ကထေတဗ္ဗော။ “ကပ္ပိယမံသဒီရံ ဝါ”တိ ပသင်္ဂဝသေန ဝုတ္တံ။ ဒမိ စေ ပဋိလဉ္စိ၊ တဉ္စ အဓိပ္ပေတန္တိ ကေစိ။

ဒန္တပေါနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သမတ္တော ဝဏ္ဏနာက္ကမေန ဘောဇနဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

၅-အစေလကဝဂ္ဂ

၁-အစေလကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၂၆၉။ ဝိဿာသာဒါနံ အန္တရာ ပူဝလာဘေန အညတရာ ပရိဗ္ဗာဇိကာ ပဝိသိတွာ ဌိတာ။ ဒါပေတိတိ အနုပသမ္ပန္နေန။

အစေလကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဥယျောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၂၇၆။ ဝိဇဟန္တဿာတိ အနာဒရတ္ထေ သာမိဝစနံ။ ဥယျောဇကဿ ဝိဇဟန္တဿ သတော အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိပိ အတ္ထော။ ဣမ အနုပသမ္ပန္နော နာမ သာမဏေရောဝါမိပ္ပေတော။

ဥယျောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-သဘောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၂၈၀။ သဘောဇနောတိ ဧတ္ထ ပဌမဝိကပ္ပေါ “ဣတ္ထိ စ ပုရိသော စာ”တိ ဣမိနာ တတိယပဒေန ယုဇ္ဇတိ၊ ဒုတိယဝိကပ္ပေါ ပဌမေဟိ ဦဟိ။ ကုလေတိ သရေ။ အနုပဝိသိတွာ နိသိဒနစိတ္တေန သစိတ္တကံ။

သဘောဇနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ရဟောပဋိစ္ဆန္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၂၈၄။ ဣမ ပဉ္စမံ ဥပနန္တဿ စတုတ္ထံ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဘိက္ခုနိဝဂ္ဂဿ ဒသမဋ္ဌကထာယံ ဥပရိ ဥပနန္တဿ “တတိယသိက္ခာပဒေနာ”တိ န ပါဌော၊ “စတုတ္ထေနာ”တိ ပါဌောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

ရဟောပဋိစ္ဆန္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၂၈၉။ ရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာပဒံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၆-စာရိတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၂၉၄။ သဘတ္တောတိ နိမန္တနဘတ္တောတိ ပေါရာဏာ။

ပုရောဘတ္တဉ္စ ပိဏ္ဍာယ၊ စရိတွာ ယဒိ ဘုဉ္စတိ။

သိယာ ပရမ္ပရာပတ္တိ၊ ပစ္ဆာဘတ္တံ န သာ သိယာ။

ပစ္ဆာဘတ္တဉ္စ ဂမိကော၊ ပုဗ္ဗဂေဟံ ယဒိ ဂစ္ဆေ။
 ဧကေ အာပတ္တိယေဝါတိ၊ အနာပတ္တိတိ ဧကန္တေ။
 ကုလန္တရသောက္ကမနေ၊ အာပတ္တိမတယော ဟိ တေ။
 သမာနဘတ္တပစ္စာသ၊ ဣတိ အာဟု ဣဓာပရေ။
 မတာ ဂဏိကဘတ္တေန၊ သမေန္တိ နံ နိမန္တနေ။
 ဝိဿန္တေနံ သမာနန္တိ၊ ဧကေ သမ္ပုဓတာပရေ။
 သန္တိဋ္ဌာနတ္ထိကေဟေဝ၊ ဝိစာရေတဗ္ဗဘေဒတော။
 ဝိညှ စာရိတ္တမိစ္ဆေဝ၊ သိက္ခာပဒမိဒံ ဝိဇူတိ။
 စာရိတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌတာ။

၇-မဟာနာမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၃၁၀။ ကာလန္တိ သော။ ယသ္မာ သံဃပဝါရဏာယမေဝါယံ ဝိမိ၊
 တသ္မာ “ဉ္စတကာနံ ပဝါရိတာန”န္တိ ဝုတ္တံ။ “ဣမိနာ ဟိ တယာ ပဝါရိတမှ၊
 အမှာကဉ္စ ဣမိနာ စ ဣမိနာ စ အတ္ထော”တိ ယထာဘူတံ အာစိက္ခိတော ဝိညာ-
 ပေတုံ ဂိလာနောဝ လဘတိ။ ယံ ပန ဝုတ္တံ ပဏီတဘောဇနသိက္ခာပဒေ
 “မဟာနာမသိက္ခာပဒေန ကာရေတဗ္ဗော”တိ၊ တံ သံဃဝသေန ပဝါရိတံ၊
 ဘေသဇ္ဇတ္ထာယ သပ္ပိအာဒိဘေသဇ္ဇပဉ္စကံ ဝိညာပေတိ စေ၊ “န ဘေသဇ္ဇေန
 ကရဏီယေန ဘေသဇ္ဇံ ဝိညာပေတိ”တိ ဝစနေန ပါစိတ္တိယန္တိ အတ္ထော”တိ
 လိဒိတံ။

မဟာနာမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌတာ။

၈-ဥယျုတ္တသေနာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၃၁၁-၅။ ဓံ ဒိဋ္ဌေနာတိ မယာ ဒိဋ္ဌေန၊ မမ ဒဿနေန ဝါ။ ဧကမ္ပိ သရဟတ္ထံ
 ပုရိသန္တိ အင်္ဂပရိယာပန္နံ။

ဥယျုတ္တသေနာသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌတာ။

၉-သေနာဝါသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၃၁၉။ နဝမေ သေနာပရိက္ခေပေန ဝါ ပရိက္ခေပါရဟဋ္ဌာနေန ဝါ သမ္မ-
ရဏဋ္ဌာနပရိယန္တေန ဝါ ပရိစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗာ။

သေနာဝါသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဥယျောဓိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၃၂၄။ ဒသမေ ဧကမေကံ ဒဿနာယ ဂစ္ဆတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ။ ယတ္ထ
ဋ္ဌိတော ပဿတိ၊ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿာတိအာဒိ^၁။ အဋ္ဌမေ ပန ဧကမေကံ
ဒဿနာယ ဂစ္ဆတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ။ ယတ္ထ ဋ္ဌိတော ပဿတိ၊ အာပတ္တိ
ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ ပါဋိ။ ကဿွာ? အင်္ဂပ္ပမာဏာဘေဒေပိ အနိကဝိသေသတော။
ဒသမေ ပန အဋ္ဌမင်္ဂဿ ဒဿနေန ဒုက္ကဋ္ဌံ သိယာတိ။

ဥယျောဓိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သမတ္တော ဝဏ္ဏနာက္ကမေန အစေလကဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

၆-သုရာပါနဝဂ္ဂ

၁-သုရာပါနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

အာယသ္မတော ယံ မုနိ သာဂတဿ၊
မဟိဒ္ဓိကက္ကဿ နိဒဿနေန။
ပါနဿ ဒေါသော တဿ ဒဿနတ္ထံ၊
ပုဗ္ဗေဝ သော ဘဒ္ဒဝတိ^၁ ပယာတော။
တဿွာ ပဿံ နာဂမပေါထယိတွာ၊
ဝိနိဿဉံ သာဂတံ ဣဒ္ဓိယာ စ။
နတော သုရာပါနနိသေနေတ္ထံ၊
ကောသမ္ဘိမေဝဇ္ဈဂမာတိ ဧဥယျံ။

၃၂၆-ဂ။ ပသုပါလကာတိ အပေါလကာ။ ယေန မဇ္ဇတိ၊ တဿ ဗီဇတော ပဋ္ဌာယ။ ကေစိ “သစိတ္တကပက္ခေ စိတ္တံ အကုသလမေဝါတိ” ဝုတ္တတ္တာ ဝတ္ထု ဇာနိတွာ ပိဝတော အကုသလ”န္တိ ဝဒန္တိ။ ဧဝံ သတိ “အကုသလေနေဝ ပါတဗ္ဗတာယာတိ န ဝတ္တဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တေ “သစိတ္တကပက္ခမေဝ သန္ဓာယာ”တိ ဝဒန္တိ။ ဧဝံ သတိ “ကုသလာကုသလာဗျာကတစိတ္တန္တိ ဝတ္တဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တေ တမ္ပိ “တဗ္ဗဟု-လနယေန ဝုတ္တ”န္တိ ဝဒန္တိ။ ကင်္ခါဝိတရဏီယမ္ပိ အဝိသေသေတွာ “အကု-သလစိတ္တ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ တဿ “တံ အကုသလေနေဝ ပိဝတိ”တိ ဝဒန္တိတိ။

သုရာပါနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အင်္ဂုလိပတောဒကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၃၃၀။ အင်္ဂုလိပတောဒကသိက္ခာပဒံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၃-ဟသဓမ္မသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၃၃၆။ တတိယေ ကထံ တိဝေဒနံ? ဟသာဓိပ္ပါယေနေဝ “ပရဿ ဒုက္ခံ ဥပ္ပါဒေဿာမိ”တိ ဥဒကံ ခိပန္တဿ ဒုက္ခဝေဒနံ။ သေသံ ဥတ္တာနံ။

ဣဒံ သညာဝိမောက္ခဉ္စေ၊ တိကပါစိတ္တိယံ ကထံ။
ကိဋ္ဌိတံ အကိဋ္ဌာတိ၊ မိစ္ဆာဂါဟေန တံ သိယာ။

တ္တောဝတာ ကထံ ကိဋ္ဌာ၊ ဣတိ ကိဋ္ဌာယံ ဧဝါယံ။
အကိဋ္ဌာသညီ ဟောတေတ္ထ၊ ဝိနယတ္ထံ သမာဒယေ။

ဧကန္တာကုသလော ယသ္မာ၊ ကိဋ္ဌာယာဘိရတမနော။
တဿ အကုသလံ စိတ္တံ၊ ဧကမေဝေတ္ထ လဗ္ဘတိတိ။

ဟသဓမ္မသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-အနာဒရိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၃၄၄။ “လောကဝဇ္ဇံ အတိက္ကမိတွာ ‘ဣဒံ အမှာကံ အာစရိယုဂ္ဂဟော’တိ ဝဒန္တဿ န ဝဇ္ဇတိ”တိ လိခိတံ။ ယံ သံကိလိဋ္ဌေနေဝ စိတ္တေန အာပဇ္ဇတိ၊ ယံ ဝါ

အရိယပုဂ္ဂလော အပညတ္တေ သိက္ခာပဒေ အဇ္ဈာစရတိ၊ ဣဒံ လောကဝဇ္ဇန္တိ သဗ္ဗတ္ထိကဝါဒီအာဒိနိ အာစရိယကုလာနိ။ တတ္ထ ဒုတိယတတိယဝိကပ္ပေါ ဣဓ န အဓိပ္ပေတော သေခိယာနံ လောကဝဇ္ဇတ္တာ။

ဂါရယော အာစရိယုဂ္ဂဟောတိ ဧတ္ထ “ယသ္မာ ဥစ္ဆုရသော သတ္တာဟ-
ကာလိကော၊ တဿ ကသဇ္ဇော ယာဝဇီဝိကော၊ ဌိန္ဒိယေဝ သမဝါယော
ဥစ္ဆုယဋ္ဌိ၊ တသ္မာ ဝိကာလေ ဥစ္ဆုယဋ္ဌိံ ခါဒိတုံ ဝဇ္ဇတိ ဂုဠဟရီဇုကံ ဝိယာ’တိ
ဝေမာဒိကော သမ္ပတိ နိဗ္ဗတ္တော ဂါရယာစရိယဝါဒေါ န ဂဟေတဗ္ဗော”တိ စ၊
ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇေ ပန ဝဇ္ဇတိတိ “န ပတ္တဟတ္ထေန ကဝါဇ္ဇော ပဏာမေတဗ္ဗော’တိ
ဣမဿ ‘ယေန ဟတ္ထေန ပတ္တော ဂဟိတော၊ တေန ဟတ္ထေန န ပဏာမေ-
တဗ္ဗော၊ ဣတရေန ပဏာမေတဗ္ဗော’တိ အတ္ထံ ဂဟေတွာ တထာ အာစရန္တော
န အာပတ္တိယာ ကာရေတဗ္ဗော။ ‘တထာ ဗုဒ္ဓဗောဓိစေတိယာနံ ပုပ္ဖံ ဂဏှိတုံ
ဝဇ္ဇတိတိ တထာ အာစရန္တော”တိ စ။ တထာ အာစရတိ အဘယဂိရိဝါသိကော။
မဟာဝိဟာရဝါသိနော စေ ဧဝံ ဝဒန္တိ၊ “မာ ဧဝံ ဝဒါ”တိ အပသာဒေတဗ္ဗော။
တေန ဝုတ္တံ “သုတ္တံ သုတ္တာနုလောမဉ္စ ဥဂ္ဂဟိတကာနံယေဝါ”တိအာဒိ။
“ဣဒံ သဗ္ဗံ ဥပတိဿတ္ထေရော အာဟာ”တိ စ ဝုတ္တံ။ “သုတ္တာနုလောမံ
အဋ္ဌကထာ”တိ လိခိတံ။

အနာဒရိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဘိသုသနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၃၄၅။ ဘိသုသနသိက္ခာပဒံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၆-ဇောတိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၃၅၄။ “ဝိသိဗ္ဗနာပေက္ခော”တိ ဝစနတော ယဿ အပေက္ခာ နတ္ထိ၊
တဿ အနာပတ္တိ။

ဇောတိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-နဟာနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၃၆၄။ နဟာနသိက္ခာပဒံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

ဂ-ဗုဒ္ဓဏ္ဍကရဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၃၆၈။ အလဘိတိ လဘော။ ယထာ “ပစတိတိ ပစော၊ ပထတိတိ ပထော”တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ “လဘတိတိ လဘော”တိ ကသ္မာ န ဝုတ္တံ? ပရိနိဋ္ဌိတ-
လာဘဿေဝ ဣဓာမိပ္ပေတတ္တာ။ မဂ္ဂေတိ သိဋ္ဌိနိမဂ္ဂေ။ ကပ္ပကတေန သဒ္ဓိံ
အကပ္ပကတံ သိဗ္ဗေတိ။ ယာဝတာ အဓိဋ္ဌာနံ န ဝိဇဟတိ၊ တာဝတာ ပုဗ္ဗံ
ကပ္ပမေဝ။ ကပ္ပံ န ဝိဇဟတိ စေ၊ ပုန ကပ္ပံ ဒါတဗ္ဗန္တိ အာစရိယဿ တက္ကော။

ဗုဒ္ဓဏ္ဍကရဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဇ-ဝိကပ္ပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၃၇၄။ ပရိဘောဂေါ ဧတ္ထ ကာယကမ္မံ။ အပစ္စုဒ္ဓါရဏံ ဝစီကမ္မံ။

ဝိကပ္ပနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ခ-စိဝရာပနိဓာနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၃၇၉။ ဒသမေ ယသ္မာ နိသီဒနသန္တတံ စိဝရနိသီဒနဗ္ဗိတိ ဥဘယမ္ပိ သဒသ-
မေဝ၊ တသ္မာ တံ ဥဘယမ္ပိ ဧကတော ကတွာ “နိသီဒနံ နာမ သဒသံ ဝုစ္စတိ”တိ
အာဟ။ တတ္ထာပိ စိဝရဂ္ဂဟဏေန စိဝရနိသီဒနံ ဂဟိတမေဝါတိ အတ္ထတော
သန္တတနိသီဒနမေဝ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယဒိ ဧဝံ “နိသီဒနသန္တတံ နာမ သဒသံ
ဝုစ္စတိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ? န၊ ဣတရဿ အနိသီဒနအဒသဘာဝပ္ပသင်္ဂတော။ ဧတ္ထ
နိသီဒနသန္တတဿ ပါစိတ္တိယဝတ္ထုတ္တာ ဣတရမ္ပိ ပါစိတ္တိယဝတ္ထုမေဝါဓိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ တဇ္ဇာတိကတ္တာ။ သဿာမိကေ သူစိဃရေ သူစိဂဏနာယ အာပတ္တိ-
ယောတိ ပေါရာဏာ။

စိဝရာပနိဓာနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သမတ္တော ဝဏ္ဏနာက္ကမေန သုရာပါနဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

၇-သပ္ပါဏကဝဂ္ဂ

၁-သဗ္ဗိစ္စပါဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၃၈၂။ သဗ္ဗိစ္စပါဏသိက္ခာပဒံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၂-သပ္ပါဏကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၃၈၃။ “ပါဏော အတ္ထိ”တိ ဇာနန္တောပိ “မရိယန္တိ”တိ အဝိစာရေတွာ ပိဝတိစေ၊ အနာပတ္တိ။

ဇလေ ပက္ခိပနံ ပုပ္ဖံ၊ ဇလပ္ပဝေသနံ ဣဒံ။

ဝေံ ဥဘိန္တံ နာနတ္တံ၊ ဥေယျံ ဣဏဝတာ သဒါတိ။

သပ္ပါဏကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဥက္ခောဋနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၃၉၂။ တတိယေ ဒွါဒသ ဥက္ခောဋာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတ္ထ အကတံ ကမ္မံ၊ ဒုက္ကဋံ ကမ္မံ၊ ပုန ကာတဗ္ဗံ ကမ္မန္တိ အနဝါဒါမိကရဏေ လဗ္ဘန္တိ။ အနိဟဋံ၊ ဒုန္နိဟဋံ၊ န ပုန ဟရိတဗ္ဗန္တိ ဝိဝါဒါမိကရဏေ လဗ္ဘန္တိ။ အဝိနိစ္ဆိတံ၊ ဒုဝိနိစ္ဆိတံ၊ ပုန ဝိနိစ္ဆိတဗ္ဗန္တိ အာပတ္တာမိကရဏေ လဗ္ဘန္တိ။ အဝုပသန္တံ၊ ဒုဝုပသန္တံ၊ ပုန ဝုပသမေတဗ္ဗန္တိ ကိစ္စာမိကရဏေ လဗ္ဘန္တိတိ အဋ္ဌကထာနယော၊ ပါဠိယံ ပနေတ္ထ မုခမတ္တမေဝ ဒဿိတံ။

ဥက္ခောဋနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဒုဋ္ဌါလ္လသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၃၉၉။ “ပါရာဇိကာနီတိ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန ဒဿိတာနီ”တိ ကထံ ဝိညာယတိတိစေ? ပရိဝါရပါဠိတော။ ဝုတ္တပ္ပိ တတ္ထ “အာပတ္တာမိကရဏပစ္စယာ ကတိ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ အာပတ္တာမိကရဏပစ္စယာ စတဿော အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ။ ဘိက္ခုနီ ဇာနံ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္ဆာဒေတိ၊ အာပတ္တိပါရာဇိကဿ။ ဝေမတိကာ ပဋိစ္ဆာဒေတိ၊ အာပတ္တိ ထုလ္လစ္စယဿ။ ဘိက္ခုသံဃာဒိဿေသံ ပဋိစ္ဆာဒေတိ၊ အာပတ္တိ ပါမိတ္တိယဿ။ အာစာရပိပတ္တိ”

ပဋိစ္စာဒေတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ခဋ္ဌဿာ”တိ။ ပါရာဇိကံ ပဋိစ္စာဒေန္တော ဘိက္ခု၊ အနာပတ္တိ၊ နော အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ အဝုတ္တတ္တာတိ စေ? န၊ သံကိလိဋ္ဌေန စိတ္တေန ပဋိစ္စာဒနေ ဝိနာ အာပတ္တိယာ အသမ္ဘဝတော။ ဒုက္ခဋ္ဌဝါရေ ဝတ္တဗ္ဗာပိ ပါရာဇိကာပတ္တိယော ပဌမံ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန သံဃာဒိသေသေဟိ သဟ ဝုတ္တတ္တာ န သက္ကာ ပုန ဝတ္တန္တိ န ဝုတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ယာဝ ကောဋိ န ဆိန္ဒူတိ စေတ္တ ယော အန္တမသော ပဋိစ္စာဒ-
နတ္ထံ အညဿ အာရောစေတု ဝါ၊ မာ ဝါ၊ ပဋိစ္စာဒနစိတ္တေန ဝေ အာပတ္တိ
အာပန္နော။ တဿ ပုန အညဿ ပဋိစ္စာဒနတ္ထံ အနာရောစနေနေ န ကောဋိ
ဆိန္ဒာ ဟောတိ၊ ကိံ ပုန ပဋိနိဝတ္တိတွာ ဝစနေန ပယောဇနန္တိ န အန္တိမဿ
အနာရောစနေန ဆိန္ဒာ ဟောတိ၊ အပ္ပဋိစ္စာဒနေန ဧဝ ဆိန္ဒာ ဟောတိ၊
တတော အပ္ပဋိစ္စာဒနတ္ထံ အပုဗ္ဗဿ၊ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ တတော ပဋ္ဌာယ ကောဋိ
ဆိန္ဒာ ဟောတိ၊ တဒဘာဝေါ ပဋိနိဝတ္တိတွာ အပ္ပဋိစ္စာဒနတ္ထံ အာရောစေတဗ္ဗံ၊
ဧဝမ္ပိ ကောဋိ ဆိန္ဒာ ဟောတိတိ၊ ဧဝံ နော ပဋိဘာတိတိ အာစရိယော။
တတိယေန ဒုတိယဿာတိ ဧတ္ထ “ဒုတိယော နာမ ပဌမော”တိ ဝေန္တာနံ “ဝတ္ထု
ပုဂ္ဂလော န ဝတ္တဗ္ဗော”တိ ဝါရိတတ္တာ န သုန္တရံ။ အညဿ စတုတ္ထဿ
အာရောစနေပိ န သုန္တရံ။ ကဿာ? ပုဗ္ဗေဝ သုတွာ အညဿ အနာရော-
စိတတ္တာ။ “သုတေန အညဿ အာရောစေတဗ္ဗံ သိယာ”တိ ဝေန္တိ။

ဒုဋ္ဌုလ္လသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ဦးစိသတိဝသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၀၄။ ပုနပျုနံ ဥပ္ပဇ္ဇနတော ဗဟုဓာ။ ဟာယနဝဇနန္တိ မာတုကုစ္ဆိသ္မိ
စေ ဒွါဒသန္တံ မာသာနံ ဦးစိတဿ ဟာယနံ ကတံ။ ပသူတဿ ဝဇနံ ကာတဗ္ဗံ။
မာတုကုစ္ဆိသ္မိ စေ ဝဇနံ ကတံ။ ပသူတဿ ဟာယနံ ကာတဗ္ဗံ။ နိက္ခမနိယ-
ပုဏ္ဏမာသီ နာမ သာဝဏမာသဿ ပုဏ္ဏမာသီ။ “ပါဠိပဒဒိဝသေတိ ဒုတိယေ
ဥပဂစ္ဆတိ ဒိဝသေ”တိ လိဒိတံ။ သော ဟိ ပသူတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ
ပရိပုဏ္ဏဝိသတိဝသော ဟောတိ။ အဝသေသာနံ ဦးန္တံ ဝဿာနံ အဓိက-
ဒိဝသာနိ ဟောန္တေဝ၊ တဿာ နိက္ကမံ ဟုတွာ ဥပသမ္မာဒေန္တိ။ တံ သန္တာယာတိ
ဂဟ္တဝဿဉ္စ ပဝါရေတွာ လဒ္ဒဝဿဉ္စ အဂဏေတွာ ဇာတဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ

ဂဏေတွာ ဧကေနိသတိဝဿံ။ ဧကေနိသတိဝဿောတိ “ဂစ္ဆဝဿံ ဝေပဟာယာ”တိ လိဒိတံ၊ တံ ဒုလ္လိဒိတံ။

၄၀၆။ အညံ ဥပသမ္မာဒေတိတိ ဥပဇ္ဈာယော ဝါ အာစရိယော ဝါ ဟုတွာ ဥပသမ္မာဒေတိ။ “ဩပပါတိကဿ သောဠသဝဿုဒ္ဓေသိကဘာဝတော ပုန စတ္တာရော ဝဿေ အတိက္ကမိတွာ ဥပသမ္ပဒါ ကာတဗ္ဗာ”တိ အာစရိယာ ဝဒန္တိတိ ကေစိ။

ဦးနိသတိဝဿသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ထေယျသတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၀၉။ ထေယျသတ္တော စေ သုဒ္ဓမာတုဂါမော ခွေ အာပတ္တိယော။ အထ ဘိက္ခုနိယော၊ သမယော ရက္ခတိ။ ထေယျသတ္တဘာဝဿ ဌာနံ ကတွာ ရက္ခဏီယတ္တာ သဟဓမ္မိကာနံ ရက္ခတိယေဝါတိ ဧကေ။ ထေယျဘာဝေ န သဟဓမ္မိကတာ၊ ဟသ္မာ န ရက္ခတိ ဧဝါတိ ဧကေ။ အပါရာဇိက-ထေယျဘာဝေ သတိ သဟဓမ္မိကဘာဝေါတိ စေ? ဣတရသ္မိံ ဣတရန္တိ သမယော အနိဿဇော အာပဇ္ဇတိ။ ဘိက္ခု ထေယျသတ္တော စေ၊ ယထာ-ဝတ္ထုကမေဝ။ ထေယျသတ္တေ ထေယျသတ္တသညီ သဒ္ဓိံ သံဝိဓာယာတိ စ။ “သဒ္ဓိ”န္တိ ပဒံ ကေသုစိ နတ္ထိ၊ တံ အနနရူပံ၊ တထာ ဒုတိယေပိ။

ထေယျသတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သံဝိဓာနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၁၂။ “တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရာ ဣတ္ထိ”တိ စ ပါဌော အတ္ထိ၊ ကေသုစိ နတ္ထိ။ နတ္ထိဘာဝေါ သုန္ဒရော “တေန ခေါ သမယေန”တိ အဓိကာရတ္တာတိ ကေစိ။ ဣဓ ဧကတောဥပသမ္ပန္နာ၊ သိက္ခမာနာ၊ သာမဏေရိတိ ဣမာပိ တိဿော သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဣမာသံ ပန သမယော ရက္ခတိ၊ အယမိမာသံ၊ မာတုဂါမဿ စ ဝိသေသော။

၄၁၄။ အပိစေတ္ထ “ဝိည ပဋိဗလာ”တိ ဝစနတော အပ္ပဋိဗလာ အနာပတ္တိ-ဝတ္ထုကာတိ ဧကေ၊ တံ န ယုတ္တံ ဒုက္ကဋဝတ္ထုကတ္တာ။ “ဘိက္ခု သံဝိဒဟတိ၊

မာတုဂါမော န သံဝိဒဟတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗံ။

သံဝိဓာနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-အရိဋ္ဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၁၇။ ဂဟဋ္ဌဿာပိ ဘိက္ခုနီဒူသကကမ္ဘံ မောက္ခန္တရာယိကမေဝ၊ တသ္မာ တဿ ပဗ္ဗဇာပိ ပဋိက္ခိတ္တာ။ ဝိပါကန္တရာယိကာ အဟေတုကတ္တာ။ ပုဗ္ဗေ သဗ္ဗိစ္စ အာပန္နာ သမ္ပုဋ္ဌာ သုဗ္ဗသညိနော အန္တရာယိကာ ဧဝ။ သေသာတိ ဇာတိကာ။ ရသေနာတိ ဘာဝေန။ အဓိကုဋ်နဋ္ဌေနာတိ အဓိကရဏံ ကတွာ ကုဋ်နဋ္ဌေန ဆိန္ဒနဋ္ဌေန။ အသိဗျူပမာ ကုသလဓမ္မစ္ଛေဒနဋ္ဌေန။ သတ္တိဗျူပမာ စိတ္တ-ဝိတုဒနဋ္ဌေနာတိ ပေါရာဏာ။ အနာပတ္တိပါဠိယံ “အာဒိကမ္ပိကဿာ”တိ မုခါရုဋ္ဌ-ဝသေန လိမိတံ။

အရိဋ္ဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဇ-ဥက္ခိတ္တသမ္ဘောဂသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၂၅။ “တံ ဒိဋ္ဌိ” အပ္ပဋိနိဿဋ္ဌေနာတိ ဣမိနာ လဒ္ဓိနာနာသံဝါသကတံ ဒီပေတိ”တိ ဝုတ္တံ။ တိစိတ္တန္တိ ဧတ္ထ ဝိပါကာဗျာကတစိတ္တေန သဟဝါသေယျံ ကပ္ပေယျာတိ ဧဝမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အညထာ သစိတ္တကတ္တာ သိက္ခာပဒဿ ကိရိယာဗျာကတံ သန္တာယ န ယုဇ္ဇတိ။

ဥက္ခိတ္တသမ္ဘောဂသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ကဏ္ဍကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၂၈။ ယတ္ထ တေ န ပဿာမာတိ တေတိ တံ။ အထ ဝါ တဝ ရူပါဒိ” န ပဿာမ။ အယံ သမဏုဒ္ဓေသော ပါရာဇိကော ဟောတိ။ “သစေ တံ ဒိဋ္ဌိ” ပဋိနိဿဇ္ဇတိ။ သံဃဿ အာရောစေတွာ သံဃာနုမတိယာ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော”တိ ပေါရာဏဂဏ္ဌိပဓေ ဝုတ္တံ။ တံ န ယုတ္တံ၊ ဒဏ္ဍကမ္ပနာသနာ ဟိ ဣဓာမိပ္ပေတာ။

ယဒိ သော ပါရာဇိကော၊ လိင်္ဂနာသနာ နာမ သိယာ။ တေ ပဋိသေဝတော
နာလံ အန္တရာယာယာတိ စ ဒိဋ္ဌိ သတ္တရိ အသတ္တာဒိဒိဋ္ဌိ န ဟောတိ။ သစေ
သာ ယဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သော ပါရာဇိကော ဟောတိ၊ တသ္မိမ္ပိ ဝေမေဝ ပဋိပဇ္ဇိ-
တဗ္ဗံ သံဝရေ အတိဋ္ဌန္တော လိင်္ဂနာသနာယေဝ နာသေတဗ္ဗောတိ အာစရိယဿ
တက္ကော။

ကဏ္ဍကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သမတ္တော ဝဏ္ဏနာက္ကမေန သပ္ပါဏကဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

ဂ-သဟဓမ္မိကဝဂ္ဂ

၁-သဟဓမ္မိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၃၄။ သဟဓမ္မိကသိက္ခာပဒံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၂-ဝိလေခနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၃၈။ အာပတ္တိဉ္စ သတိသမ္ပောသာယာတိ ဧတ္ထ ဇ-သဒ္ဓေါ ကတ္တဗ္ဗဉ္စ န
ကရေတီတိ ဒီပေတိ၊ န စတ္တာရိ ဝေါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ရဋ္ဌေကဒေသော
ဇနပဝေါ။ ဗုဒ္ဓကာလေ အရိဋ္ဌကဏ္ဍကာ သံသနပစ္စတ္တိကာ။ “နာလံ အန္တရာ-
ယာယာ”တိ ဝစနေန ဟိ တေ ဘဂဝတော အသဗ္ဗညုတံ ဒီပေန္တိ။ ပရိနိဗ္ဗုတေ
ဘဂဝတိ ဒသဝတ္ထုဒီပကာ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာ။ တေ ဟိ ဝိနယသာသနပစ္စတ္တိကာ။
ပရူပဟာရာဒိဝါဒါ ပန သုတ္တန္တာဘိဓမ္မပ္ပစ္စတ္တိကာ။ ဧက ပန တေ? ဧကစ္စေ
မဟာသံဃိကာဒယော၊ နသဗ္ဗေတိဒီပနတ္ထံ “ပရူပဟာရာ။ ပ။ ဝါဒါ”တိ ဝိသေ-
သနဝစနမာဟ။ တတ္ထ ယေ ကုဟကာ ပါပိစ္ဆကာ အဘူတံ ဥလ္လပိတွာ ပဋိလဒ္ဓ-
ဝရဘောဇနာနိ ဘူဉ္စိတွာ မုဋ္ဌဿတိ နိဒ္ဒံ ဩက္ကမိတွာ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိံ ပတ္တာ၊
အညေဟိ တံ ဒိသျှာ “အတ္ထိ အရဟတော သုက္ကဝိဿဋ္ဌိံ”တိ ဝုတ္တေ “မာရကာယိ-
ကာ ဥပသံဟရန္တိ”တိ ဝတွာ ဇနံ ဝဇ္ဇေန္တိ။ ယေ စ သမ္မာပဋိပန္နာ အကုဟကာ၊
တေပိ တံ ဝစနံ သုတွာ ဧကမိ တံဒိဋ္ဌိကာ ဟောန္တိ အဓိမာနိနော စ။ အတ္တနော
သုက္ကဝိဿဋ္ဌိံ ပဿိတွာပိ နာမိမုစ္ဆန္တိ၊ အနဓိဂတေ အဓိကတသညိနောဝ
ဟောန္တိ။ တထာ အတ္ထိ အရဟတော အညာဏကင်္ခါရိတရဏာ နာမဂေါတ္တာ-
ဒိသု ဝိယ သစ္စေသု ပရဝိတရဏာ ပရေဟိ ပညတ္တာ နာမာနီတိ အဓိပ္ပါယေဝ
ယထာသမ္ဘဝံ ယောဇေတဗ္ဗော။ တတ္ထ ဝိနယဓရော “အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ

အနဝကာသော၊ ယံ အရဟတော အသုစိ မုစ္စေယျ ဝိဇ္ဇဓမ္မော။ ပ။ အပရပ္ပစ္စယာ သတ္တုသာသနေ” တိ အာဒိနိ၊ သုတ္တပဒါနိ ဒဿေတွာ တေ သာသနပစ္စတ္တိကေသု နိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဏှာတိတိ အဓိပ္ပါယော။ ဣတရေ “ပရိယတ္တိ မူလ” န္တိ ဝါဒိနော။ “ပါတိမောက္ခေ ဥဋ္ဌိဿမာနေ” တိ နိဒါနဝသေန ဝုတ္တံ။ တထာဂတဿ ဝိဘင်္ဂ- ပဒါနိ သိဉ္ဇါနိ။ သိဉ္ဇေယေဝ ကိ” ဣမဿ အင်္ဂါနိ? ဂရဟိတုကာမတာ ဥပသမ္ပန္နဿ သန္တိကေ သိက္ခာပဒဝိဝဏ္ဏနဉ္စာတိ။

ဝိလေခနသိက္ခာပဒဝိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-မောဟနသိက္ခာပဒဝိဝဏ္ဏနာ

၄၄၄။ မောဟနသိက္ခာပဒံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၄-ပဟာရသိက္ခာပဒဝိဝဏ္ဏနာ

၄၅၂။ ရတ္တစိတ္တောတိ ကာယသံသဂ္ဂရာဂေန။ ဝိဟေဋ္ဌေတုကာမံ ပန ဒိသ္မာ “သစေ အဟံ ဣမံ မာရေမိ၊ နတ္ထိ မေ မောက္ခော” တိ စိန္တေတွာ ကုပိတော သတ္တသညံ ပုရေက္ခတွာ ပဟာရံ ဒေတိ၊ တဿ ယထာဝတ္ထုကမေဝ။

ပဟာရသိက္ခာပဒဝိဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-တလသတ္တိကသိက္ခာပဒဝိဝဏ္ဏနာ

၄၅၆။ “ကာယံ ဝါ ကာယပဋိဗ္ဗံ ဝါ” တိ? ဝစနတော ကာယာဒိသု ယံ ဥစ္စာရေတိ၊ တံ တလံ နာမ။ တလမေဝ တလသတ္တိကံ။ ပေါထနသမတ္ထဋ္ဌေန သတ္တိကန္တိ ဧကေ။ တံ “ဥပ္ပလပတ္တမ္ဘိ” တိ ဣမိနာ နိယမေတိ။ ဧဝံ ကုပိတာ ဟိ ကောပဝသေန ပေါထနာသမတ္ထတံ အဝိစာရေတွာ ယံ ကိဉ္စိ ဟတ္ထဂတံ ပဋိက္ခိ- ပန္တိ၊ သုခသမ္ပဿမ္ဘိ ဟောတု၊ ပါစိတ္တိယမေဝ။ ယသ္မာ ပဟရိတုကာမတာယ ပဟဋ္ဌေ ပုရိမေန ပါစိတ္တိယံ။ ကေဝလံ ဥစ္စာရေတုကာမတာယ ဥဂ္ဂိရဏမတ္ထေ

၁-အဘိ ၄-၁၃၃၊ ဝိ ၃-၄၀၉-အတ္တတော သမာနံ၊ အံ ၂-၂၁၉-ပိဋ္ဌေပိ ပဿိတဗ္ဗံ၊
၂-ဝိ ၃-၂၆-ပိဋ္ဌေ၊ ၃-ဝိ ၂-၁၉၄-ပိဋ္ဌေ၊

ကတေ ဣမိနာ ပါစိတ္တိယံ။ ဣမိနာ ပန ဝိရုဇ္ဈိတွာ ပဟာရော ဒိန္နော၊ တသ္မာ န ပဟရိတုကာမတာယ ဒိန္နတ္တာ ဒုက္ကဋ်။ ကိမိဒံ ဒုက္ကဋ် ပဟာရပစ္စယာ၊ ဥဒါဟု ဥဂ္ဂိရဏပစ္စယာတိ? ပဟာရပစ္စယာ ဧဝံ ဒုက္ကဋ်။ ပုရိမံ ဥဂ္ဂိရဏပစ္စယာ ပါစိတ္တိယန္တိ သဒုက္ကဋ် ပါစိတ္တိယံ ယုဇ္ဇတိ။ ပုရိမံ ဥဂ္ဂိရဏံ၊ ပစ္စာ ပဟာရော။ န စ ပစ္စိမပဟာရံ နိဿာယ ပုရိမံ ဥဂ္ဂိရဏံ အနာပတ္တိဝတ္ထုကံ ဘဝိတုမရဟတိတိ နော တက္ကောတိ အာစရိယော။ “တေန ပဟာရေန ဟတ္တာဒိသုယံ ကိဉ္စ ဘိဇ္ဇတိ၊ ဒုက္ကဋ်မေဝါ”တိ ဣမိနာပိ ပဟာရပစ္စယာ ဒုက္ကဋ်။ ဥဂ္ဂိရဏံ ယထာဝတ္ထုကမေဝါတိ သိဉ္စ၊ သုဋ္ဌ၊ ဝိမံသိတဗ္ဗံ။ “တိရစ္ဆာနာဒိနံ အသုစိကရဏာဒိနံ ဒိသ္မာ ကုဇ္ဈိတွာပိ ဥဂ္ဂိရန္တဿ မောက္ခာမိပ္ပိယော ဧဝါ”တိ ဝေန္တိ။

တလသတ္တိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-အမူလကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၆၂။ ဥပသမ္ပန္နေ အနုပသမ္ပန္နသညိ အမူလကေန သံဃာဒိသေသေနာတိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိကာယသံသဂ္ဂါဒိနာ သံဃာဒိသေသာပတ္တိယာ ဝတ္ထုနာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ န ဟိ အနုပသမ္ပန္နဿ သံဃာဒိသေသာပတ္တိ နာမ အတ္ထိ။

အမူလကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သဗ္ဗိစ္စသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၆၈။ ဦးနိသတိဝသော မညေတိ ဣေ သယံ သညာယ တထာ အမညန္တော ကုက္ကုစ္စုပ္ပါဒနတ္ထံ “မညေ”တိ ဝေန္တောကိ မုသာဝါဒေန ကာရေတဗ္ဗောတိ? န သိယာ အင်္ဂသမ္ပတ္တိယာ၊ န စ ကေဝလံ “မညေ”တိ ဣမိနာ နိယမတော အင်္ဂသမ္ပတ္တိ ဟောတိ။ ပရမတ္ထဝိဟိတံ ကတ္ထစိ ဟောတိ။ “ဥဒကံ မညေ အာဒိတ္တ”န္တိ အာဒိမိ ပရော ကုက္ကုစ္စံ ဥပ္ပါဒေတု ဝါ၊ မာ ဝါ၊ တံ အပ္ပမာဏန္တိ မာတိကာဋ္ဌကထာယံ “ကုက္ကုစ္စုပ္ပါဒ”န္တိ တဿ အဓိပ္ပါယဝသေန ဝုတ္တန္တိ။

သဗ္ဗိစ္စသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ဥပဿုတိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၇၃။ ဣမေသံ သုတ္တာတိ ဧတ္ထ “ဝစန” န္တိ ပါဌသေသော။ ဧကပရိစ္ဆေဒါနီတိ သိယာ ကိရိယာ သိယာ အကိရိယာတိ ဣမိနာ နယေန ဧကပရိစ္ဆေဒါနီ။ ဧတ္ထ ကိဉ္စာပိ အညဝါဒကပစ္စယာပတ္တိ ကိရိယာ စ ပိဟေသကပစ္စယာပတ္တိ အကိရိယာ စ၊ တဒုဘယံ ပန ဧကသိက္ခာပဒန္တိ ကတွာ တံ အညဝါဒကသင်္ခါတံ သိက္ခာပဒံ သိယာ ကိရိယာ ပဌမဿ ဝသေန၊ သိယာ အကိရိယာ ဒုတိယဿ ဝသေနာတိ ဝေမတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဥပဿုတိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဇ-ကမ္မပဋိဗာဟနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၇၄။ “ဓမ္မိကာနံ ကမ္မာန” န္တိ ဝစနတော ဧကစ္စေ ဘိက္ခု။ ဓမ္မိကာနံ ကမ္မာနံ “ဆန္ဒံ ဒမ္မိ” တိ ဆန္ဒံ ဒေန္တိ၊ တံ တေသံ မတိမတ္တမေဝ၊ န ပဋိပတ္တိ။ အဓမ္မ နိဿာယ ခိယုတိ၊ တံ ဝါ ဥက္ကောဋ္ဌေတိ၊ အနာပတ္တိ နေဝ ဟောတိတိ? န၊ တထာ ဆန္ဒဒါနကာလေ အကတွာ ပစ္စာ အဓမ္မကမ္မခိယုနာဒိပစ္စယာ အနာပတ္တိ-ဝါရေ ဝုတ္တတ္တာ။ အဓမ္မေန ဝါ ဝဂ္ဂေန ဝါ န ကမ္မာရဟဿ ဝါ ကမ္မကရဏ-ပစ္စယာ အာပတ္တိမောက္ခကရဏတော အဝိသေသမေဝ တထာဝစနန္တိ စေ? န၊ ဆန္ဒဒါနကာလေ အဓမ္မကမ္မကရဏာနုမတိယာ အဘာဝတော၊ ကာရ-ကဿေဝ ဝဇ္ဇပ္ပသင်္ဂတော စ။ ဂဏဿ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ စေ? ပါရိသုဒ္ဓိဆန္ဒဒါယကာဝ တေ၊ န ဂဏော အကမ္မပ္ပတ္တတ္တာ၊ ပရိဝါရေပိ၊ ကမ္မဝဂ္ဂေ ကမ္မပ္ပတ္တဆန္ဒဒါယကာ ဝိသု ဝုတ္တာ။ တထာပိ အဓမ္မကမ္မဿ ဆန္ဒော န ဒါတဗ္ဗော ဒေန္တေ အကပ္ပိယာနုမတိဒုက္ကဋ္ဌတော။ တတ္ထ ဟိ ယောဇနဒုက္ကဋ္ဌတော န မုစ္ဆန္တိတိ နော တက္ကောတိ အာစရိယော။

ကမ္မပဋိဗာဟနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ခ-ဆန္ဒအဘတ္တာဂမနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၈၁။ သန္တိပါတံ အနာဂန္တာ စေ ဆန္ဒံ န ဒေတိ၊ အနာပတ္တိတိ ဧကေ။ ဒုက္ကဋ္ဌန္တိ ဧကေ ဓမ္မကမ္မန္တရာယကရဏာဓိပ္ပါယတ္တာ။ သံဃမဇ္ဈေ ဆန္ဒံ ဒါတုံ

လဘတီတိ ကေမိ။ ဒိန္နဆန္ဒေ သံဃမဇ္ဈံ ပဝိသိတွာ ပုန ဂတေပိ ဆန္ဒော န ပဋိပ္ပဿန္တေယျာတိ စေ? ပဋိပ္ပဿန္တတိ။ ကသ္မာ? “အဟတ္ထပါသော ဆန္ဒာရဟော”တိအာဒိဟိ ဝိရုဇ္ဈနတော။ ပါဠိယံ ပန ဒါတုကာမတာယ ဟတ္ထပါသံ အတိက္ကမန္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ ကေမိ။

ဆန္ဒအဒတွာဂမနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-ဒုဗ္ဗလသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၈၄-၅-၆-၇။ အဘိသီတိ အပလောကေတွာ အဒါသိ။ ဘိက္ခုတိ ဧတ္ထ တေ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ အတ္တာနံ ပရိဝဇ္ဇယိတွာ “သံဃော”တိ အဝတွာ “ဘိက္ခု”တိ အာဟံသု။ ပရိကာမေန္တိတိ နေန္တိ။ တတ္ထ လာဘောတိ ပဒုဒ္ဓါရကရဏံ ဣဓ အနဓိပ္ပေတဿပိ ယဿ ကဿစိ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန လာဘဒီပနတ္ထံ။ စိဝရမေဝ ဟိ ဣဓာဓိပ္ပေတံ၊ တေနေဝ “အညံ ပရိက္ခာရံ ဒိန္နံ ခီယတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဒိန္နန္တိ စ ပရိက္ခာရန္တိ စ ဘုဗ္ဗတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ။

ဒုဗ္ဗလသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-ပရိကာမနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၉၁။ ဉာတကမ္ပိ ပရဿ ဒါတုကာမံ အညဿ ဒါပေတိ၊ အာပတ္တိ ဧဝ။ သဗ္ဗတ္ထံ အာပုစ္ဆိတွာ ဒါတုကာမံ ယထာသုခံ ဝိစာရေတုံ လဘတိ။

ပရိကာမနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သမတ္တော ဝဏ္ဏနာက္ကမေန သဟမ္ပိကဝဂ္ဂေါ အဋ္ဌမော။

၉-ရတနဝဂ္ဂ

၁-အန္တေပုရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၄၉၄-၇။ ယထာ ဘဂဝန္တံ ပယိရူပါသတိ၊ ဧဝမာကာရေန နာရဟတာယံ ပုရိသော ပါပေါ ဟောတုံ၊ န ဟောတိ ပါပေါတိ အတ္ထော၊ ကာရဏတ္ထံ ဝါ။

တန္တိ နိပါတမတ္တံ၊ ယတောတိ ဝါ အတ္ထော။ ဟတ္ထိသမ္ပဒန္တိ သဃာဋ-
သမ္ပဒေါ၊ အက္ကမနံ စုက္ကတတိ အတ္ထော။

၄၉၈။ ရတနံ နာမ အဂ္ဂမဟေသိ၊ တထာပိ ဣမ အညာပိ ဒေဝိ-
ဂေါတ္တာ န ရက္ခတိ၊ အနာပတ္တိဝါရေ “န မဟေသိ ဟောတိ”တိ
ဝစနာဘာဝတော။ သစေ ခတ္တိယောဝဟောတိ၊ နာဘိသိတ္ထော။ အဘိသိတ္ထော-
ယေဝ ဟောတိ၊ န ခတ္တိယော ရက္ခတိတိ အာစရိယော။ အနာပတ္တိဝါရေ
မာတိကာဋကထာယံ အင်္ဂဘာဝေန စ ဝုတ္တတ္တာ အဘိသိတ္တဘာဝေါပမာဏံ။
သေသံ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေါတိ ဧကေ။

၅၀၀၊ ၅၀၁။ “န သယနိဃရေ သယနိဃရသညိ”တိ တိကစ္ဆေဒေါပိ ဧတ္ထ
လဗ္ဘတိ။ န သယနိဃရံ နာမ အပရိက္ခိတ္တရက္ခမူလာဒိ။

အန္တေပုရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ရတနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၀၄။ “အဓိဝါသေန္တ၊ ဂဟပတိနော ဘတ္တ”န္တိ စ “မေ ဂဟပတိနော”တိ
စ အတ္ထိ။

၅၀၆။ ကုရုန္တိဝစနေန ဃရေပံ ယဒိ ဘိက္ခု၊ အာသင်္ကန္တိ၊ တတ္ထ ဌတွာ
အာစိက္ခိတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပတိဂ္ဂဟိတိ “ရတနသမ္ပတေ ပံသုကူလဂ္ဂဟဏံ
ဝါ ရတနေ နိရုဿုက္ကဂမနံ ဝါ”တိ လိဒိတံ။ “တာဝကာလိကဝသေနပိ
အနာမာသံ ပဋိဂ္ဂဟိတုံ န လဘတိ”တိ ဝဒန္တိ။ သမာဒပေတွာတိ ယာစိတွာ
“ဥဒ္ဓိဿ အရိယာ တိဋ္ဌန္တိ၊ ဒေသာ အရိယာန ယာစနာ”တိ ဝုတ္တနယေန။

ရတနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဝိကာလဂါမပ္ပဝိသနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၁၁-၂။ အဟိနာ ဥဋ္ဌဝတ္ထုမိ သော ဘိက္ခု၊ သန္တိ ဘိက္ခု၊ အနာပုစ္ဆာ
ဂတော၊ တဿ ကုက္ကုစ္စံ ဥဒပါဒိ။ အဒိန္နာဒါနေ ဝုတ္တနယေနာတိ ဂါမော
ဂါမူပစာရေတိ ဣဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

ဝိကာလဂါမပ္ပဝိသနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သုစိဃရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၁၇။ တန္တိ ဘေဒနကံ။ အဿာတိ ပါစိတ္တိယဿ ပဌမံ ဘေဒနကံ ကတွာ ပစ္ဆာ ဒေသေတဗ္ဗတ္တာ။ သေ နယော ဣတရေသုပိ။

၅၂၀။ ဝါသီဇေတိ ဝါသိဒဏ္ဍကေ။

သုစိဃရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-မဉ္ဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၂၁-၂။ “ဥစ္စေ မဉ္ဇေ”တိ စ “ဥစ္စာ မဉ္ဇေ”တိ စ ကတ္တစိ။ အာယတောတိ ဝိတ္တတော။ အဋ္ဌင်္ဂုလပါဒကန္တိ ဘာဝနပုံသကံ၊ အဋ္ဌင်္ဂုလပ္ပမာဏံ ပါဒကံ ဝါ။

မဉ္ဇသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-တူလောနဒ္ဓသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၂၀။ ပေါဋ္ဌကိတူလန္တိ ယံ ကိဉ္စိ တိဏတူလံ။ ပဋိလာဘေန ဥဒ္ဓါလေတွာ ပါစိတ္တိယံ ဒေသေတဗ္ဗန္တိ ဧတ္ထ ကိဉ္ဇာပိ ပဋိလာဘမတ္တေန ဝ ပါစိတ္တိယန္တိ ဝိယ ဒိဿတိ၊ ပရိဘောဂေယေဝ ပန အာပတ္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ “အညေန ကတံ ပဋိ-လဘိတွာ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ ဝစနံ ဧတ္ထ သာဓကံ။

တူလောနဒ္ဓသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-နိဿိဒနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၃၁။ ကိဉ္ဇာပိ နိဿိဒနဿ ဇာတိ န ဒိဿတိ ဧတ္ထ၊ တထာပိ စိဝရက္ခန္ဓကော အနညာတတ္တာ၊ “နဝ စိဝရာနိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ”တိ ဧတ္ထ စ ပရိယာပန္တတ္တာ စိဝရ-ဇာတိယေဝဿ ဇာတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ “သန္တတသဒိသံ သန္တရိတွာတိ သဒသ”န္တိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနိဿိဒနသန္တတတ္တာ ဥပမေတိ။ လာဘေ သဒသံ၊ အလာဘေ

အဒသမ္ပိဝဋ္ဌတိတိ ဧကေ၊ တံ န ယုတ္တံ။ “နိသီဒနံ နာမ သဒသံ ဝုစ္စတိ”တိ တဿ သဏ္ဌာနနိယမနတော။

နိသီဒနသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ကဏ္ဍပုဋိစ္ဆာဒိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၃၉။ ယဒိ ကဏ္ဍပုဋိစ္ဆာဒိ နာမ အဓောနာဘိ ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလာ ဥပ္ပန္နကဏ္ဍပိဋ္ဌကာဒိပုဋိစ္ဆာဒိကာ အဓိပ္ပေတာ၊ တဿ သုဂတဿ သုဂတ-
ဝိဒတ္တိယာ ဒိဃသော စတသော ဝိဒတ္တိယော တိရိယံ ဒွေတိ ဣဒမ္ပိ အတိ-
မဟန္တံ ပမာဏံ ဒိဿတိ။ သဗ္ဗော ဟိ ပုရိသော အတ္တနော အတ္တနော
ဝိဒတ္တိယာ သတ္တဝိဒတ္တိကော ဟောတိ၊ သုဂတဿ စ ကောဝိဒတ္တိ မဇ္ဈိမဿ
ပုရိသဿ တိသော ဝိဒတ္တိယော ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ကဏ္ဍပုဋိစ္ဆာဒိ ပကတိ-
ပုရိသဿ ပမာဏံ အာပဇ္ဇတိ တိရိယံ၊ ဒိဃသော ပန ဒိဂုဏံ အာပဇ္ဇတိတိ။
အာပဇ္ဇတု၊ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေါ တဿ၊ စေ ဣစ္ဆတိ၊ သဗ္ဗမ္ပိ သရီရံ ပုဋိစ္ဆာ-
ဒေဿတိ၊ သဗ္ဗသရီရဂတသင်္ခာဒို့ ဝိယ ဗဟုဂုဏံ ကတွာ နိဝါသေတုကာမော
နိဝါသေဿတိတိ အယံ ဘဂဝတော အဓိပ္ပာယော သိယာ။

ကဏ္ဍပုဋိစ္ဆာဒိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဝဿိကသာဋိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၄၂။ ဝဿိကသာဋိကာပိ ဥက္ကဋ္ဌပုဋိစ္ဆေဒဝသေန အနုညာတာ။ ဝဿ-
ကာလေ ကေစိ သင်္ခာဒို့ပရိဘောဂေနော ပရိဘုဉ္ဇိဿန္တိတိ အယံ ဘဂဝတော
အဓိပ္ပာယော သိယာ။ ကိဉ္စာပိ ဣမိနာ တက္ကေန အနုညာတာ၊ “အပ္ပမာဏိ-
ကာယော ကဏ္ဍပုဋိစ္ဆာဒိယော ဓာရေန္တိ၊ ဝဿိကသာဋိကာယော ဓာရေန္တိ”တိ
ဣမသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ ပညတ္တတ္တာ ပန အညထာ ပုဏ္ဏပရိစ္ဆေဒတော အဓိကပ္ပ-
မာဏာယော တေ ဘိက္ခု ဓာရေသုန္တိ ကတွာ ဧတပရမတာ တာသံ အနုညာ-
တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧသေဝ နယော ဒသမေပိ။

ဝဿိကသာဋိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-နန္ဒတ္ထေရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၅၁။ တတ္ထ ဘိသိံ ဝါ ဗိဗ္ဗောဟနံ ဝါ ကရောတိတိ ဒီဃသော ဗဟူနံ
ဘိက္ခုနံ သာဓာရဏတ္ထံ ကရောတိတိ ယုဇ္ဇတိ။

နန္ဒတ္ထေရသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သမတ္တော ဝဏ္ဏနာက္ကမေန ရတနဝဂ္ဂေါ နဝမော။

ပါစိတ္တိယကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ပါဠိဒေသနီယကဏ္ဍ

၁-ပဌမပါဠိဒေသနီယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၅၃-၅။ “ပဋိဒေသေတဗ္ဗာကာရဒဿန”န္တိ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တတ္တာ ပါဠိယံ အာဂတဝသေနော အာပတ္တိ ဒေသေတဗ္ဗာ၊ န အညထာ။ “အန္တရဗုရေ အန္တရဗုရသညိ”တိအာဒိနာ စ “ခါဒနီယဘောဇနီယေ အခါဒနီယအဘော-ဇနီယသညိ”တိအာဒိနာ စ “ဘိက္ခုနိယာ အဘိက္ခုနိသညိ”တိအာဒိနာ စ နယေန အပရေပိ တယော တိကစ္ဆေဒါ ယောဇေတွာ ဒသေတဗ္ဗာ။

ပဌမပါဠိဒေသနီယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယပါဠိဒေသနီယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၅၅၄။ “နိမန္တိတာဘုဉ္ဇန္တိတိ ပဉ္စန္ဒံ ဘောဇနာနံ အညတရေန ဘောဇနေန နိမန္တိတာဘုဉ္ဇန္တိ”တိ ကိဉ္ဇာပိ ဝုတ္တံ၊ အထ ခေါအကပ္ပိယနိမန္တနေန နိမန္တိတတာ ဧတ္ထ န အင်္ဂံ၊ မာတိကာဋ္ဌကထာယံ ဝါ ဣဓ ဝါ အနာပတ္တိဝါရေ လေသာဘာ-ဝတော၊ တဿ “နိမန္တိတာ”တိ ပဒဿ အတ္ထော ပုဗ္ဗေ အာစိဏ္ဏဝသေနော ဝုတ္တော။ အပရေပိ တယော တိကစ္ဆေဒါ ယောဇေတွာ ဒသေတဗ္ဗာ ပဒဘာဇနေ ဝုတ္တတ္တာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယထာ တထာ ဟိ ဘုဉ္ဇန္တာနံ တာဒိသံ ဘိက္ခုနိ အဝါရေန္တာနံ ပါဠိဒေသနီယဇေ။ “သော ဝေါသာသတိ နာမ၊ ဝေါသာသန္တိ”တိ စ ဒုဝိဓော ပါဌော။ “အဇ္ဈောဟာရေ အဇ္ဈောဟာရေ”တိ ဝစနေန ပုန “ဂါရယံ အာဝုသော ဓမ္မ”န္တိ ဧကဝစနံ ဝိရုဒ္ဓန္တိ။ ပဌမံ အဇ္ဈော-ဟာရေယေဝ အာပန္နံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ တထာ အညတြာပိ အာဂစ္ဆတိ “အာပဇ္ဇိမှာ”တိ ဝစနတော။ ဧကေန ဗဟုနဗ္ဗိ ဝဇ္ဇတိတိ ဧကေ၊ တံ န သုန္ဓရံ။ “တေဟိ ဘိက္ခုဟိ”တိအာဒိနာ ပါဌေ ဝုတ္တတ္တာတိ မမ တက္ကော။ ဧကေန သဟေဝ “အဟံ အာပဇ္ဇိ”န္တိပိ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ ဧကေန ဒွိဟိ တိဟိ ဒေသေ-တဗ္ဗတော၊ သဗ္ဗေဟိ ဧဝံ ဝတ္တု ဝဇ္ဇတိ။ “အာပဇ္ဇိမှာတိ သဟေဝါ”တိ ဝဒန္တိ။ ဧကေန စေ အဝါရိတော၊ “အဟံ အာဝုသော ဂါရယံ ဓမ္မ အာပဇ္ဇိ”န္တိပိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ဒုတိယပါဠိဒေသနီယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅၆၂၊ ၅၇၀။ တတိယစတုတ္ထသိက္ခာပဒါနိ ဥတ္တာနတ္ထာနိယေဝ။

ပါဠိဒေသနီယကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သေဓိယကဏ္ဍ

၁-ပရိမဏ္ဍလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၅၇၆။ “သိက္ခိတသိက္ခေနာတိ စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ”တိ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ အဋ္ဌင်္ဂလမတ္တံ ဩတာရေတွာ နိဝတ္ထမေဝ နိသိန္ဓဿ စတုရင်္ဂလမတ္တံ ဟောတိ။ တသ္မာ ဥဘောပေတေ အဋ္ဌကထာဝါဒါ ဧကပရိစ္ဆေဒါ။ “အနုတေယျဟတ္ထ”န္တိ သုခုမံ၊ ဧကပတ္တံ ဝါ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တဉ္စိ ယထာဌာနေန တိဋ္ဌတိ။ ဂုပဉ္စ သန္ဓာယ “ဗွိဟတ္ထပ္ပမာဏမ္ပိ”တိ ဝုတ္တန္တိ ဥပတိဿတ္ထေရော။ ဧကပဉ္စ၊ ဗွိပဉ္စ ဝါ ဟေဋ္ဌမပရိစ္ဆေဒေန “ဗွိဟတ္ထပ္ပမာဏ”န္တိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတမ္ပိ။ ဝုတ္တဉ္စိ နိဿဂ္ဂိယအဋ္ဌကထာယံ “တိရိယံ ဗွိဟတ္ထောပိ ဝဋ္ဋတိ”တိ။ တဉ္စ ခေါ အလာဘော ဧဝံ “အလာဘော တိရိယံ ဗွိဟတ္ထပ္ပမာဏမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။ ဣဒံ သမ္ပံ အဓိဋ္ဌာနပကံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဝိရုဉ္စိ ဒိသ္မာ သဇ္ဇေတမ္ပိ။ နော စေ သဇ္ဇေတိ။ ဒုက္ကဉ္စ။ သမိတ္တကံ ပဏ္ဍတ္တိဝိဇာနနစိတ္တေန ဝ “အနာဒရိယံ ပဋိစ္စာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။ နဝတ္ထုဝိဇာနနစိတ္တေန “ဣဒမေဝံ ကတ”န္တိ ဇာနတောပိ အာပတ္တိယာ အဘာဝတော။ ဖုဿဒေဝတ္ထေရဝါဒေါပိ ဧကေန ပရိယာယေန ယုဇ္ဇတိ။ တထာ ဥပတိဿတ္ထေရဝါဒေါပိ။ ပညတ္ထေပိ သိက္ခာပဒေ အပညတ္ထေပိ ယံ ပကတိယာ ဝဇ္ဇံ၊ တံ လောကဝဇ္ဇံ။ ဣဒံ ပန ပညတ္ထေယေဝ ဝဇ္ဇံ၊ နာပညတ္ထေ၊ တသ္မာ ဣတရလောကဝဇ္ဇေန အသဒိသတ္တာ န လောကဝဇ္ဇံ။ ပဏ္ဍတ္တိတော ပဋ္ဌာယ ဝဇ္ဇတော ပဏ္ဍတ္တိဝဇ္ဇံ။ အနာဒရိယစိတ္တေန ဝ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ သမိတ္တကံ၊ တဿ စိတ္တဿ တိဝေဒနတ္တာ တိဝေဒနံ။ ယသ္မာ အနာဒရိယ-စိတ္တတာ နာမ ဧကဝလံ အကုသလမေဝ၊ တဉ္စ ပကတိယာ ဝဇ္ဇံ၊ တသ္မာ ဣဒံ လောကဝဇ္ဇံ။ သဉ္စိစ္စ ဝိတိက္ကမနံ နာမ ဒေါမနဿိကဿေဝ ဟောတိတိ ဝုက္ခဝေဒနံ။ ဂဏ္ဍိပဒေ ပန “ပါဏာတိပါတာဒိ ဝိယ နိဝါသနာဒိဒေါသော လောကဂရဟိတော န ဟောတိတိ ပဏ္ဍတ္တိဝဇ္ဇန္တိ ဖုဿဒေဝတ္ထေရော”တိ လိဒိတံ။

၅၇၇။ ဝိဟာရေပီတိ ဗုဒ္ဓုပဋ္ဌာနာဒိကာလေ၊ တသ္မာ “ပါရုပိတဗ္ဗ”န္တိ ဥတ္တရာသင်္ဂကိစ္စဝသေန ဝုတ္တံ။ ပဌမဒုတိယသိက္ခာပဒေသု ပရိဋ္ဌာဟာဒိပဇ္ဇယာ ကပ္ပတိ၊ န အန္တရသရပဋိသိယုတ္တေသု။

၅၀၂။ “ကေသို့ ပန ဌာနေ ဌတွာ”တိ ဣေ “ဂစ္ဆန္တောပိ ပရိဿယာ-
ဘာဝံ ဩလောကေတုံ လဘတိယေဝ။ တထာ ဂါမေ ပူဇေ”န္တိ လိခိတံ။ တံ ပန
“ကေသို့ ဌာနေ ဌတွာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ တာဒိသံ အန္တရာယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပရိမဏ္ဍလဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဥဇ္ဈိကဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၅၀၆။ ဟသနိယသ္မိန္တိ ဟေတွဣေ ဘုမ္မံ၊ ဟသိတဗ္ဗဝတ္ထုကာရဏာတိ
အတ္တော။ အန္တရသရေ ဥစ္စာသဗ္ဗေန အနုမောဒနာဒိံ ကရေန္တဿ အနာပတ္တိ
ကိရ။ တထာ ဟိ မဟိန္ဒတ္တေရေပိ ဟတ္ထိသာလာဒိသု မဟာဇနဿ ကထေသိ။

၅၀၉။ ကေဝိ ဘိက္ခု။ “ပရိက္ခာရဋ္ဌပနမတ္တေန ဝါသူပဂတော ဟောတိ”တိ
ဝေန္တိ။ တံ တေသံ မတိမတ္တမေဝ။ ဘိက္ခုနိယော စေ ဝါသူပဂါ ဟောန္တိ။
ဘိက္ခုနုပဿယောဝ ကပ္ပိယဘူမိ။ “ယတ္ထ ဘိက္ခုနိယော ကေရတ္တမ္ပိ ဝသန္တိ၊
အယံ ဘိက္ခုနုပဿယော”တိ ဝစနတော တာသံ သမိပံ ဝါ တာဟိ ဂဟိတ-
ဝါသာဂါရံဝါ “ဂစ္ဆာမိ”တိ ဂစ္ဆတော ယထာသုခံ ဂန္တံ ဝေုတိ။ န ဟိ တာဝတာ
တံ ဃရံ အန္တရသရသင်္ချံ ဂစ္ဆတိတိ နော တက္ကောတိ အာစရိယော။

ဥဇ္ဈိကဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဓမ္မကတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၆၀၄။ သူပေါ ပတ္တပ္ပမာဏဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တာကာရေ။ ဩလောဏီ ဝုစ္စတိ
ကုမိတံ၊ ဂေါရသတော ပူရာ ထူပိတောတိ အတ္တော။

၆၀၅။ ဟေဋ္ဌာ ဩရေဟတိတိ ဣေ “ဩရေဟနပ္ပမာဏေ သတိ ကေဒေ-
သေ ထူပိကတေပိ အနာပတ္တိ”တိ ဝေန္တိ။ “ပတ္တဿ ပန ဟေဋ္ဌာ စ ဥပရိ စ ပဒုမိနိ-
ပဏ္ဏာဒိဟိ ပဋိစ္စာဒေတွာ ဩဒဟန္တိယာ လဒ္ဓိ နာမ ဝေုတိ”တိ စ ဝေန္တိ။ ဣေ
“ယသ္မာ ‘သမတိတ္တိကော ပိဏ္ဏပါတော ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော’တိ ဝစနံ ပိဏ္ဏပါတော

သမပုဏ္ဏော^၁ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗောတိဒီပေတိ၊ တဿ အတ္တနော ဟတ္ထဂတေ ပတ္တေ ပိဏ္ဏပါတော ဒိယျမာနော ထူပီကတောပိ စေ ဟောတိ၊ ဝဇ္ဇတိတိ ဒီပေတိ။ ‘ထူပီကတံ ပိဏ္ဏပါတံ ပဋိဂ္ဂဟတိ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ’တိ ဟိ ဝစနံ ပဌမံ ထူပီကတံ ပိဏ္ဏပါတံ ပစ္ဆာ ပဋိဂ္ဂဟတော၊ အာပတ္တိတိ ဒီပေတိ။ ပတ္တေန ပဋိဂ္ဂဟတော စေပိ^၂ ထူပီကတံ ဟောတိ၊ ဝဇ္ဇတိ အထူပီကတဿ ပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ။ ပယောဂေါ ပန နတ္ထိ အညတြ ပုဗ္ဗဒေသာ”တိ စ “သမတိတ္ထိကန္တိ ဝါ ဘာဝနပုံသက”န္တိ စ ဝဒန္တိ၊ တဿ ပိစာရေတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။

ခန္တကတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သက္ကစ္စဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၆၀၉။ သူပေါဒနဝိညတ္တိသိက္ခာပဒေ “သူပေါ နာမ ဒွေ သူပါ”တိ န ဝုတ္တံ သူပဂ္ဂဟဏေန ပဏီတဘောဇနေဟိ အဝသေသာနံ သဗ္ဗဘောဇနာနံ သင်္ဂဏှ-နတ္ထံ။ အနာပတ္တိဝါရေ စဿ “ဉာတကာနံ ပဝါရိတာနံ အညဿတ္တာယ အတ္တနော ဓနေနာ”တိ ဣဒံ အဓိကံ။ ကတ္ထမိ ပေါတ္ထကေ “အနာပတ္တိ အသဗ္ဗိစ္စ အသတိယာ အဇာနန္တဿ ဂိလာနဿ အာပဒါသူ”တိ ဧတ္တကမေဝ ဝုတ္တံ၊ တံ န၊ “သမသူပကံ ပိဏ္ဏပါတံ ဘုဒ္ဓိဿာမီ”တိ ဣမဿ အနာပတ္တိဝါရေ “အညဿတ္တာယာ”တိ ကတ္ထမိ လိဒိတံ၊ တဉ္စ ပမာဒဝသေန လိဒိတံ။ “မုခေ ပက္ခိပိတွာ ပုန ဝိပုဋ္ဌိသာရိ ဟုတွာ ဩဂိလိတုကာမဿပိ သဟသာ စေ ပဝိသတိ၊ ဧတ္ထ ‘အသဗ္ဗိစ္စာ’တိ ဝုစ္စတိ။ ဝိညတ္တမ္ပိ အဝိညတ္တမ္ပိ ဧကသ္မိံ ဌာနေ ဌိတံ သဟသာ အနုပမာရေတွာ ဂဟေတွာ ဘုဉ္ဇန္တော ‘အသတိယာ’တိ ဝုစ္စတိ”တိ လိဒိတံ၊ အနာပတ္တိဝါရေ ဧကစ္စေသု ပေါတ္ထကေသု “ရသရသေတိ လိဒိတံ၊ တံ ဂဟေတဗ္ဗံ”န္တိ ဝုတ္တံ။

သက္ကစ္စဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ကမဋ္ဌဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၆၁၀။ “သဗ္ဗံ ဟတ္ထ”န္တိ ဝစနတော ဧကဒေသံ မုခေ ပက္ခိပန္တဿ အနာပတ္တိတိ ဧကစ္စေ။ “သဗ္ဗန္တိ ဝစနတော ဧကဒေသမ္ပိ န ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝဒန္တိ၊ တံ ယုတ္တံ အနာပတ္တိဝါရေ အဝိသေသိတတ္တာ။

၁-သမ္ပုဏ္ဏော (သာရတ္ထ)

၂-ပတ္တေ ပဋိဂ္ဂဟတော စ (သာရတ္ထ)၊ ယုတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟတော စ (က)

၆၂၄။ “သိတ္တာဝကာရကေ “ကစဝရံ ဆဇ္ဇေန္တံ သိတ္တံ ဆဒ္ဓိယုတိ”တိ စ “ကစဝရံ ဆဇ္ဇေန္တော”တိ စ ပါဌော။

ကဗဠဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သုရသုရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၆၂၅။ “သုရသုရ”န္တိ စ “သုရောသုရော”တိ စ ပါဌော။ သီတိကတောတိ သီတကော။ “သီလကဗုဒ္ဓေါတိ အရိယာနံ ပရိဟာသဝစနမေဝေတ”န္တိ လိခိတံ။

၆၃၁။ ပဋိက္ခလဝသေနာတိ ဧတ္ထ ယဒိ ပဋိက္ခလဝသေန ပဋိက္ခိတ္တံ။ “သေယုထာပိ ကာမဘောဂိနော”တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ န ဟိ တေ ပဋိက္ခလံ ကရောန္တိတိ စေ? န, ဣဿရိယလိဂ်ဝသေန ဂဟဏသမ္ဘဝတော။ တေ ဟိ အနာဒရာ ဟောန္တိ။ ပတ္တဓောဝနန္တိ ပတ္တဓောဝနောဒကံ ဘောဇနပဋိသံယုတ္တံ။

၆၃၄။ “ဆတ္တပါဒုကာယ”န္တိ စ “ဆတ္တပါဒေ”တိ စ ပါဌော။

၆၃၇။ စာပေါတိ သတ္တခါဒနဝဓော။ “သေသာ သဗ္ဗာ ဓနုပိကတိ ကောဒဏှေ ပဝိဋ္ဌာ”တိ စ လိခိတံ။ ပဋိပုတ္တန္တိ ပဝေသိတံ။ လဂ္ဂိတံ ဟောတိတိ အတ္ထော။

သုရသုရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ပါဒုကဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၆၄၀။ သယံ ယာနဂတော ဟုတွာ၊ ယထာ ယာနဂတဿ ဝေ။

အလံ ဝတ္ထု တထာ နာလံ၊ သဆတ္ထော ဆတ္တပါဏိနော။

ယထာ ဧတ္ထ၊ ဧဝံ အညတြာပိ။

၆၄၇။ ဆပကဝတ္ထုသ္မိံ “သစာဟံ န လဘိဿာမီ”တိ ပါဌော, “ဒဿ စေ န လဘိဿာမီ”တိ စ အတ္ထိ၊ “ဝတ္ထုသ္မိံ အဂိလာနဿာ”တိ စ အာဂစ္ဆတိ၊ တံ န သုန္ဓရံ၊ သိက္ခာပဒေယေဝ သုန္ဓရံ။ ထောမိတောတိ အဟမ္မိ ဇာနာမီတိ

သမ္ဗန္ဓော။ ယာ ခနယသလာဘသင်္ခါတာ ဝုတ္တိ ဝိနိပါတေန ဟောတိ သမ္ဗရာယေ အပါယေသု ဝိနိပါတဟေတု ဟုတ္တာ ပဝတ္တတိ။ အထ ဝါ ဝိနိပါတေနာတိ ဟေတွတ္ထေ ကရဏဝစနံ၊ ဝိနိပါတနာယ ပဝတ္တတိတိ အဓိပ္ပါယော။ အဓမ္မစရဏေန အဓမ္မစရဏာယ။ “အသ္မာ ကုမ္ဘိမိဝါ”တိ စ ပဌန္တိ။

ပါဒကဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပကိဏ္ဏကဝဏ္ဏနာ

ကာယဝါစာစိတ္တတော သမုဋ္ဌဟန္တိတိ ကတွာ “သမနုဘာသနသမုဋ္ဌာနာ-
နီ”တိ ဝုတ္တာနိ။ သမနုဘာသနံ ကိရိယံ။ ဣမာနိ ကိရိယာနိ။ ဓမ္မဒေသနသမုဋ္ဌာ-
နာနိ ဝါစာစိတ္တတောတိ ဧတ္ထ ကာယဝစီရိညတ္တိဘာဝတော ဥဇ္ဇယိကဥစ္စာ-
သဒ္ဓါဒိသု ဝိယ “ကာယဝါစာစိတ္တတော”တိ ဝတ္တဗ္ဗာနိတိ စေ? န ဝတ္တဗ္ဗာနိ။
နိဿိဒနဝမနာဟာရပက္ခိပနာဒိကာယဝိညတ္တိယာ သမ္ဘာဝါ တတ္ထ ယုတ္တံ၊ န
ဓမ္မဒေသနေ တာဒိသဿာဘာဝါ။

ပကိဏ္ဏကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သေခိယကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈ - သတ္တဝါစိကရဏသမထဝဏ္ဏနာ

“ယေဘုယျသိကာ ကာတဗ္ဗာ။ပ။ တိဏဝတ္ထာရကော ကာတဗ္ဗော၊ သော
ပုဂ္ဂလော”တိ စ လိမိတံ။

သတ္တဝါစိကရဏသမထဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဘိက္ခုဝိဘင်္ဂေ၊ နိဋ္ဌိတော။

ဘိက္ခုနီဝိဘင်္ဂဝဋ္ဋနာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-ပါရာဇိကကဏ္ဍဝဋ္ဋနာ

ဂန္ထာရဟ္မဝဏ္ဏနာ

ဝိဘင်္ဂေ ဝိယ ဘိက္ခုနီ၊ ဝိတ္တာရမဘိသင်္ခတံ။

အကတွာ ဘိက္ခုနီနမ္ပိ၊ ဝက္ခေ ဂဏ္ဍိပဒက္ကမံ။

ယော ဘိက္ခုနီနံ ဝိဘင်္ဂါ အဿ၊ တဿ သံဝဏ္ဏနာက္ကမော ပတ္တောတိ
အတ္တော။

ဂန္ထာရဟ္မဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ပဌမပါရာဇိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၅၆-၇။ တတ္ထ တတ္ထ ဌာနုပ္ပတ္တိကပညာ ဝိမံသာ။ ပဒပဋိပါဒိယာ
ဓဝါတိ မာတိကာပဒပဋိပါဒိယာ ဝေ။ “ဝုတ္တန္တိ သင်္ဂီတိကာနံ ဥပသင်္ကပ္ပနာနံ
ဝိဘာဇနံ ဝုတ္တ”န္တိ လိခိတံ။

၆၅၈။ “ဧဟိဘိက္ခုနီတိ ဘိက္ခုနီ၊ တီဟိ သရဏဂမနေဟိ ဥပသမ္ပန္နာတိ
ဘိက္ခုနီ”တိ ဣဒံ ပန ဒေသနာဝိလာသဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဧကေ။ အညဗုဒ္ဓကာလေ
အတ္ထိတိဧကေ၊ တံ န ယုတ္တံ ဝိယ ဒိဿတိ အမှာကမ္ပိ ဗုဒ္ဓကာလေ သမ္ဘဝပ္ပသင်္ဂ-
တော၊ ဧဟိဘိက္ခုနီယာ ပဋိသေမဆာယာဒိဿနတော စ။ ယထာဟ ဓမ္မပဒေ
ဝိသာခါဝတ္ထုသ္မိ” “တဿ စိဝရဒါနဿ နိဿန္နေန ဣမံ မဟာလတာပသာဓနံ
လဘိ။ ဣတ္ထိနံ ဟိ စိဝရဒါနံ မဟာလတာပသာဓနဘဏ္ဍေန မတ္တကံ ပပ္ပေါတိ၊
ပုရိသာနံ ဣဒ္ဓိမယပတ္တစိဝရေနာ”တိ။ တီဟိ သရဏဂမနေဟိ ဥပသမ္ပန္နာယ ပန

ဘိက္ခုနီယာ သမ္ဘဝေါ အညဗုဒ္ဓကာလေ ကဒါစိ သိယာ၊ နတ္ထေဝ အမှာကံ ဗုဒ္ဓကာလေ။ ဒေသနာဝိလာသေန ပန ဘိက္ခုဒေသနာက္ခမေနေဝ ဘိက္ခုနီ-
နိဋ္ဌေသော ဝုတ္တော၊ တေနေဝ ဘိက္ခုသံဃဝသေန ဧကတောဥပသမ္ပန္နာ
ဘိက္ခုနီယော ဝိဇ္ဇမာနာပိ တတ္ထ န ဝုတ္တာ။ တာသံ အတ္ထိတာ ဣမာယ ပရိဝါရ-
ကဏာယ ဝေဒိတဗ္ဗာ—

“ဥဘော ဧကတော ဥပသမ္ပန္နာ၊
ဥဘိန္တံ ဟတ္ထတော စိဝရံ ပဋိဂ္ဂဏေယျ။
သိယာ အာပတ္တိယော နာနာ၊
ပဉ္စာ မေသာ ကုသလေဟိ စိန္တိတာ”တိ။

အထ ဝါ ပုထုဇ္ဇနကာလေ ဧဟိဘိက္ခုသရဏဂမနေန ဥပသမ္ပန္နောဝ
ဣတ္ထိလိဂ်ပါတဘာဝေန ဘိက္ခုနီဘာဝေ ဌိတာ ပုရိသုပသမ္ပန္တံ ဥပါဒါယ
“ဧဟိဘိက္ခုနီ”တိ၊ “တိဟိ သရဏဂမနေဟိ ဥပသမ္ပန္နာ ဘိက္ခုနီ”တိ စ သင်္ချံ
ဂစ္ဆတိ။ နော စေ၊ တံဝစနံ ဝိရုဇ္ဈေယျာတိ ဧကေ၊ ဝိစာရေတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ “ဝိညူ
ပဋိမလော”တိ ဌိန္တံ အဝဿဝဘာဝဿ ဣဇ္ဈနတော ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ ယသ္မာ ယံ ကိဉ္စ
အာမိသံ ပဋိဂ္ဂဏန္တိနံ အဂ္ဂဟတ္တာ ပုရိသာနံ ဟတ္ထေဟိ ကဒါစိ မိဿိတာဝံ
ဂစ္ဆန္တိ၊ ဝန္တန္တာနံ ဝါ ပုရိသာနံ သိရာနိ အဂ္ဂပါဒေဟိ မိဿိတာနိ ကဒါစိ
ဟောန္တိ၊ ကေသန္တေဒနကာလေ ဝါ သိရံ ပုရိသာနံ ဟတ္ထေဟိ မိဿိတံ
ဟောတိ၊ စိတ္တံ နာမေတံ အတိရဋ္ဌဂဝေသိ၊ ဒုရက္ခိယံ ဝါ၊ တသ္မာ “မာ အတိလဟံ
ပါရာဇိကာပတ္တိ ဘိက္ခုနီနံ ဟောတူ”တိ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော ကာရုညေန ပါရာဇိ-
ကက္ခေတ္တပရိစ္ဆေဒံ၊ ထုလ္လစ္စယက္ခေတ္တပရိစ္ဆေဒဉ္စ ဝိသုံ ဝိသုံ ဒေသေသုန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၆၅၉။ တဗ္ဗဟုလနယေန သာ ဝုတ္တာတိ ဧတ္ထ အယမနဂဏ္ဍိပဒက္ခမော—
ယောဘုယျေန ကိရိယသမုဋ္ဌာနတ္တာ “ကိရိယသမုဋ္ဌာန”န္တိ ဝုတ္တံ။ “ကာယသံသဂ္ဂံ
သမာပဇ္ဇေယျာ”တိ အဝတွာ ပန “သာဒိယေယျာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ အကိရိယ-
တောပိ သမုဋ္ဌာတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယထာ စေတ္ထ၊ ဧဝံ ဟေဋ္ဌာ “မနုဿိတ္ထိယာ
တယော မဂ္ဂေ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝန္တဿ အာပတ္တိ ပါရာဇိကဿာ”တိ-
အာဒိနာ၊ နယေန ကိရိယသမုဋ္ဌာနတံ ဝတွာ တဒနန္တရံ “ဘိက္ခုပစ္စတ္တိကာ။ပ။
သော စေ ပဝေသနံ သာဒိယတိ၊ အာပတ္တိပါရာဇိကဿာ”တိ အာဒိနာ၊ နယေန
အကိရိယသမုဋ္ဌာနတာယပိ ဝုတ္တတ္တာ ပဌမပါရာဇိကဿာပိ တဗ္ဗဟုလနယေ-
နေဝ ကိရိယသမုဋ္ဌာနတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ န ဟိ ပဝေသနသာဒိယနာဒိမ္ပိ ကိရိယ-
သမုဋ္ဌာနတာ ဒိဿတိ။ အင်္ဂဇာတစလနဉ္စေတ္ထ န သာရတော ဒဋ္ဌဗ္ဗံ “သော စေ

ပဝေသနံ န သာဒိယတိ၊ ပဝိဋ္ဌံ န သာဒိယတိ၊ ဌိတံ န သာဒိယတိ၊ ဥဗ္ဗရဏံ သာဒိယတိ၊ အာပတ္တိ ပါရာဇိကဿာ”တိ^၁ ဧတ္ထ ဌိတန သာဒိယနေ ပကတိယာပိ ပရိပုဏ္ဏလနတ္တာ။ သာဒိယနပစ္စယာ ဟိ သေဝနစလနဉ္စေတ္ထ န ဒိဿတေဝါတိ တဗ္ဗဟုလနယေနေဝ ကိရိယသမုဋ္ဌာနတာ ဂဟေတဗ္ဗာ။ တတ္ထ တတ္ထ အဋ္ဌကထာသု ကဿာ တဗ္ဗဟုလနယော အဝုတ္တောတိ စေ? “ယော ပန ဘိက္ခုမေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝေယျာ”တိ^၂ မာတိကာယံ ကိရိယသမုဋ္ဌာနဿ သရူပေန ဝုတ္တတ္တာ တဒနုရူပဝသေန ဝိဘင်္ဂနယမနောလောကေတွာ “ကိရိယသမုဋ္ဌာန”-မိစ္စေဝ ဝုတ္တံ။ ယထာ စေတေသု တဗ္ဗဟုလနယေန ကိရိယသမုဋ္ဌာနတာ ဝုတ္တာ၊ တထာ သုရာဒိနံ အကုသလေနေဝ ပါတဗ္ဗတာ၊ န ဣတရထာ “ယံ အကုသလေနေဝ အာပဇ္ဇတိ၊ အယံ လောကဝဇ္ဇာ၊ သေဿ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇာ”တိ ဝုတ္တေ လောကဝဇ္ဇပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇာနံ နိယမနလက္ခဏသိပ္ပိ ဟောတိ၊ တထာ တံ အဝတွာ “ယဿာ သစ်တ္တကပက္ခေ စိတ္တံ အကုသလမေဝ ဟောတိ၊ အယံ လောကဝဇ္ဇာ။ သေဿ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇာ”တိ? ဝုတ္တေ လောကဝဇ္ဇဝစနံ နိရုတ္တကံ သိယာ ဝတ္ထု-အဇာနနပက္ခေပိ အကုသလေနေဝ ပါတဗ္ဗတ္တာ။ ယဿာ တတ္ထ သုရာပါနဝိတိက္ကမဿ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေါ နတ္ထိ၊ တဿာ ခန္တကဋ္ဌကထာယံ^၃ “မဇ္ဇပါနေ ပန ဘိက္ခုနော အဇာနိတွာပိ ဗီဇတော ပဋ္ဌာယ မဇ္ဇံ ပိဝန္တဿ ပါစိတ္တိယံ၊ သာမဏေရော ဇာနိတွာ ပိဝန္တော သီလဘေဒံ အာပဇ္ဇတိ၊ န အဇာနိတွာ”တိ ဝုတ္တံ၊ န ဝုတ္တံ “ဝတ္ထုအဇာနနပက္ခေ ပါဏာတိပါတာဒီနံ သိပ္ပိကရအကုသလ-စိတ္တုပ္ပါဒသဒိသေ စိတ္တုပ္ပါဒေ သတိပိ သာမဏေရော သီလဘေဒံ နာပဇ္ဇတိ”တိ။ အဘိနိဝေသဝစနံ ပါဏာတိပါတာဒီဟိ^၄ သမာနဇာတိကတ္တာ သာမဏေရာနံ သုရာပါနဿ။ “သုရာဒယော ပနိမေ”တိ ဝတ္ထုဇာနိတွာပါတဗ္ဗတာဒိဝသေန ဝိတိက္ကမန္တဿ အကုသလဿ အသမ္ဘဝေါ နတ္ထိ။ တေန ဝုတ္တံ “ယဿ သစ်တ္တကပက္ခေ”တိအာဒိ။

ကိဉ္စေတ္ထ ယုတ္တိဝစနေန အရဟန္တာနံ အပ္ပဝိသနတော သစ်တ္တကာစိတ္တက-ပက္ခေသု အကုသလနိယမောတိ စေ? န၊ ဓမ္မတာဝသေန သေက္ခာနမ္ပိ အပ္ပဝိသနတော။ အစိတ္တကပက္ခေ အကုသလနိယမာဘာဝဒဿနတ္ထံ သုပန္တဿ မုခေ ပက္ခိတ္တဇလဗိန္နုမိဝ သုရာဗိန္နုအာဒယော ဥဒါဟရိတဗ္ဗာတိ။ တဗ္ဗဟုလနယေန ဟိ အတ္ထေ ဂဟိတေ ပုဗ္ဗေနာပရံ အဋ္ဌကထာယ သမေတိ။ “သဋ္ဌိ” ပါဠိယာ အဝိသေသတ္ထော ပရတော အာဝိ ဘဝိဿတိတိ အပရေ”တိ ဝုတ္တံ။ ဣဒမေတ္ထ

၁-ဝိ ၁-၃၆-ပိဋ္ဌေ။

၂-ဝိ ၁-၂၅-၂၇-ပိဋ္ဌေသု။

၃-ကင်္ခါ-၄-၁၁၂-ပိဋ္ဌေ။

၄-ဝိ-၄ ၃-၂၉၆-ပိဋ္ဌေ။

၅-ပါဏာတိပါတာဒီနံ (က)

ဝဇီရ-နိ ၁-၂၃-န-ဗု-သ

ဝိစာရေတဗ္ဗံ။ ယဒိ ဝတ္ထုဇာနနပက္ခေ ဝိနာ အကုသလေန မဇ္ဇပါနံ သိယာ၊
 ကသ္မာ နာဠိမဇ္ဈံ နာတိက္ကမတိ အရိယာနံ ပါနကာဒိသညိနန္တိ၊ သီလဘောဒ-
 ဝတ္ထုဝိတိက္ကမော ဝိနာပိ စိတ္တေန အရိယာနံ ဓမ္မတာဝသေန န သမ္ဘဝတီတိ
 စေ၊ န၊ ဓန္ဒ၊ ပါလတ္ထေရဝတ္ထု၊ အာဒိဝိရောဓတောတိ။ အပိစ ဘိက္ခုနောပိ
 သာမဏေရဿ ဝိယ သုရာပါနံ သစိတ္တကမေဝ ကသ္မာ န ဇာတန္တိ၊ အပ္ပတိ-
 ရူပတ္တာတိ စေ၊ သာမဏေရာနဗ္ဗိ အပ္ပတိရူပမေဝ။ သဟဓမ္မိကာ ဧဝံ ဟိ တေ။
 မဟာသာဝဇ္ဇတ္တာတိ စေ၊ သာမဏေရာနဗ္ဗိ တာဒိသမေဝ။ သာမဏေရာနံ
 သစိတ္တကမေဝပါရာဇိကံ၊ ဣတရံဒဏ္ဍကမ္မဝတ္ထုတိ စေ၊ ဘိက္ခုနဗ္ဗိ မဇ္ဇပါနေ နတ္ထိ။
 ဧတ္ထတိကပါစိတ္တိယေန န ဘဝိတဗ္ဗံ။ မဇ္ဇေ အမဇ္ဇေသညိဿ ဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိပညာပေ-
 တဗ္ဗာ သိယာ။ ဘိက္ခုဿ ပါစိတ္တိယဝတ္ထု သာမဏေရာနံ ပါရာဇိကံ ဟောတိ
 တိရစ္ဆာနဂတသာမဏေရာနံ ဝိယာတိ စေ၊ အစိတ္တကဗ္ဗိ မဇ္ဇပါနာဒိနံ
 သာမဏေရာနံ ပါရာဇိကံ ပညာပေတဗ္ဗံ သိယာ။ နာစိတ္တကံ ပါရာဇိကံ
 သမ္ဘဝတီတိ စေ၊ န၊ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇဗ္ဗိ ပါရာဇိကံ သမ္ဘဝတီတိ။ နိကာယန္တရပက္ခေ
 အယမေဝ ဒေါသော။ အမှာကဗ္ဗိ လောကဝဇ္ဇမေဝ မဇ္ဇပါနန္တိ။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ
 သုရာပါနမေဝ ဓမ္မတာဝသေန အရိယာ န ကရောန္တိတိ၊ န ဧဝံလံ သုရာ-
 ပါနမေဝ ဓမ္မတာဝသေန အရိယာ န ကရောန္တိ၊ ပါဏေသုပိ ကောဓဝသေန
 ပါဏသညိတာယ သီသန္တေဒနာဒိနံ န ကရောန္တိ၊ သဒါရသညာယ ပရဒါရံ န
 ဝိတိက္ကမန္တိ၊ အနတ္တဘဉ္စကသညာယ အတ္တဘဉ္စကမုသာ န ဝဒန္တိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-
 သညာယ ဖိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ န ပဋိပဇ္ဇန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အာစရိယာပိ သုရာပါနေ
 အကုသလနိယမာဘာဝမေဝ ဝဒန္တိ၊ တသ္မာ ဧဝံ မာတိကာဠာယ ဂစ္ဆိ-
 ပဒေ လောကဝဇ္ဇပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇာဓိကာရေ “သစိတ္တကပက္ခေ အကုသလန္တိ သုရာပါ-
 နာဒိသင်္ဂဟတ္ထံ၊ ဣတရိယာယ အကုသလမေဝါတိ ဝဒေယျာ”တိ လိဒိတံ။
 ကိရိယသမုဋ္ဌာနတာ ပနဿ တဗ္ဗဟုလနယမေဝ၊ န ပဌမပါရာဇိကေ။ ကထံ၊
 ကာယသံသဂ္ဂသိက္ခာပဒံ ပဌမပါရာဇိကသမုဋ္ဌာနံ။ ဧတ္ထ ဘိက္ခုဿ စ ဘိက္ခုနိယာ
 စ ကာယသံသဂ္ဂဘာဝေ သတိ ဘိက္ခုနီ ကာယင်္ဂမစောပယမာနာပိ စိတ္တေန ဝ
 အဓိဝါသေန္တိ အာပဇ္ဇတိ၊ န ဧဝံ ဘိက္ခု။ ဘိက္ခု ပန စောပယမာနောဝ
 အာပဇ္ဇတိ၊ ဧဝမေဝ ပဌမပါရာဇိကေပိ စောပနေ သတိ ဧဝံ အာပဇ္ဇတိ၊
 နာသတိ။ ပဝေသနံ သာဒိယတီတိ ဧတ္ထ ပဝေသနသာဒိယနံ နာမ သေဝန-
 စိတ္တသုပ္ပါဒနန္တိ၊ ဧဝံ သန္တေပိ “ဝိမံသိတွာ ဂဟေတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ။

ပဌမပါရာဇိကသိက္ခာပဒဝတ္ထုနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယပါရာဇိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

“ကိဿ ပန တံ အယျေဇာနံ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ အဇ္ဈာပဉ္စ” နှိ ဝစနတော၊ “အဋ္ဌန္တံ ပါရာဇိကာနံ အညတရံ ပါရာဇိကံ အဇ္ဈာပဉ္စ” နှိ ဝစနတော၊ အန္တေ “ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ ခေါ အယျာယော အဋ္ဌ ပါရာဇိကာ ဓမ္မာ” တိ၊ အာဒိဝစနတော၊ ပရိဝါရေ “သာဓာရဏပညတ္တိ ဥဘတောပညတ္တိ” တိ၊ ဝစနတော စ ဘိက္ခုနီဝိဘင်္ဂံ ပတွာ ဘဂဝါ သာဓာရဏာနိ သိက္ခာပဒါနံ ဘိက္ခုနံ ဥပ္ပန္နဝတ္ထုသ္မိံယေဝ “ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဆန္တသော မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဇယျ အန္တမသော တိရစ္ဆာနဂတေနပိ ပါရာဇိကာ ဟောတိ အသံဝါသာ” တိ၊ အာဒိနာ နယေန သဝိသေသမ္ပိ အဝိသေသမ္ပိ မာတိကံ နိက္ခိပိတွာ အနုက္ကမေန ပဒဘာဇနံ၊ အာပတ္တိဘေဒံ၊ တိကစ္ဆေဒံ၊ အနာပတ္တိဝါရဉ္စ အနဝသေသံ ဝတွာ ဝိတ္တာရေသိ။ သင်္ဂီတိကာရ-ကေဟိ ပန အသာဓာရဏပညတ္တိယောယေဝ ဣဝ ဝိတ္တာရိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၆၆၆။ တတ္ထ “အဋ္ဌန္တံ ပါရာဇိကာနံ” နှိ ဣဒံ ကေဝလံ သင်္ဂီတိကာရကာနံ-ယေဝ နယတော နိက္ခိတ္တဝစနံ ဣတော ပုဗ္ဗေ ဆဋ္ဌသတ္တမဋ္ဌမာနံ ပါရာဇိကာနံ အပညတ္တတ္တာ။ ဘဂဝတာပန ဣဒံ ပညာပိတမာဒိသိက္ခာပဒမ္ပိ ဥပါဒါယ “ဆန္တံ ပါရာဇိကာနံ” နှိ ဝုတ္တံ သိယာ။ ဣတော ဥဒ္ဓိ ပညတ္တာနိပိ ဥပါဒါယ “အဋ္ဌန္တံ ပါရာဇိကာနံ” နှိ ဝစနံ အပရဘာဂေ ဥပ္ပန္နန္တိ ဧကစ္ဆေ အာစရိယာ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန “ဣဒဉ္စ ပါရာဇိကံ ပစ္စာ ပညတ္တိ၊ တသ္မာ ‘အဋ္ဌန္တံ’ နှိ ဝိဘင်္ဂေ ဝုတ္တံ” နှိ အာဒိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ အဋ္ဌကထာစရိယာနံ မတေန သိဒ္ဓမေတံ ယထာပညတ္တာနုက္ကမ-ဝသေနေဝ သင်္ဂီတာနီတိ။ “အညာသိ” နှိ ပါဌော။ အညာသိတိ န ဂဟေတ-ဗ္ဗော။ “ဗုဒ္ဓုလ္လသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တနယေနေဝါ” တိ ဝစနတော ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကံ ယာ ပဋိစ္ဆာဒေတိ၊ သာပိ ဝဇ္ဇပဋိစ္ဆာဒိကာယေဝါတိ သိဒ္ဓံ။ ကိဉ္စာပိ ဝဇ္ဇ-ပဋိစ္ဆာဒနံ ပေမဝသေန ဟောတိ၊ တထာပိ သိက္ခာပဒဝိတိက္ကမစိတ္တံ ဒေါမနဿိ-ကမေဝ ဟောတိတိ ကတွာ “ဗုက္ခဝေဒန” နှိ ဝုတ္တံ။

ဒုတိယပါရာဇိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တတိယပါရာဇိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၆၉။ ဣမံ အဓိပ္ပါယ်မတ္တန္တိ “စောဒေတွာ သာရေတွာ” တိ ဧတံ။ ဧတ္ထာယံ ဝိစာရဏာ— ယော ဘိက္ခု ဥက္ခိတ္တကဘိက္ခုနာ သမာနဒိဋ္ဌိကော လဒ္ဓိနာနာ-သံဝါသကော ဟောတိ၊ သော အဝန္တနိယော၊ ကမ္မာကမ္မေ ဥက္ခိတ္တကော ဝိယ

န ဂဏပူရဏော၊ သဟဿေယျမ္ပိ န လဘတိ၊ န တထာ ဘိက္ခုနီ။ သာ ဟိ
ယာဝ န သမနဘဋ္ဌာ၊ တာဝ ဂဏပူရကာ စ ဟောတိ၊ သံဝါသဉ္စ လဘတိ။
လဗ္ဗိနာနာသံဝါသိကာနုဝတ္တိကာပိ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တိကာဝ ဟောတိ။ ဥက္ခိတ္တော
စေ ကာလင်္ဂတော၊ တဒနုဝတ္တကော ဘိက္ခု လဗ္ဗိနာနာသံဝါသကော ဟောတိ-
ယေဝ။ တထာ ဝိဗ္ဗန္ဓေပိ တသ္မိံ တိတ္ထိယပက္ကန္တကေပိ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ
သာမဏေရဘူမိယံ ဌိတေပီတိ ဧကေ။ တေသံ မတေန ဥက္ခိတ္တကေ တထာ-
ဘူတေပိ ဘိက္ခုနီ တဒနုဝတ္တိကာ သမနဘာသိတဗ္ဗာဝါတိ အာပဇ္ဇတိ။
သမနဘာသနကမ္ပံ သံဃာယတ္တံ၊ သံဃေန သဉ္စိစ္စ ပုရိမကာပတ္တိံ အပနေတုံ န
ယုတ္တံ ဝိယ ခါယတိ။ ဥက္ခေပနိယကမ္ပဉ္စ အာပတ္တိအဒဿနမတ္တေ၊ အပ္ပဋိကမ္ပ-
မတ္တေ၊ ကုဒိဋ္ဌိအပ္ပဋိနိဿဇနမတ္တေ စ ကရိယတိ၊ တဿ အနုဝတ္တနမတ္တေန
သမနဘာသိတွာ သာသနတော စာဝေတဗ္ဗာနီတိ န ယုတ္တန္တိ စေ? န ဝတ္တဗ္ဗ-
မေဝ၊ ဣဒံ အပါရာဇိကဝတ္ထုသုပိ တပ္ပသင်္ဂတော၊ အနညဝိသယတ္တာ စ ဝိနယဿ။

တတိယပါရာဇိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုတ္ထပါရာဇိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၇၅။ “လောကဿာဒသင်္ခါတဿ မိတ္တသန္တဝဿ ဝသေန တံ ဒဿေတုံ
ကာယသံသဂ္ဂရာဇေနာတိ ဝုတ္တ”န္တိ လိဒိတံ။ တိဿိတ္ထိယောတိ တိသု ဣတ္ထိသု၊
တိဿော ဝါ ဣတ္ထိယော။ တံ န သေဝေတိ တာသု န သေဝတိ။ အနရိယာတိ
ဥဘတောဗျဉ္ဇနာ။ ဗျဉ္ဇနသ္မိန္တိ အတ္တနော ဗျဉ္ဇနေ။ န သေဝေတိ န သေဝတိ။
န စာစရေတိ နာစရတိ။ ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏောတိ ဒွိဟိပိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ။ ဂမနုပ္ပါဒနန္တိ
သဉ္ဇရိတ္တံ။

၆၇၆။ “နိဝတ္တံ ဝါ ပါရုတံ ဝါ”တိ ဧတ္ထ နိဝတ္တဿ ဝါ ပါရုတဿ ဝါ
ဝတ္တဿ ဂဟဏံ သာဒိယတိတိ အတ္တော။

စတုတ္ထပါရာဇိကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပါရာဇိကကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-သံဃာဒိသေသကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ

၁-ပဌမသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၈၁။ အာဟတကောတိ အာနိတော၊ နိယတကောတိ အဓိပ္ပါယော။ အကပ္ပိယအဇ္ဇော နာမ သံဃဿ ဝါ အာရာမိကပုဂ္ဂလဿ ဝါ ဝတ္ထုဿ ကာရဏာ ဝိသံဃဿ ဝါရိကဘာဝေန သယမေဝ ဝါ အဓိကရဏဌာနံ ဂန္ဓာ “အမှာကံ ဧသော ဒါသော၊ ဒါသီ၊ ဝါပီ၊ ခေတ္တံ၊ အာရာမော၊ အာရာမဝတ္ထု၊ ဂါဝေါ၊ ဂါပီ၊ မဟိံသီ၊ အဇာ၊ ကုက္ကုဋ္ဌာ”တိ အာဒိနာ ဝေါဟရတိ၊ အကပ္ပိယံ။ “အယံ အမှာကံ အာရာမိကော အာရာမိကာ၊ အယံ ဝါပီ ဣတ္ထန္ဓာမေန သံဃဿ ဟတ္ထေ ဒေါဟနတ္ထာယ ဒိန္ဓာ။ ဣတော ခေတ္တတော အာရာမတော ဥပ္ပဇ္ဇနကစတုပစ္စယာ ဣတော ဂါပိတော မဟိံသီတော အဇာတော ဥပ္ပဇ္ဇနကဂေါရဿ ဣတ္ထန္ဓာမေန သံဃဿ ဒိန္ဓာ”တိ ပုစ္ဆိတေ ဝါ အပုစ္ဆိတေ ဝါ ဝတ္ထု ဝဋ္ဋတိ။ “ကတ”န္တိ အဝဘွာ “ကရောန္တိ”တိ ဝစနေန ကိရ အနေနကတံ အာရဗ္ဗ အာစိက္ခိတာ နာမ ဟောတိ။ ဂီဝါတိ ကေဝလံ ဂီဝါ ဧဝ ဟောတိ၊ န ပါရာဇိကံ။ ကာရာပေတွာ ဒါတဗ္ဗာတိ ဧတ္ထ သစေ အာဝုဓဘဏ္ဍိ ဟောတိ၊ တဿ ဓာရာ န ကာရေတဗ္ဗာ၊ အညေန ပန အာကာရေန သညာပေတဗ္ဗံ။ “တိစိတ္တံ တိဝေဒန”န္တိ ဝုတ္တတ္တာ “မာနုဿယဝသေန ကောရဿယဝသေနာ”တိ တဗ္ဗဟုလနယေန ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပဌမသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၈၂။ ဘဒ္ဒိပုတ္တကာနံ ကုမာရဘဒ္ဒိကာနံ ဂဏာ ဘဒ္ဒိပုတ္တဂဏာ။ ကပ္ပန္တိ ကပ္ပိယံ။ ကပ္ပဂတိကန္တိ ကပ္ပိယသဘာဝံ။ ပက္ကန္တာသုပီတိ အတ္တနော ပရိသံဌပေတွာ ဣတရာသု ပက္ကန္တာသု။ ပက္ကတ္တိံ အဇာနန္တာ အရိယာပိ ဝုဋ္ဌာပေန္တိတိ ကတွာ ဝါ ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ အာပတ္တိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတသမင်္ဂိတာဝသေန ဝါ “တိစိတ္တ”န္တိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “ပဗ္ဗာဇနေ န ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ ပေါရာဏဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တံ။

ဒုတိယသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တတိယသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၈၇။ အဗ္ဗါကာဒိလာနိ မဟာကဿပဿ ပုရာဏဒုတိယာ ကိရ။ ဉ္ဇတိနံ ကုလံ ယသ္မိံ ဂါမကေ၊ တဒေတံ ဂါမကံ ဉ္ဇတိကုလံ၊ ကုလသန္ဓိဟိတံ ဂါမကံ အဂမာသီတိ အတ္ထော။ “အဇံ ဂါမံ နေတိ”တိအာဒိသု ဝိယ ဝါ ဒွိကမ္ပိကံ ကတွာ ဂါမကံ အဂမာသိ ဉ္ဇတိကုလံ အဂမာသီတိပိ ယုဇ္ဇတိ။

၆၉၂။ “အပရိက္ခိတ္တဿ ဂါမဿ ဥပစာရံ အတိက္ကာမေန္တိယာ”တိ ဝစနေနပိ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗံ—ဝိကာလဂါမပ္ပဝေသနေ ဒွိန္ဒံ လေဇျုပါတာနံယေဝ ဝသေန ဥပစာရော ပရိစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗော၊ ဣတရထာ ယထာ ဧတ္ထပရိက္ခေပါရဟဋ္ဌာနံ ပရိက္ခေပံ ဝိယ ကတွာ “အတိက္ကာမေန္တိယာ”တိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ တတ္ထာပိ “အပရိက္ခိတ္တဿ ဂါမဿ ဥပစာရံ အတိက္ကမန္တဿာ”တိ ဝဒေယျ။ ယသ္မာ ပန တတ္ထ ပရိက္ခေပါရဟဋ္ဌာနတော ဥတ္တရိ ဧကော လေဇျုပါတော ဥပစာရောတိ အဓိပ္ပေတော၊ တသ္မာ တဒတ္ထဒီပနတ္ထံ “အပရိက္ခိတ္တဿ ဂါမဿ ဥပစာရံ ဩက္ကမန္တဿာ”တိ ဝုတ္တံ။ ယံ ပန အန္တကဋ္ဌကထာယံ “ပရိက္ခေပါရဟဋ္ဌာနံယေဝ ‘ဥပစာရ’န္တိ သလ္လက္ခေတွာ ပရိက္ခေပပရိက္ခေပါရဟဋ္ဌာနာနံ နိန္ဒာနာကာရဏဒီပနတ္ထံ ‘ဥပစာရံ ဩက္ကမန္တဿာ’တိ ဝုတ္တံ ပါဠိဝိသေသမသလ္လက္ခေတွာဝ အပရိက္ခိတ္တဿ ဂါမဿ ဥပစာရံ အတိက္ကမန္တဿ ဣမ ဥပစာရော ပရိက္ခေပေါ ယထာ ဘဝေယျ၊ တံ ဥပစာရံ ပဌမံ ပါဒံ အတိက္ကမန္တဿ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ။ ဒုတိယံ ပါဒံ အတိက္ကမန္တဿ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿာ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ န ဂဟေတဗ္ဗမေဝ ပါဠိယာ ဝိသေသသမ္ဘာဝတောတိ။ “အပရိက္ခိတ္တဿ ဂါမဿ ဥပစာရံ ဩက္ကမန္တိယာတိပိ ဧကစ္စေသု ဒိဿတိ၊ တံ န ဂဟေတဗ္ဗန္တိ အပရေ”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ “ပါဠိဝိသေသမသလ္လက္ခေတွာ”တိ ဒုဝုတ္တံ၊ ကသ္မာ? ဝိကာလဂါမပ္ပဝေသနသိက္ခာပဒေပိ ကတ္ထမိ “ဥပစာရံ အတိက္ကမန္တဿာ”တိ ပါဠော ဒိဿတိတိ၊ သော အန္တကဋ္ဌကထာပါဠတော ဂဟိတောတိ အာစရိယော။ အပရိက္ခိတ္တဿ ဥပစာရောက္ကမနမေဝ ပါဠော ယုဇ္ဇတိ၊ န အတိက္ကမနံ။ ကသ္မာ? ဗဟူသု ဌာနေသု ပါဠိယာ အဋ္ဌကထာဟိ ဝိရုဇ္ဈနတော၊ ဣမသ္မိံ ဝါပိ သိက္ခာပဒေ ဝိရုဇ္ဈတိ။ ကထံ? ဂဏမှာ ဩဟိယမာနာယ အရညေ အာပတ္တိ ဟောတိ၊ န ဂါမေ။ အထ စ ပန နိဒဿနမ္ပိ “သိက္ခာပဒါ ဗုဒ္ဓဝရေနာ”တိ ဝါထာ ဒဿိတာ၊ တသ္မာ ဥပစာရောက္ကမနပရိယာပန္နနဒိ အတိက္ကာမေန္တိယာ ဟောတိ။ ကိဉ္စ ဘိယျော “ဂစ္ဆန္တဿ စတသော အာပတ္တိယော၊ ဌိတဿ စာပိ တတ္တကာ”တိအာဒိနံ?

ပရိဝါရဂါထာနံ အဋ္ဌကထာဟိ ဥပစာရေးက္ခမနမေဝပါဌောတိ နိဋ္ဌံ ဂန္တဗ္ဗ”န္တိ စ ဝုတ္တံ၊ သုဋ္ဌ၊ သလ္လက္ခေတွာ ကထေတဗ္ဗ။

“ပဒသာ ဂမနမေဝ ဟိ ဣဓာမိပ္ပေတံ၊ တေနေဝ ပဌမံ ပါဒံ အတိက္ခာ-
မေန္တိယာတိအာဒိမာဟာ”တိ ဧတ္ထ ဝိကာလဂါမပ္ပဝေသနသိက္ခာပဒါဒိသု
တဒဘာဝါယာနေန ဝါ ဣဒ္ဓိယာ ဝါ ပဝိသတော၊ အဗ္ဗါနံ ဂစ္ဆတော စ
အာပတ္တိတိ ဒီပေတိ။ တတ္ထ အသာရုပ္ပတ္တာ အာပတ္တိမောက္ခော နတ္ထိတိ
ဧကေ၊ ဝိစာရေတွာ ဂဟေတဗ္ဗ။ ဘိက္ခုနီဝိဟာရဘူမိ “ဂါမန္တရေ”န္တိ န ဝုစ္စတိ
ဂါမန္တရပရိယာပန္နာယပိ ကပ္ပိယဘူမိတ္တာ။ “ပရတော ‘သစေ ဘိက္ခုနီသု
မဟာဗောဓိယင်္ဂဏံ ပဝိသန္တိသု ဧကော ဗဟိ တိဋ္ဌတိ၊ တဿာ အာပတ္တိ’တိ-
အာဒိဝစနတော ဘိက္ခုဝိဟာရော န ကပ္ပိယဘူမိတိ သိဒ္ဓံ၊ တဿာ ကပ္ပိ-
နဂရေ ခန္ဓဓမ္မဝိဟာရော ဝိယ၊ ကာဝိရပဋ္ဌနေ သာရိဓမ္မဝိဟာရော ဝိယ စ
အညောပိ သော ဝိဟာရော၊ တဿာ သီမဗဒ္ဓသုခတ္ထံ ဂါမန္တရဘာဝေ
နိရန္တရာ” အဓိဋ္ဌာနတ္ထံ ပဝိသန္တိယာ၊ နိက္ခမန္တိယာပိ ဂါမန္တရပတ္တိ
ဟောတိတိ အပရေ”တိ ဝုတ္တံ။ စတုဂါမသဘောရဏတ္တာတိ ဧတ္ထ ဧဝံဝိဓေ
ဝိဟာရေ သီမံ ဗန္ဓန္တေဟိ စတ္တာရောပိ တေ ဂါမာ သောဓေတဗ္ဗာတိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သံဝိဒဟိတွာ ဘိက္ခုနီယာ ဝါ မာတုဂါမေန ဝါ ထေယျသတ္တေန
ဝါ သဒ္ဓိံ တံ ဝိဟာရံ ဩက္ခမန္တိယာ စတသော အာပတ္တိယော ဧကတောဝံ
ဟောန္တိ။ “ဂါမန္တရေ ဂါမန္တရေ အာပတ္တိ ပါမိတ္တိယဿာ”တိ ဝုတ္တာတိ ဧကေ။

ဒုတိယပါဒုဒ္ဓါရေ သံဃာဒိသေသောတိ ဧတ္ထ သစေ ဒုတိယောပါဒုဒ္ဓါရော
ကပ္ပိယဘူမိယံ ဟောတိ၊ န သံဃာဒိသေသော၊ အကပ္ပိယဘူမိယံ ဧဝံ
သံဃာဒိသေသော။ “ဥဘယတိရေသု ဝိစရန္တိ၊ ဝဋ္ဋတိတိ ဒဿနူပစာရဿေတ္ထ
သမ္ဘဝါ”တိ လိဒိတံ၊ တံ ယုတ္တံ။ သဝနူပစာရော ဟေတ္ထ နဒီပါရေ၊ ဂါမန္တရေ
ဝါ အပ္ပမာဏန္တိ။ အန္တကဋ္ဌကထာယံ ပန “ပရတိရတော နဒိံ ဩတရိတွာ
ဒဿနူပစာရတော ဒါရူနိ၊ ပဏ္ဏာနိဝါ မဂ္ဂိတွာ အာနေတိ၊ အနာပတ္တိ။
တိစီဝရာနိ ပရတိရေ ဩတာပေတိ၊ အနာပတ္တိ”တိ ဝုတ္တံ။ “ဩရိမတိရမေဝ
အာဂစ္ဆတိ၊ အာပတ္တိ”တိ အတိက္ခမိတုကာမတာယ ပဝိဋ္ဌတ္တာ ဝုတ္တံ။ “နာယ-
နာဒိကိစ္စေန ပဝိဋ္ဌာနံ ကတ္ထေဝါလယသမ္ဘဝါ ဝဋ္ဋတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဂါမန္တရေ
ပမာဏန္တိ အဋ္ဌကထာယံ ပရတိရတော နဒိံ ဩတရိတွာ ဒဿနူပစာရတော
ဒါရူနိ ပဏ္ဏာနိ သကဂါမတော ထောကမ္ပိ တရဏဝါရေန န ဝဋ္ဋတိ ကိရ
နိက္ခမိတွာ ပဝိသိတုံ။

အဂါမဏေ အရညေတိ အဂါမလက္ခဏေ အရညေတိ အတ္ထော။ ဣမိနာ အာပတ္တိခေတ္တံ ဒဿိတံ။ ယသ္မာ ဣဒံ အာပတ္တိခေတ္တံ၊ တသ္မာ ယာ ဘိက္ခုနပဿယတော ဂါမဿ ဣန္ဒဒီလံ အတိက္ကမတိ၊ သာ အသန္တေ ဂါမေ ဂဏမှာ ဩဟိယနာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ ဒဿနသဝနူပစာရာဘာဝေပိ ပဂေဝ ဂါမေ ဣန္ဒဒီလာတိက္ကမနက္ခဏေယေဝ အာပဇ္ဇတိ။ သစေ တတ္ထ ဧကော ဘိက္ခုနိ အတ္ထိ၊ တဿာ ဒဿနသဝနူပစာရာတိက္ကမနက္ခဏေ အာပဇ္ဇတိ၊ အရညမဂ္ဂဂမနကာလေ ဧဝံ ဝိမိတိ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဂါမတော ပန နိက္ခမန္တိ ဣတော ပဋ္ဌာယ အာပဇ္ဇတိတိ ဒဿနတ္ထံ “အဂါမကံ အရည”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “အာရာမိကာ စ ဟောန္တိ သင်္ဂါဟိကာ လဇ္ဇိနိယော၊ တာ ကောပေတွာ အညတ္ထ န ဂန္တဗ္ဗံ။ ဂစ္ဆတိ စေ၊ ဂါမန္တရနဒီပါရရတ္တိဝိပ္ပဝါသ-ဂဏမှာ ဩဟိယနာပတ္တိဟိ န မုစ္ဆတိ”တိအာဒိ။ တတ္ထ “ဂဏမှာ ဩဟိယနာပတ္တိ သင်္ဂါယေဝါပဇ္ဇတိ။ ဣတရာ ဂါမေ ဂါမေ ပါရေပါရေ အရုဏေ အရုဏေ စာတိ ဝေဒိတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ “ဝုတ္တဉ္ဇေတ”န္တိအာဒိနိ အသာကောနိ ယထာသမ္ဘဝံ ဂဟေတဗ္ဗတ္တာ။ “မဟာဗောဓိယင်္ဂဏန္တိအာဒိ ဧဝံ ဂါမဿ အာသန္နဋ္ဌာနေပိ ဣမံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိတိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တ”န္တိ လိဒိတံ။

တတိယသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုတ္ထသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၆၉၄။ ပဋိဝတ္တာတိပဋိဝစနံ ဒေန္တိ။ ကမ္မဒေါသန္တိ “အနညာယ ဂဏဿ ဆန္တန္တိ ဧဝမာဒိ”တိ လိဒိတံ။ ကတ္တဗ္ဗဋ္ဌာနဒေါသန္တိ ပေါရာဏာ။ ကာရကဂဏ-ဿာတိ ကာရကသံဃဿ။ “ဘိက္ခုနိသံဃံ သဒ္ဓိပါတေတွာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ကာရက-သံဃောပိ အယမေဝါတိ စေ? ပဋ္ဌမမေဝ ကာရကသံဃံ န အာမန္တေတွာ ဗလက္ကာရေနာယံ ထုလ္လနန္တာ တံ ဘိက္ခုနိံ ဩသာရေသီ”တိ ပေါရာဏ-ဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ကာရကဘိက္ခုနံ သမ္မုခါပိ တေသံ အနုမတိံ ပဋ္ဌမံ အဂ္ဂဟေတွာ တံ ကမ္မံ န ပဋိပ္ပဿန္တေတဗ္ဗန္တိ သိဒ္ဓံ ဟောတိ၊ ပဋိပ္ပဿန္တံ ဗလက္ကာရေန န ကာတဗ္ဗမေဝါတိ အဓိပ္ပာယော။ “ဘိက္ခုနိပိ ဒိဋ္ဌာဝိကမ္မံ ကာတုံ လဘတိ”တိ စ တတ္ထ ဝုတ္တံ။

၆၉၅။ အသန္တေ ကမ္မကာရကသံဃေ ဩသာရေတိ၊ အနာပတ္တိတိ ဧတ္ထ ကိတ္တာဝတာ အသန္တော နာမ ဟောတိတိ? ဣဒံ သဗ္ဗတ္ထ န ဝိစာရိတံ။

ကာရကနံ ကာလကိရိယာယာတိ ဧကေ။ ဧကဿပိ အဘာဝေနာတိ ဧကေ။ ဧကသ္မိ ရဇ္ဇေတိ ဧကေ။ ဧကရဋ္ဌေတိ ဧကေ။ ဧကဂါမေတိ ဧကေ။ ဧကသ္မိ အာဝါသေတိ ဧကေ။ ယတ္ထ သက္ကာ အပလောကေတုန္တိ ဧကေ။ အန္တောအဗ္ဗယောဇနေတိ ဧကေ။ တတ္ထ တသ္မိ အာဝါသေ အသန္တေ ကာရကသံဃေ ဩသာရေတိ။ အနာပတ္တိတိ ဣဒံ ပသံသန္တိ အာစရိယာ။ ယတ္ထ သက္ကာ အပလောကေတုန္တိ သာမိစိ။

စတုတ္ထသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဉ္စမသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၇၀၁။ ဧတံ န ဝုတ္တန္တိ ဘိက္ခုနိယာ အဝဿုတဘာဝေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ ဧတံ နိယမနံ န ဝုတ္တံ။ တံ အဝစနံ ပါဠိယာ သမေတိ။ ကတရပါဠိယာတိ? “အနဝဿု-
တောတိ ဇာနန္တိ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ”တိ ဣမာယ။ ယဒိ ဟိ ပုဂ္ဂလဿ အဝဿုတဘာဝေါ
န ပမာဏံ၊ ကိံ ဣမာယ ပါဠိယာ ပယောဇနံ၊ “အနာပတ္တိ ဥဘော အနဝ-
ဿုတာ ဟောန္တိ၊ အနဝဿုတာ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ”တိ ဧတ္ထကမေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ။
အတ္ထနော ဟိ အနဝဿုတဘာဝေါယေဝ ပမာဏန္တိ။ ဣမဿ ပန အနာပတ္တိ-
ဝါရဿ အယမတ္ထော—ဥဘော စေ အနဝဿုတာ၊ သဗ္ဗထာပိ အနာပတ္တိ။
အထ ဘိက္ခုနိ အနဝဿုတာ သမာနာ အဝဿုတမ္ပိ “အနဝဿုတော”တိ
သညာယ တဿ ဟတ္ထတော ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ ဧဝမ္ပိ အနာပတ္တိတိ။ အထ သာ
အနဝဿုတာပိ အညံ အနဝဿုတံ ဝါ အဝဿုတံ ဝါ “အနဝဿုတော”တိ
ဇာနာတိ၊ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ အနန္တရသိက္ခာပဒေ “ကိဿ တံ အယျေ
န ပဋိဂ္ဂဏှာသိတိ။ အဝဿုတော အယျေတိ။ ပ။ နာဟံ အဝဿုတာ”တိ။

ပဉ္စမသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဆဋ္ဌသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၇၀၅။ ဧတနာတိ တဿ။ ယဿ ဥယျောဇိကာ န ဒေတိ န ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊
တဿ ပဋိဂ္ဂဟော န ဝိဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ ဣတရိဿာ ပရိဘောဂပစ္စယာ။
“အကုသလစိတ္တ”န္တိ ဗာဟုလ္လေန ဝုတ္တံ။ “ဝဇ္ဇတိတိ သညာယ ဝဒန္တိယာပိ
အာပတ္တိ”တိ ဝဒန္တိ။

ဆဋ္ဌသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သတ္တမသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၇၁၂-၄။ ကမ္မဝါစတောပုဗ္ဗေအာပန္နာပတ္တိယောနံ ပဋိပ္ပဿန္တန္တိ။ ဥတ္တိယာ ဒုက္ကဋ္ဌထုလ္လစ္စယာ ပဋိပ္ပဿန္တန္တိ သံဃာဒိသေသေ ပတ္တေတိ ပေါရာဏာ။ တံ “အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တိယာ”တိ ပါဠိယာ သမေတိ။ “သုတွာ န ဝဒန္တိ”တိ ဧတ္ထ သစေ ဇီဝိတဗြဟ္မစရိယန္တရာယဘယာ န ဝဒန္တိ၊ အနာပတ္တိ။ “အဓမ္မကမ္မေ အဓမ္မ-ကမ္မသညာ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ “အနာပတ္တိ အသမန-ဘာသန္တိယာ”တိ သံဃာဒိသေသံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

သတ္တမသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-အဋ္ဌမသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၇၁၅။ ပစ္စာကတာတိ ပရာဇိတာ။ ကုလဒူသကသိက္ခာပဒဿ၊ ဣဿ စ နိဒါနမတ္တမေဝ နာနာကရဏံ။ ဝုတ္တဉ္စိ တတ္ထ “တဿ ဝစနဿ ပဋိနိဿဂ္ဂါယ ဧဝ ဝစနိယော၊ န ကုလဒူသနနိဝါရဏတ္ထာယာ”တိ။ ဧဝံသန္တေ ဥဘောပေတာ အာပတ္တိယော အညမညံ သဘာဂတ္တာ၊ တဿ ဣဒံ တဿ အနုပညတ္တိသဒိသံ အာပဇ္ဇတိ၊ တတော ဣဒံ နိရတ္တကမေဝ အာပဇ္ဇတိတိ? န ဧဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝတ္ထုဝိသေသတော၊ ကမ္မဝါစာဝိသေသတော စ ဥဘိန္တံ နာနာကရဏံ။

အဋ္ဌမသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-နဝမသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၇၂၃။ “ကာယိကဝါစသိကေန သံသဂ္ဂေနာ”တိ ပါဠိသေသော။

နဝမသံဃာဒိသေသသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သံဃာဒိသေသကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-နိဿဂ္ဂိယကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ

၁-ပဌမနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၇၃၃။ ပဌမနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒံ ဥတ္တာနမေဝ။

၂-ဒုတိယနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၇၄၀။ ဝတ္ထုသမ္ပတ္တတ္တာ ဝါ န တဿာ အနာပန္နကာမတာယ ဝါ အနာ-
ဏတ္တိကတာယ ဝါ အကာလစီဝရမဒ်သု။ ယထာဒါနေ ဝေ ဥပနေတဗ္ဗံ၊ န
ဘာဇေတဗ္ဗံ ပုဂ္ဂလိကတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ အတ္တတော ဟိ ဣတရမ္ပိယထာဒါနေ
ဝေ ဥပနေတဗ္ဗမေဝ။ ဂတ္ထိပဒေ ပန “အယျာယ ဒမ္ပိတိ ဧဝံ ပဋိလဒ္ဓန္တိ နိဿဋ္ဌပဋိ-
လဒ္ဓံ။ ယထာဒါနေတိ ဒါယကေဟိ ပရိစ္စတ္တဝိဓာနေန။ ဥပနေတဗ္ဗန္တိ အကာလ-
စီဝရဘာဝေန ဘာဇေတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ဣမ ဘာဇာပိတာယ လဒ္ဓစီဝရ-
မေဝ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ၊ တံ ဝိနယကမ္ပံ ကတွာပိ အတ္တနာ န လဘတိ”တိ
လိခိတံ။ ယဒိ နိဿဋ္ဌပဋိလဒ္ဓံ သန္ဓာယ ဣဒံ ဝုတ္တံ သိယာ၊ “နိဿဋ္ဌိတဗ္ဗံ သံဃဿ
ဝါ ဂဏဿ ဝါ ပုဂ္ဂလဿ ဝါ ဒဒေယျ၊ ဒဒေယျ၊ အယျာယ ဒမ္ပိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ
တိဏိပေတာနိ ပဒါနိ ဝတ္တဗ္ဗာနိ သိယံ၊ တဿာ န ကေဝလံ နိဿဋ္ဌပဋိလဒ္ဓ-
မေဝ ယထာဒါနေ ဥပနေတဗ္ဗံ၊ အညာဟိ ဘိက္ခုနီဟိ လဒ္ဓကောဋ္ဌာသမ္ပိ
ယထာဒါနေယေဝ ဥပနေတဗ္ဗံ။

၇၄၁။ “အကာလစီဝရေ ကာလစီဝရသညာယ အနာပတ္တိ”တိ ပန
ဘာဇနပစ္စယာ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗာပတ္တိံ နာပဇ္ဇတိတိ ဧတ္တကမေဝ ဒီပေတိ၊ န
ပဋိလဒ္ဓံ၊ န ယထာဒါနေ ဒါတဗ္ဗန္တိ ဣမမတ္ထံ ဒီပေတိ။ လေသေန ပန ဂဏှာတိ
စေ၊ ဘဏ္ဍုလေန ကာရေတဗ္ဗာ။

ဒုတိယနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တတိယနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၇၄၄။ သကသညာယ ဂဟိတတ္တာ ပါစိတ္တိယံ၊ ဒုက္ကဋေ ဝုတ္တံ။ ဣတရထာ
ဘဏ္ဍုလေန ကာရေတဗ္ဗံ။

တတိယနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဝတ္ထုသမ္ပတ္တတ္တာ ဝါ န ။ပ။ အနာဏတ္တိကတာယ ဝါ ဝိသု (က)

၄-စတုတ္ထနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၇၅၂။ လေသေန ဂဟေတုကာမတာ၊ အညဿ ဝိညဿ ဝိညာပနံ၊ ပဋိလာဘောတိ တိဏိ အင်္ဂါနိ၊ တဿ ပဌမံ ဝိညတ္တံ အလဘိတွာ အညံ တတော ဉိနတရမ္ပိ လဘေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယမေဝ အင်္ဂသမ္ပတ္တိတော။ ဧသ နယော အညတ္တာပိ။

စတုတ္ထနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတ။

၅-ပဉ္စမနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၇၅၃။ “တေလံ ဂေါပေတွာ” သပ္ပိမ္ပိ မေ အတ္တနော ကုလဃရာ”တိ ကိရ ပါဌော။

ပဉ္စမနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတ။

၆-ဆဋ္ဌနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၇၅၄၊ ၇၆၂။ ပါဝါရိကဿာတိ ဒုဿဝါဏိဇကဿ။ ယာယ စေတာပိတံ၊ တဿ နိဿဂ္ဂိယံ၊ နိဿဋ္ဌပဋိလာဘော စ။ “ဗုတရာသံ ပန ဇာနိတွာ ဝဿဂ္ဂေန ပတ္တကောဋ္ဌာသံ သာဒိယန္တိနမ္ပိ န နိဿဂ္ဂိယံ၊ ကေဝလံ ယထာဒါနေ ဧဝ တာဟိပိ ဥပနေတဗ္ဗ”န္တိ ဝဒန္တိ။ “နိဿဋ္ဌံ ပဋိလာဘိတွာပိ ယထာဒါနေ ဥပနေတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တတ္တာ သေသာဟိ ဂဟိတံ သုဂ္ဂဟိတ”န္တိ ဝဒန္တိ။ ဧတ္ထ ဂိလာနာယပိ န မောက္ခော။

ဆဋ္ဌနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတ။

၇-သတ္တမနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၇၆၄။ သတ္တမေ “သယံ ယာစိတကေနာ”တိ ကိဉ္စာပိ အဝိသေသေန ဝုတ္တံ။ တထာပိ အညဒတ္ထိကေန အတ္တုဒ္ဓေသိကေန သညာစိကေနာတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယမတ္ထော “ဘိက္ခုနိယော တေန စ ပရိက္ခာရေန သယမ္ပိ

ယာစိတွာ ဘေသဇ္ဇံ စေတာပေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိသု”တိ ဣမိဿာ ပါဠိယာ အတ္ထေန သံသန္တိတွာ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တဿာယမတ္ထော—တေန ပရိက္ခာရေန ဘေသဇ္ဇံ စေတာပေတွာ စ-သဒ္ဓေန သညာစိကေန စ ဘေသဇ္ဇံ စေတာပေတွာတိ ဣမမတ္ထံ ဒီပေန္တော “သယဗ္ဗိ ယာစိတွာ ဘေသဇ္ဇံ စေတာပေတွာ”တိ အာဟ။ အညထာ “တေန ပရိက္ခာရေန ဘေသဇ္ဇံ စေတာပေတွာ သယဗ္ဗိ ယာစိတွာ ပရိဘုဉ္ဇိသု”တိ ဣမိနာ အနုက္ကမေန ပါဠိ ဝတ္ထုဗ္ဗာ သိယာ။

ပဒဘာဇနေန ပန “သံယာစိကေနာတိ သယံ ယာစိတွာ”တိ တဿေဝ ပဒဿ အဓိပ္ပါယ်မတ္ထံ ပုတ္တံ။ သာ ဟိ ပဒဘာဇနဓမ္မတာ။ “သံသိကံ လာဘံ ပရိဏတ”န္တိအာဒိပဒါနံ ဘာဇနေန ပန သာ ပါကဠာ။ အညထာ သံယာစိက-ပဒေန ကော အညော အတိရေကတ္ထော သင်္ဂဟိတော သိယာ၊ သော န ဒိဿတိတိ တဒေဝ ပဒံ နိပ္ပယောဇနံ၊ ဣဒဉ္စ သိက္ခာပဒံ ပုရိမေန နိဇ္ဇာနာ-ကရဏံ သိယာ။ အတ္တနော ဟိ သန္တကံ ယထာကာမံ ကရဏီယန္တိ။ ဧတ္ထ စ သံဃဿ ယာစနာယ ဝသေန ဧကတော ဟုတွာ ယာစနာယ လဒ္ဓံ သံယာစိ-ကန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အညထာ ဣတော ပရေန သံယာစိက-သဒ္ဓေန ဣဒံ နိဗ္ဗိသေသံ အာပဇ္ဇတိတိ “ပုဂ္ဂလိကေန သံယာစိကေနာ”တိ ဣဒဉ္စ သိက္ခာပဒံ ဝိသု န ဝတ္ထုဗ္ဗံ သိယာ ဣဓေဝ တေန အာပဇ္ဇိတဗ္ဗာပတ္တိယာ သင်္ဂဟိတတ္တာ၊ န စ သင်္ဂဟိတာ အာပတ္တိဒ္ဓယဘာဝတော။ မိဿေတွာ စေတာပိတတ္တာ ဟိ ဧကမေဝ အာပတ္တိတိ စေ? န၊ သံယာစိကပဒဿ နိပ္ပယောဇနဘာဝပ္ပသင်္ဂတော၊ ဧဝံ သံသိကမဟာ-ဇနိကပုဂ္ဂလိကနိ မိဿိတွာ စေတာပနေ ဧကပတ္တိဘာဝပ္ပသင်္ဂတော စ။

သတ္တမနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-အဋ္ဌမနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၇၆၉။ ဂဏဿာတိ အာဘိဓမ္မိကာဒိဂဏဿ၊ ဥိနစတုဝဂ္ဂဿ စ။

အဋ္ဌမနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-နဝမနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၇၇၄။ သညာစိကေနာတိ ဂဏယာစနာယ လဒ္ဓေနော၊ န အညေန။

နဝမနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဒသမနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၇၇၉။ ဒသမေ ပန “ယာ ပန ဘိက္ခုနီ အညဒတ္တိကေန ပရိက္ခာရေန အညဒ္ဓိ-
သိကေန ပုဂ္ဂလိကေန အညံ စေတာပေယျ၊ နိဿဂ္ဂိယံ ပါစိတ္တိယ”န္တိ ဧဝံဝိဇ္ဇေန
ဘဝိတဗ္ဗံ၊ “ပုဂ္ဂလိကေန သံယာမိကေနာ”တိ ဣဓိနာ ကောဒသမေန ဘဝိတဗ္ဗံ
သိယာ ယထာက္ကမေန သမ္ဘဝတော။ ကာမမေဝ စေတံ အဋ္ဌပ္ပတ္တိယာ အဘာဝ-
တော န ဝုတ္တံ၊ အတ္ထတော ပန ဂဟေတဗ္ဗမေဝ။ ဧတ္ထ ပန သံဃဂဏပုဂ္ဂလာနံ
ပဝါရိတဋ္ဌာနေ၊ ပုဂ္ဂလဿေဝ ဉာတကဋ္ဌာနေ စ အနာပတ္တိဆာယာ ဒိဿတိ၊
ဣဒံ သဗ္ဗံ အမှာကံ တက္ကာနုသာရဝသေနေဝ ဝုတ္တန္တိ ကတော န သာရတော
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝိစာရေတွာ ယထာ နိစ္စလကာရဏံ ဒိသ္မာ ယံ ဝါ ဝိနယက္ကမကောဝိဒါ
အနုဇာနန္တိ၊ တံ တဒေဝ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ပေါရုဏဂဏ္ဍိပဒေ ပန “အာပဒါ-
သုပိ အညံ ဂရုဘဏ္ဍမေဝ စေတာပေတဗ္ဗံ၊ ဣတရံ န ဝဇ္ဇတိ၊ ဘိက္ခုဿ
ပန ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တံ။

ဒသမနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတော။

၁၁-ကောဒသမနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၇၈၀။ “ဒုတိယဝဂ္ဂဿ ပဌမေ”တိ အဝတွာ “ကောဒသမေ”တိ ဣမ ဝုတ္တံ။
ကသ္မာ? ဘိက္ခုနီဝိဘဏံ တိသကကဏ္ဍံ ပတွာ ဝဂ္ဂက္ကမဿ အဝုတ္တတ္တာ။ ယသ္မာ
ပဝါရိတဋ္ဌာနေ ဝိညတ္တိ နာမ န ပဋိသေခေတဗ္ဗာ၊ တသ္မာ ဘဂဝါ အညာတိက-
အပ္ပဝါရိတဋ္ဌာနေ ဓမ္မနိမန္တနဝသေန ဝဒေယျ “ယေနတ္ထော”တိ ဝုတ္တာယ
“စတုက္ကံသပရမံ ဝိညာပေတဗ္ဗ”န္တိ ပရိစ္ဆေဒံ ဒဿေတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အညထာ
“နိဒါနေန သိက္ခာပဒံ န သမေတိ၊ သိက္ခာပဒေန စ အနာပတ္တိဝါရော”တိ စ
“အကတဝိညတ္တိယာ စတုက္ကံသပရမံ ဝိညာပေတဗ္ဗ”န္တိ စ အနိဋ္ဌံ အာပဇ္ဇတိ၊
တသ္မာ မာတိကာဋ္ဌကထာယံ စေတာပေတဗ္ဗန္တိ ဌပေတွာ သဟဓမ္မိကေ စ
ဉာတကပဝါရိတေ စ အညေန ကိသ္မိဒ္ဓိဒေဝ ဂုဏေန၊ ပရိတုဋ္ဌေန စ ဝဒေယျ
“ယေနတ္ထော”တိ ဝုတ္တဿ “ဝိညာပေတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တနယေန အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။
ပေါရုဏဂဏ္ဍိပဒေ ပန “ဣဒံ ပရိစ္ဆိန္နပဝါရဏံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ အနာပတ္တိ
ဉာတကာနံ ပဝါရိတာနန္တိ ပန သဗ္ဗပ္ပကာရေန ပဝတ္တံ နိစ္စပဝါရဏံ သန္ဓာယ
ဝုတ္တံ။ နိစ္စပဝါရဏာ နာမ ယဒါ ယေနတ္ထော၊ တဒါ တံ ဝဒေယျာထာတိ ဧဝံ

ကဏ္ဍ]ဘိက္ခုနီဝိဘင်္ဂ-ကောဒသမနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ၃၆၇

ပဝတ္ထာ။‘ဟန္တ သီတပါဝရဏ’န္တိ ဒေန္တာနံ ပန အတိရေကစတုက္ကံသမ္ပိ ဂဟေတုံ
ဝနုတိ”တိ ဝုတ္တံ။ အယမေဝ နယော ဒသမေပီတိ။

ကောဒသမနိဿဂ္ဂိယပါစိတ္တိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဘိက္ခုနီဝိဘင်္ဂေ တိသကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဿဂ္ဂိယကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ပါဠိတ္တိယကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ

၁-လသုဏဝဂ္ဂ

၁-ပဌမလသုဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၇၉၃-၇။ အဟံ လသုဏေနာတိ ဧတ္ထ “ပဝါရေမီ”တိ ပါဌသေသော။
ဗဒရသဉ္စရံ ကိရ ဗဒရဇလာနိ သုက္ခာပေတွာ စုဏ္ဏေတွာ ကတ္တဗ္ဗာ
ခါဒနိယဝိကတိ။

ပဌမလသုဏသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၈၀၀။ သံဟရာပေယျာတိ “သံဟရတိဝါ သံဟရာပေတိ ဝါ”တိ ပဒဘာဇနံ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကိဉ္ဇာပိ ဧတ္ထ အာပတ္တိဘေဒေါ န ဒဿိတော၊ တထာပိ
ခုရသဏ္ဍာသကတ္တရိအာဒိပရိယေသနသံသနာဒီသု ပုဗ္ဗပယောဂေသု ဒုက္ကဋ်
ယုဇ္ဇတိ၊ ယထာ စေတ္ထ၊ ဧဝံ တလဃာတကာဒိမိ စ အာပတ္တိဘေဒေါ ပါဠိယံ
န ဝုတ္တော။ ယထာသမ္ဘဝံ ပန ပုဗ္ဗပယောဂေသု ဒုက္ကဋ် သမ္ဘဝတိ။ ဧဝံ ဘိက္ခုဿ
ဧတ္ထ စ လသုဏေ စ ဒုက္ကဋ်။ ဣဒံ ကိရိယာကိရိယန္တိ ပေါရာဏာ။ တတ္ထ
“ကိရိယာကိရိယ”န္တိ န ဝုတ္တံ။

ဒုတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈၀၂-၆။ တတိယစတုတ္ထသိက္ခာပဒံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၅-ပဉ္စမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၈၁၂။ ပဉ္စမေ ဥဒကသုဒ္ဓိပစ္စယေ သတိပိ ဒဿသာဒိယနေ ယထာဝုတ္တ-
ပရိစ္ဆေဒေ အနာပတ္တိ။ တတ္ထ ခြိန္တံ ပဗ္ဗာနန္တိ “ခြိန္တံ အင်္ဂုလာနံ သဟပဝေသနေ
ဧကေကအင်္ဂုလဿံ ဧကေကံ ပဗ္ဗံ ကတွာ ဒွေ ပဗ္ဗာ၊ ကင်္ဂုလပုဝေသနေ ခြိန္တံ

ပဗ္ဗာနံ ဥပရိ န ဝဋ္ဋတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ မဟာပစ္စရိယဗြိ အယမေဝ နယော
ဒဿိတော”တိ လိဒိတံ။

ပဉ္စမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈၁၅။ ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၇-သတ္တမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၈၂၀၊ ၈၂၂။ “နဂရံ အတိဟရန္တိ”တိ ပါဌော။ “နဂရဒ္ဓါရေ အတိ-
ဟရန္တိ”တိ ကတ္တမိ၊ တတ္ထ ဒ္ဓါရေနာတိ အတ္ထော။ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။ တံ
ပုဗ္ဗာပရဝိရုဒ္ဓန္တိ “ပုနပိ ဝုတ္တ”န္တိ ဝုတ္တံ ဝါဒံ သန္ဓာယ၊ န တတော ပုဗ္ဗေ တတ္ထ
ဝုတ္တံ ဝါဒံ။ ဧတ္ထ “မာတရမ္ပိ ဝိညာပေတွာတိ ဝစနေန ဝိရုဇ္ဈတိ”တိ လိဒိတံ၊ တံ
ဒုလ္လိဒိတံ။ န ဟိ တေန ဝိရောဓံ သန္ဓာယ ဣဒံ ဝုတ္တန္တိ။ ကရဏေ စေ ပါစိတ္တိယံ၊
ကာရာပနေပိ ပါစိတ္တိယေနေဝ ဘဝိတဗ္ဗံ။ အထ ကာရာပနေ ဒုက္ကဋ်၊ ကရဏေပိ
ဒုက္ကဋ်နေဝ ဘဝိတဗ္ဗံ။ န ဟိ ကရဏေ ဝါ ကာရာပနေ ဝါ ဝိသေသော အတ္ထိ
အာပဇ္ဇနေ သတိတိ အဓိပ္ပါယော။

၈၂၃။ သမ္ပဒိန္တိတုံ ဝဋ္ဋတိတိ အပ္ပဋိက္ခိပိတွာ “သာဓု”တိ ဝတ္ထု၊ ဝဋ္ဋတိတိ
အဓိပ္ပါယော။ န ဟိ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အနာမာသတ္တာ “အာမကဓညံ ပန
ဉာတကပဝါရိတန္ဓာနေပိ န ဝဋ္ဋတိ”တိ ဝုတ္တံ။ အနုဂဏ္ဌိပဒေ ပန “ကပ္ပိယေန
လဒ္ဓံ ဓညံ ဘဇ္ဇိတွာ ဘုဇ္ဇန္တိယာ ဒုက္ကဋ်။ အပရဏ္ဍေပိ ဒေသေဝ နယော”တိ စ
“အနာပတ္တိ အာဗာဓပစ္စယာတိ ဝစနတော သတ္တ ဓညာနိပိ အနာမာသာနိတိ
သိဒ္ဓိ၊ တေနေဝ ဟေဋ္ဌာ အဋ္ဌကထာယံ ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထုမိ သတ္တ ဓညာနိပိ ဂဟိတာနိ
အနာမာသာနိ”တိ စ ဝုတ္တာနိ။ အာမာသာနိ ကပ္ပိယဝတ္ထုနိ စ ယဒိ
ဘဝေယျ၊ ယထာ ဉာတကပဝါရိတေ သန္ဓာယ “အပရဏ္ဍံ ဝိညာပေတိ”တိ
အဝိသေသေန ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ “အနာပတ္တိ ဉာတကာနံ ပဝါရိတာနံ အညဿ
အတ္ထာယ ဝိညာပေတိ၊ ဥဗ္ဗတ္တိကာယ အာဒိကမ္ပိကာယာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ယသ္မာ
ဒုက္ကဋ်ဝတ္ထုတ္တာ စ အနာမာသတ္တာ စ မာတရမ္ပိ သတ္တဝိဓံ ဓညံ ဝိညာပေတုံ န
ဝဋ္ဋတိ၊ တသ္မာ တဒတ္တဒီပနတ္ထံ သတ္တဝိဓံ ဓညံ သန္ဓာယ “အနာပတ္တိ အာဗာဓ-
ပစ္စယာ”တိ ဝုတ္တံ၊ ယထာ ဘိက္ခုနိယာ အာဗာဓပစ္စယာ ဝဋ္ဋတိ၊ တထာ

ဘိက္ခုဿာပီတိ စ။ ယထာ ဝါ ပန ဘိက္ခုနိယာ ဘဇ္ဇနာဒီနိ ကာရာပေတုံ န ဝနုတိ။ ဧဝံ ဘိက္ခုဿာပိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ အန္တကန္တကထာယံ “အညတရော ဗာလ-ဘိက္ခု ကပ္ပိယံ အဇာနန္တော တေဒဝေါစ ‘အာမကဗေညံ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယံ ဘိက္ခုနံ န ဝနုတိ။ ဧတံ ဗေညံ ဘဇ္ဇိတွာ ကောဇ္ဇေတွာ ပစိတွာ ယာဂုဇဇကံ ဘတ္တဉ္စ ဒေသာ’တိ။ အာဏာပကဿေဝ ဘိက္ခုဿ အာပတ္တိံ။ သဗ္ဗေသံ အနာပတ္တိ”တိ။ တဿာ “သံဃဝါရိကာနံ” ဗေညံ ကောဇ္ဇေထာ”တိ အာရာမိကာနံ ဝတ္တုဉ္စ န ဝနုတိ။ “ဒိဝသံ ပရိဗ္ဗယံ ဂဏှထ၊ တဏှာလေ သမ္ပာဒေထ၊ တံ ဧတ္တကေ ဂဏှ၊ တံ ဧတ္တကေ”တိ ဝေမာဒီနိ ပန ဝတ္တုဉ္စ ဝနုတိတိ စ။ ယံ ပန “အဝိညတ္တိယာ လက္ခမာနံ ပန နဝကမ္ပတ္တာယ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယံ ဝနုတိ”တိ ဝုတ္တံ။ တမ္ပိ ဟေဋ္ဌာ “ဣမံ တဋ္ဌာကံ ခေတ္တံ ဝတ္တုဉ္စ ဝိဟာရဿ ဒေမာ”တိ ဝုတ္တေ “သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယံ ဝနုတိ”တိ ဝုတ္တံ နယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တတ္တာ သုဝုတ္တမေဝ။ “နဝကမ္ပတ္တာယ ဗေညံ ဒေမာ”တိ ဝုတ္တေ “သာဓု”တိ ဝတ္တုဉ္စ။ ယံ ပန ဟေဋ္ဌာ “တတ္ထ နိဿဂ္ဂိယဝတ္တုဉ္စ အတ္တနော ဝါ သံဃဂဏပုဂ္ဂလစေတိယာနံ ဝါ အတ္တာယ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယံ န ဝနုတိ။ ပ။ ဒုက္ကုဋ္ဌဝတ္တုဉ္စ သဗ္ဗေသမ္ပိ အတ္တာယ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယတော ဒုက္ကုဋ္ဌမေဝါ”တိ ဝုတ္တံ။ တမ္ပိ သုဝုတ္တမေဝ။ ကဿာ? “စေတိယဿ အတ္တာယ ဗေညံ ဒါတုကာမောမိ၊ တုမေ ဘန္တေ တဒတ္တာယ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယာ”တိ ဝုတ္တေ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ အကပ္ပိယတ္တာ။ “ဣဒံ ပန တာဒိသံ န ဟောတိ”တိ စ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗောပါယံ ဥပတိဿတ္ထေရဝါဒေါ ကိရ။ ဓမ္မသိရိတ္ထေရော ပနေဝမာဟ “ပုဗ္ဗေပိ နဝကမ္ပတ္တာယ ပဋိဂ္ဂဟော န ဝါရိတော၊ သံဃဿတ္တာယ ပဋိဂ္ဂဟိတမ္ပိ ပဋိဂ္ဂါဟကဿေဝ အကပ္ပိယ”န္တိ။

သတ္တမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-အဋ္ဌမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၇၂၄။ ပေါရာဏာ “နိဗ္ဗိဋ္ဌရာဇဘဇ္ဇော”တိ ပဌန္တိ။ တဿတ္ထော ဝါရိတ-ဘက္ကဝေတနော ရာဇဘဇ္ဇောတိ။ “တဗျေဝ ဘဋ္ဌပထန္တိ တံယေဝ ဘက္က-ဝေတန”န္တိ အတ္ထံ ဝဒန္တိ။ ဥပ္ပုဋ္ဌကန္တိ အလာတံ။

၇၂၆။ ဧတ္ထ ဆဒ္ဓိတံ ကိရိယာ။ အနောလောကနံ အကိရိယာ။

အဋ္ဌမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-နဝမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၈၃၂။ “သမိကေ အပလောကေဟာ ဆဇ္ဇေတိ”တိ ကတ္ထမိ ပေါတ္ထကေ နတ္ထိ၊ ကတ္ထမိ အတ္ထိ၊ အတ္ထိဘာဝေါဝ သေယျော ကိရိယာကိရိယတ္တာ သိက္ခာ-ပဒဿ။ ဣဓ ခေတ္တပါလကာ၊ အာရာမာဒိဂေါပကာ စ သမိကာ ဝေ။ “သံဃဿ ခေတ္တေ၊ အာရာမေ စ တတ္ထ ကစဝရံ န ဆဇ္ဇေတဗ္ဗန္တိ ကတိကာ စေ နတ္ထိ၊ ဘိက္ခုဿ ဆဇ္ဇေတုံ ဝဇ္ဇတိ သံဃပရိယာပန္နတ္တာ၊ န ဘိက္ခုနီနံ။ တာသမ္ပိ ဘိက္ခုနိသံဃသန္တကေ ဝုတ္တနယေန ဝဇ္ဇတိ၊ န တတ္ထ ဘိက္ခုဿ၊ ဧဝံ သန္တေပိ သာရုပ္ပဝသေနော ကာတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တိ။

နဝမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဒသမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၈၃၅။ သာဓုကိဋ္ဌိတဂီတံ ဝါတိ ဧတ္ထ ပါမိဏ္ဍဂီတမ္ပိ သောတုံ န ဝဇ္ဇတိ။ “ဂီတုပသဗ္ဗိတံ ပန ဓမ္မံ သောတုံ ဝဇ္ဇတိတိ ဝီဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တ”န္တိ ဝုတ္တိ။ ပေါရာဏဂတ္ထိပဒေ ပန “ဓမ္မဂီတမ္ပိ န ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝတ္တာ “ဗုဒ္ဓဿ ဂါယာမ ဝါဒေမာတိ ဝုတ္တေ သမ္ပဋိန္ဒြိတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ ဒုက္ကဋံ ဟောတိ”တိ ဝုတ္တိ။ “ပူဇံ ကရောမ၊ ဇာတကံ ဝါ ဝတ္ထု ဝါ ဒေသေမာတိ ဝုတ္တေ ‘သာဓု’တိ သမ္ပဋိန္ဒြိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ စ ဝုတ္တိ။

၈၃၆။ ကေပယောဂေါ နာမ ကေဒိဝသာဝလောကနံ။ စေသံယေဝါတိ ယေသံ နစ္စံ ပဿတိ။ “ဘိက္ခုနီ သယမ္ပိ နစ္စိတုံ ဝါ ဂါယိတုံ ဝါ ဝါဒိတုံ ဝါ န လဘတိ”တိအာဒိဣဓ သိက္ခာပဒေ နတ္ထိ။ ကဿော? ဇဠကလောမသမုဋ္ဌာနတ္တာ။ ယဒိ ဧဝံ ကဿော ဝုတ္တန္တိ စေ? သုတ္တာနုလောမမဟာပဒေသတော။ ယဒိ နစ္စာဒိနိ ပဿိတုံ ဝါ သောတုံ ဝါ န လဘတိ၊ ပဂေဝ အတ္တနာ ကာတုန္တိ နယတော လဗ္ဘမာနတ္တာ ဝုတ္တိ။ ဣတရဏာ မဟာပဒေသာ နိရတ္ထကာ သိယုံ။ ဧဝမညတ္တာပိ နယော နေတဗ္ဗော။ “သမုဋ္ဌာနမ္ပိ ဣဓ ဝုတ္တမေဝ အဂ္ဂဟေတွာ ဆသမုဋ္ဌာနဝသေန ဂဟေတဗ္ဗ”န္တိ လိခိတံ။ တံ “အညေ” နစ္စ၊ ဂါယ၊ ဝါဒေ-ဟိ”တိ ဝတ္ထု န လဗ္ဘတိတိအာဒိဝစီကမ္ပံ သန္ဓာယ လိခိတဉ္စေ။ တံ သုလိခိတံ ဇဠကလောမသမုဋ္ဌာနေ ဝါစာယ အဘာဝတော။ “သယမ္ပိ နစ္စိတုံ”န္တိအာဒိ-ကာယကမ္ပဉ္စေ သန္ဓာယ လိခိတံ၊ ဒုလိခိတံ။ ဇဠကလောမသမုဋ္ဌာနမ္ပိ ကေန္တတော

ကာယကမ္မံ ဟောတိ၊ တဿ ဥဋ္ဌဋိံ အဂ္ဂဟေတွာ အာဒိသဋ္ဌေန သင်္ဂဟိတမေဝ
ဣဓ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ။ ဧတံ ဇဠကလောမသမုဋ္ဌာနတ္တာတိ ဧတ္ထ ကာရဏဝစနေ
သုတ္တာနုလောမမဟာပဒေသတောတိ ဧတ္ထ ပန ဥဋ္ဌဋိံ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဧဝံ ယထာ-
လာဘဝသေန တံ လိခိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “အာဟစ္စဘာသိတသိက္ခာပဒဝသေန
ဇဠကလောမသမုဋ္ဌာန” နိ ဝုတ္တန္တိ ဥပတိဿတ္တေဧ။ “ဇဠကလောမသမုဋ္ဌာ-
နဉ္စေ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ၊ အာဏာပကော မုစ္စေယျ၊ န စ မုစ္စတိ” တိ ဝုတ္တံ။ တံ
“ကဿ” တိ ဝုတ္တေ “သဗ္ဗအဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တ” နိ အဋ္ဌကထာစရိယော
အာဟာတိ ဓမ္မသီရိတ္တေဧ။

၈၃၇။ အာရာမေ ဌတွာတိ န ကေဝလံ ဌတွာ၊ တတော ဂန္တံ ပန
သဗ္ဗိရိယာပထေဟိဝိ လဘတိ။ “အာရာမေ ဌိတာတိ ပန အာရာမပရိယာပန္နာတိ
အတ္ထော၊ ဣတရထာ နိသိန္နာပိ န လဘေယျာ” တိ လိခိတံ၊ တံ သုလိခိတ-
မေဝ။

ဒသမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

လသုဏဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-အန္ဓကာရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၁-ပဌမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၈၃၉။ “ဒိဝါပိ အန္ဓကာရံ အတ္ထိ၊ တပ္ပဋိသေဓနတ္ထံ ‘ရတ္တန္ဓကာရေ’ တိ
ဝုတ္တ” နိ ဝေဒန္တိ ပေါရာဏာ။ သန္တိဋ္ဌေယျာတိ ဧတ္ထ ဌာနာပဒေသေန စတုဗ္ဗိဓောပိ
ဣရိယာပထော သင်္ဂဟိတော၊ တဿ ပုရိသဿ ဟတ္ထပါသေ တေန သဒ္ဓိံ
စက်မနာဒိံ ကရေန္တိယာ ပါစိတ္တိယမေဝ။ “သလ္လပေယျ ဝါ” တိ ကေဝလံ
နိဒါနဝသေန ဝုတ္တံ ဝိသေသာဘာဝတော။ “သလ္လပေယျဝါတိ ပုရိသဿ ဟတ္ထ-
ပါသေ ဌိတာ သလ္လပတိ၊ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿာ” တိ ဟိ ဝုတ္တံ၊ တံ န ယုတ္တန္တိ
ဧကေ။ ကဿာ? ယဿာ တဿ ပုရိသဿ ဟတ္ထပါသေ ဌိတေန ဧကံ ပါစိတ္တိယံ။
သလ္လပနေနပိ အပရမ္ပိ ဧကံ အာပဇ္ဇတိတိ နာပဇ္ဇတိ၊ ကထံ ပညာယတိတိ?
အင်္ဂဝသေန။ ဣမဿ ဟိ ရတ္တန္ဓကာရတာ၊ ပုရိသဿ ဟတ္ထပါသေ ဌာနံ ဝါ
သလ္လပနံ ဝါ၊ သဟာယာဘာဝေါ၊ ရဟောပေက္ခတာတိ ဣမာနိ စတ္တာရိ
အင်္ဂါနိ ဝုတ္တာနိ။ တတ္ထ ယဒိ ဌာနပစ္စယာ ဧကော အာပတ္တိ ဝိသု သိယာ၊

တဿာ စတ္တာရိ အင်္ဂါနိ သိယံ။ ယဒိ သလ္လပနပစ္စယာ ဧကော၊ တဿာပိ ပဉ္စ
အင်္ဂါနိ သိယံ။ တဿာ မာတိကာဋ္ဌကထာယံ “စတ္တာရိ ဝါ ပဉ္စ ဝါ အင်္ဂါနိ”တိ
ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ၊ န စ ဝုတ္တံ၊ တဿာ သလ္လပနပစ္စယာ ဝိသုံ နတ္ထိတိ။ အတ္ထိယေဝ၊
မာတိကာဋ္ဌကထာဝစနဉ္စ တဒတ္တမေဝါတိ ဧကေ။ ကထံ ? သဟုပ္ပတ္တိတော
ဒွိန္ဒံ အာပတ္တိနံ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? သလ္လပနေ သတိ ဌာနပစ္စယာ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ
စတုရင်္ဂကံ၊ သလ္လပနပစ္စယာ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗံ စတုရင်္ဂကန္တိ ခွေ ပါစိတ္တိယာနိ
သဟုပ္ပန္နာနိ ဧကတော အာပဇ္ဇန္တိတိ။ ဣဒံ အယုတ္တံ ပါဠိဝိရောဓတော။ ပါဠိယဉ္စ
“သလ္လပေယျ ဝါတိ ပုရိသဿ ဟတ္ထပါသေ ဌိတာ သလ္လပတိ၊ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိ-
ယဿာ”တိ ဝုတ္တံ။ ယဒိ ခွေ သိယံ၊ “အာပတ္တိ ဒွိန္ဒံ ပါစိတ္တိယာနံ”န္တိ န ဝတ္တဗ္ဗတာ
သိယာတိ။ အယံ နယော ဒုတိယာဒိသုပိ ယထာယောဂံ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧတ္ထ
ဒုတိယေနာပိ သဒ္ဓိံ ယဒိ ဘိက္ခုနိယာ ရဟောပေက္ခတာ အတ္ထိ၊ သော စေ
ပုရိသော၊ န ဒုတိယော၊ ပုရိသဂဏနာယ အာပတ္တိယော။ အထ ဒုတိယာ
ဘိက္ခုနီ ဟောတိ၊ တဿာ စ တေန ပုရိသေန သဒ္ဓိံ ရဟောပေက္ခတာ အတ္ထိ၊
သာ စ ဘိက္ခုနီ န ဒုတိယာ ဟောတိ။ ဥဘိန္ဒဗ္ဗိ အာပဇ္ဇတိတိ ဧကေ၊ ဝိစာရေတွာ
ပန ဂဟေတဗ္ဗံ။ ပေါရာဏဂဏ္ဌိပဒေ ပန ဝုတ္တံ “ဟတ္ထပါသေ ဌာနေန ဒုက္ကဋ်”န္တိ၊
တံ ပါဠိယာ ဝိရုဇ္ဈတိ။ “ပုရိသဿ ဟတ္ထပါသေ တိဋ္ဌတိ၊ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိ-
ယဿာ”တိ ဟိ ပါဠိ၊ ကိံ ဗဟုနာ။ စတုတ္ထသိက္ခာပဒေ မာတိကာဋ္ဌကထာယံ
“သန္တိဋ္ဌနာဒိသု တိဏိ ပါစိတ္တိယာနိ”တိ အာဒိဝစနတော ဝတ္ထုဂဏနာယ
အာပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ “အင်္ဂါနိ စေတ္ထ စတ္တာရိ ပဉ္စ ဝါ”တိ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ သန္တိဋ္ဌာနံ။

ပဌမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-၃-၄-ဒု-တ-စ-သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၈၄၂-၆၊ ၈၅၀။ ဒုတိယတတိယစတုတ္တာနိ ဥတ္တာနာနိ။ သဗ္ဗတ္ထ “သလ္လပတိတိ
ယံ ကိဉ္စိ တိရစ္ဆာနကထံ ကယေတိ”တိ ပေါရာဏဂဏ္ဌိပဒေ ဝုတ္တံ။

၈၅၂။ စတုတ္ထေ ပနာယံ ဝိသေသော— “ဧကေနော”တိ ပဌမံ ဝုတ္တတ္တာ
ဒုတိယိကံ ဝါ ဘိက္ခုနီနံ ဥယျောဇေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ န သမ္ဘဝတိတိ စေ? သမ္ဘဝတိ။
ကဿာ? သန္တိဋ္ဌနာဒိတ္ထယမတ္တာပေက္ခတ္တာ၊ တဿ ဝစနဿာပိ ဝါ အညာယပိ
ရဟောပေက္ခနဿာဒသမ္ဘဝေသတိ ဥဘိန္ဒံ ဧကတ္ထသမ္ဘဝတော စ သာဓိတမေတံ။

“ဟတ္ထပါသံ ဝိဇဟိတွာ သန္တိဋ္ဌတိ ဝါ သလ္လပတိ ဝါ”တိ ဧတ္တကမေဝ ဝုတ္တံ။ ကသ္မာ “နိကဏ္ဍိကံ ဝါ ဇပေတိ”တိ န ဝုတ္တံ? ဟတ္ထပါသံ သာတိက္ကမေ အသမ္ဘဝတော။ တဿ တတိယဿ ပဒဿ ပစ္ဆိန္နတ္တာ သမ္ဘဝန္တိ “ဒုတိယိကံ ဝါ ဥယျောဇေတိ”တိ န ဝုတ္တံ။ တသ္မာ အတ္တတော ဟတ္ထပါသံ ဝိဇဟိတွာ သန္တိဋ္ဌတိ ဝါ သလ္လပတိ ဝါ ဒုတိယိကံ ဝါ ဥယျောဇေတိ။ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သေနယော ယက္ခေန ဝါတိအာဒိသုပိ။ တတ္ထ “ဟတ္ထပါသေ”တိ ဝါ “ဟတ္ထပါသံ ဝိဇဟိတွာ”တိ ဝါ န ဝုတ္တံ ဥဘယတ္ထ ဒုက္ကဋ္ဌတ္တာ။ အနာပတ္တိဝါရေပိ အသမ္ဘဝတော “နိကဏ္ဍိကံ ဝါ ဇပေတိ”တိ န ဝုတ္တန္တိ စေ? သမ္ဘဝတိ သတိ ကရဏီယေ နိကဏ္ဍိကံ ဝါ ဇပေတိတိ သမ္ဘဝတော။ အထ ကသ္မာ ဧဝံ န ဝုတ္တန္တိ စေ? အနဝဇ္ဇကထာယံ နိကဏ္ဍိကဇပ္ပနေ ပယောဇနာဘာဝါ၊ ဓမ္မကထာယမ္ပိ ဥဒါယိံ အာရမ္ဘ ပဋိသိဒ္ဓတ္တာ စ။

ဒု-တ-စ-သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဉ္စမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၈၅၆။ “ကုလံ နာမ စတ္တာရိ ကုလာနီ”တိ ဝုတ္တတ္တာ တိတ္ထိယာရာမေ ကပ္ပတိ တဿ ကုလဝေါဟာရာဘာဝတောတိ ဧကေ။ တိတ္ထိယာနံ ခတ္ထိယာဒိပရိယာ-ပန္နတ္တာ န ကပ္ပတိတိ ဧကေ။ တဿ ကပ္ပိယဘူမိတ္တာ န ယုတ္တန္တိ စေ? န၊ ယထာဝုတ္တခတ္ထိယာဒီနံ သမ္ဘဝတော။ တထာပိ ဂေါစရကုလံ ဣဓာမိပ္ပေတံ။ “ဥပစာရော ဋ္ဌါဒသဟတ္ထော”တိ လိမိတံ။

ပဉ္စမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၈၆၀။ “နိသီဒန္တိယာ ဧကော၊ နိပဇ္ဇန္တိယာ ဧကော”တိ အဝတွာ “နိသီဒိတွာ ဂစ္ဆန္တိယာ”တိ အာဒိ န ဝုတ္တဗ္ဗံ။ န ဟိ ဂမနပစ္စယာ သော အာပတ္တိတိ? န၊ ပရိယောသာနာဓိပ္ပါယဝသေန ဝုတ္တတ္တာ။ “နိသီဒိတွာ နိပဇ္ဇန္တိယာ ခွေ”တိ ဝစနေနပိ ဂမနံ ဣဓ နာမိပ္ပေတန္တိ ဒဿိတံ ဟောတိ။ တထာ “နိပဇ္ဇိတွာ နိသီဒန္တိယာ ခွေ”တိပိ ဝုတ္တဗ္ဗံ။ ယဒိ ဧဝံ “တသ္မိံ အဘိနိပဇ္ဇတိ၊ အာပတ္တိ ဋ္ဌိန္နံ ပါမိတ္တိယာနံ”န္တိ ကသ္မာ န ဝုတ္တန္တိ စေ? အနိသီဒိတွာပိ နိပဇ္ဇနသမ္ဘဝတော။

ကဏ္ဍ] ဘိက္ခုနီဝိဘင်္ဂ ၂-အဇ္ဈကာရဝဂ္ဂ ၉-နဝမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ ၃၇၅

နိပဇ္ဇနတ္ထာယ နိသိဒ္ဓိတွာ နိပဇ္ဇန္တိယာ နိပဇ္ဇနကပယောဂတ္ထာ ဧကာ အာပတ္တိတိ
ကေမိ။

ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သတ္တမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၈၆၇။ အနာပတ္တိဝါရေ “ဓုဝပညတ္တေ”တိ န ဝုတ္တံ “သန္တရိတွာ ဝါ
သန္တရာပေတွာ ဝါ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။ ဣဓ ဆဋ္ဌေ ဝုတ္တနယေန ပကတိယာ ပညတ္တေ
အဘိနိသိဒ္ဓတိ ဝါ အဘိနိပဇ္ဇတိ ဝါ၊ ပါစိတ္တိယမေဝ။ အညတ္တ ဓုဝပညတ္တံ။ ဣဓ
ဝုတ္တနယေန သန္တရိတွာ ဝါ သန္တရာပေတွာ ဝါ အဘိနိသိဒ္ဓတိ ဝါ အဘိနိပဇ္ဇတိ
ဝါ၊ ပါစိတ္တိယမေဝ။ ဥဘယတ္ထာပိ ပဉ္စမေ ဝုတ္တနယေန အနာပုစ္ဆာပက္ကမေယျ၊
ပါစိတ္တိယမေဝ။ အနာပတ္တိဝါရေ မာတိကာယံ ဝုတ္တကာလတော အညကာလဿ
အပရာမဋ္ဌတ္တာတိ နော တက္ကောတိ အာစရိယော။ အပိစ အတ္တာပတ္တိကာလေ
အာပဇ္ဇတိ၊ နော ဝိကာလေတိအာဒိတ္တိကေ၊ အတ္တာပတ္တိ ရတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ၊
နော ဒိဝါတိအာဒိတ္တိကေ စ အဋ္ဌကထာယံ ဣဓ ပဉ္စမဆဋ္ဌသတ္တမသိက္ခာပဒေဟိ
သင်္ဂဟိတာပတ္တိနံ အပရာမဋ္ဌတ္တာ ယထာသမ္ဘဝံ တိဝိကောလေ တိဝိဓမေတံ
ယောဇေတွာ ဒဿေတုံ ဝနုတိ ဧဝ မဟာပဒေသနယာနုလောမတော။

သတ္တမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-အဋ္ဌမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၈၆၉။ အဋ္ဌမေ ဘိက္ခုဿ ဒုက္ကဋ် သမ္ဘဝတိ။

အဋ္ဌမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-နဝမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၈၇၅-၇။ ဒုဂ္ဂါဟဝသေန ဝါ သုဂ္ဂါဟဝသေန ဝါ ယထာဝုတ္တနယေန
သပယကရဏေ အာပတ္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယသ္မာ မာတိကာယံ “အတ္တာနံ ဝါ
ပရံ ဝါ”တိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ ယာ အတ္တာနမေဝ အာရမ္ဘ သပထံ ကရေယျ၊ တဿာ

ဧကော။ ပရမေဝါရဗ္ဘ တဿာ ဧကော။ ဥဘောပိ အာရဗ္ဘ တဿာ ဒွေ အာပတ္တိ-
ယော သမ္ဘဝန္တိ။ တိကစ္ဆေဒေါ ပနေတ္ထ ပရမေဝါရဗ္ဘ သပထကရဏံ သန္ဓာယ
ပဝတ္တော။

နဝမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဒသမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၈၈၂။ ဒသမေ အနာပတ္တိဝါရော ရောဒနဿေဝ၊ န ဝဓဿ၊ တဿာ
ဉ္ဇတိဗျသနာဒီဟိ ဖုဋ္ဌာပိ အတ္တာနံ ဝဓတိ ဧဝ၊ န ရောဒတိ၊ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ။

ဒသမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အန္ဓကာရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-နဂ္ဂဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၁-၂-ပဌမဒုတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၈၈၃။ နဂ္ဂဝဂ္ဂဿ ပဌမဒုတိယာနိ ဥတ္တာနာနိ။ ပဌမေ အယံ ဝိသေသော—
ဘိက္ခုဿ တထာ နာယန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌံ အညတြိ ဇန္တာဃရဥဒကပဋိစ္ဆာဒီဟိ။
န စ ဝိဂရဟိ တတ္ထ ဘဂဝါ အတ္တနာဝ အနနညာတတ္တာ ဥဒကသာဋ္ဌိ-
ကာယာတိ ပေါရာဏာ။ “ဧကမေဝ နိဝါသေတွာ၊ ပါရုပိတွာ စ နဟာယိတုံ
န ဝဇ္ဇတိ”တိ ပေါရာဏဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တံ။

ပဌမဒုတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၈၉၄။ တတိယေ အန္တောစတူဟပဉ္စာဟံ ဓုရံ နိက္ခိပန္တိယာပိ အာပတ္တိ
ဧဝ။ လိင်္ဂပရိဝတ္တေ ဓုရံ နိက္ခိပန္တိယာ ဒုက္ကဋ္ဌံ တိကဒုက္ကဋ္ဌတ္တာ။ “သမ္မဟုလာဟိ
ဘိက္ခုနီဟိ သဒ္ဓိန္တိ ဧတ္ထ စတဿောပိ သမ္မဟုလာ”တိ ပေါရာဏဂဏ္ဍိပဒေ
ဝုတ္တံ။

တတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုတ္ထသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၈၉၈။ စတုတ္ထေ သင်္ခာဒ္ဓိစာရန္တိ ဧတ္ထ သင်္ခာဒ္ဓိအာဒိဝသေန အဓိဋ္ဌိတာနံ-
ယေဝါယံ ဝိမိ၊ နေတရာသံ ကိရ။ တတ္ထ တိစီဝရေ ဧဝ ဝိပ္ပဝါသပစ္စယာ
နိဿဂ္ဂိယံ။ အန္တောစီဝရကာလေပိ ပဉ္စာဟိကံ သင်္ခာဒ္ဓိစာရံ အတိက္ကာမေန္တိယာ
အာပတ္တိယေဝ။ “ဝိနာ ဧတေဟိ စီဝရေဟိ ဥပသမ္ပဒံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ”တိ
ပေါရာဏဂဏ္ဌိပဒေ ဝုတ္တံ။

စတုတ္ထသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဉ္စမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၉၀၆။ ပဉ္စမဿ အနာပတ္တိဝါရေ တာယ ဝါ အဝိပ္ပဝါသာယာတိ
အတ္ထတော လန္တတိ။

ပဉ္စမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉၀၇၊ ၉၁၁။ ဆဋ္ဌသတ္တမာနိ ဥတ္တာနာနိ။

၈-အဋ္ဌမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၉၁၆။ သောကဇ္ဈာယိကာ နာမ ကိရ မာယာကာရာ။ ဝိလုမ္ဗကာ ဘဏ္ဍာ-
ကာတိ စ ပေါရာဏာ။

အဋ္ဌမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-နဝမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၉၂၀။ “ကထံ ဟိ နာမ အတိက္ကာမေဿတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ထုလုနန္တာ စီဝရ-
ကာလသမယံ အာဂမေဏတိ အတိက္ကမာပေသိတိ သိဉ္စံ ဟောတိ။

နဝမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဒသမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၉၂၇။ ဒသမေ ဧကကုလံ တေဒဝေါစုန္တိ ဧတ္ထ ကုလံ နာမ တသ္မံ
မနုဿာ၊ တသ္မာ ဗဟုဝစနံ။

ဒသမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နဂဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-တုဝနဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၁-ပဌမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၉၃၄-၅။ ကောယ နိပန္နာယ အပရာ နိပဇ္ဇတိ၊ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿာတိ
“ဥဘိန္တမ္ပိ ပဌမနိပန္နာယ အနုဋ္ဌာပနာ”တံ ဝတ္တာဧတ္ထ ကိရိယာကိရိယန္တိ ဧကေ၊
တံ အဋ္ဌကထာယ ဝိရုဇ္ဈတိ။ “ကိရိယ”န္တိ ဟိ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ အထကဿာ
အာပတ္တိတိ? ဥဘိန္တမ္ပိ နိပဇ္ဇနကိရိယံ ပဋိစ္စ။ ဣမဿ အနာပတ္တိဝါရေ
“ဝဝတ္တာနံ ဒဿေတွာ”တိ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဝဝတ္တာနံ ကတွာ နိပဇ္ဇိတုံ န ဝနုတိတိ
ဧကေ။ ဝိပုလတရေ ဝနုတိတိ ဧကေ။ “အန္တရံ ကတွာ နိပဇ္ဇိတုံ ဝနုတိ”တိ
ပေါရာဏဂစ္ဆိပဓေ လိခိတံ။

ပဌမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၉၄၀။ ဝဝတ္တာနံ ဒဿေတွာတိ ဧတ္ထ ဥပရိ ပါရပနမ္ပိ မဇ္ဈေ ဩဘောဂံ
ကတွာ ဥဘိန္တံ အန္တရေ ဩတာရေတိ၊ ဝနုတိတိ ဧကေ။ ဝဝတ္တာနဉ္စ ယထာ
ဋ္ဌာနေ န တိဋ္ဌတိ၊ တဿ အဘိက္ကမိတွာ တုဝဇ္ဇေန္တိယာ အာပတ္တိယေဝါတိ။
“ကိရိယာကိရိယ”န္တိ စ ပေါရာဏဂစ္ဆိပဓေ ဝုတ္တံ။

ဒုတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၉၄၁။ အတ္တနော သဇ္ဈာယနဋ္ဌာနေ^၁ စေ ဝုဗ္ဗတရာ အာဂစ္ဆတိ၊ ဝန္တနကာလေ ဝါ၊ အာပုစ္ဆနက္ခိန္တံ နတ္ထိ။ ဧကသ္မိံ ဩဝရကေ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗံ။ “အထ ဩဝရကေ မဟာထေရီ ဝသတိ၊ သဗ္ဗုခေဇုတရာ၊ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗာ တဿာ ဥပစာရတ္တာ”တိ ပေါရာဏဂစ္ဆိပဒေ ဝုတ္တံ။

တတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉၄၆၊ ၉၅၀။ စတုတ္ထပဉ္စမသိက္ခာပဒံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၆-ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၉၅၆။ ဂဟပတိ နာမ ဌပေတွာ သဟဓမ္မိကေ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ တဿာ ဘိက္ခုနာ ဝါ သာမဏေရေန ဝါ အနနုလောမိကေန သံသဂ္ဂေန သံသဋ္ဌာပိ န သမနဘာသိတဗ္ဗာတိ သမ္ဘဝတိ ဧဝ။

ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉၆၁-၅။ သတ္တမအဋ္ဌမ သိက္ခာပဒံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၉-နဝမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၉၆၉။ ဧကိန္ဒြိယန္တိ ကာယိန္ဒြိယေန ဧကိန္ဒြိယံ၊ နိဂဏ္ဌာနံ အစေလကာနံ မတံ။ ကာပိလာ ပန “ပဉ္စိန္ဒြိယာ”တိ မညန္တာ^၂ ဧဝံ ဝဒန္တိ “သစက္ခကတ္တာ အလာဗုမာလုဝါဒယော ယတ္ထ အာလမ္ဗနံ၊ တတ္ထ ဂစ္ဆန္တိ။ သသောတကတ္တာ ကဒလိယော မေဃဂဇိတံ သုတွာ ဂစ္ဆံ ဂဏ္ဍန္တိ။ သဃာနကတ္တာ ပန- သာဒယော ကုဏပဂန္ဓေန ဖလန္တိ။ သဇိဝှကတ္တာ ဥဒကံ ပိဝန္တိ ယေန၊ သဗ္ဗေပိ‘ပါဒပါ’တိဝုစ္ဆန္တိ။ သကာယပသာဒတ္တာ ဣတ္ထိသမ္ဗုဒ္ဓေ အသောက- ရုက္ခာ ပုပ္ဖန္တိ”တိ။ သဃံတန္တိ ဝိနာသံ။

၉၇၀။ ဣမ စ ဝဿန္တေဒေန ဒုက္ခဉံ။ ပဌမံ အာဝသိတွာ^၁ ပစ္စာ စာရိကာ စရဏပစ္စယာပါစိတ္တိယံ အာပဇ္ဇတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အထဝဿံ အာဝသိတွာ စရတိ၊ အဝဿုပဂမနပစ္စယာ ဒုက္ခဉံ အာပဇ္ဇတိ။ ပေါရာဏဂဏ္ဍိပဒေ ပန “အန္တောသတ္တာဟေ အန္တောဝဿေ စာရိကံ စရန္တိယာ ပါစိတ္တိယံ။ သတ္တာဟကရဏီယေန ပန ဝနုတိ၊ ဘိက္ခုနော ဒုက္ခဉံ ဟောတိ”တိ ဖုတ္တံ။

၉၇၂။ ကေနစိ ဥဗ္ဗာဋ္ဌာတိ ဝဿန္တေဒကာရဏေနာတိ နော တက္ကောတိ အာစရိယော။ ကိတ္တာဝတာ စာရိကာ ဟောတိတံ? ဣဒံ န သဗ္ဗတ္ထ ဝိစာရိတံ။ အနန္တရသိက္ခာပဒေ “အန္တမသော ဆပ္ပဇ္ဇယောဇနာနိဝီ”တိ ဝုတ္တတ္တာ သော စ မညေ ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေါတိ။

နဝမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဒသမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၉၇၃။ ဒသမေ “အာဟန္တရိကာ”တိ ပဌန္တိ ကိရ။

ဒသမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တုဝဋ္ဋဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-စိတ္တာဂါရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၁-ပဌမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၉၇၇။ ကိဠနဥပဝနံ နာမ ကဋ္ဌိနဂရဿ နဂရပဝနံ ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဥယျာနံ နာမ တက္ကေဝ နန္ဒဝနဥယျာနံ ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “တက္ကေဝ ဌတွာ^၂ တံ တံ ဒိသာဘာဂံ ဝိလောကေတွာ ပဿန္တိယာ ပန ပါဠေက္ကာ အာပတ္တိယော”တိ ပါဠော။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ယံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တံ ပဒံ “အနုဒ္ဓရမာနာ”တိ၊ တံ ဧကသ္မိယေဝ ဒိသာဘာဂေတိ သိဒ္ဓန္တိ ဧကေ။ ဥပစာရော ဒွေ လေဇျပါတောတိ စ။

ပဌမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကဏ္ဍ] ဘိက္ခုနီဝိဘင်္ဂ ၅-စိတ္တာဂါရဝဂ္ဂ ၆-ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ ၃၀၁

၂-ဒုတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၉၈၄။ “အာဟာရိမေဟိ ဝါဠေဟိ”တိ “အသံဟာရိမေနာ”တိ စ ဒုပိဓော ပါဠော။ “ဝိသုံ ကတွာ ပစ္ဆာ သဒ္ဓိံ တေဟိ ဝါဠေဟိ”တိ လိဒိတံ။ ယထာ တထာ ဝါဠရူပေ ဥဋ္ဌပေတွာ ကတပါဒံ “ပလ္လင်္ဂ”န္တိ ဝုစ္စတိ အနာပတ္တိဝါရေ “အသံဟာရိမေဟိ ဝါဠေဟိ ကတံ ပရိဘုဉ္ဇတိ”တိ ဝစနာဘာဝတော။

ဒုတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၉၈၅။ “ဥဇ္ဇုဇ္ဇေတိ ဟတ္ထပ္ပသာရဏေ”တိ လိဒိတံ။ တံ န ယုတ္တံ “ယတ္ကံ ဟတ္ထေန အဋ္ဌိတံ ဟောတိ၊ တဗ္ဗံ တက္ကမိ ဝေဌိတေ ကော-ပတ္တိ”တိ ဝစနတော။

တတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုတ္ထသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၉၉၃။ “ယာဂုပါနေတိ ယာဂုဒါနေ”တိ လိဒိတံ။ ပေါရာဏဂဏ္ဌိပဓာ “မာတာပိတူနံ ဒါတုံ ဝနုတိ”တိ ဝုတ္တံ။

စတုတ္ထသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉၉၄။ ပဉ္စမသိက္ခာပဒံ ဥတ္တာနတ္ထပေဝ။

၆-ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၀၀၁။ ဆဋ္ဌေ ဘိက္ခုဝိဘင်္ဂေ အစေလကသိက္ခာပဒေန ကေပရိစ္ဆေဒံ။ ဣမ အဂါရိကော ဝိသေသော၊ တဿ “အသာဓာရဏ”န္တိ ဝဒန္တိ။

ဆဋ္ဌသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀၀၃-ဂ။ သတ္တမဋ္ဌမေသု ဝတ္တဗ္ဗံ နတ္ထိ။

၉-နဝမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၀၁၅။ “ဒီလနမန္တံ ဒါရုသာရဒီလံ မန္တေတွာ ပထဝီယံ ပဝေသေတွာ
မာရဏပန္တံ။ နာဂမဏ္ဍလံ နာမ နာဂရောဓမန္တံ၊ ပိဋ္ဌာဒီဟိ ဝါ ပရိက္ခေပံ ကတွာ
တတ္ထ မနုဿေ ပဝေသေန္တိ ဂုတ္တတ္ထာယာ” ဟိ လိခိတံ။

နဝမသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀၁၇။ ဒသမသိက္ခာပဒံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

စိတ္တာဂါရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-အာရာမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၁၀၂၁။ ပဌမသိက္ခာပဒံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၂-ဒုတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၀၃၀။ ဘိက္ခုနီ စေ ဘိက္ခု၊ အက္ခောသတိ၊ ဣမိနာ သိက္ခာပဒေန
ပါစိတ္တိယံ။ ဘိက္ခုနီ စေ အက္ခောသတိ၊ ဩမသဝါဒေန အာပဇ္ဇတိ။
ဩမသဝါဒေ သမ္ပုခါဝ ရဟတိ၊ ဣဓ ပန ပရမ္ပုခါပိ။

တကြာယံ ဝိစာရဏာ—ဘိက္ခုဝိဘင်္ဂေ ဩမသဝါဒသိက္ခာပဒေ ဘိက္ခုနီ
အနုပသမ္ပန္နဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတီတိ ကတွာ ဘိက္ခုနီဝိဘင်္ဂေပိ ဩမသဝါဒသိက္ခာပဒေ
ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီယာ အနုပသမ္ပန္နဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတီတိ သိဒ္ဓိံ။ ဣဓ စ အနုပသမ္ပန္နဋ္ဌာ
အက္ခောသနေ ဒုက္ကဋ် ဝုတ္တံ၊ ဘိက္ခုဿ ဥပသမ္ပန္နဋ္ဌာ အက္ခောသနေ ပါစိတ္တိယံ
ဝုတ္တံ၊ တဿာ ဣမာနိ ခွေ သိက္ခာပဒါနိ ဘိက္ခုမိ၊ သံသန္တိယမာနာနိ အညမညံ
န သမေန္တိ။ ယထာ သမေန္တိ၊ တထာ ဇာနိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ပေါရာဏဂဏ္ဍိပဒေ
ဝုတ္တနယေန ဘိက္ခုနီနံ ဩမသဝါဒသိက္ခာပဒေ အနုပသမ္ပန္နောတိ န ဂဟေ-
တဗ္ဗော၊ ဣဒမေတ္ထ ယုတ္တံ။ ပရိဘာသေယျာတိ အညတြ အက္ခောသဝတ္ထုဟိ။
တေသု ဟိ အညတရသ္မိံ သတိ ဩမသဝါဒပါစိတ္တိယမေဝါတိ ဧကေ၊ တံ န

ကဏ္ဍ] ဘိက္ခုနီဝိဘင်္ဂ ၆-အာရာမဝဂ္ဂ ၄-စတုတ္ထသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ ၃၀၃

ယုတ္တံ။ ဩမသဝါဒေ ပါဠိမုတ္တကဿန္တောသေ ဟိ ဒုက္ကဋံ ဟောတိတိ။ ဒုက္ကဋော-
ကာသေ ဣဒံ ပါစိတ္တိယံ တေဟိ နိဋ္ဌိန္ဒ ဟောတိ။ တဿှာ “ဗာလာ ဧတာ”တိ
ပါဠိယံ ဣမ အာဂတပဒါနံယေဝ ဝသေန ပရိဘာသနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဒုတိယသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀၃၃။ တတိယသိက္ခာပဒံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၄-စတုတ္ထသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၀၃၄။ နိမန္တိတာ ဝါ ပဝါရိတာ ဝါတိ ဧတ္ထ ပေါရာဏဂဏ္ဍိပဒေ
တာဝ ဧဝံ ဝုတ္တံ “ပဝါရိတာပိ ယာဂုံ ပါတုံ လဘတိ။ ဘောဇ္ဇယာဂုံ န လဘတိ။
ယာဂ ပနေတ္ထ ခါဒနီယဘောဇနီယသင်္ချံ န ဂစ္ဆတိ။ နိမန္တိတာ ဘိက္ခုနီ
ဝိဇ္ဇာယ စရိတွာ ဘုဉ္ဇိတုကာမာ သာမိကေ အပလောကေတွာဝ ဘုဉ္ဇိတုံ
လဘတိ။ ပရမ္ပရဘောဇနာပတ္တိ ဘိက္ခုနီနံ နတ္ထိ။ နိမန္တိတာ တံ ဘတ္တံ ဘုဉ္ဇိတွာ
ဝါ အဘုဉ္ဇိတွာ ဝါ ပဝါရိတာ ကပ္ပိယံ ကာရာပေတွာ ဘုဉ္ဇိတုံ န လဘတိ။
အကပ္ပိယနိမန္တနေန နိမန္တိယမာနာ ဒွေ နိမန္တနာနိ သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒိတုဉ္ဇန လဘတိ”တိ။
တတ္ထ “ပဝါရိတာပိ ယာဂုံ ပါတုံ လဘတိ”တိ ဝုတ္တံ ပါဠိယံ၊ အဋ္ဌကထာယဉ္ဇ
အနညာတတ္ထာ။ “နိမန္တိတာ အပ္ပဝါရိတာ ယာဂုံ ပိဝတိ”တိ ဟိ ပါဠိယံ ဝုတ္တံ။
တဉ္စိဒံ သိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာပုဗ္ဗင်္ဂမသဉ္စိဋ္ဌာနံ— နိမန္တိတာ ဝါ ပဝါရိတာ ဝါ-
တိ ဧတ္ထ ဝါသဒ္ဓေန အကပ္ပိယနိမန္တနေန နိမန္တိတာ အပ္ပဝါရိတာ ဌပေတွာ
ယာဂုံ အညံ ခါဒနီယံ ဝါ ဘောဇနီယံ ဝါ ခါဒေယျ ဝါ ဘုဉ္ဇေယျ ဝါ။
ပါစိတ္တိယံ အညတြ သာမိကာနံ အပလောကနာ။ ပရမ္ပရဘောဇနာဘာဝေန
ဘိက္ခုနီနံ ကော ဂုဏော ဇာတောတိ? န တောသံ ဂုဏလာဘော၊ ကေဝလံ
ပါကဋတရံ ဇာတံ။ ဘိက္ခုပိ ဝိကပေတွာ မိသေတွာဝ ဘုဉ္ဇိတုံ လဘန္တိ။ သမယေ
ယထာသုခံ လဘန္တိ။ ဣမိနာ အပလောကနေန ကိန္တိ? ပဝါရိတာဝါ အနိမန္တိတာ
ဝါ န ကိန္တိ ကပ္ပိယံ ကာရာပေတွာ ဂိလာနာတိရိတ္တမ္ပိ လဘန္တိ။ နိမန္တိတာ စ
ပဝါရိတာ စ ယာဂုမ္ပိ န လဘန္တိ၊ အပလောကေတွာပိ န လဘန္တိတိ။

စတုတ္ထသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အာရာမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ဂန္ထိနိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၁-ပဌမာဒိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၀၆၇။ “ဂန္ထိနိ” နှိ ဒဿနာဒိဟိပိ ဂဟ္တသမ္ဘဝတော ဝုတ္တံ။ ပဒဘာဇနေပိ ပဝါရိတဘာဝေါ န ဒိဿတိ။

၁၀၇၄။ ဇာတိ ဝါတိ ဧတ္ထ ဒါရကံ သာမိကာနံ ဒတွာ အာဟဇ္ဇေ ဝဓေတိ၊ တထာ မာတာပီတိ ကေစိ။

၁၀၈၀။ “သိက္ခမာန” နှိ ပါဠိ ဒီပဝါသိနော ရောစေန္တိ ကိရိယာကိရိယတ္တာ၊ ဇမ္ဗုဒီပဝါသိနော “သိက္ခမာနာ” တိ။ တဿတ္ထော သိက္ခာဓမ္မမာနနတော သိက္ခမာနာတိ။ ဣဓ ကိရိယာ န ဟောတိ၊ သညာဝ အဓိပ္ပေတာ။ န တောသု အသိက္ခိတာ ဥပသမ္ဘာဒေတဗ္ဗာ ဥပဇ္ဈာယ်နိအာဒိနံ အာပတ္တိဘာဝါ။ “တဿာ ဥပသမ္ဘဒါ ဟောတိ ဧဝါ” တိ ဝဒန္တိ။

၁၀၈၂။ ဓမ္မကဗ္ဗေတိ ဥပသမ္ဘဒကမ္မံ အဓိပ္ပေတံ။

၁၁၁၂။ ဝုဠာပိတန္တိ သာမဏေရိဘူမိတော ယာယထေရိယာ ဥပသမ္ဘဒါ-ပေက္ခာ ဝုဠပိတာ၊ သာ ထေရီ ဝုဠာပိတာ နာမ၊ တေနော ပုန ဝိသေသနတ္ထံ “ပဝတ္တိနိ” နှိ အာဟ။

ပဌမာဒိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂန္ထိနိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-ကုမာရိဘူတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၂-ဒုတိယာဒိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၁၂၄။ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အဋ္ဌာရသဝဿာယ ကုမာရိဘူ-တာယ။ ပ။ သိက္ခာသမ္မုတိံ ဒါတု” နှိ ဣဓ ဝုတ္တံ ဝိယ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဒသဝဿာယ ဂိဟိဂတာယ။ ပ။ သိက္ခာသမ္မုတိံ ဒါတု” နှိ န ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ “ပရိပုဏ္ဏဒ္ဓါဒသဝဿာယ ဧဝဂိဟိဂတာယ သိက္ခာသမ္မုတိဒါတဗ္ဗာ” တိ ဝုတ္တံ။ ဂိဟိဂတာယ သိက္ခာသမ္မုတိ ဒါတဗ္ဗာတိ ဧကေတိ ကတွာ ဒသဝဿာယပိ

ကဏ္ဍ] ဘိက္ခုနီဝိဘင်္ဂ ဂ-ကုမာရိဘူတဝဂ္ဂ ၂-ဒုတိယာဒိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ ၃၀၅

ဝနုတိ။ ကသ္မာ? “အနာပတ္တိ ပရိပုဏ္ဏဒါဒသဝဿံ ပရိပုဏ္ဏသညာ ဝုဋ္ဌာပေတိ”တိ^၁
စ ‘အနာပတ္တိ ပရိပုဏ္ဏဒါဒသဝဿံ ဂိဟိဂတံ။ပ။ သိက္ခိတသိက္ခံ ဝုဋ္ဌာပေတိ’တိ^၂
စ ‘ဝုတ္တတ္တာ’တိ ပေါရုဏဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တံ။ ကိံ ဣမိနာ ပရိဟာရေန။ “ဒသ-
ဝဿာယ ဂိဟိဂတာယ သိက္ခာသမ္ပုတိ ဒါတဗ္ဗာ”တိ? ဟိဝုတ္တံ။ “ဂိဟိဂတာတိပိ
ဝတ္တံ န ဝနုတိ”တိ သစေ ဝဒန္တိ။ ကမ္ပံ ကုပ္ပတိ”တိ လိခိတံ။

၁၁၄၆။ အဟမေဝ နူန။ပ။အလန္တိနီ၊ယာ သံသောတိ ဧတ္ထ ယာ အဟမေဝ
နူန ဗာလာတိ အတ္ထော။ “ယံ သံသော”တိပိ အတ္ထိ။ တတ္ထ ယံ ယသ္မာ ဒေတိ။
တသ္မာ အဟမေဝ နူန ဗာလာတိ အတ္ထော။

၁၁၅၉။ ပုရိသသံသဋ္ဌာ ကုမာရကသံသဋ္ဌာ စဏ္ဍိ သောကာဝါသာဝ ဂ.ထံ
သိက္ခမာနာတိ ဝုစ္စတိ။ ပဒဘာဇနေ ဧဝ စာယံ သိက္ခမာနာ “ဆသု ဓမ္မေသု
သိက္ခိတသိက္ခာ”တိ ကသ္မာ ဝုတ္တန္တိ? ပုဗ္ဗေ ဂဟိတသိက္ခတ္တာ၊ ပုဗ္ဗေ ပရိပုဏ္ဏ-
သိက္ခတ္တာ စ ဧဝံ ဝုစ္စတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၁၆၆-၇။ ပဟူတံ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ ပဿိတွာတိ ဧတ္ထ “သိက္ခမာနာယ
ဉာတကာ ကိရ သမ္ပာဒယိံသု၊ တံ ပဿိတွာ ထေရေ ဘိက္ခု။ ဥယျောဇေသိ။
ဥယျောဇေတွာ တေသံ ဆန္တံ ဂဟေတွာ ပုဗ္ဗေ ဆန္တဒါယကေ ဂဏံ ကတွာ
သေသာနံ ဆန္တံ ဆန္တမေဝ ကတွာ ကမ္ပံ ကာရာပေသိ”တိ ပေါရုဏဂဏ္ဍိပဒေ
ဝုတ္တံ။ ဆန္တံ ဝိဿဇ္ဇေတွာတိ ဧတ္ထ အနုဂဏ္ဍိပဒေ ဧဝံ ဝုတ္တံ “ဣဒံ ကမ္ပံ
အဇ္ဇ န ကတ္တဗ္ဗံ။ ‘ယထာသုခ’န္တိ ဝတွာ ဝိဿန္တိတံ ဟောတိ၊ တသ္မာ ယော
ကောစိ မုခရော၊ ဗာလော ဝါ ကိဉ္ဇာပိ ‘ယထာသုခ’န္တိ ဝဒတိ။ ထေရာယတ္တတ္တာ
ပန ထေရဿ အနုမတိယာ သတိယာ ဝိဿန္တိတော ဟောတိ၊ အသတိယာ
န ဟောတိ၊ တထာပိ ပုန ဆန္တံ ဂဟေတွာဝ ကမ္ပံ ကရောန္တိ၊ အယံ ပယောဂေါ။
ဂဟဏေ ပယောဇနံ ပန နတ္ထိ။ သံသတ္ထေရော စေ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ဆန္တံ
ဂဟေတွာဝ ကာတဗ္ဗံ။ ဆန္တံ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ကာယေန ဝုဋ္ဌိတာယာတိ
ဧတ္ထ ဣဓ သမ္ပာဒော၊ ‘အမုကမ္ပိ ဌာနေ ကရိဿာမာ’တိ ဟတ္ထပါသံ
ဝိဇေဟိတွာပိ ဂစ္ဆန္တိ စေ၊ နတ္ထိ ဒေါသော။ ကိဉ္ဇာပိ နတ္ထိ၊ တာ ပန ဟတ္ထပါသံ
အဝိဇေဟိတွာဝ ဂစ္ဆန္တိ၊ အယံ ပယောဂေါ”တိ။ “ရတ္ထိပါရိဝါသိယေ ဥပေါသထ-
ပဝါရဏာဝ န ဝနုတိ၊ အညကမ္ပံ ပန ဝနုတိ။ ဥပေါသထပဝါရဏာပိ
အနုပေါသထပဝါရဏာဒိဝသေ န ဝနုန္တိ၊ ဣတရံ သဗ္ဗကာလံ ဝနုတိ။

၁-ဝိ ၂-၄၂၅-ပိဋ္ဌေ။

၂-ဝိ ၂-၄၂၇-ပိဋ္ဌေ။

၃-သိက္ခာသမ္ပုတိ အတွာတိ (?)

ပရိသပါရိဝါသိယေ ဟတ္ထပါသံ အဝိဇဟိတွာ စတုသု ဂတေသု စတုဝဂ္ဂ-
ကရဏီယေ အညသ္မိံ ပဉ္စသု ဒသသု ဝိသတိသု ဂတေသု သေသေဟိ
ဝိသုံ တဟိံ တဟိံ ဂန္တာပိ ပုန သန္တိပါတဋ္ဌာနံ အာဂန္တာ ကာတုံ ဝနုတိ။
အဇ္ဈာသယပါရိဝါသိယေ ဟတ္ထပါသံ အဝိဇဟိတွာ ယထာနိသိန္နာဝ နိသိန္နာ
စေ၊ ပုန ကာတုံ ဝနုတိ ဟတ္ထပါသဿ အဝိဇဟိတတ္တာ”တိ ပေါရာဏ-
ဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တံ။ တေသံ ပေါရာဏာနံ မတေန ဆန္ဒပါရိဝါသိယမေဝေကံ န
ဝနုတိတိ အာပန္နင်္ဂဉ္စ ဒသသိတံ၊ ဣဓာပိ တံ ဝိသုံ န ဒသသိတံ အသမ္ဘဝတောတိ
ဧကေ။ ဆန္ဒဒါယကေ ပရိသံ ပတွာ ဂတေ တဿ ပုဗ္ဗဆန္ဒဒါနံ ဆန္ဒ-
ပါရိဝါသိယန္တိ နော တက္ကောတိ အာစရိယော။

တကြိဒံ သန္တိဋ္ဌာနံ—ပရိသပါရိဝါသိယေ အဋ္ဌကဏ္ဍာယံ “အညတြ
ဂစ္ဆာမာတိ ဆန္ဒံ အဝိဿဇ္ဇေတွာဝ ဥဋ္ဌဟန္တိ။ပ။ ကမ္မံ ကာတုံ ဝနုတိ”တိ
ဝုတ္တဝစနေ ဟတ္ထပါသာ ဝိဇဟနံ န ပညာယတိ။ ဧတ္ထ ပန ကမ္မပ္ပတ္တာနံ
ဟတ္ထပါသဿ အဝိဇဟနမေဝ ဣန္ဒြိယဗုဒ္ဓိန္တိ ကတွာ ပေါရာဏဂဏ္ဍိပဒေ
ဝုတ္တံ။ ကိဉ္စာပိ န ပညာယတိ၊ အပ္ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ ပန ဝနုတိတိ ဧဝံ? န၊
ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ။ ကထံ? ဆန္ဒော နာမ ကမ္မပ္ပတ္တေသု ဘိက္ခူသု ဧကသိမာယ
သန္တိပတိတေသု အာဂစ္ဆတိ၊ နာသန္တိပတိတေသု။ ဣဓ ဟိ “ဆန္ဒံ
အဝိဿဇ္ဇေတွာ”တိ စ “ဆန္ဒဿ ပန အဝိဿဋ္ဌတ္တာ”တိ စ ဝုတ္တံ။ “အဇ္ဈာသယံ
အဝိဿဇ္ဇေတွာ”တိ စ “အဇ္ဈာသယဿ အဝိဿဋ္ဌတ္တာ”တိ စ န ဝုတ္တံ၊ တဿ
ဆန္ဒဿ အဝိဿဇ္ဇနံ ကမ္မပ္ပတ္တာနံ ဟတ္ထပါသာဝိဇဟနေနေဝ ဟောတိ၊ န
ဝိဇဟနေတိ သိဉ္စိ။

ဟောတိ စေတ္ထ—

“ယတော အာဂမနံ ယဿ၊ တဒဘာဝဿ နိဂ္ဂဟေ။

တဿ သန္တိပတိတေသု၊ ဘိက္ခူသု တဿ ဘေဒတော”တိ။

ရတ္ထိပါရိဝါသိယဆန္ဒော ဝိယ ရတ္ထိပါရိဝါသိယပါရိသုဒ္ဓိဝိတိ တဒနုလော-
မေန ဝနုတိ သွာတနာယ ဆန္ဒော ဝါ ပါရိသုဒ္ဓိ ဝါ ပဝါရဏာ ဝါ၊
တာယ ကမ္မံ ကာတုံ ဝနုတိ။ ဥပေါသထပဝါရဏာ ပန အနုပေါသထ-
ဒိဝသေ န ဝနုတိ၊ ဣတရံ ဝနုတိ။ ပန္နရသိဥပေါသထံ စာတုဒ္ဓသိယံ ကာတုံ
ဝနုတိ ခေတ္တတ္တာ။ န စာတုဒ္ဓသိဥပေါသထံ ပန္နရသိယံ အခေတ္တတ္တာ
အနုပေါသထဒိဝသတ္တာ ပါဠိပဒဒိဝသတ္တာတိ ဧကစ္စေ အာစရိယာ၊ တဿ

ကဏ္ဍ] ဤကျမ်းနိဗ္ဗာန် ၉-ဆတ္တုပါဟနဝဂ္ဂ ၁၁-ကောဒသမာဒိဝဏ္ဏနာ ၃၀၇

တေသံ မတေန စာတုဒ္ဓသိဥပေါသထံ တတိယံ၊ သတ္တမံ ဝါ ပန္နရသိယံ ကာတုံ
န ဝနုတိ။ ယံ ပနေတ္ထ ဝုတ္တံ အဋ္ဌကထာယံ “သစေ စာတုဒ္ဓသိကံ ဥပေါသထံ
ကရိဿာမာတိ နိသိန္နာ၊ ပန္နရသောတိ ကာတုံ ဝနုတိ”တိ။ တတော “ပန္န-
ရသိယမေဝ ‘စာတုဒ္ဓသိကံ ဥပေါသထံ ကရိဿာမာ’တိ နိသိန္နာ ပုနဒိဝသေ
အတ္တနော တံ ဥပေါသထံ ‘ပန္နရသော’တိ ကာတုံ ဝနုတိတိ အတ္ထော”တိ
ဧဝံ ပရိဟရန္တိ၊ တံ တေသံ မတံ “တထာရူပပစ္စယေ သတိ အညုသ္မိဗ္ဗိ
စာတုဒ္ဓသေ ဥပေါသထံ ကာတုံ ဝနုတိ”တိ ဣမိနာ မာတိကာဋ္ဌကထာဝစ-
နေန န သမေတိ။ န ဟိ တတ္ထ “အညုသ္မိဗ္ဗိ ပန္နရသေ စာတုဒ္ဓသိကံ ကာတုံ
ဝနုတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ သန္တေပိ “သကိံ ပက္ခဿ စာတုဒ္ဓသေ ဝါ ပန္နရသေ
ဝါ”တိ အနုညာတဒိဝသေ ပရိယာပန္နတ္တာ ဆန္တံ စာတုဒ္ဓသိကာနံ ပစ္စိမာ ၂
ပန္နရသိ အနုပေါသထဒိဝသော န ဟောတိတိ သိဒ္ဓံ ဟောတိ။ ကိဉ္စာပိ သိဒ္ဓံ၊
ဣမိနာ ပန “အာဝါသိကာနံ ပန္နရသော၊ အာဂန္တုကာနံ စာတုဒ္ဓသော၊
အာဂန္တုကေဟိ အာဝါသိကာနံ သမသမေဟိ ဝါ အပ္ပတရေဟိ ဝါ
အနုဝတ္တိတဗ္ဗ”န္တိ ဝစနမေတ္ထ နိရတ္ထကံ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဒုတိယာဒိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကုမာရိဘူတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ဆတ္တုပါဟနဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၁၁-ကောဒသမာဒိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၂၁၄။ ဥပစာရံ သန္တာယ ကထိတန္တိ “ဒွါဒသဟတ္ထံ ဥပစာရေ”တိ
လိခိတံ။

၁၂၂၁။ သုတ္တန္တေ ဩကာသံ ကာရာပေတွာ ဝိနယံ ဝါ အဘိဓမ္မံ ဝါ
ပုစ္ဆိတိတိ ဧတ္ထ စ တိဏိ ပိဋကနိ အတ္တနော အတ္တနော နာမေန ဝုတ္တာနိတိ
ကတွာ အဘိဓမ္မော ဗုဒ္ဓေန ဘာသိတော ဧဝါတိ ဒီပိတံ ဟောတိ။

၁၂၂၄-၅-၆။ ထနော စ ဥဒရော စ ထနုဒရော။ “သံကစ္စိကာယ ပမာဏံ
တိရိယံ ဒိယနုဟတ္တာ”တိ ပေါရာဏဝဏ္ဏိပဒေ ဝုတ္တံ။ “အပရိက္ခိတ္တဿ ဂါမဿ

ဥပစာရံ ဩက္ကမန္တိယာ”တိ ဗဟူသု ပေါတ္တကေသု၊ သံဃာဒိသေသကဏ္ဍေ ဝိယ
 “ဥပစာရံ အတိက္ကမန္တိယာ”တိ ပါဌော အပ္ပကေသု၊ သောဝ ပါဌော။ အဋ္ဌက-
 ထာယံ “ပရိက္ခေပံ အတိက္ကမန္တိယာတိ ဧကေန ပါဒေန အတိက္ကန္တေ ဒုက္ကဋံ၊
 ဒုတိယေန ပါရိတ္တိယံ။ ဥပစာရေပိ ဒေသေ နယော”တိ ဝစနမ္ပိ “ဥပစာရံ
 အတိက္ကမန္တိယာ”တိ ပါဌောတိ ဒီပေတိတိ နော တက္ကောတိ အာစရိယော။

ကောဒသမာဒိသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဆတ္တုပါဟနဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဂမနဝဏ္ဏနာ

ဝိရုဂ္ဂသမဇ္ဇောဒိနိ “အစိတ္တကာနိ လောကဝဇ္ဇာနိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ “နစ္စ”န္တိ
 ဝါ “ဂန္ဓော”တိ ဝါ အဇာနိတွာပိ ဒဿနေန၊ ဝိလိမ္ပနေန ဝါ အာပဇ္ဇန-
 တော ဝတ္ထုအဇာနနစိတ္တေန အစိတ္တကာနိ။ “နစ္စ”န္တိ ဝါ “ဂန္ဓော”တိ ဝါ ဇာ-
 နိတွာ ပဿန္တိယာ၊ ဝိလိမ္ပန္တိယာ စ အကုသလတ္တာ ဧဝ လောကဝဇ္ဇာနိ။ စော-
 ရိဝုဋ္ဌာပနာဒိနိ “စောရိ”တိအာဒိနာ ဝတ္ထု ဇာနိတွာ ကရဏေ ဧဝ အာပတ္တိ-
 သဗ္ဗာဝတော သစိတ္တကာနိ။ ဥပသမ္ပဒါဒိနိ ဧကန္တေန အကုသလစိတ္တေန ဝ
 အကတ္တဗ္ဗတ္တာ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇာနိ။ “ဇုဓ သစိတ္တကာစိတ္တကတာ ပဏ္ဏတ္တိဇာနနာဇာ-
 နနတာယ အဂ္ဂဟေတွာ ဝတ္ထုဇာနနာဇာနနတာယ ဂဟေတဗ္ဗာ”တိ လိင်္ဂိတံ။
 အနုဂဏ္ဌိပဒေ ပန “ဝိရုဂ္ဂသမဇ္ဇောဒိနိ ‘အစိတ္တကာနိ လောကဝဇ္ဇာနိ’တိ ဝုတ္တတ္တာ
 ‘နစ္စ’န္တိ ဝါ ‘သင်္ခါဏီ’တိ ဝါ ‘ဂန္ဓော’တိ ဝါ တဿ နာမဝသေန အဇာ-
 နိတွာ မာယာကာရဿ မာယာနိ သီသဋ္ဌိအာဒိနိ ပဋိသင်္ခါယ ပဿန္တိယာ၊
 အက္ခမာလာဒိအတ္ထာယ သင်္ခါဏီ ကဋိယာ ဗန္ဓန္တိယာ၊ ‘သေဒဂန္ဓံ အပနေတွာ
 ဗုဒ္ဓပူဇံ ကရိဿာမီ’တိ ဥပ္ပန္နေန စိတ္တေန ဂန္ဓံ ဝိလိမ္ပေတွာ နဟာယန္တိယာ စ
 အာပတ္တိသဗ္ဗာဝတော နာမေန သဗ္ဗိ နာမဝသေန ဝါ ဝတ္ထုဿ အဇာနန-
 စိတ္တေန အစိတ္တကာနိ နာမ။ န အန္ဓကာရေ ‘ကဋိသုတ္တမိဒ’န္တိ သညာယ
 သင်္ခါဏီ ဂဟေတွာ ကဋိယံ ဓာရဏကာလေ၊ မတ္တိကာသညာယ စ ဂန္ဓံ
 ဂဟေတွာ ဝိလိမ္ပနကာလေ အာပတ္တိသဗ္ဗာဝတော ‘အစိတ္တကာနိ’တိ ဝတ္တဗ္ဗာနိ။
 တသ္မိ ကာလေ အနာပတ္တိတေန ဝေ သင်္ခါဏီယာ အသင်္ခါဏီသညာဝါရေပိ
 ‘အာပတ္တိ ပါရိတ္တိယဿာ’တိ ပါဋိ န ဝုတ္တာ။ ယထာ ‘ခေတ္တအာဗာပေဇ္ဇယာ၊
 ကဋိသုတ္တကံ ဓာရေတီ’တိ ဝစနတော ဝိနာပိ အကုသလေန သင်္ခါဏီအာဒိနိ
 သက္ကာ ဓာရေတုန္တိ သိဒ္ဓိ။ ဧဝံ အာဗာပေဇ္ဇယာ ဝိနာပိ အကုသလေန န သက္ကာ

သုရံ ပါတုန္တိ သိဉ္စိ ‘အနာပတ္တိ အာဗာပေစ္စယာ မဇ္ဇံ ပိဝတီ’တိ ပါဠိယာ အဘာဝတော။ အကုသလေန ဝိနာ မရပုဏ္ဏမုဋိယံ ပက္ခိတ္တမဇ္ဇဿ အဇ္ဈော-
ဟရဏကာလာဒီသု သုရာပါနာပတ္တိ အာပဇ္ဇတီတိ စ သိဉ္စိ ‘မဇ္ဇေ အမဇ္ဇသညီ
ပိဝတီ၊ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿာ’တိ ဝုတ္တတ္တာ။ ကိံ ဗဟုနာ၊ ကာမဘောဂ-
သညာယ သဉ္စိ ‘သင်္ခာဏီ’တိ စ ‘ဂန္ဓော’တိ စ ဇာနိတွာ ဝိနာ အနာပတ္တိ-
ကာရဏေန ဓာရေန္တိယာ ကေန္တာကုသလတ္တာ လောကဝဇ္ဇာနိ နာမ ဝုစ္စန္တိ။
ဣမိနာ ဥပါယေန သေသေသုပိ နယော နေတဗ္ဗော။ ဧတ္ထ သုရာပါနာဓိကာရေ
ဥပတိဿတ္ထေရဝါဒေါ’တိ ဝုတ္တံ။ အသံကမ္မိကသိက္ခာပဒေ “အပရိက္ခိတ္တဿ
ဂါမဿ ဥပစာရံ ဩက္ကမန္တိယာတိ ပါဌော”တိ စ “ပဏီတဘောဇနဝိညတ္တိ၊
အစေလကသိက္ခာပဒံ၊ နိမန္တိတဿ စာရိတ္တာပဇ္ဇနံ၊ ဒုဋ္ဌုလ္လပ္ပင်္ဂစ္ဆာဒနံ၊ ဥနိဝိ-
သတိဝဿုပသမ္ပဒံ၊ မာတုဂါမေန သဉ္စိ သံဝိဓာယ အဋ္ဌါနဂမနံ၊ ရာဇန္တေပုရပ္ပ-
ဝေသနံ၊ သန္တံ ဘိက္ခု အနာပုစ္ဆာ ဝိကာလေ ဂါမပ္ပဝေသနံ၊ နိသီဒနံ၊ ဝဿိက-
သာဠိကန္တိ ပါဌော”တိ စ ဝုတ္တံ။

နိဂမနဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပါစိတ္တိယကဏ္ဍဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥဘတောဝိဘင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မဟာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-မဟာခန္ဓကဝဏ္ဏနာ

မောဓိကထာဝဏ္ဏနာ

ယံ ခန္ဓကေ လိနပဒါဒိဘေဒ-ပကာသနံ ဒါနိ သုပတ္တကာလံ။
တဿ အပုဗ္ဗံ ဝိနယတ္ထမေဝ၊ ဝက္ခာမိ သင်္ခေပဂဟဏတ္ထံ။

တတ္ထ ကေနဋ္ဌေနာယံ ခန္ဓကောတိ? ခန္ဓာနံ သမူဟတ္တာ ဝိဘင်္ဂေါ ဝိယ။
တေ ပန ကထန္တိ? ခန္ဓာနံ ပကာသနတော ဒီပနတော။ ခန္ဓာတိ စေတ္တ
ပဗ္ဗဇ္ဇာဒိဝိနယကမ္မသင်္ခါတာ၊ စာရိတ္တဝါရိတ္တသိက္ခာပဒသင်္ခါတာ စ ပညတ္တိယော
အဓိပ္ပေတာ။ ပဗ္ဗဇ္ဇာဒိနိ ဟိ ဘဂဝတော ပညတ္တတ္တာ “ပညတ္တိယော”တိ ဝုစ္စန္တိ။
ပညတ္တိယဉ္စ ခန္ဓ-သဒ္ဓေါ ဒိဿတိ “ဒါရုက္ခန္ဓော အဂ္ဂိက္ခန္ဓော ဥဒကက္ခန္ဓော”တိ-
အာဒိသု ဝိယ။ တေသံ ပညတ္တိသင်္ခါတာနံ ခန္ဓာနံ ပကာသနတော ဝဏ္ဏနတော
ပဗ္ဗဇ္ဇက္ခန္ဓကာဒယော ဝိသတိ “ခန္ဓကာ”တိ ဝုတ္တာ၊ အဝသာနေ ဧဝံ တံသဒိ-
သတ္တာ ဝေလာယ သဒိသတ္တာ သီလဿ ဝေလာတိ ဝစနံ ဝိယ။ အပိစ
ဘာဂရာသတ္တတာပေတ္တ ယုဇ္ဇတေ တေသံ ပညတ္တိနံ ဘာဂတော စ ရာသိတော
စ ဝိဘတ္တတ္တာ။ ကိံ ပနေတေသံ ခန္ဓကာနံ အနုပုဗ္ဗကာရဏန္တိ? နာယံ ပုစ္ဆာ
သန္တတိ၊ အညဏာ ဝုတ္တေသုပိ တပ္ပသင်္ဂါနတိက္ကမနတော။ အထ ဝါ ပဗ္ဗဇ္ဇုပ-
သမ္ပဒါပုဗ္ဗင်္ဂမတ္တာ သာသနပ္ပဝေသနဿ တဒတ္တသင်္ဂဟကော မဟာခန္ဓကော
ပဌမံ ဝုတ္တော။ ကေနာတိ စေ? ဓမ္မသင်္ဂါဟကတ္ထေရေဟိ။ ဘဂဝတော ပန
တတ္ထ တတ္ထ ဥပ္ပန္နဝတ္ထု ပဋိစ္စ တထာ တထာ ဝုတ္တာနိ၊ န ဣမိနာ အနုက္ကမေန။
ထေရာ ပန တံ တံ ပယောဇနံ ပဋိစ္စ သမာနဇာတိကေ ကေဠိ ကတွာ
အနုက္ကမေန သဇ္ဈာယိံသု။ သေသာနံ ပယောဇနံ တတ္ထ တတ္ထေဝ အာဝိ
ဘဝိဿတိ။

ခန္ဓကောဝိဒါတိ ပညတ္တိဘာဂရာသဋ္ဌေန နေသံ ခန္ဓတ္ထကောဝိဒါ၊ နိရုတ္တိ-
ပဋိသန္တိဒါပါရပ္ပတ္တာတိ အတ္ထော။ တေသံ အနုတ္တာနတ္တာနံ ပဒါနံ သံဝဏ္ဏနာ။
ကဿ ပနေဝံ ဝိသေသိတန္တိ? တတော သေသဘာဂါ ယုတ္တာ။

မာတိကာဠုပ္ပတ္တိဂဟဏဗေဒပဒဘာဇနိယဂဟဏေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယေဟိ အတ္ထာ ယေသံ ပဒဝိသေသာနံ အဋ္ဌကထာယံ ပကာသိတာ၊ တေသံ တေ ပဒဝိသေသေ ပုန ဣဓ ဝဒေယျာမ၊ ဝဏ္ဏနာယ ပရိယောသာနံ ကဒါ ဘဝေ တေ တေ အတ္ထေတိ ဝုတ္တံ၊ တံ တဿ နိဒ္ဒေသေန ယုဇ္ဇတိ။ ဥတ္တာနာ စေဝ ယာ ပါဠိ၊ တဿာ သံဝဏ္ဏနာယ ကိန္တိ ဝတ္တဗ္ဗံ? န ဟိ အတ္ထာ ဥတ္တာနာတိ သမ္ဘဝတိ။ အဓိပ္ပါယာနသန္တိဟိတိအာဒိဝစနေဟိပိ တံ ဝစနံ သမ္ဘဝတိတိ စေ? န၊ အတ္ထဂဟဏေန စေတ္ထ ပဒဝိသေသာနံ ဂဟိတတ္တာ။ တေ ဟိ အတ္ထတော အနုပေတတ္ထေန၊ အဘိဓာနတ္ထေန ဝါ အတ္ထောပစာရေန ဝါ အတ္ထာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သံဝဏ္ဏနာနယောတိ သံဝဏ္ဏနာ နာမ အဝုတ္တေသု ဥဟာပေါ-ဟက္ကမနိဒဿနတော “နယော”တိ ဝုတ္တော။

၁။ ဥရူဝေလာတိ ယထာဝုတ္တဝါလိကရာသိဝသေန လဉ္စနာမကော ဂါမော၊ တဿာ သမိပတ္ထေ ဧတံ ဘုဗ္ဗံ။ တထာဘာဝဒဿနတ္ထံ “နန္ဒာ နေရဉ္စရာယ တိရေ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အညထာ တသ္မိံ ဝါလိကရာသိမ္ဘိ ဝိဟရတိတိ အာပဇ္ဇတိ၊ “ဥရူဝေလံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသီတိ ယေန ဥရူဝေလသေနာနိဂမော”တိအာဒိ-ဝစနဝိရောဓော စ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန မူလကာရဏမေဝ ဒဿိတံ။ တတ္ထ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ပ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ နိဂမနဝစနံ။ တံ ကိမတ္ထန္တိ စေ? ဂါမံ သန္ဓာယ ယထာဝုတ္တပဒတ္ထသမ္ဘဝဒဿနတ္ထံ။ “သော ပန ဂါမော တဒုပစာရေန ဧဝံ နာမံ လဘတိ”တိ ဝစနံ ပန အဝုတ္တသိဒ္ဓန္တိ ကတွာ န ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အထ ဝါ ယဿ “ဥရူဝေလာ”တိ ယထာဝုတ္တဝါလိကရာသိဿ၊ တဿ သမိပဂါမဿပိ နာမံ။ တတ္ထ အာယသ္မာ ဥပါလိတ္တေရော န ဣဓ ဂါမံ သန္ဓာယံ “ဥရူဝေလာယံ ဝိဟရတိ”တိ အာဟ ဂေါစရဂါမပယောဇနာဘာဝတော။ န ဟိ ဘဂဝါ တံ ဂါမံ ဂေါစရံ ကတွာ တဒါ တတ္ထ ဝိဟာသိ၊ တဿာ ဧတ္ထ ဝါလိကရာသိဿ သမိပေ ဗောဓိရုက္ခမူလေ ဝိဟာရံ သန္ဓာယ သော ဧဝမာဟာတိ ဒဿေတု-ကာမော အဋ္ဌကထာစရိယော ဧဝမာဟာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တဿာ ဘဂဝတော ဂါမတော ခူရတရေ အရညေ အဘိသမ္ဗောဓိဒီပနေန ဒုတိယုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနနိယမံ တီဟိ ပဒေဟိ အကာသိ ထေရောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အညထာ ပဒတ္ထယဝစန-ပယောဇနာဘာဝတော။ တတ္ထ နဒန္တာ ဂစ္ဆတိတိ နဒီ။ နေလဉ္စလာယာတိ ဝတ္တဗ္ဗေ လ-ကာရဿ ရ-ကာရံ ကတွာ “နေရဉ္စရာယာ”တိ ဝုတ္တံ၊ ကဒ္ဒမ-သေဝါလံဝိရဟိတတ္တာ နိဒ္ဒေါသဇလာယာတိ အတ္ထော၊ နိလဇလာယာတိ တဿာ နာမမေဝ ဝါ ဧတံ။

ဗောဓိရုက္ခမူလေတိ ဧတ္ထ စ ဗောဓိ ဝုစ္စတိ အဘိသမ္မောဓော။ သော စ အတ္တတော ဘဂဝတော စတုတ္ထမဂ္ဂဉာဏ် ဟောတိ “ဝိမောက္ခန္တိကမေတံ နာမ”န္တိ^၁ ပဋိသန္တိဒါဝစနတော။ ကိဉ္ဇာပိ တံ နာမကရဏဘူတံ စတုတ္ထ-
 ဖလဉာဏမ္ဘိ ဝတ္ထုသမ္ဘဝတိ၊ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စာနံ ပန ကရဏတော တံ စတုတ္ထ-
 မဂ္ဂဉာဏမေဝ ဧတ္ထ ဗောဓိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေနော ပါဠိယံ “တတိယ-
 ဝိဇ္ဇာသ အာသဝါနံ ခယဉာဏာယာ”တိ တဒေဝ ဒဿိတံ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန
 “ဗောဇ္ဈင်္ဂါ”တိ၊ “ဗောဓိပက္ခိယာ ဓမ္မာ”တိ စ။ တတ္ထ ယသ္မာ စတုသု မဂ္ဂေသု
 ဉာဏ် “ဗောဓိ”တိ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မာ သာမညတော ဝတ္ထုကမတောဓိပ္ပါယဝသေန
 “ဗောဓိ ဝုစ္စတိ စတုသု မဂ္ဂေသု ဉာဏ”န္တိ^၂ ဝုတ္တံ ဣဓာဓိပ္ပေတဉာဏဿပိ
 တဒန္တောဂဓတ္တာ။ အထ ဝါ ပါဠိယံ ဘဂဝတော အာဒိမဂ္ဂတ္တယဝစနဿ
 ဝုတ္တဋ္ဌာနာဘာဝါ စတုတ္ထမဂ္ဂဉာဏမေဝ ဘဂဝတော ဥပ္ပန္နံ၊ န ဘဂဝါ
 သောတာပန္နာဒိဘာဝံ ပတွာ ဗုဒ္ဓေါ ဇာတောတိ သမယန္တရပ္ပသင်္ဂါရဏတ္ထံ
 “စတုသု”တိ ဝုတ္တံ အာဒိတ္တယဿ စတုတ္ထဥပနိဿယသမ္ဘဝေန ဗောဓိပရိယာ-
 ယသိဋ္ဌိတော။ “ပုဂ္ဂလောပိ သေနာသနမ္ဘိ ဥပနိဿယပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ^၃
 ဝစနတော ဖလဟေတုကော ဖလဇနကော ရုက္ခော ဖလရုက္ခောတိ ဝိယ
 ဗောဓိဟေတုရုက္ခော ဗောဓိရုက္ခောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဧတ္ထ “ယသ္မာ ကေဝလံ
 ဗောဓိတိ ရုက္ခဿပိ နာမံ၊ တသ္မာ ဗောဓိ”တိ ပရတော ဝုတ္တံ။ နိဂြောဓာဒိ-
 ရုက္ခတော အဿ ဝိသေသနဝစနံ ပန တဒညဗောဓိမူလပ္ပသင်္ဂါရဏတ္ထံ။
 မဂ္ဂဉာဏဌိ ကုသလမူလတ္တာ ဗောဓိ စ တံ မူလဉ္ဇာတိ သင်္ချံ လဘေယျ။
 ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ နိဿိဒတိတိ သမ္ဗန္ဓော။ တေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓဒိဝသေန သဋ္ဌိ^၄
 အဋ္ဌာဟံ ကေပလ္လင်္ဂေန နိဿိန္ဒဘာဝံ ဒဿေတိ။ ဧတ္ထ ဧက-သဒ္ဓေါ တဿ
 နိသဇ္ဇာသင်္ခါတဿ ပဗ္ဗဇ္ဇာနုယောဂါနုရူပဿ ပလ္လင်္ကဿ အညေန ဣရိယာ-
 ပထေန အနန္တရိယဘာဝံ အထဿ အကောပိတဘာဝံ^၅ ဒဿေတိ။
 ဝိမုတ္တိသုခန္တိ ဧတ္ထ ဝိမုတ္တိယံ ဝါ သုခန္တိ န သမ္ဘဝတိ။ ပဉ္စမဇ္ဈာနိကတ္တာ
 ဘဂဝတော ဖလသမာပတ္တိသင်္ခါတာ ဝိမုတ္တိ ဧဝ အနုဇဉ်နဋ္ဌေန နိဗ္ဗာနသုခန္တိ
 ဝိမုတ္တိသုခံ၊ တံ သမာပဇ္ဇနေန ပဋိသံဝေဒီ အနဘဝန္တော နိဿိဒိ။ ဝေနေယျ-
 ကာလာနတိက္ကမနတော တံ အပေက္ခမာနော နိဿိဒိ၊ န ဝိမုတ္တိသုခသင်္ဂေန။

အထ ခေါတိ အဓိကာရန္တရာရစ္ဆေ နိပါတဒ္ဓယံ။ တေန ဝိမုတ္တိသုခံ ပဋိသံ-
 ဝေဒယမာနော န ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် မနသာကာသိ၊ ကိန္တု တတော ဝုဋ္ဌာယာတိ

ဒသေတိ။ ပဋိဝေဓဝသေနေဝ သုမနသိကတဿ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဿ ပုနပျုနံ မနသိကရဏံ ဂမ္ဘီရတ္တာ အဿာဒဇနနတော၊ န အပုဗ္ဗနယဒဿနာ-
မိပ္ပါယတော။ ပစ္စက္ခဘူတသဗ္ဗဓမ္မတ္တာ ဘဂဝတော အသမ္မောဟတော၊ ပဋိ-
ဝိဒ္ဓဿ ဝိသယတော ဝါ မနသိကရဏံ ပန ဝိဇိတဒေသပစ္စဝေက္ခဏံ ဝိယ
ရညော အပုဗ္ဗံ ဝီတိ^၁ ဇနေတိ။ ဝုတ္တုဉ္စိ “အမာနသီ ရတီ ဟောတိ၊ သမ္မာ ဓမ္မံ
ဝိပဿတော”တိ^၂။ ရတ္တိယာ ပဌမံ ယာမန္တိ အစ္စန္ဒသံယောဂဝသေန ဥပယောဂ-
ဝစနံ၊ တေန တဿ ဝိကပ္ပနာနတ္တတံ ဒသေတိ။ ကိဉ္စာပိ “အနုလောမပဋိလောမံ
မနသာကာသီ”တိ ဧကေတောဝ ဝုတ္တံ၊ တထာပိ ဣမိနာ အနုက္ကမေနာတိ ဒဿနတ္ထံ
“အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ”တိ အာဒိ။ တတ္ထ စ ကိဉ္စာပိ ပဝတ္တိမတ္တပစ္စဝေက္ခဏာ
အဓိပ္ပေတာ ကထံ ပညာယတိတိ? ပဌမဘာဝါယ၊ ပဋိလောမမနသိကရဏံ ပန
အနုလောမေ ပစ္စယာနံ၊ ပစ္စယုပ္ပန္နာနဉ္စ တထာဘာဝသာဓနတ္ထံ။ ယသ္မာ
အဝိဇ္ဇာယ ဧဝ နိရောဓာ သင်္ခါရနိရောဓော၊ န အညထာ၊ တသ္မာ သင်္ခါရနံ
အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယော၊ တဿာ စ သင်္ခါရ ဖလန္တိ ဒီပနတော။ တထာ နိဗ္ဗာန-
ပစ္စဝေက္ခဏာယ အနုလောမမနသိကရဏံ ကာရဏနိရောဓာ ဖလနိရောဓ-
သာဓနတ္ထံ။ ဧတ္ထ စ အနုဘာဝတော နိဗ္ဗာနံ ဒဿိတံ။ န ဟိ တံ အဝိဇ္ဇာဒိနိရောဓ-
မတ္တန္တိ။ တတ္ထ “ယတော ခယံ ပစ္စယာနံ အဝေဒီ”တိ ဝစနေန အနုလောမော
နာမိပ္ပေတောတိ သိဒ္ဓိံ။ မဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏာယ ဝတ္တဗ္ဗံ နတ္ထိ၊ ဥဘယတ္ထပိ ကိစ္စတော၊
အာရမ္မဏတော စ တဿ မဂ္ဂဿ ဝိသယတော စ တတ္ထ မဂ္ဂေါ ဒဿိတော။

တတ္ထာဟ—“ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ ပဋိလောမံ မနသာကာသီ”တိ န ယုဇ္ဇတိ၊
န ဟိ ပဋိလောမာပဒေသေန နိဗ္ဗိဋ္ဌံ နိဗ္ဗာနံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ ဘဝိတုမရဟ-
တိတိ? ဝုစ္စတေ—န၊ တဒတ္ထဇာနနတော။ အနုလောမပဋိလောမန္တိ ဟိ
ဘာဝနပုံသကံ။ အနုလောမတော၊ ပဋိလောမတော စ တံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ
မနသာကာသီတိ ဟိ တတ္ထ အတ္ထော။ အညထာ နိရောဓဿ ပဋိလောမပ္ပ-
သင်္ဂါပတ္တိယေဝါပဇ္ဇတိ။ ပဋိလောမေ စ ပနေတသ္မိ^၃ အနုက္ကမနိယမော
အနုလောမေ အနုက္ကမနိယမတော သိဒ္ဓေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ သတိ ပဋိစ္စ-
သမုပ္ပါဒဿ ပဋိလောမော နာမ အပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ သိဒ္ဓိံ ဟောတိ။
တေန ဝုတ္တံ အဋ္ဌကထာယံ “နိရောဓော ဟောတိတိ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတိ”-
တိ အာဒိ။ ဧဝံ သန္တေ ပုဗ္ဗာပရဝိရောဓော ဟောတိ။ ကထံ? ပဋိစ္စာတိ ဟိ
ဣမိနာ ဖလဿ ပစ္စယပရိဂ္ဂဟေန၊ ပစ္စယာနဉ္စ ပစ္စယာယတ္ထုပဂမနေန တဿ

ဥပ္ပါဒါဘိမုခဘာဝဒီပနတော အသမုပ္ပါဒေါ န သမ္ဘဝတိ၊ တသ္မာ အပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါတိ ဧဝံ ဥဘယပဋိက္ခေပေန ပနဿ ပဋိလောမတာ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ ဧကေ။ တံ အယုတ္တံ တဿ အနုလောမဘာဝနိယမနတော၊ အတ္ထာတိသယာဘာဝတော၊ တသ္မာ အပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ တဿ ပဋိလောမောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တေနော ဘဂဝတာ ပါဠိယံ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နနိရောဓော ဝုတ္တော။ တတ္ထ ဟိ “အဝိဇ္ဇာယ တွေဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ”တိ ဧဝံ ပစ္စယဿ သမုတ္တိန္ဒပစ္စယဘာဝဝသေန ပစ္စယနိရောဓံ၊ ဖလဿ ပစ္စယပဋိဂ္ဂဟာဘာဝဝသေန ပစ္စယုပ္ပန္နနိရောဓဉ္စ ဝိပေတိ။ ဒုဝိဓော ပါဠိယံ နိရောဓော အတ္ထတော အနုပ္ပါဒေါ နာမ ဟောတီတိ ကတွာ အဋ္ဌကထာယံ “နိရောဓော ဟောတီတိ အနုပ္ပါဒေါ ဟောတီ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ သန္တေ နိဗ္ဗာနံ ပစ္စယပစ္စယုပ္ပန္နာနံ နိရောဓမတ္တန္တိ အာပဇ္ဇတီတိ စေ? န၊ တဿာနုဘာဝဒီပနာဓိပ္ပါယတော။ **ဝိဒိတဝေလယန္တိ** မနသိကတဝေလယန္တိ အတ္ထော၊ အညထာ တတော ပုဗ္ဗေ အဝိဒိတပ္ပသင်္ဂတော။

ဈာယတောတိ ဧတ္ထ ကာမံ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနေန ဈာယတော ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ ပါတုဘဝန္တိ၊ စတုအရိယသစ္စဓမ္မာ ဝါ ပကာသန္တိ၊ တထာပိ ပုဗ္ဗဘာဂေ သမထာဒိယာနိကဝိဘာဂဒဿနတ္ထံ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနဂ္ဂဟဏံ။ စတုသစ္စဓမ္မဂ္ဂဟဏံ ကာမံ အနုလောမပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဒဿနာဓိကာရေန ဝိရုဇ္ဈတိ၊ တထာပိ “ယော ဒုက္ခံ ပရိဇာနာတိ၊ သော သမုဒယံ ပဇဟတိ”တိ လဒ္ဓိဝသေန ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၂။ “**ပစ္စယက္ခယဿာ**”တိ ကိစ္စပရိယာယဝသေန ဝုတ္တံ။ တေန ပစ္စယနိဗ္ဗာနံ၊ တဒုပနိဿယနိဗ္ဗာနဉ္စာတိ ဒုဝိဓံ နိဗ္ဗာနံ ဒဿိတံ ဟောတီတိ။ ကာမဉ္စ တံ န ကေဝလံ ပစ္စယက္ခယမတ္တံ ကရေတိ၊ အထ ခေါ ပစ္စယုပ္ပန္နက္ခယမ္ပိ ကရေတိ။ ယတော ဥဘိန္ဒမ္ပိ နိရောဓော ဒဿိတော၊ တထာပိ ဟေတုနိရောဓော ဖလ-နိရောဓောတိ ကတွာ “ပစ္စယက္ခယဿာ”တိ ဝုတ္တံ။ **ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဓမ္မာ**တိ ဧတ္ထ စတုသစ္စဂ္ဂဟဏံ ပဌမဂါထာယံ ဝုတ္တနယဝိပလ္လာသေန ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၃။ **သမုဒယနိရောဓသင်္ခါတော အတ္ထော**တိ ဧတ္ထ သမုဒယော ကိစ္စဝသေန၊ နိရောဓော အာရမ္မဏကိရိယာယ။ ဧတေန ဌိပ္ပကာရာ နိရောဓာ ဒဿိတာ ဟောန္တိ တဿ အနုဘာဝဿံ ဝသေနာတိ အတ္ထော။ ယသ္မာ ပလ္လင်္ကာဘုဇိတဌာနဉ္စ “ပလ္လင်္ကာ”တိ ဝုတ္တတိ၊ တသ္မာ ဖလာဓိဂမဌာနံ “ပလ္လင်္ကာ”န္တိ ဝုတ္တံ။

အဇပါလကထာဝဏ္ဏနာ

၄။ သမ္ဗောဒီတိ ဟိတကာမတာယ ဘဂဝါ တေန ဗြာဟ္မဏေန သဗ္ဗိ သမ္ဗောဒိ။ ဝေဒေဟိ အန္တိန္တိ ဣ နိဗ္ဗာနံ အန္တော နာမ။ ဝေဒါနံ ဝါ အန္တိ ဂတတ္တာတိ ဣ အရဟတ္တံ။ တတ္ထ ပဌမေန ဝေဒန္တဂူ ယသ္မာ၊ တသ္မာ ဝေ ဝုသိတဗြဟ္မစရိယော။ ဒုတိယေန ဝေဒန္တဂူ ယသ္မာ၊ တသ္မာ ဝုသိတဗြဟ္မစရိယောတိ ဧဝံ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ ကိဉ္စာပိ ဗြာဟ္မဏဿ စတုသစ္စယုတ္တံ အတ္တတော ဝုတ္တံ၊ ဥဒါနဂါထာယံ ဝုတ္တပဋိဝေဓာဘာဝံ သန္ဓာယ “ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တန”န္တိ ဝုစ္စတိတိ ပရိဟာရေ။

အဇပါလကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မုစလိန္ဒကထာဝဏ္ဏနာ

၅။ မုစလိန္ဒဝတ္ထုမ္ပိ တေမတ္တန္တိ ဣဒါနိ ဝတ္ထုဗ္ဗမတ္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တံ ဝိဝေကန္တိ ဥပဓိဝိဝေကံ။ “အဗျာပဇ္ဇံ သုခံ လောကေ”တိ ဣမိနာ ပဌမမဂ္ဂံ ဒဿေတိ တေန သတ္တေသု မာရဏဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇနကဗျာပါဒပ္ပဟာနသိဗ္ဗိတော။ “ပါဏဘူတေသု သံယမော”တိ ဣမိနာ ဒုတိယမဂ္ဂံ ဒဿေတိ။ မဂ္ဂိ ဟိ ပုဂ္ဂလော အဝသိဋ္ဌဗျာပါဒတနုတ္တဝသေန ပါဏဘူတေသု သံယတော ဟောတိ ဝိဟိံသာဓိပ္ပါယာဘာဝတော။ ဧဝံ စတ္တာရော ဟိ မဂ္ဂါ အနုက္ကမေနာပိ ဂဟိတာ ဟောန္တိ။

မုစလိန္ဒကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ရာဇာယတနကထာဝဏ္ဏနာ

၆။ ရာဇာယတနံ ပါတလိ။ “စတုဒ္ဓိသာ အာဂန္တာ”တိ ပါဌသေသော။ မုခဝဋီယံ ကိရဿ ဒိန္နာနံ စတုန္တုဗ္ဗိ လေခါပရိစ္ဆေဒေါ အတ္ထိ၊ တေ ဝါဏီဇာဒေဝတာယ ဂါရဝဒဿနေန ဘဂဝတော ရူပကာယဒဿနေန ပသန္တတ္တာသရဏံ အဂ္ဂဟေသုံ။ ဒေဝတာယ “ဘဂဝါ ရာဇာယတနမူလေ ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိ ဝစနံ သုတ္တာ သာဝကသံဃာဘာဝံ၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓဓမ္မသမ္ဘာဝဉ္စ ဇာနိံ သူတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဇာနန္တိတိ ဗုဒ္ဓါတိ သမ္ဗန္ဓော။

ရာဇာယတနကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မြဟ္မယာစနကထာဝဏ္ဏနာ

၇။ အဓိဂတော ခေါ် မျာယန္တိအာဒိမိ ဓမ္မောတိ စတုသစ္စဓမ္မော၊ ဂမ္ဘီရတ္တာ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ။ ဗုဒ္ဓသတ္တာ ဗုရုဇ္ဈဓမ္မာ။ သန္တောတိ နိဗ္ဗာတော။ ပဏီတောတိ အတပ္ပကော။ ဣဒံ ဒွယံ လောကုတ္တရမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ အတက္ကာဝဓရောတိ တက္ကေန အာကာရပရိဝိတက္ကေန ဩဂါဟိတဗ္ဗော န ဟောတိ၊ ဉာဏေနော အဝစရိတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယောတိ သမ္မာပဋိပဒံ ပဋိပန္နောတိ ပဏ္ဍိတောတိ ဝေဒနီယော။ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထောတိ- အာဒိ သဗ္ဗံ နိဗ္ဗာနမေဝ။ တဉ္စိ ဖလူပစာရေန ဧကမ္ဘိ သမာနံ တထာ တထာ ဝုစ္စတိ။ ဣမာတိ ပဇာ။ အနု အနု အစ္ဆရိယာ အနုစ္ဆရိယာ။ တေသံ ဘဂဝတော ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒံ သုတပုဗ္ဗာနံ၊ ဓမ္မဿ ဝါ ဂမ္ဘီရဘာဝံ အဓိဂတပုဗ္ဗာနံ။ ကိဉ္စာပိ ဘဂဝတော စတ္တာရောပိ မဂ္ဂါ သုခပုဋိပဒါ၊ ဟာပိ ဗောဓိသတ္တပဋိပဒံ သန္ဓာယ “ကိစ္ဆေန မေ”တိ ဝုတ္တံ။ “ပကာသိတံ ပကာသိတု”န္တိ ဥဘယထာပိ ပါဌော။ ပရေတေဟိ ယုတ္တေဟိ။ ဣဂရတ္တာတိ ကာမရာဂဒိဋ္ဌိရာဂေဟိ ရတ္တာ။ အတ္တနိစ္စာဒိဂါဟကာ န ဒက္ခန္တိ န ပဿိဿန္တိ။

၈။ သဟံပတိ ကိရ “နဿတိ ဝတ ဘော လောကော”တိ ဣမံ သဒ္ဓိ တထာ နိစ္ဆာရေတိ၊ ယထာ ဒသသဟဿိလောကဓာတုမြဟ္မာနော သုတွာ သဒ္ဓိပတိသု။ ပညာမယေ အက္ခိမိ သန္တာနာနုသယိတဝသေန အပ္ပံ ပရိတ္တံ ရာဂါဒိရဇံ ဧတေသံ၊ ဧဝံသဘာဝါတိ အပ္ပရဇက္ခဇာတိကာ။ အဿဝနတာတိ အဿဝနတာယ။

သမလေဟိ သတ္တာရေဟိ။ အပါပုရေတန္တိ ဝိဝရ ဧတံ။ အမတဿ ခွါရန္တိ အရိယမဂ္ဂံ၊ စတုသစ္စဓမ္မံ ဝါ။ ဝိဇ္ဇတ္တယစတုမဂ္ဂဉာဏေဟိ ပုနပျုနံ ဗုဒ္ဓံ ပဋိဝိဋ္ဌံ။ သေလေတိ သိလာမယေ။ ဝိဂတရဇတ္တာ သုခဒဿနယောဂေ ဣတော စ ဧတ္တော စ အာဂန္တာ ယထာ ဌိတော စက္ခုမာ ပုရိသော သမန္တတော ဇနတံ ပဿေယျ။ တုဉ္စိ သုဓမ္မေ သုန္တရပည သဗ္ဗညုတ- ညာဏာဓိဂမာယ သမန္တစက္ခု။ သဗ္ဗကိလေသသင်္ခါမာနံ ဝိဇိတတ္တာ ဝိဇိတသင်္ခါမ။ ဇာတိကန္တာရာဒိနိတ္တရဏတ္ထံ ဝေနေယျဇနသတ္တဝါဟနသမတ္တ- တာယ သတ္တဝါဟ။ ကာမစ္ဆန္တုဇဏဿ အဘာဝတော အဏဏ။

၉။ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏေန စ အာသယာနုသယဉာဏေန စ။ ဣမေသဉ္စိ ဝိန္တံ ဉာဏာနံ “ဗုဒ္ဓစက္ခု”တိ နာမံ။ ဥပ္ပလိနိယန္တိ ဥပ္ပလဝနေ။ ဧဝံ

သေသေသုပိ။ အန္တော နိပုဂ္ဂေါသီနိတိ ယာနိ အန္တော နိမုဂ္ဂါနေဝ ပေါသိ-
ယန္တိ၊ တတ္ထ ယာနိ ဥဒကံ အစ္စန္ဒဗ္ဗ ဌိတာနိ၊ တာနိ သူရိယရံသိသမ္ပဿံ အာဂ-
မယမာနာနိ ဌိတာနိ အဇ္ဇ ပုပ္ဖနကာနိ။ ယာနိ သမောဒကံ ဌိတာနိ၊ တာနိ သွေ
ပုပ္ဖနကာနိ။ ယာနိ ဥဒကာနုဂ္ဂတာနိ၊ တာနိ တတိယဒိဝသေ ပုပ္ဖနကာနိ။
ဥဒကာ ပန အနုဂ္ဂတာနိ အညာနိပိ သရောဂဥပ္ပလာဒီနိ နာမ ဟောန္တိ။ ယာနိ
နေဝ ပုပ္ဖိဿန္တိ မစ္ဆကစ္ဆပဘက္ခာနေဝ ဘဝိဿန္တိ၊ တာနိ ပါဠိနာရဋ္ဌာနိ၊
အာဟရိတွာ ပန ဒီပေတဗ္ဗာနိ။ ဧတေဟိ ဥဠုင်္ဂိတညူ ဝိပဋ္ဌိတညူ နေယျော
ပဒပရမောတိ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ ယောဇေတဗ္ဗာ။ ပစ္စဘာသီတိ ပတိ
အဘာသိ။

အပါရူတာတိ ဝိဝဋ္ဌာ။ ပစ္ဆိမဿံ ပဒဒ္ဒယဿ အယမတ္ထော။ အဟဉ္စိ
အတ္တနောပဂုဏံ သုပ္ပဝတ္တမ္ဘိ ဣမံပဏီတံ ဥတ္တမံဓမ္မံ ကာယဝါစာကိလမထသညီ
ဟုတွာ နာဘာသိ။

ဗြဟ္မယာစနကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဉ္စဝဂ္ဂိယကထာဝဏ္ဏနာ

၁၀။ ဣဒါနိ ပန သဗ္ဗော ဇနော သဒ္ဓါဘာဇနံ ဥပနေတု၊ ပူရေဿံာမိ
နေသံ သင်္ကပ္ပန္တိ။ အပ္ပရဇက္ခဏာတိကောတိ သမာပတ္တိယာ ဝိက္ခန္တိတကိလေ-
သတ္တာ နိက္ခိလေသဇာတိကော။ အာဇာနိဿတိတိ စေ န နိဋ္ဌာနမကံသု
ဓမ္မသင်္ဂါဟကာ တေ ဝိနယက္ခမညာ၊ အဟံ ဒေသေယျံ ပဋိဝိဋ္ဌိဿတိတိ
အဓိပ္ပါယော၊ “မုဒ္ဒါပိ တဿ ဝိပတေယျာ”တိ ဧတ္ထ ဝိယ အဘူတပရိကပ္ပေါ
ကိရေသော။ လောကေ တဿ အဓိမုတ္တဘာဝဒီပနတ္ထံ ဣဒံ ဝစနံ အတ္တနော
တဒုပဒေသေန အဝိဒိတဘာဝဒီပနတ္ထံ။ တဿ အနန္တေဝါသိကဘာဝဒီပနတ္ထန္တိ
ဝေမာဒီနိ ပနေတ္ထ ပယောဇနာနိ။ ဘဂဝတောပိ ခေါ ဉာဏန္တိ သဗ္ဗညုတ-
ညာဏံ တဿ မရဏာရမ္မဏံ ဥပ္ပဋ္ဌိ။ တေန တတော ပုဗ္ဗေ တဿ
သဘိ ဓမ္မဒေသနာယ ခိပ္ပံ ဇာနနဘာဝါရမ္မဏန္တိ ဒီပေတိ။ ပရောပဒေသတော
အဇာနိတွာ ပစ္စက္ခတော မရဏသတ္တိကိရိယမ္ဘိ ဒေသေတိ။ ဗုဒ္ဓါနိ အနေကဉာဏ-
သမောဓာနာဘာဝတော သုဂုတ္တမေတံ။ စိတ္တပုဗ္ဗိကာ ဟိ စိတ္တပုတ္တိ၊ အညထာ
နဝသတ္တပါတုဘာဝပ္ပသင်္ဂေ။ သဗ္ဗဓမ္မာနံ ဧကေတော ဂဟဏေ ဝိရုဒ္ဓကာလာနံ

ကေတော ဇာနနပ္ပသင်္ဂေါ။ တတော ကေညဏဿ ဝိတထဘာဝပ္ပတ္တိဒေါသော။ တသ္မာ သဗ္ဗဿ ဝိနာနေကညဏဿမောဓာနံ အာပဇ္ဇိတဓမ္မေသု အပ္ပဋိဟတ-
ညဏဝန္တတ္တာ ပန သဗ္ဗညူ ဝေ ဘဂဝါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ န သဗ္ဗကာလံ ကေတော။
အာဠာရာဒိနံ မရဏဇာနနတောတိ စေ? န, တဿ ဇာနနေန ပုထုဇ္ဇနဿာပိ
သဗ္ဗညူတာပတ္တိပ္ပသင်္ဂတော။ ယဒါဘာဝေန ယဒါဘာဝေါ တဗ္ဘာဝေန တဿာ-
ဘာဝပ္ပသင်္ဂေါ လောကေ သိဒ္ဓေါတိ။ “ဘဂဝတောပိ ခေါ ဉာဏံ ဥဒပါဒိ”တိ
ဝစနတော တဿ မရဏဇာနနံ သိဒ္ဓန္တိ ကတွာ ဘဝံ မတေနေဝ ဘဂဝါ
သဗ္ဗညူတိ သိဒ္ဓိံ န ဒေဝတာရောစနတော ပုဗ္ဗေ အဇာနနတောတိ စေ? န,
ဝိသေသံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ အန္တရာပဇာနနတော, ဒေဝတာယ သဗ္ဗညူဘာဝပ္ပတ္တိ-
ဒေါသတော စ။ န ဟိ သော ကဿမိ ဝစနေန အညာသီတိ။

အပိစ ကိမိဒံ တတ္ထဇာနနံ နာမ တဒါရမ္မဏညဏပ္ပတ္တိတိစေ? န, လောကေ
သဗ္ဗညူနော အစ္စန္ဒာဘာဝပ္ပသင်္ဂတော။ သာမိကာ ဟိ မယာ ကေညဏက္ခဏေ
သဗ္ဗံ ဉာဏံ, တဒညေသဉ္စ တဒညာဏာနုပ္ပတ္တိ။ အပိစ သဗ္ဗညူနော သဗ္ဗဓမ္မ-
ဝိသယေ ဉာဏပစ္စုပ္ပန်နသိဒ္ဓိံ တဿဉာဏဿ အတ္တနာဝ အတ္တနော အဝိသ-
ယောတိ စေ? န, ဟေတုနိဒဿနာနုပ္ပတ္တိတော။ အပိစ “ဘဂဝတောပိ ခေါ
ဉာဏံ ဥဒပါဒိ”တိ ဣတ္ထ ဝိသေသဝစနံ အတ္ထိ။ ယေန ဒေဝတာရောစနုတ္တရ-
ကာလမေဝ ဘဂဝတော ဉာဏံ ဥဒပါဒိတိပညာယတိ။ န ဟိ ဝစနပုဗ္ဗာပရိယ-
ဘာဝမတ္တေန တဒတ္ထပုဗ္ဗာပရိယတာ ဟောတိ။ တသ္မာ အယုတ္တမေတံ။ **အဘိ-
ဒေါသကာလံကတော**တိ ပဌမယာမေ ကာလံကတော။ “မဇ္ဈိမယာမေ”တိပိ
ဝဒန္တိ။ ဥဘယတ္ထပိ မဟာဇာနိယော။ သတ္တဒိဝသဗ္ဗန္တရေ, ကေဒိဝသဗ္ဗန္တရေ
စ ပတ္တဗ္ဗမဂ္ဂဗလတော ပရိဟိနတ္တာ မဟတိ ဇာနိ အဿာတိ **မဟာဇာနိ**။
တေသု ဟိ ဒွီသု အာဠာရာ အာကိဉ္ဇညာယတနဘဝေ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဥဒကော
ဘဝဂ္ဂေ၊ တသ္မာ နေသံ ဓမ္မဒေသနာယ အက္ခဏေ နိဗ္ဗတ္တဘာဝံ သန္ဓာယ
ဘဂဝါ ဧဝံစိန္တေသိ။ န ဣတော မနုဿလောကတော စုတိဘာဝံ သန္ဓာယာတိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဗုဒ္ဓဝေနေယျတဉ္စ သန္ဓာယာတိ နော တက္ကော၊ အညထာ
အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂေါတိ အာစရိယော။

မောမိသတ္တဿ ဇာတကာလေ သုပိနပဋိဂ္ဂါဟကာ စေဝ လက္ခဏ-
ပရိဂ္ဂါဟကာ စ အဋ္ဌ မြာဟူဏာ။ တေသု တယော ဒွိဓာ ဗျာကရိံသု
“ဣမေဟိ လက္ခဏေဟိ သမန္ဓာဂတော အဂါရံ အဇ္ဈာဝသန္တော ရာဇာ
ဟောတိ စက္ကဝတ္တိ၊ ပဗ္ဗဇန္တော ဗုဒ္ဓေါ”တိ။ ပဉ္စ မြာဟူဏာ “အဂါရေန တိဋ္ဌတိ၊
ဗုဒ္ဓေါ ဟောတိ”တိ ဧကံသဗျာကရဏာဝ အဟေသု။ တေသု ပုရိမာ တယော

ယထာမန္တပါရံ ဂတာ။ ဣမေ ပန မန္တပါရံ အတိက္ကမန္တာ အတ္တနာ လဗ္ဗိ ပုညမဟတ္တံ ဝိဿဇေတွာ ဗောဓိသတ္တံ ဥဒ္ဓိဿ ပုရေတရမေဝ ပဗ္ဗဇိသု။ ဣမေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ”တိ။ “တေသံ ပုတ္တာ”တိပိ ဝဒန္တိ၊ တံ အဋ္ဌကထာယံ ပဋိက္ခိတ္တံ။ ကဿာ ပနေတ္ထ ဘဂဝါ “ဗဟူပကာရာ ခေါ မေ”တိ စိန္တေသိ။ ကိံ ဥပကာရကာနံ ဧဝ သေ ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ဣတရေသံ န ဒေသေတိတိ? နော န ဒေသေတိ။ ဥပကာရာနုဿရဏမတ္တကေနော ဝုတ္တန္တိ အဋ္ဌကထာနယော။ အတ္တနော ကတညကတဝေဒိဘာဝပ္ပကာသနတ္ထံ၊ ကတညတာဒိပသံသနတ္ထံ၊ ပရေသဉ္စ ကတညဘာဝါဒိနိယောဇနတ္ထံ၊ ဒိပ္ပဇာနနပ္ပသင်္ဂါရဏတ္ထံ။

၁၁။ အန္တရာ ဝ ဂယံ အန္တရာ ဝ ဗောဓိန္တိ ဂယာယ စ ဗောဓိယာ စ မဇ္ဈေ တိဂါဝုတန္တရေ ဌာနေ။ ဗောဓိမဏ္ဍတော ဟိ ဂယာ တိဏိ ဂါဝုတာနိ။ ဗာရာဏသိနဂရံ အဋ္ဌာရသ ယောဇနာနိ။ ဥပကော ပန ဗောဓိမဏ္ဍဿ စ ဂယာယ စ အန္တရေ ဘဂဝန္တံ အဋ္ဌသ။ အန္တရာ-သဒ္ဓေန ပန ယုတ္တတ္တာ ဥပယောဂဝစနံ ကတံ။ ဤဒိသေသု စ ဌာနေသု အက္ခရစိန္တကာ ကေမေဝ အန္တရာသဒ္ဓိ ပယုဇန္တိ၊ သော ဒုတိယပဒေဝိ ယောဇေတဗ္ဗော။ အယောဇိယ-မာနေ ပန ဥပယောဂဝစနံ န ပါပုဏာတိ။ ဣမ ပန ယောဇေတွာဝ ဝုတ္တောတိ။

သဗ္ဗာဘိဘူတိ သဗ္ဗံ တေဘူမကဓမ္မံ အဘိဘဝိတွာ ဌိတော။ တဏှက္ခယေတိ နိဗ္ဗာနေ။ ဝိပုတ္တောတိ အာရမ္မဏတော ဝိပုတ္တော။ နတ္ထိ မေ ပဋိပုဂ္ဂလောတိ မယံ ပဋိပုဂ္ဂလော နာမ နတ္ထိ၊ အသဒိသောတိ အတ္ထော၊ မမ သဗ္ဗညုဘာဝေ ဒေါသံ ဒသေတွာ လောကေ ဌာတုံ အသမတ္တတာယ မမ ပဇ္ဇတ္ထိကပုဂ္ဂလော ဝါ နတ္ထိတိ အတ္ထော။ အာဟန္တိ အမတဒုန္နုဘိန္တိ ဓမ္မစက္ခုပဋိလာဘာယ အမတဘေရိံ ပဟရိဿာမီတိ ဂစ္ဆာမိ။

အရဟသိ အနန္တဇီနော ဘဝိတုံ ယုတ္တော တုန္တိ အတ္ထော။ ဣဒမ္ပိ အတ္တနော သတ္တုနာမံ။ ဟုပေယျာသီတိ အာဝုသော ဧဝမ္ပိ နာမ ဘဝေယု။ ပက္ခာမီတိ ဝဏ်ဟာရဇနပဒံ နာမ အဂမာသိ။ ဘဂဝါပိ “တတ္ထ တဿ မိဂလုဒ္ဓကဿ ဝိတုယာ စာပါယ” ဥက္ကဏ္ဍိတွာ ပုန အာဂန္တာ အနာဂါမီ အယံ ဘဝိဿတိ”တိ ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိံ ဒိသ္မာ တေန သဒ္ဓိံ အာလပိ။ သော စ တထေဝါဂန္တာ ပဗ္ဗဇိတွာ အနာဂါမီ ဟုတွာ အနုက္ကမေန ကာလံ ကတွာ အဝိဟေသု ဥပ္ပဇိတွာ အရဟတ္တံ ပါပုဏိ။

၁၂။ သဏ္ဌပေသုန္တိ ကတိကံ အကံသု။ ပဓာနဝိဇ္ဇန္တောတိ ပဓာနတော ဘဠော ပရိဟိနော။ “အဘိဇာနာယ န ဘာသိတမေတ”န္တိ၊ “ဝါစံ ဘာသိတ-
မေဝ”န္တိ စ ဝေရူပံ ကဉ္စိ ဝစနဘေဒံ အကာသီတိ အဓိပ္ပါယော။ ဘဂဝန္တိ
သုဿူသီသုတိ ဘဂဝတော ဝစနံ သောတုကာမာ အဟေသုံ။ အညာတိ
အညာယ၊ ဇာနိတုန္တိ အတ္တော။

၁၃။ အထ ကိမတ္ထံ အာမန္တေသီတိ? တတောပိ သုဠတရံ ပဋိဇာနနတ္ထံ၊
ဓမ္မဿ အဘိဘာရိယဒုလ္လဘဘာဝဒီပနတ္ထံ၊ အက္ခရဝိက္ခေပနိဝါရဏတ္ထု။ တတ္ထ
ဌေမေတိ အန္တဒ္ဓယဝစနံ အညေသမ္ပိ တဒန္တောဂဓဘာဝတော။ အပိစ
ယောဇနာဝသေန။ တဏှာအဝိဇ္ဇာတိ ဟိ သံသာရပ္ပဝတ္တိယာ သီသဘူတာ ဌေ
ကိလေသာ။ တေ စ သမထဝိပဿနာနံ ပဋိပက္ခဘူတတ္တာ အန္တာ နာမ။
တေသု တဏှာဝသေန ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂံ ဘဇန္တော သမထံ
ပရိဟာပေတိ ဗာလော၊ တထာ အဝိဇ္ဇာဝသေန အတ္တကိလမထာနုယောဂံ
ဘဇန္တော ဂစ္ဆန္တော ဝိပဿနန္တိ န သက္ကာ ဥဘော ဌေ အန္တေ အပ္ပဟာယ
အမတံ အဓိဂန္တန္တိ ဧဝံ ဝုတ္တာ။ အပိစ လိနဒ္ဓစ္စပဟာနဒဿနမေတံ။ လိနော
ဟိ နိက္ခိတ္တဝိရိယာရစ္ဆော ကာမသုခဉ္စ ဘဇတိ၊ ဣတရော အစွာရဒ္ဓဝိရိယော
အတ္တကိလမထံ။ ဥဘောပိ တေ ဝိရိယသမတာယ ပဋိပက္ခတ္တာ အန္တာ နာမ။
အပိစ တိဿော သာသနေ ပဋိပဒါ ဝုတ္တာ အာဂါဠာ၊ နိဇ္ဈာမာ၊ မဇ္ဈိမာ စ။
တတ္ထ အာဂါဠာ “ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ၊ နတ္ထိ ကာမေသု ဒေါသော”တိ
ဝေမာဒိကာ။ နိဇ္ဈာမာ “အစေလကော ဟောတိ၊ မုတ္တာစာရော”တိ
ဝေမာဒိကာ။ မဇ္ဈိမာ “အယမေဝအရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ”တိ ဝေမာဒိကာ။
တတ္ထ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေါ အာဂါဠာ နာမ ပဋိပဒါ ဟောတိ
သဗ္ဗာကုသလမူလတ္တာ။ အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ နိဇ္ဈာမာ နာမ အတ္တဇ္ဈာ-
ပနတော။ ဥဘောပေတေ မဇ္ဈိမာယ ပဋိပဒါယ ပဋိပက္ခဘူတတ္တာ အန္တာ
နာမ၊ တသ္မာ ဣမေဝ သန္ဓာယ ဌေမေတိ။ ကိမတ္ထံ ဘဂဝါ “ပဗ္ဗဇိတေန န
သေဝိတဗ္ဗာ”တိ ပဗ္ဗဇိတေ ဧဝံ အဓိကရေတိ၊ န ဂဟဋ္ဌေတိ? ပဗ္ဗဇိတာနံ
တဒဓိမုတ္တတ္တာ၊ သုခပရိဝဇ္ဇနသမတ္တတာယ၊ တဒဓိကတတ္တာ စ ပဗ္ဗဇိတာ ဧတ္ထ
အဓိကတာ၊ န ဂဟဋ္ဌာ။ ယဒိ ဧဝံ ကိမတ္ထံ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂမာဟ၊
နန တေ ပကတိယာပိ ကာမပရိစ္စာဂံ ကတွာ တံ နိဿရဏတ္ထံ ပဗ္ဗဇိတာတိ?
န၊ တေသံ အန္တဒ္ဓယနိဿိတတ္တာ။ တေ ဟိ ဣဓ လောကေ ကာမေန ဝိသုဒ္ဓိ-
မိစ္ဆန္တိ အတ္တကိလမထာနုယောဂမနုယုတ္တာ တဿေဝ တပဿ ဖလေန ပေစ္စ
ဒိဗ္ဗေ ကာမေ အာသီသမာနာ ဒဠတရံ ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂမနုယုတ္တာတိ

ဝေဒိတဗ္ဗော။ အန္တက္ခော ပန ဣမ ကုစ္ဆိတဋ္ဌေန ဝေဒိတဗ္ဗော “အန္တမိဒံ ဘိက္ခဝေ ဇိဝိကာနံ၊ ယဒိဒံ ပိဏ္ဍောလျ”န္တိအာဒိသု” ဝိယ။

ယော စာယံ ကာမေသု ကာမသုခန္တိကာနုယောဂေါတိတ္ထေ ကာမေသုတိ ဝတ္ထုကာမော အဓိပ္ပေတော၊ ဒုတိယော ကိလေသကာမော။ တံသမ္ပယုတ္တသုခမေတ္ထ ကာမသုခံ နာမ။ တေန ဝိပါကသုခဿ နိရဝဇ္ဇဘာဝံ ဒီပေတီတိ။ အန္တိယနံ နာမ တဒဘိနန္ဒနာ။ အနုယောဂေါ နာမ ဘဝန္တရေ တဒနုယောဂပတ္တနာ။ ဟာနဘာဂိယကရတ္တာ ကုသလပက္ခဿ၊ ဟိနပုဂ္ဂလဘာဝိတတ္တာ၊ ဟိနဓာတုပဘဝတ္တာ စ လာမကဋ္ဌေန ဟိနော။ ဂါမနိဝါသိသတ္တဓမ္မတ္တာ ဂဗ္ဗော။ ပုထုဇ္ဇနသာဓာရဏတ္တာ ပေါထုဇ္ဇနိကော။ အနရိယောတိ အရိယာနံ အနဓိပ္ပေတတ္တာ၊ အရိယဓမ္မပဋိပက္ခတ္တာ၊ အနရိယကရတ္တာ၊ အနရိယဓမ္မတ္တာ၊ အနရိယာစိဏ္ဏတ္တာ စ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အနတ္ထသင်္ခါတသံသာရဘယာဝဟတ္တာ၊ အနတ္ထဖလနိဗ္ဗတ္တကတ္တာ စ အနတ္ထသံဟိတော။ အတ္တနော ကေဝလံ ခေဒူပဂမော အတ္တကိလမထော နာမ။ သော ဒိဋ္ဌိဂတပုဗ္ဗကတ္တတပါနုတ္တမကိရိယာဝိသေသံ နိဿာယ ပဝတ္တတိ။ တဿ ဒိဋ္ဌိဝသေန အနုယောဂေါ အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ နာမ။ အတ္တဝိယောဂဝိတ္တာပရိဿမတ္တာ၊ အနုပါယပဝတ္တတ္တာ သမ္ပဇ္ဇမာနော မိဂယောနိဂေါယောနိကုတ္တုရယောနိသုကရယောနိသု ပါတာယတိ။ ဝိပစ္စမာနော နရကံ နေတီတိ အနတ္ထသံဟိတော။ စတေ တွာတိ စတေ တု။ တထာဂတေနာတိ အတ္တာနံ အဝိတထာဂမနံ အာဝိ ကရောတိ။ တေနေတံ ဒဿေတိ “န မယာ ပရိဝိတက္ကိတမက္ကေန ဝိတက္ကိတာ၊ ကိန္တု မယာ တထာဂတေနော သတာ အဘိသမ္မောဓိဉာဏေန အဘိသမ္ပုဒ္ဓေါ”တိ။ စက္ခုကရဏီတိအာဒိဟိ ပန တမေဝ ပဋိပဒံ ထောမေတိ။ ဘေသဇ္ဇံ အာတုရဿ ဝိယ “စက္ခုကရဏီ”တိ ဣမိနာ ဉာဏစက္ခုဝိသောဓနံ ဝုတ္တံ။ ဉာဏကရဏီတိ ဣမိနာ အန္တကာရဝိမေဓနံ ဝုတ္တံ။ ဥပသမာယာတိ ကိလေသပရိဋ္ဌာဟပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ ဝုတ္တာ။ အဘိညာယာတိ သစ္စပဋိဝေဓနံ ဝုတ္တံ။ သမ္မောဓာယာတိ သစ္စပဋိဝိဇ္ဈနံ ဝုတ္တံ။ နိဗ္ဗာနာယာတိ သောပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတုယာ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတုယာတိ ဧဝံ ယထာသမ္ဘဝံ ယောဇေတွာ ကထေတဗ္ဗံ။

၁၄။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ ဘဂဝါ အညတ္တ ဝိယ အနုပုဗ္ဗိ ကထံ အကထေတွာ ပဌမမေဝ အသေဝိတဗ္ဗမန္တဒ္ဓယံ ဝတွာ မဇ္ဈိမပဋိပဒံ ဒေသေသီတိ? အတ္တာဒိမိစ္ဆာဘိမာနနိဝါရဏတ္ထံ၊ ကုမ္မဂ္ဂပဋိပတ္တိနိဝါရဏတ္ထေ အန္တဒ္ဓယဝဇ္ဇနံ ဝတွာ

၁-၄ ၁-၂၅၅-မိဋ္ဌေ ဣတိဝုတ္တကေ၊ သံ ၂-၇၆-မိဋ္ဌေ၊ ၂-တေ ခေါ(ပါဠိယံ)

အတ္တနော ဝိသေသာဓိဂမဒိပနနယေန အဗာဟုလ္လိကာဒိဘာဝဒဿနတ္ထံ၊
 တေသဉ္စ မဇ္ဈိမပဋိပဒါဒိပနေန တတ္ထ အနုယောဇနတ္ထံ ပစ္ဆာ သမ္မာပဋိပဒံ
 ဒေသေသိ၊ တတော တဿ မဇ္ဈိမပဋိပဒါသင်္ခါတဿ အရိယမဂ္ဂဿ ဝိသယ-
 ဒဿနတ္ထံ စတုသစ္စဓမ္မံ သင်္ခေပဝိတ္ထာရဝသေန ဒေသေတုကာမော “ဣဒံ ခေါ
 ပန ဘိက္ခဝေ ဒုက္ခ”န္တိအာဒိမာဟ၊ အယမေတ္ထ အနုသန္တိ။ “ဣဒံ ဒုက္ခံ
 အရိယသစ္စန္တိ မေဘိက္ခဝေ”တိအာဒိ သုတ္တာနုသန္တိပကာသနတ္ထံ အယမနုက္ကမော
 ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယထာပုတ္တံ ပဋိပဒံ သုတ္တာ ကိရ ကောဏ္ဍညော အာဟ “ကထံ
 ဘဂဝတာ ဝုတ္တပဋိပဒါယ ဥပ္ပတ္တိ သိယာ။ အယဉ္စိ ပဋိပဒါ ကိလေသာနံ
 အနုပ္ပတ္တိယာသတိ သမ္ဘဝတိ၊ န အညထာ။ ကိလေသာနဉ္စ ယဒိ လောဘတော
 ဥပ္ပတ္တိ ခုပ္ပါယာနံ ဝိယ၊ တဒါသေဝနာယ အနုပ္ပတ္တိ သိယာ၊ တဒဝတ္ထုဿ
 ဝါ တေသံ ဥပ္ပတ္တိ။ တဒဝတ္ထုဝိပရိတကာယကိလမဏာသေဝနာယ အနုပ္ပတ္တိ
 သိယာ။ ဥဘောပေတာ ဘဂဝတာ ‘အန္တာ’တိ ဝုတ္တာ၊ တသ္မာ ကထံ
 ပနေတိဿာယ သမ္မာပဋိပဒါယ ဥပ္ပတ္တိ သမ္ဘဝေယျာ”တိ။ ဘဂဝါ အာဟ
 အနုပါယာသေဝနတော။ ကထန္တိ စေ?—

“သံသာရမူလတော ဉာဏံ၊ တဉ္စ ဉာဏာ ပဟိယုတိ။
 ဇီဝိတေ သတိ တံ ဟောတိ၊ တဉ္စ ဇီဝိတသာဓနေ။

တသ္မာ ဉာဏာယ မေဓာဝိ၊ ရက္ခေ ဇီဝိတမတ္တနော။
 ဉာဏသာဓနဘူတဉ္စ၊ သီလဉ္စ ပရိပါလယေ”။

ဇီဝိတဉ္စ ယထာ လောကေ၊ ဘိန္ဒေ ကာယေ န ဝိဇ္ဇတိ။
 တထေဝ ဘိန္ဒသီလဿ၊ နတ္ထိ ဉာဏဿ သမ္ဘဝေါ။

တသ္မာ အာယုဉ္စ သီလဉ္စ၊ ဉာဏတ္ထံ ရက္ခတာ သတာ။
 သေဝိတဗ္ဗာ န ကာမာပိ၊ နာပိ ကာယဝိနာသနာ။

ကာမေသု ဂေဓမုပဂမ္မ ဟိနော ဂမ္မဉ္စ၊
 အစ္စုဒ္ဓနော ကိလမထံ ဂမုပေတိ မူဠော။
 ယော မဇ္ဈိမံ ပဋိပဒံ ပရမံ ဥပေတိ၊
 သော ဒိပ္ပမေဝ လဘတေ ပရမံ ဝိမောက္ခ”န္တိ။

သုတွာ တဒေတံ သုဂတဿ ဝါကံ၊
ပညံ မုနိံ သော သုတဇံ လဘိတွာ။
စိန္တာမယံ ဉာဏ ပဝေသမာနော၊
ဥစ္ဆန္တယံ ပဉ္စမိမံ အပုစ္ဆိ။

နိဗ္ဗေဒပဒဋ္ဌာနံ ပဟာယ ဃောရံ၊
တပံ ကထမိဝါတိ သော တံ။
ဗြူဟိ တဒေဝ ဟောတိ ဘိက္ခု စရ၊
ဝိရာဂမုပယာတိ စ ဒုက္ခသစ္စဿ။
ဒဿနေနေဝ ဒုက္ခာနုဘဝနာ၊
တမ္ပိ ဒေါသဿ ပစ္စယောတိ။

သုတွာဝ ကောဏ္ဍညော မုနိဝစနံ၊
ဝုဋ္ဌာယ ဟဋ္ဌော သဟဿာ အဝေါစ။
“ဥဒါဟရ တံ ဘဂဝါ မမေတံ၊
ဘိက္ခု ယထာ ပဿတိ ဒုက္ခသစ္စ”န္တိ။

စိန္တာမယံဿ ပညာပရိပုဏ္ဏာ ဘာဝနာမယံပညာသမ္ပတ္တိံ ဇာနိတဗ္ဗာ
ဣမေဟိ ဣတိ ဘဂဝါ သုတ္တမိဒမာဟာတိ ကိရ။ ကသ္မာ ဘဂဝါ ကော-
ဏ္ဍညဿ ပုရိမမေဝ သစ္စဒေသနံ အဝဇေတွာ အတ္တနော အဓိဂတက္ကမမာ-
ဟာတိ? နာဟံ ကဿစိ အာဂမံ ဒေသေမိ၊ အပိစ ခေါ သယမေဝ ဝေမမိ-
ဂတောမှိတိ ဒဿနတ္ထံ။ တတ္ထ “ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသု ဓမ္မေသု”တိ ဣမိနာ ဣဒံ
အတ္တဒ္ဓယံ ဒေသေတိ၊ န မယာ အာဠာရတော၊ ဥဒကတော ဝါ အယံ ဓမ္မော
သုတော၊ ကိန္တု ပုဗ္ဗေ အနနုဿုတေသေဝ ဉာဏံ မေ ဥဒပါဒိတိ မဇ္ဈိမာယ ပဋိ-
ပဒါယ အာနုဘာဝံ ပကာသေတိ။ အပိစ ယသ္မာ ဧဝံ ပဋိပန္နော ဝိနာပိ
ပရောပဒေသေန အရိယသစ္စာနိပဿတိ၊ တသ္မာ ကထံ တုမှေဝ မမာပဒေသေန
န ပဿထာတိ။

၁၅။ စက္ခုန္တိအာဒိနိ ပဉ္စ ပဒါနိ ဉာဏဝေဝစနာနေဝ။ ဉာဏဉ္စိ သစ္စာနံ
အာလောစနတော စက္ခုဘူတတ္ထဇာနနတော ဉာဏံ။ ပကာရေဟိ ဇာနနတော
ပညာ။ ကိလေသဝိဒါရဏတော၊ ဝိဇ္ဇနတော စ ဝိဇ္ဇာ။ သစ္စတ္ထာဒကတမ-
ဝိနာသနတော၊ တေသံ ဂတိကောဋိပကာသနတော အာလောကောတိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ပဌမေန ပရိဝဇ္ဇေန သစ္စာနံ အညမညံ အသင်္ကရတော

ဌပနပညံ ဒဿေတိ၊ ဒုတိယေန တေသံ ကတ္တဗ္ဗာကာရပရိစ္ဆိန္နနပညံ၊ တတိယေန သစ္စေသု ဉာဏကိစ္စသန္နိဋ္ဌာနံ ဒဿေတိ။

၁၆။ ယာဝကီဝဉ္ဇာတိ ဒွိဟိ ပဒေဟိ ယာဝဇ္ဇစ္စေဝ ဂုတ္တံ ဟောတိ “ဇုတိ စိတ္တမနော”တိအာဒိ ဝိယ။ ရာဂါဒိဟိ အကုပ္ပတာယ အကုပ္ပာ ဝိပုတ္တိ။ ဝေယျာ-
ကရုဏန္တိ ဓမ္မဒေသနာ။ သာ ဟိ ဓမ္မာနံ ဗျာကရုဏတော ပကာသနတော
“ဝေယျာကရုဏ”န္တိ ဂုတ္တတိ။ ဝိရဇံ ဝိတမလန္တိ ဧတ္ထ ဝိရဇံ ဝိသမဟေတုဝါဒ-
ဝိဂမတော။ ဝိတမလံ အဟေတုကဝါဒဝိဂမတော။ ဝိရဇံ သဿတဒိဋ္ဌိပ္ပဟာ-
နတော။ ဝိတမလံ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိပ္ပဟာနတော။ ဝိရဇံ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပဟာနတော။
ဝိတမလံ အနုသယပ္ပဟာနတော။ ဓမ္မစက္ခုန္တိ ဓမ္မမတ္တဒဿနံ၊ န တတ္ထ
သတ္တော ဝါ ဇီဝေါ ဝါ ကာရကော ဝါ ဝေဒကော ဝါတိ၊ တေနောဟ
“ယံ ကိဉ္စိ သုဗုဒ္ဓဓမ္မံ၊ သဗ္ဗန္တံ နိရောဓဓမ္မံ”န္တိ။ ဣဒဉ္စိ တဿ ဓမ္မစက္ခုဿ ဥပ္ပတ္တိ-
အာကာရဒဿနတ္ထံ ဂုတ္တံ။ တဉ္စိ နိရောဓံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ကိစ္စဝသေန ဝေ
သင်္ခတံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။

၁၇။ ဓမ္မစက္ခုန္တိ ဧတ္ထ ဒေသနာဉာဏံ အဓိပ္ပေတံ၊ ပဋိဝေဠေဏန္တု လက္ခ-
တေဝ။ ဧတ္ထ ကိမတ္ထံ ဒေဝါ သဒ္ဓမနုဿာဝေသုန္တိ? နာနာဒိဋ္ဌိဂတန္တကာရ-
ဝိဓမနတော လဒ္ဓါလောကတ္တာ၊ အပါယဘယသမတိက္ကမနတော အဿာသံ
ပတ္တတ္တာ၊ ဒေဝကာယဝိမာနဒဿနတော ဝီတိပါမောဇ္ဇစလိတတ္တာ စာတိ
ဝေမာဒိနေတ္ထ ကာရုဏာနိ ဝဒန္တိ။ ပထဝိကမ္ပနမဟာသဒ္ဓပါတုဘာဝေါ စ
ဓမ္မတာဝသေနေဝ ဟောတိတိ ဧကေ။ ဒေဝတာနံ ကိဉ္စိတုကာမတာယ
ပထဝိကမ္ပော။ ဗဟုနော ဒေဝသံဃဿ သန္နိပါတတော၊ ဘဂဝတော သရိရပ္ပ-
ဘာဇာလဝိသဇ္ဇနတော စာတိ ဧကေစ္စေ။

၁၈။ ပဗ္ဗဇ္ဇုပသမ္ပဒါဝိသေသန္တိ အတ္ထော။ တတ္ထ ဇုတိ-သဒ္ဓေါ တဿ ဧဟိ-
ဘိက္ခုပသမ္ပဒါပဋိလဘနိမိတ္တဝစနပရိယောသာနဒဿနော။ တဒဝသာနော
ဟိ တဿ ဘိက္ခုဘာဝေါ။ သွာက္ခာတောတိအာဒိ “ဧဟိ”တိ အာမန္တနာယ
ပယောဇနဒဿနဝစနံ။ “ဧဟိဘိက္ခု”တိ ဘဂဝါ အဝေါစ “သွာက္ခာတော
ဓမ္မော စရ။ ပ။ ကိရိယာယာ”တိ စ အဝေါစာတိ ပဒသမ္ပန္နော။ တတ္ထ စရ
ဗြဟ္မစရိယန္တိ အဝသိဋ္ဌံ မဂ္ဂတ္ထယဗြဟ္မစရိယံ သမဓိဂစ္ဆ။ ကိမတ္ထံ? သမ္မာဒုက္ခ-
ဿန္တကိရိယာယာတိ အတ္ထော။ “ဧဟိဘိက္ခု”တိ ဣမိနာ ဘဂဝတော ဝစနေန
နိပ္ပန္နတ္တာ ကာရုဏူပစာရေန “ဧဟိဘိက္ခုပသမ္ပဒါ”တိ ဂုတ္တာ။ သာဝ တဿာ-
ယသ္မတော ယာဝဇီဝံ ဥပသမ္ပဒါ အဟောသီတိ အတ္ထော။ တေန တဿာ

ဥပသမ္ပဒါယ သိက္ခာပစ္စက္ခာတာဒိနာ ဝိစ္ဆေဒါဝါတဒညာယ ဥပသမ္ပဒါယ ကိစ္စံ
 ဝါနတ္ထိတိ ဣဒမတ္ထဒ္ဓယံ အဋ္ဌကထာယံ ဒသေတိ။ အဋ္ဌန္တမ္ပိ ဥပသမ္ပဒါနံ ဟေ-
 ဘိက္ခုသြဝါဒပဋိဂ္ဂဟဏပဉ္စဗျာကရဏဂရုဓမ္မပဋိဂ္ဂဟဏပသမ္ပဒါနံ စတုန္တံ အည-
 တရာယ ဥပသမ္ပန္နဿ အန္တရာဝိစ္ဆေဒေါ ဝါ တဒညူပသမ္ပဒါယ ကိစ္စံ ဝါနတ္ထိ၊
 ဣတရဿတ္ထိတိ။ နိကာယန္တရိကာ ပနာဟု “ဗုဒ္ဓပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ နိယာမောက္ကန္တိ-
 သင်္ခါတဿ ဥပသမ္ပဒါယ ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မုပသမ္ပဒန္တ ဒသဝဂ္ဂပဉ္စဝဂ္ဂကရဏီယ-
 ဝသေန ဒွိဓာ ဘိန္ဒိတွာ ဒသဝိဓောပသမ္ပဒါ”တိ။ ကာ ပနေတ္ထ အတ္ထတော
 ဥပသမ္ပဒါ နာမာတိ? တဒဓိဂတကိရိယာဝသေန နိဗ္ဗတ္တိယာ^၁ အသေက္ခာ
 တဒဓိဝါသနစေတနာယ ပရိဘာဝိတပဉ္စက္ခန္ဓိကာ အဇ္ဈတ္တသန္တတိ။ ကာ ပနေတ္ထ
 ပရိဘာဝနာ နာမ? တမ္ပိပက္ခဓမ္မဇ္ဈာစာရဝိရုဒ္ဓဘာဝေါ၊ တဿ ပတ္တိယာ^၂ ဟာယ
 ပရိဘာဝနာယ ဝသေန ကတ္ထမိ “သမန္နာဂတော”တိ ဝုစ္စတိ။ ယထာဟ
 “လောဘေန သမန္နာဂတော ဘိက္ခဝေ အဘဗ္ဗော စတ္တာရိ သတိပဋ္ဌာနာနိ
 ဘာဝေတု”န္တိအာဒိ^၃။ ဧတ္တာဟု နိကာယန္တရိကာ “ယထာဝုတ္တဿ ဥပ-
 သမ္ပဒါယ ပတ္တိသင်္ခါတော စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တော သင်္ခါရက္ခန္ဓပရိယာပန္နော ဓမ္မော
 အတ္တိ၊ တဿ သန္တတိဝသေန ပုဗ္ဗာပရိယံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဿ ယာဝ
 အဝိစ္ဆေဒေါ၊ တာဝ ဥပသမ္ပန္နောတိ၊ အညထာ တတော ဓမ္မန္တရုပ္ပတ္တိ-
 က္ခဏေ တဿ ဥပသမ္ပန္နဿ အနုပသမ္ပန္နဘာဝပ္ပသင်္ဂေါ အာပဇ္ဇတိ”တိ။
 တေ ဝတ္တဗ္ဗာ “သုတ္တံ အာဟရတာ”တိ။ တေ စေ ဝဒေယျံ “ယော တေသံ
 ဒသန္တံ အသေက္ခာနံ ဓမ္မာနံ ဥပါဒါယ ပဋိလာဘသမန္နာဂမော အရိယော
 ဟောတိ ဝိပ္ပဟိနောတိ ဝေမာဒိနိ နော သုတ္တာနိ”တိ။ ဧဝံ သတိ အသန္တ-
 ဓမ္မေဟိ၊ ပရသတ္တေဟိ စ သမန္နာဂမဒေါသပ္ပသင်္ဂေါ နေသံ ပါပုဏာတိ။
 ကိံကာရဏံ? သုတ္တသမ္ဘဝတော။ ယထာဟ “ရာဇာ ဘိက္ခဝေ စက္ကဝတ္တိ သတ္တဟိ
 ရာဇနေဟိ သမန္နာဂတော ဟောတိ”တိ? ဝိတ္တာရော။ ဝသိဘာဝေါ တတ္ထ
 သမန္နာဂတသဗ္ဗေန ဝုတ္တော။ တဿဟိတေသု ရတနေသု ဝသိဘာဝေါ
 ကာမစာရော အတ္တိတိ စေ? ဧတ္ထ ဝသိဘာဝေါ သမန္နာဂမသဗ္ဗေန ဝုတ္တော၊
 အညတ္ထ ပတ္တိသင်္ခါတော၊ တံ ဓမ္မန္တရန္တိ။ ကိမေတ္ထ ဝိသေသကာရဏံ? နတ္ထိ စ၊
 တသ္မာ ယထာဝုတ္တလက္ခဏာဝ ဥပသမ္ပဒါ။ အယမေဝ နယော ပဗ္ဗဇ္ဇာဒိသုပိ
 နေတဗ္ဗော။

၁၉။ ကိဉ္ဇာပိ ဝပ္ပတ္တေရဿ ပါဠိပဒဒိဝသေ။ပ။ အဿဇိတ္တေရဿ
 စတုတ္ထိယန္တိ ဧဝံ နာနာဒိဝသေသု ပါဠေက္ကံ ဓမ္မစက္ခု ဥပပါဒိ၊ တထာပိ

၁-တဒဓိဂတကိရိယာဝိသေသနိဗ္ဗတ္တိယာ(က) ၂-ဂဝေသိတဗ္ဗံ ၃-ဒိ ၃-ဘာ-ပိဋေ အတ္ထတော သမာနံ၊

ဩဝါဒသာမညေန ဝပ္ပဘဒ္ဒိယာနံ၊ မဟာနာမအဿဇိနဇ္ဇေတ္ထ ဧကတော
 ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၂၀။ “ရူပံ ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ”တိ ကိမတ္ထံ အာဒိတောဝံ အနတ္တလက္ခဏံ
 ဒီပေတီတိ? တေသံ ပုထုဇ္ဇနကာလေပိ ဣတရလက္ခဏဒွယဿ ပါကုဋတ္တာ။ တေ
 ဟိ မနာပါနံ ကာမာနံ အနိစ္စတာဒဿနေန သံဝိဂ္ဂါ ပဗ္ဗဇိသုတိ အနိစ္စလက္ခဏံ
 တာဝံ နေသံ ဧကဒေသေန ပါကုဋံ။ ပဗ္ဗဇိတာနဉ္စ အတ္တကိလမထာနုယောဂ-
 တော ကာယိကဒုက္ခံ၊ တဉ္စ မာနဿ ပစ္စယောတိ မာနသိကဒုက္ခဉ္စ ပါကုဋံ။
 တသ္မာ တဒုဘယံ ဝဇ္ဇိတွာ အနတ္တလက္ခဏမေဝ ဒီပေတုံ အာရဘိ။ တဉ္စ
 ဒီပေန္တော ဒုက္ခလက္ခဏေန ဝေဒိတုံ “ရူပဉ္စ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ
 အဘဝိဿာ”တိအာဒိမာဟ။ ကိမတ္ထန္တိ? အနိစ္စလက္ခဏတောပိ တေသံ
 ဒုက္ခလက္ခဏဿ သုဋ္ဌါတရံ ပါကုဋတ္တာ။ တေသဉ္စိ အတ္တကိလမထာနုယောဂ-
 မနုယုတ္တတ္တာ၊ တပ္ပရာယဏဘာဝတော စ ဒုက္ခလက္ခဏံ သုဋ္ဌါ ပါကုဋံ။ တသ္မာ
 တေန တာဝံ သုဋ္ဌါ ပါကုဋေန အနတ္တလက္ခဏံ ဒီပေတွာ ပုန တဒေဝ
 တဒုဘယေနာပိ ဒီပေတုံ “တံ ကိမညထ ဘိက္ခဝေ ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ”တိ
 ဝက္ခဘိ။ ကလ္လံ နူတိ ယုတ္တံ န။ ဧတံ မမာတိ တဏှာဂ္ဂါဟော။ ဧသောဟ-
 မသ္မိတိ မာနဂ္ဂါဟော။ ဧသော မေ အတ္တာတိ ဒိဋ္ဌိဂ္ဂါဟော။ တဏှာဂ္ဂါဟော
 စေတ္ထ အဋ္ဌသတတဏှာဝိစရိတဝသေန၊ မာနဂ္ဂါဟော နဝဝိမမာနဝသေန၊
 ဒိဋ္ဌိဂ္ဂါဟော ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပဉ္စဝဂ္ဂိယကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဗ္ဗဇ္ဇာကထာဝဏ္ဏနာ

၂၅။ ယေန သမယေန ဘဂဝါ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ ပဉ္စမိယံ အရဟတ္တေ
 ပတိဋ္ဌာပေတွာ သတ္တမိယံ နာဠကတ္ထေရဿ နာဠကပဋိပဒံ အာစိက္ခိတွာ
 ဘဒ္ဒပဒပုဏ္ဏမာယံ ယဿ ဣန္ဒြိယာနံ ပရိပက္ကဘာဝံ ဥတွာ တံ ဥဒိက္ခန္တော
 ဗာရာဏသီယံ ဝိဟာသိ၊ တေန သမယေန ယသော နာမာတိ သမ္ဗန္တော။
 တဿ ကိရ ဥပ္ပတ္တိတော ပဋ္ဌာယ တဿ ကုလဿ ကိတ္တိသဒ္ဓသင်္ခါတော၊
 ပရိဇေနသင်္ခါတော ဝါ ယသော ဝိသေသတော ပဝေတိ။ တေန တဿ
 မာတာပိတရော ဧဝံ နာမမကံသု။ “သုဒုမာလော”တိအာဒိ ကိမတ္ထံ အာယ-
 သူတာ ဥပါလိတ္တေရေန ဝုတ္တန္တိ? ပစ္စိမဇေနဿ နေက္ခမ္မေ သမုဿာ-
 ဟနဇနနတ္ထံ။ ဧဝံ ဥတ္တမဘောဂသမပ္ပိတာနမ္ပိ ဥတ္တမေသု ဘောဂေသု

အပ္ပမတ္တကေနာပိ အသုဘနိမိတ္တေန ဝိတဇ္ဇေတွာ ကာလာကာလံ အဂဏေတွာ
 ဝိဝေကာဘိရတိယာ မဟန္တံ ဘောဂက္ခန္ဓံ တိဏံ ဝိယ ပဟာယ ဂေဟတော
 နိက္ခမနာ အဟောသိ၊ ကဿ ပနညဿ န သိယာတိ အဓိပ္ပါယော။ သမဇီ-
 ဘူတဿာတိ တေဟိ ဧကတ္တံ ဥပဂတဿ၊ အဝိဝိတ္တဿာတိ အတ္ထော။ နိဒ္ဒါ
 ဩက္ကဓိတိ မနာပေသုပိ ဝိသယေသု ပဝတ္တိံ နဝါရေတွာ တဿ စိတ္တံ
 အတိက္ကမိတွာ အဘိဘဝိတွာ အတ္တနော ဝသံ ဥပနေသီတိ အတ္ထော။ သဗ္ဗ-
 ရတ္တိယော စာတိ တယောပိ ယာမေ။ တေန ပရိဇနဿ ဝိကာရဒဿနေ
 ကာရဏံ ဒဿေတိ။ ရတ္တိ-သဒ္ဓေါ ပနေတ္ထ ကာလေ သူရိယာဘာဝေ၊ ယာမေ စ
 ပဝတ္တတိတိ ဝိညေယျော။ ယာမေဝိဓ ဝိညေယျော တိစိဝရပိပ္ပဝါသေ စ။
 ကန္တေတိ ကန္တပဿေ။ ကန္တေတိ ကန္တဿ ဟေဋ္ဌာ။ မုဒိင်္ဂဿ ဟိ ဥပရိ
 ကန္တံ ဌပေတွာ သယန္တိယာ ကန္တေ မုဒိင်္ဂံ အဒ္ဓဿာတိ အတ္ထော။ အာဠမ္ပရန္တိ
 ပဏာဝံ။ ဥဘတောမုဿ တနကာ ဒီဃာ။ ဝိတ္ထိန္တသမတလဿ ဝါဒိတဿ
 ဧတံ အဓိဝစနံ။ ဝိပ္ပလပန္တိယောတိ သုပိနဒဿနာဒိဝသေန အသမ္ပန္တပလာပံ
 ဝိပ္ပလပန္တိယော။ သုသာနံ မညေတိ သုသာနံ ဝိယ အဒ္ဓဿ သကံ ပရိဇနန္တိ
 သမ္ပန္နော။ အာဒိနဝေါတိ အသုဘဘာဝေါ။ နိဗ္ဗိဒါယ စိတ္တံ သဏ္ဌာတိတိ
 ဝိမုတ္တိတုကာမတာသင်္ခါတာယ ဥက္ကဏ္ဌာယ စိတ္တံ နဗီတိ အတ္ထော။ ဥဒါနံ
 ဥဒါနေသီတိ “ဣတော ပဋ္ဌာယ ဣမာဟိ ဣတ္ထိဟိ သဟ နာဟံ ဘဝိဿာမိ”တိ
 အတ္တမနဝါစံ နိစ္ဆာရေသိ။ ဒွေ ကိရ အာကာရာ တဿ ပမာဒသုတ္တပရိဇန-
 ဒဿနေ ပါကဋ္ဌာ ဇာတာ ကိလေသာနံ ဗလဝဘာဝေါ၊ အသုဘာကာရဿ
 အတိဩဋ္ဌာရိကဘာဝေါ စ။ ဧဝံ သတိ ဩဋ္ဌာရိကတရေ စ အသုဘာကာရေ
 ကိလေသဝသေနာယံ သဗ္ဗောပိ လောကော ဧတ္ထ ဝိဋ္ဌိတော မုတ္တိတော။
 အဟော ကိလေသာ ဗလဝတရာတိ ဟိ ပဿတော ပဿတော တဿ ဌေပိ
 တေ အာကာရာ ပါကဋ္ဌာ ဇာတာ၊ ယေနေဝမဝေါစာတိ။

“သုဝဏ္ဏပါဒုကာယော အာရောဟိတွာ”တိ ဧတေနဿ နိဿင်္ဂတာယ
 ဝိဿဋ္ဌဂမနံ ဒီပေတိ။ သော ဟိ ဗလဝသံဝေဂါဘိတုန္တဟဒယတ္တာ ပရိဇနဿ
 ပဗောဓေ သတိပိ အတ္တနော ဂမနနိဝါရဏသမတ္တဘာဝံ အသဟမာနော
 အတ္တာနံ တက္ကေန္တော ဝိဿဋ္ဌော အဂမာသိ။ အမနုဿာတိ ဒေဝတာ။ တာ ဟိ
 မနုဿေဟိ သုဂတိပဋိဝေဓဉာဏသဏ္ဌာနာဒိဂုဏသာမညေန “အမနုဿာ”တိ
 ဝုစ္စန္တိ။ န ဟိ အသမာနဇာတိကာ တိရစ္ဆာနာဒယော “အဗြာဟ္မဏာ”တိ ဝါ
 “အဝသလာ”တိ ဝါ ဝုစ္စန္တိ၊ ကိန္တု ဇာတိသဘာဂတာယ ဧဝံ ဝသလာ-
 ဒယော “အဗြာဟ္မဏာ”တိ ဝုစ္စန္တိ၊ ဧဝံ မနုဿေဟိ ကေနစိ အာကာရေန

သဘာဂတာယ ဒေဝတာ “အမနုဿာ”တိ ဂုတ္တာ။ အညထာ မနုဿာ န ဟောန္တိတိ တိရစ္ဆာနဂတာပိ “အမနုဿာ”တိ ဝတ္ထဗ္ဗာ ဘဝေယျံ။

၂၆။ ဝနဂဟနံ ဒိသ္မာ “သုမုတ္တောဟံ နဂရတော”တိ ပမုဒိတတ္တာ ဘဂဝတော အဝိဇ္ဇာရေ ဥဒါနေသိ။ ဣဒံ ခေါ ယသ္မာတိ သဂဝါ နိဗ္ဗာနံ သန္ဓာယာဟ။ တဉ္စိ တဏှာဒိကိလေသေဟိ အနုပဗ္ဗုတံ၊ အနုပသဋ္ဌဟဉ္စ ဒဿနမတ္တေနာပိ အဿာဒဇနတော။ ဓမ္မံ ဒေသေဿာမီတိ ယေန တံ နိဗ္ဗာနံ ဣဓ နိသိန္နမတ္တောဝ တံ အဓိဂမိဿသီတိ အဓိပ္ပါယော။ ကိရာတိ အဿဋ္ဌေယျအဗျတ္တိပရိဟာသေသု နိပါတော၊ ဣဓ အဗျတ္တိယံ။ သုဝဏ္ဏပါဒု-
ကာယော ဩရောဟိတွာတိ စ သုဝဏ္ဏပါဒုကာဟိ ဩတရိတွာ။ နိဿက္ကတ္တေ ဟိ ဣဒံ ပစ္စတ္တဝစနံ။ တဿ နိသိန္နမတ္တဿေဝ အညံ သမ္မောဒနီယံ ကထံ အကတွာ အနာမန္တေတွာ အနုပုဗ္ဗိ ကထံ ကထေသိ။ သုပရိပတ္တိန္ဒြိယတ္တာ၊ ပဋိဝေဓက္ခဏာနတိက္ကမနတ္ထံ အနုပဗ္ဗုတာနုပသဋ္ဌတာနံ ပါပကဓမ္မဒေသနာဘိ-
မုခစိတ္တတ္တာ၊ သေဋ္ဌဿ ဂဟပတိနော အစိရာဂမနဒဿနတော စ။ ကိမတ္ထံ ဘဂဝါ တဿ သုဠုတရံ သံဝိဂ္ဂဟဒယဿ ဘဝတော မုစ္စိတုကာမဿ ဘဝါဘဝူပါယာနိသံသကထံ ပဌမမေဝ ကထေသီတိ? သဗ္ဗဘဝါဒီနဝဒဿနတ္ထံ။ သော ဟိ မနုဿလောကဿေဝ ဥပဗ္ဗုတဥပသဋ္ဌဘာဝံ အဗ္ဗဿ၊ န သဂ္ဂါနန္တိ ကဒါစိ သဂ္ဂလောကံ သုခတော မညေယျ။ တတ္ထ သုခသညေန နိဗ္ဗာနာဘိမုခံ စိတ္တံ ပေသေယျာတိ သဂ္ဂါနမ္ပိ အာဒီနဝံ ဒဿေတုကာမတာယ အနုပုဗ္ဗိ ကထံ အာရတိ။ ဧတ္ထ ဒါနံ၊ ဒါနာနိသံသံ၊ သီလာနိသံသံ၊ ကထေန္တော ဒါနသီလကထံ ကထေတိ နာမ။ သဂ္ဂဝဏ္ဏံ ကထေန္တော သဂ္ဂကထံ ကထေတိ နာမ။ တတ္ထ ဝတ္ထုကာမကိလေသကာမာနံ အနိစ္စတံ၊ အပဿာဒတံ၊ မဟာဒီနဝတဉ္စ ကထေန္တော ကာမာနံ အာဒီနဝံ၊ ဩကာရံ၊ သံကိလေသဉ္စ ပကာသေတိ။ နေက္ခမ္မေ တဒဘာဝတော စ တံနိဿရဏတော စ တဗ္ဗိပရိတံ အာနိသံသံ ကထေန္တော နေက္ခမ္မေ အာနိသံသံ ပကာသေတိ နာမ။ တတ္ထ ဩကာရန္တိ အဝကာရံ လာမကဘာဝံ။ သံကိလေသန္တိ သံကိလိဿနံ ဗာဓနံ ဥပတာပနံ ဝါတိ အတ္ထော။ ကဗ္ဗစိတ္တံ ပညိန္ဒြိယဿ အာနုဘာဝေန၊ ဒိဋ္ဌိယောဂဝိစိကိစ္ဆာ-
ယောဂါနံ ပညိန္ဒြိယေန ဝိဟတတ္တာ။ မုဒုစိတ္တံ သတိန္ဒြိယသမာယောဂေန၊ ဝိဟိံသာသာရန္တဒိကိလေသပဝေသံ နိဝါရေတွာ စိတ္တမုဒုတာဒိကုသလဓမ္မပ-
ဝေသနံ ကရောန္တံ သဟဇာတံ စိတ္တံ မုဒု ကရေတိ။ သမာဓိန္ဒြိယဿ အာနုဘာ-
ဝေန ဝိနိဝရဏစိတ္တံ။ တဉ္စိ ဝိသေသတော နိဝရဏဝိပက္ခဘူတန္တိ။ ဝိရိယိန္ဒြိယ-
ဝသေန ဥဒဂ္ဂစိတ္တံ။ တဉ္စိ ထိနမိဋ္ဌသမ္ပိတလိနဘာဝဝိပက္ခန္တိ။ သဒ္ဓိန္ဒြိယဿ

အာနုဘာဝေန ပသန္တမိတ္တံ တဿ ပသာဒလက္ခဏတ္တာ။ သာမုက္ကံသိကာတိ
ဧတံ ဝိသယဝသေန ဒေသနံ ဥပါလိတ္တေရော ပကာသေတိ။ သစ္စာနိ ဟိ
သာမုက္ကံသိကဒေသနာယ ဝိသယာနိ။ အညထာ ဒုက္ခာဒီနိ သာမုက္ကံသိကာ ဓမ္မ-
ဒေသနာတိ အာပဇ္ဇတိ တဿ ဝိဘာဝနေ သစ္စာနံ နိဗ္ဗိဋ္ဌတ္တာ။

၂၇။ စတုဒ္ဓိသတိ စတုသု ဒိသာသု။ အဘိသင်္ခရေသီတိ အဘိသင်္ခရိ။
ကိမတ္ထန္တိ စေ? ဥဘိန္တံ ပဋိလဘိတဗ္ဗဝိသေသန္တရာယနိသေနေတ္ထံ။ ယဒိ သော
ပုတ္တံ ပဿေယျ၊ ပုတ္တဿပိ ဓမ္မစက္ခုပဋိလာဘော အရဟတ္တုပ္ပတ္တိ၊ သေဋ္ဌိဿပိ
ဓမ္မစက္ခုပဋိလာဘော န သိယာ။ ဒိဋ္ဌသစ္စောပိ “ဒေဟိ တေ မာတုယာ
ဇီဝိတ”န္တိ ဝဒန္တော ကိမညံ န ကရေယျ။ ယသောပိ တံ ဝစနံ သုတွာ
အရဟတံ သမာနော သယံ အပ္ပုဂ္ဂိုလ်တွာ ဘဂဝန္တံ ဥလ္လောကေန္တော
ကိမညာယ သဏ္ဌဟေယျ။

၂၈။ ဥဘောဟိပိ ပတ္တဗ္ဗဝိသေသကောဋိယာ ပတ္တတ္တာ ဘဂဝါ ပုန တံ
ပဋိပ္ပဿန္တေသိ။ ပုဗ္ဗေ အဂါရိကဘူတောတိ တဿ သောတာပန္နကာလံ သန္တာ-
ယာဟ။ သောတာပန္နော ဟိ အဂါရမဇ္ဈေ ဝသနာရဟတ္တာ အဂါရိယဘူတော
နာမ ဟောတိ အပဗ္ဗဇိတော။ သမ္ပတိပဗ္ဗဇိတော သမာနော အဂါရမဇ္ဈဝသနဿ
အဘဗ္ဗတ္တာ “အဂါရိကော”တိ န ဝုစ္စတိ၊ တဿ ဝေမာဟ။ ယံသု ဒိဋ္ဌောတိ
သမ္ပန္နော၊ ယေန ဒိဋ္ဌောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “သေယျထာပိ ပုဗ္ဗေ အဂါရိက-
ဘူတော”တိ ဝစနေန လဒ္ဓနယတ္တာ ပစ္ဆာ ဂဟပတိ ဂိဟိဝေသဓာရိမေဝယသံ
သန္တာယာဟ “ယသေန ကုလပုတ္တေန ပစ္ဆာသမဏေနာ”တိ။ တတ္ထ ဓရ ဗြဟ္မဓရိ-
ယန္တိ အဘိသမာစာရိကသီလံ ဗြဟ္မဓရိယံ ဓရ ပရိပူရေဟိ တာဝ၊ ယာဝ
သမ္မာဒုက္ခဿန္တကိရိယာ၊ ယာဝ စုတိစိတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ လိင်္ဂဗြဟ္မဓရိယံ
သန္တာယာတိ ပေါရာဏာ၊ တဉ္စ ယုတ္တံ။ လိင်္ဂမတ္တဉ္စ သန္တာယ သော အာယသ္မာ
“လဘေယျာဟံ ဘန္တေ ပဗ္ဗဇိ ဥပသမ္ပဒ”န္တိ အာဟ။

ကိမတ္ထံ ဘဂဝါ ယသဿ မာတု၊ ပဇာပတိယာ စ ဘတ္တကိစ္စံ အကတွာဝ
ဓမ္မံ ဒေသေသီတိ? ယသဿ ပဗ္ဗဇာယ သောကသလ္လသမပ္ပိတတ္တာ ဒါနဉ္စ
သောမနသိကစိတ္တေန န ဒေသေယျ၊ သတ္တရိ စ ဒေါမနဿပုတ္တာ ဟုတွာ
မဂ္ဂပဋိဝေဓဉ္စ န လဘေယျန္တိ ဘဂဝါ ပဌမံ တာဝ တာ ဝိဂတသောက-
သလ္လဟဒယာယော ကတွာ ပုန ဘတ္တကိစ္စံ အကာသိ။

၃၀။ သေဋ္ဌာနုသေဋ္ဌိနန္တိ အနုက္ကမသေဋ္ဌိနန္တိ ပေါရာဏာ။ “သေဋ္ဌိနော
စာနုသေဋ္ဌိနော စ ယာနိ ကုလာနိ၊ တာနိ သေဋ္ဌာနုသေဋ္ဌာနိ ကုလာနိ၊

တေသံ သေဋ္ဌာနုသေဋ္ဌိနံ ကုလာနံ”န္တိ လိဒိတံ။ ဓမ္မဝိနယောတိ သာသန-
 မြဟ္မာရိယံ ပါဝစနန္တိ ဣမ အတ္ထတော ဧကံ။ အထ ဝါ ဓမ္မေန ဝိနယော၊
 န ဒဏ္ဍာသတ္ထေဟိတိ ဓမ္မဝိနယော၊ ဓမ္မာယ ဝိနယော၊ န ဟိံသတ္ထန္တိ ဝါ
 ဓမ္မတော ဝိနယော၊ နာဓမ္မတောတိ ဝါ ဓမ္မော ဝိနယော၊ နာဓမ္မောတိ
 ဝါ ဓမ္မာနံ ဝိနယော၊ န အညေသန္တိ ဝါ ဓမ္မကာယတ္တာ၊ ဓမ္မသာမိတ္တာ ဝါ
 ဓမ္မော ဘဂဝါ၊ တဿ ဓမ္မဿ ဝိနယော၊ န တက္ကိကာနန္တိ ဝါ ဓမ္မဝိနယော။
 သမာနာဓိကရဏဝသေန ဝါ ဓမ္မဝိနယော နိလုပ္ပလံ ဝိယ၊ ဓမ္မော စ ဝိနယော
 စာတိ ဓမ္မဝိနယော ဖလာဖလံ ဝိယ နပုံသကမိတိ ပုလ္လိင်္ဂါပဒေသတော
 အဿ လိင်္ဂဘာဝေါသိဒ္ဓေါ၊ ယဿ ဝါ ဓမ္မော ဝိနယော၊ သော ဓမ္မဝိနယော
 သေတပဇ္ဇော ပုရိသော ဝိယ၊ ဓမ္မေန ယုတ္တော ဝါ ဝိနယော ဓမ္မဝိနယော
 အဿရထော ဝိယာတိ ဧဝမာဒိနာ နယေန ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၃၄။ “ခဏ္ဍသိဝံ နေတွာ”တိ ဘဏ္ဍုကမ္မာရောစနပဋိဟရဏတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တေန
 “သဘိက္ခကေ ဝိဟာရေ အညဗ္ဗိ တေဿ ကေသေ ဆိန္ဒာ”တိ ဝတ္ထု န ဝဇ္ဇတိတိ။
 ပဗ္ဗာဇေတွာတိ ဣမဿ အဓိပ္ပါယပကာသနတ္ထံ “ကာသယာနိ အန္တာဒေတွာ
 ဧဟိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဥပဇ္ဈာယော စေ ကေသမဿုဩရောပနာဒိနိ အကတွာ ပဗ္ဗ-
 ဇတ္ထံ သရဏာနိ ဒေတိ၊ န ရူဟတိ ပဗ္ဗဇ္ဇာ။ ကမ္မဝါစံ သာဝေတွာ ဥပသမ္ပာ-
 ဒေတိ၊ ရူဟတိ ဥပသမ္ပဒါ။ အပ္ပတ္တစီဝရာနံ ဥပသမ္ပဒါသိဒ္ဓိဒဿနတော၊ ကမ္မ-
 ဝိပတ္တိယာ အဘာဝတော စေတံ ယုဇ္ဇတေဝါတိ ဧကေ။ ဟောတိ စေတ္ထ—

“သလိင်္ဂဿေဝ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ဝိလိင်္ဂဿာပိ စေတရာ။
 အပေတပုဗ္ဗဝေသဿ၊ တံ ဒွယံ ဣတိ စာပရေ”တိ။

ဘိက္ခုနာ ဟိ သဟတ္ထေန ဝါ အာဏတ္တိယာ ဝါ ဒိန္နမေဝ ကာသာဝံ ဝဇ္ဇတိ၊
 အဒိန္နံ န ဝဇ္ဇတိတိ ပန သန္တေသျေဝ ကာသာဝေသု၊ နာသန္တေသု အသမ္ဘ-
 ဝတောတိတေသံ အဓိပ္ပါယော။ ဝေဉ္စပန ဘိက္ခဝေ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော ဥပသမ္ပာ-
 ဒေတဗ္ဗော။ ပဌမံ ။ ပ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဣမေဟိ တိဟိ သရဏဂမနေဟိ
 ပဗ္ဗန္တံ ဥပသမ္ပဒန္တိ ဧတ္ထ ဣမိနာ အနုက္ကမေန ဒိန္နေဟိ တိဟိ သရဏဂမနေဟိ
 ပဗ္ဗန္တံ ဥပသမ္ပဒံ အနုဇာနာမိ ကေဝလေဟိတိ အဓိပ္ပါယဒဿနတော—

အာဒိန္နပုဗ္ဗလိင်္ဂဿ၊ နဂ္ဂဿာပိ ဒွယံ ဘဝေ။
 နေတရဿာတိ နော ခန္တိ၊ သဗ္ဗပါဌာနုလောမတောတိ—

အာစရိယော။ အာစရိယေန ဘဒ္ဒိန္ဒ န ဝဇ္ဇတိတိ ဧတ္ထ “ပဗ္ဗဇ္ဇာ န ရဟတိတိ ဝဒန္တိ”တိ လိခိတံ။ ပေါရာဏဂဏ္ဍိပဒေဝိ တထေဝ လိခိတံ။ ဥရာဒိနိ ဌာနာနိ နာမ။ သံဝုတာဒိနိ ကရဏာနိ နာမ။ “အနုနာသိကန္တံ ကတွာ ကေသမ္ပန္တံ ကတွာ ဒါနကာလေ အန္တရာ အဋ္ဌတွာ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဝိစ္ဆိန္နိတွာ ဒါနေပိ ယထာ-
 ဝုတ္တဌာနေ ဧဝ ဝိစ္ဆေဒေါ၊ အညတြ န ဝဇ္ဇတိ”တိ လိခိတံ။ အနုနာသိကန္တေ ဒိယမာနေ ခလိတွာ “ဗုဒ္ဓမ်သရဏမ်ဂစ္ဆာမီ”တိ မကာရေန မိသီဘူတေ ခေတ္တေ ဩတိဏ္ဏတ္တာ ဝဇ္ဇတိတိ ဥပတိဿတ္ထေရော။ မိဿံ ကတွာ ဝတ္တံ ဝဇ္ဇတိ၊ ဝစန-
 ကာလေ ပန အနုနာသိကဌာနေ ဝိစ္ဆေဒံ အကတွာ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ ဓမ္မသီရိတ္ထေရော။ “ဧဝံကမ္မဝါစာယမ္ပိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဥဘတောသုဒ္ဓိယာဝ ဝဇ္ဇတိတိ ဧတ္ထ မဟာထေရော ပတိတဒန္တာဒိကာရဏတာယ အစတုရဿံ ကတွာ ဝဒတိ၊ ဗျတ္တသာမ-
 ဏေရော သမိပေ ဌိတော ပဗ္ဗဇ္ဇာပေက္ခံ ဗျတ္တံ ဝဒါပေတိ။ မဟာထေရေန အဝုတ္တံ ဝဒါပေတိတိ န ဝဇ္ဇတိ။ ကမ္မဝါစာယ ဣတရော ဘိက္ခု စေ ဝဒတိ၊ ဝဇ္ဇတိတိ။ သံဃော ဟိ ကမ္မံ ကရေတိ၊ န ပုဂ္ဂလောတိ။ န၂ နာနာသိမပဝတ္တ-
 ကမ္မဝါစာသာမညနယေန ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗတ္တာ။ အထ ထေရေန စတုရဿံ ဝုတ္တံ ပဗ္ဗဇ္ဇာပေက္ခံ ဝတ္တံ အသက္ခောန္တံ သာမဏေရော သယံ ဝတွာ ဝဒါ-
 ပေတိ၊ ဥဘတောသုဒ္ဓိ ဧဝ ဟောတိ ထေရေန ဝုတ္တဿေဝ ဝုတ္တတ္တာ။ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆန္တော အသာဓာရဏေ ဗုဒ္ဓဂုဏေ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆန္တော နိဗ္ဗာနံ၊ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆန္တော သေက္ခဓမ္မံ၊ အသေက္ခဓမ္မဉ္စ သရဏံ ဂစ္ဆတိတိ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂ-
 ဟဏဝသေန ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ အညထာ သရဏတ္ထယသင်္ကရဒေါသော။ သဗ္ဗမဿ ကပ္ပိယာကပ္ပိယန္တိ ဒသသိက္ခာပဒဝိနိမုတ္တံ ပရာမာသာပရာမာသာဒိ။ “အာဘိသမာစာရိကေသု ဝိနေတဗ္ဗော”တိ ဝစနတော သေဒိယဥပဇ္ဈာယ-
 ဝတ္တာဒိအာဘိသမာစာရိကသီလမနေန ပူရေတဗ္ဗံ။ တတ္ထ စာရိတ္တဿ အကရဏေ ဝါရိတ္တဿ ကရဏေ ဒဏ္ဍကမ္မာရဟော ဟောတိတိ ဒီပေတိ။

ပဗ္ဗဇ္ဇာကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုတိယမာရကထာဝဏ္ဏနာ

၃၅။ “တေန ဟေတုနာ”တိ ဝစနတော ပါဠိယံ “ယောနိသောမနသိ-
 ကာရာသမ္ပပ္ပဓာနာ”တိ ဟေတွတ္ထေ နိဿက္ကဝစနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဒုတိယမာရကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥရုဝေလပါဠိဟာရိယကထာဝဏ္ဏနာ

၃၇-ဂ။ ဝသေယျာမာတိ “တွဉ္စ အဟဉ္စ ဝသေယျာမာ”တိ ပိယဝစနေန တဿ သင်္ကဏနတ္ထံ ဝုတ္တံ ကိရ။ တေဇသာ တေဇန္တိ အာနုဘာဝေန အာနုဘာဝံ။ တေဇောဓာတုယာ ဝါ တေဇောဓာတုံ။ ဥဘိန္တံ သဇောတိဘူတာနန္တိ အနာဒ- ရတ္ထေ သာမိဝစနံ၊ ဘာဝသတ္တမိအတ္ထေ ဝါ။ အဂ္ဂာဂါရမေဝ အာဒိတ္တံ၊ န တတ္ထ ဝသနကော သတ္တဇောတိကော။ အစိန္နေယျော ဟိ ဣဒ္ဓိဝိသယော။ ကဿာ ပန ဘဂဝါ အဂ္ဂာဂါရမ္ပိ အနာဒိတ္တံ နာမိဋ္ဌာသီတိ? အတ္တနော ဒုက္ခပ္ပါဒါ- ဘာဝဿ အနတိဝိမှာဒိဘာဝပ္ပသင်္ကတော။ ကိမတ္ထံ ပရသန္တကံ မဟာသမ္ဘာရ- ပဝတ္ထံ တံ ဝိနာသေတိတိ? ပုန ယထာပေါရာဏံ ဣဒ္ဓါနုဘာဝေန ကတ္ထု- ကာမတာမိပ္ပိယတော။ ပရိယာဒိန္နောတိ ခယံ နိတော။ တေဇသာ တေဇန္တိ အာနုဘာဝေန အာနုဘာဝံ။ အဂ္ဂာဂါရဿ ပရိတ္တတ္တာ ဣတရော အတ္ထော န သမ္ဘဝတိ။ အယမတ္ထော “မက္ခံ အသဟမာနော”တိ ဣမိနာ အတိဝိယ သမေတိ။ ဣဒ္ဓါနုဘာဝမက္ခနဉ္စိ တတ္ထ မက္ခော နာမ။ ပတ္တေနာတိ ပဒုမပတ္တေ- နာတိပိ ပေါရာဏာ။ ပဒုမိနိသတ္ထေ ဌိတော ဟိ ဘဂဝါ တတ္ထ အဟောသီတိ တေသံ မတိ။

၃၉။ ဒိန္နန္တိ အနုမတိန္တိ အတ္ထော။ အဘိတော နိဗ္ဗယော။ ကဿာ? ယတော သော မဂ္ဂေန ဘယမတိတော။ “သုမနမနသောတိ သုန္တရစိတ္တသင်္ခါ- တမနော။ သုမနော ဧဝ ဝါ”တိ လိခိတံ။ တေဇောဝါတိ အဂ္ဂိ ဝိယ။ ဓာတုကု- သလောတိတေဇောဓာတုမ္ပိ ကုသလော။ “ဗျဝဟိတာစေ”တိ သဒ္ဓလက္ခဏတ္တာ စ ဥပသဂ္ဂေါ။ တေဇောဓာတုသမာပတ္တိသု ကုသလော ဣစ္စေဝတ္ထော။ ဥဒိန္နဇရတိဥလ္လောကေသုံ။ “သံပရိဝါရေသု”န္တိ စ လိခိတံ။ ဣတိ ဧဝံ ဘဏန္တိတိ အတ္ထော။ ဟတာတိ သမာတိ အတ္ထော၊ ကာဠကောဝ ဟောန္တိတိ ကိရေတ္ထ အဓိပ္ပာယော။ ဤသကမ္ပိ ဗျာပါရံ အကတွာ ဥပသမာနုရူပံ တိဋ္ဌန္တိ။ ယေ စ အနေကဝဏ္ဏာ အစ္စိယော ဟောန္တိတိ တံ ဒဿေတုံ “နိလာ အထ လောဟိတိကာ”တိအာဒိမာဟ။

၄၀။ စတုဒ္ဓိသတိ စတုသု ဒိသာသု။

၄၄။ ဝံသုကူလံ ဥပ္ပန္နန္တိ ပရိယေသမာနဿ ပဋိလာဘဝသေန ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ။ စိတ္တဝိစိတ္တပါဠိဟိရဒဿနတ္ထာယ စ သာ ပရိယေသနာ။ သာ အယံ

သာယံ။ တာ ဣမာ တယိမာ။ ခွေ ဧကတော ဂဟေတွာ ဝဒတိ။ အာယာမိ အဟံ အာယမဟံ။ တေန္တိ တေဿ။ ယထာ မယန္တိ ယသ္မာ မယံ။

၅၀၂၁-၂-၃။ ဥဒကဝါဟကောတိ ဥဒကောဃော။ ဥဒကသောတောတိ ပေါရာဏာ။ “ယာယ တွ”န္တိ ပုဗ္ဗဘာဂဝိပဿနာပဋိပဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ စိရပဋိကာတိ စိရပဘုတိ၊ နာဂဒမနတော ပဋ္ဌာယ စိရပဋိကာ။ “စိရပဋိ-သဒ္ဓါ”တိပိ ဝဒန္တိ။ ကေသမိဿန္တိအာဒိမိ အဗ္ဗောကိဏ္ဍံ ဝိသုံ ဝိသုံ ဗန္ဓိတွာ ပက္ခိတ္တတ္တာ ကေသာဒယောဝ ကေသမိဿာတိ ပေါရာဏာ။ ခါရိကာဇမိဿန္တိ ဧတ္ထ ခါရိ ဝုစ္စတိ တာပသပရိက္ခာရေ။ ဇဋ္ဌိလေ ပါဟေသီတိ ခွေ တယော တာပသေ ပါဟေသိ။ “သောဠသာတိရေကအဗျုဗ္ဗာနိ ပါဋိဟာရိယသဟဿာ-နိ”တိ ဝုတ္တံ။

၅၄။ အဂ္ဂိဟုတ္တေ ကတပရိစယတ္တာ ဘဂဝါ တေသံ အာဒိတ္ထပရိယာယ^၁-မဘာသိ။ တတ္ထ ကေစ္စံ အာရမ္မဏဝသေန အာဒိတ္တံ စက္ခာဒိ ရာဂဂ္ဂိနာ၊ ကေစ္စံ သမ္ပယောဂဝသေန စက္ခသမ္ပဿပစ္စယာ ဝေဒယိတာဒိကေနော၊ ကေစ္စံ အဘိဘူတတ္တေန စက္ခာဒိ ဧဝ ဇာတိအာဒိနာ၊ ကေစ္စံ ပစ္စယတ္တေန၊ တဒေဝ သောကာဒိနာတိ ယထာသမ္ပဝမေတ္တ အာဒိတ္တတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧတ္ထ ကိဉ္ဇာပိ ဒုက္ခလက္ခဏမေဝေကံ ပါကဋံ၊ တဒနုသာရေန ပန ဣတရံ လက္ခဏဒွယမ္ပိ တေဟိ ဒိဋ္ဌန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ ဒုက္ခာကာရဿ ဣတရာကာရဒီပနတော။ သန္တသုခတဏှာဘိနိ-ဝိဋ္ဌတ္တာ ပနေသံ ဒုက္ခလက္ခဏပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဒေသနာ ကတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဥရုဝေလပါဋိဟာရိယကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မိမ္ဗိသာရသမာဂမကထာဝဏ္ဏနာ

၅၅-၇။ ဝတ္ထုကာမဘူတာ ဣတ္ထိယော ကာမိတ္ထိယော။ ဒုတိယာဒယော အဿာသကာ။ ယသ္မာ အနုပ္ပန္နေ ဧဝ ဘဂဝတိ ဗုဒ္ဓကောလာဟလံ လောကေ ပဌမမေဝ ဝဿသဟဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ မြဟ္ဗာနော စ မြာဟ္ဗဏဝဏ္ဏံ အဘိနိမ္မိနိတွာ ဝေဒေသု သဟဿတ္တယမတ္တံ ဗုဒ္ဓပဋိသံယုတ္တံ ပရိယတ္တိံ ပက္ခိပိ-တွာ ဝါစေန္တိ၊ ဘဂဝတော ဇာတိတော ပဋ္ဌာယ စ ဗုဒ္ဓကထာ လက္ခဏညူဟိ မြာဟ္ဗဏေဟိ ဥပ္ပါဒိတာ၊ ပတ္ထဋ္ဌာ လောကေ၊ တသ္မာ ယုဇ္ဇန္တိ၊ န အညထာ။

“တမဒ္ဒသ ဗိမ္ဗိသာရော၊ ပါသာဒသ္မိံ ပတိဋ္ဌိတော”တိအာဒိဂါထာဟိ ဗောဓိ-
သတ္တကာလေ ဧဝံ အဘိသိတ္တတာ ဗိမ္ဗိသာရဿ သိဒ္ဓါ။

၅၀။ ဣဓာပုသော ဒီဏာသဝေါ ဘိက္ခု၊ ပဉ္စင်္ဂဝိပ္ပဟိနော ဟောတိ
ဆဋ္ဌင်္ဂသမန္တာဂတော ဧကာရက္ခော စတုရူပဿေနော ပဏုန္တပစ္စေကသစ္စော
သမဝယသဋ္ဌေသနော အနာဝိလသင်္ဂပ္ပေါ ပဿဒ္ဓကာယသင်္ခါရေ သုဝိမုတ္တ-
စိတ္တော သုဝိမုတ္တပညောတိ^၁ ဒသ အရိယဝါသာ နာမ။ ရူပါရူပသမာပတ္တိယော
အဋ္ဌ နိရောဓသမာပတ္တိ မဟာကရုဏာသမာပတ္တိတိပိ ပေါရုဏာ။ တတ္ထ
နိဝရဏာ ပဉ္စင်္ဂါ စ။ ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာ ဆဋ္ဌင်္ဂါ။ သတာရက္ခေန ဧကာရက္ခာ။
သင်္ခါယဧကံ ပဋိသေဝတိ၊ အဓိဝါသေတိ၊ ပရိဝဇ္ဇေတိ၊ သင်္ခါယဧကံ ဝိနောဒေတီတိ
အယံ စတုရူပဿေနော။ ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏာနံ ပုထုပစ္စေကသစ္စာနိ စတ္တာရိ
ပဟိနာနိ၊ ဧဝံ ပဏုန္တပစ္စေကသစ္စော။ ကာမေသနာ ဘဝေသနာ ပဟိနာ
ဟောတိ၊ ဗြဟ္မစရိယေသနာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါ၊ ဧဝံ သမဝယသဋ္ဌေသနော။ ကာမ-
ဗျာပါဒဝိဟိ^၂သာသင်္ဂပ္ပေါပဟိနောဟောတိ၊ ဧဝံ အနာဝိလသင်္ဂပ္ပေါ၊ သုဿ
စ ပဟာနာ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ ဧဝံ သုဝိမုတ္တစိတ္တော ဟောတိ။
ရာဂေါ ပဟိနော ဥဋ္ဌိန္နမူလော။ပ။ အနုပ္ပါဒဓမ္မောတိ ပဇာနာတိ၊ ဒေါသော၊
မောဟော အနုပ္ပါဒဓမ္မောတိ ပဇာနာတိ၊ ဧဝံ သုဝိမုတ္တပညောတိ။

“ဌာနာဌာနံ ဝိပါကဉ္စ၊ ဉာဏံ သဗ္ဗတ္ထဂါမိနိ”။
အနေကဓာတုယော လောကံ၊ အဓိမုတ္တိဉ္စ ပါဏိနံ။
ဇာနာတိ ဣန္ဒြိယာနဉ္စ၊ ပရောပရိယတံ မုနိ။
ဈာနာဒိသံကိလေသာဒိ-ဉာဏံ ဝိဇ္ဇတ္တယံ တထာ”တိ—

ဣမာနိ ဒသ ဗလာနိ။ အသေက္ခင်္ဂါနိ နာမ အသေက္ခာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပ။ အသေက္ခ-
ဝိမုတ္တိ အသေက္ခဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနန္တိ။ တတ္ထ ဒသမံ အသေက္ခံ။ ဧတေဟိ ဒသဟိ
စုပေတော ပါရမီဟိတိ ပေါရုဏာ။

ဗိမ္ဗိသာရသမာဂမကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနပဗ္ဗဇ္ဇာကထာဝဏ္ဏနာ

၆၀။ ကိံ ကာဟသီတိကိံ ကာဟတိ။ “ကိံ ကရေတိ၊ ကိံ ကရေသီ”တိ
ဝါ ဗျဉ္စနံ ဗဟုံ ဝတ္တာတိ အတ္ထော။ ပဋိပါဒေန္တောတိ နိဂမေန္တော။

“ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စုပ္ပန်” နှိပ် ပဌာနီ။ ကပ္ပနဟုတေဟိတိ ဧတ္ထ ဒသကာနံ သတံ သဟဿံ၊ သဟဿာနံ သတံ သတသဟဿံ၊ သတသဟဿာနံ သတံ ကောဋီ၊ ကောဋီသတသဟဿာနံ သတံ ပကောဋီ၊ ပကောဋီသတသဟဿာနံ သတံ ကောဋီပကောဋီ၊ ကောဋီပကောဋီသတသဟဿာနံ သတံ နဟုတေ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကပ္ပနဟုတေဟိတိ ဧဝမနုသာရတော အပ္ပတိတံ နာမာတိ ခန္ဓကဘာဏကာနံ ပါဌောတိ။

၆၃။ “ကုလစ္ဆေဒါယာ”တိ ပါဌော၊ ကုလုပစ္ဆေဒါယာတိ အတ္ထော။ မနုဿာ “ဓမ္မေန ကိရ သမဏာ သကျပုတ္တိယာ နယန္တိ၊ နာဓမ္မေနာ”တိ န ပုန စောဒေသုန္တိ ဧဝံ ပါဌသေသေန သမ္ပန္နော ကာတဗ္ဗော။

တ္ထောဝတာ ထေရော နိဒါနံ နိဋ္ဌပေသီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဟောန္တိ စေတ္ထ—

“ယံ ဓမ္မသေနာပတိ ဧတ္ထ မူလ-
ဂန္ထဿ သိပ္ပိက္ကမဒဿနေန။
နိဒါနနိဋ္ဌာနမကံသု ဓမ္မ-
သင်္ဂါဟကာ တေ ဝိနယက္ကမညူ။
နိဒါနလိနတ္ထပဒါနမေဝ၊
နိဒါနိဋ္ဌာနမိဒံ ဝိဒိတွာ။
ဣတော ပရံ စေ ဝိနယတ္ထယုတ္တ-
ပဒါနိ ဝိမံသနမေဝ ဥေယျ”န္တိ။

သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနပဗ္ဗဇ္ဇာကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥပဇ္ဈာယဝတ္ထကထာဝဏ္ဏနာ

၆၄။ ဗုဒ္ဓုပဇ္ဈာယကာနံ ဣတရေသံ ဧဟိဘိက္ခုနံ နိဝါသနပါရူပနကပ္ပတော နေသံ ဝိသု ဝိသု သဒိသတ္တာ “ဥဒ္ဓိဝတ္ထာ ဥပ္ပါရုတာ အနာကပ္ပသမ္ပန္နာ”တိ ဝုတ္တာ။ န ကေဝလဉ္စ ဣတ္ထန္တူတာ ပိဏ္ဏာယ စရန္တိ၊ အပိစ မနုဿာနံ ဘုဉ္ဇမာနာနံ ဥပရိတိအာဒိ။ မနုဿာ ဥပဇ္ဈာယန္တိ ပိပါသာသဟနတော၊ ဣတရေသံ အာကပ္ပသမ္ပတ္တိယာ ပသန္တတ္တာ စ။

၆၅။ ကေန ကော ဥပဇ္ဈာယော ဂဟေတဗ္ဗောတိ? “တဒါ သော ယဿ သန္တိကေ ပဗ္ဗာဇိတော၊ တေရဟိ ယဿ သန္တိကေ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော ဟောတိ။

ဥပဇ္ဈာယေန စ သာဓုတိ သမ္ပုဋ္ဌိန္နံ သန္ဓာယာ”တိ ကေဟိစိ လိခိတံ။ တံ တေ
 ဧဝံ ဇာနန္တိ “ဥပဇ္ဈာယေန ‘သာဟူ’တိအာဒိနာ သမ္ပုဋ္ဌိန္နိတေ သဒ္ဓိဝိဟာရိ-
 ကဿ ‘သာဓု သုဋ္ဌ၊ သမ္ပုဋ္ဌိန္နာမိ’တိ ဝစနံ ကေဝလံ ဘိက္ခုဟိ အာစိဏ္ဏမေဝ၊
 န ကတ္တစိ ဒိဿတိ၊ တဿ ဝိနာပိ တေန ဥပဇ္ဈာယော ဂဟိတောဝ
 ဟောတိ”တိ။ တတ္ထ သာဟူတိ သာဓုတိ ဝတ္တံ ဟောတိ။ လဟူတိ လဟု၊ တံ မမ န
 ဘာရိယောသိတိ ဝတ္တံ ဟောတိ။ ဩပါယိကန္တိ ဥပါယပဋိသံယုတ္တံ၊ ဣမိနာ
 ဥပါယေန တံ မေ ဣတော ပဋ္ဌာယ ဘာရော ဇာတောသိတိ အတ္ထော။
 ပတိဂ္ဂပန္နိ အနုရူပံ တေ ဥပဇ္ဈာယဂ္ဂဟဏန္တိ အတ္ထော။

၆၆။ တာဒိသမေဝ မုခေဝေနောဒကံ ဥတုပ္ပိ ကေသဘာဂေတိ။ ဣတော
 ပဋ္ဌာယာတိ “န ဥပဇ္ဈာယဿ ဘဏမာနဿာ”တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တန-ကာရတော
 ပဋ္ဌာယ။ တေန “နာတိဒူရေ ဂန္တဗ္ဗံ၊ နာစ္စာသန္ဓေ ဂန္တဗ္ဗံ”န္တိ ဧတ္ထ
 ဝုတ္တန-ကာရေန အနာပတ္တိတိ ဒီပေတိတိ ဧကေ။ သစိတ္တကာ အယံ အာပတ္တိ၊
 ဥဒါဟု အစိတ္တကာတိ? အနာဒရိယပစ္စယတ္တာ သစိတ္တကာ။ အနာဒရိယ-
 ပစ္စယတာ ကထံ ပညာယတိတိ စေ? အနာဒရိယပစ္စယေဟိ သင်္ဂဟိတန္တိ။
 ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသေ သေခိယာနံ ဂဏပရိစ္ဆေဒါကရဏဉ္စိ ခန္ဓကပရိယာပန္နာ-
 ပတ္တိယာ သင်္ဂဏနတ္ထံ။ ဣဒံ ပန လက္ခဏံ စာရိတ္တေယေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ န ဝါရိတ္တေ
 အကပ္ပိယမံသခါဒနာဒိအာပတ္တိနံ အစိတ္တကတ္တာ။ ခန္ဓကဝါရိတ္တာနံ တေဟိ
 သင်္ဂဟော၊ သေခိယဝါရိတ္တေယေဝ အစိတ္တကေဟိ သူပေါဒနဝိညတ္တိပစ္စယာ-
 ဒီဟိတိ အာစရိယော။ ယတ္ထ ယတ္ထ န-ကာရေန ပဋိသေခေ ကရိယတိ၊ ကိံ
 သဗ္ဗတ္ထ ဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိတိ? အာမ။ ယတ္ထ အဋ္ဌကထာယ နယော န ဒဿိတော၊
 တတ္ထ သဗ္ဗတ္ထ။ ပရတော ဟိ အဋ္ဌကထာယံ “သစေ ပန ကာဠဝဏ္ဏကတာ ဝါ
 သုခာဗဒ္ဓါ ဝါ ဟောတိ နိရဇမတ္တိကာ၊ တထာရူပါယ ဘူမိယာ ဌပေတုံ
 ဝဇ္ဇတိ”တိအာဒိနာ နယေန နယော ဒဿိတော။

တ္ထောဟ—ယဿ ပါဠိယံယေဝ “သစေ ဥပဇ္ဈာယဿ အနဘိရတိ ဥပ္ပန္နာ
 ဟောတိ၊ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ”တိ ဘဂဝတော ဝစနဝသေန အဋ္ဌကထာယံ
 ဝုတ္တနယော ယုတ္တောတိ ဒဿေတုံ “နာတိဒူရေ နာစ္စာသန္ဓေ”တိ ဧတ္ထ ကော
 ဘဂဝတော ဝစနလေသောတိ? ဝုစ္စတေ—“ပဌမတရံ အာဂန္တော အာသနံ
 ပညာပေတဗ္ဗံ”န္တိအာဒိနိ ဝဒန္တိ ဒေသနိယမနတော။ ဥပဇ္ဈာယေန အနုမတံ-
 ယေဝ ပဌမဂမနန္တိ စေ? န၊ အသိဒ္ဓတ္တာ၊ သိဒ္ဓေပိ ယထာဝုတ္တနယသိဒ္ဓိတော

၈။ န ဟိ ဝါရိတ္တဿ အနုမတိ အနာပတ္တိကရာ ဟောတိ၊ ဧဝံ သန္တေပိ
ဝိစာရေတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ကောဋ္ဌကန္တိ ခွါရကောဋ္ဌကံ။ န နိဿဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ န
နိဒဟိတဗ္ဗံ ဝါ။

ဥပဇ္ဈာယဝတ္ထကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နသမ္မာဝတ္ထနာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၆၈။ အဓိမတ္တံ ဂေဟဿိတပေမံ န ဟောတိတိ ဧတ္ထ ဂေဟဿိတပေမံ န
အကုသလမိစ္ဆေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ဒီဏာသဝါနမ္ပိ သာဓာရဏတ္တာ ဣမဿ လက္ခဏဿ။
န ဒီဏာသဝါနံ အသမ္မာဝတ္ထနာဘာဝတောတိ စေ? န၊ တေသံ န
ပဏာမေတဗ္ဗံ တံသမန္တာဂမနသိပ္ပိတော၊ တသ္မာ “မမေသ ဘာရေ”တိ
မမတ္တကရဏံ တတ္ထ ပေမန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “ဧကော ဝတ္ထသမ္ပန္နော။ပ။ တေသံ
အနာပတ္တိ”တိ ဧတ္ထ ဝိယ သစေ ဧကော ဝတ္ထသမ္ပန္နော ဘိက္ခု၊ ‘ဘန္တေ တုမှေ
အပ္ပေါဿုကာ ဟောထ၊ အဟံ တုမှာကံ သပ္ပိဝိဟာရိကံ၊ အန္တေဝါသိကံ ဝါ
ဝိလာနံ ဝါ ဥပဋ္ဌဟိဿာမိ၊ ဩဝဒိတဗ္ဗံ ဩဝဒိဿာမိ၊ ဣတိ ကရဏီယေသု
ဥဿုက္ကံ အာပဇ္ဇိဿာမိ’တိ ဝဒတိ၊ တေ ဧဝါသပ္ပိဝိဟာရိကာဒယော ‘ဘန္တေ
တုမှေဝ ကေဝလံ အပ္ပေါဿုကာ ဟောထာ’တိ ဝဒန္တိ၊ ဝတ္ထံ ဝါ န သာဒိယန္တိ၊
တတော ပဋ္ဌာယ အာစရိယုပဇ္ဈာယာနံ အနာပတ္တိ”တိ ဝုတ္တံ။

နသမ္မာဝတ္ထနာဒိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ရာဗြောဟ္မဏဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၇၃။ “ပူတိမုတ္တန္တိ မုတ္တံ ပူတိကာယော ဝိယာ”တိ ဝတွာပိ “ပူတိဘာဝေန
မုတ္တံ ပဋိနိဿဉ္စ ဘေသဇ္ဇံ ပူတိမုတ္တဘေသဇ္ဇံ”န္တိ လိဒိတံ။ သဗ္ဗတ္ထ ဣတ္ထန္တာ-
မောတိ ဧကောဝ န-ကာရေ ဟောတိ။

ရာဗြောဟ္မဏဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အာစရိယဝတ္တကထာဝဏ္ဏနာ

၇၆။ “အာယသ္မတော နိဿာယ ဝစ္ဆာမိ”တိ ဝုတ္တံ။ “အာယသ္မတော ဩဝါဒံ နိဿာယ ဝဿာမိ”တိ ပါဠိသေသဝသေန ဝေဒိတဗျာ။ နိဿာယာတိ ဝါ နိဿယာ၊ နိဿယေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အာယသ္မတောတိ ဝါ ဥပယောဂတ္ထေ သာမိဝစနံ။

အာစရိယဝတ္တကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဿယပဋိပ္ပသဒ္ဓိကထာဝဏ္ဏနာ

၈၃။ ဒီဃံ ဂတောတိ တတ္ထ ဓုရနိက္ခိတ္တဝါသော ဟုတွာ တိရောဂါမံ ဂတော။ ယတ္ထ နိဿယောလဗ္ဘတိ၊ တတ္ထ ဂန္တဗ္ဗန္တိ ဧတ္ထာပိ ဥပဇ္ဈာယေဝုတ္တ-
နယေနော “ကတိပါဟေန ဂမိဿာမိ”တိ ဂမနေ စေသ ဥဿာဟော ရက္ခတိ။
ဗာ ဣဝ ပဋိက္ခိတိ မာ ဣဝ ဂစ္ဆ။ သဘာဂါ နာမ ဥပဇ္ဈာယဿ သိဿာ။
တတ္ထ နိဿယံ ဂဟေတွာ။ ယဒိ ဧဝံ ကော ဝိသေသောတိ စေ? တေန ဣဒံ
ဝုတ္တံ “အပ္ပေဝ နာမ ခမေယျာ”တိ။ ဝသိတုံ ဝဋ္ဋတိတိ ဥပဇ္ဈာယေန ပရိစ္စက္ခတ္တာ
ဥပဇ္ဈာယသမောဓာနံ နိရုတ္တကန္တိ အတ္ထော။ သစေ ဥပဇ္ဈာယော စိရေန
အနုဂ္ဂဟေတုကာမော ဟောတိ၊ တတော ပဋ္ဌာယ ဥပဇ္ဈာယောဝ နိဿယော။
ဥပဇ္ဈာယော စေ အလန္တိ ဟောတိ၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကေန အနေကက္ခတ္တံ ဝါရေတွာ
အဝိရမန္တံ ဥပဇ္ဈာယံ ပဟာယ ဝိနာပိ နိဿယပဏာမနေ အညဿ သန္တိကေ
နိဿယံ ဂဟေတွာ ဝသိတဗ္ဗံ။ ဥပဇ္ဈာယဿ စေ လိင်္ဂံ ပရိဝုတ္တတိ၊ ဧကဒိဝသမ္ပိ
န ရက္ခတိ။ ပက္ခပဏ္ဍကော စေ ဟောတိ၊ နိဿယဇာတိကော စေ “ဥပဇ္ဈာယဿ
သုက္ကပက္ခံ အာဂမေဟိ”တိ ဝဒတိ၊ သယမေဝ ဝါ အာဂမေဟိ၊ ဝဋ္ဋတိ။
ဥပဇ္ဈာယော စေ ဥက္ခေပနိယကမ္မကတော ဟောတိ၊ နာနာသံဝါသကဘူမိယံ
ဌိတတ္တာ နိဿယော ပဋိပ္ပသဒ္ဓိတိ။ သမ္မာဝတ္တန္တံ ပန ပဿိတွာ ကမ္မပဋိပ္ပသဒ္ဓိ
အာဂမေတုံ လဘတိ။ မာနတ္တာစာရီ စေ ဟောတိ၊ အတ္တာနံ အာဂမေတဗ္ဗံ။
ဒီဃံ စေ ပရိဝါသံ စရတိ၊ အညဿ သန္တိကေ နိဿယော ဂဟေတဗ္ဗော၊
ဥပဇ္ဈာယသမောဓာနံ အပ္ပမာဏံ။ ပရိဝါသမာနတ္တစာရိနာ ဟိ န နိဿယော
ဒါတဗ္ဗော။ ယံ ပန ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ “သဒ္ဓိဝိဟာရိကာနမ္ပိ
သာဒိယန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝါ”တိအာဒိ၊ တံ ယထာဝုတ္တမတ္ထံ သာဓေတိ ဧဝ။

ယံ ပန ဝုတ္တံ “သစေသဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတာ ကုလပုတ္တာ ‘တုမေ ဘန္တေ ဝိနယကမ္မမတ္တံ ကရေထာ’တိ ဝတ္တာ ဝတ္တံ ကရေန္တိယေဝ၊ ဂါမပ္ပဝေသနံ အာပုစ္ဆန္တိယေဝ၊ တံ ဝါရိတကာလတော ပဋ္ဌာယ အနာပတ္တိ”တိ။ တံ ဝတ္တသာဒိယနပစ္စယာ ဒုက္ကဋ္ဌာဘာဝမတ္တဒီပနတ္ထံ၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာနံ သာပေက္ခတံ ဝါ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တသ္မာ တေ စေ ဥပဇ္ဈာယေန ဝါရိတာနုရူပမေဝ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ နိဿယော တေသံ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓေါတိ သိဒ္ဓိံ ဟောတိ။

ဒွေ လေဇ္ဈပါတေ အတိက္ကမိတွာ နိဝတ္တတိတိ “တ္ထောဝတာ ဒိသာ- ပက္ကန္တော နာမ ဟောတိ၊ တသ္မာ အန္တေဝါသိကေ အနိက္ခိတ္တရုရေပိ နိဿယော ပဋိပ္ပဿန္တတိ။ အာစရိယုပဇ္ဈာယာ ဒွေ လေဇ္ဈပါတေ အနတိက္ကမ္မ လေဇ္ဈပါတဒ္ဓယန္တန္တရေ တိရောဝိဟာရေပိ ပရိက္ခိတ္တေ၊ အပရိက္ခိတ္တေ ဝါ ဝသိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ လိဒိတံ။ အပရိက္ခိတ္တေယေဝါတိ နော တက္ကောတိ အာစရိယော၊ ဧတ္ထ ပန အပရိက္ခိတ္တဿ ပရိက္ခေပါရဟဋ္ဌာနတော ဝိမုတ္တေ အညသ္မိံ ဝိဟာရေ ဝသန္တိတိ အဓိပ္ပါယော။ ဝိဟာရေတိ စေတ္တ “တာဒိဿဿ ဝိဟာရဿ အန္တေ ဌိတာ ကော ကုဋ်ကာ အဓိပ္ပေတာတိ ဥပတိဿတ္တေရော”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ “သစေ ဥဘောဝိ အာစရိယန္တေဝါသိကာ ကေနစိ။ပ။ နိဿယော န ပဋိပ္ပဿန္တတိ”တိ ဣမိနာ သာမညတော ဝုတ္တေန အဋ္ဌ- ကထာဝစနေန ဓမ္မသိရိတ္တေရဝါဒေါ သမေတိ။ အပရိက္ခိတ္တေ ဝါတိ ဌိန္တံ လေဇ္ဈ- ပါတာနံ အန္တော ပရိက္ခိတ္တော ဝါဟောတိ အပရိက္ခိတ္တော ဝါ။ “ဗဟိသီမ”န္တိ စ ဝုတ္တတ္တာ အန္တောဝိဟာရသီမာယံ ဒွေ လေဇ္ဈပါတေ အတိက္ကမိတွာပိ ဝသိတုံ ဝဇ္ဇတိတိ သိဒ္ဓတ္တာ ပန ဥပတိဿတ္တေရဝါဒေါ န သမေတိ။ ကောဝါသေ ဟိ ပရိက္ခိတ္တေ ဝါ အပရိက္ခိတ္တေ ဝါ အန္တမသော အန္တောတိယောဇနေပိ ဝသတော နိဿယော န ပဋိပ္ပဿန္တတိ။ သော စ ဥပစာရသီမာယ ပရိစ္ဆိန္တော၊ သာ စ ဥပစာရသီမာ ပရိက္ခိတ္တဿ ဝိဟာရဿ ပရိက္ခေပေန အပရိက္ခိတ္တဿ ပရိက္ခေပါရဟဋ္ဌာနေန ပရိစ္ဆိန္တော ကောဝါသော။

ဥပေါသထက္ခန္ဓကေ ကောဝါသဝိမတိယံ သီမာယ အနညာတတ္တာတိ စေ? န၊ စိဝရက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာယ ဝိစာရိတတ္တာ။ ယထာဟ “သီမဋ္ဌကသံဘော ဘာဇေ- တွာ ဂဏှာတူ”တိ။ ကတရသီမာယ ဘာဇေတဗ္ဗံ? မဟာသီဝတ္တေရော ကိရာဟ “အဝိပ္ပဝါသသီမာယာ”တိ။ တတော နံ အာဟံသု “အဝိပ္ပဝါသသီမာ နာမ တိယောဇနာပိ ဟောတိ၊ ဧဝံ သန္တေ တိယောဇနေ ဌိတာ လာဘံ ဂဏှိဿန္တိ၊ တိယောဇနေ ဌတွာ အာဂန္တုကဝတ္တံ ပူရေတွာ အာရာမံ ပဝိသိတဗ္ဗံ ဘဝိဿတိ။

ဂမိကော တိယောဇနံ ဂန္ဓာ သေနာသနံ အာပုတ္တိဿတိ၊ နိဿယပဋိပ္ပဿတိယောဇနာတိက္ကမေ နိဿယော ပဋိပ္ပဿန္တိဿတိ၊ ပါရိဝါသိကေန တိယောဇနံ အတိက္ကမိတွာ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ ဘဝိဿတိ၊ ဘိက္ခုနိယာ တိယောဇနေ ဌတွာ အာရာမပ္ပဝေသနာ အာပုတ္တိတဗ္ဗာ ဘဝိဿတိ၊ သဗ္ဗမေတံ ဥပစာရသီမာပရိစ္ဆေဒဝေသေန ကာတုံ ဝဇ္ဇတိတိ။ တဿှာ အန္တောဥပစာရသီမာယ လေဉ္စပါတဒ္ဓယံ အတိက္ကမိတွာပိ ဝသတော နိဿယော တိယောဇနာတိက္ကမေ နိဿယော န ပဋိပ္ပဿန္တိတိ သိဒ္ဓိ။ ကာမဇ္ဈေတ္တ ဥပစာရသီမာယ တိယောဇနပ္ပမာဏာယ၊ အတိရေကာယ ဝါ ယထာဝုတ္တဒေါသပ္ပသင်္ဂေါ သိယာတိ။ သာ ဟိ အာဝါသေသု ဝဇ္ဇန္တေသု ဝဇ္ဇတိ၊ ပရိဟာယန္တေသု ပရိဟာယတိတိ ဝုတ္တတ္တာ၊ တဿှာ တာဒိဿဿ ဝိဟာရဿ အန္တေ ဌိတာ ကော ကုဋိ ဝိဟာရေတိ ဣဓာမိပ္ပေတော။ သာပိ တဿေဝ ဝိဟာရဿ ကုဋိကာဝ ဟောတိတိ ကတွာ သော အာဝါသော ဟောတိ။ နာနာဝါသော ဧဝ စေ အဓိပ္ပေတော၊ “အန္တေဌိတာကုဋိကာ”တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဤန္တလေဉ္စပါတာနံ အတ္တန္တရေ ပန အပရိက္ခိတ္တေ နာနာဝါသေ နိဿယော န ပဋိပ္ပဿန္တိတိ ယှာယံ “နော တက္ကော”တိ ဝုတ္တော၊ သော တာဒိသေနာနာဝါသေ သေနာသနဂ္ဂါဟဿ အပ္ပဋိပ္ပဿဒွိနယေန ဝုတ္တော။ သေနာသနဂ္ဂါဟော ဟိ “ဂဟဏေန ဂဟဏံ အာလယော ပဋိပ္ပဿန္တိ”တိ လက္ခဏတ္တာ ဣတရတ္ထ ပဋိပ္ပဿန္တိ။ တတြာယံ ပါဠိ “တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ ဥပနန္တော သက္ကုပ္ပတ္တော ကော ဦသု အာဝါသေသု ဝဿံ ဝသိ။ပ။ ဒေထ ဘိက္ခဝေ မောဃပုရိသဿ ကောမိပ္ပါယ”န္တိ။ အဋ္ဌကထာယဉ္စဿ ဧဝံ ဝုတ္တံ “ဣဒဉ္စ နာနာလာဘေဟိ နာနူပစာရေဟိ ကေသီမဝိဟာရေဟိ ကထိတံ၊ နာနာသီမဝိဟာရေ ပန သေနာသနဂ္ဂါဟော ပဋိပ္ပဿန္တိ”တိ။ အပရိက္ခိတ္တာ နာနာဝါသာ ကျေပစာရသင်္ချံ ဂစ္ဆန္တိ။ ပရိက္ခိတ္တဉ္စ ကျေပစာရံ အပရိက္ခိတ္တသင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ ဧတ္တာဝတာ လေဉ္စပါတဒ္ဓယန္တရေ အပရိက္ခိတ္တေ အညသ္မိံ ဝိဟာရေ ဝသတော နိဿယော ပန န ပဋိပ္ပဿန္တိ။ ပရိက္ခိတ္တေ ပဋိပ္ပဿန္တိ ဝေါတိ အယမတ္ထော သာမိတောတိ။ ဧတ္တာဟ—ဒွေ လေဉ္စပါတေ အတိက္ကမိတွာဝ သတောပိ နိဿယော န ပဋိပ္ပဿန္တိ။ ဝုတ္တဉ္စ နိဿဂ္ဂိယဋ္ဌကထာယံ “သစေ ဂစ္ဆန္တာနံယေဝ အသမ္ပတ္တေသု ဒဟရေသု အရုဏံ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ စီဝရံ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ၊ နိဿယော ပန န ပဋိပ္ပဿန္တိတိ? ဝုစ္စတေ—တံ ဥပဇ္ဈာယေန သမာဂမေ သဥဿာဟတာယ ဝုတ္တိ။ ဣဓ ခုဝဝါသံ သန္ဓာယ၊ တဿှာ အညမညံ န

ဝိလောမေန္တိ။ ကေမိ ပန “ဒွေ လေဉ္စုပါတံ အတိက္ကမ္မာတိ ဣဒံ ဒေဝသိကံ အာရောစေတွာ ဝသနဝသေန ဝုတ္တ”န္တိ ဝေန္တိ။ တံ တေသံ မတိမတ္တမေဝါတိ မမ တက္ကော။ ဒေဝသိကံ အာရောစေတွာ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ ဟိ နေဝ ပါဠိယံ န အဋ္ဌကထာယံ ဒိဿတိ။ တဉ္စ ပန အပကတညဟိ အာစိဏ္ဏန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

နိဿယပဋိပ္ပဿဒ္ဓိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗပဉ္စကကထာဝဏ္ဏနာ

၈၄။ န အသေက္ခေန သီလက္ခန္ဓေနာတိအာဒိ “အတ္တာနမေဝ ပဌမံ၊ ပတိ-
ရူပေ နိဝေသယေ”တိ ဝစနဝသေန ဝုတ္တံ၊ န အာပတ္တိအင်္ဂဝသေန။ နိလသမာ-
ယောဂတော နီလံ ဝိယ ဝုတ္တံ “အသေက္ခေန ဝိပုတ္တိဉာဏသမာနက္ခန္ဓေနာ”တိ။
အဓိသီလေ သီလဝိပန္နော နာမ အာပဇ္ဇိတွာ အဝုဋ္ဌိတော။

ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗပဉ္စကကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၈၆။ ယော သော အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗောတိ ဧတ္ထ ဒွေ အတ္ထဝိကပ္ပါ—တဿ
ပသုရဿ ဘိက္ခုဘာဝံ သန္ဓာယ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော၊ သော ဘိက္ခု တံယေဝ
တိတ္ထာယတနံ သင်္ကမိတိ အယမေကော အတ္ထော။ ဧဝံ တိတ္ထိယပက္ကန္တကော ပုန
ဂိဟိဝေသေန အာဂတော အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော၊ သော အာဂတော န ဥပသမ္မာ-
ဒေတဗ္ဗောတိ အယမေကော အတ္ထော။ တံ အညတိတ္ထိယပက္ကန္တကံ ဌပေတွာ
“ယော သော ဘိက္ခဝေ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော”တိ ဧတ္ထ န ဂိဟိဝေသဓာရဏောဝ
ပုဗ္ဗသဒ္ဓေန ဝုတ္တော၊ ကိန္တု တသ္မိံ အတ္တနော ယထာသမာဒိန္တတိတ္ထိယဝေသေ
ဌိတောပိ။ ဒိဋ္ဌိဝသေန အတိတ္ထိယဘူတတ္တာ အတိတ္ထိယပုဗ္ဗော၊ သော ပနာဂ-
တော ဝိဗ္ဗန္တော အာဂစ္ဆတိ၊ တဿ ပရိဝါသဒါနကိစ္စံ နတ္ထိ။ ကိံ ဣမဿ
အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗဿ ဘိက္ခုဝေသံ ဂဟေတွာ သရဏဂမနေန သာမဏေရပဗ္ဗဇ္ဇာ
ဇာတာ၊ န ဇာတာတိ? ကိဉ္စေတ္ထ ယဒိ ဇာတာ၊ “ယော သော ဘိက္ခဝေ အညောပိ
အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ အာကင်္ခတိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ အာကင်္ခတိ ဥပ-
သမ္ပဒံ၊ တဿ စတ္တာရော မာသေ ပရိဝါသော ဒါတဗ္ဗော”တိ ၂ ဝစနံ ဝိရုဇ္ဈတိ။

အထ န ဇာတ်၊ ပရိဝါသကမ္ပဝါစာယ ပဗ္ဗဇာယ အပရာမသနံ ဝိရုဇ္ဈတိတိ။
 တတ္ထ မဟာဝိဟာရဝါသီနော “သာမဏေရဿေဝ သတော ပရိဝါသော
 ဒါတဗ္ဗော”တိ ဝဒန္တိ။ ဣတရေ တထာ န ဝဒန္တိ။ တေဟိ “ဧဝံ အာရာဓကော
 ခေါ ဘိက္ခဝေ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော အာဂတော ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗော”တိ^၁
 သုတ္တပဒံ ပရိဟရိတဗ္ဗံ၊ ပုရေ စ ပစ္ဆာ စ ‘အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော’တိ ဝစနသာ-
 မညတော န သာမဏေရော ဇာတောတိ စေ၊ ယဒိ ဧဝံ အပဗ္ဗာဇေတွာဝ
 ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗောတိ အာပဇ္ဇတိ။ တတော စ သဗ္ဗပဌမံ ဝုတ္တသုတ္တံ ဝိရုဇ္ဈတိ။
 ‘တိတ္ထာယတနံ သင်္ကန္တော’တိ ပါဌောပိ^၂ န သုန္နရံ။ ပါဏာတိပါတာဒိသု
 အညတရံ သစေ ဘိန္တတိ၊ စတ္တာရော မာသေ ပရိပုဏ္ဏေပိ ပုန ပရိပုရေတဗ္ဗံ
 ဝိယ ဒိဿတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ တဿ သံဝရံ ဘိက္ခုကရဏတ္ထာယ အနညာတတ္ထာ
 သီလေ ဝတ္တဗ္ဗံ နတ္ထိ”တိ ဝဒန္တိ၊ ဝိစာရေတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ သရဏာနိ သစေ
 ဘိဇ္ဇန္တိ သာမဏေရဿေဝ။

အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဉ္စမာဝေတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၈၈။ နခပိဋ္ဌိတိ စူဠဂုံလိနခပိဋ္ဌိ အဓိပ္ပေတာ။ “ပဋိစ္စန္ဓေ နခပိဋ္ဌိတော
 မဟန္တမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ၊ ဧဝံ သေသေသုပီ”တိ ကေမိ ဝဒန္တိ၊ တံ အဋ္ဌကထာယ န
 သမေတိ ဝိယ။ ပဒုမကဏ္ဍိကာပိ အာရုဋ္ဌေ ရတ္တပဒုမဝဏ္ဏစိတြိ။

ပဉ္စမာဝေတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

စောရဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၉၁-၂-၄။ ဓမ္မသာမီတိ ယသ္မာ သယံ ဓမ္မသာမီ၊ တသ္မာ ဘိက္ခုဟိ
 အပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗကမ္ပိ စောရံ အင်္ဂုလိမာလံ ပဗ္ဗာဇေတွာ အာယတိ^၁ ဝေမာဟာတိ
 အတ္ထော။ ပါဠိပေါတ္တကေသု “ခရဘေဒကော”တိပိ လိခိတံ။ သန္တိသိန္နာသုတိ
 ဝုပသန္တာသု။

စောရဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣဏာယိကဒါသဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၉၆။ ပဿ မေ ပတ္တစိဝရမတ္တံ၊ အဟံ ဣဒံ ဒဿာမိတိ သာမိစိ၊ ယတော နတ္ထိ အာပတ္တိ။ ဥပဇုပဇုန္တိ ထောက် ထောက်။

၉၇။ ဒေသစာရိတ္တန္တိ သာဝနပဏ္ဏာရောပနာဒိ တံ တံ ဒေသစာရိတ္တံ။ “ဒေဝဒါသိပုတ္တေ ဝနုတိ”တိ လိခိတံ။ “အာရာမိကံ စေ ပဗ္ဗာဇေတုကာမော၊ အညမေကံ ဒတွာ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ။ မဟာပစ္စရိဝါဒဿ အယမိမေ အဓိပ္ပါယော။ “ဘိက္ခုသံဃဿ အာရာမိကေ ဒေမာ”တိ ဒိန္နတ္တာ န တေ တေသံ ဒါသာ။ “အာရာမိကော စ နေဝ ဒါသော န ဘုဇိဿောတိ ဝတ္တဗ္ဗတော န ဒါသော”တိ လိခိတံ။ တက္ကာသိဉ္စနံ သီဟဠဒီပေ စာရိတ္တံ။ တေ စ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗာ သံဃဿာရာမိကတ္တာ။ နိဿာမိကံ ဒါသံ အတ္တနာပိ ဘုဇိဿံ ကာတုံ လဘတိ။ “ဒါသဿ ပဗ္ဗဇိတွာ အတ္တနော သာမိကေ ဒိသွာ ပလာယန္တဿ အာပတ္တိ နတ္ထိတိ ဝဒန္တိ”တိ စ လိခိတံ။ အတ္တနော ဝါ ဒါသော အဿ ဘိက္ခုနောတိ အတ္တော။ နိဿာမိကဿ ဒါသဿ ရာဇာ သာမိ၊ တသ္မာ ရာဇာနံ ဝါ တသ္မိ ဂါမေ မနုဿေ ဝါ အာပုစ္ဆိတွာ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗောတိ ဧကေ။ “ဘုဇိဿံ ကတွာ”တိ လိခိတံ။ တဿ ပရိဟာရံ ဘဏန္တိ “ယထာ ဘုဇိဿော ဟောတိ၊ တထာ ကတ္တဗ္ဗော”တိ။ ဧဝံ သင်္ကပ္ပေန ဝတွာ “ပယောဇနံ နတ္ထိ”တိ ကေဟိစိ လိခိတံ။ ဘုဇိဿံ ကာတုမေဝ ဝနုတိတိ “သစေ ပဿန္တိ၊ အနုဗန္ဓိဿန္တိ”တိ ဝုတ္တံ။ အာပတ္တိနတ္ထိ။ “အသုဒ္ဓါ ကိရ မေတိပိ တံ သန္ဓာယေဝ ဝုတ္တ”န္တိ ဝဒန္တိ။

ဣဏာယိကဒါသဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကမ္မာရဘဏ္ဍုဝတ္ထာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၉၈။ ကမ္မာရဘဏ္ဍုတိ ဧတ္ထ ဒါရကော စူဠာမတ္တံ ဌပေတွာ အာဂစ္ဆတိ၊ တသ္မာ အာပုစ္ဆိတုံ လဘတိ။ တဉ္စေ သော ဝါ အညော ဝါ အဝဟရတိ၊ ဒေါသော နတ္ထိ။ “ကေသမဿုဩရောဟနံ အကတွာ အသတိယာ သရဏာနိ ဒတွာ ပဗ္ဗာဇေတိ၊ ရဟတေဝါ”တိ ဝဒန္တိ။

၁၀၁-၃။ ဧတ္ထ ကုလေ။ “ဥဘယာနိ ခေါ ပနဿ။ ပ။ အနုဗျူနသောတိ သဗ္ဗောပါယံ ပဘေဒေါ မာတိကာဋ္ဌကထာယံ ဉ္ဈတော ဟောတိ”တိ စ

“အာပတ္တိံ ဇာနာတိတိ ပါဠိ အဝတ္တမာနေပိ ဣဒံ နာမ ကတွာ ဣဒံ အာပတ္တိတိတိ ဇာနာတိ စေ၊ ဝဇ္ဇတိ”တိ စ လိဒိတံ။ “တဉ္စ ခေါတတော ပုဗ္ဗေ ပါဠိ ပရုဏေ ကတေတိ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယာနမ္ပိ ဧသေဝ နယော”တိ ဝုတ္တံ။

ကမ္မာရဘဏ္ဍာဝတ္ထာဒိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ရာဟုလဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၁၀၅။ “အင်္ဂါရိနော ဒါနိ ဒုမာ ဘဒန္တေ”တိအာဒိဟိ^၁ သဒ္ဓိမက္ကာဟိ။ ဒသေဟိ ဣတိ မံအာဏာပေသိ။ ဧတ္ထ ဣတိ-သဒ္ဓေါ အာဟရိတဗ္ဗော။ ပေါက္ခရ-ဝဿန္တိ ပေါက္ခရပတ္တဝဏ္ဏံဥဒကံ၊ တမ္ပိ ဝဿန္တေ တေမိတုကာမာဝ တေမေန္တိ။ ဥဏ္ဍိသတော ပဋ္ဌာယာတိ မုဒ္ဓတော ပဋ္ဌာယ။

“သိနိဒ္ဓနီလမုဒုကုဉ္ဇိတကေသော၊
သူရိယနိဗ္ဗလတလာဘိနလာဇော။
ယုတ္တတုဂ်မုဒုကာယတနာသော၊
ရံသိဇာလဝိတတော နရသီဟော”တိ ၂—

အာဒိဂါထာဟိ။ အထ ဝါ—

“စက္ကဝရ်ကိတရတ္တသုပါဒေါ၊
လက္ခဏမဏ္ဍိတအာယတပဏ္ဍိ။
စာမရဆတ္တဝိဘူသိတပါဒေါ၊
ဧသ ဟိ တုယု ပိတာ နရသီဟော။

သကျကုမာရဝရော သုဒုမာလော၊
လက္ခဏစိတ္တိကပုဏ္ဏသရီရော။
လောကဟိတာယ ဂတော နရဝီရော၊
ဧသ ဟိ တုယု ပိတာ နရသီဟော။

ပုဏ္ဏသသင်္ကနိဘော မုခဝဏ္ဏော၊
ဒေဝနရာန ပိယော နရနာဂေါ။
မတ္တဂဇိန္ဒဝိလာသိတဂါမိ၊
ဧသ ဟိ တုယု ပိတာ နရသီဟော။

ခတ္တိယသမ္ဘဝအဂ္ဂကုလီနော၊
ဒေဝမနုဿနမသိတပါဒေါ။
သီလသမာဓိပတိဋ္ဌိတစိတ္တော၊
ဧသ ဟိ တုယု ပိတာ နရသီဟော။

အာယတယုတ္တသုသဏ္ဌိတနာသော၊
ဂေါပခုမော အဘိနီလသုနေတ္တော။
ဣန္ဒြဓန အဘိနီလဘမူကော၊
ဧသ ဟိ တုယု ပိတာ နရသီဟော။

ဝဋ္ဋသုဝဋ္ဋသုသဏ္ဌိတဂီဝေါ၊
သီဟဟန္တ မိဂရာဇသရီရော။
ကမ္ဘနသုတ္တဝိဥတ္တမဝဏ္ဏော၊
ဧသ ဟိ တုယု ပိတာ နရသီဟော။

သုဒ္ဓသုဂမ္ဘိရမဉ္ဇသဃောသော၊
ဟိဂ္ဂလဗဒ္ဓသုရတ္တသုဇိဝေါ။
ဝိသတိ ဝိသတိ သေတသုဒန္တော၊
ဧသ ဟိ တုယု ပိတာ နရသီဟော။

အဉ္ဇနဝဏ္ဏသုနီလသုကေသော၊
ကမ္ဘနပဋိဝိသုဒ္ဓနလာဇော။
ဩသမိပဏ္ဍရသုဒ္ဓသုဥဏ္ဏော၊
ဧသ ဟိ တုယု ပိတာ နရသီဟော။

ဂစ္ဆတိ'နီလပထေ ဝိယ စန္ဒော၊
တာရဂဏာပရိဝေဋ္ဌိတရူပေါ။
သာဝကမဇ္ဈဂတော သမဏိန္ဒော၊
ဧသ ဟိ တုယု ပိတာ နရသီဟော”တိ။—

ဣမာဟိ။

ဥဒ္ဓိဋ္ဌေတိ ဧဝံ စရိတဗုဒ္ဓိ အတ္တနော၊ “ဥတ္တိဋ္ဌေ”တိ ဓမ္မပဒပါဌော။ ဓမ္မန္တိ
သပဒါနစာရိကဝတ္ထံ။ အနေသနံ ဝဇ္ဇေတွာ သုစရိတံ စရေ။

ကေသဝိဿန္ဓနန္တိ ပဉ္စသီခါကာရံ ဝဇ္ဇေတွာ ကေသီခါကာရံ။ ပဋ္ဌမန္ဓောတိ
 ဧတ္ထ ပဋ္ဌောတိ တသ္မိံ ကုလေ အာစိဇ္ဈော အလင်္ကာရဝိသေသော။ ဃရမင်္ဂလန္တိ
 ဃရမဟော။ ဆတ္တမင်္ဂလန္တိ ယုဝရာဇဆတ္တပဋိ။ ဝဋ္ဋာနုဂတန္တိ ကိလေသဝဋ္ဋာ-
 နုဂတံ။ ဝိဃာတပစ္စယတ္တာ သဝိဃာတကံ။ ထေရော ရာဇံ မြာဟူဏံ ပုဗ္ဗေ
 ပဗ္ဗဇိတွာ ကဿာ ဣဒါနိ “ကထာဟံ ဘန္တေ ရာဟုလံ ပဗ္ဗာဇေမီ”တိ အာဟာတိ
 စေ? တတ္ထ ဥပသမ္ပဒါပဋိက္ခေပေါ အဓိပ္ပေတော၊ တဿ “ဘဂဝါ ဥပသမ္ပဒ-
 မေဝ ပဋိက္ခိပိ၊ ဣဒါနိ အနာဂတေ သံသယာပနယနာဓိပ္ပါယော ဘဂဝါ”တိ
 ဥတွာ အာဟ။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနုရူပဝသေန “အဋ္ဌိမိန္ဒံ အာဟန္တာ”တိ ဝုတ္တံ ကိရ။
 ဗုဒ္ဓါနိ၊ စက္ကဝတ္ထိနန္တ ဗျတ္တာဒိဝသေန နာနတ္ထံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အညထာ နန္ဒာဒယောဝိ
 ပဗ္ဗဇိတွာ ဗုဒ္ဓါ သိယံ “သစေ ပဗ္ဗဇတိ၊ ဗုဒ္ဓေါ ဟောတိ”တိ ဝစနတော။

ပေသေတွာ ဒေသေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ အာပုန္နိဿာမာတိ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိတိ စ
 ဣဒံ ယဿ ဝိဒေသပ္ပတ္တော နာမ လောကသင်္ကေတေနာပိ မာတာပိတုဝါသ-
 တောမုတ္တော သေရိဝိဟာရိတိ ဝုစ္စတိ၊ တဿာဿ တေ အသန္တပက္ခေဋ္ဌိတာဝိယ
 ဟောန္တိတိ ကတွာ “န တဿ ပဗ္ဗဇ္ဇာစရိယေ ဝါ အပ္ပသာဒံ ကရောန္တိ”တိ ဧဝံ
 ဝုတ္တံ နဋ္ဌမေဝ။ ပဗ္ဗဇိတာ သမဂတိကာတိ လောကဝေါဟာရော။ တေနေဝ စေတ္ထ
 ဒုက္ခပ္ပတ္တာဒိနာ ဒေသန္တရဂမနန္တ သမဂတိကံ ကတံ။ ဝိဒေသံ ဝန္တာတိ စေတ္ထ
 ဝိဒေသော နာမ မာတာပိတုဝါသတော အညော ဒေသော၊ န ဥပ္ပတ္တိဒေ-
 သတော။ ဗျဉ္ဇနတ္တော ဧဝ စေ ပမာဏံ၊ န ယုတ္တိ။ မတမာတာပိတိကောပိ န
 ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗောတိ အာပဇ္ဇတိ၊ တဿ အနုပ္ပတ္တဗ္ဗဋ္ဌာနေ ဌိတေဟိယေဝ
 မာတာပိတူဟိ အနနညာတော ပုတ္တော န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗောတိ ဧဝိဓာ-
 မိပ္ပါယော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အညထာ ပါဠိယာ ဝိရုဇ္ဈေယျ၊ အာပတ္တိဋ္ဌာနဿ စ
 သိထိလကရဏံ အဋ္ဌကထာယ န ယုဇ္ဇတိ။ ဣဒံ တာဝ ဧဝံ ဟောတု၊ “ဝိဟာရံ
 ဝါ ဗျာပေမီ”တိ အာဒိနယော ကထံ န ဝိရုဇ္ဈတိတိ စေ? အတ္တပရူပဒ္ဓဝပ္ပသင်္ဂ-
 ဘယေန အဝသေန ပဗ္ဗဇိတတ္တာ၊ ပုတ္တရက္ခဏတ္ထံ ပဗ္ဗဇိတတ္တာ စ။ ဧဝံ သတိ
 သယမေဝ သော အတ္တနာ ပဗ္ဗဇိတော ဟောတိ၊ န ကေနစိ ဥပလာပေတွာ
 ပဗ္ဗဇိတော။ “ပုတ္တပေမံ ဝါ ပုတ္တရက္ခေ ပိယော ဟောတိ”တိ နိဒါနာနုလော-
 မတော န ဝိရုဇ္ဈတိ။

ရာဟုလဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သိက္ခာပဒဒဏ္ဍကမ္မဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၁၀၇။ အတ္တနော ပရိဝေဏဉ္ဇာတိ ပုဂ္ဂလိကံ။ မုခဒ္ဓါရိကန္တိ မုခဒ္ဓါရေန ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ နိယောဇိတဗ္ဗကံ၊ တဿ အာဝရဏံ နိဝါရဏံ ကရေန္တိ။ အထ ဝါ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အာဝရဏံ ကာတု”န္တိ ယံ အာဝရဏံ အနုညာတံ၊ တံ အာဝရဏံ မုခဒ္ဓါရိကံ အာဟာရံ ကရေန္တိတိ အဓိပ္ပာယ်။

သိက္ခာပဒဒဏ္ဍကမ္မဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အနာပုစ္ဆာဝရဏဝတ္ထုအာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၀၈။ ပရဿ ဒုဿီလဘိက္ခုဿပီတိ အတ္ထော။ ကေစိ “ဒုဿီလဘိက္ခု-
ပီ”တိ လိခန္တိ၊ တံ န သုန္ဒရံ။ ပေါရာဏာ ပန “ယာဝတတိယံ ဝုစ္စမာနော စေန
ဩရမတိ၊ သံဃံ အပလောကေတွာ နာသေတဗ္ဗော၊ ပုန ပဗ္ဗဇ္ဇိ ယာစမာနောပိ
အပလောကေတွာ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော”တိ ဝဒန္တိ။ ဘိက္ခုန္တံ ဥပသမ္ပဒကမ္မဝါစာ-
သဒိသန္တိ ဧတ္ထ “ယထာ ဥပသမ္ပန္နော သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ယထာနိဝတ္ထုပါရတောဝ
ဟုတွာ ပစ္ဆာ ဥပသမ္ပန္နော ပုဗ္ဗေ အတ္တနော နဝကတရဿ သမာနဝဿိကဿ
ပုန ဝန္တနာဒိနိ ကရေတိ၊ ဧဝံ သာမဏေရောပိ ပုန ဂဟိတသရဏော တတော
ပုဗ္ဗေ အတ္တနော နဝကတရဿ သမာနဝဿိကဿ သာမဏေရဿ ပုန ဝန္တနာဒိနိ
ကရေတိ။ လိဂံ ပနေတ္ထ ဝုဗ္ဗတရဘာဝံ န သာဓေတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ ဝုတ္တံ။
ဝိကာလဘောဇနံ သာမဏေရာနံ ဝီတိက္ကမေဝါတိ ဧကေ။ “အစ္စယော မံ
ဘန္တေ အစ္စာဂမာ”တိအာဒိနာ နယေန အစ္စယံ ဒေသာပေတဗ္ဗော။ “ဒိဋ္ဌိယာ
အနိဿဇ္ဇနေန ‘တံ သာမဏေရ ဂစ္ဆာ’တိ ဝုတ္တေယေဝ ပါရာဇိကော
ဟောတိ”တိ ဝုတ္တံ။ “ယာဝတတိယန္တိ ဝုတ္တတ္တာ ဗုဒ္ဓါဒိနံ အဝဏ္ဏဘာသိတမတ္တေန
စ ဒိဋ္ဌိဂ္ဂဟိတမတ္တေန စ သရဏာနိ န ဘိဇ္ဇန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ ဝဒန္တိ။ ဧဝံ
သန္တေ ပါဏာတိပါတာဒိ ကရေန္တဿာပိ တံ သမ္ဘောတိတိ မမ တက္ကော။
“နိဿီလဿ ပုန နာသနာ ဝုတ္တာ”တိ စ ကေစိ ဝဒန္တိ၊ တံ ယုတ္တံ ဝိယ။ န ဟိ
ဘဂဝါ သီလဝန္တဿ လိဂံနာသနံ အနုဇာနာတိတိ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ ဘိက္ခုနိ-
ဒူသကာပဒေသေန ဘဗ္ဗာဘဗ္ဗေ သင်္ဂဏာတိတိ ပေါရာဏာ။ “ပဗ္ဗဇ္ဇိန လဘ-
တိတိ ယထာ စေတ္ထ အယမတ္တော ဒဿိတော၊ တထာ ‘ပဏ္ဏကော ဘိက္ခဝေ
အနုပသမ္ပန္နော န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော၊ ဥပသမ္ပန္နော နာသေတဗ္ဗော’တိ”

အာဒိနာ နယေန ဝုတ္တာနဗ္ဗိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ နတ္ထိတိ ဒီပိတံ ဟောတိ။ န ဟိ
ဣဒံ ဌာနံ ဌပေတွာ တေသံ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ဝါရိတဌာနံ အတ္ထိ။ ‘ဘိက္ခုနိဒ္ဓသကော
ဘိက္ခဝေ အနုပသမ္ပန္နော န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော၊ ဥပသမ္ပန္နော နာသေ-
တဗ္ဗော’တိ^၁ ဝုတ္တေနပိ သမာနတ္တာ တဿ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဝိယ တေသမ္ပိ ပဗ္ဗဇ္ဇာ
ဝါရိတာဝ ဟောတိတိပိ ဒေသေတုံ ပုန ဘိက္ခုနိဒ္ဓသကောတိ ဂဟိတန္တိ
အပရေ”တိ ဝုတ္တံ။ ကိံ ဣမိနာ? နန အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ “ယဿ စေတ္ထ ပဗ္ဗဇ္ဇာ
ဝါရိတာ၊ တံ သန္ဓာယ ဣဒံ ဝုတ္တံ အနုပသမ္ပန္နော န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော၊
ဥပသမ္ပန္နော နာသေတဗ္ဗော”တိ။

အနာပုစ္ဆာဝရဏဝတ္ထုအာဒိကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏ္ဍကဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၁၀၉။ ဩပက္ကမိကပဏ္ဍကဿ ဟိနင်္ဂတ္တာ အပဗ္ဗဇိတဿ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဝါရိတာ၊
ပဗ္ဗဇိတဿ ဥပသမ္ပဒါ န ကာတဗ္ဗာ။ ပုဗ္ဗေ ဥပသမ္ပန္နဿ စေ ဥပစရဏံ အတ္ထိ၊
န နာသနာ ကာတဗ္ဗာတိ နော တက္ကောတိ အာစရိယော။ ဆိန္ဒုဂ်ဇာတော န
ပဏ္ဍကော။ ပဉ္စသု နပုံသကပဏ္ဍကောဝ အဘာဝကော။ ဣတရေ စတ္တာရော
သဘာဝကာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဘာဝေါ ပန တေသံ ပဏ္ဍကော ဟောတိ။ ဧတေ
စတ္တာရောပိ ကိရ ပုရိသာဝါတိ ဧကေ။ ဣတ္ထိပိ ပက္ခပဏ္ဍကီ ဟောတိတိ ဧကေ။
ဥပက္ကမေ ကတေ ပဏ္ဍကဘာဝေါ အဝဿံ ဟောတိ၊ တဿာ ပဗ္ဗဇ္ဇံ န လဘတိ။
“ယဒိ ပန ကဿစိ န ဟောတိ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ န ဝါရိတာတိ ဝိနိစ္ဆယံ ဝဒန္တိ”တိ
ဝုတ္တံ။

“ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဝါရိတာတိ အပဏ္ဍကပက္ခေ ပဗ္ဗာဇေတွာ ပဏ္ဍကပက္ခေ
နာသေတဗ္ဗောတိ အဓိပ္ပါယော”တိ လိဒိတံ။ ပေါရာဏဂဏ္ဍိပဒေ ပန မာသ-
ပဏ္ဍကလေခပဏ္ဍကေဟိ သဟ သတ္တ ပဏ္ဍကော ဝုတ္တာ။ တတ္ထ လေခပဏ္ဍကော
နာမ ကိရ မန္တဝသေန ဥပဟတဗိဇော။ တတ္ထ “ဩပက္ကမိကလေခပဏ္ဍကော
ပဗ္ဗဇိတာ န နာသေတဗ္ဗာ။ ယော ပဗ္ဗာဇေတိ၊ တဿ ဒုက္ကဋ်”န္တိ စ ဝုတ္တံ။

ပဏ္ဍကဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ထေယျသံဝါသကဝတ္ထုကထာဝတ္ထနာ

၁၁၀။ ထေယျသံဝါသကောတိ ဧတ္ထ ကိဉ္ဇာပိ ဗျဉ္ဇနတ္ထဝသေန သံဝါသ-
 ဧတ္ထနကောဝ ထေယျသံဝါသကောတိ ပညာယတိ၊ အထ ခေါ တယော
 ထေယျသံဝါသကော။ သံဝါသောတိ စေတ္တ န ဧကကမ္မာဒိကော သံဝါသော၊
 ကိန္တု ဘိက္ခုဝဿဂဏနာဒိကော ကိရိယဘေဒေါ ဣမ သံဝါသော နာမ။
 ဣမဉ္စိ သက္ကာ ထေယျာယ ကာတုံ၊ နေတရန္တိ အဋ္ဌကထာယ အဓိပ္ပါယော။
 ဝိဒေသံ ဂန္တာ ပဗ္ဗဇိတေဟိ ပုစ္ဆိတေ “ဒသဝသော”တိအာဒိ ဘဏန္တဿ
 ဒေါသော။ ဂဟိနံ ဝုတ္တေ ဒေါသော နတ္ထိတိ ကေစိ။ ရာဇဘယာဒိဟိ
 ဂဟိတလိင်္ဂါနံ “ဂဟိ မံ သမဏောတိ ဇာနာတူ”တိ ဝဉ္ဇနစိတ္တေ သတိဝိ
 ဘိက္ခုနံ ဝဉ္ဇေတုကာမတာယ၊ တေဟိ သံဝသိတုကာမတာယ စ အဘာဝါ
 ဒေါသော န ဇာတော။ “သဗ္ဗပါသဏ္ဍိယဘတ္တာနီတိ ဝိဟာရံ အာဂန္တာ
 သံသိကံ ဂဏန္တဿ သံဝါသံ ပရိဟရိတုံ ဒုက္ကရံ၊ တသ္မာ ဝုတ္တ”န္တိ စ လိဒိတံ။
 “သုပသမ္ပန္နော”တိ ဝုတ္တတ္တာ ဂဟဋ္ဌမ္ပိ သစေ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ၊ သုပသမ္ပန္နောတိ
 အာပန္နံ၊ “အနုပသမ္ပန္နကာလေယေဝါ”တိ ဣမိနာ သစေ ဥပသမ္ပန္နကာလေ
 သုဏာတိ၊ သုပသမ္ပန္နော ဧဝ အနာရောစေန္တောပီတိ ဒသေတိ။ အန္တက-
 ဋ္ဌကထာယံ၊ ပေါရာဏဂဏ္ဍိပဒေသု စ ဒဿိလဘိက္ခု “ထေယျသံဝါသကော”တိ
 ဝုတ္တော “ထေယျာယ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ရဋ္ဌပိဏ္ဍော ဘုတ္တော”တိ ဣမိနာ ကိရ
 ပရိယာယေနာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တေနောဟ “တံ န ဂဟေတဗ္ဗ”န္တိ။ “မဟာ-
 ပေဋ္ဌာဒိသု”တိ ဧတေန ဂဟိသန္တကံ ဒသိတံ။

သယံ သာမဏေရောဝ ကူဠဝဿာနိ ဂဏေတွာ ဂဏန္တော ပါရာဇိကော
 ဟောတိ၊ ထေယျသံဝါသကော ပန န ဟောတိ၊ တထာ ဘိက္ခုပိ၊ သော
 ပန ဘဏ္ဍုပ္ပေန ကာရေတဗ္ဗောတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန “သယံ သာမဏေ-
 ရောဝါ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အယံ ပန ထေယျသံဝါသကော နာမ ယသ္မာ
 ပဗ္ဗဇိတောဝ ဟောတိ၊ နာပဗ္ဗဇိတော၊ တသ္မာ “ထေယျသံဝါသကော
 ဘိက္ခဝေ အပဗ္ဗဇိတော န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော၊ ပဗ္ဗဇိတော နာသေတဗ္ဗော”တိ
 ဝတ္ထု န သက္ကာတိ ကတွာ ဣမဿ ဝသေန ပဏ္ဍကတော ပဋ္ဌာယ “အနုပ-
 သမ္ပန္နော န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော”တိအာဒိနာ ပါဠိ ဌပိတာ၊ န ဥပသမ္ပဒါ-
 မတ္တဿေဝ အဘဗ္ဗတ္တာ ဧကောဒသန္တမ္ပိ နေသံ ပဗ္ဗဇ္ဇာရဟဘာဝပ္ပသင်္ဂတော။
 အဝိစ အနိဋ္ဌဒေါသပ္ပသင်္ဂတော တထာ ဧဝ ပါဠိ ဌပိတာ။ ယသ္မာ
 တိတ္ထိယပက္ကမနံ၊ သံသဘေဒနဉ္စ ဥပသမ္ပန္နဿေဝ ဟောတိ၊ နာနုပသမ္ပန္နဿ။

သော ဒုဝိဇ္ဇာပိ ပဗ္ဗဇိတောဝ် ဟောတိ၊ နာပဗ္ဗဇိတော၊ တဿ “တိတ္ထိယ-
ပက္ကန္တကော ဘိက္ခဝေ အပဗ္ဗဇိတော န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော”တိ အာဒိပါဠိယာ
သတိတေဉ္စဘောပိ အပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော ဟောန္တိတိ အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂေါ အာပဇ္ဇတိတိ။
တီသု ပန ထေယျသံဝါသကေသု သာမဏေရာလယံ ကရောန္တော လိင်္ဂတ္ထေန-
ကော၊ ဥပသမ္ပန္နာလယံ ကရောန္တော သံဝါသတ္ထေနကော၊ ဥဘယတ္ထေနကော
စ။ န ဟိ သာမဏေရာသံဝါသော ဣမ သံဝါသော နာမ၊ တေနော
အဋ္ဌကထာယံ “ဘိက္ခုဝဿဂဏနာဒိကော ဟိ သဗ္ဗောပိ ကိရိယဘေဒေါ
ဣမသ္မိံ အတ္ထေ သံဝါသော”တိ ဝုတ္တန္တိ ဧကေ။ ယထာဝုစုံ ဝန္တနသာဒိယနာ-
သနပဋိဗာဟနာနံ သာမဏေရာသံဝါသသာမညတော နေဝါတိ အာစရိယော။

ထေယျသံဝါသကဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တိတ္ထိယပက္ကန္တကထာဝဏ္ဏနာ

တိတ္ထိယပက္ကန္တကော ဘိက္ခဝေတိအာဒိ အတ္တနော နိဒါနဘူတေ ပသူရ-
ဝတ္ထုသ္မိံ ဧဝံ ဝတ္ထဗ္ဗံ သမာနဗ္ဗိ တတ္ထ ဝါရိတအဓိကာရာဘာဝါ အဘဗ္ဗာ။
ဣဓေဝ ထေယျသံဝါသကေန ဝိနာ သမ္ဘဝတော ဝုတ္တော။ တတ္ထ “အထ ခေါ
န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗောပိ”တိ ဣဓေဝ ဝစနံ ပသူရဿ ဥပသမ္ပဒါယ ဧဝံ ယာစနိစ္ဆာယ
ဒဿနေန၊ “သော အာဂတော န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော”တိ ဘဂဝတော
ဥပသမ္ပဒါမတ္တပဋိသေခနေန စ ပဗ္ဗဇာနမတိဒေါသပ္ပသင်္ဂဘယာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
တေသံ လိင်္ဂေ အာဒိန္နမတ္တေ လဒ္ဓိယာ ဂဟိတာယပိ အဂ္ဂဟိတာယပိ တိတ္ထိယ-
ပက္ကန္တကော ဟောတိ၊ အဝန္တနိယဿေဝ နဂ္ဂလိင်္ဂဿ သေဋ္ဌဘာဝံ ဝါ
ဥပဂစ္ဆတိ၊ န မုစ္ဆတိ၊ ဧတ္ထ “ပဒဝါရေ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ အာဇီဝကော ဘဝိဿန္တိ ဝိသမ-
စိတ္တဝသေန ဂတတ္တာ နဂ္ဂေါ ဟုတွာ န ဂမနေနာ”တိ ဝဒန္တိ။ ဥဘိန္ဒဗ္ဗိ ဝသေန
ယုတ္တန္တိ မမ တက္ကော။ တာဝ နံ လဒ္ဓိ ရက္ခတိ အသမ္ပုဋ္ဌိန္တိတတ္တာ။ ဥပသမ္ပန္န-
ဘိက္ခုနာ ကထိတောတိ ကထံ ပညာယတိ? အဋ္ဌကထာဝစနပ္ပမာဏတော-
ဝါတိ ဧကေ။ နိဒါနဝသေနာတိ ဧကေ။ ပသူရဿ ဥပသမ္ပန္နတ္တာ ဥပသမ္ပန္နာနံ
ဧဝံ တိတ္ထိယပက္ကန္တတာဝစနတောတိ ဧကေ။ ယထာဟ “ဥပဇ္ဈာယော
ပက္ကန္တော ဝါ ဟောတိ၊ ဝိဗ္ဗန္တော ဝါ၊ ကာလံကတော ဝါ၊ ပက္ခသင်္ကန္တော
ဝါ”တိ အာစရိယော။ ပက္ခသင်္ကန္တော ဝါတိ သာမဏေရာနာသနာဝတ္ထုသု
အဘာဝတောတိ ဧကေ။ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗဿ ဥပသမ္ပန္နဿ သတော ပက္ခ-
သင်္ကန္တဘယာ အနုပသမ္ပန္နကာလေ ဥပသမ္ပဒတ္ထံ ပရိဝါသပညာပနေနာတိ

ဧကေ။ ပဗ္ဗဇ္ဇတ္ထမ္ပိတိ စေ? န, ပုဗ္ဗေ ဝိစာရိတက္ကာ, အပဗ္ဗဇိတဿ အဓိသီလာ-
ဘာဝတော စ။ ပါတိမောက္ခသီလဉ္စိ အဓိသီလံ နာမ၊ တဉ္စ အပဗ္ဗဇိတဿ နတ္ထိ။
ဣမဿ စ ပရိဝါသဝတ္ထေ အဓိသီလံ ဝုတ္တံ။ ယထာဟ “ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ
အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော တိဗ္ဗန္တန္တော ဟောတိ ဥဒ္ဓေသေ ပရိပုစ္ဆာယ အဓိသီ-
လေ”တိ။ အပိစ “သစေ ဘိက္ခဝေ ဇာတိယာ သာကိယော အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော
အာဂစ္ဆတိ၊ သော အာဂတော ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော”တိ ၂ ဧတ္ထ ဥပသမ္ပဒါ-
မတ္တပရိဒီပနတော။ ဥပသမ္ပဒါမတ္တပရိဒီပနဉ္စေတ္ထ တဿေဝ ပရိဝါသဒါနသိဒ္ဓိ-
တော။ ပရိဝါသဒါနတ္တနိဒဿနတ္ထေ ဟေသာ ပါဠိ။

တိတ္ထိယပက္ကန္တကကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

တိရစ္ဆာနဂတဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၁၁၁။ နာဂယောနိယာတိ နာဂယောနိတော၊ အတ္တနော နာဂဇာတိ-
ဟေတူတိ အဓိပ္ပါယော။ ကိံကာရဏာ? အဘိက္ခဏံ သကဇာတိယာ မေထုန-
ပဋိသေဝနေ, ဝိဿဋ္ဌနိဒ္ဓေါက္ကမနေ စ သဗ္ဗေသမ္ပိ။

တိရစ္ဆာနဂတဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မာတုဃာတကာဒိဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၁၁၂-၅။ အပဝါဟနန္တိ ပက္ခလနံ၊ ကာသာယဝတ္ထုနိဝါသနံ ဣစ္ဆမာနန္တိ
အတ္ထော။ ဒုဋ္ဌစိတ္တေန။ ကိဒိသေန? ဝကေစိတ္တေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ လောဟိ-
တုပ္ပါဒနဝသေန ဒုဋ္ဌစိတ္တန္တိ ကေစိ၊ တံ န သုန္ဒရံ။

မာတုဃာတကာဒိဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥဘတောဗျဉ္ဇနကဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၁၁၆။ “ယဒိ ပဋိသန္ဓိယံ ဥပ္ပန္နလိင်္ဂေန ဧတံ နာမံ လဘန္တိတိ အဓိပ္ပါယော”တိ
လိဒိတံ။

ဥဘတောဗျဉ္ဇနကဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အနုပဇ္ဈာယကောသလဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၁၁၇။ “ကေစိ ‘ကုပ္ပတိ’တိ ဝဒန္တိ၊ တံ ‘န ဂဟေတဗ္ဗ’န္တိ ယံ ဝုတ္တံ၊ တံ “ပဉ္စဝဂ္ဂကရဏီယဉ္စေ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ဘိက္ခုနိပဉ္စမော ကမ္မံ ကရေယျ၊ အကမ္မံ န စ ကရဏီယ”န္တိ အာဒိနာ” နယေန ဝုတ္တတ္တာ ပဏှကောဒိနံ ဂဏပူရဏဘာဝေ ဧဝ ကမ္မံ ကုပ္ပတိ၊ န သဗ္ဗန္တိ ကတွာ သုဝုတ္တံ၊ ဣတရဏာ “ပဏှကုပဇ္ဈာယေန ကမ္မံ ကရေယျ၊ အကမ္မံ န စ ကရဏီယ”န္တိ အာဒိကာယ ပါဠိယာ ဘဝိတဗ္ဗံ သိယာ။ ယထာ အပရိပုဏှပတ္တစိဝရဿ ဥပသမ္ပာဒနကာလေ ကမ္မဝါစာယံ “ပရိပုဏှဿ ပတ္တစိဝရ”န္တိ အသန္တံ ဝတ္ထု ကိတ္တေတွာ ဥပသမ္ပဒါယ ကတာယ တသ္မိံ အသန္တေပိ ဥပသမ္ပဒါ ရဟတိ၊ ဧဝံ “အယံ ဗုဒ္ဓရက္ခိတော အာယသ္မတော ဓမ္မရက္ခိတဿ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော”တိ အဝတ္ထု ပဏှကုပဇ္ဈာယာဒိ၊ အသန္တံ ဝါ၊ ဝတ္ထု ကိတ္တေတွာ ကတာယပိ ဂဏပူရဏာနမတ္ထိတာယ ဥပသမ္ပဒါ ရဟတေဝ။ “န ဘိက္ခဝေ ပဏှကုပဇ္ဈာယေန ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော၊ ယော ဥပသမ္ပာဒေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ၊ သော စ ပုဂ္ဂလော အနုပသမ္ပန္နော”တိ အာဒိဝစနဿာ- ဘာဝါ အယမတ္ထော သိဒ္ဓေါဝ ဟောတိ။ န ဟိ ဗုဒ္ဓါ ဝတ္တဗ္ဗယုတ္တံ န ဝဒန္တိ၊ တေန ဝုတ္တံ “ယော ပန ဘိက္ခု ဇာနံ ဦးနိသတိဝဿံ။ ပ။ သော စ ပုဂ္ဂလော အနုပသမ္ပန္နော”တိ အာဒိ၊ တထာ “ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန သံဘော ဉ္ဈပေတဗ္ဗော”တိ၊ ဝစနတော ထေယျသံဝါသကာဒိအာစရိယေဟိ အနုဿာဝ- နာယ ကတာယ ဥပသမ္ပဒါ န ရဟတိ တေသံ အဘိက္ခုတ္တာ”တိ ဝစနမ္ပိ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ ကိန္တ ဘိယျော “ဣမာနိ စတ္တာရိ ကမ္မာနိ ပဉ္စဟာကာရေဟိ ဝိပဇ္ဇန္တိ”တိ အာဒိနာ၊ နယေန ကမ္မာနံ သမ္ပတ္တိဝိပတ္တိယာ ကထိယမာနာယ “သတ္တဟိ အာကာရေဟိ ကမ္မာနိ ဝိပဇ္ဇန္တိ ဝတ္ထုတော ဝါ ဥတ္တိတော ဝါ အနုဿာဝနတော ဝါ သီမတော ဝါ ပရိသတော ဝါ ဥပဇ္ဈာယတော ဝါ အာစရိယတော ဝါ”တိ အကထိတတ္တာ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ “ပရိသတော ဝါ”တိ ဝစနေန အာစရိယဥပဇ္ဈာယာနံ ဝါ သင်္ဂဟော ကတောတိ စေ? န, “ဒွါဒသ- ဟာကာရေဟိ ပရိသတော ကမ္မာနိ ဝိပဇ္ဇန္တိ”တိ ဧတဿ ဝိဘဏံ တေသမနာ- မဋ္ဌတ္တာ။ အယမတ္ထော “ယသ္မာ တတ္ထ တတ္ထ သရူပေန ဝုတ္တပါဠိဝသေနေဝ သက္ကာ ဇာနိတုံ၊ တသ္မာ နယမုခံ ဒဿေတွာ သံခိတ္တောတိ အယမဿ ယုတ္တိ- ဂဝေသနာ”တိ ဝုတ္တံ။ တတြိဒံ ဝိစာရေတဗ္ဗံ—အနုပဇ္ဈာယကံ ဥပသမ္ပာဒေန္တော တေ ဘိက္ခု၊ ယထာဝုတ္တနယေန အဘူတံ တံ ဝတ္ထု ကိတ္တယိသု၊ ဥဒါဟု မုသာဝါဒဘယာ တာနေဝ ပဒါနိ န သာဝေသုန္တိ။ ကိဉ္စေတ္ထ ယဒိ တာဝ

ဥပဇ္ဈာယာဘာဝတော န သာဝေသုံ၊ “ပုဂ္ဂလံ န ပရာမသတိ”တိ ဝုတ္တ-
 ဝိပတ္တိပ္ပသင်္ဂေါ ဟောတိ၊ အထ သာဝေသုံ၊ မုသာဝါဒေါ နေသံ ဘဝတိတိ?
 ဝုစ္စတေ—သာဝေသုံယေဝ ယထာဝုတ္တဝိပတ္တိပ္ပသင်္ဂဘယာ၊ “ကမ္မံ ပန န
 ကုပ္ပတိ”တိ အဋ္ဌကထာယ ဝုတ္တတ္တာ စ၊ န မုသာဝါဒဿ အသမ္ဘဝတော၊ မုသာ-
 ဝါဒေနာပိ ကမ္မသမ္ဘဝတော” စ။ န ဟိ သက္ကာ မုသာဝါဒေန ကမ္မဝိပတ္တိသမ္ပတ္တိ
 ကာတုန္တိ။ တသ္မာ “အနုပဇ္ဈာယကံ ဥပသမ္မာဒေန္တိ”တိ ဝစနဿ ဥဘယ-
 ဒေါသဝိနိမုတ္တော အတ္တော ပရိယေသိတဗ္ဗော။

အယဉ္ဇေတ္ထ ယုတ္တိ—“ယထာ ပုဗ္ဗေ ပဗ္ဗဇ္ဇုပသမ္ပဒပဇ္ဈာယေသု ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ
 ဥပဇ္ဈာယဂ္ဂဟဏက္ကမေန အဂ္ဂဟိတတ္တာ ‘တေန ခေါ ပန သမယေန ဘိက္ခု
 အနုပဇ္ဈာယကံ’န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ တထာ ဣဓာပိ ဥပဇ္ဈာယဿ ဝိဇ္ဇမာနဿေဝ
 သတော အဂ္ဂဟိတတ္တာ ‘အနုပဇ္ဈာယကံ ဥပသမ္မာဒေန္တိ’တိ ဝုတ္တံ။ ကမ္မဝါစာ-
 စရိယေန ပန ဂဟိတောတေနဥပဇ္ဈာယောတိသညာယ ဥပဇ္ဈာယံ ကိတ္တေတွာ
 ကမ္မဝါစံ သာဝေတဗ္ဗံ၊ ကေနစိ ဝါ ကာရဏေန ကာယသာမဂ္ဂိ အဒေန္တဿ
 ဥပဇ္ဈာယဿ ဆန္တံဂဟေတွာ ကမ္မဝါစံ သာဝေတိ၊ ဥပဇ္ဈာယောဝါ ဥပသမ္ပဒါ-
 ပေက္ခဿ ဥပဇ္ဈံ ဒတွာ ပစ္စာ ဥပသမ္ပန္နေ တသ္မိ” ၂ တာဒိသေ ဝတ္ထုသ္မိ
 သမနယုဉ္ဇိယမာနော ဝါ အသမနယုဉ္ဇိယမာနော ဝါ ဥပဇ္ဈာယဒါနတော
 ပုဗ္ဗေ ဧဝ သာမဏေရော ပဋိဇာနာတိ၊ သိက္ခာပစ္စက္ခာတကော ဝါ အန္တိမဝတ္ထု-
 အဇ္ဈာပန္နကော ဝါ ပဋိဇာနာတိ၊ ဆန္တဟာရကာဒယော ဝိယ ဥပဇ္ဈာယော
 ဝါ အညသိမာဂတော ဟောတိ၊ ‘ကမ္မဝါစာ ရူပာတိ’တိ ဝတွာ ‘အနုဇာနာမိ
 ဘိက္ခုဝေ ပစ္စန္တိမေသု ဇနပဒေသု ဝိနယရေပဉ္စမေန ဂဏေန ဥပသမ္ပဒ’န္တိ
 ဝုတ္တတ္တာ ကေစိ ‘ဝိနယရေပဉ္စမေန ဥပဇ္ဈာယေန သန္တိဟိတေနေဝ ဘဝိတဗ္ဗ’န္တိ
 ဝဒန္တိ”တိ ပေါရာဏဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တံ။ သော စေ ပါဌော ပမာဏော မဇ္ဈိမေသု
 ဇနပဒေသု တဿ ဝစနဿာဘာဝတော။ အသန္တိဟိတေပိ ဥပဇ္ဈာယေ ကမ္မဝါစာ
 ရူပာတိတိ အာပဇ္ဇတိတိ စေ? န၊ ကသ္မာ? ကမ္မသမ္ပတ္တိယံ “ပုဂ္ဂလံ ပရာမသတိ”တိ
 ဝုတ္တပါဌောဝ နော ပမာဏံ။ န ဟိ တတ္ထိ အသန္တိဟိတော ဥပဇ္ဈာယသင်္ခါတော
 ပုဂ္ဂလော ပရာမသနံ အရဟတိ၊ တသ္မာ တတ္ထ သံသပရာမသနံ ဝိယ ပုဂ္ဂလ-
 ပရာမသနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သံသေန ဂဏေန ဥပဇ္ဈာယေန ဥပသမ္မာဒေန္တိ တေသံ
 အတ္ထတော ပုဂ္ဂလတ္တာ။ ပဏ္ဏကာဒိဥပဇ္ဈာယေန ဥပသမ္မာဒေန္တိ ဥပသမ္မာဒန-
 ကာလေ အဝိဒိတတ္တာတိ ပေါရာဏာ။

အပတ္တကဒိဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၁၁၈။ အပတ္တစိဝရံ ဥပသမ္မာဒေန္တိတိ ကမ္မဝါစာစရိယော “ပရိပုဏ္ဏဿ ပတ္တစိဝရံ” နှိ သညာယ၊ ကေဝလံ အတ္တသမ္ပတ္တိံ အနုပေက္ခိတွာ သန္တပဒနိဟာ-
ရေန ဝါ “ပရိပုဏ္ဏဿ ပတ္တစိဝရံ” နှိ ကမ္မဝါစံ သာဝေတိ။ ယထာ တေရဟိ
မတဝိပ္ပုရတ္ထမာတာပိတိကောပိ “အနုညာတောသိ မာတာပိတူဟိ” တိ ပုဋ္ဌော
“အာမ ဘန္တေ” တိ ဝဒတိ။ ကိံ ဗဟုနာ၊ အယံ ပနေတ္ထ သာရော—“တသ္မိံ
သမယေ စတ္တာရိ ကမ္မာနိပဉ္စဟာကာရေဟိဝိပဇ္ဇန္တိ” တိ လက္ခဏဿ န တာဝ
ပညတ္တတ္တာ အနုပဇ္ဈာယကာဒိံ ဥပသမ္မာဒေန္တိ၊ ဝဇ္ဇနိယပုဂ္ဂလာနံ အဝုတ္တတ္တာ
ပဏ္ဍကုပဇ္ဈာယာဒိံ ဥပသမ္မာဒေန္တိ။ တေရသန္တရာယပုစ္ဆာယ အဒဿနတ္တာ
အပတ္တစိဝရကံ ဥပသမ္မာဒေန္တိ။ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဥတ္တိစတုတ္ထေန ကမ္မေန
ဥပသမ္မာဒေတု” နှိ ဧဝံ သဗ္ဗပဌမံ အနုညာတကမ္မဝါစာယ “ပရိပုဏ္ဏဿ
ပတ္တစိဝရံ” နှိ အဝစနမေတ္ထ သာကေန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တဉ္စိ ဝစနံ အနုက္ကမေနာ-
နုညာတန္တိ။

ဟတ္ထနိဒ္ဒါဒိဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၁၁၉။ ဣဒံ တာဝသဗ္ဗထာ ဟောတု၊ “မူဂံ ပဗ္ဗာဇေန္တိ ဗမိရံ ပဗ္ဗာဇေန္တိ” တိ
ဣဒံ ကထံ သမ္ဘဝိတုမရဟတိ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ
ဣမေဟိ တီဟိ သရဏဂမနေဟိ ပဗ္ဗဇ္ဇ” နှိ အာဒိနာ၊ အနုညာတတ္တာတိ?
ဝုစ္စတေ—“ဧဝေ ပန ဘိက္ခဝေ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗောတိ။ ဧဝံ ဝဒေဟိတိ ဝတ္တဗ္ဗော။ ပ။
တတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ” တိ ဣတ္ထ “ဧဝံ ဝဒေဟိတိ ဝတ္တဗ္ဗော” တိ ဣမဿ
ဝစနဿ မိစ္ဆာ အတ္ထံ ဂဟေတွာ မူဂံ ပဗ္ဗာဇေသုံ။ “ဧဝံ ဝဒေဟိ” တိ တံ ပဗ္ဗဇ္ဇာပေက္ခံ
အာဏာပေတွာ သယံ ဥပဇ္ဈာယေန ဝတ္တဗ္ဗော “တတိယံ သံဃံ သရဏံ
ဂစ္ဆာမိ” တိ၊ သော ပဗ္ဗဇ္ဇာပေက္ခော တထာ အာဏတ္ထော ဥပဇ္ဈာယဝစနဿ အနု
အနု ဝဒတု ဝါ၊ မာ ဝါ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဘဂဝါ “ကာယေန ဝိညာပေတိ၊ ဝါစာယ
ဝိညာပေတိ၊ ကာယေန ဝါစာယ ဝိညာပေတိ၊ ဂဟိတော ဟောတိ ဥပဇ္ဈာယော။
ဒိန္နော ဟောတိ ဆန္နော။ ဒိန္နော ဟောတိ ပါရိသုဒ္ဓိ။ ဒိန္နော ဟောတိ ပဝါရဏာ” တိ
ဝဒတိ။ တဒနုမာနေန ဝါ ကာယေန တေန ပဗ္ဗဇ္ဇာပေက္ခေန ဝိညတ္တံ ဟောတိ
သရဏဂမနန္တိ ဝါ လောကေပိ ကာယေန ဝိညာပေန္တော “ဧဝံ ဝဒတိ” တိ
ဝုစ္စတိ၊ တံ ပရိယာယံ ဂဟေတွာ မူဂံ ပဗ္ဗာဇေန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပေါရာဏဂဏ္ဍိ-
ပဒေ “မူဂံ ကထံ ပဗ္ဗာဇေန္တိ” တိ ပုစ္ဆံ ကတွာ တဿ ကာယပ္ပဿာဒသမ္ဘဝတော

ကာယေန ပဟာရံ ဒတွာ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ ဝိညာပေတွာ ပဗ္ဗာဇေသု” နှိ ဝုတ္တံ။
 ကိံ ဗဟုနာ၊ အယံ ပနေတ္ထ သာရော—ယထာ ပုဗ္ဗေ ပဗ္ဗဇ္ဇာမိကာရေ ဝတ္တမာနေ
 ပဗ္ဗဇ္ဇာဘိလာပံ ဥပတ္တိန္နိတွာ “ပဏှကော ဘိက္ခဝေ အနုပသမ္ပန္နော န ဥပသမ္ပာဒေ-
 တဗ္ဗော” တိ အာဒိနာ နယေန ဥပသမ္ပဒဝသေနော အဘိလာပေါ ကတော။
 ထေယျသံဝါသကပဒေ အသမ္ဘဝတော ကိဉ္ဇာပိ သော န ကတော ပဗ္ဗဇ္ဇာဝ
 တတ္ထ ကတာ၊ သဗ္ဗတ္ထ ပန ဥပသမ္ပဒါဘိလာပေန အဓိပ္ပေတာ တဒနဘာဝ-
 တော။ ဥပသမ္ပဒါယ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ဝါရိတာယ ဥပသမ္ပဒါ ဝါရိတာ ဟောတိတိ
 ကတွာ။ တထာ ဣမ ဥပသမ္ပဒါမိကာရေ ဝတ္တမာနေ ဥပသမ္ပဒါဘိလာပံ
 ဥပတ္တိန္နိတွာ ဥပသမ္ပဒမေဝ သန္ဓာယ ပဗ္ဗဇ္ဇာဘိလာပေါ ကတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။
 ကာမံ သော န ကတ္တဗ္ဗော၊ မူဂပဒေ အသမ္ဘဝတော တဿ ဝသေန အာဒိတော
 ပဋ္ဌာယ ဥပသမ္ပဒါဘိလာပေါ ကတ္တဗ္ဗော ဝိယ ဒိဿတိ၊ တထာပိ တဿေဝ
 မူဂပဒဿ ဝသေန အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ပဗ္ဗဇ္ဇာဘိလာပေါ ကတော
 မိစ္ဆာဂဟဏနိဝါရဏတ္ထံ။ ကထံ? “မူဂေါ ဘိက္ခဝေ အပ္ပတ္တော ဩသာရဏံ၊
 တဉ္စေ သံဃော ဩသာရေတိ၊ သောသာရိတော” တိ ဝစနတော မူဂေါ
 ဥပသမ္ပန္နော ဟောတိတိ သိဒ္ဓိံ။ သော “ကေဝလံ ဥပသမ္ပန္နော ဟောတိ၊ န
 ပန ပဗ္ဗဇိတော တဿ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ အသမ္ဘဝတော” တိ မိစ္ဆာဂါဟော ဟောတိ။
 တံ ပရိစ္စဇာပေတွာ ယော ဥပသမ္ပန္နော၊ သော ပဗ္ဗဇိတော ဟောတိ။
 ပဗ္ဗဇိတော ပန အတ္ထိ ကောစိ ဥပသမ္ပန္နော၊ အတ္ထိ ကောစိ အနုပသမ္ပန္နော။
 ဣမံ သမ္မာဂါဟံ ဥပ္ပါဒေတိ ဘဂဝတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အဝိစ တေသံ ဟတ္ထန္တိန္ဒာဒိနံ ပဗ္ဗဇိတာနံ သုပဗ္ဗဇိတဘာဝဒီပနတ္ထံ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ-
 ဘာဝါသင်္ကာနိဝါရဏတ္ထဉ္စေတ္ထ ပဗ္ဗဇ္ဇာဘိလာပေါ ကတော။ ကထံ? “န ဘိက္ခဝေ
 ဟတ္ထန္တိန္ဒော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော” တိ အာဒိနာ ပဋိက္ခေပေန၊ “ပဗ္ဗဇိတာ သုပဗ္ဗဇိ-
 တာ” တိ ဝုတ္တဋ္ဌာနာဘာဝေန စ တေသံ ပဗ္ဗဇ္ဇာဘာဝပ္ပသင်္ကာ ဘဝေယျ။ ယထာ
 ပသင်္ကာဘဝေ၊ တထာ ပသင်္ကံ ဌပေယျ။ ခန္တကေ ဥပသမ္ပဒံ သန္ဓာယ “ဟတ္ထန္တိ-
 န္ဒော ဘိက္ခဝေ အပ္ပတ္တော ဩသာရဏံ၊ တဉ္စေ သံဃော ဩသာရေတိ၊ သော-
 သာရိတော” တိ အာဒိနာ နယေန ဘဂဝါ နိဝါရေတိ။ တေနော ပန နယေန
 ပဗ္ဗဇိတာ တေ သဗ္ဗေပိ သုပဗ္ဗဇိတာ ဇေတိ ဒီပေတိ၊ အညထာ သဗ္ဗေပေတေ
 ဥပသမ္ပန္နော ဟောန္တိ၊ န ပဗ္ဗဇိတာတိ အယမနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂေါ အာပဇ္ဇတိ။ ကထံ?
 “ဟတ္ထန္တိန္ဒော ဘိက္ခဝေ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော၊ ပဗ္ဗဇိတော နာသေတဗ္ဗော” တိ ဝါ “န
 ဘိက္ခဝေ ဟတ္ထန္တိန္ဒော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော၊ ယော ပဗ္ဗာဇေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ၊

သော စ အပဗ္ဗဇိတော”တိ ဝါ တန္တိယာ ဌာပိတာယ စဗ္ဗေယျ ကုန္တကေ “သောသာ-
ရိတော”တိ ဝုတ္တက္ကာ ကေဝလံ “ဣမေ ဟတ္ထန္တိန္ဒာဒယော ဥပသမ္ပန္နာဝ ဟောန္တိ၊
န ပဗ္ဗဇိတာ”တိ ဝါ “ဥပသမ္ပန္နာပိ စေ ပဗ္ဗဇိတာ၊ နာသေတဗ္ဗာ”တိ ဝါ
အနိဋ္ဌကောဋ္ဌာသော အာပဇ္ဇတိတိ အဓိပ္ပါယော။

ဣဒံ ပနေတ္ထ ဝိစာရေတဗ္ဗံ—“သော စ အပဗ္ဗဇိတော”တိ ဝစနာဘာဝတော
မူဂဿ ပဗ္ဗဇ္ဇသိဒ္ဓိပ္ပသင်္ဂတော ပဗ္ဗဇ္ဇာပိ ဧကတောသုဒ္ဓိယာ ဟောတိတိ
အယမနိဋ္ဌကောဋ္ဌာသော ကထံ နာပဇ္ဇတိတိ? ပဗ္ဗဇ္ဇာဘိလာပေန ဥပသမ္ပဒါ
ဣဓာမိပ္ပေတာတိ သမ္မာဂါဟေန နာပဇ္ဇတိ၊ အညထာ ယထာဗျဉ္ဇနံ အတ္ထေ
ဂဟိတေ ယထာပညတ္တဒုက္ကဋ္ဌာဘာဝသင်္ခါတော အပရောပိ အနိဋ္ဌကောဋ္ဌာသော
အာပဇ္ဇတိ။ ကထံ? “န ဘိက္ခဝေ မူဂေါ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော၊ ယော ပဗ္ဗာဇေယျ၊
အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ ဝုတ္တဒုက္ကဋ္ဌံ ပဗ္ဗဇ္ဇပရိယောသာနေ ဟောတိ၊ န
တဿာဝိပ္ပကတာယ။ ပုဗ္ဗပယောဂဒုက္ကဋ္ဌမေဝ ဟိ ပဌမံ အာပဇ္ဇတိ၊ တဿာ
မူဂဿ ပဗ္ဗဇ္ဇပရိယောသာနဿေဝ အဘာဝတော ဣမဿ ဒုက္ကဋ္ဌဿ
ဩကာသော စ သဗ္ဗကာလံ န သမ္ဘဝေယျ။ ဥပသမ္ပဒါဝသေန ပန အတ္ထေ
ဂဟိတေ သမ္ဘဝတိ ကမ္မနိပ္ပတ္တိတော။ တေနေဝ ပါဠိယံ “န ဘိက္ခဝေ ပဏှကော
ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော၊ ယော ဥပသမ္ပာဒေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ ဒုက္ကဋ္ဌံ
န ပညတ္တိ။ အပညတ္တက္ကာ ပုဗ္ဗပယောဂဒုက္ကဋ္ဌမေဝ စေတ္ထ သမ္ဘဝတိ၊ နေတရံ၊
ဧတ္တာဝတာ သိဒ္ဓမေတံ “ပဗ္ဗဇ္ဇာဘိလာပေန ဥပသမ္ပဒါ စ တတ္ထ အဓိပ္ပေတာ၊
န ပဗ္ဗဇ္ဇာ”တိ။

ဧတ္တာဟ—သာမဏေရပဗ္ဗဇ္ဇာ န ကာယပယောဂတော ဟောတိတိ ကထံ
ပညာယတိတိ? ဝုစ္စတေ—ကာယေန ဝိညာပေတိတိ အာဒိတ္တိကာဒဿန-
တော။ ဟောတိ စေတ္ထ—

“အပ္ပေဝ သသကော ကောစိ၊ ပတိဋ္ဌေယျ မဟဏ္ဏဝေ။

န တွေဝ စတုဂန္တိရေ၊ ဒုဂါဟော ဝိနယဏ္ဏဝေ”တိ။

ဗြဟ္မ၊ ဇုဂတ္ထောတိ ဧတ္ထ “နိဒ္ဒေါသတ္ထေ၊ သေဋ္ဌတ္ထေ စ ဗြဟ္မ-သဒ္ဓံ ဂဟေတွာ
နိဒ္ဒေါသံ ဟုတွာ ဥဇု ဂတ္ထံ ယဿ သော ဗြဟ္မ၊ ဇုဂတ္ထော”တိ လိခိတံ။ အထ ဝါ
ကာမဘောဂိက္ကာ ဒေဝိန္ဒာဒယော ဥပမာဝသေန အဂ္ဂဟေတွာ ဗြဟ္မာ ဝိယ
ဥဇုဂတ္ထော ဗြဟ္မ၊ ဇုဂတ္ထော။ မဟာကုန္တိတော ဃဇ္ဇော မဟာကုန္တိဃဇ္ဇော။
တေန သမာနောဝုစ္စတိ “မဟာကုန္တိ ဃဇ္ဇသဒ္ဓိသော”တိ။ ဂလဂဏ္ဍိတိ ဒေသနာ-
မတ္တမေဝေတန္တိ ကထံ ပညာယတိတိ? “န ဘိက္ခဝေ ပဉ္စဟိ အာဗာဓေဟိ ဖုဋ္ဌော

ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော”တိ ဝစနတော။ ကိလာသောပိ ဣဓာမိပ္ပေတောတိ န ကေဝလံ သော ဧဝေကော၊ ကိန္တု ပဉ္စဟိ အာဗာဓေဟိ ဖုဋ္ဌာ၊ ပါဠိယံ အာဂတာ ရာဇဘဋ္ဌာဒယော ဒါသပရိယောသာနာ၊ ရာဟုလဝတ္ထုဒိ အာဂတာ အနနညာ-
တမာတာပိတရော စာတိ ဒသပိ ဇနာ ဣဓာမိပ္ပေတော။ တဒတ္ထဒီပနတ္ထမေဝ လိခိတကကသာဟတလက္ခဏာဟတေ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တေပိ အာနေတွာ ဥပါ-
လိက္ခေရာ ဣဓ ဟတ္ထန္တိပပါဠိယံ အာဟ။ တေနော ဓဗ္ဗေယျက္ခန္ဓကေ “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အပ္ပတ္တော ဩသာရဏံ၊ တဉ္စေ သံဃော ဩသာရေတိ၊
ဧကစ္စော သောသာရိတော၊ ဧကစ္စော ဒေါသာရိတော”တိ^၁ ဣမဿ ဝိဘဇ်
“ပဉ္စဟိ အာဗာဓေဟိ ဖုဋ္ဌာ၊ ရာဇဘဋ္ဌာ၊ စောရကာရဘေဒကဏ္ဍဏာယိကဒါသာ၊
အနနညာတမာတာပိတရော စာ”တိ သတ္တ ဇနာ န ဂဟိတာ၊ န စ လဗ္ဘန္တိ၊
အညထာ ဣမေပိ တဿ ဝိဘဇ် ဝတ္တဗ္ဗာ သိယုံ။ န ဝတ္တဗ္ဗာ တတ္ထ အဘဗ္ဗတ္တာတိ
စေ? ဧဝံ သန္တေ “သံဃော ဩသာရေတိ၊ ဧကစ္စော ဒေါသာရိတော”တိ ဣမဿ
ဝိဘဇ် ဝတ္တဗ္ဗာ ပဏ္ဍကာဒယော ဝိယ၊ န စ ဝုတ္တာ။ ဥဘယတ္ထ အဝုတ္တတ္တာ န
စိမေ အနုဘယာ ဘဝိတုမရဟန္တိ၊ တဿ အဝုတ္တာနမေဝ ဒသန္တိ ယထာ-
ဝုတ္တာနံ သင်္ကဏနတ္ထံ ပုန လိခိတကာဒယော ဝုတ္တာတိ။ အထ ကိမတ္ထံ တေ ဣဓ
ဥပ္ပုပ္ပါဠိယာ ဝုတ္တာတိ? ဣဏာယိကဒါသာနံ သောသာရိတဘာဝေပိ ဣဏာ-
ယိကဒါသာ သာမိကာနံ ဒါတဗ္ဗာတိ တဒဓိနဘာဝဒဿနတ္ထံ။ တေနော တတ္ထ
ဝုတ္တံ “ပလာတောပိ အာနေတွာ ဒါတဗ္ဗော”တိအာဒိ။ ယော ပနေတ္ထ စောရော
ကတကဗ္ဗော ပဗ္ဗဇတိ၊ ရာဇဘဋ္ဌော ဝါ သစေ ကတဒေါသော၊ ဣဏာယိ-
ကဂ္ဂဟဏေနေဝ ဂဟိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ အထ ဝါ ယထာဝုတ္တလက္ခဏော
သဗ္ဗောပိ ဣဏာယိကဒါသာနံ “သောသာရိတော”တိ ဝတ္တဗ္ဗာရဟော န
ဟောတိတိ ကတွာ တေသံ ပရိဝဇ္ဇနတ္ထံ ဥပ္ပုပ္ပါဠိယာ ဒေသနာ ဥပရိ
အာရောဟတိ၊ န ဟေဋ္ဌာတိဒီပနတော။ လိခိတကော “သောသာရိတော”တိ
ဝုတ္တတ္တာ ဒေသန္တရံ နေတဗ္ဗော။ တထာကာရဘေဒကာဒယောပိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

တ္ထောဝတာ ဘဂဝတာ အတ္တနော ဒေသနာကုသလတာယ ပုဗ္ဗေ ဂဟိတဂ္ဂ-
ဟဏေန ယထာဝုတ္တာနံ ဒသန္တိ ပဗ္ဗဇုပသမ္ပဒါကမ္မနိပ္ပတ္တိ၊ ဥပ္ပုပ္ပါဠိဝစနေန
ပုဂ္ဂလဝေမတ္တတဉ္စ ဒေသနာယ ကောဝိဒါနံ ဒီပိတံ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
ဟောတိ စေတ္ထ—

“ဝတ္တဗ္ဗယုတ္တံ ဝစနေန ဝတွာ၊ အယုတ္တမိဋ္ဌံ နယဒေသနာယ။
သန္တိပယန္တံ သုဂတဿ ဝါကျံ၊ စိတ္တံ ဝိစိတ္တံဝါ ကရေတိဝိ”တိ။

ဧတ္တောဟ—ဓမ္မယျက္ခန္ဓကေ ဦးနိသတိဝသေသော ဥဘယတ္ထ အဝုတ္တတ္တာ အနုဘယော သိယာတိ? န သိယာ အဝုတ္တတ္တာ ဝေ။ ယဒိ ဟိ တတိယာယ ကောဠိယာ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ သာ အဝဿံ ဘဂဝတာ ဝတ္ထဗ္ဗာဝ ဟောတိ၊ န စ ဝုတ္တာ၊ တသ္မာ န သော အနုဘယော ဟောတိ။ အထ ကတရံ ပက္ခံ ဘဇတိတိ? ဒေါသာရိတပက္ခံ ဘဇတိ။ အထ ကသ္မာ န ဝုတ္တောတိ? သိက္ခာပဒေန ပဋိသိဒ္ဓတ္တာ။ ဥပနာဟံ ဗန္ဓိတွာတိ ပုန ဗန္ဓနံ ကတွာ။ “နာနာဝိဓေဟိ ဩသဓေဟိ ပါဒံ ဗန္ဓိတွာ အာဝါဠကေ ပဝေသေတွာ ကတ္တဗ္ဗဝိဓာနသေတံ အဓိဝစန”န္တိ လိခိတံ။ ကပ္ပသိသော ဝါ ဟတ္ထိ ဝိယ။ ဂေါဘတ္တနာဠိကာ နာမ ဂုန္တံ ဘတ္တပါနတ္ထံ ကတနာဠိကာ။ ဥပတ္တပူဇေါ နာမ ကုမိတမုဇေါ ဝုစ္စတိ၊ ဝါတဏ္ဍိကော နာမ အဏ္ဏကေသု ဝုရိရာဂေန သမန္နာဂတော။ ဝိကဋ္ဌော နာမ တိရိယံ ဂမနကပါဒေဟိ သမန္နာဂတော။ “ဂုဏီ ဣဏီ”တိ ဒုဝိဓော ကိရ ပါဌော။ ယေသဉ္စ ပဒုဇ္ဈာ ပဋိက္ခိတ္တာ၊ ဥပသမ္ပဒါပိ တေသံ ပဋိက္ခိတ္တာဝါတိအာဒိ ယသ္မာ ဟတ္ထန္တိန္ဒာဒယော ဥပသမ္ပဒါဝသေနေဝ ဝုတ္တာ၊ တသ္မာ တေ ဝေ ဟတ္ထန္တိန္ဒာဒယော သန္ဓာယာဟ။

ဟတ္ထန္တိန္ဒာဒိဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အလင်္ခိနိဿယဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၁၂၀။ “န ဘိက္ခဝေ အလင်္ခိနံ နိဿယော ဒါတဗ္ဗော”တိ ဣမိနာ အလင်္ခိဟိ ဘိက္ခုဟိ၊ သာမဏေရေဟိ ဝါ သဒ္ဓိံ ဒွေပိ ဓမ္မာမိသပရိဘောဂါ ပဋိက္ခိတ္တာ ဟောန္တိ နိဿယဘာဝေ ဘာဝတော တေသံ။ ယထာဟ “အာစရိယေန ဘိက္ခဝေ အန္တေဝါသိကော သင်္ဂဟေတဗ္ဗော အနုဂ္ဂဟေတဗ္ဗော ဥဋ္ဌေသေန ပရိပုစ္ဆာယ ဩဝါဒေန အနုသာသနိယာ”တိအာဒိံ ဥပဇ္ဈာယဿပိ နိဿယပ္ပဏာမနသမ္ဘဝတော၊ သောပိ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဿ နိဿယောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တသ္မာ ဥပဇ္ဈာယော စေ အလင်္ခိ ဟောတိ၊ န တံ နိဿာယ ဝသိတဗ္ဗန္တိ သိဒ္ဓိံ ဟောတိ။ ဘိက္ခုနံ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ သမာနဘာဂေါ ဘိက္ခု သဘာဂေါ။ တဿဘာဂေါ ဘိက္ခုသဘာဂတာ။ တံ ဘိက္ခုသဘာဂတံ။ ယာဝ ဇာနာမိတိ အဓိပ္ပါယေန ဝသိတုံ ဝုဇ္ဇတိ။ ဘိက္ခုဟိ သဘာဂတံ။ ကိံ တံ? လင်္ခိဘာဝံ။ “သတ္တာဟံ။ ပ။ ဂဟေတဗ္ဗော”တိ ဧတ္ထ “သတ္တာဟမတ္တံ ဝသိဿာမိ၊ ကိံ

ဘိက္ခုသဘာဝတာဇာနဇေနာတိ ဇာနဇေန ဓုရံနိက္ခိပိတွာ ဝသိတုံ န လဘတိတိ အတ္ထော”တိ လိခိတံ။ “ဘိက္ခုသဘာဝတံ ပန ဇာနဇန္တော သေဝ ဂမိဿာမိ၊ ကိ” မေ နိဿယာရောစနေနာ”တိ အရုဏံ ဥဋ္ဌပေတုံ န လဘတိ။ “ပုရေ အရုဏံ ဥဋ္ဌဟိတွာ ဂမိဿာမိ”တိ အာဘောဂေန သယန္တဿ စေ အရုဏော ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ ဝဇ္ဇတိ။

ဂမိကာဒိနိဿယဝတ္ထုကထာဝတ္ထနာ

၁၂၁။ “အဗ္ဗါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နေန ဘိက္ခုနာ နိဿယံ အလဘမာနေန အနိသိတေန ဝတ္ထုန္တိ အဝဿကာလေယေဝ ဝဿကာလေ အဗ္ဗါနဂမနဿ ပါဠိယံယေဝ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ အပ္ပမာဏံ သတ္တာဟံ ဝဿစ္ဆေဒါဒိဝသေန အဗ္ဗါနဂမနသမ္ဘဝတော၊ ဂစ္ဆန္တဿေဝ ဝဿကာလဂမနသမ္ဘဝတော စ။ အန္တရာမဂ္ဂေ။ ပ။ အနာပတ္တိတိ နိဿယဒါယကာဘာဝေယေဝ။ “တဿ နိဿာယာ”တိ ပါဠာနရူပံ ဝုတ္တံ၊ တံ နိဿာယာတိ အတ္ထော။ “ယဒါ ပတိရူပေါ နိဿယဒါယကော အာဂစ္ဆိဿတိ”တိ ဝစနေန အယံ ဝိမိအဝဿကာလေ ဝေါတိ သိဒ္ဓိ။ “အန္တောဿေဝ ပန ကဿမိ အာဂမနာဘာဝါ”တိ ဝုတ္တံ။ သစေ သော ဇလပဋ္ဌနေ ဝါ ထလပဋ္ဌနေ ဝါ ဝသန္တော ဝဿူပနာယိကာယ အာသန္ဓာယ ဂန္တုကာမော သုဏာတိ “အသုကော မဟာထေရော အာဂမိဿတိ”တိ၊ တံ စေ အာဂမေတိ၊ ဝဇ္ဇတိ။ အာဂမေန္တဿေဝ စေ ဝဿူပနာယိကဒိဝသော ဟောတိ၊ ဟောတု၊ ဂန္တဗ္ဗံ တတ္ထ၊ ယတ္ထ နိဿယဒါယကံ လဘတိတိ။ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသကာဘာဝေန စေ ဂန္တု ဝဇ္ဇတိ၊ ပဂေဝ နိဿယဒါယကာဘာဝေန။ သစေ သော ဂစ္ဆန္တော ဇီဝိတန္တရာယံ၊ ဗြဟ္မစရိယန္တရာယံ ဝါ ပဿတိ၊ တတ္ထေဝ ဝသိတဗ္ဗန္တိ ဧကေ။

၁၂၂။ “နာဟံ ဥဿဟာမိ ထေရဿ နာမံ ဂဟေတု”န္တိ ဣတ္ထန္ဓာမော ဣတ္ထန္ဓာမဿ အာယသ္မတောတိ လက္ခဏတော အာဟ။ “ဂေါတ္ထေနာပိ”တိ ဝစနတော ယေန ဝေါဟာရေန ဝေါဟရိယန္တိ၊ တေန ဝဇ္ဇတိတိ သိဒ္ဓိ၊ တသ္မာ ‘ကော နာမော တေ ဥပဇ္ဈာယော’တိ ပုဋ္ဌေနာပိ ဂေါတ္ထမေဝ နာမံ ကတွာ ဝတ္ထဗ္ဗန္တိ သိဒ္ဓိ ဟောတိ၊ တသ္မာ စတုဗ္ဗိသေသု နာမေသု ယေန ကေနမိ နာမေန အနုဿာဝနာ ကာတဗ္ဗာ”တိ ဝဒန္တိ။ ဧကဿ ဗဟူနိ နာမာနိ ဟောန္တိ၊ တတ္ထ ဧကံ နာမံ ဥတ္တိယာ၊ ဧကံ အနုဿာဝနာယ ကာတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ အတ္ထတော၊ ဗျဉ္ဇနတော စ အဘိန္ဓာဟိ အနုဿာဝနာဟိ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ။ ကတ္ထမိ “အာယသ္မတော ဗုဒ္ဓရက္ခိတတ္ထေရဿာ”တိ ဝတွာ ကတ္ထမိ ဧကဝလံ

“ဗုဒ္ဓရက္ခိတဿာ”တိ သာဝေတိ။ “သာဝနံ ဟာပေတိ”တိ န ဝုဇ္ဇတိ နာမဿ အဟာပိတတ္တာတိ ဧကေ။ သစေ ကတ္ထမိ “အာယသ္မတော ဗုဒ္ဓရက္ခိတဿာ”တိ ဝတှာ ကတ္ထမိ “ဗုဒ္ဓရက္ခိတဿာယသ္မတော”တိ သာဝေတိ။ ပါဌာနရူပတ္တာ ခေတ္တမေဝ ဩတိဏ္ဏန္တိပိ ဧကေ။ ဗျဉ္ဇနဘေဒပ္ပသင်္ဂတော အနုဿာဝနေ^၁ တံ န ဝုဇ္ဇတိတိ ဧကေ။ သစေ ပန သဗ္ဗဋ္ဌာနေပိ တထေဝ ဝဒတိ။ ဝုဇ္ဇတိ ဘဂဝတာ ဒိန္နလက္ခဏာနရူပတ္တာ။ လက္ခဏာရိရောဓတော အညဿာ န ဝုဇ္ဇတိတိ စေ? န, ပယောဂါနရူပတ္တာ။ တတ္ထ တထာ၊ ဣဒံ အညဿာ ပယောဂေါတိစေ? န, ဝိပတ္တိ-လက္ခဏာနံ ဝိရောဓတော။ န သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ၊ သာဝနာဟာပနာ ဧဝ ဟိ ပါဠိယံ တဒတ္ထဝိဘာဝနေ အာဂတာတိ အညပဒေသု သာဝနေသု ပရိဟာရော န သမ္ပဝတိ အာစိဏ္ဏကပ္ပဝိရောဓတော။ သောပိ ကိံပမာဏန္တိ စေ? ပမာဏံ အာစရိယုဂ္ဂဟဿ ပမာဏတ္တာ။

၁၂၃။ ခွေ ကောနုဿာဝနေတိ ဧတ္ထ ဂဏ္ဍိပဒေ တာဝ ဧဝံ လိဒိတံ “ဧကတော ပဝတ္ထအနုဿာဝနေ”။ ဣဒံ သန္ဓာယာတိ နာနုပဇ္ဈာယံ ကောစရိယံ အနုဿာဝနကိရိယံ သန္ဓာယ၊ တဉ္စ အနုဿာဝနကိရိယံ ဧကေနပဇ္ဈာယေန နာနာစရိယေဟိ အနုဇာနာမိတိ အတ္ထော။ နာနုပဇ္ဈာယေဟိ ဧကေနာစရိယေန န တွေဝ အနုဇာနာမိတိ အတ္ထောတိ။ ပေါရာဏဂဏ္ဍိပဒေပိ တထေဝ ဝတှာ “တိဏ္ဏံ ဥဒ္ဓံ န ကေနမိ အာကာရေန ဧကတော ဝုဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ ယုတ္တံ၊ န ဟိ သံဃော သံဃဿ ကမ္မံ ကရောတိတိ အာစရိယော။ ဣဒံ ပနေတ္ထ စိန္တေတဗ္ဗံ။ ကထံ? စတ္တာရော ဝါ အတိရေကာ ဝါ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာ သံဃ-ဝေါဟာရံ န လာန္တိ ဘိက္ခုဘာဝံ အပ္ပတ္တတ္တာ။ ကေဝလံ ဘဂဝတာ ပရိစ္ဆိန္တိတွာ “တယော”တိ ဝုတ္တတ္တာ တတော ဥဒ္ဓံ န ဝုဇ္ဇတိတိ နော တက္ကောတိ အာစရိယော။ အနုဂဏ္ဍိပဒေပိ အယမေဝတ္ထော ဗဟုဓာ ဝိစာရေတွာ^၂ ဝုတ္ထော။ တထာ အန္ဓကဋ္ဌကထာယမ္ပိ။ န သဗ္ဗတ္ထ ဣမသ္မိံ အတ္ထဝိကပ္ပေ မတိဘေဒေါ အတ္ထိ။ ယာ ပနေသာ ဥဘော ပရိပုဏ္ဏဝိသတိဝဿာ၊ ဥဘိန္နမေကုပဇ္ဈာယော၊ ကောစရိယော၊ ကော ကမ္မဝါစာ၊ ဧကော ဥပသမ္ပန္နော၊ ဧကော အနုပသမ္ပန္နောတိ ပရိဝါရကထာ၊ တံ ဒဿေတွာ ဧကော စေ အာစရိယော ဦန္တံ၊ တိဏ္ဏံ ဝါ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာနံ ဧကံ ကမ္မဝါစံ ဧကေနပဇ္ဈာယေန သာဝေတိ။ ဝုဇ္ဇတိတိ ဧကေ။ တံ အယုတ္တံ၊ န ဟိ သက္ကာ သိထိလဓနိတာဒိဗျဉ္ဇန-လက္ခဏသမ္ပန္နံ တသ္မိံ ခဏေ ကမ္မဝါစံ ဒဿေတုံ ဝိပုတ္တဒေါသာဒိသု ပတနတော။ ဝိသုံ ဝိသုံ ကရဏံ သန္ဓာယ ဣဒံ ဝုတ္တန္တိ ဒီပနတ္ထံ “တယော

ပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝဿာ၊ တိဏ္ဏမေကုပဇ္ဈာယော၊ ကောစရိယော၊ ကော ကမ္မဝါစာ၊ ခွေ ဥပသမ္ပန္နာ၊ ကော အနုပသမ္ပန္နော”တိ န ဝုတ္တော။ ဧဝံ ဝုတ္တေ သက္ကာ တီသု အာကာသဋ္ဌမပနေတွာ သိမဋ္ဌာနံ ခြိန္တမနုရူပံ ကမ္မဝါစံ ဒဿေတုံ၊ တမနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂံ နိဝါရေတုံ “ဥဘော”တိ ဝုတ္တံ။ “တတ္ထ ပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝဿဝစနေန ဝတ္ထုသမ္ပတ္တိ၊ ပရိသာယ ပဓာနက္ကာ၊ အာစရိယုပဇ္ဈာယဝစနေန ပရိသသမ္ပတ္တိ၊ ကမ္မဝါစာယ အနုဿာဝနသမ္ပတ္တိ ဒဿိတာ၊ သိမသမ္ပတ္တိ ဧဝေကာ န ဒဿိတာ။ တတော ဝိပတ္တိ ဇာတာ ကမ္မဝါစာနံ နာနာက္ခဏိကတ္တာ။ ကေက္ခဏဘာဝေ သတိ ဥဘိန္တံ သမ္ပတ္တိ ဝါ သိသာ ဝိပတ္တိ ဝါ၊ န ကေဿေဝ သမ္ပတ္တိ ကေဿ ဝိပတ္တိတိ သမ္ဘဝတိ ဝိမုတ္တာဒိဗျဉ္စနဒေါသပ္ပသင်္ဂတော”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ ဝစနံ ဥဘောပိ စေတေ သီမဂတာဝ ဟောန္တိ၊ ဥဘိန္တံ ကေတော ကမ္မသမ္ပတ္တိဒီပနတော ခြိန္တံ ကေတော အနုဿာဝနံ ကေနေ ဥပဇ္ဈာယေန ကေနာစရိယေန ဝဋ္ဋတိတိ သာဓေတိ။ ခြိန္တံ၊ တိဏ္ဏဉ္စ ကေတော သသမနဘာသနာ စ ပါဠိယံယေဝ ဒဿိတာ၊ တဉ္စ အနုလောမေတိ။ **အဋ္ဌကထာစရိယေဟိ** နာနညာတံ၊ န ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ဝိစာရေတွာ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ အာစရိယော၊ တံ ဓမ္မတာယ ဝိရုဇ္ဈတိ။

အယဉ္ဇိ ဗုဒ္ဓါနံ ဓမ္မတာ—ယဒိဒံ ယတ္ထ ယတ္ထ ဝစနနာနတ္ထမတ္တိ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဂရုကေသု ဌာနေသု ဝတ္တဗ္ဗယုတ္တံ ဝေန္တိ။ ဒူတေန ဥပသမ္ပဒါဒယော စေတ္ထ နိဒဿနံ။ ယသ္မာ စေတ္ထ ပုဗ္ဗေ အနုညာတကမ္မဝါစာယ နာနတ္တံ နတ္တိ၊ တသ္မာ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ခွေ တယော ကောနုဿာဝနေ ကာတု”န္တိ ဝတွာ “ဧဝံ ပန ဘိက္ခဝေ ကာတဗ္ဗော”တိ န ဝုတ္တံ။ နာနတ္ထေ သတိပိ တတ္ထ တတ္ထ ခြိန္တံ၊ ဗဟူနံ ဝါ ဝသေန ဝုတ္တကမ္မဝါစာနုသာရေန ဂဟေတဗ္ဗတော အဝုတ္တန္တိ စေ? န ဟိ လဟုကေသု ဌာနေသု ဝတွာ ဂရုကေသု အဝစနံ ဓမ္မတာတိ အာစရိယော။ အညတရသ္မိံ ပန ဂတ္ထိပဓေ ဧဝံ ပပဋိတံ ခွေ ကောနုဿာဝနေတိ ခွေ ကေတော အနုဿာဝနေ။ “ကေန” ဣတိ ပါဌော၊ ကေန အာစရိယေနာတိ အတ္ထော။ **ပုရိမနယေနေဝါ**တိ “ကေန ဝါ ဒွိဟိ ဝါ အာစရိယေဟိ”တိ ဝုတ္တနယေန ဧဝံ၊ တသ္မာ ကေနာစရိယေန ခွေ ဝါ တယော ဝါ အနုဿာဝေတဗ္ဗာ။ “ဒွိဟိ ဝါ တိဟိ ဝါ”တိ ပါဌော။ **နာနာစရိယာ နာနုပဇ္ဈာယာ**တိ ဧတ္ထ “တဉ္စ ခေါ ကေန ဥပဇ္ဈာယေန၊ န တွေဝ နာနုပဇ္ဈာယေနာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ န ဝဋ္ဋတိတိ စေ? ဝဋ္ဋတိ။ ကထံ? ကေန အနုဿာဝနေ ကောနုဿာဝနေတိ ဝိဂ္ဂဟဿ ပါကဋ္ဌတ္တာ လိနမေဝ ဒဿေတုံ “ကေတော အနုဿာဝနေ”တိ ဝိဂ္ဂဟောဝ ဝုတ္တော၊ တသ္မာ ဥဇုကတ္ထမေဝ

သန္ဓာယ တဉ္စခေါဇကေန အနုဿာဝနံ ဧကေနဿာဝနံ၊ ဧကေန ဥပဇ္ဈာယေန အနုဇာနာမိ၊ န တွေဝ နာနုပဇ္ဈာယေနာတိ အတ္ထော၊ ဣဒံ သန္ဓာယ ဟိ ခြိဓာ ဝိဂ္ဂဟော၊ တသ္မာ “နာနာစရိယေဟိ နာနုပဇ္ဈာယာ န ဝဋ္ဋန္တိတိ သိဒ္ဓမေဝါ”တိ အညထာပိ ဝဒန္တိ။ တဉ္စခေါဇကေန ဥပဇ္ဈာယေန ဧကဿ ဥပဇ္ဈာယဿ ဝါ ဝတ္တဗ္ဗံ အနုဿာဝနံ၊ န တွေဝ နာနုပဇ္ဈာယေန အနုဇာနာမိတိ အတ္ထော။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? “ဧကော အာစရိယော၊ ဒွေ ဝါ တယော ဝါ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာ ခြိန္တံ တိဏ္ဍံ ဝါ ဥပဇ္ဈာယာနံ န တွေဝ အနုဇာနာမိ”တိ ကိရ ဝုတ္တန္တိ။ အပရသ္မိံ ပန ဂဏ္ဍိပဒေ “ဧကေန အနုဿာဝနေတိ ဝိဂ္ဂဟဿ ပါကဋ္ဌတ္တာ တံ ပကာသေတုံ ‘ဧကေနာ’တိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အဝဿံ ပဏ္ဍိတာ ဇာနန္တိ။ တံပါကဋ္ဌတ္တာ စေ ဇာနန္တိ၊ ဧကေနာတိ ဣမိနာ ကိန္တိ စေ? ကိဉ္စာပိ ဇာနန္တိ၊ ဝိဝါဒေါ ပန ဟောတိ အလဒ္ဓလေသတ္တာ၊ ဇာနိတုဉ္စ န သက္ကာ၊ ‘ဧကေနာ’တိ ဝုတ္တေ ပန တံ သဗ္ဗံ န ဟောတိတိ ဝုတ္တ”န္တိ လိဒိတံ။ ဧဝံ ဧတ္ထ အနေကေ အာစရိယာ စ တက္ကိကာ စ အနေကော ပပဉ္စေန္တိ၊ တံ သဗ္ဗံ သုဋ္ဌ၊ ဥပပရိက္ခိတ္တာ ဂရုက္ခလံ ပယိရူပါသိတ္တာ ဝံသာနဂတောဝ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။ “န သဗ္ဗတ္ထ ဣမသ္မိံ အတ္ထဝိကပ္ပေ မတိဘေဒေါ အတ္ထိ”တိ ဝုတ္တမေဝ။

ဥပသမ္ပဒါဝိဒိကထာဝတ္ထုနာ

၁၂၅။ ကုဋံ ဂဏ္ဍောတိ ဧတ္ထ ကုဋ္ဌာဒိဂ္ဂဟဏေန ဟတ္ထန္တိန္ဒာဒယောပိ ဂဟိတာဝ ဟောန္တိတိ ပေါရာဏာ၊ တသ္မာ “မနုဿောသိ ပုရိသောသိ”တိ ဧတေဟိ ဘဗ္ဗာဘဗ္ဗပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနံ ကရေတိ။ “ဘုဇိဿောသိ အဏဏောသိ”တိ အာဒိဟိ ပုဗ္ဗေဟတ္ထန္တိန္ဒာမိကာရေ ဝုတ္တအတ္ထဝိကပ္ပေသု ဒုတိယံ ဝိကပ္ပံ ဥပထမ္ဘေတိ။ တတ္ထ “အဏဏောသိ ဘုဇိဿောသိ”တိ အနုက္ကမေန အဝတ္တာ ဥပ္ပုဋ္ဌိပါဠိယာ ဝစနေန ဘုဇိဿော ဟောတိ၊ န စ ရညော ဘတ္တဝေတနဝသေန ဘဇော။ ရာဇာဓိနတ္တာ ပနသော ရာဇဘဋ္ဌပက္ခံ ဘဇတိတိ တဗ္ဗိပက္ခဘာဝပုစ္ဆနတ္ထံ “နသိ ရာဇဘဋ္ဌော”တိ ဝုတ္တံ။ အညထာ ပဉ္စဟိ အာဗာဓေဟိ ဖုဋ္ဌာနံ ဂဟဏေနေဝ သဗ္ဗေသံ ဂဟဏေသိဒ္ဓေ ဣတရေ န ဝတ္တဗ္ဗာ။ အထ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ သဗ္ဗေပိ ဝတ္တဗ္ဗာ သိယံ။

စတ္တာရောနိဿယာဒိကထာဝတ္ထုနာ

၁၂၈-၉။ “တာဝဒေဝ ဆာယာ မေတဗ္ဗာ”တိ အာဒိ “ဘိက္ခုနံ ပါဒေ ဝန္တာပေတ္တာ”တိ ဝစနတော ထေရာထေရဘာဝဇာနနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ “စိရေန အဂမာသိ”တိ ကိရ ပေါရာဏပါဌော၊ စိရံ အကာသိတိ စတ္ထိ။

၁၃၀။ အနာပတ္တိ သန္တောဂေ သံဝါသေတိ ဥက္ခိတ္တကေန သဒ္ဓိံ သန္တောဂ-
သံဝါသပစ္စယာ ပါဏိတ္တိယာပတ္တိ ပညတ္တာ၊ တတော အနာပတ္တိတိ အတ္ထော။ ကထံ
ပညာယတိတိ? သံဝါသဂ္ဂဟဏေ။ အလဇ္ဇိနာ သဒ္ဓိံ သန္တောဂပစ္စယာ အာပဇ္ဇိ-
တဗ္ဗံ ဒုက္ကဋ် ပန အာပဇ္ဇတိ ဧဝံ၊ န သံဝါသပစ္စယာ။ န ဟိ အလဇ္ဇိနာ သဒ္ဓိံ
သံဝါသော ပဋိက္ခိတ္တော။ သံဝါသော ပနေတ္ထ သဟသေယျုပ္ပဟောနကေ
အာဝါသေ သဟဝါသော၊ န “ပါရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော”တိ
ဧတ္ထ ဝုတ္တသံဝါသော။ အယံ သံဝါသော ဥက္ခိတ္တကေန သဒ္ဓိံ န ဝဇ္ဇတိ။
အလဇ္ဇိနာ သဒ္ဓိံ ကေစ္စော ဝဇ္ဇတိ။ ဓမ္မသန္တောဂဝိနိဗ္ဗုတ္တောဝေတဇရာ။ ဣဒံ
ပန “ဥက္ခိတ္တကော ဝိဗ္ဗုမိ”တိအာဒိသုတ္တံ ဣမသ္မိံ ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗာနုပ-
သမ္မာဒေတဗ္ဗဒီပနသာမညတော ဝုတ္တံ။ ကိဉ္စ ဘိယျော ပဋိပတ္တိက္ကမတောဝ
အာပတ္တိတော သုဒ္ဓိ ဟောတိ၊ န ဝိဗ္ဗုမေန၊ တသ္မာ ဥပသမ္ပန္နော ဘိက္ခု
အန္တမသော ဒုဗ္ဘာသိတမ္ပိ အာပဇ္ဇိတွာ အပရဘာဂေ ဝိဗ္ဗုမိတွာ အာဂတော
ဥပသမ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ အာပတ္တိံ ဒေသေတွာဝ သုဇ္ဈတိ၊ န အညထာတိ
ဥပသမ္ပန္နဿ သုဒ္ဓိက္ကမဒဿနတ္ထံ။ အသာဓာရဏာပတ္တိယာ အဒဿနပစ္စယာ
ဥက္ခိတ္တကဿ လိင်္ဂပရိဝတ္တနေန အာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌိတဿ ပုန စေ ပကတိ-
လိင်္ဂမေဝုပ္ပဇ္ဇတိ၊ နာနာသံဝါသကတာဝ၊ ဝိဗ္ဗုမိတွာ အာဂတေဝိ ယထာ-
ဝုတ္တနယေနဝ ဥပသမ္မာဒေတွာ န ဝုဋ္ဌိတတ္ထာတိ စေ? န လိင်္ဂန္တရပါတုဘာဝါ။
န ဝိဗ္ဗုမေန ကမ္မာသုဇ္ဈနတော။ န^၂ ကမ္မာသုဇ္ဈနေ ပုန ဥပသမ္ပဒါကမ္မဝိပတ္တိပု-
သင်္ဂတော။ န စ ကမ္မဝိပတ္တိ၊ န စ ကမ္မပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ။ ဝိဗ္ဗုမေန စ အနုပသမ္ပန္နော
နာနာသံဝါသကဘာဝေန ကမ္မံ ကောပေတိ ဓမ္မိဿရေန အာဟစ္စ ဘာသိ-
တတ္တာ။ တေနော “ပဿိဿသိ”တိ အနာဂတဝစနံ ကတံ။ တာဒိသော ပန
ဂဟဋ္ဌော နိက္ခိတ္တဝတ္တပါရိဝါသိကော ဝိယ ပကတတ္တဘူမိယံ ဝိဗ္ဗုမာဒိနာ
အနုပသမ္ပန္နပကတိယံယေဝ တိဋ္ဌတိတိ ဣမဿ သဗ္ဗဿဝိ အတ္ထဝိကပ္ပဿ
ဒဿနတ္ထမိဒံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တပ္ပကာရောပန ပရိဝတ္တိတလိင်္ဂါဟုတွာ
ပုန ပကတိလိင်္ဂေ ဌိတဥက္ခိတ္တကော ပုန ပုစ္ဆိတဗ္ဗော “ပဿသိ”တိ။ “အာမ
ပဿာမိ”တိ ဝဒန္တော ဩသာရေတဗ္ဗော။ “ဒေသေဟိ”တိ န ဝတ္တဗ္ဗော
လိင်္ဂပရိဝတ္တနေန ဝုဋ္ဌိတတ္တာ။ တပုဋ္ဌိကဗ္ဗော? ဥက္ခိတ္တကော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော
“ပဋိကမ္မံ ကိံ တေ ကတ”န္တိ၊ “အာမ ကတ”န္တိ ဝဒန္တော ဩသာရေတဗ္ဗော။
“ကကန္တန္တံ” ဝေ ပဋိကမ္မံ န ဟောတိတိ ဝဒန္တော န ဩသာရေတဗ္ဗော။

ဥက္ခိတ္တကော လိပ်ပရိဝတ္တနေနေဝ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓကမ္မောတိ ဧကေ။ ဝိစာရေတွာ ယုတ္တတရံ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ အာစရိယော။ အနုဂဏ္ဌိပဒေ ပန “အလဇ္ဇိ-
ပရိဘောဂေါ သဟတ္ထဒါနာဒိဝသေန ပရိစ္ဆိန္ဒိတဗ္ဗော၊ ‘သာရဏီယဓမ္မပူရ-
ကာဒယော ဒသေတွာ အလဇ္ဇိဿ သဟတ္ထာ ဒါတုံ ဝဇ္ဇတီ’တိ ဝဒန္တာနံ
ဝါဒေါ ပဋိသေဓေတဗ္ဗော။ ကထံ? ဥက္ခိတ္တကဿ သဟတ္ထာ ဒါတုံ န ဝဇ္ဇတီတိ
ဝိနိစ္ဆယာနုသာရေန။ ဒါပေကုံ ပန ဝဇ္ဇတေဝါတိ စ။ ကိဉ္ဇာပိ အလဇ္ဇိ-
ပရိဘောဂဝသေန ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ အထ ခေါ အယံ အလဇ္ဇိ န ဟောတိ၊ တသ္မာ
သဗ္ဗာကာရေန နိရာပတ္တိတံ သန္ဓာယ ‘အနာပတ္တိ သမ္ဘောဂေ သံဝါသေ’တိ
ဝုတ္တံ။ ကထံ ပညာယတီတိ? ဝိညေယျော အတ္တတော ဥစ္ဆုရသကသဋ္ဌာနံ
သတ္တာဟကာလိကယာဝဇီဝိကတ္တာ ‘ဝဇ္ဇတိ ဝိကာလေ ဥစ္ဆု ခါဒိတု’န္တိ သညံ
ဥပ္ပါဒေတွာ တံ ခါဒိတွာ တပ္ပစ္စယာ ပါမိတ္တိယံ န ပဿတိ၊ ဝဇ္ဇတီတိ
တထာသညိတယ။ ယော ဝါ ပန အာပတ္တိ အာပန္နဘာဝံ ပဋိဇာနိတွာ
‘န ပဋိကရောမီ’တိ အဘိနိဝိသတိ၊ ဣမေ ဒွေ—

‘သဗ္ဗိစ္စ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ၊ အာပတ္တိ ပရိဂူဟတိ။

အဂတိဂမနဉ္စ ဂစ္ဆတိ၊ ဒေသော ဝုစ္ဆတိ အလဇ္ဇိပုဂ္ဂလော’တိ—

ဝုတ္တလက္ခဏေ အပတနတော အလဇ္ဇိနော န ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ‘ယော
အာပတ္တိဒေသနပဋိကမ္မာနိ န ကရေတိ၊ တေန သဗ္ဗိ သမ္ဘောဂါဒိကရဏေ
အနာပတ္တိ’တိ ဝိသေသေတွာ ဝုတ္တဝစနေန၊ ဣတရေနပိ သဗ္ဗိ ကိဉ္ဇာပိ
ရူပိယသံဝေါဟာရော န ဟောတိ၊ အထ ခေါ ကယဝိက္ကယေန အာပတ္တိ
ဟောတိယေဝါတိ နယော ဒိန္နော ဟောတိ၊ ပဉ္စဟိ သဗ္ဗိ သဗ္ဗထာပိ
အနာပတ္တိတိ နယော စ။ ဧဝံ သာပတ္တိဋ္ဌာနေသု ဝိသေသေတွာ စ ဝစနတော
ဣဓ တထာ အဝုတ္တတ္တာ တေန သဟ အလဇ္ဇိပရိဘောဂေါ နတ္ထိ။ ဘဇာပိယ-
မာနော ပန အလဇ္ဇိပက္ခံ ဘဇတီတိ ဣမိနာပိ ဥပါယေန သဗ္ဗတ္ထ တံ တံ
သံသန္တိတွာ အတ္ထော ပရိယေသိတဗ္ဗောတိ အပရေ။ အာစရိယာ ပန ဧဝံ န
ဝဒန္တိ”တိ ဝုတ္တံ။ “သစာဟံ န ပဿိဿာမီတိ ဝဒတိ၊ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော”တိ
ဝုတ္တတ္တာ ပုဗ္ဗေ အာပန္နာပတ္တိယော ဥပ္ပဗုဇိတဿာပိ န ပဋိပ္ပဿန္တိတိ သိဒ္ဓံ၊
တေနေဝ အာစရိယာ အာပတ္တိ ဒေသာပေတွာဝ သိက္ခာပဇ္ဇက္ခာနံ ကာရာ-
ပေန္တိတိ စ အနာပတ္တိ သမ္ဘောဂေ သံဝါသေတိ ဣဒံ ‘ပုဗ္ဗေ အာပန္နံ သန္တိ’
ဧဝ အာပတ္တိ န ပဿတီတိ အာသင်္ကိတဗ္ဗော။ သာ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါတိ ဣပနတ္ထံ

ဝတ္တန္တိ စ ဧကေ။ “ပဿိဿသီ”တိ ဂဟဋ္ဌတ္တာ ဒေသေတုံ န ဝဇ္ဇတီတိ အနာဂတဝသေန ဝုတ္တံ။ “ဥပသမ္ပာဒေတွာ ပဿိဿသီ”တိ ပရိဝါသာဒိနာ ကတ္တဗ္ဗဿ အတ္ထိဘာဝေန “ပဿသီ”တိ အဝတွာ အနာဂတဝသေန ဝုတ္တံ။ ဩသာရေတွာတိ အတ္တာနဝသေန။ တတ္ထ ပုန ကာတဗ္ဗဿ အဘာဝါ “ပဿသီ”တိ ဝုတ္တံ။ ဣဒံ သဗ္ဗံ သဗ္ဗတ္ထ ပဋိဇာနနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဧကတြာပိ ပုန န ပဋိဇာနာတိ။ ဧတေန သဟ တဿာ အာပတ္တိယာ အနုရူပေန သံဝါသော န ကာတဗ္ဗော၊ အလဋ္ဌိဘာဝေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဒိဋ္ဌိယာတိအာဒိသု ဩသာရဏံ နာမ သမာနကမ္မာဒိနာ ကရဏန္တိ အတ္ထော။ အနာပတ္တိ သမ္ဘောဂေတိ ဥက္ခိတ္တကေန သမ္ဘောဂေ အနာပတ္တိ။ ကသ္မာ ? ဥက္ခိတ္တကကမ္မဿ ဂဟဋ္ဌဘာဝေန ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ၊ တေနော “အလဗ္ဘမာနာယ သာမဂ္ဂိယာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဣဒါနိ ဘိက္ခုဘာဝေ ကတ္တဗ္ဗတောတိ ကေစိ။ ဒီသုပိ ဝါရေသု ကမ္မပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိဓာနံ တေယေဝ ဇာနန္တိ၊ တသ္မာ သဗ္ဗဝါရေသု ယုတ္တမယုတ္တဉ္စ သုဋ္ဌ၊ သလ္လက္ခေတွာ ကထေတဗ္ဗံ။

ယော ခန္ဓကံ ပဗ္ဗဇ္ဇနာမဓေယျံ၊
 နာနာနယံ သာသနမူလဘူတံ။
 ဥတွာ ပကာသေတိ ပရဿ သမ္မာ၊
 တဿာမိပစ္စံ မုနိသာသနသ္မိန္တိ။

မဟာခန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဥပေါသထကန္တကဝဏ္ဏနာ

သန္တိပါတာနုဇာနနာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၃၂-၃။ တေန သမယေနာတိ အတ္တနော ဩဝါဒပါတိမောက္ခဋ္ဌေသေ
ဓုရံ နိက္ခိပိတွာ ဘိက္ခုနံယေဝ ဝိသုံ ဥပေါသထကရဏံ အနုဇာနိတွာ ဌိတသမ-
ယေန။ ကော ပန သောတိ? မဇ္ဈိမဗောဓိယံ ပါတိမောက္ခဋ္ဌေသပဟောနက-
သိက္ခာပဒါနံ ပရိနိဋ္ဌာနကာလော။ တေနောဟ “တာနိ နေသံ ပါတိ-
မောက္ခဋ္ဌေသံ အနုဇာနေယျ”န္တိ။ “ဝေဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဥဋ္ဌိသိတဗ္ဗ”န္တိ
နိဒါနုဋ္ဌေသံ ပညာပေတုကာမတယ စ သိက္ခာပဒါနံ ဥဋ္ဌေသပရိစ္ဆေဒနိဒဿ-
နတ္ထဉ္စ ဝုတ္တံ။ အညထာ “ဝေဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ဣမံ သိက္ခာပဒံ ဥဋ္ဌိသေယျထာ”တိ
သဗ္ဗသိက္ခာပဒါနံ ဥဋ္ဌိသိတဗ္ဗက္ကမဿ ဒဿိတတ္တာ ဣဒါနိ “ဝေဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ
ဥဋ္ဌိသိတဗ္ဗ”န္တိ ဣဒံ နိရုတ္တကံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဣဒဉ္စ သဗ္ဗသံယုပေါသထံ သန္ဓာယ
ဝုတ္တံ။

၁၃၄။ “ယန္တုန အယျာပိ။ပ။ သန္တိပတေယျ”န္တိ ဗဟုနံ အဓိကာရပုဂ္ဂိုလ်။
တတြာပိ ဝိနယံ အာဂမ္မ ဝုတ္တော ဘိက္ခု သာမိ၊ န ကေဝလံ သံဃတ္ထေရောတိ
ဒဿနတ္ထံ၊ သံဃဿ ဂါရဝယုတ္တဝစနာရဟတာဒဿနတ္ထဉ္စ “သုဏာတု မေ
ဘန္တေ”တိ အာဟ။ တတ္ထ သယံ စေ ထေရော၊ ဘိက္ခု သန္ဓာယ “အာဝုသော”တိ
ဝတ္ထု ယုဇ္ဇတိ။ ကထံ ပညာယတိ? ဗုဒ္ဓကာလေ သံဃတ္ထေရော အဗျတ္တော နာမ
ဒုလ္လဘော။ သဗ္ဗကမ္မဝါစာယ ပယောဂနိဒဿနေ စ “သုဏာတု မေ ဘန္တေ
သံဃော” ဣစ္စေဝ ဘဂဝါ ဒဿေတိတိ စေ? ဝေမေတံ တထာ ဒဿနတော။
သံဃံ ဥပါဒါယ သံဃတ္ထေရေနာပိ “သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော”တိ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊
ဘိက္ခု ဥပါဒါယ “အာဝုသော”တိ မဟာကဿပဿ ကမ္မဝါစာယ ပယောဂ-
ဒဿနတော၊ ပါရိသုဋ္ဌိဥပေါသထေ စ ထေရေန ဘိက္ခုနာ “ပရိသုဋ္ဌေါ
အဟံ အာဝုသော”တိ ပယောဂဒဿနတော စ။ “ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကဏ္ဍ”န္တိ
ပရတော ပညာပေတဗ္ဗေ ဥပေါသထကရဏန္တရာယေ သန္ဓာယာဟ။ ဥပေါ-
သထဿ ဗဟုဝိတ္တော သရူပတော ဝတ္ထု “ပါတိမောက္ခဋ္ဌေသေယျာ”တိ အာဟ။
တ္ထောဝတာ ဥတ္တိ နိဋ္ဌပေသိ။ ဥတ္တိဒုတိယကမ္မတော ဝေ ဟိ ဥပေါသထကမ္မံ။
န၊ တတိယာနုဿာဝနသမ္ဘဝတောတိ စေ? န၊ အညေဟိ ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မေဟိ
အသဒိသတ္တာ။ န ဟိ ဧတ္ထ စတုက္ခတ္ထု “သုဏာတု မေ”တိ အာရဘိယတိတိ။
အညေဟိ ဥတ္တိဒုတိယေဟိ အသဒိသတ္တာ ဥတ္တိဒုတိယမ္ပိမာ ဟောတူတိ စေ? န;

ဥတ္တိဒုတိယကမ္မဿံ အညထာပိ ကတ္တဗ္ဗတော။ တထာ ဟိ ဥတ္တိဒုတိယကမ္မံ
ဧကန္တံ အပလောကနဝသေနိ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ န အညံ အညထာ ကာတုံ
ဝဇ္ဇတိ။ ကထံ ပညာယတီတိ? ဣဒမေဝ ဥပေါသထကမ္မံ ဣပကံ။

“ကိံ သံဃဿ ပုဗ္ဗကိစ္စ”န္တိ ဣဒံ န ဥတ္တိ နိဋ္ဌပေတွာ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တဉ္စိ ဥတ္တိတော
ပုရေတရမေဝ ကရိယတီတိ။ တသ္မာ “သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ကိံ
သံဃဿ ပုဗ္ဗကိစ္စံ၊ ယဒိ သံဃဿာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာတိ? တထာပိ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊
န ဟိ တံ ဥတ္တိယာ အန္တောကရိယတီတိ။ ယဒိ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ န ဝတ္တဗ္ဗံ
ပယောဇနာဘာဝါတိ စေ? န၊ ယထာဂတဋ္ဌာနေယေဝ ဝတ္တဗ္ဗတော၊ ပရပဒါ-
ပေက္ခတာယာတိ ပုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒံ ပုဗ္ဗကိစ္စံ အကတွာ ဥပေါသထံ
ကရေန္တော သံဃော၊ ပုဂ္ဂလော ဝါ ဌပနက္ခေတ္တာတိက္ကမေ အာပဇ္ဇတိ။ န
ဟိ တသ္မိံ ခေတ္တေ အတိက္ကန္တေ သမ္ပဇ္ဇနာသနောဒကပဒီပကရဏေ အာပတ္တိ-
မောက္ခော ဟောတိ။ ဥပေါသထကမ္မတော ပုဗ္ဗေ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စာကရဏပစ္စယတ္တာ
တဿာ အာပတ္တိယာ၊ န သာ ကမ္မပရိယောသာနာပေက္ခာ ဧတ္ထာဂတ-
သမ္ပဇာနမုသာဝါဒါပတ္တိံ ဝိယ၊ တသ္မာ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသကော ဘိက္ခု၊
“ပါရိသုဒ္ဓိံ အာယသ္မန္တော အာရေစေထာ”တိ ဝတ္တုကာမော ပဌမံယေဝ
ပရိသုဒ္ဓါပရိသုဒ္ဓပစ္စယံ ပုဗ္ဗကိစ္စံ သရာပေတိ။ တဉ္စိ ကတံ ပရိသုဒ္ဓပစ္စယော
ဟောတိ၊ အကတံ အပရိသုဒ္ဓပစ္စယော၊ တေနော ဥဘယာပေက္ခာမိပ္ပါ-
ယေန “ကတံ န ကတ”န္တိ အဝဘ္ဘာ “ကိံ သံဃဿ ပုဗ္ဗကိစ္စ” မိစ္ဆေဝါဟ။
တတ္ထ အကတပက္ခေ တာဝ ပါရိသုဒ္ဓိအာရေစနက္ခမနိဒဿနတ္ထံ ပရတော
“ယဿ သိယာ အာပတ္တိ၊ သော အာဝိ ကရေယျာ”တိ စ၊ ကတပက္ခေ
“အသန္တိယာ အာပတ္တိယာ တုဏှိ ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ စ ဝက္ခတိ။

ပါရိသုဒ္ဓိံ အာယသ္မန္တော အာရေစေထ။ ကိံကာရဏာ? ယသ္မာ ပါတိ-
မောက္ခံ ဥဒ္ဓိသိဿာမိ။ ဧတ္ထ စ “ဥဒ္ဓိသမိ”တိ ဝတ္တမာနကာလံ အပရာမသိတွာ
“ဥဒ္ဓိသိဿာမိ”တိ အနာဂတကာလပရာမသနေန ယွာယံ “ဒါနိ နေသံ ပါတိ-
မောက္ခုဒ္ဓေသံ အနုဇာနေယျ”န္တိ ဧတ္ထ ပုတ္တပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသော၊ တံ သန္ဓာယ
“ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသိဿာမိ”တိ ပုတ္တန္တိ ဧကေ။ ယသ္မာ “ပဉ္စိမေ ဘိက္ခဝေ
ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသာ”တိ ပုတ္တံ၊ တသ္မာ ဝတ္တမာနဿ နိဒါနုဒ္ဓေသသင်္ခါတဿ
ပါတိမောက္ခဿ ယဒေတံ အန္တေ “ကမ္မိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓါ”တိအာဒိကံ ယာဝ-
တတိယာနုဿာဝနံ၊ တဿေဝ အာပတ္တိခေတ္တတ္တာ၊ အဝယဝေပိ အဝယဝိ-
ဝေါဟာရသမ္ဘဝတော စ ဣဒေ အာပတ္တိခေတ္တမေဝ သန္ဓာယ “ပါတိမောက္ခံ

ဥဒ္ဓိသိဿာမီ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ယသ္မာ ပရတော အာပတ္တိခေတ္တံ အာဂမိဿတိ၊ တသ္မာ အာပတ္တိဘီရုကာ တုမေ သဗ္ဗေဝ ပဌမမေဝ ပါရိသုဒ္ဓိံ အာရောစေထာတိ အယမတ္ထော သမ္ဘဝတိ။ ဝတ္တမာနကာလဝသေန ဝုတ္တေ “ပါရိသုဒ္ဓိံ အာယသ္မန္တော အာရောစေထာ”တိ ဝစနမေဝ န သမ္ဘဝတိ တဒါရောစနဿ ပဌမံ ဣတ္ထိတဗ္ဗတ္တာ၊ ပဂေဝ တဿ ကရဏာဘာဝေန၊ “ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသိဿာမီ”တိ ဝစနံ။ အယံ နယော သဒ္ဓိယာ အာပတ္တိယာ အာရောစနေ ယုဇ္ဇတိ၊ န တုဏှိဘာဝေ၊ အကမ္မပရိယောသနာ တုဏှိဘာဝ-ပုတ္တိတော၊ ဧဝံ သန္တေပိ တသ္မိံ ယုဇ္ဇတေဝ။ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသကော ဟိ အညမညံ အာပတ္တိအာဝိကရဏံ အကတွာ တုဏှိဘူတေ ဘိက္ခု၊ ပဿိတွာ တေနေဝ တုဏှိဘာဝေန အာရောစိတပါရိသုဒ္ဓိကော ဟုတွာ “သုဏာတု မေ ဘန္တေ”တိ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသံ အာရဘိ။

တ္ထောဟ—ပဌမံ “သံဃော ဥပေါသထံ ကရေယျ၊ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသေ-ယျာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ဣဓာပိ “သံဃော ဥပေါသထံ ကရိဿတိ၊ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသိဿတိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အထ “ပုဂ္ဂလဿ ဥဒ္ဓေသာ”တိ လက္ခဏတ္တာ ယထာရုတမေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တထာပိ “ဥပေါသထံ ကရိဿာမိ၊ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသိဿာမီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ? န ဝတ္တဗ္ဗံ လက္ခဏာရောဓတော၊ အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂတော စ။ ပုဂ္ဂလဿ ဥဒ္ဓေသာ ဧဝံ ဟိ သံဃဿ ဥပေါသထော ကတော ဟောတိ၊ န ပုဂ္ဂလဿ ဥပေါသထကရဏေန။ တဉ္စ သောဝ ကရိဿတိ၊ န သံဃောတိ အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂေါ အာပဇ္ဇတိ။ “သုဏာထာ”တိ ဝုတ္တေ အစိတ္တသာမဂ္ဂိပ္ပသင်္ဂ-ဘယာ “သုဏောမာ”တိ ဝုတ္တံ။ “သုဏိဿာမာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ “ဥဒ္ဓိသိဿာမီ”တိ ဝုတ္တတ္တာတိ စေ? န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အာပတ္တိခေတ္တဒဿနာဓိပ္ပါယနိရပေက္ခတာယ “သုဏောမာ” ဣစ္ဆေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဧကပဒေနေဝ ဟိဿ တဒဓိပ္ပါယော အတိက္က-န္တောတိ။ ယဒိ ဧဝံ ကိမတ္ထံ တံ သဗ္ဗေဟေဝ အာရဒ္ဓန္တိ စေ? “ဥဒ္ဓိသိဿာမီ”တိ ဣမိနာ အသာမာရဏဝစနေန အာပန္နဿ အစိတ္တသာမဂ္ဂိပ္ပသင်္ဂဝါရဏတ္ထံ။ သရမာနေနာတိ ဣမိနာ စဿ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒဿ သစိတ္တကတံ ဒဿေတိ။ အန္တရာယိကော ဓမ္မော ဝုတ္တော ဘဂဝတာတိ ဧဝံ အကိရိယသမုဋ္ဌာ-နဿာပိ ဧဝံ ပရိတ္တကဿ ဣမဿ မုသာဝါဒဿ မဟာဒီနဝတံ ဒဿေတိ။ ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခေနာတိ သာဝသေသံ အာပတ္တိံ ဥပါဒါယ အနာပတ္တိဘာဝ-သင်္ခါတံ အနဝသေသဉ္စ ဥပါဒါယ ဂိဟိဘာဝသင်္ခါတံ ဝိသုဒ္ဓိံ ဣစ္ဆန္တေန ကသ္မာ အာဝိ ကာတဗ္ဗာ? အန္တရာယဘာဝါနုပဂမနေန ဗာသုဝိဟာရပစ္စယတ္တာ။

ဣဓ “အဇ္ဈပေါသထော ပန္နရသော”တိ န ဝုတ္တံ ပရတော ဒိဝသနိယမဿ ကတ္တုကာမတာမိပ္ပါယေန အဝုတ္တတ္တာ။ ဧဝံ ပန တေ ဘိက္ခု သဗ္ဗဒိဝသေသု ဥဒ္ဓိသိံသု။

၁၃၅။ “အာဒိမေတ”န္တိ သီလပါတိမောက္ခမေဝ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇာပိ ဂန္ထပါ-
တိမောက္ခော အဓိပ္ပေတော။ “ပဉ္စန္ဒ ဝါ”တိ မာတိကာယံ ဝုတ္တာနံဝသေန
ဝုတ္တံ။ အနုဇ္ဈာပန္နော ဝါတိ ပုဂ္ဂလာမိဋ္ဌာနဒေသနာ။ ပေါရာဏဂဏ္ဍိပဒေ
ပန “ဥပေါသထံ ကရေယျာ”တိ ဧတ္တာဝတာ ဥတ္တိ ဟောတိ။ ယာဝတတိ-
ယာနုဿာဝနာ နာမ ‘ယဿ သိယာ အာပတ္တိ’တိအာဒိဝစနတ္တယံ၊
အန္တေ ‘ဒုတိယဗ္ဗိ တတိယဗ္ဗိ ပုစ္ဆာမိ’တိ ဣဒဉ္ဇာတိ ဒုဝိဓံ။ တတ္ထ ပဌမံ
အာပတ္တိံ သရိတွာ နိသိန္နဿ၊ ဒုတိယံ အသရန္တဿ သာရဏတ္ထ”န္တိ ဝုတ္တံ။
“ဝဇီဒ္ဓါရေ”တိ ပါကဋ္ဌဝသေန ဥဇုကမေဝ ဝုတ္တံ။ ကိဉ္ဇာပိ ကာယဝိညတ္တိယာပိ
ကရိယတိ၊ ကာယကမ္မာဘာဝါ ပန ဝဇီဝိညတ္တိယာယေဝ အာဝိ ကာတဗ္ဗဉာ။
“သံဃမဇ္ဈေ ဝါ”တိအာဒိ လက္ခဏဝစနံ ကိရ။ သံဃုပေါသထကရဏတ္ထံ
သံဃမဇ္ဈေ စေ နိသိန္နော၊ တသ္မိံ သံဃမဇ္ဈေ။ ဂဏုပေါသထကရဏတ္ထဉ္စေ
ဂဏမဇ္ဈေ နိသိန္နော၊ တသ္မိံ ဂဏမဇ္ဈေ။ ဧကဿေဝ သန္တိကေ စေ ပါရိသုဒ္ဓိ-
ဥပေါသထံ ကတ္တုကာမော၊ တသ္မိံ ဧကပုဂ္ဂလေ အာဝိ ကာတဗ္ဗာတိ၊ “ဧတေန
န ဧကဝလံ သံဃမဇ္ဈေ ဧဝါယံ မုသာဝါဒေါ သမ္ပဝတိ၊ အထ ခေါ ဧတ္ထ
ဝုတ္တလက္ခဏေန အသတိပိ ‘ပါရိသုဒ္ဓိ’ အာယသ္မန္တော အာရောစေထာ’တိ-
အာဒိဝိဓာနေ ဂဏုပေါသထေပိ သာပတ္တိကော ဟုတွာ ဥပေါသထံ
ကတ္တုကာမော အနာရောစေတွာ တုဏှိဘူတောဝ ကရောတိ စေ၊ သမ္ပဇာန-
မုသာဝါဒါပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိတိ ဣမဿတ္ထဿ အာဝိကရဏတော လက္ခဏဝစနံ
ကိရေတ”န္တိ ဝဒန္တိ တတ္တိကာ။ အညထာ “ဂဏမဇ္ဈေဝါ”တိ န ဝုတ္တန္တိ
တေသံ အဓိပ္ပါယော။ အာရောစနာမိပ္ပါယဝသေန ဝုတ္တန္တိ နော တက္ကောတိ
အာစရိယော။ အာရောစေန္တော ဟိ သံဃဿ အာရောစေမိတိ အဓိပ္ပါယေန
အာဝိ ကရောန္တော သံဃမဇ္ဈေ အာဝိ ကရောတိ နာမ။ အတ္တနော ဥဘတော-
ပဿေ နိသိန္နာနံ အာရောစေန္တော ဂဏမဇ္ဈေ။ ဧကဿေဝါရောစေဿာမိ
သဘာဝဿာတိ အဓိပ္ပါယေန အာရောစေန္တော ဧကပုဂ္ဂလေ အာရောစေတိ
နာမ။ ပုဗ္ဗေ ဝိဘတ္တပဒဿ ပုန ဝိဘဇနံ အတ္ထဝိသေသာဘာဝဒီပနတ္တန္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၃၆-၇။ “န ဘိက္ခဝေ ဒေဝသိကံ။ပ။ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိဝတွာ “အနုဇာနာမိ
ဘိက္ခဝေ ဥပေါသထေ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသိတု”န္တိ ဣဒံ အနုပေါသထေ ဧဝံ တံ

ဒုက္ခဉံ၊ ဥပေါသထေ ပန ဒေဝသိကမ္ပိ ဝဇ္ဇတိတိ ဝိပေတိ၊ တသ္မာ တေ ဘိက္ခု။ စာတုဒ္ဓသိယံ ဥဒ္ဓိသိတွာပိ ပန္နရသိယံ ဥဒ္ဓိသိသု၊ တေနာဟ “သင်္ဂိ ပက္ခဿာ” တိ။ တတ္ထ ပုရိမေန သာမဂ္ဂိဒိဝသော ဥပေါသထဒိဝသော ဧဝါတိ ဝိပေတိ။ ဥဘယေန အဋ္ဌမိ ပဋိက္ခိပိတွာ ဒေဝသိကံ ပဋိက္ခေပဿ အတိပ္ပသင်္ဂ နိဝါရေတိ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? ဘိန္နော စေ သံသော ပါဠိပဒဒိဝသေ သမဂ္ဂေါ ဟောတိ၊ တသ္မိံ ဒိဝသေ သာမဂ္ဂိဥပေါသထံ ကရောန္တော ဥဘယမ္ပိ ဒုက္ခဉံ အာပဇ္ဇန္တော ဥဘယေန ဧကိဘူတေန နိဝါရိတော ဟောတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အညထာ သာမဂ္ဂိဥပေါသထော န ဒေဝသိကော။ စေ၊ အဟောရတ္တံ ကာတဗ္ဗော။ တသ္မိဉ္စ ပက္ခေ ပကတိဥပေါသထော န ဒေဝသိကော။ စေ၊ အဟောရတ္တံ ကာတဗ္ဗော။ တသ္မိဉ္စ ပက္ခေ ပကတိဥပေါသထော အနုဒ္ဓိဋ္ဌော။ စေ ဟောတိ၊ သာမဂ္ဂိဥပေါသထော ကာတဗ္ဗောတိ အာပဇ္ဇတိ။ န အပဝါဒနယေန ဂဟေတဗ္ဗတ္တာတိ စေ? န၊ အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂတော။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? သာမဂ္ဂိဒိဝသေ သာမဂ္ဂိဥပေါသထံ ကတွာ ပုန တသ္မိံ ပက္ခေ ပကတိဥပေါသထဒိဝသေ သမ္ပတ္တေ ပကတိဥပေါသထော န ကာတဗ္ဗောတိ။ အပဝါဒေါတိ။ အပဝါဒိတဗ္ဗဋ္ဌာနတော အညတ္ထ ဥဿဂ္ဂဝိဇာနံ နိဝါရေတိ။

ကိတ္တာဝတာ န ခေါသာမဂ္ဂိတိ ဧတ္ထာယမဓိပ္ပါယော—သာမဂ္ဂိ နာမေသာ သဘာဂါနံ သဒ္ဓိပါတော။ သဘာဂါ စ နာမ ယတ္ထကာ သဟဓမ္မိကာ၊ တေ သဗ္ဗေပိ ဟောန္တိ၊ ဥဒါဟု အာဝါသသဘာဂတာယ သဘာဂါ နာမ ဟောန္တိတိ။ တံတ္ထ ယဒိ သဟဓမ္မိကာနံ သာမဂ္ဂိ သာမဂ္ဂိ နာမ၊ သဗ္ဗေသံ ပုထုဝိဘတ္တာနံ သာမဂ္ဂိ ဣတ္ထိတဗ္ဗော။ အထာဝသထဝသေန၊ ကောဝါသသဘာဂါနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အညထာ ကောဝါသေ သာမဂ္ဂိတိ အာပဇ္ဇတိ။ မာ နော အဂမာသိတိ အဂတော မာ ဟောဟိ။

သီမာနုဇာနနကထာဝဏ္ဏနာ

၁၃၈။ ကောဝါသဂတာနံ ဝသေန သာမဂ္ဂိ ပဋိက္ခိပိတွာ ကေသိမဂတာနံ ဝသေန အနုဇာနိတုကာမော ဘဂဝါ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သိမံ သမ္ပန္နိတု” န္တိ အာဟ။ အထ အာဝါသပရိစ္ဆေဒံ ဝတ္ထုကာမော ဘဝေယု။ ဧတ္တာဝတာ ကောဝါသော ယာဝတာ ကောသိမာ။ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သိမံ သမ္ပန္နိတု” န္တိ ဝဒေယု။ တသ္မာ န ဣဓ အနုညာတဗဒ္ဓသီမာဝသေန ကောဝါသပရိစ္ဆေဒေါ ဟောတိ၊ ဥပစာရသီမာဝသေနော ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကထံ ဇာနိတဗ္ဗန္တိ စေ? ပါဠိတောဝ၊ ယထာဟ “တေန ခေါ ပန သမယေန

အာယသ္မာ ဥပနန္တော သကျပုတ္တော ဧကော ဒွိသု အာဝါသေသု ဝဿံ ဝသိ။ပ။
 ကောဓိပ္ပယ”န္တိ။အညထာ ဝဿစ္ဆေဒေါတိ အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂေါ၊ ကထံ? ကော-
 ဝါသဝသေနေဝ စေ သာမဂ္ဂိ၊ ဗဟုအာဝါသအနာဝါသေသု န သမ္ဘဝေယျ။
 တတော သော တံ အာဝါသံ ဂစ္ဆန္တော ဗဟိဒ္ဓါ ဥပေါသထံ ကရောတိ။ “န
 ဘိက္ခဝေ တဒဟုပေါသထေ သဘိက္ခုကော အနာဝါသော ဂန္တဗ္ဗော”တိအာဒိ၂-
 ပါဠိဝိရောဓော သတိဝိ သံဃေ အနာဝါသေ ဥပေါသထဿ အကတ္တဗ္ဗတော။
 အနာဝါသေပိ စေသာမဂ္ဂိ လဗ္ဘတိ၊ “တ္ထောဝတာ သာမဂ္ဂိ၊ ယာဝတာ ကော-
 ဝါသော”တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တသ္မာ သဗ္ဗထာ ပုရိမနယော ပစ္ဆိမေနေဝ ပဋိက္ခိ-
 တ္တောတိ ကတွာ နာနာဝါသဝသေနပိ သာမဂ္ဂိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “တံ ကမ္ပံ ကရော-
 မာတိ ဝတွာ န အကံသု’တိအာဒိသု ဝိယ - အနာဂတဗ္ဗိ အပေက္ခတိ၊ တသ္မာ
 ‘ကရောမာ’တိ ဝုတ္တေ န ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝဒန္တိ။ “သီမံ အသောတောပိ နိမိတ္တံ
 ကိတ္တေတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ လိဒိတံ။ ဟေဋ္ဌမကောဋိယာ အမုဋ္ဌမရတနဗ္ဗေဓော ဟတ္ထိပ္ပ-
 မာဏော။ သစေ ဧကော ဗဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ န ကာတဗ္ဗောတိ ဧတ္ထ “စတုသု
 ဒိသာသု စတုန္တံ ပဗ္ဗတကုဋ္ဌာနံ ဟေဋ္ဌာ ပိဋ္ဌိပါသာဏသဒိသေ ပါသာဏေ
 ဋ္ဌိတတ္တာ ကောဗဒ္ဓဘာဝေ သတိဝိ ပထဝိတော ဥဒ္ဓံ တေသံ သမ္မန္တေ အသတိ
 ဟေဋ္ဌာ ပထဝိဂတသမ္မန္တမတ္တေ အဗ္ဗောဟာရိကံ ကတွာ ကိတ္တေတုံ ဝဇ္ဇတိ။
 တေနေဝ ‘ပိဋ္ဌိပါသာဏော အတိမဟန္တောပိ ပါသာဏသင်္ချမေဝ ဂစ္ဆတိ’တိ
 ဝုတ္တံ။ ပထဝိတော ဟေဋ္ဌာ တဿ မဟန္တဘာဝေ ဂယမာနေ ပဗ္ဗတမေဝ
 ဟောတိ”တိ အနုဂဏ္ဏိပဒေ ဝုတ္တံ။ “စိနိတွာ ကတပံသုပုဋ္ဌေ တိဏရုမ္မရက္ခာ စေ
 ဇာယန္တိ၊ ပဗ္ဗတော ဟောတိတိ ဓမ္မသီရိတ္ထေရော။ နေဝါတိ ဥပတိဿတ္ထေ-
 ရော”တိ ဝုတ္တံ။

ပါသာဏောတိ “သုခာမယပါသာဏောပိ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝဒန္တိ။ ဝိမံသိတဗ္ဗံ
 ဣဋ္ဌကာယ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ။ ဒုတ္တိံသပလရုဋ်ဗိဏ္ဏပ္ပမာဏော တုလတာယ၊ န
 တုလဂဏနာယ။ သောပီတိ ခါဏုကော ဝိယ ဥဋ္ဌိတပါသာဏော။

စတုပဋ္ဌရက္ခနိမိတ္တမတ္တိတိ ကေစ္စေသု နိမိတ္တသဒ္ဓေါ နတ္ထိ။ ဧတ္ထ တယော
 စေ သာရရက္ခာ ဟောန္တိ၊ ဒွေ အသာရရက္ခာ၊ သာရရက္ခာနံ ဗဟုတ္တံ ဣန္ဒြိယဗ္ဗံ။
 “သုသာနဗ္ဗိ ဣဓ ‘ဝနမေဝါ’တိ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ သယံဇာတတ္တာ”တိ ဝုတ္တံ။
 ကေစိ ပန “စတုသု ဒွေ အန္တောသာရာ စေ၊ ဝဇ္ဇတိ။ အန္တောသာရာ
 အဓိကာ၊ သမာ ဝါ၊ ဝဇ္ဇတိ။ တသ္မာ ဗဟုသုပိ ဒွေ စေ အန္တောသာရာ
 အတ္ထိ၊ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝဒန္တိ။

ပရဘာဂေတိ ဧတ္ထ “ဧတေဟိ ဗဒ္ဒဋ္ဌာနတော ဂတတ္တာ ဝနုတိ။
တထာ ဒီဃမဂ္ဂေဝိ ဂဟိတဋ္ဌာနတော ဂတဋ္ဌာနဿ အညတ္တာ”တိ ဝဒန္တိ။

အန္တဒ္ဓမာသန္တိ ဧတ္ထ “အနုဗဒ္ဓေါ အဒ္ဓမာသော၊ အဒ္ဓမာသဿ ဝါ အနု”တိ
လိခိတံ။ “အန္တရဝါသကော တေမိယတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ တတ္ထကပ္ပမာဏဥဒကေ-
ယေဝ ကာတုံ ဝနုတိတိ ကေမိ။ တေမိယတိတိ ဣမိနာ ဟေဋ္ဌိမကောဋိယာ နဒိ-
လက္ခဏံ ဝုတ္တံ။ ဧဝရူပါယ နဒိယာ ယသ္မိံ ဌာနေ စတ္တာရော မာသေ အပ္ပံ ဝါ ဗဟုံ
ဝါ ဥဒကံ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ ပဝတ္တတိ။ တသ္မိံ ဌာနေ အပ္ပေါဒကေပိ ဌတွာ ကာတုံ
ဝနုတိတိ ဧကေ။ “ပဝတ္တနဌာနေ နဒိနိမိတ္တံ”န္တိ ဝုတ္တတ္တာ သေတုတော ပရတော
တတ္ထကံ ဥဒကံ ယဒိ ပဝတ္တတိ။ နဒိ ဝေါ”တိ ဝဒန္တိ။

ဇာတဿရာဒိသု ဌိတောဒကံ ဇာတဿရာဒိပဒေသေန အနန္တရိကမ္ပိ
နိမိတ္တံ ကာတုံ ဝနုတိ နဒိပါရသီမာယ နိမိတ္တံ ဝိယ။ သစေ သော ပဒေသော
ကာလန္တရေန ဂါမခေတ္တဘာဝံ ပါပုဏာတိ။ တတ္ထ အညံ သီမံ သမ္ပန္နိတုံ ဝနုတိ။
ဥက္ခေပိမန္တိ ဥဒ္ဓရိတွာ ဂဟေတဗ္ဗကံ။

အဗဒ္ဓသီမဝိဟာရာနံ သီမာယ ဥပစာရံ ဌပေတွာတိ “အာယတိ”
သမ္ပန္နိတဗ္ဗာယ ဩကာသံ ဌပေတွာ”တိ လိခိတံ။ အန္တောနိမိတ္တဂတေဟိ
ပနာတိ “ဧကဿ ဥပစုံ အန္တောကတ္တုကာမတာယ သတိ သဗ္ဗေသံ အာဂမနေ
ပယောဇနံ နတ္ထိတိ ကတွာ ‘အန္တောနိမိတ္တဂတေဟိ’တိ ဝုတ္တံ။ တဉ္စ သာမီစိ-
ဝသေနာ”တိ ဝဒန္တိ။ အနာဂမနမ္ပိ ဝနုတိတိ “သီမာယ အဗဒ္ဓတ္တာ ဝဂ္ဂံ နာမ
န ဟောတိ”တိ လိခိတံ။ “အညသ္မိံ ဂါမခေတ္တေ ဌတွာ နိမိတ္တကိတ္တနကာလေ၊
သမာနသံဝါသကသီမာယ သမ္ပန္နနကာလေ စ အာဂမနပယောဇနံ နတ္ထိ”တိ
ဝုတ္တံ။ ဘေရိသညံ ဝါတိ “သမ္ပန္နနပရိယောသာနံ ကရောမာတိဝတွာ”တိ လိခိတံ။
တေန တာဒိသေ ကာလေ တံ ကပ္ပတိတိ သိဒ္ဓိံ ဟောတိ။ ကိံ ဣမိနာ? သုခ-
ကရုဏတ္ထန္တိ မဟာဇနသန္တိပါတနပရိဿမံ အကတွာ အပ္ပတရေဟိ သုခကရ-
ဏတ္ထံ။ ယဒိ မဟာသီမာဗန္ဓနကာလေ အန္တရုယော ဟောတိ။ တတ္ထကေနပိ
သုခဝိဟာရေတိ ဒဿနတ္ထံ “ပဌမ”န္တိ ဝုတ္တန္တိ ဧကေ။ တတော ဩရံ န ဝနုတိတိ
ကထံ ပညာယတိတိ? ဝိသတိဝဂ္ဂကရုဏီယပရမတ္တာ သံဃကမ္မဿ။ ကမ္မာရ-
ဟေန သဒ္ဓိံ ဧကေဝိသတိ ဘိက္ခု။ စေ ဂဏှာတိ။ ဝနုတိ။ တတ္ထကပ္ပမာဏံ
သုခနိသဇ္ဇဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တမေဝ နိမိတ္တံ အညေပိ ကိတ္တေတွာ သစေ
ဗန္ဓန္တိ။ ဝနုတိတိ ဧကေ။

“ဝေ ဗဒ္ဓါသုပန။ ပ။ သီမန္တရိကာ ဟိ ဂါမဓေတ္တံ ဘဇတိ”တိ န အာဝါသ-
ဝသေန သာမဂ္ဂိပရိစ္ဆေဒေါ၊ ကိန္တု သီမာဝသေနောဝါတိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။
“နိမိတ္တုပဂပါသာဏေ ဌပေတွာ”တိ သဗ္ဗာရိမနိမိတ္တဿ တပုရတော ဝုတ္တံ။
ဣတော ပဋ္ဌာယ ဂဏ္ဍိပဒက္ကမော ဟောတိ— န သက္ခိယန္တိတိ တေ အဝိပ္ပ-
ဝါသံ အသလ္လက္ခေတွာ “သမာနသံဝါသကမေဝ သမူဟနိဿာမာ”တိ ဝါယာ-
မန္တာ သမူဟနိတုံ န သက္ခိယန္တိ။ “ဧကရတနပ္ပမာဏာ”တိ သုဝိညေယျန္တရာ
ဟောတိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ဧကင်္ဂလမတ္တမ္ပိ ဝဋ္ဋတေဝ။ ခဏ္ဍသီမတော
ပဋ္ဌာယ ဗန္ဓနံ အာစိဏ္ဏံ။ အာစိဏ္ဏကရဏေန ဝိဂတသမ္ပောဟော ဟောတိတိ။
ကုဋ္ဌိဂေဟေတိ ကုဋ္ဌိသရေ ဘူမိသရေ။ ဥဒုက္ခလံဝါတိ ဘူမိဥဒုက္ခလံ ဝိယ
ဒုဒ္ဓကာဝါဋ္ဌံ။ “ပဗုဓေ”တိ ဘူမိကုဋ္ဌိသန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ ဧကေ။ ဟေဋ္ဌာ န ဩတ-
ရတိတိ ဘိတ္တိတော ဩရံ နိမိတ္တာနိ ဌပေတွာ ကိတ္တိတတ္တာ ဟေဋ္ဌာ အာကာ-
သေ’န ဩတရတိ၊ ဥပရိ ကတေ ပါသာဒေတိ အတ္ထော။ ဘိတ္တိလက္ခေတိ ဘိတ္တိ-
နိဿိတကေ။ ဣမေ ကိရ ဘိတ္တိလဂ္ဂါပိ “ဧကာဗဒ္ဓါ”တိ န ဝုစ္စန္တိ။ သဗ္ဗော
ပါသာဒေါ သီမဋ္ဌော ဟောတိတိ ဧကာဗဒ္ဓေါ ဝါ ဟောတု၊ မာ ဝါ။
တံလမူလကပဗ္ဗတော နာမ အနုပုဗ္ဗေန တနုကော။ အာကာသပဗ္ဗာရန္တိ
အပရိက္ခေပပဗ္ဗာရံ။ သုသီရပါသာဏော နာမ လေဏံ ဟောတိ။ အန္တော-
လေဏန္တိ ပဗ္ဗတဿ အန္တောလေဏံ။ ဒွါရံ ပန သန္ဓာယ ပရတော “ဩရတော”တိ
ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗထာပိ သီမတော ဗဟိလေဏေန ဩတရတိတိ အဓိပ္ပါယော။

မဟာသီမံ သောဓေတွာတိ သီမဋ္ဌံ ခုရဂတမ္ပိ သီမဂတံ သီမသမ္ပန္နံ။ တသ္မာ
တံ အနာမသိတွာ ဌာတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ယဒိ ဧဝံ “တန္တိသိတကံ အပနေတွာ
ကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ မဟာအဋ္ဌကထာယမ္ပိ “သီမံ သောဓေတွာ
ကာတဗ္ဗ”န္တိ ဧတ္တကမေဝ ဝုတ္တံ။ မဟာထေရာပိ “သောဓေတဗ္ဗ”မိစ္ဆေဝ ဝဒန္တိတိ
ဧကေ။ “မဟာသီမံ သောဓေတွာ ဝါ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗ”န္တိ စ ပါဌော အတ္ထိ။ “ဝုတ္တ-
နယေနောဝါ”တိ စ ပရတော ဝက္ခတိ။ တသ္မာ သာဓာရဏပါဌောဝ သုန္တရေတိ
ဧကေ။ ပုရိမနယေဒီတိ ခဏ္ဍသီမာယ ဥဋ္ဌဟိတွာ မဟာသီမာယ ဩနတေဒီတိ
အတ္ထော။ ဥက္ခိပါပေတွာ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ကသ္မာ? အန္တော ဌိတတ္တာ။
ရုက္ခဿ ဟေဋ္ဌာ ပထဝိဂတံ မူလံ ခဏ္ဍသီမာဝ ဟောတိ။ အဗ္ဗောဟာရိကံ
ဝါတိ အပရေ။ “မဇ္ဈေ ပန ဆိန္နေ မဟာသီမာယ ဌိတမူလံ မဟာသီမမေဝ
ဘဇတိ။ ခဏ္ဍသီမာယ ဌိတံ ခဏ္ဍသီမမေဝ ဘဇတိ တဒါယတ္တပထဝိရသာဒီဟိ
အနုဂ္ဂဟိတတ္တာ”တိ ဝုတ္တံ။ “သီမာယ ပစ္ဆာ ဥဋ္ဌိတရက္ခေ နိသိဒိတွာ ကမ္မံ ကာတုံ

ဝဋ်တိ ပစ္ဆာသီမာယံ ကတဂေဟေဝိယာ”တိ ဝတ္တာ “ဗန္ဓနကာလေ ဌိတရုက္ခေ နိသိဒ္ဓိတွာ ကာတုံ န ဝဋ်တိ ဥပရိသီမာယ အဂမနတော”တိ ကာရဏံ ဝဒန္တိ။
ဧဝံ သတိ ဗန္ဓနကာလေ ပုန အာရောဟဏံ နာမ နတ္ထိ။ ဗန္ဓိတကာလေ ဧဝ
အာရုဟတိတိ အာပဇ္ဇတိ။ ပစ္ဆာ ဥဋ္ဌိတရုက္ခော ပန တပ္ပဋ္ဌိဗဒ္ဓတ္တာ သီမသင်္ချ-
မေဝ ဂတော။ ဧဝံ ပုဗ္ဗေ ဥဋ္ဌိတရုက္ခောပီတိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ “ယံ ကိဉ္ဇိပီ”တိ ဝစန-
တော တိဏာဒိပိ သင်္ဂဟိတံ။ မဟာထေရာပိ တိဏံ သောဓေတွာဝ ကရေန္တိတိ။

၁၄၀။ ယသ္မာ မဇ္ဈတော ကောဏံ ဟောတိ၊ တသ္မာ “ကောဏတော
ကောဏ”န္တိ ဝုတ္တံ။ “အာပတ္တိဉ္စ အာပဇ္ဇတိ အစိတ္တကတ္တာ”တိ ဝဒန္တိ။ ပါရယ-
တိတိ အဇ္ဈောတ္တရတိ။ ကာ သာ? သီမာ။ “ယာ သဗ္ဗန္တိမေန။ပ။ ဝဟတိ”တိ
တတော ဟေဋ္ဌိမာ နာဝါသင်္ချံ န ဝစ္ဆတိတိ ကတွာ ဝုတ္တန္တိ ဧကေ၊ တံ
န ယုတ္တံ ဒုတိယပါရာဇိကေ နာဝဋ္ဌာဏ္ဍာဓိကာရေတဿာပိ အဓိပ္ပေတတ္တာ။
မဇ္ဈိမပုရိသဿ ဘာရုပ္ပမာဏေန ဝုတ္တန္တိ ဧကေ။ ဘိက္ခုနီနဗ္ဗိ နဒီပါရသီမာ-
သမ္ဘဝတော တာသံ “ကော ဝါ နဒီပါရံ ဂစ္ဆေယျာ”တိ ဝုတ္တဒေါသပရိ-
ဟရဏတ္တန္တိ အာစရိယဿ တက္ကော။ ဥဘယတ္တာပိ ဓုဝ-သဒ္ဓေါ ဂဟိတော။
တေန ဥပေါသထန္တရာယ ပရိဟရဏတ္တံ ဥပေါသထဒိဝသော နိယမတောဝ
ဝုတ္တော။ ဧတ္ထ စ နာဝါ နာမ ပမာဏယုတ္တာ သဗ္ဗသာဓာရဏာ ထမ္ဘနာဝါ
အဓိပ္ပေတာ၊ န ကုလ္လနာဝါတိ နော တက္ကောတိ အာစရိယော။ ရုက္ခံ ဆိန္နိတွာ
ကတောတိ အတ္ထော။ သစေ ဧကံ ဂါမခေတ္တံ၊ သဗ္ဗနိဗ္ဗိတ္တာနံ အန္တော ဌိတေ
ဘိက္ခု၊ ဟတ္ထပါသဂတေ ကတွာ သမ္ဗန္တိတဗ္ဗာ။ နာနာဂါမခေတ္တံ စေ၊ အနာဂမနဗ္ဗိ
ဝဋ်တိ။ ဥဘယတိရေ နိဗ္ဗိတ္တကိတ္တနမတ္တေန ဒီပကော သင်္ဂဟိတော န ဟောတိ၊
တသ္မာ ဒီပကေ နိဗ္ဗိတ္တာနိ ကိတ္တေတဗ္ဗာနေဝ။ “နဒီယာ ဟေဋ္ဌာ နိသိန္နဘိက္ခု၊
ကမ္ပံ ကောပေတိ။ ဥပရိယေဝ ဟိ နဒီ ဟောတိ”တိ ဝဒန္တိ။

သီမာနုဇာနနကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥပေါသထာဂါရာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၄၁။ “ယံ သံဃော အာကင်္ခတိ ဝိဟာရံ ဝါ။ပ။ဂုဟံ ဝါ”တိ ဝစနတော
န ကေဝလံ ပထဝိယံယေဝ၊ ဝိဟာရာဒိနံ ဥပရိပိ သီမာ အနညာတာ
ဟောတိ ဥပေါသထကမ္မပဓာနတ္တာတိ သိဉ္စံ။ တပ္ပဓာနာ သီမာတိ ကထံ
ပညာယတိတိ စေ? တဒဓိကာရာနညာတတ္တာ၊ သမ္မုတိယံ “သမာနသံဝါသာ”တိ

ဧတ္တာဝတာ သိဒ္ဓေ ဝိသုံ “ဧကူပေါသထာ”တိ ဝစနတော စ။ “ဥပေါသထံ ဌပေတွာ သေသကမ္မာနိ သမာနသံဝါသာ နာမာ”တိ လိဒိတံ။ “ဧကံ သမူဟနိတွာ”တိ ပါဠိပါဌော။

၁၄၂။ ကတောဝဿာတိ ဧကသီမာယ သမဂ္ဂေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ အညထာ နာနာသီမာယံ ဌိတာနံ သဝနံ ပမာဏံ၊ ဧကသီမာယပိ ဟတ္ထပါသံ မုဉ္ဇိတွာ ဌိတာနံ ဝါ သဝနမေဝ ပမာဏန္တိ အနိဋ္ဌံ အာပဇ္ဇတိ။ တတ္ထ သမ္ပတဘယ ဝါ အသမ္ပတဘယ ဝါတိ ဥပေါသထာဂါရသမ္မုတိယာ၊ န သီမာသမ္မုတိယာ။ ကထံ ပညာယတိတိ? အဓိကာရတော၊ ပရတော ဆန္ဒဒါနပညတ္တိတော၊ ပါရိသုဒ္ဓိဒါန- ပညတ္တိတော စ။ တတ္ထ ပုရိမံ ကာရဏံ ပုရိမံ အနိဋ္ဌံ နိဝါရေတိ၊ ပစ္စိမံ ပစ္စိမန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဥပေါသထမုခန္တိ ဥပေါသထဋ္ဌာနံ။ “ဥပေါသထမုခဿာတိ ဥပေါ- သထာဂါရဋ္ဌာနဿာ”တိ လိဒိတံ။ ယာနိ ကာနိမိ နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေတုံ ဝဇ္ဇတိတိ ဣဒံ ကထံ ပညာယတိတိ? “ပဌမံ နိမိတ္တာ ကိတ္တေတဗ္ဗာ နိမိတ္တေ ကိတ္တေတွာ”တိ ဧတ္တကမေဝ ဝုတ္တတ္တာ။ ပဌမံ ဝုတ္တတ္တာ န ဝုစ္စန္တိတိ စေ? တံ ပန အကာရဏံ၊ န ဟိ ဗုဒ္ဓါနံ ဒေသနာယ အာလသိယံ အတ္ထိ။ သီမာသမူဟ- နနကာလေ ဥပေါသထာဂါရသမူဟနိတွာဝသီမာသမူဟနနံ ဣတ္ထတိတိ ဧကေ။ တံ အယုတ္တံ အဗဒ္ဓါယ သီမာယ ဥပေါသထာဂါရသမ္မုတိသိဒ္ဓိတောတိ နော တက္ကောတိ အာစရိယော။ ဥပေါသထမုခန္တိ ဥပေါသထာဂါရဿ မုခန္တိ အာစရိယာ။ ဥပေါသထမုခဿ နိမိတ္တကိတ္တနာ သီမာယ ဝုတ္တနယေန ကာတဗ္ဗာ။ ဧကေနာပိ ကိတ္တေတုံ ဝဇ္ဇတိတိ ဧကေ။ “ပါသာဒေါ ဝါ ဟောတု၊ မဏ္ဍပါဒီသု ဝါ အညတရော။ ကမ္မဝါစာယ ပန ‘ဥပေါသထ- မုခ’မိစ္ဆေဝ ဝတ္တဗ္ဗ”န္တိ ဝဒန္တိ။ “ပေါရာဏကော အာဝါသော နာမ မူလာ- ဝါသော”တိ လိဒိတံ။ ဝဒတိ ဃဋမတ္တာ ဣတိ ဟိ လက္ခဏံ။

အဝိပ္ပဝါသသီမာနုဇာနနကထာဝဏ္ဏနာ

၁၄၃-၄။ “မနမှိဝုဇော”တိ ဝါပါဌော။ တတ္ထ မနမှိ ဝုဇောတိ မနံ ဝုဇော အမှိတိ အတ္ထော။ ဌပေတွာ ဂါမဉ္ဇ ဂါမူပစာရဉ္ဇာတိ အန္တရသရသင်္ခါတံ ဂါမဉ္ဇ ဂါမူပစာရဉ္ဇ ဌပေတွာ။ ကေစိ “ပရိက္ခိတ္တံ ဂါမံ သန္ဓာယ ‘ဂါမ’န္တိ ဝုတ္တံ၊ အပရိက္ခိတ္တံ သန္ဓာယ ‘ဂါမူပစာရ’န္တိ ဝဒန္တိ၊ တံ ပန အဋ္ဌကထာယ ဝိရုဇ္ဈတိ။ တဿာ နိဝေသနရစ္ဆာဒယော သန္ဓာယ ဂါမံ၊ ပရိက္ခေပါရဟဋ္ဌာနာနိ သန္ဓာယ ‘ဂါမူပစာရ’န္တိ စ ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ ပန အနေကဓာပဌန္တိ။ ကိံ တေန၊

ပါဠိ၌ အဋ္ဌကထ၌ သုဋ္ဌ၊ ဥပပရိက္ခိတွာ ယထာ သမေန္တိ၊ တထာ ဂဟေ-
တဗ္ဗံ။ ဘိက္ခုနံ ပုရိမကမ္မဝါစာ န ဝနုတိတိ ဂါမဂါမူပစာရေ အန္တော-
ကတွာ သမာနသံဝါသကသီမာယ သမ္ပတာယ ဥပရိ အဝိပ္ပဝါသသီမာ-
သမ္ပတိယံ ယုဇ္ဇတိ။ ယတ္ထ ပန ကေဝလံ အရညယေဝ သမ္ပတံ၊ တတ္ထ
ကထံ န ဝနုတိတိ။ တတ္ထ “ဌပေတွာ ဂါမဉ္ဇ ဂါမူပစာရဉ္ဇာ” တိ ဝစနံ န သာတ္ထ-
ကန္တိ စေ? ဝုစ္စတေ—ဝေမေတံ၊ ကိန္တု အနုဿာဝနဟာနိပ္ပသင်္ဂတော တံ ဝစနံ
ဝတ္တဗ္ဗမေဝါတိ ဣဒိနာဝ အဓိပ္ပါယေန “ပုရိမကမ္မဝါစာ န ဝနုတိ” တိ ဝုတ္တံ သိယာ။
ဧကသ္မိံ ဝါ အတ္ထေ ကမ္မဝါစာဒွယာဘာဝတောတိ ဝုတ္တံ။ “န ဟိ တေ အည-
မညဿ ကမ္မေ ဂဏပူရကာ ဟောန္တိ” တိ ဝုတ္တတ္ထာ ဥဘိန္တံ နာနာသံဝါသက-
သံဃာနဗ္ဗိ အယမေဝ ဝိမိ အာပဇ္ဇေယျာတိ စေ? နာပဇ္ဇတိ ပဋိဂ္ဂဟသန္ဓိနိနံ အ-
နုညာတတ္တာ^၁၊ ဩမသနာဒိပစ္စယာ အဝိသေသတော၊ ကမ္မပဋိပ္ပဿဒ္ဓိမတ္တာ-
ပေက္ခတာယ စ။ တဿာတိ ဘိက္ခုနိသံဃဿ။ န ကမ္မဝါစံ ဝဂ္ဂံ ကရောန္တိတိ
ကမ္ပံ န ကောပေန္တိတိ အတ္ထော။ ဧတ္တာတိ ဌပေတွာ ဂါမန္တိ ဧတ္ထ။ “ယဒိ
ဘိက္ခုနံ အဝိပ္ပဝါသသီမာ ဂါမဉ္ဇ ဂါမူပစာရဉ္ဇ န ဩတရတိ၊ အထ ကသ္မာ
ဂါမေ သီမာဗန္ဓနကာလေ အဝိပ္ပဝါသံ သမ္ပန္နန္တိတိ စေ? အာရိက္ခကပ္ပေန၊ န
တတော အညံ ကမ္ပိ အတ္ထံ အပေက္ခိတွာ” တိ လိဒိတံ။ “အတ္ထတော ဟိ သာ
ဗဟိဒ္ဓါဝိ အဗဒ္ဓါဝေ ဟောတိ” တိ ဝုတ္တံ။ အန္တရဂါမေ ဗဒ္ဓါ သမာနသံဝါသသီမာ
ယသ္မာ ဂါမသင်္ချံ န ဂစ္ဆတိ၊ တသ္မာတိ ဧကေ။ သောပိ သီမာသင်္ချမေဝ
ဂစ္ဆတိတိ အဝိပ္ပဝါသသီမာသင်္ချံ ဂစ္ဆတိတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ပနေတ္ထ ဝိစာရေတဗ္ဗံ—
ဂါမံ အန္တောကတွာ ဗဒ္ဓါယ သီမာယ ပုန အဝိပ္ပဝါသသမ္ပတိယံ အရညပဒေသေ
ဌတွာ အဝိပ္ပဝါသကမ္မဝါစာ ကာတဗ္ဗာ၊ ဥဒါဟု ဂါမေ ဌတွာတိ? ဂါမေ
ဌတွာ ကတာယပိ ကပ္ပိယဘူမိယာ ဖရတိတိ။ ဗဟိသီမေ ဌိတသမ္ပတဒေါသာ-
နလောမတ္တာ အကပ္ပိယဘူမိယံ ဌတွာ န ကာတဗ္ဗာတိ နော တက္ကော၊ သေ
နယော သမူဟနနေပိတိ အာစရိယော။ ခဏ္ဍသီမာယံ ဌတွာ အဝိပ္ပဝါသ-
သီမာတိ အာဒိသု မဟာသီမာ ကိရ “အဝိပ္ပဝါသသီမာ” တိ ဝုတ္တာ။

၁၄၆။ “ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဧတိဿာ သီမာယ သမာနသံဝါသာယ
ဧကူပေါသထာယ သမုလ္လိတော၊ သော တုဏ္ဏဿာ” တိ အန္တကပေါတ္တကေ၊
သီဟဌပေါတ္တကေသု စ ကေသုစိ ပါဌော အတ္ထိ။ ကေသုစိ “သမုလ္လိတော
ဧတိဿာ သီမာယာ” တိ ပဌမံ လိခန္တိ၊ ကေသုစိ “ဧတိဿာ သီမာယ
သမုလ္လိတော” တိ စ။

ဂါမသီမာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၄၇။ သာ စာတိ သာ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ ဒိန္နဂါမသီမာ စ ဣတရာ စ။ သာ ကတမာတိ စေ? “ပကတိဂါမာ”တိအာဒိမာဟ။ ဗဒ္ဓသီမာသဒိသာယေဝ ဟောန္တိတိ သာ စ ဟောတိ ဣတရာ စ ဟောတိတိ အဓိပ္ပါယော၊ တသ္မာယေဝ “တိစိဝရဝိပ္ပဝါသပရိဟာရံ လဘတိ”တိ ဧကဝစနံ ကတံ၊ တံ န ယုတ္တံ ဥဘိန္နမ္ပိ ဂါမတ္တာတိ ဧကေ။ “ဟောန္တိ, န လဘန္တိ”တိ စ ဗဟုဝစနမ္ပိ ကရောန္တိတိ။ “သာ စ ဣတရာ စာ”တိ ဝုတ္တာ “မဇ္ဈေ ဘိန္နိတွာ ဒိန္နဂါမသီမာ ပကတိဂါမာဒယော အဘိန္နာ”တိ စ ဝဒန္တိ။ “ဘိက္ခုဝသတိ”တိ ပါဌော၊ “ဝသန္တိ”တိ စ လိခိတံ။ “အထဿ ဌိတောကာသတော”တိ ဝုတ္တတ္တာ ဧကဝစနမေဝ ယုတ္တံ။ သဗ္ဗာ ဘိက္ခဝေ နဒိ အသီမာတိ ကတရံ သီမံ ပဋိက္ခိပတိ? ဗဒ္ဓသီမံ, ဧကောဒသဝိပတ္တိ- သီမညတရပ္ပသင်္ဂတောတိ အာစရိယာ။ သစေ ပဌမံ သီမာယ ဗဒ္ဓါယ ပစ္ဆာ နဒိအာဒယော ဟောန္တိ၊ ပဋိက္ခေပေါတိ ပသင်္ဂေါ အာပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ အဗဒ္ဓသီမေဝ ပဋိက္ခိပတိ။ ယထာ သဗ္ဗော ဂါမော ဂါမသီမာ၊ တထာ သဗ္ဗာ နဒိ အသီမာ။ ကိန္တ၊ တဿ တဿ ဘိက္ခုနော ဥဒကုက္ခေပသီမာတိ သီမာနာနတ္ထံ ဒဿေတိတိ နော တက္ကောတိ အာစရိယော။ ယံ မဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ သမန္တာ ဥဒကုက္ခေပေါတိ ပန ဧကိဿာ နဒိယာ စတုဝဂ္ဂါဒိနံ သံဃာနံ ဝိသုစတုဝဂ္ဂကရဏိယာဒိကမ္မကရဏကာလေ သီမာပရိစ္ဆေဒဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တိစိဝရေန ဝိပ္ပဝါသာဝိပ္ပဝါသပရိစ္ဆေဒဒဿနတ္ထမ္ပိ သတ္တဗ္ဗန္တရသီမာယ ပရိစ္ဆေဒဒဿနံ ဝိယာတိ အာစရိယာ၊ တသ္မာ ဥဒကုက္ခေပပရိစ္ဆေဒါဘာဝေဝိ အန္တောနဒိယံ ကမ္ပံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိတိ သိဉ္စိ။

အယံ ပန ဝိသေသော—တတ္ထ နာဝါဂတော စေ၊ နာဝါယံ ဝုတ္တနယေန။ သတ္တဂတော စေ၊ သတ္ထေ ဝုတ္တနယေန။ သော စေ အတိရေကစာတုမာသနိဝိဇ္ဇော၊ ဂါမေ ဝုတ္တနယေန တိစိဝရဝိပ္ပဝါသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထာပိ အယံ ဝိသေသော—သစေ သတ္ထော ဥဒကုက္ခေပဿ အန္တော ဟောတိ၊ ဥဒကုက္ခေပ- သီမာပမာဏန္တိ ဧကေ။ သတ္ထောဝ ပမာဏန္တိ အာစရိယာ။ သစေ ပနေတ္ထ ဗဟူ ဘိက္ခုတိအာဒိမှိ ကေစိ အဓိဋ္ဌာနပေါသထံ၊ ကေစိ ဂဏပေါသထံ၊ ကေစိ သံဃု- ပေါသထန္တိ ဝတ္တုကာမတယ “ဗဟူသံဃာ”တိ အဝတွာ “ဘိက္ခု”တိ ဝုတ္တံ။ ဦးနကံ ပန န ဝဇ္ဇတိတိ ဧတ္ထ သီမာသမ္ပေဒသမ္ပဝတောတိ ဥပတိဿတ္ထေရော။ ဌပေန္တေ ဟိ ဦးနကံ န ဌပေတမ္ပံ။ “အဌပေတုမ္ပိ ဝဇ္ဇတိဇေဝါ”တိ ဝုတ္တံ။ ဂစ္ဆန္တိယာ ပနာတိ ဧတ္ထ “ဥဒကုက္ခေပမနတိက္ကမိတွာ ပရိဝတ္တမာနာယ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ လိခိတံ။ အညိဿာ သီမာယ ဥတ္တိတိအာဒိ ကိံ သီမတော ကမ္ပဝိပတ္တိဘယာ

ဝုတ္တံ၊ ဥဒါဟု ပရိသတောတိ? ဧကကမ္မဿ နာနာသီမာယ အသမ္ဘဝတော သီမတောတိ။ ဧကကမ္မဿ နာနာသီမဋ္ဌသံဃေန အသမ္ဘဝတော ပရိသတော-
တိပိ ဧကေ။ “သဝနံ ဟာပေတိ”တိ ဝုတ္တဒေါသပ္ပသင်္ဂတောတိ နော တက္ကော။
ဧကိဿာ ဟိ သီမာယ ဧကံ ကမ္မံ အနိဋ္ဌပေန္တော ဟာပေတိတိ အာစရိယော။

ဗဟိနဒိတိရေ ဇာတရုက္ခဿ အန္တောနဒိယံ ပဝိဋ္ဌသာခါယ ဝါတိ ဧတ္ထ စ
နဒိတိရေ ခါဏုကံ ကောဇ္ဇေတွာတိ ဧတ္ထ စ သစေ ပန သေတု ဝါ
သေတုပါဒါ ဝါ ဗဟိတိရေ ပတိဋ္ဌိတာတိ ဧတ္ထ စ သီမာသောဓနံ နာမ
ဂါမသီမဋ္ဌေ ဟတ္ထပါသာနယနံ။ ခဏ္ဍာသီမာယ ဥဋ္ဌိတရုက္ခတော ဝိယော-
ဇေတွာ ကာတုံ ဝနုတိ။ ကသ္မာ? တိရုဋ္ဌေ ရုက္ခေ ဗဒ္ဓနာဝါယ ဂါမော
အာဓာရေတိ။ “ဥဘတောဘာဂေန ဂါမသီမံ ဖုသိတွာ ဥတသေတု ခဏ္ဍာသီမာ-
မဟာသီမာယော ဖုသိတွာ ဥတရုက္ခေန ဥပမေတဗ္ဗော”တိ စ လိဒိတိ။ တတ္ထ
ပုရိမနယေ တာဝ ဣဒံ ဝိစာရေတဗ္ဗံ-- တာဒိသေ ဌာနေ ကတကမ္မံ ကိံ နဒိယံ
ကတသင်္ချံ ဂစ္ဆတိ၊ ဥဒါဟု ဂါမသီမာယံ၊ အထ ဥဘယတ္တာတိ? ကိဉ္ဇေတ္ထ တံ
စေ နဒိယံ ကတသင်္ချံ ဂစ္ဆတိ၊ ဥဒကုက္ခေပသီမာဝ သောဓေတဗ္ဗာ၊ န ဣတရ။
အထ ဂါမသီမာယံ ကတသင်္ချံ ဂစ္ဆတိ၊ ဥဒကုက္ခေပသီမာ န သောဓေတဗ္ဗာ။
ယဒိ ဥဘယတ္ထ ကတသင်္ချံ ဂစ္ဆတိ၊ ဒွိသု သီမာသု ဧကကမ္မံ ကာတုံ ဝနုတိတိ
အနိဋ္ဌပ္ပသင်္ဂေါ အာပဇ္ဇတိ။ တတော “အညိဿာ သီမာယ ဥတ္တိ၊ အညိဿာ
အနုဿာဝနာ ဟောတိ”တိ ဣဒဉ္စ “ခဏ္ဍာသီမာမဟာသီမဋ္ဌာနံ ကာယသာမဂ္ဂိယာ
ကမ္မံ ကာတုံ ဝနုတိ”တိ ဣဒဉ္စာနိဋ္ဌံ အာပဇ္ဇတိတိ? ဧတ္ထ ဝုစ္စတေ—ယထာဝုတ္တံ
ကမ္မံ ဥဘယတ္ထ ကတသင်္ချံ ဂစ္ဆတိ၊ န စ ယထာဝုတ္တံ အနိဋ္ဌံ အာပဇ္ဇတိ။
ကသ္မာ? “ဥတ္တိအနုဿာဝနာနံ ဧကကသီမာယံ ပဝတ္တတ္တာ၊ ကာရကဘိက္ခုနံ ဝါ
ဧကကသီမာယံ ဥတတ္တာ”တိ ဝဒန္တိ။ ဥဘယတ္တာပိ ဌာတုံ သက္ကုဏေယျတာယ
ပန တံ အကာရဏံ။ ဧကိဘာဝံ ဥပဂတသီမဋ္ဌာနေ ကတတ္တာတိ ဣဒံ အစလ-
ကာရဏံ။ ဧကိဘာဝံ ဥပဂတာသု ဟိ ဒွိသု နဒိဂါမသီမာသု ကမ္မံ ကာတုံ
ဝနုတိတိ စ။ သတ္တဗ္ဗန္တရသီမာယံ စေ နဒိ ဟောတိ၊ သမုဒ္ဓေါ ဝါ၊ ဇာတဿ-
ရော ဝါ။ တေသု ဥတဘိက္ခု သတ္တဗ္ဗန္တရသီမာယံ ဥတသင်္ချံ န ဂစ္ဆတိ။
တတ္ထ စေ နဒိအာဒိလက္ခဏံ အပ္ပတ္တော ဒီပကော၊ ပါသာဏော၊ ရုက္ခော ဝါ
ဟောတိ၊ သတ္တဗ္ဗန္တရသင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ မနုဿေဟိ ဝဋ္ဌနုဋ္ဌာနံ စေ တံ
ဟောတိ၊ ဂါမခေတ္တသင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ ကတရဂါမခေတ္တံ? ယတော မနုဿာ
သဉ္ဇရန္တိ၊ သဗ္ဗေ စေ သဉ္ဇရန္တိ၊ ဝိသုံ ဂါမခေတ္တသင်္ချံ ဂစ္ဆတိတိ စ
အာစရိယာ။

ပစ္စိမနယေ သစေ သေတု နဒီလက္ခဏဋ္ဌာနံ အဖုသိတွာ ဌိတော၊ ဂါမသီမာ-
သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ တတ္ထ ဧကော စေ ဂါမော၊ တံ သောဓေတွာ၊ ဒွီသု တီရေသု
သစေ ဒွေ၊ ဒွေပိ ဂါမေ သောဓေတွာ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ဣတိ
ဥဘယတြ ကတံ ဟောတိ။ ဣမိနာ နယေန ဒွီသု နဒီသု၊ ဇာတဿရေသု စ
ဧကကမ္မပသိဒ္ဓိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အယံ ပန နယော ခဏ္ဍသီမာမဟာသီမာနမ္ပိ
လဗ္ဘတေဝ။ သစေ သေတု နဒီလက္ခဏဋ္ဌာနံ ဖုသိတွာ ဌိတော၊ ဥဒကုက္ကေပ-
သီမာပိ သောဓေတဗ္ဗာ။

သီမာနမေဝ စေကတ္တံ၊ ဝေဟာသဋ္ဌံ ဝိနာ ဂတော^၁။
ဝိဒိတွာ ဧကကမ္မဿ၊ သီမတော ဣဒမာဒိသေ။

ဧကသီမံ ဒွိသီမံ ဝါ၊ တိသီမံ စတုသီမကံ။
ဧကကမ္မံ သိယာ တဿ၊ ကောပေါ ပရိသတော သိယာတိ။

အယံ ပနေတ္ထ ဝိသေသော—နဒီယံ ကရေန္တာနံ ဥဒကုက္ကေပတော ဗဟိ
ရက္ခာဒိသမ္ပန္နော အပ္ပမာဏံ။ ဂါမေ ကရေန္တာနံ နဒီယံ သမ္ပန္နရက္ခဿ ဥဒ-
ကုက္ကေပတော ဗဟိ ဌိတဘိက္ခု အပ္ပမာဏံ၊ တတော ဩရံ ပမာဏံ။ ဗဒ္ဓသီမာယ
သမ္ပန္နရက္ခဿ ဗဒ္ဓသီမာယ ဌိတဘိက္ခု ပမာဏန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တေနေဝ
ဝုတ္တံ “သီမံ သောဓေတွာ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ”န္တိ။ “သစေ ပန သေတု ဝါ သေတု-
ပါဒါ ဝါ ဗဟိတီရေ ပတိဋ္ဌိတာ ကမ္မံ ကာတု န ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝစနမ္ပိ ပါရေဟာ-
ဒီသုဝိယ သကလသီမာသောနေမေဝ ကာတဗ္ဗန္တိ သာဓေတိ၊ ဝိမံသိတဗ္ဗံ။ အတိ-
ရုဋ္ဌိကာလေ ပနာတိ ဧတ္ထ အတိရုဋ္ဌိ နာမ ယထာ စာတုမာသိကာယာတိ
ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ တသ္မာ စတုမာသံ အတိရုဋ္ဌိယေဝ သစေ ဟောတိ၊ သဗ္ဗောပိ
ဩဃေန ဩတ္တရောကာသော နဒီ ဧဝ။ အထ ဧကိဿာပိ အတိရုဋ္ဌိယာ
ဩဃော စတုမာသံ တိဋ္ဌတိ၊ သန္တတိ ဝါ၊ ဗဟိတီရေ ပတိဋ္ဌိတဩဃေန
ဩတ္တရောကာသော သဗ္ဗောပိ နဒီ ဧဝ။ နဒီ ဩတ္တရိတွာ သန္တနန္ဒာနတော
ပဋ္ဌာယာတိ တမေဝ ဝါ နဒီ အညံ ဝါ အပုဗ္ဗံ ဝါ ပဒေသံ အတ္တနော ပဝတ္တ-
ဝသေန နဒီလက္ခဏပုတ္တံ ဩတ္တရိတွာ သန္တနန္ဒာနတော ပဋ္ဌာယ ဝဇ္ဇတိ။ ဂါမ-
နိဂမသီမံ ဩတ္တရိတွာတိ စတုမာသပုဝတ္တံ သန္တယ ဝုတ္တံ။ “အဂမနပထေတိ
တဒဟု ဂတပစ္စာဂတံ ကာတု အသက္ကုဏေယျကေ”တိ လိခိတံ။ ယံပန အန္ဓ-
ကဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ၊ တံ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? နဒီယမ္ပိ တံဒေါသပ္ပသင်္ဂ-
တော။ တိပုသကာဒိတိ ဧတ္ထ အာဒိ-သဒ္ဓေန ကမလုပ္ပလာဒိနိပိ သင်္ဂဟံ

ဂစ္ဆန္တိ။ သဗ္ဗောဓိ အဇာတဿရော ဟောတိ၊ ဂါမသီမာသင်္ချံမေဝ ဂစ္ဆတိတိ
ယေဟိ ကတံ၊ တေသံ ဂါမသီမာသင်္ချံ ဝါ၊ သမန္တတော တိရစ္ဆာဂါမေဟိ စေ
ကတံ၊ သဗ္ဗဂါမသင်္ချံ ဝါ၊ အညေဟိ ဂါမခေတ္တေဟိ အသမ္ပန္နဋ္ဌာနံ စေ၊ ဝိသု-
ဂါမသီမာသင်္ချံ ဝါ ဂစ္ဆတိတိ အတ္ထော။

၁၄၈။ သံသဒ္ဓိဝိသုပါတိ ဣမိနာ အာသန္တတ္ထံ ဒီပေတိ၊ တေန ပဒေသ-
သမ္ဘိန္ဒနာ ဣဓ သမ္ဘေဒေါတိ ဒီပေတိ။ သော ပန ဝဇုန္တော သီမာသင်္ချံ
ကရောတိတိ ဗဒ္ဓသီမဋ္ဌာနပ္ပဝေသနဝသေန “ဧကဒေသဗဒ္ဓသီမာ”တိ ဝတ္ထုဗ္ဗတော
သင်္ချံရဒေါသော ဟောတိ။ န ဘိက္ခဝေ သီမာယ သီမာ သမ္ဘိန္ဒိတဗ္ဗာတိ ဧတ္ထ
“ပဌမံ ဗဒ္ဓသီမာယ ပစ္ဆာ အတ္တနာ ဗန္ဓိတဗ္ဗသီမာ န သမ္ဘိန္ဒိတဗ္ဗာ”တိ ဧကေ
အဓိပ္ပါယ် သံဝဏ္ဏယန္တိ။ ပဌမံ သမ္မတသီမာယံ သမ္ဘေဒါဘာဝတော
သွာဓိပ္ပါယော အဇ္ဈောတ္တရဏေန ယုဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ပစ္ဆာ ဗန္ဓိတဗ္ဗသီမာယ
ပဌမံ ဗဒ္ဓသီမာ န သမ္ဘိန္ဒိတဗ္ဗာ။ သကလံ ဝါ ဧကဒေသတော ဝါ နိမိတ္တာနံ
အန္တောကရဏေန ပဌမံ ဗဒ္ဓသီမာယ သီမန္တရိကေ အကိတ္တေတွာ သမ္ပန္နန-
တော ဟိ သမ္ဘိန္ဒတိ နာမ၊ ပရေသံ ဗဒ္ဓသီမံ သကလံ ဝါ ဧကဒေသတော ဝါ
နိမိတ္တာနံ အန္တောကရဏေန အဇ္ဈောတ္တရတိ နာမ၊ တေနောဟိ “သီမံ သ-
မ္ပန္နန္တေန သီမန္တရိကံ ဌပေတွာ”တိ အာဒိ။ တဿတ္ထော—ပဌမံ ဗဒ္ဓသီမာယ
သီမန္တရိကံ ပစ္ဆာ ဗန္ဓိတဗ္ဗသီမာယ နိမိတ္တဘူတံ ဌပေတွာ ပစ္ဆာ သီမံ သမ္ပန္နိတုန္တိ။
ဣမာ ဒွေဝိ ဝိပတ္တိယော ဘိက္ခုဘိက္ခုနီသီမာနံ အညမညံ န သမ္ပဝန္တိ။
သော ပန ဝဇုန္တော သီမာသင်္ချံ ကရောတိတိ ဧတ္ထ ဧကဝလံ သီမာ-
သင်္ချံရမေဝ ကရောတိ။ တသ္မိံ ကတကမ္မာနိ န ကုပ္ပန္တိတိ ဧကေ၊ တံ နယုတ္တံ
သာခါပါရောဟဆေဒနသီမာသောနောနံ ဝုတ္တတ္တာ။ ဣဒံ သဗ္ဗံ သုဋ္ဌ၊
ဝိစာရေတွာ ဂရုကုလေ ပယိရူပါသိတွာ ဂဟေတဗ္ဗယုတ္တကံ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဣတရံ
ဆဇ္ဇေတဗ္ဗံ။

ဥပေါသထဘေဒါဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၄၉။ “ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဥပေါသထာ”တိ တဒါ သာမဂ္ဂိဥပေါသထဿ
အနနညာတတ္တာ ဝုတ္တံ။ သာမဂ္ဂိဥပေါသထဿ ပုဗ္ဗကိစ္စေ “အဇ္ဈပေါသထော
သာမဂ္ဂိ”တိ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ န စ ကမ္မဝါစာယ ဘဂဝတာ ပယောဂေါ ဒဿိတော၊
ပါဠိနယတော အဋ္ဌကထာစရိယေဟိ ဥဒ္ဓိသိတဗ္ဗက္ကမော ဒဿိတော။ တထာ
ပဉ္စန္ဒံ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသာနံ ဥဒ္ဓေသက္ကမော သိဒ္ဓေါတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တယော
ဝါဒေ ဝါ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသန္တိ၊ အဓမ္မေန သမဂ္ဂံ နာမ ဟောတိတိ ဧတ္ထ

ကာမံ သံဃဿ သာမဂ္ဂိ နာမ ဟောတိ ဝဂ္ဂကထာယ ယထာကမ္ပံ သာမဂ္ဂိ-
ဝဝတ္ထာနတော၊ တထာပိ ဝဂ္ဂပဋိပက္ခဘာဝေန သမဂ္ဂံ၊ သမဂ္ဂပဋိပက္ခဘာဝေန စ
ဝဂ္ဂံ နာမ ကတံ။ အာဝေဏိကတော ဝါ ဂဏကမ္ဘာဒိသန္တဝတော၊ တဿ စ
သမဂ္ဂဝဂ္ဂဘာဝသန္တဝတော ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဓမ္မေန ဝဂ္ဂန္တိ ဧတ္ထ ပါရိသုဒ္ဓိ-
ကရဏံ ဓမ္မိကံ၊ သံဃဿေဝ ဆန္ဒာဂမနံ၊ န ဂဏဿာတိ ကတွာ ဝဂ္ဂံ နာမ
ဟောတိ။ “ဧကဝါရံ ကတံ သုကတံ၊ အာပတ္တိံ ပန အာပဇ္ဇတိ၊ ပုန
ကာတုံ န လဘန္တိ”တိ ဝဒန္တိ။ “ပဉ္စသု ဧကဿ ဆန္ဒံ အာဟရိတွာ စတူဟိ
ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝဒန္တိ၊ တံ ယုတ္တံ၊ ဆန္ဒဟာရဧက ဘိက္ခုနံ
သန္တိကံ ပတ္တေ တေန သံဃော ပဟောတိ၊ တသ္မာ ဆန္ဒော သံဃပ္ပတ္တော
ဟောတိတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။

ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသကထာဝတ္ထနာ

၁၅၀။ မာတိကာဋ္ဌကထာယံ^၁ “သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော။ ပ။ အာဝိ-
ကတာ ဟိဿ ဖာသု ဟောတိ၊ တတ္ထာယသုန္တေ ပုစ္ဆာမိ။ ပ။ တသ္မာ တုဏှိ။
ဝေမေတံ ဓာရယာမီ”တိ ဝတွာ ‘ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ ခေါ အာယသုန္တော နိဒါန’န္တိ အာဒိနာ
နယေန အဝသေသေ သုတေန သာဝိတေ ဥဒ္ဓိဋ္ဌော ဟောတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ
“ဝေမေတံ ဓာရယာမီတိ သုတာ ခေါ ပနာယသုန္တေဟိ”တိ ဧတ္ထ “ဓာရယာ-
မီ”တိ ဝတွာ “ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ ခေါ အာယသုန္တော နိဒါန”န္တိ ဝစနံ သံခိတ္တန္တိ ဂဟေတဗ္ဗံ၊
တေနော ခုဒ္ဒကပေယျာလဝသေန လိဒိတံ။ ဧဝံ မာတိကာဋ္ဌကထာယမ္ပိ
“အာဝိကတာ ဟိဿ ဖာသု ဟောတိ၊ တတ္ထာယသုန္တေ”တိ ဧတ္ထာပိ “ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ ခေါ
အာယသုန္တော နိဒါန”န္တိ ဝစနံ သံခိတ္တန္တိ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ ဧကေ။ ဧကေ “အဝိဝေ-
မာနေဟိ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တေ နိဒါနုဒ္ဓေသော နိဋ္ဌိတော နာမ ဟောတိ၊
တသ္မာ အနာဝိကဧရေန္တော အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ”တိ ဝဒန္တိ၊ တံ န ယုတ္တံ။
ကသ္မာ? “နိဒါနံ ဥဒ္ဓိသိတွာ”တိ နိဋ္ဌာနဝစနေန ဟိ နိဒါနဿ နိဋ္ဌိတဘာဝေါ
ဝုတ္တော၊ နိဒါနာဝသာနေ စ အာပတ္တိံ ဝုတ္တာတိ။ “သရဘညံ နာမ သရေန
ဘဏန”န္တိ လိဒိတံ။ သဇ္ဈာယံ အဓိဋ္ဌဟိတွာတိ “သဇ္ဈာယံ ကရေမီ”တိ စိတ္တံ
ဥပ္ပါဒေတွာ။ “အာပုစ္ဆာမီတိ ဝုတ္တမတ္တေန ကထေတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝဒန္တိ၊ တံ
တုဏှိဘာဝေ ယုဇ္ဇတိ။ “အထာပိ လာဘာဒိနာ အဘိဘူတော ဝါရေတိ၊ တံ
န ပမာဏ”န္တိ ဝဒန္တိ။ သေဝ နယောတိ ကထေန္တော ယဒိ ဝိစ္ဆိန္တတိ၊ ပုန
အာပုစ္ဆိတဗ္ဗန္တိ။

အဓမ္မကမ္မပဋိက္ခောသနာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၅၄။ “တေသံ အနုပဒ္ဒဝတ္ထာယာ”တိ သံဃော သံဃဿ ကမ္ပံ န ကရောတိ၊ အညောပိ ဥပဒ္ဒဝေါ ဗဟူနံ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ။

ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသကအဇ္ဈေသနာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၅၅။ “ထေရာဓိကံ ပါတိမောက္ခ”န္တိ ဝတ္တာပိပစ္ဆာ အဝိသေသေန “ယော တတ္ထ ဗျတ္တော ပဋိဗလော၊ တဿာဓေယျ”န္တိ ဝုတ္တတ္တာ “ဘန္တေ”တိ ဝစနံ ထေရဿာပိ အတ္တိတိ သိဒ္ဓံ ဟောတိ။ “ဂစ္ဆာဝုသော သံခိတ္တေန ဝါ ဝိတ္တာရေန ဝါ”တိ ဝစနတော အသတိပိ အန္တရာယေ ထာမံ ပမာဏန္တိ သိဒ္ဓံ ဟောတိ။

ဒိသံဂမိကာဒိဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၁၆၃။ “သစဿ သဒ္ဓိ”စရာ ဘိက္ခုဥပဋ္ဌာကာ အတ္တိ”တိ ပါဌော။ “ဥတု-ဝသေတိ ဥတုသံဝစ္ဆရေ ဟေမန္တဂိမေသု”တိ လိခိတံ။

ပါရိသုဒ္ဓိဒါနကထာဝဏ္ဏနာ

၁၆၄။ ပါရိသုဒ္ဓိ”ဒမ္မိတိ “သာပတ္တိကော ထေရာနံ ဒေတိ၊ သမ္ပဇာနမုသာ-ဝါဒေ ဒုက္ကဋ္ဌံ သမ္ပဝတိ”တိ အာစရိယေန လိခိတံ။ ကိံ န ခေါ ကာရဏံ? သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေန” ဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိ နာမ ကေဝလံ ဘဂဝတာ ဝုတ္တတ္တာ အကိရိယသမုဋ္ဌာနာ ဟောတိတိ။ “ပါရိသုဒ္ဓိ”ဒမ္မိ”တိ ဧတ္ထ ပန ကိရိယာ ပညာယတိ၊ တသ္မာ သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေ ပါစိတ္တိယံ ဝိယ ဒိဿတိ၊ သုဋ္ဌ၊ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗံ။ မဟန္တာ ဟိ တေ အာစရိယာ နာမ။ တတ္ထ “ဒမ္မိ”တိ အတ္တနောဥပေါသထကမ္ပနိဗ္ဗတ္တိနိမိတ္တံ ဝုတ္တံ။ “ဟရာ”တိ စ “အာရောစေဟိ”တိ စ ဟာရကဿ အနာရောစနပစ္စယာ ဒုက္ကဋ္ဌမောစနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ဒေသေ နယော ဆန္ဒဒါနေပိ။ တတ္ထ “ဒမ္မိ”တိ အတ္တနော စိတ္တသာမဂ္ဂိဒီပနဝစနံ၊ သေသံ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဧဝံ ဥပတိဿတ္ထေရော ဝဏ္ဏေတိ။ အထ ဝါ ပဋ္ဌမံ သမဂ္ဂ-ဘာဝံ သန္ဓာယ၊ ဒုတိယံ ပစ္ဆာ ဝိဓာတဗ္ဗဘာဝံ၊ တတိယံ ဆန္ဒဟာရကဿ ဒုက္ကဋ္ဌမောစနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ဥဘယတ္ထာပိ “သံဃပ္ပတ္တော ပက္ကမတိ”တိအာဒိ-ဝစနတော သံဃေ သမဂ္ဂေ ဧဝံ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိဒါနံ ရဟတိ၊ နာသမဂ္ဂေတိ သိဒ္ဓံ။ “သံဃပ္ပတ္တော ဥက္ခိတ္တကော ပဋိဇာနာတိ၊ အာဟဋ္ဌာ ဟောတိ ပါရိသုဒ္ဓိ”တိ-အာဒိဝစနတော ဥက္ခိတ္တကာဒိနမ္ပိ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိဒါနံ ရဟတိတိ သိဒ္ဓံ၊ တဉ္စ

ခေါ် ပကတတ္တသညာယ၊ နော အညထာတိ တက္ကော။ ဇာနိတွာ သာမဏေ-
ရဿ ဒိန္နေန ယာတိ^၁၊ အာပတ္တိ စ၊ အဇာနိတွာ ဒိန္နေန ယာတိ စ^၂၊ အနာပတ္တိတိ
ဧကေ။ ဗိဇ္ဇာလသင်္ခလိကာ နာမ ပါရိသုဒ္ဓိတိ ဧတ္ထ သင်္ခလိကာ နာမ အနန္တရေန
သမ္ပဉ္စတိ၊ အညေန စ သင်္ခလိကေနာတိ ကေဝလံ သင်္ခလိကာ ပါရိသုဒ္ဓိ နာမ
ဟောတိတိ ဥပတိဿတ္ထေရော။ ဧဝံ သန္တေ ဝိသေသနံ နိရဏ္ဏကံ ဟောတိ။
ဗိဇ္ဇာလသင်္ခလိကာ ဗဒ္ဓါဝ ဟောတိ အန္တောဂေဟေ ဧဝ သမ္ပယောဇနက္ကာ။
ယထာ သာ န ကတ္ထမိ ဂစ္ဆတိ၊ တထာ သာပိ န ကတ္ထမိ ဂစ္ဆတိတိ ကိရ
အဓိပ္ပါယော။

ဆန္ဒဒါနာဒိကထာဝတ္ထုနာ

၁၆၅-၇-ဂ။ “ဆန္ဒဒတွာ ခဏ္ဍသီမံ ဝါသီမန္တရိကံ ဝါ ဗဟိသီမံ ဝါ ဂန္တော
အာဂတော ဘိက္ခု ကမ္ပံ န ကောပေတိ၊ တဿ ဂမိကဘိက္ခုနံ^၃ ဆန္ဒ ဂဏှိတွာ
ခဏ္ဍသီမံ ဗန္ဓိတွာ ပုန ဝိဟာရသီမံ ဗန္ဓိတုံ တေသံ ဆန္ဒ န ဂဏှန္တိ”တိ ဝဒန္တိ။
“မဟုတ္တံ ဧကမန္တံ ဟောတာ”တိ အာဒိဝစနတော ယံ ကိဉ္စိ ဘိက္ခုကမ္ပံ ဂဟဋ္ဌာ-
ဒီသု ဟတ္ထပါသဂတေသု န ဝဇ္ဇတိတိ သိဒ္ဓိ။ နိဿီမန္တံ ဗဟိသီမံ။ တဿ
သမ္ပတိဒါနကိစ္စံ နတ္ထိတိ တသ္မိံ သတိပိ ဝဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ အာသနေန သဟ
ဥဒကန္တိ အတ္ထော။ ပန္နရသောပီတိ အဝိ-သဒ္ဓေါ စာတုဒ္ဓသိံ သမ္ပိဏ္ဍေတိ၊
တေန ဝုတ္တံ မဟာအဋ္ဌကထာယံ “ယဒိ နော တေ”န္တိ။ “အဇ္ဇ မေ ဥပေါသထော
ပန္နရသော”တိ အဓိဋ္ဌာနံ သဒါ န ကိဉ္စိ၊ န အညထာတိ ဧကေ။

အာပတ္တိပဋိကမ္ပဝိမိကထာဒိဝတ္ထုနာ

၁၆၉၊ ၁၇၀။ ပဋိဒေသေဒီတိ ယာယ ကာယမိ ဘာသာယ ဝုတ္တေ ဒေသနာ
စ ပဋိဂ္ဂဟော စ ဟောတိယေဝ ဒိဋ္ဌာဝိကမ္ပေန ဝိသုဒ္ဓိယာ ဝုတ္တတ္တာတိ
ကေမိ။ ဝေမတိကေန “အဟံ ဘန္တေ ဧကိဿာ ထုလ္လစ္စယာပတ္တိယာ
ဝေမတိကော၊ ယဒါ နိဗ္ဗေမတိကော ဘဝိဿာမိ၊ တဒါ တံ အာပတ္တိံ^၁ ပဋိ-
ကရိဿာမိ”တိ ဝတ္ထုဗ္ဗံ။ ဧဝံ ကတေ ယာဝ နိဗ္ဗေမတိကော န ဟောတိ၊ တာဝ
သဘာဝါပတ္တိံ^၂ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ န လဘတိ၊ အညေသဉ္စ ကမ္မာနံ ပရိသုဒ္ဓေါ နာမ
ဟောတိ။ ပုန နိဗ္ဗေမတိကော ဟုတွာ ဒေသေတဗ္ဗံ။ န စာတိ နေဝ ပါဠိယံ
န အဋ္ဌကထာယံ အတ္ထိ၊ ဒေသိတေ ပန ဒေါသော နတ္ထိတိ။ တထာ ဣတော
ဝုဋ္ဌဟိတွာ တံ အာပတ္တိံ^၃ ပဋိကရိဿာဒီတိ ဧတ္ထ စ သကလသံဃေ

သဘာဂါပတ္တိံ အာပန္နေ၊ ဝေမတိကေ စ။ တထာ စ “သဗ္ဗော သံဃော သဘာဂါပတ္တိံ အာပန္နိတွာ ယဒါ သုဒ္ဓိ ပဿိဿတိ”တိ၊ “တဒါ တဿ သန္တိကေ တံ အာပတ္တိံ ပဋိကရိဿတိ”တိ ဝတွာ ‘ဥပေါသထံ ကာတုံ လဘတိ’တိ စ လိဒိတံ။

အနာပတ္တိပန္နရသကာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၇၂-၃။ “အတ္ထဉ္ဇေ”တိ ပုဗ္ဗဝါရေ၊ “အထဉ္ဇေ”တိ ပစ္ဆာဝါရေ ပါဌော။ သီမံ ဩက္ကန္တေ ဝါဩက္ကမန္တေ ဝါ ပဿန္တိ။ ဓမ္မသညိနော ပန အညာဏေန ဟောန္တိ။ “ဝေမတိကပန္နရသကံ ဥတ္တာနမေဝါ”တိ ပါဌော။

သီမောက္ကန္တိကပေယျာလကထာဝဏ္ဏနာ

၁၇၀။ “န အကာမာ ဒါတဗ္ဗာ”တိဝစနတော ဣစ္ဆာယ သတိ ဒါတဗ္ဗာတိ သိဒ္ဓိံ။

လိင်္ဂါဒိဒဿနကထာဝဏ္ဏနာ

၁၇၀။ နာဘိဝိတရန္တိတိ ဧတ္ထ လဒ္ဓိနာနာသံဝါသကာ ကိရ တေ။ ကမ္မ- နာနာသံဝါသကဉ္စိ ဒိဋ္ဌိံ ပဋိနိဿဇ္ဇာပေတွာ တဿ ဩသာရဏကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ကတေ တေန သဒ္ဓိံ ဥပေါသထံ ကာတုံ ဝေတိ။ ဣတရေန လဒ္ဓိ- နိဿဇ္ဇနမတ္တေန ကာတုန္တိ ဝုတ္တံ။ အာပတ္တိယာ အဒဿနေ အပုဋိကမ္မေ ဥက္ခိတ္တကဉ္စိ ဒိဋ္ဌိယာ အပုဋိနိဿဂေ ဥက္ခိတ္တကဉ္စိ ဇာနိတွာ တေန သဒ္ဓိံ ကရေန္တဿ ပါစိတ္တိယံ၊ တသ္မာ ဣမေ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တကာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ ဧကေ။

နဂန္တဗ္ဗဂန္တဗ္ဗဝါရကထာဝဏ္ဏနာ

၁၇၁။ န ဂန္တဗ္ဗောတိ ကိံ သန္ဓာယ? “အညတြ သံဃေနာ”တိ ဝစနတော ယသ္မိံ ဝိဟာရေ သတံ ဘိက္ခု။ ဝိဟရန္တိ၊ တေ သဗ္ဗေ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန ဒသ ဒသ ဟုတွာ ဝိသုံ ဝိသုံ နာနာဥဒကုက္ကေပသီမာဒီသု ဌတွာ ဥပေါသထံ ကာတုံ လဘန္တိ။ နဝကမ္မသာလာဒိကာ နာနာသီမာကောဋိ ဥပေါသထာဓိဋ္ဌာနတ္ထံ သီမာပိ နဒိပိ န ဂန္တဗ္ဗာ။ ဂရုကံ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသံ ဝိဿန္တိတွာ လဟုကဿ အကတ္တဗ္ဗတ္တာ “အညတြ သံဃေနာ”တိ ဝစနံ သာဓေတိ။ တတ္ထ “ယသ္မိံ”

၁-ပစ္ဆာဝါရေတိ (က)

အာဝါသေ ဥပေါသထကာရကာ။ပ။ အကတွာ န ဂန္တဗ္ဗော”တိ ဝစနတော
ဝိဿဋ္ဌဥပေါသထာပိ အာဝါသာ ဂန္တံ ဝဇ္ဇတိတိ သိဉ္စိ။ “တတော ပါရိသုဒ္ဓိ-
ဥပေါသထကာရဏတ္ထံ ဝိဿဋ္ဌဥပေါသထာ ဂန္တံ ဝဇ္ဇတိ၊ ခဏ္ဍာသီမံ ဝါ ပဝိသိတုန္တိ
အပရေ ဝဒန္တိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဣမိနာ နေဝ ဥပေါသထန္တရာယောတိ “အတ္တနော
ဥပေါသထန္တရာယော”တိ လိမိတံ။

ဝဇ္ဇနီယပုဂ္ဂလသန္ဓဿနကထာဝဏ္ဏနာ

၁၈၃။ “အန္တိမဝတ္ထု အဇ္ဈာပန္နဿ နိသိန္နပရိသာယ ကလဟာဒိဘယေန
နာဟံ ကရိဿာမိ”တိ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒေတွာ နိသိဒ္ဓိတုံ ဝဇ္ဇတိ။ အညကမ္မေ တဿ
နိသိန္နပရိသာယ အာပတ္တိ နတ္ထိတိ ဧကေ။ “န စ ဘိက္ခဝေ အနုပေါသထေ
ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော အညတြ သံဃဿာမဂ္ဂိယာ”တိ ဝစနတော
သာမဂ္ဂိဒိဝသော အနုပေါသထဒိဝသောတိ အတ္တတော ဝုတ္တံ ဝိယ ဒိဿတိ။
“ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဥပေါသထာ”တိ ဝုတ္တဝစနဝသေနတံ ဝုတ္တံ၊ အညထာ
ပရိဝါရပါဠိယာ ဝိရုဇ္ဈတိတိ အာစရိယာ။ စာတုဒ္ဓသိယံ၊ ပန္နရသိယံ ဝါ
စေ သံဃော သမဂ္ဂေါ ဟောတိ၊ “အဇ္ဈပေါသထော သာမဂ္ဂိ”တိ အဝတွာ
ပကတိနိဟာရေနော ကတ္တဗ္ဗန္တိ ဒဿနတ္ထံ ယထာဒေသနာ ကတာတိ နော
တက္ကော။ အညထာ ယထာဝုတ္တဒ္ဓယေ စေ သာမဂ္ဂိ ဟောတိ၊ တတ္ထ
ဥပေါသထံ အကတွာ အနုပေါသထဒိဝသေ ဧဝ သာမဂ္ဂိဥပေါသထော
ကာတဗ္ဗောတိ အာပဇ္ဇတိ။ အညထာ ပုဗ္ဗေ ပဋိသိဒ္ဓတ္တာ ဣဒါနိ ပဋိသေဓန-
ကိစ္စံ နတ္ထိ။ “န ဘိက္ခဝေ ဒေဝသိကံ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသိတဗ္ဗ”န္တိ ပုဗ္ဗေ ဟိ
ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဥပေါသထေ ပါတိမောက္ခံ
ဥဒ္ဓိသိတု”န္တိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တတ္တာ “သကိ” ပက္ခဿ စာတုဒ္ဓသေ ဝါ ပန္နရသေ ဝါ”တိ
စ “ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဥပေါသထာ”တိ ၈ ပစ္စာ ဝုတ္တတ္တာ တတော အညသ္မိ
ဒိဝသေ ဥပေါသထော န ကာတဗ္ဗောတိ အတ္တတော အာပန္နံ အနိဋ္ဌံ၊ သတိ
သံဃဿာမဂ္ဂိယာ အညော ဒိဝသော ပကတိဝသေန အနုပေါသထောပိ
ဥပေါသထဒိဝသော နာမ ဟောတိတိ ဒဿနဝသေန နိဝါရေတုမ္ပိ ဧဝ-
ဒေသနာ ကတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဥပေါသထက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ဝဿူပနာယိကက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ

ဝဿူပနာယိကနုဇာနနကထာဝဏ္ဏနာ

၁၀၄။ မဟာအဋ္ဌကထာယဗ္ဗိ“သင်္ကာသယိဿန္တိ”တိ ပါဌော၊ ဒီပဝါသီနော “သင်္ကာသယိဿန္တိ”တိ ပဌန္တိ ကိရ။ “ကတိ နု ခေါ ဝဿူပနာယိက”တိ စိန္တာယံ “ကိ” နိမိတ္တ”န္တိ ဝုတ္တေ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဝဿံ ဥပဂန္တု”န္တိ ယံ ဝဿူပဂမနံ ဝုတ္တံ၊ တံ “ဣမံ တေမာသံ ဝဿံ ဥပေမိ”တိ ဝတ္တာ ဥပဂန္တဗ္ဗံ။ ဝဿာနမာသာ စ စတ္တာရော။ တတ္ထ ပဌမံ တေမာသံ၊ ပစ္ဆိမံ တေမာသန္တိ ဒုပိမံ တေမာသံ။ တေနာယံ တေသံ ဘိက္ခုနံ စိန္တာ အဟောသိ။

ဝဿာနေစာရိကပဋိက္ခေပါဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၀၅။ အနုပေက္ခဂမနေန ဝါ အညတ္တ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပနေန ဝါ အာပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ ဧတ္ထ ပဌမံ တာဝ သော သတ္တာဟံ အနာဂတာယ ပဝါရဏာယ သကရဏီယော ပက္ကမတိ။ “အာဂစ္ဆေယျ ဝါ သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု တံ အာဝါသံ န ဝါ အာဂစ္ဆေယျ၊ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ပုရိမိကာ စ ပညာယတိ၊ ပဋိဿဝေ စ အနာပတ္တိ”တိ ဝစနတော ဩရံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တထာ ဟိ “သော တဒဟေဝ အကရဏီယော ပက္ကမတိ၊ သကရဏီယော ပက္ကမတိ၊ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ပုရိမိကာ စ န ပညာယတိ၊ ပဋိဿဝေ စ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ ဝုတ္တံ။

သတ္တာဟကရဏီယာနုဇာနနကထာဝဏ္ဏနာ

၁၀၇-ဂ။ ဒုတိယံ ပန “သော တံ သတ္တာဟံ ဗဟိဒ္ဓါ ပီတိနာမေတိ၊ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ပုရိမိကာ စ န ပညာယတိ၊ ပဋိဿဝေ စ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ ဝစနတော သတ္တာဟတော ပရံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တထာ ဟိ “သော တံ သတ္တာဟံ အန္တော သန္တိဝတ္တံ ကရေတိ၊ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ပုရိမိကာ စ ပညာယတိ၊ ပဋိဿဝေ စ အနာပတ္တိ”တိ ဝုတ္တံ။ သတိပိ ကာရဏ-ဒွယေ ဝဿန္တေဒကာရဏာဘာဝေ အာပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ တဿာ တိဏိပိ တောနိ ဝစနာနိ ယထာသမ္ဘဝံ ယောဇိတာနိ ဝိဂ္ဂဟာနိ ဟောန္တိ။ တိဏိပိ ပရိ-ယိနာနိတိ တာသံ နတ္ထိတာယ။

ပဟိတေယေဝ အနုဇာနနကထာဝဏ္ဏနာ

၁၉၉။ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သံဃကရဏီယေန ဂန္တု၊ သတ္တာဟံ သန္ဓိ-
ဝတ္တော ကာတဗ္ဗော”တိ ဝစနတော အန္တောဝဿေ သံဟာရိကဘာဝေန ဂန္တု
ဝဇ္ဇတိ။ တတ္ထ ဓမ္မဆန္ဒဝဿေနပိ အာဂတေ သံဃဿ အာယမုခံ ဝိနဿတိ။
တတော “သေနာသနာနိ ကတွာ”တိ စ ဝုတ္တံ။ အာဂတန္တိ အာဂမနံ။ ဘာဝေတ္ထ
တပစ္စယောယံ။ သံဃကရဏီယေန ဂန္တုန္တိ ဧတ္ထ “သေနာသနပဋိသံယုတ္တေသု
ဝေ သံဃကရဏီယေသု၊ န အညေသု”တိ ဓမ္မသီရိတ္ထေရော ဝဒတိ ကိရ။ အဋ္ဌ-
ကထာယမ္ပိ တံ ပဒံ ဥဒ္ဓရိတွာ “ယံ ကိဉ္စိ ဥပေါသထာဂါရာဒိသု သေနာသနော-
သု”တိ အာဒိနာ သေနာသနမေဝ ဒဿိတံ၊ တသ္မာ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗံ။

အနိမန္တိတေန ဂန္တု န ဝဇ္ဇတိတိ တဿ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ စ ဒုက္ကဋ္ဌာ-
ပတ္တိ စ ဟောတိ၊ တံ “ဝဿစ္ဆေဒေါ”တိ စ ဝဒန္တိ။ နိမန္တိတောယေဝ နာမ
ဟောတိတိ ဧတ္ထ ဥပါသကေဟိ “ဗုဒ္ဓံ နာမ ဒိဝဿေ ဒါနာဒိနိ ကရောမ၊
သဗ္ဗေ သန္ဓိပတန္တု”တိ ကတာယပိ ကတိကာယ ဂန္တု ဝဇ္ဇတိ။ ပဝါရဏာယ
နဝမိတော ပဋ္ဌာယ ပံသုကုလိကစီဝရံ ပရိယေသိတုံ ကာဝီရပဋ္ဌနေ ဝိယ သဗ္ဗေသံ
ဂန္တု ဝဇ္ဇတိ အနုသံဝစ္ဆရံ နိယမတော ဥပါသကေဟိ သဇ္ဇိတွာ ဌပနတော။
ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ အန္တကဋ္ဌကထာယံ “ဘိက္ခုသံဃေန ဝါ ကတိကာ ကတာ သမန္တ
ဘိက္ခု ဂစ္ဆန္တု”တိ၊ ဃောသနံ ဝါ ကတံ ဥပါသကေဟိ၊ တတ္ထ ဂစ္ဆန္တဿ
ရတ္တိစ္ဆေဒေါ နတ္တိတိ တထာ ‘အနုသံဝစ္ဆရံ အာဂစ္ဆန္တု’တိ သကိံ နိမန္တိတေပိ
ဝဇ္ဇတိ”တိ စ “စီဝရကာလတော ပဋ္ဌာယ နိယမံ ကတွာ သမန္တတော အာဂ-
တာနံ သဇ္ဇေတွာ ဒါနတော ကာဝီရပဋ္ဌနေ ဃောသေတွာ ကရဏာကာရော
ပညာယတိတိ အပရေ”တိ စ။ အာစရိယာ ပန ဧဝံ န ဝဒန္တိ။

အန္တရာယေအနာပတ္တိဝဿစ္ဆေဒကထာဝဏ္ဏနာ

၂၀၁။ “သစေ ဒူရံ ဂတော ဟောတိ၊ သတ္တာဟဝါရေန အရဏော
ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗော”တိ ဝစနတော ‘ယသ္မိံ အန္တရာယေ သတိ ဝဿစ္ဆေဒံ ကာတုံ
ဝဇ္ဇတိ၊ တသ္မိံ အန္တရာယေဝ ဝဿစ္ဆေဒမကတွာ သတ္တာဟကရဏီယေန
ဝိတိနာမေတုံ ဝဇ္ဇတိတိ ဒီပိတန္တိ အပရေ”တိ ဝုတ္တံ။ ဝိနယရော ပန န ဣစ္ဆန္တိ၊
တသ္မာ “သတ္တာဟဝါရေန အရဏော ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗော”တိ ဣဒံ တတြုပ္ပါဒါဒိ-
နိမိတ္တံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တံ သန္ဓာယ “အာစရိယာ ပန ဧဝံ န ဝဒန္တိ”တိ ဝုတ္တံ။

ဂါဝံ ဝါတိ ဗလိဗဒ္ဓံ ဝါ။ ဗဟိသီမာယ ဌိတာနန္တိ တေဟိ ခဏ္ဍသီမာယ ဌိတေ-
ဟိပီတိ ဥပတိဿတ္ထေရော။ ဝဿန္တေဒေ အဿ ဝဿန္တေဒဿ။ ဝိဟာရာ
အညတ္တ ဝုဋ္ဌာပေန္တေဟိ တတ္ထေဝ သဉ္စိပတိတွာ “ဣမိနာ စ ဣမိနာ စ ကာရဏေန
ဣမသ္မိံ နာမ ပဒေသေ ဣမံ ဝိဟာရံ နေတွာ ဝုဋ္ဌာပေမာ”တိ အနုဿာဝေတွာဝ
ကာတဗ္ဗန္တိ။

ဝဇာဒိသုဝဿူပဂမနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၀၃။ ဝဇေန သဒ္ဓိံ ဂတဿ ဝဿန္တေဒေ အနာပတ္တိတိ ဝဿန္တေဒေါ န
ဟောတိတိ ကိရ အဓိပ္ပါယော။ သတ္တဿ အဝိဟာရတ္တာ “ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ”တိ
အဝတွာ “ဣဝ ဝဿံ ဥပေမီ”တိ ဣကံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ “သတ္ထေ ပန ဝဿံ ဥပဂန္တံ၊
န ဝဇ္ဇတိတိ ‘ဣမသ္မိံ’ ဝိဟာရေ ဣမံ တေမာသန္တိ ဝါ ‘ဣဝ ဝဿံ ဥပေမီ’တိ
ဝါ န ဝဇ္ဇတိ၊ အာလယကရဏမတ္ထေနေဝ ဝဇ္ဇတိတိ အဓိပ္ပါယော”တိ လိခိတံ။
တံ ပန အဋ္ဌကထာယ ဝိရုဇ္ဈတိ။ “ဣဝ ဝဿံ ဥပေမီတိ တိက္ခတ္တံ ဝတ္တဗ္ဗံ”န္တိ
ဟိ ဝုတ္တံ။ အဋ္ဌကထာဝစနမ္ပိ ပုဗ္ဗာပရံ ဝိရုဇ္ဈတိတိ စေ? န၊ အဓိပ္ပါယာ-
ဇာနနတော။ သတ္ထော ဒုဝိဇော ဌိတော၊ သဉ္စာရေတိ။ တတ္ထ ဌိတေ
ကုဋိကာယ “ဣဝ ဝဿံ ဥပေမီ”တိ ဝတွာ ဝသိတဗ္ဗံ။ ဣဒဉ္စိ သန္ဓာယ
“အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သတ္ထေ ဝဿံ ဥပဂန္တံ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ သဉ္စာရိမ္ပိ ပန
သတ္ထေ ကုဋိကာယ အဘာဝတော ဝဿံ ဥပဂန္တံ န ဝဇ္ဇတိ။ သတိ
သိဝိကာယ ဝါ သကဋကုဋိကာယ ဝါ ဝဇ္ဇတိ၊ တထာ ဝဇေပိ။ တီသု ဌာနေသု
ဘိက္ခုနော နတ္ထိ ဝဿန္တေဒေ အာပတ္တိ။

ပဝါရေတုဉ္စ လဘတိတိ ဣတ္ထာယံ ဝိစာရဏာ—“အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ
ယေန ဝဇော၊ တေန ဝန္တံ”န္တိ ဣဒံ ကံ ဝဿရက္ခဏတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ ဥဒါဟု
ဝဿန္တေဒါပတ္တိရက္ခဏတ္ထန္တိ? ကိဉ္စေတ္ထ ယဒိ ဝဿရက္ခဏတ္ထံ၊ “န ဘိက္ခဝေ
အသေနာသနိကေန ဝဿံ ဥပဂန္တဗ္ဗံ”န္တိ ဣဒံ ဝိရုဇ္ဈတိ။ အထ ဝဿန္တေဒါ-
ပတ္တိရက္ခဏတ္ထံ ဝုတ္တန္တိ သိဒ္ဓံ န သော ပဝါရေတု လဘတိတိ၊ ကာ ပနေတ္ထ
ယုတ္တိ? ယတော အယမေဝ တိဝိဇော ပဝါရေတု လဘတိ၊ နေတရော။
ဝါဠေဟိ ဥဗ္ဗာဠာဒိကော ဟိ ဥပဂတဋ္ဌာနာပရိစ္စာဂါ^၁ လဘတိ။ ပရိစ္စာဂါ
န လဘတိတိ အယမေတ္ထ ယုတ္တိ။ ယေန ဂါမော၊ တတ္ထ ဂတောပိ
ပဝါရေတု လဘတိတိ ဧကေနာတိ အာစရိယော။ ယော ဟိ ပုဗ္ဗေ “ဣဝ
ဝဿံ ဥပေမီ”တိ န ဥပဂတော၊ “ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ”တိ ဥပဂတော၊

၁-ဥဗ္ဗာဠာဒိကော ဟိ ဥပဂတဋ္ဌာနာပရိစ္စာဂါ(က)

သော စ ပရိစ္ဆတ္တော။ အညထာ ဝိနာ ဝိဟာရေန ကေဝလံ ဂါမိ သန္ဓာယ “ဣဓ ဝဿံ ဥပေမိ”တိ ဥပဂန္တု ဝဇ္ဇတိတိ။ အာပဇ္ဇတုတိ စေ? န, “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဝဇ္ဇေ သတ္တေ နာဝါယ ဝဿံ ဥပဂန္တု”န္တိ ဝစနံ ဝိယ “ဂါမေ ဥပဂန္တု”န္တိ ဝစနာဘာဝတော။ ယသ္မာ “တိသု ဌာနေသု ဘိက္ခုနော နတ္ထိ ဝဿန္တေဒေ အာပတ္တိ”တိ ဝစနံ တတ္ထ ဝဿူပဂမနံ အတ္တိတိ ဒီပေတိ တဒဘာဝေ ဆေဒါဘာဝါ၊ တသ္မာ “သတ္တေ ပန ဝဿံ ဥပဂန္တု န ဝဇ္ဇတိ”တိ ကုဋိယာ အဘာဝကာလံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ သိဒ္ဓိ။ တိသု ဌာနေသု ဘိက္ခုနော နတ္ထိ ပဿန္တေဒေ အာပတ္တိတိ “တေဟိ သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆန္တဿေဝ နတ္ထိ၊ ဝိရုဋ္ဌိတွာ” ဂမနေ အာပတ္တိ စ၊ ပဝါရေတုဉ္စ န လဘတိ”တိ လိဒိတံ၊ တသ္မာ ယံ ဝုတ္တံ အဋ္ဌကထာယံ “အထ သတ္တော အန္တောဝဿေယေဝ ဘိက္ခုနာ ပတ္တိတဌာနံ ပတွာ အတိက္ကမတိ။ ပ။ အန္တရာ ကေသ္မိံ ဂါမေ တိဋ္ဌတိ ဝါ ဝိပုကိရတိ ဝါ”တိ- အာဒိ၊ တံ ဧတ္တာဝတာ ဝိရုဋ္ဌိတွာ ဂတာနဗ္ဗိ ဝိရုဋ္ဌိတွာ^၁ ဂမနံ န ဟောတိ၊ တသ္မာ ပဝါရေတဗ္ဗန္တိ ဒဿနတ္ထန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗိ။

တတ္ထ “ပဒရစ္ဆဒနံ ကုဋိံ ကတွာ ဥပဂန္တဗ္ဗ”န္တိ ဝစနတော သေနာသနတ္ထာယ ရုက္ခံ အာရဟိတံ ဝဇ္ဇတိတိ သိဒ္ဓိ ဟောတိ၊ န ပါဠိဝိရောဓတောတိ စေ? န, တပ္ပဋိက္ခေပေနေဝ သိဒ္ဓတ္တာ၊ ဣမဿ ဣဓ ပုနပိ ပဋိက္ခေပနတော။ “န ဘိက္ခဝေ အသေနာသနိကေန ဝဿံ ဥပဂန္တဗ္ဗ”န္တိ ဣမိနာ ပဋိက္ခေပေန သိဒ္ဓေ “န ဘိက္ခဝေ အဇ္ဈောကာသေ ဝဿံ ဥပဂန္တဗ္ဗ”န္တိ ပဋိက္ခေပေါ ဝိယ သိယာတိ စေ? န, အဇ္ဈောကာသဿ အသေနာသနဘာဝါနုမတိပ္ပသင်္ဂတော။ အဇ္ဈောကာသေဟိ “အဇ္ဈောကာသေ ပလာလပုဉ္စေ”တိ? ဝစနတော သေနာသနန္တိ သိဒ္ဓိ။ စတုသာလအဇ္ဈောကာသေ ဝသန္တောပိ “စတုသာလာယ ဝသတိ”တိ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မာ တတ္ထ ဝဇ္ဇတိတိ အာပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ဣဓ အသေနာသနိကော နာမ အတ္တနာ ဝါ ပရေန ဝါ အတ္တနော နိဗ္ဗဝါသတ္ထံ အပါဝိတသေနာသနိကောတိ ဝေဒိတဗ္ဗိ။ အညထာ ဗြိန္တံ ပဋိက္ခေပါနံ အညတရာတိရေကတာ စ^၄ ရုက္ခမူလေပိ နိဗ္ဗကောသေပိ ဝဿံ ဥပဂန္တု ဝဇ္ဇတိတိ စ, အပါဝိတသေနာသနိကေနာပိ ဂဗ္ဘေ ဝသိတုံ ဝဇ္ဇတိတိ စ အာပဇ္ဇတိ၊ သဒ္ဓါရဗန္ဓမေဝ သေနာသနံ ဣဓ အဓိပ္ပေတန္တိ ကထံ ပညာယတိတိ စေ? နိဒါနတော။ အယဉ္စိ အသေနာသနိ- ကဝဿူပဂမနာပတ္တိ “တေန ခေါ ပန သမယေန ဘိက္ခု အသေနာသနိကာ ဝဿံ ဥပဂန္တန္တိ၊ သီတေနပိ ဥဏှေနပိ ကိလမန္တိ”တိ ဣမသ္မိံ နိဒါနေ ပညတ္တာ၊

၁-ဝိဿုဋ္ဌိတွာ (က)

၂-ဝိဿုဋ္ဌိတွာ ဂတာဟိ ဝိဿုဋ္ဌိတွာ စ (က)

၃-အဇ္ဈောကာသေတိ အဇ္ဈောကာသံ ပလာလပုဉ္စန္တိ (က) ၄-အညတရာတိရေကတာယ (က)

တသ္မာ သီတာဒိပဋိက္ခေပမေဝ ဣဓ သေနာသနန္တိ အဓိပ္ပေတဗ္ဗန္တိ သိဒ္ဓိ။ ဧဝံ သန္တေ သိဒ္ဓိ ပုဗ္ဗပက္ခနိဒဿနန္တိ စေ? န, ပုဗ္ဗေ အပရတ္ထပဝတ္တိသုစနတော။ ဘုတိယဇ္ဈာနနိဒ္ဒေသေ။ “ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာ အဝိတက္ကံ အဝိစာရ”န္တိ ဝစနာနိ နိဒဿနံ။ အဇ္ဈောကာသပဋိက္ခေပနိဒါနေန ဗဟိအဇ္ဈောကာသောဝ ပဋိက္ခိတ္တော၊ န စတုသာလာဒိမဇ္ဈဂတော အဇ္ဈောကာသောတိ အာပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ န နိဒါနံ ပမာဏန္တိ စေ? န, နိယမတော။ ကိဉ္စိ ဟိ သိက္ခာပဒံ နိဒါနာပေက္ခံ ဟောတိတိ သာမိတမေတံ။ ဣဒံ သာပေက္ခံ, ဣဒံ အနပေက္ခန္တိ ကထံ ပညာယတိ၊ န ဟိ ဧတ္ထ ဥဘတောဝိဘဏံ ဝိယ သိက္ခာပဒါနံ ပဒ-ဘာဇနံ, အနာပတ္တိဝါရော ဝါ အတ္ထိတိ? ဣဓာပိ ဒေသနာဝိဓာနတော ပညာ-ယတိ။ “ဒေဝေ ဝဿန္တေ ရုက္ခမူလမ္ပိ နိဗ္ဗကောသမ္ပိ ဥပဓာဝန္တိ”တိ ဟိ ဣမေဟိ ဒွိဟိ နိဒါနဝစနေဟိ ဗဟိ ဝါ အန္တော ဝါ သဗ္ဗံ ဩဝဿကဋ္ဌာနံ ဣဓ အဇ္ဈော-ကာသော နာမ။ အနောဝဿကဋ္ဌာနမ္ပိ အနိဗ္ဗကောသမေဝ ဣဓ ဣတ္ထိတဗ္ဗန္တိ သိဒ္ဓိ ဟောတိ။ တေန န ဥပဂန္တိဒ္ဓန္တိ န အာလယကရုဏပဋိက္ခေပေါ၊ “ဣဓ ဝဿံ ဥပေမိ”တိ ဝစနပဋိက္ခေပေါ။ ဆဝသရိရံ ဒဟိတွာ ဆာရိကာယ, အဋ္ဌိကာ-နဉ္စ အတ္ထာယ ကုဋိကာ ကရိယတိတိ အန္တကဋ္ဌကထာဝစနံ။ “ဋီဟိတမဉ္ဇောတိ ကသိကုဋိကာပါသာဏဃရ”န္တိ လိဒိတံ။ “အကဝါဠဗဒ္ဓသေနာသနေ အတ္ထနော ပါပိတေ သဘာဂဋ္ဌာနေ သကဝါဠဗဒ္ဓေ ဝသတိ စေ၊ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ပယောဂေါပိ အတ္ထိ၊ “အသေနာသနိကေန ဝဿံ န ဥပဂန္တဗ္ဗ”န္တိ ပါဠိစ အဋ္ဌ-ကထာ စ၊ တသ္မာ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗံ။

အဓိဋ္ဌိကကတိကာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၂၀၅။ မဟာဝိဘဏံ ဝုတ္တန္တိ ဧတ္ထ အယံ အန္တကဋ္ဌကထာဝစနံ ဥိနပန္န-ရသဝဿေန သာမဏေရေန ဣဓ ဝိဟာရေ န ဝတ္ထဗ္ဗာ၊ န ပံသုကူလံ အာဟိဏ္ဏိတဗ္ဗံ၊ န စောဠဘိက္ခာ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ န အညဝိဟာရေ ဘုဉ္စိတဗ္ဗံ၊ န အညဿ ဘိက္ခုဿ ဝါ ဘိက္ခုနိယာ ဝါ သန္တကံ ဘုဉ္စိတဗ္ဗံ၊ အညမညံ နေဝ အာလပေယျာမ န သလ္လပေယျာမ၊ န သဇ္ဈာယိတဗ္ဗံ၊ မတ္တိကာပတ္တေန ဝဇ္ဇတိ၊ န အပရိပုဏ္ဏပရိက္ခာရဿ ဝါသောတိ။

၂၀၆။ မုသာဝါဒေါတိ ဝိသံဝါဒေါ အဓိပ္ပေတော။ ကေမိ “ဝိသံဝါဒန-ဝသေန ပဋိဿုဏိတွာတိ ဝုတ္တ”န္တိ စ, “ရညော ၂ ဝုတ္တဝစနာနုရူပတော မုသာဝါဒေါတိ ဂဟဋ္ဌာ ဂဏှန္တိတိ ဝုတ္တ”န္တိ စ ဝဒန္တိ။

၂၀၇။ “ပုရိမိကာ စ န ပညာယတိ။ ကသ္မာ? ‘ဒုတိယေ ဝသာမီ’တိ စိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ ပဌမသေနာသနဂ္ဂါဟော ပဋိပ္ပဿန္တတိ။ ပုန ‘ပဌမေဝေ ဝသာမီ’တိ စိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ ဒုတိယော ပဋိပ္ပဿန္တတိ။ ဥဘယာဝါသေ ဝိဓာနံ နတ္ထိ”တိ လိခိတံ။ ပေါရာဏဂတ္ထိပဒေ ပန “ပဌမံ ဂဟိတဋ္ဌာနေ အဝသိတွာ အညသ္မိံ ဝိဟာရေ သေနာသနံ ဂဟေတွာ ဒွိဟတိဟံ ဝသတိ၊ တတော ပဌမဂ္ဂါဟော ပဋိပ္ပဿန္တတိတိ ပုရိမိကာ စ န ပညာယတိ။ ပစ္စိမဂ္ဂါဟော န ပဋိပ္ပဿန္တတိ။ ဣဒဉ္စိ ဒိဝသဝသေန ပဋိပ္ပဿန္တနံ နာမ ဟောတိ။ အထ ပစ္စိမံ တေမာသံ အညသ္မိံ ဝသတိ၊ ပုရိမိကာ စ န ပညာယတိ၊ ဣဒံ သေနာသနဂ္ဂါဟာနံ ဝသေန ပဋိပ္ပဿန္တနံ နာမာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဥဘော-ပေတေ အတ္ထဝိကပ္ပါ ဣမ နာမိပ္ပေတာ။ ယတ္ထာယံ ပဋိဿုတော၊ တတ္ထ ပုရိမိကာ စ န ပညာယတိ၊ ပဋိဿဝေ စ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ။ ကတ္ထ ပန ပုရိမိကာ ပညာယတိတိ? အန္တရာမဂ္ဂေ ဒွိသု အာဝါသေသု ယတ္ထ တဒဟေဝ ပစ္စိမဂ္ဂါဟော၊ တတ္ထ ပဌမံ ဂဟိတဋ္ဌာနေ သတ္တာဟကရဏီယေန ဂစ္ဆတော န ဝဿန္တေဒေါ၊ သော တဒဟေဝ အကရဏီယော ပက္ကမတိတိ-အာဒိမိ “ကရဏီယံ နာမ သတ္တာဟကရဏီယ”န္တိ လိခိတံ။

ပါဠိမုတ္တကရတ္ထိန္တေဒဝိနိစ္ဆယေ “ဓမ္မဿဝနာဒီ”တိ ဝုတ္တံ။ အာဒိမိ စတုသု ဝါရေသု နိရပေက္ခပက္ကမနဿာမိပ္ပေတတ္တာ “သတ္တာဟကရဏီယေနာ”တိ န ဝုတ္တံ တသ္မိံ သတိ နိရပေက္ခဂမနာဘာဝတော။ တတ္ထ ပုရိမာ ဒွေ ဝါရာ ဝဿံ အနုပဂတဿ ဝသေန ဝုတ္တာ၊ တသ္မာ ဥပဂတဿ တဒဟေဝ သတ္တာ-ဟကရဏီယေန ဂန္တော အန္တောသတ္တာဟံ အာဂစ္ဆတော န ဝဿန္တေဒေါတိ သိဒ္ဓိံ။ ပစ္စိမာ ဒွေ ဝါရာ ဥပဂတဿ နိရပေက္ခဂမနဝသေန ဝုတ္တာ၊ “သတ္တာဟံ အနာဂတာယ ပဝါရဏာယ သကရဏီယော ပက္ကမတိ”တိ တတော ဗဟိဒ္ဓါ သတ္တာဟံ ဝိတိနာမေန္တဿ ဝဿန္တေဒေါတိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ “အက-ရဏီယော ပက္ကမတိ”တိ ဝစနာဘာဝါ ဝိနာ ရတ္ထိန္တေဒကာရဏေန ဂန္တံ န ဝဇ္ဇတိတိ သိဒ္ဓိံ။ ပဝါရေတွာ ပန ဂန္တံ ဝဇ္ဇတိ ပဝါရဏာယံ တံဒိဝသ-သန္ဓိဿိတတ္တာ။ တတ္ထ န ဝါ အာဂစ္ဆေယျာတိ အန္တရာယေန။ အာစရိယော ပန “န ပုန ဣဓာဂစ္ဆာမီ”တိ နိရပေက္ခောပိ သကရဏီယောဝ ဂန္တံ လဘ-တိတိ ဒဿနတ္ထံ အကရဏီယော’တိ န ဝုတ္တံ”န္တိ ဝဒတိ။ “သိဟဋ္ဌဒီပေ ကိရ စူဠပဝါရဏာ နာမ အတ္ထိ၊ တံ ပဝါရဏံ ကတွာ ယထာသုခံ သကရဏီယာ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပယောဂဉ္စ ဒဿေန္တိ”တိ ဝုတ္တံ။ “တတ္ထ ဆ အရဏာ အန္တောဝဿေ

ဟောန္တိ၊ ဧကော ဗဟိ၊ တဿ သော တေမာသံ ဝုတ္တော ဟောတီတိ အပရေ”တိ စ, “အာစရိယော ဧဝံ န ဝဒတီ”တိ စ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗတ္ထ ဝိဟာရံ ဥပေတီတိ အတ္တနော ဝဿဇ္ဇေန ပတ္တဂန္တံ ဥပေတီတိ ပေါရာဏာ။ အသတိယာ ပန ဝဿံ န ဥပေတီတိ ဣတ္ထ “ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ ဣမံ တေမာသ”န္တိ အဝစနေန။ “အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တရတ္ထိန္ဒေဒကာရဏံ ဝိနာ တိရောဝိဟာရေ ဝသိတွာ အာဂန္တိဿာမီတိ ဂစ္ဆတောပိ ဝဿန္တေဒ”န္တိ လိမိတံ။

၂၀၀။ ပဋိဿုတော ဟောတိ ပစ္ဆိမိကာယာတိ အန္တရာ ပဗ္ဗဇိတဘိက္ခုနာ၊ ဆိန္ဒဝဿေန ဝါ ပဋိဿုတော၊ အညေန ပန ပုရိမံ အနုပဂန္တာ ပစ္ဆိမိကာယံ ပဋိဿဝေါ န ကာတဗ္ဗော။ ရတ္ထိန္ဒေဒေ သဗ္ဗတ္ထ ဝဿန္တေဒေါတိ သန္နိဋ္ဌာနံ ကတွာ ဝဒန္တိ။ ကေမိ ပန န ဣန္ဒြိယန္တိ။ တံ သာဓေတုံ အနေကဓာ ပပဉ္စေန္တိ။ ကိံ တေန။

ဝဿူပနာယိကကွန္ဒကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ပဝါရဏာကန္တကဝဏ္ဏနာ

အဖာသုကဗိဟာရကထာဝဏ္ဏနာ

၂၁၀။ “သံဃံ အာရုဿော ပဝါရေမိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ပစ္ဆာပိ “ဝဒတု မံ သံဃော”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ ဝိယ ခိဿတိ။ အယံ ပနေတ္ထ အဓိပ္ပါယော—ယသ္မာ အဟံ သံဃံ ပဝါရေမိ၊ တသ္မာ တတ္ထ ပရိယာပန္နာ ထေရာ၊ မဇ္ဈိမာ၊ နဝါ ဝါ အဝိ-
သေသေနာယသ္မန္တော သဗ္ဗေပိ မံ ဝဒန္တိတိ။

ပဝါရဏာဘေဒဝဏ္ဏနာ

၂၁၂။ ဧဒမာ ဘိက္ခဝေ ပဝါရဏာတိ ဧတ္ထ တာဒိသေ ကိစ္စေ သတိ ယတ္ထ ကတ္တစိ ပဝါရေတုံ ဝဇ္ဇတိ။ တေနော မဟာဝိဟာရေ ဘိက္ခု စာတုဒ္ဓသိယံ ပဝါ-
ရေတွာ ပန္နရသိယံ ကာယသာမဂ္ဂိ ဣဒါနိပိ ဒေန္တိ။ စေတိယ ဝိရိယမဟာဒဿနတ္ထမ္ပိ အဋ္ဌမိယံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တမ္ပိ စာတုဒ္ဓသိယံ ပဝါရေတုကာမာနံယေဝ ဟောတိ။
“သတ္တာဟံ အနာဂတာယ ပဝါရဏာယ သကရဏီယော ပက္ကမတိ၊ အနာ-
ပတ္တိတိ ဝစနတော ဣဒံ အာစိဏ္ဏ”န္တိ လိဒိတံ။ “နော စေ အဓိဋ္ဌဟေယျ၊
အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ ဧကဿ ဝုတ္တဒုက္ကဋ္ဌံ၊ တဿေဝ ဝုတ္တံ ပုဗ္ဗကိစ္စဉ္စ
သံဃဂဏာနမ္ပိ နေတဗ္ဗံ။

ပဝါရဏာဒါနာနုဇာနနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၁၃။ တေန စ ဘိက္ခုနာတိ ပဝါရဏာဒါယကေန။

အနာပတ္တိပန္နရသကာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

“တဿာ စ ပဝါရဏာယ အာရောစိတာယ သံဃေန စ ပဝါရိတေ သဗ္ဗေသံ သုပ္ပဝါရိတံ ဟောတိတိ ဝစနတော ဧကဝလံ ပဝါရဏာယ ပဝါရဏာဒါယ-
ကောပိ ပဝါရိတောဝ ဟောတိ”တိ ဝဒန္တိတိ။

၂၂၂။ အဝုဋ္ဌိတယ ပရိသာယာတိ ပဝါရေတွာ ပစ္ဆာ အညမညံ ကထေန္တိယာ။ ဧကစ္စာယ ဝုဋ္ဌိတယာတိ ဧကစ္စေသု ယထာနိသိန္ဓေသု ဧကစ္စေသု သကသကဋ္ဌာနံ ဂတေသု။ ပုန ပဝါရေတဗ္ဗန္တိ ပုနပိ သဗ္ဗေပိ

သမာဂန္တာ ပဝါရေတဗ္ဗံ။ အာဂစ္ဆန္တိ သမသမာ၊ တေသံ သန္တိကေ ပဝါရေ-
 တဗ္ဗန္တိ “ဂတေ အနာနေတွာ နိသိန္တာနံယေဝ သန္တိကေ ပဝါရေတဗ္ဗံ၊
 ဥပေါသထက္ခန္ဓကေပိ ဧသေဝ နယော”တိ လိဒိတံ။ သဗ္ဗာယ ဝုဋ္ဌိတာယ
 ပရိသာယ အာဂစ္ဆန္တိ သမသမာ၊ တေသံ သန္တိကေ ပဝါရေတဗ္ဗန္တိ “ယဒိ
 သဗ္ဗေ ဝုဋ္ဌဟိတွာ ဂတာ၊ သန္တိပါတေတုဉ္စ န သက္ကာ၊ ဧကစ္စေ သန္တိပါတာပေတွာ
 ပဝါရေတု ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝဒန္တိ။ ကသ္မာ? ဥတ္တိံ ဌပေတွာ ကတ္တဗ္ဗသံသကမ္မာ-
 ဘာဝါ ဝဂ္ဂံ န ဟောတိ ကိရ။ ဧတ္ထ ပန ဧကစ္စေသု ဂတေသုပိ သဗ္ဗေသု
 ဂတေသုပိ သဗ္ဗေ သန္တိပါတာပေတွာ ဥတ္တိံ အဋ္ဌပေတွာ ကေဝလံ ပဝါရေ-
 တဗ္ဗံ။ ဧကစ္စေ သန္တိပါတာပေတွာ ပဝါရေတု န ဝဇ္ဇတိ “သံဃံ ဘန္တေ
 ပဝါရေမီ”တိ ဝစနတော။ သဗ္ဗေပိ ဟိ သန္တိပတိတာ ပစ္ဆာ ဒိဋ္ဌံ ဝါ သုတံ
 ဝါ ပရိသင်္ကိတံ ဝါ ဝတ္တာရော ဟောန္တိ။ အနာဂတာနံ အတ္ထိဘာဝံ ဥတွာပိ
 ဧကစ္စာနံ သန္တိကေ ပဝါရဏာဝစနံ ဝိယ ဟောတိ။ သမ္ပုဒိဘူတေ စတ္တာရော
 သန္တိပါတာပေတွာ နိဿဂ္ဂိယံ အာပန္နစိဝရာဒိနိဿဇ္ဇနံ ဝိယ ပဝါရဏာ န ဟောတိ
 သဗ္ဗာယတ္တတ္တာ။ “သမဂ္ဂါနံ ပဝါရဏာ ပညတ္တာ”တိ ဝစနဉ္စေတ္ထ သာကေ။
 “ဣတော အညဿာ န ဝဇ္ဇတိ အဋ္ဌကထာယံ အနနညာတတ္တာ”တိ ဥပတိသ-
 ဧတ္ထေရာ ဝဒတိ။ “ထောကတရေဟိ တေသံ သန္တိကေ ပဝါရေတဗ္ဗံ ဥတ္တိံ အဋ္ဌ-
 ပေတွာဝါ”တိ ဝုတ္တံ။ အာဂန္တုကာ နာမ နဝမိတော ပဋ္ဌာယာဂတာ ဝါဝဇေသတ္ထ-
 နာဝါသု ဝုတ္တဝဿာ ဝါ ဟောန္တိ။

၂၃၇။ “ဒသဝတ္ထုကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဟောတိ တထာဂတောတိအာဒိ”တိ
 လိဒိတံ။ “နတ္ထိ ဒိဋ္ဌန္တိအာဒိ”တိ ဝုတ္တံ။

၂၃၉။ “ဥပပရိက္ခိတွာ ဇာနိဿာမာတိ တေန သဟ ပဝါရေတဗ္ဗ”န္တိ
 လိဒိတံ။

ပဝါရဏာက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ ဝိဋ္ဌိတာ။

၅-ဓမ္မက္ခန္ဓကထာဝတ္ထုနာ

သောဏကောဠိဝိသဝတ္ထုကထာဝတ္ထုနာ

၂၄၂။ အသီတိယာ။ ပ။ ကာရေတိတိ “အသီတိ ဂါမိကသဟဿာနိ သန္တိပါ-
တာပေတွာ” တိ ဣမဿ ကာရဏဝစနံ။ တတ္ထ “ဂါမာနံ အသီတိယာ သဟဿေ-
သု” တိ ဝတ္ထဗ္ဗေ “အသီတိယာ ဂါမသဟဿေသု” တိ ဝုတ္တံ။ ဂါမပ္ပမုခါ ဂါမိကာ၊
တေသံ သဟဿာနိ။ “ကမ္မစိတ္တိကတနီ” တိ ဥပစာရေန ဝုတ္တံ။ ကမ္မပစ္စယ-
ဥတုသမုဋ္ဌာနေ ဟိ တေသံ အဉ္စနဝဏ္ဏဘာဝေါ။ “ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေနာ” တိ
ဝတ္ထဗ္ဗေ “ကေနစိဒေဝါ” တိ ဝုတ္တံ။ ဣ ဧဝံ-သဒ္ဓေါ ဩပဗ္ဗေ ပဝတ္တတိ။
ဝေမုပမာနောပဒေသပုစ္ဆာဝဓာရဏပဋိညာတဩပဗ္ဗေ။ ပုရတော ပေက္ခမာ-
နာနန္တိ အနာဒရတ္ထေ သာမိဝစနံ။ တတော ပန ဘဂဝတော ဂန္ဓကုဋိယာ
ကဝါဠံ သုဗ္ဗံ ပဿိတွာ ဣတ္ထိတာကာရကုသလတာယ ဣဋ္ဌိယာ ဂန္ဓာ ကုဋိ
ပဝိသိတွာ အာရောစေသိ။ ဝိဟာရပစ္ဆာယာယန္တိ ဝိဟာရဿ ဝဗ္ဗမာနန္ဓာ-
ယာယံ။ “အဟော နူနာတိ အဟော မဟန္တော” တိ လိမိတံ။ ဘဂဝတော
သမ္ပဟုလေဟိ သဒ္ဓိံ အာဟိဏ္ဏနံ အာယသ္မတော သောဏဿ ဝိရိယာရမ္မ-
နိဒဿနေန အနာရဒ္ဓဝိရိယာနံ ဥက္ခေဇနတ္ထံ၊ ဧဝံ သုခုမာလာနံ ပါဒရက္ခဏတ္ထံ
ဥပါဟနာ အနုညာတာတိ ဒဿနတ္ထု။

သောဏဿပဗ္ဗန္ဓာကထာဝတ္ထုနာ

၂၄၃။ တတ္ထ စ နိမိတ္တံ ဂဏှာဟိတိ တေသံ ဣန္ဒြိယာနံ အာကာရံ
ဥပလက္ခေဟိ။

၂၄၄။ အဓိမုတ္တော ဟောတိတိ ပဋိဝိဇ္ဈိတွာ ပစ္စက္ခံ ကတွာ ဌိတော
ဟောတိ။ နေက္ခမ္မာဓိမုတ္တောတိအာဒိဟိ နိဗ္ဗာနံ၊ အရဟတ္တဉ္စ ဝုတ္တံ။ “တဉ္စိ
သဗ္ဗကိလေသေဟိ နိက္ခန္တိတ္တာ ‘နေက္ခမ္မ’န္တိ စ ဂေဟတော ပဝိဝိတ္တတ္တာ
‘ပဝိဝေကော’တိ စ ဗျာပဇ္ဇာဘာဝတော ‘အဗျာပဇ္ဇ’န္တိ စ အရဟတ္တံ
ဥပါဒါနဿ ခယန္တေ ဥပ္ပန္နတ္တာ ‘ဥပါဒါနက္ခယော’တိ စ တဏှာယ
ခယန္တေ ဥပ္ပန္နတ္တာ ‘တဏှက္ခယော’တိ စ သမ္မောဟာဘာဝတော ‘အသမ္မော-
ဟော’တိ စ ဝုစ္စတိ” တိ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗေဟိ အရဟတ္တံ ဝုတ္တန္တိ ကေမိ။ သီယာ
ခေါ ဝေမဿာတိ ကဒါမိ ဝေမဿ၊ အဿ ဝါ အာယသ္မတော ဧဝံ သီယာ။
ပစ္စာဂစ္ဆန္တော ဇာနန္တော။ ကရဏီယမတ္တာနန္တိ အတ္တနော။ သော ဧဝ

ဝါ ပါဌော။ နေက္ခမ္မာဓိမုက္ခောတိ ဣမသ္မိယေဝ အရဟတ္တံ ကထိတံ။
သေသေသု နိဗ္ဗာနန္တိ ကေစိ။ အသမ္မောဟာဓိမုက္ခောတိ ဧတ္ထေဝ နိဗ္ဗာနံ။
သေသေသု အရဟတ္တန္တိ ကေစိ။ “သဗ္ဗေသ္မေဝေတေသု ဥဘယဗ္ဗိ”တိ ဝဒန္တိ။
ပဝိဝေကဉ္စ စေတသော၊ အဓိမုက္ခဿ၊ ဥပါဒါနက္ခယဿ စာတိ ဥပယော-
ဂတ္ထေ သာမိဝစနံ။ အာယတနာနံ ဥပ္ပါဒဉ္စ ဝယဉ္စ ဒိသျှာ။

သဗ္ဗနိလိကာဒိပဋိက္ခေပကထာဝဏ္ဏနာ

၂၄၆။ “ရဉ္စနစောဋ္ဌကေန ပုဋ္ဌိတွာ”တိ ပါဌော။ “ဓလ္လကာဒိနိ အပ-
နေတွာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ဒွေ တိဏိ ဆိဒ္ဓါနိ ကတွာ ဝဋ္ဌဇ္ဇေတုံ ဝဋ္ဌတိ”တိ ဝဒန္တာနံ
ဝါဒေါ န ဂဟေတဗ္ဗော။

ယာနာဒိပဋိက္ခေပကထာဝဏ္ဏနာ

၂၄၇။ “စတုရင်္ဂလာမိကာနိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ စတုရင်္ဂလတော ဟေဋ္ဌာ ဝဋ္ဌ-
တိတိ ဧကေ။ ဥဘတောလောဟိတဣပဓာနန္တိ ဧတ္ထ “ကာသာဝံ ပန ဝဋ္ဌတိ၊
ကုသုဗ္ဗာဒိရတ္တမေဝ န ဝဋ္ဌတိ”တိ လိဒိတံ။

သဗ္ဗစမ္ပပဋိက္ခေပပါဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၂၄၅။ ကိဿ ဘျာယန္တိ ကိဿ တေ အယံ။

၂၄၆။ ဂိဟိဝိကတန္တိ ဂိဟိနံ အတ္ထာယ ကတံ။ “ယတ္ထ ကတ္ထမိ နိသီဒိတုံ
အနုဇာနာမိတိ အတ္ထော”တိ လိဒိတံ။ ကိဉ္ဇာပိ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယံ
“ဌပေတွာ တူလိကံ သဗ္ဗာနေဝ ဂေါနကာဒိနိ ရတနပရိသိဗ္ဗိတာနိ ဝဋ္ဌန္တိ”တိ
ဝုတ္တံ၊ အထ ခေါ ပိနယပရိယာယံ ပတွာ ဂရုကေ ဌာတဗ္ဗတော ဣဓ
ဝုတ္တနယေနေဝေတ္ထ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။ “တတ္ထ ပန သုတ္တန္တိကဒေသနာယ
ဂဟဋ္ဌာဒိနဗ္ဗိ ဝသေန ဝုတ္တတ္တာ တေသံ သင်္ဂဏနတ္ထံ ဌပေတွာ ‘တူလိကံ။ ပ။
ဝဋ္ဌန္တိ’တိ ဝုတ္တံ ပိယ ခါယတိတိ အပရေ”တိ ဝုတ္တံ။

၂၄၉။ ဖိဂမာတုကောဘိ တဿ နာမံ။ ဝါတမိဂေါတိ စ တဿ နာမံ။
“ကာဋ္ဌသီဟောကာဋ္ဌမုခေါ ကပိ”တိ လိဒိတံ။ စမ္ပံ န ဝဋ္ဌတိတိ ယေန ပရိယာ-
ယေန စမ္ပံ ဝဋ္ဌိဿတိ၊ သော ပရတော အာဝိ ဘဝိဿတိ။ “အတ္တနော

ပုဂ္ဂလိကဝသေန ပရိဟာရော ပဋိက္ခိတ္တော”တိ ဝုတ္တံ။ “န ဘိက္ခဝေ ကိဉ္စိ စမ္ပ
ဓာရေတဗ္ဗ”န္တိ ဣတ္တာဝတာ သိဗ္ဗေ “န ဘိက္ခဝေ ဂေါစမ္ပ”န္တိ ဣဒံ ပရတော
“အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗပစ္စန္တိမေသု ဇနပဒေသု စမ္မာနိ အတ္ထရဏာနိ”တိ
ဣတ္ထ အနုမတိပ္ပသင်္ဂဘယာ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

စမ္ပက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဘေသဇ္ဇန္တကထာဝတ္ထုနာ

ပဉ္စဘေသဇ္ဇာဒိကထာဝတ္ထုနာ

၂၆၀။ “ယံ ဘေသဇ္ဇန္တေဝ အဿာ”တိ ပရတော “တဒုဘယေန ဘိယျော-
သော မတ္တာယ ကိဿာ ဟောန္တိ”တိအာဒိနာ ဝိရောဓဒဿနတော နိဒါနာန-
ပေက္ခံ ယထာလာဘဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယထာနိဒါနံ ကသ္မာ န
ဝုတ္တန္တိ စေ? တဒညာပေက္ခာမိပ္ပါယတော။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓကာလေပိ ဟိ သပ္ပိအာဒိနံ
သတ္တာဟကာလိကဘာဝိပေက္ခာတိ တထာဝစနေန ဘဂဝတော အဓိပ္ပါယော၊
တေနော “အာဟာရတ္ထုဉ္စ ဖရေယျ၊ န စ ဩဠာရိကော အာဟာရော ပညာယေ-
ယျာ”တိ ဝုတ္တံ။ တထာ ဟိ ကာလေ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ကာလေ ပရိဘုဉ္ဇိတုန္တိ ဧတ္ထ စ
ကာလပရိစ္ဆေဒေါ န ကတော။ ကုတောယေဝ ပန လမ္ဘာ တဒညာပေက္ခာမိပ္ပါ-
ယော ဘဂဝတော မူလဘေသဇ္ဇာဒိနိ တာနိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ယာဝဇီဝန္တိ ကာလ-
ပရိစ္ဆေဒေါ။ ယံ ပန “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တာနိ ပဉ္စ ဘေသဇ္ဇာနိ ကာလေ
ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ကာလေ ပရိဘုဉ္ဇိတု”န္တိ ဝစနံ၊ တံ “သန္ဓိမိ” ကတွာ အပရာပရသ္မိ”
ဒိဝသေ ကာလေ ဧဝ ပရိဘုဉ္ဇိတု အနုဇာနာမိ”တိ အဓိပ္ပါယတော ဝုတ္တန္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အညထာ အတိသယတ္တာဘာဝတော “ယံ ဘေသဇ္ဇန္တေဝ အဿာ”တိ-
အာဒိ ဝိတက္ကပ္ပါဒေါ န သမ္ဘဝတိ။ ပဏီတဘောဇနာနုမတိယာ ပသိဒ္ဓတ္တာ
အာဗာဓာနရူပသပ္ပါယာပေက္ခာယ ဝုတ္တာနီတိ စေ? တဉ္စ န၊ ဘိယျောသော
မတ္တာယ ကိဿာဘာဝိပတ္တိဒဿနတော။ ယထာ “ဥစ္ဆုရသံ ဥပါဒါယ
ဖာဏိတ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ တထာ “နဝနီတံ ဥပါဒါယ သပ္ပိ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗတော နဝနီတံ
ဝိသုံ န ဝတ္တဗ္ဗန္တိ စေ? န၊ ဝိသေသဒဿနာမိပ္ပါယတော။ ယထာ ဖာဏိတဂ္ဂ-
ဟဏေန သိဒ္ဓေပိ ပရတော ဥစ္ဆုရသော ဝိသုံ အနုညာတော ဥစ္ဆုသာ-
မညတော ဂုဠောဒကဋ္ဌာနေ ဌပနာမိပ္ပါယတော။ တထာ နဝနီတေ ဝိသေသ-
ဝိမိဒဿနာမိပ္ပါယတော နဝနီတံ ဝိသုံ အနုညာတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝိသေသဝိမိ
ပနဿ ဘေသဇ္ဇသိက္ခာပဒဋ္ဌကထာဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝုတ္တုပ္ပိ တံတ္ထ “ပစိတွာ
သပ္ပိ” ကတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုကာမေန အစောတမ္ပိ ပစိတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ ။ တတ္ထ သပ္ပိ
ပက္ကာဝ ဟောတိ၊ နာပက္ကာ။ တထာ ဖာဏိတမ္ပိ။ နဝနီတံ အပက္ကမေဝ။

တ္ထောဟ—နဝနီတံ ဝိယ ဥစ္ဆုရသောပိ သတ္တာဟကာလိကပါဠိယံ
ဧဝ ဝတ္တဗ္ဗောတိ? န ဝတ္တဗ္ဗော။ ကသ္မာ? သတ္တာဟကာလိကပါဠိယံ

ဝုတ္တေ ဥစ္ဆုရသော ဂုဠာပဒေသေန ယထာ အဂိလာနဿ ဖာဏိတံ ပဋိသိဒ္ဓိံ၊ တထာ ဥစ္ဆုရသောဝီတိ အာပဇ္ဇတိ၊ အဝုတ္တေ ပန ဂဠံ ဝိယသော ဖာဏိတသင်္ချံ န ဂစ္ဆတိ။ ဣမ အဝတွာ ပစ္ဆာ ဝစနေန ဂုဠောဒကဠာနေဝ ဌပိတော ဟောတိ။ တဒတ္ထမေဝ ပစ္ဆာဘတ္တံ ဝဇ္ဇနကပါနကာမိကာရေ ဝုတ္တော၊ တသ္မာ ဧဝ ယာမကာလိကောတိ စေ? န၊ အဋ္ဌကထာဝိရောဓတော။ န ဥပါဒါယတ္တဿ နိဿယတ္တတ္တာတိ စေ? ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ—“ဥစ္ဆုရသံ ဥပါဒါယ ဥစ္ဆုရိကတိ ဖာဏိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ ဝိယဒေတံ နိဿဂ္ဂိယဋ္ဌကထာဝစနံ၊ တတ္ထ “ဥပါဒါယာ”တိ ဣမဿ နိဿာယ ပစ္စယံ ကတွာတိ အတ္ထောတိ။ န၊ ပရတော အပရကိရိယာယ အဒဿနတော။ ယထာ “စက္ခုပဋိစ္စ ရူပေ စာ”တိ အာဒိသု ၂ “ပဋိစ္စာ”တိ ဣမဿ ဥဿုက္ကဝစနဿ “ဥပ္ပဇ္ဇတိ”တိ အပရကိရိယာ ဒိဿတိ၊ န တထာ “ဥစ္ဆုရသံ ဥပါဒါယာ”တိ ဧတ္ထ အပရကိရိယာ ဒိဿတိတိ။ အယုတ္တမေတံ တတ္ထ တဒဘာဝေပိ သိဒ္ဓတ္တာ။ ယထာ “စက္ကာရော စ မဟာဘူတာ စတုဠု မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယ ရူပ”န္တိ? ဧတ္ထ အပရကိရိယာယ အဘာဝေပိ ဥဿုက္ကဝစနံ သိဒ္ဓိံ၊ တထာ ဧတ္ထာပိ သိယာတိ? န၊ တတ္ထ ပါဌသေသာပေက္ခတ္တာ။ ယထာ စက္ကာရော မဟာဘူတာ ဥပါဒါယ ဝုတ္တံ၊ ပဝတ္ထကံ ဝါ ရူပန္တိ ဣမံ ပါဌသေသံ သာ ပါဠိ အပေက္ခတိ၊ န တထာ ဣဒံ အဋ္ဌကထာဝစနံ ကဋ္ဌိ ပါဠိ အပေက္ခတိ။ ပရိပုဏ္ဏဝါဒိနော ဟိ အဋ္ဌကထာစရိယာ။ သညာကရဏမတ္တံ ဝါ တဿ ရူပဿ။ “အတ္ထိ ရူပံ ဥပါဒါယာ”တိ အာဒိသု၊ ဟိ သညာကရဏမတ္တံ၊ ဧဝမိဓာဝီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣမ ပန “ဥစ္ဆုရသံ ဥပါဒါယာ”တိ ဥစ္ဆုရသံ အာဒိံ ကတွာ၊ တတော ပဋ္ဌာယာတိ အတ္ထော၊ တသ္မာ “ဥစ္ဆုရသေန သံသဋ္ဌံ ဘတ္တံ အဂိလာနော ဘိက္ခု ဝိညာပေတွာ ဘုဠန္တော ပဏီတဘောဇနသိက္ခာပဒေန ကာရေတဗ္ဗော၊ ဘိက္ခုနီ ပါဠိဒေသနိယေနာ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ အယုတ္တန္တိ ဧကေ။ တေ ဝိသေသဟေတုနော အဘာဝံ ဒဿေတွာ ပုညာပေတဗ္ဗာ။

ဧတ္တာဝဘာ “ဥစ္ဆုရသံ ဥပါဒါယာတိ ဥစ္ဆုရသံ အာဒိံ ကတွာ”တိ အာဒိနံ ပဒါနံ အတ္ထံ မိစ္ဆာ ဂဟေတွာ ယဒိ “ဥစ္ဆုရသံ ဥပါဒါယာ”တိ ဝစနေန ဥစ္ဆုရသော ဖာဏိတံ သိယာ၊ “အပက္ကာ ဝါ”တိ ဝစနံ နိရတ္ထကံ အပက္ကဝစနေန ဥစ္ဆုရသဿ ဂဟိတတ္တာ။ အထ “ပက္ကာ ဝါ”တိ ဝစနေန ဥစ္ဆုရသော ဖာဏိတန္တိ သိဒ္ဓိံ၊ “ဥစ္ဆုရသံ ဥပါဒါယာ”တိ ဝစနံ နိရတ္ထကန္တိ ဥတ္တရံ ဝုတ္တံ၊ တံ အနတ္တရန္တိ သာမိတံ ဟောတိ။ သော စေတေဟိ အပက္ကာ ဝါတိ သာမံ ဘိက္ခုနာ

အပက္ကာ ဝါ။ အဝတ္ထုကပက္ကာ ဝါတိ ဘိက္ခုနာဝ သာမံ ဝိနာ ဝတ္ထုနာ ပက္ကာ ဝါတိ အတ္ထော။ တသ္မာ အညထာ “သဝတ္ထုကပက္ကာ ဝါ”တိ စ ဝတ္ထုဗ္ဗန္တိ အတ္ထော ဒဿိတော၊ သော ဒုဋ္ဌ၊ ဒဿိတော။ ကသ္မာ? မဟာအဋ္ဌကထာယံ “ဈာမဥစ္ဆုဖာဏိတံ ဝါ ကောဋိတဥစ္ဆုဖာဏိတံ ဝါ ပုရောဘတ္တမေဝ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ၊ “သဝတ္ထုကပက္ကာ ဝါ”တိ ဝစနဿ စ လဒ္ဓိဝိရောဓတော အဝုတ္တတ္တာ။ “မဟာပစ္စရိယံ ပန ‘ဧတံ သဝတ္ထုကပက္ကံ ဝဇ္ဇတိ နော ဝဇ္ဇတိ’တိ ပုစ္ဆံ ကတွာ ‘ဥစ္ဆုဖာဏိတံ ပစ္ဆာဘတ္တံ နော ဝဇ္ဇနကံ နာမ နတ္ထိ’တိ ဝုတ္တံ၊ တံ ယုတ္တ”န္တိ ဝုတ္တတ္တာ စ သဝတ္ထုကပက္ကာ ဝါတိ အတ္ထော စ ဝုတ္တောယေဝ ဟောတိ၊ တသ္မာ ဒုဒ္ဓဿိတောတိ သိဒ္ဓိ။ အာဟာရုတ္တန္တိ အာဟာရပယောဇနံ။ အာဟာရကိစ္စံ ယာပနန္တိ အတ္ထောတိ စ။

၂၆၂။ တေလပရိဘောဂေနာတိ သတ္တာဟကာလိကပရိဘောဂေန။

၂၆၃။ သတိ ပစ္စယေတိ ဧတ္ထ သတိပစ္စယတာ ဂိလာနာဂိလာနဝသေန ဒ္ဓိဓာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဝိကာလဘောဇနသိက္ခာပဒဿ ဟိ အနာပတ္တိဝါရေ ယာမကာလိကာဒိနံ တိဏ္ဍုဗ္ဗိ အဝိသေသေန သတိပစ္စယတာ ဝုတ္တာ။ ဣမသ္မိံ ခန္ဓကေ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဂိလာနဿ ဂုဠံ၊ အဂိလာနဿ ဂုဠောဒကံ၊ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဂိလာနဿ လောဏသောဝိရကံ၊ အဂိလာနဿ ဥဒက-သန္တိန္တ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ သိဒ္ဓိ သတိပစ္စယတာ ဂိလာနာဂိလာနဝသေန ဒုဝိဓာတိ။ အညထာ အသတိ ပစ္စယေ ဂုဠောဒကာဒိသု အာပဇ္ဇတိ။ တတော စ ပါဠိဝိရောဓော။

ဝိဇ္ဇေဟိတိ ပိသိတတေလေဟိ။ ကောဋ္ဌဖလန္တိ ကောဋ္ဌရုက္ခဿ ဖလံ။ “မဒန-ဖလံ ဝါ”တိ စ လိဒိတံ။ ဟိရ်ဇေတု နာမ ဟိရ်ရုက္ခဿ ဒဏ္ဍပလ္လဝပဝါဠုပါက-နိပ္ပန္နာ။ ဟိရ်သီပါဒိကာ နာမ တဿ မူလသာခပါကနိပ္ပန္နာ။ တကံ နာမ တဿ ရုက္ခဿ တစပါကောဒကံ။ တကပတ္တိတိ တဿ ပတ္တပါကောဒကံ။ တကပတ္တိတိ တဿ ဖလပါကောဒကံ။ အထ ဝါ “တကံ နာမ လာခါ။ တကပတ္တိတိ ကိတ္တိမ-လောမလာခါ။ တကပတ္တိတိ ပက္ကလာခါ”တိ လိဒိတံ။ ဥန္တိဓံ နာမ ဦးသပံသုမယံ။

၂၆၄။ ဆကဏံ ဂေါမယံ။ ပါကတိကစုဏ္ဏံ နာမ အပက္ကကသာဝစုဏ္ဏံ၊ တေန “ဌပေတွာ ဂန္ဓစုဏ္ဏံ သဗ္ဗံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝဒန္တိ။ စာလိတေဟိတိ ပရိဿာဝိတေဟိ။

၂၆၅။ နာနာသမ္ဘာရေဟိ ကတန္တိ နာနောသဓေဟိ။

၇၄၁၆ အနုဇာနနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၇၄။ သာမံ ပက္ခိ သမပက္ကန္တိ ဒုဝိဓံ ဝိယ ဒီပေတိ၊ တသ္မာ ခီရာဒီသု ဥဏှမတ္တမေဝ ပါကော။ တေန ဥတ္တဏှာလုာဒိသမာနာ ဟောန္တိ။

၂၇၆-ဂ။ “ဗုဒ္ဓပ္ပမုခ’န္တိ အာဂတဋ္ဌာနေ ‘ဘိက္ခုသံဃော’တိ အဝတွာ ‘သံဃော’တိ ဝုစ္စတိ ဘဂဝန္တမ္ပိ သင်္ဂဟေတု”န္တိ ဝဒန္တိ။ နာဂေါတိ ဟတ္ထိ။

၂၇၉။ သမ္မာဓေတိ ဝစ္စမဂ္ဂေ ဘိက္ခုဿ ဘိက္ခုနိယာ စ ပဿာဝမဂ္ဂေပိ အနု-
လောမတော။ ဒဟနံ ပဋိက္ခေပါဘာဝါ ဝဇ္ဇတိ။ သတ္တဝတ္တိကမ္မာနုလောမတော
န ဝဇ္ဇတိတိ စေ? န, ပဋိက္ခိတ္တပဋိက္ခေပါ, ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗဿ တပုရမတာဒီပနတော၊
ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? ပုဗ္ဗေ ပဋိက္ခိတ္တမ္ပိ သတ္တကမ္ပံ သမ္ပိဏှေတွာ ပစ္စာ “န
ဘိက္ခဝေ။ပ။ ထုလ္လစ္စယဿာ”တိ ဒွိက္ခတ္တု သတ္တကမ္ပဿ ပဋိက္ခေပေါ ကတော။
တေန သမ္မာဓဿ သာမန္တာ ဒွင်္ဂလံ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ နာမ။ သတ္တဝတ္တိကမ္မတော
ဥဒ္ဓံ နတ္ထိတိ ဒီပေတိ။ ကိဉ္စ ဘိယျော ပုဗ္ဗေ သမ္မာဓေယေဝ သတ္တကမ္ပံ ပဋိက္ခိတ္တံ၊
ပစ္စာ သမ္မာဓဿ သာမန္တာ ဒွင်္ဂလမ္ပိ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ တသ္မာ တဿေဝ ပဋိက္ခေပေါ၊
နေတရဿာတိ သိဒ္ဓိ။ ဧတ္ထ “သတ္တံ နာမ သတ္တဟာရကံ ဝါဿ ပရိယေသေ-
ယျာ”တိအာဒီသု ဝိယ ယေန ဆိန္ဒတိ၊ တံ သမ္ပံ။ တေန ဝုတ္တံ “ကဏ္ဍကေန
ဝါ”တိအာဒိ။ ခါရဒါနံ ပနေတ္ထ ဘိက္ခုနိဝိဘဏေ ပဿာဓေ လေပမုခေန
အနုညာတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧကေ ပန “သတ္တကမ္ပံ ဝါ”တိ ပါဠိ ဝိကပ္ပေတွာ
ဝတ္ထိကမ္ပံ ကရေန္တိ။ “ဝတ္ထိ”တိ ကိရ အပ္ပိကာ ဝုစ္စတိ။ တာယ ဆိန္ဒနံ ဝတ္ထိကမ္ပံ
နာမာတိ စ အတ္ထံ ဝဏ္ဏယန္တိ၊ တေ “သတ္တဟာရကံ ဝါဿ ပရိယေသေယျာ”တိ
ဣမဿ ပဒဘာဇနိယံ ဒဿေတွာ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗာ။ အဏ္ဏုရုဇိတိ ဝါတဏှကော။
အာဘါနဝတ္ထိတိ အာနဟဝတ္ထိ။

မနုဿမံသပဋိက္ခေပကထာဝဏ္ဏနာ

၂၈၀။ “န ဘိက္ခဝေ မနုဿမံသံ။ပ။ ထုလ္လစ္စယဿာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ, “န စ
ဘိက္ခဝေ အပ္ပဋိ။ပ။ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ စ ဝုတ္တတ္တာ အပ္ပဋိဝေက္ခဏဒုက္ကဋ္ဌ
ထုလ္လစ္စယဉ္စာတိ ဒွေ အာပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ကပ္ပိယမံသေပိ အပ္ပဋိဝေက္ခဏပစ္စယာ
ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ။ ကေဓိ “မံသဘာဝံ ဇာနန္တောဝ အာပဇ္ဇတိ။ ပူဝါဒီသု အဇာနန္တဿ
ကာ ပစ္စဝေက္ခဏာ”တိ ဝဒန္တိ။ အဇာနန္တောပိ အာပဇ္ဇတိ သာမညေန
ဝုတ္တတ္တာတိ ကေဓိ။

ဟတ္ထိမံသာဒိပဋိက္ခေပကထာဝဏ္ဏနာ

၂၇၁။ ဣမေသံ။ပ။ သဗ္ဗံ န ဝဋ္ဋတိတိ ဣဒံ ဒသန္တဗ္ဗိ မနုဿမံသာဒိနံ အကပ္ပိယဘာဝမတ္တပရိဒီပနဝစနံ၊ နာပတ္တိဝိဘာဝဒဿနဝစနံ။ ယံ ကိဉ္စိ ဥတွာ ဝါ အဥတွာ ဝါ ခါဒန္တဿ အာပတ္တိယေဝါတိ ဣဒဗ္ဗိ အနိယမိတဝစနမေဝ “အယံ နာမ အာပတ္တိ”တိ အဝုတ္တတ္တာ။ တဒုဘယဗ္ဗိ ဟေဋ္ဌာ မနုဿာဒိနံ မံသာဒိသု ထုလ္လစ္စယဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိယော ဟောန္တိတိ ဂဟိတနယေဟိ အဓိပ္ပါယော ဇာနိတုံ သက္ကာတိ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ တကြာယံ အဓိပ္ပါယော—ယသ္မာ ဧတေသံ မနုဿာဒိနံ မံသာဒိနိ အကပ္ပိယာနိ၊ တသ္မာ မနုဿာနံ မံသာဒိသု ထုလ္လစ္စယာ-ပတ္တိ။ သေသာနံ သဗ္ဗတ္ထ ဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိတိ။ ပါဠေယေဝ ဟိ လောဟိတာဒိ^၁ မံသဂတိကံ ကတွာ “န ဘိက္ခဝေ မနုဿမံသံ။ပ။ ထုလ္လစ္စယဿာ”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထေဝ ဟတ္တာဒိနံ မံသာဒိသုပိ ဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိ ပညတ္တာ။ တေန ဝုတ္တံ သီဟန္တ-ဋ္ဌကထာယံ “မနုဿမံသေ ဝါ ကေသေ ဝါ နခေ ဝါ အဋ္ဌိမိ ဝါ လောဟိတေ ဝါ ထုလ္လစ္စယမေဝါ”တိ ဝုတ္တံ။ ဣမိနာ ဧဝံ—

“အဋ္ဌိပိ လောဟိတံ စမ္ပံ၊ လောမမေသံ န ကပ္ပတိ”တိ^၂—

ခုဒ္ဒသိက္ခာဂါထာပဒဿ အတ္ထော စ အဓိပ္ပါယော စ သုဝိညေယျောတိ။ ပဋိဂ္ဂဟဏေတိတ္ထေ အနာဒရိယဒုက္ခဋီပုတ္တံ။ “ဥဒကမနုဿာဒိမံသဗ္ဗိန ဝဋ္ဋတိ”တိ ဝဒန္တိ။ နာဂရာဇေန ဝုတ္တာဒိနဝေ သတိပိ ဥဇ္ဈာယနာဓိကာရမေဝ ဂဟေတွာ “ပဋိဂ္ဂဟဏာယာ”တိ ဝုတ္တံ။

ယာရုမရဂေါဠကောဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၂၇၃။ ယထာဓမ္မော ကာရေတဗ္ဗောတိ ဣဒံ သင်္ဂီတိကာရကဝစနံ။ န ဟိ ဘဂဝါ တမေဝ သိက္ခာပဒံ ခြိက္ခတ္တံ ပညပေသိ၊ ဧဝံ ဧဝရူပေသုတိ ဧကေ။ ပဌမပညတ္တမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ တထာပိ န စ တေ ဘိက္ခု သာပတ္တိကာ ဇာတာ။ ကထံ? ပရမ္ပရဘောဇနသိက္ခာပဒဿ အဋ္ဌုပ္ပတ္တိယာ။ “အပိစ မယံ ကာလဿေဝ ပိဏ္ဏာယ စရိတွာ ဘုဉ္ဇိမှာ”တိ ဝုတ္တံ။ မာတိကာဝိဘင်္ဂေ^၁ စ “ပရမ္ပရဘောဇနံ နာမ ပဉ္စန္ဓံ ဘောဇနာနံ အညတရေန ဘောဇနေန နိမန္တိတော၊ တံ ဌပေတွာ အညံ ပဉ္စန္ဓံ ဘောဇနာနံ အညတရံ ဘောဇနံ ဘုဉ္ဇတိ၊ ဧတံ ပရမ္ပရဘောဇနံ နာမာ”တိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ အညံ ဘောဇနံ နာမ နိမန္တနတော လဒ္ဓိ ယံ ကိဉ္စိတိ သိဒ္ဓိ။ ယသ္မာ န ဘောဇဇယာရနိမန္တနတော လဒ္ဓဘောဇနံ၊

၁-မံသေသု စ အကပ္ပိယန္တိ ဥဒ္ဓေသဿ နိဒ္ဓေသေ တတိယဂါထာယံ။

၂-မိ ၂-၁၀၅-မိဋ္ဌေ။

တသ္မာ “တ္ထေ အနာပတ္တိ”တိ တေ ဘိက္ခု ပရိဘုဉ္ဇိသုတိ။ ဧတ္ထ “ယထာဓမ္မော ကာရေတဗ္ဗော”တိ ဝုတ္တတ္တာ ပန အညနိမန္တနတော လဒ္ဓဘောဇနမေဝ ဘုဉ္ဇန္တဿ အာပတ္တိ၊ နေတရန္တိ အနညာတံ။ တတော ပဋ္ဌာယ တဿ အနာပတ္တိဝါရေ “နိစ္စဘတ္တေ သလာကဘတ္တေ ပက္ခိကေ ဥပေါသထိကေ ပါဠိပဒိကေ”တိ ဝုတ္တံ။ ပုဗ္ဗေ ဝေသာလိယာ ပညတ္တကာလေ နတ္ထိ၊ ယဒိ အတ္ထိ၊ အဋ္ဌပုတ္တိမာတိကာဝိဘင်္ဂရောဓော၊ တသ္မာ “အပိစ မယံ ကာလသေဝ ဝိဇ္ဇာယ စရိတွာ ဘုဉ္ဇိမှာ”တိ အဋ္ဌပုတ္တိယံ ဝုတ္တတ္တာ၊ ပဒဘာဇနေပိ “အညံ ပဉ္စန္ဓံ ဘောဇနာနံ အညတရံ ဘောဇနံ ဘုဉ္ဇတိ”တိ အဝိသေသေန ဝုတ္တတ္တာ စ ပဌမံ ဝါ ပစ္ဆာ ဝါ နိမန္တိတံ ဘောဇနံ ဌပေတွာ အနိမန္တိတမေဝ ဘုဉ္ဇန္တဿ အာပတ္တိ၊ နေတရန္တိ ကိဉ္စာပိ အာပန္နံ၊ “န ဘိက္ခဝေ အညတြ နိမန္တိတေန အညဿ ဘောဇဇယာရ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော”တိ ဝုတ္တတ္တာ ပန ပဌမနိမန္တိတဘောဇနတော အညံ ပစ္ဆာ လဒ္ဓံ နိမန္တိတဘောဇနံ၊ နိစ္စဘတ္တာဒိနိ စ ဘုဉ္ဇန္တဿ အာပတ္တိတိ အာပဇ္ဇမာနံ ဝိယ ဇာတန္တိ အနုပညတ္တိပ္ပသင်္ဂနိ-ဝါရဏံ၊ အနိမန္တနဘောဇနေ အာပတ္တိပ္ပသင်္ဂနိဝါရဏဉ္စ ကရောန္တော၊ ပဌမ-ပညတ္တိသိက္ခာပဒမေဝ ဣဒိနာ အတ္ထေန ပရိဏာမေန္တော စ “ယထာဓမ္မော ကာရေတဗ္ဗော”တိ ဘဂဝါ အာဟ၊ တသ္မာ တတော ပဋ္ဌာယ ပစ္ဆာ နိမန္တနဘောဇနံ ဘုဉ္ဇန္တဿေဝ အာပတ္တိ။ တေသု န နိစ္စဘတ္တာဒိနိတိ အာပန္နံ။ တေနောဝိယသ္မာ ဥပါလိတ္တေရော တဿ အနာပတ္တိဝါရေ “နိစ္စ-ဘတ္တေ”တိအာဒိနိ ပဉ္စ ပဒါနိ ပက္ခိပိတွာ သင်္ဂါယိ။ အဓိပ္ပါယညူဟိ တေ မဟာ-နာဂါ၊ တသ္မာ ပဌမမေဝ ယံ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ “ပဉ္စ ဘောဇနာနိ ဌပေတွာ သဗ္ဗတ္ထ အနာပတ္တိ”တိဝစနံ၊ ပစ္ဆာပိ တံ အနုရက္ခန္တေန အဘောဇနံ မရဂေါဠကံ အပရာမသိတွာ ဘောဇဇယာရ ဧဝ ဝုတ္တာတိ ဧဝံ အာစရိယော။

ဧတ္တာဟ—ယထာ ပစ္ဆာလဒ္ဓလေသေန ထေရေန နိစ္စဘတ္တာဒိပက္ခေပေါ ကတော၊ ဧဝံ ကထိနက္ခန္ဓကေ ပရမ္ပရဘောဇနံ ပက္ခိပိတွာ “အတ္တတကထိနာနံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဆ ကပ္ပိဿန္တိ”တိ ကိမတ္ထံ န ဝုစ္စန္တိ? ဝုစ္စတေ—ယထာဝုတ္တလေ-သနိဒဿနတ္ထံ။ အညထာ ဣဒံ သိက္ခာပဒံ ဝေသာလိယံ၊ အန္ဓကဝိန္ဒေ စာတိ ဥဘ-ယတ္ထ ဥပဗျုပဗျေန ပညတ္တံ သိယာ။ နော စေ၊ သာပတ္တိကာ ဘိက္ခု သိယံ၊ န စ တေ သာပတ္တိကာ အပ္ပဋိက္ခိတ္တေပိ တေသံ ကုက္ကုစ္စဒဿနတော။ “တေန ဟိ မြာဟူဏ ဘိက္ခုနံ ဒေဟိတိ။ ဘိက္ခု ကုက္ကုစ္စာယန္တာ န ပဋိဂ္ဂဏန္တိ”တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ တေသပ္ပိ “ပရိဘုဉ္ဇထာ”တိ ဘဂဝတော အာဏတ္တိယာ ပရိဘုတ္တာနမ္ပိ “ဩဒိဿကံ န ခေါ ဣဒံ အမှာက”န္တိ ဝိမတိပ္ပတ္တာနံ ဝိမတိဝိနောဒနတ္ထံ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ယာဂုဉ္ဇ

မဓုဂေါဠကဉ္စာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧဝမိဓာပေတေ ပညတ္တံ ပရမ္ပရဘောဇနသိက္ခာပဒံ
 ဩမဒ္ဓိတွာ ပရမ္ပရဘောဇနံ ကထံ ဘုဉ္ဇိဿန္တိတိ။ ဧတ္ထာဟု ကေမိ အာစရိယာ
 ပရမ္ပရဘောဇနသိက္ခာပဒေနေဝ “အညဿ ဘောဇနံ န ကပ္ပတိ”တိ ဇာနန္ဒာပိ
 “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ယာရဉ္စာ”တိ ဝိသု အနုညာတတ္တာ “ပဋ္ဌဂ္ဂိဒါနမဟာ-
 ဝိကဋ္ဌာဒိ ဝိယ ကပ္ပတိ”တိ သညာယ ဘုဉ္ဇိသု။ တေန ဝုတ္တံ “အပိစ မယံ
 ကာလဿေဝ ဘောဇဿာရယာ ဓာတာ”တိအာဒိ၊ တံ အယုတ္တံ တတ္ထ
 အဋ္ဌပုတ္တိမာတိကာဝိဘင်္ဂရောဓေန အနာပတ္တိဝါရေ နိစ္စဘတ္တာဒိနံ အသမ္ဘ-
 ဝပ္ပသင်္ဂတော၊ ဘိက္ခုနံ သာပတ္တိကဘာဝါနတိက္ကမနတော၊ မိစ္ဆာဂါဟ-
 ဟေတုပ္ပသင်္ဂေန ဘဂဝတာ အနုညာတပ္ပသင်္ဂတော စ။ တေ ဟိ ဘိက္ခု-
 ယဿ ဘဂဝါ ကတ္ထမိ ဝိနယဝသေန ကပ္ပိယမ္ပိ “ဂါထာဘိဂီတံ မေ အဘော-
 ဇနေယျ”န္တိ ပဋိက္ခိပတိ၊ တဿ ဘဂဝတော အဓိပ္ပါယ် ပတိ “ကုက္ကုစ္စာယန္တာ
 န ပဋိဂ္ဂဏန္တိ”တိ ဝုတ္တံ၊ သိက္ခာပဒံ ပတိ ဘဂဝါပိ အတ္တနော အဓိပ္ပါယပ္ပကာ-
 သနတ္ထမေဝ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ယာရဉ္စာ”တိ အာဟ။ ဒုရဝဂ္ဂါဟော ဟိ
 ဘဂဝတော အဓိပ္ပါယော။ တထာ ဟိ ဘာရဒွါဇဿ ပါယာသံ အဘော-
 ဇနေယျန္တိ အကတဝိညတ္တိပ္ပသင်္ဂတော ပဋိက္ခိပိ။ အာနန္ဒတ္ထေရေန ဝိညာပေတွာ
 သဇ္ဇိတံ တေကဋ္ဌုလယာဂံ ပန “ယဒပိ အာနန္ဒ ဝိညတ္တံ၊ တဒပိ အကပ္ပိယ”န္တိ
 အဝတွာ “ယဒပိ အာနန္ဒ အန္တောဝုတ္တ”န္တိအာဒိမေဝါဟ။ တေန နော စေ တံ
 အန္တောဝုတ္တံ ကပ္ပတိတိ အဓိပ္ပါယဒဿနေန ပဏီတဘောဇနသုပေါဒနဝိညတ္တိ-
 သိက္ခာပဒါနိ ဥပတ္ထမ္ဘေတိ ဘဂဝတောပိ ကပ္ပတိ၊ ပဂေဝ အမှာကန္တိ။

၂၈၄။ ဝိလာနဿေဝ ဘဂဝတာ ဂုဠော အနုညာတောတိ “ယာနိ ခေါ
 ပန တာနိ ဝိလာနာနံ ဘိက္ခုနံ ပဋိသာယနိယာနိ”တိ၊ ဝစနဝသေန ဝုတ္တံ၊
 တေနေဝ တေ ဣမ ပဋိဂ္ဂဟဏေ ကုက္ကုစ္စာယိသု။ ဣမ ပန “အနုဇာနာမိ
 ဘိက္ခဝေ ဝိလာနဿ ဂုဠောဒက”န္တိ ဝတ္ထဗ္ဗေ ဂုဠာမိကာရတ္တာ ပုဗ္ဗေ အနုညာ-
 တဉ္စ ဝတွာ အဝိလာနဿ ဂုဠောဒကံ အနုညာတံ၊ တေန ဝိလာနေန သတိ
 ပစ္စယေ ဂုဠော ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗော၊ ဂုဠောဒကံ အသတိ ပစ္စယေပိ ဝဇ္ဇတိတိ ဣမံ
 ဝိသေသံ ဒီပေတိ။ တတ္ထ “ဂုဠောဒကံ ကာလိကေသု သတ္တာဟကာလိကံ၊
 ဘဂဝတာ ဩဒိဿာနုညာတတ္တာ သတ္တာဟာတိက္ကမေန ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ ဝဒန္တိ၊ တံ
 န ယုတ္တံ၊ ဥဒကသမ္ဘိန္နတ္တာ သတ္တာဟကာလိကဘာဝံ ဇဟတိ။ “ယထာ အဗ္ဗာဒိ
 ဥဒကသမ္ဘိန္နံ ယာမကာလိကံ ဇာတံ၊ တထာ သတ္တာဟကာလိကံ ဇဟိတွာ

တဒနန္တရေ ယာဝဇီဝိကေ ဌိတ”န္တိ ဝဒန္တိ၊ တံ ယုတ္တံ၊ တဉ္စ ဘဂဝတာ ဩဒိဿာ-
နညာတတ္တာ ပစ္စဝေက္ခဏာဘာဝေ ဒေါသော နတ္ထိ။ “ရဋ္ဌောဒက”န္တိ ရုတ္တတ္တာ
ဥဒကဂတိက”န္တိ ဝဒန္တိ။ ယဒိ ဥဒကမိဿံ ဥဒကဂတိကံ ဟောတိ၊ မဓုပိ သိယာ
တံ တထာ အနညာတတ္တာ။ မာ ဟောတု၊ အပ္ပဋိဂ္ဂဟေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ သိယာ
ဥဒကဂတိကတ္တာ၊ တဉ္စ န ဟောတိ၊ “သဗ္ဗတ္ထာပိ ဥပပရိက္ခိတွာ ဂဟေတဗ္ဗ”န္တိ
အညတရသ္မိ” ဂတ္ထိပဒေ ရုတ္တံ။

၂၀၅။ ခုညာဂါရန္တိ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ။

ကပ္ပိယဘူမိအနုဇာနနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၉၅။ ဩရဝသဒ္ဓန္တိ မဟာသဒ္ဓံ။ ဗဟူဟိ သမ္ပရိဝါရေတွာတိ ဧတ္ထ ဧကေ-
နာပိ ဝဇ္ဇတိ။ “ဗဟူသု ဧကဿပိ ဝစနေန သဟ သိယာတိ ရုတ္တ”န္တိ ဝဒန္တိ။
“အာမသိတွာ”တိ ရုတ္တတ္တာ အနာမသိတေ န ဝဇ္ဇတိ။ “ဒေါသော နတ္ထိ”တိ
ဝစနေန သေသာပိ အနညာတာ။ “ဘိတ္တိဉ္စေ ဥပသန္တေ ပစ္ဆာ တံ ပူရေန္တိ၊
တတ္ထ ကာတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ ပကတိဘူမိယံယေဝ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝဒန္တိ။
တံ ဥပရိ အဋ္ဌကထာယံ “ဗုဒ္ဓကောဒိဟိ ကတာစယဿာ”တိ အာဒိနာ ဝိရုဇ္ဈတိ
ဝိယ။ မတ္တိကာပိဏ္ဍိ ဝါတိ ဧတ္ထ “အသတိယာ အနမိဋ္ဌိတာယ သရိတ-
ဋ္ဌာနတော ပဋ္ဌာယ စေ ဥပရိ အမိဋ္ဌိတာ၊ ဟေဋ္ဌာ ဌိတံ ဘဏ္ဍံ အကပ္ပိယံ၊ ဥပ-
ရိဋ္ဌိတမေဝ ကပ္ပိယံ၊ အယမေတ္ထ ဝိသေသော”တိ ရုတ္တံ။ ဧတ္ထ ကပ္ပိယကုဋိ
လဒ္ဓု၊ ဝဇ္ဇတိတိ ဧဝံဝိမေ ပုန ကာတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ ကပ္ပိယကုဋိ” ကာတုံ
ဒေမာတိ ဧတ္ထ ကပ္ပိယကုဋိကိစ္စံ ကာတုန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ဘောဇနသာလာ ပန
သေနာသနမေဝ၊ တသ္မာ တတ္ထ ကာတဗ္ဗန္တိ အပရေ။ “အကတေပိ ဝဇ္ဇတိ”တိ
ရုတ္တံ။

“မုခသန္တိမိ နာမ ဘောဇနကာလေ သန္တိမိ”တိ လိခိတံ။ မုခသန္တိမိတိ တဿ
နာမံ။ “ယဒိ သန္တိမိ ဟောတိ၊ ပါစိတ္တိယံ ဘဝေယျ၊ မုခသန္တိမိ ပန ဒုက္ကဋံ၊ တသ္မာ
သန္တိမိ အနမိပ္ပေတာ”တိ ရုတ္တံ။ “တဿ သန္တကံ ကတွာ”တိ ရုတ္တတ္တာ အနပေက္ခ-
ဝိဿဇ္ဇနံ နာမိပ္ပေတံ။ စိဝရိကပ္ပနေ ဝိယ ကပ္ပိယမတ္တံ ဉာတဗ္ဗန္တိ ကေစိ။

ကေကိယဇဉ်လဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၃၀၀။ “အတ္တနာ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ပုရောဘတ္တမေဝ ပရိစ္စဇိတွာ သာမဏေရာဒိဟိ
ပါနကံ ကတွာ ဒိန္တေ ပုရောဘတ္တမေဝ ဝဇ္ဇတိ၊ န ပစ္ဆာဘတ္တံ သဝတ္ထုက-
ပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ”တိ ဝဒန္တိ၊ တတ္ထ ပုန ပဋိဂ္ဂဟဏေ နိဗ္ဗေါသတ္တာ၊ ပုရောဘတ္တမေဝ

ပဋိဂ္ဂဟဏဿ နိဿဋ္ဌတ္တာ၊ အတ္တနာ စ အဂ္ဂဟိတတ္တာ ဒေါသော န ဒိဿတိ၊ ဥပပရိက္ခိတ္တာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ သာလူကာ နာမ ကန္တာ၊ “ဣတော ကိဗ္ဗိတက”န္တိ ဝေါဟရန္တိ။ “မာရုသကန္တိ ဂေါဠဝိသယေ ဧကော ရုက္ခော”တိ စ လိခိတံ။ “ပက္ကဋ္ဌာကရသ”န္တိ ဝိသေသိတတ္တာ “အပက္ကံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ကုရုန္တိဝစနေနပိ သိဗ္ဗမေဝ။ တဏှုလဓောဝနောဒကမ္ပိ ဓညရသော ဧဝ။ “နိက္ကသဇော ဥစ္ဆုရသော သတ္တာဟကာလိကော”တိ လိခိတံ။ သာဝိတ္တိတိ ဂါယတ္တိ။ ဆန္ဒသောတိ ဝေဒဿ။ “န ဘိက္ခဝေ ပဗ္ဗဇိတေန အကပ္ပိယေ သမာဒပေတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တတ္တာ အနုပသမ္ပန္နဿာပိ န ကေဝလံ ဒသသု ဧဝ သိက္ခာပဒေသု၊ အထ ခေါ ယံ ဘိက္ခုဿ န ကပ္ပတိ၊ တသ္မိမ္ပိတိ အဓိပ္ပါယော”တိ ဝုတ္တံ။

၃၀၅။ ဒွေ ပဋ္ဌာ ဒေသနာမေနေဝါတိ စိနပဋ္ဌသောမာရပဋ္ဌာနိ။ တိဏီတိ ပတ္တုဏ္ဏေန သဟ တိဏီ။ ဣဒ္ဓိမယိကံ ဧဟိဘိက္ခုနံ နိဗ္ဗတ္တံ။ ဒေဝဒတ္တိယံ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရေန လဒ္ဓံ။ “ယာမာဘိက္ကမေ သန္တိမိဝသေန သတ္တာဟာတိက္ကမေ ဘောသဇ္ဇသိက္ခာပဒဝသေနာ”တိ လိခိတံ။

ဘောသဇ္ဇကုန္ဒကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ကထိနက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ

ကထိနာနုဇာနနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၀၆။ “ကထိနန္တိ ပညာနိသံသေ အန္တောကရဏသမတ္တတာယ ထိရန္တိ အတ္ထော”တိ လိခိတံ။ “ပဉ္စကပ္ပန္တိ”တိ အဝတ္တာ “ကပ္ပိဿန္တိ”တိ အနာဂတဝစနံ “ဝေါ”တိ ဣမဿ သာဒိဝစနပက္ခေ ယုဇ္ဇတိ တေသံ တသ္မိံ ခဏေ အနတ္တ-တကထိနတ္တာ။ ဒီသု ပနေတေသု အတ္ထဝိကပ္ပေသု ပစ္စိမော ယုတ္တော သဗ္ဗေသမ္ပိ တေသံ ပါဝေယျကာနံ သဗ္ဗရုတင်္ဂရေတ္တာ။ နိမန္တနံ သာဒိယန္တဿေဝ ဟိ အနာမန္တစာရော ပညတ္တော၊ တထာ ဂဏဘောဇနံ။ အသမာဒါနစာရော အနဓိဋ္ဌိတတိစိဝရဿ နတ္ထိ အတေစိဝရိကဿ ယာဝဒတ္တစိဝရစတုတ္တာဒိ-စိဝရဂ္ဂဟဏသမ္ဘဝတော။ ဣတရဿာပိ အနဓိဋ္ဌာနမုခေန လမ္ဘတိ။ စိဝရပ္ပါဒေါ အပံသုကူလိကဿေဝ။ “ကထိနတ္ထတသီမာယ”န္တိ ဥပစာရသီမံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဥပစာရသီမဋ္ဌဿ မတကစိဝရာဒိဘာဂိယတာယ ဗဒ္ဓသီမာယ တတြုပ္ပါဒါ-ဘာဝတော ဝိညေယျမေတံ ဥပစာရသီမာဝေတ္ထ အဓိပ္ပေတာတိ။ ကထိနတ္ထာရံ ကေ လဘန္တိတိ ကေ သာဓေန္တိတိ အတ္ထော။ ပဉ္စ ဇနာ သာဓေန္တိ။ ကထိန-ဒုဿဿ ဟိ ဒါယကာ ပစ္စိမကောဋိယာ စတ္တာရော ဟောန္တိ။ ဧကော ပဋိဂ္ဂါဟကောတိ။ “တတြု စေ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ စတုဝဂ္ဂေါ ဘိက္ခုသံသော ဌပေတွာ တိဏိ ကမ္မာနိ ဥပသမ္ပဒံ ပဝါရဏံ အပ္ပာန”န္တိ ဓမ္မေယျက္ခန္ဓကေ ဝုတ္တတ္တာ “န ပဉ္စဝဂ္ဂကရဏီယ”န္တိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ “ယဿ သံသော ကထိနဒုဿံ ဒေတိ၊ တံ ဟတ္ထပါသေ အကတွာပိ ဗဟိသီမာယ ဌိတဿပိ ဒါတုံ ဝနုတိ”တိ ဝဒန္တိ၊ တံ ဟတ္ထပါသေ ကတွာ ဧဝ ဒါတဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? “တဿ ကမ္မပ္ပတ္တတ္တာ”တိ ဝုတ္တံ။ “တတြုပ္ပါဒေန တဏှုလာဒိနာ ဝတ္ထေသု စေတာပိတေသု အတ္ထတက-ထိနာနမေဝ တာနိ ဝတ္ထာနိ ပါပုဏန္တိ။ ဝတ္ထေဟိ ပန တဏှုလာဒိသု စေတာပိတေသု သဗ္ဗေသံ တာနိ ပါပုဏန္တိ”တိ ဝုတ္တံ။ ပဌမပဝါရဏာယ ပဝါရိတာ လဘန္တိတိ ဣဒံ ဥက္ကဋ္ဌကောဋိယာ ဝုတ္တံ။ အန္တရာယေန အပ္ပဝါရိ-တာနမ္ပိ ဝုတ္တဝဿာနံ ကထိနတ္ထာရသမ္ဘဝတော ဣတရေ ဂဏပူရကေ ကတွာ ကထိနံ အတ္ထရိတဗ္ဗန္တိ ကထံ ပညာယတိတိ စေ? “ဗြိန္တံ ပုဂ္ဂလာနံ အတ္ထတံ ဟောတိ ကထိနံ အတ္ထာရကဿ စ အနုမောဒကဿ စာ”တိ၊ ပရိဝါရေ ကေဝစနကရဏတော၊ တတ္ထေဝ “သံသဿ အတ္ထတံ ဟောတိ ကထိနံ၊ ဂဏဿ ပုဂ္ဂလဿ အတ္ထတံ ဟောတိ ကထိနံ”န္တိ ဝစနတော စ။

အညသ္မိံ ဝိဟာရေ ဝုတ္တဝဿာပိ န လဘန္တိတိ ဣဒံ ကိံ ကေသီမသ္မိံ။ ဥဒါဟု နာနာသီမသ္မိန္တိ? ကိဉ္ဇေတ္ထ—ယဒိ တာဝ ကေသီမသ္မိံ။ ပရတေ၊ “သစေ ပန ကေသီမာယ ဗဟူ ဝိဟာရာ ဟောန္တိ၊ သဗ္ဗေ ဘိက္ခု။ သန္တိပါတေတွာ ကေတ္တ ကထိနံ အတ္တရိတဗ္ဗံ၊ ဝိသုံ ဝိသုံ အတ္တရိတုံ န ဝဇ္ဇတိ”တိ ဣမိနာ အဋ္ဌကထာဝစနေန ဝိရုဇ္ဈတိ။ ဣဒဉ္စိ ဝစနံ သဗ္ဗေသံယေဝ ကော ကထိနတ္ထာ-ရောတိ ဒီပေတိ။ အထ နာနာသီမသ္မိံ။ ဥပနန္တဿ ကောဓိပ္ပါယဒါနာနုမတိယာ ဝိရုဇ္ဈတိ။ ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “ဒေထ ဘိက္ခုဝေ မောဃပုရိသဿ ကောဓိပ္ပါယ”န္တိ။ ဣဒဉ္စိ ဝစနံ ဒွီသုပိ အာဝါသေသု တဿ ကထိနတ္ထာရသိဒ္ဓိံ ဒီပေတိတိ။ အဝိရော-ဓောဝ ဣန္ဒြိတဗ္ဗော အပ္ပဋ္ဌိသိဒ္ဓတ္ထာ၊ တဿ ကေသီမသ္မိံ ဝါ နာနာသီမသ္မိံ ဝါ နာနုပစာရေ အညသ္မိံ ဝိဟာရေ ဝုတ္တဝဿာပိ န လဘန္တိတိ အဓိပ္ပါယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ “ပစ္ဆိမိကာယ ဥပသဗ္ဗန္ဓော ပဌမပဝါရဏာယ ပဝါရေတုမ္ပိ လဘတိ၊ ဝဿိကော စ ဟောတိ အာနိသံသဉ္စ လဘတိတိ သာမဏေရာနံ ဝဿူပဂမနံ အနုညာတံ ဟောတိ၊ သာမဏေရာ ကထိနာနိသံသံ လဘန္တိ”တိ ဝေန္တိ။

တိတ္ထံ စိဝရာနံ အညတရုပ္ပဟောနကန္တိ ဣဒံ “န အညတြ သင်္ဃာဋိယာ ဥတ္တရာသင်္ဂေန အန္တရဝါသကေန အတ္ထတံ ဟောတိ ကထိန”န္တိ ဣမာယ ပါဠိယာ ဝိရုဇ္ဈနံ ဝိယ ဒိဿတိ။ အယဉ္စိ ပါဠိ တိတ္ထံ စိဝရာနံ အညတရ-ဝိရဟေနာပိ န အတ္ထတံ ဟောတိ ကထိနန္တိ ဒီပေတိတိ စေ? န, တဒတ္ထ-ဇာနနတော၊ န တိတ္ထံ စိဝရာနံ အညတရဝိရဟေန န အတ္ထတံ ဟောတိ ကထိနန္တိ ဟိ ဒီပေတုကာမော ဘဂဝါ တံ ပါဠိမာဟ။ ယဒိ ဧဝံ “အညတြ သင်္ဃာဋိယာ ဥတ္တရာသင်္ဂေန အန္တရဝါသကေနာ”တိ န ဝတ္တဗ္ဗာ သိယာတိ စေ? န, အဓိပ္ပါယဇာနနတောဝ။ ယော သင်္ဃာဋိယာ အတ္တရိတုကာမော၊ တဿ အညတြ သင်္ဃာဋိယာ န အတ္ထတံ ဟောတိ။ သေ နယော ဣတရတ္ထာပီတိ အယမေတ္ထ အဓိပ္ပါယော။ တေနော သုက္ကပက္ခေ “သင်္ဃာဋိယာ အတ္ထတံ ဟောတိ”တိ အာဒိနာ နယေန ကေမေဝ စိဝရံ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ သန္တေ “စတုရိသတိယာ အာကာရေဟိ အနတ္တတံ ဟောတိ ကထိနံ၊ သတ္တရသဟိ အာကာရေဟိ အတ္ထတံ ဟောတိ ကထိန”န္တိ ယထာရဟံ ဥက္ကဋ္ဌကောဋိယာ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ တဿ ကဏ္ဍပက္ခေ ဥလ္လိခိတ။ ပ။ နိဿိမဋ္ဌာနုမောဒနာနံ စတုရိသတိယာ အာကာရာနံ သမ္ဘဝန္တာနံ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အဘာဝေနပိ နိမိတ္တကတာဒိနံ အသမ္ဘဝန္တာနံ အညတရဘာဝေနပိ န အတ္ထတံ ဟောတိ ကထိနန္တိ

ဝေမဓိပ္ပါယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သုက္ကပက္ခေပိ အဟတာဟတကပ္ပ။ပ။သီမဋ္ဌာ-
နမောဒနာနံ သတ္တရသန္တံ အာကာရာနံ သမ္ဘဝန္တာနံ အညတရတာဝေနပိ
ဣတရေသံ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အဘာဝေနပိ အတ္ထတံ ဟောတိ ကထိနန္တိ
ဝေမဓိပ္ပါယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အညထာ အညမညဝိရောဓော၊ ယထာသမ္ဘဝံ
ယောဇေတွာ ဝေဒိတဗ္ဗော။

တဏှိဒံ မုခမတ္တနိဒဿနံ—ကဏ္ဍပက္ခေ “ဥတ္တရာသင်္ဂေန အတ္ထတေ ကထိနေ
န အညတြ သင်္ဘာဋီယာ န အညတြ အန္တရဝါသကေန အတ္ထတံ ဟောတိ
ကထိန”န္တိ ဝစနပ္ပမာဏတော တံ ကထိနံ အနတ္ထတံ သိယာ။ သုက္ကပက္ခေ စ
“အနိမိတ္တကတေန အတ္ထတံ ဟောတိ ကထိန”န္တိ ဝစနပ္ပမာဏတော အနိမိတ္တ-
ကတေန ကထိနေ အတ္ထတေ တဗ္ဗေ ပရိကထာ ကတံ၊ တထာပိ အတ္ထတမေဝ
ကထိနံ ဟောတိတိ အယံ ဒုဝိဓောပိ ဝိရောဓော။ ယထာဝုတ္တနယေန
အဓိပ္ပါယေ ဂဟိတေ ပရိဟာရော ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ယော အာနိသံသံ ဗဟုံ ဒေတိတိ ဣမိနာ ပစ္စယလောလဘာဝံ ဝိယ
ဒီပေတိ၊ တထာပိ ဘဂဝတာ ယာဝဒတ္ထစိဝရပရိယေသနပညာပနမုခေန ဌါရံ
ဒိန္နန္တိ ကတွာ သံဃာနုဂ္ဂဟတ္ထံ ဟောတိ။ “အကာတုံ န ဟောတိတိ အနာဒရိ-
ယေန အကရေန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌ”န္တိ လိဒိတံ။ အနုမောဒါမာတိ ဧတ္ထ သဗ္ဗသင်္ဂါ-
ဟိကဝသေန ဧဝံ ဝုတ္တံ။ “အနုမောဒါမီ”တိ ဧကကေန ဝုတ္တဗ္ဗံ၊ ဣတရထာ “န
ဝဋ္ဋတိ”တိ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ကိရ ဝုတ္တံ။ ကထိနစိဝရံ အဓိဋ္ဌဟိတွာ “ဣမာယ
သင်္ဘာဋီယာ ကထိနံ အတ္ထရာမီ”တိ ဝါစာယ ဘိန္နမတ္တာယ ပုဂ္ဂလဿ အတ္ထတံ
ဟောတိ။ “ကမ္မဝါစာ ပန ကောယေဝ ဝဋ္ဋတိတိ ကထိနဒုဿဿ ဧဝ
ကမ္မဝါစာ၊ သေသစိဝရဒါနေ အပလောကနမေဝါတိ အတ္ထော”တိ လိဒိတံ။
ဧကသီမာယာတိ ဧကဥပစာရသီမာယာတိ အတ္ထော ယုဇ္ဇတိ။ ဧကစိ ပန
“ဗဒ္ဓသီမာ အဓိပ္ပေတာ ဧကသီမာယ ဧကဋ္ဌာနေ အတ္ထရိတေ သဗ္ဗတ္ထ အတ္ထရိတံ
ဟောတိ ‘သဗ္ဗေ ဘိက္ခု သန္တိပတိတွာ’တိ ဝုတ္တတ္တာ၊ တေဟိပိ အနုမောဒန္တေဟိ
အတ္ထရိတမေဝ ဟောတိ၊ ဥပစာရပရိစ္ဆိန္နေ တတ္ထ တတ္ထ လဒ္ဓံ တေဟိ တေဟိ
လဒ္ဓဗ္ဗံ ဟောတိ။ တတ္ထ ပဝိဋ္ဌေဟိပိ လဘိတဗ္ဗံ သဗ္ဗေဟိပိ အတ္ထရိတတ္တာ၊
အယံ ဝိသေသော။ မဟာအဋ္ဌကထာယမ္ပိ ဧဝမေဝ ဝုတ္တ”န္တိ ဝဒန္တိ၊ ဝိမံသိတဗ္ဗံ။

၃၀၈။ စတုဝိသတိ အာကာရဝန္တတာယ မဟာဘူမိကံ။ “ဒီဃသိဗ္ဗိတန္တိ
ပစ္ဆာကတသိဗ္ဗနံ၊ ဩဝဋ္ဋိတွာ သိဗ္ဗနံ ဝါ”တိ လိဒိတံ။ ကဏ္ဍုသံ နာမ
ပုဗ္ဗဗန္ဓနံ၊ ပဌမဓိမိလိကာ ဃဇေတွာ ဌာပိတာ ဟောတိတိ ကထိနဒုဿံ ဒုဗ္ဗလံ

ဒိဿာ တံ ဗလဝတာ အတ္တနော ပကတိဒုဿေန သဒ္ဓိံ ဃဋေတွာ ဒုပနံ
ကတွာ သိဗ္ဗိတုကာမေဟိ ကထိနဒုဿတော ပကတိဒုဿဿ မဟန္တတာယ
ပဌမံ တပ္ပမာဏာနရူပံ ဗန္ဓကဏ္ဍာသေ ဃဋေတွာ ရဇ္ဇကေဟိ ဗန္ဓိတွာ
ကတံ ဟောတိတိ အဓိပ္ပါယော။ ကထိနစိဝရဿ အပ္ပတာယ ပဌမံ
ဗဒ္ဓဒုဿံ ကုန္တိစိမိလိကာ ဟောတိ၊ မဟာပစ္စရိယံ၊ ကုရုန္တိယဉ္စ ဝုတ္တဝစန-
နိဒဿနံ၊ ဗျဉ္စနေ ဝေ ဘေဒေါ၊ အတ္ထေ နတ္ထိတိ ဒဿနတ္ထံ ကတန္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “ဣဒိနာ ကိံ ဒီပေတိတိ စေ? တထာကတံ ဒုပနုစိဝရံ ပကတိ-
စိဝရဿ မဟန္တတာယ ပကတိစိဝရသင်္ချမေဝ ဂစ္ဆတိ၊ န ကထိနစိဝရသင်္ချန္တိ
ကဿစိ သိယာ၊ နေဝံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧဝံ ကုန္တိစိမိလိကာဘာဝေန ဌိတဗ္ဗိ ကထိနစိဝရံ။
မဟန္တဗ္ဗိ တံ ပကတိစိဝရံ အတ္တနော ကထိနစိဝရမေဝါတိ။ ဟေဋ္ဌမကောဋိယာ
ပဉ္စကဿ ဣန္တိတဗ္ဗတ္တာ ကထိနဒုဿံ ခဏ္ဍာခဏ္ဍံ ဗဟုဓာ ဆိန္နိတွာ သိဗ္ဗိတု-
ကာမော ကထိနစိဝရတော ပနံ ဂဟေတွာ အညသ္မိံ အကထိနစိဝရေ
ပနမာရောပေတိ”တိ လိခိတံ။ အထ ဝါ ဗဟူနိ ကထိနဒုဿာနိ ပံသုကူလာနိ
ခုဒ္ဓကခုဒ္ဓကာနိ ကေစိဝရတ္ထာယ၊ မဟန္တာနိ စ ဉိနတ္ထာယ ဒိန္နာနိ ဟောန္တိ။
ကထိနစိဝရတောတိ၊ ဘိက္ခု ကေစ္စတော ကထိနစိဝရတော ပနံ ဂဟေတွာ
အညသ္မိံ အာရောပေတိ။ ဧတ္တာဟ—ကိံ ပံသုကူလာနိ ကထိနဒုဿာနိ
ဝိကပ္ပနပဂပစ္စိမာနိ ဒါတဗ္ဗာနိ၊ ဥဒါဟု ခုဒ္ဓကာနိပိတံ? ဧတ္ထ အစိဝရသင်္ချတ္တာ
ခုဒ္ဓကာနိ ဒါတုံ န ဝဇ္ဇတိ။ ကမ္မဝါစာ တတ္ထ န ရဟတိတိ ဧကေ။ “ပံသုကူလေန
အတ္ထတံ ဟောတိ”တိ ပါဠိယံ နယဒါနတော ကုန္တိစိမိလိကာဘာဝေန ဌိတဿ
ကထိနဒုဿဿ အတ္တနော သဘာဝေန အနဓိဋ္ဌာနပဂဿ ပုရာဏစိဝရ-
ဘာဝေန ဝေ အဓိဋ္ဌာနာရဟဿပိ ကထိနစိဝရဘာဝါနမတိမုခေန အဋ္ဌ-
ကထာယံ ပဒါနတော စ ခုဒ္ဓကာနိပိ ဒါတုံ ဝဇ္ဇတိ။ တဉ္စိ ကထိနတ္ထာရကော
ဃဋေတွာ ကထိနစိဝရံ ကရိဿတိတိ ကတွာ ကပ္ပတိတိ ဧကေ၊ ယုတ္တတရံ
ဂဟေတဗ္ဗံ။

နိဗ္ဗယသန္တိမိ သံဃာယတ္တာ သံဃေန ကတတ္တာ။ ရတ္တာတိက္ကန္တံ နိဿဇ္ဇိ-
တဗ္ဗတ္တာ “နိဿဂ္ဂိယ”န္တိ ဝုစ္ဆတိ။ ပဉ္စ ခဏ္ဍာနိ ပဋာနိ ပမာဏံ အဿာတိ ပဉ္စကံ။
တေန ဝါ အတိရိတ္တေန ဝါတိ အတ္ထော။ တဒဟေဝ သန္တိန္ဒေနာတိ သံဃေန
ကထိနတ္ထာရကဿ ကမ္မဝါစံ ဝတွာ ဒိန္နေနေဝ တဒဟေဝ သန္တိန္ဒေန သမဏ္ဍလိ-
ကတေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ဒိန္နယေဝ ဟိ ပရိဝါရေ “ပုဗ္ဗကရဏံ သတ္တဟိ ဓမ္မေဟိ
သင်္ဂဟိတ”န္တိ? ဝုတ္တံ၊ န ဒါယကေန ဒိယုမာနံ၊ တဿာ ပရိနိဋ္ဌိတပုဗ္ဗကရဏမေဝ

စေ ဒါယကော သံဃဿ ဒေတိ၊ သမ္ပုဋိစ္ဆိတွာ ကမ္မဝါစာယ ဒါတဗ္ဗံ။ တေန စ တသ္မိံယေဝ သီမာမဏ္ဍလေ အဓိဋ္ဌဟိတွာ အတ္တရိတွာ သံဃော အနုမောဒါပေ-
တဗ္ဗော ကတပုဗ္ဗကရဏဿ ပုန ကတ္တဗ္ဗာဘာဝတော။ အတ္တာရကဿ ဟတ္ထ-
ဂတမေဝ ဟိ သန္ဓာယ “န ဥလ္လိဒိတမတ္တေနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပရိနိဋ္ဌိတပုဗ္ဗ-
ကရဏမ္ပိ ပုန ခောဝိတွာ ဝိသိဗ္ဗိတွာ ကာတဗ္ဗမေဝ ဝစနပမာဏတောတိ စေ?
န, ဆိန္ဓဿ ပုန ဆေဒါသမ္ဘဝတော။ အညသ္မိံ ဌာနေ ဆိန္ဒိတဗ္ဗမေဝါတိ စေ?
န, ပဗ္ဗဇ္ဇာဓိကာရေ “ကေသမဿုံ ဩဟာရာပေတွာ”တိ ဝစနပမာဏတော
မုဏ္ဍိကဿ ဆိန္ဓေပိ ကေသေ ပရိယေသိတွာ သိရသ္မိံ ဌပေတွာ ပုန ဩဟာရာ-
ပေတွာ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗပုဿင်္ဂတော၊ န ဣမ န-ကာရေန ပဋိသိဒ္ဓတ္တာတိ စေ?န, “န
အညတြ သင်္ဃာဋိယာ”တိ န-ကာရေန ပဋိသိဒ္ဓတ္တာ ဥတ္တရာသင်္ဂေန အတ္တတေ
အနတ္တတံ ဟောတိတိ အနိဋ္ဌပုဿင်္ဂတော၊ တသ္မာ အဘိနိဝေသော န ကာ-
တဗ္ဗော။ “ဗဟိဥပစာရသီမာယ ဌိဘော”တိ ဝုတ္တတ္တာပိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တဝိနိစ္ဆယောဝ
ဂဟေတဗ္ဗော။

၃၀၉။ အသန္တိမိကတေန အတ္တတံ ဟောတိ ကထိနန္တိ ဧတ္ထ ကိံ ကထိ-
နတ္တာရမာသေယေဝ ဒုဝိဇောပိ သန္တိမိ အဓိပ္ပေတော၊ ဥဒါဟု တတော ပုဗ္ဗေပိ၊
ဒါယကေန ဝါ ကဒါ ဒါတဗ္ဗံ၊ ကိံ ကထိနတ္တာရမာသေယေဝ၊ ဥဒါဟု တတော
ပုဗ္ဗေပိ၊ ကထိနတ္တာရမာသေပိ အသုကသ္မိံ ဒိဝသေယေဝ အတ္တာရတ္ထာယ
ဒမ္ပိတိ ဒါတုံ ဝနုတိ န ဝနုတိတိ ဣဒံ ဝိစာရေတဗ္ဗံ။ ကထိနတ္တာရမာသေ ဧဝ
ဒုဝိဇောပိ သန္တိမိ။ ဒါယကေနာပိ ဝဿာဝါသိကံ ဝိယ ကထိနစိဝရံ ဥဒိဿ
ဒိန္တံ န ဝနုတိ။ ကသ္မာ? “ကထိနဒါယကဿ ဝတ္တံ အတ္ထိ”တိအာဒိနာ၊ နယေန
အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တတ္တာ။ ဥက္ကဋ္ဌမတ္တမေတန္တိ စေ?န, “ကထိနံ နာမ အတိဥက္ကဋ္ဌ
ဝနုတိ”တိ၊ ဝုတ္တတ္တာ။ န အာဂမနံသန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ စေ?န၊ ဣဒမ္ပိ အာဂမနမေဝ
သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ ပုဗ္ဗေ ဒိန္တံ န ဝနုတိတိ။

၃၁၀။ ကထိနဿာတိ ကထိနတ္တာရဿ။ ဥဗ္ဘာရာယာတိ ဝုပသမာယ၊
အပ္ပဝတ္တိယာတိ အတ္ထော။ ကိမတ္ထိယံ ဥဗ္ဘာရနိဒဿနန္တိ စေ? ပဉ္စဟိ အနာပတ္တိ-
ကာလပရိယန္တဒဿနေန တေသု သံဝရုပ္ပါဒနတ္ထံ။ အညထာ “ဝီဝရကာလ-
သမယော နာမ အနတ္တတေ ကထိနေ ဝဿာနဿ ပစ္စိမော မာသော၊
အတ္တတေ ကထိနေပဉ္စ မာသာ”တိ? ဝိဘဏံ ဝုတ္တတ္တာ အန္တရာပက္ကမနန္တိကာဒိ-
ဥဗ္ဘာရာဘာဝေပိ ပဉ္စဟိ ပဉ္စသု မာသေသု အနာပတ္တိယေဝါတိ မိစ္ဆာဂါဟော

သိယာ။ တတော အာပတ္တိခေတ္တေ အနာပတ္တိခေတ္တသညာယ တံ တံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဣတရေသဉ္စ ဘိက္ခုနံ လာဘန္တရာယံ ကရေတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အာဒါယသတ္တကကထာဝဏ္ဏနာ

၃၁၁။ သန္ဓိဋ္ဌာနန္တိကေ ခွေပိ ပလိဗောဓာ ဧကတော ဆိဇ္ဇန္တိတိ ဣဓ၊ ပရိဝါရဋ္ဌကထာယဉ္စ ဝုတ္တံ ဣမိဿာ ခန္ဓကပါဠိယာ သမေတိ ဧကတော ဥဘိန္နမ္ပိ ဓုရနိက္ခေပဿ ကတတ္တာ။ “ဣဒံ ဗဟိသီမာယမေဝ ဝုတ္တံ သန္ဓိဋ္ဌာနန္တိကံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ယံ ပန ဝုတ္တံ ပရိဝါရေ ‘စတ္တာရော ကထိနုဒ္ဓါရာ သိယာ အန္တောသီမာယ ဥဒ္ဓရိယုန္တိ၊ သိယာ ဗဟိသီမာယ ဥဒ္ဓရိယုန္တိ၊ နိဋ္ဌာနန္တိကော သန္ဓိဋ္ဌာနန္တိကော နာသနန္တိကော အာသာဝစ္ဆေဒိကော’တိ။ တတ္ထ ဗဟိသီမာယ သန္ဓိဋ္ဌာနန္တိကော ဥဒ္ဓရိယုတိတိ ဣဓ ဒဿိတနယောဝ။ ကထံ အန္တောသီမာယ သန္ဓိဋ္ဌာနန္တိကော? အကတစိဝရမာဒါယ ‘န ပစ္စေဿ’န္တိ ဂတော၊ ဂတဂတဋ္ဌာနေ ဖာသုဝိဟာရံ အလဘန္တော တမေဝ ဝိဟာရံ အာဂစ္ဆတိ၊ တဿ စိဝရပလိဗောဓော ဌိတော။ သော စ ‘နေဝိမံ စိဝရံ ကာရေဿ’န္တိ စိတ္တေ ဥပ္ပန္နမတ္တေ ဆိဇ္ဇတိ၊ တဿ အန္တောသီမာယ ဥဒ္ဓရိယုတိ၊ တဿ ဒုဝိဓော သန္ဓိဋ္ဌာနန္တိကော”တိ ပေါရာဏဂဏ္ဌိပဒေ လိဒိတံ၊ တံ ယုတ္တံ၊ အညဿ အန္တောသီမာယ “နေဝိမံ စိဝရံ ကာရေဿ”န္တိ ပဝတ္တဉ္ဇန္တာရော ဣတရေသု သမောဓာနံ န ဂစ္ဆတိတိ အတိရိတ္တော သိယာ။ သီမာတိက္ကန္တိကောတိ စိဝရကာလသီမာတိက္ကန္တိကော။ သဉ္ဇန္တာရေ စိဝရပလိဗောဓော ပဌမံ ဆိဇ္ဇန္တော ဝိယ ခါယတိ၊ အထ ခေါ သာပေက္ခတာယ စိဝရကရဏေ သဉ္ဇဿာဟောဝ ဟောတိတိ လေသံ သန္ဓာယ ပရိဝါရဝသေန “ဋ္ဌေ ပလိဗောဓာ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဆိဇ္ဇန္တိ”တိ ၂ ဝုတ္တံ။ “ကတစိဝရော”တိ ဝုတ္တတ္တာ ဣဓ န သမ္ဘဝတိ။

၃၁၆။ သဗ္ဗံ အတ္တနော ပရိက္ခာရံ အနဝသေသေတွာ ပက္ကမန္တော “သမာဒါယ ပက္ကမတိ”တိ ဝုစ္ဆတိ။ “ကထိနုဒ္ဓါရေ ဝိသေသော နတ္ထိ။ ပုဂ္ဂလာဓိပ္ပါယဝိသေသေန ကေဝလံ ဝါရဒဿနတ္ထံ သမာဒါယဝါရာ ဝုတ္တာ”တိ သဗ္ဗေသု ဂဏ္ဌိပဒေသု လိဒိတံ။ ဣဓ ပန ပုဂ္ဂလာဓိပ္ပါယေန ပယောဇနံ ဝိမံသိတဗ္ဗံ။ ပက္ကမနန္တိကဿ အဘာဝါ “ယထာသမ္ဘဝ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဝိပ္ပကတေပိ ဓုရနိက္ခေပဝသေန ပက္ကမနန္တိကတာ သမ္ဘဝတိ၊ တဿ ပက္ကမနန္တိကဝါရေပိ ဝတ္တဗ္ဗောတိ စေ? န၊ သန္ဓိဋ္ဌာနန္တိကလက္ခဏပ္ပသင်္ဂတော။ အကတစိဝရဿ န သဝနန္တိကတာ စ။

တကြာယံ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဝါရိဘာဝနာ—အာဒါယဝါရာ သတ္တ၊
 တထာ သမာဒါယဝါရာတိ ခွေ သတ္တကဝါရာ။ တတော ပက္ကမနန္တိကံ
 ဝဇ္ဇေတွာ ဝိပုကတစိဝရဿ အာဒါယဝါရာ၊ သမာဒါယဝါရာ စာတိ ခွေ ဆက္က-
 ဝါရာ။ တတော ပရံ နိဋ္ဌာနသန္နိဋ္ဌာနနာသနန္တိကာနံ ဝသေန တိဏိ တိကာနိ
 ဒဿိတာနိ၊ တတ္ထပဌမတ္တိကံ အန္တောသီမာယ “န ပစ္စေဿ” နှိ ဣမံ ဝိဓိံ အနာ-
 မသိတွာ ဗဟိသီမာယံ ဧဝ “န ပစ္စေဿ” နှိ ပဝတ္တံ၊ တသ္မာ ပက္ကမနန္တိကသီမာ-
 တိက္ကန္တိကသဥဗ္ဘာရာ တတ္ထ န ယုဇ္ဇန္တိ။ “အာသာဝဇ္ဇေဒိကော သမ္ဘဝန္တောဝိ
 ယထာဝုတ္တကာရဏေန န ဝုတ္တော။ ဒုတိယတ္တိကံ အန္တောသီမာယ ‘န ပစ္စေဿ’ နှိ
 ပဝတ္တံ၊ ဧတ္ထ ကိဉ္ဇာဝိ ပက္ကမနန္တိကော သမ္ဘဝတိ၊ တထာဝိ ယေဟိ စိဝရပလိ-
 ဗောဓော ဆိဇ္ဇတိ၊ တေသံယေဝါမိပ္ပေတတ္တာ န ဝုတ္တော” တိ ပေါရာဏဂဏ္ဍိ-
 ပဒေဝုတ္တံ။ သဗ္ဗသ္မိမ္မိ ပန္နရသကေ ဝိပုကတစိဝရဿေဝါမိပ္ပေတတ္တာတိ တက္ကော။
 အဓိဋ္ဌာနပဂေ စ ဝိပုကတေ သတိ န နိဋ္ဌာနန္တိကော။ နိဋ္ဌာနာဝသေသေ
 သတိ န နာသနန္တိကောတိ ပေါရာဏာ။ တတိယတ္တိကံ အနဓိဋ္ဌိတ-ပဒေန
 ဝိသေသေတွာ ပဝတ္တံ၊ အတ္ထတော ပဌမတ္တိကေန သမေတိ။ တဿ အတ္ထ-
 ဒဿနပယောဇနံ ကိရ တံ။ ယသ္မာ ဣမေ တယော အတ္ထဝိကပ္ပါ ဣမေဟိ
 ဧဝ တိဟိ ကထိနဗ္ဗါရေဟိ သက္ကာ ဒဿေတုံ၊ တသ္မာ ဣမေဝ ယောဇိတာ
 ဧကသမ္ဘန္တဝသေန၊ အညတာ ပဌမတ္တိကံ ဆက္ကံ ဘဝေယျ ဣမဿ ပန္နရသ-
 ကဿ အန္တေ ဆက္ကံ ဝိသ။ တတိယတ္တိကာနန္တရံ စတုတ္ထတ္တိကံ သမ္ဘဝန္တိ
 “အန္တောသီမာယံ ‘ပစ္စေဿ’ နှိ ဝစနဝိသေသေန သမ္ဘဝတိ။ တထာ စ
 ယောဇိယမာနံ ဣတရေဟိ သဝနန္တိကာဒိဟိ အဝိရုဒ္ဓက္ကမံ ဟောတိ၊ တသ္မာ
 စတုတ္ထတ္တိကံ အဟုတွာ ဆက္ကံ ဇာတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ တိဏိ တိကာနိ ဧကံ
 ဆက္ကဉ္ဇာတိ ပဌမံ ပန္နရသကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဣဒါနိ ဣဒမေဝ ပန္နရသကံ ဥပသဂ္ဂ-
 ဝိသေသေန ဒုတိယံ သမာဒါယပန္နရသကံ နာမ ကတံ။ ပုန ဝိပုကတစိဝရံ
 အာဒါယာတိ တတိယံ ပန္နရသကံ၊ သမာဒါယာတိ စတုတ္ထံ ပန္နရသကံ ဒဿိတံ။
 ဧဝံ စတ္တာရိ ပန္နရသကာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ တတ္ထ ပဌမဒုတိယေသု ပန္နရသကေသု
 သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ အကတစိဝရံ အဓိပ္ပေတံ၊ ဣတရေသု ဒွိသု ဝိပုကတန္တိ ယောဇေ-
 တဗ္ဗံ။ “ပုဗ္ဗေနိဗဒ္ဓဋ္ဌာနေ စိဝရာသာယ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ အညတ္ထ န ဝဇ္ဇတိ။ ဥပစ္စိန္နာယ
 စေ စိဝရာသာယ စိဝရံ ဥပ္ပန္နံ န တံ စိဝရပလိဗောဓံ ကရေတံ” တိ ပေါရာဏ-
 ဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တံ။ နိဿဂ္ဂိယေသု တတိယကထိနေ အာဂတစိဝရပစ္စာသာ ဣမ
 စိဝရာသာတိ တက္ကော။ ယတ္ထ စိဝရာသာ၊ တံ ဌာနံ အဓိကရဏူပစာရေန
 “စိဝရာသာ” တွေဝ ဝုစ္စတိတိ ကတွာ “တံ စိဝရာသံ ပယိရူပါသတိ” တိ အာဒိ ဝုတ္တံ၊
 တသ္မာ အနာသာယ လဘတီတိ အနာသာယိတဋ္ဌာနေ လဘတီတိ အာဒိနာ

အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။ ဧတ္ထ နိဋ္ဌာနသန္နိဋ္ဌာနနာသနအာသာဝစ္ဆေဒိကဝသေန
ဧကော ဝါရောတိ ဣဒမေကံ စတုက္ကံ ဇာတံ၊ တသ္မာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တာနိ တိဏိ
တိကာနိ အာသာဝစ္ဆေဒိကာမိကာနိ တိဏိ စတုက္ကာနိတိ ဧကံ အနာသာယ-
ဒ္ဓါဒသကန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တဒနန္တရေ အာသာယဒ္ဓါဒသကေ ကိဉ္ဇာပိ ပဌမ-
ဒ္ဓါဒသက္ကမော လဗ္ဘတိ၊ တထာပိ တံ နိဗ္ဗိသေသန္တိ တမေကံ ဒ္ဓါဒသကံ အဝုတ္တ-
သိဒ္ဓံ ကတွာ ဝိသေသတော ဒဿေတုံ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ “အန္တောသီမာယ
ပစ္စေဿ” နှိ ဝုတ္တံ၊ တံ ဒုတိယစတုက္ကေ “သောဗဟိသီမဂတော သုဏာတံ” တိ-
အာဒိဝစနဿ တတိယစတုက္ကေ သဝနန္တိကာဒိနန္တ ဩကာသကရဏတ္ထန္တိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ ပန ဒ္ဓါဒသကံ အနာသာယ ဝသေန လဗ္ဘမာနဗ္ဗိ ဣမိနာ အဝုတ္တ-
သိဒ္ဓံ ကတွာ န ဒဿိတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧဝမေတ္ထ ဒွေ ဒ္ဓါဒသကာနိ ဥဒ္ဓရိတာနိ။
ကရဏီယဒ္ဓါဒသကေပိ ယထာဒဿိတအနာသာယဒ္ဓါဒသကံ၊ အဝုတ္တသိဒ္ဓံ အာ-
သာယဒ္ဓါဒသကဉ္စာတိ ဒွေ ဒ္ဓါဒသကာနိ ဥဒ္ဓရိတဗ္ဗာနိ။ ဣဒါနိ ဒိသံဂမိကနဝကံ
ဟောတိ။ တတ္ထ ယသ္မာ “ဒိသံဂမိကော ပက္ကမတိ” တိ ဝစနေနေဝ “န ပစ္စေ-
ဿ” နှိ ဣဒံ အဝုတ္တသိဒ္ဓမေဝ၊ တသ္မာ တံ န ဝုတ္တံ။ ဧတ္တာဝတာ အာဝါသ-
ပလိဗောဓာဘာဝေါ ဒဿိတော။

၃၂၁။ “စီဝရပုဂ္ဂိုလိသံ အပဝိလာယမာနော” တိ ဣမိနာ စီဝရပလိဗောဓ-
သမဂ္ဂိတမဿ ဒဿေတိ။ ပဋိဝိသောဘိ အတ္တနော ပတ္တဗ္ဗော စီဝရဘာဂေါ။
အပဝိလာယမာနောတိ အာကင်္ခမာနော။ တဿ စီဝရလာဘေ သတိ
ဝဿံဝုတ္တာဝါသေ နိဋ္ဌာနသန္နိဋ္ဌာနနာသနန္တိကာနံ ဝသေန ဧကံ တိကံ၊
တေသံယေဝ ဝသေန အန္တရာမဂ္ဂေ ဧကံ၊ ဂတဋ္ဌာနေ ဧကန္တိ တိဏ္ဏံ တိကာနံ
ဝသေန ဧကံနဝကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတော ပရံ နိဋ္ဌာနသန္နိဋ္ဌာနနာသနန္တိကသီမာ-
တိက္ကန္တိကသဥဗ္ဘာရာနံ ဝသေန ဗာသုဝိဟာရပဉ္စကံ ဝုတ္တံ။ ဥဘယတ္ထ သေသ-
ကထိနုဒ္ဓါရာသမ္ဘဝေါ ပါကဇောဝ။ အယံ ပနေတ္ထ ပဉ္စကေ ဝိသေသော—
သမာဒါယဝါရော န သမ္ဘဝတိ “ပစ္စေဿ” နှိ ပစ္စာဂမနာမိပ္ပါယတော။

၃၂၅။ ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ကထိနဿ ပလိဗောဓာတိ ကထိနတ္ထာရဿ
အနုပဗန္ဓနပစ္စယာတိ။

ကထိနကွနွကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-စီဝရက္ခန္ဓကထာဝတ္ထုနာ

ဇီဝကထာဝတ္ထုကထာဝတ္ထုနာ

၃၂၆။ ရာဇဂဟကောတိ ရာဇဂဟဝါသီ။

၃၂၇။ အမောဟဇာတိကတ္တာ န စိရဿေဝ ဝိညှတံ ပါပုဏိ။ အဟံ တေ
ပိတာ၊ ကေနဋ္ဌေန ? ယသ္မာ တံ မယာ ပေါသာပိတော။

၃၂၈။ “သက္ကေ ဝိဿဋ္ဌမက္ကေ”တိ^၁ ပါဌော၊ အဋ္ဌမသိက္ခာပဒေ^၂ ဝိဿဋ္ဌ-
မက္ကော။

ပဇ္ဇောတရာဇဝတ္ထုကထာဝတ္ထုနာ

၃၃၄။ ဘုဒ္ဓိတုံ နိသိန္နဿာတိ ဧတ္ထ “ဓမ္မပဒေ ‘ဗဟိနဂရေ ဒိသ္မာ’တိ ဝုတ္တံ၊
တသ္မာ ဒွိသု ဒိဝသေသု ဒိန္နံ တေန တေသု ဧကေကံ ဂဟေတွာ ဒွိသု အဋ္ဌ-
ကထာသု ဝုတ္တန္တိ ယုဇ္ဇတိ”တိ ဝဒန္တိ။

သမတ္ထိသဝိရေစနကထာဝတ္ထုနာ

၃၃၆။ ကဗဠေ ကဗဠေတိ ဧတ္ထ ကိဉ္ဇာပိ ဂုဠာဒိသု ပက္ခိတ္တံ၊ တံ ပန
ဘဂဝါဝ ပရိဘုဉ္ဇိ၊ တသ္မာ နတ္ထိ ဒေါသော။

ဝရယာစနကထာဝတ္ထုနာ

၃၃၇။ မဟာဝိဋ္ဌိယကောဇဝံ နာမ အတိရေကစတုရဂ်လပုပ္ဖံ ကိရ။

ကမ္မလာနုဇာနနာဒိကထာဝတ္ထုနာ

၃၄၀။ ဥပစာရေတိ သုသာနဿ ဥပစာရေ။ ဗဟိပိ ဝဇ္ဇတိတိ ဧကေ။
ကတိကကရဏံ ဒသေတွာ “မယံ သန္တကံ တဝ စ မမ စ ဟောတု”တိ ဝတွာ
ဣတရေန စ တထာဝုတ္တေ ဝဇ္ဇတိ”တိ သမာနပရိက္ခာရပိဓိ^၃ ဝဒန္တိ။

၃၄၂။ “ခဏ္ဍသိမာယပိ သမ္ပန္နိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ သေသကမ္မာနိပိ တတ္ထ
နိသိဒိတွာ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တံ။ “ဧဝံ သန္တေ စောရိကာယကဏ္ဍသဒိသံ

ဟောတိ၊ တဿ န ဝနုတိ”တိ ဒိပဝါသိနော ဝဒန္တိ ကိရ။ “စောရိကာယ ဂဟိတတ္တာ န ပါပုဏာတိ”တိ သေနာသနက္ခန္ဓကေ အာဂတသုတ္တန္တ သာဝေက”န္တိ ဝဒန္တိ၊ တဿ တေသံ မတေန ဣဒံ အာဝေဏိကလက္ခဏန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဘဏ္ဍာဂါရသဗ္ဗုတိအာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၃၄၃။ “ဣဒံ ပန ဘဏ္ဍာဂါရန္တိ အာဝေဏိကလက္ခဏ”န္တိ ဝုတ္တံ။

စီဝရဇနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၄၄။ ဂေါမယေ အာပတ္တိနတ္ထိ၊ ဝိရူပတ္တာဝါရိတံ။ “ကုဏ်မပုပ္ဖံ န ဝနုတိ”တိ ဝဒန္တိ။ “အလ္လိကာယာ”တိပိ ပါဌော အတ္ထိ။

နိသီဒနာဒိအနုဇာနနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၄၅။ အဋ္ဌာနမေတန္တိ ဧတ္ထ ဂူပကဏ္ဍေ “စတုသမုဋ္ဌာနိက”န္တိ ဝုတ္တတ္တာ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ ရာဂစိတ္တာဘာဝါန မုစ္စတိတိ ဝါ ရာဂပစ္စယေ သတိ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ ဟောတိတိ ဝါ ဝိစာရေတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ ကထာဝတ္ထုနာ စ။

၃၄၆။ အဂ္ဂဋ္ဌရတ္တိယေဝ ပမာဏန္တိ ဣမေဟိ စတူဟိ နိက္ခေပကာရဏေဟိ ဌပေဇ္ဇေန အဂ္ဂဋ္ဌရတ္တိဝိဟာရေယေဝ ဌပေတုံ ဝနုတိတိ အပ္ပေါယော။

သံသိကစီဝရုပ္ပါဒကထာဝဏ္ဏနာ

၃၄၇။ နောစေ အတ္ထတံ ဟောတိ “ဧကံ စီဝရမာသ”န္တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ကဿာ? “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တဿေဝ တာနိ စီဝရာနိ ယာဝ စီဝရမာသာ”တိ ဝစနဿ အဘာဝတော၊ တဿ အနတ္တတကထိနဿ အနနညာတန္တိ စေ? န၊ ဟေဋ္ဌာ အနညာတတ္တာ၊ တတော လိနတ္ထဒီပနတ္ထမိမ တဿ ဝုတ္တတ္တာ စ။ ဟေဋ္ဌာ ဟိ “အကာလစီဝရံ နာမ အနတ္တတကထိနေ ကောဒသမာသေ ဥပ္ပန္နံ၊ အတ္တတေ ကထိနေ သတ္တမာသေ ဥပ္ပန္နံ၊ ကာလေပိ အာဒိဿ ဒိန္နံ၊ ဧတံ အကာလစီဝရံ နာမာ”တိ ဝစနတော အနတ္တတကထိနာနံ ဧကစီဝရမာသေ ဥပ္ပန္နံ၊ ဘေသယေဝ ဟောတိတိ သိန္ဓု၊ တဿ ဣဒံ အဝတွာ ကောပိ တယော ဂဏပူရကေ လဘိတွာ ကထိနံ အတ္ထရိတုံ လဘတိတိ ဗုဒ္ဓံ လိနတ္ထံ ပကာသေတုံ “ယာဝ ကထိနဿ ဥပ္ပန္နာရာယာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဣတရိယာ အယမတ္ထော န ဣယတိ။

၁-ဝိ ၁-၃၀၄-ပိဋက

“ဇာနိတဗ္ဗော စ ဝိနယဝရေဟိတိ တထာဝရတ္ထောတိ အပရေ”တိ ဝုတ္တံ။ အတ္ထတံ ဟောတိ။ ပဉ္စ မာသေ သဗ္ဗံ တဿေဝ ဘိက္ခုနော ဟောတိတိ သဗ္ဗန္ဓော။ အစူန္တသံယောဂဝသေန ဥပယောဂဝစနံ။ “ဇုဓဝသံဝုတ္တသံဃဿာ”တိ နိယ-
မိတက္ကာ “ဝဿာဝါသိကံ ဒေမာ”တိ ဧတ္ထ စ “ဇုဓာ”တိ အဓိကာရက္ကာ တသ္မိံ
ဝုတ္တေ လဘတိ။ “ဝိဋ္ဌိသမယေ ဥပ္ပန္နက္ကာတိ စီဝရကာလဿာသန္တက္ကာ စ
အနတ္တဘကထိနာနဗ္ဗိ ဝုတ္တဝဿာနဉ္စ အနညာတဋ္ဌာနက္ကာ ဧဝ ဝုတ္တ”န္တိ အည-
တရသ္မိံ ဂဏ္ဍိပဒေ လိခိတံ။ ကေစိ ပန “ယံ ပန ဇုဒံ ‘ဇုဓဝသံဝုတ္တ-
သံဃဿာ’တိ အာဒိ”ကတွာ ယာဝ ‘အနာဂတဝသေ’တိ ပဒံ၊ တာဝ ပုစ္ဆိတွာ
‘ကဿာ? ဝိဋ္ဌိသမယေ ဥပ္ပန္နက္ကာ’တိ ဇုဒံ ပရတော ‘တတြ သမ္ပဒိဘူတာနံ
သဗ္ဗေသံ ပါပုဏန္တိ’တိ ဇုမဿ ပရိယောသာနေ ‘ကဿာ? ဝိဋ္ဌိသမယေ
ဥပ္ပန္နက္ကာ’တိ လိခိတဗ္ဗံ။ ကဿာတိ စေ? ပရတော ‘စီဝရမာသတော ပဋ္ဌာယ
ယာဝ ဟေမန္တဿာ’တိ ဝုတ္တေန နိဗ္ဗိဓေသက္ကာ၊ တဿာ ဧဝ ကေစ္စေသု
ပဏ္ဍိတန္တိ ဝဒန္တိ”တိ ဝဒန္တိ။ ဇုဓပန ဇုဓ-သဗ္ဗေန ဝိသေသိတံ၊ တတ္ထနတ္ထိ၊ တဿာ
အညမညဝိရောဓော နတ္ထိတိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ “မယိမာနိ စီဝရနိ ပါပုဏန္တိ”တိ
ဝစနမေဝါဓိဋ္ဌာနံ၊ ဇုဒမေတ္တ ဥက္ကဋ္ဌဝသေန ဝုတ္တံ။ “မယိမာနိ စီဝရနိ”တိ ဝုတ္တေဝိ
အဓိဋ္ဌိတမေဝ ဟောတိ”တိ ဝုတ္တံ။ “မယိမာနိ”တိ ဝုတ္တေ တဿ စီဝရနိ နာမ
နတ္ထိ၊ တဿာ ‘စီဝရနိ ပါပုဏန္တိ’တိ ဝတ္တဗ္ဗမေဝါ”တိ ဝဒန္တိ။ ခုရဟိတနီတိ
သံဃိကာနေဝ ဟောန္တိ။ “ဂဟိတမေဝ နာမာ”တိ ဇုမဿ ဇုဒံ ပတ္တန္တိ ကိဉ္ဇာပိ
န ဝိဒိတံ၊ တေ ပန ဘာဂါ တေသံ အတ္တတော ပတ္တာယေဝါတိ အဓိပ္ပါ-
ယော”တိ လိခိတံ။ “ကေသ္မိံ အပတိတေ ပုန အာဂတာ လဘန္တိ”တိ ဝုတ္တံ။

ဥပနန္တသကျုပ္ပတ္တိဝတ္ထိ၊ ကထာဝဏ္ဏနာ

၃၆၄။ “န ဘိက္ခဝေ အညတြ ဝသံဝုတ္တေနာ”တိ စီဝရသမယံ ဥပါဒါယ
ပဋိက္ခေပေါ ကတော။ ကေသ္မိံ ဝိဟာရေ “ရာဇဝိဟာရေ ဝိယ နာနာပရိဝေ-
ဏေသု ဝါ ဇုဓ ဝါ ဝုတ္တာ လဘတူ”တိ ဝတ္တာ ဒိန္တိ။ “သတ္တာဟဝါရေန
အရုဏမေဝ ဥဋ္ဌာပေတိ”တိ ဧတံ ဝစနမတ္တမေဝ ကေဝိဟာရေ သတ္တာဟကိစ္စာ-
ဘာဝါ”တိ စ လိခိတံ။

မတသန္တကကထာဝဏ္ဏနာ

၃၆၅။ ဘိက္ခုဿာတိ ဘိက္ခုသ္မိံ ကာလံကတေ။ တတ္ထ “ပတ္တစီဝရေ”တိ
ပဓာနပရိက္ခာရဒဿနမုခေန သဗ္ဗပရိက္ခာရနိဒဿနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဓမ္မေန

ဥပ္ပန္နံ စေတံ ဟောတိ၊ သံဃဿ ကပ္ပိယမေဝ မတတ္တာတိ^၁ ဧကေ။ နောတိ တက္ကော ပတ္တစတုက္ကေ သဗ္ဗတာ အကပ္ပိယပတ္တနယဝိရောဓတော။ အဓမ္မေန ဥပ္ပန္န-
သေနာသနေ စဝသတော အနာပတ္တိ။ အညတရသ္မိ အာဝါသေ ခွေ ဘိက္ခုဝသန္တိ၊
တတ္ထ စေကော ကာလံကတော၊ ဣတရော တဿ ပရိက္ခာရံ အပါပေတွာ တံ
ထေယျစိတ္တေန ဂဏှာတိ၊ သံဃသန္တကံ ဂဟိတံ ဟောတိ၊ ဘဏ္ဍုလေန ကာရေ-
တဗ္ဗော။ အနာဝါသေ ဂဏှာတိ၊ န ကာရေတဗ္ဗော အဿာမိကဿ ဂဟိတတ္တာ။
မရဏသမယေ ဝတ္တု အသဟန္တော စေ စိတ္တေန ဝေဒတိ၊ ပုညံ ပသဝတိ၊
သံဃောဝ တဿ သာမီ။ ပရော ဝါ အဝိဿာသိကော သယမေဝ ဂဏှာတိ၊
ဂဟဏံ န ရဟတိ၊ ထေယျစိတ္တေန စေ၊ ဘဏ္ဍုလေန ကာရေတဗ္ဗော။ တဿ စ
အာဝါသဂတဿ ကော သာမီ။ “သံဃော သာမီ”တိ ဝစနတော သံဃေန
ဗလက္ခာရေန သော ဝါရေတဗ္ဗောတိ ဧကေ။ ဇီဝမာနကာလေ ဂဟိတတ္တာ န
သံဃော သာမီတိ ဧကေ။ သာမိကော စေ သယံ ပသယိတွာ အတ္ထိန္တိတုံ လဘတိ၊
သံဃောပိ လဘတိ သာမိဌာနေ ဌိတတ္တာတိ ဣတရေ၊ ဝိစာရေတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။

မတကဿ ဟိရညာဒိအကပ္ပိယဘဏ္ဍံ ဟောတိ။ ဥဂ္ဂဟိတံ စေတံ ဟောတိ၊
ဥဂ္ဂဟိတေ ဝုတ္တနယေန ပဋိပဋိတဗ္ဗံ။ ဓမ္မေန ဥပ္ပန္နံ စေ၊ ကပ္ပိယကာရကော
အာစိက္ခိတဗ္ဗော။ ဒါသော စေ ဂဟိတော ဟောတိ၊ န သံဃော သာမီ၊
အာရာမိကော စေ၊ သံဃော သာမီ။ ဂါရိမဟိသိအာဒယော ဟောန္တိ၊
အာဝါသဂတာနံ သံဃော သာမီ၊ အနာဝါသဂတာနံ န သံဃော သာမီ။
သံဃော စေ အာဝါသံ အာနေတွာ အတ္တနော သန္တကံ ကတွာ ပစ္စာ သမိပေ
ဗဟိသိမာယ ဌပေတိ၊ ကာရကသံဃော သာမီ၊ တထာ အာရာမိကေ။
မတကဿ ပရိက္ခာရော နိက္ခေပဝသေန ဌပိတော ဟောတိ၊ ဧသောဝ သာမီ။
မဟဠေါ စေ ဟောတိ၊ သေသဿ သံဃော သာမီ။ “ကေနစိ ဂိလာနုပဋ္ဌာ-
ကေနာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗက္ကမော ဧတေန ဒဿိတော။ ပုန ဥပဋ္ဌာကာနံ ဗဟုဘာဝေ
သတိ သဗ္ဗေသံ ဒါတဗ္ဗကမ္ပံ၊ ဒဿေန္တေန ဘဂဝတာ ကမ္မဝါစာယံ “ဂိလာနု-
ပဋ္ဌာကာန”န္တိ ဝုတ္တံ။ သာမဏေရဝါရေ “စိဝရ”န္တိ ပါဌော။ “ဣမံ တုယံ ဒေမိ
ဒဒါမိ ဒဇ္ဇာမိ ဩဏောဇေမိ ပရိစ္စဇာမိ ဝိဿဇ္ဇာမိ နိဿဇ္ဇာမီ”တိ ဝါ
‘ဣတ္တန္တာမဿ ဒေမိ။ ပ။ နိဿဇ္ဇာမီ’တိ ဝါ ဝဒတိ၊ ‘သမ္မုခါဝါပရမ္မုခါ ဝါ’ ဝုတ္တေ
ဒိန္နံယေဝ ဟောတိ’တိ ဒါနလက္ခဏဿ စ ‘တုယံ ဂဏှာဟိ’တိ ဝုတ္တေ ‘မယံ
ဂဏှာမီ’တိ ဝဒတိ၊ ‘သုဒိန္နံ သုဂ္ဂဟိတဉ္စာ’တိ၊ ဂဟဏလက္ခဏဿ စ ဝုတ္တတ္တာ

၁-ပတ္တတ္တာတိ(က)
၃-သမ္မုခါဝါ ပရမ္မုခါဝါ(ဌ)

၂-ဒါတဗ္ဗံ၊ ကမ္ပံ(က)
၄-မိ-ဧ ၂-၂၃၁-ပိဌေ။

‘မမ သန္တကံ တဝ စ မမ စ ဟောတု’တိ ဝေမာဒိဝစနေန သမာနပရိက္ခာရိ
ကာတုံ ဝဇ္ဇတိတိ အာစရိယာ”တိ လိဒိတံ။

အနုဂဏ္ဌိပဒေ ပန အတိဝ ပပဉ္စ ကဘွာ ပုန “ဣဒမေတ္ထ အာစရိယာနံ
သန္တိဋ္ဌာနံ—သစေသမ္ပဟုလာ၊ ခွေ ဝါ သမာနပရိက္ခာရိ ကတ္တုကာမာ ဟောန္တိ၊
တေ သဗ္ဗေ အတ္တနော သန္တကံ ဝတ္တမာနံ ဥပ္ပဇ္ဇနကေန သဒ္ဓိံ ပေသလဿ
ဧကဿ ပရိစ္စဇန္တိ၊ သော ပုန ဘေသမေဝ ပရိစ္စဇတိ၊ ဧတ္တာဝတာ တေ
သမာနပရိက္ခာရိကာ ဟောန္တိတိ။ ဣဒံ သမာနပရိက္ခာရလက္ခဏံ ပါဠိအာဒိသု
ဝုတ္တလက္ခဏေယေဝ ပတနတော အစလပ္ပတ္တံ ဟောတိ၊ တထာပိ ပေါရာဏ.ဝိဝိံ
အဇ္ဈောတ္တရိတွာ ဝတ္တနတော ပဋိသေမေတဗ္ဗော၊ အာစရိယာနံ မတာနုသာရေန
ကာတဗ္ဗံ ကာတုကာမေနာတိ အပရေ”တိ ဝုတ္တံ၊ “ဝဿံဝုတ္တသာမဏေရော
ပဉ္စသု သိက္ခာပဒေသု ဧကံ အဘိက္ကမိတွာ ပုန ဂဟိတော လာဘံ န လဘတိ၊
အန္တိမဝတ္ထု အဇ္ဈာပန္နော နာမ ဟောတိ”တိ ဝဒန္တိ။

ဝဿံဝုတ္တနံအနုပ္ပန္နစီဝရကထာဝတ္ထနာ

၃၇၅။ ဥပ္ပန္န စီဝရေ အဘာဇိတေပတ္တမတိတိတ္ထေ “သံဃေန တတြုပ္ပါ-
ဒတော ဧကေကဿ ဘိက္ခုနော ဧတ္တကံ ဝဿာဝါသိကံ ဒါတုံ သံဃဿ
ရုစ္စတိ”တိ သာဝိတေပိ ဝိဗ္ဗမတိ၊ တတော န လဘတိ၊ ပုန ပဗ္ဗဇိတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇိတွာ
စီဝရဘာဇနံ သမ္ဘာဝေန္တောပိ န လဘတိယေဝ ပုဗ္ဗပကတိတော ဘဋ္ဌတ္တာ။
အထ ပါပိတေ ဝိဗ္ဗမတိ၊ လဘတိ”တိ စ ဝုတ္တံ။

သံဃေဘိန္တေစီဝရုပ္ပါဒကထာဝတ္ထနာ

၃၇၆။ ပရသမုဒ္ဓေတိ ဇမ္ဗုဒီပေ။

အဋ္ဌစီဝရမာတိကာကထာဝတ္ထနာ

၃၇၉။ ယသ္မာ အပရိက္ခိတ္တဿ ပရိက္ခေပါရဟဋ္ဌာနံ ဒုဗ္ဗိဇာနံ၊ တသ္မာ
“အဝိစာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ခုဝသန္တိပါတဋ္ဌာနမ္ပိ ပရိယန္တဂတမေဝ
ဂဟေတဗ္ဗံ။ “မဟာပစ္စရိယံ ပန ဘိက္ခုသုပိ။ပ။ပါပုဏာတိတိ ‘ဥပစာရ-
သီမာယ ဒေမာ’တိ ဧဝံ ဒိန္နမေဝသန္ဓာယာ”တိ လိဒိတံ။ “သမာနသံဝါသက-
သီမာယာ”တိဝုတ္တေ ခဏ္ဍသီမာဒိသု ဌိတာနံ န ပါပုဏာတိ တာသံ ဝိသုသမာန-
သံဝါသကသီမတ္တာ။ သမာနသံဝါသကအဝိပ္ပဝါသသီမာနံ ဣဒံ နာနတ္ထံ—
“အဝိပ္ပဝါသသီမာယ ဒဗ္ဗိ”တိ ဒိန္နံ ဂါမဋ္ဌာနံ န ပါပုဏာတိ။ကသ္မာ? “ဌပေတွာ

ဂါမဉ္ဇဂါမူပစာရဉ္စာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ။ “သမာနသံဝါသကသီမာယာ”တိ ဒိန္နံ ပန ယသ္မိံ ဌာနေ အဝိပ္ပဝါသသီမာ အတ္ထိ၊ တတ္ထ ဌိတာနံ၊ ဣတရတြ ဌိတာနဉ္စ ပါပုဏာတိ။ “ခဏ္ဍသီမာယံ ဌာတာ သီမဋ္ဌကသံဃဿ ဒမ္မိ”တိ ဝုတ္တေ ဥပ-
စာရသီမာယ ဝေ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ ဒါတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ။ “အဝိပ္ပဝါသသီမာယ ဒေမာ”တိ ခဏ္ဍသီမာယံ ဌာတာ ဒိန္နေ တတ္ထေဝ ပါပုဏာတိတိ ကေမိ။ ယောဇနသတဗ္ဗိ ပူရေတွာ နိသီဒန္တိတိ ဧတ္ထ ဝိဟာရူပစာရေ ဟတ္ထပါသေန၊ ဗဟိဂါမာဒိသု ခွါဒသဟတ္ထေန ဥပစာရေတိ ဧကေ။ “ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ သံဃဿာ”တိ ဝုတ္တေ ဧကဗ္ဗေါ ဟုဘူပိ ပရိက္ခေပပရိက္ခေပါရဟဋ္ဌာနံ အတိက္ကမိတွာ ဌိတာနံ န ပါပုဏာတိတိ ဧကေ။ “ဘိက္ခုနိဝိဟာရတော ဗဟိ ယတ္ထ ကဏ္ဍမိ ဌာတာ ‘သံဃဿာ’တိ ဝုတ္တေ ဘိက္ခုသံဃောဝ သာမီ”တိ ဝေဒန္တိ။ ဧကောပိ ဂန္ဓာတိ ဧတ္ထ သဗ္ဗေသံ ဝါ ပါပေတွာ ဂန္ဓဗ္ဗံ၊ အာနေတွာ ဝါ ပါပေတဗ္ဗံ၊ ဣတရထာ ဂတဿ န ပါပုဏာတိ။ သမာနလာဘကတိကာ မူလာဝါသေ သတိ သီယာ၊ မူလာဝါသဝိနာသေန ကတိကာပိ ဝိနဿတိ။ သမာနလာဘဝစနံ သတိ ဒွိသု၊ ဗဟူသု ဝါ ယုဇ္ဇတိ။ တေနေဝ ဧကသ္မိံ အဝသိဋ္ဌေ ယုဇ္ဇတိတိ နော မတိ။

“တာဝကာလိကကာလေန၊ မူလစ္ဆေဒဝသေန ဝါ။

အညေသံ ကမ္မံ အညဿ၊ သီယာ နာဝါသသင်္ဂမော”တိ—

အာစရိယော။

သဗ္ဗတ္ထ ဒိန္နမေဝါတိ “သမာနဘာဂေါဝ ဟောတိ”တိ ဝေဒန္တိ။ “ဧကဧကံ အမှာကံ ပါပုဏာတိတိ စေ ဝေတိ၊ ဝဋ္ဋတိ”တိ ဝေဒန္တိ ဝိဘာဂဿ ကတတ္တာ။ “ဘိက္ခုသံဃဿ စိဝရေ ဒိန္နေ ပံသုကူလိကာနံ န ဝဋ္ဋတိ”တိ ဝေဒန္တိ။ “ဥဘတောသံဃဿာ”တိ ဝုတ္တေ “ဘိက္ခုသံဃဿာ”တိ အဝုတ္တတ္တာ ဘိက္ခုနိ-
သံဃေန ဗိသိတတ္တာ၊ တတ္ထ အပရိယာပန္နတ္တာ စ ပုဂ္ဂလော ဝိသု လဘတိ။ ဧဝံ သန္တေ “ဘိက္ခုသံဃဿ စ ဘိက္ခုနိသံဃဿ စ ဒမ္မိ”တိ ဝုတ္တေပိ “ဥဘ-
တောသံဃဿ ဒိန္နမေဝ ဟောတိ”တိ ဣဒိနာ ဝိရုဇ္ဈတိတိ စေ? န ဝိရုဇ္ဈတိ၊ တံ ဒွိန္နံ သံဃာနံ ဒိန္နဘာဝမေဝ ဒိပေတိ၊ န ဥဘတောသံဃပညတ္တိံ၊ တသ္မာ ဝေ “ဘိက္ခုသံဃဿ စ ဘိက္ခုနိသံဃဿ စ တုယုဉ္ဇာ”တိ ဝါရော န ဝုတ္တော။ အထ ဝါ အဋ္ဌကထာဝစနမေဝ ပမာဏံ၊ န ဝိစာရဏာတိ ဧကေ။ ယသ္မာ ဧကော အဋ္ဌါနာဒိယကော ဝိယဒုဝိဓောန ဟောတိ၊ တသ္မာ ဥဘတောသံဃဂ္ဂ-
ဟဏေန ဧကော ဘိက္ခု န ဂဟိတောတိ။ “သဗ္ဗာဝါသဿ စ စေတိယဿ စ

ဓမ္မဿ စာ'တိ ဝုတ္တေ သဗ္ဗဝိဟာရေသု စေတိယဓမ္မာနံ ဧကေကဿ ဘိက္ခုနော ဘာဂေါ ဒါတဗ္ဗော'တိ ဝဒန္တိ။ “ဘိက္ခုသံဃဿ စ စေတိယဿ စာ'တိ ဝုတ္တေ န ဝိရုဇ္ဈတိတိ စေ? န၊ တတ္ထ “ဘိက္ခုသံဃဿာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဣဓ ဝိဟာရေန ဃဋ္ဌိတတ္တာ စ တမှိ တမှိ ဝိဟာရေ ဧကဘာဂံ လဘိတဗ္ဗမေဝါတိ ပရိဟရန္တိ။ အတ္တနော ပါပေတွာတိ ဝိကာလေ အပရိဘောဂတ္တာ သကလောပိ ဝဇ္ဇေယျာတိ စေ? “ဘိက္ခုသံဃဿ ဟရာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ၊ တေန “ဟရာမီ”တိ ဂဟိတတ္တာ စ န ဝဇ္ဇတိ။ ပန္နိမဝဿံဝုတ္တာနဗ္ဗိတိ ဧတ္ထ အပိ-သဒ္ဓေါ အဝဓာရဏတ္ထော၊ ပန္နိမဝဿံဝုတ္တာနမေဝါတိ အတ္ထော၊ ဣတရဏာ သမုစ္စယတ္ထေ ဂဟိတေ “လက္ခဏညူ ဝဒန္တိ”တိ ဝစနံ နိရုတ္တကံ သိယာ။ ကဿွာတိ အာရဘိတွာ ပပဉ္စကရောန္တိ။ ကိ' တေန၊ ပရတော “စီဝရမာသတော ပဋ္ဌာယ။ပ။ အတံ တဝဿံ-ဝုတ္တာနမေဝ ပါပုဏာတိ”တိ ဣမိနာ သိဉ္စတ္တာ န ဝိစာရိတံ၊ တေန ဝုတ္တံ “လက္ခဏညူ”တိ အစလဝသေန။ သစေ ပန ဗဟိဉ္စပစာရသီမာယ ဌိတော။ပ။ သမ္ပတ္တာနံ သဗ္ဗေသံ ပါပုဏာတိတိ ယတ္ထ ကတ္ထမိ ဝုတ္တဝဿာနန္တိ အဓိပ္ပါယော “ယတ္ထ ကတ္ထမိ ဝုတ္တဝဿာနံ သဗ္ဗေသံ သမ္ပတ္တာနံ ပါပုဏာတိ”တိ ကင်္ခါဝိတရဏီယံ ဝုတ္တတ္တာ။ ဂိမ္မာနံ ပဌမဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဝုတ္တေ ပန ယသ္မာ အနန္တရာတိတံ ဟေမန္တံ ဧဝ ဝုတ္တာ နာမ ဟောန္တိ၊ န ဝဿံ၊ တသ္မာ “မာတိကာ အာရောပေတဗ္ဗာ”တိ ဝုတ္တံ။ ယေဝါထေရေဟိ ပေသိတာ၊ တေသံ ပါပုဏာတိတိ ကိရ အတ္ထော။

စီဝရက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-စမ္ပေယျက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ

ဒွေနိဿာရဏာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၃၉၅။ အပ္ပတ္တော နိဿာရဏန္တိ ဧတ္ထ နိဿာရဏံ နာမ ကုလဒူသကာနိ-
ယေဝ အနုညာတံ၊ အယံ ပန ကုလဒူသကော န ဟောတိ၊ တသ္မာ “အပ္ပတ္တော” တိ
ဝုတ္တော။ ယဒိ ဧဝံ ကထံ သုနိဿာရိတော ဟောတိတံ? စူဠဝဂ္ဂေ “အာကင်္ခ-
မာနော သံဃော ပဗ္ဗာဇနီယကမ္ပိကရေယျာ” တိ ဝုတ္တတ္တော။ “တဿ ပါပိယ-
သိကကမ္မာရဟဿ တဿ ပါပိယသိကကမ္ပိကရေန္တိ” တံ ဝစနတော စက္ကံ ဗန္ဓန္တိ
ဉာတဗ္ဗံ။

ဥပါလိပုစ္ဆာကထာဝဏ္ဏနာ

၄၀၀။ “ပရတောတိ ဥပါလိပုစ္ဆတော ပရ”န္တိ လိဒိတံ။ ဒေါသာရိတ-
ပါဠိယံ “ဦးနိသတိဝဿော န အာဂတော ဝိပ္ပန္နဝတ္ထုကတ္တာ” တိ ဝုတ္တံ။ ဣမသ္မိံ
စမ္ပေယျက္ခန္ဓကေ အဓမ္မကမ္မာနိယေဝ ဌိဝေ ကတွာ ပဉ္စာဂတာနီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
တေနော ပရိဝါရေ ဣမသ္မိံ ခန္ဓကေ “ပဉ္စ အဓမ္မိကာနီ” တိ ဝုတ္တံ။ “အန္ဓမူဂ-
ဗမိရော သောသာရိတော” တိ ဣဒိ နာ အပဗ္ဗဇိတဿ ပိ ဥပသမ္ပဒါ ရဟတိတိ
သိဗ္ဗံ။

စမ္ပေယျက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ကောသမ္မကက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ

ကောသမ္မကဓိဝါဒကထာဝဏ္ဏနာ

၄၅၁။ သုတ္တန္တိကောတိ ဧတ္ထ ကိဉ္ဇာပိ “ဝိနယဓရော မာတိကာဓရော”တိ
 ဝုတ္တံ၊ ဥဘတောဝိဘင်္ဂံ ပန သန္တာယ ဝုတ္တံ၊ န ခန္ဓကဘာဏကော ဟောတိ။
 အာပုသော ဧတ္ထ အာပတ္တိတိ ဝစနံ ဥပါဒါယ “သော တဿာ အာပတ္တိယာ
 အာပတ္တိဒိဋ္ဌိ ဟောတိ”တိ ဝုစ္စတိ။ ပစ္ဆာ ဝိနယဓရော “ဝဋ္ဋုမ္ပိ သတိ ပမာဏံ၊
 န ပညတ္တိယ”န္တိ သတိ ပဋိလဘိတွာ တဿာ အာပတ္တိယာ အာပတ္တိဒိဋ္ဌိ
 အဟောသိ၊ တေန ဝုတ္တံ အန္တေ “အညေ ဘိက္ခူ တဿာ အာပတ္တိယာ
 အာပတ္တိဒိဋ္ဌိနော ဟောန္တိ”တိ။

၄၅၅။ “ယထာ မယာ ဥတ္တိ”တိ လိခန္တိ “ပညတ္တာ”တိ ကေဝစနတ္တာ။

ဒိဃာဝုဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၄၅၈။ “ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ ဗာရာဏသိယံ မြဟ္မဒတ္တော”တိ လိခန္တိ။ ပုရာ-
 ကပေါတ္တကေသု “ဗာရာဏသိယ”န္တိ နတ္ထိ၊ “နတ္ထိဘာဝေါဝ သုန္ဓရော”တိ ဝေန္တိ။

ပါလိလေယျကဝမနကထာဝဏ္ဏနာ

၄၆၇။ ရက္ခိတဝနသဏ္ဍေတိ သင်္ဂီတိတ္ထေရေဟိ သုဝိညေယျံ ကတွာ ဝုတ္တံ။
 “ပါလိလေယျောတိ ဂါမော၊ တဿ ဝသေနာ”တိပိ ဝေန္တိ၊ တံ ဓမ္မပဒ-
 ဌကထာယ န ဝိရုဇ္ဈတိ။

အဋ္ဌာရသဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၄၇၃။ န တွေဝေပ။ ပဋိဗာဟိတဗ္ဗန္တိ ဝေါဒီတိ ဧတ္ထ သေနာသနာ-
 ရဟဿ ယော သေနာသနံ ပဋိဗာဟတိ၊ တဿေဝ အာပတ္တိ ဒုက္ကုဋ္ဌဿ။
 “ကလဟကာရကာဒိနမေတ္ထ ဩကာသော နတ္ထိ”တိအာဒိကံ သံဃဿ ကတိကံ
 ဝတွာ တံ န ပညာပေန္တဿ ဝါ ‘အဟံ ပုဋ္ဌေါ’တိ ပသယ အတ္တနာ အတ္တနော
 ပညာပေတွာ ဂဏ္ဍန္တိ ‘ယုတ္တိယာ ဂဏ္ဍထာ’တိ ဝတွာ ဝါရေန္တဿ ဝါ ဒေါသော
 နတ္ထိ။ ဣဓ ကလဟဝုပသမနတ္ထံ အာဂတာနံ ကောသမ္မိကာနဋ္ဌိ ‘ယထာဝုမု’န္တိ
 အဝတွာ ‘ဝိဝိတ္ထေ အသတိ ဝိဝိတ္ထံ ကတွာပိ ဒါတဗ္ဗ’န္တိ ဝုတ္တတ္တာ ဝိဝိတ္ထံ ကတွာ

ဒေန္တံ ပဋိဗ္ဗာဟေန္တဿေဝ အာပတ္တိဘိ ကိရ အယမတ္ထော ပါရိဝါသိကာဒိနံ
ဝိဟာရပရိယန္တဒါပနေန သာမိတဗျော”တိ လိခိတံ။

သံဃသာမဏိကထာဝဏ္ဏနာ

၄၇၅။ “အဟ ခေါ တေ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တကာ ဘိက္ခု တံ ဥက္ခိတ္တကံ ဘိက္ခု
ဩသာရေတွာ ယေန ဥက္ခေပကာ ဘိက္ခု။ပ။တဿ ဝတ္ထုဿ ဝုပသမာယ
သံဃသာမဏိ ကရေမာ”တိ ဝစနံ ဒုဝိညေယျဝိနိစ္ဆယံ ဝိနယလက္ခဏ-
ကုသလဿ။ ဝိဇ္ဇမာနေ ဟိ ကာရကသံဃေ ဣတရော သံဃော ဩသာရ်တုံ န
လဘတိ။ ဩသာရေန္တော စေ၊ တေ ဘိက္ခု ကာရကသံဃေန သမာနလဒ္ဓိက-
ဘာဝံ ပတ္တတ္တာ တေန သမာနသံဝါသကာ ဟောန္တိ၊ တတော ဥက္ခေပကာနံ
ဆန္တံ အဂ္ဂဟေတွာ ဩသာရေန္တာနံ ကမ္မံ ကုပ္ပတိ၊ တသ္မာ “တေန ဟိ ဘိက္ခုဝေ
တံ ဘိက္ခု ဩသာရေထာ”တိ ဘဂဝတော ဝစနေန ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တကာ
ဩသာရေသုံ၊ ဥဒါဟု နိဿိမံ ဝန္တာ၊ ဥဒါဟု ဣတရေသံ ဆန္တံ ဝဟေတွာ
ဩသာရေသုံ၊ နန ဧတေသမညတရေနေတ္ထ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ န စ ပနေတံ သဗ္ဗဂဏ္ဌိ-
ပဒေသု ဝိစာရိတံ။ အယံ ပနေတ္ထ တက္ကော—

“ယသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ သံဃေန၊ ကတကမ္မဿ ဘိက္ခုနော။
သတိ တသ္မိံ န အညဿ၊ ပဋိပ္ပဿန္တနံ ခမံ။

ဝိရမန္တေ တတော ဒေါသော၊ အဝိ သံဃော အကာရကော။
ဩသာရေတုံ အလံ ယသ္မာ၊ ကာရကော အနုလောမိကော”တိ။

၄၇၇။ “အဋ္ဌ ဒူတင်္ဂါနိ နာမ သောတာ စ ဟောတိ၊ သာဝေတာ စ
ဥဂ္ဂဟေတာ စ ဓာရေတာ စ ဝိညာတာ စ ဝိညာပေတာ စ ကုသလော စ
သဟိတာသဟိတဒဿနော စ အကလဟကာရကော စာတိ တောနိ”တိ ဝုတ္တံ။

ကောသမ္ပကက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မဟာဝဂ္ဂဿ လိနတ္ထပကာသနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဓမ္မကမ္မဋ္ဌာန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-ကမ္မကမ္မဋ္ဌာန်

အဓမ္မကမ္မဋ္ဌာန်သကကထာဝတ္ထုနာ

၄။ အသမ္မုခါ ကတံ ဟောတီတိအာဒယော တိကာ ကေဝလံ ဒေသနာ-
မတ္တမေဝ။ န ဟိ တိဟိ ဧဝံ အင်္ဂေဟိ သမောဓာနေဟိ အဓမ္မကမ္မံ ဟောတိ၊
ဧကေနပိ ဟောတိ ဧဝံ၊ အယမတ္ထော “တိဏ္ဍံ ဘိက္ခဝေ”တိအာဒိပါဠိယာ^၁
သာဓေတဗ္ဗော။ “အပ္ပဒိညာယ ကတံ ဟောတီ”တိ လဇ္ဇိံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ကဏ္ဍ-
ပက္ခေ “အဒေသနာဂါမိနိယာ အာပတ္တိယာ ကတံ ဟောတီ”တိ သုက္ကပက္ခေ
“ဒေသနာဂါမိနိယာ အာပတ္တိယာ ကတံ ဟောတီ”တိ ဣဒံ ဒွယံ ပရတော “တိဟိ
ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္ဓာဂတဿ ဘိက္ခုနော အာကင်္ခမာနော သံသော တဇ္ဇ-
နိယကမ္မံ ကရေယျ။ အဓိသီလေ သီလဝိပဇ္ဇော ဟောတီ”တိ ဣဒိနာ ဝိရုဇ္ဈတိ၊
အဒေသနာဂါမိနိ အာပဇ္ဇော ဟိ “အဓိသီလေ သီလဝိပဇ္ဇော”တိ ဝုစ္စတိတိ။
ယုတ္တမေတံ၊ ကတ္ထု အဓိပ္ပါယော ဧတ္ထ စိန္တေတဗ္ဗော။ ဧတ္တာဟ ဥပတိဿ-
တ္ထေရော “တဇ္ဇနိယကမ္မဿ” ဟိ ဝိသေသေန ဘဏ္ဍာနကာရကတ္တံ အင်္ဂံ အဋ္ဌ-
ကထာယံ ဝုတ္တံ၊ တံ ပါဠိယာ အာဂတနိဒါနေန ယုဇ္ဈတိ၊ တသ္မာ သဗ္ဗတ္ထိ-
ကေသုပိ ဘဏ္ဍာနံ အာရောပေတွာ ဘဏ္ဍာနပစ္စယာ အာပဇ္ဇာပတ္တိဝသေန ဣဒံ
ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ၊ တသ္မာ ‘အဓိသီလေ သီလဝိပဇ္ဇော’တိ ဧတ္တာပိ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဝါ
အပရဘာဂေ ဝါ စောဒနာသာရဏာဒိကာလေ ဘဏ္ဍာနပစ္စယာ အာပဇ္ဇာပတ္တိ-
ဝသေနေဝ ကာရေတဗ္ဗံ၊ န ကေဝလံ သံဃာဒိသေသပစ္စယာ ကာတဗ္ဗံ”န္တိ။
“အဒေသနာဂါမိနိယာ အာပတ္တိယာတိ ပါရာဇိကာပတ္တိယာ”တိ ဧတ္တကမတ္တံ
ဝတွာ ပရတော ‘အဓိသီလေ ပါရာဇိကသံဃာဒိသေသေ အဇ္ဈာစာရာ’တိ
ပေါရာဏဂဏ္ဍိပဒေ ဝုတ္တ”န္တိ လိဒိတံ။ “အဓိသီလေ သီလဝိပဇ္ဇော”တိ သံဃာ-
ဒိသေသံ သန္ဓာယာ”တိ ဂဏ္ဍိပဒေ လိဒိတံ။ ဣဒံ ပေါရာဏဂဏ္ဍိပဒေ ပုရိမ-
ဝစနေန သမေတိ၊ တသ္မာ တတ္ထ ပစ္စိမံ ပါရာဇိကပဒံ အတ္ထုဒ္ဓါရဝသေန ဝုတ္တံ

သိယာ၊ အဋ္ဌကထာယဉ္ဇ “အဒေသနာဂါမိနိယာတိ ပါရာဇိကာပတ္တိယာ ဝါ သံဃာဒိသေသပတ္တိယာ ဝါ”တိ ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ ပါရာဇိကာပတ္တိ အတ္ထုဒ္ဓါရ-
ဝသေန ဝုတ္တာ သိယာ။ ယတော ဂဏ္ဍိပဒေ “အဓိသီလေ သီလဝိပဇ္ဇော”တိ
သံဃာဒိသေသံ သန္ဓာယာ”တိ ဧတ္ထကမေဝ လိဒိတံ၊ တသ္မာ သဗ္ဗတ္ထ ဂဏ္ဍိပဒေ
သကလေန နယေန ပါရာဇိကာပတ္တိပစ္စယာ ဥပ္ပန္နဘဏ္ဍနဟေတု န တဇ္ဇနီယ-
ကမ္ဘံ ကာတဗ္ဗံ ပယောဇနာဘာဝါ၊ သံဃာဒိသေသပစ္စယာ ကာတဗ္ဗန္တိ
အယမတ္ထော သိဒ္ဓေါ ဟောတိ။ န၊ သုက္ကပက္ခေ “ဒေသနာဂါမိနိယာ
အာပတ္တိယာ ကတံ ဟောတိ”တိ ဝစနဘောတိ စေ? န၊ ဧကေန ပရိယာယေန
သံဃာဒိသေသသပိ ဒေသနာဂါမိနိဝေါဟာရသမ္ဘဝတော။

ယေန ကမ္မေန သန္တဇ္ဇနံ ကရိယတိ၊ တံ တဇ္ဇနီယကမ္ဘံ နာမ။ ယေန ကမ္မေန
နိဿာယ တေ ဝတ္ထဗ္ဗန္တိ နိဿိယတိ ဘဇာပိယတိ နိယဿော၊ တံ နိယသကမ္ဘံ
နာမ။ ယေန တတော အာဝါသတော၊ ဂါမတော စ ပဗ္ဗာဇေန္တိ ကုလဒူသကံ၊
တံ ပဗ္ဗာဇနီယကမ္ဘံ နာမ။ ယေန ကမ္မေန အတ္တုဋ္ဌဂဟဋ္ဌသမိပမေဝ ပဋိသာရိ-
ယတိ သော အက္ခောသကော ပစ္ဆာ ပေသိယတိ၊ တံ ပဋိသာရဏီယကမ္ဘံ
နာမ။ ယေန သမာနသံဝါသကဘူမိတော ဥက္ခိပိယတိ။ ဆဒ္ဓိယတိ သာတိ-
သာရော ဘိက္ခုသံဃေန၊ တံ ကမ္ဘံ ဥက္ခေပနီယကမ္ဘံ နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၁။ “နိဿာယ တေ ဝတ္ထဗ္ဗ”န္တိ ဂရုနိဿယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ န ဣတရန္တိ။

၂၁။ အဿဇိပုနဗ္ဗသုကဝတ္ထုသ္မိံ “တေသု ဝိဟန္တေသုပိ ကမ္ဘံ ပဋိပ္ပဿ-
မ္ဘေတုံ အနုညာတမ္ဘိ သမ္မာဝတ္ထန္တာနံယေဝါ”တိ လိဒိတံ။ သမ္မုခါ ဝုတ္တမေဝ
ဂိဟိပဋိသံယုတ္တံ နာမ။ ပရမ္မုခါ ဝုတ္တံ ဒေသနံ ဂစ္ဆတိ။

၄၁။ ခမာပေန္တေန “ခမာဟိ”တိ ဝတ္ထဗ္ဗမတ္တမေဝ၊ န ဥက္ကုဋ္ဌိကာဒိသာမိ-
စိနာ ပယောဇနန္တိ။ အနုဂ္ဂတန္တိ သဟာယန္တိ အတ္ထော။

၅၀။ အဒဿနေယေဝ ဥက္ခေပနီယံ ကာတဗ္ဗံ၊ န အညထာ။ “တဇ္ဇနီယာဒိ-
ကရဏကာလေ အာပတ္တိံ ရောပေတွာ တဿာ အဒဿနေ၊ အပ္ပဋိကမ္မေ ဝါ
ဘဏ္ဍနကာရကာဒိအင်္ဂေဟိ ကာတဗ္ဗ”န္တိ လိဒိတံ။

တဇ္ဇနီယကမ္ဘာဒိသု အယံ ပကိဏ္ဏကဝိနိစ္ဆယောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ကိံ
တဇ္ဇနီယကမ္ဘံ၊ တဇ္ဇနီယကမ္ဘဿ ကိံ မူလံ၊ ကိံ ဝတ္ထု၊ ကိံ ပရိယောသာနံ၊

ကသ္မာ “တဇ္ဇနိယကမ္မ” နှိ ဝုစ္စတိတိ? ကိံ တဇ္ဇနိယကမ္မ နှိ ဝတ္ထုသ္မိံ သတိ ကရဏသမ္ပတ္တိ။ တဇ္ဇနိယကမ္မဿ ကိံ မူလန္တိ သံဃော မူလံ။ တဇ္ဇနိယကမ္မဿ ကိံ ဝတ္ထု။ ဘိ ကလဟဇာတာပတ္တိဝတ္ထု။ ကိံ ပရိယောသာနန္တိ ဘာဝနာပရိယောသာနံ။ ကသ္မာ တဇ္ဇနိယကမ္မ နှိ ဝုစ္စတိတိ သံဃော ကလဟကာရကပုဂ္ဂလံ ကလဟေ စ ဘေဒေ စ ဘယံ ဒဿေတွာ ခန္တိယာ ဇနေတိ၊ ဥပသမေ ဇနေတိ၊ ကသ္မာ “တဇ္ဇနိယကမ္မ” နှိ ဝုစ္စတိ။ ကထံ တဇ္ဇနိယကမ္မံ ကတံ ဟောတိ၊ ကထံ အကတံ။ ကိန္တိ စ တဇ္ဇနိယကမ္မံ ကတံ ဟောတိ၊ ကိန္တိ စ အကတံ။ ကေန စ တဇ္ဇနိယကမ္မံ ကတံ ဟောတိ၊ ကေန စ အကတံ။ ကတ္ထ စ တဇ္ဇနိယကမ္မံ ကတံ ဟောတိ၊ ကတ္ထ စ အကတံ။ ကာယ ဝေလောယ တဇ္ဇနိယကမ္မံ ကတံ ဟောတိ၊ ကာယ ဝေလောယ အကတံ ဟောတိ? ကထံ တဇ္ဇနိယကမ္မံ ကတံ ဟောတိ ဘိ သမဂ္ဂေန သံဃေန ဥတ္တိစတုတ္ထေန ကမ္မေန။ ကထံ အကတံ ဟောတိ ဘိ ဝဂ္ဂေန သံဃေန ဥတ္တိစတုတ္ထေန ကမ္မေန။ ကိန္တိ စ ကတံ ဟောတိတိ ကရဏသမ္ပတ္တိယာ။ ကိန္တိ စ အကတံ ဟောတိတိ ကရဏဝိပတ္တိယာ။ ကေန စ ကတံ ဟောတိတိ သံဃေန။ ကေန စ အကတံ ဟောတိတိ ဂဏေန ပုဂ္ဂလေန။ ကတ္ထ စ ကတံ ဟောတိတိ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ သံဃော တဇ္ဇနိယကမ္မံ ကရေတိ၊ တဿ ပုဂ္ဂလဿ သမ္မုဒ္ဓိဘူတေ။ ကတ္ထ စ အကတံ ဟောတိတိ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ သံဃော တဇ္ဇနိယကမ္မံ ကရေတိ၊ တဿ ပုဂ္ဂလဿ အသမ္မုဒ္ဓိဘူတေ။ ကာယ ဝေလောယ ကတံ ဟောတိတိ ယဒါ ကလဟဇာတာပတ္တိ သံဝိဇ္ဇတိ။ ကာယ ဝေလောယ အကတံ ဟောတိတိ ယဒါ ကလဟဇာတာပတ္တိ န သံဝိဇ္ဇတိ။ ကတိဟာကာရေဟိ တဇ္ဇနိယကမ္မဿ ပတ္တကလ္လံ ဟောတိ၊ ကတိဟာကာရေဟိ အပတ္တကလ္လံ? သတ္တဟာကာရေဟိ တဇ္ဇနိယကမ္မဿ ပတ္တကလ္လံ ဟောတိ၊ သတ္တဟာကာရေဟိ အပတ္တကလ္လံ။ ကတမေဟိ သတ္တဟာကာရေဟိ ပတ္တကလ္လံ၊ ကတမေဟိ သတ္တဟာကာရေဟိ အပတ္တကလ္လံ ဟောတိ? ကလဟဇာတာပတ္တိ န သံဝိဇ္ဇတိ၊ သော ဝါ ပုဂ္ဂလော အသမ္မုဒ္ဓိဘူတော ဟောတိ၊ သံဃော ဝါ ဝဂ္ဂေါ ဟောတိ၊ အသံဝါသိကော ဝါ ပုဂ္ဂလော တဿံ ပရိသာယံ သံဝိဇ္ဇတိ၊ အစောဒိတော ဝါ ဟောတိ အသာရိတော ဝါ၊ အာပတ္တိံ ဝါ အနာရောပိတော။ ဣမေဟိ သတ္တဟာကာရေဟိ တဇ္ဇနိယကမ္မဿ အပတ္တကလ္လံ ဟောတိ၊ ဣတရေဟိ သတ္တဟာကာရေဟိ ပတ္တကလ္လံ ဟောတိ။ ဧဝံ သေသကမ္မေသုတိ။

ကမ္မကွဒ္ဒကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ

ပါရိဝါသိကဝတ္ထကထာဝဏ္ဏနာ

၇၅။ ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓကေ “မာ မံ ဂါမပ္ပဝေသနံ အာပုစ္ဆထာ’တိ ဝုတ္တေ အနာပုစ္ဆာပိ ဂါမံ ပရိသိတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝေန္တိ။ သံဃော အတ္တနော ပတ္တဋ္ဌာနေ ဂဟေတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ဩဏောဇနံ နာမ ဝိဿဇ္ဇနံ။ “တံ ပန ပါရိဝါသိကေန ပါပိတဿ အတ္တနာ သမ္ပုဋိစ္စိတဿေဝ ပုနဒိဝသာဒိအတ္တာယ ဝိဿဇ္ဇနံ ကာတဗ္ဗံ၊ အသမ္ပုဋိစ္စိတွာယေဝ စေ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ န လဘတိ”တိ ဝုတ္တံ။

၇၆။ ပကတိယာဝ နိဿယောတိ ဧတ္ထ “အန္တေဝါသိကာနံ အာလယ-သမ္ဘာဝေ ယာဝ ဝဿူပနာယိကဒိဝေသော၊ တာဝ ကပ္ပတိ၊ တဿ အာလယဿ သမ္ဘာဝေ နိဿယော န ပဋိပ္ပဿန္တတိတိ စေ? န ဝဇ္ဇတိ။ တတ္ထ ဣဒါနိ ခမာ-ပေယျာဓိတိအာဒိနာ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဧကန္တေန ဝိဿဋ္ဌတ္တာ၊ ဣဓ ပန ဧကန္တေန ဝိဇ္ဇန္တိ သမဘာဝေါ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော ဇေတိ ဧကေ။ ပဋိဗလဿ ဝါ ဘိက္ခုဿာတိဧတ္ထ “လဒ္ဓသမ္ပုတိကေန အာဏတ္တောပိ ဂရုဓမ္မေဟိ၊ အညေဟိ ဝါ ဩဝေဒိတုံ န လဘတိ”တိ လိဒိတံ။ တတော ဝါ ပါရိဝါသိကတိ ဧတ္ထ “အသဉ္စိစ္စ အာပန္နသဉ္စရိတ္တတော သုက္ကဝိဿဉ္စ ပါပိဋ္ဌတရာတိ အယဉ္စ နယော ယောဇေ-တဗ္ဗော”တိ ဝုတ္တံ။ ပစ္စယန္တိ ဝဿာဝါသိကံ။ သေနာသနံ န လဘတိ သေယျ-ပရိယန္တဘာဂိတာယ။ “ဥဒ္ဓေသာဒိနိ ဒါတုဉ္စ န လဘတိ”တိ ဝေန္တိ။ “သစေ ဒွေ ပါရိဝါသိကာ ဂတဋ္ဌာနေ အညမညံပဿန္တိ၊ ဥဘောဟိပိ အညမညဿ အာရော-စောဗ္ဗံ အဝိသေသေန ‘အာဂန္တုကေန အာရောစေတဗ္ဗံ၊ အာဂန္တုကဿ အာရောစေတဗ္ဗံ’န္တိ ဝုတ္တတ္တာ”တိ ဝုတ္တံ။ အညဝိဟာရဂတေနာပိ တတ္ထ ပုဗ္ဗေ အာရောစိတဿ ပုနာရောစနကိစ္စံ နတ္ထိ။ “အနိက္ခိတ္တဝတ္တဿ ဗဟိ အာရောဇိ-တဿ ယထာ ပုန ဝိဟာရေ အာရောစနကိစ္စံ နတ္ထိ၊ ဧဝံ ‘အာဂန္တုကသောနေတ္ထံ ဥပေါသထဒိဝေသေ အာရောစေတဗ္ဗံ’န္တိ ဝစနံ ဟေတ္ထ သာဓက”န္တိ ဝေန္တိ။

၇၇။ ဧကန္တန္တေ နိသိန္နဿာပိ ရတ္တိန္တေဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိယော ဟောန္တိတိ ဧကေ။ အဝိသေသေနာတိ ပါရိဝါသိကဿ ဥက္ခိတ္တကဿာတိ ဣမံ ဘေဒံ အကတ္တာ။ “တဒဟုပသမ္ပန္တေပိ ပကတတ္ထေ”တိ ဝစနတော အနုပသမ္ပန္တေဟိ ဝသိတုံ ဝဇ္ဇတိ။ “သမဝဿာတိ ဧတေန အပစ္စာ အပုရိမံ နိပဇ္ဇနေ ခိန္တမိ ဝတ္တဘေဒါပတ္တိဘာဝံ ဒီပေတိ”တိ လိဒိတံ။

ပါရိဝါသိကဝတ္ထကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မူလဝါယပဋိကဿနာရဟဝတ္ထကထာဝဏ္ဏနာ

၈၆။ အတ္တနော အတ္တနော နဝကတရန္တိ ပါရိဝါသိကာဒိနဝကတရံ။ ပဌမံ သံဃမဇ္ဈေ ပရိဝါသံ ဂဟေတွာ နိက္ခိတ္တဝတ္ထေန ပုန ဧကဿပိ သန္တိကေ သမာဒိယိတုံ၊ နိက္ခိပိတုဉ္စ ဝဇ္ဇတိ။ မာနတ္ထေ ပန နိက္ခိပိတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ဦနေ ဂဏေ စရဏဒေါသတ္တာ န ဂဟေတုန္တိ ဧကေ။ ပဌမံ အာဒိန္နဝတ္ထံ ဧကဿ သန္တိကေ ယထာ နိက္ခိပိတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ တထာ သမာဒိယိတုမ္ပိ ဝဇ္ဇတိတိ ပေါရာဏဂဏ္ဌိပဒေ။

ပါရိဝါသိကက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတ။

၃-သမုဒ္ဒယကွဉ်ကဝဏ္ဏနာ

သုက္ကဝိဿန္တိကထာဝဏ္ဏနာ

၉၇။ “ဝေဒယာဒီတိ ဇာနာမိ၊ စိတ္တေန သမ္ပုဋ္ဌိန္တိတွာ သုခံ အနဘဝါမိ၊
န တပ္ပစ္စယာ အဟံ ဒုက္ခိတောတိ အမိပ္ပါယော”တိ လိခိတံ။ ယဿ မာဠကေ
နာရောစိတံ၊ တဿ အာရောစေတွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ။ ယဿ အာရောစိတံ၊
တဿ ပုန အာရောစနကိစ္စံ နတ္ထိ၊ ကေဝလံ နိက္ခိပိတဗ္ဗမေဝ။ ဝတ္ထံ နိက္ခိ-
ပိတွာ ဝသန္တဿ ဥပစာရသီမာဂတာနံ သဗ္ဗေသံ အာရောစနကိစ္စံ နတ္ထိ။
ဒိဋ္ဌရူပါနံ သုတသဒ္ဓါနံ အာရောစေတဗ္ဗံ၊ အဒိဋ္ဌအသုတာနဗ္ဗိ အန္တောဒ္ဓါဒ-
သဟတ္တဂတာနံ အာရောစေတဗ္ဗံ။ “ဗုဒ္ဓံ ဝတ္ထံ နိက္ခိပိတွာ ဝသန္တဿ လက္ခဏ”န္တိ
ဝုတ္တံ။ “ပရိက္ခိတ္တဿ ဝိဟာရဿ ပရိက္ခေပတော”တိ အာဒိ ကဉ္စာပိ ပါဠိယံ နတ္ထိ၊
အထ ခေါ အဋ္ဌကထာစရိယာနံ ဝစနေန တထာ ဧဝ ပဋိပဋိတဗ္ဗ”န္တိ စ ဝုတ္တံ။
“အတ္ထိဘာဝံ သလ္လက္ခေတွာတိ ဒ္ဓါဒသဟတ္တေ ဥပစာရေ သလ္လက္ခေတွာ၊
အနိက္ခိတ္တဝတ္တာနံ ဥပစာရသီမာယ အာဂတဘာဝံ သလ္လက္ခေတွာ သဟ-
ဝါသာဒိကံ ဝေဒိတဗ္ဗ”န္တိ စ ဝုတ္တံ။ “နိက္ခိပန္တေန အာရောစေတွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊
ပယောဇနံ အတ္ထိ”တိ စ ဝုတ္တံ၊ န ပန တံ ပယောဇနံ ဒဿိတံ။ စိန္တမာနက္ခော
ဘိက္ခု၊ အဗ္ဘေတဗ္ဗောတိ စိန္တမာနက္ခဿ စ အဗ္ဘာနာရဟဿ စ နိန္ဒာနာ-
ကာရဏတ္တာ အညထာ “အဗ္ဘာနာရဟော အဗ္ဘေတဗ္ဗော”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ။
ဥက္ခေပနိယကမ္မကတောပိ အတ္တနော လဗ္ဗိဂ္ဂဟဏဝသေန သဘာဂဘိက္ခုမ္ပိ
သတိ တဿ အနာရောစာပေတုံ န လဘတိ။

ပရိဝါသကထာဝဏ္ဏနာ

၁၀၂။ “အနန္တရာယိကဿ ပန အန္တရာယိကသညာယ ဆာဒယတော
အစ္ဆန္နာဝါ”တိ ပါဌော။ အဝေရိဘာဝေန သဘာဂေါ အဝေရိသဘာဂေါ။
“သဘာဂသံဃာဒိသေသံ အာပန္နဿ ပန သန္တိကေ အာဝိ ကာတုံ န ဝဇ္ဇတိ”တိ
ပသင်္ဂတော ဣဓေဝ ပကာသိတံ။ လဟုကေသု ပဋိက္ခေပေါ နတ္ထိ။ တတ္ထ ဥတ္တိယာ
အာဝိ ကတွာ ဥပေါသထံ ကာတုံ အနုညာတတ္တာ လဟုကသဘာဝံ အာဝိ
ကာတုံ ဝဇ္ဇတိတိ။ သဘာဂသံဃာဒိသေသံ ပန ဥတ္တိယာ အာရောစနံ န
ဝဇ္ဇတိတိ ကိရ။ “တဿ သန္တိကေ တံ အာပတ္တိ” ပဋိကရိဿတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ

လဟုကသေဝါယမနုညာတာ။ န ဟိ သက္ကာ သုဒ္ဓဿ ဧကဿ သန္တိကေ သံဃာ-
ဒိသေသဿ ပဋိကရဏံ ကာတု”န္တိ လိခိတံ။ လဟုကေသုပိ သဘာဂံ အာဝိ
ကာတုံ န ဝဇ္ဇတိတိ၊ တဿ ဧဝ ဟိ ဥတ္တိယာ အာဝိကရဏံ အနုညာတံ၊ ဣတရဿ
တံ နိရတ္ထကံ သိယာ။ အညမညာရောစနဿ ဝဇ္ဇတိ၊ တတော န ဝဇ္ဇတိတိ ဝိပနတ္ထ-
မေဝ ဥတ္တိယာ အာဝိကရဏမနုညာတံ၊ တေနေဝ ဣမ “သဘာဂသံဃာဒိသေသံ
အာပန္နဿာ”တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ အယမတ္ထော “ဧတ္တာဝတာ တေ ခွေ နိရာပတ္တိကာ
ဟောန္တိ၊ တေသံ သန္တိကေ သေသေဟိ သဘာဂါပတ္တိယော ဒေသေတဗ္ဗာ”တိ
ဝစနေန ကင်္ခါဝိတရဏိယံ ပကာသိတောဝ။ သံဃာဒိသေသံ ပန ဥတ္တိယာ
အာရောစေတွာ ဥပေါသထံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ။ တဿာ ဥတ္တိယာ အယမတ္ထော
ယဒါ သုဒ္ဓိ ဘိက္ခု ပဿိဿတိ၊ တဿ သန္တိကေ အာရောစနဝသေန ပဋိကရိ-
ဿတိ။ ဧဝံ ပဋိကတေ “န စ ဘိက္ခဝေ သာပတ္တိကေန ပါတိမောက္ခံ သောတဗ္ဗံ၊
ယော သုဏေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ”တိ၊ ဝုတ္တာပတ္တိတော မောက္ခော
ဟောတိတိ၊ တဿာ “ဂရုကံ ဝါ ဟောတု လဟုကံ ဝါ၊ ဥတ္တိယာ အာဝိ
ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တံ၊ ဥဘောသု နယေသု ယုတ္တတရံ ဂဟေတဗ္ဗံ။

နာမဉ္ဇေဝ အာပတ္တိ စာတိ “တေန တေန ဝိတိက္ကမေနာပန္နာပတ္တိ အာပတ္တိ။
နာမန္တိ တဿာ အာပတ္တိယာ နာမ”န္တိ လိခိတံ။ အာရောစေတွာ နိက္ခိပိတဗ္ဗန္တိ
ဧတ္ထ အာရောစနံ ဝတ္တဘေဒဒုက္ကဋ္ဌပရိဟရဏပ္ပယောဇနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အကာရ-
ဏမေတန္တိ “သမ္ပဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ”န္တိ ဝုတ္တေ
ဝုဋ္ဌာနတော။

ဒသသတံ ရတ္တိသတန္တိ ဒသသတံ အာပတ္တိယော ရတ္တိသတံ ဆာဒေတွာတိ
ယောဇေတဗ္ဗံ။ အဋ္ဌသမောဓာနော နာမ သဘာဂဝတ္ထုကာယော သမ္ပဟုလာ
အာပတ္တိယော အာပန္နဿ ဗဟုရတ္တိံ ပဋိစ္ဆာဒိတာပတ္တိယံ နိက္ခိပိတွာ ဒါတဗ္ဗော၊
ဣတရော နာနာဝတ္ထုကာနံ ဝသေနာတိ အယမေတေသံ ဝိသေသောတိ။

ပရိဝါသကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

“ဂါမဿာတိ န ဝုတ္တ”န္တိ ဝစနေတော ကိရ ဂါမုပစာရေပိ ဝဇ္ဇတိတိ
အဓိပ္ပါယော”တိ လိခိတံ။ ဝုတ္တု “အယံ ပန ဝိသေသော”တိ။ “ဧတ္ထ အဋ္ဌကထာ-
စရိယာဝ ပမာဏံ။ ယုတ္တံ န ဒိဿတိ”တိ လိခိတံ။ အနုဂတ္တိပဒေ ပန “အယံ ပန
ဝိသေသော၊ အာဂန္တုကဿ။ ပ။ ဩက္ကမိတွာ ဂစ္ဆတိ၊ ရတ္တိစ္ဆေဒေါ ဟောတိ-
ယေဝါ”တိ ဝစနေ ဟေဋ္ဌာ “အန္တောအရုဏေ ဧဝ နိက္ခမိတွာ ဂါမုပစာရတော

ဒွေ လေဉ္စပါတေ အတိက္ကမိတွာ”တိအာဒိနာ နယေန ဂရံ ကတွာဝစနတော၊
 ဘိက္ခုနီနံ ဂရုကဝသေနော တတ္ထ တတ္ထ သိက္ခာပဒါနံ ပညတ္တတ္တာ စ တဒန-
 ရူပဝသေနော အဋ္ဌကထာစရိယေန ဘိက္ခုနီနံ ဂရံ ကတွာ မာနတ္ထစရဏ-
 ဝိမိဒဿနတ္ထံ “ယတ္ထကာ ပုရောဘတ္တံ ဝါ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဣဉ္စိအာဒိသု
 ဝုတ္တဝစနေန ကရောန္တဿပိ ဒေါသော နတ္ထိတိ ဒဿေတုံ ကေဝလံ လက္ခဏ-
 မတ္တမေဝ ဝုတ္တံ၊ တဒုဘယမ္ပိ တေန တေန ပရိယာယေန ယုဇ္ဇတိ၊ ဝိနိစ္ဆယေ
 ပတ္တေ လက္ခဏေ ဧဝံ ဌာတဗ္ဗတော ဣဉ္စိအာဒိသု ဝုတ္တဝစနံ ပစ္ဆာ ဝုတ္တံ။
 ပယောဂေါ ပန ပုရိမောဝ။ ယထာ စေတ္ထ၊ တထာ သစေ ကာစိ ဘိက္ခုနီ ဒွေ
 လေဉ္စပါတေ အတိက္ကမိတွာ အရဏံ ဥဋ္ဌပေတိ၊ ဒေါသော နတ္ထိ၊ တထာပိ
 သဗ္ဗဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တတ္တာ “ပုရိမမေဝ အာစိဏ္ဏ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ပရိဝါသဝတ္တာဒိနန္တိ
 “ပရိဝါသနိဿယပဋိပ္ပဿဒ္ဓိအာဒိနံ ဥပစာရသီမာယ ပရိစ္ဆိန္နတ္တာ ဘိက္ခုနုပဿ-
 ယဿ ဥပစာရသီမာဝ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ န ဂါမော”တိ လိခိတံ။ “တသ္မိံ ဂါမေ
 ဘိက္ခာစာရော သဗ္ဗဇ္ဇတိ”တိအာဒိ ပဝါရိတဝသေန ဝုတ္တံ။ န ဟိ တတ္ထ
 အန္တောဂါမေ ဝိဟာရော အတ္ထိ”တိ စ လိခိတံ၊ “တမ္ပိ တေန ပရိယာယေန
 ယုဇ္ဇတိ၊ န အတ္ထတော”တိ စ။

ပဋိစ္ဆန္တပရိဝါသဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၁၀၀။ “ဝိသုံ မာနတ္ထံ စရိတဗ္ဗန္တိ မူလာယ ပဋိကဿနံ အကတွာ ဝိသုံ
 ကမ္မဝါစာယာ”တိ စ လိခိတံ။ “သံဃာဒိသေသာပတ္တိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ဧကောဝ၊
 ဧကဝတ္ထုမ္ပိ အာပန္နာ သံဃာဒိသေသာ ထုလ္လစ္စယဒုက္ကဋ္ဌမိဿကာ နာမ။
 မက္ခဓမ္မော နာမ ဆာဒေတုကာမတာ။

၁၄၃။ ဓမ္မတာတိ ဓမ္မတာယ၊ တထတာယာတိ အတ္ထော “အလဇ္ဇိတာ”တိ
 ဧတ္ထ ဝိယ။

၁၄၇။ ပုရိမံ ဥပါဒါယ ဒွေ မာသာ ပရိဝသိတဗ္ဗာတိ ဧတ္ထ “ပရိဝသိတ-
 ဒိဝသာပိ ဂဏနူပဂါ ဟောန္တိ”တိ လိခိတံ။

၁၄၈။ တသ္မိံ ဣမိယန္တိ တဿံ ဣမိယံ။ သဗ္ဗဟုလာ သံဃာဒိသေသာ
 အာပတ္တိယော အာပန္နတိ ပရိမာဏန္တိတိအာဒိ ဇာတိဝသေနကဝစနံ။

သမုစ္စယက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-သမထက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ

သမ္ဗုဒ္ဓါရိနယကထာဝဏ္ဏနာ

၁၈၆-၁၈၇။ ယတ္ထ ယတ္ထ ကမ္မဝါစာယ “အယ”န္တိ ဝါ “ဇုမေ”တိ ဝါ သမ္ဗုဒ္ဓါနိဗ္ဗေသနိယမော အတ္ထိ၊ သဗ္ဗံ တံ ကမ္မံ သမ္ဗုဒ္ဓါကရဏီယမေဝ၊ န ကေဝလံ တဇ္ဇနိယာဒိပဇ္ဇာဝိမေဝ။ ပဇ္ဇာဝိသေဝပန ဥဗ္ဗရိတွာ ဒဿနံ ကမ္မက္ခန္ဓကေ တာဝတသေဝ ပါဠိအာရဋ္ဌတ္တာ၊ စတုရိသတိယာ ပါရာဇိကေသု ဝိဇ္ဇမာနေသု ပါရာဇိကကဏ္ဍေ အာဂတာနံယေဝ စတုနံ ဥဗ္ဗရိတွာ ဒဿနံ ဝိယာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ “ပုဂ္ဂလဿ သမ္ဗုဒ္ဓတာ ဟတ္ထပါသုပဂမနမေဝါ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ ကာရဏံ သမ္ဗုဒ္ဓါကရဏီယဿပိ သမ္ဗုဒ္ဓါနိဗ္ဗေသနိယမာဘာဝတော။ ကာမံ အယမတ္ထော ကမ္မက္ခန္ဓကေယေဝ “တိဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတံ တဇ္ဇနိယကမ္မံ အဓမ္မကမ္မဉ္စ ဟောတိ။ ပ။ အသမ္ဗုဒ္ဓါကတံ ဟောတိ”တိ ဝစနေနေဝ သိဒ္ဓေါ၊ တတ္ထ ပန အာပတ္တိ န ဒဿိတာ။ ဇုမ “ယော ကရေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ခဉဿာ”တိ တတ္ထ ဘဝိတဗ္ဗာပတ္တိဒဿနတ္ထံ ဇုမံ အာရဒ္ဓန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “သမ္ဗုဒ္ဓါရိနယပတိရူပကေန ဝူပသန္တမ္ပိ သမ္ဗုဒ္ဓါရိနယေနေဝ ဝူပသန္တဂဏနံ ဂစ္ဆတိတိ ဒဿေတုံ ‘အဓမ္မဝါဒီ ပုဂ္ဂလော’တိအာဒိ အာရဒ္ဓ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ လိမိတဉ္စ။ ဧဝံ ဝူပသန္တံ သမ္ဗုဒ္ဓါရိနယပတိရူပကေန ဝူပသန္တံ နာမ ဟောတိ၊ န သမ္ဗုဒ္ဓါရိနယေန စ အညေန ကေနစိတိ ဒဿေတုံ ဇုဒမာရဒ္ဓန္တိ အာစရိယော။

သတိရိနယကထာဝဏ္ဏနာ

၁၉၅။ ဒဗ္ဗဿံ ကမ္မဝါစာယ “သံဘော ဇုမံ အာယသ္မန္တံ ဒဗ္ဗ”န္တိ သမ္ဗုဒ္ဓါနိဗ္ဗေသော နတ္ထိ၊ တထာပိ “ပဌမံ ဒဗ္ဗော ယာစိတဗ္ဗော”တိ ဝစနေန သမ္ဗုဒ္ဓါကရဏီယတာ တဿ သိဒ္ဓါ။ တထာ အညတ္တာပိ ယထာသမ္ဘဝံ လေသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သတိဝေပုလ္လပ္ပတ္တဿ ဒါတဗ္ဗော ရိနယော သတိရိနယော။

အမူဠရိနယကထာဝဏ္ဏနာ

၁၉၆-၇-၉။ “ယဿ ဥဗ္ဗတ္တကဿ တံတံဝိတိက္ကမတော အနာပတ္တိ၊ တာဒိသဿေဝ အမူဠရိနယံ ဒါတုံ ဝနုတိတိ အမူဠဿ ကတ္တဗ္ဗရိနယော အမူဠရိနယော”တိ လိမိတံ၊ တံ ယုတ္တံ “သံဘော ဂဂ္ဂဿ ဘိက္ခုနော အမူဠဿ

အမူဠဝိနယံ ဒေတီ”တိ ဝစနတော။ “တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ အဓိဋ္ဌိကာနိ အမူဠဝိနယဿ ဒါနာနိ”တိ ဣမဿ ဝိဘဏ် “န သရာမီ”တိ ဝစနံ ဝိတိက္ကမ-
ကာလံ သန္ဓာယ တဿ ဝိဘင်္ဂဿ ပဝတ္တတ္တာ။ အမူဠဝိနယဒါနကာလေ ပနဿ
အမူဠတာ ဝိနိစ္ဆိတဗ္ဗာ။

ပဋိညာတကရဏကထာဝတ္ထနာ

၂၀၀။ “အပ္ပဋိညာယ ဘိက္ခုနံ ကမ္မာနိ ကရောန္တိ”တိ အာရဘန္တဿ
ကာရဏံ ဝုတ္တမေဝ။ ပဋိညာတေန ကရဏံ ပဋိညာတကရဏံ။

တဿပါရိယသိကာကထာဝတ္ထနာ

၂၀၇။ “တိဟိ ဘိက္ခဝေ အင်္ဂေဟိ သမန္ဓာဂတံ တဿပါရိယသိကာကမ္မ”န္တိ
အာရဘိတွာ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ ဒဿေတွာ ပါဠိ ဂတာ၊ “သာ ပေယျာလေန
သဒ္ဓိပိတွာ ဂတာတိ ဣတဗ္ဗ”န္တိ လိဒိတံ။ တထာ သုက္ကပက္ခေပိ။

တိဏဝတ္ထာရကာဒိကထာဝတ္ထနာ

၂၁၄။ “သဗ္ဗေဟေဝ ကေဠိ သန္ဓိပတိတဗ္ဗ”န္တိ ဆန္ဒဒါနဿ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ
ပဝါရဏက္ခန္ဓကဋ္ဌကထာယဉ္စ “ဘိန္ဓဿ ဟိ သံဃဿ သမဂ္ဂကရဏကာလေ၊
တိဏဝတ္ထာရကသမထေ ဣမသ္မိဉ္စ ပဝါရဏသင်္ဂဟေတိ ဣမေသု တီသု ဌာနေသု
ဆန္ဒံ ဒါတုံ န ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ဣမ အာဂန္ဓာ ဝါ ဆန္ဒံ ဒတွာ ပရိဝေဏာ-
ဒီသု နိသိန္ဓာတိ ဣဒံ ဝိရုဇ္ဈတိ ဝိယ ခါယတိတိ စေ? န ခါယတိ အဓိပ္ပါယဉ္စနံ။
အယဉ္ဇေတ္ထ အဓိပ္ပါယော—ဝိသုဇ္ဈိတုကာမေဟိ သဗ္ဗေဟေဝ သန္ဓိပတိတဗ္ဗံ၊
အသန္ဓိပတိတဿ နတ္ထိ သုဒ္ဓိ ဆန္ဒဒါယကဿ။ ကေဝလံ တံ ကမ္မံ သန္ဓိပတိတာနံ
သမ္ပဇ္ဇတိ။ အဋ္ဌကထာယံ ဝိသုဇ္ဈိတုကာမာနံ ဆန္ဒံ ဒါတုံ န ဝဇ္ဇတိတိ၊ အဓိပ္ပါ-
ယော။ ဣတရထာ ပါဠိယာ စ ဝိရုဇ္ဈတိ။ “ဌပေတွာ ယေ န တတ္ထ ဟောတိ”တိ
ဟိ အယံ ပါဠိ သန္ဓိပတိ အာဂန္ဓာ ဆန္ဒံ ဒတွာ ဌိတာနံ အတ္ထိတံ ဒီပေတိ။
နိဿိမဂတေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ သိယာတိ စေ? နိဿိမဂတေ ဌပေတွာ ဣမ ကိံ၊
တသ္မာ ယော သာမဂ္ဂိဥပေါသထေ ဆန္ဒံ ဒတွာ တိဋ္ဌတိ စေ၊ နာနာသံဝါ-
သကဘူမိယံယေဝ တိဋ္ဌတိ၊ တဿ ဆန္ဒဒါယကဿ ပဝါရဏသင်္ဂဟောပိ နတ္ထိ။
ယော စ တိဏဝတ္ထာရကကမ္မေ နာဂစ္ဆတိ၊ သော တာဟိ အာပတ္တိဟိ န
သုဇ္ဈတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ယဿ ဧတံ န ရုစ္စတိ၊ တဿ ပရိဝါရေ ဝုတ္တပရိသတော

ကမ္မဝိပတ္တိလက္ခဏံ ဝိရုဇ္ဈတိ။ တတ္ထ ဟိ ကေဝလံ ဆန္ဒာရဟာနံ ဆန္ဒော
 အနာဟဇ္ဇော ဟောတိ သမေ။ အကတံ တဗ္ဗိပရိတေန သမ္ပတ္တိဒီပနတောတိ
 ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တထာ ပတ္တကလ္လလက္ခဏာမ္ပိ ဝိရုဇ္ဈတိ။ တေသု တီသု ဌာနေသု
 ကမ္မပ္ပတ္တာယေဝ သဗ္ဗေ၊ န တတ္ထ ဆန္ဒာရဟော အတ္ထိတိ စေ? န၊ စတုဝဂ္ဂါ-
 ဒိကရဏဝိဘာဇနေ အဝိသေသေတွာ ဆန္ဒာရဟဿ အာဂတတ္တာ၊ တံ သာ-
 မညတော ဝုတ္တံ။ ဣဒဉ္စ အာဝေဏိကလက္ခဏံ၊ တေနေဝ သတိပိ ဒိဋ္ဌာဝိကဗ္ဗေ
 ဣဒံ ပဋိကုဋ္ဌကတံ န ဟောတိတိ စေ? န၊ နာနတ္တသဘာဝတော။ ဣဓ ဟိ ယေ
 ပန “န မေတံ ခမတိ”တိ အညမညံ ဒိဋ္ဌာဝိကမ္ပိ ကရောန္တိ”တိ ဝစနတော န
 သံသဿ ဒိဋ္ဌာဝိကမ္ပိ ကတံ။ တသ္မိံ သတိ ပဋိကုဋ္ဌကတမေဝ ဟောတိ။ အညထာ
 ပုဗ္ဗဘာဂါတာ၊ ဥတ္တိယော နိရုတ္တိကာ သိယံ၊ န စ ပရိဝါရဋ္ဌကထာယံ
 ဆန္ဒာရဟာမိကာရေ နယော ဒိန္နော။ ပဝါရဏကွန္ဒကန္ဓကထာယံ “တီသု
 ဌာနေသု ဆန္ဒံ ဒါတုံ န ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ဝိရုဇ္ဈတိတိ စေ? န၊ အဋ္ဌကထာယ
 ပမာဏဘာဝေ သတိ “ဣဓ ဆန္ဒံ ဒတွာ ပရိဝေဏာဒီသု နိသိန္နာ”တိ အာဒိ
 ဝစနေ သုဒ္ဓိကာမတောဝေ ဂဟိတေ သဗ္ဗံ န ဝိရုဇ္ဈတိတိ ဧကေ။ “အာဂန္တာဝါ
 ဆန္ဒံ ဒတွာ ပရိဝေဏာဒီသု နိသိန္နာ၊ တေ အာပတ္တိဟိ န ဝုဋ္ဌဟန္တိ”တိ ဣဒံ
 န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ကသ္မာ? ဟေဋ္ဌာ “သဗ္ဗေဟေဝ ဧကန္တံ သဗ္ဗိပတိတဗ္ဗ”န္တိ ဆန္ဒဒါနဿ
 ပဋိက္ခေပဝစနတော အဋ္ဌကထာယံ “တီသု ဌာနေသု ဆန္ဒံ ဒါတုံ န ဝဇ္ဇတိ”တိ
 ဝုတ္တတ္တာ၊ အဋ္ဌကန္ဓကထာယမ္ပိ တထေဝ ဝုတ္တတ္တာ စာတိ? န၊ ဧကန္တမေဝ ကမ္မေ
 ကရိယမာနေ ယော ဣဓ “သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံသော၊ အမှာကံ ။ ပ။
 ဂိဟိပဋိသံယုတ္တ”န္တိ သာဓာရဏဥတ္တိံ ဌပေတွာ ပုန “သုဏန္တ၊ မေ
 အာယသ္မန္တာ”တိ အာဒိနာ အသာဓာရဏဥတ္တိယော ဌပေတွာ “သုဏာတု မေ
 ဘန္တေ သံသော၊ အမှာကံ။ ပ။ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ”တိ ဧကတောပက္ခိကာနံ
 သန္ဓိယာ ကတာယ တဒနန္တရေ ကေနမိ ကရဏီယေန ဆန္ဒံ ဒတွာ ဂစ္ဆတိ။
 တဿ အာပတ္တိဟိ ဝုဋ္ဌာနံ နတ္ထိ။ အပရေသမ္ပိ ဧကတောပက္ခိကာနံ အဗ္ဗ-
 န္တရေ ဌိတတ္တာ ဝိဘူတတ္တာ ကရဏဿ အယမတ္ထောဝ ဝုတ္တော။ သာဓာ-
 ရဏဝသေန ဒုတိယာယ ဥတ္တိယာ ဌပိတာယ ယေ တသ္မိံ ခဏေ
 ဥတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစာသု အနာရဗ္ဗါသု၊ အပရိယောသိတာသု ဝါ ဆန္ဒံ ဒတွာ
 ဂစ္ဆန္တိ၊ တေသမ္ပိ န ဝုဋ္ဌာတိ ဧဝ။ ယေ န တတ္ထ ဟောန္တိတိ ပဒဿ စ
 ယေ ဝုတ္တပ္ပကာရေန နယေန တတ္ထ န ဟောန္တိတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။
 ဝုတ္တပ္ပကာရတ္ထဒီပနတ္ထု အဋ္ဌကထာယံ “ဆန္ဒံ ဒတွာ ပရိဝေဏာဒီသု နိသိန္နာ”တိ

ဣဒမေဝ အဝတ္တာ “ယေ ပန တေဟိ ဝါ သဒ္ဓိံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတွာပိ တတ္ထ အနာဂတာ၊ အာဂန္တာ ဝါ ဆန္တံ ဒတွာ ပရိဝေဏာဒိသု နိသိန္တာ”တိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ ပုဗ္ဗေနာပရံ သန္တိယတိ။ “ပါဠိယာ စ တတ္ထ ဒိဋ္ဌာဝိကဓမ္မေန ကမ္မဿ အကုပ္ပတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ ဝုတ္တံ။

အဓိကရဏကထာဝဏ္ဏနာ

၂၂၀။ စိတ္တုပ္ပါဒေါ ဝိဝါဒေါ။ ဝိဝါဒသဒ္ဓေါပိ ကာရဏူပစာရေန ကုသလာဒိသင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ တံ သန္တာယ “သမထေဟိ စ အဓိကရဏီယတာယ အဓိကရဏ”န္တိ ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ ဝိဝါဒဟေတုဘူတဿ စိတ္တုပ္ပါဒဿ ဝူပသမေန သမ္ဘဝဿ သဒ္ဓဿပိ ဝူပသမော ဟောတီတိ စိတ္တုပ္ပါဒဿပိ သမထေဟိ အဓိကရဏီယတာ ပရိယာယော သမ္ဘဝတိ။ “ကုသလစိတ္တာ ဝိဝေန္တိ”တိ ဝုတ္တဝိဝါဒေပိ “ဝိပစ္စတာယ ဝေါဟာရေ”တိ ဝုတ္တံ၊ န ဝုတ္တဝစနဟေတုဝသေနာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၂၂၂။ “အာပတ္တိံ ဟိ အာပဇ္ဇန္တော ကုသလစိတ္တော ဝါ”တိ၊ ဝစနတော ကုသလမ္ပိ သိယာတိ စေ? န တံ အာပတ္တာဓိကရဏံ သန္တာယ ဝုတ္တံ၊ ယော အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ၊ သော တီသု စိတ္တေသု အညတရစိတ္တသမင်္ဂီ ဟုတွာ အာပဇ္ဇတီတိ ဒဿနတ္ထံ? “ယံ ကုသလစိတ္တော အာပဇ္ဇတီ”တိ- အာဒိ ဝုတ္တံ?။ ယော “ပညတ္တိမတ္တံ အာပတ္တာဓိကရဏ”န္တိ ဝဒေယျ၊ တဿ အကုသလာဒိဘာဝေါပိ အာပတ္တာဓိကရဏဿ န ယုဇ္ဇတေဝ ဝိဝါဒါဓိ- ကရဏာဒိနံ ဝိယာတိ စေ? န, “နတ္ထာပတ္တာဓိကရဏံ ကုသလ”န္တိ ဣမ်နာ ဝိရောဓသမ္ဘဝတော။ အနုဂဏ္ဌိပဒေ ပန “အာပတ္တာဓိကရဏံ နာမ တထာ- ပဝတ္တမာနအကုသလစိတ္တုပ္ပါဒရူပက္ခန္ဓာနမေတံ အဓိဝစနံ။ အဝသိဋ္ဌေသု ကုသလာဗျာကတပညတ္တိသု ‘အာပတ္တာဓိကရဏံ သိယာ အကုသလံ သိယာ အဗျာကတ’န္တိ ဝစနတော ပညတ္တိတာဝ ပဋိသိဒ္ဓါ ကုသလတ္တိကေ အပရိယာ- ပန္နတ္တာ။ ကုသလပဋိသေဓေနေဝ တေန သမာနဂတိကတ္တာ ကိရိယာဗျာ- ကတာနမ္ပိ ပဋိသေဓော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ကိရိယာဗျာကတာနံ ဝိယ အနုဂမ- နတော ဝိပါကဗျာကတာနမ္ပိ ပဋိသေဓော ကတောဝ ဟောတိ၊ တထာပိ အဗျာကတသာမညတော ရူပက္ခန္ဓေန သဒ္ဓိံ ဝိပါကကိရိယာဗျာကတာနမ္ပိ အဓိ- ဝစနန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ “ကုသလစိတ္တံ အင်္ဂံ ဟောတီ”တိ ဝိနယေ အပကံတညနော သန္တာယ ဝုတ္တံ အပ္ပဟရိတကရဏာဒိကေ သတိ။ တသ္မာတိ

၁-သမဘာဝဿ (က) ၂-ကင်္ခါ-၄-၁၂-ပိဋေ၊ ၃-၃-ဧတ္ထန္တရေ ပါဠော ကေသုစိ ပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ။

ယသ္မာ “နတ္ထိ အာပတ္တာဓိကရဏံ ကုသလ”န္တိ ဝတ္ထု န သက္ကာ၊ တသ္မာ ကုသလစိတ္တံ အင်္ဂံ န ဟောတီတိ အတ္ထော။ ယဒိ ဧဝံ ကသ္မာ “တိစိတ္တံ တိဝေဒန”န္တိ ဝုစ္စတီတိ စေ? တံ ဒဿေတုံ “နယိဒ”န္တိ အာဒိ အာရဒ္ဓန္တိ ဧကေ။ အာပတ္တိသမုဋ္ဌာပကစိတ္တံ အင်္ဂပဟောနကစိတ္တံ နာမ။ “**ဧကန္တတောတိ** ယေဘု-
ယျေနာတိ အတ္ထော၊ ဣတရဿ ဝိရုဇ္ဈတိ။ ကသ္မာ? ‘ယဿာ သစိတ္တကပက္ခေ စိတ္တံ အကုသလမေဝ ဟောတီတိ’ ဝုတ္တတ္တာ”တိ ဝေဒန္တိ။ တေန ကိ? ဝိပါကော နတ္ထိ၊ ကသ္မာ? ဧကန္တာကုသလတ္တာ၊ တသ္မာ ကထာဝ တတ္ထ နတ္ထိ။ ယတ္ထ ပန အတ္ထိ၊ တံ ဒဿေန္တော “ယံ ပန ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇ”န္တိ အာဒိမာဟ။ **အသဉ္စိစ္စ ပန ကိဉ္စိ အဇာနန္တဿ။** ပ။ အဗျာကတံ ဟောတီတိ ဘိက္ခုမိ ကမ္မဋ္ဌာနဂတ-
စိတ္တေန နိပဇ္ဇေ၊ နိဒ္ဒါယန္တေ ဝါ မာတုဂါမော စေ သေယျံ ကပ္ပေတိ၊ တဿ ဘိက္ခုနော ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ ကုသလစိတ္တံ အာပတ္တိယာ အင်္ဂံ န ဟောတိ၊ တသ္မာ တသ္မိံ ခဏေ သေယျာကာရေန ဝတ္တမာနရူပမေဝ အာပတ္တာဓိ-
ကရဏံ နာမ။ ဘဝင်္ဂစိတ္တေ ဝိဇ္ဇမာနေပိ ဧသေဝ နယော။ တသ္မိံ ခဏေ ဥဋ္ဌာတဗ္ဗေ ဇာတေ အနုဋ္ဌာနတော ရူပက္ခန္ဓောဝ အာပတ္တိ နာမ၊ န ဝိပါ-
ကေန သဒ္ဓိံ။ သစေ ပန ဝဒေယျ၊ တဿ ဧဝံဝါဒိနော အစိတ္တကာနံ ကုသလစိတ္တံ အာပဇ္ဇေယျ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ? ဇဠကလောမံ ဂဟေတွာ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရေန တိယောဇနံ အတိက္ကမန္တဿ၊ ပဏ္ဏတ္တိံ အဇာနိတွာ ပဒေသော ဓမ္မံ ဝါစေန္တဿ စ အာပဇ္ဇိတဗ္ဗာပတ္တိယာ ကုသလစိတ္တံ အာပဇ္ဇေ-
ယျာတိ။ အာပဇ္ဇတိယေဝါတိ စေ? နာပဇ္ဇတိ။ ကသ္မာ? “နတ္ထိ အာပတ္တာဓိ-
ကရဏံ ကုသလ”န္တိ ဝစနတော။

စလိတော ကာယော၊ ပဝတ္တာ ဝါစာ၊ **အညတရမေဝ အင်္ဂန္တိ** အညတရ-
မေဝ အာပတ္တိတိ အတ္ထော။ ဧကဝလံ ပညတ္တိယာ အကုသလာဒိဘာဝါ-
သမ္ဘဝတော အာပတ္တိတာ န ယုဇ္ဇတိ။ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇန္တော တီသု အညတရ-
သမင်္ဂိ ဟုတွာ အာပဇ္ဇတီတိ ဒဿနတ္ထံ “**ယံ ကုသလစိတ္တော**”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
တဿတ္ထော— ပထဝီဇာနာဒီသု ကုသလစိတ္တက္ခန္ဓေ ဝိတိက္ကမဝသေန ပဝတ္တရူပသမ္ဘဝတော ကုသလစိတ္တော ဝါ အဗျာကတာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။
တထာ အဗျာကတစိတ္တော ဝါ အဗျာကတရူပသင်္ခါတံ အဗျာကတာပတ္တိံ
အာပဇ္ဇတိ၊ ပါဏာတိပါတာဒီသု အကုသလစိတ္တော ဝါ အကုသလာပတ္တိံ
အာပဇ္ဇတိ၊ ရူပံ ပနေတ္ထ အဗ္ဗောဟာရိကံ။ သုပိနပဿနကာလာဒီသု ပါဏာတိ-
ပါတာဒိံ ကရေန္တော သဟသေယျာဒိဝသေန အာပဇ္ဇိတဗ္ဗာပတ္တိံ အာပဇ္ဇန္တော

အကုသလစိတ္တော အဗျာကတာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣဒံ ဝုစ္ဆတိ အာပတ္တာဓိကရဏံ အကုသလန္တိ အကုသလစိတ္တုပ္ပါဒေါ။ ပေါရာဏဂဏ္ဌိ-
ပဒေသု ပန “ပုထုဇ္ဇနော ကလျာဏပုထုဇ္ဇနော သေက္ခော အရဟတံ
စတ္တာရော ပုဂ္ဂလေ ဒဿေတွာ တေသု အရဟတော အာပတ္တာဓိကရဏံ
အဗျာကတမေဝ၊ တထာ သေက္ခာနံ၊ တထာ ကလျာဏပုထုဇ္ဇနဿ အသဉ္စိစ္စ
ဝိတိက္ကမကာလေ အဗျာကတမေဝ။ ဣတရဿ အကုသလဗ္ဗိ ဟောတိ အဗျာ-
ကတဗ္ဗိ။ ယသ္မာ စဿ သဉ္စိစ္စ ဝိတိက္ကမကာလေ အကုသလမေဝ ဟောတိ၊
တသ္မာ ဝုတ္တံ ‘နတ္ထိ အာပတ္တာဓိကရဏံ ကုသလ’န္တိ။ ‘သဗ္ဗတ္ထ အဗျာကတံ
နာမ တဿ ဝိပါကဘာဝမတ္တံ သန္ဓာယ ဧဝံနာမကံ ဇာတ’န္တိ လိဒိတံ၊
ဝိစာရေတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။

၂၂၄။ ဝိဝါဒေါ ဝိဝါဒိဓိကရဏန္တိ ယော ကောစိ ဝိဝါဒေါ၊ သော
သဗ္ဗော ကိံ ဝိဝါဒိဓိကရဏံ နာမ ဟောတိတိ ကေပုစ္ဆာ။ “ဝိဝါဒေါ
အဓိကရဏန္တိ ဝိဝါဒိဓိကရဏမေဝ ဝိဝါဒေါ စ အဓိကရဏဉ္စာတိ ပုစ္ဆတိ။
တဒုဘယံ ဝိဝါဒိဓိကရဏမေဝတိ ပုစ္ဆတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ”တိ ပေါရာဏ-
ဂဏ္ဌိပဒေ ဝုတ္တံ။ ကေသုစိ ပေါတ္ထကေသု အယံ ပုစ္ဆာ နတ္ထိ။ ယဒိ ဧဝံ ဣမာယ
န ဘဝိတဗ္ဗံ ဝိဝါဒေါ ဝိဝါဒိဓိကရဏံ၊ ဝိဝါဒိဓိကရဏံ ဝိဝါဒေါ၊ ဝိဝါဒိဓိ-
ကရဏံ ဝိဝါဒေါ စေဝ အဓိကရဏဉ္စာတိ ပဉ္စပဉ္စာဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ သိယာ။ ကေသုစိ
ပေါတ္ထကေသု တိဿော၊ ကေသုစိ စတဿော၊ ပဉ္စ နတ္ထိ။ တတ္ထ ဧဝံ ဝိဘတ္တာ။
ဣတရာသု အဓိကရဏံ ဝိဝါဒေါတိ ယံ ကိဉ္စိ အဓိကရဏံ၊ ဝိဝါဒသင်္ချာမေဝ
ဂစ္ဆတိ၊ ဝိဝါဒေါ အဓိကရဏန္တိ ယော ကောစိ ဝိဝါဒေါ၊ သော သဗ္ဗော
အဓိကရဏသင်္ချံ ဂစ္ဆတိတိ ပုစ္ဆတိ။ သေ နယော သဗ္ဗတ္ထ။

၂၂၀။ သမ္ပုခါဝိနယသ္မိန္တိ သမ္ပုခါဝိနယဘာဝေ။

၂၃၀။ “အန္တရေနာတိ ကာရဏေနာ”တိ လိဒိတံ။

၂၃၃။ ဥဗ္ဗာဟိကာယ ခိယုနကေ ပါစိတ္တိ န ဝုတ္တာ တတ္ထ ဆန္ဒဒါနဿ
နတ္ထိတာယ။

၂၃၆။ တဿ ခေါ တေန္တိ ၂ ဧသောတိ အတ္ထော “တေဒဂ္ဂ”န္တိ ဧတ္ထ ဝိယ။

၁-၁-ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ၊ ဧဝံ အဗျာကတန္တိ ဝိပါကဘာဝမတ္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ (သာရတ္ထ)

၂-တဿ ခေါ တံ (ပါဠိယံ)

၂၃၈။ “ကာ စ တဿ ပါဝိယသိကာ”တိ ကိရ ပါဌော။

၂၄၂။ “ကိစ္စမေဝ ကိစ္စာဓိကရဏ”န္တိ ဝစနတော အပလောကနကမ္မာ-
ဒီနမေတံ အဓိဝစနံ၊ တံ ဝိဝါဒါဓိကရဏာဒီနိ ဝိယ သမထေဟိ သမေတဗ္ဗံ န
ဟောတိ၊ ကိန္တု သမ္ပုခါဝိနယေန သမ္ပဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။

သမထကွန္ဒကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ခုဒ္ဒကဝတ္ထု၊ ကုဋ္ဌကဝဏ္ဏနာ

ခုဒ္ဒကဝတ္ထု၊ ကထာဝဏ္ဏနာ

၂၄၄။ ပုထုပါဏိနာ ကတ္တဗ္ဗံ ကမ္ဘံ ပုထုပါဏိကံ။

၂၄၅။ “ကဏ္ဍတော နိက္ခန္တမုတ္တောလမ္ပကာဒိနံ ကုဏ္ဍလာဒိနံ”န္တိ လိခိတံ။
“ကာယူရ”န္တိ ပါဠိပါဌော။ “ကေယူရာဒိနံ”တိ အာစရိယေနုဒ္ဓဋံ။

၂၄၆။ “သာဓုဂီတံ နာမ ပရိနိဗ္ဗုတဋ္ဌာနေ ဂီတ”န္တိ လိခိတံ။ ဒန္တဂီတံ
ဂါယိတုကာမာနံ ဝါက္ကကရဏီယံ။ ဒန္တဂီတဿ ဝိဘာဝနတ္ထံ “ယံ ဂါယိဿာ-
မာ”တိ အာဒိမာဟ။

၂၄၇။ စတုရဿဝတ္ထံ နာမ စတုပ္ပါဒဂါထာဝတ္ထံ။ “တရဂံဝတ္ထာဒိနိ ဥစ္စာ-
ရဏဝိဓာနာနိ နဋ္ဌပယောဂါနိ”တိ လိခိတံ။ ဗာဟိရလောမိန္တိ ဘာဝနပုံသကံ၊
ယထာ တဿ ဥဏ္ဏပါဝါရဿ ဗဟိဒ္ဓါ လောမာနိ ဒိဿန္တိ၊ တထာ ဓာရေန္တဿ
ဒုက္ခန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၂၄၈။ ဝိဂ္ဂဟေတုတိအာဒိ သဟယောဂကရဏဝစနံ။ သရဗူတိ ဂေဟ-
ဂေါဠိကာ။ သာ ကိရ သေတာ သဝိသာ ဟောတိ။ သောဟန္တိ ယဿ မေ
ဧတေဟိ မေတ္တံ၊ သောဟံ နမော ကရောမိ ဘဂဝတောတိ သမ္ပန္နော။
အညမှိ။ ပ။ ဆေတဗ္ဗမှိတိ ရာဂါနသယေ။

၂၄၉။ ဥဇ္ဇိတွာတိ ပက္ခိပိတွာ။ ဩတရဇူတိ ဣဒ္ဓိယာ ဩတာရေတွာ
ဂဏှာတု။ အနုပရိယာယီတိ အနုပရိဗ္ဗမိ။

၂၅၀။ န အန္တုပိယန္တိတိ န လဂ္ဂန္တိ။ ဂ္ဂဟကိဏ္ဍာနီတိ ဣတ္ထိရူပါဒိဟိ
ဝေါကိဏ္ဍာနိ။

၂၅၁။ အာလိန္ဒကမိမိကာဒိနန္တိ ပမုခမိမိကာဒိနံ။ ပရိဝတ္တေတွာ တတ္ထေ-
ဝါတိ ဧတ္ထ “ပရိဝတ္တေတွာ တတိယဝါရေ တတ္ထေဝ မိမိယာ ပတိဋ္ဌာတိ”တိ
လိခိတံ။ ပရိဘဏ္ဍံ နာမ ဂေဟဿ ဗဟိ ကုဋ္ဌပါဒဿ ထိရဘာဝတ္ထံ ကတာ

တနုကမိမိကာ ဝုစ္စတိ။ ဧတ္ထ “ပရိဝဇ္ဇိတွာ” ပတ္တော ဘိဇ္ဇတိတိ အဓိကရဏ-
ဘေဒါသင်္ကာယ အဘာဝေ ဌာနေ ဌပေတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ လိမိတံ။ ပတ္တမာဠကော
ဝဇ္ဇိတွာ ပတ္တာနံ အပတနတ္ထံ ဝဇ္ဇံ ဝါ စတုရသံ ဝါ ဣဋ္ဌကာဒီဟိ ပရိက္ခိပိတွာ
မာဠကစ္ဆန္နေန ကတော။ “ပတ္တမဏ္ဍလိကာ ပတ္တပစ္စိကာ တာလပတ္တာဒီဟိ
ကတာ”တိ စ လိမိတံ။ မိမုန္တေ အာဓာရဏေ ဌပေတုံ ဝဇ္ဇတိ ပတ္တသန္တာရဏတ္ထံ
ဝုတ္တတ္တာ။ မဉ္ဇေ အာဓာရဏေပိ န ဝဇ္ဇတိ နိဿိဒနပစ္စယာ ဝါရိတတ္တာ။ အာသန္တ-
ဘူမိကတ္တာ ဩလဗ္ဗေတုံ ဝဇ္ဇတိ။

၂၅၅။ “အံသကူဠေ လဂ္ဂေတွာ”တိ ဝစနတော အဂ္ဂဟတ္ထေ လဂ္ဂေတွာ
အင်္ဂေ ဌပေတုံ န ဝဇ္ဇတိ”တိ ကေစိ ဝဒန္တိ။ န သုန္တရံ။ “န ကေဝလံ ယဿ
ပတ္တော”တိအာဒိ ယဒိ ဟတ္ထေန ဂဟိတပတ္ထေ ဘေဒသညာ၊ ပဂေဝ အညေန
သရီရာဝယဝေနာတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ပါဠိယံ ပန ပရုရဝေါဟာရဝသေန ဝုတ္တံ။
ဃဉ္ဇိကပါလမယံ ဃဉ္ဇိကဋ္ဌာဟံ။ ဆဝသီသဿ ပတ္တန္တိ “သိလာပုတ္တကဿ
သရီရံ၊ ဒီရဿ ဓာရတိအာဒိဝေါဟာရဝသေန ဝုတ္တံ။ မဉ္ဇေ နိဿိဒတုံ အာဂ-
တောတိ အတ္ထော။ “ဝိသာစိလ္လိကာတိ ဝိသာစဒါရကာ”တိပိ ဝဒန္တိ။ ဒိန္နက-
မေဝ ပဋိဂ္ဂဟိတမေဝ။ စဗ္ဗေတွာတိ ခါဒိတွာ။ အဋ္ဌိကာနိ စ ကဏ္ဍကာနိ စ
အဋ္ဌိကကဏ္ဍကာနိ။ “ဧတေသု သဗ္ဗေသု ပဏ္ဏတ္တိ” ဇာနာတု ဝါ၊ မာ ဝါ
အာပတ္တိယေဝါ”တိ လိမိတံ။

၂၅၆။ ဝိပ္ပာဠေတွာတိ ဖာဠေတွာ။ ကိဏ္ဍေန ပူရေတုန္တိ သုရာကိဏ္ဍေန
ပူရေတုံ။ ဗိဒလကံ နာမ ဒိဂုဏကရဏသင်္ဂါတဿ ကိရိယာဝိသေသဿ အဓိ-
ဝစနံ။ ကဿ ဒိဂုဏကရဏံ? ယေန ကိလဇ္ဇာဒိနာ မဟန္တံ ကထိနမတ္တတံ၊
တဿ။ တံ ဟိ ဒဏ္ဍကထိနပ္ပမာဏေန? ပရိယန္တေ သံဟရိတွာ ဒိဂုဏံ ကာတဗ္ဗံ။
အညထာ ခုဒ္ဒကစိဝရဿ အနုဝါတပရိဘဏ္ဍာဒိဝိဓာနကရဏေ ဟတ္ထဿ
ဩကာသော န ဟောတိ။ သလာကာယ သတိ ဦးစံ စိဝရာနံ အညတရံ
ဥတွာ သိဗ္ဗိတာသိဗ္ဗိတံ သုခံ ပညာယတိ။ ဒဏ္ဍကထိနေ ကတေ န ဗဟူဟိ
သဟာယေဟိ ပယောဇနံ။ “အသံကုဋိတွာ စိဝရံ သမံ ဟောတိ။ ကောဏာပိ
သမာ ဟောန္တိ”တိ လိမိတံ။ “ဟလိဒ္ဓိသုတ္တေန သညာကရဏ”န္တိ ဝုတ္တတ္တာ
ဟလိဒ္ဓိသုတ္တေန စိဝရံ သိဗ္ဗေတုဗ္ဗိ ဝဇ္ဇတိတိ သိဗ္ဗံ။ တတ္ထ ဟိ ကေစိ အကပ္ပိယ-
သညိနော။ ပဋိဂ္ဂဟော နာမ အင်္ဂုလိကောသော။

၂၅၇-ဂ-၉။ ပါတိတိ ပဋိဂ္ဂဟသဏ္ဌာနံ။ ပဋိဂ္ဂဟတ္ထဝိကန္တိ အင်္ဂုလိကော-
သတ္ထဝိကံ။ သူစိသတ္ထကာနံ ပုဗ္ဗေ အာဝေသနတ္ထဝိကာယ အနုညာတတ္ထာ
“အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဘေသဇ္ဇတ္ထဝိက”န္တိ ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ သူစိသတ္ထကာဒိနိပိ
ဌပေတဗ္ဗာနိတိ နိဒါနံ သူစေတိ။ သစေပိ ဥပနန္ဒော ဘိက္ခု အလဇ္ဇိ၊ တထာပိ
သန္တကမေတံ အမူလစ္ဆေဒကတဘိက္ခုနော လဇ္ဇိနောပိ သမာနဿ ကပ္ပတိတိ
ယုဇ္ဇတိ။ န သမ္ပတိတိ န ပဟောတိ။

၂၆၀-၁။ ဗဟိ ကုဋဿ သမန္တတော နိစဝတ္ထုကံ ကတွာ ဌိတံ “မဏ္ဍလိ-
က”န္တိ ဝုစ္စတိ။ ဇန္တာသရပ္ပဋိစ္ဆာဒိနာ ဆန္တဿ နဂ္ဂိယံ ယဿ န ပညာ-
ယတိ၊ တဿေဝ ပရိကမ္ပံ ကာတမ္ပံ။ ဒေသ နယော ဥဒကဝတ္ထပဋိစ္ဆာဒိသုပိ။

၂၆၂-၃။ ပဏိယာ နာမ ပဏိယကာရကာ။ အာကဇန ယန္တိ အာကမိယ-
မာနံ ကူပဿ ဥပရိဘာဂေ ပရိတ္တမတိ။ အရဟဋ္ဌသင်္ခယန္တိ သကဋ္ဌစက္ကသဏ္ဌာန-
ယန္တိ။ တဿ အရေ အရေ သင်္ခကာနိ ဗန္ဓိတွာ ဧကေန၊ ဒွိဟိ ဝါ ပရိတ္တမိယမာနဿ
ဥဒကနိဗ္ဗာဟနံ ဝေဒိတမ္ပံ။ အာဝိဒ္ဓပက္ခပါသံ နာမ ယတ္ထ မဏ္ဍလာကာရေန ပက္ခ-
ပါသာ ဗဇ္ဈန္တိ အာဝိဒ္ဓဝတ္ထတာ ဝိယ အာဝိဒ္ဓပက္ခပါသကာ။ ပုဗ္ဗေ ပတ္တသင်္ဂေါ-
ပနတ္ထံ၊ ဣဒါနိ ဌပေတမ္ပံ ဘုဉ္ဇိတုံ အာဓာရကော အနုညာတော။

၂၇၃။ ပရဂလံ ဂစ္ဆတိတိ ဣမဿ ပယောဂါဘာဝါ ဝဇ္ဇတိ။ ကမ္မသတေ-
နာတိ မဟတာ ဥဿာဟေန။

၂၇၇-ဂ။ လောဟဘဏ္ဍံ နာမ ကံသတော သေသလောဟဘဏ္ဍံ။ မုဒ္ဓိက-
ကာယဗန္ဓနံ နာမ စတုရသံ အကတွာ သဇ္ဇိတံ။ ပါမင်္ဂဒသာ စတုရဿာ။
မုဒိင်္ဂသဏ္ဌာနေနာတိ^၁ သင်္ခာသိယာ မုဒိင်္ဂသိဗ္ဗနာကာရေန^၂ ဝရကသိသာ-
ကာရေန။ ပဝနန္တောတိ ပါသန္တော။ “ဒသာမူလ”န္တိ စလိဒိတံ။ အကာယဗန္ဓ-
နေန သဉ္စိစ္စ ဝါ အသဉ္စိစ္စ ဝါ ဂါမပ္ပဝေသနေ အာပတ္တိ။ “သရိတဋ္ဌာနတော
ဗန္ဓိတွာ ပဝိသိတမ္ပံ၊ နိဝတ္တိတမ္ပံ ဝါ”တိ လိဒိတံ။

၂၇၉။ သတ္တင်္ဂလံ ဝါ အဋ္ဌင်္ဂလံ ဝါတိ ဧတ္ထ “သုဂတင်္ဂလေနာ”တိ အဝုတ္တတ္တာ
ပကတိအင်္ဂလေန သာရုပ္ပတ္တယ ဝဇ္ဇေတွာပိ ကရောန္တိ စေ၊ န ဒေါသော။

၂၈၀။ တာလဝဏ္ဏာကာရေန သီဟဋ္ဌိတ္တိနံ ဝိယ။

ရဒ္ဒကဝတ္ထုကြန္ဒကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-သေနာသနက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ

ဝိဟာရာနုဇာနနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၉၄။ နိလိယန္တိ ဘိက္ခု။ ဧတ္ထာတိ ဝိဟာရာဒယော လေဏာနိ နာမ။ အာဂတ-ဝစနေန တဿာဂတသံဘောဝ သာမိ၊ န အနာဂတောတိ ဂေစိ၊ တံ န ယုဇ္ဇတိ သမာနလာဘကတိကာယ သိဒ္ဓတ္တာ။

၂၉၆-၇။ ဒီဝိနာ အကပ္ပိယစမ္ပံ ဒဿေတိ”တိ လိခိတံ။ ထန္တကဝါတပါနံ နာမ တိရိယံ ဒါရူနိ အဒတွာ ဥဇုကံ ပြိတေဟေဝ ဒါရူဟိ ကတ္တဗ္ဗံ။ ဘိသိနံ အနုညာတံ ဝဇ္ဇတိတိ ဗိမ္ဗောဟနေ ဝဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ တူလပူရိတံ ဘိသိ အပဿယိတုံ န ဝဇ္ဇတိ ဥဏ္ဍာဒိနံယေဝ အနုညာတတ္တာ။ နိသိဒနနိပဇ္ဇနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ တဿ အပဿယိတုံ ဝဇ္ဇတိတိ စေ? အကပ္ပိယန္တိ န ဝဇ္ဇတိတိ ဂေစိ။ ယဒိ ဧဝံ အကပ္ပိယမဉ္ဇူ အပဿယိတုံ န ဝဇ္ဇေယျ။ ယဿ ဝဇ္ဇတိ၊ တဿ ဒေါသော နတ္ထိ။ အပိစ ဂိလာနဿ ဗိမ္ဗောဟနံ နိပဇ္ဇိ-တုမ္ပိ အနုညာတံ၊ တဿ ဘိသိပိ ဝဇ္ဇတိ အပဿယိတုံ။ အာစရိယာ စ အနုဇာနန္တိ၊ ဝဋ္ဋဇ္ဇေန္တိ စာတိ ဧကေ။ သိမ္ဗလိတူလသုတ္တေန သိမ္ဗိတံ စိဝရံ ဝဇ္ဇတိ။ ကဿ? ကပ္ပါဿ အနုလောမတော။ “အက္ကဗလသုတ္တမယမ္ပိ အက္ကဝါကမယ-မေဝ ပဋိက္ခိတ္တ”န္တိ တေ ဧဝ ဝေန္တိ။

၂၉၈။ အနိဗန္ဓနိယော အလဂ္ဂေါ။ ပဋိဗာဟေတွာတိ မဋ္ဌံကတွာ။ “သေတ-ဝဏ္ဍာဒိနံ ယထာသင်္ချံ ဣက္ကာသာဒယော ဗန္ဓနတ္ထံ ဝုတ္တာ”တိ လိခိတံ။

၃၀၀။ ပကုဋံ သမန္တတော အာဝိဒ္ဓပမုခံ။

၃၀၃။ သုဇာလေပေါတိ သုဇာမတ္တိကာလေပေါ။

၃၀၅။ အာသတ္တိ တဏှာ။ သန္တိ အဒရံ။

၃၀၇။ ဂေတုန္တိ ကယေန ဂဟေတုံ။

၃၀၈။ စိတာတိ ဣဋ္ဌကာယော ကဗဠေန နိဗ္ဗမနဝသေန ဆိန္ဒိတွာ ကတာတိ အတ္ထော။

၃၁၀။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာနံ ဘိက္ခုနံ အန္တေဝါသိကာတိ ဧတ္ထ ဝိသတိဝဿံ
အတိက္ကမိတွာ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ ဥပ္ပန္နာ။ “အာရာဇယိံသု မေ ဘိက္ခု စိတ္တ”န္တိ
ဝုတ္တတ္တာ အညသိဉ် ကာလေ သာဝတ္ထိဂမနေ ဥပ္ပန္နံ ဝတ္ထု ဣမ အာပတ္တိဒဿ-
နတ္ထံ အာဟရိတွာ ဝုတ္တန္တိ ယုတ္တံ ဝိယ၊ ဝိစာရေတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဝုဒ္ဓန္တိ
ဝုဒ္ဓတရံ။

၃၁၁။ သန္တရေတိ တိဏသန္တရာဒယော။

သေနာသနဂ္ဂါဟကထာဝတ္ထနာ

၃၁၂။ “သေယျဂ္ဂေနာတိ မဉ္ဇဋ္ဌာနပရိစ္ဆေဒေန။ ဝိဟာရဂ္ဂေနာတိ ဩဝရ-
ကဂ္ဂေနာ”တိ လိခိတံ။ ထာဝရာတိ နိယတာ။ ပစ္စယေနေ ဟိ တန္တိ တသိဉ်
သေနာသနေ မဟာထေရာ တဿ ပစ္စယဿ ကာရဏာ အညတ္ထ အဂန္တာ
ဝသန္တာယေဝ နံ ပဋိဇဉ်ဿန္တိတိ အတ္ထော။ အသန္နကမ္ပံ ဒဿေတုံ “န တတ္ထ
မနဿာ”တိအာဒိမာဟ။ “ဝိတက္ကံ ဆိန္ဒိတွာ သုဒ္ဓစိတ္တေန ဂမနဝတ္ထေနေဝ
ဂန္တဗ္ဗ”န္တိ ပါဌော။ မုဒ္ဓဝေဒိကာ နာမ စေတိယဿ ဟမ္ပိယဝေဒိကာ။
ပဋိက္ကမ္ပာတိ အပသက္ကိတွာ။ သမာနလာဘကတိကာ မူလာဝါသေ သတိ
သိယာ၊ မူလာဝါသဝိနာသေန ကတိကာပိ ဝိနဿတိ။ သမာနလာဘ-ဝစနံ
သတိ ဒွိသု၊ ဗဟူသု ဝါ ယုဇ္ဇတိ၊ တေနေဝ ဧကသိဉ် အဝသိဋ္ဌေတိ နော မတိ။
တာဝကာလိကံ ကာလေန မူလစ္ဆေဒနဝသေန ဝါ အညေသံ ဝါ ကမ္ပံ
အညဿ သိယာ နာဝါယံ သင်္ဂမောတိ အာစရိယော။ ပုဂ္ဂလဝသေနေဝ
ကာတဗ္ဗန္တိ အပလောကနကာလေ သံဃော ဝဿဝုတ္တဘိက္ခုနံ ပါဌေက္ကံ
“တ္ထေကံ ဝဿာဝါသိကံ ဝတ္ထံ ဒေတိ၊ ရုစ္စတိ သံဃဿာ”တိ ပုဂ္ဂလမေဝ
ပရာမသိတွာ ဒါတဗ္ဗံ၊ န သံဃဝသေန ကာတဗ္ဗံ၊ န သံဃော သံဃဿ တ္ထေကံ
ဒေတိတိ။ “ဧကသိဉ် အာဝါသေ သံဃဿ ကမ္ပံ ကရေတိ”တိ ဝစနတော
သံဃဝသေန ကာတဗ္ဗ”န္တိ လိခိတံ။ န ဟိ တထာ ဝုတ္တေ သံဃဿ ကိဉ္စိ ကမ္ပံ
ကတံ နာမ ဟောတိ။ “သမ္မတသေနာသနဂ္ဂါဟာပကတော အညေန ဂါဟိ-
တေပိ ဂါဟော ရုဟတိ အဂ္ဂဟိတုပဇ္ဈာယဿ ဥပသမ္ပဒါ ဝိယာ”တိ လိခိတံ။
“ကမ္မဝါစာယပိ သမ္ပတိ ဝဇ္ဇတိ”တိ လိခိတံ။

အဋ္ဌပိ သောဠသပိ ဇနေတိ ဧတ္ထ ကိံ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ ဥဒါဟု ဧကတောတိ?
ဧကတောပိ ဝဇ္ဇတိ။ န ဟိ တေ တထာ သမ္မတာ သံဃေန ကမ္မကတာ နာမ

ဟောန္တိ၊ တေနေဝ သတ္တသတိကကုန္ဒဏေံ ဧကတော အဋ္ဌ ဇနာ သမ္ပတာတိ။
တေသံ သဗ္ဗုတိ ကမ္မဝါစာယဒီတိ ဥတ္တိဒုတိယကမ္မဝါစာယပိ။ အပလော-
 ကနကမ္မဿ ဝတ္ထုဟိ သာ ဧဝ ကမ္မဝါစာ လဗ္ဘမာနာ လဗ္ဘတိ၊ တဿာ စ
 ဝတ္ထုဟိ အပလောကနကမ္မမေဝ လဗ္ဘမာနံ လဗ္ဘတိ၊ န အညန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣမံ
 နယံ မိစ္ဆာ ဂဏှန္တော “အပလောကနကမ္မံ ဥတ္တိဒုတိယကမ္မံ ကာတုံ၊ ဥတ္တိ-
 ဒုတိယကမ္မဉ္စ အပလောကနကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ ဂဏှာတိ၊ ဧဝေ သတိ
 ကမ္မသင်္ကရဒေါသော အာပဇ္ဇတိ။ **မဂ္ဂေါ ပေါက္ခရဏီတိ ဧတ္ထ မဂ္ဂေါ နာမ မဂ္ဂေ**
ကတဒီသသာလာ၊ ပေါက္ခရဏီတိ နဟာယိတုံ ကတပေါက္ခရဏီ။ တောနိ ဟိ
အသေနာသနာနီတိ ဧတ္ထ ဘတ္တသာလာ န အာဂတာ၊ တဿာ တံ သေနာ-
 သနန္တိ စေ? သာပိ ဧတ္ထေဝ ပဝိဋ္ဌာ ဝါသတ္ထာယ အကတတ္တာ။ ဘောဇနသာလာ
 ပန ဥဘယတ္ထ နာဂတာ။ ကိဉ္စာပိ နာဂတာ၊ ဥပရိ “ဘောဇနသာလာ ပန
 သေနာသနမေဝါ”တိ^၁ ဝုတ္တတ္တာ သေနာသနံ။ “ကပ္ပိယကုဋ် စ ဧတ္ထ ကာ-
 တဗ္ဗာ”တိ ဝဒန္တိ၊ တံ နေတိ ဧကေ။ ရုက္ခမူလဝေဠုရုမ္မာ ဆန္ဒာ ကဝါဠဗဒ္ဓါဝ
 သေနာသနံ။ “**အလာဘကေသု အာဝါသေသုတိ အလာဘကေသု သေနာ-**
သနေသု”တိ လိဒိတံ၊ တံ ယုတ္တံ။ န ဟိ ပါဠေက္ခံ သေနာသနံ ဟောတိ။ တံ
 သညာပေတွာတိ ဧတ္ထ ပညတ္တိံ အဂစ္ဆန္တေ ဗလက္ကာရေနပိ ဝဋ္ဋတိ။ အယဒ္ဓိတိ
 ပစ္စယောပိ။

ဥပနိဗ္ဗိတွာတိ တဿ သမိပေ ရုက္ခမူလာဒိသု ဝသိတွာ တတ္ထ ဝတ္တံ
 ကတွာတိ အဓိပ္ပါယော။ ပရိယတ္တိပဋိပတ္တိပဋိဝေဝေသေန တိဝိဓိန္နိ။ “ဒသ-
 ကထာဝတ္ထုကံ ဒသအသုဘံ ဒသအနုဿတိ”န္တိ ပါဌော။ “**ပဌမဘာဝံ**
ဗုဒ္ဓိတွာတိ ဣဒံ စေ ပဌမဂါဟိတဝတ္ထုတော မဟန္တံ ဟောတိ”တိ လိဒိတံ။
 ဆိန္ဒဝဿာနံ ဝဿာဝါသိကံ နာမ ပုဗ္ဗေ ဂဟိတဝဿာဝါသိကာနံ ပစ္ဆာ
 ဆိန္ဒဝဿာနံ။ **ဘတိနိဝိဋ္ဌန္တိ ဘတိ** ကတွာ ဝိယ နိဝိဋ္ဌံ ပရိယိဋ္ဌံ။ “**သံသိကံ**
ပန။ပ။ ဝိဗ္ဗန္တောပိ လဘတေဝါ”တိ ဣဒံ တတြုပ္ပါဒံ သန္တာယ ဝုတ္တံ။ ဣမိနာ
 အပလောကနမေဝ ပမာဏံ၊ န ဂါဟာပနန္တိ ဧကေ။ ဝိနယဓရာ ပန “အမှာကံ
 ဝိဟာရေ ဝဿံ ဥပဂတာနံ ဧကေကဿ တိစီဝရံ သံသော ဒဿတိ”တိအာဒိနာ
 အပလောကိတေပိ အဘာဇိတံ ဝိဗ္ဗန္တကော န လဘတိ။ ‘အပလောကနကမ္မံ
 ကတွာ ဂါဟိတ’န္တိ ဝုတ္တတ္တာ၊ ‘အဘာဇိတေ ဝိဗ္ဗမတိ’တိ ဧဝံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တတ္တာ
 စာ”တိ ဝဒန္တိ။ “**ပစ္စယဝသေနာတိ ဂဟပတိကံ ဝါ အညံ ဝါ ဝဿာဝါသိကံ**
ပစ္စယဝသေန ဂါဟိတ”န္တိ လိဒိတံ။ “**ဧကမေဝ ဝတ္ထံ ဘိတဗ္ဗန္တိ တတ္ထ နိသိန္ဒာနံ**

ကေမေကံ ဝတ္ထံ ပါပုဏာတိ”တိ လိဒိတံ။ ခုတိယော ထေရာသနေတိ အနု-
ဘာဂေါ။ ပဌမဘာဂေါ အညထာ ထေရေန ဂဟိတောတိ ဇာနိတဗ္ဗံ။

ဥပနန္ဒဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၃၂၀။ တိဝဿန္တရေနာတိ တိဏ္ဍံ ဝဿာနံ အန္တော ဌိတေန။ ဟတ္ထိမ္ပိ
နခေါ အဿာတိ ဟတ္ထိနခေါ။ ပါသာဒဿ နခေါ နာမ ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေါ။
ဝိဟိဝိကဋ္ဌနိဟာရေနာတိ ဝိဟိဟိ ကတနိဟာရေနော။ “တေဟိ အတ္ထရိတွာ
ဒိန္နာနေဝ နိသီဒိတုံ လတ္တန္တိ၊ န ဘိက္ခုနာ သယံ အတ္ထရိတွာ ဝိဿန္တိတဗ္ဗံ
သံဃေန အတ္ထရာပေတွာ ဝါ”တိ လိဒိတံ။

အဝိဿန္တိယဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၃၂၁။ “န ဝိဿန္တေတဗ္ဗံ သံဃေန ဝါ ဂဏေန ဝါ ပုဂ္ဂလေန ဝါ”တိ ဝစနံ
“ယံ အဂရုဘဏ္ဍံ ဝိဿန္တိယံ ဝေဘဂီယံ သံဃိကံ၊ တံ ဂဏော စေ တသ္မိံ
အာဝါသေ ဝသတိ ပုဂ္ဂလောပိ ဝါ၊ ဂဏေန ဝါ ပုဂ္ဂလေန ဝါ ဝိဿန္တိတံ
သံဃေန ဝိဿန္တိတသဒိသမေဝ ဟောတိ”တိ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တဝစနံ
သာဓေတိ။ အညထာ ဧတ္ထ ဂဏပုဂ္ဂလဂ္ဂဟဏံ နိရတ္ထကံ။ အရဉ္စရော ဥဒကစာဋီ၊
အလဉ္စလော၊ ဗဟုဥဒကဂဏှနကောတိ အတ္ထော။ “ဝဋ္ဋစာဋီ ဝိယ ဟုတွာ
ထောက် ဒိဃမုခေါ မဇ္ဈေ ပရိစ္ဆေဒံ ဒဿေတွာ ကတော”တိ လိဒိတံ။
မံသဒိဗ္ဗဓမ္မဗုဒ္ဓသမန္တစက္ခုဝသေန ပဉ္စ။

ဂရုဘဏ္ဍေန စ ဂရုဘဏ္ဍန္တိ သံဟာရိမံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ပတ္တစိဝရံ နိက္ခိပိတုန္တိ
အဋ္ဌကထာန္တေန ကတေ မဉ္ဇေ။ ဝဋ္ဋလောဟံ နာမ ဝီတဝဏ္ဏံ။ ပါရိဟာရိယံ န
ဝဋ္ဋတိတိ အာဂန္တုကဿ အဒတွာ ပရိစာရိကဟတ္ထတော အတ္တနော နာမံ
လိခါပေတွာ ဂဟေတွာ ယထာသုခံ ပရိဟရိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ “ဝိဟိဝိကဋ္ဌနိ-
ဟာရေနောတိ ယာဝ အတ္တနော ကမ္မနိဗ္ဗတ္တိ၊ တာဝ ဂဟေတွာ ဒေတိ”တိ
လိဒိတံ။ သီခရံ နာမ ယေန ပရိတ္တမန္တာ ဆိန္ဒန္တိ။ ပတ္တဗန္ဓကော နာမ ပတ္တဿ
ဂဏ္ဍိအာဒိကာရကော။ “ပဋိမာနံ သုဝဏ္ဏာဒိပတ္တကာရကော”တိပိ ဝဒန္တိ။
“အဓမ္မာဟူတိ ကပ္ပရတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ အံသကူဋ”န္တိ လိဒိတံ။ ဣတော
ပဋ္ဌာယာတိ ဣမံ ပါဠိံ အာဒိံ ကတွာ။ ဒဏ္ဍပုဂ္ဂရော နာမ ယေန ရဇိတစိဝရံ
ပေါထေန္တိ။ ‘ပစ္စတ္တရဏဂတိက’န္တိ ဝုတ္တတ္တာ၊ “တမ္ပိ ဂရုဘဏ္ဍမေဝါ”တိ
ဝုတ္တတ္တာ စ အဝိ-သဒ္ဓေန ပါဝါရာဒိပစ္စတ္တရဏံ သဗ္ဗံ ဂရုဘဏ္ဍမေဝါ”တိ ဝဒန္တိ။

ဧတေနော သုတ္တေန အညဿာ အတ္ထံ ဝတ္တာ “ပါဝါရာဒိပစ္စတ္တရဏံ န ဂရုဘဏ္ဍံ၊ ဘာဇနိယမေဝ၊ သေနာသနတ္ထာယ ဒိန္နပစ္စတ္တရဏမေဝ ဂရုဘဏ္ဍံ” နှိ ဝဒန္တိ၊ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗံ။ ဂဏ္ဍိကာတိ စိဝရဂဏ္ဍိကာ။ ဘန္ဓကော နာမ သရကော။

နဝကပ္ပဒါနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၂၃-၄။ အဂ္ဂဠမန္တသုစိဒ္ဓါရကရဏမတ္ထေနပိ။ “ကပေါတဘဏ္ဍိကာ နာမ ဝဠဘိယာ ဥပရိ ဌပေတဗ္ဗဝလယံ ဝါ တိဏန္တဒနဂေဟဿ ပိဋ္ဌိဝံသဿ ဟေဋ္ဌာ ဌပေတဗ္ဗံ ဝါ ဥဘယမဿ ဂတာ ဒါရူ” တိ လိခိတံ။ ကာရန္တရတိ တဒါ ပုန ပဗ္ဗသဋ္ဌံ ပုဗ္ဗပယောဇိတာနာနံ ဝစနပါတသေနာသနဝါသော။ န ပန ပတိသဋ္ဌတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သဗ္ဗတ္ထ ဝိနဋ္ဌဝါသော န စ ပဋိသေဓကော ဟောတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဒွါရဝါတပါနာဒိနိ အပဟရိတွာ ဒါတုံ အသက္ကဏေယျတော “ပဋိဒါတဗ္ဗာနိယေဝါ” တိ ဝုတ္တံ။ ဂေါပါနသိအာဒယော ဒေန္တဿ ဝိဟာရော ပလုဇ္ဇတိတိ “မူလံ ဝါ ဒါတဗ္ဗ” နှိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ ဧကေ။ “နေဝါသိကာ ပကတိယာ အနတ္တတာယ ဘူမိယာ ဌပေန္တိ စေ၊ တေသမ္ပိ အနာပတ္တိယေဝါ” တိ လိခိတံ။ “ဒွါရဝါတပါနာဒယော အပရိကမ္မကတာပိ အပဋိန္ဒာဒေတွာ န အပဿယိတဗ္ဗာ” တိ လိခိတံ။

သံဃဘတ္တာဒိအနုဇာနနကထာဝဏ္ဏနာ

ဥဒ္ဓေသဘတ္တကထာဝဏ္ဏနာ

၃၂၅။ ယာ ဘတ္တုဒ္ဓေသဋ္ဌာနဘူတာယ ဘောဇနသလ္လာယ ပကတိ-
ဋ္ဌိတိကာ။ ဒိန္နံ ပနာတိ ယထာ သော ဒါယကော ဒေတိ၊ တံ ဒဿေန္တော
“သံဃတော ဘန္တေ” တိအာဒိမာဟ။ ဧကဝဠန္တိ ဧကဒွါရေန ဝဠဋ္ဌိတဗ္ဗံ။
တိစိဝရပရိဝါရန္တိ ဧတ္ထ “ဥဒကမတ္တလာဘိ ဝိယ အညောပိ ဥဒ္ဓေသဘတ္တံ
အလဘိတွာ ဝတ္တာဒိမနေကပ္ပကာရံ လဘတိ စေ၊ တဿေဝ တ” နှိ လိခိတံ။
“ဥဒ္ဓေသပတ္တေ ဒေထာ” တိ ဝတ္တာ ဂဟေတွာ အာဂတဘာဝေန သံဃဿ
ပရိစ္စတ္တံ န ဟောတိယေဝ တဿေဝ ဟတ္ထေ ဂတတ္တာ၊ တဿာ တေဟိ
ဝုတ္တက္ကမေန သဗ္ဗေဟိ ဘာဇေတွာ ဘုဋ္ဌိတဗ္ဗံ” နှိ ဝုတ္တံ။ ပဋိပါဒိပတ္တံ ဝါ ဋ္ဌိတိ-
ကာယ ဋ္ဌိတပတ္တံ ဝါ။ “ဣဒန္တိတိကာ နာမ အဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနမ္ပိ ဂါဟိတတ္တာ” တိ
လိခိတံ။ “ပဏီတဘတ္တဋ္ဌိတိကဉ္စ အဇာနိတွာ မိဿေတွာ ဂါဟိတေပိ ဧဝမေဝ

ပဋိပဋ္ဌိတဗ္ဗ” နှိ စ လိဒိတံ။ တဉ္စေ ယေယျာယ ဟရန္တိ ပတ္တဟာရကာ၊ အာဏာ-
ပကဿ ဂီဝါ ဟောတိ။ အတိက္ကန္တန္တိ ဌိတိကံ ဌပေတွာတိ ဣတ္ထ “တံဒိဝသမေဝ
စေ ဘိက္ခာ လဟ္တတိ၊ အပရဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ န လဟ္တတိ ကိရာ” တိ လိဒိတံ။
ပစ္စာ “သဗ္ဗော သံဃော ပရိဘုဉ္ဇတူ” တိ အဝုတ္တေပိ ဘာဇေတွာ ပရိဘုဉ္ဇတဗ္ဗ။
“ဣတ္တကေဘိက္ခူ သံဃတော ဥဋ္ဌိသိတွာ ဒေထာ’ တိ အဝတွာ ‘ဣတ္တကာနံ
ဘိက္ခူနံ ဘတ္တံ ဂဏှထာ’ တိ ဒိန္နံ သံဃိကနိမန္တနံ နာမာ” တိ လိဒိတံ။

နိမန္တနဘတ္တကထာဝဏ္ဏနာ

ပဋိပါဒိယာတိ ယထာလဒ္ဓပဋိပါဒိယာ။ ဝိန္တိန္တိတွာတိ ဘတ္တံ ဂဏှထာတိ
ပဒံ အဝတွာ။ အာလောပသင်္ခေပေနာတိ အယံ နယော နိမန္တနာယမေဝ၊ ဥဋ္ဌေ-
သဘတ္တေ ပန ဧကဿ ပဟောနကပ္ပမာဏေ ဧဝ ဌိတိကာ တိဋ္ဌတိ။ “ဧကဝါရန္တိ
ယာဝ တသ္မိ” အာဝါသေ ဝသန္တိ ဘိက္ခူ၊ သဗ္ဗေဝ လဘန္တိ” တိ လိဒိတံ။

သလကဘတ္တကထာဝဏ္ဏနာ

န ဟိ ဗဟိသီမာယ သံဃလဘောတိ ဣတ္ထ “ဥဋ္ဌေသဘတ္တာဒိသု ဗဟိ-
သီမာယ ဌိတဿပိ စေ ဥပါသကာ ဒေန္တိ၊ ဂဟေတုံ လဘန္တိ၊ အတ္တနောပိ
ပါပေတွာ ဂဟဏံ အနညာတံ၊ တထာ ဣဓ န ဝဇ္ဇတိ” တိ ဝုတ္တံ။ န ပါပုဏန္တိတိ
ဥဋ္ဌိသိတွာပိ။ ဝါရဂါမန္တိ ခူရတ္တာ ဝါရေန နိဂ္ဂဟေန ဂန္တဗ္ဗဂါမေ။ ဗာတိကဗ္ဗ-
မေဝါတိ အတိရေကလာဘာ စ ဘဝန္တိ။ သဗ္ဗုဒ္ဓိဘူတဿာတိ ယေဘုယျေန
စေ ဘိက္ခူ၊ ဗဟိသီမံ ဂဟာ၊ သဗ္ဗုဒ္ဓိဘူတဿ ပါပေတဗ္ဗံ။ သဘာဂတ္တာ ဟိ ဧကေန
လဒ္ဓံ သဗ္ဗေသံ ပဟောတိ၊ တသ္မိမ္ပိ အသတိ အတ္တနောပါပေတွာ ဒါတဗ္ဗံ။ “လဒ္ဓါ
ဝါ အလဒ္ဓါ ဝါ” တိ ဝစနသိလိဋ္ဌဝသေန ဝုတ္တံ။ ဝိဟာရေ အပါဝိတံ ပန။ ပ။ န
ဝဇ္ဇတိတိ သလကဘတ္တံ ဝိဟာရေ ဥဋ္ဌိသိယတိ။ တေန ပန ဒိန္နသလကေန။
တဿာတိ ဂဟေတွာ ဂတဿ။ သလကာ ဂဟေတဗ္ဗာတိ ယုတ္တံ ဝိယ။
သဗ္ဗပေါတ္တကေသု “ဂါဟေတဗ္ဗာ” တိ ပါဌော၊ တသ္မာ တေနာတိ သလကဂ္ဂါ-
ဟာပကေနာတိ အတ္တော။ “စောရိကာယ ဂဟိတတ္တာ န ပါပုဏာတိ” တိ
ဝစနတော “ကုဋိသောဓနံ ဝဇ္ဇတိ” တိ စဒိပဝါသိနော ဝဒန္တိ ကိရ။ ဧကံ မဟာ-
ထေရဿာတိ မဟာထေရော ဝိဟာရတော ယေဘုယျေန န ဂစ္ဆတိ၊ ဣတရေ
ကဒါစိ ဂစ္ဆတိ၊ တသ္မာ သဘာဂါ စေ၊ အတ္တနော ပါပေတွာ ပုန ဣတရေသံ
ဒိယျတိ။ ဝိဟာရေ ထေရဿ ပတ္တသလကဘတ္တန္တိ မဟာထေရော ဧကောဝ
ဝိဟာရေ ဩဟိနော၊ “အဝဿံ သဗ္ဗသလကာ အတ္တနော ပါပေတွာ

ဦးတော”တိ ပဋိဿယံ ဂန္ထာ အာဂန္တုကဘိက္ခုနံ အဒဿနတော ကုက္ကုစ္စံ
အကတွာ ဘုဇ္ဇန္တိ။

ပက္ခိကဘတ္တကထာဝဏ္ဏနာ

ဥပေါသထဒိဝသေ အာပတ္တိဒေသနံ သန္ဓာယ “ပရိသုဋ္ဌသီလာန”န္တိ အာဟ။
လေခံ ကတွာ နိဗ္ဗာဏိတံ။ “အာဂန္တုကဘတ္တန္တိ ဂမိကဘတ္တန္တိ”တိ အာဂန္တု-
ကောဝ ဟုတွာ ဂစ္ဆန္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ အနာထဂိလာနုပဋ္ဌာကောပိ
တေန ဒိန္နံ ဘုဇ္ဇတိ စေ၊ တဿပိ ပါပေတဗ္ဗမေဝ။ ဂုဠိဗိဇ္ဇံ တာလပက္ကမတ္တံ။

သေနာသနကွန္ဒကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သံဃဘေဒကကျွန္တကဝတ္ထုနာ

ဆသကျပဗ္ဗဇ္ဇာကထာဝတ္ထုနာ

၃၃၀။ “အနုပိယံ နာမာ”တိ ဧကဝစနေန ဒိဿတိ၊ သတ္တမိယံ ပန “အနုပိယာယ”န္တိ။ “ကာဠုဒါယိပ္ပဘုတယော ဒဿ ဒူတာ”တိ ပါဌော။ “န ဟေဠာပါသာဒါ န ဟေဠာပါသာဒံ ဝါ”တိ လိခိတံ။

၃၃၂။ ပုဗ္ဗေ ပုဗ္ဗကာလေ။ “ရညောသတော”တိ စ “ရညောဝသတော”တိ စ ပါဌော။

၃၃၃။ န လာဘတဏှာ ဣဓ ကာမတဏှာ၊ ဈာနဿ နေသာ ပရိဟာနိ ဟေတု။ ဗုဒ္ဓတ္တသီလံ ပန ပတ္တယန္တော ဈာနာပိနဋ္ဌောတိ။ နန ပတ္တဘာဝနာ။ မနောမယန္တိ ဈာနမနောမယံ။

၃၃၄။ သတ္တာရောတိ ဂဏသတ္တာရေ။

၃၃၉။ ပေါတ္တနိကန္တိ ဆုရိကံ။

၃၄၀။ မနုဿေတိ ပုရိသေ။

၃၄၁။ ဧကရတ္တာမိကာရေန ရက္ခံ ပစ္စာသိသန္တာ ဤဒိသာတိ ဒဿနတ္ထံ “ပဋိဓေ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “ပုဗ္ဗေ ရက္ခဿေတ”န္တိ ဝုတ္တတ္တာ မယံ ပန ရက္ခဏေ ကိစ္စံ နတ္ထိတိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ပဉ္စပတ္တမေန တထာဂတံ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေယျာတိ ဣဒံ အာဏတ္တိယာ အာဂတတ္တာ ဧဝံ ဝုတ္တံ။

၃၄၂။ မာ အာသဒေါတိ မာ ဝဓကစိတ္တေန ဥပဂစ္ဆ။ ဣတောတိ ဣမမှာ ဇိဝိတမှာ။ “ယတောတိ ယသ္မာ၊ ယတောတိ ဝါ ဂတဿာ”တိ လိခိတံ။ “ပဋိကုဋိတောတိ အပသတ္တိဘွာ သင်္ကံစိတော ဟုတွာ ဝါ ပဋိသက္ကတိ”တိ လိခိတံ။

၃၄၃။ တိကဘောဇနန္တိ တိဘိ ဘုဉ္ဇိဘဗ္ဗဘောဇနံ။ “တိကဘောဇနိယ”န္တိပိ ပါဌော။ ပရိကပ္ပတော ဟိ တိဏ္ဍံ ဘုဉ္ဇိတုံ အနုဇာနာမိ၊ တတော ဥဒ္ဓံ ဂဏဘောဇနမေဝ ဟောတိ၊ တဿာပိ ဣဒမေဝ ဝုတ္တံ။ ဣဓ အပုဗ္ဗံ နတ္ထိ။

“အကတဝိညတ္တိလဒ္ဓံ တိဏ္ဍိ ဘုဉ္ဇနာနံ ကိဉ္ဇာပိ တံ ဂဏဘောဇနံ နာမ န ဟောတိ၊ ဝိညတ္တိဝသေန ပန န ဝဇ္ဇတိ”တိ လိဒိတံ။ တယော အတ္ထဝသေ ပဋိစ္စာတိ ဧတ္တာပိ “မာ ပါပိစ္ဆာပက္ခံ နိဿာယ သံဃံ ဘိန္ဒေယျ”န္တိ ပေသလာနံ ဘိက္ခုနံ ဖာသုဝိဟာရာယာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ကုလာနုဒ္ဒယတာယ စာတိ ကုလာနံ ပသာဒရက္ခဏတ္ထံ။ ဝဇ္ဇန္တိ ဝဇ္ဇမေဝ။ “ဝဇ္ဇမိမံ ဖုသေယျာ”တိ လိဒိတံ။ “ဝဇ္ဇနိယံ ပုဂ္ဂလံ ဖုသေယျာ”တိ ဝုတ္တံ။ “ဣမဿ မနော န ဖုသေယျာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗဗ္ဗိ သိယာ။ ဝတ္တဘေဒန္တိ သာသနဘေဒံ။ အာယုကပ္ပန္တိ ဧတ္ထ ကိဉ္ဇာပိ အဝိစိမ္မိ အာယုပရိမာဏံ နတ္ထိ၊ ယေန ပန ကမ္မေန ယတ္ထကံ အနုဘဝိတဗ္ဗံ၊ တဿ အာယုကပ္ပန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၃၄၅။ “အညတရံ အာသနံ ဂဟေတွာ နိသီဒိ”တိ ဝစနတော ဝိသဘာ-
ဂဋ္ဌာနံ ဂတဿ ပေသလဿပိ ဘိက္ခုနော တေသံ အာသနေ နိသီဒိတုံ
ဝဇ္ဇတိတိ သိဒ္ဓံ။ အာဂိလာယတိတိ ရုဇ္ဇတိ။ အာဒေသနာပါဠိဟာရိယာ-
နုသာသနိယာတိ တဿ တဿ စိတ္တာစာရံ အာဒိဿ အာဒိဿ ဒေသနာ၊
အာဒေသနာပါဠိဟာရိယာနုသာသနိယာ၊ ဣဒ္ဓိ ဧဝ ပါဠိဟာရိယံ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာ-
ရိယံ၊ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယသံယုတ္တယ အနုသာသနိယာ ဩဝဒတိတိ အတ္ထော။
နန တံ အာဝုသောတိ ဧတ္ထ တံ ဝစနံ နန မယာ ဝုတ္တောသီတိ အတ္ထော။

၃၄၆-၉။ သုဝိက္ခာလိတန္တိ သုဓောတံ။ သံခါဒိတွာတိ သုဠ ခါဒိတွာ။
“မတိ” ဝိက္ခုတောတိ မဟာဝိသာလော”တိ လိဒိတံ။ တဿ ဘိသံ
ဃသမာနဿ။ တတ္ထ နဒိသု ဇဂ္ဂတောတိ ပါလေန္တဿ။ “ကိ” ဟတ္ထိယူထံ
ဂန္တ”န္တိ ဝဒန္တိ။ “အသံပါတော”တိ ပါဌော၊ အပတ္ထော ဟုတွာတိ
အတ္ထော”တိ လိဒိတံ။ “အပါယဗဟုတ္တာ ပုန ဒသိတော”တိ ဝုတ္တံ။ “ဧဝံ-
သဏေတိ ဧဝံ အဿ တေ အာသဝါ”တိ လိဒိတံ။

၃၅၀။ “ဝေါသာနံ ပရိနိဋ္ဌာနံ ဝါ”တိ စ လိဒိတံ။ ဇာတူတိ ဒဠတ္ထေ
နိပါတော။ မာ ဥဒပဇ္ဇထာတိ မာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ “သော ပမာဒမနုယုဉ္ဇန္တော”တိ
ပါဌော။ အနာဒရံ ကုသလေသု။ ဥဒမိ မဟာတိ ကိတ္တကော မဟာ? ဘေသ္မာ
ယာဝ ဘယာနကော၊ တာဝ မဟာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၃၅၁။ န ခေါ ဥပါလိ ဘိက္ခုနီ သံဃံ ဘိန္ဒတိတိ ဧတ္ထ ဘိက္ခု သံဃံ န
ဘိန္ဒတိ၊ ဘိက္ခုနီ သံဃံ ဘိန္ဒတိတိ ကေစိ၊ နေတံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ကေဝလံ

“သံဃော”တိ ဝုတ္တေ ဘိက္ခုသံဃောဝ အဓိပ္ပေတော။ “သံဃဿ ဒေတိ၊ ဥဘတောသံဃဿ ဒေတိ စာ”တိ^၁ မာတိကာဝစနဗ္ဗိ သာဓေတိ။ တသ္မိံ အဓမ္မဒိဋ္ဌိဘေဒေ ဓမ္မဒိဋ္ဌိ သိယာ။ “သီလသတိဘေဒေသုပိ သမာနော ဓမ္မကာတုန္တိ သံဃဘေဒေ ဝေမတိကောပိ တာဒိသော ဝါ”တိ လိခိတံ။ **ဝိနိဓာ-** **ယာတိ** အတ္တနော ဝဉ္ဇနာဓိပ္ပါယတံ ဆာဒေတွာ။

သံဃဘေဒကက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-ဝတ္ထကုန္ဒကဝဏ္ဏနာ

အာဂန္တုကဝတ္ထကထာဝဏ္ဏနာ

၃၅၇။ ကေသို့ ဂါမေ အညုရိဟာရတော အာဂတောပိ အာဂန္တု-
ကောဝ။ တတ္ထ ကေမိ ဧဝံ ဝဒန္တိ “အာဝါသိကော ကတ္ထမိ ဂန္တာ သစေ
အာဂတော၊ ‘တေနာပိ အာဂန္တုကဘတ္တံ ဘုဗ္ဗိတဗ္ဗ’န္တိ ဝုတ္တတ္တာ ဒူရ-ဂမနံ ဝုတ္တံ
ဟောတိ၊ န ဂါမေ၊ တသ္မာ န ယုတ္တ”န္တိ။ တေဝတ္ထဗ္ဗာ “အာဂန္တုကဘတ္တံ နာမ
ဂဟဋ္ဌေဟိ ဌပိတံ။ ယသ္မိံ နိဗဒ္ဓံ၊ တတော အညုဂါမတောတိ အာပန္နံ။ တထာ
ရိဟာရာမိကာရတ္တာ အညုရိဟာရတော အာဂတောပိ အာဂန္တုကော ဝါ”တိ
အာစရိယာနံ သန္ဓိဋ္ဌာနံ။ ပါနိယံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ ပရိဘောဇနိယံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗန္တိ ဥဒ္ဓရိတွာ
ဃဉ္ဇသရာဝါဒိဂတံ သန္ဓာယ ပဌမံ၊ ဒုတိယံ ကူပတဋ္ဌာကာဒိဂတန္တိ အာစရိယော။
ဒုတိယဝါရေ အတ္တနော ဝသနဋ္ဌာနတ္တာ ဝိသု ပုစ္ဆိတဗ္ဗမေဝ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ ဧတံ
“ပရိစ္ဆိန္နဘိက္ခော ဝါ ဂါမော”တိ။ ဗဟူသု ပေါတ္ထကေသု ဒုဝိဇာပိ ယုဇ္ဇတိ။

အနုမောဒနဝတ္ထကထာဝဏ္ဏနာ

၃၆၂-၄။ ပဉ္စမေ အနုမောဒနတ္ထာယ နိသိန္ဓေ။ “မနုဿာနံ ပရိဝိသနဋ္ဌာနန္တိ
ယတ္ထ မနုဿာ သပုတ္တဒါရာ အာဝသိတွာ ဒေန္တိ”တိ လိမိတံ။ ဣမသ္မိံ ခန္ဓကေ
အာဂန္တုကာဝါသိကဂမိကာနုမောဒနဘတ္တဂ္ဂပိဏ္ဏစာရိကာရညကသေနာသန-
ဇန္တာဃရဝစ္စကုဋိဥပဇ္ဈာစရိယသဒ္ဓိဝိဟာရိကန္တေဝါသိကဝတ္ထာနိ ဗုဒ္ဓသ မဟာ-
ဝတ္ထာနိ နာမ။ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန ဂဏိယမာနာနိ အသီတိ ခန္ဓကဝတ္ထာနိ
နာမ ဟောန္တိ။

ဝတ္ထကုန္ဒကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-ပါတိမောက္ခဋ္ဌပနက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ

ပါတိမောက္ခဋ္ဌေသယာစနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၈၃-၄-၇-၈။ “နန္ဒိမုခိ”တိ လိဒိတံ။ အာယတကေနေဝါတိ အာဒိမိ ဝေ။
ယန္တိ ယသ္မာ။ သဝန္တိယော မဟာနဒိယော။ “မဟန္တဘူတာန”န္တိ ပါဌော။
ပတ္တာတိ ပတွာ။ “သမူလိကာယ ဌပေတိ အကတာယာ”တိ ဌပနကဿ
သညာမူလဝသေန ဝတ္ထံ။ တံ ဝတ္ထု အဝိနိစ္ဆိနိတွာဝ ပရိသာ ဝုဋ္ဌာတိ။

အတ္တာဒါနအင်္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၃၉၈-၉။ “အတ္တာဒါနန္တိ သယံ ပရေဟိ စောဒိတော အတ္တာနံ သောဓေတုံ
အနာဒိယိတွာ ပရေသံ ဝိပ္ပဋိပတ္တိံ” ဒိသ္မာ သာသနံ သောဓေတုံ အတ္တနာ
အာဒိတဗ္ဗ”န္တိ လိဒိတံ။ ဝဿာရက္ခောတိ ဝဿကာလော။ သပ္ပဒီမာသောတိ
အာကမုနယုက္ခောတိ အဓိပ္ပါယော။

၄၀၁။ ဥပဒဟာတဗ္ဗောတိ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗော၊ ဝိပ္ပဋိသာရမုခေန ဓာရေ-
တဗ္ဗောတိ အဓိပ္ပါယော။

ပါတိမောက္ခဋ္ဌပနက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀-ဘိက္ခုနီကွန့်ကဝဏ္ဏနာ

မဟာပဇာပတိဂေါတမီဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၄၀၂-၃။ သူနေဟိတိ သုတေဟိ။ “သေတဋ္ဌိကာ နာမ ရောဂဇာတိ”တိ ပါဠိ။ “သေတဋ္ဌိကာ”တိ အဋ္ဌကထာ။ “ပဋိသန္တိဒါပတ္တဒိဏာသဝဂ္ဂဟဏေန ဈာနာနိဝိ ဂဟိတာနေဝ ဟောန္တိ။ န ဟိ နိဇ္ဈာနိကာနံ သဗ္ဗပ္ပကာရာ သမ္ပတ္တိ ဣတ္ထိ”တိ လိဒိတံ။

ဘိက္ခုနီဥပသမ္ပဒါနုဇာနနကထာဝဏ္ဏနာ

၄၀၄။ ယဒဂ္ဂေန ယံ ဒိဝသံ အာဒိံ ကတွာ။ တဒေဝါတိ တသ္မိံ ဝေ ဒိဝသေ။ “အနုဥတ္တိယာ”တိ ပါဠိ။ “အနုပညတ္တိယာ”တိ န သုန္နရံ။

၄၀၅။ “ပဋိဂ္ဂဏှာမိ ယာဝဇီဝံ အနုတိက္ကမနိယော”တိ ဝတွာ ဣဒါနိ ကိံ ကာရဏာ ဝရံ ယာစတိတိ စေ? ပရူပဝါဒဝိဝဇ္ဇနတ္ထံ။ ဒုဗ္ဗုဒ္ဓိနော ဟိ ကေမိ ဝဒေယျ။ “မဟာပဇာပတိယာ ပဌမံ သမ္ပုဋ္ဌိတ္တိတတ္တာ ဥဘတောသံဃဿ ယထာဝုဗ္ဗအဘိဝါဒနံ န ဇာတံ။ ဂေါတမီ စေ ဝရံ ယာစေယျ၊ ဘဂဝါ အနုဇာနေယျာ”တိ။

၄၀၆။ ဒိမာနေတွာတိ အပရစ္ဆိတွာ။

၄၁၀-၃-၇။ ကမ္မပ္ပတ္တာယောဒိတိ ကမ္မာရဟာပိ။ အာပတ္တိဂါမိနိယော-
ဒိတိ အာပတ္တိံ အာပန္နာယောပိ။ ဧေ တိဿော ဘိက္ခုနီယောတိ ဒွိဟိ တိဟိ
ဘိက္ခုနီဟိ။ “မနောသိလိကာယာ”တိ ပါဠိ။

၄၂၀။ “တေန စ ဘိက္ခု နိမန္တေတဗ္ဗော”တိ သာမီစိဝသေန ဝတ္ထံ။

၄၂၂-၃။ “အနုဇာနာမိ။ပ။တာဝကာလိက”န္တိ ပုဂ္ဂလိကံ သန္ဓာယ ဝတ္ထံ၊
န သံသိကန္တိ အာစရိယော။ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခုဝေ ဥတုနိယာ ကဋိသုတ္တ-
က”န္တိ ဝစနတော ဘိက္ခုဿ ဝိနိဗန္ဓံ ကဋိသုတ္တကံ န ဝဇ္ဇတိ။ ပဋိရန္တိ ဝိသဝိ-
ဏာ။ ဝေပုရိသိကာ မဿုဒါဋ္ဌိ။

၄၂၅။ တယော နိဿယေတိ ရုက္ခမူလံ ဟိ သာ န လဘတိ။

၄၂၆။ ဘတ္တဂ္ဂေ သစေ ဒါယကာ ဘိက္ခုနီသံဃဿ ဘုတ္တဝတော စတု-
ပစ္စယေ ဒါတုကာမာ ဟောန္တိ၊ ယထာဝုစုမေဝ။

၄၂၇။ ဝိကာလေတိ ယာဝ ဝိကာလေ ဟောန္တိ၊ တာဝ ပဝါရေသုန္တိ
အတ္ထော။ အဇ္ဇတ္တနာတိ အဇ္ဇတနာ။

၄၂၈။ အနုဝါဒန္တိ ဣဿရိယဋ္ဌာနံ။ ဣဒံ သဗ္ဗံ “အဇ္ဇတဂ္ဂေ ဩဝဇ္ဇော
ဘိက္ခုနီနံ ဘိက္ခုသု ဝစနပထော”တိ ပညတ္တဿ ဂရုဓမ္မဿ ဝိတိက္ကမအာပတ္တိ-
ပညာပနတ္တံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အညထာ ယေသံ ဂရုဓမ္မာနံ ပဋိဂ္ဂဟဏေန
ဘိက္ခုနီနံ ဥပသမ္ပဒါ အနုညာတာ၊ တေသံ ဝိတိက္ကမေ အနုပသမ္ပန္နာဝ သိယာတိ
အာသင်္ကာ ဘဝေယျ။

၄၂၉။ ဣတ္ထိယုတ္တေနာတိ ဣတ္ထိဟိ ဂါဝိအာဒိဟိ ဓုရဋ္ဌာနေ ယုတ္တေန။
ပုရိသန္တရေနာတိ ပုရိသေန အန္တရိကေန။ “ပုရိသဒုတိယေနာ”တိ လိခိတံ၊
ပုရိသသာရထိနာတိ အဓိပ္ပါယော။ “ဗာဠတရံ အဖာသု”တိ ဝစနတော
ဝိလာနာယ ဝဋ္ဋတိစ္စေဝ သိဒ္ဓိ၊ ဘဂဝန္တံ အာပုစ္ဆိတွာ အနုညာတဋ္ဌာနေ
ဥပသမ္ပဇ္ဇိဿာမီတိ အဓိပ္ပါယော။

၄၃၀။ သာ ကေနစိဒေဝ အန္တရာယေနာတိ သဗ္ဗန္တရာယသင်္ဂဟနဝစနံ၊
တဿာ တံ န အန္တရာယံ ကိတ္တေတွာ၊ ဝုတ္တန္တရာယေန “ရာဇန္တရာယေနာ”တိ
သာဓေတဗ္ဗန္တိ အာစရိယော။

၄၃၁-၂။ “နဝကမ္ပန္တိ ကတွာ ‘တ္တေကာနိ ဝဿာနိ ဝသတူ’တိ အပ-
လောကေတွာ သံဃိကဘူမိဒါန”န္တိ လိခိတံ။ “သာဂါရ”န္တိ ဝုတ္တတ္တာ အဂါရ-
ပဋိသံယုတ္တရဟောနိသဇ္ဇသိက္ခာဒိဝဇ္ဇိတာတိ ကေမိ၊ ယုတ္တမေတံ။ ကဿာ?
“သဟာဂါရသေယျမတ္တံ ဌပေတွာ”တိ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တတ္တာ။ “အနုဇာနာမိ
ဘိက္ခဝေ ပေါသေတု”န္တိ ဝစနတော ပေါသနယုတ္တကမ္ပံသဗ္ဗံ ဝဋ္ဋတိ မာတုယာ၊
န အညေသံ။ ဝသိတုံ စေ န သက္ကောတိဒုတိယံ ဝိနာ၊ သမ္ပန္နိတွာဝ ဒါတဗ္ဗာ
တာယ ဣတိနော မတိ။ ကိတ္တကံ ကာလံ? ဝသိတွာ စေ ဒုတိယာ ဂန္တမိစ္ဆတိ၊
အညံသမ္ပန္နိတုံယုတ္တာဝ။ သာ ဝိဇာတာ လဘေတိ အာစရိယော။

၄၃၄။ “ဣဒံ ဩဒိဿ အနုညာတံ ဝဋ္ဋတိတိ ကေတော ဝါ ဥဘတော ဝါ
အဝဿဝေ သတိပိ ဝဋ္ဋတိ”တိ လိခိတံ။ “ကေသစ္ဆေဒါဒိကံ ကမ္ပံ အနုဇာနာမိ

သာဒိတုံ”^၁ ဣစ္ဆေဝ ဝုတ္တတ္တာ ဝုတ္တံ “တဒညေ သာဒိတု”^၂ နှိ။ “ကေသန္တေဒါဒိကံ ကမ္မံ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ”^၃ တိ အဝတွာ ဧတ္တကံ ယသ္မာ “သာဒိတု”^၄ နှိ ဘာသိတံ။ တသ္မာ သာ ပိစိကိစ္ဆာယ ဥဘတောပိ အဝဿဝေ? အပိ ပါရာ-
ဇိကဓေတ္တေန သာ ပါရာဇိကံ ဖုသတိ။ ဣတိ အဋ္ဌကထာသ္မေတံ သဗ္ဗာသုပိ
ဝိနိစ္ဆိတံ။ ဩဒိဿကာဘိလာပေါ ဟိ အညထာ နိဗ္ဗိသေသတော တံ ပမာဏံ။
ယဒိ တထာ ဘိက္ခုဿ ကပ္ပတိ ပိစိကိစ္ဆာ။

ကာလမောဒိဿ နံ ပဒံ၊ န သတ္တောဒိဿကံ ဟိ တံ။
အထ ဘိက္ခုနိယာ ဧဝ၊ ကာလမောဒိဿ ဘာသိတံ။

ဧဝံ ပါရာဇိကာပတ္တိ၊ သိထိလာဝ ကတာ သိယာ။
သဗ္ဗသော ပိဟိတံ ဒွါရံ၊ သဗ္ဗပါရာဇိကသ္မိန္နိ။

နိရုတ္တကဘာဝတော၊ ဥပ္ပဇာဏုမဏ္ဍလေ။
တသ္မာ န သာဒိယန္တိတိ၊ နိဒါနဝစနက္ကမံ။

နိဿာယ သတ္တုနာ ဝုတ္တံ၊ သာဒိတုန္တိ န အညထာ။
အတ္တနော ပဏှိသမ္ပဿံ၊ သာဒိတုံ ယေန ဝါရိတံ။

အပိ ပါရာဇိကက္ခေတ္တေ၊ ကထံ ဒွါရံ ဒဒေယျ သော။
တထာပိ ဗုဒ္ဓပုတ္တာနံ၊ ဗုဒ္ဓဘာသိတဘာသိတံ။

ဝစနဉ္စ သမာနေန္တော^၁၊ နော စေတ္တ ယုတ္တိကထာ ဝီရာဇံ။
ကေသန္တေဒါဒိကမ္မဿ၊ အဝဿံ ကရဏီယတော။

စိတ္တဿ စာတိလောလတ္တာ၊ ဂဏဿ စ အင်္ဂသမ္ပဒါ-
ဘာဝါ ဘိက္ခုနီနံ မဟေသိနာ၊ ရက္ခိတုဉ္စ အသင်္ကတ္တာ?^၂
နန မောဒိဿကံ ကတန္တိ။

ဘိက္ခုနီကွန်ကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁-ဟမိတုံ (က)

၅-ပမာဏေန္တော (က)

၂-အဋ္ဌကထာယံ န ဒိဿတိ။

၆-ထိရာ (က)

၃-အဝယဝေ (က)

၇-အသတ္တတ္တာ (က)

၄-ပရံ (က)

၁၁-ပဉ္စသတိကက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ

သင်္ခါတိနိဒါနကထာဝဏ္ဏနာ

၄၃၇။ ဆိန္ဒုပတိန္ဒြိ ဘာဝနပုံသင်္ကံ၊ တေနာကာရေန ပတန္တိတိ အတ္ထော။
ဥပဒ္ဓုတော စ မယံ ဟောမာတိ အဘိတတ္ထေ ဝတ္တမာနဝစနံ၊ အဟုမ္မာတိ
အတ္ထော။ အထ ဝါ တသ္မိံ သတိ ဟောမ။ “ပဉ္စ ဘိက္ခုသတနီ”တိ ဂဏန-
ဝသေန ဝဘွာ “ဝဿံ ဝသန္တာ”တိ ပုဂ္ဂလနိဒ္ဒေသော ကတော။

ခုဒ္ဓါနုခုဒ္ဓကကထာဝဏ္ဏနာ

၄၄၃။ “ဝဿိကသာဠိကံ အတ္တမိတ္တာ”တိ ဝစနတော ဘဂဝတော စတုတ္ထ-
စီဝရမ္ပိ အတ္ထိတိ သိဒ္ဓိ။ တေနောဝါဟ စီဝရက္ခန္ဓကေ “စတုတ္ထံ စီဝရံ ပါရပီ”တိ။

၄၄၄။ “အဝိစ ယထေဝ မယာ”တိအာဒိ သင်္ခါတိယာ အဂ္ဂဟဏာဓိပ္ပါယ-
ဝသေန ဝုတ္တံ၊ ကိန္တု သုသင်္ဂါတာ အာဝုသော ထေရေဟိ ဓမ္မော စ ဝိနယော
စ။ အဝိစာဟံ နာမတထေဝါဟံ ဓာရေဿာမီတိ ယထေဝ မယာ ဘဂဝတော
သမ္မုခါ သုတံ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ တထေဝ ထေရေဟိ ဘဂဝတာ သယမေဝ
ဧတဒဂ္ဂံ အာရောပိတေဟိ၊ တသ္မာ သုသင်္ဂါတာ သင်္ခါတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဗြဟ္မဒဏ္ဍကထာဝဏ္ဏနာ

၄၄၅။ “တံယေဝ အာဏာပေဟိ”တိ ဧတ္တကမေဝ ဝုတ္တံ၊ ထေရာ ပန
ဗြဟ္မဒဏ္ဍံ ကတ္တာ ဝုတ္တံယေဝ “ဆန္ဒဿာ”တိအာဒိမာဟံသုတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ စ
အာနန္ဒတ္ထေရော ဝိယ အညောပိသံသေန အာဏတ္ထော ဘိက္ခု ဗြဟ္မဒဏ္ဍကတေန
ဘိက္ခုနာ အာလပိတုံ လဘတိ၊ န အညော။ ဥဇ္ဇဝနိကာယာတိ ပဋိသောတ-
ဂါမိနိယာ။ အာဂမာ န ခေါ ဣမ အာဂမာ န ခေါ။ အာဂမာ ခေါ ဣမ၊
တေ ဩရောဓာ ဣမ အာဂမာ ခေါ။ “ဘိသိန္နဝီတိ ဘိသိတ္တဝိကာ”တိ လိဒိတံ။
သဗ္ဗေဝိမေတိ သဗ္ဗမေဝ။ ကုလဝံ ဂမေန္တိတိ နိရတ္ထကဝိနာသံ ဂမေန္တိ။
ကုန္တိတော လဝေါ ကုလဝေါ၊ အနယဝိနာသောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣမာယ
ခေါပန “ဓမ္မဝိနယသင်္ခါတိယာ”တိ ဝတ္ထဗ္ဗေ ဝိသေသေန ဝိနယဿ သာသန-
မူလဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ တသ္မိံ ဌိတေ သကလသာသနဌိတိသိဒ္ဓိဒီပနတ္ထန္တ “ဣဒံ
ဝေါ ကပ္ပတိ၊ ဣဒံ ဝေါ န ကပ္ပတိ”တိ ဝတ္ထုသ္မိံ အာရဒ္ဓတ္တာ၊ ဣမိဿာ စ
ပရိယတ္တိယာ ဝိနယပိဋကတ္တာ “ဝိနယသင်္ခါတိယာ”တိ ဣမ ဝုတ္တံ။

ပဉ္စသတိကက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတော။

၁၂-သတ္တသတိကက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ

ဒသဝတ္ထုကထာဝဏ္ဏနာ

၄၄၆။ နိက္ခိတ္တမဏိသုဝဏ္ဏာတိ သိက္ခာပဒေနေဝ ပဋိက္ခိတ္တမဏိသုဝဏ္ဏာ။
တတ္ထ မဏိဂ္ဂဟဏေန သဗ္ဗံ ဒုက္ခဋ္ဌဝတ္ထု၊ သုဝဏ္ဏဂ္ဂဟဏေန သဗ္ဗံ ပါနိတ္တိယဝတ္ထု၊
ဂဟိတံ ဟောတိ။ ဘိက္ခုဒ္ဓေန ဘိက္ခုဂဏနာယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၄၄၇။ မဟိကာတိ ဟိမံ။ ပေါသတိ သတ္တာ။ သရဇာတိ သကိလေသ-
ရဇာ။ မဂါတိ မဂသဒိသာ။ တသ္မိံ တသ္မိံ ဝိသယေ၊ ဘဝေ ဝါနေတိတိ နေတ္ထိ၊
တဏှာယေတံ အဓိဝစနံ၊ တာယ သဟ ဝတ္တန္တိတိ သနေတ္တိကာ။

၄၅၀-၂။ အဟောဂင်္ဂေါတိ ပဗ္ဗတဿ နာမံ။ အနုမာနေဿာမာတိ
ပညာပေဿာမ။ အာသုတာတိ သဇ္ဇိတာ၊ “အသုတ္တာ”တိ ဝါ ပါဌော၊
အနာဝိလာ အပက္ကာ တရုဏာ။

၄၅၃။ ဥဇ္ဇဝိသု ပဋိသောတေန ဂစ္ဆိံသု။

၄၅၅။ အပ္ပေဝ နာမာတိ သာဓု နာမ။ မူလာ ခါယကာ ပေသလကာ။
“ကုလ္လကဓိဟာရေနာတိ ခုဒ္ဒကဓိဟာရေနာ”တိ လိခိတံ။ ရူပါဝတာရတ္တာ ကုလ္လ-
ကဓိဟာရော နာမ။ ကထံ ပနေတံ ပညာယတိ၊ ယေန သန္တိမိကတံ ယာဝဇီဝိကံ
ယာဝကာလိကေန တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတေန သန္တိန္နရသံ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတသင်္ချံ
အာဂန္ဓာ သန္တိမိကတာမိသသင်္ချံမေဝ ဂစ္ဆတိတိ? ဝုစ္စတေ— “ယာဝကာလိ-
ကေန ဘိက္ခဝေ ယာဝဇီဝိကံ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတ”န္တိ ဝစနတော ပုရေပဋိဂ္ဂဟိတံ
ယာဝဇီဝိကံ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတေနာမိသေန စေ သန္တိန္နံ၊ ပုရေပဋိဂ္ဂဟိတသင်္ချံ-
မေဝ ဂစ္ဆတိတိ သိဒ္ဓိံ။ အညထာ “သတ္တာဟကာလိကေန ဘိက္ခဝေ ယာဝဇီဝိကံ
ပဋိဂ္ဂဟိတံ သတ္တာဟံ ကပ္ပတိ”တိ ဝုတ္တဋ္ဌာနေ ဝိယ ဣဓာပိ “ယာဝကာလိကေန
ဘိက္ခဝေ ယာဝဇီဝိကံ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ကာလေ ကပ္ပတိ”တိ ဝဒေယျ၊ တဉ္စာဝုတ္တံ။
တသ္မာ ပုရေပဋိဂ္ဂဟိတံ တံ အာမိသသန္တိန္နံ အာမိသဂတိကမေဝါတိ ဝေဒိတုဗ္ဗံ။
ဂဏ္ဌိပဒေ ပန “သန္တိမိကာရကံ ခါဒနိယံ ဝါ ဘောဇနိယံ ဝါ”တိ ၂ ဝုတ္တံ။
ဗျဉ္ဇနမတ္တံ န ဂဟေတဗ္ဗံ။

၄၅၇။ ဣဇာတိ ဣမသ္မိံ ပါဠေ။ “ကာလေ ကပ္ပတိ၊ ဝိကာလေ န ကပ္ပတိ”တိ ဝုတ္တဝစနမတ္တေန ‘ဝိကာလေ ကပ္ပတိ’တိ ဝိကာလဘောဇန-
ပါစိတ္တိယံ အာဝဟံ ဟောတိတိ အတ္ထော၊ ‘န ကပ္ပတိ’တိ သန္နိမိဘောဇန-
ပါစိတ္တိယံ အာဝဟံ ဟောတိတိ အတ္ထော၊ ယဒိ သန္တိန္နရသံ အဇ္ဇပဋိဂ္ဂဟိတမ္ပိ
ယာဝဇီဝိကန္တိ အတ္ထော”တိ လိခိတံ။ သုတ္တဝိဘဏံတိ မာတိကာသင်္ခါတေ
သုတ္တေ စ တဿ ပဒဘာဇနိယသင်္ခါတေ ဝိဘဏံ စာတိ အတ္ထော။ ဣဒံ
အာဂတမေဝ။ ကတရန္တိ? “အတိက္ကာမယတော ဆေဒနက”န္တိ ဣဒံ။

တိဝိဒတ္ထိပမာဏဉ္စေ၊ အဒသံ တံ နိသီဒနံ။
နိသီဒနံ ကထံ ဟောတိ၊ သဒသံ တပ္ပိ လက္ခဏံ။
တိဝိဒတ္ထိပမာဏံ တံ၊ ဒဿာ တတ္ထ ဝိဒတ္ထိ စေ။
တံနိသီဒနနာမတ္တာ၊ တသ္မိံ ဆေဒနကံ သိယာ။
အနိသီဒနနာမမ္ပိ၊ ကထံ ဆေဒနကံ ဘဝေ။
ဣတိ စေ နေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ နိသီဒနဝိဒတ္ထိတော။
ကပ္ပတေ သဒဿာမတ္တံ၊ နိသီဒနမိတိ ကာရဏံ။
ကထံ ယုဇ္ဇတိ နော စေတံ၊ နိသီဒနဿ နာမကံ။
နိသီဒနန္တိ ဝုတ္တတ္တာ၊ ပမာဏသမတိက္ကမာ။
တဿာနမတိဟေတုတ္တာ၊ တတ္ထ ဆေဒနကံ ဘဝေ။

ဇာတရူပကပ္ပေ—

ဇာတရူပံ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပုဂ္ဂလဿေဝ ပါဠိယံ။
န သံဃဿာတိ သံဃဿ၊ တဉ္စေ ကပ္ပတိ သဗ္ဗသော။
ဝိကာလဘောဇနဉ္စာပိ၊ ပုဂ္ဂလဿေဝ ဝါရိတံ။
န သံဃဿာတိ သံဃဿ၊ ကပ္ပတိတိ ကထံ သမံ။

သတ္တသတိကက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ရူဇ္ဇဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပရိဝါရဝဏ္ဏနာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

သောဠသမဟာဝါရဝဏ္ဏနာ

ပညတ္တိဝါရဝဏ္ဏနာ

၁-၂-၃။ သီလသမာဓိပညာဝိမုတ္တိဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနသင်္ခါတဿ ဓမ္မက္ခန္ဓ-
သရီရဿ သာသနေတိ အတ္ထော။ ပရိဝါရေတိ သင်္ဂဟံ ယော သမာရဇ္ဇော၊
တဿ ပရိဝါရဿ။ ဝိနယဘူတာ ပညတ္တိ ဝိနယပညတ္တိ။ “ပညတ္တိကာလံ
ဇာနတာ”တိ ဒုကနယဝသေန ဝတွာ ပုန သုတ္တန္တနယေန ဝတ္ထု “အဝိဓ ပုဗ္ဗ-
နိဝါသာဒီဟိ”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ပဿနံ နာမ ဒဿနတ္တာ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ
ယောဇိတံ ပဋိဝေဓဉာဏဒဿနံ။ ဒေသနာပညာယ ပဿတတိ အာသယာ-
နသယာဒိကေ။ ပုစ္ဆာယာတိ သတ္တမီ။ ပုနဝိ ဧတ္တာတိ ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနေ။
ဝိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတိ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ အန္တဂ္ဂါဟိကဒိဋ္ဌိ။ “အာဇီဝဟေတု ပညတ္တာနိ”တိ
ဝစနတော ဣမာနိ ဆ သိက္ခာပဒါနိ ဌပေတွာ သေသာ အာစာရဝိပတ္တိ
နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကာယေန ပန အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိတိ ဧတ္ထ “ပုဗ္ဗ-
ဘာဂေ သေဝနစိတ္တမင်္ဂ” ကတွာ ကာယဒွါရသင်္ခါတံ ဝိညတ္တိ ဇနယိတွာ
ပဝတ္တစိတ္တုပ္ပါဒသင်္ခါတံ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ၊ ကိဉ္စာပိ စိတ္တေန သမုဋ္ဌာပိတာ
ဝိညတ္တိ၊ တထာပိ စိတ္တေန အဓိပ္ပေတဿ အတ္တဿ ဝိညတ္တိယာ သာမိတတ္တာ
‘ကာယဒွါရေန အာပဇ္ဇတိ’တိ ဝုတ္တံ”န္တိ ဣမမတ္ထံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊ န ဘဏ္ဍနာ-
ဒိတ္တယဝူပသမံ။ အာပါဏကောဋိကန္တိ ဇိဝိတပရိယန္တံ ကတွာ။ ပေါရာဏ-
ကေဟိ မဟာထေရေဟိတိ သီဟဋ္ဌဒိပေ မဟာထေရေဟိ ပေါတ္ထကံ အာရော-
ပိတကာလေ ဌပိတာတိ အတ္ထော။ “စတုတ္ထသင်္ဂီတိသဒိသာ ပေါတ္ထကာရဋ္ဌ-
သင်္ဂီတိ အဟောသိ”တိ ဝုတ္တံ။

မဟာဝိဘင်္ဂေ ပညတ္တိဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကတာပတ္တိဝါရာဒိဝဏ္ဏနာ

၁၆၆။ ကတာပတ္တိဝါရေ “သံဃိကံ မဉ္ဇ ဝါ”တိအာဒိ အဇ္ဈောကာ-
သတ္တာ ဝိဟာရပ္ပန္နန္တရေပိ အာပဇ္ဇနတော လေဉ္စုပါတာတိက္ကမဝသေန ဝုတ္တံ။
ဒုတိယေ သေယျံ သန္တရိတွာတိ အပ္ပန္နရေ သန္တရိတဘာဝတော ဝိဟာရတော
ဗဟိဂမနေပိ တံဒိဝသာနာဂမေ အာပဇ္ဇနတော “ပရိက္ခေပံ အတိက္ကာမေတိ”တိ
ဝုတ္တံ။

၁၇၁။ သဗ္ဗိစ္စ ပါဏံ ဇိဝိတာ ဝေါရောပေန္တော စတဿော အာပတ္တိ-
ယောတိ ဧတ္ထ ကိဉ္စာပိ တသ္မိံ သိက္ခာပဒေ တိရစ္ဆာနဂတပါဏောဝ
အဓိပ္ပေတော၊ အထ ခေါ ပါဏောတိ ဝေါဟာရသာမညတော အတ္ထုဒ္ဓါရ-
ဝသေန “စတဿော”တိ ဝုတ္တံ။ သေ နယော အညေသုပိ ဧဝရူပေသု
ဌာနေသု။

၁၇၃။ ဝိကာလေ ဂါမပ္ပဝေသနေ “ပဌမံ ပါဒံ ပရိက္ခေပံ အတိက္ကာမေတိ၊
အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ’တိ ဝုတ္တတ္တာ ဥပစာရေ နာပဇ္ဇတိ၊ ပရိက္ခေပံ အတိက္က-
မိတွာဝ အာပဇ္ဇတိတိ သိဒ္ဓမေဝါ”တိ ဝဒန္တိ။

၁၉၃။ ပစ္စယဝါရေ ပုရိမဝါရတော ဝိသေသော အတ္ထိယေဝ၊ “မေထုနံ
ဓမ္မံ ပဋိသေဝန္တော ကတိ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တေ ဇေတုမဋ္ဌက-
ဿောကာသော န ဇာတော၊ ဣမ ပန “မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝနပစ္စယာ”တိ
ဝုတ္တေ ပုဂ္ဂလနိဒ္ဒေသာဘာဝါ ဇေတုမဋ္ဌကဉ္စ ပပိဋံ၊ ဧဝံ ဝိသေသော အတ္ထိ။
တထာ ဧဝရူပေသု ဌာနေသု။

မဟာဝိဘင်္ဂေ စ ဘိက္ခုနိဝိဘင်္ဂေ စ

သောဠသမဟာဝါရဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သမုဋ္ဌာနသီသဝတ္ထနာ

၂၅၇။ အနတ္တတိ အတ္တဝိရဟိတာ “အလဝဏဘောဇန” နှိအာဒိသု ဝိယ။ ကရုဏာသီတလဘာဝေန စန္ဒသဒိသော။ ကိလေသတိမိရပ္ပဟာနတော အာဒိစ္စော။ ယသ္မာ တေ ဒေသယန္တိ၊ တသ္မာ အဓီရသောပိ။ ပိဋကေ တိဏိ ဒေသယိ တေသံ အညတရတ္တာတိ အတ္ထော။ ဝိနယော ယဒိ တိဋ္ဌတိ၊ ဧဝံ ပဋိပတ္တိသဒ္ဓမ္မာဒိ နိယတိ ပဝတ္တတိတိ အတ္ထော။ အယံ ပန ကထံ တိဋ္ဌတိတိ? အာဟ “ဥဘတော စာ” တိအာဒိ။ ပရိဝါရေန ဂန္တိတာ တိဋ္ဌန္တိတိ အတ္ထော။ တဿေဝ ပရိဝါရဿ သုတ္တေ။ နိယတသမုဋ္ဌာနံ ကတံ၊ ဝုတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယော။ အသန္တိန္ဒသမုဋ္ဌာနာနိ အသက်ရသမုဋ္ဌာနာနိ၊ အညေဟိ အသဒိသသမုဋ္ဌာနာနိတိ အတ္ထော။ ယသ္မာ ပရိဝါရေ သတိ ဝိနယော တိဋ္ဌတိ၊ ဝိနယေ သတိ သဒ္ဓမ္မော တိဋ္ဌတိ၊ ယသ္မာ သမုဋ္ဌာနာနိ စ သုတ္တေ ဒိဿန္တိ၊ တသ္မာ သိက္ခေတိ အတ္ထော။ “ဓမ္မကာမော သုပေသလော” တိ ပရိဝါရေ ဂါရဝဇနနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထာတိ “ဒိဿန္တိ” တိ တတ္ထ။ “ဧကေန သမုဋ္ဌာနေန သမုဋ္ဌာတိတိ ပဌမ-ပါရာဇိကံ ဧကေန သမုဋ္ဌာနေန သမုဋ္ဌာတိ” တိ ဝုတ္တံ။ ပါဠိယဉ္စိ နိဗ္ဗိဋ္ဌသမုဋ္ဌာနဉ္စိ ဒိဿတိ။ “တဿေဝ ပရိဝါရဿ၊ သမုဋ္ဌာနံ နိယတော ကတ” နှိ ဝုတ္တံ ပုရိမ-နယေတိ အတ္ထော။ ယထာဉာယန္တိ ယထာဘူတံ။ “သဉ္စရိတ္တာဘာသနဉ္စာ” တိ ပါဠော။ “သဉ္စရိတ္တာနုဘာသနဉ္စာ” တိပိ အတ္ထိ။ နယဝဇ္ဇေဟိ ဝိနယဝဇ္ဇေဟိတိ အတ္ထော။

ပဌမပါရာဇိကသမုဋ္ဌာနဝတ္ထနာ

၂၅၈။ နာနုဗန္ဓေ ပဝတ္တိနိန္ဒိ “ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဝုတ္တာပိတံ ပဝတ္တိနိ” ခွေ ဝဿာနိ နာနုဗန္ဓေယျာ” တိ ဝုတ္တသိက္ခာပဒဉ္စ။ အယံ ပါဠော ကေစ္စေသု ပေါတ္တကေသု န ဒိဿတိ။ ဆသတ္တတိ ပဌမပါရာဇိကသမုဋ္ဌာနာ။

ဒုတိယပါရာဇိကသမုဋ္ဌာနဝတ္ထနာ

၂၅၉။ “ကုတ္တုန္တံ စိဝရံ ဒတ္တာတိ ကုတ္တုဉ္စုပ္ပါဒနဉ္စ ဓမ္မိကာနံ ကမ္မာနံ ဆန္တံ ဒတ္တာ ဒိယနဉ္စ စိဝရံ ဒတ္တာ ဒိယနဉ္စာ” တိ ပါဠော။ “ဒတ္တာ” တိ ဥပ္ပုဋ္ဌိပါဠိယာ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ “ကုတ္တုန္တံ ဓမ္မိကံ ဒတ္တာတိ ပါဠော သုန္ဒရေ” တိ ဝဒန္တိ၊ ဝိစာ-ရေတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။

၂၆၀။ အကတန္တိ အဘိနဝံ။

၁-သမုဋ္ဌာနာဒိနိ (က)

အန္တရပေယျာလ

ကတိပုစ္ဆာဝါရဝတ္ထုနာ

၂၇၁။ ပဋိနိဒ္ဒေသန္တိ ပုနပုနံ နိဋ္ဌိသနံ။ အာပတ္တိက္ခန္ဓေဟိ ဝိနိတာနိ သံဝရာနိတိ အတ္ထော။ ဧတေဟိ အာပတ္တိက္ခန္ဓေဟိ။ “အာရကာ”တိ နိဝတ္တိ- အတ္ထေန ဝုတ္တတ္တာ တံ ပုန သရူပေန ဝတ္ထုကာမော “ဘုသာ ဝါ”တိ အာဟ။ “ဂေဟံ ဓူမေန ပုဏ္ဏံ အာဓူမိတ”န္တိအာဒိသု ဝိယ ရာဂါဒိဝေရံ မဏတိ ဝိနာသေတိ။ ဧတယာတိ ဝိရတိယာ။ ဝေလ စလနေ။ နိယျာနံ မဂ္ဂံ သိနောတိ ဗန္ဓတိတိ သေတု။ “သေတုယာတောတိ ဝိတိက္ကမပဋိပက္ခဘူတာ ဝိရတိ၊ တဒတ္ထ- နိဗ္ဗတ္တိကရစိတ္တုပ္ပါဒေါ ဝါ”တိ ဝုတ္တံ။ “ဓမ္မဿဝနဂ္ဂန္တိ ဓမ္မံ သုဏန္တာနံ သမူဟ”န္တိ လိခိတံ။ သစေ န ဂစ္ဆတိ၊ ဝိက္ခိတ္တော ဝါ နိသီဒတိ။ ကာယပ္ပါဂန္တိယံ ကာယ- ခုစ္စရိတံ။ “ပမာဒေ”တိ ဝတွာ တဒတ္ထံ ဒသေတု “သတိဝိပ္ပဝါသေ”တိ ဝုတ္တံ။

၂၇၂-၃-၄။ သပရသန္တာနေ ဝါတိ သသန္တာနေ ဝါ ပရသန္တာနေ ဝါ။ တဏှာ ဝိဝေန္တာ ပနာတိ ဘေဒကရဝတ္ထုနိ နိဿာယ ဝိဝေန္တာ။ ဥဘယေဟိ- ဝီတိ ထေရနဝေဟိ။ နန္တိ မေတ္တံ ကာယကမ္မံ။ ယေသံ ပုဂ္ဂလာနံ ဝိယံ ကရေတိ၊ တေသံ မေတ္တာကာယကမ္မသင်္ခါတော ဓမ္မော။ ဧတ္တကန္တိ အာမိသဝိဘတ္တိဒဿနံ။ အသုကဿ စာတိ ပုဂ္ဂလဝိဘတ္တိဒဿနံ။ “ဒုဿီလဿ အဒါတုမ္ပိ ဝနုတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ဧဝ အလဇ္ဈိပရိဘောဂေါ ဝါရိတော။ သဗ္ဗေသံ ဒါတဗ္ဗမေဝါတိ သန္တိဋ္ဌာနေန အဇာနန္တေန ဝိဘာဂံ အကတွာ ဒါတဗ္ဗဘာဂံ ဒီပေတိတိ ဧကေ။ “သဗ္ဗေသံ ဒါတဗ္ဗမေဝါ”တိ ဝုတ္တံ အဋ္ဌကထာသု။ တတ္ထ “အလဇ္ဈိဥက္ခိတ္တကာနံ ပရိဘောဂသီသေန သဟတ္တာ န ဒါတဗ္ဗံ၊ ဒါပေတဗ္ဗန္တိ အပရေ”တိ ဝုတ္တံ။ ဝိစိနိတွာ ဒါနံ ဝိစေယျ ဒါနံ။ ယသ္မာ အယံ ဝိသေသော ကာတဗ္ဗောယေဝါတိ အယံ ကရေတိ၊ တသ္မာ ပုဂ္ဂလဝိဘာဂေါ န ကတောတိ သဗ္ဗန္ဓော။ ပကတိ- ဝဏ္ဏေန ဝိသဘာဂဝဏ္ဏေန။ “ဣဒံ နာမ အာပန္နော”တိ ပရေဟိ အပရာမသိ- တဗ္ဗတော အပရာမဋ္ဌာနိ။ အနုလောမေဟိ ဂဟိတသင်္ခါရာရမ္မဏေဟိ နိဗ္ဗာနာ- ရမ္မဏံ ကတွာ နိယျာတိ။

ဆအာပတ္တိသပုဋ္ဌာနဝါရာဒိဝတ္ထုနာ

၂၇၆။ “ပဋ္ဌမေန အာပတ္တိသပုဋ္ဌာနေန ဒုဗ္ဘာသိတံ အာပန္နေယျာတိ န ဟိတိ ဝတ္တဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ ဝါစာစိတ္တဝသေနေဝါပဋိတဗ္ဗတော။

၂၇၇။ ကုဋိံ ကရေတိတိ ဧတ္ထ သမ္မုရိတ္တမဝတွာ ဒုက္ကဋတုလ္လဗ္ဗယသံဃာဒိ-
သေသာနံ ကေသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ ပဋိပါဋိယာ ဥပ္ပတ္တိဒဿနတ္ထမိဒံ ဝုတ္တံ။ န ဟိ
သမ္မုရိတ္တေ ဧဝ အာပဇ္ဇတိ။ “ဗုဒ္ဓိနာ ပန နယေန သဗ္ဗတ္ထ ပဋိပါဋိယာ
အဂ္ဂဟဏေ ကာရဏံ ဝေဒိတဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ။

၂၇၈။ ဝိဝေကဒဿိနာတိ တဒဂ်ဝိဝေကောဒိပဉ္စဝိဝေကဒဿိနာ။

၂၇၉။ အတ္တနော ဒုဋ္ဌုလ္လန္တိ သံဃာဒိသေသံ။

၂၈၀။ ဝိဝါဒါဒိကရဏပစ္စယာတိ အညေဟိ၊ အတ္တနာ ဝါ ပုဗ္ဗဘာဂေ
အာပန္နပစ္စယာတိ အတ္တော။ ဩမသတိတိ “အယံ ဓမ္မော၊ အယံ ဝိနယော”တိ
ဝိဝဒန္တော “တံ ကိံ ဇာနာသိ”တိအာဒိနာ ဩမသတိ။ တီဟိ သမထေဟိ
သမ္မုခါဝိနယပဋိညာတကရဏတိဏဝတ္ထာရကေဟိ။ “သမ္မုခါဝိနယဉ္စေတ္ထ
သဗ္ဗတ္ထ ဣတ္ထိတဗ္ဗတော ‘သမ္မုခါဝိနယေန စေဝ ပဋိညာတကရဏေန စာ’တိ-
အာဒိနာ ဦဟိပိ ယောဇိတံ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထာ”တိ ဝုတ္တံ။

၂၈၁။ ဌပေတွာ သတ္တ အာပတ္တိယောတိ ဧတ္ထ “ကိဉ္စာပိ အဝသေသာ နတ္ထိ၊
တထာပိ ပဋိပါဋိယာ ပါဠဝဇေနနတ္ထံ ပုစ္ဆာ ကတာ”တိ ဝုတ္တံ။

အန္တရပေယျာလံ နိဋ္ဌိတံ။

သမထဘောဒဝဏ္ဏနာ

အဓိကရဏပရိယာယဝါရာဒိဝဏ္ဏနာ

၂၉၃-၄။ လောဘကာရဏာ ဝိဝါဒနတော “လောဘော ပုပ္ဖင်မော”တိ
ဝုတ္တံ။ ဧဝံ သေသေသု။ ဌာနာနီတိအာဒိနိ ကာရဏဝေဝနာနိ။ ကာရဏဉ္စိ
တိဋ္ဌန္တိ ဧတ္ထာတိ ဌာနံ၊ ဝသန္တိ ဧတ္ထာတိ ဝတ္ထု၊ ဘဝန္တိ ဧတ္ထာတိ ဘူမိတိ
ဝုစ္စတိ။ ဧကံ တိဋ္ဌန္တိ ဝသန္တိ ဘဝန္တိ စာတိ? ဝိဝါဒါဓိကရဏာဒယော။
ကုသလာကုသလာဗျာကတစိတ္တော ဟုတွာ ဝိဝေဒနတော “နဝ ဟေတူ”တိ
ဝုတ္တံ။ ကောဓနော ဟောတိ ဥပနာဟိတိအာဒိနိ ခွါဒသ မူလာနိ။ အက္ခော-
သန္တေန ဟိ စတုသု ဝိပတ္တိသု ဧကေန အနုဝေဒနတော “စတဿော ဝိပတ္တိယော
ဌာနာနီ”တိ ဝုတ္တံ။ ဗုဒ္ဓသ မူလာနီတိ ဝိဝါဒါဓိကရဏေ ဝုတ္တာ ခွါဒသ၊
ကာယော၊ ဝါစာ စ။

၂၉၅-၆။ သတ္တ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ ဌာနာနီတိ ဧတ္ထ “အာပတ္တိ” အာပဋိတွာ
ပဋိစ္စာဒေန္တဿ ယာ အာပတ္တိ ဟောတိ၊ တဿာ အာပတ္တိယာ ပုဗ္ဗေ
အာပန္နာ အာပတ္တိ ဌာနံ ဟောတိ”တိ ဝုတ္တံ။ “နတ္ထိ အာပတ္တာဓိကရဏံ
ကုသလန္တိ ဝစနတော နတ္ထိ အာပတ္တာဓိကရဏဿ ကုသလဟေတု၊
ကုသလစိတ္တံ ပန အင်္ဂံ ဟောတိ”တိ လိခိတံ။ စတ္တာရိ ကမ္မာနိ ဌာနာနီတိ
ဧတ္ထ “ဧဝံ ကတ္တဗ္ဗန္တိ ဌိတပါဠိ ကမ္မံ နာမ။ ‘ယထာဌိတပါဠိဝသေန ကရေန္တာနံ
ကိရိယာ ကိစ္စာဓိကရဏံ နာမာ”တိ ဝုတ္တံ။ “ပါဠိအနုသာရေန ပဋိကာတဗ္ဗ-
လက္ခဏံ ဝါ ကမ္မံ။ တထေဝ ကရဏံ ကိစ္စာဓိကရဏ”န္တိ စ။ ဥတ္တိဥတ္တိဒုတိယ-
ဥတ္တိစတုတ္ထကမ္မာနိ ဥတ္တိတော ဇာယန္တိ၊ အပလောကနကမ္မံ အပလောက-
နတော၊ “ကိစ္စာဓိကရဏံ ဧကေန သမထေန သမ္ပတိ သမ္ပဇ္ဇတီတိ အတ္ထော”တိ
လိခိတံ။ သီယန္တိ ဟောန္တိ။ ကထဉ္စ သီယာတိ ကံထံ ဟောတိ။ ဝိဝါဒါဓိ-
ကရဏဿ ခွေတိ တေ ခွေ ဌပေတွာ အညေဟိ န သမ္ပတိ။

၂၉၇။ သာဓာရဏာတိ တံ သမေတဗျာ။

၂၉၈။ တန္တာဂိယာတိ တံကောဋ္ဌာသံ။

၂၉၉။ ကောဓိကရဏံ သဗ္ဗေ သမထာ သမဂ္ဂါ ဟုတွာ သမေတုံ ဘဗ္ဗာတိ
ပုစ္ဆန္တော “သမထာ သမထဿ သာဓာရဏာ”တိ အာဟ။ သမထာ
သမထဿာ သီယာ သာဓာရဏာ သီယာ အသာဓာရဏာ။

၃၀၀။ သမထာ သမထဿ တဗ္ဘာဂိယဝါရေပိ ဒေသေ နယော။

၃၀၁။ ဣမေ သမထာ သမထာ၊ န သမ္ပုခါဝိနယောတိ အတ္ထော။

၃၀၂။ “သမထာ ဝိနယော”တိပိ ဝုစ္စတိ၊ တသ္မာ ဝိနယော သမ္ပုခါ-
ဝိနယောတိ ဝိနယဝါရော ဥဒ္ဓဇော သိယာ။ န သမ္ပုခါဝိနယောတိ သမ္ပုခါ-
ဝိနယံ ဌပေတွာ သတိဝိနယာဒယော သေသသမထာ။

၃၀၃။ သံဃဿ သမ္ပုခါ ပဋိညာတေ တံ ပဋိဇာနနံ သံဃဿ သမ္ပုခတာ
နာမ ဟောတီတိ “တဿ ပဋိဇာနနစိတ္တံ သန္တာယ ‘သမ္ပုခါဝိနယော
ကုသလော’တိအာဒိ ဝုတ္တ”န္တိ ဝေန္တိ။ နတ္ထိ သမ္ပုခါဝိနယော အကုသလောတိ
“ဓမ္မဝိနယပုဂ္ဂလသမ္ပုခတာဟိ တိဝဂီကော သမ္ပုခါဝိနယော ဧတေဟိ ဝိနာ
နတ္ထိ။ တတ္ထ ကုသလစိတ္တေဟိ ကရုဏကာလေ ကုသလော၊ အရဟန္တာနံ
ကရုဏကာလေ အဗျာကတော၊ ဧတေသံ အကုသလပဋိပက္ခတ္တာ အကုသလဿ
သမ္ဘဝေါနတ္ထိ၊ တသ္မာ ‘နတ္ထိ သမ္ပုခါဝိနယော အကုသလော’တိ ဝုတ္တ”န္တိ လိခိတံ။
“ယေဘုယျသိကာ အဓမ္မဝါဒီဟိ ဝုပသမနကာလေ သလာကဂ္ဂါဟာပကေ
ဓမ္မဝါဒီမိ ကုသလာ၊ ဓမ္မဝါဒီနမ္ပိ အဓမ္မဝါဒီမိ သလာကဂ္ဂါဟာပကေ ဇာတေ
အကုသလာ၊ သဗ္ဗတ္ထ အရဟတော ဝသေနေဝ အဗျာကတတာ၊ အနရဟတော
သမ္ဘိစ္စ သတိဝိနယဒါနေ သတိဝိနယော အကုသလော၊ အမူဠဝိနယော
အနမ္မတ္တကဿ ဒါနေ၊ ပဋိညာတကရုဏံ မူဠဿ အဇာနနတော ပဋိညာယ-
ကရုဏေ၊ တဿပါဝိယသိကာ သုဒ္ဓဿ ကရုဏေ၊ တိဏဝတ္ထာရုဏံ မဟာ-
ကလဟေ၊ သမ္ဘိစ္စ ကရုဏေ စ အကုသလ”န္တိ လိခိတံ။

ယတ္ထဝါရ၊ ပုစ္ဆာဝါရဝတ္ထုနာ

၃၀၄။ လန္တတိတိ ပုစ္ဆာ။

သမထဝါရ၊ ဝိဿဇ္ဇနာဝါရဝတ္ထုနာ

၃၀၅။ ယသ္မိံ သမယေ သမ္ပုခါဝိနယေန စာတိအာဒိ တဿာ ဝိဿဇ္ဇနံ။
ယသ္မိံ သမယေ သမ္ပုခါဝိနယေန စ ယေဘုယျသိကာယ စ အဓိကရုဏံ
ဝုပသမ္ပတိ၊ တသ္မိံ သမယေ ယတ္ထ ယေဘုယျသိကာ လန္တတိ၊ တတ္ထ သမ္ပုခါ-
ဝိနယော လန္တတိတိ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ သမ္ပုန္နော။ ယတ္ထ ပဋိညာတကရုဏံ လန္တတိ၊
တတ္ထ သမ္ပုခါဝိနယော လန္တတိတိ ဧတ္ထ ဧကံ ဝါ ဒွေ ဝါ ဗဟူ ဝါ အာပတ္တိယော

အာပန္နော ဘိက္ခု “ဗုဒ္ဓံ နာမ အာပတ္တိံ အာပန္နောသိ”တိ ပုစ္ဆိတော “အာမာ”တိ အာပတ္တိံ ပဋိဇာနာတိ၊ ဧဝံ လဗ္ဘန္တိ။ တတ္ထ သံဃသမ္ပုဓတာ ဓမ္မဝိနယပုဂ္ဂလသမ္ပုဓတာတိ ဧဝံ ဝုတ္တသမ္ပုဓါဝိနယေ သံဃဿ ပုရတော ပဋိညာတံ ကတံ စေ၊ သံဃသမ္ပုဓတာ။ တတ္ထေဝ ဒေသိတံ စေ၊ ဓမ္မဝိနယသမ္ပုဓတာယောပိ လဗ္ဗှိ ဟောန္တိ။ အဝိဝဒန္တာ အညမညံ ပဋိဇာနန္တိ စေ၊ ပုဂ္ဂလသမ္ပုဓတာ။ တဿေဝ သန္တိကေ ဒေသိတံ စေ၊ ဓမ္မဝိနယသမ္ပုဓတာယောပိ လဗ္ဗှိ ဟောန္တိ။ ဧကဿေဝ ဝါ ဧကဿ သန္တိကေ အာပတ္တိဒေသနကာလေ “ပဿသိ၊ ပဿာမီ”တိ ဝုတ္တေ တတ္ထ ဓမ္မဝိနယပုဂ္ဂလသမ္ပုဓတာသညိတော သမ္ပုဓါဝိနယော စ ပဋိညာတကရဏဉ္စ လဗ္ဗှိ ဟောတိ။

သံသဒ္ဓဝါရာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၀၆။ အဓိကရဏာနံ ဝုပသမောဝ သမထော နာမ၊ သော အဓိကရဏံ ဝိနာ နတ္ထိ၊ တသ္မာ န စ လဗ္ဘာ ဝိနိဘုဇ္ဇိတွာ နာနာကရဏံ ကာတုံ။

၃၀၉-၃၁၀။ သမထာ သမထေဟိ သမ္ပန္နိတိ ဧတ္ထ သမ္ပန္နိတိ သမ္ပန္နန္တိ။ အဓိကရဏာ ဝါ ပန သမ္ပန္နိ ဝုပသမ္ပန္နိတိ အတ္ထော၊ တသ္မာ “ယေဘုယျသိကာ သမ္ပုဓါဝိနယေန သမ္ပတိ”တိ ဣမာယ သမ္ပုဓါဝိနယေန သဒ္ဓိံ သမ္ပန္တိ၊ န သတိဝိနယာဒိဟိ တေသံ တဿာ အနုပကာရတ္တာတိ အတ္ထော။ သမထာ အဓိကရဏေဟိ သမ္ပန္နိတိ ဧတ္ထ သမထာ အဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိတိ အတ္ထော။

၃၁၁။ “သမ္ပုဓါဝိနယော ဝိဝါဒါဓိကရဏေန န သမ္ပတိ”တိ ပါဠော။ ယေဘုယျသိကာယ သမာနဘာဝတော စ အဝသာနေ “သမ္ပုဓါဝိနယော န ကေနစိ သမ္ပတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ စ သမ္ပုဓါဝိနယော သယံ သမထေန ဝါ အဓိကရဏေန ဝါ သမေတဗ္ဗော န ဟောတိတိ ကတွာ ဝုတ္တော။ သတိဝိနယော ကိစ္စာဓိကရဏေန သမ္ပတိ။ အမူဠဝိနယတဿပါပိယသိကတိဏဝတ္ထာရကာပိ ကိစ္စာဓိကရဏေန သမ္ပန္တိ။

၃၁၃။ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ ကိစ္စာဓိကရဏေန သမ္ပတိတိ “သုဏာတု မေ ဘန္တေ။ ပ။ ပဌမံ သလာကံ နိက္ခိပါမီ”တိ ဧဝံ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ ကိစ္စာဓိကရဏေန သမ္ပတိ။ အနုဝါဒါဓိကရဏအာပတ္တာဓိကရဏာပိ ကိစ္စာဓိကရဏေန သမ္ပန္တိ။ “အကတံ ကမ္မံ ဒုက္ကဋ် ကမ္မ”န္တိ ဧဝံ ကိစ္စာဓိကရဏမ္ပိ ကိစ္စာဓိကရဏေန

သမ္ပတိတိ ဧဝံ ပါဠော ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ လိဒိတံ။ အညတံရသ္မိံ ပန ဂဏ္ဍိပဗေ
 “သမထာ အဓိကရဏေဟိ သမ္ပန္နိ”တိ ဣတ္ထ ယသ္မာ သဗ္ဗေ သမထာ ကိစ္စာဓိ-
 ကရဏေန သမ္ပန္နိ၊ တသ္မာ ‘သမထာ ကိစ္စာဓိကရဏေန သမ္ပန္နိ’တိ ပါဠော
 ဂဟေတဗ္ဗော”တိ ဝုတ္တံ။

၃၁၄။ ဧဝါဒါဓိကရဏံ ကတမံ အဓိကရဏံ သမုဋ္ဌာပေတိတိ “နာယံ
 ဓမ္မော”တိ ဝုတ္တမတ္တေန ကိဉ္စိ အဓိကရဏံ န သမုဋ္ဌာပေတိ။

၃၁၅-၉။ “ကတမာဓိကရဏပရိယာပန္န”န္တိ ပါဠော။ ဧဝါဒါဓိကရဏံ
 ဧဝါဒါဓိကရဏံ ဘဇတိတိ ပဌမုပ္ပန္နဝိဝါဒံ ပစ္စာ ဥပ္ပန္နော ဘဇတိ။ ဧဝါဒါ-
 ဓိကရဏံ ခွေ သမထေ ဘဇတိတိ “ဣမံ ဝုပသမေတုံ သမတ္တာ တုဗ္ဗေ”တိ
 ဝဒန္တိ ဝိယ ဘဇတိ “မယံ တံ ဝုပသမေဿာမာ”တိ ဝဒန္တေဟိ ဝိယ ခြိဟိ
 သမထေဟိ သင်္ဂဟိတံ။

သမထဘေဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ခန္ဓကပုစ္ဆာဝါရဝဏ္ဏနာ

ပုစ္ဆာဝိသုဒ္ဓိနာဝဏ္ဏနာ

၃၂၀။ နိဒါနံ နာမ ကာလဉ္စ နဂရဉ္စ ဒေသော စ ဘဂဝါ စ။ ဝတ္ထု-
 ပုဂ္ဂလာဒိ နိဗ္ဗေသော။ ယာနိ တတ္ထ ဥပသမ္ပဒက္ခန္ဓကေ “န ဘိက္ခဝေ ဦးနိသတိ-
 ဝသော ပုဂ္ဂလော ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော”တိအာဒိနာ နယေန ဥတ္တမာနိ ပဒါနိ
 ဝုတ္တာနိတိ သမ္ပန္နော။ သာ သာ တဿ တဿ ပဒဿ အာပတ္တိတိ ဝုစ္စတိတိ
 ယာ “န ဘိက္ခဝေ ဦးနိသတိဝသော ပုဂ္ဂလော ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော”တိ
 ပဒေန ပညတ္တာ အာပတ္တိ၊ သာ တဿ ပဒဿာတိ အဓိပ္ပါယော။ ဓမ္မ-
 သံယုတ္တေတိ စမ္ပက္ခန္ဓကေ။

ကေုတ္တရိကနယဝတ္ထနာ

ကေကဝါရဝတ္ထနာ

၃၂၁။ ကေုတ္တရိကနယေ အာပတ္တိ ဇာနိတဗ္ဗာတိ ဧတ္ထ အာပတ္တိ နာမ ကိံ ပရမတ္ထသဘာဝါ၊ ဥဒါဟု နဝတ္တဗ္ဗသဘာဝါတိ? နဝတ္တဗ္ဗသဘာဝါ။ ဝုတ္တပ္ပိ ပရိဝါရေ “ဝတ္ထု ဇာနိတဗ္ဗံ၊ ဂေါတ္တံ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ နာမံ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ အာပတ္တိ ဇာနိတဗ္ဗာ”တိ ဧတေသံ ပဒါနံ ဝိဘဓေ “မေထုနဓမ္မောတိ ဝတ္ထု စ ဂေါတ္တဉ္စ၊ ပါရာဇိကန္တိ နာမဉ္စေဝ အာပတ္တိ စာ”တိ။ နာမဉ္စ ဂေါတ္တဉ္စ “နာမ-ဂေါတ္တံ န ဇီရတိ”တိ ဝစနတော သမ္ပုတိမတ္တံ၊ တသ္မာ “ကုသလတ္တိကဝိနိ-မုတ္တာ နဝတ္တဗ္ဗဓမ္မဘူတာ ကေစ္စာ သမ္ပုတိ ဧဝါ”တိ ဝုတ္တံ။ ယံ ပန ဝုတ္တံ သမထက္ခန္ဓကေ “အာပတ္တာဓိကရဏံ သိယာ အကုသလံ၊ သိယာ အဗျာ-ကတ”န္တိ၊ တံ “ဝိဝါဒါဓိကရဏံ သိယာ ကုသလံ၊ သိယာ အကုသလံ၊ သိယာ အဗျာကတ”န္တိ? ဧတ္ထ ဝိယ ပရိယာယတော ဝုတ္တံ။ အတ္ထတောဟိဝိဝါဒေါ နာမ ကေစ္စာ သမ္ပုတိဝိသေသော။ ယော စိတ္တသမင်္ဂီနော၊ သော “တံ စိတ္တပရိ-ယာယေန ပန သိယာ ကုသလ”န္တိအာဒိ ဝေါဟာရလဒ္ဓေါ၊ တထာ အာပတ္တာ-ဓိကရဏဗ္ဗိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေနေဝ ဝုတ္တံ အဋ္ဌကထာယံ “အာပတ္တိ” အာပဇ္ဇမာနော ဟိ အကုသလစိတ္တော ဝါ အာပဇ္ဇတိ ကုသလာဗျာကတစိတ္တော ဝါ”တိ။ အညထာ သမထေဟိ အဓိကရဏီယတာ န သမ္ဘဝတိ။ န ဟိ သမထာ ကုသလာဒိံ အကုသလာဒိံ ဝါအဓိကိစ္စပဝတ္တန္တိ၊ သမထဝသေန ဝါ ကုသလာဒိ သမ္ဘတိ။ န စ ကုသလဿ ဝိဝါဒဿ၊ အနုဝါဒဿ ဝါ ကုသလာဒိသမထေဟိ ဝုပသမေတဗ္ဗတာ အာပဇ္ဇတိတိ တေသံ အဓိကရဏမတ္တမေဝ န သမ္ဘဝေယျ၊ တသ္မာ အဓိကရဏာနံ၊ သမထာနဉ္စ ကုသလာဒိဘာဝေါပရိယာယဒေသနာယ လတ္တတိ၊ နော အညထာ၊ တေနေဝ သမ္ပုခါဝိနယေ ဝိယ အာပတ္တာဓိကရဏေ တိကံ န ပူရိတံ။ သဉ္စိစ္စ အာပတ္တိ” အာပဇ္ဇမာနဿ ယသ္မာ သဉ္စေတနာ ကေန္တတော အကုသလာဝ ဟောတိ။ ဣတရဿ သစိတ္တကဿ ဝါ အစိတ္တကဿ ဝါ တဒါဘာဝမတ္တံ ဥပါဒါယ “အဗျာကတ”န္တိ ဝုတ္တံ။ ယထာ ဟိ “တိက္ခတ္တု၊ စောဒယမာနော တံ စိဝရံ အဘိနိပ္ပါဒေယျ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလ”န္တိအာဒိသု၊ န ကုသလသဒ္ဓေါ သုခဝိပါကော၊ “သမ္ပရာယိကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဋိဘာတာယာ”တိအာဒိသု န အကုသလာ ဝါ ဟောတိ။ ဣတရဿ

၁-သံ ၁-၄၀-ပိဋေ၊	၂-ဝိ ၄-၂၁၇-ပိဋေ၊	၃-ဝိ ၄-၂၁၆-ပိဋေ၊
၄-ကဝါ-၄ သ၂-ပိဋေ၊	၅-ဝိ ၁-၃၂၅-ပိဋေ၊	၆-ဝိ ၅-၃၈၅-ပိဋေ၊

သမိတ္တကဿ ဝါ အမိတ္တကဿ ဝါ တဒါဘာဝမံတ္တံ ဥပါဒါယ “အဗျာကတ” နှိ
 ဝုတ္တံ။ ယထာ ဟိ ဌိက္ခတ္တံ၊ စောဒယမာနော တံ စီဝရံ အဘိနိပ္ပါဒေယျ၊ ယံ
 ပနေတ္ထ “အာပတ္တာဓိကရဏံ အကုသလ” နှိ ဝုတ္တံ၊ တဿ ဝသေန တဒကုသ-
 လတော သတ္တ ဝိနိတဝတ္ထုနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ တတော စီဝရန္တိ သမ္ဘဝတော
 အစီဝရကာ၊ အန္တရာပတ္တိကာ စ။ အနန္တရိကလက္ခဏပ္ပတ္တဿ ဝသေန နိယတာ စ
 နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သမ္ပုတိနိဋ္ဌေသေ ဂရုကလဟုကနိဋ္ဌေသောပိ သမ္ဘဝတိ။
 အညထာ “အနန္တရာယိကာ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇော၊ အနဝဇ္ဇောပဏ္ဏတ္တိ” တိ စ ဝုတ္တာ။
 ကုဋိကာရမဟလ္လကာပတ္တိ အန္တရာယိကာ လောကဝဇ္ဇသာဝဇ္ဇပဏ္ဏတ္တိတော။
 သမ္ပဇာနမုသာဝါဒေါ ဩမသဝါဒါဒိတော ဂရုကာဒိ န သမ္ဘဝေယျ၊ တတော ဝါ
 အယံ လဟုကာဒိတိ ဣဒံ သဗ္ဗံ ဧကစ္စာနံ အာစရိယာနံ မတံ၊ “သဗ္ဗံ အယုတ္တ” နှိ
 ဝဒန္တိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ “ပါရာဇိကန္တိ နာမဉ္ဇေဝ အာပတ္တိစာ” တိ ဝစနေန
 စေ အာပတ္တိ န ဝတ္ထဗ္ဗမေဃော သိယာ၊ ဝတ္ထု စ န ဝတ္ထဗ္ဗမေဃော သိယာ
 ဂေါတ္တေန သမာနာဓိကရဏဘာဝေန ဝုတ္တတ္တာ၊ တသ္မာ “မေထုနမေဃော” တိ
 ပဒံ အဇ္ဈာစာရသင်္ခါတံ ဝတ္ထုဉ္စ ဒီပေတိ။ အဇ္ဈာစာရဝသေနေဝ အာပတ္တိယာ
 လဒ္ဓနာမံ အသာဓာရဏနာမတ္တာ “ဂေါတ္တ” နှိ စ ဝုစ္စတိတိ အယံ တတ္ထ အတ္ထော။

“အာပတ္တာဓိကရဏဿ ကိံ ပုဗ္ဗင်္ဂမန္တိ? လောဘော ပုဗ္ဗင်္ဂမော၊ ဒေါသော၊
 မောဟော၊ အလောဘော၊ အဒေါသော၊ အမောဟော ပုဗ္ဗင်္ဂမော” တိ “ကတိ
 ဟေတုတိ? ဆ ဟေတု တယော အကုသလဟေတု၊ တယော အဗျာကတဟေ-
 တု” တိ စ ဝုတ္တတ္တာ နိပ္ပရိယာယေနေဝ “အာပတ္တာဓိကရဏံ သိယာ အကုသလံ၊
 သိယာ အဗျာကတ” နှိ ဝုတ္တံ။ သမထက္ခန္ဓကေ ပန သန္ဓာယဘာသိတဝသေန
 တထာ ဧဝ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ အာပတ္တာဓိကရဏံ သဘာဝတော နိပ္ပရိယာယေနေဝ
 အကုသလာ စတ္တာရော ခန္ဓာ၊ ရူပအဗျာကတာ စ ဟောန္တိ။ “နတ္ထိ အာပတ္တာဓိ-
 ကရဏံ ကုသလ” နှိ ဝုတ္တတ္တာ ကုသလမေဝ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ဒီဏာသဝါနံ ကိရိယာဗျာ-
 ကတံ နာမ ဟောတိတိ ကုသလေ ပဋိက္ခိတ္တေ ကိရိယာဗျာကတဗ္ဗိ ပဋိက္ခိတ္တမေဝ
 ဟောတိ။ တသ္မိံ ပဋိက္ခိတ္တေ သဗ္ဗထာ အဝါဝဋ် ဝိပါကာဗျာကတံ
 ပဋိက္ခိတ္တမေဝ ဟောတိ။ နိဗ္ဗာနာဗျာကတေ ဝတ္ထဗ္ဗမေဝ နတ္ထိတိ ဧကေ၊ တံ
 အယုတ္တံ “ဆ ဟေတုယော” တိ ဝုတ္တတ္တာ။ ကိဉ္ဇာပိ ဝုတ္တံ သာမညေန၊ တထာပိ
 ဝိပါကဟေတုယေဝ တတ္ထ အဓိပ္ပေတော၊ န ကိရိယာဟေတု၊ တေ ဟိ ကုသလ-
 သဘာဝါ စ၊ တသ္မာ ရူပံ၊ ဝိပါကာဗျာကတဉ္ဇာပတ္တိ။ တတ္ထ အကုသလာပတ္တိ-
 တော ဝိနိတဝတ္ထုနိ၊ ဣတရဿံပိ အာဒိတော ဆာဒနာ ကုသလမိတ္တတောတိ

ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အန္တရာယိကနိယတသာဝဇ္ဇပညတ္တိဘာဝေါပိ စဿာ ဝေဝန-
ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗော ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇာယ၊ သဗ္ဗိစ္စ အာပန္နာယ စ၊ တဿာ “ဇီဝိတိန္ဒြိယံ
သိယာ သာရမ္ပဏံ သိယာ အနာရမ္ပဏ” နှိ ဝစနံ ဝိယ ကေန္တာကုသလံ အနေ-
ကန္တာကုသလဉ္စ လောကဝဇ္ဇံ၊ ကေန္တာဗျာကတံ ဘူတာရောစနံ အနေကန္တာ-
ဗျာကတဉ္စ သေသံ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ ကေတော သမ္ပိဏ္ဏေတွာ “အာပတ္တာဓိကရဏံ
သိယာ အကုသလံ သိယာဗျာကတ” နှိ ဝုတ္တံ။ သမထက္ခန္ဓကေ ပန ပဏ္ဏတ္တိ-
ဝဇ္ဇမေဝ သန္ဓာယ တထာ ဝုတ္တံ။ ဝုတ္တဉ္စေတံ အဋ္ဌကထာယံ၊ ဂဏ္ဍိပဒေ စ^၁
“အာပတ္တာဓိကရဏံ သိယာ အကုသလံ၊ သိယာ အဗျာကတံ၊ နတ္ထိ အာပတ္တာဓိ-
ကရဏံ ကုသလ” နှိ ဧတ္ထ သန္ဓာယဘာသိတဝသေန အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။
ယသ္မိံ ဟိ ပထဝိခဏနာဒိကေ အာပတ္တာဓိကရဏေ အပကတညုနော သန္ဓာယ
အပ္ပဟရိတကရဏာဒိကာလေ ကုသလစိတ္တံ အင်္ဂံ ဟောတိ၊ ခဏနာဒိပယော-
ဂသင်္ခါတံ ရူပါဗျာကတံ အာပတ္တိသမုဋ္ဌာပေန္တံ ဟောတိတိ အဓိပ္ပါယော” တိ။ ယံ
သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “အတ္တာပတ္တိ ကုသလစိတ္တော အာပဇ္ဇတိ၊ ကုသလစိတ္တော
ဝုဋ္ဌာတိ” တိအာဒိ။ တသ္မိံသ္မိံ သတိ န သက္ကာ ဝတ္တံ၊ “နတ္ထိ အာပတ္တာဓိကရဏံ
ကုသလ” နှိ။ ယသ္မာ အာပတ္တိသမုဋ္ဌာပကံ စိတ္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ န ဟောတိ၊
တသ္မာ န ယိဒံ အင်္ဂပ္ပဟောနကစိတ္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ယဒိ တံ သန္ဓာယ
ဝုတ္တံ၊ “သိယာ ကုသလ” နှိ စ ဝတ္တဗ္ဗံ ဘဝေယျ၊ န စ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ
ဣဒံ ပန သန္ဓာယ ဝုတ္တံ — ယံ တာဝ အာပတ္တာဓိကရဏံ လောကဝဇ္ဇံ၊ တံ ကေန္တ-
တော အကုသလမေဝ၊ တတ္ထ “သိယာ အကုသလ” နှိ ဝိကပ္ပေတိ နတ္ထိ။ ယံ ပန
ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ၊ တံ ယသ္မာ သဗ္ဗိစ္စ “ဣမံ အာပတ္တိံ ဝိတိက္ကမာမိ” တိ ဝိတိက္ကမန္တ-
သေဝ အကုသလံ ဟောတိ၊ အသဗ္ဗိစ္စ ပန ကိန္တိ အဇာနန္တဿ သဟသေယျာ-
ဒိဝသေန အာပဇ္ဇတော ရူပဝိပါကံ အဗျာကတံ ဟောတိ အနုဋ္ဌာနတော။
တသ္မာ တဿ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇဿ၊ သဗ္ဗိစ္စသဗ္ဗိစ္စဝသေန ဣမံ ဝိကပ္ပဘာဝံ သန္ဓာယ
ဣဒံ ဝုတ္တံ “အာပတ္တာဓိကရဏံ သိယာ အကုသလံ၊ သိယာ အဗျာကတံ၊ နတ္ထိ
အာပတ္တာဓိကရဏံ ကုသလ” နှိ။

သစေ ပန ကောစိ ဝိနယေ အပကတညု “ယံ ကုသလစိတ္တော
အာပဇ္ဇတိ၊ ဣဒံ ဝုတ္တတိ အာပတ္တာဓိကရဏံ ကုသလ” နှိ ဝဒေယျ၊
တဿေဝံဝါဒိနော အစိတ္တကာနံ ဇဠကလောမာဒိသမုဋ္ဌာနာနမ္ပိ ကုသလ-
စိတ္တသမင်္ဂိကာလေ တာသံ အာပတ္တိနံ ကုသလစိတ္တော အာပဇ္ဇေယျ၊ န ဝါ^၂

၁-အဋ္ဌကထာယ ဂဏ္ဍိပဒေ စ (?)

၂-တသ္မာ တတ္ထ (ဋ)

၂-ဝုတ္တံ ဟောတိ (က)

၄-န စ (?)

အာပဇ္ဇတိ။ ကိံကာရဏံ? န စ တတ္ထ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ ကုသလစိတ္တံ အာပတ္တိယာ အင်္ဂံ။ အတ္တဘာဝေါ သဘာဝေါ ပကတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကတရံ ပန တဿာ အာပတ္တိယာ တဒါ အင်္ဂသဘာဝေါတံ? ဝုစ္စတေ— ကာယဝစီဝိညတ္တိ-ဝသေန ပန စလိတဿ ကာယဿ, ပဝတ္တာယ ဝါစာယ စာတိ ဧတေသံ ဌိန္တံ စလိတပဝတ္တာနံ ကာယဝါစာနံ အညတရမေဝ အင်္ဂသဘာဝေါ၊ တဉ္စ ရူပက္ခန္ဓ-ပရိယာပန္နတ္တာ အဗျာကတန္တိ။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတံ? ကာယော, ဝါစာ စ တဒါ အာပတ္တာမိကရဏန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယာ ပနေတ္ထ အကုသလာပတ္တိက္ခန္ဓေ ကာယဝါစာယော အဗျာကတဘာဝေါ၊ တာ၂ အဗျောဟာရိကာ ဟောန္တိ ကာယဝစီကမ္ပကာလေ မနောကမ္ပံ ဝိယ။ တဒါ ဟိ ကာယဝါစာယော အာပတ္တိကရာဒိဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌန္တိ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “အာပတ္တိကရာ မော ဇာနိတဗ္ဗာ။ ကတိ မူလာနီတိ ဆ အာပတ္တိသမုဋ္ဌာနာနိ မူလာနီ”တိအာဒိ။ ယဒါ ပန ကာယဝါစာယော အာပတ္တိယာ အင်္ဂမေဝ ဟောန္တိ၊ တဒါ “စိတ္တံ စိတ္တာမိပတေယျ”န္တိ၊ ဝစနံ ဝိယ ပုဗ္ဗပယောဂါနံ အပရပယောဂဿ ပစ္စယ-ဘာဝတော အာပတ္တိကရာဒိပညတ္တိံ န ဝိဇေဟန္တိ။ ယထာ တဗ္ဗာဝေပိ “အာပတ္တာမိကရဏဿ ကတိ ဝတ္ထုနီတိ? သတ္တ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ ဝတ္ထုနီ။ ကတိ ဘူမိယောတိ? သတ္တ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ ဘူမိယော”တိ ဝုတ္တံ။ တထာ တဗ္ဗာဝေပိ အာပတ္တိကရာ “အာပတ္တိသမုဋ္ဌာနာ” ဣစ္ဆေဝ ဝုစ္စန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဧတ္တာဝတော အာပတ္တိ နာမ စတ္တာရော အကုသလက္ခန္ဓာ သဉ္စိစ္စ ဝိတိက္ကမကာလေ ဘူတာ-ရောစနံ ဌပေတွာ သဗ္ဗာပိ အဝိသေသတော၊ ဝိသေသတော ပန သဗ္ဗာပိ ဧကန္တာကုသလာ အကုသလာ၊ အနေကန္တာကုသလာ ပန ဂိရုသမဇ္ဇစိတ္တာ-ဂါရသင်္ခာနိဇ္ဈတ္တာလင်္ကာရ ဂန္ဓဝဏ္ဏကဝါသိတပိညာကပ္ပဘေဒါ, ဘိက္ခုနိ-အာဒိနံ ဥဗ္ဗုဒ္ဓနပရိမဒ္ဓနပ္ပဘေဒါစာတိ ဒသပ္ပဘေဒါ သကနာမေဟိ ပရိန္တိန္တိတွာ ဝတ္ထုဇာနနသစိတ္တကကာလေ ဧဝ အကုသလာ၊ တဒဘာဝတော အစိတ္တက-ကာလေ ဝိနာ အနာပတ္တာမိကရဏေန ကမ္မဋ္ဌာနာဒိသီသေန ကုသလစိတ္တေန တံ တံ ဝတ္ထု ဝိတိက္ကမန္တဿ အာပတ္တိ ကေဝလံ ရူပအဗျာကတမေဝ။

ကေမိ ပနေတ္ထ “အပ္ပကာသေ ဌာနေ ကဋိသုတ္တကသညာယ သင်္ခာဏိံ, မတ္တိကာသညာယ ဂန္ဓဝဏ္ဏကာဒိံ ဝါ ဓာရေန္တိယာပိ အာပတ္တိ၊ တဿာ အစိတ္တ-ကာယေဝါ”တိ ဝဏ္ဏယန္တိ။ တေ “သင်္ခာဏိယာ အသင်္ခာဏိသညာယ ဓာရေတိ၊ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿာ”တိ ပါဌာဘာဝံ ဒသေတွာ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗာ။ သုရာပါနာပတ္တိ ပန အစိတ္တကာပိ ဧကန္တာကုသလာဝ။

တေနေဝ “မဇ္ဇေ အမဇ္ဇသညိ ဝိဝတိ၊ အာပတ္တိ ပါစိတ္တိယဿာ”တိ^၁ ဝုတ္တံ။ ယသ္မာ ပနေတ္ထ အာဗာဓပစ္စယာပိ န သက္ကာ ဝိနာ အကုသလေန သုရာပါနံ ပါတုံ၊ တသ္မာ ယထာဝုတ္တေသု အနေကန္တာကုသလေသု ဝိယ လောကဝဇ္ဇေသု ဣဓ “သုရာပါနေသု အနာပတ္တိ အာဗာဓပစ္စယာ”တိ န ဝုတ္တံ။ သူပသံပါကာဒိ ပန အမဇ္ဇမေဝ။ တတ္ထ ကုက္ကုစ္စဝိနောဒနတ္ထံ “အနာပတ္တိ”တိ ဝုတ္တံ ဥဒကဒန္တပေါဏေ ဝိယ။ ဘူတာရောစနာပတ္တိ ရူပါဗျာကတမေဝ၊ အစိတ္တကကာလေ သဟသေယျာဒိ ရူပဝိပါကာဗျာကတမေဝ၊ တတ္ထ သုဝိ-
နန္တော ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ အကုသလံ အနက်္ကာ အဗ္ဗောဟာရိကံ ဟောတိ။ ကုသလေ ကထာဝ နတ္ထိ အနာပတ္တိ သဘာဝတ္တာ ကုသလဿ။ တထာ ကိရိယာတိ ဣဒိနာ နယေန သဗ္ဗတ္ထ ယထာသမ္ဘဝံ အကုသလံ ဝါ သုဒ္ဓရူပံ ဝါ သဝိပါကံ ဝါတိ တိဓာ ဘိဇ္ဇတိတိ အယမတ္တော ဒဿိတော ဟောတိ။

တတ္ထ ဌပေတွာ သုရာပါနံ ကေစ္စဉ္စ ပဏ္ဍတ္တိဝဇ္ဇံ၊ ကေန္တာကုသလဉ္စ သစိတ္တက-
မေဝ၊ ဘူတာရောစနံ အစိတ္တကမေဝ၊ သေသံ သဟ သုရာပါနေန အနေကန္တာ-
ကုသလံ လောကဝဇ္ဇဉ္စ အနေကန္တာဗျာကတံ ပဏ္ဍတ္တိဝဇ္ဇဉ္စ ယေဘုယျေန သစိတ္တ-
ကာစိတ္တကန္တိ သဗ္ဗသိက္ခာပဒံ တိပ္ပဘေဒံ ဟောတိ။ ယံ ပနေတ္ထ သစိတ္တကမေဝ၊ တံ
မေထုနာဒိဝတ္ထုဇာနနစိတ္တေနေဝ သစိတ္တကံ၊ သဗ္ဗံ သေဒိယံ ပဏ္ဍတ္တိဇာနန-
စိတ္တေနေဝ သစိတ္တကံ “အနာဒရိယံ ပဋိစ္စာ”တိ ဝစနတောတိ သစိတ္တကံ ဒုဝိဓံ
ဟောတိ။ ကေန္တာစိတ္တကံ ပဏ္ဍတ္တိဇာနနစိတ္တာဘာဝေန၊ န ဝတ္ထုဇာနနစိတ္တာ-
ဘာဝေန။ တဒဘာဝတော ကေန္တာကုသလံ သုရာပါနံ၊ ကေန္တာဗျာကတံ
သဉ္စရိတ္တံ၊ ဝတ္ထုဇာနနစိတ္တဿ ဝါ ပဏ္ဍတ္တိဇာနနစိတ္တဿ ဝါ ဥဘိန္တံ အဘာဝေန
အစိတ္တကဘာဝေန အစိတ္တကံ ဟောတိ။ သုရာပါနံ ပန သစိတ္တကံ
ဟောတိ ဝတ္ထုဇာနနစိတ္တေနေဝ။ အရိယပုဂ္ဂလာနံ ဣတရေသံ ဥဘိန္တံ ဝါ
အညတရဿ ဘာဝေန သေသံ စိတ္တကာစိတ္တကံ။ ဝိသေသတော စ ဝတ္ထု-
ဇာနနစိတ္တာဘာဝေန၊ အပကတညုနော ပဏ္ဍတ္တိဇာနနစိတ္တာဘာဝေန ဝါ
အစိတ္တကဘာဝေန အစိတ္တကံ ဟောတိ။ တတ္ထ ကေန္တာစိတ္တကဉ္စ သစိတ္တကဉ္စ
“အစိတ္တက”မိစ္စေဝ ဝုစ္စတိ။ အယံ တာဝ “အာပတ္တိ ဇာနိတဗ္ဗာ”တိ ဣ
ဝိနိစ္ဆယော။

မူလဝိသုဒ္ဓိယာ အန္တရာပတ္တိတိ အန္တရာပတ္တိ^၂ အာပဇ္ဇိတွာ မူလာယ-
ပဋိကဿနံ ကတွာ ဌိတေန အာပန္နာပတ္တိ။ အယံ အပ္ပဝိသုဒ္ဓိယာ

အန္တရာပတ္တိတိ သမ္ပဟုလာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိတွာ တာသု သဗ္ဗစရ-
ပဋိစ္ဆန္တဝသေန အဋ္ဌသမောဓာနံ ဂဟေတွာ ဝသန္တေန အာပန္နာပတ္တိ။ “ပုနပိ
အာပဇ္ဇိဿာမိ”တိ သဉ္ဇဿာဟေနေဝ ဝိတ္တေန။ “အယံ ဘိက္ခုနိယာ ဧဝါ”တိ
လိခိတံ။ “ပါရာဇိကမေဝါ”တိ ဣဒဉ္စ ဘူတဝသေန ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ “ဧဝံ
ဒေသိတေ ပန ယာ ကာစိ အာပတ္တိ န ဝုဋ္ဌာတိတိ အပရေ၊ တံ န ဂဟေတဗ္ဗ”န္တိ
ဝုတ္တံ။ “ဓမ္မိကဿ ပဋိဿဝဿ အသစ္စာပနေ”တိ ဝုတ္တတ္တာ အဓမ္မိကပဋိဿဝေ
ဒုက္ကဋ် န ဟေတိ။ “ပုဗ္ဗေ သုဒ္ဓမ္မိက္ကဿ ‘တုမေ ဝိဗ္ဗမထာ’တိ ဝုတ္တေ ‘သာဓူ’တိ
ပဋိဿုဏိတွာ သစေ န ဝိဗ္ဗမတိ အနာပတ္တိ၊ ဧဝံ သဗ္ဗတ္တာ”တိ စ ဝုတ္တံ။
“အာဝိကရော ဇာနိတဗ္ဗော”တိပိ ပါဠိ။ ကာလေန ဝက္ခာမိ၊ နော
အကာလေနာ”တိအာဒိသု ပဉ္စဒသသု ဓဗ္ဗေသု။ အဗ္ဗာပတ္တိကာ နာမ အာပတ္တိ
အာပဇ္ဇိတုံ ဘဗ္ဗာ။

ဒုကဝါရဝတ္ထုနာ

၃၂၂။ နိဒဟနေ အာတပေ။ “ဧကရတ္တမ္ပိစေ ဘိက္ခု တိစိဝရေန ဝိပွဝသေယျ”။
ဆာရတ္ထပရမံ တေနာ”တိအာဒိနာ၊ ဝုတ္တာပတ္တိကော ဂဏပူရကော ဟုတွာပိ
ကမ္ပံ ကောပေတိ နာနာသံဝါသကတ္တာ။ ကဗ္ဗေန ဝါ သလာကဂ္ဂါဟေန ဝါတိ
တ္ထေ ဥဒ္ဓေသော ဓေဝ ကဗ္ဗန္တ ကေန္တိ တ္ထေ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသောတိ ဝါ ကမ္ပန္တိ
ဝါ အတ္တတော ကေမေဝ၊ တေသု ယံ ကိဉ္စိ ကတေ သံသဘေဒေါ ဟေတိတိ
အတ္ထော။ ပုဗ္ဗဘာဂါတိ သံသဘေဒတော ပုဗ္ဗဘာဂါ။ “ပမာဏ”န္တိ ဣမေသံ
ဒွိန္တံ အညတရေန ဘေဒေါ ဟေတိ၊ န ဣတရေဟိတိ ဝုတ္တံ။ ဝိနယေ သိဒ္ဓါ
ဝိနယသိဒ္ဓါ၊ ရောမဇနပဒေ ဇာတံ ရောမကံ၊ အနုညာတလောဏတ္တာ
ဒုကေသု ဝုတ္တာတိ။

တိကဝါရဝတ္ထုနာ

၃၂၃။ ဧဝါ တုမေဟိ န သမုဒါစရိတဗ္ဗံ။ ဝစိသဗ္ဗယုတ္တံ ကာယကိရိယံ
ကတွာတိ ကာယေန နိပစ္စကာရံ ကတွာတိ အတ္ထော။ ဥပဿာတေတိ
ဝိနာသေတိ။ ဩမဒ္ဓိတွာတိ အဘိဘဝိတွာ။ ဝဒတောတိ ဝဒန္တဿ။ “ဗာလဿ
နိဿယော ဒါတဗ္ဗော”တိ ဒုကေ အာဂတံ၊ ဣဓ ပန “န ဒါတဗ္ဗော”တိ ဝုတ္တံ၊
အာပတ္တိဗာဟုလ္လံ သန္ဓာယ နာဒါတဗ္ဗံ။ “ဣမသ္မာ ဝိဟာရာ ပရံ မာ နိက္ခမာဟိ၊
ဝိနယဓရာနံ ဝါ သန္တိကံ အာဂစ္ဆ ဝိနိစ္ဆယံ ဒါတု”န္တိ ဝုတ္တေ တဿ ဝစနံ န
ဂဟေတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ တိကဘောဇနံ နာမ သစေ တယော ဟုတွာ ဘုဇ္ဇန္တိ။

ဂဏဘောဇနေန အနာပတ္တိ၊ ဣဒံ သန္ဓာယတိကံ။ “ပသုတ္တော”တိ ဗာဟုလ္လတော
 ဝုတ္တံ။ အထ ဝါ နိပဇ္ဇိတွာတိ အတ္ထော။ “ဣဒံ ဌပေတွာ ဂစ္ဆာမိ၊ တာဝကာလိကံ
 ဘန္တေ ဒေသာ”တိ ဝုတ္တေ ‘နဝကမ္မာဒိအတ္ထံ ဝိနာ ဒါတုံ န ဝဋ္ဋတိ’တိ လိခိတံ။
 ဝိကပ္ပေတွာ ဌပိတံ ဝဿိကသာဋိကံ ပစ္ဆိမေ ပါဠိပဒေဝသေ နိဝါသေန္တော
 ဒုက္ကဋံ အာပဇ္ဇတိတိ အတ္ထော။ အပစ္စုဒ္ဓရိတွာတိ ပစ္စုဒ္ဓရဏံ အကတွာတိ
 အတ္ထော။ “ဝိကပ္ပေတု”န္တိ ဝစနတော အဝိကပ္ပနပစ္စယာ အာပတ္တိ ဟေမန္တေ
 အာပဇ္ဇတိ၊ ဝိကပ္ပနာ ပန ကတ္တိကပုဏ္ဏမဒိဝသေ ကာတဗ္ဗာတိ ဒဿနတ္ထံ
 ဝုတ္တန္တိ ဉာတဗ္ဗံ။ အယံ နယော အဝိကပ္ပနံ သန္ဓာယ၊ ပုရိမော ဝိကပ္ပိတပရိ-
 ဘောဂပစ္စယာပတ္တိံ သန္ဓာယ။ ဝတ္ထပဋိစ္ဆာဒိ သဗ္ဗကပ္ပိယတာယာတိ ဝတ္ထ-
 ပဋိစ္ဆာဒိ သဗ္ဗတ္ထ ကပ္ပိယတ္တာတိ အတ္ထော။ ကေစိ ဣမမတ္ထံ အသလ္လက္ခေတွာ
 “ဝတ္ထပဋိစ္ဆာဒိ သဗ္ဗကပ္ပိယတာ တာယ ပဋိစ္ဆန္တေနာ”တိ လိခန္တိ။ “ဝတ္ထမေဝ
 ပဋိစ္ဆာဒိ ဝတ္ထပဋိစ္ဆာဒိ”တိ ဝိဂ္ဂဟတ္တာ “တာယာ”တိ န ယုဇ္ဇတိ။ “တေနာ”တိ
 ဘဝိတဗ္ဗတ္တာတိ ဣဒံ သဗ္ဗံ အညတရသ္မိံ ဂတ္ထိပဒေ လိခိတံ၊ ဝိစာရေတွာ
 ဂဟေတဗ္ဗံ။

စတုတ္ထဝါရဝတ္ထနာ

၃၂၄။ စတုဟာကာရေဟိ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ ။ ပ။ ကမ္မဝါစာယ
 အာပဇ္ဇတိတိ ဣတ္ထ ယဉ္ဇိ အာပတ္တိံ ကမ္မဝါစာယ အာပဇ္ဇတိ၊ န တတ္ထ
 ကာယာဒယောတိ အာပဇ္ဇံ၊ တတော ကမ္မဝါစာယ သဗ္ဗိံ အာပတ္တိကရာ ဓမ္မာ
 သတ္တာတိ အာပဇ္ဇတိ၊ ဧဝံ သတိ “ဆ အာပတ္တိသမုဋ္ဌာနာနိ”တိ ဝစနဝိရေဓေ၊
 တာနိ ဧဝ အာပတ္တိကရာ ဓမ္မာ နာမ။ အထ တတ္ထာပိ ကာယာဒယော
 ဧကတော ဝါ နာနာတော ဝါ လဗ္ဗန္တိ၊ စတုဟာကာရေဟိတိ န ယုဇ္ဇတိတိ
 “ဆဟာကာရေဟိ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ”တိ ဝတ္ထဗ္ဗံ သိယာတိ ဧဝံ ဧတာနိ
 သုတ္တပဒါနိ ဝိရောဓိတာနိ ဟောန္တိ။ ကထံ အဝိရောဓိတာနိ? သဝိညတ္တိကာ-
 ဝိညတ္တိကဘေဒဘိန္နတ္တာ။ ကာယာဒိနံ ယာ ကိရိယာ အာပတ္တိ၊ နံ ဧကန္တံ
 ကာယေန သဝိညတ္တိကေန အာပဇ္ဇတိ၊ ဧကန္တံ သဝိညတ္တိကာယ ဝါစာယ၊
 ဧကန္တံ သဝိညတ္တိကာဟိ ကာယဝါစာဟိ အာပဇ္ဇတိ၊ ယာ ပန အကိရိယာ
 အာပတ္တိ၊ တံ ဧကန္တံ ကမ္မဝါစာယ အာပဇ္ဇတိ၊ တဉ္စ ခေါ အဝသိဋ္ဌာဟိ
 အဝိညတ္တိကာဟိ ကာယဝါစာဟိယေဝ၊ န ဝိနာ “နော စေ ကာယေန ဝါစာယ
 ပဋိနိဿဇ္ဇတိ၊ ကမ္မဝါစာပရိယောသာနေ အာပတ္တိ သံဃာဒိသေသဿာ”တိ
 ဝစနတော၊ အဝိသေသေန ဝါ ဧကန္တံ အာပတ္တိံ ကာယေန အာပဇ္ဇတိ၊ ဧကန္တံ

ဝါစာယ၊ ကေစ္စံ ကာယဝါစာဟိ။ ယံ ပနေတ္ထ ကာယဝါစာဟိ၊ တံ ကေစ္စံ
ကေဝလာဟိ ကာယဝါစာဟိ အာပဇ္ဇတိ၊ ကေစ္စံ ကမ္မဝါစာယ အာပဇ္ဇတိတိ
အယမတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ ဧဝံ အဝိရောဂိတာနိ ဟောန္တိ။

တကြာယံ သမာသတော အတ္ထဝိဘာဝနာ— ကာယေန အာပဇ္ဇတိတိ ကာ-
ယေန သဝိညတ္တိကေန အကတ္တဗ္ဗံ ကတွာ ကေစ္စံ အာပဇ္ဇတိ၊ အဝိညတ္တိကေန ကတ္တဗ္ဗံ
အကတွာ အာပဇ္ဇတိ၊ တဒုဘယမ္ပိ ကာယကမ္မံ နာမ။ အကတမ္ပိ ဟိ လောကေ
“ကတ”န္တိ ဝုစ္စတိ “ဒုက္ကဋ် မယာ၊ ယံ မယာ ပုညံ န ကတ”န္တိ ဧဝမာဒိသု၊ သာသနေ
စ “ဣဒံ တေ အာဝုသော အာနန္တံ ဒုက္ကဋ်၊ ယံ တံ ဘဂဝန္တံ န ပုစ္ဆိ”တိ ဧဝ-
မာဒိသု၊ ဧဝမိမ ဝိနယပရိယာယေန ကာယေန အကရဏမ္ပိ “ကာယကမ္မ”န္တိ
ဝုစ္စတိ။ အယမေဝ နယော “ဝါစာယ အာပဇ္ဇတိ”တိ အာဒိသု။ ပုရတိတိ
ပုရိသော၊ ပုရ အဂ္ဂဂမနေ။ ပုရတိတိ ပုရတော ဂစ္ဆတိ သဗ္ဗကမ္မေသု ပုဗ္ဗင်္ဂမော
ဟောတိ။ ပဌပုပ္ဖန္တဝသေနာတိ ပဌမကပ္ပိယေသု ဟိ ပဌမံ ပုရိသလိင်္ဂံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
“ပုရိမ”န္တိ သင်္ခံ ဂတံ ပုရိသလိင်္ဂံ ဇာယတိတိ အတ္ထော။ သတံ တိသ စာတိ ဧတ္ထ
အသာဓာရဏာပိ ပါရာဇိကာ နော အန္တောဂဓာယေဝ ဇာတာ ပါရာဇိကာ-
ပန္နာနံ ဘိက္ခုဘာဝါယ အဘဗ္ဗတ္တာ။ “အသာဓာရဏဝစနေန ပန သဿညေန
ဥဒ္ဓဋ္ဌာနီ”တိ ဝေဒန္တိ။ “သတဉ္စေဝ တိသဉ္စ သိက္ခာပဒါနီတိ ပါဠော”တိ စ ဝေဒန္တိ။
ဘိက္ခုဿ စ ဘိက္ခုနိယာ စ စတူသု ပါရာဇိကေသုတိ သာဓာရဏေသု ဧဝ။
အတ္ထိ ဝတ္ထုနာနတ္တတာ နော အာပတ္တိနာနတ္တတာတိ ပဌမပဉ္စော ဣဓ
ဒုတိယော နာမ။ အတ္ထိ အာပတ္တိသဘာဝတာ နော ဝတ္ထုသဘာဝတာတိ
ဧတေန ဝိသေသော နတ္ထိ။ မန္တာဘာသတိ မတိယာ ဘာသာ။ “အဘိဝါ-
ဒနာရဟာတိ ယထာနိသိန္နာဝ သီသံ ဥက္ခိပိတွာ ဝန္တန္တိ။ နဝမဘိက္ခုနိတော
ပဋ္ဌာယ အနုဋ္ဌိတဗ္ဗတော အာသနာ န ပစ္စုဋ္ဌေန္တိ။ အဝိသေသေနာတိ ဥပဇ္ဈာ-
ယဿ၊ ဣတရဿ ဝါ ဝိပ္ပကတဘောဇနဿ၊ သမိပဂတော ယော ကောစိ
ဝုမုတရောတိ အတ္ထော။ ဝိပ္ပကတဘောဇနေနာပိ ဟိ ဥဋ္ဌဟိတွာ အာသနံ
ဒါတဗ္ဗံ။ ဣဓ န ကပ္ပန္တိတိ ဝေန္တောပီတိ ပစ္စန္တိမဇေနပဒေသု ဌတွာ “ဣဓ န
ကပ္ပန္တိ”တိ ဝေန္တော ဝိနယာတိသာရဒုက္ကဋ် အာပဇ္ဇတိ။ ကပ္ပိယဉ္စိ “န ကပ္ပတိ”တိ
ဝေန္တော ပညတ္တံ သမုစ္ဆိန္တတိ နာမ။ တထာ ဣဓ ကပ္ပန္တိတိ အာဒိသုပိ ဌတွာ
“ဣဓ ကပ္ပန္တိ”တိ ဝေန္တော ဝိနယာဂတဘိက္ခု ဝိနယော ပုစ္ဆိတဗ္ဗောတိ
အတ္ထော။

ပဉ္စကဝါရဝတ္ထုနာ

၃၂၅။ န ဥပေတိ ပုဂ္ဂလော။ “နိမန္တိတော သဘတ္တော သမာနော သန္တံ ဘိက္ခု အနာပုစ္ဆာ”တိ^၁ ဝစနတော နိမန္တနာဘာဝါ ပိဏ္ဍပါတိကဿ အနာမန္တစာရော ဝဇ္ဇတိ။ “ဝိလာနသမယော”တိအာဒိနာ အာဘောဂံ ကတွာ ဘောဇနံ အဓိဋ္ဌဟိတွာ ဘောဇနံ နာမ။ “မယံ ဘတ္တပစ္စာသံ ဣတ္ထန္တာမဿ ဒဗ္ဗိ”တိ ဧဝံ အဓိကပ္ပနာ။ ပရမ္ပုခေ အဂုဏဝစနံ အယသော။ သမ္ပုခါ ဂရဟာ။ သီလဒိဋ္ဌိဗျသနာနံ ဝိနယပရိယာပန္တတ္တာ တေဟိ သဒ္ဓိံ ဣတရေ ပဉ္စကံ ပူရေတုံ ဝုတ္တာ။ “ဝိနယဓရပဉ္စမေန ဂဏေနာ”တိ^၂ ဝုတ္တတ္တာ ပဉ္စကံ ဇာတံ။ အညတရသ္မိံ ဝိဟာရေ ဧကော ထေရောတိ အတ္ထော။ “ယောနကဓိသယ-တောတိ စိနဋ္ဌာနာ”တိ လိမိတံ။ အဋ္ဌ ကပ္ပေ အနုဿရိတိ ပုဗ္ဗေနိဝါသ-ဉာဏံ နိဗ္ဗတ္တေသီတိ အတ္ထော။ အနန္တရေ ဌာနေ ဌာတွာတိ အတ္ထော။ ဥတ္တိယာ ကမ္မပ္ပတ္တော ဟုတွာတိ ဥတ္တိဋ္ဌပိတကာလေ ကမ္မပ္ပတ္တော ဟောတိ။ ပုန ကမ္မဝါစာယ ကမ္မသိဒ္ဓိံ။ ဥတ္တိဓမ္မေန္တိ ဥတ္တိယာဝ ကာတဗ္ဗဋ္ဌာနံ တဿာ ခေတ္တံ၊ ဥတ္တိဒုတိယာဒိကမ္ပေ ပဌမဋ္ဌပနံ တဿာ ဩကာသော နာမ။ အာရ-ညကေ ဣဒဗ္ဗိဒဗ္ဗာနိသံသန္တိ ဧဝံ ဣဒမတ္ထိတန္တိ အတ္ထော။

ဆက္ကဝါရဝတ္ထုနာ

၃၂၆။ “ဆဗ္ဗဿပရမတာ ဓာရေတဗ္ဗ”န္တိ ဝိဘဏံ ပါဌတ္တာ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ ဗုဒ္ဓ-သပရမာနိ နဝ ဆက္ကာနိ ဟောန္တိ။ ကထံ? ပဌမံ ဧကံ ဆက္ကံ၊ သေသေသု အဋ္ဌဿ ဧကေကေန သဒ္ဓိံ ဧကေနန္တိ ဧဝံ တိဏိ ဆက္ကာနိ အန္တရပေယျာလေ ဝုတ္တာနိ။ ကထံ? “စတုတ္ထေန အာပတ္တိသမုဋ္ဌာနေန ဆ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇတိ”တိ-အာဒိနာ နယေန ပဉ္စမေန၊ ဆဋ္ဌေန စ တိဏိ ဆက္ကာနိ။ လောဘာဒယော ဆ ဝိဝါဒပူလာနိ၊ တထာ အနဝါဒဿ။ ဒီဃသော ဆ ဝိဒတ္တိယော ဝဿိ-ကသာဋီကာယ။ တိရိယံ ဆ ဝိဒတ္တိယော သုဂတစိဝရဿ။ ဝိပုကတစိဝရံ အာဒါယ ပက္ကမနေ နိဋ္ဌာနန္တိကော၊ သဒ္ဓိဋ္ဌာနနာသနသဝနသီမာတိက္ကန္တိက-သဟုပ္ပာရာတိ ဆ၊ သမာဒါယ ဝါရေပိ ဆာတိ ဆက္ကဒ္ဓယံ။ သတ္တကေ ပက္ကမနန္တိကေန သဟ သတ္တ။

သတ္တကဝါရဝဏ္ဏနာ

၃၂၇။ ဆက္ကေ ဝုတ္တာနိယေဝ သတ္တကဝသေန ယောဇေတဗ္ဗာနိတိ ဆက္ကေ
ဝုတ္တစုဒ္ဓသပရမာနံ သတ္တကဝသေန ယောဇေတဗ္ဗာနိ။ သတ္တမေ အရုဏုဂ္ဂမနေ
နိဿဂ္ဂိယန္တိ “ဆာရတ္ထပရမံ တေန ဘိက္ခုနာ တေန စိဝရေန ဝိပ္ပဝသိတဗ္ဗံ၊
တတော စေ ဥတ္တရိ ဝိပ္ပဝသေယျာ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တံ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ။
ဓမ္မေယျက္ခန္ဓကေ သုဂတစိဝရဘာဏဝါရဿ ပရတော “ဗုဓ ပန ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခုဿ န ဟောတိ အာပတ္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ တမေနံ စောဒေတိ သံသော ဝါ
သမ္ပဟုလာ ဝါ ဧကပုဂ္ဂလော ဝါ”တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တသတ္တကာတိ။

အဋ္ဌကဝါရဝဏ္ဏနာ

၃၂၈။ တေန သဒ္ဓိံ ဥပေါသသာဒိကရဏံ အာနိသံသော၊ အကရဏံ
အာဒိနဝေါ၊ တဿော ဧတေ အဋ္ဌာနိသံသေ သမ္ပဿမာနေနာတိ အတ္ထော။
“အယသော အက္ကောသော”တိ ဝုတ္တံ။ ပုဗ္ဗေဝဿ ဟောတိ “မုဿာ ဘဏိဿ”န္တိ၊
ဘဏန္တဿ ဟောတိ “မုဿာ ဘဏာမိ”တိ၊ ဘဏိတဿ ဟောတိ “မုဿာ
မယာ ဘဏိတ”န္တိ၊ ဝိနိဓာယ ဒိဋ္ဌိံ ခန္တိံ ရုစိံ ဘာဝံ သညန္တိ ဧဝံ အကပ္ပိယကတံ
ဟောတိ အပ္ပုဂ္ဂဟိတကတန္တိအာဒယော အဋ္ဌ အနုတိရိတ္တာ။ သပ္ပိအာဒိ
အဋ္ဌမေ အရုဏုဂ္ဂမနေ နိဿဂ္ဂိယံ ဟောတိ။ အဋ္ဌဝါစိကာ ဘိက္ခုနိနံ ဥပသမ္ပဒါ
ဥဘတောဥတ္တိစတုတ္ထတ္တာ။ ဝဿိကသာဠိကဒါနာဒိနိ အဋ္ဌ ဝရာနိ။

နဝကဝါရဝဏ္ဏနာ

၃၂၉။ နဝဟိ ဘိက္ခုဟိ ဘိဇ္ဇတိ။ မနုဿမံသဝဇ္ဇေဟိ နဝ ပံသေဟိ
ဝိနိစ္ဆယော။ သုန္ဓရံ န သုန္ဓရန္တိ သင်္ခာဝိအာဒိနိ နဝ ဝိဝရာနိ။ တာနေဝ
အဓိဋ္ဌိတကာလတော ပဋ္ဌာယ န ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနိ၊ အဓိဋ္ဌိတကာလတော ပဋ္ဌာယ
အပစ္စုဒ္ဓရိတွာ န ဝိကပ္ပေတဗ္ဗာနိတိ အဓိပ္ပေါယော။ နဝ ဝိဘတ္တိယော သုဂတ-
စိဝရဿ။ “ဝဂ္ဂံ ဘိက္ခုနိသံသံ ဝဂ္ဂသညိ ဩဝဒတိ”တိအာဒိနာ နယေန အဓမ္မ-
ကဓမ္မ ခွေ နဝကာနိ ပါစိတ္တိယဝသေန ဝုတ္တာနိ။

ဒသကဝါရဝဏ္ဏနာ

၃၃၀။ “ဩရမတ္တကဉ္စ အဓိကရဏံ ဟောတိ၊ န စ ဂတိဂတ”န္တိအာဒိနာ
ဒသ အဓိကော သလာကဂ္ဂါဟာ။ ဝိပရိတာ ဓမ္မိကာ။ သမထက္ခန္ဓကေ

ရုတ္တေဟိ သမန္တာဂတော ဟောတီတိ သမ္ပန္နော။ “သံကန္တိကံ ဝါ ပက္ခိပိတွာ ဒဿ”တိ ဝုတ္တံ ကပ္ပိယတ္တာ ဧတေသံ။ မာတုရက္ခိတာဒယော ဒဿ ဣတ္ထိယော။ ဓနက္ခိတာဒယော ဒဿ ဘရိယာ။ “သိက္ခာသမ္ပုတိံ ဒတွာ ဒသဝဿာယ တဿာ ဒွါဒသဝဿကာလေ သယမိ ဒွါဒသဝဿာ ဘဝိဿတိ”တိ ဝုဋ္ဌာပန-
သမ္ပုတိ သာဒိတဗ္ဗာ။ “ဝိနယဓရဿေဝ ‘အာပတ္တာနာပတ္တိ’ န ဇာနာတိ’တိ အာရဗ္ဘ ယာဝ ‘ဥဘယာနိ ခေါ ပနဿ။ပ။ အနုဗျဉ္ဇနသော’တိ ပဉ္စင်္ဂါနိ ဝတွာ ပုနပိ ‘အာပတ္တာနာပတ္တိ’ န ဇာနာတိ’စွေဝ အာရဗ္ဘ ယာဝ ‘အဓိ-
ကရဏေ စ န ဝိနိစ္ဆယကုသလော ဟောတိ’တိ ပဉ္စ ဝုတ္တာ၊ တေ တထာ တထာ ပဉ္စ ပဉ္စ ကတွာ ဒဿ ဟောန္တိ”တိ လိခိတံ။ “ဒသဝဿာယ ဘိက္ခုနိယာ နိဿယော ဒါတဗ္ဗော”တိ ဧကစွေသု ပေါတ္တကေသု နတ္ထိ၊ ကိဉ္စာပိ နတ္ထိ၊ ပါဌော ဧဝ ပန ဟောတိ။

ကောဒသကဝါရဝဏ္ဏနာ

၃၃၁။ န ဝေါဒါယန္တိ န ပကာသေန္တိ။ ရောဂမေဝ ရောဂါတင်္ဂံ။ ရောဂန္တရာယံ ဝါ။

ဧကုတ္တရိကနယဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥပေါသထာဒိပုစ္ဆာဝိသုဇ္ဇနာဝဏ္ဏနာ

၃၃၂။ “သံသံ ဘန္တေ ပဝါရေမီ”တိအာဒိ ပဝါရဏကထာ နာမ ဝိနိတ-
ဂါထာသု ဝိယ။

အတ္တဝသပကရဏဝဏ္ဏနာ

၃၃၄။ ဒဿ အတ္တဝသေ ပဋိစ္စာတိ ဧတ္ထ တဿ တဿ သိက္ခာပဒဿ ပညာပနေ ဂုဏဝိသေသဒိပနတော၊ အပညာပနေ အာဒိနဝဒဿနတော စ သံသသုဋ္ဌုတာ ဟောတိ။ တတ္ထ ယထာသမ္ဘဝံ လောကဝဇ္ဇဿ အပဏ္ဏတ္တိ-
သမ္ဘဝဿ ပညာပနေ ပယောဂဝိသုဒ္ဓိ ဂုဏော။ ပဏ္ဏတ္တိသမ္ဘဝဿ ပန သေဒိယဿ လောကဝဇ္ဇဿ ပညာပနေ ပဋိပတ္တိဝိသုဒ္ဓိ ဂုဏော၊ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇဿ အာသယဝိသုဒ္ဓိ ဂုဏော အပ္ပိစ္ဆာဒိဂုဏာဝဟနတော၊ တေနောပါဟ “သုဘ-
ရတာယ သုပေါသတာယ အပ္ပိစ္ဆတာယ အပ္ပိစ္ဆဿ ဝဏ္ဏံ ဘာသိတွာ”တိ။ သမဏာစာရဝိသုဒ္ဓိ စဿ ဂုဏောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အထ ဝါ လောကဝဇ္ဇဿ

ပညာပနေ သံဃသုဋ္ဌတာ ဟောတိ ပါကဋ္ဌာဒိနဝတော၊ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇဿ ပညာပနေ သံဃဗာသုတာ ဟောတိ ပါကဋ္ဌာနိသံသတ္တာ။ တထာ ပဌမေန ဒုမ္မင်္ဂနံ နိဂ္ဂဟော၊ ဒုတိယေန ပေသလာနံ ဗာသုဝိဟာရော၊ ပဌမေန သမ္မရာယိကာနံ အာသဝါနံ ပဋိဃာတော၊ ဒုတိယေန ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ၊ တထာ ပဌမေန အပ္ပသန္တာနံ ပသာဒေါ၊ ဒုတိယေန ပသန္တာနံ ဘိယျောဘာဝေါ၊ တထာ ပဌမေန သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိ၊ ဒုတိယေန ဝိနယာနုဂ္ဂဟော ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပရိဝါရနယေန ဝါ ပဌမေန ပါဝိစ္ဆာနံ ဘိက္ခုနံ ပက္ခပစ္ဆေဒေါ၊ ဒုတိယေန ဂိဟိနံ အနုကမ္မာ ဟောတိ။ ဝုတ္တဋ္ဌေတံ “ဧ အတ္ထဝသေ ပဋိစ္စ တထာဂတေန သာဝကာနံ သိက္ခာပဒံ ပညတ္တံ ဂိဟိနံ အနုကမ္မာယ ပါဝိစ္ဆာနံ ပက္ခပစ္ဆေဒါယာ”တိ။ တထာ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္မရာယိကာနံ ဝေရာနံ ဝဇ္ဇာနံ အကုသလာနံ ဝသေနပိ ယောဇနာ ကာတဗ္ဗာ။ ဝုတ္တဋ္ဌေတံ “ဧ အတ္ထဝသေ။ ပ။ ပညတ္တံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနံ ဝေရာနံ သမ္မရာယိကာနံ ဝေရာနံ ပဋိဃာတာယာ”တိအာဒိ။ အပိစေတ္ထ သဗ္ဗမ္ဘိ အကတဝိညတ္တိပဋိသံယုတ္တံ၊ ဂိဟိနံ ဝိဇ္ဇာပဋိသံယုတ္တံ၊ တေသံ ပသာဒဘောဂက္ခယရက္ခာပဋိသံယုတ္တံ ဂိဟိနံ အနုကမ္မာယ ပညတ္တံ နာမ၊ ကုလဗူသကဂဏဘောဇနာနိ ပါဝိစ္ဆာနံ ပက္ခပစ္ဆေဒါယ ပညတ္တံ။ သဗ္ဗံ လောကဝဇ္ဇံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္မရာယိကဝေရာဒိပဋိဃာတာယ၊ မာတုဂါမေန သံဝိဓာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကဝေရာဒိသံဝရာယ ပညတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အပိစေတ္ထ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဒသအတ္ထဝသပကရဏမေဝ နိဿာယ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝတ္ထုဝိတိက္ကမေန ယံ၊ ဧကန္တာကုသလံ ဘဝေ။

တံ သံဃသုဋ္ဌဘာဝါယ၊ ပညတ္တံ လောကဝဇ္ဇတော။

ပါရာဇိကာဒိ၊

ပညတ္တိဇာနနေနေဝ၊ ယတ္ထာပတ္တိ န အညထာ။

တံ ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ ဝါဝိ၊ ပသာဒုပ္ပါဒဗုဒ္ဓိယာ။

ဓမ္မဒေသနာပဋိသံယုတ္တံ ဣတရဉ္စ သေခိယံ၊ ဣဒံ ပဏ္ဏတ္တိသမ္ဘဝံ လောကဝဇ္ဇံ နာမ။ ဝတ္ထုနော၊ ပညတ္တိယာ ဝါ ဝိတိက္ကမစေတနာယာဘာဝေဝိ ပဋိက္ခိတ္တဿ ကရဏေ၊ ကတ္တဗ္ဗဿ အကရဏေ ဝါ သတိ ယတ္ထ အာပတ္တိ ပဟောတိ၊ တံ သဗ္ဗံ ဌပေတွာ သုရာပါနံ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ဥက္ကောဋ္ဌနကေ ပါစိတ္တိယံ၊ “ယော ပန ဘိက္ခု ဓမ္မိကာနံ ကမ္မာနံ ဆန္တံ ဒတွာ ပစ္ဆာ ဝိယနဓမ္မံ အာပဇ္ဇေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ”၊ ယော ပန ဘိက္ခု သံသေ ဝိနိစ္ဆယကထာယ

ဝတ္တမာနာယ ဆန္တံ အဒတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကမေယျ၊ ပါစိတ္တိယံ၊ ယော ပန ဘိက္ခု သမဂ္ဂေန သံဃေန စိဝရံ ဒတွာ ပစ္ဆာ ခီယနဓမ္မံ အာပဇ္ဇေယျ။ ပ။ ပါစိတ္တိယံ”န္တိ၊ ဝေမာဒိ သံဃဗာသုတာယ ပညတ္တံ။ “အညဝါဒကေ ဝိဟေသကေ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါရာဇိကာဒီဟိ အနုဋ္ဌံသနေ သံဃာဒိသေသာဒိ စ ဒုမ္မင်္ဂနံ နိဂ္ဂဟာယ၊ အနုပဓဇ္ဇနိက္ကမုနဥပဿုတိသိက္ခာပဒါဒိ ပေသလာနံ ဗာသုဝိဟာရာယ၊ သဗ္ဗိလောကဝဇ္ဇံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကာနံ အာသဝါနံ ပဋိဃာတာယ၊ သဗ္ဗိပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာနမေဝ သံဝရာယ။ သဗ္ဗိဂိဟိပဋိသံယုတ္တံ အပ္ပသန္တာနံ ဝါ ပသာဒါယ ပသန္တာနံ ဝါ ဘိယျောဘာဝါယ စ။ ဝိသေသေန အရိဋ္ဌသမဏုဒ္ဓေသသိက္ခာပဒံ၊ သာမညေန ပစ္စယေသု မရိယာဒပဋိသံယုတ္တဉ္စ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ။ “အပ္ပိစ္ဆဿာယံ ဓမ္မော၊ နာယံ ဓမ္မော မဟိစ္ဆဿာ”တိ၊ အာဒိသုတ္တမေတ္ထသာဓကံ။ “သိက္ခာပဒဝိဝဏ္ဏကေ၊ မောဟနကေ ပါစိတ္တိယံ”န္တိ၊ အာဒိ ဝိနယာနိဂ္ဂဟာယ ပညတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “ဘူတဂါမပါတဗျတာယ ပါစိတ္တိယံ”န္တိ၊ ဣဒံ ကိမတ္တန္တိ စေ? အပ္ပသန္တာနံ ပသာဒါယ၊ ပသန္တာနံ ဘိယျောဘာဝါယ စ။ ကထံ?—

“ဘူတဂါမော သဇီဝေါတိ၊ အဝိပလ္လတ္တဒိဋ္ဌိနော။
တဿ ကောပနသညာယ၊ ပသာဒေါ ဗုဒ္ဓသာဝကေ။
နိဇ္ဇိဝသညိတံပေတံ၊ အကောပေန္တော ကထံ မုနိ။
ဇီဝံ ကောပေယျ နိဇ္ဈေါသော၊ မစ္ဆမံသာနုဇာနနေ။

ဝေဠိ—

တဿ ကောပနသညာယ၊ ပသာဒေါ ဗုဒ္ဓသာဝကေ။
ယတော တိတ္ထကရာဝိမေ၊ ဝိရတာ ဘူတဂါမတော။
လောကဿ စိတ္တရက္ခတ္တံ၊ တတောပိ ဝိရတော မုနိ”တိ—

ပသန္တာနံ ဘိယျောဘာဝေါ ဟောတိ။

ဝိဝိတ္တဇီသေနာသနဘောဂတဏှာ-
ဝသေန နိဇ္ဇိဝမိတာရက္ခံ။
ဗုဒ္ဓေါဘိနိန္ဒူ ဝိဝဇ္ဇယန္တော၊
သိက္ခာပဒံ တတ္ထ စ ပညပေသိ။

၁-ဝိ ၂-၂၀၀-ပိဋေ၊ ၂-ဝိ ၂-၂၀၂-ပိဋေ၊ ၃-ဝိ ၂-၅၅-ပိဋေ၊ ၄-ဝိ ၃-၂၄၉၊ အံ ၃-၆၆-ပိဋေ၊
၅-ဝိ ၂-၁၀၀-ပိဋေ၊ ၆-ဝိ ၂-၁၉၀-ပိဋေ၊ ၇-ဝိ ၂-၅၂-ပိဋေ၊ ၈-နိဇ္ဈေသော(က)
၉-ဝိစိတ္တ(က) ၁၀-နိဇ္ဇိဝမပေတရက္ခံ(?)

နိဇ္ဇိဝဿာပိ မံသဿ၊ ခါဒနကံ ယတိံ ပတိ။

နိန္ဒမာနံ ဇနံ ဒိသ္မာ၊ ဘူတဂါမံ ပရိစ္စဇိ။

တိကောဋိပရိသုဒ္ဓတ္တာ၊ မစ္ဆမံသာနုဇာနဇန။

ပဋိစ္စ မံသာနုဇာနနံ၊ ကဗ္ဗေ ဒိဋ္ဌိပ္ပသင်္ဂဘယာ။

အပရိက္ခကဿ လောကဿ၊ ပရာနုဒ္ဓယတာယ စ။

ဘူတဂါမပါတဗျတာယ၊ ပါဏာတိပါတပ္ပသင်္ဂဘယာ။

တတ္ထ ပရိယာယဝစနံ အနုဇာနိ ဘဂဝါ၊ ဥဒ္ဓိဿ ကတံ ပဋိက္ခိပိ ပရဿ ဝါ
ပါပပ္ပသင်္ဂဘယေန။ ဣဓ ပန ဘူတဂါမပါတဗျတာယ ပါပါဘာဝဉာဏပနတ္ထံ
အတ္ထုဒ္ဓေသိကံ ဝိဟာရံ၊ ကုဋိန္ဒ အနုဇာနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ပကိရိယန္တိ ဧတ္ထ တေ
တေ ပယောဇနဝိသေသသင်္ခါတာ အတ္ထဝသာတိ အတ္ထဝသပကရဏန္တိ။

မဟာဝဂ္ဂဝတ္ထုနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဌမဂါထာသင်္ဂဏိကဝဠာနာ

သတ္တနဂရေသု ပညတ္တသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာ

၃၃၅။ ဝစနသမ္ပုဋ်ဆန္ဒနတ္ထေ ဝါ နိပါတေတတိ အတ္ထော။ အဇုဇုသတနီတိ တိဏိ သတနိ၊ ပညာသနိ စ။ ဝိဂ္ဂဟန္တိ မနုဿဝိဂ္ဂဟံ။ အတိရေကံ ဝါတိ ဒဿာဟပရမံ အတိရေကစိဝရံ။ ကာဠကန္တိ “သုဒ္ဓကာဠကန”န္တိ ဝုတ္တကာဠကံ။ ဘူတန္တိ ဘူတာရောစနံ။ ပရမ္ပရဘတ္တန္တိ ပရမ္ပရဘောဇနံ။ ဘိက္ခုနီသု စ အက္ခောသောတိ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဘိက္ခု အက္ခောသေယျ ဝါ ပရိဘာသေယျ ဝါ။ အန္တရဝါသကန္တိ အညာတိကာယ ဘိက္ခုနီယာ စိဝရပဋိဂ္ဂဟဏံ။ ရူပိယန္တိ ရူပိယသဗ္ဗောဟာရံ။ သုတ္တန္တိ သာမံ သုတ္တံ ဝိညာပေတွာ တန္တဝါယေဟိ။ ဥဇ္ဈာ-
ပနကေတိ ဥဇ္ဈာပနကေ ခိယနကေ။ ပါစိတဝိဏ္ဏန္တိ ဘိက္ခုနီပရိပါစိတဝိဏ္ဏပါတံ။ စာရိတ္တန္တိ နိမန္တိတော သဘတ္ထော သမာနော သန္တံ။ စိဝရံ ဒတွာတိ သမဂ္ဂေန သံသေန စိဝရံ ဒတွာ။ ဝေါသာသန္တိတိ ဘိက္ခု ပနေဝ ကုလေသု နိမန္တိတာ ဘုဇ္ဇန္တိ၊ တတ္ထ စေသာ။ ဂိရဂ္ဂစရိယာတိ “ယာ ပန ဘိက္ခုနီ နစ္စံ ဝါ ဂီတံ ဝါ”တိ၊ စ “အန္တောဝဿံ စာရိကံ စရေယျာ”တိ၊ စ ဝုတ္တဒ္ဓယံ။ ဆန္ဒဒါနေနာတိ ပါရိ-
ဝါသိကဆန္ဒဒါနေန သိက္ခမာနံ ဝုဠာပေယျ။ ပါရာဇိကာနံ စတ္တာရိ၊ ဘိက္ခုနီနံ သညာစိကကုဋ်ဉ္စ ကောသိယမိဿသန္တတဉ္စ သေယျာ စ အနုပသမ္ပန္နေန သဟ ပထဝီခဏနံ။ ဂစ္ဆ ဒေဝတေတိ ဘူတဂါမပါတဗျတာ သပ္ပါဏကဥဒကသိဉ္စနန္တိ အတ္ထော။ မဟာဝိဟာရေတိ မဟလ္လကဝိဟာရေ။ အညန္တိ အညဝါဒကံ။ ဒွါရန္တိ ယာဝဒွါရကောသာ။ “အနာဒရိယပါစိတ္တိတိ စ သဟဓမ္မိကံ ဝုစ္စမာနော”တိ ပါဌော။ ပယောပါနန္တိ သုရသုရကာရကံ။ ဇွေကလောမာနိ ပတ္တော စာတိ ဇွေကလောမဓောဝါပနဉ္စ ဦးပဉ္စဗန္ဓနပတ္တော စ။ ဩဝါဒေါ စေဝ ဘေသန္တန္တိ ဘိက္ခုနုပဿယံ ဥပသက်မိတွာ ဩဝါဒေါ တဒုတ္တရိဘေသန္တဝိညာပနဉ္စ။ သူဝိ အရညကောတိ “အဋ္ဌိမယံ ဝါ ဒန္တမယံ ဝါ ဝိသာဏမယံ ဝါ သူစိသရ”န္တိ၊ စ “ယာနိ ခေါ ပန တာနိ အာရညကာနိ သေနာသနာနိ သာသကံ။ ပ။ ပဋိဒေသေ-
တဗ္ဗ”န္တိ၊ စ။ ဩဝါဒေါတိ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ ဩဝါဒါယ ဝါ သံဝါသာယ ဝါ န ဂစ္ဆေယျ။ ပါရာဇိကာနိ စတ္တာရိတိအာဒိ ဒွီသု နဂရေသု ပညတ္တသမ္ပိဏ္ဏနံ။

၁-ဝိ ၁-၃၃၂-ပိဋေ။	၂-ဝိ ၂-၄၀၆-ပိဋေ။	၃-ဝိ ၂-၂၃၀-ပိဋေ။
၄-ဝိ ၂-၃၅၀-ပိဋေ။	၅-ဝိ ၂-၃၉၀-ပိဋေ။	၆-ဝိ ၂-၄၄၀-ပိဋေ။
၇-ဝိ ၂-၂၁၇-ပိဋေ။	၈-ဝိ ၂-၂၃၅-ပိဋေ။	၉-ဝိ ၂-၄၁၄-ပိဋေ။

စတုရိပတ္တိဝဏ္ဏနာ

၃၃၆။ ကေတိံသာ ယေ ဂရုကာတိ ဥဘတောံ အဋ္ဌ ပါရာဇိကာ၊ ဘိက္ခုနံ
တေရသ၊ ဘိက္ခုနီနံ ဒသ စ သံဃာဒိသေသာ။ သာဓာရဏာသာဓာရဏ-
ဝသေန အဋ္ဌ အနဝသေသာ နာမ ပါရာဇိကာနိ။ တဒေဝါတိ သီလဝိပတ္တိ-
ယေဝ။ ဝိတ္တာရတော ဒသေတုံ “ပါရာဇိက”န္တိအာဒိနာ အပုစ္ဆိတမေဝ
ဝိဿန္တိတံ။ “တတ္ထ ယော စာယံ၊ အက္ခောသတိ ဟသာမိပ္ပါယော”တိ ပါဌော။
ဒုဋ္ဌုလ္လဝိဘာဝနဝသေနာဂတဝိပတ္တိံ ဌပေတွာ ပုစ္ဆာပဋိပါဋိယာ ယာဝ-
တတိယကပဉ္စ ဝိဿန္တိတုမာရဘိ။ ဥက္ခိတ္တာနုပတ္တိကာ ဘိက္ခုနီ အဋ္ဌ ယာဝ-
တတိယကသံဃာဒိသေသာ ဣမ ပုစ္ဆိတတ္တာ အနန္တရပဉ္စာ နာမ ဇာတာ။

ဆေဒနကာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၃၇။ ပမာဏာတိက္ကန္တမဉ္စနိသီဒနကဏ္ဍပဋိစ္ဆာဒိဝသိကသာဋိကာသုဂ-
တစီဝရပုမာဏံ ဘိက္ခုနီနံ ဥဒကသာဋိကာတိ ဆ ဆေဒနကာနိ။ စီဝရဝိပ္ပဝါ-
သသမ္ပုတိအာဒယော စတသော သမ္ပုတိယော။ “အယံ တတ္ထ သာမိစိ”တိ
ဧဝံ အာဂတာ သတ္တ သာမိစိယော။

အသာဓာရဏာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၃၈။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တုဒ္ဓသပရမာနေဝ အန္တရပဉ္စေ နိဋ္ဌပေတွာ ပုရိမပဉ္စ
ဝိဿန္တေန္တော။ ဓောဝနဉ္စ ပဋိဂ္ဂဟောတိ ဂါထာ အဋ္ဌကထာစရိယာနံ။
ဒွေ လောမာနိ ဇဋ္ဌကလောမတိယောဇနပရမာနိ။

“ဒွေဝိသတိ ခုဒ္ဒကာတိ—

သကလော ဘိက္ခုနီဝဂ္ဂေါ၊ ပရမ္ပရဉ္စ ဘောဇနံ။
အနတိရိတ္တံ အဘိဟဋုံ၊ ပဏီတဉ္စ အစေလကံ။
ဇာနံ ဒုဋ္ဌုလ္လဆာဒနံ။
ဦနံ မာတုဂါမေန သဗ္ဗိံ^၁၊ ယာ စ အနိက္ခန္တရာဇကေ။
သန္တံ ဘိက္ခု အနာပုစ္ဆာ၊ ဝိကာလေ ဂါမပ္ပဝေသနံ။
နိသီဒနေ စ ယာ သိက္ခာ၊ ဝသိကာယ စ သာဋိကာ။
ခွါဝိသတိ ဣမာ သိက္ခာ၊ ခုဒ္ဒကေသု ပကာသိတာ”တိ—

၁-ဦနံ ဒုဋ္ဌုလ္လဆာဒနံ၊ မာတုဂါမေန သဗ္ဗိံ စ (၆)

ပါဌော။ “ကုလေသု စာရိတ္တာပတ္တိ”တိ ပါဌော န ဂဟေတဗ္ဗော သာဓာ-
ရဏတ္တာ တဿ သိက္ခာပဒဿ။ ဆစတ္တာရိသ ဝိမေတိ ဆစတ္တာရိသ ဣမေ။
“ပါရာဇိကာနိ သံဃာဒိသေသော”တိ ဧဝံ ဝုတ္တသိက္ခာပဒေ ဧဝံ ဝိဘဇိတွာ
ဝုတ္တတ္တာ ဝိဘတ္တိယော နာမ။ သာဓာရဏန္တိ အဋ္ဌန္တဗ္ဗိ သာဓာရဏံ။ ပါရာဇိက-
ဘူတာ ဝိဘတ္တိယော ပါရာဇိကဝိဘတ္တိယော။ သာဓာရဏေ သတ္တဝေဇ္ဇော
သံဃာဒိသေသော။ အညတရသ္မိံ ဂတ္ထိပဒေ “အထ ဝါ ‘ဒွေ ဥပေါသထာ ဒွေ
ပဝါရဏာ စတ္တာရိ ကမ္မာနိ ပဉ္စေဝ ဥဒ္ဓေသာ စတုရော ဘဝန္တိ၊ နညထာ’တိ
ပါဠိံ ဥဒ္ဓရန္တိ။ တတ္ထ ‘စတ္တာရိ ကမ္မာနိ’တိ ဝိသေသာဘာဝါ ဥဒ္ဓရိတ-
ပေါတ္တကမေဝ သုန္တရံ၊ ပုဗ္ဗေဝိ ဝိဘတ္တိမတ္တဒဿနဝသေနေဝ စေတံ ဝုတ္တံ။ ‘န
သမထေဟိ ဝုပသမနဝသေနာ’တိ ဝတွာ စတ္တာရိ ကမ္မဝိဘဇနေ ‘သမထေဟိ
ဝုပသမ္ပတိ’တိ န ဝိသေသိတံ ဥပေါသထပဝါရဏာနံယေဝ ဝိဘာဂတ္တာ။
ကဿာ? ဧတ္ထာပိ ‘ဥပေါသထပဝါရဏာနံယေဝ ဝိသေသေတွာ နယံ
ဒေထာ’တိ ဝုတ္တတ္တာ၊ အဓမ္မေန ဝဂ္ဂါဒိကဗ္ဗေန အာပတ္တိယောပိ ဝုပသမ္ပန္တိတိ
အာပဇ္ဇနတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ”န္တိ ဝုတ္တံ၊ ဝိစာရေတဗ္ဗံ။ ဒွိဟိ စတူဟိ တိဟိ ကိစ္စ
ဧကေနာတိ ဒွိဟိ ဝိဝါဒါမိကရဏံ၊ စတူဟိ အနုဝါဒါမိကရဏံ၊ တိဟိ
အာပတ္တာမိကရဏံ၊ ဧကေန ကိစ္စာမိကရဏံ သမ္ပတိတိ အတ္ထော။

ပါရာဇိကာဒိအာပတ္တိဝဏ္ဏနာ

၃၃၉။ နိဗ္ဗစနမတ္တန္တိ ဝေဝစနမတ္တံ။ သေသေတိ အာဒိတော သေသာ
မဇ္ဈန္တာ။ ပဒန္တိ သိက္ခာပဒံ။ သဒ္ဓါဝိတ္တံ ပသန္တမိတ္တန္တိ အတ္ထော၊ “သန္တာမိတ္တ”န္တိ
ဝါ ပါဌော။ အနာဠိယန္တိ ဒလိဒ္ဓံ။ ကိဉ္ဇာပိ ဣဒံ နိဗ္ဗစနံ “ဂရုကံ လဟုကဉ္ဇာ”တိ-
အာဒိပဉ္စေ နတ္ထိ၊ “ဟန္တ ဝါကျံ သုဏောမ တေ”တိ ဣမိနာ ပန ဝစနေန
သင်္ဂဟိတဿတ္ထဿ ဒီပနတ္ထံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “အဒကာသော ပက္ခိနံ ဂတိ”တိ
စ ပါဌော အတ္ထိ၊ သော ဇာတိဝသေန ယုဇ္ဇတိ။ ပက္ခိနန္တိ ဥဇုကမေဝ။

ပဌမဂါထာသင်္ဂဟိကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အဓိကရုဏာဘေဒဝဏ္ဏနာ

ဥက္ကောဋ္ဌနဘေဒါဒိဝဏ္ဏနာ

၃၄၀။ အဓိကရုဏဥက္ကောဋ္ဌေနသမထာနံ ဥက္ကောဋ္ဌံ ဒသေတုန္တိ အဓိကရုဏာနိ သတ္တဟိ သမထေဟိ သမ္ပန္တိ၊ တာနိ ဥက္ကောဋ္ဌေန္တော သတ္တ သမထေ ဥက္ကောဋ္ဌေတိ နာမာတိ အဓိပ္ပါယော။ ပသဝတိတိ သမ္ပဝတိ။ “အနုဝါဒါမိ-
ကရုဏေ လက္ခန္တိ”တိအာဒိနိ ‘ဓမ္မော အဓမ္မော’တိအာဒိနိ သမာနတ္တာ တေသု
ဝိသေသတော လက္ခန္တိ”တိ ဝုတ္တံ။ အနိဟတန္တိ သုတ္တာဒိနာ။ အဓိနိစ္ဆိတန္တိ
“အာပတ္တိအနာပတ္တိ”တိအာဒိနာ။ “တတ္ထ ဇာတကံ အဓိကရုဏံ ဥက္ကော-
ဋ္ဌေတိ။ပ။ တိဏ္ဏဝတ္ထာရကံ ဥက္ကောဋ္ဌေတိ”တိ ဒသေဝ ဝုတ္တာ။ “သမ္ဗုဒ္ဓါ-
ဝိနယပဋိညာတကရုဏယေဘုယျသိကာ အဝုတ္တတ္တာ ဥက္ကောဋ္ဌေတုံ န သက္ကာ၊
ကမ္မဝါစာပိ တေသံ နတ္ထိ။ တဿာ တေ ဥက္ကောဋ္ဌေတုံ န သက္ကာတိ ဝေန္တိ”တိ
လိဒိတံ။ ပါဠိပုတ္တကဓိနိစ္ဆယေနောတိ ဝိနယလက္ခဏံ ဝိနာ ကေဝလံ
ဓမ္မဒေသနာမတ္တဝသေနောတိ အတ္ထော။ ခန္ဓကတော ဝါ ပရိဝါရတော
ဝါ အာနိတသုတ္တေန။ နိဇ္ဈာပေန္တိ ဒသေန္တိ။ ပုဗ္ဗေ ဓမ္မဝိနယေန ဝိနိစ္ဆိတံ
အဓိကရုဏံ ဥပဇ္ဈာယာဒိနံ အတ္ထာယ “အဓမ္မံ ဓမ္မော”တိအာဒိနိ ဒီပေတွာတိ
အတ္ထော။ ဝိသမာနိ ကာယကမ္မာဒိနိ နိဿိတတ္တာ ဝိသမနိဿိတော။ ဧဝံ
သေသေသု။

အဓိကရုဏနိဒါနာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၄၂-၃။ ကိသန္တာရန္တိ ကိပရိက္ခာရံ၊ ဧတ္ထ ကိန္တိ လိင်္ဂသာမညမဗျယံ။
ပုဗ္ဗေ ဥပ္ပန္နဝိဝါဒံ နိဿာယ ပစ္စာ ဥပ္ပဇ္ဇနကဝိဝါဒေါ ဝိဝါဒနိဒါနံ
နာမ။ အာပတ္တာမိကရုဏပစ္စယာ စတေသော အာပတ္တိယော အာပန္နတိတိ
ဘိက္ခုနီ ဇာနံ ပါရာဇိကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္ဆာဒေတိ ပါရာဇိကံ၊ ဝေမတိကာ
ပဋိစ္ဆာဒေတိ ထုလ္လစ္စယံ၊ ဘိက္ခု သံဃာဒိသေသံ ပဋိစ္ဆာဒေတိ ပါမိတ္တိယံ၊
အာစာရဝိပတ္တိံ ပဋိစ္ဆာဒေတိ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ပုဗ္ဗေ ကတဥက္ကေပနိယာဒိကိစ္စံ နိဿာယ
ဥပ္ပဇ္ဇနကကိစ္စာနံ။ ကိဒိသာနံ? သမနုဘာသနာဒိနံ ဝသေန။ တံ ဟိတိ
အဓိကရုဏံ။

၃၄၄။ အဓိကရုဏေသု ယေန အဓိကရုဏေန သမ္ပန္တိ၊ တံ ဒသေတုန္တိ
ယဒါ အဓိကရုဏေဟိ သမ္ပန္တိ၊ တဒါ ကိစ္စာမိကရုဏေနော သမ္ပန္တိ၊ န

အညေဟီတိ ဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ န ဧကန္တတော အဓိကရဏေနေဝ သမ္ပန္နိတိ ဒဿနတ္ထံ။

၃၄၈။ အာပတ္တာဓိကရဏေ သံဃော ဝိဝေတိတိ အာပတ္တာနာပတ္တိတိ ဧဝံ။

၃၅၃။ သမုဋ္ဌာနာဘာဝတော သမ္မုခါဝိနယေ ကမ္မဿ ကိရိယာကရဏ-
မိစ္ဆာဒိနာ အဝိဘဇိတွာဝ သတိဝိနယာဒိနံ ဆန္တိယေဝ ဆ သမုဋ္ဌာနာနိ
ဝိဘတ္တာနိ။ တံ ကဿာ? ကမ္မသင်္ဂဟာဘာဝေန၊ သတိဝိနယာဒိနံ ဝိယ
သံဃသမ္မုခတာဒိနံ ကိစ္စယတာ နာမ နတ္ထိတိ အဓိပ္ပါယော။

အဓိကရဏဘေဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဇုတိယဂါထာသင်္ဂဏိကဝဏ္ဏနာ

စောဒနာဒိပုစ္ဆာဝိသုဇ္ဈနာဝဏ္ဏနာ

၃၅၉။ ဝိဂ္ဂါဟိကကထန္တိ အတ္ထော။ နိသမယာတိ သလ္လက္ခေဟိ။ “ကာရ-
ယ” ဣတိ ပါဌော။ ပုဗ္ဗာပရံ န ဇာနာတိ၊ တသ္မာ အကောဝိဒေါ ဟောတိတိ
ဧကေ။ အယံ ပန ဒုဝိဓေဝိ ကိစ္စေ ကေနစိ ဣရိယာပထေန။

ဓောဒနာကလ္လဝဏ္ဏနာ

အနုဝိဇ္ဇကကိစ္စဝဏ္ဏနာ

၃၆၀။ အနုဝိဇ္ဇကပုစ္ဆနေ အာဇီဝဝိပတ္တိ န ပုစ္ဆိတာ။ ပဉ္စာပတ္တိက္ခန္ဓဝသေန
အာစာရဝိပတ္တိ ပုစ္ဆိတာ။ “အာဇီဝဝိပတ္တိယာပိ တထေဝ, သင်္ဂဟဂမနတော”တိ
ဝဒန္တိ။ “အဇ္ဈာပဇ္ဇန္တော”တိ ပါဌော။

၃၆၃။ တသ္မာ န စ အာမိသံ နိဿာယာတိ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ။

စူဠသင်္ဂါမဝဏ္ဏနာ

အနုဝိဇ္ဇကဿပဒီပတ္တိဝဏ္ဏနာ

၃၆၅။ ဌာနနိသဇ္ဇဝတ္ထာဒိနိဿိတာတိ “ဧဝံ ဌာတဗ္ဗံ ဧဝံ နိဿိဒိတဗ္ဗံ”န္တိ ဝေမာဒိကာ။ သညာဇနနတ္ထန္တိ “ဧဝံ ဝတ္ထဗ္ဗံ”န္တိ ဧဝံ သညာနနတ္ထံ။ အနုဝိဇ္ဇိယန္တေနာတိ စိတ္တေ ဌပေန္တေနာတိ အတ္ထော။ လဇ္ဇာ သာ န ခေါတိ^၁ ကိံသာ လဇ္ဇာ အယံ ပရိသာတိ အဓိပ္ပါယော။ အနုယောဂဝတ္ထံ ကထာပေတွာတိ “ကိမနုယောဂဝတ္ထံ ဇာနာသိ”တိ ပုစ္ဆိတွာ တေနေဝ ကထာပေတွာ။ အဇာနနပ္ပသင်္ဂါ^၂ နာမ အညာဏံ။

၃၆၇။ “အယေန ဘယာ ဂစ္ဆတိ”တိ ဘယေန ဘယဟေတု ဘယာ ဂစ္ဆတိတိ ဟေတုဝသေန ဝုတ္တံ။ ယထာ “ရတ္တက္ကာ ပန ဒုဋ္ဌက္ကာ စ ဆန္ဒာ ဒေါသာ စ ဂစ္ဆတိ”တိ ဟိ ဝုတ္တံ၊ ဧဝံ။

မဟာသင်္ဂါမဝဏ္ဏနာ

ဝေါဟရန္တေနဇာနိတဗ္ဗာဒိဝဏ္ဏနာ

၃၇၅။ ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏောတိ နိလာဒိဝဏ္ဏဝသေန စ အာရောဂျတ္တာဒိအဝဏ္ဏဝသေန စ ဝုတ္တသုက္ကဝိဿဋ္ဌိ။

၄၀၂။ ဘူမိပုစ္ဆာဘိ ဘူမိ ပုထဝီ ဇဂတိ စာတိ သဗ္ဗာနိ ပထဝီဝေဝစနာနိ။

ကလိနဘောဒဝဏ္ဏနာ

ကလိနအတ္တတာဒိဝဏ္ဏနာ

၄၀၃-၄။ ကိန္တိ ကထံ။ အနာဒိယဒါနံ တာဝကာလိကဝတ္ထု။ “အနာ-
ဂတဝသေန အနန္တရာ ဟုတွာ”တိ ဥဒကာဟရဏာဒိပယောဂဿ ဓောဝနာဒိ-
ပုဗ္ဗကရဏဿ ပစ္စာ ဥပ္ပဇနတော၊ ဓောဝနာဒိကိရိယဉ္စ သန္ဓာယ ပယောဂ-
ကရဏတော ဝုတ္တံ။ ပုရေဇာတပစ္စယေ ပနေသ ပယောဂေါတိ အတ္ထော။
ဧကံ ဓမ္မဗ္ဗိ န လဘတိ အတ္တနော ပုရေဇာတဿ နတ္ထိတာယ။

ကလိနာဒိဇာနိတဗ္ဗဝိဘာဂဝဏ္ဏနာ

၄၁၂။ ဣပါဒိဓမ္မေသုတိ ဝဏ္ဏဂန္ဓာဒိအဋ္ဌကေသု။ “ဝဿာနဿ ပစ္စိမော
မာသော”တိ ဝုတ္တတ္တာ ပစ္စိမေ မာသေယသ္မိံ ဝါ တသ္မိံ ဝါ ဒိဝသေ အတ္တရိတုံ
ဝဋ္ဋတိတိ သိဒ္ဓိ။

၄၁၅။ “အာဒိစ္စဗန္ဓုနာ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ထေရဝစန”န္တိ ဝဒန္တိ။

ပလိဗောဓပဉ္စာဗျာကရဏကထာဝဏ္ဏနာ

၄၁၅-၆။ သန္နိဋ္ဌာနန္တိကော ကထံ ဗဟိသီမာယ ဥဒ္ဓရိယတိ? ဘိက္ခု အကတု-
စိဝရံ သမာဒါယ ပက္ကမတိ “န ပစ္စေဿ”န္တိ၊ တဿ ဗဟိသီမာဂတဿ ဧဝံ
ဟောတိ “နေဝိမံ စိဝရံ ကာရေဿ”န္တိ၊ ဧဝမေတဿ ဗဟိသီမာဂတဿ
ဥဒ္ဓရိယတိ။ ကထံ အန္တောသီမာယ? အကတစိဝရံ သမာဒါယ ပက္ကမတိ “န
ပစ္စေဿ”န္တိ၊ တတော တတ္ထ ဖာသုဝိဟာရံ အလဘန္တော တမေဝ ဝိဟာရံ
အာဂစ္ဆတိ၊ တဿ စိဝရပလိဗောဓောယေဝ ဌိတော၊ သော စ “နေဝိမံ စိဝရံ
ကာရေဿ”န္တိ စိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ ဆိဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ “အန္တောသီမာယ ဥဒ္ဓရိယတိ”တိ
ဝုတ္တံ။ သန္နိဋ္ဌာနန္တိကံ ဒုဝိမံ “န ပစ္စေဿ”န္တိ အာဝါသပလိဗောဓံ ဆိန္နိတွာ
တတော ပုနဝိတမေဝ ဝိဟာရံ အာဂန္ဓာ “နေဝိမံ စိဝရံ ကာရေဿ”န္တိ သန္နိဋ္ဌာနံ
ကရေတိ၊ ဗဟိသီမာယ ဌတွာ “နေဝိမံ စိဝရံ ကာရေဿ န ပစ္စေဿ”န္တိ
စိတ္တုပ္ပါဒေန သန္နိဋ္ဌာနန္တိကံ ဟောတိ။ ဂါထာယဗ္ဗိ “ဒွေ ပလိဗောဓာ
အပုဗ္ဗံ အစရိမံ”န္တိ ဣဒံ ဣမမေဝ သန္ဓာယ။ “အာသာဝစ္ဆေဒိကော ကထံ

အန္တောသီမာယ? အာသီသိတေန ‘တုဗ္ဗေ ဝိဟာရမေဝ ပတ္တေထ၊ အဟံ ပဟိဏိဿာမီ’တိ ဝုတ္တော ပုဗ္ဗေ ‘န ပစ္စေဿ’န္တိ အာဝါသပလိမောဓံ ဆိန္ဒိတွာ ဂတော ပုန တံ ဝိဟာရံ ဂန္တော တေန ‘နာဟံ သက္ကာမိ ဒါတု’န္တိ ပဟိတော ဟောတိ”တိ လိခိတံ။ “အတ္ထာရေ ဟိ သတိ ဥဒ္ဓါရော နာမာ”တိ အတ္ထာရံ ဝိနာ ဥဒ္ဓါရံ န လဘန္တိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ။ ပုရိမာ ခွေတိ “ခွေ ကထိနုဒ္ဓါရော ဧကုပ္ပါဒါ ဧကနိရောဓာ”တိ ဝုတ္တာမိကာရေ ပဌမံ ဝုတ္တာ အန္တရုတ္တာရသဟုတ္တာရာ။ န ပက္ကမနန္တိကာဒယော ခွေ။ ဧကတော နိရုဇ္ဈန္တိတိ ဥဒ္ဓါရဘာဝံ ပါပုဏန္တိတိ အတ္ထော။

ကထိနုဘေဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပညတ္တိဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥပါလိပဉ္စကဝဏ္ဏနာ

အနိဿိတဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၁၉။ ကာယိကဥပဿာတိကာ နာမ ကာယေန ဝီတိက္ကမော။

နပ္ပဒိပ္ပဿန္တနဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၂၀။ ဩမဒ္ဒကာရကောတိ ဩမဒ္ဒိတွာ အဘိဘဝိတွာ ကာရကော။

ဝေါဟာရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၂၄။ ဘေဒကရဝတ္ထုနိ နိဿာယ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ သမုဋ္ဌာတိ၊ ဧဝံ ယထာသင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ ကောဓောပနာဟာဒိဒ္ဓါဒသမူလပယောဂံ ဝိဝါဒါဓိကရဏံ၊ တထာ သေသေသု။ ဩသာရဏာဒီသု နဝသု ဌာနေသု ကမ္မဉတ္တိယာ ကရဏံ။ ဒီသု ဌာနေသု ဉတ္တိဒုတိယဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မေသု။ ယသ္မာ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တနယေန ဥဘတောဝိဘင်္ဂါ အသင်္ဂဟိတာ၊ တသ္မာ ယံ ကုရုန္တိယံ ဝုတ္တံ၊ တံ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ သမ္ပန္နော။

ဒိဋ္ဌာဝိကပ္ပဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၂၅။ တိက္ကန္တံ ဥပရိ သဟ အာပတ္တိံ ဒေသေတုံ န လဟ္တန္တိ။ ကမ္မနာနာသံဝါသကာနံ လဒ္ဓိဂ္ဂဟိတကောဝ လဒ္ဓိနာနာသံဝါသကော။ “အဝိပ္ပဝါသသီမာယ ဌိတဿာ”တိ မဟာသီမံ ကိရ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

၄၃၃။ “ဥမ္မာဒါ စိတ္တက္ခေပိ”တိ ပါဌော။

မုသာဝါဒဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၄၄။ ပရိယာယေန ဇာနန္တဿာတိ ယဿ ကဿစိ ဇာနန္တဿ ပရိယာယေန ဝုတ္တမုသာဝါဒေါတိ အတ္ထော။

၄၄၆။ အနုယောဂေါ န ခါတဗ္ဗောတိ တေန ဝုတ္တံ အနာဒိယိတွာ တုဏှိ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။

ဘိက္ခုနောဝါဒဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၅၄။ ဝေါဟာရနိရုတ္တိယံ သဒ္ဓနိရုတ္တိယံ။ မဂ္ဂပစ္စဝေက္ခဏာဒယော ဧကေန-
ဝိသတိ။

ဥဗ္ဗာဟိကဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၅၅။ ပဿာရေတာ မောဟေတာ။

အဓိကရဏဂူပသမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၅၆။ “ယထာရတ္တန္တိ အနုပသမ္ပန္နေ အပေက္ခတိ” တိပိ ဝဒန္တိ။ “ယထာရုဇန္တိ
ဥပသမ္ပန္နေ အပေက္ခတိ” တိ လိခိတံ။

ကထိနတ္ထာရဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၆၇။ “ဧကောဝတ္ထော” တိပိ ပဋ္ဌန္တိ၊ တဿ ကုဗ္ဗေါ ကောဓာဘိဘူတောတိ
ကိရတ္ထော။ ဧကောဝတ္ထောတိပိ ကေမိ၊ ဥတ္တရာသင်္ဂံ အပနေတွာ ဌိတောတိ
ကိရတ္ထော၊ တံ သဗ္ဗံ အဋ္ဌကထာယံ ဥဒ္ဓုဠပါဠိယာ ပိရုဇ္ဈတိတိ။ ဧကောဝဇ္ဇောတိ^၁
ဟိ ဥဒ္ဓုဠံ၊ တဿ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ အန္တရာ ဝုတ္တကာရဏေနာတိ “ကိစ္စယပသု-
တတ္တာ ဝန္တနံ အသမန္တာဟရန္တော နလာဂ္ဂံ ပဋိဟညေယျာ” တိ အာဒိဝုတ္တ-
ကာရဏေန။

ဥပါလိပဉ္စကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

အာပတ္တိသမုဋ္ဌာနဝဏ္ဏနာ

၄၇၀။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တမေဝါတိ သဟသေယျာဒိပဏ္ဍတ္တိဝဋ်။ ဣတရန္တိ သမိတ္တကံ။
ဒေသေန္တော၊ ဒေါမနဿိကော အညေဟိ ဘိသာပနာဒိနိ ကတွာ အာပတ္တိ^၁
အာပဋိတွာတိ အဓိပ္ပါယော။

ဒုတိယဂါထာသင်္ဂဏိကဝဏ္ဏနာ

ကာယိကာဒိအာပတ္တိဝဏ္ဏနာ

၄၇၄-၅။ နိဒါနုဒ္ဓေသံဝိနာ သေသုဒ္ဓေသာဘာဝါ “သဗ္ဗပါတိမောက္ခုဒ္ဓေ-
သာနန္တ သင်္ဂဟော ဟောတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဝိနယေ ဂရုကာ ဝိနယဂရုကာ။ ဣဒံ
ပန ဒွိသု ဂါထာသု ကိဉ္စာပိ အာဂတံ၊ အညေဟိ ပန မိဿေတွာ ဝုတ္တဘာဝါ
နာနာကရဏံ ပစ္စေတဗ္ဗံ။ နဝသု ဌာနေသု ကမ္ပံ ဟောတိတိ ကမ္ပဥတ္တိ ဟောတိ။
ဝါစာတိ ဝစီသမ္ဘဝါ။ အဗ္ဗါနဟိနော ဦးနိသတိဝသော။ “အဝိဇ္ဇေတ္တာတိ
ကုရုန္တိဝါဒေါ”တိ ဝုတ္တံ။ ဝနပ္ပတိန္တိ ဧဝံ အဒိန္နာဒါနေ အာဂတံ ဝနပ္ပတိ။ ဝိဿန္တိ-
ဆန္ဒနေတိ သုက္ကဝိဿန္တိယံ။ ဒုက္ကဋ္ဌာ ကတာတိ ဒုက္ကဋ္ဌံ ဝုတ္တံ။ အာမကဗျေ ဝိညာ-
ပေတွာ ဘုဇ္ဇန္တိယာ ပုဗ္ဗပယောဂေ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ အဇ္ဈောဟာရေ ပါမိတ္တိယံ။

ပါမိတ္တိယဝဏ္ဏနာ

၄၇၆။ မဟာသံဃိကာ သာမဏေရေပိ အာပတ္တိံ ဒေသာပေန္တိ ကိရ၊ တေန
ဝုတ္တံ “န ဒေသာပေတဗ္ဗာ”တိ၊ ဒဏ္ဍကမ္ပံ ပန တေသံ ကာတဗ္ဗံ တထာရူပေ
ဩဋ္ဌာရိကဝိတိက္ကမေ။

အဝန္တနိယပုဂ္ဂလာဒိဝဏ္ဏနာ

၄၇၇။ ဒသသတံ အာပတ္တိယောတိ သဟဿံ အာပတ္တိယော။ စဗ္ဗာယံ၊
ဝိနယဝတ္ထုသ္မိန္တိ စမ္ပေယျက္ခန္ဓကေ။ အဓမ္မေန ဝဂ္ဂန္တိအာဒိနိ စတ္တာရိ ကမ္မာနိ-
ယေဝ ဘဂဝတာ ဝုတ္တာနီတိ အတ္ထော။ နကေဝလံ အာပတ္တိယေဝ၊ အထ ခေါ ဆ
သမထာ။ ပ။ သဗ္ဗုခါဝိနယေန သမ္ပန္တိ၊ သမာယောဂံ ဂစ္ဆန္တိ သဗ္ဗုခါဝိနယေန
သမ္ပယောဂံ ဂစ္ဆန္တိတိ အတ္ထော။ ဝိနာ သမထေဟိ သမ္ပတိ၊ သမထဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။
ပဋိသေဓတ္ထေ သတိ ဝိနာ သမထေဟိတိ သမထေဟိ ဝိနာတိ အတ္ထော။

သောဠသကမ္မာဒိဝဏ္ဏနာ

၄၇၈။ အသုတ္တကန္တိ သုတ္တဝိရဟိတံ၊ ဥသုတ္တံ တတြ နတ္ထိတိ အဓိပ္ပါယော။

ဒုတိယဂါထာသင်္ဂဏိကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သေဒဓမ္မာစနဂါထာဝဏ္ဏနာ

အဓိပ္ပဝါသပဉ္စာဝဏ္ဏနာ

၄၇၉။ တဟိန္တိ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ။ အကပ္ပိယသန္တောဂေါ နာမ မေထုန-
ဓမ္မာဒိ။ “ဝရသေနာသနရက္ခဏတ္ထာယ ဝိဿဇ္ဇေတွာ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ
ဂရုဘဏ္ဍဝိနိစ္ဆယေ ဝုတ္တော။ ကောဒသာဝဋ္ဋိယေ ပဏ္ဏကာဒယော ကောဒသ။
ဥပေတိ သပရိသံ။ န ဇိဝတိ နိဗ္ဗိတရူပတ္တာ။ “ဥဗ္ဘက္ခကေန ဝဒါမိ”တိ ဣမိနာ မုခေ
မေထုနဓမ္မာဘာဝံ ဒိပေတိ။ အခောနာဘိဝိဝဇ္ဇနေန ဝစ္စမဂ္ဂပ္ပဿာဝမဂ္ဂေသု။
ဂါမန္တရပရိယာပန္တံ နဒိပါရုံ ဩက္ကန္တဘိက္ခုနိံ သန္ဓာယာတိ ဘိက္ခုနိယာ
ဂါမာပရိယာပန္တပရတိရေ နဒိသမိပမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တော။ တတ္ထ ပရတိရေ
ဂါမူပစာရော ကေလေဉ္စပါတော နဒိပရိယန္တေန ပရိစ္ဆိန္နော၊ တသ္မာ
ပရတိရေ ရတနမတ္တမ္ပိ အရညံ န အတ္ထိ၊ တဉ္စ တိဏာဒိဟိ ပဋိစ္ဆန္တတ္တာ
ဒဿနူပစာရဝိရဟိတံ ကရေတိ။ တတ္ထ အတ္တနော ဂါမေ အာပတ္တိ နတ္ထိ။
ပရတိရေ ပန ကေလေဉ္စပါတသင်္ခါတေ ဂါမူပစာရေယေဝ ပဒံ ဌပေတိ။
အန္တရေ အဘိဓမ္မဝသေန အရညဘူတံ သကဂါမံ အတိက္ကမတိ နာမ၊ တသ္မာ
ဂဏမှာ ဩဟိယနာ စ ဟောတိတိ ဉာတဗ္ဗံ။ ဧတ္တာဝတာပိ သန္တောသမကတွာ
ဝိစာရေတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဘိက္ခုနံ သန္တိကေ ဥပသမ္ပန္နာ ပဉ္စသတာ မဟာ-
ပဇာပတိပ္ပမုခေါ။ မဟာပဇာပတိပိ ဟိ အာနန္တတ္ထေရေန ဒိန္နဩဝါဒဿ
ပဋိဂ္ဂဟိတတ္တာ ဘိက္ခုနံ သန္တိကေ ဥပသမ္ပန္နာ နာမ။

ပါရာဇိကာဒိပဉ္စာဝဏ္ဏနာ

၄၈၀။ “ဒုဿကုဋိံ သန္ဓာယာ”တိ သဟ ဒုဿေန ဝီတိက္ကမနဿ သက္ကု-
ဏေယျတာယ ဝုတ္တံ။ လိင်္ဂပရိဝတ္တေ ပဋိဂ္ဂဟဏဿ ဝိဇဟနတော သာမံ
ဂဟေတွာ ဘုဉ္ဇိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ကာကဉ္စိဟဒနံ ဝါတိ ကာကေန ဥိဟဒနံ ဝါ။
“တယော ပုရိသေပိ ဥပဂန္ဓာ”တိ ပါဌသေသော။

ပါရိတ္တိယာဒိပဉ္စာဝဏ္ဏနာ

၄၈၁။ မေထုနဓမ္မပစ္စယာ နာမကာယသံသဂ္ဂေါ။ တံဟေတု မေထုနဓမ္မဿ
ပုဗ္ဗဘာဂဘူတံ ကာယသံသဂ္ဂံ ဝါယာမန္တိယာတိ အဋ္ဌဝတ္ထုပူရဏံ သန္ဓာယ။

ပရိဘောဂပ္ပစ္စယာတိ ပရိဘောဂကာရဏာ။ တသ္မာတိ ယသ္မာ ပရိဘောဂ-
ပ္ပစ္စယာ အာပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ ဘောဇနပရိယောသာနေ ဟောတီတိ အတ္ထော။
ပေါရာဏပေါက္ခကေသု “တဿာ”တိ ပါဌော။ “ကာရဏဝစနံ သုန္တရံ
ဘောဇနပရိစ္ဆေဒဒဿနတော”တိ ဝဒန္တိ။

သေဒမောစနဂါထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဉ္စဝဂ္ဂ

ကမ္မဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၄၈၃။ “ဥမ္မတ္တကသမ္ပုတိ” ဥမ္မတ္တကေ ယာစိတွာ ဂတေ အသမ္ပုခါပိ ဒါတုံ ဝဇ္ဇတိ”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ နိဿိန္ဒေပိ န ကုပ္ပတိ နိယမာဘာဝါ။ အသမ္ပုခါ ကတေ ဒေါသာဘာဝံ ဒဿေတုံ “အသမ္ပုခါကတံ သုကတံ ဟောတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဒူတေန ဥပသမ္ပဒါ ပနေတ္ထ သမ္ပုခါ ကာတုံ န သက္ကာ။ ကမ္မဝါစာနာနတ္ထသဘာဝါ ပတ္တနိက္ကုဇ္ဇနာဒယော ဟတ္ထပါသတော အပနေတွာ ကာတဗ္ဗာ၊ တေန ဝုတ္တံ “အသမ္ပုခါ ကတံ သုကတံ ဟောတိ”တိ။ “ပုစ္ဆိတွာ စောဒေတွာ သာရေတွာ ကာတဗ္ဗံ အပုစ္ဆိတွာ အစောဒေတွာ အသာရေတွာ ကရောတိ”တိ အယံ ဝစနတ္ထော။ ဌပေတွာ ကတ္တိကမာသန္တိ သော ပဝါရဏာမာသော၊ ဧဝံ ပုဏ္ဏမာသိယောတိ ပဌမဒုတိယဝဿူပဂတာနံ ပဝါရဏာ ပုဏ္ဏမာသာ ဌေ။

၄၈၅။ ပဒံ ဝါ ဆဉ္ဇေတိတိ အတ္ထော။ က-ဝဂ္ဂါဒိသု ပဉ္စသု။ ဂရုကန္တိ ဒီဃံ၊ သံယောဂပရဉ္စ။ “ဗုဒ္ဓရက္ခိတတ္ထေရဿ ယဿ နက္ခမတိ”တိ ဧတ္ထ တ-ကာရ-က-ကာရာ သံယောဂပရာ။ ဒီဃေ ဝတ္တဗ္ဗေ ရဿန္တိ “သောတုဏှိအဿာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗေ သော တုဏှိ အဿာတိ ဝစနံ။

၄၈၆။ သေသဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တဝစနံ ကုရုန္တိယံ ပါကဋံ ကတွာ “နိသီဒိတုံ န သက္ကောန္တိ”တိ ဝုတ္တံ။

၄၈၇-ဂ။ ပရိသုဒ္ဓသိလာ ဝတ္ထာရော ဘိက္ခုတိ ပါရာဇိကံ အနာပန္နာ။ န တေသံ ဆန္ဒော ဝါ ပါရိသုဒ္ဓိ ဝါ ဧတိတိ တိသု၊ ဒီသု ဝါ နိသိန္ဒေသု ကေဿ၊ ဒိန္နံ ဝါ ဆန္ဒပါရိသုဒ္ဓိ အာဟဋ္ဌာပိ အနာဟဋ္ဌာဝ။

အပလောကနကမ္မကထာဝဏ္ဏနာ

၄၉၅-၆။ ကာယသန္တောဂသာမဂ္ဂိဒါနသဟသေယျပဋိဂ္ဂဟဏာဒိ ဣမဿ အပလောကနကမ္မဿ ဌာနံ ဟောတိတိ ဧဝံ အပလောကနကမ္မံ ပဝတ္တတိတိ အတ္ထော။ ကမ္မညေဝ လက္ခဏန္တိ ကမ္မလက္ခဏံ။ ဩသာရဏနိဿာရဏဘဏ္ဍာ-ကမ္မာဒယော ဝိယ ကမ္မဉ္စ ဟုတွာ အညဉ္စ နာမံ န လဘတိ၊ ကမ္မမေဝ ဟုတွာ

ဥပလက္ခိယတီတိ ကမ္မလက္ခဏံ ဥပနိဿယော ဝိယ။ ဟေတုပစ္စယာဒိလက္ခဏ-
 ဝိမုတ္တော ဟိ သဗ္ဗော ပစ္စယဝိသေသော တတ္ထ သင်္ဂယတိ။ ဧဝံ “ကမ္မ-
 လက္ခဏမေဝ”တိ ဝုတ္တံ။ ကမ္မလက္ခဏံ ဒဿေတုံ “**အန္တိန္ဒရိယဇိဝရနန္ဒ-
 ဇိဝရန**”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “တတော အတိရေကံ ဒေန္တေန အပလောကေတွာ
 ဒါတဗ္ဗ”န္တိ-ဝုတ္တံ အပလောကနံ ကမ္မလက္ခဏမေဝ။ ဧဝံ သဗ္ဗတ္ထ လက္ခဏံ
 ဝေဒိတဗ္ဗံ။ **ဣဏပလိမောဓေ**တိ သစေတာဒိသံ ဘိက္ခုဇ္ဈဏာယိကာပလိဗုဒ္ဓန္တိ။
 တတြုပ္ပါဒတောဒါတုံ ဝုတ္တံ။ **အန္တရသန္တိပါတော**တိ ဥပေါသထပ္ပဝါရဏာဒိ-
 မဟာသန္တိပါတေ ဌပေတွာ အန္တရာ မင်္ဂလုစ္စာရဏာဒိ။ **ဥပနိက္ခေပတော**တိ
 စေတိယဿ အာပဒတ္တာယ နိက္ခိတ္တတော။ “**အညာ ကတိကာ ကာတဗ္ဗာ**”တိ
 ယေ ရုက္ခေ ဥဒ္ဓိဿ ပုဗ္ဗေ ကတိကာ ကတာ၊ တေဟိ ဣမေသံ အညတ္တာတိ
 ဝုတ္တံ။ “သစေ တတ္ထ မူလေ”တိပုဗ္ဗေ “ဣတော ပဌာယ ဘာဇေတွာ ခါဒန္တ”တိ
 ဝစနေန ပုဂ္ဂလိကပရိဘောဂေါ ပဋိက္ခိတ္တော ဟောတိ။ **အနုဝိစရိတွာ**တိ
 ပစ္ဆတော ပစ္ဆတော ဂန္တော။ တေသံ သန္တိကာ ပစ္စယံ ပစ္စာသီသန္တေနာတိ
 အတ္ထော။ **မူလဘာဂန္တိ** ဒသမဘာဂံ ကတွာ။ ပုဗ္ဗကာလေ ဒသမဘာဂံ ကတွာ
 အဒံသု၊ တသ္မာ “**မူလဘာဂေါ**”တိ ဝုတ္တံ။ **အကတာဝါသံ ဝါ ကတွာ**တိ
 ဥပ္ပန္နအာယေန။ **ဇဂ္ဂိတကာလေယေဝ န ဓါရေတဗ္ဗာ**တိ ဇဂ္ဂိတာ ဟုတွာ
 ပုပ္ဖလဘရိတကာလေတိ အတ္ထော။ **ဇဂ္ဂနကာလေ**တိ ဇဂ္ဂိတုံ အာရဒ္ဒကာလေ။
ဥတ္တိကမ္မန္တာနဘေဒေ ပနာတိ ဥတ္တိကမ္မဿ ဌာနဘေဒေ။

ဣဒံ ပနေတ္ထ ပကိဏ္ဏကံ— အတ္ထိ သံဃကမ္မံ သံဃော ဧဝ ကရေတိ၊ န
 ဂဏော၊ န ပုဂ္ဂလော၊ တံ အပလောကနကမ္မဿ ကမ္မလက္ခဏေကဒေသံ
 ဌပေတွာ ဣတရံ စတုဗ္ဓိဓမ္မိ ကမ္မံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အတ္ထိ သံဃကမ္မံ သံဃော စ
 ကရေတိ၊ ဂဏော စ ကရေတိ၊ ပုဂ္ဂလော စ ကရေတိ၊ တံ ပုဗ္ဗေ ဌပိတံ။
 ဝုတ္တဉ္ဇေတံ “ယသ္မိ” ဝိဟာရေ ဒွေ တယော ဇနာ ဝသန္တိ၊ တေဟိ နိသီဒိတွာ
 ကတမ္ပိ သံဃေန ကတသဒိသမေဝ။ ယသ္မိ” ပန ဝိဟာရေ ဧကော ဘိက္ခု
 ဟောတိ၊ တေန ဘိက္ခုနာ”တိအာဒိ။ အတ္ထိ ဂဏကမ္မံ သံဃော စ ကရေတိ၊
 ဂဏော စ ကရေတိ၊ ပုဂ္ဂလော စ ကရေတိ၊ တံ ယော ပါရိသုဒ္ဓိဥပေါသထော
 အညေသံ သန္တိကေ ကရိယတိ၊ တဿ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အတ္ထိ ဂဏကမ္မံ
 ဂဏောဝ ကရေတိ၊ န သံဃော၊ န ပုဂ္ဂလော၊ တံ ယော ပါရိသုဒ္ဓိ-
 ဥပေါသထော အညမညံ အာရောစနဝသေန ကရိယတိ၊ တဿ ဝသေန
 ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလကမ္မံ ပုဂ္ဂလောဝ ကရေတိ၊ န သံဃော၊ န ဂဏော၊ တံ

အဓိဋ္ဌာနပေါသထဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အတ္ထိ ဂဏကမ္ပံ ဧကစ္စောဝ ဂဏော ကရေတိ၊ ဧကစ္စော န ကရေတိ၊ တတ္ထ အဉတ္တိကံ ဒွေယေဝ ကရေန္တိ၊ န တယော။ သဉတ္တိကံ တယောဝ ကရေန္တိ၊ န တတော ဦနာ ဝါ အဓိကာ ဝါတိ။

အပညတ္တေပညတ္တဝဂ္ဂဏ္ဏနာ

၅၀၀။ ကကုသန္ဓကောဏာဂမနကဿပါ ဧဝ ဟိ သတ္တ အာပတ္တိက္ခန္ဓေ ပညပေသုံ။ ဝိပဿီအာဒယော ပန ဩဝါဒပါတိမောက္ခံ ဥဋ္ဌိသီသု၊ န သိက္ခာပဒံ ပညပေသုံ။

နိဂမနကထာဝဏ္ဏနာ

ဥဘတောဝိဘင်္ဂခန္ဓကပရိဝါရေဟိ ဝိဘတ္တံ ဒေသနံ အတ္ထိ တဿ ဝိနယ- ပိဋကဿ၊ နာမေန သမန္တပါသာဒိကာ နာမ သံဝဏ္ဏနာ “သမန္တပါသာဒိကာ နာမာ”တိ ဝုတ္တဝစနသံဝဏ္ဏနာ သမတ္တာတိ အာဟ။ တတ္ထ ပဓာနသရေ။ ဣဒ္ဓါ အတ္ထဝိနိစ္ဆယာဒိဟိ။

သမ္မာ ဥဒိတော သမုဒိတော၊ တေ ဂုဏေ အကိစ္ဆေန အဓိဂတော အဓိကပ္ပမာဏဂုဏေဟိ ဝါ သမုဒိတော၊ တေန သမုဒိတေန “ဂတာနံ ဓမ္မာနံ ဂတိယော သမန္ဓေသတိ”တိ ဝုတ္တာယ သတိယာ ဥပ္ပါဒိတာ သဒ္ဓါ- ဒယော ပရမဝိသုဒ္ဓါ နာမ သမန္တာရက္ခတ္တာ။ ဣတိ သတိပိ သဒ္ဓါဒိဟိ ဝုတ္တာ ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တေ ဧတ္ထ ဝုတ္တေ စတုဗ္ဗိမေ သီလေ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလံ သဒ္ဓါမဏ္ဍေတိ။ သဒ္ဓါသာဓနဉ္စိ တံ။ ဣန္ဒြိယသံဝရာဇိဝပါရိသုဒ္ဓိပစ္စယပရိဘောဂ- သီလာနိ ပဋိမဏ္ဍေန္တိ သတိဝိရိယပညာယောတိ ယထာယောဂံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အပိစ သဒ္ဓါ စ ဗုဒ္ဓိရဟိတာ အဝိသုဒ္ဓါ ဟောတိ ဗုဒ္ဓိယာ ပသာဒဟေတုတ္တာ။ ဗုဒ္ဓိယော ပန တဿာနဘာဝေန ပရမဝိသုဒ္ဓါ နာမ ဟောန္တိ။ ပညာ သဒ္ဓါ- ရဟိတာ ဧကရာဇိကပက္ခံ ဘဇတိ၊ သဒ္ဓါယုတ္တာ ဧဝ ဝိသုဒ္ဓါ ဟောတိ။ ဝိရိယဉ္စ သမာဓိရဟိတံ ဥဒ္ဓစ္စာယ သံဝတ္တတိ၊ န သမာဓိယုတ္တန္တိ ဝိရိယဿ သုဒ္ဓ- ဝစနတော သမာဓိပိ ဝုတ္တော ဟောတိ။ ဧဝံ ပရမဝိသုဒ္ဓါ သဒ္ဓါဒယောပိ ပါတိမောက္ခံ ပဋိမဏ္ဍေန္တိတိ ဉာတဗ္ဗံ။ ကထံ? ပဋိပတ္တိဒေသကေ သတ္တရိ စ ပဋိပတ္တိယဉ္စ ပဋိပတ္တိဖလေ စ သဒ္ဓါယ ဝိနာ သီလသမာဒါနံ၊ သမာဒိန္ဒဝိသော- ဓနဉ္စ ကာတုံ န သက္ကာတိ သဒ္ဓါ ပါတိမောက္ခံ ပဋိမဏ္ဍေတိ။ တတ္ထ “ဣတိပိ

သော ဘဂဝါ”တိအာဒိနာ” သတ္တရိ စ ပူဇေတုံ သက္ကောတိ။ ပဋိပတ္တိယံ သီလ-
 ဝိပတ္တိသမ္ပတ္တိမူလကေ သန္တိဋ္ဌကသမ္ပရာယိကဗလေ စ သဒ္ဓါပဝတ္တိ ဝိတ္ထာရတော
 ဉာတဗ္ဗာ၊ သီလဝိပတ္တိသမ္ပတ္တိနိမိတ္တံ အာဒိနဝမာနိသံသဉ္စ အာဒိနဝပရိစ္စာဂေ၊
 အာနိသံသသမ္မာဒနေ စ ဥပါယံ ဒိသ္မာ တထာ ပဝတ္တမာနာ ပညာ ပါတိ-
 မောက္ခသံဝရံပဋိမဏ္ဍေတိ။ “အတိသီတ”န္တိအာဒိနာ အပ္ပဝတ္တနာရဟံ ကောသဇ္ဇံ
 “ယော စ သီတဉ္စ ဥဏ္ဍာ”တိ ဝုတ္တာနုသာရေန ပဇဟိတွာ အနုပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ
 အသံဝရသံဝရာနံ အနုပ္ပါဒနပဇဟနဥပ္ပါဒနဝစုနဝသေန ပဝတ္တမာနဝိရိယံ
 ပါတိမောက္ခံ ပဋိမဏ္ဍေတိ၊ ဣမိနာ နယေန ဣန္ဒြိယသံဝရာဒိသုပိ ယောဇေတဗ္ဗံ။
 စတုန္ဒမ္ပိ သင်္ဂဟဝက္ကန္တံ အနုကူလသမုဒါစာရော ဣဓ အာစာရေတိ ဝေဒိ-
 တဗ္ဗော။ အစ္စ-ပစနေန လာဘသက္ကာရဟေတု ကာယဒုစ္စရိတာဒိကုဋိလကရ-
 မာယာသာဓဋ္ဌေယျပဋိပက္ခအဇ္ဇဝဓမ္မသမာယောဂဒီပနေန အလောဘဇ္ဈာသ-
 ယတာဒီပိတာ။ မဒ္ဒ-ဝစနေန ကက္ခန္ဓဘာဝကရပဋိသ္မာဒိပဋိပက္ခဘူတမေတ္တာဒိ-
 မဒ္ဒဝဓမ္မသမာယောဂဒီပနေန ဟိတဇ္ဈာသယာဒိနိ ဒီပိတာနိ ဟောန္တိ။ အာဒိ-
 သဒ္ဓေန “ခန္တိ စ သောရစ္စဉ္စ သာခလျဉ္စ ပဋိသန္တာရော စာ”တိအာဒိနာ၊
 ဝုတ္တဓမ္မေဟိ သမာယောဂေါ ဒီပိတော ဟောတိ။ ဣဓ ဝုတ္တာ အဇ္ဇဝမဒ္ဒ-
 ဝါဒယော ဂုဏာ သီလသမ္ပတ္တိယာ ဟေတု စ ဟောန္တိ သီလသမ္ပတ္တိဖလဉ္စ
 တံသမ္မာဒနတော။ သကသမယောတိ စတုပရိသာ။ ဧတေန သဘာဂဒုက္ခ-
 ဘာဝါဘာဝေါသုစိတော။ အထ ဝါ သကသမယောတိ သောဂတံ? ပိဋကတ္တယံ
 သကသမယော ဧဝ ဂဟနံ ဒုဒ္ဓိပနတ္တာ၊ သကသမယဿ သန္တိဋ္ဌာနံ သက-
 သမယဂဟနံ—

“သစ္စံ သက္ကော ပဋိသန္တိ၊ ပစ္စယာကာရမေဝ စ။
 ဒုဒ္ဓသာ စတုရော ဓမ္မာ၊ ဒေသေတုဉ္စ သုဒုက္ကရာ”တိ—

ဝုတ္တတ္တာ ယထာ သကသမယဿ ဂဟနပဒေန ယောဇနာ ဝုတ္တာ၊
 တထာ ပရသမယဿပိ။ ပညာဓေယျတ္ထိယေနာတိ အနေန တိခိဏေန
 ဉာဏေန ကတသီလာနိသိတသတ္တသဒိသသဘာဝပညာ ဝုတ္တာ။ တိပိဋကသဒ္ဓါ-
 တာယပရိယတ္တိယာ ပဘေဒေါ တိပိဋကပရိယတ္တိပ္ပဘေဒေါ။ တသ္မိံ ပဘေဒေ။
 တန္တိ စ တန္တိအတ္ထော စ သာသနံ နာမ။ ဣဓ “တန္တိ ဧဝါ”တိ ဝဒန္တိ။ ယသ္မိံ
 အယံ သံဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌာပိတာ၊ တသ္မိံ ကာလေ ပဋိဝေဓဉာဏဘာဝတော
 သုတမယံ သန္ဓာယ “အပ္ပဋိဟတဉာဏပ္ပဘာဝေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ ကရုဏသမ္ပတ္တိယာ

၁-ဒီ ၁-၇၂၊ မ ၁-၄၅၊ သံ ၁-၂၂၁-ပိဋ္ဌာဒိသု။	၂-အဘိ ၁-၁၅-ပိဋ္ဌေ။
၃-သောပဒေသံ (က)	၄-အဘိ-၆ ၂-၁၂၃-ပိဋ္ဌေ။

ဇနိတတ္တာ သုခဝိနိဂ္ဂတံ။ သုခဝိနိဂ္ဂတတ္တာ မရရောဒါတဝစနလာဝဏ္ဏယုတ္တေ-
 နာပိ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ဤဒိသံ ဝစနံ သောတသုခဉ္စ သဒ္ဓိဝေသသမ္ပတ္တိသုခဉ္စ
 ဟောတိ။ “ဝေယျာကရဏေနာ”တိ အဝတွာ “မဟာဝေယျာကရဏေနာ”တိ
 ဝုတ္တတ္တာ သိက္ခာနိရုတ္တိဆန္ဒောဝိစိတျာဒိပဋိမဏ္ဍိတပါဏိနိယနာသာဓာရဏဓာ-
 ရဏသဘာဝေါ သူစိတော ဘဝတိ။ ယုတ္တဝါဒိနာတိအာဒိသု ယုတ္တမုတ္တ-
 ဝါဒိနာ ဌာနပုတ္တိယပညာယ သမန္တာဂတေနာတိ အတ္ထော။ ဩဇာဘေဒေဝိ
 အာယုသတ္တိကရဏတာဒိသာမတ္တယောဂါနံ မဟာကဝိနာ ရစိတဂန္ထဿ
 မဟန္တတ္တာ ဝါ “တိပိဋကပရိယတ္တိပ္ပဘေဒေ”တိအာဒိဟိ သာသနေ၊ ဟေတု-
 ဝိသယေ၊ သဒ္ဓေ စာတိ ဣမေသု တီသု ဌာနေသု ပါဠဝဘာဝံ ဒီပေန္တော
 ဝေနယိကဗုဒ္ဓိသမ္ပတ္တိသမ္ဘာဝမဿ သူစေတိ။ ယေသံ ပုဂ္ဂလာနံ ပဘိန္ဒာ
 ပဋိသန္တိဒါဒိ၊ တေ ပဘိန္ဒပဋိသန္တိဒါဒိယော ဓမ္မာ။ တေဟိ ပရိဝါရိတော
 ဥက္ခိတ္တသန္တတိဥပစ္စေဒမကတွာ အတ္တနော သန္တာနေ ဥပ္ပါဒနဝစုနဝသေန
 ဝါရိတော သော ပဘိန္ဒပဋိသန္တိဒါဒိပရိဝါရော။ တသ္မိံ ပဘိန္ဒပဋိသန္တိဒါဒိပရိဝါရေ
 ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မေတိ အတ္ထော။ ဆဋ္ဌဘိညစတုပဋိသန္တိဒါဒိပ္ပဘေဒဂုဏပဋိ-
 မဏ္ဍိတေ ပန ဆဋ္ဌဘိညာ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာ ဧဝံ။ စတုသု ပဋိသန္တိဒါသု အတ္တ-
 ပဋိသန္တိဒါယ ဧကဒေသောဝ။ တဒုဘယံ သယံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မပရိယာပန္နံ
 ကထံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ ပဋိမဏ္ဍေတိတိ စေ? ရုက္ခံ ရုက္ခဿ အဝယဝဘူတပုပ္ဖ-
 ဒယော ဝိယ သယဉ္စ ယေသံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာနံ အဝယဝတ္တာတိ။ ကာမာ-
 ဝစရဓမ္မပရိယာပန္နပဋိသန္တိဒါဉာဏံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာနံ အနဝယဝဘူတံ
 ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ ပဋိမဏ္ဍေတိ၊ ပုရိသဿ အနဝယဝဘူတော အလင်္ကာရော
 ဝိယ ပုရိသံ။ အထ ဝါကာမာဝစရပဋိသန္တိဒါဒိပရိဝါရော ဆဋ္ဌဘိညာပဋိသန္တိဒါ-
 ဒိပ္ပဘေဒဂုဏေ ပဋိမဏ္ဍေတိ။ လောကုတ္တရပဋိသန္တိဒံ သန္တာယ ပုန ပဋိသန္တိဒါ-
 ဝစနဉ္စ။ သာသနေ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ သာသနဿ အလင်္ကာရဘူတေန၊ ယသ္မိံ ဝံသေ
 ဥပ္ပန္နော၊ တဿေဝ ဝါ အလင်္ကာရဘူတေန။ သင်္ခေပဝိတ္ထာရေသု ဣတုရိတရ-
 ကရဏံ၊ အပ္ပသန္တပသန္တာနံ ပသာဒုပ္ပါဒနာဘိဝုဒ္ဓိကရဏံ၊ ဝုတ္တာနံ ဂမ္ဘိရာနံ
 ဂမ္ဘိရုတ္တာနဘာဝကရဏန္တိ ဧဝံ ဆဗ္ဗိဓာစရိယဂုဏယောဂတော ဝိပုလဗုဒ္ဓိ
 နာမ။ ယေ ဓမ္မစိန္တနံ အတိဓာဝန္တာ ကေစိ ဥစ္စေဒါဒိနာနပုကာရံ အန္တံ ဝါ
 ဂဏန္တိ၊ “သဗ္ဗံ ဥေယျံ ပညတ္တိ ဧဝံ”တိ ဝါ “ပရမတ္ထော ဧဝံ”တိ ဝါ ဂဏန္တိ၊
 တေသံ ဗုဒ္ဓိ ဖိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပစ္စယတ္တာ သမလာ နာမ ဟောတိ၊ ဣမဿ ပန ဗုဒ္ဓိ
 ဓမ္မစိန္တာတိဓာဝနရဟိတတ္တာ ဝိသုဒ္ဓါ နာမ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ

“ဝိပုလဝိသုဒ္ဓဗုဒ္ဓိနာ”တိ။ ဂစ္ဆတိ “ဝိယော ဂရု ဘာဝနိယော”တိအာဒိနာ။
 ဂုတ္တဂုဏေဟိ ယုတ္တဂရူဟိ။ ဂုဏေဟိ ထိရဘာဝံ ဂတတ္တာ ထေရေန။

သီလေန သီလဿ ဝါ ဝိသုဒ္ဓိယာ သီလဝိသုဒ္ဓိယာ။ အဝိဇ္ဇဏှကောသံ
 ပဒါလေတွာ ပဌမံ အဘိနိဗ္ဗတ္တတ္တာ လောကဇေဋ္ဌဿ။ လောကဿ ဝါ
 ဂမ္ဘီရေ မဟန္တေ သီလာဒိက္ခန္တေ ဒေဝိ ဂဝေသိတိ မဟေသီတိ။

တ္တောဝတာ သမဓိကသတ္တဝီသတိသဟဿပရိမာဏာယ သမန္တပါသာ-
 ဒိကသညိတာယ ဝိနယဋ္ဌကထာယ သဗ္ဗပဒေသု ဝိနိစ္ဆယဇာတံ သဒ္ဓိပိတွာ
 ဂဏှိန္ဒာနဝိကာသနာ ကတာ ဟောတိ၊ တထာပိ ယံ ဣတ္ထ လိဒိတံ၊ တံ သုဠု
 ဝိစာရေတွာ ပါဠိန္ဒ အဋ္ဌကထန္တ သလ္လက္ခေတွာ ယေ အာစရိယာ ဗုဒ္ဓဿ
 ဘဂဝတော မဟာနုဘာဝံ၊ ဝိနယပိဋကဿ စ ဝိစိတြနယဂမ္ဘီရတ္ထတံ
 သလ္လက္ခေတွာ ပေါရာဏာနံ ကထာမဂ္ဂံ အဝိနာသေတွာ အတ္တနော မတိ°
 ပဟာယ ကေဝလံ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိယာ၊ ပရာနုဂ္ဂဟကာမတာယ စ ဝိနယပိဋကံ
 ပကာသေန္တာ ဌိတာ၊ တေသံ ပါဒမူလေ ဝန္တိတွာ ခန္တိသောရစ္စာဒိဂုဏ-
 သမန္တာဂတေန ဟုတွာ ဝတ္တသမ္ပတ္တိယာ တေသံ စိတ္တံ အာရာဇေတွာ ပဝေဏိယာ
 အာဂတံ ဝိနိစ္ဆယံ ကထာပေတွာ ဥပစာရေတွာ ယံ တေန သံသန္တတိ၊ တံ
 ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ဣတရံ ဆဇ္ဇေတဗ္ဗံ။ ဣတရထာ တုဏှိဘူတေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ ဝိနိစ္ဆယ-
 သင်္ကရကရေန ပန န ဘဝိတဗ္ဗမေဝ။ ကသ္မာ? သာသနဿ နာသဟေတုတ္တာ။
 ဟောတိ စေတ္တ—

“အသမ္ဗုဒ္ဓံ ဗုဒ္ဓမဟာနုဘာဝံ၊
 ဓမ္မဿ ဂမ္ဘီရနယတ္တတဉ္စ။
 ယော ဝဏှယေ တံ ဝိနယံ အဝိညူ၊
 သော ဒုဒ္ဓသော သာသနနာသဟေတု။

ပါဠိ° တဒတ္တဉ္စ အသမ္ဗုဒ္ဓံ ဟိ၊
 နာသေတိ ယော အဋ္ဌကထာနယဉ္စ။
 အနိစ္ဆယံ နိစ္ဆယတော ပရေဟိ၊
 ဂါဟေတိ တေဟေဝ ပုရက္ခတော ၂ သော။

အနုက္ကမေနေဝ မဟာဇနေန၊
 ပုရက္ခတော ပဏ္ဍိတမာနိဘိက္ခု။
 အပဏ္ဍိတာနံ ဝိမတိံ အကတွာ၊
 အာစရိယလိဋ္ဌံ ပုရတော ကရေတိ”တိ။

သမန္တပါသာဒိကာယ ဂဏ္ဍိပဒါဓိပ္ပါယပ္ပကာသနာ သမတ္တာ။

ဝိဇရဗုဒ္ဓိဇီကာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝိနိရုဒ္ဓိသင်္ဂဟ

သံဝဏ္ဏိတပဓါနံ အနုတ္တမဏိကာ

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အံသဘဏ္ဍိကံ	၂၀၈	အဂမနပထေ	၄၆၀
အကတံ	၅၀၉၊ ၅၄၅	အဂမာသိ	၄၅၁
အကတပတ္တာရေ	၂၉၆	အဂါမကေ	၃၆၀
အကတဝတ္ထု	၂၀၇	အဂါရိကဘူတော	၄၁၀
အကတဝိညတ္တိယာ	၁၆၈	အဂ္ဂဇ္ဈတ္တိယေဝ	၄၉၇
အကတာဝါသံ	၅၈၅	အဂ္ဂိကာတုံ	၂၉၆
အကပ္ပိယကတံ	၃၁၈	အဂ္ဂိဌပေတုံ	၂၉၇
အကပ္ပိယဉ္စ	၂၆၀	အဂ္ဂိမန္တော	၃၂၀
အကပ္ပိယမေဝ	၂၄၉	အဋ္ဌဝိသုဒ္ဓိယာ	၅၅၆
အကပ္ပိယသပ္ပိနာ	၃၂၂	အဋ္ဌသမောဓာနော	၅၁၃
အကပ္ပိယသန္တောဂေါ	၅၇၇	အင်္ဂံ	၅၁၉
အကရဏီယော	၄၇၂	အင်္ဂါရသော	၅၄၅
အကာတုံ	၄၉၀	အစရိမံ	၁၇၃
အကာမကာ	၆၈	အစိတ္တကတ္တာ	၂၅၇
အကာရဏံ	၅၁၃	အစိတ္တကဘာဝေန	၂၃၉
အကာသိ	၅၃	အစိတ္တကာနိ	၃၈၈
အကိရိယတော	၁၀၈	အစိဝရဿ	၂၃၄
အကိရိယာ	၃၇၀	အစူဇန္တာ	၁၉
အကုပ္ပဓမ္မတ္တာ	၁၇၂	အစူဇန္တမေဝ	၃၄
အကုပ္ပါဝိမုတ္တိ	၄၀၅	အစူဂဗ္ဗ	၃၉၈
အကုသလံ	၅၂၀	အစူကစိဝရံ	၂၇၉
အကုသလစိတ္တံ	၃၆၁	အစ္ဆာဒေတွာ	၄၁၁
အကုသလော	၅၄၉	အတ္ထိ	၁၂၂၊ ၃၂၀
အက္ခရံ	၄၃	အတ္ထိဿန္တိ	၁၉၅
အက္ခရသမူဟော	၂၉၁	အတ္ထိပိယန္တိ	၅၂၂
အဂန္တိကပုပ္ဖံ	၃၂၀		

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အဇာတဿရော	၄၆၁	အဋ္ဌိကကဏ္ဍကောနိ	၅၂၃
အဇာနန္တဿ	၁၆၈	အဋ္ဌိတဿ	၁၆
အဇ္ဇတနာ	၅၃၈	အဋ္ဌိမိဉ္ဇ	၄၂၇
အဇ္ဇဝ	၅၈၂	အမုတေယျဟတ္ထံ	၃၄၅
အဇ္ဈတ္တံ	၁၅၂	အမုဗာဟု	၅၂၈
အဇ္ဈပေက္ခနံ	၁၄၆	အမုမာသော	၂၂
အဇ္ဈေသနံ	၁၈	အဏဏ	၃၉၇
အဇ္ဈောကာသေ	၃၀၀	အဏိမတာ	၄၁
အဇ္ဈောဟရတော	၃၂၂	အဏှဝုဗ္ဗိ	၄၈၂
အဉာတ	၄၈၃	အတက္ကာဝစရော	၃၉၇
အညံ	၂၅၈	အတိက္ကန္တမ္ပိ	၅၃၀
အညံ နဝံ	၂၅၂	အတိက္ကန္တော	၂၂
အညတရပ္ပဟောနကံ	၄၈၉	အတိက္ကမိတွာ	၄၂၀
အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော	၄၂၂	အတိက္ကာမယတော	၅၄၂
အညထာပိ	၂၄၃	အတိစ္ဆထ	၂၆
အညဘာဂဿ	၂၀၀	အတိဝုဒ္ဓိကာလေ	၄၆၀
အညဘာဂိယဿ	၂၀၁	အတ္တ	၂၈၆၂၈၇
အညဘာဂေါ	၂၀၀	အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ	၄၀၂
အညမညသင်္ကရိရဟိတေ	၂၄	အတ္တနာ	၂၄၂
အညဿတ္ထာယ	၂၄၄	အတ္တနောမတိ	၈၈
အညာ	၄၀၁	အတ္တနော ဝါဒေ	၂၈၆
အညာသိ	၃၈	အတ္တပစ္စက္ခဝစနံ	၂၁
အညေန	၂၄၃	အတ္တာ	၇၂
အဋ္ဌကထာနိဿိတော	၂၉၁	အတ္တာဒါနံ	၅၃၆
အဋ္ဌဂုံလပါဒကံ	၃၄၁	အတ္တံ	၁၈၂၄
အဋ္ဌတွာ	၃၁၃	အတ္တတံ	၄၉၂
အဋ္ဌန္တံ ပါရာဇိကဇနံ	၃၅၅	အတ္တတော	၃၀၄
အဋ္ဌပိ သောဋ္ဌသပိ	၅၂၆	အတ္တပဒံ	၄၀
အဋ္ဌသတတဏှာပိစရိတာနိ	၄၁	အတ္တဝသေ	၅၃၃
		အတ္တာပတ္တိ	၅၅၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၀၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အတ္တာဘိသမယာ	၃၄	အနုဇ္ဈာပန္နော	၄၅၀
အတ္တာယ	၂၄	အနုဇ္ဈာဝုတ္တကံ	၁၉၁
အတ္ထိဘာဝံ	၅၁၂	အနုတိဝတ္တနဋ္ဌေန	၁၄၆
အတ္ထော	၄၃	အနုတ္တာ	၅၄၅
အဒဗ္ဗာယ	၂၉၇	အနုတ္တုက္ကိသနတော	၅၅
အဒဿနေယေဝ	၅၀၈	အနုတ္တသံဟိတော	၄၀၂
အဒါသိ	၃၃၉	အနုနညာတံ	၆၈
အဋ္ဌမာသံ	၁၄၆	အနုပေက္ခဂမနေန	၄၆၇
အဋ္ဌါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နဿ	၂၅၅	အနုရိယာ	၃၅၆
အဋ္ဌါနသင်္ခါတေ	၁၅၀	အနုရိယော	၄၀၂
အဓမ္မစရဏေန	၃၄၉	အနာကပ္ပသမ္ပန္နာ	၄၁၆
အဓမ္မေန	၄၆၁	အနာဂတ	၂၈၁
အဓိကရဏံ	၃၅၊ ၉၇၊ ၂၀၁	အနာဂမနဗ္ဗိ	၄၅၃
အဓိကရဏဋ္ဌော	၁၉၉	အနာဒရံ	၅၃၃
အဓိကရဏဿ	၂၀၁	အနာပတ္တိ	၇၉
အဓိကရဏေဟိ	၅၅၀	အနာပတ္တိဝါရေ	၂၇၉
အဓိကုဋ္ဌနဋ္ဌေန	၃၃၄	အနာပုစ္ဆိတွာပိ	၃၀၁
အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိကပက္ခဗ္ဗိ	၂၇	အနာရောပိတေ	၂၉၈
အဓိဋ္ဌဟိတွာ	၂၃၉၊ ၄၆၂	အနာဝိလသင်္ကပ္ပေါ	၄၁၅
အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ	၂၇၅	အနိဗန္ဓနိယော	၅၂၅
အဓိဋ္ဌာတုံ	၂၂၁	အနိမန္တိတစတုတ္ထံ	၃၁၃
အဓိဋ္ဌာနသမ္ပန္နံ	၁၄၆	အနိမန္တေန	၄၆၈
အဓိဋ္ဌိတာ	၃၁၃	အနိယမနိဋ္ဌေသဝစနံ	၃၂
အဓိဋ္ဌေတိ	၂၇၁	အနုညာဘော	၆၈၊ ၂၀၆
အဓိပတေယုဋ္ဌော	၄၂	အနုဗ္ဗတံ	၅၀၈
အဓိပ္ပါယမတ္တံ	၃၅၅	အနုပဗ္ဗဝတ္ထာယ	၄၆၃
အဓိပ္ပါယော	၈၅	အနုပရိယာယိ	၅၂၂
အဓိမတ္တံ	၄၁၈	အနုပသမ္ပန္နံ	၂၉၉
အဓိမုတ္တော	၄၇၆	အနုပသမ္ပန္နသညိ	၃၃၇
အနုစ္ဆရိယာ	၃၉၇	အနုပသမ္ပန္နော	၃၂၅

ပါဠိ	ပိဋက	ပါဠိ	ပိဋက
[အ]		[အ]	
အနုပါဒါယ	၅၇	အနုပါဒါယ	၄၅၃
အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနတ္ထာယ	၂၉	အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနတ္ထာယ	၄၅၄
အနုပါဒိသေသာယ	၂၁	အနုပါဒိသေသာယ	၂၀
အနုပ္ပါဒဓမ္မာ	၄၄	အနုပ္ပါဒဓမ္မာ	၄၅၃
အနုပ္ပါဒေါ	၃၉၄	အနုပ္ပါဒေါ	၂၇၁
အနုမာနောဿာမ	၅၄၁	အနုမာနောဿာမ	၅၅၀
အနုမောဒါမ	၄၉၀	အနုမောဒါမ	၆၉၁၊ ၂၃၀
အနုယောဂေါ	၁၉၀၊ ၄၀၂	အနုယောဂေါ	၄၃၅
အနုဝဇ္ဇိ	၁၉၉	အနုဝဇ္ဇိ	၂၀၇
အနုဝါဒ်	၅၃၀	အနုဝါဒ်	၁၆၀
အနုဝိစရိတွာ	၅၀၀	အနုဝိစရိတွာ	၄၇၇
အနုလ္လပနာဓိပ္ပါယော	၁၇၃	အနုလ္လပနာဓိပ္ပါယော	၄၁
အနုဿာဂနာနယေန	၁၉၂	အနုဿာဂနာနယေန	၂၆၅
အန္တမသော	၈၅	အန္တမသော	၅၄၆
အန္တရဓာယတိ	၃၀၆	အန္တရဓာယတိ	၄၂၀
အန္တရသန္တိပါတော	၅၀၀	အန္တရသန္တိပါတော	၅၄၀
အန္တရသမုဋ္ဌေ	၁၂၆	အန္တရသမုဋ္ဌေ	၄၃၂
အန္တရာ စ	၄၀၀	အန္တရာ စ	၄၉၂
အန္တရာပတ္တိ	၅၅၆၊ ၅၅၇	အန္တရာပတ္တိ	၂၀၁
အန္တရာယာယ	၃၃၅	အန္တရာယာယ	၄၆
အန္တရာယိကော	၄၄၉	အန္တရာယိကော	၅၃၀
အန္တရာယေန	၅၃၀	အန္တရာယေန	၃၉၇
အန္တရေန	၅၂၀	အန္တရေန	၃၉၀
အန္တရာ	၄၀၁	အန္တရာ	၂၄၀၊ ၃၀၄၊ ၃၂၃
အန္တာနန္တိကော	၂၇	အန္တာနန္တိကော	၁၇၃
အန္တိမဓမ္မာယံ	၆၂	အန္တိမဓမ္မာယံ	၅၅
အန္တေဝါသိကာ	၅၂၆	အန္တေဝါသိကာ	၁၉၆
အန္တော	၃၉၀	အန္တော	၁၅၂
အန္တောဒဿာဟေ	၂၇၅	အန္တောဒဿာဟေ	၁၆၇
အန္တောနဒိယံ	၄၅၉	အန္တောနဒိယံ	၅၀၂

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၉၁

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အပ္ပတ္တော	၅၀၃	အမတံ	၂၆
အပ္ပမာဒေါ	၂၆	အမတဋ္ဌော	၄၂
အပ္ပမေယျံ	၆	အမတဒုန္နုဘိ°	၄၀၀
အပ္ပရဇက္ခဇာတိကာ	၃၉၇	အမတဿ ခွါရံ	၃၉၇
အပ္ပရဇက္ခဇာတိကော	၃၉၈	အမရာပိက္ခေပိကပက္ခမ္ဘိ	၂၇
အပ္ပါတကံ°	၄၄	အမရိတုကာမာ	၁၆၅
အပ္ပါဗာဓံ	၄၄	အမိဿံ	၁၇
အပ္ပေဝ နာမ	၅၄၁	အမုတြိ	၅၁
အဗ္ဗောကိဏ္ဏာနိ	၅၇	အမူလကတ္တံ	၁၉၉
အဗ္ဗေတဗ္ဗော	၅၁၂	အမူလကဘူတဂါမေ	၂၉၇
အဗျာကတံ	၅၁၉	အမူဠဝိနယော	၅၄၉
အဘာဇိတေ	၅၀၀	အဗ္ဗာဠကံ	၃၁၉
အဘာဝေန	၁၉၉	အရဉ္စရော	၅၂၈
အဘာသိ	၂၆	အရညံ	၁၄၉
အဘိ	၁၇၅	အရညေ	၃၆၀
အဘိညာယ	၄၀၂	အရဟဋ္ဌသင်္ဃိယန္တံ	၅၂၄
အဘိညေယျံ	၁၅၄	အရဟော ရဟောသညိ	၁၆၃
အဘိဒေါသကာလံကတော	၃၉၉	အရိယကေန	၉၈
အဘိဓမ္မံ	၃၈၇	အရိယသံဃံ	၁၃
အဘိဓမ္မဝိရောဓော	၁၇၉	အရုဏံ	၄၆၇၊ ၄၉၈
အဘိနိစ္ဆိဒါ	၅၁	အရုဏုဂ္ဂမနေ	၂၃၇
အဘိနိဝိဋ္ဌောကာသဿ	၁၇၁	အလံဝစနိယာ	၁၉၁
အဘိနိဟာရက္ခမံ	၄၉	အလဘိတိ လဘော	၃၃၀
အဘိသင်္ခရေသိ	၄၁၀	အလာဘကေသု	၅၂၇
အဘိသမယဋ္ဌော	၃၄	အလာဘေသိ	၂၈၈
အဘိသမ္ဘုဏာတိ	၁၈	အလ္လသရီရေ	၁၀၄
အဘိတော	၄၁၃	အလ္လိယနံ	၄၀၂
အဘူတဂါမမူလတ္တာ	၂၉၇	အဝကဏ္ဍကံ	၂၈၈
အမစ္စဿ	၂၉	အဝဇာနာတိ	၂၈၆

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[အ]		[အ]	
အဝဇာနိတွာ	၂၈၆	အသမ္ပောဟာဓိမုတ္တော	၄၇၇
အဝဇာရဏတ္ထေ	၃၈	အသာဗီယန္တေန	၂၄၇
အဝတ္ထုကပက္ကာ	၂၇၁၄၈၁	အသာဓာရဏဟေတုမှိ	၃၇
အဝယဝေ	၁၇၉	အသိသုနုပမာ	၃၃၄
အဝိကပ္ပနံ	၃၁၅	အသီမာ	၄၅၈
အဝိက္ခမ္ဘိတေ	၁၄၉	အသုစိနော	၁၄၅
အဝိဇ္ဇာဒိကိလေသဇာလဝိဒ္ဓိ-		အသုတ္တကံ	၅၇၆
သိနော	၁၁	အသုတ္တန္တဝိနိဗ္ဗိ	၇၂
အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ	၃၉၄	အသုဒ္ဓါ	၄၂၄
အဝိညဿ	၉၈	အသုဘံ	၁၄၅
အဝိပ္ပဝါသလက္ခဏဝတ္ထာ-		အသုဘကမ္မဋ္ဌာနံ	၁၄၉
ပနတ္ထံ	၂၃၀	အသုဘာ	၁၄၅
အဝိပ္ပဝါသသမ္ပုတိ	၂၃၀	အသုဘာယ	၁၄၅
အဝိပ္ပဝါသသီမာ	၄၅၇	အသေက္ခင်္ဂါနိ	၄၁၅
အဝိသင်္ကေတံ	၁၇၀	အသေက္ခေန	၄၂၂
အဝိသေသေန	၁၇၁	အသေစနကော	၁၄၉
အဝုတ္တိတာယ	၄၇၄	အသေနာသနာနိ	၅၂၇
အဝေရိသဘာဂေါ	၅၁၂	အဿ	၂၀၀၂၃၄၁
အသက္ကောဇ္ဇော	၁၆၅	အဿဝနတာ	၃၉၇
အသင်္ခတဋ္ဌော	၄၂	အဿာသကာ	၄၁၄
အသဉ္စိစ္စ	၁၆၈	အဿာသပဿာသေ	၁၅၃
အသန္တေ	၃၆၀	အဿာသဝသေန	၁၄၈
အသန္တိမိတ္တာ	၂၆	အဿု	၂၅၃
အသန္တိမိကတေန	၄၉၂	အဟုဂ္ဂု	၂၉၇
အသဗ္ဗညူ အဿ	၂၀၄	အဟောဂင်္ဂေါ	၅၄၁
အသမနုဘာသန္တဿ	၂၀၆	အဟော နူန	၄၇၆
အသမ္ပုဓိ	၁၁		
အသမ္ဘိန္ဒသမုဋ္ဌာနာနိ	၅၄၅	[အ]	
အသမ္ပတာယ	၄၅၆	အာကင်္ခမာနေန	၂၅၆
အသမ္ပောဟတော	၁၅၄	အာကမုနယန္တံ	၅၂၄

သံဝဏ္ဏိတပဒါန် အနုက္ကမဏီကာ

၅၉၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အာ]		[အာ]	
အာကာသတလေ	၁၁၇	အာဒေသနာပါဠိဟာရိယာ-	
အာကာသပတ္တာရံ	၄၅၄	နုသာသနိယာ	၅၃၃
အာကာသေန	၂၂	အာဓာရဏေ	၃၂၄
အာကာရော	၄၃	အာဓာရော	၂၀၀
အာဂစ္ဆတိ	၃၅၉	အာနမနာ	၁၅၁
အာဂတံ	၄၆၈	အာနိသံသံ	၄၉၀
အာဂန္တုကဘတ္တဗ္ဗိ	၅၃၁	အာပတ္တိ	၂၈၈
အာဂန္တုကာ	၄၇၅	အာပတ္တိ	၁၀၁
အာဂန္တုာ	၂၂	အာပတ္တိက္ခန္ဓာ	၅၄၈
အာဂမဗျတ္တိတော	၄၄	အာပတ္တိဂါမိနိယောပိ	၅၃၇
အာဂမာ	၅၄၀	အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ	၃၂၁
အာဂမေထ	၃၇၇	အာပတ္တိဘယာ	၂၀၅
အာဂါမိနိယာ	၅၇	အာပတ္တိဘေဒဒဿနတ္ထံ	၁၉၃
အာဂါဠာ	၄၀၁	အာပတ္တိဝုဠာနံ	၁၇၉
အာဂိလာယတိ	၅၃၃	အာပဒါသု	၃၀၅
အာစရိယဝါဒံ	၈၈	အာပါဏကောဋိကံ	၅၄၃
အာစရိယပရမ္ပရတော	၆၃	အာပါသာရမဏီယတော	၅၅
အာစရိယုဂ္ဂဟော	၃၂၉	အာပုစ္ဆနံ	၃၀၁
အာစရေ	၃၅၆	အာမကဓညံ	၃၆၉
အာဇာနိဿတိ	၃၉၈	အာယတိ	၄၄
အာဇီဝေါ	၅၆	အာယတော	၃၄၁
အာဏတ္တော	၂၇၆	အာယဿ	၅၃
အာဏာစက္ကံ	၂၂	အာယာစန္ဒိ	၁၉၀
အာဏာပကော	၁၅၉	အာယာမိ	၄၁၄
အာဒရတ္ထဝသေနော	၅၈	အာယုကပ္ပံ	၅၃၃
အာဒါနဝတ္တိ	၄၈၂	အာယုဟန	၄၂
အာဒိ	၅၀	အာရကဏူကော	၁၂၂
အာဒိဇ္ဈော	၅၄၅	အာရကာ	၅၄၆
အာဒိတ္တပရိယာယ	၄၁၄	အာရဂ္ဂေန	၁၂၂
အာဒိနဝေါ	၄၀၈	အာရမ္မဏတော	၁၅၄

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[အာ]		[အာ]	
အာရမ္မဏသန္တတယ	၁၄၉	အာဟာရတ္ထာယ	၃၁၉
အာရမ္မဏေ	၁၅၁	အာဠမ္မရံ	၄၀၈
အာရာမာဒိအတ္ထာယ	၂၀၇	[ဣ-ဤ]	
အာရာမေ ဌိတာ	၃၇၂	ဣစ္ဆာဝစရာနံ	၄၉
အာရောစေတွာ	၅၁၃	ဣဇ္ဇနာ	၁၅၁
အာရောစေထ	၄၄၈	ဣဋ္ဌကာ	၃၀၃
အာလိန္ဒကမိနိကာဒိနံ	၅၂၂	ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌဝိပရိတံ	၄၇
အာလုဝ	၃၁၉	ဣတိ	၄၀၅
အာလောကော	၄၀၄	ဣတ္ထမ္မတဿ	၃၈
အာလောပသင်္ခေပေန	၅၃၀	ဣတ္ထိနိမိတ္တံ	၁၀၅
အာဝဇ္ဇနဝသီ	၁၅၃	ဣတ္ထိယုတ္တေန	၅၃၈
အာဝဇ္ဇေတွာ	၂၈	ဣတ္ထိလိဂံ	၁၁၂
အာဝရဏံ	၄၂၈	ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ	၅၃၃
အာဝါဇေ	၁၆၄	ဣဒ္ဓိမယိကံ	၄၈၇
အာဝါသေသု	၅၂၇	ဣဒ္ဓိယာ	၁၇၃
အာဝိဒ္ဓပက္ခပါသံ	၅၂၄	ဣန္ဒြိယာနံ	၁၄၆
အာသတ္ထိ	၅၂၅	ဣမေသံ သုတွာ	၃၃၈
အာသဒေါ	၅၃၂	ဤတိ	၁၅၆
အာသဘိ	၄၄	ဤဒိသာနိ	၁၇၇
အာသယဘေဒတော	၁၇၅	[ဧ]	
အာသဝါ	၅၄	ဥတ္တိရန္တိ	၁၂၂
အာသဝေဟိ	၅၇	ဥက္ခိပါပေတွာ	၄၅၄
အာသုတာ	၅၄၁	ဥက္ခေဋ္ဌိတော	၁၇၂
အာသေဝနဋ္ဌေန	၁၄၆	ဥက္ခေပနီယံ	၅၀၈
အာဟစ္စ	၁၅၀	ဥက္ခေပနီယကမ္မံ	၅၀၈
အာဟန္တိ	၄၀၀	ဥက္ခေပိမံ	၄၅၃
အာဟတကော	၃၅၇	ဥဂ္ဂဟိတကံ	၂၆၈
အာဟာရံ	၁၆၈	ဥဒ္ဓါတေတုကာမော	၂၉၈
အာဟာရဋ္ဌိတိကာ	၃၉	ဥစ္စာရဏမတ္တံ	၃၂၃
အာဟာရတ္ထံ	၄၈၁		

သံဝဏ္ဏိတပဒါန် အနုက္ကမဏိကာ

၅၉၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ခ]		[ခ]	
ဥစ္ဆါမှာ	၂၇၀	ဥဒ္ဓေသော	၅၅၇
ဥစ္ဆါရသံ	၂၇၁	ဥဒ္ဓရဏံ	၁၀၃
ဥစ္ဆေဒဝါဒိ	၂၇	ဥဒ္ဓါမာတကသညာ	၉၄
ဥဇ္ဇေဝနိကာယာ	၅၄၀	ဥပကာရကတ္တေန	၄၇
ဥဇ္ဇေဝိသု	၅၄၁	ဥပက္ကမုခေါ	၄၃၉
ဥဇ္ဇေဝုဇ္ဇေဝ	၃၈၁	ဥပက္ကိလေသော	၅၃
ဥဋ္ဌာပနေန	၄၆၇	ဥပဂန္တဗ္ဗံ	၄၇၁
ဥဋ္ဌာပေတိ	၄၉၈	ဥပဂန္တံ	၄၆၉
ဥနိတွာ	၅၂၂	ဥပသာတေတိ	၅၅၇
ဥဏိသတော	၄၂၅	ဥပစာရံ	၂၉၁၊ ၃၀၂
ဥဏောဒကေန	၂၆၉	ဥပစာရေ	၄၉၆
ဥတုတ္တယာနုကူလံ	၁၄၉	ဥပစာရော	၂၃၈
ဥတုဝဿေ	၄၆၃	ဥပစ္ဆိန္နတိ	၁၆၈
ဥတ္တမံ	၄၀	ဥပစ္ဆိန္နာ	၂၃၅
ဥတ္တရပဒေန	၆၈	ဥပဋ္ဌာနံ	၁၄၈
ဥတ္တရိတုံ	၁၆၅	ဥပခုက္ခာယိတေ	၁၀၄
ဥဒကဝါဟကော	၄၁၄	ဥပဗုပဗုံ	၄၂၄
ဥဒကုက္ခေပါ	၄၅၈	ဥပဒဟာတဗ္ဗော	၅၃၆
ဥဒဂ္ဂစိတ္တံ	၄၀၉	ဥပဒ္ဓါတာ	၅၄၀
ဥဒမိ မဟာ	၅၃၃	ဥပနာဟံ	၄၃၉
ဥဒပဇ္ဇေတ	၅၃၃	ဥပနိက္ခေပံ	၂၆၁
ဥဒဗ္ဗဟိ	၂၈၈	ဥပနိဗ္ဗိတော	၅၂၇
ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ	၄၀၈	ဥပနိဗ္ဗန္နနထမ္ဘမူလံ	၁၅၂
ဥဒိန္ဒရေ	၄၁၃	ဥပနေတဗ္ဗံ	၃၆၃
ဥဒုက္ခလံဝ	၄၅၄	ဥပပတ္တိဝသေန	၄၄
ဥဒ္ဓါလေတွာ	၃၄၁	ဥပပန္နဗလော	၅၆
ဥဒ္ဓါဋ္ဌေ	၄၂၆	ဥပရိဘာဂမဇ္ဈံ	၁၀၀
ဥဒ္ဓါသိတဗ္ဗံ	၄၄၇	ဥပဝတ္တနံ	၂၁
ဥဒ္ဓါသိတုံ	၄၅၀	ဥပဝါဒေါ	၅၈
ဥဒ္ဓေသံ	၂၁၀	ဥပသင်္ကမန္တံ	၂၅၃

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဥ]		[ဥ]	
ဥပသမ္ပဒကမ္မဝါစာသဒိသံ	၄၂၀	ဥရုဝေလာ	၃၉၂
ဥပသမ္ပန္တဘိက္ခုနာ	၄၃၁	ဥသဘက	၃၁၉
ဥပသမ္ပာဒေန္တိ	၄၃၅	ဥဿုက္ကဝစနံ	၁၅၅
ဥပါဒါနက္ခယဿ	၄၇၇	[ဇ]	
ဥပါဒိန္နကေန	၁၀၅	ဦနကံ	၄၅၀
ဥပါယေန	၂၀၆	ဦနတရမ္ပိ	၁၉၂
ဥပါလိ	၅၃၃	ဦနဝိသတိဝဿော	၃၃၇
ဥပါသကော	၅၅		
ဥပေက္ခာနုဗြူဟနာ	၁၄၅	[ဈ]	
ဥပေတိ	၄၇၃	ဧကံသေန	၂၀၂
ဥပေါသထန္တရာယော	၄၆၆	ဧကကုလံ	၃၇၀
ဥပေါသထမုခံ	၄၅၆	ဧကစ္စသဿတိကော	၂၇
ဥပေါသထမုဿ	၄၅၆	ဧကတိံသေ	၂၃၇
ဥပေါသထေ	၄၅၀	ဧကတော	၃၁၂
ဥပေါသထော	၃၀၅	ဧကတ္ထုပဋ္ဌာနဿ	၁၄၆
ဥပ္ပုပ္ပါဋိယာ	၁၅၀၊ ၁၇၄	ဧကနိကာယိကာနံ	၃၁၆
ဥပ္ပန္နံ	၄၁၃	ဧကနိပါတနံ	၂၂
ဥပ္ပန္တတ္တာ	၄၉၀	ဧကန္တတော	၅၁၉
ဥပ္ပလိနိယံ	၃၉၇	ဧကပယောဂေါ	၃၇၁
ဥဗ္ဗာဠာ	၃၀၀	ဧကပရိစ္ဆေဒါနိ	၃၃၀
ဥဗ္ဘာရာယ	၄၉၂	ဧကရတနပ္ပမာဏာ	၄၅၄
ဥဗ္ဗိဒံ	၄၀၁	ဧကရသဋ္ဌေန	၁၄၆
ဥဘတောဗျဉ္ဇနာသိ	၁၀၀	ဧကဝလဋ္ဌဉ္စိ	၅၂၉
ဥဘတောသံဃေ	၂၃၇	ဧကဝါရံ	၅၃၀
ဥဘတောသုဒ္ဓိယာဝ	၄၁၂	ဧကသာဠကံ	၂၄၁
ဥဘယတိရေသု	၃၅၉	ဧကသာလကေ	၃၄
ဥဗ္ဗတ္တကော	၉၀	ဧကသီမာယ	၄၉၀
ဥဗ္ဗာဒိယ	၃၂၀	ဧကနုဿာဝနေ	၄၄၁၊ ၄၄၂
ဥဗ္ဗုကံ	၃၇၀	ဧကာရက္ခာ	၄၁၅
ဥယျာနံ	၃၀၀	ဧကိဋ္ဌိယံ	၃၇၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဇ]		[ဩ]	
ဧကေနဝိသတိဝဿော	၃၃၃	ဩဒိဿ	၂၀၆
ဧကပစာရော	၂၃၀	ဩပပါယိ	၄၁၇
ဧကေ	၂၂	ဩပါတေတိ	၂၉၁
ဧကေဝါဒေါ	၂၄၂	ဩမဒ္ဒိတွာ	၅၅၇
ဧကော ဗဒ္ဓေါ	၄၅၂	ဩမသတိ	၅၄၇
ဧတိ	၁၈၈	ဩယာစန္ဒိ	၁၉၀
ဧဝံဂေါတ္ထော	၅၁	ဩရံ	၄၅၃
ဧဝံနာမော	၅၁	ဩရဝသဒ္ဓိ	၄၈၆
ဧဝံသတေ	၅၃၃	ဩရိမတိရမေဝ	၃၅၉
ဧသော မေ အတ္တာ	၄၀၇	ဩရောဟတိ	၃၄၆
ဧသောဟမသ္မိ	၄၀၇	ဩရောဟိတွာ	၄၀၉
ဧဟိတိ	၁၉၈	ဩလောဏီ	၃၄၆
		ဩသာရေတိ	၃၆၀
[ဩ]		ဩသာရေတွာ	၄၄၆
ဩကလ္လကော	၉၉	ဩဋ္ဌာရိကဿ	၄၆
ဩကာရံ	၄၀၉	ဩဋ္ဌာရိကေနော	၂၈၇
ဩကာသံ	၃၈၇		
ဩကာသကမ္ပံ	၂၀၀	[ဏ]	
ဩကာသဿ	၁၅၉	ကစ္ဆေ	၄၀၈
ဩက္ကန္တဘိက္ခုနိ	၅၇၆	ကဉ္စိ ဒေသံ	၂၀၁
ဩက္ကမိ	၄၀၈	ကဉ္စိကံ	၃၂၃
ဩစိနန္တာ	၆၂	ကဋ္ဌကဗလံ	၃၂၀
ဩဇဝန္တော	၁၄၉	ကဋ္ဌသက္ခရာ	၂၉၆
ဩဇောဇနံ	၅၁၀	ကဏ္ဍကဒ္ဒါရံ	၁၁၇
ဩတရတိ	၄၅၄	ကဏ္ဍကမ္ပိ	၂၀၇
ဩတရတု	၅၂၂	ကဏ္ဍကေန	၄၈၂
ဩတိဏ္ဏေ	၆၂	ကဏ္ဏေ	၄၀၈
ဩတိဏ္ဏော	၁၈၀	ကဏ္ဏပဋိစ္ဆာဒိ	၃၄၂
ဩတ္တရိတွာ	၄၆၀	ကဏ္ဏသံ	၄၉၀
ဩဒါတာနံ	၂၅၁	ကဏ္ဏသုခတော	၅၅

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[က]		[က]	
ကတတေလံ	၂၆၉	ကမ္မဋ္ဌာနံ	၁၅၂
ကတိပါဟံ	၆၈	ကမ္မဒေါသံ	၃၆၀
ကတောဝဿ	၄၅၆	ကမ္မပ္ပတ္တာယောပိ	၅၃၇
ကတ္တာ	၁၉၆	ကမ္မလက္ခဏံ	၂၀၃
ကတ္တိကဇုဏ္ဍပက္ခဿ	၂၈	ကမ္မဝါစာ	၄၉၀
ကထာနုသာရေန	၃၀၄	ကမ္မာရဘဏ္ဍု	၄၂၄
ကထိနံ	၄၈၈	ကမ္မာရဟဿ	၂၉၈
ကထိနစီဝရတော	၄၉၁	ကရဏတ္ထော	၃၅
ကထိနတ္ထတသိမာယံ	၄၈၈	ကရဏာနိ	၄၁၂
ကထိနတ္ထာရံ	၄၈၈	ကရဏီယံ	၄၇၂
ကထေတုံ	၃၀၄	ကရမန္တံ	၂၆၉
ကပိမိဒ္ဓပရေတော	၁၇၉	ကရုဏာကိစ္ဆံ	၃၅
ကပေါတဘဏ္ဍိကာ	၅၂၉	ကရုဏာဝိပ္ပာရိ	၄၅
ကပ္ပံ	၂၀၅	ကရုဏာဝိဟာရေန	၃၄
ကပ္ပံ ကတွာ	၂၃၈	ကလိ	၇၂
ကပ္ပဂတိကံ	၃၅၇	ကလိသာသနံ	၇၂
ကပ္ပတိ	၅၄၂	ကလ္လံ န	၄၀၇
ကပ္ပနဟုတေဟိ	၄၁၆	ကလ္လစိတ္တံ	၄၀၉
ကပ္ပန္နိ	၅၅၉	ကဝါဠဝိတ္ထာရပ္ပမာဏော	၃၀၃
ကပ္ပိယကုဋိ	၄၈၆	ကသဠံ	၃၂၃
ကပ္ပိယဘဏ္ဍိ	၂၄၉၊ ၂၆၁	ကသေရုဏော	၃၁၉
ကပ္ပိယမံသဒီရံ	၃၂၄	ကဟာပဏော	၁၂၄
ကပ္ပိယဝသေန	၁၆၈	ကာတဗ္ဗံ	၅၀၈
ကပ္ပိယာကပ္ပိယံ	၄၁၂	ကာတုမေဝ	၄၂၄
ကပ္ပေတိ	၁၉၉	ကာမသုခလ္လိကာနုယောဂေါ	၄၀၂
ကပ္ပေါ	၅	ကာမိတ္ထိယော	၄၁၄
ကဗဠေ ကဗဠေ	၄၉၆	ကာမုပါဒါနပစ္စယာ	၃၈
ကမ္မံ	၅၄၈	ကာမေသု	၄၀၂
ကမ္မကာရကသံဃေ	၃၆၀	ကာယကမ္မံ	၃၃၀
ကမ္မစိတ္တိကတာနိ	၄၇၆	ကာယစ္ဆဝီ	၁၁၂

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၅၉၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[က]		[က]	
ကာယပ္ပါဂန္တိယံ	၅၄၆	ကိရကမ္မကာရေန	၃၁၃
ကာယဝိန္တိန္ဒနိယကထံ	၁၄၅	ကိရိယံ	၁၉၀
ကာယသံသဂ္ဂံ	၁၈၀	ကိရိယတော	၁၀၈
ကာယာနုဂတိကတ္တာ	၃၀၀	ကိရိယာ	၃၇၀
ကာယိကာနိ	၃၂၂	ကိရိယာကိရိယတော	၁၀၈
ကာယေန	၁၀၇	ကိရိယာဝိသေသော	၁၅၉
ကာယော	၁၅၀	ကိလာသုနော	၅၇
ကာရကဂဏဿ	၃၆၀	ကိဋ္ဌာဂိရိ	၂၀၇
ကာရကသံဃသဒိသံ	၈၇	ကိဋ္ဌနဥပဝနံ	၃၈၀
ကာရဏံ	၆၂	ကုက္ကုစ္စံ	၅၄၅
ကာရဏတော	၃၀၄	ကုက္ကုစ္စာယန္တော	၃၁၁
ကာရန္တရာ	၅၂၉	ကုစ္ဆိမိမိလိကာ	၄၉၁
ကာရိ	၁၄၉	ကုဋ္ဌိံ ကရေတိ	၅၄၇
ကာရေတဗ္ဗံ	၃၁၉	ကုဋ္ဌိံ ကရေထ	၁၉၄
ကာရေတဗ္ဗော	၃၂၂	ကုဋ္ဌိဂေဟေ	၄၅၄
ကာလညူ	၆၂	ကုဋ္ဌိံ	၄၄၃
ကာလတ္ထော	၃၅	ကုဏီ	၄၃၉
ကာလော	၅၂၆၂	ကုဒါလပ္ပဟာရေ	၁၆၄
ကာသမဒ္ဒက	၃၂၀	ကုန္တာလ	၃၂၀
ကာသာယာနိ	၄၁၁	ကုယျက	၃၂၀
ကာသ္မရိ	၃၂၀	ကုလဝံ	၅၄၀
ကာဋ္ဌာနုသာရိ	၁၆၇	ကုလာနုဒ္ဒယတာယ	၅၃၃
ကိစ္စံ	၁၉၉	ကုလေ	၃၂၅
ကိစ္စယတာ	၁၉၉	ကုလ္လကဝိဟာရေန	၅၄၁
ကိစ္စသုဒ္ဓိယာ	၄၃	ကုသလံ	၂၀၅
ကိစ္စာမိကရဏံ	၅၄၈	ကုသလစိတ္တော	၅၁၉
ကိစ္ဆေန	၃၉၇	ကုသလတ္ထိကာနံ	၁၃
ကိဏ္ဍေန	၅၂၃	ကုသုမမာလံ	၇၂
ကိတ္တေတုံ	၄၅၆	ကုဋ္ဌိတိကာ	၅၂၉
ကိရ	၁၅၁၄၀၉	ကေဋ္ဌုဘိ	၂၆

ပဒါနုတ္တမော

[က]

ပိဋကော်

ပဒါနုတ္တမော

[ခ]

ပိဋကော်

ကေတု ၅၂၅
 ကေတုမာလာ ၂၆
 ကေသမိဿံ ၄၁၄
 ကေသဝိဿဇ္ဇနံ ၄၂၇
 ကောဋ္ဌိ ၃၃၂
 ကောဋ္ဌိဟိ ၂၀၄
 ကောဇ္ဇေတွာ ၄၅၉
 ကောဋ္ဌကံ ၄၁၈
 ကောဋ္ဌဖလံ ၄၈၁
 ကောဏံ ၄၅၅
 ကောဏတော ၄၅၅
 ကောဏသုတ္တပိဋက ၁၂၂
 ကောပေတွာ ၁၁၄
 ကောသိယံ ၂၅၀
 ကောသိယကာရကော ၂၅၀

[ခ]

ခဇ္ဇေတွာ ၅၂၃
 ခဏော ၃၄
 ခဏ္ဍသီမံ ၄၁၁
 ခဏ္ဍသီမာယံ ၄၅၇
 ခန္ဓ ၃၉၁
 ခန္ဓကဝတ္ထာနိ ၅၃၅
 ခန္ဓကောဝိဒါ ၃၉၁
 ခန္ဓာ ၃၉၁
 ခမတိ ၅၃
 ခမနိယံ ၄၄
 ခရဘာဝေါ ၄၅
 ခလေ ၂၄၉
 ခါဏုံ ၁၀၅

ခါဏုကံ ၄၅၉
 ခါဒနံ ၂၆၇
 ခါဒနိယံ ၃၈၅
 ခါဒန္တဿ ၄၈၃
 ခါဒိသု ၂၆၈
 ခါယိတံ ၁၀၄
 ခါရကမူလံ ၃၁၉
 ခါရိကာဇမိဿံ ၄၁၄
 ခါရကာကောလီ ၃၁၉
 ခါရဝလ္လိကန္ဓော ၃၁၉
 ခါလနမန္တံ ၃၈၂
 ခုဒ္ဒကပလိဗောဓာ ၁၅၂
 ခေတ္တံ ၁၃
 ခေဒံ ၆
 ခေါဘကရဏပစ္စယော ၁၇၇

[ဂ]

ဂဏနာ ၂၈၈
 ဂဏဘောဇနံ ၃၁၂
 ဂဏဿ ၃၆၅
 ဂဟဏေ ၁၈၅
 ဂဏ္ဍိ ၃၁၉
 ဂဏ္ဍိကာ ၅၂၉
 ဂဏ္ဍော ၄၄၃
 ဂတဿ ၄၆၉
 ဂတော ၆
 ဂန္တဗ္ဗံ ၄၁၉
 ဂန္တကာမာ ၃၀၅
 ဂန္တိနိ ၃၈၄
 ဂန္တောက္ကန္တိကဿမယော ၃၄

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ဂ]		[ဂ]'	
ဂမနုပ္ပါဒနံ	၃၅၆	ဂိလာနုပဋ္ဌာကာနံ	၄၉၉
ဂမနေန	၃၉	ဂိဟိဝိကတံ	၄၇၇
ဂမိကာတ္ထမ္ဘိ	၅၃၁	ဂိဟိဝိကဋ္ဌနိဟာရေန	၅၂၀
ဂမေန္တိ	၅၄၀	ဂိဟိဘာဝံ	၉၀
ဂမ္မော	၄၀၂	ဂိဝါ	၃၅၇
ဂယံ	၄၀၀	ဂုဏိ	၄၃၉
ဂယမုဂ္ဂရံ	၁၂၂	ဂုတ္တံ	၂၆
ဂရဟာ	၅၀	ဂုဋ္ဌပိဏ္ဍိ	၅၃၁
ဂရု	၅၀၄	ဂုဋ္ဌော	၄၀၅
ဂရုကာဘာဝနံ	၁၅၂	ဂုဋ္ဌပဋိစ္ဆန္ဓော	၃၁၁
ဂရုဘဏ္ဍိ	၅၂၀	ဂေဟသီတပေမံ	၄၁၀
ဂရုဘဏ္ဍေန	၅၂၀	ဂေါစရိယာနံ	၂၅၁
ဂရုမေဿေ	၉၉	ဂေါဋ္ဌဗလံ	၃၂၀
ဂလဂဏ္ဍိ	၄၃၇	ဂေါတြဘုနော	၁၇၁
ဂဟကူဋ်	၂၃	ဂေါနသော	၁၀၀
ဂဟပတိ	၃၇၉	ဂေါပကာ	၂၀
ဂဟာကာရံ	၂၃	ဂေါပနံ	၂၀၇
ဂဟိတတ္ထာ	၂၆၂	ဂေါဘတ္တနာဋိကာ	၄၃၉
ဂါမဉ္ဇ	၄၅၆	ဂေါမုတ္တကံ	၁၂၂
ဂါမဓမ္မံ	၇၂		
ဂါမနိဂမသီမံ	၄၆၀	[ဃ]	
ဂါမန္တရပရိယာပနံ	၅၇၀	ဃဋ္ဌယတိ	၁၉၄
ဂါမန္တရဂဏနာယ	၃၁၀	ဃဋ္ဌိကဋ္ဌာဟံ	၅၂၃
ဂါမသီမာသဗျံ	၄၆၁	ဃဋ္ဌိကဒါမဩလမ္ပကော	၂၀၀
ဂါမိကာ	၄၇၆	ဃဋ္ဌေတွာ	၄၉၀
ဂါမူပစာရဉ္စ	၄၅၆	ဃရမင်္ဂလံ	၄၂၇
ဂါရယော	၃၂၉		
ဂါဟံ	၁၉၀	[ဇ]	
ဂိဉ္ဇကာဝသထော	၁၂၁	•	၃၃၅
ဂိလာနုဿေဝ	၄၀၅	စက္ကဘေဒံ	၅၃၃

ပဒါနုတ္တမော

[၈]

ပိဋကော်

စက္ကဝီရိယော	၁၀၉
စက္ခုကရဏီ	၄၀၂
စစ္စုမ္မလံ	၃၁၉
စတုဒ္ဓိသာ	၄၁၀
စတုပဉ္စရက္ခနိမိတ္တမတ္တမိ	၄၅၂
စတုရဿဝတ္ထံ	၅၂၂
စတုရာပဿေနော	၄၁၅
စတုရာသီတိကပ္ပသဟဿ- ပရမာယုပရိယန္တော	၅၁
စတ္တာရော	၃၁၂
စမ္ပံ	၄၇၇
စမ္ပသံယုတ္တေ	၅၅၁
စရ	၄၀၅
စရုကေန	၃၂၃
စဝိတွာ	၂၆
စာတုဒ္ဓသိကော	၃၀၅
စာပေါ	၃၄၈
စာရဘူမိ	၁၉၂
စာလိတေဟိ	၄၈၁
စိတာ	၅၂၅
စိက္ခမာနတ္ထော	၅၁၂
စိတ္တံ	၅၄
စိတ္တင်္ဂ	၁၀၈
စိတ္တပက္ခန္ဓနံ	၁၄၆
စိတ္တဝိဝေကော	၄၆
စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ	၁၄၅
စိတ္တသမ္ပယုတ္တံ	၉၉
စိတ္တုပ္ပါဒေါ	၅၁၈
စိတ္တေ	၅၄
စိတ္တေကဂ္ဂတတ္ထာနိ	၄၈

ပဒါနုတ္တမော

[၉]

ပိဋကော်

စိတ္တေန	၁၀၈
စိရံ	၅၇
စိရပဋိကာ	၄၁၄
စိရာ	၅၇
စိနမုဂ္ဂေါ	၃၂၀
စိနဝုဋ္ဌာနိ	၂၈
စိဝရံ	၂၈၂
စိဝရပစ္စာသာ	၂၃၄
စိဝရာသာ	၂၃၅
စုတူပပါတဉ္ဇကာယ	၅၁
စေဋ္ဌကေ	၃၁၀
စေဋ္ဌကော	၉၉
စေတနာ	၁၉၈
စေတာပိတံ	၂၆၁
စေတိယာဒိ	၁၆၄
စေတေဟိ	၄၈၀
စေတောဒိလာ	၄၁
စေလ္လကော	၉၉
စောစ	၃၂၀
စောရနာဂဿံ	၁၆၉

[၁၀]

ဆကဏံ	၄၈၁
ဆဒ္ဓိတပတိတဥက္ကာပါ	၂၂
ဆဇ္ဇေတွာ	၃၂၃
ဆတ္တမင်္ဂလံ	၄၂၇
ဆဒနမေဝ	၁၉၄
ဆဒနူပရိ	၃၀၃
ဆန္တံ	၃၈၅
ဆန္တသော	၄၈၇

ပဒါနုက္ကမော

[ဆ]

ပိဋကော်

ဆန္ဒာယ	၂၉၉
ဆန္ဒော	၁၅၀
ဆန္ဒဿ	၅၄၀
ဆပကဝတ္ထုသ္မိ	၃၄၈
ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာနံ	၅၂၆
ဆဝသီသဿ ပတ္တံ	၅၂၃
ဆသတ္တကောဠကောနိ	၃၀၂
ဆဋ္ဌင်္ဂါ	၄၁၅
ဆဋ္ဌင်္ဂပေက္ခာ	၄၆
ဆာယာ	၄၄၃
ဆိဇ္ဇတိ	၃၃၂
ဆိန္ဒန္တံ	၁၆၉
ဆိန္ဒပါတံ	၅၄၀
ဆိန္ဒဝဋ္ဌမကောနုဿရဏာဒီသု	၅၀
ဆိန္ဒဝဿာနံ	၅၂၇
ဆေတဗ္ဗမ္ပိ	၅၂၂
ဆေဒနကံ	၅၄၂

[ဇ]

ဇဂ္ဂတော	၅၃၃
ဇဂ္ဂနတ္ထာယ	၁၇၉
ဇဗ္ဗပုမာဏံ	၂၈
ဇဇ္ဈရိ	၃၁၉
ဇဠိလေ	၄၁၄
ဇဗ္ဗိ	၂၅
ဇရဋ္ဌံ	၃၁၉
ဇလိကာ	၂၇၁
ဇဝကဏ္ဍကံ	၂၈၈
ဇာဂရန္တဿပိ	၃၂၃
ဇာတရုက္ခဿ	၄၅၉

ပဒါနုက္ကမော

[ဇ]

ပိဋကော်

ဇာတလောဏီ	၃၂၀
ဇာတာနံ	၁၄၆
ဇာတိဖလံ	၃၂၀
ဇာတိသမ္ပန္နကုလာနိ	၂၈
ဇာတု	၅၃၃
ဇာနိတဗ္ဗာ	၂၀၁
ဇာပိတော	၂၈၈
ဇာလဝိတာနံ	၂၀၇
ဇီဝတိ	၅၇၆
ဇီဝန္တိပုပ္ဖံ	၃၂၀
ဇီဝမာနကပုရိသဿ	၁၀၅
ဇီဝလောကော	၁၁
ဇိဝိကံ	၃၁၉

[ဈ-ဠ]

ဈာနံ	၁၇၃
ဈာနပဋိလာဘပစ္စနိကာနံ	၄၉
ဈာယတော	၃၉၅
ဠတ္ထိ	၄၅၈
ဠတ္ထိကမ္မဋ္ဌာနဘေဒေ	၅၈၅
ဠတ္ထိစတုတ္ထေန	၉၄
ဠတ္ထိတော	၅၄၈
ဠတွာ	၁၁၂
ဠဏံ	၄၀
ဠဏကရဏီ	၄၀၂
ဠဏကိစ္ဆံ	၃၄
ဠတကပဝါရိတဋ္ဌာနေ	၃၆၉
ဠတိကုလံ	၃၅၈
ဠတေယျံ	၃၉
ဠတော	၁၉

ပဒါနက္ခမော

[၃-၅]

“ဋီကာမဇ္ဈော	၄၇၁
ဌာတာ ရက္ခတိ	၂၄၉
ဌာပိတာ	၄၉၀
ဌာပိတေ	၂၅၀
ဌာပေတွာ	၂၆၁
ဌာနံ	၅၄၀
ဌာနာစာဝနမတ္ထေနော	၁၇၆
ဌာနာနိ	၁၀၀
ဌာနေ	၁၉၀
ဌာတံ	၁၀၃
ဌာတာနိ	၃၉၀
ဌာတိကံ	၅၃၀

[၈]

တံ	၁၀
တံ နိဿာယ	၂၀၃
တံ ဝိဘာဂံ	၂၄၃
တကံ	၃၂၀၊ ၄၀၁
တကပဏ္ဍိ	၃၂၀၊ ၄၀၁
တကပတ္တိ	၃၂၀၊ ၄၀၁
တန္တကကမ္မံ	၂၀၀
တန္တနိယကမ္မံ	၅၀၀
တန္တနိယကမ္မဿံ	၅၀၉
တဏှာလေယျကံ	၃၁၉
တဏှာကမ္မဿ	၄၀၀
တတိယေန	၃၃၂
တတော မုစ္ဆိတွာ	၁၇၆
တတ္ထကာ	၁၆၄
တထာဂတ	၆၀
တထာဂတဿံ	၁၉၊ ၄၄

ပိဋကော

ပဒါနက္ခမော

[၈]

ပိဋကော

တထာဘာဝပဋိသေဓနော	၁၄၉
တထာဘူတဿ	၁၅၀
တထေဝ	၁၇၅
တဒဇ္ဇဂမာ	၁၉၂
တဒတ္ထာယ	၁၉၃
တဒုပဂပိရိယဝါဟနဋ္ဌေန	၁၄၆
တန္တိက္ကမံ	၁၉
တဗ္ဗာဂိယဝိစာရဏာယ	၂၀၂
တဗ္ဗာဂိယာ	၅၄၀
တဗ္ဗကံ	၃၁၉
တဗ္ဗလကလ္လကဝိဟာရံ	၁၆၉
တရုဏဖလံ	၃၂၀
တလသတ္တိကံ	၃၃၆
တဿပပိယသိကာ	၅၄၉
တလပဏ္ဍဂုဋကံ	၂၀၇
တလပဏ္ဍမုဒ္ဓိကံ	၁၀၆
တလမူလကပဗ္ဗတော	၄၅၄
တလုံ	၁၅၁
တိဿာနိ	၁၉၀
တိကဘောဇနံ	၅၃၂၊ ၅၅၇
တိကောဋိပရိသုဒ္ဓိ	၂၀၄
တိက္ခဘာဝေါ	၄၅
တိစိတ္တံ	၃၃၄
တိစိဝရပရိဝါရံ	၅၂၉
တိစိဝရိကေနော	၂၄၃
တိဏဏ္ဍပကံ	၁၀၆
တိဏဝတ္ထာရကံ	၅၄၉
တိန္တိဏိက	၃၂၀
တိန္ဒြကာစိရံ	၃၄
တိပိဋကသဗ္ဗပရိယတ္တိဘေဒဓရာ	၂၂

သံဝဏ္ဏီတပဒါနံ အနုက္ခမဏိကာ

၆၀၅

ပဒါနုက္ခမော

ပိဋကော်

[တ]

တိပုသကာဒိ	၄၆၀
တိပုသဝါတိဂ်ဏ	၃၂၀
တိမ္မရသက	၃၂၀
တိရစ္ဆာနဂတာယပိ	၈၅
တိလဗိဇကံ	၂၀၇
တိဝဂီကံ	၂၀၆
တိဝဿန္တရေန	၅၂၀
တေ	၃၃၄
တေဇသာ တေဇံ	၄၁၃
တေဇောဝ	၄၁၃
တေန နိဝတ္ထော	၂၄၂
တေမိယတိ	၄၅၃
တေလပရိဘောဂေန	၄၈၁

[ထ-၁]

ထနုဒရာ	၃၈၇
ထမ္ဘကဝါတပါနံ	၅၂၅
ထာဝရာ	၅၂၆
ထုလ္လစ္စယံ	၁၀၄၁၆၈
ထေယျံ	၁၂၅
ထေယျသံဝါသကော	၄၃၀
ထေယျာယ	၅၃၀
ထေရံ	၅၆
ထေရပိတာ	၁၉၁
ထေရဿ	၅၃၀
ထေရာနံ	၂၄၁
ထောမိတော	၃၄၈
ဒဋ္ဌေယျံ	၃၉
ဒဏ္ဍမုဂ္ဂရာ	၅၂၈
ဒန္တံ	၂၆

ပဒါနုက္ခမော

[ခ]

ဒန္တဂီတံ	၅၂၂
ဒဝကမျတာ	၂၈၉
ဒဝါယ	၉၈
ဒသဘာတိကံ	၂၈
ဒသမံ	၂၁၅
ဒသသဟဿစက္ကဝါဠေ	၆၂
ဒသာဟာတိက္ကန္တံ	၂၁၉
ဒသာဟေန	၂၈၀
ဒဿနဋ္ဌော	၄၂
ဒဿနာယ	၂၅၃
ဒဿိတေ	၁၆၇
ဒဟတိ	၁၇၁
ဒါတဗ္ဗံ	၅၂၇
ဒါတဗ္ဗာနိ	၂၄၁
ဒါတုကာမော	၂၆၇
ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒိ	၂၇
ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရသမယော	၃၄
ဒိဋ္ဌသန္တာနေန	၁၉၈
ဒိဋ္ဌဿံ	၂၈၈
ဒိဋ္ဌာဒိနော	၂၀၃
ဒိဋ္ဌိယာ	၄၄၆
ဒိဋ္ဌိသီလသင်္ခာတေန	၃၇
ဒိဋ္ဌေန	၃၂၆
ဒိန္တံ	၄၁၃
ဒိန္တံ ပရိက္ခာရံ	၃၃၉
ဒိန္တကမေဝ	၅၂၃
ဒိဗ္ဗစက္ခုဗြဟ္မဏိဇ္ဇာ	၅၃
ဒိသံ ဂတော	၄၁၉
ဒိသာ	၄၀
ဒိသံ	၁၅၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[၁]		[၁]	
ဒိဃမူလကပဏ္ဏသေဝါလံ	၂၀၇	ဒေသနာသုဒ္ဓိ	၂၆၂
ဒိဃသိဗ္ဗိတံ	၄၉၀	ဒေသယံ	၅၄၅
ဒိဃာဒိနော	၂၀၃	ဒုတ္တိသပလဂုဋ္ဌပိဏ္ဏပမာဏော	၄၅၂
ဒိပကတိတ္ထိရော	၂၇	ဒွါရံ	၁၅၃
ဒိပဝါသိနော	၃၂၀	ဒွါရကောသာ	၃၀၃
ဒိပိနဂုံဋ္ဌေန	၅၂၅	ဒွါရဝါတပါနကဝါဋ္ဌာနိ	၂၇၁
ဒုက္ကဋ်	၁၆၀	ဒွါရေ	၃၀၉
ဒုက္ကရကာရိကသမယော	၃၄	ဒွိဟတ္ထပမာဏဗ္ဗိ	၃၄၅
ဒုက္ခဝေဒနံ	၃၄၅	ဒွိဟိ မေဃေဟိ	၂၄၇
ဒုက္ခဿ	၃၄	ဒွေ	၁၇၀
ဒုဂန္ဓံ	၁၀၉	ဒွေ တိဿော	၃၀၅
ဒုဂ္ဂဟိတာနိ	၄၉၀		
ဒုစ္စရိတသံကိလေသံ	၂၄	[၁]	
ဒုဋ္ဌါလုံ	၅၄၇	ဓဇူပမေဟိ	၁၇
ဒုတိယပါဒုဒ္ဓါရေ	၃၅၉	ဓညရသော	၄၀၇
ဒုတိယဿ	၃၃၂	ဓနိဋ္ဌကံ	၂၀၀
ဒုဒ္ဓသော	၃၉၇	ဓမ္မံ	၁၉
ဒုဒ္ဓိဝတ္ထာ	၄၁၆	ဓမ္မကထိကာ	၁၉၅
ဒုပ္ပါရတာ	၄၁၆	ဓမ္မကဓမ္မ	၃၀၄
ဒုဗ္ဗိညေယျော	၃၅	ဓမ္မစက္ကံ	၄၀၅
ဒုဗ္ဗိနိဗ္ဗောဂံ	၂၄၉	ဓမ္မစက္ခု	၄၀၅
ဒုဗ္ဗာသိတံ	၅၄၆	ဓမ္မစက္ခု	၂၀
ဒုရနုဗောဓော	၃၉၇	ဓမ္မတာ	၁၉၆
ဒုဿကုဋိ	၅၇၇	ဓမ္မဒေသနသမုဋ္ဌာနာနိ	၃၄၉
ဒေဒ္ဓါဘော	၁၂၂	ဓမ္မဓာတုံ	၄၅
ဒေဝမနုဿာနံ	၃၇	ဓမ္မဓာတု	၁၇၃
ဒေသစာရိတ္တံ	၄၂၄	ဓမ္မပ္ပဒိပဿ	၁၉
ဒေသတော	၁၅၂	ဓမ္မရဇ္ဇါ	၂၀၇
ဒေသနာပညာယ	၅၄၃	ဓမ္မရတနဝဿံ	၆၂
ဒေသနာမေန	၄၀၇	ဓမ္မဝရော	၁၁

သံဝဏ္ဏီတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၆၀၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[ဝ]		[န]	
ဓမ္မဝိနယော	၄၁၁	နဝမံ	၂၁၅
ဓမ္မသာမိ	၄၂၃	နဝမာလိကာ	၃၂၀
ဓမ္မဿဝနဂုံ	၅၄၆	နာဂမဏ္ဍလံ	၃၈၂
ဓမ္မာနုလောမံ	၈၆	နာဂယောနိယာ	၄၃၂
ဓမ္မေန ဝဂ္ဂံ	၄၆၂	နာဂေါ	၄၈၂
ဓမ္မော	၁၁	နာထော	၈
ဓာတိ	၃၈၄	နာနာစရိယာ	၄၄၂
ဓာတုကုသလော	၄၁၃	နာနာဝေရဇ္ဇကာ	၁၇၃
ဓာရေတဗ္ဗံ	၂၅၂	နာနာသမ္ဘာရေဟိ	၄၈၁
ဓာရေဿာမိ	၅၄၀	နာနုပဇ္ဈာယ	၄၄၂
ဓာရေဟိ	၉၈	နာနုဗန္ဓေ	၅၄၅
မိရော	၃၄	နာနုဘောန္တိ	၂၄
ဓုရံ ကတွာ	၁၇၁	နာဘိဝိတရန္တိ	၄၆၅
		နာမံ	၂၆၇
[န]		နာမကရဏသညာယ	၂၀၀
န	၅၄၆	နာဝါ	၄၅၅
နခပိဋ္ဌ	၄၂၃	နာသိတာ	၁၉၆
နဂရပရိက္ခာရေဟိ	၁၈၉	နိက္ခမနိယပုဏ္ဏမာသီ	၃၃၂
နဇ္ဇာ	၃၉၂	နိက္ခိတ္တံ	၂၆၈
နဋနာဋကာနိ	၃၁၉	နိက္ခိတ္တမဏိသုဝဏ္ဏာ	၅၄၁
နဋကာယပ္ပသာဒံ	၁၀၀	နိက္ခိပိတဗ္ဗံ	၅၁၃
နတ္ထမာလံ	၃၂၀	နိက္ခိပိတုံ	၅၂၈
နတ္ထေတံ	၁၇၂	နိဂ္ဂဟေတုံ	၂၉၇
နဒါပေတုံ	၅၆	နိစယသန္ဓိမိ	၄၉၁
နဒီ	၄၅၈	နိဇ္ဈာမာ	၄၀၁
နပ္ပဟောတိ	၂၃၄	နိဒဟနေ	၅၅၇
နမော	၈	နိဒါနံ	၅၅၁
နယဝဇ္ဇေဟိ	၅၄၅	နိဒါနဋ္ဌော	၄၂
နဝကတရံ	၅၁၁	နိဒါနဘေဒေါ	၇၉
နဝဓောတော	၁၂၆	နိဒ္ဒါ	၁၇၇၊ ၄၀၈

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော
[န]		[န-ပ]	
နိဗ္ဗေသော	၄၃၊ ၅၅၁	နိရောဓော	၃၉၄
နိဗ္ဗုဇ္ဇန္တော	၁၁၇	နိဝတ္တံ	၃၅၆
နိပဇ္ဇိတုံ	၂၄၂	နိဝတ္ထမ္ပိ	၂၃၇
နိပန္နာယ	၃၇၈	နိဝတ္ထပါရုတံ	၂၅၄
နိပ္ပါဒိတံ	၃၁၀	နိဝါသေတုံ	၃၀၉
နိဗ္ဗုဒ္ဓိတက္ကာ	၂၆၉	နိသာမေန္တ	၁၈
နိဗ္ဗတ္တံ	၂၇၀	နိသိန္နာယ	၃၀၅
နိဗ္ဗသနာနိ	၂၁	နိသီဒနံ	၃၃၀
နိဗ္ဗာနံ ဗောဓိ	၄၅	နိသီဒန္တိ	၅၀၁
နိဗ္ဗာနဓာတုယာ	၂၁	နိသီဒိတုံ	၂၄၂
နိဗ္ဗာနာယ	၄၀၂	နိဿဂ္ဂိယံ	၄၉၁
နိဗ္ဗုဇ္ဇရာဇဘဇ္ဇော	၃၇၀	နိဿဂ္ဂိယဝတ္ထု	၂၆၅
နိဗ္ဗဒါယ	၄၀၈	နိဿန္တော	၅၃
နိဗ္ဗေဘောဂိယံ	၁၄၉	နိဿယေ	၅၃၇
နိမန္တိတာ	၃၀၅၊ ၃၁၂	နိဿယော	၄၁၉
နိမန္တိတောယေဝ	၄၆၈	နိဿာယ	၄၁၉
နိမိတ္တံ	၁၀၀၊ ၁၅၂	နိဿာရဏံ	၅၀၃
နိမိတ္တုပဂပါသာဏေ	၄၅၄	နိဿိမံ	၃၀၄
နိမိတ္တေ	၁၅၃	နိယတိ	၅၄၅
နိမိတ္တေန	၁၀၀	နိလကဟာပဏာ	၁၂၃
နိမုဂ္ဂပေါသိနီ	၃၉၈	နိလပ္ပလဝဏ္ဏာ	၁၁၂
နိမ္မိတာနံ	၁၉၆	နိဝရဏဒူရိဘာဝေန	၄၉
နိယမေတွာ	၉၉	နိဟရိတွာ	၈၅
နိယမိတက္ကာ	၁၅၉	နေက္ခမ္ဘာမိမုတ္တော	၄၇၆
နိယသကမ္မံ	၅၀၈	နေရဉ္စရာယ	၃၉၂
နိယျာတိ	၅၄၆	နောသုလဘူပမေဟိ	၁၇
နိယျာနံ	၄၂၊ ၅၄၆	ပံသုကူလံ	၂၃၉
နိရယမ္ပိ	၂၀၅	ပကတိအာမိသေ	၃၂၂
နိရုတ္တိ	၄၃	ပကတိဂါမာ	၄၅၈
နိရောဓဓမ္မံ	၄၀၅	ပကတိဋ္ဌိတိကာ	၅၂၉

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[ပ]		[ပ]	
ပကတိယာ	၂၄၃	ပဉ္စကံ	၄၉၁
ပကတိယာဝ	၅၁၀	ပဉ္စဂါ	၄၁၅
ပကာသနံ	၄၃	ပဉ္စသန္ဓိကံ	၁၅၂
ပကုဇံ	၅၂၅	ပဉ္စိ	၃၀၄
ပက္ကန္တာသုပ္ပိ	၃၅၇	ပညပေန္တိ	၁၀၄
ပက္ကမတိ	၄၇၂	ပညာ	၄၀၄
ပက္ခန္ဓိယံ	၁၅၆	ပညာပနံ	၄၃
ပက္ခဿ	၄၅၁	ပညာဝေယျတ္တိယေန	၅၀၂
ပဂ္ဂါဟိကသာလံ	၂၄၃	ပဉ္စပိလောတိကာနံ	၂၆၆
ပဋိရန္တိ	၅၃၇	ပဉ္စာ	၄၀၇
ပစ္စက္ခာတိ	၉၀	ပဉ္စိကရိသာမိ	၄၆၄
ပစ္စတ္တိကာ	၄၃	ပဉ္စိကုဋိတော	၅၃၂
ပစ္စဘာသိ	၃၉၀	ပဉ္စိကူလတာယ	၄၀၃
ပစ္စယံ	၅၁၀	ပဉ္စိကူလာ	၁၄၅
ပစ္စယက္ခယဿ	၃၉၅	ပဉ္စိက္ကမိ	၄၁၉
ပစ္စယဝသေန	၅၂၇	ပဉ္စိက္ကမ္မ	၅၂၆
ပစ္စယေနဝ	၅၂၆	ပဉ္စိက္ကမ္မလဝသေန	၃၄၀
ပစ္စရိ	၁၀	ပဉ္စိဂ္ဂဏှာတိ	၃၂၁
ပစ္စဝေက္ခဏဝသိ	၁၅၃	ပဉ္စိဂ္ဂဟဏုပဂဘာရံ	၃၂၃
ပစ္စာကတာ	၃၆၂	ပဉ္စိဂ္ဂဟဏေ	၂၆၂
ပစ္စာဂစ္ဆန္တော	၄၇၆	ပဉ္စိဂ္ဂဟတ္ထဝိကံ	၅၂၄
ပစ္စာမိတ္တာ	၄၃	ပဉ္စိဂ္ဂဟိတံ	၃၂၁
ပစ္စုဒ္ဓါရာဒိသိပ္ပိတော	၂၃၄	ပဉ္စိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာနိ	၂၅၆
ပစ္စေကဗုဒ္ဓယာနံ	၁၄	ပဉ္စိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော	၃၂၃
ပစ္စေသံ	၄၉၅	ပဉ္စိဂ္ဂဟေတွာ	၄၇၉
ပစ္ဆိမဝယော	၄၄	ပဉ္စိစရတိ	၂၀၆
ပစ္ဆိမဝသံဝုတ္တာနမ္ပိ	၅၀၂	ပဉ္စိစ္စ	၃၉၄
ပစ္ဆိမိကာယ	၄၇၃	ပဉ္စိဇာနာတိ	၂၀၆
ပဇာနတော	၁၅၀	ပဉ္စိဇာနိတွာ	၂၀၆
ပဇ္ဇရကံ	၁၅၆	ပဉ္စိညာတကရဏံ	၅၁၆

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[ပ]		[ပ]	
ပဋိညာယ	၁၉၆	ပဇ္ဇော	၄၂၇
ပဋိဒါတဗ္ဗာနိယေဝ	၅၂၉	ပဋ္ဌမံ	၁၅၅
ပဋိဒေသေမိ	၄၆၄	ပဋ္ဌမကထိနော	၂၃၅
ပဋိနိဒ္ဒေသံ	၅၄၆	ပဋ္ဌမစိမိလိကာ	၄၉၀
ပဋိပတ္တိယာ	၄၄	ပဋ္ဌမပဝါရဏာယ	၄၈၈
ပဋိပဒါဝိသုဒ္ဓိ	၁၄၅	ပဋ္ဌမပါရိပဒဒိဝသေ	၂၈
ပဋိပါရိပတ္တိ	၅၂၉	ပဋ္ဌမဘာဂံ	၅၂၇
ပဋိပါရိယာ	၅၃၀	ပဋ္ဌမမေဝ	၁၉၃
ပဋိပါဒေန္တော	၄၁၅	ပဋ္ဌမုပ္ပန္နဝသေန	၅၅၉
ပဋိပုဂ္ဂလော	၄၀၀	ပဋ္ဌပေတဗ္ဗံ	၁၅၂
ပဋိဗန္ဓံ	၁၆၇	ပဏကံ	၂၀၇
ပဋိဗလဿ	၅၁၀	ပဏမနာ	၁၅၁
ပဋိဗာဟေတွာ	၅၂၅	ပဏိယာ	၅၂၄
ပဋိဗုဒ္ဓေါ	၁၇၉	ပဏိတော	၃၉၇
ပဋိဗုဒ္ဓိ	၃၄၈	ပဏုန္တပစ္စေကသစ္စော	၄၁၅
ပဋိယာလောကံ	၃၁၆	ပဏ္ဍိတဝေဒနိယော	၃၉၇
ပဋိလဘိဟ္တာ	၂၅၈	ပဏ္ဍိတော	၃၄
ပဋိလာဘေန	၃၄၁	ပဏ္ဍိတိ	၁၉၈၊ ၁၉၉
ပဋိဝတ္တာ	၃၆၀	ပဏ္ဍိတိဝဇ္ဇံ	၁၀၄
ပဋိဝိဒ္ဓါကုပ္ပေါ	၂၄	ပဏ္ဍိတိဝဇ္ဇာနိ	၃၈၈
ပဋိဝိသော	၄၉၅	ပဏ္ဍိတိဝဇ္ဇေ	၃၂၉
ပဋိဝေဝေသေန	၁၄၉	ပဏ္ဍိတာလမ္ဗိ	၁၉၃
ပဋိဝေဓော	၄၃	ပတံ	၂၀၇
ပဋိသံဝိဒိတာ	၁၅၄	ပတနရူပံ	၁၆၆
ပဋိသန္တိယိတုံ	၁၄၆	ပတိဋ္ဌာယ	၁၉၈
ပဋိသာရဏီယကမ္မံ	၅၀၈	ပတိဋ္ဌိတံ	၁၆
ပဋိသေဝတော	၃၃၅	ပတိဋ္ဌိတာ	၄၅၉
ပဋိဿုတော	၄၇၃	ပတိဋ္ဌိတာရပ္ပဒေသံ	၂၈၈
ပဇ္ဇဗန္ဓော	၄၂၇	ပတိရူပံ	၄၁၇
ပဇ္ဇမုခေ	၁၂၂	ပတိရူပါ	၃၄၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[ပ]		[ပ]	
ပတ္တကလ္လံ	၄၄၇	ပမာဏစီဝရဿ	၂၂၄
ပတ္တကာရကော	၂၆၇	ပမာဏတော	၁၉၂
ပတ္တစတုက္ကေ	၂၅၀	ပမာဏေ	၁၆၄
ပတ္တစီဝရံ	၅၂၀	ပမုခေ	၄၅၄
ပတ္တတ္ထဝိကာဒီသု	၂၄၀	ပယောဇနံ	၆၂
ပတ္တဓောဝနံ	၃၄၀	ပယောဇေန္တဿ	၂၆၆
ပတ္တဗန္ဓကော	၅၂၀	ပရဂလံ	၅၂၄
ပတ္တဗ္ဗော	၃၉	ပရတော	၅၀၃
ပတ္တသလာကဘတ္တံ	၅၃၀	ပရဘာဂေ	၄၅၃
ပတ္တာ	၅၃၆	ပရမဝိသုဒ္ဓါ	၅၀၁
ပတ္တိ	၄၁	ပရဝါဒီ	၈၀
ပတ္တေန	၄၁၃	ပရသမယဝိဝဇ္ဇနတော	၆၃
ပတ္တော	၅၂၃	ပရသမုဒ္ဓေ	၅၀၀
ပတ္တယမာနော	၉၀	ပရာမသနံ	၁၀၅
ပထဝိယာ	၂၉၇	ပရိကမ္ပံ	၁၄၉
ပဒံ	၂၆	ပရိက္ခကာနံ	၁၄၇
ပဒုပဋိပါဠိယာ	၃၅၁	ပရိက္ခာရာနံ	၂၄၁
ပဒုမကဏ္ဍိကာ	၄၂၃	ပရိစ္ဆေဒဗ္ဗန္တရေ	၁၇၀
ပဓာနဝိဗ္ဗန္တော	၄၀၁	ပရိစ္ဆေဒါတိက္ကမေ	၁၇၀
ပန္နဘာရာ	၂၅	ပရိညေယျံ	၁၅၄
ပန္နရသောဝိ	၄၆၄	ပရိဏာမေန္တိ	၃၃၉
ပဗ္ဗဇ္ဇာ	၄၂၉	ပရိတ္တံ	၁၇၀
ပဗ္ဗာဇနိယကမ္ပံ	၅၀၀	ပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပံ	၆၂
ပဗ္ဗာဇေတွာ	၄၁၁	ပရိဘဏ္ဍံ	၅၂၂
ပဗ္ဗာဇေသိ	၉၉	ပရိဘာသေယျံ	၃၀၂
ပဗ္ဗာနံ	၃၆၀	ပရိဘူတိတုံ	၂၇၂
ပဘာဝနာ	၁၅၁	ပရိဘောဂပ္ပစ္စယာ	၅၇၀
ပဘိန္ဒပဋိသမ္ဘိဒါပရိဝါရေ	၅၀၃	ပရိဘောဂေ ပရိဘောဂေ	၂၆၁
ပဘုတိ	၁၃	ပရိဘောဇနိယံ	၅၃၅
ပမာဏံ	၁၆၆၁၇၁	ပရိမာဏမ္ဘိ	၅၁၄

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[၁]		[၁]	
ပရိယန္တေ	၁၂၂	ပဝါရိတာ	၃၀၃
ပရိယာဒိန္နော	၄၁၃	ပဝါရေတုဉ္စ	၄၆၉
ပရိယာယတော	၅၄	ပဝါရေတွာ	၂၀
ပရိယာယေန	၁၉၉	ပဝိဋ္ဌံ	၁၀၃
ပရိယေသနဓမ္မိ	၂၇၃	ပဝိဋ္ဌသာခါယ	၄၅၉
ပရိယေသိတွာ	၁၆၀	ပဝေသနံ	၁၀၃
ပရိဝဋ္ဋိတွာ	၅၂၃	ပဝေသေတွာ	၃၁၃
ပရိဝတ္တနံ	၃၁၂	ပသံသန္တိ	၁၀၅
ပရိဝတ္တနကထာယံ	၃၂၃	ပသန္တစိတ္တံ	၄၁၀
ပရိဝတ္တေတွာ	၂၅၀	ပသာမိတော	၁၉၀
ပရိဝသိတဗ္ဗာ	၅၁၄	ပသုတ္တော	၅၅၀
ပရိဝါရဂါထာနံ	၃၅၉	ပသုပါလကာ	၃၂၀
ပရိဝါသဝတ္ထာဒီနံ	၅၁၄	ပဿနံ	၅၄၃
ပရိဝိသနဋ္ဌာနံ	၅၃၅	ပဿာဝဋ္ဌာနံ	၃၀၂
ပရိဝေဏဋ္ဌာနေ	၂၉	ပဿာဝမဂ္ဂံ	၁၀၅
ပရိဝေသနာယ	၃၁၇	ပဟိနဝိပလ္လာသတ္တာ	၁၇၇
ပရိသုဒ္ဓိ	၂၀၄	ပဟိနာ	၄၄
ပရိသုဒ္ဓသီလာ	၅၇၉	ပဟူတံ	၃၈၅
ပရိဟရဏေယေဝ	၃၀၁	ပါကတိကံ	၅၃
ပရိဟရန္တိ	၄၀	ပါကတိကုဇ္ဈိ	၄၀၁
ပရိဟာရံ	၂၀၀	ပါကတိန္ဒြိယေ	၁၇၁
ပရိဟိနာနိ	၄၆၇	ပါကမ္ဘံ	၄၁
ပရူပဟာရာ	၃၃၅	ပါမိနံ	၁၉၃
ပရေတေဟိ	၃၉၇	ပါဠိပဒဒိဝသေ	၂၀၊ ၃၃၂
ပလိဗောဓဋ္ဌော	၄၂	ပါဏံ	၅၄၄
ပလိဗောဓာ	၄၉၃	ပါဏာတိပါတာ	၁၆၄
ပဝတ္ထုဖလဘောဇနော	၅၁	ပါတိ	၅၂၄
ပဝတ္ထိနိ	၃၀၄	ပါတိမောက္ခံ	၄၄၇
ပဝနန္တော	၅၂၄	ပါတုဘူတံ	၁၁၂
ပဝါရဏံ	၃၁၇	ပါဒကာနိ	၄၀

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၆၁၃

ပဒါနုက္ကမော	[ပ]	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	[ပ]	ပိဋကော်
ပါဒဋ္ဌာနာ		၃၀၀	ပိဋိသမယေ		၄၉၈
ပါဒုဒ္ဓါရေန		၃၀၀	ပိဋေဟိ		၄၈၁
ပါဒေ ဓောဝိတွာ		၃၀၁	ပိတုစ္ဆာ		၁၆၈
ပါနီယံ		၅၃၅	ပိတုရာဇာ		၁၆၉
ပါပကာနံ		၄၉	ပိသာစိလ္လိကာ		၅၂၃
ပါပိဋတရာ		၅၁၀	ပိတိသုခေဟိ		၁၉၆
ပါပုဏာတိ		၅၀၀	ပိဋန		၄၂
ပါပုဏိ		၄၉၆	ပိဋနဋ္ဌော		၃၄
ပါပေတွာ		၅၀၂	ပုဂ္ဂလဝသေနေဝ		၅၂၆
ပါပေသိ		၂၈၈	ပုစိမန္တော		၃၇
ပါမင်္ဂဒဿ		၅၂၄	ပုစ္ဆာယ		၅၄၃
ပါရာဇိကံ		၁၇၁	ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ		၅၃၅
ပါရာဇိကာ		၁၀၁	ပုညကာမာ		၂၆၃
ပါရိဗန္ဓကတော		၁၄၅	ပုညာဘိသန္ဓိ		၁၆
ပါရိသုဒ္ဓိ		၄၄၈	ပုဏ္ဏစန္ဒော		၄၅
ပါရိသုဒ္ဓိ		၅၇၉	ပုဏ္ဏမာသိယော		၅၇၉
ပါရိဟာရိယံ		၅၂၈	ပုထုပါဏိကံ		၅၂၂
ပါရုကံ	၂၃၇၊ ၃၅၆		ပုန ဝသတိ		၂၉၄
ပါရုပိတဗ္ဗံ		၃၄၅	ပုပ္ဖနာမော		၂၈
ပါရုပိတုံ		၃၀၉	ပုပ္ဖပဋိစ္ဆကံ		၂၀၇
ပါလိလေယျော		၅၀၄	ပုဗ္ဗကိစ္စံ		၄၄၈
ပါဝါရိကဿ		၃၆၄	ပုဗ္ဗဘာဂါ		၅၅၇
ပါသာဏသက္ခရံ		၁၂၆	ပုဗ္ဗာစရိယာနုဘာဝံ		၁၇
ပါသာဏော		၄၅၂	ပုဗ္ဗာပရပိရုဒ္ဓိ		၃၆၉
ပါသာဒေါ		၄၅၄	ပုဗ္ဗေ		၂၉၅
ပါဟေသိ		၄၁၄	ပုရတိ		၅၅၉
ပါဠိနိဿိတော		၂၉၁	ပုရိမံ ပုရိမံ		၂၀၃
ပါဠိယာ		၂၅၇	ပုရိမနယေ		၁၉၆
ပိဋကေ		၅၄၅	ပုရိမပဒဿ		၆၈
ပိဋံ		၃၁၉	ပုရိမိကာ		၄၇၂

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[ပ]		[ဖ]	
ပုရိသန္တရေန	၅၃၈	ဖလမုတ္တမံ	၁၄၉
ပုရိသော	၅၅၉	ဖာဏိတံ	၂၇၀
ပုရေ	၁၉	ဖာတိကမ္မမေဝ	၅၃၀
ပုဿဖလ	၃၂၀	ဖာရသကံ	၄၈၇
ပူဝဂဏနာယ	၃၁၆	ဖာသုကာ	၂၃
ပူဂဿ	၃၁၁	ဖာသုဝိဟာရော	၄၄
ပူဇီ	၁၆၈		
ပူတိမုတ္တံ	၄၁၈	[ဗ]	
ပူရိတံ	၂၀၈	ဗကုလ	၃၂၀
ပူရေတုံ	၅၂၃	ဗဒရသာဠဝံ	၃၁၃၊ ၃၆၈
ပူရေတွာ	၅၀၁	ဗဒ္ဓသီမာသဒိဿာယေဝ	၄၅၈
ပေက္ခမာနာနံ	၄၇၆	ဗန္ဓိတွာ	၄၃၉
ပေတကိစ္စတ္ထာယ	၂၀၅	ဗလံ	၄၄၂၊ ၆၈
ပေသေတွာ	၃၁၉	ဗလိဗဒ္ဓေဟိ	၁၉၂
ပေါက္ခရံ	၁၁၂	ဗဟိဥပစာရသီမာယ	၅၀၂
ပေါက္ခရဋ္ဌိ	၃၂၀	ဗဟိတီရေ	၄၅၉
ပေါက္ခရဏီ	၅၂၇	ဗဟိနဒိတီရေ	၄၅၉
ပေါက္ခရဝဿံ	၄၂၅	ဗဟိသီမာယ	၄၆၉
ပေါဠကိတူလံ	၃၄၁	ဗဟံ ဒေတိ	၄၉၀
ပေါတ္တနိကံ	၅၃၂	ဗဟုဇနဟိတာယ	၃၇
ပေါလုဇနိကော	၄၀၂	ဗဟုဓာ	၃၃၂
ပေါရာဏာ	၁၂၆	ဗဟုနိ	၂၇၆
ပေါသာ	၅၄၁	ဗဟု ပတ္တေ	၂၆၈
		ဗဟိရလောမိ°	၅၂၂
[ဖ]		ဗိဒလကံ	၅၂၃
ဖဂ္ဂဝ	၃၂၀	ဗိဗ္ဗောဟနံ	၃၄၃
ဖရတိ	၁၂၆	ဗိဗ္ဗ	၃၂၀
ဖရသုံ	၂၉၇	ဗိဇ္ဇာလသင်္ခလိကာ	၄၆၄
ဖလံ	၆၂	ဗိဇေတော	၁၈၆၊ ၃၂၈
ဖလက္ခဏေ	၅၄	ဗုဒ္ဓိ	၉၈

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၆၁၅

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[ဗ]		[ဘ]	
ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ	၃၉၇	ဘဏ္ဍာဂါရုံ	၄၉၇
ဗုဒ္ဓတ္တာ	၄၀	ဘတိနိဝိဋ္ဌိ	၅၂၇
ဗုဒ္ဓနိသေဝိတံ	၁၁	ဘတ္တမိဿကေ	၃၁၀
ဗုဒ္ဓယာနံ	၁၄	ဘတ္တဝိဿဂုံ	၂၃၇
ဗုဒ္ဓသိရိဝယဿ	၁၀	ဘန္တ	၄၀
ဗုဗ္ဗုဋ္ဌကံ	၁၀၆	ဘဝံ	၁၁
ဗောဓိ	၄၀၀	ဘဝန္တဂေါ	၄၀
ဗောဓိပညာဏံ	၉၉	ဘဝါ	၁၁
ဗောဓိရုက္ခမူလေ	၃၉၃	ဘဝေါ	၃၀
ဗောဓေတော	၄၀	ဘဝေါက္ကမနတ္ထာနိ	၄၀
ဗျဇ္ဇနံ	၄၃	ဘာဂီ	၄၀
ဗျဇ္ဇနသ္မိ	၃၅၆	ဘာရဘူတာ	၂၆၂
ဗျာကရိတွာ	၁၆၀	ဘာဝဝိကပ္ပါကာရေန	၉၀
ဗြဟ္မစရိယံ	၄၀၅	ဘာဝိတော	၁၅၄
ဗြဟ္မလောကာ	၂၆	ဘာဝေတိ	၃၀
ဗြဟ္မလောကေ	၃၀	ဘာသိတော	၁၇၀
ဗြဟ္မိပတ္တံ	၃၂၀	ဘိသနကတသ္မိ	၅၇
ဗြဟ္မဇုဂတ္တော	၄၃၇	ဘိက္ခဝေန	၅၄၁
[ဘ]		ဘိက္ခာစာရော	၅၁၄
ဘဂီ	၄၀	ဘိက္ခု	၃၃၉
ဘဂ္ဂမကာသိ	၄၀	ဘိက္ခုနိပန္နေ	၂၉၄
ဘဇတိ	၅၅၁	ဘိက္ခုသဘာဂတံ	၄၃၉
ဘဇိ	၄၀	ဘိဇ္ဇတိ	၅၂၃
ဘဇ္ဇိတဝိဋ္ဌိ	၃၁၇	ဘိတ္တိ	၁၂၉
ဘဉ္ဇကော	၅၂၉	ဘိတ္တိနိဿိတံ	၁၂၉
ဘဉ္ဇိတဗ္ဗံ	၂၄၁	ဘိတ္တိလဂ္ဂေ	၄၅၄
ဘဉ္ဇပထံ	၃၇၀	ဘိန္ဒတိ	၅၃၃
ဘဉ္ဇိပုတ္တဂဏာ	၃၅၇	ဘိန္ဒေန	၂၆၀
ဘဏတိ	၂၀၀	ဘိသိံ ဝါ	၃၄၃
		ဘိသိန္နဝိ	၅၄၀

ပဒါနုတ္တမော

[ဘ]

ဘုဇိဿံ	၄၂၄
ဘုဇ္ဇန္တိ	၃၁၂
ဘုသာ	၅၄၆
ဘူတံ	၂၉၅
ဘူမိ	၅၄၈
ဘူမိယံ	၃၂၀
ဘေဒေါ	၇၉
ဘေရိသညံ	၄၅၃
ဘေသဇ္ဇတ္ထဝိကံ	၅၂၄
ဘေသဇ္ဇေဟိ	၂၆၉
ဘေသဇ္ဇောဒိသံ	၂၇၁
ဘောဇနသာလာယ	၅၂၉
ဘောဇနာနံ	၃၁၂
ဘောဇနိယံ	၃၈၅
ဘောဇနေန	၃၁၂

[ခ]

မံသကရဗ္ဗကော	၃၁၇
မံသစက္ခုနာ	၅၃
မ	၄၀
မက္ကဋဿ	၁၇၇
မက္ခမေဓော	၅၁၄
မဂါ	၅၄၁
မဂ္ဂက္ခဏေ	၅၄
မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယံ	၄၃
မဂ္ဂေ	၃၃၀
မဂ္ဂေန	၁၇၁
မဂ္ဂေါ	၅၂၇
မဂ္ဂေါ ဗောဓိ	၄၅
မစ္စု	၂၆

ပိဋကော

ပဒါနုတ္တမော

[ခ]

ပိဋကော

မဇ္ဈိ	၁၀၀
မဇ္ဈိမဿ	၄၅၈
မဇ္ဈိမာ	၄၀၁
မဇ္ဈသံ	၁၄၅
မညေ	၃၃၇
မဏ္ဍလိကံ	၅၂၄
မဏ္ဍိတော	၁၉၀
မတိ°	၁၉
မတေပိ	၁၆၇
မတ္တိကာပိဏ္ဍိ	၄၈၆
မဒ္ဒဝ	၅၈၂
မရမေဟံ	၂၈၈
မရရမိမံ	၅၅
မနံ	၄၅၆
မနသိကာရေန	၁၅၁
မနဿဂတိ	၅၃
မနဿာနံ	၂၉၇
မနဿေ	၅၃၂
မနောမယံ	၅၃၂
မန္တာဘာသာ	၅၅၉
မရဏတ္ထိကာဝ	၁၆၇
မရဏာဓိပ္ပာယ်ဿ	၁၆၈
မရတိ	၁၆၅
မသာလု	၃၁၉
မဟာဥပါသကော	၃၁၅
မဟာကာရုဏိကဿ	၈
မဟာကုမ္ဘိလသုဒ္ဓါသိသော	၄၃၇
မဟာဂတိကတ္တာ	၅၁
မဟာဇာနိ	၃၉၉
မဟာဇုတိကတ္တာ	၅၁

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၆၁၇

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[မ]		[မ]	
မဟာထေရဿ	၅၃၀	မုခဒ္ဒါရုံ	၃၂၃
မဟာထေရေ	၃၁၃	မုခဒ္ဒါရိကံ	၄၂၈
မဟာနဒိယော	၅၃၆	မုခသန္ဓိမိ	၄၈၆
မဟာပဒေသာ	၈၆	မုခေန	၃၂၂
မဟာပိဋိယကောဇဝံ	၄၉၆	မုဂ္ဂရာ	၁၆၈
မဟာဗောဓိယင်္ဂဏံ	၃၆၀	မုစ္ဆိတွာ	၁၇၅
မဟာယာဂံ	၆၂	မုဉ္ဇိတွာ	၁၀၀
မဟာဝတ္ထာနိ	၅၃၅	မုဉ္ဇတိဏံ	၂၉၇
မဟာဝိဟာရဿ	၁၇	မုဒိင်္ဂသဏ္ဌာနေန	၅၂၄
မဟာဝိရော	၂၈	မုဒုဗ်တ္တံ	၄၀၉
မဟလ္လကော	၅၃	မုဒ္ဒတိဏံ	၂၉၇
မဟာသမဏေန	၂၁	မုဒ္ဒဝေဒိကာ	၅၂၆
မဟာသီမံ	၄၅၄	မုဒ္ဒါ	၂၈၈
မဟိံ ဝိကုဗ္ဗတော	၅၃၃	မုနာတိ	၃၀၆
မဟိကာ	၅၄၁	မုသာဝါဒေါ	၄၇၁
မဟိမတာ	၄၁	မူလံ	၂၄၇
မဟေသီ	၅၈၄	မူလံ ဂဟိတံ	၁၆၃
မာတုပိတူဟိ	၆၈	မူလံ ဒတွာ	၁၆၃
မာတိကာဘေဒေါ	၇၉	မူလံ လဘိတွာ	၂၆၇
မာတုကုမ္ဘိသ္မိံ	၁၅၅	မူလကာရဏဘာဝေန	၃၈
မာတုလဘာဂိနေယျာ	၂၈	မူလခါဒနီယံ	၃၁၉
မာတုလုဂံ	၃၂၀	မူလဋ္ဌဿေဝ	၁၆၀
မာနာဘိသမယာ	၃၄	မူလပဋိဂ္ဂဟဏမေဝ	၃၂၃
မာနသကံ	၅၃	မူလဘာဂံ	၅၈၀
မာရိတေ	၁၇၀	မူလဝိသုဒ္ဓိယာ	၅၅၆
မာရေန္တု	၁၇၀	မူလသာမိကာနံ	၂၆၆
မိဂမာတုကော	၄၇၇	မူလာ ဒါယကာ	၅၄၁
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ	၅၄၃	မူလေ	၂၆၆
မိစ္ဆာဝါစာပရိယာပန္နာ	၂၈၇	မူသိကုက္ကုရုံ	၂၉၆
မိလက္ခဿ	၉၈	မေဃဝနယျာနံ	၂၈

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[ဗ]		[ဃ]	
မေတဗ္ဗာ	၄၄၃	ယာစနာ	၆၂၁၉၁
မေတ္တံ	၃၈	ယာစန္တိ	၁၆၈
မေတ္တာကာယကမ္မသင်္ခါတော	၅၄၆	ယာနေန	၁၇၃
မေထုနံ	၇၃	ယာပနိယံ	၄၄
မေထုနဓမ္မပစ္စယာ	၅၇၇	ယာဝကီဝဉ္စ	၄၀၅
မေယျ	၂၄၅	ယာဝဇီဝိကံ	၃၂၂
မောစ	၃၂၀	ယာဝဒတ္ထံ	၇၇
မောဠိဂလ္လော	၉၉	ယာဝဒတ္ထပဝါရဏာယ	၃၁၇
မောဠိဗဒ္ဓေါ	၉၉	ယုတ္တဝါဒိနာ	၅၈၃
		ယေဘုယျသိကာ	၅၄၉
[ဃ]		ယောဇနသတမ္ပိ	၅၀၁
ယံကိဉ္စိ	၂၀၇	ယောဇေတွာ	၁၈၆
ယက္ခပေတရူပေန	၁၆၇		
ယက္ခေန	၃၇၄	[ခ]	
ယတ္ထ ကတ္တမိ	၃၀၅	ရက္ခိတဗ္ဗာ	၃၀၅
ယတ္ထကာမာဝသာယိတံ	၄၁	ရက္ခေယျာသိ	၂၁၀
ယထာဉာယံ	၅၄၅	ရဇိတွာ	၂၃၈
ယထာဒါနမေဝ	၂၆၂	ရဋ္ဌဘေဒေ	၃၀၉
ယထာဒါနေ	၃၆၃	ရတနံ	၃၄၀
ယထာဓိပ္ပါယံ	၁၅၉	ရတနဒါမံ	၇၂
ယထာနိဗ္ဗိဋ္ဌနိဗ္ဗေသေ	၁၈၅	ရတိယာ	၁၉၅
ယထာနုသန္တိနာ	၁၆၇	ရတ္တမိတ္တော	၃၃၆
ယထာဝုတ္တေန	၁၅၂	ရတ္တိစ္ဆေဒေါ	၅၆
ယထာသမာဒိဋ္ဌာယ	၁၉၄	ရတ္တိယာ	၃၉၄
ယထာသမ္ဘဝံ	၄၉၃	ရတ္တိသတံ	၅၁၃
ယထာသိက္ခာပဒံ	၉၇	ရထိကာယ	၃၀၉
ယဒဂ္ဂေန	၁၉၉၊ ၅၃၇	ရဝါဘညေန	၉၉
ယမကသာလာနံ	၂၁	ရသေန	၈၅
ယာဂုပါနေ	၃၈၁	ရသ္မိယော	၂၈
ယာဂုမိဿကံ	၃၁၈		

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[၇]		[၈]	
ရသံ	၅၇၉	လဇ္ဇိဟိ	၂၀၅
ရဟော	၂၁၀	လဒ္ဓါ	၄၈၆
ရာဂရတ္တာ	၃၉၇	လဗ္ဘတိ	၅၄၉
ရာဂဿ ပဟာနံ	၁၇၂	လဟု	၄၁၇
ရာဂါစိတ္တံ	၁၇၂	လဟုကံ အာပတ္တိ°	၂၀၃
ရာဇဂဟကော	၄၉၆	လဟုဋ္ဌာနံ	၄၄
ရာဇဂဟေ	၂၈	လဟုပရိဝတ္တာ	၁၇၇
ရာဇမာသော	၃၂၀	လာဘော	၃၃၉
ရာဇဝလ္လဘာ	၁၂၃	လိင်္ဂဗျတ္တနယေန	၂၃၁
ရာဇာဂါရကေ	၂၃	လေခပဏ္ဍကော	၄၂၉
ရာဇာယတနံ	၃၉၆	လေဉ္စပါတေ	၄၂၀
ရာဇိကံ	၃၂၀	လေသမတ္တံ	၂၀၁
ရာမာ	၃၉၇	လောကံ	၃၉
ရုက္ခမူလံ	၁၄၉	လောကဇေဋ္ဌဿ	၅၈၄
ရုက္ခသုစိဒ္ဓါရံ	၁၁၇	လောကဝဇ္ဇံ	၇၂
ရုက္ခော ဗောဓိ	၄၅	လောကဝဇ္ဇာနိ	၃၈၈၊ ၃၈၉
ရုဗြဒါမကော	၁၂၃	လောကဟိတာယ	၆
ရုဟတိ	၂၉၇		
ရူပကာကိဏ္ဍာနိ	၅၂၂	[၉]	
ရူပဉ္စ	၄၀၇		
ရူပါရူပာရိဂ္ဂဟေ	၁၅၁	ဝဂ္ဂံ ကရောန္တိ	၄၅၇
ရေစကံ	၂၀၈	ဝဂ္ဂုမုဒါ	၁၇၀
ရောမကံ	၅၅၇	ဝဂ္ဂေန	၂၉၈
ရောဟဏေ	၁၆၉	ဝစနသာမညတော	၂၀၁
		ဝစိကမ္ပံ	၃၃၀
[၈]		ဝစိဒ္ဓါရေ	၄၅၀
လက္ခဏတော	၁၅၃	ဝစိဘေဒေန	၉၉
လက္ခဏပ္ပဒိဝေပေဒိသံယုတ္တော	၃၀၄	ဝဇကလိ	၃၁၉
လဃိမတာ	၄၁	ဝဇေန	၄၆၉
လစ္ဆာမ န ခေါ	၅၆	ဝဇ္ဇံ	၅၃၃

ပဒါနက္ခမော	[၀]	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	[၀]	ပိဋကော်
ဝဇ္ဇေတွာ		၃၀၈	ဝသန္တဿ		၁၇၃
ဝဇ္ဇတိ		၁၆၉	ဝသလံ		၁၈၉
ဝဇ္ဇလောဟံ		၅၂၈	ဝသိတုံ		၄၁၉
ဝဗုန္တော		၄၆၁	ဝသေယျာမ		၄၁၃
ဝဗုမာနံ		၂၈	ဝဿန္တေဒဿ		၄၆၉
ဝဗို		၂၆၆	ဝဿန္တေဒေ		၄၆၉
ဝဏ္ဏံ		၁၄၅	ဝဿာရတ္တော		၅၃၆
ဝဏ္ဏတော		၁၅၃	ဝဿာဝါသိကံ		၅၂၇
ဝဏ္ဏနာပိ		၂၀	ဝဿိကသာဠိကာ		၃၄၂
ဝဏ္ဏာ		၁၅၀	ဝဿူပနာယိကာ		၄၆၇
ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏော		၃၅၆	ဝါ		၁၉၅
ဝတတ္ထာယ		၂၀၇	ဝါဂုရံ		၂၀၅
ဝတ္ထံ		၅၂၇	ဝါစာစိတ္တတော		၃၄၉
ဝတ္ထိ		၄၈၂	ဝါစာယ		၁၀၇
ဝတ္ထိသီသံ		၁၇၅	ဝါတဏှိကော		၄၃၉
ဝတ္ထါ		၁၅၃	ဝါဒက္ခိတ္တော		၂၈၆
ဝတ္ထါ		၅၄၈	ဝါဒေါ		၂၄၀
ဝတ္ထါဂဏနာယ		၁၉၁	ဝါယံ		၂၂
ဝတ္ထုပ္ပဘေဒေါ		၆၃	ဝါယာမံ		၅၃
ဝတ္ထုလေယျကံ		၃၁၉	ဝါရဂါမံ		၅၃၀
ဝတ္ထုသဘာဝတာယ		၂၀၂	ဝါရိတာ		၄၂၉
ဝတ္ထုနံ		၁၁၁	ဝါသီဇဇေ		၃၄၁
ဝဒတော		၅၅၇	ဝါဠယက္ခဝိဟာရံ		၁၆၉
ဝဒန္တောပိ		၅၅၉	ဝိကဇော		၄၃၉
ဝနဘင်္ဂိယံ		၁၇၉	ဝိကပ္ပဒ္ဒယေပိ		၆၈
ဝရကော		၃၁၇	ဝိကာလေ		၅၃၈
ဝရပေါတ္တကစိတ္တတ္ထရဏံ		၁၆၉	ဝိက္ခေပဂတေန		၁၅၂
ဝရဘူရိမေဓေသော		၄၅	ဝိစရန္တိ		၃၅၉
ဝလေတိ		၃၁၂	ဝိစိကိန္နာ		၅၃
ဝဝတ္ထာနံ		၃၇၈	ဝိစေယျ ဒါနံ		၅၄၆

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော
[၀]		[၀]	
ဝိစ္ဆိန္ဒိတော	၅၃၀	ဝိနိတဝတ္ထုနိ	၁၁၁
ဝိဇဟန္တဿ	၃၂၅	ဝိနိတာနိ	၅၄၆
ဝိဇိတသင်္ဂါမ	၃၉၇	ဝိနိဝရဏစိတ္တံ	၄၀၉
ဝိဇ္ဇာ	၄၀၄	ဝိနိဝရဏတာ	၁၇၂
ဝိဇ္ဇာသိသေန	၁၇၁	ဝိပတ္တိ	၅၆
ဝိညတ္တိ	၁၉၁	ဝိပတ္တိယော	၅၄၈
ဝိညတ္တိပထေ	၁၃၇	ဝိပရိဏာမဋ္ဌော	၃၄
ဝိညာပေတဗ္ဗံ	၂၄၁	ဝိပရိယေသာ	၄၁
ဝိညာပေတိ	၉၈	ဝိပဿနာဘူမိဒဿနတ္ထံ	၁၅၄
ဝိညာပေန္တိ	၂၆၈	ဝိပဿနာယံ	၁၅၁
ဝိညတံ	၄၉၆	ဝိပဿနပေက္ခာ	၄၆
ဝိတက္ကာဒိသမတိက္ကမေန	၄၉	ဝိပုလဗုဒ္ဓိ	၅၈၃
ဝိတက္ကာ	၆၂	ဝိပုလပန္နိယော	၄၀၈
ဝိဒိတဝေလာယံ	၃၉၅	ဝိပုသန္နဘာဝေါ	၄၅
ဝိဒေသံ	၄၂၇	ဝိပ္ပါဠေတွာ	၅၂၃
ဝိဒေသော	၄၂၇	ဝိပ္ပန္နောပိ	၅၂၇
ဝိနမနာ	၁၅၁	ဝိဘဇနံ	၄၃
ဝိနယံ	၃၈၇	ဝိဘဇ္ဇဝါဒိ	၂၇
ဝိနယကမ္မံ	၂၂၉	ဝိဘာဝယံ	၁၅၃
ဝိနယဓရေ	၂၀၁	ဝိမာနေတွာ	၅၃၇
ဝိနယဓရေဟိ	၄၉၈	ဝိမုတ္တိသု	၅၇
ဝိနယပညတ္တိ	၅၄၃	ဝိမုတ္တံ	၅၄
ဝိနယဝိရောဓော	၁၇၉	ဝိမုတ္တိသုခံ	၃၉၃
ဝိနယသင်္ဂီတိယာ	၅၄၀	ဝိမုတ္တော	၄၀၀
ဝိနယသာသနပစ္စတ္ထိကာ	၃၃၅	ဝိမောက္ခော	၄၀
ဝိနယသိဒ္ဓါ	၅၅၇	ဝိရဇံ	၄၀၅
ဝိနယေ	၂၄	ဝိရတိယာ	၅၄၆
ဝိနိဓာယ	၅၃၄	ဝိရာဂိတေ	၁၈၅
ဝိနိပါတေန	၃၄၉	ဝိရူပက္ခေဟိ	၅၂၂
ဝိနိဗန္ဓာ	၄၁	ဝိလောမိတံ	၁၉၂

ပဒါနုတ္တမော	[ဝ]	ပဒါနုတ္တမော	[ဝ]
ဝိဝတ္ထတိ	၁၅၀	ဝုတ္တပ္ပကာရာ	၃၉၅
ဝိဝဒန္တာ	၅၄၆	ဝုတ္တသမယေဟိ	၁၉၉
ဝိဝရဏံ	၄၃	ဝုတ္တာ	၃၅၂
ဝိဝါဒါမိကရဏံ	၅၅၀၊ ၅၅၁	ဝုတ္တဝဿာပိ	၄၀၉
ဝိဝါဒါမိကရဏပစ္စယာ	၅၄၇	ဝုတ္တဂဿော	၂၀
ဝိဝါဒါဒီနံ	၁၉၉	ဝူပသမာ	၄၆
ဝိဝါဒေါ	၅၁၀	ဝူဠော	၄၅၆
ဝိဝေကံ	၃၉၆	ဝေဇ္ဇကမ္ပံ	၁၆၀
ဝိဝေကဋ္ဌော	၄၂	ဝေဠိမံ	၂၀၇
ဝိဝေကဒဿိနာ	၅၄၇	ဝေဒနာတ္ထိက	၁၀၀
ဝိသင်္ကေတံ	၁၇၀	ဝေဒယာမိ	၅၁၂
ဝိသဘာဂရောဂေါ	၁၆၇	ဝေဒါနံ ဝါ အန္တံ	၃၉၆
ဝိသဘာဂဝဏ္ဏေန	၅၄၆	ဝေဒေဟိ အန္တံ	၃၉၆
ဝိသိဗ္ဗနာပေက္ခော	၃၂၉	ဝေမိမံ	၂၀၇
ဝိသုဒ္ဓဿ	၁၄၆	ဝေနေယျသတ္တာ	၆၂
ဝိသုဒ္ဓါပေက္ခေန	၄၄၉	ဝေပုရိသိကာ	၅၃၇
ဝိသုစိကံ	၁၅၆	ဝေမာ	၁၆၀
ဝိသေသာမိဂမံ	၁၆၀	ဝေယျာကရဏံ	၄၀၅
ဝိဿဇ္ဇေတွာ	၃၀၅	ဝေလာယ	၅၀၉
ဝိဟတ္ထတာယ	၂၃၀	ဝေါ	၅၅၇
ဝိဟာရံ	၄၇၃	ဝေါမိဿကာပတ္တိယော	၁၉၄
ဝိဟာရဂ္ဂေန	၅၂၆	ဝေါရောပေန္တော	၅၄၄
ဝိဟာရပစ္စယာယံ	၄၇၆	ဝေါသာနံ	၅၃၃
ဝိဟာသိ	၃၄	ဝေါဟာရဝသေန	၁၂၉၊ ၁၆၇
ဝိတမလံ	၄၀၅	ဝေါဟာရော	၁၉၀
ဝိမံသာ	၃၅၁		
ဝိမံသိတွာ	၁၇၂		
ဝုဠဟိတွာ	၄၆၄		
ဝုဠာတိ	၅၅၅		
ဝုဠာပိတံ	၃၀၄		

[ဆ]

သံကိလေသံ	၄၀၉
သံခါဒိတွာ	၅၃၃
သံဃကရဏီယေန	၄၆၀

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သံဃတော	၂၃၇	သဇောတိဘူတာနံ	၄၁၃
သံဃဇာသု	၇၃	သဇ္ဈာယံ	၄၆၂
သံဃလာဘော	၁၇၃	သဇ္ဈေတနိကာ	၁၇၅
သံဃသုဠိတာ	၇၃	သဉ္ဇိန္ဒေန	၄၉၁
သံဃသုဠိတာယ	၇၂	သညာစိကေန	၃၆၅
သံဃာဒိသေသေန	၃၃၇	သညာပေတွာ	၅၂၇
သံယောဂဋ္ဌော	၄၂	သညီဝါဒါဒိကော	၂၇
သံဝဏ္ဏနာနယော	၃၉၂	သဏ္ဌပေသုံ	၄၀၁
သံဝရတ္ထာယ	၂၉	သဏ္ဌာတိ	၄၀၈
သံဝရော	၁၅၀	သတိ အက.တွာ	၂၆၂
သံဝါသေ	၄၄၄	သတိ ပစ္စယေ	၄၈၁
သံဝါသော	၄၃၀	သတိယာ	၁၅၁
သံသဂ္ဂဘေဒတောပိ	၁၇၇	သတိဝိနယော	၅၁၅
သံသဠဝိတပါ	၄၆၁	သတိဝိပ္ပဝါသေ	၅၄၆
သံဟရာပေယျ	၃၆၈	သတောကာရီ	၁၅၀
သဥဿာဟတ္တာ	၂၁၇	သတ္တ သဒ္ဓမ္မာ	၃၉
သဥဿာဟေနေဝ	၅၅၇	သတ္တာဟကာလိကံ	၃၂၂
သကသမယော	၅၈၂	သတ္တာဟဝါရေန	၄၉၈
သက္ကစ္ဆံ	၁၉	သတ္တိသုလူပမာ	၃၃၄
သက္ခိဿာမ	၅၆	သတ္တုမောဒကော	၃၁၇
သဂ္ဂမဂ္ဂဂမနေ	၃၀၄	သတ္တကေန	၃၂၃
သင်္ကာသနံ	၄၃	သတ္တဝါဟ	၃၉၇
သင်္ခတဋ္ဌော	၃၄၂၄၂	သတ္တာရော	၅၃၂
သင်္ခါရုပေက္ခာ	၄၆	သတ္ထေ	၄၆၉
သင်္ခာဠိစာရံ	၃၇၇	သဒဿံ	၃၃၀
သင်္ခာတံ	၃၇၉	သဒ္ဓမ္မသံဝဏ္ဏနကောဝိဒေဟိ	၁၇
သစိတ္တကံ	၃၂၅	သနေတ္တိကာ	၅၄၁
သစိတ္တကပက္ခေ	၇၅	သန္တံ	၁၇၁
သစိတ္တကာနိ	၃၈၈	သန္တံ သုခံ	၆၂
သန္တိကာပညတ္တိ	၄၀	သန္တတာ	၁၄၉

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သန္တရတ္ထရေန	၂၄၃	သဘိတ္တိစ္ဆဒနံ	၁၉၃
သန္တာပဋ္ဌော	၃၄၂၄၂	သဘောဇနော	၃၂၅
သန္တိ	၅၂၅	သမံ ပဿတိ	၄၆
သန္တိဋ္ဌေယျ	၃၇၂	သမဂ္ဂံ	၄၆၁
သန္တော	၃၉၇	သမဂ္ဂိဘူတဿ	၄၀၈
သန္တရိတ္တာ	၅၄၄	သမဏကပ္ပေဟိ	၂၉၇
သန္တရေ	၅၂၆	သမတိက္ကမာ	၄၆
သန္တနဋ္ဌာနတော	၄၆၀	သမထပ္ပုပ္ပိပန္နဿ	၁၄၆
သန္တိဋ္ဌိကံ	၉၉	သမထာ	၅၄၈
သန္တမနာ	၁၅၁	သမထေဟိ	၅၄၇
သန္တိစယံ	၂၆၇	သမဓိကံ	၂၀၇
သန္တိဋ္ဌာနန္တိကေ	၄၉၃	သမနုဘာသနသမုဋ္ဌာနာနိ	၃၄၉
သန္တိပတိတမဏ္ဍပံ	၂၉၄	သမနုဿရန္တော	၁၈
သန္တိသိန္နာသု	၄၂၃	သမန္တစက္ခု	၃၉၇
သပရသန္တာနော	၅၄၆	သမန္တတော	၄၀
သပရိစ္ဆေဒံ	၁၄၅	သမန္တာ	၄၅၈
သပ္ပုပ္ပိမာသော	၅၃၆	သမန္တာဂတော	၄၀၆
သဗ္ဗကပ္ပိယတာယ	၅၅၈	သမယဉ္စ	၃၃
သဗ္ဗဒိသာဟိ	၂၈	သမယပ္ပဝါဒကော	၃၄
သဗ္ဗပဒေသု	၁၆၈	သမယော	၃၄
သဗ္ဗပါသဏ္ဍိယဘတ္တာနိ	၄၃၀	သမဝယသဋ္ဌေသနော	၄၁၅
သဗ္ဗရတ္တိယော	၄၀၈	သမဝါယော	၃၅
သဗ္ဗသင်္ခါရသမထော	၃၉၇	သမလေဟိ	၃၉၇
သဗ္ဗသင်္ခါဟကဝသေန	၁၀၈	သမသမာ	၄၇၅
သဗ္ဗဘိဘူ	၄၀၀	သမာဒပေတွာ	၃၄၀
သဘတ္တော	၃၂၅	သမာဒါယေဝ	၅၆
သဘာဂသံဃာဒိသေသံ	၅၁၃	သမာနဝိဘတ္တိ	၆၈
သဘာဂါ	၄၁၉	သမာနသံဝါသာ	၄၅၆
သဘာဝတော	၃၉၊ ၁၉၉	သမာပဇ္ဇနဝသီ	၁၅၃
သဘာဝသရိက္ခာသရိက္ခတော	၂၀၂	သမာပဇ္ဇိ	၁၇၃

သံဝဏ္ဏိတပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

၆၂၅

ပဒါနုက္ကမော	[သ]	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	[သ]	ပိဋကော်
သမာဟိတေ		၅၄	သမ္မ သမာရဘိဿံ		၁၈
သမိတာဝိနာ		၂၁၄	သမ္မာ		၃၄
သမိတာဝီ		၃၉	သမ္မုခါဝိနယသ္မိ		၅၂၀
သမုဋ္ဌာတိ		၅၄၅	သမ္မုခါဝိနယော		၅၄၉
သမုဋ္ဌာနေန		၅၄၅	သမ္မုဒိဘူတဿ		၅၃၀
သမုဋ္ဌာပိကာ		၃၈	သမ္မုတိ		၅၂၇
သမုဒယဓမ္မံ		၄၀၅	သမ္မုတိဒါနကိစ္စံ		၂၃၀
သမုဒယနိရောဓသင်္ခါတော		၃၉၅	သမ္မောဒိ		၃၉၆
သမုဒိတေန		၅၈၁	သယံ ယာစိတကေန		၃၆၄
သမုဒ္ဒေါဒကေန		၃၂၄	သယံဝသိတာ		၄၁
သမူဟဝေါဟာရေန		၁၇၉	သယံ သာမဏေရော		၄၃၀
သမေတိ		၂၅၈	သယနိဃရံ		၃၄၀
သမောဒကံ		၃၉၈	သယမေဝ		၂၉၉
သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယံ		၃၆၉	သရဇာ		၅၄၁
သမ္ပုဋ္ဌိန္ဒြိယတေ		၁၆၂	သရဏံ		၅၅
သမ္ပုတ္တာနံ		၅၀၂	သရဏဂမနံ		၅၅
သမ္ပုတိ		၅၆	သရဗု		၅၂၂
သမ္ပုဒန္တိ		၃၀၉	သရဘညံ		၄၆၂
သမ္ပုရိဝါရေတွာ		၄၈၆	သရမာနေန		၄၄၉
သမ္ပုသာဒနံ		၄၆	သရီရဋ္ဌပတ္တော		၂၀၄
သမ္ပုဒေဿတိ		၁၉၀	သလာကဂ္ဂါဟေန		၅၅၇
သမ္ပာဓေ		၄၈၂	သလ္လက္ခေတွာ		၅၁၂
သမ္ပုဒ္ဓဝရန္တယေဟိ		၁၇	သလ္လပေယျ		၃၇၂
သမ္ပောဓာယ		၄၀၂	သလ္လဟုကဝုတ္တိ		၁၅၂
သမ္ပိန္ဒိတဗ္ဗာ		၄၆၁	သလ္လေခိယေ		၁၇
သမ္ပောဂေ		၄၄၄	သဝတ္ထုကံ		၂၀၃
သမ္ပတာယ		၄၅၆	သဝိဃာတကံ		၄၂၇
သမ္ပတိ		၅၂၄	သဿတဝါဒီ		၂၇
သမ္ပန္တိ		၅၅၀	သဟ		၂၈၁
သမ္ပန္တိတုံ		၄၅၁	သဟဓမ္မိကေသု		၃၁၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ]		[သ]	
သာခါ	၂၉၇	သာဝိတ္တိ	၄၈၇
သာဇီဝံ	၉၇	သာဝေတိ	၉၈
သာဠကပတ္တော	၂၀၄	သာဝေတုကာမော	၉၈
သာဏိပါကာရံ	၂၇	သာသနံ	၁၆
သာတသဟဂတာ	၉၄	သာသင်္ကသမ္ပတော	၂၃၃
သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ	၄၃	သာသနဓမ္မော	၄၃
သာဒိတုံ	၅၃၉	သာသနပရိယန္တာ	၅၇
သာဒိယိဿသိ	၃၀၈	သာသနဗြဟ္မစရိယံ	၄၃
သာဓာရဏံ	၃၁၉	သာသနာရောစနကာလေ	၁၉၀
သာဓာရဏာ	၅၄၈	သာဟု	၄၁၇
သာဓုကီဠနံ	၂၂	သီခရံ	၅၂၈
သာဓုကီဠတဂိတံ	၃၇၁	သိက္ခာ	၉၇
သာဓုဂိတံ	၅၂၂	သိက္ခာပဒံ	၉၇
သာဓု သုဠ	၁၆၇	သိက္ခာပဒေ	၆၉၂၀
သာပတ္တိကော	၂၄၉	သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော	၈၁
သာမံ	၂၇၆	သိက္ခိတသိက္ခေန	၃၄၅
သာမဂ္ဂိ	၄၅၁	သိဂ္ဂါ	၃၁၉
သာမန္တဝိဟာရေပိ	၂၀၈	သိဒ္ဓတ္ထကံ	၃၂၀
သာမိကာ	၃၇၁	သိနေရုဿ	၄၀
သာမိသေန	၃၂၂	သိယာ	၁၀၈
သာမုတ္တံသိကာ	၄၁၀	သိရသာ	၁၄
သာယံ	၄၁၄	သိလကဗုဒ္ဓေါ	၃၄၈
သာရတ္ထံ	၁၈၅	သိတိကတော	၃၄၈
သာရဒ္ဓါ	၁၅၂	သီမံ	၄၅၁
သာရပါမင်္ဂ	၂၈	သီမဋ္ဌော	၄၅၄
သာလိဝိကတိ	၅၆	သီမာတိက္ကန္တိကော	၄၉၃
သာလူကာ	၄၈၇	သီမာယ	၄၅၈
သာဝကယာနံ	၁၄	သီမာသင်္ကရံ	၄၆၁
သာဝကေန	၁၉၅	သီမာသင်္ချမေဝ	၄၅၇
သာဝသေသံ	၁၀၄	သီလံ	၅၆

ပဒါနုက္ကမော

[သ]

ပိဋကော်

ပဒါနုက္ကမော

[သ]

ပိဋကော်

သီလဝါ ၃၀၄
 သီလဝိသုဒ္ဓိယာ ၅၈၉
 သီလသမ္ပန္နော ၁၉၈
 သီသံ ၁၁၆
 သီဟနာဒံ ၅၆
 သုကတံ ၅၇၉
 သုခဝိနိဂ္ဂဟံ ၅၈၃
 သုခါနံ ၅၃
 သုခါယ ၃၇
 သုခုမာလော ၄၀၇
 သုညာဂါရံ ၄၈၆
 သုတာဒိနံ ၁၉၉
 သုတ္တံ ၈၈
 သုတ္တန္တာဘိဓမ္မပ္ပစ္စတ္တိကာ ၃၃၅
 သုတ္တန္တိကာ ၁၉၅
 သုတ္တန္တိကာနံ ၁၉
 သုတ္တန္တိကော ၅၀၄
 သုတ္တဝိဘဏံ ၅၄၂
 သုတ္တာနုလောမံ ၈၈
 သုတ္တော ၁၇၉
 သုဒိန္န ၆၈
 သုဒ္ဓကာဠကာနံ ၂၅၁
 သုဒ္ဓမိတ္တာ ၂၉၆
 သုဓာလေပေါ ၅၂၅
 သုပန္တဿ ၁၇၉
 သုမနမနသော ၄၁၃
 သုမေဓ ၃၉၇
 သုလသိပဏ္ဍိ ၃၂၀
 သုဝဏ္ဏပါဒုကာယော ၄၀၉
 သုဝဏ္ဏေန ၁၈၆

သုဝိက္ခာလိတံ ၅၃၃
 သုဝိမုတ္တစိတ္တော ၄၁၅
 သုဝိမုတ္တပညော ၄၁၅
 သုသဏ္ဌိတဿ ၁၆
 သုသာနံ မညေ ၄၀၈
 သုသိရပါသာဏော ၄၅၄
 သုဿုသိသု ၄၀၁
 သူစိကံ ၁၅၆
 သူနေဟိ ၅၃၇
 သူရဉာဝေါ ၄၅
 သေဠံ ၄၀
 သေဠာနုသေဠိနံ ၄၁၀
 သေတပရိက္ခာရော ၁၈၉
 သေတု ၄၅၉
 သေတုဃာတော ၅၄၆
 သေတုပါဒါ ၄၅၉
 သေနာသနံ ၁၅၂
 သေယျံ ၅၄၄
 သေယျဂ္ဂေန ၅၂၆
 သေလေ ၃၉၇
 သေလ္လု ၃၂၀
 သေဝါလံ ၂၀၇
 သေဝေ ၃၅၆
 သေသံ ၁၈၉
 သေသာ ၃၃၄
 သောကဇ္ဈာယိကာ ၃၇၇
 သောတာဝဓာနံ ၂၉
 သောဓနာ ၁၅၁
 သောဓေတွာ ၄၅၄
 သောမနဿမယံ ၂၃

ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမော	ပိဋကော်
[သ-ဟ]		[ဟ]	
သွေပိ	၂၂	ဟာယနဝဓုနံ	၃၃၂
ဟံသပုပ္ဖံ	၁၆၇	ဟိ	၃၅
ဟံသဝဋ္ဋကန္တဒနေန	၁၄၅	ဟိဂ္ဂံ	၃၂၀
ဟတ္ထတော	၁၆၃	ဟိဂ္ဂဇတုံ	၃၂၀
ဟတ္ထပါသာတိက္ကမံ	၃၂၃	ဟိဂ္ဂဇတု	၄၈၁
ဟတ္ထပ္ပတ္တော	၁၆၈	ဟိဂ္ဂသိပါဋ္ဌိကာ	၄၈၁
ဟတ္ထိအဿာဒီနံ	၁၀၄	ဟိန္တာလံ	၃၂၀
ဟတ္ထိနခေါ	၅၂၈	ဟိနော	၄၀၂
ဟတ္ထိပ္ပမာဏော	၄၅၂	ဟုပေယျာသိ	၄၀၀
ဟတ္ထိသမ္ပဒ္ဓိ	၃၄၀	ဟေဋ္ဌာမုခဇာတံ	၅၅
ဟဒယင်္ဂမတော	၅၅	ဟေတု	၃၅
ဟန္တ	၉၈	ဟေတုအတ္ထော	၃၅
ဟရာပေတိ	၂၅၈	ဟေတွတ္ထော	၄၂
ဟသနိယသ္မိ	၃၄၆	ဟေဿတိ	၂၀
ဟသန္တော	၁၈၈	ဟောမ	၅၄၀

ဝဇီရဗုဒ္ဓိဋီကာယ လက္ခိတဗ္ဗဋ္ဌာနာနိ

ပဒါနုက္ကမော

ပိဋကော

အနုဂဏ္ဍိပဒေ ...ယတ္ထ အနုဂဏ္ဍိပဒေတိ၊ တတ္ထ ဝဇီရဗုဒ္ဓိတ္ထေရဿာတိ
ဂဟေတဗ္ဗံ။

၉၆

အာစရိယဿ

အာစရိယေန...ယတ္ထ ယတ္ထ အာစရိယေန လိခိတန္တိ ဝါ အာစရိယဿ
တက္ကောတိ ဝါ ဝုစ္စတိ၊ တတ္ထ တတ္ထ အာစရိယော နာမ
အာနန္ဒာစရိယော ကလသပုရဝါသီတိ ဂဟေတဗ္ဗော။

၃၆

ဂဏ္ဍိပဒေ.....ယတ္ထ ယတ္ထ ဂဏ္ဍိပဒေတိ ဝုစ္စတိ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဓမ္မ-
သိရိတ္ထေရဿ ဂဏ္ဍိပဒေတိ ဂဟေတဗ္ဗံ။

၉၅

လိခိတံ.....ကေဝလံ လိခိတန္တိ ဝုတ္တေ ဂဏ္ဍိပဒေ ဂဟေတဗ္ဗံ။

၁၃၂

ဝိရုဗုဒ္ဓိကောယ

သောဓနပတ္တိ

ဝိဇ္ဇေ	ပန္နိယံ	အသုခပါဌော	သုခပါဌော
၁၆	၁၄	ပုညမဟတ္တန္တိ	ပုညမဟတ္တန္တိ
၂၆	၂၉	ပုတ္တနာမာသိ	ပုတ္တော နာမာသိ
၃၂	၂၃	ဧကေ	ဧတ္တ
၆၉	၁၄	ဓမ္မကထာနန္တရံ ရမေဏိယ- တရက္ခမိယယုနီတိ ပယောဂေါ အနယောယေဝ(?)	ဓမ္မသန္တရာယကရတရတ္တာ "ဗုဒ္ဓံ နယ"န္တိ
၆၉	၁၆	အနယော နယရူပေန	အနယော နယရူပေန
၈၈	၂	သယေဝိဇာနတော	သယေဝိဇာနနကော
၁၂၆	၁၈	အတုရုမုဟုခန္ဓ	ဥတုရုမုဟုဒေ
၁၆၁	၁၇	အာရောစေန္တိ၊ သယံ အမရဏာဗိပ္ပါယော သမာနာ	အာရောစေန္တိ သယံ အမရဏာဗိပ္ပါယာ သမာနာ၊
၁၆၄	၁၁	ဧတ္တ နိဒဿနံ	ဧတမနိဒဿနံ၊
၁၆၄	၁၂	ကရုဏပစ္စယမ္ပိ တံ ကမ္ပံ	ကရုဏပစ္စယံ ဟိ တံ ကမ္ပံ၊
၁၆၄	၁၃	သစေ၊ ဂဟေတဗ္ဗော	သာဓေတဗ္ဗော
၁၆၅	၃၁	၂-ဩပါတပတနက္ခဏေ	(နိရုတ္တကမေဝေတံ)
၁၆၉	၇၊ ၉	တမ္ပုလကလ္လက....	ဟမ္ပုလကလ္လက.... (ဟောဝံသ ၃၃၊ ၇၁)
၁၉၂	၄	အဇ္ဇဂမာ တဒဇ္ဈဂမာ	အဇ္ဈဂမာ တဒဇ္ဈဂမာ
၂၀၀	၁၉	ဗျတ္တာက္ခာတိ ဇာတဿုပဒတ္တံ	ဗျတ္တာကတိ ဇာတိယော တု ပဒတ္တော (ဇ္ဈာယဒဿန ၃၊ ၆၃)

